Voorstel beantwoording vragen over Pauperparadijs van JA21

1. De regisseur van het stuk, dhr. Tom de Ket, stelt in het artikel dat de organisatie meerdere keren de verzekering heeft gekregen dat het wel goed zou komen. Maar, (citaat): *"dan bleken de ambtenaren er weer anders over te denken. Uiteindelijk gebeurde er steeds niks". (*einde citaat). Dit zou betekenen dat GS in deze verantwoordelijk is voor het treuzelen en niet efficiënt opereren van ambtenaren, met als gevolg het niet doorgaan van het theaterstuk. Klopt deze observatie en zo niet, waarom niet?

Antw.:
Nee, dit klopt niet. Al sinds augustus 2021 is er contact tussen de organisatie van het Pauperparadijs en de vergunningverleners en stikstofexperts van de provincie. Uit de AERIUS-berekening die het Pauperparadijs destijds overlegde, bleek een toename van de stikstofdepositie bij uitvoering van de voorstellingen. Dit was voornamelijk terug te rekenen aan het gebruik van aggregaten, rijroutes en de locatie voor parkeren voor bezoekers. Na deze constatering heeft de organisatie van het Pauperparadijs samen met een adviseur gezocht naar oplossingen hiervoor, op basis van adviezen van de vergunning- en stikstofexperts van de provincie. In november 2021 bleek het voor de producenten van het Pauperparadijs niet mogelijk om de problematiek op te lossen. Hierop heeft bestuurlijk contact plaatsgevonden, waar is afgesproken dat men nogmaals mogelijkheden zou onderzoeken, met als inzet nul natuureffect – in die constellatie is geen vergunning volgens de Wet Natuurbescherming nodig. Mogelijke oplossingen die in het bestuurlijk contact zijn besproken, waren het zoeken naar een parkeergelegenheid op verdere afstand, waar met inzet van bijvoorbeeld elektrische bussen bezoekers vervoerd zouden kunnen worden, als ook de inzet van zeer schone aggregaten. Sindsdien is er tussen de wederzijdse experts contact geweest over de uitwerking van bovengenoemde opties.

2. Het Pauperparadijs is een groots en alom erkend theaterstuk met bovenregionale uitstraling. Het trekt grote bezoekersaantallen met dienovereenkomstige economische effecten. Juist nu we op de drempel staan van het weer toestaan van maximale aantallen bezoekers zou dit een wel zeer wrange uitkomst zijn voor dit vermaarde theaterstuk. Bent u dat met ons eens, en zo nee, waarom niet?

Antw.:
Eens, iedereen ziet uit naar het verder openen van de samenleving en het weer kunnen bezoeken van onder meer culturele activiteiten. Echter ook hier blijkt dat de PAS-uitspraak van mei 2019, verstrekkende gevolgen heeft. Het laat pijnlijk zien dat stikstofprobleem niet alleen een rol speelt bij boeren, woning- en wegenbouw. Tegelijkertijd moeten we wel blijven zorgen voor deugdelijke vergunningen die juridisch houdbaar zijn. Dit is steeds ingewikkelder.

3. Bent u het met ons eens dat er terstond alles in het werk dient te worden gesteld om alsnog deze voorstelling doorgang te laten vinden, ook als dat onverhoopt extra financiële middelen zou vergen. Zo nee, waarom niet?

Antw.:
Ja, het College van Gedeputeerde Staten vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil wel dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt. Bijna dagelijks is dit onderwerp van gesprek; we zien immers ook dat vergunningen nu veel worden aangevochten en met een ondeugdelijke vergunning is niemand gediend. Daarom hebben wij ook nogmaals bestuurlijk contact gezocht met de organisatie van het Pauperparadijs en nogmaals het aanbod gedaan om de wederzijdse vergunning- en stikstofexperts de mogelijkheden te laten onderzoeken. Op de uitkomsten hiervan kunnen we niet vooruitlopen.

Voorstel beantwoording vragen over Pauperparadijs van JA21

1. De regisseur van het stuk, dhr. Tom de Ket, stelt in het artikel dat de organisatie meerdere keren de verzekering heeft gekregen dat het wel goed zou komen. Maar, (citaat): *"dan bleken de ambtenaren er weer anders over te denken. Uiteindelijk gebeurde er steeds niks". (*einde citaat). Dit zou betekenen dat GS in deze verantwoordelijk is voor het treuzelen en niet efficiënt opereren van ambtenaren, met als gevolg het niet doorgaan van het theaterstuk. Klopt deze observatie en zo niet, waarom niet?

Antw.:
Nee, dit klopt niet. Al sinds augustus 2021 is er contact tussen de organisatie van het Pauperparadijs en de vergunningverleners en stikstofexperts van de provincie. Uit de AERIUS-berekening die het Pauperparadijs destijds overlegde, bleek een toename van de stikstofdepositie bij uitvoering van de voorstellingen. Dit was voornamelijk terug te rekenen aan het gebruik van aggregaten, rijroutes en de locatie voor parkeren voor bezoekers. Na deze constatering heeft de organisatie van het Pauperparadijs samen met een adviseur gezocht naar oplossingen hiervoor, op basis van adviezen van de vergunning- en stikstofexperts van de provincie. In november 2021 bleek het voor de producenten van het Pauperparadijs niet mogelijk om de problematiek op te lossen. Hierop heeft bestuurlijk contact plaatsgevonden, waar is afgesproken dat men nogmaals mogelijkheden zou onderzoeken, met als inzet nul natuureffect – in die constellatie is geen vergunning volgens de Wet Natuurbescherming nodig. Mogelijke oplossingen die in het bestuurlijk contact zijn besproken, waren het zoeken naar een parkeergelegenheid op verdere afstand, waar met inzet van bijvoorbeeld elektrische bussen bezoekers vervoerd zouden kunnen worden, als ook de inzet van zeer schone aggregaten. Sindsdien is er tussen de wederzijdse experts contact geweest over de uitwerking van bovengenoemde opties.

2. Het Pauperparadijs is een groots en alom erkend theaterstuk met bovenregionale uitstraling. Het trekt grote bezoekersaantallen met dienovereenkomstige economische effecten. Juist nu we op de drempel staan van het weer toestaan van maximale aantallen bezoekers zou dit een wel zeer wrange uitkomst zijn voor dit vermaarde theaterstuk. Bent u dat met ons eens, en zo nee, waarom niet?

Antw.:
Eens, iedereen ziet uit naar het verder openen van de samenleving en het weer kunnen bezoeken van onder meer culturele activiteiten. Echter ook hier blijkt dat de PAS-uitspraak van mei 2019, verstrekkende gevolgen heeft. Het laat pijnlijk zien dat stikstofprobleem niet alleen een rol speelt bij boeren, woning- en wegenbouw. Tegelijkertijd moeten we wel blijven zorgen voor deugdelijke vergunningen die juridisch houdbaar zijn. Dit is steeds ingewikkelder.

3. Bent u het met ons eens dat er terstond alles in het werk dient te worden gesteld om alsnog deze voorstelling doorgang te laten vinden, ook als dat onverhoopt extra financiële middelen zou vergen. Zo nee, waarom niet?

Antw.:
Ja, het College van Gedeputeerde Staten vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil wel dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt. Bijna dagelijks is dit onderwerp van gesprek; we zien immers ook dat vergunningen nu veel worden aangevochten en met een ondeugdelijke vergunning is niemand gediend. Daarom hebben wij ook nogmaals bestuurlijk contact gezocht met de organisatie van het Pauperparadijs en nogmaals het aanbod gedaan om de wederzijdse vergunning- en stikstofexperts de mogelijkheden te laten onderzoeken. Op de uitkomsten hiervan kunnen we niet vooruitlopen.

Voorstel beantwoording PS vragen VVD over Pauperparadijs

1) Theatermakers zijn geen stikstofdeskundigen. Heeft de provincie er derhalve alles aan gedaan om de initiatiefnemers van Het Pauperparadijs bij de hand te nemen en handvatten te bieden bij het zoeken naar manieren om het evenement aan te passen zodat het wel door kan gaan?

Antw.:
De organisatie van het Pauperparadijs heeft een ecologisch adviesbureau wat hen ter zijde staat om te beschikken over voldoende stiktofdeskundigheid. De vergunningverleners en stikstofexperts van de provincie hebben sinds augustus 2021 meegedacht in het verkrijgen van helderheid m.b.t. de stikstofsituatie en het aangeven van kansen en mogelijkheden tot een oplossing te komen. Hierop heeft ook nog bestuurlijk contact gevolgd, waarin dezelfde lijn is voortgezet. Ook na het nieuwsbericht dat de organisatie van het Pauperparadijs bekend maakte, de voorstellingen in 2022 niet door te laten gaan, is er in bestuurlijk contact opnieuw aangeboden mee te denken om samen tot een oplossing voor het stikstofprobleem te komen, zodat de voorstellingen ook in 2022, door kunnen gaan.

2) Is het college voornemens om op zeer korte termijn de gesprekken met de initiatiefnemers te hervatten om zo tot een oplossing te komen?

Antw.:
Het College van Gedeputeerde Staten vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil wel dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt. Bijna dagelijks is dit onderwerp van gesprek; we zien immers ook dat vergunningen nu veel worden aangevochten en met een ondeugdelijke vergunning is niemand gediend. Daarom hebben wij ook nogmaals bestuurlijk contact gezocht met de organisatie van het Pauperparadijs en nogmaals het aanbod gedaan om de wederzijdse vergunning- en stikstofexperts de mogelijkheden te laten onderzoeken. Op de uitkomsten hiervan kunnen we niet vooruitlopen.

3) Denkt het college bij deze oplossingen onder meer aan de provinciale stikstofbank, het opkopen van stikstofrechten voor evenementen, het gebruikmaken van de bestaande vergunning van het Gevangenismuseum of eventueel extra financiële ondersteuning? Of ziet zij andere mogelijkheden?

Antw.:
Er is (nog) geen provinciale stikstofbank waar dit initiatief een beroep op kan doen. De landelijke microdepositiebank is ook nog niet gevuld. Er is tot op heden door zowel de organisatie van het Pauperparadijs als de provincie, gezocht naar oplossingen waarbij er door middel van maatregelen een toename in de stikstofdepositie te voorkomen is, waardoor geen natuurvergunning nodig is. Nu wordt er ook gezocht naar mogelijkheden om de stikstofdepositietoename te salderen met een externe bron. Extra financiële ondersteuning was al eerder, en is nog steeds, bespreekbaar.

4) Zijn er nu al andere evenementen, voorstellingen of activiteiten bekend waar de onduidelijke regels omtrent de stikstofcrisis ‘roet in het eten’ dreigen te gooien? Wat gaat het college hier aan doen?

Antw.:
De PAS-uitspraak van mei 2019, heeft verstrekkende gevolgen, zo blijkt ook hier. Het laat pijnlijk zien dat het stikstofprobleem niet alleen een rol speelt bij boeren, woning- en wegenbouw. Tegelijkertijd moeten we wel blijven zorgen voor deugdelijke vergunningen die juridisch houdbaar zijn. Dit is steeds ingewikkelder. Vergunningverlening is erg moeilijk zolang de stikstofdeken niet afneemt. Voor evenementen nabij Natura 2000 zijn het onzekere tijden. Het college van Gedeputeerde Staten is continue aan het werk om de taaie stikstofproblematiek het hoofd te bieden. Dit doen wij in samenwerking met alle andere provincies en met het rijk. De gebiedsgerichte aanpak is een voorbeeld van het werk wat er op provinciaal niveau kan worden gedaan om de problematiek op termijn te kunnen tackelen.

5) Deelt GS onze zorgen dat de wijze waarop de stikstofcrisis zich ontwikkelt in Nederland een verlammende werking heeft op onze maatschappij? Welke mogelijkheden ziet de provincie om vanuit haar rol de gevolgen hiervan te verzachten c.q. in goede banen te leiden?

Antw.:
Ja. Zie antwoordt onder 4. Samen met het rijk en andere provincies zullen we moeten zorgen dat de stikstofdeken krimpt. Daar zijn veel maatregelen voor nodig. Het rijk is verantwoordelijk voor het leeuwendeel van de maatregelen, wij plegen inzet vanuit de gebiedsgerichte aanpak. Pas wanneer dit in voldoende mate is gelukt, zal toestemmingverlening voor individuele projecten gemakkelijker verlopen.

Voorstel beantwoording PS vragen VVD over Pauperparadijs

1) Theatermakers zijn geen stikstofdeskundigen. Heeft de provincie er derhalve alles aan gedaan om de initiatiefnemers van Het Pauperparadijs bij de hand te nemen en handvatten te bieden bij het zoeken naar manieren om het evenement aan te passen zodat het wel door kan gaan?

Antw.:
De organisatie van het Pauperparadijs heeft een ecologisch adviesbureau wat hen ter zijde staat om te beschikken over voldoende stiktofdeskundigheid. De vergunningverleners en stikstofexperts van de provincie hebben sinds augustus 2021 meegedacht in het verkrijgen van helderheid m.b.t. de stikstofsituatie en het aangeven van kansen en mogelijkheden tot een oplossing te komen. Hierop heeft ook nog bestuurlijk contact gevolgd, waarin dezelfde lijn is voortgezet. Ook na het nieuwsbericht dat de organisatie van het Pauperparadijs bekend maakte, de voorstellingen in 2022 niet door te laten gaan, is er in bestuurlijk contact opnieuw aangeboden mee te denken om samen tot een oplossing voor het stikstofprobleem te komen, zodat de voorstellingen ook in 2022, door kunnen gaan.

2) Is het college voornemens om op zeer korte termijn de gesprekken met de initiatiefnemers te hervatten om zo tot een oplossing te komen?

Antw.:
Het College van Gedeputeerde Staten vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil wel dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt. Bijna dagelijks is dit onderwerp van gesprek; we zien immers ook dat vergunningen nu veel worden aangevochten en met een ondeugdelijke vergunning is niemand gediend. Daarom hebben wij ook nogmaals bestuurlijk contact gezocht met de organisatie van het Pauperparadijs en nogmaals het aanbod gedaan om de wederzijdse vergunning- en stikstofexperts de mogelijkheden te laten onderzoeken. Op de uitkomsten hiervan kunnen we niet vooruitlopen.

3) Denkt het college bij deze oplossingen onder meer aan de provinciale stikstofbank, het opkopen van stikstofrechten voor evenementen, het gebruikmaken van de bestaande vergunning van het Gevangenismuseum of eventueel extra financiële ondersteuning? Of ziet zij andere mogelijkheden?

Antw.:
Er is (nog) geen provinciale stikstofbank waar dit initiatief een beroep op kan doen. De landelijke microdepositiebank is ook nog niet gevuld. Er is tot op heden door zowel de organisatie van het Pauperparadijs als de provincie, gezocht naar oplossingen waarbij er door middel van maatregelen een toename in de stikstofdepositie te voorkomen is, waardoor geen natuurvergunning nodig is. Nu wordt er ook gezocht naar mogelijkheden om de stikstofdepositietoename te salderen met een externe bron. Extra financiële ondersteuning was al eerder, en is nog steeds, bespreekbaar.

4) Zijn er nu al andere evenementen, voorstellingen of activiteiten bekend waar de onduidelijke regels omtrent de stikstofcrisis ‘roet in het eten’ dreigen te gooien? Wat gaat het college hier aan doen?

Antw.:
De PAS-uitspraak van mei 2019, heeft verstrekkende gevolgen, zo blijkt ook hier. Het laat pijnlijk zien dat het stikstofprobleem niet alleen een rol speelt bij boeren, woning- en wegenbouw. Tegelijkertijd moeten we wel blijven zorgen voor deugdelijke vergunningen die juridisch houdbaar zijn. Dit is steeds ingewikkelder. Vergunningverlening is erg moeilijk zolang de stikstofdeken niet afneemt. Voor evenementen nabij Natura 2000 zijn het onzekere tijden. Het college van Gedeputeerde Staten is continue aan het werk om de taaie stikstofproblematiek het hoofd te bieden. Dit doen wij in samenwerking met alle andere provincies en met het rijk. De gebiedsgerichte aanpak is een voorbeeld van het werk wat er op provinciaal niveau kan worden gedaan om de problematiek op termijn te kunnen tackelen.

5) Deelt GS onze zorgen dat de wijze waarop de stikstofcrisis zich ontwikkelt in Nederland een verlammende werking heeft op onze maatschappij? Welke mogelijkheden ziet de provincie om vanuit haar rol de gevolgen hiervan te verzachten c.q. in goede banen te leiden?

Antw.:
Ja. Zie antwoordt onder 4. Samen met het rijk en andere provincies zullen we moeten zorgen dat de stikstofdeken krimpt. Daar zijn veel maatregelen voor nodig. Het rijk is verantwoordelijk voor het leeuwendeel van de maatregelen, wij plegen inzet vanuit de gebiedsgerichte aanpak. Pas wanneer dit in voldoende mate is gelukt, zal toestemmingverlening voor individuele projecten gemakkelijker verlopen.

Tom de Ket
Wolter Lommerde
Klaas Smid
Jetta Klijnsma
Hans Kuipers

JK opent: er is ruis op de lijn. Klokken gelijk zetten.
Tom de Ket: afgelopen jaren gefrustreerd gevoeld als cultureel ondernemer. Plm 1,5 ton aan kosten per afgelaste editie. Bijna geen coronasteun gekregen – locatieproductie en we vielen net buiten de regels e.d.
Juni ’21 melding provincie: stikstofprobleem. Ons is altijd verzekerd dat dat opgelost zou worden. Probleem werd steeds op ons bordje geschoven. Ik voelde niet de urgentie van politiek of overheid dat dit een gezamenlijk probleem zou zijn. Mooi en verbindend project voor de regio – heb ik gemist. Dit heb ik ervaren.
Politieke visie op de zaak: NL door regelzucht e.d. prio’s openbaar bestuur begrijp ik niet meer. Kafka’esk. Waar gaat dit over. Mooie en goede dingen kunnen doen in Drenthe.
JK: goed dat je van je hart geen moordkuil maakt. De spiegel die je voorhoudt, die ga ik voorhouden in Den Haag. Er moeten landelijk keuzes worden gemaakt, maar ook hier bij ons.
JK wil dit ook doen bij RvS.
JK en tom hebben gesproken, eind feb en begin mrt kun je 2022 geen doorgang meer laten vinden. Alle tijd die we hebben tot 2023, als veenhuizen 200 jr bestaat, maken we groots feest van. Alle rotzooi die rond vergunningen aan de orde is.
In gezamenlijkheid: prov gem en PP: wij willen garag in 2023 een fantastisch pauperparadijs organiseren. Daartoe alle vergunningen ed regelen, helderheid voor zomer 2022.

Klaas: we willen het graag reprise geven, is ons alles aan gelegen. Gezamenlijk groter belang nieuw pauperparadijs. Heb de pers op mijn dak, heb nog niemand antwoord gegeven. Vanuit Noordenveld groot belang pp weer op te voeren.

HK wij zijn bevoegd gezag, wij kunnen meedenken. Maar jullie hebben een ecologisch adviesbureau.
Tom: overheden, regel die vergunning voor ons! Wij hebben nu iemand, die heeft er de brui aan gegeven in onze organisatie.

Wolter: we gaan voor 2023 , de boot 2022 is gevaren, dat laten we gaan. De regels veranderen we niet!
HK: voor 2023, Noordenveld, PP en prov samen in gesprek. Evt huren wij een ander bureau voor jullie in vwb professionals.
Klaas: intentie van onze kant is dan dat jullie niet vergeefs een vergunning aanvragen.

JK concludeert:
1 we hebben tegen elkaar gezegd dat we er alle 6 alles aan doen om PP in 2023 in veenhuizen te kunnen hebben
2 voor de zomer 2022 hom of kuit of ie gaat vliegen of niet. Indien niet, dan gaat JK in de actiestand. Dan gaat JK persoonlijk naar de minister van stikstof. Het is bij de wilde spinnen dat je zo n prachtige productie niet opgevoerd kan worden. De natuur moet ook beschermd worden! Zowel de bewindspersonen, TK-leden en RvS moeten dit weten. Dat betekent dat we PP dan ook als vb.gaan noemen van hoe het niet moet.
Ons college zet zich er voor in. Geldt voor cultuurgedeputeerde, ook natuurgedeputeerde.

Tom: ik wil er iets aan toevoegen: ik wil van jullie uitspraak, dat kosten die gemoeid zijn met 3 jaren uitstel, tegemoet worden gekomen door overheden.
JK: je wilt het recht dat er een subsidieaanvraag ingediend kan worden? Daar nemen wij kennis van, want kunnen we geen zinnig woord over zeggen.
Wolter: al onze reserves zijn opgedroogd. We zijn verdampt. U vraagt ons opnieuw een ondernemersrisico aan te gaan van 2mln euro.
Klaas: 200 jaar veenhuizen is bijzonder moment, zullen we in onze begroting rekening mee houden. Onze raad is hoogste orgaan en gaat er over. Weet dat.
Tom: wij hebben actieve rol gespeeld bij nominatie unesco, dat is nationaal belang geweest. Daar mag wel iets tegenover staan. Het water staat ons aan de lippen.

JK: jullie hartekreet is helder, maar jullie snappen dromels goed dat hier nu geen toezeggingen op krijgen. Als CdK kan ik zeggen dat wij dit tzt terugleggen op onze collegetafel en de staten want zij hebben budgetrecht.

Op 2 onderdelen goed bejegenen de komende tijd:
1 vergunningen
2

HK: twee praktische zaken: we gaan jullie helpen
1 de teammanager VTH neemt contact op

Tom: we willen de ticketholders informeren, combi met crowdfunding. Alles op alles voor 2023 in bijzonder jubileumjaar.

JK: we spreken af
Communicatiepoot provincie samen met gemeente, contact met wolter.
Statenvragen worden als voertuigje ingezet, zodat we op hetzelfde moment dezelfde boodschap uitstralen

Boodschap aldus JK:
“Jammer dat PP nu nog niet door kan gaan, maar in 2023 maken we er een prachtige productie van in context jubileum, we zijn heel blij dat we dat gedrieën willen schragen.”
Wolter: graag toevoegen: “Dit is in gezamenlijkheid besloten. Binnen huidige regelgeving moeilijk, maar we gaan er voor in 2023.”

JK: als er weer ruis op de lijn zou ontstaan, doe me een lol De Ket en pak de telefoon.

Beantwoording statenvragen afstemmen op berichtgeving PP – gezamenlijk communiceren.
Mooi zou het zijn als we volg wk woe gezamenlijk naar buiten kunnen – crowdfunding aankondigen, persbericht naar buiten gezamenlijk
Voor 1 mei weer gezamenlijk bij elkaar. Zijn er nog hick ups.

Boodschap pers:

Samen met de gemeente Noordenveld hebben we om tafel gezeten met de producenten van het Pauperparadijs, de gemeente Noordenveld en de provincie Drenthe over de voorstellingen van het Pauperparadijs.
Gedrieen hebben zijn we tot de conclusie gekomen, dat we alle inzet plegen op het laten plaatsen van de voorstellingen van Pauperparadijs in de zomer van 2023 – wanneer Veenhuizen 200 jaar bestaat.

Samen met de producenten van het Pauperparadijs, de gemeente Noordenveld en provincie Drenthe

Sa

Voorstel beantwoording PS vragen VVD over Pauperparadijs

1) Theatermakers zijn geen stikstofdeskundigen. Heeft de provincie er derhalve alles aan gedaan om de initiatiefnemers van Het Pauperparadijs bij de hand te nemen en handvatten te bieden bij het zoeken naar manieren om het evenement aan te passen zodat het wel door kan gaan?

Antw.:
In gezamenlijk overleg tussen de producenten van het Pauperparadijs, de gemeente Noordenveld en de provincie Drenthe is besloten alle inzet te plegen op het laten plaatsvinden van een nieuwe reeks voorstellingen van het Pauperparadijs in de zomer van 2023 – het jaar waarin Veenhuizen 200 jaar bestaat. Dit jubileum grijpen we gezamenlijk aan voor de reprise van dit theaterspektakel in Veenhuizen.
Als provincie doen we ons uiterste best zodat het Pauperparadijs tijdig kan beschikken over de benodigde natuurtoestemming, met inachtneming van de daarbij horende procedures en inspraaktermijnen die hierbij aan de orde zijn.

2) Is het college voornemens om op zeer korte termijn de gesprekken met de initiatiefnemers te hervatten om zo tot een oplossing te komen?

Antw.:
Zie antwoord 1.

3) Denkt het college bij deze oplossingen onder meer aan de provinciale stikstofbank, het opkopen van stikstofrechten voor evenementen, het gebruikmaken van de bestaande vergunning van het Gevangenismuseum of eventueel extra financiële ondersteuning? Of ziet zij andere mogelijkheden?

Antw.:
We betrekken alle opties bij de besprekingen voor de benodigde vergunning voor 2023. Zie verder antwoord 1.

4) Zijn er nu al andere evenementen, voorstellingen of activiteiten bekend waar de onduidelijke regels omtrent de stikstofcrisis 'roet in het eten' dreigen te gooien? Wat gaat het college hier aan doen?

Antw.:
De PAS-uitspraak van mei 2019, heeft verstrekkende gevolgen, zo blijkt ook hier. Het laat zien dat het stikstofprobleem niet alleen een rol speelt bij boeren en woning- en wegenbouw. We moeten blijven zorgen voor deugdelijke vergunningen die juridisch houdbaar zijn. Dit is steeds ingewikkelder. Vergunningverlening is erg moeilijk zolang de stikstofdeken niet afneemt. Voor evenementen nabij Natura 2000 zijn het onzekere tijden. Het college van Gedeputeerde Staten is continue aan het werk om de taaie stikstofproblematiek het hoofd te bieden. Dit doen wij in samenwerking met alle andere provincies en met het rijk. De gebiedsgerichte aanpak is een voorbeeld van het werk dat op provinciaal niveau kan worden gedaan om de problematiek op termijn te kunnen tackelen.

5) Deelt GS onze zorgen dat de wijze waarop de stikstofcrisis zich ontwikkelt in Nederland een verlammende werking heeft op onze maatschappij? Welke mogelijkheden ziet de provincie om vanuit haar rol de gevolgen hiervan te verzachten c.q. in goede banen te leiden?

Antw.:
Zie antwoord 4.

Voorstel beantwoording vragen over Pauperparadijs van JA21

1. De regisseur van het stuk, dhr. Tom de Ket, stelt in het artikel dat de organisatie meerdere keren de verzekering heeft gekregen dat het wel goed zou komen. Maar, (citaat): "dan bleken de ambtenaren er weer anders over te denken. Uiteindelijk gebeurde er steeds niks". (einde citaat). Dit zou betekenen dat GS in deze verantwoordelijk is voor het treuzelen en niet efficiënt opereren van ambtenaren, met als gevolg het niet doorgaan van het theaterstuk. Klopt deze observatie en zo niet, waarom niet?

Antw.:
We zijn vanaf augustus 2021 in gesprek geweest om ervoor te zorgen dat er geen stikstofdepositie zou zijn bij het uitvoeren van de voorstellingen van het Pauperparadijs. Begin februari bleek voor de producenten van het Pauperparadijs dat dit praktisch niet haalbaar is, waardoor alsnog een natuurvergunning van de provincie nodig is.
In gezamenlijk overleg tussen de producenten van het Pauperparadijs, de gemeente Noordenveld en de provincie Drenthe is besloten alle inzet te plegen op het laten plaatsvinden van een nieuwe reeks voorstellingen van het Pauperparadijs in de zomer van 2023 – het jaar waarin Veenhuizen 200 jaar bestaat. Dit jubileum grijpen we gezamenlijk aan voor de reprise van dit theaterspektakel in Veenhuizen.
Als provincie doen we ons uiterste best zodat het Pauperparadijs tijdig kan beschikken over de benodigde natuurtoestemming, met inachtneming van de daarbij horende procedures en inspraaktermijnen die hierbij aan de orde zijn.

2. Het Pauperparadijs is een groots en alom erkend theaterstuk met bovenregionale uitstraling. Het trekt grote bezoekersaantallen met dienovereenkomstige economische effecten. Juist nu we op de drempel staan van het weer toestaan van maximale aantallen bezoekers zou dit een wel zeer wrange uitkomst zijn voor dit vermaarde theaterstuk. Bent u dat met ons eens, en zo nee, waarom niet?

Antw.:
Eens. De gemeente Noordenveld en de provincie Drenthe vinden het theaterspektakel van grote meerwaarde voor Drenthe en de bijzondere UNESCO-status van de Koloniën van Weldadigheid in onder meer Veenhuizen. Juist daarom willen we ons gezamenlijk inzetten voor een reprise van het Pauperparadijs in 2023 – het jubileumjaar waarin Veenhuizen 200 jaar bestaat.

3. Bent u het met ons eens dat er terstond alles in het werk dient te worden gesteld om alsnog deze voorstelling doorgang te laten vinden, ook als dat onverhoopt extra financiële middelen zou vergen. Zo nee, waarom niet?

Antw.:
Zie antwoord 1.

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

Voor beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde

Algemene gegevens	
Opsteller	, tst.
Team	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Datum	3 maart 2022
Uiterste behandeldatum in GS: 15 maart 2022 *Toelichting:*	

Teammanager
Arnout Venekamp
Paraaf en advies *Bespreken:*

Verwijzing naar speerpunt coalitieakkoord/programma begroting

Akkoord portefeuillehouder
Hans Kuipers

Intern voorbereid met
1. van team Communicatie.

Akkoord provinciesecretaris
Wim Brenkman

Archivering	
Datum:	*Registratienummer*
	nr.
	nr.
	nr.

Communicatie
Openbaar: Ja
Persbericht: Nee

Onderwerp

Beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde van de VVD-fractie over Pauperparadijs

Advies

In te stemmen met de brief aan de VVD-fractie, in afschrift aan de overige Statenleden.

Beslissing GS

Risico's
Niet van toepassing

Kanttekeningen vanuit de organisatie
Niet van toepassing

Aanvullende informatie voor GS
Niet van toepassing

Tekst openbare besluitenlijst
Niet van toepassing

Provinciehuis Westerbrink 1, Assen
Postadres Postbus 122, 9400 AC Assen

www.provincie.drenthe.nl

+31 592 365555
post@drenthe.nl

Volg ons op

provincie Drenthe

Aan:
Mevrouw A. Udinga

(i.a.a. de overige Statenleden)

Assen, 3 maart 2022
Ons kenmerk
Behandeld door team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde over Pauperparadijs

Geachte mevrouw Udinga,

In uw brief van 15 februari 2022 stelde u een aantal vragen over Pauperparadijs. Deze vragen beantwoorden wij als volgt.

Vraag 1

Click or tap here to enter text.Theatermakers zijn geen stikstofdeskundigen. Heeft de provincie er derhalve alles aan gedaan om de initiatiefnemers van Het Pauperparadijs bij de hand te nemen en handvatten te bieden bij het zoeken naar manieren om het evenement aan te passen zodat het wel door kan gaan?

Antwoord 1

In gezamenlijk overleg tussen de producenten van het Pauperparadijs, de gemeente Noordenveld en de provincie Drenthe is besloten alle inzet te plegen op het laten plaatsvinden van een nieuwe reeks voorstellingen van het Pauperparadijs in de zomer van 2023 – het jaar waarin Veenhuizen 200 jaar bestaat. Dit jubileum grijpen we gezamenlijk aan voor de reprise van dit theaterspektakel in Veenhuizen.

Als provincie doen we ons uiterste best zodat het Pauperparadijs tijdig kan beschikken over de benodigde natuurtoestemming, met inachtneming van de daarbij horende procedures en inspraaktermijnen die hierbij aan de orde zijn.

Vraag 2

Is het college voornemens om op zeer korte termijn de gesprekken met de initiatiefnemers te hervatten om zo tot een oplossing te komen?

Antwoord 2

Zie antwoord 1.

Vraag 3

Denkt het college bij deze oplossingen onder meer aan de provinciale stikstofbank, het opkopen van stikstofrechten voor evenementen, het gebruikmaken van de bestaande vergunning van het Gevangenismuseum of eventueel extra financiële ondersteuning? Of ziet zij andere mogelijkheden?

Antwoord 3

We betrekken alle opties bij de besprekingen voor de benodigde vergunning voor 2023. Zie verder antwoord 1.

Vraag 4

Zijn er nu al andere evenementen, voorstellingen of activiteiten bekend waar de onduidelijke regels omtrent de stikstofcrisis 'roet in het eten' dreigen te gooien? Wat gaat het college hier aan doen?

Antwoord 4

De PAS-uitspraak van mei 2019, heeft verstrekkende gevolgen, zo blijkt ook hier. Het laat zien dat het stikstofprobleem niet alleen een rol speelt bij boeren en woning- en wegenbouw. We moeten blijven zorgen voor deugdelijke vergunningen die juridisch houdbaar zijn. Dit is steeds ingewikkelder. Vergunningverlening is erg moeilijk zolang de stikstofdeken niet afneemt. Voor evenementen nabij Natura 2000 zijn het onzekere tijden. Het college van Gedeputeerde Staten is continue aan het werk om de taaie stikstofproblematiek het hoofd te bieden. Dit doen wij in samenwerking met alle andere provincies en met het rijk. De gebiedsgerichte aanpak is een voorbeeld van het werk dat op provinciaal niveau kan worden gedaan om de problematiek op termijn te kunnen tackelen.

Vraag 5

Deelt GS onze zorgen dat de wijze waarop de stikstofcrisis zich ontwikkelt in Nederland een verlammende werking heeft op onze maatschappij? Welke mogelijkheden ziet de provincie om vanuit haar rol de gevolgen hiervan te verzachten c.q. in goede banen te leiden?

Antwoord 5

Zie antwoord 4.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter , secretaris

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

Voor beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde

Algemene gegevens	
Opsteller	, tst.
Team	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Datum	3 maart 2022
Uiterste behandeldatum in GS: 15 maart 2022 *Toelichting:*	

Teammanager
Arnout Venekamp
Paraaf en advies *Bespreken:*

Verwijzing naar speerpunt coalitieakkoord/programma begroting

Akkoord portefeuillehouder
Hans Kuipers

Intern voorbereid met
1. van team Communicatie.

Akkoord provinciesecretaris
Wim Brenkman

Archivering	
Datum:	*Registratienummer*
	nr.
	nr.
	nr.

Communicatie
Openbaar: Ja
Persbericht: Nee

Onderwerp

Beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde van de JA21-fractie over Pauperparadijs

Advies

In te stemmen met de brief aan de JA21-fractie, in afschrift aan de overige Statenleden.

Beslissing GS

Risico's
Niet van toepassing

Kanttekeningen vanuit de organisatie
Niet van toepassing

Aanvullende informatie voor GS
Niet van toepassing

Tekst openbare besluitenlijst
Niet van toepassing

Provinciehuis Westerbrink 1, Assen
Postadres Postbus 122, 9400 AC Assen

www.provincie.drenthe.nl

+31 592 365555
post@drenthe.nl

Volg ons op

provincie Drenthe

Aan:
De heer T. Blinde

(i.a.a. de overige Statenleden)

Assen, 3 maart 2022
Ons kenmerk
Behandeld door team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde over Pauperparadijs

Geachte heer Blinde,

In uw brief van 12 februari stelde u een aantal vragen over Pauperparadijs. Deze vragen beantwoorden wij als volgt.

Vraag 1

De regisseur van het stuk, dhr. Tom de Ket, stelt in het artikel dat de organisatie meerdere keren de verzekering heeft gekregen dat het wel goed zou komen. Maar, (citaat): *"dan bleken de ambtenaren er weer anders over te denken. Uiteindelijk gebeurde er steeds niks". (*einde citaat). Dit zou betekenen dat GS in deze verantwoordelijk is voor het treuzelen en niet efficiënt opereren van ambtenaren, met als gevolg het niet doorgaan van het theaterstuk. Klopt deze observatie en zo niet, waarom niet?

Antwoord 1

We zijn vanaf augustus 2021 in gesprek geweest om ervoor te zorgen dat er geen stikstofdepositie zou zijn bij het uitvoeren van de voorstellingen van het Pauperparadijs. Begin februari bleek voor de producenten van het Pauperparadijs dat dit praktisch niet haalbaar is, waardoor alsnog een natuurvergunning van de provincie nodig is.
In gezamenlijk overleg tussen de producenten van het Pauperparadijs, de gemeente Noordenveld en de provincie Drenthe is besloten alle inzet te plegen op het laten plaatsvinden van een nieuwe reeks voorstellingen van het Pauperparadijs in de zomer van 2023 – het jaar waarin Veenhuizen 200 jaar bestaat. Dit jubileum grijpen we gezamenlijk aan voor de reprise van dit theaterspektakel in Veenhuizen.
Als provincie doen we ons uiterste best zodat het Pauperparadijs tijdig kan beschikken over de benodigde natuurtoestemming, met inachtneming van de daarbij horende procedures en inspraaktermijnen die hierbij aan de orde zijn.

Vraag 2

Het Pauperparadijs is een groots en alom erkend theaterstuk met bovenregionale uitstraling. Het trekt grote bezoekersaantallen met dienovereenkomstige economische effecten. Juist nu we op de drempel staan van het weer toestaan van maximale aantallen bezoekers zou dit een wel zeer wrange uitkomst zijn voor dit vermaarde theaterstuk. Bent u dat met ons eens, en zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Eens. De gemeente Noordenveld en de provincie Drenthe vinden het theaterspektakel van grote meerwaarde voor Drenthe en de bijzondere UNESCO-status van de Koloniën van Weldadigheid in onder meer Veenhuizen. Juist daarom willen we ons gezamenlijk inzetten voor een reprise van het Pauperparadijs in 2023 – het jubileumjaar waarin Veenhuizen 200 jaar bestaat.

Vraag 3

Bent u het met ons eens dat er terstond alles in het werk dient te worden gesteld om alsnog deze voorstelling doorgang te laten vinden, ook als dat onverhoopt extra financiële middelen zou vergen. Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Zie antwoord 1.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter , secretaris

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

Voor beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde

Algemene gegevens	
Opsteller	, tst.
Team	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Datum	3 maart 2022
Uiterste behandeldatum in GS: 15 maart 2022 *Toelichting:*	

Teammanager
Arnout Venekamp
Paraaf en advies *Bespreken:*

Verwijzing naar speerpunt coalitieakkoord/programma begroting

Akkoord portefeuillehouder
Hans Kuipers

Intern voorbereid met
1. van team Communicatie.

Akkoord provinciesecretaris
Wim Brenkman

Archivering	
Datum:	*Registratienummer*
	nr.
	nr.
	nr.

Communicatie
Openbaar: Ja
Persbericht: Nee

Onderwerp

Beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde van de JA21-fractie over Pauperparadijs

Advies

In te stemmen met de brief aan de JA21-fractie, in afschrift aan de overige Statenleden.

Beslissing GS

Risico's
Niet van toepassing

Kanttekeningen vanuit de organisatie
Niet van toepassing

Aanvullende informatie voor GS
Niet van toepassing

Tekst openbare besluitenlijst
Niet van toepassing

Provinciehuis Westerbrink 1, Assen
Postadres Postbus 122, 9400 AC Assen

www.provincie.drenthe.nl

+31 592 365555
post@drenthe.nl

Volg ons op

provincie Drenthe

Aan:
De heer T. Blinde

(i.a.a. de overige Statenleden)

Assen, 3 maart 2022
Ons kenmerk
Behandeld door team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde over Pauperparadijs

Geachte heer Blinde,

In uw brief van 12 februari stelde u een aantal vragen over Pauperparadijs. Deze vragen beantwoorden wij als volgt.

Vraag 1

De regisseur van het stuk, dhr. Tom de Ket, stelt in het artikel dat de organisatie meerdere keren de verzekering heeft gekregen dat het wel goed zou komen. Maar, (citaat): *"dan bleken de ambtenaren er weer anders over te denken. Uiteindelijk gebeurde er steeds niks". (*einde citaat). Dit zou betekenen dat GS in deze verantwoordelijk is voor het treuzelen en niet efficiënt opereren van ambtenaren, met als gevolg het niet doorgaan van het theaterstuk. Klopt deze observatie en zo niet, waarom niet?

Antwoord 1

We zijn vanaf augustus 2021 in gesprek geweest om ervoor te zorgen dat er geen stikstofdepositie zou zijn bij het uitvoeren van de voorstellingen van het Pauperparadijs. Begin februari bleek voor de producenten van het Pauperparadijs dat dit praktisch niet haalbaar is, waardoor alsnog een natuurvergunning van de provincie nodig is.
In gezamenlijk overleg tussen de producenten van het Pauperparadijs, de gemeente Noordenveld en de provincie Drenthe is besloten alle inzet te plegen op het laten plaatsvinden van een nieuwe reeks voorstellingen van het Pauperparadijs in de zomer van 2023 – het jaar waarin Veenhuizen 200 jaar bestaat. Dit jubileum grijpen we gezamenlijk aan voor de reprise van dit theaterspektakel in Veenhuizen.
Als provincie doen we ons uiterste best zodat het Pauperparadijs tijdig kan beschikken over de benodigde natuurtoestemming, met inachtneming van de daarbij horende procedures en inspraaktermijnen die hierbij aan de orde zijn.

Vraag 2

Het Pauperparadijs is een groots en alom erkend theaterstuk met bovenregionale uitstraling. Het trekt grote bezoekersaantallen met dienovereenkomstige economische effecten. Juist nu we op de drempel staan van het weer toestaan van maximale aantallen bezoekers zou dit een wel zeer wrange uitkomst zijn voor dit vermaarde theaterstuk. Bent u dat met ons eens, en zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Eens. De gemeente Noordenveld en de provincie Drenthe vinden het theaterspektakel van grote meerwaarde voor Drenthe en de bijzondere UNESCO-status van de Koloniën van Weldadigheid in onder meer Veenhuizen. Juist daarom willen we ons gezamenlijk inzetten voor een reprise van het Pauperparadijs in 2023 – het jubileumjaar waarin Veenhuizen 200 jaar bestaat.

Vraag 3

Bent u het met ons eens dat er terstond alles in het werk dient te worden gesteld om alsnog deze voorstelling doorgang te laten vinden, ook als dat onverhoopt extra financiële middelen zou vergen. Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Zie antwoord 1.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter , secretaris

Verslag Teams startoverleg Pauperparadijs (PP) 2023 en 2024
Datum 10-3-2022

Aanwezig: Wolter Lommerde (PP), (Rho), Aa (Rho), (Noordenveld), Noordenveld), (Provincie Drenthe) en (provincie Drenthe).

opent het overleg

Gevraagd om een planning te bespreken.

Wolter vraagt zich af of verleasen houdbaar is? Wij (provincie) zijn bereid om mee te werken, maar garanties zijn niet te geven. Ook kent het verlenen van natuurvergunningen in zijn algemeenheid veel risico's. Er is gewezen op de (juridische) risico's van vergunningverlening in het natuurspoor. Het is zeker geen gelopen race.

(Rho) laat een AERIUS berekening zien waarbij een kleine strook van 3 meter landbouwgrond naast het Fochtelooerveen uit gebruik wordt genomen. Dit levert afgezet tegen de verkeerstromen van het Pauperparadijs op dat er 0,00 mol effect is.
geeft aan dat je dan nog wel bestemmingsplan informatie nodig hebt enz. En er moet gegarandeerd worden dat het niet meer gebruikt wordt. Voor dit strookje ligt al een bestemmingsplan ter inzage voor de wijziging. Wat is daarvan de planning? Een alternatief voor een bestemmingsplan procedure is misschien het opleggen van een kwalitatieve verplichting bij het kadaster. Hier heeft de provincie tot op heden geen ervaring mee binnen het stikstofdossier. Ook is dit minder zeker omdat het dan niet bestuursrechtelijk is vastgelegd.

geeft aan dat gelet op de tijdelijkheid van het project verleasen meer voor de hand ligt. Het gaat in dat geval dan om het tijdelijk inzetten van stikstofrechten afkomstig van saldering met een stal in de buurt. (pluimveehouder) heeft in ieder geval dit jaar (2022) ruimte. Volgend jaar (2023) mogelijk niet meer? Provincie heeft een bedrijf in handen die mogelijk als saldogever (verleasen) kan fungeren.

Wolter geeft aan dat het PP voor 2023 en hooguit 2024 voor het laatst zal plaatvinden.

stuurt de eerdere reactie van provincie op AERIUS berekening aug. 2021 via mail.

geeft aan dat de effecten ook kunnen worden weggeschreven in een voortoets. geeft aan dat wij (provincie) hieraan alleen meewerken als het past binnen de handreiking voortoets van BIJ12. Als het daar niet binnen past kan het via extern salderen (verleasen) worden geregeld, inclusief natuurvergunning in dat laatste geval. Bij een passende beoordeling geldt altijd een natuurvergunningplicht . (Rho) heeft andere mening.

noemt de uitspraak MTB (ECLI:NL:RBNNE:2022:270) en adviseert dat als gekozen wordt voor een voortoets (en dus niet voor verleasen) zekerheidshalve de uitgebreide voorbereidingsprocedure (UOV) door de gemeente gehanteerd kan worden.

Planning voor start PP is 10 juni 2023. Voor de uitvoeringen 2023 en 2024 wordt grotendeels aangesloten bij de eerdere uitvoering in 2017.

Wordt gekozen voor een reguliere vergunning bij gemeente? Dan moet uiterlijk oktober 2022 de aanvraag bij de gemeente binnen zijn inclusief onderliggende rapporten.

Wordt gekozen voor UOV spoor dan 9 maanden. Dan moet uiterlijk juli 2022 de aanvraag bij de gemeente binnen zijn inclusief onderliggende rapporten.

Afgesproken is echter dat uiterlijk 1 mei 2022 een aanvraag met onderliggende stukken wordt ingediend. Dit moet haalbaar zijn inclusief stikstof.

Wanneer er een natuurvergunning wordt aangevraagd (extern salderen) dan geldt 1 mei 2022 ook voor de aanvraag van een natuurvergunning.

Het is nog even de vraag hoe buurtbewoners worden betrokken. Wolter wil wel in gesprek maar ziet de meerwaarde op dit moment niet. Gespreken hebben eerder al plaatsgevonden.

PP en Rho werken 2 sporen (voortoets) en verleasen uit. Over 2 weken (24-3) bespreken we deze situatie met elkaar. Over 2 weken (24-3-22 om 09:00 uur) weer om tafel om te spreken welke keuze gemaakt wordt (verleasen of voortoets). [redacted] maakt uitnodiging.

Verslag Teams startoverleg Pauperparadijs (PP) 2023 en 2024
Datum 24-3-2022

Aanwezig: Wolter Lommerde (PP), [redacted] (Rho), [redacted] (Noordenveld), [redacted] (Provincie Drenthe) en [redacted] (provincie Drenthe).
Afwezig: [redacted] (Rho), [redacted]

Een voortoets is volgens [redacted] realistisch conform handreiking voortoets gelet op het tijdelijk effect. De voortoets is deels gebaseerd op expert judgement. Het past volgens [redacted] binnen de citaten en voorbeelden van de handreiking zoals die op de website van BIJ12 staat. De geüpdatete voortoets wordt volgende week naar ons toegestuurd. De week erna zal de provincie Drenthe een eerste reactie geven op het rapport (o.a. of dit binnen de handreiking past).Als de provincie niet achter de voortoets staat kan alsnog gekozen worden voor verleasen. De keuze is altijd aan de organisator. T.a.v. verleasen is meegedeeld dat er ruimte zit in de provinciale boerderij.

Voor de voortoets is strikt genomen de provincie niet nodig. De provincie wil gelet op het belang wel meekijken. Bij een hh verzoek komt de provincie ook in beeld en moet de provincie er over oordelen. Daarom is het ook goed om vooraf af te stemmen.

Er wordt bij de gemeente voor de WABO procedure gekozen voor de UOV gelet op het risico van de voorlopige voorzieningen (vovo) rechter.

[redacted] bekijkt de quick scan soortenbescherming en zorgt zo nodig voor een update.

Wolter benaderd [redacted] over de leges van de gemeente.

Afgesproken is dat voor 1 mei 2022 de stukken worden ingediend en gestreefd wordt dat eind december 2022 de definitieve vergunning wordt verleend. Daarna nog voldoende tijd voor beroep en een vovo.

Hoe de buurtbewoners worden betrokken wordt door Wolter (PP) nader overlegd met de gemeente.

[redacted] (Rho) geeft aan dat de opmerkingen van [redacted] van 6 september 2021 op de AERIUS berekening zijn verwerkt in de nieuwe stukken.

20 april 2022 een vervolgoverleg met deze samenstelling.

7 mei 2022 heeft Wolter een afspraak met het bestuur van de provincie.

Verslag overleg 01-03-2022

Aanwezig: [redacted] en [redacted] (beide Porlander)

[redacted] en [redacted] (verslag) provincie Drenthe

Onderwerp: Opties Pauperparadijs bespreken

Prolander werkt in Veenhuizen ondermeer aan de verwerving van NNN-gronden. Projecten zoals kavelruil Veenhuizen; landinrichting Veenhuizen; afstoten bezit RVO B (Rijkseigendommen) en de pilot Fochteloërveen zijn hiermee annex.

Het Pauperparadijs heeft voor de voorstellingen een Wet natuurbeschermingsvergunning nodig. In het kader van NNN heeft Prolander de boerderij aan de [redacted] te Veenhuizen aangekocht. De overdracht van deze boerderij aan de provincie heeft eind 2021 plaatsgevonden. Deze boerderij staat op dit moment nog steeds leeg.

Er zijn (in- en extern) verschillende partijen die belangstelling voor de boerderij hebben.

In de gebiedsgerichte aanpak ziet men een kans op structurele daling van de depositie door de boerderij buiten gebruik te laten.

Meerdere agrariërs in Veenhuizen hebben in meer of mindere mate belangstelling voor de locatie.

Vanuit VTH zien we een kans om de natuurvergunning die op deze locatie rust aan te passen waardoor er emissie voor het Pauperparadijs of het gevangenismuseum ruim vergund kan worden.

Een paar agrariërs te weten [redacted]) en [redacted]) hebben vergaande plannen. [redacted] heeft aangegeven te willen stoppen en zou tijdelijk aan de [redacted] nog kleinschalig enkele dieren willen houden. [redacted] wil in dat geval de boerderij van [redacted] inclusief land overnemen. Op de [redacted] zou hij dan jongvee gaan stallen en daarmee ruimte voor melkvee aan de [redacted] vrijspelen. Daar zit kans op een NH3 reductie.

[redacted] wil na 4-5 jaar stoppen met het houden van dieren en gebruik willen maken van ruimte voor ruimte aan de [redacted]. Daar wil hij nu alvast een toezegging voor hebben. Andermaal een reductie van NH3.

Beide agrariërs zijn ook bereid een strook grond langs de [redacted] in Veenhuizen over te dragen voor herinrichting van het gebied. Aanleg bossingel etc. Die koppeling wordt wel gemaakt in het hele plaatje.

Gedeputeerde Jumelet wil de boerderij en gronden uitsluitend benutten voor het vrijspelen van NNN. (bron: Polander)

Er is bij de agrariërs géén bedenking tegen afroming van de huidige natuurvergunning van de [redacted]

Mocht de ruil [redacted] niet doorgaan dan heeft [redacted] belangstelling voor de [redacted] om daar zijn jongvee te stallen.

Bijkomstigheid van deze eventuele ruil is dat meerdere bedrijven bij Veenhuizen gronden kunnen ruilen. De wens van alle agrariërs is wel om nu éénmalig een slag te slaan waarbij er voor lange tijd rust komt in het dorp.

Uit een eerste Aerius berekening blijkt dat het aanpassen van de natuurvergunning [redacted] van de vergunde 120 melkkoeien en 88 jongvee naar 120 melkkoeien en 78 jongvee een depositiedaling geeft van 0,13 mol/ha/jr. Dat is waarschijnlijk voldoende om het Pauperparadijs mogelijk te maken.

Memo POHO VTH	provincie Drenthe
Gedeputeerde	Henk Jumelet en Hans Kuipers
Afschrift	
Datum	28 april 2022
Poho datum	9 mei 2022
Opsteller	
Afgestemd met	
Onderwerp	Recente s.v.z. Pauperparadijs
Doel memo	☐ Ter discussie ☒ Ter informatie
Bijlage	
Naar GS	Nee

Advies/ Vraag
Kennis te nemen van de ambtelijke contacten met de organisatie van het Pauperparadijs. Bestuurlijk gesprek aangaan met organisatie (op verzoek van organisatoren Pauperparadijs) over de editie 2022 i.r.t. stikstof.

Inleiding
Sinds eind 2019 is team VTH betrokken bij de organisatie van het Pauperparadijs. Eind 2019 en begin 2020 hebben we enkele gesprekken gevoerd met de organisatie over het onderwerp stikstof en andere ecologische effecten bij uitvoering van de voorstellingen. Het Pauperparadijs was gepland voor 2020. Vanwege Coronamaatregelen zijn de edities 2020 en 2021 niet doorgegaan.

Nu staat het wel weer op de agenda voor 2022. We hebben vanaf augustus 2021 wederom enkele gesprekken gevoerd en mailcontacten gehad met de organisatie, hoofdzakelijk over stikstof. 16 augustus 2021 hebben we het eerste gesprek gevoerd. Op 1 september 2021 hebben we een nieuwe AERIUS projecteffectberekening ontvangen, deze is in de bijlage toegevoegd. Op 6 september 2021 is een uitgebreide reactie gestuurd waarin de ambtelijke visie is weergegeven over de berekening en mogelijke oplossingen. Daarmee is de organisatie aan de slag gegaan. In oktober en november heeft de organisatie navraag gedaan naar de mogelijkheden van verleasen en de microdepositiebank. Die zijn beantwoord. Nu is door de organisatie bestuurlijke aandacht gevraagd. Ze zijn op zoek naar steun voor uitvoering van de voorstellingen.

Eerste bevindingen
Zie bijlagen voor mijn mails van 6 september 2021 en 10 november 2021.

Samengevat:
- Er is een toename van stikstofdepositie op Natura 2000 vanuit het project;
- De dieselaggregaat is een grote bron;
- Zonder aggregaat blijft er door verkeer sprake van een toename. Dit komt omdat de verkeersbron (lijnbron) erg dicht langs Natura 2000 ligt. Het alternatief (omrijden) voorkomt de depositietoename niet geheel;
- Eventueel pendelen met elektrische bussen. Maar dat is eerder afgewezen als niet haalbaar door de organisatie;
- Oplosbaar door salderen.

Risico's
- Voorstellingen kunnen niet doorgaan vanwege onoplosbaar stikstofdilemma.
- Bij afwijken van de lijn kan ongelijkheid tussen benadering projecten ontstaan. Daarnaast geeft dit juridische onzekerheid, wanneer er om handhaving wordt verzocht of het besluit wordt bestreden.

Vervolg

- Bestuurlijk gesprek aangaan met organisatie.

Voorkeursoptie:
- Aansturen op het wegnemen van de bron dieselaggregaat in combinatie met alternatieve vervoersbewegingen van bezoekers (schone pendelbussen)
- Zorgen dat projecteffect onder de 0,00 komt waardoor geen vergunningplicht ontstaat
- Organisatie geeft aan dat voorgaande financieel niet haalbaar is, mogelijk kan de provincie hier nog iets in betekenen

Alternatieve optie
- Helpen meedenken wanneer organisatie andere oplossingsrichtingen heeft gevonden, zoals bijvoorbeeld een bron voor verleasen of (extern) salderen.
- Eventuele natuurvergunningaanvraag in behandeling nemen.

Memo POHO VTH	provincie Drenthe
Gedeputeerde	Henk Jumelet en Hans Kuipers
Afschrift	
Datum	28 april 2022
Poho datum	9 mei 2022
Opsteller	
Afgestemd met	
Onderwerp	Recente s.v.z. Pauperparadijs
Doel memo	☐ Ter discussie ☒ Ter informatie
Bijlage	
Naar GS	Nee

Advies/ Vraag

1. Kennis te nemen van de ambtelijke contacten met de organisatie van het Pauperparadijs (=recente stand van zaken) ter voorbereiding van het bestuurlijk gesprek begin of half mei.
2. Akkoord gaan met de afgesproken route van een passende beoordeling en natuurvergunningprocedure voor dit project.

Inleiding

Na de bestuurlijke gesprekken begin dit jaar heeft team VTH opnieuw de ambtelijke contact gezocht met de organisatie van het Pauperparadijs (Wolter Lommerde) en de adviseur van de organisatie (Rho adviseurs). Daarnaast hebben we contact gelegd met de gemeente Noordenveld om de afstemming te garanderen tussen het aspect Wet natuurbescherming en de evenementenvergunning. Het eerste gesprek heeft plaatsgevonden op 10 maart. En heeft daarna nog twee keer plaatsgevonden (24-3 en 28-4).

Eerste bevindingen

De adviseur heeft een voortoets ingediend waarin wordt beredeneerd dat er geen natuurvergunning voor het onderdeel stikstof nodig is omdat er geen sprake kan zijn van significante negatieve effecten op Natura 2000. De reden die is aangedragen is dat het om een hele kleine tijdelijke toename van 0,01 mol N per ha per jaar op 3 hexagonen gaat.
Volgens ons voldoet de rapportage niet aan de uitgangspunten van de handreiking van BIJ12, die is opgesteld om kaders te stellen aan wat onder een voortoets valt (zonder natuurvergunning verder) en wat onder een passende beoordeling valt (vergunningplicht). Dit is telefonisch en per mail medegedeeld aan Rho en het Pauperparadijs. Daar hebben we 28-4 nadere gesprekken over gevoerd. Gezamenlijke conclusie is dat we de rapportage beoordelen als een passende beoordeling.

Het is op dit moment niet zeker wat een rechtbank vind van een zeer kleine tijdelijke stikstofdepositie toename op overbelaste voor stikstofgevoelige habitats, waarbij je enkel (ecologisch onderbouwd) in een passende beoordeling aangeeft dat de depositie tijdelijk en zeer klein is op een gering aantal hexagonen. Pauperparadijs heeft op 28-4 aangegeven deze weg te willen bewandelen. De vraag is of wij (het nemen en verdedigen van het besluit) dit risico willen lopen. Het alternatief (salderen/ verleasen) is daarentegen ook niet zonder risico's. Wij adviseren om mee te werken met de wens van de initiatiefnemer en het natuurvergunningtraject op basis van een passende beoordeling te starten.

Risico's

Het is risicovol om doormiddel van een passende beoordeling een vergunning te verlenen voor het Pauperparadijs. De kans is aanwezig dat deze weg bij bezwaar niet zal worden geaccepteerd door een rechtbank. In dat geval zal de uitvoering geen doorgang kunnen vinden.

Vervolg

- Nadere gesprekken voeren Pauperparadijs en gemeenten.
- Na bespreking POHO VTH van 9-5 adviseur en Pauperparadijs aangeven of er bestuurlijk draagvalk is voor de voorgestelde procedure.

- Week 20 wordt de natuurvergunningaanvraag ingediend.

Memo POHO VTH	provincie Drenthe
Gedeputeerde	Henk Jumelet en Hans Kuipers
Afschrift	
Datum	28 april 2022
Poho datum	9 mei 2022
Opsteller	
Afgestemd met	
Onderwerp	Recente s.v.z. Pauperparadijs
Doel memo	☐ Ter discussie ☒ Ter informatie
Bijlage	
Naar GS	Nee

Advies/ Vraag

1. Kennis te nemen van de ambtelijke contacten met de organisatie van het Pauperparadijs (=recente stand van zaken) ter voorbereiding van het bestuurlijk gesprek begin of half mei.
2. Akkoord gaan met de afgesproken route van een passende beoordeling en natuurvergunningprocedure voor dit project.

Inleiding

Na de bestuurlijke gesprekken begin dit jaar heeft team VTH opnieuw de ambtelijk contact gezocht met de organisatie van het Pauperparadijs (Wolter Lommerde) en de adviseur van de organisatie (Rho adviseurs). Daarnaast hebben we contact gelegd met de gemeente Noordenveld om de afstemming te garanderen tussen het aspect Wet natuurbescherming en de evenementenvergunning. Het eerste gesprek heeft plaatsgevonden op 10 maart. En heeft daarna nog twee keer plaatsgevonden (24-3 en 28-4).

Eerste bevindingen

De adviseur van de organisatie heeft een voortoets ingediend waarin wordt beredeneerd dat er geen natuurvergunning voor het onderdeel stikstof nodig is omdat er geen sprake kan zijn van significante negatieve effecten op Natura 2000. De reden die is aangedragen is dat het om een hele kleine tijdelijke toename van 0,01 mol N per ha per jaar op 3 hexagonen gaat.
Volgens ons voldoet de rapportage niet aan de uitgangspunten van de handreiking van BIJ12, die is opgesteld om kaders te stellen aan wat onder een voortoets valt (zonder natuurvergunning) en wat onder een passende beoordeling valt (met vergunning). Dit is telefonisch en per mail medegedeeld aan de adviseur en het Pauperparadijs. Daar hebben we 28 april een nader gesprek over gevoerd. De gezamenlijke conclusie is dat we de rapportage beoordelen als een passende beoordeling en dat het stuk hierop wordt aangepast.

Het is op dit moment niet zeker wat een rechtbank vindt van een zeer kleine tijdelijke stikstofdepositie toename op overbelaste voor stikstofgevoelige habitats, waarbij je enkel (ecologisch onderbouwd) in een passende beoordeling aangeeft dat de depositie tijdelijk en zeer klein is op een gering aantal hexagonen. Pauperparadijs heeft op 28 april aangegeven deze weg te willen bewandelen. De vraag is of wij (het nemen en verdedigen van het besluit) dit risico willen lopen. Het alternatief (salderen/ verleasen) is daarentegen ook niet zonder risico's. In dit concrete geval is er maar een tijdelijk effect van 0,01 mol op slechts 3 hexagonen die zich in een opwaartse trend bevinden. Wij adviseren hierom om mee te werken met de wens van de initiatiefnemer en het natuurvergunningtraject op basis van een passende beoordeling te starten.

Risico's

Het is risicovol om doormiddel van een passende beoordeling een vergunning te verlenen voor het Pauperparadijs. Hoewel een aantal passende beoordelingen in het land zijn geaccepteerd door een rechter, zijn deze zaken nooit inhoudelijk aangevochten De kans is daarom aanwezig dat deze weg bij bezwaar niet zal worden geaccepteerd door een rechtbank. In dat geval zal de uitvoering geen doorgang kunnen vinden.

Het toestaan van stikstofdepositietoenames door middel van een passende beoordeling kan precedentwerking scheppen. Andere projecten kunnen mogelijk ook (tijdelijke, of zelfs kleine permanente effecten) op eenzelfde manier een passende beoordeling opstellen. Omdat dit project maar zeer beperkte tijdelijke toenames heeft verwachten wij echter niet veel precedentgevallen.

De vraag komt dan naar voren hoe cumulatieve effecten worden meegenomen. Deze projecten worden immers niet in AERIUS Register gezet.

Vervolg

- Nadere gesprekken voeren Pauperparadijs en gemeenten.
- Na bespreking POHO VTH van 9-5 adviseur en Pauperparadijs aangeven of er bestuurlijk draagvalk is voor de voorgestelde procedure.
- Week 20 wordt de natuurvergunningaanvraag ingediend.

Memo POHO VTH	provincie Drenthe
Gedeputeerde	Henk Jumelet en Hans Kuipers
Afschrift	
Datum	28 april 2022
Poho datum	9 mei 2022
Opsteller	
Afgestemd met	
Onderwerp	Recente s.v.z. Pauperparadijs
Doel memo	☐Ter discussie ☒Ter informatie
Bijlage	
Naar GS	Nee

Advies/ Vraag

1. Kennis te nemen van de ambtelijke contacten met de organisatie van het Pauperparadijs (=recente stand van zaken) ter voorbereiding van het bestuurlijk gesprek begin of half mei.
2. Akkoord gaan met de afgesproken route van een passende beoordeling en natuurvergunningprocedure voor dit project.

Inleiding

Na de bestuurlijke gesprekken begin dit jaar heeft team VTH opnieuw de ambtelijk contact gezocht met de organisatie van het Pauperparadijs (Wolter Lommerde) en de adviseur van de organisatie (Rho adviseurs). Daarnaast hebben we contact gelegd met de gemeente Noordenveld om de afstemming te garanderen tussen het aspect Wet natuurbescherming en de evenementenvergunning. Het eerste gesprek heeft plaatsgevonden op 10 maart. En heeft daarna nog twee keer plaatsgevonden (24-3 en 28-4).

Eerste bevindingen

De adviseur van de organisatie heeft een voortoets ingediend waarin wordt beredeneerd dat er geen natuurvergunning voor het onderdeel stikstof nodig is omdat er geen sprake kan zijn van significante negatieve effecten op Natura 2000. De reden die is aangedragen is dat het om een hele kleine tijdelijke toename van 0,01 mol N per ha per jaar op 3 hexagonen gaat.
Volgens ons voldoet de rapportage niet aan de uitgangspunten van de handreiking van BIJ12, die is opgesteld om kaders te stellen aan wat onder een voortoets valt (zonder natuurvergunning) en wat onder een passende beoordeling valt (met vergunning). Dit is telefonisch en per mail medegedeeld aan de adviseur en het Pauperparadijs. Daar hebben we 28 april een nader gesprek over gevoerd. De gezamenlijke conclusie is dat we de rapportage beoordelen als een passende beoordeling en dat het stuk hierop wordt aangepast.

Het is op dit moment niet zeker wat een rechtbank vindt van een zeer kleine tijdelijke stikstofdepositie toename op overbelaste voor stikstofgevoelige habitats, waarbij je enkel (ecologisch onderbouwd) in een passende beoordeling aangeeft dat de depositie tijdelijk en zeer klein is op een gering aantal hexagonen. Pauperparadijs heeft op 28 april aangegeven deze weg te willen bewandelen. De vraag is of wij (het nemen en verdedigen van het besluit) dit risico willen lopen. Het alternatief (salderen/ verleasen) is daarentegen ook niet zonder risico's. In dit concrete geval is er maar een tijdelijk effect van 0,01 mol op slechts 3 hexagonen die zich in een opwaartse trend bevinden. Wij adviseren hierom om mee te werken met de wens van de initiatiefnemer en het natuurvergunningtraject op basis van een passende beoordeling te starten.

Risico's

Het is risicovol om doormiddel van een passende beoordeling een vergunning te verlenen voor het Pauperparadijs. Hoewel een aantal passende beoordelingen in het land zijn geaccepteerd door een rechter, zijn deze zaken nooit inhoudelijk aangevochten De kans is daarom aanwezig dat deze weg bij bezwaar niet zal worden geaccepteerd door een rechtbank. In dat geval zal de uitvoering geen doorgang kunnen vinden.

Het toestaan van stikstofdepositietoenames door middel van een passende beoordeling kan precedentwerking scheppen. Andere projecten kunnen mogelijk ook (tijdelijke, of zelfs kleine permanente effecten) op eenzelfde manier een passende beoordeling opstellen. Omdat dit project maar zeer beperkte tijdelijke toenames heeft verwachten wij echter niet veel precedentgevallen.

De vraag komt dan naar voren hoe cumulatieve effecten worden meegenomen. Deze projecten worden immers niet in AERIUS Register gezet.

Vervolg

- Nadere gesprekken voeren Pauperparadijs en gemeenten.
- Na bespreking POHO VTH van 9-5 adviseur en Pauperparadijs aangeven of er bestuurlijk draagvalk is voor de voorgestelde procedure.
- Week 20 wordt de natuurvergunningaanvraag ingediend.

Gesprek Pauperparadijs 12/5/2022

Tom de Ket
Wolter Lommerde
Klaas Smid
Jetta Klijnsma
Hans Kuipers
[redacted]

JK opent
HK geeft stavaza weer… wordt onderbroken door Tom
Tom de Ket: musicalaward gekregen voor 14 (musical Johan Cruijff)
JK: tom en wolter van harte gefeliciteerd!!!

HK: geeft stavaza weer:
Het is zoeken naar hoe we de ballen hoog kunnen houden – goede keuzes maken
Goed contact vth'ers en adviseurs PP
Depositie gaat nergens om, maar door regels moeten we verstandig besluit nemen.
Redeneerlijn was eerst: geen vergunning nodig. Daarmee kun je nog steeds 3wkn van tevoren kort geding krijgen en voorstellingen worden stil gelegd

Passende beoordeling: er is geen effect, dus provincie staat dit toe. Dit spoor wordt nog niet veel gebruikt. Rijk presst prov wel dit toe te staan. Risico's zijn goed over en weer gewisseld, dit biedt ook geen absolute zekerheid, maar wil wel vergunnnig verlenen obv passende beoordeling. Betekent dat gedoe bezwaar/beroep deze zomer al gaat lopen ipv volgend jaar pas.
Of het stand houdt voor de rechter weten we beide niet. dit is jullie voorkeursroute, daar wil ik wel voor gaan staan. Zekerheid kan ik niet bieden

KS: gaat dat deze zomer lopen?
WL: opdrachten zijn gegeven voor soortenonderzoek, milieutietsen zijn uitbesteed, worden verzameld, vergunning voor 1 juni bij gem en prov binnen hebben.
Wil nog bellen met KS. Rustig doorspreken. Wil nu vergunning aanvragen voor 2 jr. kan aan kant prov, checken of dit bij gem ook kan.
We verwachten dan wel dat het echt de laatste voorstellingen zijn. Vanwege milieu-eisen en de omwonenden.

JK: wat we nu nodig hebben is een tijdpad waarin we heel nauwgezet weten vergunningverlening helder hebben. Qua vergunningverlening, bezwaar, RvS. Realistisch tijdpad is essentieel!
HK we kunnen wel op rij zetten wat de beslistermijn is, KS vast ook, ik schets wel wat wettelijke procedure is en wat we na verwachting kunnen leveren.

JK wanneer moeten jullie de mensen go/no go geven van de productie?
WL: 1 dec
KS: je bent nu ruim op tijd dus dat moet lukken
TdK: door corona ook krapte op onze arbeidsmarkt – formatie op sterkte blijven houden is een probleem.
KS: diezelfde problematiek geldt ook voor gem op expertises RO e.d. zelfs voor inhuur bureaus.

WL: achterstand vergunningverlening bij prov is 1 jaar maar [redacted] heeft gezegd dat we in de vaste klantenstroom komen en dus op tijd behandeld wordt.

JK wil [redacted] halverwege eind/juni voor de zomer nieuw moment prikken? Check of vergunningverlening goed loopt e.d.

JK afgesproken dat:
PP zsm indienen aanvraag verg bij prov en gem
Gem en prov nemen dit zsm in procedure en proberen te verlenen vor de zomer
Wij zien elkander zodra vergunningen verleend zijn –
HK ik vraag tijdpad bij teammanager VTH – adhv dat elkaar spreken
JK elkaar voor zomerreces nog spreken
KS en WL spreken nog separaat af.

[13-02-2022 13:33:18] [redacted]: Hoi Alma, ik houd er niet van om contact te zoeken in het weekend, waarvoor excuus, maar het pauperparadijs houd me bezig. Ik heb je een mail doorgestuurd van Arnout, over gang van zaken pauperparadijs. Ik mis hier een beeld vanuit cultuur en dat is een gemiste kans. Ik doe wat voorstellen voor aanvulling, het maakt het sterker wanneer je dit kunt doen, ik denk nl dat we dit direct terug zullen krijgen.
Groet [redacted]
[13-02-2022 14:28:51] Alma Burema: Hoi [redacted], ik laat het voor wat het is. Nelleke heeft de mail ter info. Ik bel je deze week nog wel. Gr Alma
[15-02-2022 20:15:11] [redacted]: Hoi Alma, ik heb je even gebeld, omdat ik wel de behoefte heb even met je te praten. Het is buiten werktijd, dus wellicht zit jij daar totaal niet op te wachten, ook goed hoor. Maar ik dacht: ik bel jou, want wat voor drukte krijgen wij nou over ons uitgestort de laatste dagen - ik houd er geen plezierig gevoel aan over.
Als je wilt, ben ik bereikbaar, hoeft niet, ik hoop dat we elkaar dan later deze week nog kunnen spreken.
Groeten [redacted]
[11-03-2022 08:38:56] [redacted]l: Hai Alma, Arnout heeft een clubje mensen verzameld om actie te zetten op vergunningverlening irt projecten/evenementen en communicatie daarover. Goede actie wat mij betreft. Jij en ik zijn daarbij uitgenodigd, ben jij er bij? Lijkt mij prettig om daar even samen te zijn omdat we met een aantal 'donkerblauwe' vergunningverleners om tafel zitten dan
[11-03-2022 08:39:25] [redacted]: En ik hoor de naam [redacted] een paar keer voorbij komen deze week, is er een nieuwe college bij sociaal?

[15-02-2022 11:47:55] [redacted]: Goedemorgen [redacted], ik vraag me af of er nog wat meer te vertellen is over het gedoe met het Pauperparadijs. Gaat de provincie alsnog een poging in het werk stellen om het met de organisatie alsnog eens te worden over een vergunning? Kunnen jullie nog iets meer vertellen hoe het allemaal is gegaan: de provincie was in overleg over oplossingen, totdat de organisatie er vrijdag vrij onverhoeds de stekker uittrok, is mijn indruk. En ik ben benieuwd of er meer projecten op losse schroeven staan door deze problematiek. Hartelijke groet, [redacted].
[15-02-2022 14:18:21] [redacted]: Hoi [redacted], voor nu nog geen update.
Zien we je morgen bij de commissie? Groet [redacted]
[15-02-2022 14:24:32] [redacted]: Ja, ik ben daar.
[28-02-2022 10:38:33] [redacted]: Goedemorgen [redacted] alles goed? Even een vraagje: heeft Hans -TomPoes- Kuipers al een list verzonnen om het Pauperparadijs alsnog doorgang te laten vinden? Ik hoor het graag! Dank lavast [redacted].
[28-02-2022 16:50:16] [redacted]: Nog geen nieuws sinds de mededelingen die Hans hierover deed tijdens de commissievergadering voor de vakantie..
[28-02-2022 16:52:20] [redacted]: Ik hoorde dat er morgen een persbericht over komt van de provincie en het Pauperparadijs. Kunnen we dat onder embargo krijgen?
[28-02-2022 16:54:56] [redacted]: Dan weet jij meer dan ik, daar is mij niets over bekend! Wie vertelt jou zoiets?
[28-02-2022 17:02:15] [redacted]: Och je hoort wel eens wat... maar misschien was het wat voorbarig.

[28-02-2022 17:55:15] Wolter Lommerde: â€ŽBerichten en gesprekken worden end-to-end versleuteld. Niemand buiten deze chat kan ze lezen of beluisteren, zelfs WhatsApp niet.
[28-02-2022 17:55:15] Wolter Lommerde: Hi, dagblad heeft inderdaad vanmiddag rechtstreeks met Tom de Ket gesproken en die heeft gezegd dat er waarschijnlijk morgen een brief komt (wat toen ook nog zo was). Maar hij heeft niets inhoudelijks gezegd en verwezen naar morgen. Hij belde net om dat te zeggen, maar we zijn intern alweer een ronde verder, maar dat wist Tom nog weer niet.
Ik heb intern bij ons, en Klaas Smid en Peter Sluiter op de hoogte gesteld.
[28-02-2022 17:55:44] Wolter Lommerde: Goed werk van Dagblad dus
[28-02-2022 18:21:08] [redacted]: Dank voor de update.
[02-03-2022 10:38:19] [redacted]: Hai Wolter, kunnen we zsm vanochtend nog even contact hebben? Gr [redacted]
[02-03-2022 12:41:14] Wolter Lommerde: Hi, ik heb jullie een concept persbericht opgestuurd
[02-03-2022 13:21:46] [redacted]: Dank, ik ga kijken
[03-03-2022 12:42:39] [redacted]: Hai Wolter, vanochtend heb ik je gemaild met reactie op persbericht namens gemeente en provincie. Bij ons gaat het bericht naar de Staten de deur uit om 15.30uur, versturen jullie het persbericht ook om die tijd?

Haalbaarheid Passende Beoordeling Stikstof

Aanleiding voor het opstellen van dit document is de toenemende vraag van initiatiefnemers naar het Passend Beoordelen van een toename van stikstofdepositie. Met andere woorden: het nader onderbouwen waarom een toename van stikstof op een stikstofgevoelig, overbelast habitattype niet leidt tot significant negatieve effecten. En dan het liefste zonder gebruik te maken van mitigerende maatregelen zoals plaggen of intensiveren van beheer. Dit document gaat nader in op de haalbaarheid van deze wens.

Afbakening

Dit document gaat alleen over stikstofeffecten; overige effecten (zoals geluid, licht en optische verstoring) worden niet behandeld. Hoewel bij extern salderen een PB tevens noodzakelijk is, wordt in dit document alleen de Passende Beoordeling behandeld waarbij een toename - zonder gebruik te maken van extern salderen – als niet significant wordt beoordeeld.

Met opmerkingen [redacted] 5.2.1 [redacted]

1.1 Wanneer is een Passende Beoordeling noodzakelijk

Dit doet zich voor in gevallen waar salderen en stikstofbanken geen oplossing bieden en een toename op een overbelast, stikstofgevoelig habitattype blijft bestaan. De toename wordt al dan niet weggenomen door middel van mitigerende maatregelen zoals ~~plaggen of intensiveren van beheer~~het plaatsen van afvangschermen.

Ook in een overbelaste situatie is het uitvoeren van een ecologische beoordeling niet op voorhand kansloos.

Met opmerkingen [redacted] 5.2.1 [redacted]

Met opmerkingen [redacted]: Volgens [redacted] is kleinschalig plaggen en vooral chopperen nog steeds een goede maatregel in Drenthe

Met opmerkingen [redacted]: het benutten van een ecologische beoordeling uit een ander PB (weliswaar in dezelfde omgeving, lijkt mij logisch) is ook mogelijk

Met opmerkingen [redacted] Deze zin is de hamvraag die we hier moeten beantwoorden. Is het op voorhand kansloos of niet?

2.1 Wel mitigatie: Gebruik van passende maatregelen in de Passende Beoordeling

Het is – conform de huidige jurisprudentie - niet mogelijk om de passende- en instandhoudingsmaatregelen die uitgevoerd worden in het kader van de beheerplannen (de zogenoemde beheermaatregelen) te gebruiken om een toename van stikstofeffecten als gevolg van het project weg te schrijven. Het project valt namelijk onder HRL art. 6.3 en de voorgenoemde maatregelen onder 6.2 en 6.1 respectievelijk.

De enige uitzondering hierop is dat het systeem door de genomen maatregelen dusdanig robuust is geworden dat de Instandhoudingsdoelen (ISHD) gehaald zijn of met zekerheid gehaald worden. Er dient in dat geval aangetoond te worden dat:

- Alle maatregelen uitgevoerd zijn;
- Het moet duidelijk zijn of de maatregelen een effect hebben gehad (je mag niet uitgaan van verwachtingen). Aan de hand van monitoring / inventarisatie moet dit blijken ;
- ISHD (van het specifieke habitattype van het hele Natura 2000-gebied) moet gehaald zijn voordat er weer stikstoftoename mogelijk is.

Met opmerkingen [redacted] Oftewel: je komt pas aan 6.3-maatregelen toe als je kunt bewijzen dat de 6.1 en 6.2-maatregelen die je neemt voldoende zijn om de ISHD'en te halen. Anders had je de 6.3-maatregel als 6.1/6.2-maatregel moeten gebruiken. Toch?

Met opmerkingen [redacted] :5.2.1 [redacted]

Met opmerkingen [redacted] : -5.2.1 [redacted]

Met opmerkingen [redacted]]:5.2.1 [redacted]

Met opmerkingen [redacted] 5.2.1 [redacted] ?

Als dat niet bekend is, dan kan een stikstof effect (hoe klein dan ook) niet weggeschreven worden. Het kan namelijk blijken dat dit (-het voorkomen van een toename-) mogelijk de enige mitigerende maatregel is om de ISHD alsnog te halen.

Dit betekent in de praktijk: stikstofeffecten kunnen – bij gebruik van mitigerende maatregelen – alleen passend beoordeeld worden indien ISHD zijn gehaald / geen wetenschappelijke twijfel is hoe dit te halen.

2.2 Wanneer en in hoeverre staan we mitigatie toe?

Een ~~andere~~ mogelijkheid om effecten van een stikstoftoename weg te schrijven, is het toepassen van mitigerende maatregelen zoals plaggen en intensiveren van begrazing. Toepassen van mitigerende maatregelen is juridisch en uitvoeringstechnisch niet eenvoudig:

- Er moet wetenschappelijke zekerheid zijn dat de mitigerende maatregel het beoogde effect heeft. Dit kan bereikt worden door eerst de mitigatie uit te voeren en als blijkt dat die het effect heeft wat verwacht wordt, kan dat gebruikt worden als mitigerende maatregel.
- Plaggen: er dient gemonitord te worden of het effect heeft gehad.
- Alleen mitigerende maatregelen buiten het N2000-gebied zouden kunnen worden toegepast (bomenrijen, schermen langs de weg). Er moet onderbouwd worden dat het geen lid 6.1 of 6.2 maatregel is.
- Mitigerende maatregelen alleen gebruiken voor tijdelijke projecten? Of alleen voor zeer noodzakelijke projecten als dijkversterking (of is dat ADC-toetswaardig?).

- Na gesprek met [redacted] mitigerende maatregelen zijn niet geheel onmogelijk; bijv. Boer op de rand die wil wel water hoger doen, en is niet nodig voor artikel 6.1 en 6.2 - beheermaatregelen zijn voldoende om ISHD. Dan zou je het kunnen toestaanin theorie.

~~je kan pas stikstofeffecten wegschrijven (zonder te mitigeren) als de ISHD gehaald zijn.~~

3.1 Indien geen mitigerende maatregelen worden toegepast

In sommige projecten met zeer kleine toenames worden geen mitigerende maatregelen toegepast. Omdat mitigerende maatregelen ontbreken, komt men niet toe aan de hierboven gestelde onderzoeksplicht (zijn alle maatregelen ~~moeten~~ uitgevoerd, hebben ze effect gehad en zijn ISHD gehaald).

In die gevallen zal aangetoond moeten worden of de kleine toename leiden tot significant negatieve effecten. De vraag is, is dat mogelijk? 0,01 mol is ecologisch gezien een dusdanig klein effect, dat je het niet terug kan zien (maar zie ook 3.2 hieronder op dit punt).
En indien we wel hierin mee gaan, in welke gevallen? Met projecten die maar effect hebben op enkele hexagonen, of bijv. met enkel projecten die tijdelijk zijn?
Pauperparadijs is een goed/'positief' voorbeeld: slechts 0,01 mol op 3 hexagonen die in opwaartse trend bevinden qua ISHD. Betreft ook nog tijdelijk project.

3.2 Veelvoorkomende redeneringen van wegschrijven stikstofeffecten

Het wegschrijven van een effect doormiddel van alleen de redenering dat een kleine toename (bijv. 0,01 mol) wegvalt tegen de KDW, achtergrondwaarde en natuurlijke fluctuatie door meteorologische omstandigheden, wordt niet geaccepteerd.

Met opmerkingen :5.2.1

Met opmerkingen :5.2.1

Met opmerkingen :5.2.1

De aanwezigheid van een kalkrijke bodem of een bufferende werking is ook niet zonder meer een reden om een toename van stikstofdepositie toe te staan. Er dient nader onderbouwd te worden – bijv. door middel van bodemmonsters - of de bufferende werking nog steeds stabiel is en blijft.

In de praktijk zal het er vaak op~~m~~ neerkomen dat toenames niet (voldoende) weggeschreven kunnen worden. Bewijslast is zeer zwaar.

In hoeverre hebben de beheerplannen en PAS-gebiedsanalyses nog waarde?
Sinds de uitspraak van mei 2019 kan er op basis van de PAS-gebiedsanalyses niet meer geconcludeerd worden dat een stikstoftoename toelaatbaar is. Wel kunnen de beheerplannen en gebiedsanalyses gebruikt worden om specifieke gebiedsinformatie te achterhalen. Let op: deze documenten zijn verouderd. Er zal in de Passende beoordeling een update nodig zijn ten aanzien van gebiedsspecifieke informatie (te denken valt aan een veldbezoek).

Hoe bepaal ik de staat van instandhouding
De beheerplannen en PAS-gebiedsanalyses zijn veelal verouderd. -Daarom is het noodzakelijk om bij de vraag wat de staat van instandhouding is van het desbetreffende habitattype of leefgebied uit te gaan van meer recente informatie. Dit komt veelal neer op het doen van veldbezoek.
Procesindicatoren / [redacted] navragen. Profieldocument, wat samenstelling moet zijn. OPpervlakte en kwaliteit. Waarom (door welke factoren) ligt het er goed bij en hoe onderbouw je hoeveel stikstof er dan nog bij kan?
Zelfs al is de staat van instandhouding als goed te beoordelen, dan nog is het noodzakelijk om te weten waardoor dit komt zodat duidelijk kan worden of extra stikstofdepositie toch weer kan leiden tot een slechtere staat van instandhouding.

De beheerplannen worden op dit moment geactualiseerd.

Overige vragen

Sommige initiatiefnemers vragen of zij de habitattypes van verschillende Natura 2000-gebieden samen kunnen nemen in de beoordeling. Dit scheelt tijd in het opstellen van de PB. Kan dat?
Nee, significant negatieve effecten moeten worden uitgesloten. Aangezien elk Natura 2000-gebied andere kenmerken heeft, dient per Natura 2000-gebied en per habitattype (en zelfs per hexagoon) dit in beeld te worden gebracht.

Zodra toenames worden toegestaan, hoe worden cumulatieve effecten dan bijgehouden?
Dat wordt als het goed is opgenomen/zichtbaar in de achtergronddepositiekaart die elk jaar geüpdatet wordt in AERIUS.

Wat als uit veldbezoek blijkt dat er geen habitattype ligt?
Dit kan twee redenen hebben:
- Het habitattype heeft er nooit gelegen, of:
- Het habitattype heeft er gelegen, maar is verdwenen.

In het eerste geval dient dit aangepast te worden in de kaart. Er kan contact opgenomen worden met [naam, e-mailadres] om een verzoek in te dienen de kaart aan te passen. Dit is een langdurig proces.

In het tweede geval, als het habitattype is verdwenen, dan moet het habitattype hersteld worden. Er zal dan in het beheerplan aanvullende maatregelen moeten worden opgesteld. Toename van

5.2.1

stikstofdepositie op een dergelijk stikstofgevoelig- en overbelast habitattype zal –indien ISHD niet is gehaald – moeilijk, zo niet onmogelijk passend te beoordelen zijn als niet significant effect.

Met opmerkingen [redacted]: Idem, dit is zeer stellig. Ik ben benieuwd wat jullie hiervan vinden.

Met opmerkingen [redacted]]: mee eens

Overig:

Soms leidt een bron-verschuiving ertoe dat de depositie op een deel van het habitattype afneemt, terwijl het op een ander deel van hetzelfde habitattype toeneemt. Kun je dan afwegen of de afname zwaarder weegt dan toename (?)

Het antwoord hierop is waarschijnlijk nee, omdat het niet vaststaat of het potentiële mitigerende effect (afname depositie) ook daadwerkelijk het beoogde effect heeft. Alleen als er geen wetenschappelijke twijfel is, kan een mitigerende maatregel worden toegepast.

5.2.1 [redacted]

~~Wel toename van NOX en niet NH3: besproken met [redacted] niet zo relevant in Drenthe.~~

Tijdelijk effect wel toestaan: 1400 wordt 1401, gaat ht daarna weer 1400 worden, of blijft het 1401? Indien dat laatste is wel een probleem, wan tje probleem blijft groter.

[redacted]

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: maandag 9 mei 2022 13:41
Aan: [redacted]
CC: [redacted]@hetpauperparadijs.nl
Onderwerp: Pauperparadijs
Bijlagen: A&W- notitie 20-14 Pauperparadijs.pdf

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Voltooid

Dag[redacted]

N.a.v. jouw vraag inzake overige effecten op Natura 2000; deze zijn beantwoord in bijgevoegde notitie van A & W uit 2020. Hun conclusie is:

In 2014 werd beoordeeld dat, het uitgesloten is dat negatieve effecten optreden op de omliggende Natura 2000-gebieden en de aangewezen natuurwaarden daarvan. De redenen hiervoor waren: de relatief grote afstand tot het projectgebied, het gebruik van het (tussenliggende) gebied en de beperkte aard en omvang van het beoogde initiatief. Ten aanzien van de meeste aspecten is die beoordeling voor de plannen van 2020 nog actueel. Mogelijke uitzondering hierop is stikstofdepositie.

Actualisatie van ecologische beoordeling van het theaterstuk 'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen

Opdrachtgever	Rho - Adviseurs voor leefruimte, Leeuwarden
Referentie	Vries, E.W. de, 2020. Actualisatie van ecologische beoordeling van het theaterstuk 'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen. A&W-notitie 20-014. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

Projectcode	20-014
Status	Concept
Datum	17 februari 2020
Projectleider	[redacted]
Autorisatie	

Inhoud

1. Inleiding
2. Projectgebied en plannen
3. Gebiedsbeschrijving en beoordeling
4. Soortbescherming en beoordeling
5. Conclusies

Literatuur

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv
Suderwei 2
9269 TZ Feanwâlden
tel. 0511 – 474764
email: info@altwym.nl
website: www.altwym.nl

1. Inleiding

Rho - Adviseurs voor leefruimte begeleidt Het Pauper Paradijs bij het realiseren van nieuwe voorstellingen van het theaterstuk 'Het Pauperparadijs' op de binnenplaats van het gevangenismuseum te Veenhuizen. In 2014 zijn de uitvoeringen van het theaterstuk beoordeeld in het kader van de toen geldende ecologische wet- en regelgeving (De Vries 2014). Die beoordeling is inmiddels over de 'houdbaarheidsdatum' en bovendien is de wetgeving sinds die tijd veranderd. Om die redenen is een actualisatie van de beoordeling uit 2014 noodzakelijk. Rho heeft Altenburg & Wymenga opdracht gegeven om die actualisatie van het ecologisch onderzoek uit te voeren.

Het doel van het onderzoek is een actualisatie van de eerder uitgevoerde ecologische beoordeling, waarin de effecten van de plannen worden beoordeeld in het kader van de vigerende natuurwetgeving. Dit betreft in eerste instantie de Wet natuurbescherming die per 1 januari 2017 in werking is getreden. Deze wet is een bundeling van de voormalige Natuurbeschermingswet 1998, Flora- en faunawet en Boswet. Behalve de Wet natuurbescherming worden de beoogde ingrepen ook beoordeeld volgens de Omgevingsvisie Drenthe 2014 (Natuurnetwerk Nederland (NNN)). Indien van toepassing, worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en eventueel aanvullend onderzoek.

In onderhavige notitie zijn de resultaten van het ecologisch onderzoek gepresenteerd. Dit onderzoek is gebaseerd op twee benaderingen. Ten eerste is een literatuurstudie uitgevoerd om te beoordelen hoe de plannen zich verhouden tot de vigerende ecologische wet- en regelgeving. Hierbij is de eerdere beoordeling uit 2014 (De Vries) een basis geweest. Daarnaast zijn recente bronnen met verspreidingsgegevens geraadpleegd (verspreidingsatlassen, overzichtswerken, onderzoeksrapporten en websites). Een belangrijke bron die is gebruikt, is de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna). Medio april/mei 2020 worden twee veldbezoeken uitgevoerd om te bepalen of en waar (jaarrond) beschermde nestplaatsen in de directe omgeving van de binnenplaats van het Gevangenismuseum aanwezig zijn.

Altenburg & Wymenga presenteert in deze notitie de resultaten van een onafhankelijk ecologisch onderzoek. Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

2. Projectgebied en plannen

Evenals voorgaande jaren bestaat het projectgebied voor het theaterstuk Het Pauperparadijs uit een aantal delen. Het theaterstuk wordt opgevoerd op de binnenplaats van het Gevangenismuseum in Veenhuizen. Daarnaast wordt de bestaande parkeerplaats gebruikt voor bezoekers van het stuk. Voor de precieze ligging van het projectgebied wordt verwezen naar de Ruimtelijke onderbouwing die ten behoeve van Het Pauperparadijs is opgesteld (Rho Adviseurs 2020) en waarvan onderhavige beoordeling een bijlage is. Het gedeelte van de binnenplaats dat voor het theaterstuk wordt gebruikt betreft gedeeltelijk gazon en verharding. Op de binnenplaats staan drie groepen van drie bomen (Kastanje, Beuk en Esdoorn). In het projectgebied is geen oppervlaktewater aanwezig.

Voor Het Pauperparadijs wordt op de binnenplaats een speelveld met rijdende decor elementen en een tribune voor 1.132 toeschouwers gerealiseerd. Daarnaast worden op de binnenplaats tijdelijke sanitaire en cateringfaciliteiten geplaatst. Van 3 juni tot en met 22 augustus 2020 worden in totaal

ca.54 voorstellingen opgevoerd. In april 2020 wordt gestart met de opbouw van het terrein en de repetities.

3. Gebiedsbescherming en beoordeling

In Nederland zijn de meeste beschermde gebieden beschermd volgens de Wet natuurbescherming (Natura 2000) of regels omtrent het Natuurnetwerk Nederland (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur). Daarnaast kunnen gebieden ook worden beschermd vanwege hun natuurwaarden via verordeningen of het bestemmingsplan.

3.1 Wet natuurbescherming (Natura 2000)

De eerste stap in de beoordeling van activiteiten of plannen volgens de Wet natuurbescherming is de Voortoets. Daarin wordt bepaald of er een kans bestaat dat door een ingreep (significant) negatieve effecten optreden ten aanzien van de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-gebieden

Het projectgebied ligt niet binnen een gebied dat als Natura 2000-gebied beschermd is volgens de Wet natuurbescherming. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn 'Fochteloërveen' en 'Norgerholt', die respectievelijk op een afstand van circa 1 en 5 km van het projectgebied liggen. Natura 2000-gebieden zijn aangewezen voor habitattypen en soorten, waarvoor in de aanwijzingsbesluiten instandhoudingsdoelen zijn opgesteld.

In 2014 werd beoordeeld dat, het uitgesloten is dat negatieve effecten optreden op de omliggende Natura 2000-gebieden en de aangewezen natuurwaarden daarvan. De redenen hiervoor waren: de relatief grote afstand tot het projectgebied, het gebruik van het (tussenliggende) gebied en de beperkte aard en omvang van het beoogde initiatief. Ten aanzien van de meeste aspecten is die beoordeling voor de plannen van 2020 nog actueel. Mogelijke uitzondering hierop is stikstofdepositie.

Stikstofdepositie

Het is mogelijk dat door uitvoering van de plannen een toename in stikstofdepositie veroorzaakt wordt. Stikstofdepositie kan schadelijk zijn voor Natura 2000-gebieden die zijn aangewezen ter bescherming van stikstofgevoelige habitattypen. Om de toename in stikstofdepositie te beperken, werd tot voor kort gewerkt volgens het Programma Aanpak Stikstof (PAS).

Op 29 mei 2019 heeft de Raad van State een uitspraak gedaan over het PAS, waaruit blijkt dat de regeling in de huidige vorm niet voldoet. Op dit moment dient voor alle projecten een AERIUS berekening te worden uitgevoerd.

Indien uit de AERIUS berekening blijkt dat de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden lager is dan 0,00 mol/ha/jr (lager dan 0,005), kan een omgevingsvergunning worden aangevraagd. Voor projecten die leiden tot een stikstofdepositie van meer dan 0,00 mol/ha/jr (gelijk of hoger dan 0,005) kunnen vooralsnog geen omgevingsvergunningen aangevraagd worden. Wij adviseren om voor die projecten door middel van intern of externe salderen de netto stikstofuitstoot dusdanig te verminderen dat deze projecten een netto depositie hebben van minder dan 0,00 mol/ha/jr.

Het is op dit ogenblik niet mogelijk om op voorhand een inschatting te geven van het effect van de uitvoering van de plannen op de stikstofdepositie. Om duidelijkheid te verkrijgen over een mogelijke toename in stikstofdepositie, adviseren wij daarom om een AERIUS berekening te laten uitvoeren.

3.2 Ecologische hoofdstructuur

Het projectgebied maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en het Drents Natuurnetwerk (DNN), maar in de directe omgeving is wel DNN aanwezig. Het gaat om bospercelen ten noorden en oosten van de P.I. Esserheem. De kortste afstand tussen het projectgebied en de DNN is ongeveer 250-300 m. Het Fochteloërveen maakt deel uit van het NNN.

De bescherming van het NNN/DNN is tweeledig. Het eerste uitgangspunt is dat er geen verlies van oppervlakte mag plaatsvinden. Daarnaast mogen ingrepen in de nabijheid van het NNN/DNN geen negatieve effecten veroorzaken op de wezenlijke waarden daarvan. Deze wezenlijke waarden hebben veelal betrekking op de aanwezige natuurwaarden, maar aspecten als rust, openheid en duisternis vallen hier ook onder.

Omdat het Pauperparadijs niet in het NNN/DNN wordt uitgevoerd, is er uiteraard geen sprake van oppervlakteverlies. Effecten op natuurwaarden van het NNN/DNN zijn evenmin aan de orde door de afstand tussen het projectgebied en het NNN/DNN. Omdat het Pauperparadijs wordt opgevoerd in de openlucht, is er wel sprake van geluid richting de omgeving. Uit akoestisch onderzoek in 2014 is gebleken, dat de geluidbelasting op de meest nabijgelegen huizen 50 dB(a) aan de gevel bedraagt, mits de voorgestelde maatregelen zouden worden uitgevoerd (NAA 2014). De situatie in 2020 is vergelijkbaar met die van 2014. Aangenomen mag worden dat de geluidbelasting op het NNN/DNN een stuk lager is door de demping die in het tussenliggende gebied zal plaatsvinden. Bovendien vindt de geluidsbelasting plaats gedurende een beperkte periode van het jaar en tijdens enkele uren op de dag. De lichtuitstraling die ontstaat door de uitvoering van het theaterstuk wordt door de bebouwing van het Gevangenismuseum en het tussenliggende gebied geblokkeerd en zal het NNN/DNN daarom niet bereiken. Gezien het bovenstaande worden geen negatieve effecten verwacht op de wezenlijke waarden van het NNN/DNN. Het Pauperparadijs stuit daarom niet op een knelpunt met de regelgeving omtrent het NNN/DNN.

3.3 Overige gebiedsbescherming

Naast de Wet natuurbescherming en het NNN kunnen gebieden ook beschermd zijn volgens andere regelgeving, zoals verordeningen (bijv. weidevogelgebied en Ganzenfoerageergebied). In de omgeving van het projectgebied liggen geen gebieden die op een andere wijze worden beschermd ten aanzien van natuurwaarden dan de hierboven beschreven regelgeving. De plannen stuiten daarom niet op bezwaren vanuit overige regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming met betrekking tot natuurwaarden.

4. Soortbescherming en beoordeling

Soortbescherming is in Nederland sinds 1 januari 2017 vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Aan de Wet natuurbescherming zijn drie lijsten met soorten gekoppeld. Het gaat om artikel 3.1 waar soorten van de Vogelrichtlijn onder vallen, artikel 3.5 waar soorten van de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern en bijlage I bij het Verdrag van Bonn onder vallen en artikel 3.10 voor overige soorten. Soorten uit de eerste twee artikelen zijn daarmee Europees beschermd, terwijl soorten van artikel 3.10 nationaal beschermd zijn. Provincies hebben de mogelijkheid om voor soorten uit artikel 3.10 een vrijstelling te verlenen van enkele verbodsbepalingen. De Provincie Noord-Holland hanteert vanaf 1 januari 2017 een dergelijke lijst met (dier)soorten die een vrijstelling genieten bij o.a. ruimtelijke ontwikkeling.

Gezien de ligging van het projectgebied en het huidige gebruik, zijn de mogelijkheden voor soorten die beschermd zijn volgens de Wnb beperkt. Hieronder is beschreven welke beschermde soorten mogelijk in het projectgebied voorkomen en wat de consequenties daarvan zijn voor de beoogde activiteiten.

4.1 Algemeen

Het projectgebied bestaat hoofdzakelijk uit terrein met bestrating/verharding en een klein deel uit regelmatig gemaaid gazon. Onder dergelijke omstandigheden zijn er weinig tot geen mogelijkheden voor natuurwaarden aanwezig. Tevens worden mogelijke effecten op soorten die buiten het museum voorkomen beperkt, doordat de bebouwing van het museum als een barrière fungeert. Het is onwaarschijnlijk dat in het projectgebied wettelijk beschermde soorten uit de volgende soortgroepen voorkomen en/of worden beïnvloed door de uitvoering van de beoogde activiteiten voor het theaterstuk:

- Planten
- Ongewervelde diersoorten
- Vissen
- Reptielen

De redenen die aan deze conclusie ten grondslag liggen, zijn één of meer van de volgende:

- Het projectgebied ligt niet binnen het verspreidingsgebied van deze soorten.
- In het projectgebied is geen geschikt biotoop voor deze soorten aanwezig.
- Uitstralende effecten van de ingreep reiken niet dermate ver buiten de begrenzing van de locatie dat daardoor (mogelijk) leefgebied van deze soorten wordt beïnvloed.

De beoogde activiteiten voor de uitvoeringen van het theaterstuk Het Pauperparadijs veroorzaken om deze redenen geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van bovengenoemde soortgroepen.

4.2 Amfibieën

Uit recente verspreidingsgegevens van amfibieën blijkt dat in de omgeving van het projectgebied een aantal beschermde amfibieënsoorten voorkomt. Het gaat om de volgens artikel 3.5 Wnb beschermde soorten Kamsalamander, Poelkikker, Heikikker en Rugstreeppad, en volgens artikel 3.10 Wnb beschermde soorten, zoals Alpenwatersalamander, Bruine kikker, Kleine watersalamander en Gewone pad (NDFF, Van Delft et al. 2019).

In de beoordeling van 2014 (De Vries) is beschreven dat het projectgebied vrijwel geen functie heeft voor amfibieën, maar dat incidenteel gebruik van het gebied bij het foerageren niet is uit te sluiten. Er is toen beoordeeld dat eventuele effecten op de functionele leefomgeving niet zodanig zijn dat de functionaliteit van de verblijfplaatsen in gevaar komt. Bovendien werd beoordeeld dat het doden van amfibieën onwaarschijnlijk is. Er zijn geen redenen om voor de huidige situatie tot een andere beoordeling te komen.

Als bovenstaande beoordeling wordt geplaatst In het kader van de Wnb, wordt geoordeeld dat de verbodsbepalingen ten aanzien van het doden van beschermde amfibieën en van het vernielen of beschadigen van voortplantings- of rustplaatsen van amfibieën, niet worden overtreden. Voor soorten die zijn beschermd volgens artikel 3.5 geldt dat ook verstoring van dieren niet is toegestaan. Omdat voortplantings- en rustplaatsen niet in het projectgebied worden verwacht en in de directe omgeving voldoende onverstoord gebied aanwezig is, is het onwaarschijnlijk dat er sprake is van verstoring van onder artikel 3.5 Wnb beschermde amfibieën. Op basis hiervan wordt

geconcludeerd dat de activiteiten voor Het Pauperparadijs in 2020 geen knelpunt veroorzaken met de Wnb ten aanzien van amfibieën.

4.3 Vogels

Ten aanzien van vogels is in 2014 geconcludeerd dat Het Pauperparadijs geen conflict veroorzaakt met de Flora- en faunawet, mits verstoring van broedende vogels en hun in gebruik zijnde nesten wordt voorkomen door een mitigatieplan dat in die rapportage was opgenomen (De Vries 2014). De bescherming van vogels onder de Flora- en faunawet was een uitwerking van de Europese regels ter bescherming van vogels in de Vogelrichtlijn. Die Vogelrichtlijn is ook gebruikt voor de bepalingen die ten aanzien van vogels zijn opgenomen in de Wet natuurbescherming. Om die redenen is de bescherming van vogels onder de nieuwe wetgeving niet wezenlijk veranderd. Daarom geldt nu dat het Pauperparadijs geen knelpunt met de Wnb, mits verstoring van broedende vogels en hun in gebruik zijnde nesten wordt voorkomen. Hieronder zijn de mitigerende maatregelen voor 2020 beschreven.

Voorafgaand aan de opbouw voor het theaterstuk wordt medio april geïnventariseerd of en waar door welke vogelsoorten in de directe omgeving van het gevangenismuseum wordt gebroed (met name op de binnenplaats). Op basis van de resultaten van de inventarisatie worden, indien nodig, maatregelen voorgesteld om negatieve effecten op broedende vogels en hun nesten te voorkomen en deze dienen te worden getroffen. Ervaringen met andere grote buitenevenementen in het broedseizoen hebben geleerd dat die werkwijze realistisch is om effecten tegen te gaan.

4.4 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn beschermd volgens artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming, omdat zij zijn vermeld in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Dit is hetzelfde als toen de vleermuissoorten in 2014 waren beschermd door de Flora- en faunawet. Hoewel de verbodsbepalingen enigszins zijn gewijzigd, is de bescherming vrijwel gelijk gebleven. Hierdoor geldt nog steeds dat voor deze soorten striktere beoordelingscriteria bij ontheffingsaanvragen dan bij de meeste andere beschermde zoogdiersoorten. Om deze redenen worden de vleermuizen in een aparte paragraaf besproken en worden de 'overige zoogdiersoorten' in §4.5 behandeld.

Recente verspreidingsgegevens van vleermuizen laten geen wijzigingen zien in de soorten die voorkomen in de omgeving van het projectgebied (NDFF). Op basis van de gegevens (NDFF, Vos 2010) komen in de omgeving de volgende soorten voor: Gewone baardvleermuis, Franjestaart, Watervleermuis, Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Rosse vleermuis, Gewone grootoorvleermuis en Laatvlieger.

In de rapportage van 2014 (De Vries) is beschreven dat het onwaarschijnlijk is dat er directe en indirecte (vliegroutes en foerageergebied) effecten op rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn te verwachten. Omdat de situatie op de binnenplaats nagenoeg gelijk is gebleven en ook het theaterstuk niet is gewijzigd, kan deze beoordeling gehandhaafd worden.

De conclusie luidt dat, op basis van het bovenstaande, Het Pauperparadijs geen overtreding veroorzaakt van de verbodsbepalingen in de Wnb ten aanzien van vleermuizen.

4.5 Overige zoogdiersoorten

Bij de 'overige zoogdiersoorten' is bij de overgang van de Flora- en faunawet naar de Wet natuurbescherming voor een aantal soorten het beschermingsregime gewijzigd. Om die reden worden hieronder de overige zoogdiersoorten per artikel van de Wnb beschreven.

Overige zoogdiersoorten artikel 3.5 Wnb (exclusief vleermuizen)
Van de zoogdiersoorten beschermd volgens artikel 3.5 Wnb (exclusief vleermuizen) is alleen Otter waargenomen in de omgeving van het projectgebied (NDFF, Vos 2010), met name in de omgeving van het Fochteloërveen. In het projectgebied is door het ontbreken van oppervlaktewater geen geschikt biotoop voor Otter aanwezig en de soort wordt hier dan ook niet verwacht.

Overige zoogdiersoorten artikel 3.10 Wnb
Uit verspreidingsgegevens van zoogdieren blijkt dat in de omgeving van het projectgebied een aantal meer of minder algemeen voorkomende zoogdiersoorten voorkomt die zijn beschermd volgens artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Het betreft soorten zoals Waterspitsmuis, Das, Boommarter, Steenmarter, Eekhoorn, Bunzing, Hermelijn, Vos, Haas, Konijn en verschillende (spits)muizensoorten (NDFF, Vos 2010).

In 2014 is in de rapportage (voor een aantal soorten) uitvoerig beschreven dat het projectgebied voor zoogdieren nauwelijks geschikt biotoop vormt door de aanwezige bestrating, wegverharding en regelmatig gemaaide gazons. Omdat het projectgebied niet is veranderd in de tussenliggende periode, geldt dat argument nog steeds. Voortplantings- en rustplaatsen van volgens artikel 3.10 beschermde zoogdiersoorten worden binnen het projectgebied niet verwacht.

Onder de Flora- en faunawet gold voor een aantal beschermingscategorieën dat verstoring van soorten een overtreding betekende van die wet. Voor de soorten die beschermd zijn volgens artikel 3.10 Wnb is verstoring niet opgenomen in de verbodsbepalingen, tenzij dit dusdanige effecten zijn dat deze leiden tot het minder functioneren van de bijbehorende voortplantings- of rustplaatsen. Omdat de voortplantings- of rustplaatsen zich buiten het terrein van het Gevangenismuseum bevinden, is er hooguit beperkt sprake van verstoring (in tijd en mate van). Bovendien is het aannemelijk dat binnen de functionele leefomgeving voldoende ongestoorde alternatieven te vinden zijn.

Conclusie 'overige zoogdiersoorten'
Op basis van het bovenstaande wordt beoordeeld dat de verbodsbepalingen in artikel 3.10 Wnb ten aanzien van 'overige zoogdiersoorten' niet overtreden. Geconcludeerd wordt dat Het Pauperparadijs geen knelpunt veroorzaakt met de Wet natuurbescherming ten aanzien van 'overige zoogdiersoorten'.

5. Conclusies

Op basis van de voorgaande hoofdstukken kunnen voor de plannen voor de uitvoeringen van Het Pauperparadijs in 2020 de onderstaande conclusies ten aanzien van de ecologische wet- en regelgeving (Wet natuurbescherming, NNN en overige gebiedsbescherming) worden getrokken.

Gebiedsbescherming

Wet natuurbescherming: Natura 2000
In het kader van de Voortoets wordt geadviseerd om een AERIUS berekening te laten uitvoeren (stikstofdepositie) om te kunnen bepalen of er een kans is op (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van de nabijgelegen Natura 2000-gebieden (§3.1).

Overige gebiedsbescherming
De plannen veroorzaken geen conflict met de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van overige vormen van gebiedsbescherming (NNN/DNN (§3.2), Ganzenfoerageergebied, weidevogelgebied (§3.3)).

Soortbescherming
De uitvoering van de plannen voor Het Pauperparadijs veroorzaakt geen conflict met de Wnb, mits door het treffen van mitigerende maatregelen wordt voorkomen dat broedende vogels en hun nesten worden verstoord. In §4.4 is beschreven hoe aan die mitigatie vorm wordt gegeven.

Literatuur

Delft, J. van, J. Kranenbarg, &, P. Frigge, 2019. Waarnemingenoverzicht 2017-2018. Bijlage RAVON 72, jaargang 21 (2).

NAA 2014. A. Donker & H. Wolterman. Onderzoek geluidseffecten Theatervoorstelling Het Pauperparadijs in Veenhuizen. Concept V6. Kenmerk: 5000/NAA/ad/fw/6. Noordelijk Akoestisch Adviesburo BV, Assen.

Rho adviseurs, 2020. Ruimtelijke onderbouwing Pauperparadijs te Veenhuizen. CODE 20200065 / 31-01-2020. Rho adviseurs voor leefruimte, Leeuwarden.

Vos, S. 2010. Verspreidingsatlas van de Zoogdieren van Drenthe. Werkatlas september 2010. Zoogdiervereniging, Nijmegen, Provincie Drenthe, Assen.

Vries, E.W. de 2014. Ecologische beoordeling van het theaterstuk 'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen. A&W-notitie 2316. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

Websites
NDFF

Van:
Verzonden: woensdag 18 mei 2022 20:00
Aan:
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Voltooid

2014…. En dan alleen dat zinnetje over opnemen als referentie? Dat is wel erg kort door de bocht he.

Ergens snap ik het wel ten aanzien an N2000, want die habitattypekaarten worden maar eens per 12 jaar aangepast, dus hoeveel er nou wijzigt….
Maar strikt genomen zijn die rapportages maar 3 tot 5 jaar geldig en die 5 jaar zijn ruim voorbij. Had wel netter geweest dat dat wel beter geupdated zou worden.

Nou , ben benieuwd waar ze mee komen..

Met vriendelijke groet,

Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Wet natuurbescherming

provincie Drenthe

+31 592
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: maandag 9 mei 2022 13:56
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: FW: Pauperparadijs

Hallo,

Op mijn opmerking dat er naast stikstof ook rekening gehouden moet worden met overige effecten krijg ik onderstaande toegestuurd. Ik heb geantwoord dat dit in de aanvraag/ rapportage moet worden verwerkt en bij de aanvraag moet worden gevoegd. Ik heb ook gezegd dat ik hier nog geen inhoudelijke beoordeling op heb uitgevoerd.

Met vriendelijke groet,

Team VTH

provincie Drenthe

+31 592
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @rho.nl>
Verzonden: maandag 9 mei 2022 13:41
Aan: @drenthe.nl>
CC: @rho.nl>; @hetpauperparadijs.nl
Onderwerp: Pauperparadijs

Dag

N.a.v. jouw vraag inzake overige effecten op Natura 2000; deze zijn beantwoord in bijgevoegde notitie van A & W uit 2020. Hun conclusie is:

In 2014 werd beoordeeld dat, het uitgesloten is dat negatieve effecten optreden op de omliggende Natura 2000-gebieden en de aangewezen natuurwaarden daarvan. De redenen hiervoor waren: de relatief grote afstand tot het projectgebied, het gebruik van het (tussenliggende) gebied en de beperkte aard en

omvang van het beoogde initiatief. Ten aanzien van de meeste aspecten is die beoordeling voor de plannen van 2020 nog actueel. Mogelijke uitzondering hierop is stikstofdepositie.

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 11 mei 2022 10:25
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

Hallo Wolter,

Dan doen we het in een half uur. Kan de rest nog even naspreken als dat nodig is.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: woensdag 11 mei 2022 08:22
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@rho.nl>; [redacted]@rho.nl>
Onderwerp: Re: Pauperparadijs

Goedemorgen,

Ik hoorde gisteren dat het overleg met GS ook morgen is van 10-11.
Wij hebben om 9.30 een overleg. Is 30 minuten voldoende?
5.1.2.e [redacted] en [redacted] ook maar wij leveren vandaag de gevraagde informatie aan.
Uitgezet onderzoek bij derden moet nog opgeleverd worden.

Groet,
Wolter

Verstuurd vanaf mijn foon

> Op 9 mei 2022 om 13:59 heeft [redacted]@drenthe.nl> het volgende geschreven:
>
> Hallo [redacted]
>
> Wil je dit integreren in de aanvraag/ rapportage?
>
> Met vriendelijke groet,
>
> [redacted]
> Team VTH
>
> provincie Drenthe
>
> +31 592 [redacted]
>
> Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
> +31 592 365555 | post@drenthe.nl
> www.provincie.drenthe.nl
>
> Volg ons op
>
> Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
> Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.
>
> **Van:** [redacted]@rho.nl>
> **Verzonden:** maandag 9 mei 2022 13:41
> **Aan:** [redacted]@drenthe.nl>

CC: [redacted]@rho.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl
Onderwerp: Pauperparadijs

Dag [redacted]

N.a.v. jouw vraag inzake overige effecten op Natura 2000; deze zijn beantwoord in bijgevoegde notitie van A & W uit 2020. Hun conclusie is:

In 2014 werd beoordeeld dat, het uitgesloten is dat negatieve effecten optreden op de omliggende Natura 2000-gebieden en de aangewezen natuurwaarden daarvan. De redenen hiervoor waren: de relatief grote afstand tot het projectgebied, het gebruik van het (tussenliggende) gebied en de beperkte aard en omvang van het beoogde initiatief. Ten aanzien van de meeste aspecten is die beoordeling voor de plannen van 2020 nog actueel. Mogelijke uitzondering hierop is stikstofdepositie.

Van:
Verzonden: dinsdag 10 mei 2022 16:38
Aan:
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

Bedankt!

Noordenveld was niet aanwezig bij de gesprekken dit keer. Donderdag zijn er weer gesprekken en dan zullen we ze bijpraten. Dit ging ook echt over de procedure waar wij als BG voor aan de lat staan.

Met vriendelijke groet,

Team VTH

provincie Drenthe

+31 592

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 10 mei 2022 16:17
Aan: @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

Al geregeld – memo ligt bij Jetta en Hans

Is de gemeente Noordenveld trouwens ook helemaal op de hoogte van de inhoud van het memo en de stavaza? De bgm van Noordenveld is nl ook bij het gesprek aanwezig.

Met vriendelijke groet,

Team Communicatie

provincie Drenthe

+31 592

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 10 mei 2022 13:55
Aan: @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

Hallo ,

Ik heb geen aantekeningen gemaakt en weet niet meer uit mijn hoofd wat de 3 punten zijn. Ik stuur je hierbij de word versie. Wil jij die 3 punten dan toevoegen? Of PDF versturen met in de mail de 3 punten toevoegen?

Met vriendelijke groet,

Team VTH

provincie Drenthe

+31 592

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl

www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 9 mei 2022 14:35
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

Ik zou er heel gelukkig van worden als jij dat zou doen…. sowieso al omdat je een pdf stuurt, daar kan ik niet in wijzigen 5.1.2.e

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team Communicatie
[redacted]

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]
[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 9 mei 2022 11:19
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Pauperparadijs

Hallo [redacted],

Je kan deze notitie gebruiken voor het inlichten van Jetta over het Pauperparadijs. Voeg jij daar de 3 punten aan toe?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @rho.nl>
Verzonden: maandag 9 mei 2022 14:02
Aan:
CC: @hetpauperparadijs.nl
Onderwerp: Re: Pauperparadijs

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Voltooid

Zeker, dit wordt bijlage 4 in de passende beoordeling.

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: maandag 9 mei 2022 13:59
Aan: @rho.nl>
CC: @rho.nl>; @hetpauperparadijs.nl @hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

Hallo

Wil je dit integreren in de aanvraag/ rapportage?

Met vriendelijke groet,

Team VTH

provincie Drenthe

+31 592

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @rho.nl>
Verzonden: maandag 9 mei 2022 13:41
Aan: @drenthe.nl>
CC: @rho.nl>; @hetpauperparadijs.nl
Onderwerp: Pauperparadijs

Dag

N.a.v. jouw vraag inzake overige effecten op Natura 2000; deze zijn beantwoord in bijgevoegde notitie van A & W uit 2020. Hun conclusie is:

In 2014 werd beoordeeld dat, het uitgesloten is dat negatieve effecten optreden op de omliggende Natura 2000-gebieden en de aangewezen natuurwaarden daarvan. De redenen hiervoor waren: de relatief grote afstand tot het projectgebied, het gebruik van het (tussenliggende) gebied en de beperkte aard en omvang van het beoogde initiatief. Ten aanzien van de meeste aspecten is die beoordeling voor de plannen van 2020 nog actueel. Mogelijke uitzondering hierop is stikstofdepositie.

Van:
Verzonden: maandag 9 mei 2022 09:38
Aan:
Onderwerp: RE: 20211246_Pauperparadijs_Aanvraag natuurvergunning gebiedsbescherming (Natura 2000)

Ja klopt.

Met vriendelijke groet,

Team VTH

provincie Drenthe

+31 592

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @rho.nl>
Verzonden: maandag 2 mei 2022 09:42
Aan: @drenthe.nl>
CC: @hetpauperparadijs.nl>; @rho.nl>
Onderwerp: RE: 20211246_Pauperparadijs_Aanvraag natuurvergunning gebiedsbescherming (Natura 2000)

Dag

Wat bedoel jij met ‘overweg effecten’? Bedoel je overige effecten?

Met vriendelijke groet,

Planvorming en Ruimte

T: 058
E: @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

RHO ADVISEURS

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: @drenthe.nl]
Verzonden: zondag 1 mei 2022 09:23
Aan: @rho.nl>
CC: @hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: Re: 20211246_Pauperparadijs_Aanvraag natuurvergunning gebiedsbescherming (Natura 2000)

Hallo ,

Ik vergeet nog aan te geven dat er ook getoetst moet worden op overweg effecten omdat de afstand tot Natura 2000 klein is.

Met vriendelijke groet,

Provincie Drenthe

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Met vriendelijke groet,

Team VTH

provincie Drenthe

+31 592

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Op 30 apr. 2022 om 17:34 heeft @drenthe.nl> het volgende geschreven:

Hallo

Tekeningen van het terrein en rijroutes is ook nuttig. Verder zijn veel gegevens die ook bij de evenementenbergunningaanvraag worden ingediend handig, zoals een parkeerplaats en/ of geluidsonderzoek. Gegevens over aggregaten en dergelijke is handig, en/ of een toelichting op de stikstofbronnen.
De rest moeten we maar overleggen als ik aan toetsing toe ben.

Er is in het aanvraagformulier dus inderdaad geen optie voor dit soort aanvragen. Laat maar leeg, en als het een verplicht veld is, ligt het maar toe in de bijlage.

Met vriendelijke groet,

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 29 apr. 2022 om 14:48 heeft @rho.nl> het volgende geschreven:

Hoi ,

Ik ben de aanvraag Wnb vergunning alvast aan het voorbereiden. Hierover alvast 2 vragen.

1. Klopt het dat de passende beoordeling de enige bijlage gaat worden? Of vragen jullie nog meer gegevens?
2. Ik neem aan dat ik in onderstaande rode kader niks hoef in te vullen?

Aanvraagformulier natuurvergunning gebiedsbescherming (Natura 2

Versie 2020.1

Er is sprake van een aanvraag met de volgende invloeden *

* Er is bijvoorbeeld sprake van een evenement of een herinrichting van een gebied.
** Er is bijvoorbeeld sprake van een bedrijf in de buurt van een Natura 2000-gebied. Wanneer e
bedrijf binnen 500 meter van een Natura 2000-gebied moet deze optie geselecteerd worden.

Gaat u naast extern salderen (aankopen van rechten) ook intern salderen (gebruik maken van rechten binnen dezelfde locatie) voor hetzelfde project?
Hier kunt u aanvinken op welke wijze u de aanvraag gaat onderbouwen. Afhankelijk van de hier te maken keuze krijgt u de relevante vragen voor uw keuze te zien.
Het stikstofregistratiesysteem (SSRS) is alleen bedoeld voor woningbouwprojecten, waarvoor door een landelijke maatregel, stikstofdepositie ruimte is gecreëerd. Er gelden strikte voorwaarden voor deelname aan dit systeem.
*

Wordt de aanvrager voor deze aanvraag vertegenwoordigd door een gemachtigde? *

* = Invoer verplicht

Met vriendelijke groet,

Planvorming en Ruimte

T: 058-
E: @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C

8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

RHO ADVISEURS

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted]@drenthe.nl]
Verzonden: woensdag 20 april 2022 08:09
Aan: [redacted]@noordenveld.nl>
CC: [redacted]@rho.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@rho.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo [redacted]

Dan gebruiken we de volgende voor de terugkoppeling op de stikstofaanpak en zal ik een vervolg plannen waarbij ik beide collega's ook uitnodig.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@noordenveld.nl>
Verzonden: woensdag 20 april 2022 07:30
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
CC: [redacted]@rho.nl>; [redacted]@rho.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Dag [redacted]

Ik heb mijn beschikbaarheid ingevuld. Ik ben maandag en donderdag vrij. Dan blijven er niet veel dagen over volgende week. Maar misschien kun je ook mijn collega's [redacted] en [redacted] toevoegen. Zij gaan straks de vergunning behandelen. Ik heb hun als cc bij deze mail bijgevoegd. Daar kun je hun emailadressen vandaan halen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
088 - [redacted]
[redacted]@noordenveld.nl
GEMEENTE NOORDENVELD

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 19 april 2022 11:18
Aan: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
CC: [redacted]@rho.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@rho.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Waarschuwing: Deze e-mail is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of open geen bijlagen tenzij u de afzender herkent en weet dat de inhoud veilig is.

Hallo Wolter,

Die van morgen heb ik geannuleerd omdat [redacted] niet kan. Ik heb net een planner rondgestuurd voor volgende week. Ik hoop dat we dan bij elkaar kunnen komen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: dinsdag 19 april 2022 11:15
Aan: [redacted]@noordenveld.nl>
CC: [redacted]@rho.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@rho.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: Re: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Goedemorgen,

is er al een nieuwe afspraak gepland?
De afspraak van morgenochtend is geannuleerd zag ik.

groet,
Wolter

Op 12 apr. 2022, om 08:10 heeft [redacted]@noordenveld.nl> het volgende geschreven:

Hallo allen,

In die week kan ik alleen op di 26 (en dan niet voor 10 u en tussen 14 en 15 u niet) en op vr 29.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
088 - [redacted]
[redacted]@noordenveld.nl

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: vrijdag 8 april 2022 19:27
Aan: [redacted]@rho.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@rho.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: Re: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Waarschuwing: Deze e-mail is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of open geen bijlagen tenzij u de afzender herkent en weet dat de inhoud veilig is.

Hi,

Ik maak me vrij wanneer nodig.

Groet,
Wolter

Verstuurd vanaf mijn foon

Op 8 apr. 2022 om 13:58 heeft [redacted]@rho.nl> het volgende geschreven:

Hoi,

Ik kan alleen de 28e en dan alleen een half uurtje.

Met vriendelijke groet,
[redacted]

[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058[redacted]
E: [redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

.

<image004.jpg>

.

<image012.jpg> <image013.jpg> <image014.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted]@drenthe.nl]
Verzonden: vrijdag 8 april 2022 13:51
Aan: [redacted]@rho.nl>; [redacted]
<[redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]
[redacted]@rho.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]
[redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo [redacted]

Zojuist onze conclusie over de aangeleverde rapportage al telefonisch kortgesloten. Ook heb ik je collega [redacted] al even kort bijgepraat. We hebben al geconstateerd dat het handig is om dit met elkaar te bespreken via Teams, in plaats van 'heen en weer te mailen'. Toch hier alvast onze reactie op je rapportage zodat je alvast inzicht hebt in onze visie op de zaak en ter voorbereiding op ons gesprek. Dit gesprek staat voor 20 april. Helaas kan je dan niet. Aangezien het wel van groot belang is dat je er bij bent, stel ik voor om een nieuwe datum te plannen. Gezamenlijk dachten wij aan de week van 25 april, bijvoorbeeld 26 of 28 april om 09:00 uur. Dit is wel een noordelijke vakantieweek, zelf werk ik wel. Ik ben benieuwd of de rest kan. [redacted] [redacted]: kan dit wat jullie betreft?

Ik heb samen met [redacted] en een andere collega je rapportage 'voortoets Pauperparadijs maart 2022' (hierna rapportage) gekeken en deze naast de 'handreiking voortoets stikstof' van BIJ12 (hierna handreiking) gelegd. Wij zijn van mening dat de rapportage niet is aan te merken als een voortoets, maar moet worden gezien als een deel van een passende beoordeling. Het voldoet volgens ons ook niet aan de voorbeelden in de handreiking. Komt er op neer dat onder de huidige omstandigheden we van mening zijn dat er een natuurvergunningplicht geldt voor uitvoering van het Pauperparadijs. We kunnen het er in ons eerstvolgende overleg over hebben, bijvoorbeeld waarom je van mening bent waarom deze situatie wel aan een voorbeeld uit de handreiking voldoet. Hieronder alvast enkele hoofdpunten die ons standpunt mede bepaald:

1. In de aanleiding (onder 1.1.) van je rapportage merk je het volgende op: *Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2021) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke extra depositie op qua stikstof "overbelaste" habitats in Natura 2000. Significante effecten op Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat minimaal een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.*Daarentegen staat het onderstaande in de handreiking.

<image015.png>

2. In je rapportage geef je aan dat de voorliggende voortoets uitsluitend is gebaseerd op objectieve, openbare en onomstreden gegevens en bronnen. Daarentegen is het veldbezoek van 18 maart 2020 niet als zodanig te beschouwen.

3. In je rapportage betrek je maatregelen die nog niet zijn uitgevoerd en die dus ook nog niet aantoonbaar hun werking hebben laten zien. In de handreiking staat daarentegen het volgende:

<image016.png>

Het is zelfs zo dat we van mening zijn dat als dit in deze vorm als passende beoordeling zou worden ingediend bij een aanvraag natuurvergunning, w
punt 3 er geen positief besluit op zouden nemen. We zien verleasen nog steeds als reëel alternatief. Laten we dit ook bespreken tijdens ons volgend
reactie heb van alle deelnemers, zal ik het overleg verplaatsen naar een moment dat we alle aanwezig kunnen zijn.

Hier nog even de versie van de handreiking die wij hebben gebruikt:
BIJ12-Handreiking-Voortoets-Stikstof-–-Februari-2021.pdf

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

+31 592 [redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl' <[redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' <[redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06[redacted]
E[redacted]@hetpauperparadijs.nl

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 29 april 2022 09:03
Aan: VTH
Onderwerp: RE: Stikstof en natura 2000

Hallo,

Ja kan wel antwoorden:
Geachte heer…

Wij hebben uw vraag ontvangen en begrijpen dat dit onderwerp vragen oproept. Het circuit Zandvoort heeft de juiste (natuur)toestemmingen die zijn afgegeven op basis van onderzoek en berekeningen. Dit is voor het Pauperparadijs voor het jaar 2022 helaas niet gelukt. In dat traject zitten we nu om het voor 2023 wel voor elkaar te krijgen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: VTH <vth@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 28 april 2022 11:28
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: FW: Stikstof en natura 2000

Hoi [redacted]

Wij ontvingen onderstaande mail. Zou jij dit verder op willen pakken? [redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team Vergunningverlening, toezicht en handhaving

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: provincie Drenthe <post@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 28 april 2022 09:55
Aan: VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: FW: Stikstof en natura 2000

Van: [redacted]@hotmail.com>
Verzonden: dinsdag 26 april 2022 16:51
Aan: provincie Drenthe <post@drenthe.nl>
Onderwerp: Stikstof en natura 2000

Geachte ontvanger,

Kunt u mij uitleggen hoe het komt dat het Pauper paradijs in Veenhuizen niet door kan gaan vanwege de stikstofuitstoot en dat het circuit van Zandvoort wel mag ondanks de stikstofuitstoot.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 28 april 2022 14:05
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: Aanlevering Poho van [redacted] over Recente stand van zaken Pauperparadijs

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Voltooid

Komt goed [redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team Landelijk Gebied

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 28 april 2022 13:43
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Aanlevering Poho van [redacted] over Recente stand van zaken Pauperparadijs

Oh, kan je die dan aanpassen? 5 minuten zal wel voldoende zijn.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 28 april 2022 13:31
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Aanlevering Poho van [redacted] over Recente stand van zaken Pauperparadijs

Voor pauperparadijs word je wel verwacht! Aldus Arnout…

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team Landelijk Gebied

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 28 april 2022 13:13
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Aanlevering Poho van [redacted] over Recente stand van zaken Pauperparadijs

Dat is goed.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 28 april 2022 12:21
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Aanlevering Poho van [redacted] over Recente stand van zaken Pauperparadijs

[redacted]

Een check, je levert beide agendapunten ter informatie aan. Dat betekent dat je geen link krijgt voor deelname en je de terugkoppeling via Arnout krijgt. Wil je dat?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team Landelijk Gebied

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: formdesk response <d2Vic2l0ZUBkcmVudGhlLm5s=response@formdesk.com>
Verzonden: donderdag 28 april 2022 12:14
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Aanlevering Poho van Barend Huisman over Recente stand van zaken Pauperparadijs

Titel	Aanleveren documenten poho
Naam	huisnet_poho
Actie	Ingevuld formulier
Kenmerk	88047842
Status	Gereed
Aangemaakt	28-04-2022 12:13:26
	Open formulier | Open/bewerk invoer | Verwijder invoer

Aanleveren documenten poho

Voor welk poho zijn deze documenten bedoeld? Je kunt meerdere poho's kiezen.	Poho VTH
Datum van het poho	09-05-2022
Wat is het onderwerp?	Recente stand van zaken Pauperparadijs
Wil je hiervoor tijd reserveren in het poho?	Nee
Dit is ter	info
Is dit een zwarte tas-stuk?	Nee
Wie sluiten fysiek bij dit onderwerp aan?	N.v.t.
Wie sluiten digitaal bij dit onderwerp aan?	N.v.t.

Bijlagen	Ja

Let op: heb je grote bestanden (groter dan 2 MB), neem dan even contact op met de poho-secretaris over de aanlevering! Bestanden kun je alleen toevoegen in PDF-formaat.

Bijlage 1	88047842_7604087_20220509_POHO_VTH_memo_recente_s-v-z-_Pauperparadijs.pdf
Bijlage 2	
Bijlage 3	
Bijlage 4	
Bijlage 5	
Bijlage 6	
Bijlage 7	
Bijlage 8	
Bijlage 9	
Bijlage 10	

Opmerkingen	

Mijn gegevens

Naam	[redacted]
Team	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
E-mailadres	[redacted]@drenthe.nl
Mobiele telefoonnummer (van collega die aanwezig is bij het poho, tbv Whatsapp)	(06) [redacted]

Dit bericht is gegenereerd door Formdesk

Van:
Verzonden: donderdag 28 april 2022 11:52
Aan:
Onderwerp: RE: Poho Pauperparadijs

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Voltooid

Ik heb mijn opmekringen wel gemaakt.

Wel moet ik zeggen dat ik mij er niet helemaal prettig bij voel dat we dit zo insteken.
Ik had liever gewild dat we eerst intern er uit waren gekomen –. Wellicht dat we wel dingen kunnen toestaan als 'is zo klein, kun je toch niet terugzien ecologishc gezien'.
Maar wat ik dan weer zie noemen in 'ons ' document:

W.b. bepalen hoeveel stikstof er nog bij kan, is mij maar één hard getal bekend, namelijk de KDW. Je zou nog kunnen redeneren dat een achtergronddepositie boven de KDW ook acceptabel is afhankelijk van de kwaliteit van het habitattype in de referentiesituatie.

Het is vooral dat we geen tijd hebben gehad om hier eens rustig over na te denken.
Mijn persoonlijk advies aan bestuur zou zijn: wacht nog even met beslissen tot na 18 mei en we intern er wat beter uit zijn ook met landelijk gebied.
Maar goed, ik snap ook dat men verder wil / het als voorbeeld wel eens wil proberen.

En het blijft indd een zeer kleine (ecologisch niet terug te vinden) toename op klein oppv én tijdelijk. Dus wellicht kun je het ook per geval/zaak bekijken of je erin mee wilt en ondertussen werken aan een lijn.

Met vriendelijke groet,

Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Wet natuurbescherming

provincie Drenthe

+31 592
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 28 april 2022 11:23
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Poho Pauperparadijs

Hallo,

Graag feedback.

Met vriendelijke groet,

Team VTH

provincie Drenthe

+31 592
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 28 april 2022 11:25
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: pauperparadijs

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Voltooid

Oh laat dit mailtje maar. Heeft elkaar gekruist. Ik doe mijn opmerkingen wel in poho memo

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
[redacted] Wet natuurbescherming

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 28 april 2022 11:25
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: pauperparadijs
Urgentie: Hoog

Mogelijke inspiratie voor je poho-memo – even mijn gedachten opgeschreven.

Als je toenames toestaat omdát er geen mitigerende maatregelen worden uitgevoerd (dus dan hoef je ook niet zo streng te zijn op ‘is alles al uitgevoerd’, ‘zijn de plannen al helder hoe de ISHD te halen?’), wanneer kan je ze dan toestaan?

- Alleen wanneer ze niet leiden tot significant negatieve effecten
- Wanneer leidt iets tot een significant negatief effect? KDW is daarvoor in het leven geroepen: komt het boven KDW dan is het mogelijk significant effect.
- Kan een ecologische beoordeling dan nog aangeven als dat indd niet leidt tot sign negatief effect? (in het verleden: ja, hier zijn genoeg voorbeelden van, maar zijn die nu ook nog geldig?)

Risico’s:

- Het is niet duidelijk wanneer een toename in stikstofdepositie wél leidt tot significant negatieve effecten
- Dit kan precedent werken voor andere projecten, ook die kunnen een kleine toename wegschrijven.
- Hoe neem je cumulatieve effecten mee? Wanneer leiden allerlei kleine projecten wel tot een signicant effect is daardoor niet in beeld. Deze worden immers niet meeropgenomen in AERIUS Register.
- De afnames via de gebiedsgerichte aanpak, die vaak ook maar enkele molen bedraagt, kunnen in potentie minder groot worden indien toenames vaker worden toegestaan.
- Het is niet duidelijk of de rechter erin mee gaat. De zaken die voor de rechter hebben gelegen zijn inhoudelijk nog niet aangevochten.

Misschien nadenken of we alleen tijdelijke projecten zouden willen toestaan via deze werkwijze, of ook permanente. (mag je hier uberhaupt wel onderscheid in maken? Geeft dat ook niet jruidisch ‘geneuzel’ omdat je dan projecten niet eerlijk beoordeelt).

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
[redacted] Wet natuurbescherming

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van:
Verzonden: maandag 25 april 2022 14:02
Aan:
Onderwerp: RE: voorbeeld passende beoordeling met toename stikstof (vreugdevuur)

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Voltooid

Ik ook niet direct inderdaad. Dat komt omdat ik in deze Passende Beoordeling diezelfde redeneringen tegenkom (moet ook wel, want dit is weer RHDHV). Dus heel vaak weer 'het is maar zo weinig, heeft geen effect'.
Graag de boot even afhouden totdat wij intern tot een richting zijn gekomen. Dat overleg vindt pas 18 mei plaats.

Met vriendelijke groet,

Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Wet natuurbescherming

provincie Drenthe

+31 592
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: maandag 25 april 2022 13:49
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: voorbeeld passende beoordeling met toename stikstof (vreugdevuur)

Daar hebben we binnenkort overleg over (volgens mij heeft dat ingepland).
Ik ben niet direct voorstander….

Met vriendelijke groet,

Team vergunningen, toezicht en handhaving

provincie Drenthe

+31 592
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: maandag 25 april 2022 13:46
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: FW: voorbeeld passende beoordeling met toename stikstof (vreugdevuur)

Hallo,

Is het voor de 2 uitvoeringen van Pauperparadijs dan misschien ook iets wat we aandurven? (0,01 voor maximaal 2 uitvoeringen)

Met vriendelijke groet,

Team VTH

provincie Drenthe

+31 592
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 21 april 2022 12:50
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: voorbeeld passende beoordeling met toename stikstof (vreugdevuur)

Hoi,

Zie onderstaand een voorbeeld van een PB dat door de ODH is geaccepteerd. De vergunning is niet aangevochten (of het evenement is destijds niet doorgegaan). Dus het is niet juridisch getoetst.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team vergunningen, toezicht en handhaving

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@odh.nl>
Verzonden: donderdag 21 april 2022 12:12
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Gefeliciteerd

U kunt uw bestand via onderstaande link downloaden:
https://filecap.odh.nl/FileCap/download?id=BICaOICuXGbm72he4e1QgNVGw&email=n.drenth@drenthe.nl&pw=NDIdE4PeNc17oWW

Hai [redacted],

Ja, hartelijk dank. En ik ga er zeker vanuit dat we elkaar weer tegenkomen.

Dank voor de samenwerking!

Hierbij stuur ik je nog de vergunningen die waren verleend. Ik vergiste me, ook voor 2021 hadden we vergunningen verleend. Ik stuur je van één ook de PB.

Groetjes,

[redacted]

Van: @rho.nl>
Verzonden: donderdag 21 april 2022 13:07
Aan:
Onderwerp: RE: Overleg Pauperparadijs

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Voltooid

Dag ,

Ik moet de vergadering toch voorbij laten gaan, maar ik zie dat dan wel kan en volgens mij is dat het belangrijkste.

Met vriendelijke groet,

Planvorming en Ruimte

T: 058-
E: @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

-----Oorspronkelijke afspraak-----
Van: @drenthe.nl]
Verzonden: donderdag 21 april 2022 13:01
Aan:
Onderwerp: Overleg Pauperparadijs
Tijd: donderdag 12 mei 2022 09:30-10:30 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.
Locatie: Microsoft Teams-vergadering

Microsoft Teams-vergadering

Deelnemen op uw computer of via de mobiele app
Klik hier om deel te nemen aan de vergadering

Deelnemen met een apparaat voor videovergaderingen
867217344@t.plcm.vc
Videovergaderings-id: 123 509 049 8
Alternatieve VTC-instructies

Meer informatie | Opties voor vergadering

Van:
Verzonden: woensdag 20 april 2022 08:09
Aan:
CC:
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo

Dan gebruiken we de volgende voor de terugkoppeling op de stikstofaanpak en zal ik een vervolg plannen waarbij ik beide collega's ook uitnodig.

Met vriendelijke groet,

Team VTH

provincie Drenthe

+31 592

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @noordenveld.nl>
Verzonden: woensdag 20 april 2022 07:30
Aan: @drenthe.nl>; @hetpauperparadijs.nl>
CC: @rho.nl>; @rho.nl>; @drenthe.nl>; @noordenveld.nl>; @noordenveld.nl>; @noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Dag

Ik heb mijn beschikbaarheid ingevuld. Ik ben maandag en donderdag vrij. Dan blijven er niet veel dagen over volgende week. Maar misschien kun je ook mijn collega's en toevoegen. Zij gaan straks de vergunning behandelen. Ik heb hun als cc bij deze mail bijgevoegd. Daar kun je hun emailadressen vandaan halen.

Met vriendelijke groet,

088 -
@noordenveld.nl
GEMEENTE NOORDENVELD

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 19 april 2022 11:18
Aan: @hetpauperparadijs.nl>
CC: @rho.nl>; @noordenveld.nl>; @rho.nl>; @drenthe.nl>; @noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Waarschuwing: Deze e-mail is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of open geen bijlagen tenzij u de afzender herkent en weet dat de inhoud veilig is.

Hallo Wolter,

Die van morgen heb ik geannuleerd omdat niet kan. Ik heb net een planner rondgestuurd voor volgende week. Ik hoop dat we dan bij elkaar kunnen komen.

Met vriendelijke groet,

Team VTH

provincie Drenthe

+31 592

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: dinsdag 19 april 2022 11:15
Aan: [redacted]@noordenveld.nl>
CC: [redacted]@rho.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@rho.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: Re: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Goedemorgen,

is er al een nieuwe afspraak gepland?
De afspraak van morgenochtend is geannuleerd zag ik.

groet,
Wolter

> Op 12 apr. 2022, om 08:10 heeft [redacted]@noordenveld.nl> het volgende geschreven:
>
> Hallo allen,
>
> In die week kan ik alleen op di 26 (en dan niet voor 10 u en tussen 14 en 15 u niet) en op vr 29.
>
> Met vriendelijke groet,
>
> [redacted]
> 088 -[redacted]
> [redacted]@noordenveld.nl
>
> **Van:** [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
> **Verzonden:** vrijdag 8 april 2022 19:27
> **Aan:** [redacted]@rho.nl>
> **CC:** [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@rho.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>
> **Onderwerp:** Re: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs
>
> **Waarschuwing:** Deze e-mail is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of open geen bijlagen tenzij u de afzender herkent en weet dat de inhoud veilig is.
>
> Hi,
>
> Ik maak me vrij wanneer nodig.
>
> Groet,
> Wolter
>
> Verstuurd vanaf mijn foon
>
> Op 8 apr. 2022 om 13:58 heeft [redacted]@rho.nl> het volgende geschreven:
>
> Hoi,
>
> Ik kan alleen de 28e en dan alleen een half uurtje.
>
> Met vriendelijke groet,
> [redacted]
> [redacted] Planvorming en Ruimte
>
> T: 058[redacted]
> E: [redacted]@rho.nl
> W: rho.nl
>
> Druifstreek 72-C
> 8911 LH LEEUWARDEN
> Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM
> .
> <image004.jpg>
> .
>
> <image012.jpg> <image013.jpg> <image014.jpg>
>
> * aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier
>
> **Van:** [redacted]@drenthe.nl]
> **Verzonden:** vrijdag 8 april 2022 13:51

Aan: [redacted]@rho.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]
<[redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@rho.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]
[redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo [redacted]

Zojuist onze conclusie over de aangeleverde rapportage al telefonisch kortgesloten. Ook heb ik je collega [redacted] al even kort bijgepraat. We hebben al geconstateerd dat het handig is om dit met elkaar te bespreken via Teams, in plaats van 'heen en weer te mailen'. Toch hier alvast onze reactie op je rapportage zodat je alvast inzicht hebt in onze visie op de zaak en ter voorbereiding op ons gesprek. Dit gesprek staat voor 20 april. Helaas kan je dan niet. Aangezien het wel van groot belang is dat je er bij bent, stel ik voor om een nieuwe datum te plannen. Gezamenlijk dachten wij aan de week van 25 april, bijvoorbeeld 26 of 28 april om 09:00 uur. Dit is wel een noordelijke vakantieweek, zelf werk ik wel. Ik ben benieuwd of de rest kan. [redacted]
[redacted]: kan dit wat jullie betreft?

Ik heb samen met [redacted] en een andere collega je rapportage 'voortoets Pauperparadijs maart 2022' (hierna rapportage) gekeken en deze naast de 'handreiking voortoets stikstof' van BIJ12 (hierna handreiking) gelegd. Wij zijn van mening dat de rapportage niet is aan te merken als een voortoets, maar moet worden gezien als een deel van een passende beoordeling. Het voldoet volgens ons ook niet aan de voorbeelden in de handreiking. Komt er op neer dat onder de huidige omstandigheden we van mening zijn dat er een natuurvergunningplicht geldt voor uitvoering van het Pauperparadijs. We kunnen het er in ons eerstvolgende overleg over hebben, bijvoorbeeld waarom je van mening bent waarom deze situatie wel aan een voorbeeld uit de handreiking voldoet. Hieronder alvast enkele hoofdpunten die ons standpunt mede bepaald:

1. In de aanleiding (onder 1.1.) van je rapportage merk je het volgende op: *Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2021) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke extra depositie op qua stikstof "overbelaste" habitats in Natura 2000. Significante effecten op Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat minimaal een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.* Daarentegen staat het onderstaande in de handreiking.

<image015.png>

2. In je rapportage geef je aan dat de voorliggende voortoets uitsluitend is gebaseerd op objectieve, openbare en onomstreden gegevens en bronnen. Daarentegen is het veldbezoek van 18 maart 2020 niet als zodanig te beschouwen.

3. In je rapportage betrek je maatregelen die nog niet zijn uitgevoerd en die dus ook nog niet aantoonbaar hun werking hebben laten zien. In de handreiking staat daarentegen het volgende:

<image016.png>

Het is zelfs zo dat we van mening zijn dat als dit in deze vorm als passende beoordeling zou worden ingediend bij een aanvraag natuurvergunning, we er i.i.g. op basi
punt 3 er geen positief besluit op zouden nemen. We zien verleasen nog steeds als reëel alternatief. Laten we dit ook bespreken tijdens ons volgende gesprek. Zodra
reactie heb van alle deelnemers, zal ik het overleg verplaatsen naar een moment dat we alle aanwezig kunnen zijn.

Hier nog even de versie van de handreiking die wij hebben gebruikt:
BIJ12-Handreiking-Voortoets-Stikstof-—-Februari-2021.pdf

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl'
[redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl' <[redacted]@hetpauperparadijs.nl>;
[redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06[redacted]
E[redacted]@hetpauperparadijs.nl

Van:
Verzonden: vrijdag 8 april 2022 10:32
Aan: ; Arnout Venekamp;
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Voltooid

Hoi,

Gelet op haar reactie is het goed om dan direct aan te geven dat wij verleasen nog steeds zien als reëel alternatief.
Je kunt verwijzen naar onze eerdere gesprekken.

Met vriendelijke groet,

Team vergunningen, toezicht en handhaving

provincie Drenthe

+31 592

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: vrijdag 8 april 2022 10:23
Aan: @drenthe.nl>; Arnout Venekamp @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hoi ,

Het lijkt me goed om in het poho even een mondelinge update te doen mbt de gesprekken met Pauperparadijs. Het is goed om aan te geven wat de stavaza is, omdat we ook over een aantal weken weer met ze om tafel zitten.
Ik begrijp dat jouw mailvoorstel, een mailwisseling is met stikstof/juridisch adviseurs? Waar ik Hans meerdere keren aandacht voor heb horen vragen, is dat we ons bewust moeten zijn met wie we communiceren, als het gaat om toon en jargon en wanneer iets niet mogelijk is, we ons best doen mee te denken en te faciliteren. Ik zou dat nog even betrekken bij je overwegingen.

Met vriendelijke groet,

Team Communicatie

provincie Drenthe

+31 592

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 7 april 2022 16:56
Aan: Arnout Venekamp @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo dames en heren,

Ik stel onderstaande mail voor aan Ik heb er voor gekozen om het vrij algemeen te houden en niet alle voorbeelden op te nemen in de mail. Bij een nadere discussie daarover kunnen we dat nog inbrengen. Ik zal straks nog even bellen met . Dan kan ik alvast aangeven hoe we er in staan. Morgen wil ik de mail versturen.

: is het nog nodig om dit aan te kondigen bij Hans?

Hallo

Wij zijn van mening dat je rapportage ‘voortoets Pauperparadijs maart 2022’ (hierna rapportage) niet is aan te merken als een voortoets, maar moet worden gezien als een deel van een passende beoordeling. Hieronder geven we daar enkele voorbeelden voor aan. Het voldoet volgens ons ook niet aan de voorbeelden in de ‘handreiking voortoets stikstof’ van BIJ12 (hierna handreiking). Komt er wel op neer dat onder de huidige omstandigheden we van mening zijn dat er een natuurvergunningplicht geldt voor uitvoering van het Pauperparadijs. We kunnen het er in ons eerstvolgende overleg over hebben, bijvoorbeeld waarom je van mening bent waarom deze situatie wel aan een voorbeeld uit de handreiking voldoet.

1. In de aanleiding (onder 1.1.) van je rapportage merk je het volgende op: *Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2021) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke extra depositie op qua stikstof “overbelaste” habitats in Natura 2000. Significante effecten op Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat minimaal een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.* Daarentegen staat het onderstaande in de handreiking.

> *Wanneer bij een plan of project met stikstofuitstoot op voorhand significant negatieve effecten kunnen worden uitgesloten, hoeft de initiatiefnemer geen Passende Beoordeling te maken en is het plan of project niet vergunningplichtig. Deze beoordeling wordt gedaan in de Voortoets.*

2. In je rapportage geef je aan dat de voorliggende voortoets uitsluitend is gebaseerd op objectieve, openbare en onomstreden gegevens en bronnen. Daarentegen is het veldbezoek van 18 maart 2020 niet als zodanig te beschouwen.

3. In je rapportage betrek je maatregelen die nog niet zijn uitgevoerd en die dus ook nog niet aantoonbaar hun werking hebben laten zien. In de handreiking staat daarentegen het volgende:

- Het betrekken van maatregelen waarvan de voordelen niet vaststaan ten tijde van de Voortoets[7], dat wil zeggen het effect van herstelmaatregelen, voor zover nog niet aantoonbaar opgetreden in de huidige situatie en voor zover het effect niet vaststaat voor de duur van het plan of project; en het toekomstig effect van bronmaatregelen ter vermindering van stikstofdepositie of een veronderstelde autonome daling;

Met vriendelijke groet,

Team VTH

provincie Drenthe

+31 592

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @noordenveld.nl' @noordenveld.nl>; ' @hetpauperparadijs.nl' @hetpauperparadijs.nl>; ' @noordenveld.nl' @noordenveld.nl>; @rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Van:
Verzonden: donderdag 7 april 2022 17:41
Aan: ; Arnout Venekamp;
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Voltooid

Hoi

Eens met zijn opmerking. Zodra je zijn opmerking verwerkt, dan is de vervolgvraag die je kunt verwachten wat er dan precies verkeerd is. Hopelijk kunnen we dat tijdens een vooroverleg beter aangeven (maar dan moeten wij eerst onze interne lijn / notitie t.a.v. hoe om te gaan met PB's stikstof zelf ook helder zien te krijgen). Ik ruim daar volgende week tijd voor in.

Voor de rest is het een prima mail.

Met vriendelijke groet,

Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
r Wet natuurbescherming

provincie Drenthe

+31 592
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 7 april 2022 17:01
Aan: @drenthe.nl>; Arnout Venekamp @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo,

Ik zou ook nog ergens aangeven dat wij op voorhand niet akkoord gaan als dit in een passende beoordeling zou terugkomen.
Als we dat niet doen verwacht ik per ommegaande een PB terug waarin het effect wordt weggeschreven.

Met vriendelijke groet,

Team vergunningen, toezicht en handhaving

provincie Drenthe

+31 592
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 7 april 2022 16:56
Aan: Arnout Venekamp @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo dames en heren,

Ik stel onderstaande mail voor aan . Ik heb er voor gekozen om het vrij algemeen te houden en niet alle voorbeelden op te nemen in de mail. Bij een nadere discussie daarover kunnen we dat nog inbrengen. Ik zal straks nog even bellen met . Dan kan ik alvast aangeven hoe we er in staan. Morgen wil ik de mail versturen.

: is het nog nodig om dit aan te kondigen bij Hans?

Hallo

Wij zijn van mening dat je rapportage ‘voortoets Pauperparadijs maart 2022’ (hierna rapportage) niet is aan te merken als een voortoets, maar moet worden gezien als een deel van een passende beoordeling. Hieronder geven we daar enkele voorbeelden voor aan. Het voldoet volgens ons ook niet aan de voorbeelden in de ‘handreiking voortoets stikstof’ van BIJ12 (hierna handreiking). Komt er wel op neer dat onder de huidige omstandigheden we van mening zijn dat er een natuurvergunningplicht geldt voor uitvoering van het Pauperparadijs. We kunnen het er in ons eerstvolgende overleg over hebben, bijvoorbeeld waarom je van mening bent waarom deze situatie wel aan een voorbeeld uit de handreiking voldoet.

1. In de aanleiding (onder 1.1.) van je rapportage merk je het volgende op: *Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2021) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke extra depositie op qua stikstof “overbelaste” habitats in Natura 2000. Significante effecten op Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat minimaal een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.* Daarentegen staat het onderstaande in de handreiking.

> *Wanneer bij een plan of project met stikstofuitstoot op voorhand significant negatieve effecten kunnen worden uitgesloten, hoeft de initiatiefnemer geen Passende Beoordeling te maken en is het plan of project niet vergunningplichtig. Deze beoordeling wordt gedaan in de Voortoets.*

2. In je rapportage geef je aan dat de voorliggende voortoets uitsluitend is gebaseerd op objectieve, openbare en onomstreden gegevens en bronnen. Daarentegen is het veldbezoek van 18 maart 2020 niet als zodanig te beschouwen.

3. In je rapportage betrek je maatregelen die nog niet zijn uitgevoerd en die dus ook nog niet aantoonbaar hun werking hebben laten zien. In de handreiking staat daarentegen het volgende:

- Het betrekken van maatregelen waarvan de voordelen niet vaststaan ten tijde van de Voortoets[7], dat wil zeggen het effect van herstelmaatregelen, voor zover nog niet aantoonbaar opgetreden in de huidige situatie en voor zover het effect niet vaststaat voor de duur van het plan of project; en het toekomstig effect van bronmaatregelen ter vermindering van stikstofdepositie of een veronderstelde autonome daling;

Met vriendelijke groet,

Team VTH

provincie Drenthe

+31 592

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @noordenveld.nl' @noordenveld.nl>;
' @hetpauperparadijs.nl' @hetpauperparadijs.nl>; @noordenveld.nl' @noordenveld.nl>;
@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Van: Arnout Venekamp
Verzonden: donderdag 7 april 2022 17:18
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Voltooid

Ik zou aangeven dat het door drie verschillende personen is beoordeeld met dezelfde uitkomst, dat maakt duidelijk dat we er erg serieus naar hebben gekeken. Verder zou ik afsluiten met een uitnodiging om dit nog in een gesprek verder toe te lichten en te bespreken. In een dergelijk gesprek kun je ook beter de risico's duiden die op de loer liggen als deze weg verder bewandeld wordt. Dat leent zich niet/minder voor mailcontact op dit moment in het proces. Op basis van goede gesprekken en de juiste inhoud zijn ze denk ik (eerder) geneigd de betere en veiligere route te kiezen. Daar is nu ook nol (voldoende) tijd voor.

Met vriendelijke groet,

Arnout Venekamp
Team VTH
Teammanager

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]
[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 7 april 2022 16:56
Aan: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo dames en heren,

Ik stel onderstaande mail voor aan [redacted]. Ik heb er voor gekozen om het vrij algemeen te houden en niet alle voorbeelden op te nemen in de mail. Bij een nadere discussie daarover kunnen we dat nog inbrengen. Ik zal straks nog even bellen met [redacted]. Dan kan ik alvast aangeven hoe we er in staan. Morgen wil ik de mail versturen.

[redacted]: is het nog nodig om dit aan te kondigen bij Hans?

[redacted]

Hallo [redacted]

Wij zijn van mening dat je rapportage 'voortoets Pauperparadijs maart 2022' (hierna rapportage) niet is aan te merken als een voortoets, maar moet worden gezien als een deel van een passende beoordeling. Hieronder geven we daar enkele voorbeelden voor aan. Het voldoet volgens ons ook niet aan de voorbeelden in de 'handreiking voortoets stikstof' van BIJ12 (hierna handreiking). Komt er wel op neer dat onder de huidige omstandigheden we van mening zijn dat er een natuurvergunningplicht geldt voor uitvoering van het Pauperparadijs. We kunnen het er in ons eerstvolgende overleg over hebben, bijvoorbeeld waarom je van mening bent waarom deze situatie wel aan een voorbeeld uit de handreiking voldoet.

1. In de aanleiding (onder 1.1.) van je rapportage merk je het volgende op: *Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2021) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke extra depositie op qua stikstof "overbelaste" habitats in Natura 2000. Significante effecten op Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat minimaal een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.* Daarentegen staat het onderstaande in de handreiking.

Wanneer bij een plan of project met stikstofuitstoot op voorhand significant negatieve effecten kunnen worden uitgesloten, hoeft de initiatiefnemer geen Passende Beoordeling te maken en is het plan of project niet vergunningplichtig. Deze beoordeling wordt gedaan in de Voortoets.

2. In je rapportage geef je aan dat de voorliggende voortoets uitsluitend is gebaseerd op objectieve, openbare en onomstreden gegevens en bronnen. Daarentegen is het veldbezoek van 18 maart 2020 niet als zodanig te beschouwen.

3. In je rapportage betrek je maatregelen die nog niet zijn uitgevoerd en die dus ook nog niet aantoonbaar hun werking hebben laten zien. In de handreiking staat daarentegen het volgende:

- Het betrekken van maatregelen waarvan de voordelen niet vaststaan ten tijde van de Voortoets[7], dat wil zeggen het effect van herstelmaatregelen, voor zover nog niet aantoonbaar opgetreden in de huidige situatie en voor zover het effect niet vaststaat voor de duur van het plan of project; en het toekomstig effect van bronmaatregelen ter vermindering van stikstofdepositie of een veronderstelde autonome daling;

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; '[redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; '[redacted]@hetpauperparadijs.nl' <[redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Van: @rho.nl>
Verzonden: donderdag 7 april 2022 08:58
Aan: @noordenveld.nl'; @hetpauperparadijs.nl'; @noordenveld.nl'; VTH
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Voltooid

Goedemorgen

Ons overleg van 20 april a.s. moet ik helaas afzeggen. Wellicht kan dit overleg ook zonder mij of op een andere datum.

Van: @rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:46
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @noordenveld.nl' @noordenveld.nl>; @hetpauperparadijs.nl' @hetpauperparadijs.nl>; @noordenveld.nl' @noordenveld.nl>; @rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: vrijdag 25 maart 2022 11:06
Aan: @drenthe.nl>; @noordenveld.nl' @noordenveld.nl>; @hetpauperparadijs.nl' <@hetpauperparadijs.nl>; @rho.nl>; @noordenveld.nl' @noordenveld.nl>; @rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Hallo allen,

Hierbij een kort gespreksverslag van ons overleg van vanochtend.

We zien elkaar weer 20 april.

Met vriendelijke groet,

Team vergunningen, toezicht en handhaving

provincie Drenthe

+31 592

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 6 april 2022 11:37
Aan: [redacted]
CC: [redacted]; Arnout Venekamp
Onderwerp: Bevindingen voortoets Pauperparadijs
Bijlagen: bevindingen voortoets Pauperparadijs - patriica.docx

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Voltooid

Hoi [redacted]

Hierbij mijn bevindingen pauperparadijs.
In het kort: dit is gewoon een Passende Beoordeling. Dat baseer ik op dat ze gebruik maken van een veldbezoek (weliswaar van een andere partij) van een expert en daarnaast valt de situatie niet onder 1 van de voorbeelden uit de handreiking voortoets stikstof: BIJ12-Handreiking-Voortoets-Stikstof-—-Februari-2021.pdf

Door tijdgebrek heb ik mijn bevindingen niet heel netjes neergezet, lees vooral maar vanaf halverwege pagina 1. De eerste punten zijn gewoon wat opmerkingen voor mijzelf / dingen die mij opvallen.

Tip van Arnout (mocht ik het vergeten te zeggen tijdens ons overlegje over bovenstaande): mocht je deze zware dobber delen met de initiatiefnemer, is het verstandig om eerst even te bellen voor deze informatie te mailen / per brief te versturen. Dan kunnen we de eerste emotionele reactie alvast wat opvangen.

Ps: ik zal wat druk zetten op onze interne notitie hoe om te gaan met Passende beoordeling stikstof. Daar gaat wel (zeer binnennkort) behoefte aan komen schat ik zo in en kan ik dus niet verder uitstellen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
[redacted] Wet natuurbescherming

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]
werkdagen: [redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Bevindingen Voortoets Pauperparadijs – maart 2022

- Beoordeling in het veld, 18 maart 2020. Lijkt mij al extra dan een voortoets
- Valt dit onder 1 van de voorbeelden uit voortoets? Denk het niet
- Omschrijving Herstellend hoogveen (mag minder worden, maar alln voor actieve hoogveen).
- Betreft het zoekgebied, of daadwerkelijk herstellend hoogveen? Ze hebben het op 1 hoop gegooid, maar maakt juist wat uit (als ze het in en voortoets willen uitsluiten).
- Er is nog steeds sprake van grote schommeligen in waterstand in Fochteloërveen (volgesn hun eigen tekst).
- Huidige kwaliteit: het lijkt zich de goede kant op te ontwikkelen. Wel veel vergraste situaties. Pijpenstrootje neemt her en der toe.
- Maatregelen beheerplan: bos moet weg, leidt tot verdroging (en méér stikstof, doordat de bomen stikstof opnemen en daarna bladval; maar als bomen weg zijn, komt er weer meer stikstof op het veld toch? Maar goed, niet zo belangrijk verder).
- Waarom wordt er niet gesaldeerd met die agrarische percelen? Of horen die bij het beheerplan? Beetje kulredenering dan, want je mag die daling van 1,5 mol niet teniet doen met ook maar enige depositie van een project.
- Ze zeggen onder 4.4: *Voor de biomassaproductie van natuurlijke habitattypen is dus gemiddeld 30-90 kg N/ha/jaar nodig. Dit komt overeen met ca. 2150-6400 mol N/ha/jaar*. Waarom is KDW dan 500 mol / ha/ jaar. (dat gaat mogelijk alleen over depositie uit lucht, de waardes van 2150 is ook nog mineralisatie, nalevering uit bodem, natuurlijke bemesting). Maar we kijken alleen naar KDW, dus zou je met 500 moeten vergelijken. Niet 2150 mol.
- 4.5: Gebiedsanalyse mag niet meer gebruikt worden als onderbouwing voor het onderdeel stikstof. De inschatting dat de ISHD niet in gevaar komen is op basis van het beheerplan / dat er een positieve tendens is in kwaliteit en areaal is.
- Ik mis eigenlijk waarom het voor die 4 hexagonen niet erg is. Wat is de kwaliteit daar? Is die daar ook goed, heeft die daar ook een positieve tendens?
- Paapje en roodborsttapuit ISHD zijn gehaald.

Ik denk dat de voortoets van Pauperparadijs een Passende Beoordeling betreft.

In de handreiking Voortoets staat namelijk bijv.:

- Dat er in een voortoets geen plaats is voor '… het toekomstig effect van bronmaatregelen ter vermindering van stikstofdepositie…'. De herstelmaatregelen die nog uitgevoerd moeten worden, mogen dus niet worden meegenomen in de voortoets.
- De beoordeling van het veldbezoek van 18 maart 2020 lijkt mij toch te vallen onder een expertbeoordeling en kan niet worden gezien als objectieve gegevens.
- De voorbeelden die in de handreiking worden genoemd, waarbij op basis van een voortoets het weggeschreven kan worden, worden niet toegepast in de Voortoets Pauperparadijs. De volgende voorbeelden gelden dus niet:
    - Voorbeeld 1: *er is stikstofdepositie maar geen (naderende) overschrijding van de KDW.* Nadere toelichting: Er is namelijk wel een overschrijding, achtergrondepositie varieert op de 4 hexagonen volgens AERIUS Calculator ergens tussen 1500 en 1880 mol/ha/j.
    - Voorbeeld 2: *wordt geen gebruik gemaakt van dat deel leefgebied/komt niet voor.* Niet relevant. Bovendien komen paapje en roodborsttapuit wel in gebied voor.
    - Voorbeeld 3: *Overschrijding miniem oppervlakte binnen het hexagoon*. 3 van de 4 hexagonen zijn niet miniem. 1 hexagoon (linksboven) zou nog onder dit voorbeeld kunnen vallen, mits goed onderbouwd. Zie schreenshot.

- 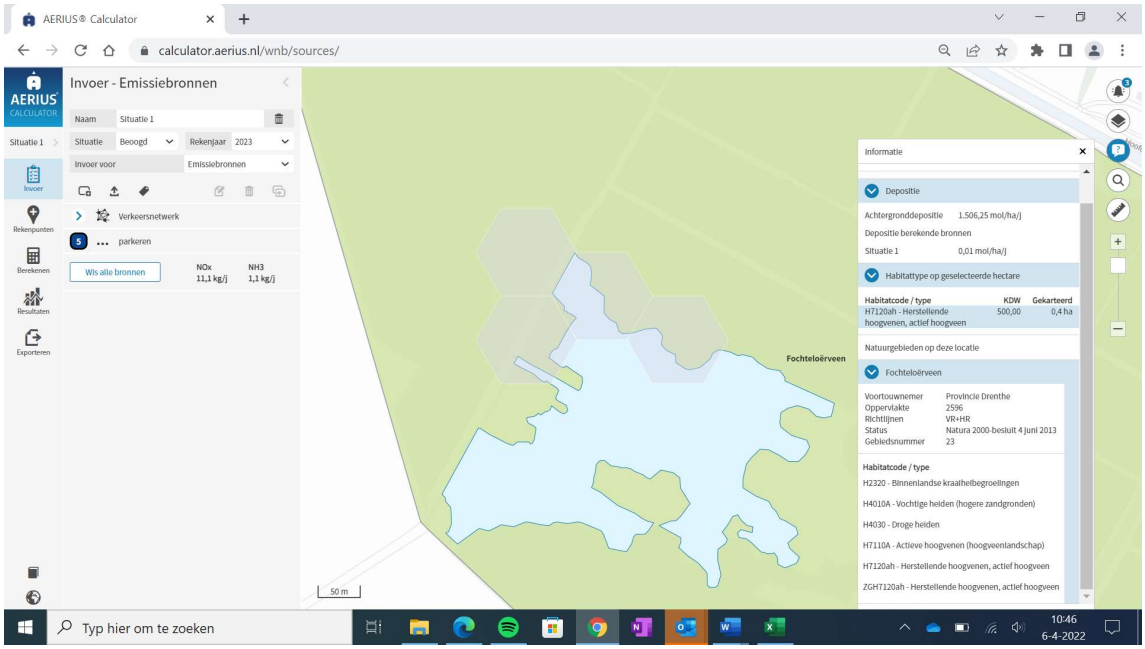

- Voorbeeld 4: *aantasting stikstofgevoelig leefgebied leidt niet tot aantasting van ISHD van soort.* Het zou kunnen dat paapje en roodborst hier onder kunnen vallen, maar ik heb niet het idee dat het adviesbureau goed naar voorbeeld 4 heeft gekeken en op basis van de 'Herstelstrategieën stikstofgevoelige habitats' effecten op paapje en roodborst heeft weggeschreven. Aan de andere kant, er komen uit de AERIUS berekening geen leefgebieden naar voren (ik zou normaliter dan niet vragen om te toetsen aan paapje en roodborst). Paapje en Roodborst worden dus echt alleen aangehaald omdat het habitattype mogelijk onderdeel kan maken van hun leefgebied (wat ik netjes vindt). Maar het lijkt mij dat het habitattype voorrang moet krijgen in dit verhaal: als het habitattype er niet onder leidt, dan paapje en roodborst zeker niet. Dus voor nu zou ik even zeggen dat voorbeeld 4 niet relevant is in dit geval.
- Voorbeeld 5: *Het staat vast de instandhouding van een soort niet in het geding is.* Gaat over soorten, niet relevant.
- Voorbeeld 6: *bouwvrijstelling en/of de lijn 0,05 mol per 2 jaar of equivalent daarvan*. Niet relevant hier, betreft geen aanlegfase.
- Voorbeeld 7: *habitat-/leefgebied komt feitelijk niet voor op die plek. Dit moet bewezen worden. De voortoets kan pas afgerond worden zodra kaart is aangepast.* Niet relevant hier (ga ik vanuit, uit voortoets neem ik aan dat het habitattype daadwerkelijk voorkomt bij die 4 hexagonen).

Voorbeelden waarvan in de voortoets moet worden geconcludeerd dat significante gevolgen niet op voorhand zijn uitgesloten en dus PB nodig is:

Pauperparadijs valt het beste nog onder voorbeeld 3:
Een habitattype heeft in een reeds overbelast gebied een uitstekende kwaliteit, beschreven in het beheerplan of de gebiedsanalyse, de trend in stikstofdepositie is de afgelopen jaren gedaald en wordt niet beïnvloed door de extra depositie van een project, dan is het uitgesloten dat er significant negatieve effecten zijn. De oorzaak van de uitstekende kwaliteit zal dan echter aangetoond moeten worden en dat zal in de meeste gevallen aanvullend onderzoek vergen van een deskundig ecoloog. Dit kan in een Passende Beoordeling. In normale situaties van het habitattype is er immers bij onderzoek een significant negatief gevolg effect aangetoond bij vergelijkbare stikstofdeposities. Op basis van zulk onderzoek is de KDW namelijk vastgesteld.

Het habitattype heeft bij mijn weten alleen nog niet een uitstekende kwaliteit (ook al gaat het de goede kant op).

Dan nog even over de kans van slagen als je dit ombouwt tot een passende beoordeling:

- Ik weet niet of je gewoon kan zeggen ‘het is maar een kleine toename, doet dus niks’. Die KDW is er niet voor niks. Wanneer zou het dan wel wat doen met de ISHD? Waar zit de grens in dit specifieke geval?
- Toekomstige maatregelen worden meegenomen in de PB. Dat mag niet.
- De vraag waarom de kleine toename op die 4 hexagonen de instandhoudignsdoelstelling van herstellend hoogveen niet schaden is niet echt goed beantwoord.
- Ik vraag me af wat de kwaliteit is van het habitattype in die 4 hexagonen in de huidige situatie.

Intern zijn we ook nog wat aan het stoeien met PB’s. We zijn gestrand bij o.a. de volgende vragen:

- Wanneer kan je nog wel een PB uitvoeren, alleen voor tijdelijke projecten? (of dat zelfs niet)
- Op basis waarvan bepaal je precies of de ISHD goed is (vraag voor [redacted])
- Toename kan mogelijk alleen zodra ISHD is gehaald / zeker is dat (beheer)maatregelen effect hebben gehad. Als dat niet bekend is, dan kan een stikstof effect (hoe klein dan ook) niet weggeschreven worden. Het kan namelijk blijken dat dit mogelijk de enige mitigerende maatregel is om de ISHD alsnog te halen.

[redacted]

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: [redacted]@noordenveld.nl'; [redacted]@hetpauperparadijs.nl'; [redacted]@noordenveld.nl'; [redacted]; VTH
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022
Bijlagen: Voortoets Pauperparadijs maart 2022.docx; AERIUS_Pauperparadijs 2023.pdf; A&W- notitie 20-14 Pauperparadijs Concept V2.pdf

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Voltooid

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: vrijdag 25 maart 2022 11:06
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' <[redacted]@noordenveld.nl>; '[redacted]@hetpauperparadijs.nl' <[redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@rho.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Hallo allen,

Hierbij een kort gespreksverslag van ons overleg van vanochtend.

We zien elkaar weer 20 april.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team vergunningen, toezicht en handhaving

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Pauperparadijs

Voortoets Natura 2000

identificatie

projectnummer:

projectleider:

auteur(s):

planstatus

datum:

maart 2022

opdrachtgever:

Inhoud

1. Inleiding **4**
- 1.1. Aanleiding 4
- 1.2. Voortoets of passende beoordeling? 5
- 1.3. Doel voortoets 5

2. Juridisch kader **7**
- 2.1. Vogel- en Habitatrichtlijn 7
- 2.2. Wet natuurbescherming 7
- 2.3. Wet stikstofreductie en natuurverbetering 9

3. Stikstofberekening **1**
- 3.1. Invoer AERIUS Calculator 1
- 3.2. Resultaten AERIUS Calculator 2

4. Effectenbeschrijving en – beoordeling **4**
- 4.1. Inleiding 4
- 4.2. Instandhoudingsdoelen Fochteloërveen 4
- 4.3. Bevindingen beheerplan en gebiedsanalyse 5
  - Verspreiding in het Natura 2000-gebied 6
  - Ecologische vereisten 6
  - Huidige kwaliteit 7
  - Maatregelen beheerplan 7
- 4.4. Effecten van zeer kleine tijdelijke deposities algemeen 9
- 4.5. Effect van het Pauperparadijs 9
  - 4.5.1. Gevolgen voor H7120 Herstellend hoogveen 9
  - 4.5.2. Gevolgen voor soorten 10
  - Paapje 10
  - Roodborsttapuit 11
  - Conclusies t.a.v. soorten 11
- 4.6. Cumulatie 11

5. Conclusies **12**

Bijlagen:

1 Bronnen

1. Inleiding

4

1.1. Aanleiding

In Veenhuizen, gemeente Noordenveld (provincie Drenthe) worden in de zomer van 2023 en 2024 nieuwe voorstellingen opgevoerd van Het Pauperparadijs. Dit evenement vindt plaats op de binnenplaats van het Gevangenismuseum aan de Oude Gracht te Veenhuizen en er zullen in dit kader gedurende in de maanden juni, juli en augustus 2020 maximaal 58 voorstellingen plaatsvinden. Met de aanlegfase (op- en afbouw) en gebruiksfase gaan verkeersbewegingen en de inzet van materieel gepaard. Figuur 1 geeft de globale ligging van het terrein weer.

Figuur 1.1 Ligging projectgebied (rood) t.o.v. Natura 2000 (groen)

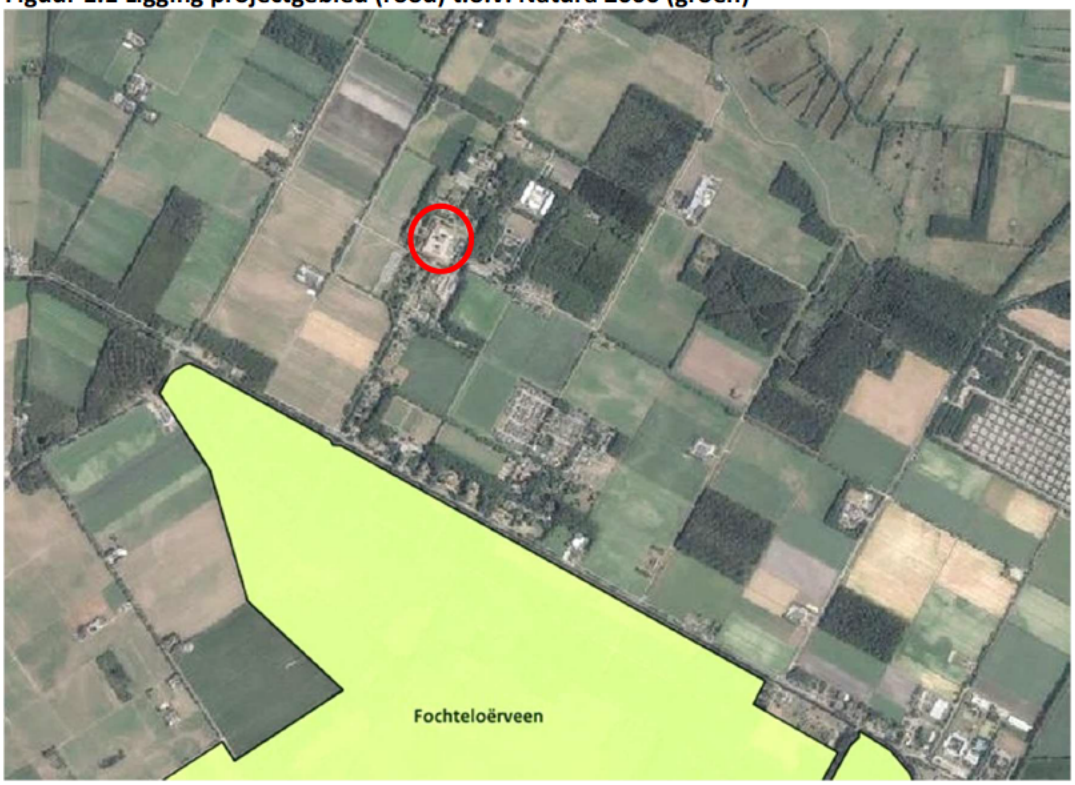

Om het evenement plaats te laten vinden wordt de binnenplaats gebruikt als evenementterrein. Dit leidt tot een tijdelijke verkeerstoename. Verder worden tijdens het evenement en de op- en afbouw machines ingezet. Deze verkeerstoename en materieelinzet zullen leiden tot een toename van stikstofemissies vanuit het gebied.
De locatie ligt op ruim 800 m afstand van het Natura 2000-gebied Fochteloërveen (zie figuur 1). Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2021) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke extra depositie op qua stikstof “overbelaste” habitats in Natura 2000. Significante effecten op

Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat minimaal een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.

1.2. Voortoets of passende beoordeling?

De *Handreiking Voortoets Stikstof* (BIJ12, februari 2021) omschrijft het verschil tussen en voortoets en een passende beoordeling als volgt:

"Om invulling te geven aan een voortoets, kunnen naast de AERIUS-berekening aanvullende, objectieve gegevens gebruikt worden, zoals gegevens en conclusies uit beheerplannen en de daarin opgenomen gebiedsanalyses, kennisdocumenten voor Natura 2000, zoals profielendocumenten, herstelstrategieën, etc. Ook soortgegevens, bijvoorbeeld over trends in het voorkomen van vogelsoorten, verspreidingsgegevens, e.d. voor zover die algemeen beschikbaar en wetenschappelijk onomstreden zijn, kunnen worden benut."

"In een Voortoets is geen plaats voor:

- *Het betrekken van maatregelen waarvan de voordelen niet vaststaan ten tijde van de Voortoets, dat wil zeggen het effect van herstelmaatregelen, voor zover nog niet aantoonbaar opgetreden in de huidige situatie en voor zover het effect niet vaststaat voor de duur van het plan of project; en het toekomstig effect van bronmaatregelen ter vermindering van stikstofdepositie of een veronderstelde autonome daling;*
- *Het betrekken van mitigerende maatregelen, waaronder extern salderen.*
- *Het uitvoeren van een expertbeoordeling over het voorkomen van habitattypen of soorten in een Natura 2000-gebied, de kwaliteit van habitattypen of de staat van instandhouding van habitattypen of soorten voor zover die beoordeling méér behelst dan een oordeel op basis van enkel objectieve gegevens. "*

In de voorliggende voortoets is uitsluitend gebaseerd op objectieve, openbare en onomstreden gegevens en bronnen .

1.3. Doel voortoets

De voorliggende voortoets richt zich uitsluitend op de effecten van stikstof. In dit kader wordt onderzocht of de berekende depositietoenames kunnen leiden tot significante gevolgen voor het Natura 2000-gebied Fochteloërveen, gelet op de instandhoudingsdoelen die voor dit gebied gelden.
In 2014 werd reeds geoordeeld dat het uitgesloten is dat negatieve effecten optreden op de omliggende Natura 2000-gebieden en de aangewezen natuurwaarden daarvan. De redenen hiervoor waren en zijn de relatief grote afstand tot het projectgebied, het gebruik van het (tussenliggende) gebied en de beperkte aard en omvang van het beoogde initiatief. Ten aanzien van de meeste aspecten is die beoordeling voor de plannen van 2020 nog actueel[1]. Mogelijke uitzondering hierop is het thema stikstofdepositie.

Als bijlage toevoegen:

- Parkeerplan voor Het Pauperparadijs 2020 (versie 19 februari 2020)
- Vries, E.W. de, 2020. Actualisatie van ecologische beoordeling van het theaterstuk 'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen. A&W-notitie 20-014. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden

[1] Vries, E.W. de, 2020. Actualisatie van ecologische beoordeling van het theaterstuk 'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen. A&W-notitie 20-014. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden

2. Juridisch kader

2.1. Vogel- en Habitatrichtlijn

Op Europees niveau bestaan twee richtlijnen die bepalend zijn voor het natuurbeleid in de verschillende lidstaten: de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De Vogelrichtlijn is opgesteld in 1979 en heeft als doelstellingen:

- beschermen van alle in het wild levende vogels en hun leefgebieden; extra bescherming trekvogels en bedreigde vogelsoorten door aanwijzing Speciale Beschermingszones (SBZ's);
- opstellen beheersmaatregelen om de SBZ's in gunstige staat van instandhouding te houden of te brengen (instandhoudingsdoelen);
- passende beoordeling van gevolgen van plannen of projecten, rekening houdend met de instandhoudingsdoelen.

De Habitatrichtlijn is in 1992 opgesteld ter bevordering van de biodiversiteit in Europa. De doelstellingen van de Habitatrichtlijn luiden:

- bescherming biodiversiteit door Speciale Beschermingszones (SBZ's) aan te wijzen voor bedreigde planten en dieren (behalve vogels) en hun leefgebieden;
- opstellen beheersmaatregelen om de SBZ's in gunstige staat van instandhouding te houden of te brengen (instandhoudingsdoelen);
- passende beoordeling van gevolgen van plannen of projecten, rekening houdend met de instandhoudingsdoelen.

2.2. Wet natuurbescherming

In Nederland hebben diverse natuurgebieden een beschermde status onder de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). Daarbij zijn twee soorten beschermingen te onderscheiden:

- Natura 2000-gebieden;
- Bijzondere nationale natuurgebieden.

Natura 2000-gebieden
Natura 2000 richt zich op het behoud en de ontwikkeling van natuurgebieden in heel Europa. Natura 2000 is de overkoepelende naam voor gebieden die worden beschermd vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Volgens deze Europese richtlijnen moeten lidstaten specifieke diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving (habitat) beschermen om de biodiversiteit te behouden. Voor Nederland gaat het om ruim 160 gebieden. Alle Natura 2000-gebieden liggen binnen het Nationaal Natuurnetwerk. In het aanwijzingsbesluit staat welke doelen Nederland nastreeft voor een bepaald gebied, bijvoorbeeld welke planten en dieren bescherming verdienen. Vervolgens komt er in nauw overleg met betrokken partijen een beheerplan, waarin onder andere staat beschreven welke maatregelen nodig zijn om de doelen te behalen.

Bijzondere nationale natuurgebieden
De Minister van Economische Zaken (EZ) kan buiten de gebieden die deel uitmaken van het Europese netwerk van natuurgebieden Natura 2000, ook bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen wanneer deze zijn opgenomen op een lijst als bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de Habitatrichtlijn of onderwerp

zijn van een procedure als bedoeld in artikel 5 van de Habitatrichtlijn. De beschermende werking die geldt voor gebieden die behoren tot Natura 2000, geldt in dat geval ook voor het bijzondere nationaal natuurgebied.

Wettelijk kader

De Wnb

- verankert de Europese gebiedsbescherming van Natura 2000, bestaande uit Speciale Beschermingszones (SBZ's) op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, in de Nederlandse wetgeving;
- vormt de wettelijke basis voor de aanwijzingsbesluiten met instandhoudingsdoelstellingen;
- legt de rol van bevoegd gezag voor verlening van vergunningen meestal bij de provincies.

Voor Natura 2000-gebieden gelden onder meer de volgende verplichtingen.

- De overheid dient ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in de speciale beschermingszones niet verslechtert. Tevens mag er geen verstoring optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.
- Voor elk plan of project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo'n gebied, wordt een passende beoordeling gemaakt van de gevolgen voor het gebied. Bevoegde nationale instanties geven slechts toestemming voor het plan of project nadat zij de zekerheid hebben verkregen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast.
- Als een plan of project om dwingende reden van groot openbaar belang toch moet worden gerealiseerd, terwijl significant negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, moeten alle nodige compenserende maatregelen worden genomen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Europees ecologisch netwerk (Natura 2000) bewaard blijft.

In artikel 2.,7, eerste lid, van de Wnb is de habitattoets voor het vaststellen van een bestemmingsplan neergelegd. Artikel 2.7, eerste lid, van de Wnb luidt als volgt: " Een bestuursorgaan stelt een plan dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, uitsluitend vast indien is voldaan aan artikel 2.8, met uitzondering van het negende lid.

Artikel 2.8 van de Wnb luidt als volgt:

1. Voor een plan als bedoeld in artikel 2.7, eerste lid, of een project als bedoeld in artikel 2.7, derde lid, onderdeel a, maakt het bestuursorgaan, onderscheidenlijk de aanvrager van de vergunning, een passende beoordeling van de gevolgen voor het Natura 2000-gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied.
2. In afwijking van het eerste lid hoeft geen passende beoordeling te worden gemaakt, ingeval het plan of het project een herhaling of voortzetting is van een ander plan, onderscheidenlijk project, of deel uitmaakt van een ander plan, voor zover voor dat andere plan of project een passende beoordeling is gemaakt en een nieuwe passende beoordeling redelijkerwijs geen nieuwe gegevens en inzichten kan opleveren over de significante gevolgen van dat plan of project.
3. Het bestuursorgaan stelt het plan uitsluitend vast, en gedeputeerde staten verlenen voor het project, bedoeld in het eerste lid, uitsluitend een vergunning, indien uit de passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het plan, onderscheidenlijk het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten.
4. In afwijking van het derde lid kan, ondanks het feit dat uit de passende beoordeling de vereiste zekerheid niet is verkregen, het plan worden vastgesteld, onderscheidenlijk de vergunning worden verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
    a. er zijn geen alternatieve oplossingen;
    b. het plan, onderscheidenlijk het project, bedoeld in het eerste lid, is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en

   c. de nodige compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft.
5. Ingeval het plan, onderscheidenlijk het project, bedoeld in het eerste lid, significante gevolgen kan hebben voor een prioritair type natuurlijke habitat of een prioritaire soort in een Natura 2000-gebied, geldt, in afwijking van het vierde lid, onderdeel b, de voorwaarde dat het plan, onderscheidenlijk het project nodig is vanwege:
   a. argumenten die verband houden met de menselijke gezondheid, de openbare veiligheid of met voor het milieu wezenlijk gunstige effecten, of
   b. andere dwingende redenen van openbaar belang, na advies van de Europese Commissie.
6. Een advies van de Europese Commissie als bedoeld in het vijfde lid, onderdeel b, wordt door de Minister gevraagd. Het bestuursorgaan, onderscheidenlijk gedeputeerde staten doen daartoe een verzoek aan de Minister.
7. Compenserende maatregelen als bedoeld in het vierde lid, onderdeel c, maken onderdeel uit van het plan, onderscheidenlijk de verplichting om deze maatregelen te treffen maakt onderdeel uit van de vergunning voor het project, bedoeld in het eerste lid. Het bestuursorgaan dat het plan vaststelt meldt, onderscheidenlijk gedeputeerde staten melden de compenserende maatregelen aan Onze Minister, die de Europese Commissie van de maatregelen op de hoogte stelt.
8. Ingeval een compenserende maatregel voorziet in de ontwikkeling of verbetering van leefgebieden voor vogels, natuurlijke habitats of habitats voor soorten buiten een Natura 2000-gebied, draagt Onze Minister ervoor zorg dat deze leefgebieden of habitats een Natura 2000-gebied, of een onderdeel van een Natura 2000-gebied worden.

Een passende beoordeling is verplicht als een plan, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor de betrokken Natura 2000-gebieden. Voor de inschatting van de effecten die een plan kan hebben, moet de significantie worden beoordeeld in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied, die voor kwalificerende soorten en habitats zijn geformuleerd. Als niet op grond van objectieve gegevens op voorhand significante gevolgen op een Natura 2000-gebied zijn uitgesloten, moet een passende beoordeling worden gemaakt. In de passende beoordeling worden de effecten op Natura 2000-gebieden nader onderzocht. Vervolgens kan een bestemmingsplan slechts worden vastgesteld indien is verzekerd dat ook bij een maximale invulling van het plan de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet worden aangetast.
Naast het soortenbeschermingsregime en gebiedsbeschermingsregime zijn in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming ook de bepalingen ter bescherming van houtopstanden verankerd. Onder houtopstand wordt verstaan: een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte grond beslaat van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

Artikel 4.1 geeft aan dat het verboden is om buiten de bebouwde kom een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten. Na het kappen van bos, bomen of houtopstanden geldt de herplantplicht. De nieuwe beplanting moet binnen 3 jaar na het kappen gerealiseerd zijn met dezelfde kwaliteit als het groen dat is gekapt.

2.3. **Wet stikstofreductie en natuurverbetering**

De Wet stikstofreductie en natuurverbetering (Wsn) is per 1 juli 2021 van kracht en regelt een vrijstelling van de vergunningplicht in artikel 2.7 lid 2 Wnb voor de aanlegfase van bouwwerkzaamheden. De vrijstelling is verder uitgewerkt in het Besluit stikstofreductie en natuurverbetering (Bsn). Eventuele stikstofeffecten van de aanlegfase behoeven daarom niet meer te worden berekend en beoordeeld. Deze vrijstelling geldt alleen voor de effecten als gevolg van stikstofdepositie en niet voor eventuele andere effecten als gevolg van aanlegwerkzaamheden op Natura-2000 gebieden, zoals verdroging, verstoring etc.

3. Stikstofberekening

3.1. Invoer AERIUS Calculator

Voor het berekenen van de stikstofdepositie als gevolg van het Pauperparadijs zijn de volgende gegevens ingevoerd in AERIUS Calculator.

Verkeersbewegingen
Op basis van gegevens van eerdere edities van het evenement en verwachte bezoekersaantallen, is het verwachte aantal verkeersbewegingen van en naar het evenement bepaald. Deze verkeersbewegingen zijn onder te verdelen in logistieke verkeersstromen (lichte personenauto's/bestelbusjes en zwaar vrachtverkeer) en verkeersstromen van bezoekers (lichte personenauto's). In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de verkeersgeneratie voor, tijdens en na het evenement.

Tabel 3.1 Verkeersgeneratie Het Pauperparadijs in mvt/jaar (heen en terug)

Categorie	Licht	Zwaar	Omschrijving	Toelichting
Leveringen	116		Aanvoer catering	1 busje * 58 voorstellingen (incl. repetitie) * 2 (heen en terug)
		78	Aan- en afvoer t.b.v. op- en afbouw	Detailgegevens initiatiefnemer
Personeel	240		Woon-werkverkeer werknemers op- en afbouw	6 auto's * 20 werkdagen * 2 (heen en terug)
	5.916		Woon-werkverkeer personeel (parkeerterrein IND)	51 auto's * 58 voorstellingen (incl. repetitie) * 2 (heen en terug)
Bezoekers	36.072		Parkeren parkeerterrein Gevangenismuseum	334 parkeerplaatsen * 54 voorstellingen (excl. repetitie) * 2 (heen en terug)
	324		Parkeren terrein Bitter en Zoet (overloopterrein)	3 parkeerplaatsen * 54 voorstellingen (excl. repetitie) * 2 (heen en terug)

Bovenstaande getallen worden hieronder toegelicht.

<u>Leveringen</u>
Inclusief repetities wordt de voorstelling 58 keer opgevoerd. De aan- en afvoer van catering vindt elke dag 1 keer plaats en zorgt voor 116 lichte verkeersbewegingen (bestelbusjes). Het aan- en afvoeren van decorstukken, locatievoorzieningen, licht en geluid, containerwanden, afval en diesel t.b.v. de aggregaten zorgt in totaal voor 78 vrachtwagenbewegingen (heen en terug). De leveringen worden gedaan bij de ingang van het Gevangenismuseum en dit verkeer wikkelt af over de Oude Gracht, Haulerweg en Laan van Weldadigheid. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat dit verkeer op in het heersend verkeersbeeld. Dit betreft het moment waarop het aan- en afrijdende verkeer zich door zijn snelheid en rij- en stopgedrag nog niet, dan wel niet meer onderscheidt van het overige verkeer dat zich op de betrokken weg bevindt. Op grond van jurisprudentie worden de gevolgen voor het milieu van het af- en aanrijdend verkeer niet meer aan het in werking zijn van de inrichting toegerekend wanneer dit verkeer kan worden geacht te zijn opgenomen in het heersende verkeersbeeld.

Personeel

Bij de op- en afbouw van het evenemententerrein en de uitvoering van de voorstellingen zijn werknemers betrokken. Het woon-werkverkeer van dit personeel zorgt voor verkeersbewegingen. Het op- en afbouwen duurt ongeveer 20 dagen, 6 personenauto's rijden dan iedere dag heen en terug. Dit zorgt voor 240 lichte verkeersbewegingen. Verder zijn bij iedere voorstelling circa 51 werknemers betrokken. Uitgaande van 58 voorstellingen (inclusief repetities) zorgen zij voor 5.916 lichte verkeersbewegingen. Personeel parkeert op het parkeerterrein van IND, de aanrijroute is vanaf de provinciale weg N919 via de Laan van Weldadigheid, Eikenlaan en Hospitaallaan. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat dit verkeer op in het heersend verkeersbeeld.

Bezoekers

In het Parkeerplan voor Het Pauperparadijs 2020 (versie 19 februari 2020) is berekend dat de 1.132 bezoekers per voorstelling met circa 337 personenauto's naar de voorstellingen komen. Zij parkeren op het parkeerterreinen van het Gevangenismuseum, in de berm van de Laan Weldadigheid. In de stikstofberekening is er van uitgegaan dat de inzet van eventuele overloopterreinen niet nodig is. De aanrijroutes verschillen per parkeerterrein en zijn tevens terug te vinden in het Parkeerplan. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat het verkeer op in het heersend verkeersbeeld.

Parkeren

Aangenomen wordt dat het verkeer gemiddeld 2 x 75 meter over het parkeerterrein rijdt. Voor het bepalen van de vrijkomende emissievracht wordt aangesloten bij de emissiefactoren van het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat. Daarbij wordt uitgegaan van een gemiddelde rijsnelheid van maximaal 15 km/uur (wegtype: 'stad stagnerend'). De waarden uit de laatste kolom in onderstaande tabel zijn ingevoerd als vlakbron.

Tabel 2 Emissies parkeren

Emissiebron	Vervoersbewegingen [aantal/jaar]	Rijafstand per voertuig [m]	Emissiefactor (g NOx/km)	Emissievracht [kg/jaar]
Personenauto's	32.400	150	0,360	**1,7**

Overig

Voor, tijdens en na het evenement is sprake van materieelinzet (heftrucks). Daarbij zal uitsluitend gebruik worden gemaakt van elektrisch materieel, zodat er geen sprake zal zijn van stikstofemissies.

Bij de berekeningen is het rekenjaar 2023 gehanteerd.

3.2. Resultaten AERIUS Calculator

Uit de stikstofberekening met AERIUS Calculator blijkt een stikstofdepositie van 0,01 mol/ha/jr op 0,94 ha van het overbelaste stikstofgevoelig habitat H7120 - Herstellende hoogvenen (zie figuur 2). Dit habitat kent een kritische depositiewaarde van 500 mol/ha/jr terwijl de laagste achtergronddepositie in het effectgebied volgens AERIUS Calculator 1506,25 mol/ha/jr bedraagt. De vraag die vervolgens beantwoord moet worden is of deze tijdelijke depositietoename kan leiden tot significant negatieve effecten op het betreffende habitat.

Figuur 3.1 Effectgebied stikstofdepositie (paarse hexagonen) op H7120ah (blauw)

4. Effectenbeschrijving en – beoordeling

4.1. Inleiding

In deze paragraaf wordt voor het betreffende habitattype H7120ah beoordeeld of met zekerheid kan worden uitgesloten dat de toename van de stikstofdepositie leidt tot significante – negatieve - effecten voor Natura 2000 (Wnb, art. 2.7 lid 2).
Hierbij zijn achtereenvolgens de volgende analyses uitgevoerd:

- Beoordeling gebiedsanalyse en beheerplan over staat van instandhouding en stikstof als knelpunt bij het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen van het Fochteloërveen. Hierbij zijn ook generieke maatregelen die zijn opgenomen in het beheerplan mee beschouwd, voor zover dit geen PAS-maatregelen zijn.
- Algemene beoordeling; wat zijn de effecten van zeer kleine tijdelijke stikstofdeposities op habitats en soorten in het algemeen?
- Beoordeling in het veld: wat is de huidige verspreiding en kwaliteit van habitattypen. Op 18 maart 2020, is daarvoor een veldbezoek aan het gebied afgelegd door een ecoloog van Rho en de ecoloog van terreinbeheerder Staatsbosbeheer, waarbij relevante informatie over het habitattype is verzameld.
- Finale beoordeling: leidt de berekende tijdelijke toename van de stikstofdepositie tot significante – negatieve - effecten op Natura 2000?

4.2. Instandhoudingsdoelen Fochteloërveen

Tabel 4.1 Instandhoudingsdoelen Fochteloërveen (bron: https://www.natura2000.nl/gebieden/friesland/fochteloerveen/fochteloerveen-doelstelling)

	doelst. opp.vl.	doelst. kwal.	doelst. pop.	draagkracht aantal vogels
Habitattypen				
H2320 - Binnenlandse kraaiheibegroeiingen	=	=		
H4030 - Droge heiden	=	=		
H7120 - Herstellende hoogvenen	> (<)	>		
H4010A - Vochtige heiden	>	=		
H7110A - Actieve hoogvenen	>	>		
Habitatsoorten				
H1042 - Gevlekte witsnuitlibel	=	=	=	
Broedvogels				
A008 - Geoorde fuut	=	=	13 pr	
A119 - Porseleinhoen	=	=	20 pr	

	doelst. opp.vl.	doelst. kwal.	doelst. pop.	draagkracht aantal vogels
A275 - Paapje	=	=	60 pr	
A276 - Roodborsttapuit	=	=	65 pr	
Niet-broedvogels				
A037 - Kleine zwaan	=	=		90
A038 - Wilde zwaan	=	=		100
A702 - Toendrarietgans	=	=		11.100
A041 - Kolgans	=	=		2.300
A052 - Wintertaling	=	=		600
A056 - Slobeend	=	=		40

Legenda	
=	Behoudsdoelstelling
>	Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
> (<)	uitbreiding oppervlakte, maar mag achteruit gaan ten gunste van andere in besluit met name genoemde waarde

Alle kwalificerende habitats uit bovenstaande tabel gelden als stikstofgevoelig en overbelast. Daarnaast gelden de leefgebieden van de kwalificerende soorten gevlekte witsnuitlibel, geoorde fuut, paapje en roodborsttapuit als stikstofgevoelig[2]. In het effectgebied uit figuur 2 zijn uit de periode 2010-2022 alleen waarnemingen bekend van paapje (2) en roodborsttapuit (84)[3].
In de onderstaande paragrafen worden de effecten van de extra stikstofdepositie beschreven voor H7120ah - Herstellende hoogvenen, actief hoogveen, paapje en roodborsttapuit. Het betreft de enige Natura 2000-doelhabitats/soorten voor het Fochteloërveen die binnen het effectgebied aanwezig zijn.

4.3. Bevindingen beheerplan en gebiedsanalyse

H7120 Herstellende hoogvenen
De habitattypen H7120 Herstellende hoogvenen en H7110A Actieve hoogvenen worden hier gezamenlijk beschreven. Deze habitattypen zijn in hoge mate vergelijkbaar qua landschapsecologische processen en problematiek. Bovendien mag het areaal H7120 Herstellende hoogvenen afnemen ten gunste van het habitattype H7110A Actieve hoogvenen.
Dit habitattype betreft hoogveenrestanten waar - in ieder geval ten dele - nog een veenpakket aanwezig is en hoogveenherstel gaande is of tenminste naar verwachting mogelijk is. Het type H7120 heeft betrekking op herstellende hoogvenen op landschapsschaal. Het omvat (een deel van) de volgende elementen: hoogveenbulten, hoogveenslenken en veenputten met veenmos, zure wateren, heidevegetaties, vergraste veenbodems, struwelen en bossen. Het doel van hoogveenherstel is te komen tot hoogveenkernen die met een goed functionerende acrotelm (bestaande uit veenmosbegroeiingen) een stabiele waterstand kunnen handhaven. Voorzover hiervan sprake is, voldoet het habitattype aan de definitie van het habitattype Actieve hoogvenen (H7110_A). 'Herstellende hoogvenen' is dus het enige habitattype waarvan het in principe steeds de bedoeling is dat het ten dele vervangen wordt door een andere habitattype, namelijk 'Actieve hoogvenen'.
Bij een goed functionerende acrotelm is er sprake van actieve hoogveenvorming. Actieve hoogveenvorming houdt in dat de door veenmossen gedomineerde vegetatie meer organisch materiaal vormt dan er wordt afgebroken. Het levende hoogveen houdt veel regenwater vast en in het natte, zure hoogveenmilieu verteren afgestorven plantendelen heel langzaam, waardoor ze zich ophopen. Het

[2] Gebiedsanalyse Pas Fochteloërveen, 2017
[3] www.waarneming.nl

systeem groeit dus omhoog en houdt als een spons water vast. Kenmerkend zijn dominantie van veenmossen, een microreliëf met tot circa 50 centimeter hoge bulten en slenken en permanent hoge waterstanden.
De instandhoudingsdoelstelling van het habitattype *H7120ah - Herstellende hoogvenen, actief hoogveen* in het Natura 2000- gebied Fochteloërveen is uitbreiding van de oppervlakte, maar het areaal mag achteruit gaan ten gunste van andere in het aanwijzingsbesluit met name genoemde waarden (in dit geval H7110A Actieve hoogvenen). Qua kwaliteit van het habitat geldt er een verbeteropgave.

Verspreiding in het Natura 2000-gebied

Op basis van het Beheerplan is in het Fochteloërveen 1488 hectare *Herstellende hoogvenen* aanwezig en 0,38 hectare *Actieve hoogvenen*. Verder is er een *Zoekgebied voor Herstellende hoogvenen* (ZgH7120) van ruim 100 hectare. De onduidelijkheid over het voorkomen van het habitattype in dit zoekgebied heeft te maken met het al dan niet aanwezig zijn van een veenbodem, in relatie met uitgevoerde plagwerkzaamheden en het verdwijnen van veen door mineralisatie van organisch materiaal (veen). Bij de effectbeschrijving wordt verder geen onderscheid gemaakt tussen het habitat en het zoekgebied, gezien dezelfde gevoeligheid voor abiotische factoren als stikstofdepositie.

Ecologische vereisten

Voor de ontwikkeling van hoogveen zijn hoge en constante grondwaterstanden nodig. De grondwaterstand dient gedurende een groot deel van het jaar aan of net onder maaiveld te staan. In de zomer dient de grondwaterstand niet verder weg te zakken dan circa 30 centimeter. De compartimentering en andere hydrologische herstelmaatregelen hebben tot verbetering geleid in het centrale deel van het veen, maar vooral in een brede randzone en in de omgeving van de Schaapshokwijk is nog steeds sprake van grote schommelingen. Voor een uitbreiding van hoogveenvegetaties is een stabielere waterstand gewenst waarbij de stijghoogte van het diepere grondwater tot aan de veenbodem reikt.
Tabel 4.2 geeft de abiotische randvoorwaarden voor dit habitattype, conform het profieldocument van het ministerie van LNV

Tabel 4.2 Abiotische randvoorwaarden voor H7120ah

H7120 Herstellende hoogvenen

Zuurgraad	basisch	neutraal-a	neutraal-b	zwak zuur-a	zwak zuur-b	matig zuur-a	matig zuur-b	zuur-a	zuur-b

Voor hoogveenherstel vanuit een aquatische situatie is de beschikbaarheid van voldoende koolstof in de waterlaag vereiste. Deze beschikbaarheid van koolstof wordt gestimuleerd wanneer er een gradiënt is van zuur water in de toplaag naar gebufferd water in het onderliggend substraat/restveen.

Vochttoestand	diep water	ondiep permanent water	ondiep droog-vallend water	's winters inunderend	zeer nat	nat	zeer vochtig	vochtig	matig droog	droog

Zoutgehalte	zeer zoet	(matig) zoet	zwak brak	licht brak	matig brak	sterk brak	zout

Voedselrijkdom	zeer voedselarm	matig voedselarm	licht voedselrijk	matig voedselrijk-a	matig voedselrijk-b	zeer voedselrijk	uiterst voedselrijk

Overstromings-tolerantie	dagelijks lang	dagelijks kort	regelmatig	incidenteel	niet	

Gemiddeld Laagste Grond-waterstand	zelden wegzakkend	nauwelijks wegzakkend	zeer ondiep-a	zeer ondiep-b	ondiep-a	ondiep-b	matig diep-a	matig diep-b	diep

Voor een goede veenmosgroei is het verder noodzakelijk dat de bedekking van kruiden, struiken en bomen, die van nature slechts zeer beperkt aanwezig zijn in Nederlandse hoogvenen, beperkt blijft. Bij een te grote kruidlaagbedekking (> 70%) is in aangetast hoogveen aanvullend beheer noodzakelijk om overmatige beschaduwing van veenmossen tegen te gaan. Maaien en plaggen blijken beide effectief te zijn en de uitbreiding van veenmossen te bevorderen. Verder moet bosopslag in de vorm van berken en dennen worden verwijderd. Dit aanvullende beheer blijft nodig, zolang sprake is van verdroging en de stikstofdepositie zodanig hoog is dat vaatplanten kunnen domineren.

Huidige kwaliteit

De Herstellende hoogvenen in het Fochteloërveen tonen, ondanks een stikstofdepositie die hoger is dan de KDW, een gunstige ontwikkeling dankzij de vele vernattingsmaatregelen in de afgelopen jaren. Het gebied is gecompartimenteerd, waterstanden zijn verhoogd en/of gestabiliseerd en in de randzones is de waterhuishouding aangepast en zijn hogere peilen gerealiseerd. Dit heeft geresulteerd in een positieve ontwikkeling (bron: Beheerplan, 2016).

Het kleine gedeelte Actieve hoogvenen ontwikkelt zich goed. Mede door het periodiek verwijderen van opslag van struiken en jonge boompjes is ook de kwaliteit van de Herstellende hoogvenen verbeterd. Lokaal is een toename te zien van typische bultvormende veenmossen als Sphagnum papillosum, S. magellanicum en S. rubellum. Er is een toename van veenmosvegetaties met onder meer wrattig veenmos, kleine veenbes en lavendelheide. Ook eenarig wollegras neemt in bedekking toe. Er vindt dus een ontwikkeling plaats in de richting van H7110A Actieve hoogvenen.

Er zijn echter nog veel vergraste situaties waar pijpenstrootje overheerst. In een aantal vernatte compartimenten neemt het aandeel pijpenstrootje zelfs toe. Ook ontbreken de voor Actief hoogveen kenmerkende veenmossen nog in grote delen van het gebied. Onder de veenmossen hebben de soorten die wat voedselrijkere omstandigheden prefereren (Sphagnum fallax, S. subnitens, S. palustre, S. fimbriatum) nog steeds een groot aandeel. De verwachting is dat het systeem zich bij optimaal herstel van de waterhuishouding nog beter kan ontwikkelen en de ook in de toekomst te hoge depositie van stikstof beter kan opvangen.

Maatregelen beheerplan

In het Fochteloërveen zijn de afgelopen jaren veel hydrologische herstelmaatregelen uitgevoerd. Verdere verbetering zal plaatsvinden door aanvullende hydrologische maatregelen. Binnen het effectgebied van het Pauperparadijs is verder de mogelijkheid tot omvorming van het aanwezige bos bepalend voor de toekomst van het herstellend hoogveen.

De bossen in de noordelijke randzone (met name het naaldbos) hebben een verdrogende werking door overmatige verdamping. Het huidige bosbeheer (met ontwatering) belemmert een peilbeheer dat is afgestemd op veenontwikkeling. Door het omvormen van een deel van dit bos kunnen de peilen omhoog in de randzone en wordt de uitbreiding van het habitattype Vochtige heiden en verbetering van het habitattype Herstellende hoogvenen mogelijk. Tevens zal hierdoor de waterstand minder fluctueren. Daarnaast vangt bos (en met name naaldbos) veel stikstof uit de atmosfeer in en zorgen de bomen voor bladval en stuifmeel voor een jaarlijkse aanvoer van mineralen, waaronder stikstof.

In de randzone is nu 172 hectare bos aanwezig waarvan circa 50% uit uitheemse boomsoorten bestaat. Er komen kleine arealen heidevegetatie voor. In deze zone vindt bosomvorming plaats waarna het aandeel korte (heide)vegetaties circa 25% bedraagt. Het naaldbos wordt omgevormd naar een door inheemse boomsoorten (> 80%) gedomineerd bos. Dit betekent dat 50% van het huidige areaal met naaldbos wordt omgevormd door met name Douglas en Japanse lariks uit deze zone weg halen. Bij de omvorming wordt een meer natuurlijke en geleidelijke overgang gerealiseerd met het open veengebied. Aanwezige geïsoleerd liggende heideterreintjes worden daarbij verbonden met het centrale veengebied. De aanwezige greppels en sloten worden zoveel mogelijk verondiept, gedempt of afgedamd. Na de herinrichting kan hier plaatselijk het habitattype H4010 Vochtige heiden ontstaan. De hierboven genoemde inrichtingsmaatregelen zijn inmiddels gestart conform figuur 4.1. De omvorming vindt verspreid plaats over twee beheerplanperiodes (12 jaar).

Figuur 4.1 Bosomvorming noordelijke randzone en opheffen landbouw (bron: Staatsbosbeheer, 2020)

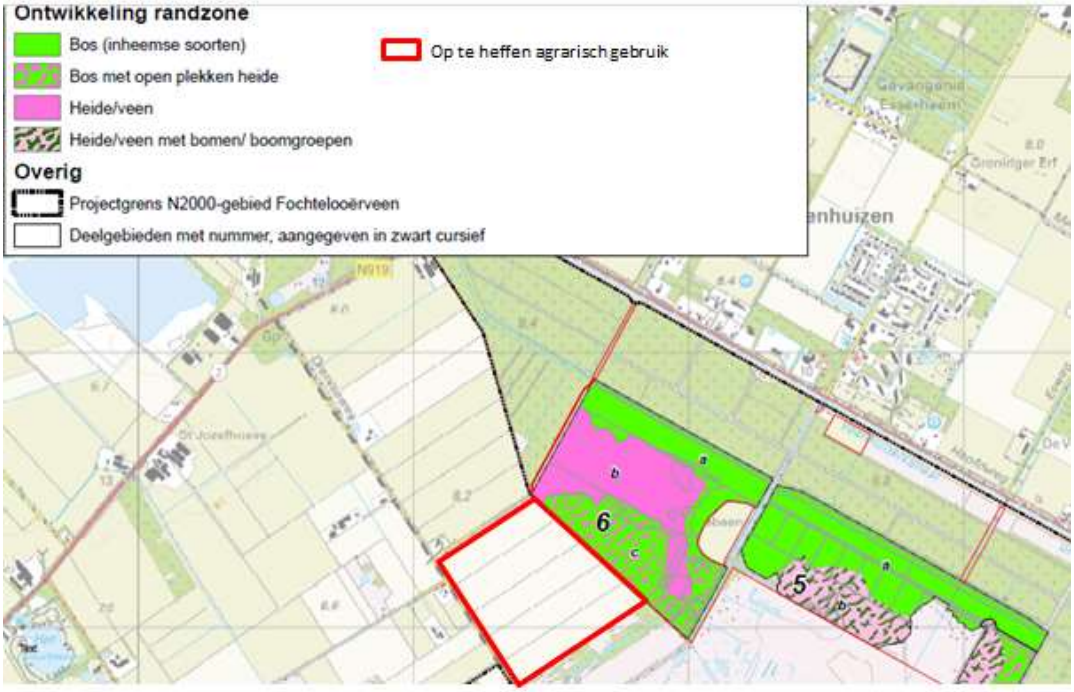

Daarnaast zullen aan de zuidzijde van het effectgebied vijf in 2020 verworven agrarische percelen (samen 26 ha) uit productie worden genomen. Deze percelen zijn de afgelopen jaren gebruikt voor de teelt van afwisselend gerst, aardappel en mais (bron: www.boerenbunder.nl). Dit agrarische gebruik was reeds aanwezig op het moment van aanmelding van het Natura 2000-gebied Fochteloërveen bij de Europese Commissie (30-11-1998 Voor Vogelrichtlijn, 7-12-2004 voor Habitatrichtlijn) en kan dus worden aangemerkt als bestaand gebruik. Het opheffen van de agrarische bemesting op deze percelen zal leiden tot een forse blijvende daling van de stikstofdepositie op het naastgelegen Natura 2000-gebied.
De vermeden agrarische ammoniakemissie van deze percelen kan worden berekend op basis van de gebruiksnormen, het type mest, het TAN[4]-gehalte van de mest, de mestaanwendingstechniek en de bijbehorende emissiefactor. Berekening in AERIUS calculator laat zien dat de depositie op de nabijgelegen effecthexagonen van het Pauperparadijs daardoor zal dalen met minimaal 1,5 mol/ha/jr. Dit betekent een blijvende daling die minimaal 150 keer groter is dan de tijdelijke stijging als gevolg van het Pauperparadijs.

Paapje

De gebiedsanalyse (2017) geeft aan: de vernatting en toename van opslag van struiken en bomen in het hoogveen en de struikheipollen op de kades in het gebied zijn gunstig voor de soort (maar tegenstrijdig met de doelen voor hoogveenherstel).
Het doel van het paapje wordt ruimschoots gehaald. Er doet zich geen negatieve trend voor. De verbossing door stikstofdepositie wordt tegengegaan door opslagverwijdering en begrazing. Voor het paapje is het van belang dat dit beheer wordt voortgezet. Omdat de soort in het centrale deel van het hoogveen broedt, zal de vogel echter ook knelpunten kunnen ondervinden van de maatregelen in het habitattype Herstellende hoogvenen. Met name het kappen van opslag kan nadelig zijn voor de uitkijkposten en het potentiële broedbiotoop.
Het leefgebied van het paapje is op orde. Aandachtspunt is de opslagverwijdering in het veengebied. Dit moet gecontinueerd worden en toegesneden zijn op het leefgebied van het paapje.

[4] Het deel van de stikstof in de mest dat bestaat uit ammoniakaal stikstof (het overige is mineraal stikstof en draagt niet bij aan de ammoniakemissie uit de mest).

Roodborsttapuit
De gebiedsanalyse (2017) geeft aan: de soort heeft hier een duidelijke voorkeur voor de open heide. De 89 paren in 2010 duidt op voldoende draagkracht. De soort lijkt meer afhankelijk van structuur dan van stikstofafhankelijke habitattypen. Hij kan meeliften met de maatregelen die verspreid in het gebied plaats vinden.

4.4. Effecten van zeer kleine tijdelijke deposities algemeen

Om een beeld te krijgen van de vermestende invloed van een éénmalige en kleine depositietoename van bijvoorbeeld 1 mol/ha is de volgende berekening illustratief[5].

- Een depositie van 1 mol N/ha komt overeen met 14 gram N per hectare.
- De productie van natuurlijke habitattypen loopt uiteen tussen 2000 en 6000 kg droge stof/ha/jaar[6]. Voor hoogveen ligt deze waarde waarschijnlijk dicht bij de ondergrens van 2000.
- Het aandeel in stikstof varieert tussen plantensoorten en omstandigheden: het drooggewicht van een plant bestaat gemiddeld voor 1,5% uit stikstof. Dit gemiddelde varieert van 0,5% bij houtachtige planten tot 5,0% bij peulvruchten[7].
- Voor de biomassaproductie van natuurlijke habitattypen is dus gemiddeld 30-90 kg N/ha/jaar nodig. Dit komt overeen met ca. 2150-6400 mol N/ha/jaar. Dit betreft de totale aanvoer van stikstof, dus ook vanuit bronnen naast atmosferische depositie zoals via grond- en oppervlaktewater, nalevering uit de bodem, mineralisatie van organische materiaal en natuurlijke bemesting (via zoogdieren of vogels).

De voor dit project berekende tijdelijke extra depositie van max. 0,01 mol/ha/jaar komt overeen met 0,0001-0,0004% van de jaarlijks benodigde hoeveelheid stikstof voor natuurlijke habitats. Ook wanneer deze dosis volledig ter beschikking komt aan de vegetatie, zal dit niet leiden tot meetbare veranderingen in groeisnelheid van individuele planten, en daarmee tot veranderingen in concurrentiepositie en ook geen veranderingen in de verhouding waarmee individuele soorten in de vegetatie voorkomen. Hieruit volgt dat een dergelijke extreem kleine tijdelijke depositietoename de kwaliteit van habitattypen en leefgebieden niet meetbaar kan aantasten.
Dit leidt tot de conclusie dat een beperkte en tijdelijke toename van stikstofdepositie van maximaal 0,01 mol/ha/jaar op locaties met een overschrijding van de KDW, bij gelijkblijvend of verbeterd beheer niet zal leiden tot veranderingen in de vegetatie die tot afname van het areaal of verslechtering van de kwaliteit van het habitattype H7120 Herstellend hoogveen zullen leiden.

4.5. Effect van het Pauperparadijs

Het Pauperparadijs voegt gedurende 2 jaar 0,01 mol N/ha/jr toe aan het habitat H7120 herstellend hoogveen.

4.5.1. Gevolgen voor H7120 Herstellend hoogveen

Het beheerplan (2016) concludeert dat ondanks de huidige depositie die aanmerkelijk hoger is dan de betreffende KDW, er zich de laatste tijd een positieve ontwikkeling voorgedaan in beide habitattypen H7120 en H7110A. Dit is vermoedelijk een gevolg van de ingezette hydrologische maatregelen en het reguliere beheer. Voor de komende beheerplanperioden zijn aanvullende hydrologische maatregelen

[5] Arcadis (2019): *" HANDREIKING KLEINE EN TIJDELIJKE STIKSTOFDEPOSITIES, Bouwstenen voor redeneerlijnen bij toestemmingsverlening voor tijdelijke projecten en activiteiten"*
[6] Tolkamp, G.W., C.A. van den Berg, G.J. Nabuurs & A.F. Olsthoorn, 2006. *Kwantificering van beschikbare biomassa voor bio-energie uit Staatsbosbeheerterreinen*. Alterra, Wageningen. Alterra-rapport 1380.
[7] https://www.nutrinorm.nl/nl-nl/Paginas/Hoofdelementen-Waarom-heeft-een-plant-stikstof-nodig.aspx#.XR4CmGaP6fg

voorgesteld. Daarnaast wordt een aantal effectgerichte maatregelen voorgesteld. Vanwege de positieve tendens in kwaliteit en areaal, en het feit dat er zowel binnen als buiten het gebied aanvullende systeemmaatregelen genomen gaan worden, is de inschatting dat de instandhoudingsdoelen niet in gevaar komen. Behoud van de habitattypen is geborgd en een toekomstige verbetering/uitbreiding is niet onmogelijk.
De Gebiedsanalyse PAS Fochteloërveen (2017) concludeert op basis van dezelfde argumenten: "Wetenschappelijk gezien is er redelijkerwijs geen twijfel dat de instandhoudingsdoelen op termijn kunnen worden gehaald. Behoud is geborgd, dus verslechtering wordt voorkomen. 'Verbetering van de kwaliteit' of 'uitbreiding van de oppervlakte' van de habitattypen of leefgebieden kan in de gevallen waarin dit een doelstelling is in een tweede of derde tijdvak van dit programma aanvangen."

Mede gezien de sindsdien (2017) in gang gezette verdere verbeteringen qua hydrologie en achtergronddepositie wordt geconcludeerd dat de extra tijdelijke depositie van max. 0,01 mol/ha/jr als gevolg van het pauperparadijs de bovenstaande positieve trends niet zal wijzigen.

4.5.2. Gevolgen voor soorten

In het effectgebied van het Pauperparadijs binnen het Fochteloërveen zijn waarnemingen bekend van een tweetal kwalificerende soorten met een stikstofgevoelige leefgebied; paapje en roodborsttapuit, beide soorten van open terrein (op deze locatie H7120 Herstellend hoogveen). Hieronder wordt beschreven wat de gevolgen zijn van de eenmalige extra depositie van max 0,01 mol/ha/jr op het behalen van de instandhoudingsdoelen voor beide soorten.

Paapje
Het Fochteloërveen heeft een opgave van draagkracht voor 60 broedparen paapje. Het gebied bevat momenteel de grootste populatie paapjes van Nederland. De aantallen fluctueren van 50 paren in 2003 met een stijgende lijn naar ruim 100 paar in 2011, dit in tegenstelling tot de landelijke trend. Na 2011 treedt weer een daling op, maar de aantallen zijn nog steeds gelijk aan of hoger dan het instandhoudingsdoel (zie figuur 4.2).

Figuur 4.2 Broedvogeltrend paapje in Fochteloërveen

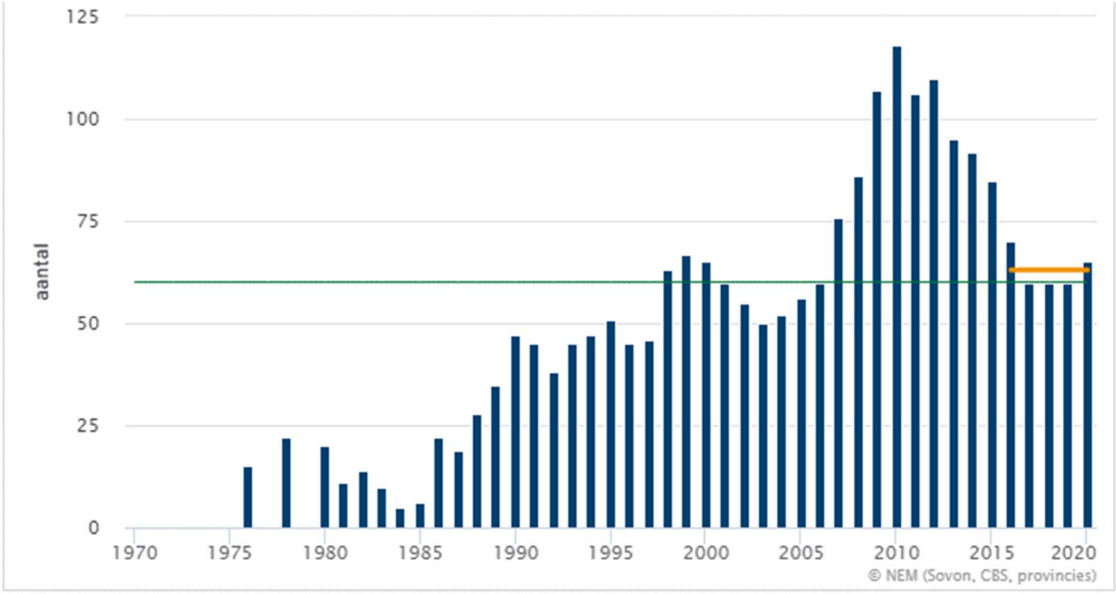

Het paapje komt verspreid over het gebied voor en dan met name in het open veengebied, met enige opslag. In de bosgebieden ontbreekt de soort. De Gebiedsanalyse PAS Fochteloërveen (2017) concludeert ten aanzien van deze soort: het doel van het paapje wordt ruimschoots gehaald. Er doet zich geen

negatieve trend voor. De verbossing door stikstofdepositie wordt tegengegaan door opslagverwijdering en begrazing. Voor het paapje is het van belang dat dit beheer wordt voortgezet. De soort zal meeliften met de maatregelen die verspreid in het gebied plaats vinden, waaronder de omvorming van het bos langs de noordrand naar meer open terrein.

Roodborsttapuit
Voor de roodborsttapuit geldt een behoudsdoelstelling: voldoende geschikt leefgebied voor tenminste 65 broedparen. De roodborsttapuit is wat minder kritisch dan het paapje en zit in de wat drogere delen van heide- en hoogveengebieden. De roodborsttapuit laat landelijk en in het Fochteloërveen al 30 jaar een stijgende populatietrend zien.

Figuur 4.3 Broedvogeltrend roodborsttapuit in Fochteloërveen

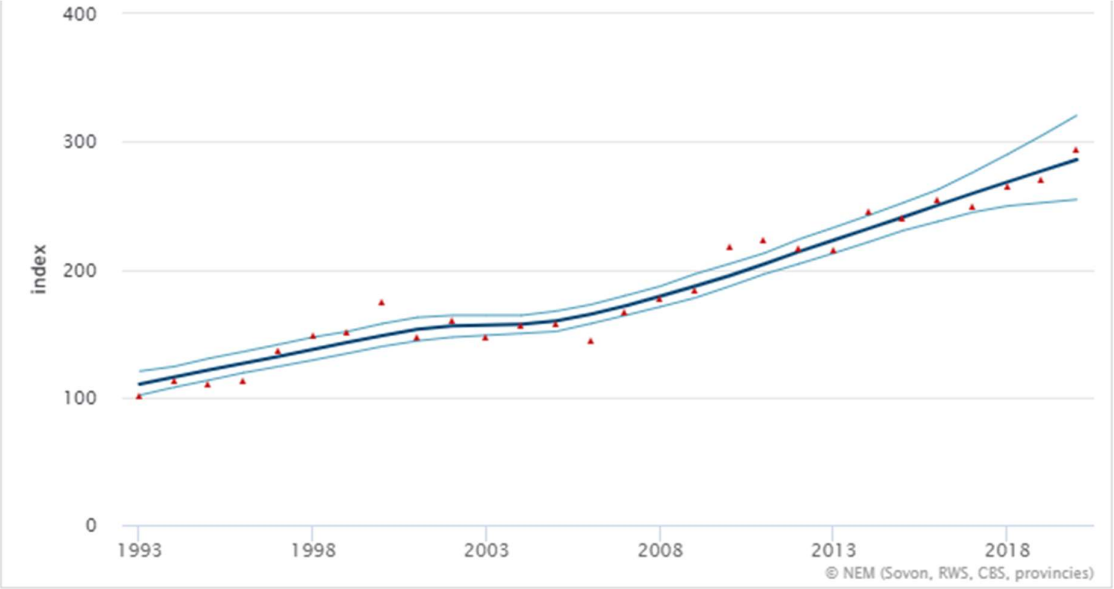

De Gebiedsanalyse PAS Fochteloërveen (2017) concludeert ten aanzien van deze soort: het omvormen van bos gaat zeker roodborsttapuiten opleveren, de soort profiteert nu al in de delen die zijn gekapt bijvoorbeeld bij het Bankenbos. De piek in het aantal in 2001 duidt op voldoende draagkracht. Het doel (65 paar) wordt ruim gehaald.

Conclusies t.a.v. soorten
De eenmalige extra depositie van max 0,01 mol/ha/jr als gevolg van het Pauperparadijs zal geen effect op de kwaliteit of de omvang van het leefgebied van paapje en roodborsttapuit in het effectgebied (op deze locatie H7120 Herstellend hoogveen). De aantallen van beide soorten bevinden zich op of (ruim) boven het instandhoudingsdoel en de geplande en deels reeds genomen maatregelen voor areaaluitbreiding van open leefgebied in de vorm van heide en hoogveen zal gunstige effecten hebben op beide soorten.

4.6. Cumulatie

Uit artikel 6, lid 3, Hrl en artikel 2.7, lid 1 en lid 2, Wnb volgt dat moet worden beoordeeld of een plan of project zelfstandig of in combinatie met andere plannen of projecten (mogelijk) significante gevolgen kan hebben, dat wil zeggen gevaar kan opleveren voor het halen van de instandhoudingsdoelstellingen. In de cumulatietoets moeten plannen en projecten worden betrokken waarvoor al wel toestemming is verleend, maar die nog niet (geheel) zijn uitgevoerd. De effecten daarvan zijn, anders dan van reeds uitgevoerde projecten, nog niet verdisconteerd in de omgeving en dienen afzonderlijk in de beoordeling van mogelijke cumulatieve effecten te worden beschouwd.
Op dit moment zijn er geen projecten bekend die al wel zijn vergund en niet zijn uitgevoerd en die in combinatie met het Pauperparadijs kunnen leiden tot cumulatieve effecten.

5. Conclusies

In Veenhuizen, gemeente Noordenveld (provincie Drenthe) worden in de zomer van 2023 en 2024 nieuwe voorstellingen opgevoerd van Het Pauperparadijs. De in totaal 58 voorstellingen zullen gezamenlijk leiden tot een extra stikstofdepositie van maximaal 0,01 mol/ha/jr op het Natura 2000-gebied Fochteloërveen.
Het effectgebied herbergt het kwalificerende habitat H7120 herstellend hoogveen en maakt onderdeel uit van het verspreidingsgebied van twee kwalificerende broedvogelsoorten met een stikstofgevoelig leefgebied (paapje en roodborsttapuit).

Dankzij hydrologische herstelmaatregelen van de afgelopen decennia is de kwaliteit van H7120 herstellend hoogveen sterk verbeterd, ondanks dat de huidige achtergronddepositie aanmerkelijk hoger is dan de betreffende kritische depositiewaarde van H7120. Verdere verbetering zal plaatsvinden door aanvullende hydrologische maatregelen. Binnen het effectgebied van het Pauperparadijs zal verder het aanwezige bos geleidelijk worden omgevormd zodat de verdroging als gevolg van verdamping zal afnemen. Op korte afstand zal bovendien de agrarische ammoniakemissie van 26 hectare landbouwgrond blijvend worden beëindigd.

De voor dit project berekende tijdelijke extra depositie van max. 0,01 mol/ha/jaar komt overeen met 0,0001-0,0004% van de jaarlijks benodigde hoeveelheid stikstof voor natuurlijke habitats. Ook wanneer deze dosis volledig ter beschikking komt aan de vegetatie, zal dit niet leiden tot meetbare veranderingen in de groeisnelheid van individuele planten, en daarmee tot veranderingen in de concurrentiepositie en ook geen veranderingen in de verhouding waarmee individuele soorten in de vegetatie voorkomen.
Dit leidt tot de conclusie dat een beperkte en tijdelijke toename van stikstofdepositie van maximaal 0,01 mol/ha/jaar op locaties met een overschrijding van de KDW, bij gelijkblijvend of verbeterd beheer niet zal leiden tot veranderingen in de vegetatie die tot afname van het areaal of verslechtering van de kwaliteit van het habitattype H7120 Herstellend hoogveen zullen leiden.

De instandhoudingsdoelen van paapje en roodborsttapuit worden (ruimschoots) gehaald. Er doet zich geen negatieve trend voor. Beide soorten zullen bovendien profiteren van verdere vernatting en het creëren van meer open heide en hoogveen met geleidelijke overgangen naar opgaand loofbos.
Gelet op het voorgaande kan met zekerheid worden vastgesteld dat er geen significante gevolgen optreden voor de Natura 2000-gebieden door de – tijdelijke - toename van stikstofdepositie als gevolg van het Pauperparadijs.

Bijlage 1 Bronnen

- BIJ12 (2021): *Handreiking Voortoets Stikstof*
- Gies, T. (2007): 'Onderbouwing significant effect depositie op natuurgebieden' Alterra-rapport 1490.
- https://calculator.aerius.nl/
- http://geodata.rivm.nl/gcn/
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000
- Dobben, H.F. van, R. Bobbink, D. Bal en A. van Hinsberg, (2012): Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en leefgebieden van Natura 2000. Wageningen, Alterra, Alterra-rapport 2397.
- Ministerie van EZ, geen jaartal. Profielendocumenten Natura 2000 habitattypen. Op www.synbiosis.alterra.nl.
- Ministerie van LNV, Steunpunt Natura 2000 (2010): Leidraad bepaling significantie. Nadere uitleg van het begrip ‘significante gevolgen’ uit de Natuurbeschermingswet. Steunpunt Natura 2000, Ede.
- Provincie Drenthe (2016); Beheerplan Fochteloërveen, Op weg naar een levend hoogveen
- Provincie Drenthe (2017); Gebiedsanalyse PAS Fochteloërveen (23)
- Rho-adviseurs voor Leefruimte (2020): “Pauperparadijs Veenhuizen, Parkeerplan 2020”
- www.sovon.nl

Bijlage 2 AERIUS-berekening

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers

Contactgegevens

Rechtspersoon	-
Inrichtingslocatie	-, - -

Activiteit

Omschrijving	-
Toelichting	Pauperparadijs 2023

Berekening

AERIUS kenmerk	RbQSSSyiB7Ly
Datum berekening	25 maart 2022, 08:54
Rekenconfiguratie	Wnb-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH3	Emissie NOx
Situatie 1 - Beoogd	2023	1,1 kg/j	11,1 kg/j

Resultaten

	Hoogste depositie	Hexagon	Gebied
Situatie 1 - Beoogd	1.880,65 mol/ha/j	7514678	Fochteloërveen
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	0,94 ha		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	0,00 ha		
Grootste toename van depositie	0,01 mol/ha/j		
Grootste afname van depositie	0,00 mol/ha/j		

Situatie 1 (Beoogd), rekenjaar 2023

Emissiebronnen	Emissie NH3	Emissie NOx
5 Anders... | Anders... | parkeren	-	1,7 kg/j
Verkeersnetwerk	1,1 kg/j	9,4 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

Habitatrichtlijn
Vogelrichtlijn
Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
Niet bepaald
Grootste afname van depositie
Grootste toename van depositie
Hoogste totale depositie

De bronnen op de kaart horen bij de Beoogde situatie.

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Situatie 1" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol/ha/jr)
Totaal	0,94	1.880,65	0,94	0,01	0,00	0,00

Per gebied	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol/ha/jr)
Fochteloërveen (23)	0,94	1.880,65	0,94	0,01	0,00	0,00

Situatie 1, Rekenjaar 2023

5 Anders... | Anders...

Naam	parkeren	Uittreedhoogte	0,0 m	NOx	1,7 kg/j
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd	Warmteinhoud	0,000 MW		
Temporele Variatie	Continue Emissie				

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie	2021.0.4_20220217_5a8b67b7c6
Database versie	2021.0.4_5a8b67b7c6

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/

Actualisatie van ecologische beoordeling van het theaterstuk 'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen

Opdrachtgever	Rho - Adviseurs voor leefruimte, Leeuwarden
Referentie	Vries, E.W. de, 2020. Actualisatie van ecologische beoordeling van het theaterstuk 'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen. A&W-notitie 20-014. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

Projectcode	20-014
Status	Concept
Datum	17 februari 2020
Projectleider	[redacted]
Autorisatie	

Inhoud

1. Inleiding
2. Projectgebied en plannen
3. Gebiedsbeschrijving en beoordeling
4. Soortbescherming en beoordeling
5. Conclusies

Literatuur

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv
Suderwei 2
9269 TZ Feanwâlden
tel. 0511 – 474764
email: info@altwym.nl
website: www.altwym.nl

1. Inleiding

Rho - Adviseurs voor leefruimte begeleidt Het Pauper Paradijs bij het realiseren van nieuwe voorstellingen van het theaterstuk 'Het Pauperparadijs' op de binnenplaats van het gevangenismuseum te Veenhuizen. In 2014 zijn de uitvoeringen van het theaterstuk beoordeeld in het kader van de toen geldende ecologische wet- en regelgeving (De Vries 2014). Die beoordeling is inmiddels over de 'houdbaarheidsdatum' en bovendien is de wetgeving sinds die tijd veranderd. Om die redenen is een actualisatie van de beoordeling uit 2014 noodzakelijk. Rho heeft Altenburg & Wymenga opdracht gegeven om die actualisatie van het ecologisch onderzoek uit te voeren.

Het doel van het onderzoek is een actualisatie van de eerder uitgevoerde ecologische beoordeling, waarin de effecten van de plannen worden beoordeeld in het kader van de vigerende natuurwetgeving. Dit betreft in eerste instantie de Wet natuurbescherming die per 1 januari 2017 in werking is getreden. Deze wet is een bundeling van de voormalige Natuurbeschermingswet 1998, Flora- en faunawet en Boswet. Behalve de Wet natuurbescherming worden de beoogde ingrepen ook beoordeeld volgens de Omgevingsvisie Drenthe 2014 (Natuurnetwerk Nederland (NNN)). Indien van toepassing, worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en eventueel aanvullend onderzoek.

In onderhavige notitie zijn de resultaten van het ecologisch onderzoek gepresenteerd. Dit onderzoek is gebaseerd op twee benaderingen. Ten eerste is een literatuurstudie uitgevoerd om te beoordelen hoe de plannen zich verhouden tot de vigerende ecologische wet- en regelgeving. Hierbij is de eerdere beoordeling uit 2014 (De Vries) een basis geweest. Daarnaast zijn recente bronnen met verspreidingsgegevens geraadpleegd (verspreidingsatlassen, overzichtswerken, onderzoeksrapporten en websites). Een belangrijke bron die is gebruikt, is de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna). Medio april/mei 2020 worden twee veldbezoeken uitgevoerd om te bepalen of en waar (jaarrond) beschermde nestplaatsen in de directe omgeving van de binnenplaats van het Gevangenismuseum aanwezig zijn.

Altenburg & Wymenga presenteert in deze notitie de resultaten van een onafhankelijk ecologisch onderzoek. Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

2. Projectgebied en plannen

Evenals voorgaande jaren bestaat het projectgebied voor het theaterstuk Het Pauperparadijs uit een aantal delen. Het theaterstuk wordt opgevoerd op de binnenplaats van het Gevangenismuseum in Veenhuizen. Daarnaast wordt de bestaande parkeerplaats gebruikt voor bezoekers van het stuk. Voor de precieze ligging van het projectgebied wordt verwezen naar de Ruimtelijke onderbouwing die ten behoeve van Het Pauperparadijs is opgesteld (Rho Adviseurs 2020) en waarvan onderhavige beoordeling een bijlage is. Het gedeelte van de binnenplaats dat voor het theaterstuk wordt gebruikt betreft gedeeltelijk gazon en verharding. Op de binnenplaats staan drie groepen van drie bomen (Kastanje, Beuk en Esdoorn). In het projectgebied is geen oppervlaktewater aanwezig.

Voor Het Pauperparadijs wordt op de binnenplaats een speelveld met rijdende decor elementen en een tribune voor 1.132 toeschouwers gerealiseerd. Daarnaast worden op de binnenplaats tijdelijke sanitaire en cateringfaciliteiten geplaatst. Van 3 juni tot en met 22 augustus 2020 worden in totaal

ca.54 voorstellingen opgevoerd. In april 2020 wordt gestart met de opbouw van het terrein en de repetities.

3. Gebiedsbescherming en beoordeling

In Nederland zijn de meeste beschermde gebieden beschermd volgens de Wet natuurbescherming (Natura 2000) of regels omtrent het Natuurnetwerk Nederland (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur). Daarnaast kunnen gebieden ook worden beschermd vanwege hun natuurwaarden via verordeningen of het bestemmingsplan.

3.1 Wet natuurbescherming (Natura 2000)

De eerste stap in de beoordeling van activiteiten of plannen volgens de Wet natuurbescherming is de Voortoets. Daarin wordt bepaald of er een kans bestaat dat door een ingreep (significant) negatieve effecten optreden ten aanzien van de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-gebieden

Het projectgebied ligt niet binnen een gebied dat als Natura 2000-gebied beschermd is volgens de Wet natuurbescherming. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn 'Fochteloërveen' en 'Norgerholt', die respectievelijk op een afstand van circa 1 en 5 km van het projectgebied liggen. Natura 2000-gebieden zijn aangewezen voor habitattypen en soorten, waarvoor in de aanwijzingsbesluiten instandhoudingsdoelen zijn opgesteld.

In 2014 werd beoordeeld dat, het uitgesloten is dat negatieve effecten optreden op de omliggende Natura 2000-gebieden en de aangewezen natuurwaarden daarvan. De redenen hiervoor waren: de relatief grote afstand tot het projectgebied, het gebruik van het (tussenliggende) gebied en de beperkte aard en omvang van het beoogde initiatief. Ten aanzien van de meeste aspecten is die beoordeling voor de plannen van 2020 nog actueel. Mogelijke uitzondering hierop is stikstofdepositie.

Stikstofdepositie

Het is mogelijk dat door uitvoering van de plannen een toename in stikstofdepositie veroorzaakt wordt. Stikstofdepositie kan schadelijk zijn voor Natura 2000-gebieden die zijn aangewezen ter bescherming van stikstofgevoelige habitattypen. Om de toename in stikstofdepositie te beperken, werd tot voor kort gewerkt volgens het Programma Aanpak Stikstof (PAS).

Op 29 mei 2019 heeft de Raad van State een uitspraak gedaan over het PAS, waaruit blijkt dat de regeling in de huidige vorm niet voldoet. Op dit moment dient voor alle projecten een AERIUS berekening te worden uitgevoerd.

Indien uit de AERIUS berekening blijkt dat de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden lager is dan 0,00 mol/ha/jr (lager dan 0,005), kan een omgevingsvergunning worden aangevraagd. Voor projecten die leiden tot een stikstofdepositie van meer dan 0,00 mol/ha/jr (gelijk of hoger dan 0,005) kunnen vooralsnog geen omgevingsvergunningen aangevraagd worden. Wij adviseren om voor die projecten door middel van intern of externe salderen de netto stikstofuitstoot dusdanig te verminderen dat deze projecten een netto depositie hebben van minder dan 0,00 mol/ha/jr.

Het is op dit ogenblik niet mogelijk om op voorhand een inschatting te geven van het effect van de uitvoering van de plannen op de stikstofdepositie. Om duidelijkheid te verkrijgen over een mogelijke toename in stikstofdepositie, adviseren wij daarom om een AERIUS berekening te laten uitvoeren.

3.2 Ecologische hoofdstructuur

Het projectgebied maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en het Drents Natuurnetwerk (DNN), maar in de directe omgeving is wel DNN aanwezig. Het gaat om bospercelen ten noorden en oosten van de P.I. Esserheem. De kortste afstand tussen het projectgebied en de DNN is ongeveer 250-300 m. Het Fochteloërveen maakt deel uit van het NNN.

De bescherming van het NNN/DNN is tweeledig. Het eerste uitgangspunt is dat er geen verlies van oppervlakte mag plaatsvinden. Daarnaast mogen ingrepen in de nabijheid van het NNN/DNN geen negatieve effecten veroorzaken op de wezenlijke waarden daarvan. Deze wezenlijke waarden hebben veelal betrekking op de aanwezige natuurwaarden, maar aspecten als rust, openheid en duisternis vallen hier ook onder.

Omdat het Pauperparadijs niet in het NNN/DNN wordt uitgevoerd, is er uiteraard geen sprake van oppervlakteverlies. Effecten op natuurwaarden van het NNN/DNN zijn evenmin aan de orde door de afstand tussen het projectgebied en het NNN/DNN. Omdat het Pauperparadijs wordt opgevoerd in de openlucht, is er wel sprake van geluid richting de omgeving. Uit akoestisch onderzoek in 2014 is gebleken, dat de geluidbelasting op de meest nabijgelegen huizen 50 dB(a) aan de gevel bedraagt, mits de voorgestelde maatregelen zouden worden uitgevoerd (NAA 2014). De situatie in 2020 is vergelijkbaar met die van 2014. Aangenomen mag worden dat de geluidbelasting op het NNN/DNN een stuk lager is door de demping die in het tussenliggende gebied zal plaatsvinden. Bovendien vindt de geluidsbelasting plaats gedurende een beperkte periode van het jaar en tijdens enkele uren op de dag. De lichtuitstraling die ontstaat door de uitvoering van het theaterstuk wordt door de bebouwing van het Gevangenismuseum en het tussenliggende gebied geblokkeerd en zal het NNN/DNN daarom niet bereiken. Gezien het bovenstaande worden geen negatieve effecten verwacht op de wezenlijke waarden van het NNN/DNN. Het Pauperparadijs stuit daarom niet op een knelpunt met de regelgeving omtrent het NNN/DNN.

3.3 Overige gebiedsbescherming

Naast de Wet natuurbescherming en het NNN kunnen gebieden ook beschermd zijn volgens andere regelgeving, zoals verordeningen (bijv. weidevogelgebied en Ganzenfoerageergebied). In de omgeving van het projectgebied liggen geen gebieden die op een andere wijze worden beschermd ten aanzien van natuurwaarden dan de hierboven beschreven regelgeving. De plannen stuiten daarom niet op bezwaren vanuit overige regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming met betrekking tot natuurwaarden.

4. Soortbescherming en beoordeling

Soortbescherming is in Nederland sinds 1 januari 2017 vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Aan de Wet natuurbescherming zijn drie lijsten met soorten gekoppeld. Het gaat om artikel 3.1 waar soorten van de Vogelrichtlijn onder vallen, artikel 3.5 waar soorten van de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern en bijlage I bij het Verdrag van Bonn onder vallen en artikel 3.10 voor overige soorten. Soorten uit de eerste twee artikelen zijn daarmee Europees beschermd, terwijl soorten van artikel 3.10 nationaal beschermd zijn. Provincies hebben de mogelijkheid om voor soorten uit artikel 3.10 een vrijstelling te verlenen van enkele verbodsbepalingen. De Provincie Noord-Holland hanteert vanaf 1 januari 2017 een dergelijke lijst met (dier)soorten die een vrijstelling genieten bij o.a. ruimtelijke ontwikkeling.

Gezien de ligging van het projectgebied en het huidige gebruik, zijn de mogelijkheden voor soorten die beschermd zijn volgens de Wnb beperkt. Hieronder is beschreven welke beschermde soorten mogelijk in het projectgebied voorkomen en wat de consequenties daarvan zijn voor de beoogde activiteiten.

4.1 Algemeen

Het projectgebied bestaat hoofdzakelijk uit terrein met bestrating/verharding en een klein deel uit regelmatig gemaaid gazon. Onder dergelijke omstandigheden zijn er weinig tot geen mogelijkheden voor natuurwaarden aanwezig. Tevens worden mogelijke effecten op soorten die buiten het museum voorkomen beperkt, doordat de bebouwing van het museum als een barrière fungeert. Het is onwaarschijnlijk dat in het projectgebied wettelijk beschermde soorten uit de volgende soortgroepen voorkomen en/of worden beïnvloed door de uitvoering van de beoogde activiteiten voor het theaterstuk:

- Planten
- Ongewervelde diersoorten
- Vissen
- Reptielen

De redenen die aan deze conclusie ten grondslag liggen, zijn één of meer van de volgende:

- Het projectgebied ligt niet binnen het verspreidingsgebied van deze soorten.
- In het projectgebied is geen geschikt biotoop voor deze soorten aanwezig.
- Uitstralende effecten van de ingreep reiken niet dermate ver buiten de begrenzing van de locatie dat daardoor (mogelijk) leefgebied van deze soorten wordt beïnvloed.

De beoogde activiteiten voor de uitvoeringen van het theaterstuk Het Pauperparadijs veroorzaken om deze redenen geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van bovengenoemde soortgroepen.

4.2 Amfibieën

Uit recente verspreidingsgegevens van amfibieën blijkt dat in de omgeving van het projectgebied een aantal beschermde amfibieënsoorten voorkomt. Het gaat om de volgens artikel 3.5 Wnb beschermde soorten Kamsalamander, Poelkikker, Heikikker en Rugstreeppad, en volgens artikel 3.10 Wnb beschermde soorten, zoals Alpenwatersalamander, Bruine kikker, Kleine watersalamander en Gewone pad (NDFF, Van Delft et al. 2019).

In de beoordeling van 2014 (De Vries) is beschreven dat het projectgebied vrijwel geen functie heeft voor amfibieën, maar dat incidenteel gebruik van het gebied bij het foerageren niet is uit te sluiten. Er is toen beoordeeld dat eventuele effecten op de functionele leefomgeving niet zodanig zijn dat de functionaliteit van de verblijfplaatsen in gevaar komt. Bovendien werd beoordeeld dat het doden van amfibieën onwaarschijnlijk is. Er zijn geen redenen om voor de huidige situatie tot een andere beoordeling te komen.

Als bovenstaande beoordeling wordt geplaatst In het kader van de Wnb, wordt geoordeeld dat de verbodsbepalingen ten aanzien van het doden van beschermde amfibieën en van het vernielen of beschadigen van voortplantings- of rustplaatsen van amfibieën, niet worden overtreden. Voor soorten die zijn beschermd volgens artikel 3.5 geldt dat ook verstoring van dieren niet is toegestaan. Omdat voortplantings- en rustplaatsen niet in het projectgebied worden verwacht en in de directe omgeving voldoende onverstoord gebied aanwezig is, is het onwaarschijnlijk dat er sprake is van verstoring van onder artikel 3.5 Wnb beschermde amfibieën. Op basis hiervan wordt

geconcludeerd dat de activiteiten voor Het Pauperparadijs in 2020 geen knelpunt veroorzaken met de Wnb ten aanzien van amfibieën.

4.3 Vogels

Ten aanzien van vogels is in 2014 geconcludeerd dat Het Pauperparadijs geen conflict veroorzaakt met de Flora- en faunawet, mits verstoring van broedende vogels en hun in gebruik zijnde nesten wordt voorkomen door een mitigatieplan dat in die rapportage was opgenomen (De Vries 2014). De bescherming van vogels onder de Flora- en faunawet was een uitwerking van de Europese regels ter bescherming van vogels in de Vogelrichtlijn. Die Vogelrichtlijn is ook gebruikt voor de bepalingen die ten aanzien van vogels zijn opgenomen in de Wet natuurbescherming. Om die redenen is de bescherming van vogels onder de nieuwe wetgeving niet wezenlijk veranderd. Daarom geldt nu dat het Pauperparadijs geen knelpunt met de Wnb, mits verstoring van broedende vogels en hun in gebruik zijnde nesten wordt voorkomen. Hieronder zijn de mitigerende maatregelen voor 2020 beschreven.

Voorafgaand aan de opbouw voor het theaterstuk wordt medio april geïnventariseerd of en waar door welke vogelsoorten in de directe omgeving van het gevangenismuseum wordt gebroed (met name op de binnenplaats). Op basis van de resultaten van de inventarisatie worden, indien nodig, maatregelen voorgesteld om negatieve effecten op broedende vogels en hun nesten te voorkomen en deze dienen te worden getroffen. Ervaringen met andere grote buitenevenementen in het broedseizoen hebben geleerd dat die werkwijze realistisch is om effecten tegen te gaan.

4.4 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn beschermd volgens artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming, omdat zij zijn vermeld in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Dit is hetzelfde als toen de vleermuissoorten in 2014 waren beschermd door de Flora- en faunawet. Hoewel de verbodsbepalingen enigszins zijn gewijzigd, is de bescherming vrijwel gelijk gebleven. Hierdoor geldt nog steeds dat voor deze soorten striktere beoordelingscriteria bij ontheffingsaanvragen dan bij de meeste andere beschermde zoogdiersoorten. Om deze redenen worden de vleermuizen in een aparte paragraaf besproken en worden de 'overige zoogdiersoorten' in §4.5 behandeld.

Recente verspreidingsgegevens van vleermuizen laten geen wijzigingen zien in de soorten die voorkomen in de omgeving van het projectgebied (NDFF). Op basis van de gegevens (NDFF, Vos 2010) komen in de omgeving de volgende soorten voor: Gewone baardvleermuis, Franjestaart, Watervleermuis, Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Rosse vleermuis, Gewone grootoorvleermuis en Laatvlieger.

In de rapportage van 2014 (De Vries) is beschreven dat het onwaarschijnlijk is dat er directe en indirecte (vliegroutes en foerageergebied) effecten op rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn te verwachten. Omdat de situatie op de binnenplaats nagenoeg gelijk is gebleven en ook het theaterstuk niet is gewijzigd, kan deze beoordeling gehandhaafd worden.

De conclusie luidt dat, op basis van het bovenstaande, Het Pauperparadijs geen overtreding veroorzaakt van de verbodsbepalingen in de Wnb ten aanzien van vleermuizen.

4.5 Overige zoogdiersoorten

Bij de 'overige zoogdiersoorten' is bij de overgang van de Flora- en faunawet naar de Wet natuurbescherming voor een aantal soorten het beschermingsregime gewijzigd. Om die reden worden hieronder de overige zoogdiersoorten per artikel van de Wnb beschreven.

Overige zoogdiersoorten artikel 3.5 Wnb (exclusief vleermuizen)
Van de zoogdiersoorten beschermd volgens artikel 3.5 Wnb (exclusief vleermuizen) is alleen Otter waargenomen in de omgeving van het projectgebied (NDFF, Vos 2010), met name in de omgeving van het Fochteloërveen. In het projectgebied is door het ontbreken van oppervlaktewater geen geschikt biotoop voor Otter aanwezig en de soort wordt hier dan ook niet verwacht.

Overige zoogdiersoorten artikel 3.10 Wnb
Uit verspreidingsgegevens van zoogdieren blijkt dat in de omgeving van het projectgebied een aantal meer of minder algemeen voorkomende zoogdiersoorten voorkomt die zijn beschermd volgens artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Het betreft soorten zoals Waterspitsmuis, Das, Boommarter, Steenmarter, Eekhoorn, Bunzing, Hermelijn, Vos, Haas, Konijn en verschillende (spits)muizensoorten (NDFF, Vos 2010).

In 2014 is in de rapportage (voor een aantal soorten) uitvoerig beschreven dat het projectgebied voor zoogdieren nauwelijks geschikt biotoop vormt door de aanwezige bestrating, wegverharding en regelmatig gemaaide gazons. Omdat het projectgebied niet is veranderd in de tussenliggende periode, geldt dat argument nog steeds. Voortplantings- en rustplaatsen van volgens artikel 3.10 beschermde zoogdiersoorten worden binnen het projectgebied niet verwacht.

Onder de Flora- en faunawet gold voor een aantal beschermingscategorieën dat verstoring van soorten een overtreding betekende van die wet. Voor de soorten die beschermd zijn volgens artikel 3.10 Wnb is verstoring niet opgenomen in de verbodsbepalingen, tenzij dit dusdanige effecten zijn dat deze leiden tot het minder functioneren van de bijbehorende voortplantings- of rustplaatsen. Omdat de voortplantings- of rustplaatsen zich buiten het terrein van het Gevangenismuseum bevinden, is er hooguit beperkt sprake van verstoring (in tijd en mate van). Bovendien is het aannemelijk dat binnen de functionele leefomgeving voldoende ongestoorde alternatieven te vinden zijn.

Conclusie 'overige zoogdiersoorten'
Op basis van het bovenstaande wordt beoordeeld dat de verbodsbepalingen in artikel 3.10 Wnb ten aanzien van 'overige zoogdiersoorten' niet overtreden. Geconcludeerd wordt dat Het Pauperparadijs geen knelpunt veroorzaakt met de Wet natuurbescherming ten aanzien van 'overige zoogdiersoorten'.

5. Conclusies

Op basis van de voorgaande hoofdstukken kunnen voor de plannen voor de uitvoeringen van Het Pauperparadijs in 2020 de onderstaande conclusies ten aanzien van de ecologische wet- en regelgeving (Wet natuurbescherming, NNN en overige gebiedsbescherming) worden getrokken.

Gebiedsbescherming

Wet natuurbescherming: Natura 2000
In het kader van de Voortoets wordt geadviseerd om een AERIUS berekening te laten uitvoeren (stikstofdepositie) om te kunnen bepalen of er een kans is op (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van de nabijgelegen Natura 2000-gebieden (§3.1).

Overige gebiedsbescherming
De plannen veroorzaken geen conflict met de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van overige vormen van gebiedsbescherming (NNN/DNN (§3.2), Ganzenfoerageergebied, weidevogelgebied (§3.3)).

Soortbescherming
De uitvoering van de plannen voor Het Pauperparadijs veroorzaakt geen conflict met de Wnb, mits door het treffen van mitigerende maatregelen wordt voorkomen dat broedende vogels en hun nesten worden verstoord. In §4.4 is beschreven hoe aan die mitigatie vorm wordt gegeven.

Literatuur

Delft, J. van, J. Kranenbarg, &, P. Frigge, 2019. Waarnemingenoverzicht 2017-2018. Bijlage RAVON 72, jaargang 21 (2).

NAA 2014. A. Donker & H. Wolterman. Onderzoek geluidseffecten Theatervoorstelling Het Pauperparadijs in Veenhuizen. Concept V6. Kenmerk: 5000/NAA/ad/fw/6. Noordelijk Akoestisch Adviesburo BV, Assen.

Rho adviseurs, 2020. Ruimtelijke onderbouwing Pauperparadijs te Veenhuizen. CODE 20200065 / 31-01-2020. Rho adviseurs voor leefruimte, Leeuwarden.

Vos, S. 2010. Verspreidingsatlas van de Zoogdieren van Drenthe. Werkatlas september 2010. Zoogdiervereniging, Nijmegen, Provincie Drenthe, Assen.

Vries, E.W. de 2014. Ecologische beoordeling van het theaterstuk 'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen. A&W-notitie 2316. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

Websites
NDFF

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 8 februari 2022 16:53
Aan: Arnout Venekamp
Onderwerp: Contact met [redacted] over Pauperparadijs

Hallo Arnout,

Ik heb je gebeld, maar kreeg je niet te pakken.

Even iets wat je moet weten. Ik heb ben net gebeld door [redacted] over het Pauperparadijs. Hij wilde met mij afspreken op het provinciehuis om de stikstofproblematiek omtrent het Pauperparadijs eventjes glad te trekken. Ik heb uitgelegd dat ik al 1,5 jaar bezig ben met het Pauperparadijs en dat ik geen eenvoudige oplossing zie. Ook verteld dat er bestuurlijk contact is geweest en dat er vervolgens daar afspraken zijn gemaakt over elektrische bussen enz. Ik heb aangegeven het niet te zien zitten om hiervoor op dit moment naar het provinciehuis te gaan. Wel wil ik meedenken als dat nodig is. Maar hij wist genoeg en dit moet toch gewoon kunnen, wat een onzin. Daarmee was de kous af, mijn hulp was niet meer nodig. Ik weet niet wat hij nu precies gaat doen, maar zal wel via Tjisse bij Henk en Hans terecht komen. Wellicht handig om beide heren even in te schakelen.

[redacted]

Van: Tom de Ket <dekettom@gmail.com>
Verzonden: woensdag 10 november 2021 23:42
Aan: [redacted]@gmail.com
CC: Jetta Klijnsma
Onderwerp: Pauperparadijs, Boer Koekoek, Poetsopera, stikstof en bijkletsen.

Beste Jetta,

Het is al weer langgeleden dat wij elkaar gesproken hebben. De reden daarvoor was mijn moeizame relatie met Cees Bijl die het niet op prijs stelde dat ik achter zijn rug om mijn plannen/ideeën met jou deelde.
Hij voelde zich gepasseerd wat overigens geenszins mijn bedoeling was. De relatie met de Cees is sindsdien bekoeld en al mijn ambitieuze plannen voor Drenthe zijn helaas een vroege dood gestorven.
Zoals je misschien weet heb ik in de tussentijd niet stil gezeten en heb mij gestort op andere plannen. Zoals 14 de Musical over Johan Cruijff. Bij deze nodig ik jou en [redacted] van harte uit om te komen kijken. Het is een waar spektakel geworden, met maar liefst vier vijf sterren recensies.

Maar dit is niet de reden waarom ik je schrijf. Ik weet dat Cees Bijl vertrekt en dat Nelleke Vedelaar de nieuwe gedeputeerde wordt. Voor de stichting Het Pauperparadijs bied dat wellicht nieuwe kansen. Want we kunnen wel wat hulp van de Provincie gebruiken. Het Pauperparadijs hebben we door de Corona nu twee keer moeten uitstellen. Een enorm gedoe maar ook financieel een behoorlijke aderlating. Gelukkig is ons publiek ons trouw gebleven. We hadden al 20.000 kaarten verkocht en bijna niemand wilde zijn geld terug. Dus nu verheugen we ons om na twee jaar weer het Pauperparadijs in Veenhuizen te kunnen spelen.
MAAR is wederom een mogelijke kink in de kabel. Namelijk stikstof. Wij krijgen nu geen vergunning omdat de stikstof emissie op nul is gezet. En hoe absurd weinig wij ook uitstoten het is altijd meer dan nul. Nu beseft de provincie gelukkig dat het huidige stikstof beleid allerlei initiatieven onmogelijk maakt. Daarom was ik blij om te lezen dat Drenthe een stikstofbank (microdepositiebank) heeft opgericht. Dat zou voor ons een uitkomst zijn. We daarom ook meteen contact opgenomen met [redacted]
Wet natuurbescherming [redacted] deelteam Wet natuurbescherming Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving)
MAAR het onderstaande was zijn antwoord:

Goedemiddag,
De stikstofbank (microdepositiebank) zal inderdaad een uitkomst kunnen zijn. Er zit daarentegen nog geen vulling in. Er is dus ook niets uit te geven. Totdat er voldoende vulling in zit, is dit dus geen optie voor je project. Als je het mij vraagt kan het ook nog wel lang duren voordat er vulling komt. Dit moet namelijk met vrijgekomenruimte of vrijgemaakte ruimte uit extern salderen via onherroepelijke vergunningen, en die zijn zeldzaam op het moment.
Ik adviseer om te salderen met (een) externe bron(nen), hetzij met regulier extern salderen, hetzij met verleasen. Het is dan wel zaak dat er snel een aanvraag komt. Een garantie voor tijdige besluitvorming is niet meer te geven. Zeker niet indien er zienswijzen en/of beroep wordt ingediend.
Het staat u uiteraard vrij om een gesprek aan te vragen met de heer Jumelet.
Met vriendelijke groet,
[redacted]

Het zou toch bijzonder absurd zijn als een formule 1 evenement in Zandvoort wel door zou kunnen gaan en een simpele theatervoorstelling niet. En dat zou des te meer teleurstellend zijn omdat nu eindelijk de koloniën van Weldadigheid werelderfgoed zijn geworden. Iets waar onze stichting ook actief aan meegewerkt heeft. Met de werelderfgoed status en de voorstelling zou dat volgende zomer een enorme stimulans voor het gebied kunnen zijn. Want volgens mij

gebeurd er nu weinig speciaals om mensen echt naar de Koloniën te brengen. Hier ligt een kans om die werelderfgoed status echt te verzilveren. Maar met hulp van de provincie lukt dat niet. Dus wil ik je vragen of wij niet samen met Henk Jumelet en Nelleke Vedelaar om tafel kunnen zitten om te kijken hoe we dit stikstofprobleem kunnen oplossen. Ik hoop het van harte en ik denk dat we dan een hoop mensen na deze twee moeizame Corona jaren gelukkig kunnen maken. Bovendien is de voorstelling in het licht van de Toeslagenaffaire actueler dan ooit.

Ook vertel ik je graag over mijn andere plannen voor de komende jaren. Zoals misschien al vernomen hebt uit de krant heeft [redacted] van schouwburg Hoogeveen mij gevraagd een voorstelling te maken over Boer Koekoek en de boerenopstand in Hollandsche Veld. Voor mij zeer interessant want Koekoek was toch de eerste populist in Nederland. Er zijn veel paralellen te trekken met de huidige boerenopstanden. Deze voorstelling zie ik als een vervolg van de Drentse blues opera die ik ooit maakte voor de PeerGroup.

Tenslotte, niets te maken met Drenthe maar wel met Den Haag. Ik ga samen met het nieuwe kunstencentrum Amare waar Jan Zoet nu directeur is een voorstelling ontwikkelen over de onzichtbaren in de schoonmaakbranche, genaamd de Poetsopera. Het verhaal is geïnspireerd op waargebeurde verhalen van vrouwen als: Rahma El Mouden, Fatima Ellatik en Khadija Arib. Meestal wordt het migratievraagstuk *geframed* als problematisch, moeizaam, mislukt. Met de publicatie van het artikel ‘Het multiculturele drama’ van Paul Scheffer in 2000, viel het imago van een tolerante, succesvolle, multiculturele Nederlandse samenleving in duigen. Nu, bijna twintig jaar later, is die negatieve connotatie nog steeds aan de orde van de dag. Onterecht. Tijd dus voor een multiculturele komedie. Of revue. Of show. Of opera. Of musical. Want in wat voor interessante mengvorm we het verhaal ook gaan gieten, de thema’s zijn helder als opgepoetste glazen: veerkracht, ondernemerschap, moed, diversiteit, opstand, dromen en liefde. Het belangrijkste is dat ik mensen naar het theater wil hebben die anders nooit naar het theater komen. Dat is ook de ambitie van Amare.
Ik kan je er veel over vertellen en inmiddels hebben een aantal grote partijen zich aan het project verbonden zoals bijvoorbeeld Afas. MAAR ik denk dat dit project ook zeer interessant kan zijn voor de politiek. Jij weet als geen ander hoe de hazen lopen in Den Haag, daarom zouden [redacted] en ik heel graag weer es met je om tafel willen zitten. Ik hoop dat je hier voor open staat.

Nou ik vraag een heleboel. Dat realiseer ik me, maar ik hoop van harte dat we weer in gesprek met elkaar kunnen komen.

Met vriendelijke groet,

Tom de Ket.

[redacted]
[redacted]
[redacted] Amsterdam
06[redacted]
[redacted]@gmail.com

14
de musical
vanaf september 2021
AFAS Theater Leusden
AFAS
OUT OF OFFICE
PRODUCTIONS

Date : 10-5-2022 14:55:02
From : "[redacted]"
To : "Hans Kuipers"[redacted]@drenthe.nl
Subject : 220509 POHO VTH memo recente s.v.z. Pauperparadijs opm[redacted]
Attachment : 220509 POHO VTH memo recente s.v.z. Pauperparadijs opm[redacted].docx;

Hans,

Zo voldoende helder? Zie in geel gearceerd tekstje.
Stuur ik het daarna ook naar de CdK.

Gr.[redacted]

Memo POHO VTH	provincie Drenthe
Gedeputeerde	Henk Jumelet en Hans Kuipers
Afschrift	
Datum	28 april 2022
Poho datum	9 mei 2022
Opsteller	
Afgestemd met	
Onderwerp	Recente s.v.z. Pauperparadijs
Doel memo	☐Ter discussie ☒Ter informatie
Bijlage	
Naar GS	Nee

Advies/ Vraag

1. Kennis te nemen van de ambtelijke contacten met de organisatie van het Pauperparadijs (=recente stand van zaken) ter voorbereiding van het bestuurlijk gesprek begin of half mei.
2. Akkoord gaan met de afgesproken route van een passende beoordeling en natuurvergunningprocedure voor dit project.

Inleiding

Na de bestuurlijke gesprekken begin dit jaar heeft team VTH opnieuw de ambtelijk contact gezocht met de organisatie van het Pauperparadijs (Wolter Lommerde) en de adviseur van de organisatie (Rho adviseurs). Daarnaast hebben we contact gelegd met de gemeente Noordenveld om de afstemming te garanderen tussen het aspect Wet natuurbescherming en de evenementenvergunning. Het eerste gesprek heeft plaatsgevonden op 10 maart. En heeft daarna nog twee keer plaatsgevonden (24-3 en 28-4).

Eerste bevindingen

De adviseur van de organisatie heeft een voortoets ingediend waarin wordt beredeneerd dat er geen natuurvergunning voor het onderdeel stikstof nodig is omdat er geen sprake kan zijn van significante negatieve effecten op Natura 2000. De reden die is aangedragen is dat het om een hele kleine tijdelijke toename van 0,01 mol N per ha per jaar op 3 hexagonen gaat.
Volgens ons voldoet de rapportage niet aan de uitgangspunten van de handreiking van BIJ12, die is opgesteld om kaders te stellen aan wat onder een voortoets valt (zonder natuurvergunning) en wat onder een passende beoordeling valt (met vergunning). Dit is telefonisch en per mail medegedeeld aan de adviseur en het Pauperparadijs. Daar hebben we 28 april een nader gesprek over gevoerd. De gezamenlijke conclusie is dat we de rapportage beoordelen als een passende beoordeling en dat het stuk hierop wordt aangepast.

Het is op dit moment niet zeker wat een rechtbank vindt van een zeer kleine tijdelijke stikstofdepositie toename op overbelaste voor stikstofgevoelige habitats, waarbij je enkel (ecologisch onderbouwd) in een passende beoordeling aangeeft dat de depositie tijdelijk en zeer klein is op een gering aantal hexagonen. Pauperparadijs heeft op 28 april aangegeven deze weg te willen bewandelen. De vraag is of wij (het nemen en verdedigen van het besluit) dit risico willen lopen. Het alternatief (salderen/ verleasen) is daarentegen ook niet zonder risico's. In dit concrete geval is er maar een tijdelijk effect van 0,01 mol op slechts 3 hexagonen die zich in een opwaartse trend bevinden. Wij adviseren hierom om mee te werken met de wens van de initiatiefnemer en het natuurvergunningtraject op basis van een passende beoordeling te starten.

Risico's

Het is risicovol om doormiddel van een passende beoordeling een vergunning te verlenen voor het Pauperparadijs. Hoewel een aantal passende beoordelingen in het land zijn geaccepteerd door een rechter, zijn deze zaken nooit inhoudelijk aangevochten De kans is daarom aanwezig dat deze weg bij bezwaar niet zal worden geaccepteerd door een rechtbank. In dat geval zal de uitvoering geen doorgang kunnen vinden.

Het toestaan van stikstofdepositietoenames door middel van een passende beoordeling kan precedentwerking scheppen. Andere projecten kunnen mogelijk ook (tijdelijke, of zelfs kleine permanente effecten) op eenzelfde manier een passende beoordeling opstellen. Omdat dit project maar zeer beperkte tijdelijke toenames heeft verwachten wij echter niet veel precedentgevallen.

De vraag komt dan naar voren hoe cumulatieve effecten worden meegenomen. Deze projecten worden immers niet in AERIUS Register gezet.

Resumé

- We gaan mee in het verzoek tot een passende beoordeling te komen: de initiatiefnemers van Pauperparadijs verzoeken hier zélf om.
- Als provincie steken we onze nek hier wel mee uit, de initiatiefnemers zijn gewezen op genoemde risico's en zij hebben in gesprekken ook aangegeven deze te onderkennen – een casus als deze is ook pionierswerk voor de provincie.
- Met inachtneming van bovenstaande starten we de vergunningaanvraag. Door dit nu al te doen, is er vroegtijdig helderheid voor de initiatiefnemers over het wel of niet kunnen verkrijgen van de vergunning. Eventuele bezwaren van derden daargelaten uiteraard.

Vervolg

- Nadere gesprekken voeren Pauperparadijs en gemeenten.
- Na bespreking POHO VTH van 9-5 adviseur en Pauperparadijs aangeven of er bestuurlijk draagvalk is voor de voorgestelde procedure.
- Week 20 wordt de natuurvergunningaanvraag ingediend.

Date : 3-3-2022 16:00:00
From : "[redacted]@noordenveld.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : Afspraak = afspraak
Attachment : image001.png;image002.png;image003.jpg;image004.png;image005.png;image006.png;image007.png;image008.png;

Hoi [redacted]

Wolter heeft zich gelukkig toch aan zijn woord gehouden. Zullen we elkaar op de hoogte houden van vragen en verzoeken van de pers die mogelijk binnen komen?

Met vriendelijke groet,

[redacted] communicatie
06 [redacted]
[redacted]@noordenveld.nl
GEMEENTE NOORDENVELD

Date : 15-2-2022 17:08:44
From : "Hans Kuipers"[redacted]@drenthe.nl
To : "Arnout Venekamp"[redacted]@drenthe.nl
Cc : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : Afspraken gesprek Tom de Ket - Pauperparadijs
Attachment : image001.jpg;

Dag Arnout,

Ik heb vandaag contact gehad met Tom de Ket, waarbij we een aantal afspraken hebben gemaakt, zie hieronder.[redacted] kan e.e.a. nader toelichten.

Hartelijke groet,
Hans

Van:[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 15:17
Aan: Hans Kuipers[redacted]@drenthe.nl>

Gemaakte afspraken:

- PP mailt de gegevens van het ecologisch adviesbureau dat zij in de arm heeft, naar Hans Kuipers, Hans zet dit door naar VTH en vraagt het team dit z.s.m. op te pakken, zodat wederzijds de juiste mensen met stikstofkennis, met elkaar spreken. Samen gaan we helderheid verkrijgen: welke opties liggen nog op tafel. Vrijdag 11/2 heeft een boer rond Fochteloërveen zich gemeld bij PP die emissierechten beschikbaar wil stellen aan PP – is mogelijke optie, bespreken met VTH.
- Het college van GS vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt.
- Zodra stikstofvraagstuk is opgelost, gaat de vergunningverlening terug naar de gemeente, zij gaan immers over de evenementenvergunning.
- Contacten met pers: we uiten gezamenlijk dat we in goed gesprek zijn, de uitspraken over ambtenaren en politici, die waren niet fraai.
- Als er iets is, belt PP naar HK en vice versa.

[redacted]

provincie Drenthe
www.provincie.drenthe.nl
T: (0592[redacted]
M: 06-21[redacted]
E:[redacted]@drenthe.nl

Date : 3-3-2022 10:51:32
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drentsparlement.nl
Cc : "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Subject : Beantwoording schriftelijke vragen JA21- en VVD-fractie over Pauperparadijs
Attachment : 9-5.1-2022000264 PS Beantwoording schriftelijke vragen JA21-fractie over Pauperparadijs.pdf;9-5.2-2022000346 Beantwoording schriftelijke vragen VVD-fractie over Pauperparadijs.pdf;

Goedemorgen,

Hierbij zoals vanochtend aangekondigd de Statenbrieven beantwoording vragen Pauperparadijs.

Aan jullie het verzoek om deze brieven om 15u op het SIS te plaatsen.

Groet,
[redacted]

Provinciehuis Westerbrink 1, Assen
Postadres Postbus 122, 9400 AC Assen

www.provincie.drenthe.nl

+31 592 365555
post@drenthe.nl

Volg ons op

provincie Drenthe

Aan:
De heer T. Blinde

(i.a.a. de overige Statenleden)

Assen, 3 maart 2022
Ons kenmerk 9/5.1/2022000264
Behandeld door team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde over Pauperparadijs

Geachte heer Blinde,

In uw brief van 12 februari stelde u een aantal vragen over Pauperparadijs. Deze vragen beantwoorden wij als volgt.

Vraag 1
De regisseur van het stuk, [redacted] stelt in het artikel dat de organisatie meerdere keren de verzekering heeft gekregen dat het wel goed zou komen. Maar, (citaat): "dan bleken de ambtenaren er weer anders over te denken. Uiteindelijk gebeurde er steeds niks". (einde citaat). Dit zou betekenen dat GS in deze verantwoordelijk is voor het treuzelen en niet efficiënt opereren van ambtenaren, met als gevolg het niet doorgaan van het theaterstuk. Klopt deze observatie en zo niet, waarom niet?

Antwoord 1
Wij zijn vanaf augustus 2021 in gesprek geweest om ervoor te zorgen dat er geen stikstofdepositie zou zijn bij het uitvoeren van de voorstellingen van het Pauperparadijs. Begin februari bleek voor de producenten van het Pauperparadijs dat dit praktisch niet haalbaar is, waardoor alsnog een natuurvergunning van de provincie nodig is.
In gezamenlijk overleg tussen de producenten van het Pauperparadijs, de gemeente Noordenveld en de provincie is besloten alle inzet te plegen op het laten plaatsvinden van een nieuwe reeks voorstellingen van het Pauperparadijs in de zomer van 2023 – het jaar waarin Veenhuizen 200

jaar bestaat. Dit jubileum grijpen we gezamenlijk aan voor de reprise van dit theaterspektakel in Veenhuizen.
Als provincie doen wij ons uiterste best zodat het Pauperparadijs tijdig kan beschikken over de benodigde natuurtoestemming, met inachtneming van de daarbij horende procedures en inspraaktermijnen die hierbij aan de orde zijn.

Vraag 2
Het Pauperparadijs is een groots en alom erkend theaterstuk met bovenregionale uitstraling. Het trekt grote bezoekersaantallen met dienovereenkomstige economische effecten. Juist nu we op de drempel staan van het weer toestaan van maximale aantallen bezoekers zou dit een wel zeer wrange uitkomst zijn voor dit vermaarde theaterstuk. Bent u dat met ons eens, en zo nee, waarom niet?

Antwoord 2
Eens. De gemeente Noordenveld en de provincie vinden het theaterspektakel van grote meerwaarde voor Drenthe en de bijzondere UNESCO-status van de Koloniën van Weldadigheid in onder meer Veenhuizen. Juist daarom willen we ons gezamenlijk inzetten voor een reprise van het Pauperparadijs in 2023 – het jubileumjaar waarin Veenhuizen 200 jaar bestaat.

Vraag 3
Bent u het met ons eens dat er terstond alles in het werk dient te worden gesteld om alsnog deze voorstelling doorgang te laten vinden, ook als dat onverhoopt extra financiële middelen zou vergen. Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3
Zie antwoord 1.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter , secretaris

Provinciehuis Westerbrink 1, Assen
Postadres Postbus 122, 9400 AC Assen

www.provincie.drenthe.nl

+31 592 365555
post@drenthe.nl

Volg ons op

provincie Drenthe

Aan:
Mevrouw A. Udinga

(i.a.a. de overige Statenleden)

Assen, 3 maart 2022
Ons kenmerk 9/5.2/2022000346
Behandeld door team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde over Pauperparadijs

Geachte mevrouw Udinga,

In uw brief van 17 februari 2022 stelde u een aantal vragen over Pauperparadijs. Deze vragen beantwoorden wij als volgt.

Vraag 1
Theatermakers zijn geen stikstofdeskundigen. Heeft de provincie er derhalve alles aan gedaan om de initiatiefnemers van Het Pauperparadijs bij de hand te nemen en handvatten te bieden bij het zoeken naar manieren om het evenement aan te passen zodat het wel door kan gaan?

Antwoord 1
In gezamenlijk overleg tussen de producenten van het Pauperparadijs, de gemeente Noordenveld en de provincie is besloten alle inzet te plegen op het laten plaatsvinden van een nieuwe reeks voorstellingen van het Pauperparadijs in de zomer van 2023 – het jaar waarin Veenhuizen 200 jaar bestaat. Dit jubileum grijpen we gezamenlijk aan voor de reprise van dit theaterspektakel in Veenhuizen.
Als provincie doen we ons uiterste best zodat het Pauperparadijs tijdig kan beschikken over de benodigde natuurtoestemming, met inachtneming van de daarbij horende procedures en inspraaktermijnen die hierbij aan de orde zijn.

Vraag 2
Is het college voornemens om op zeer korte termijn de gesprekken met de initiatiefnemers te hervatten om zo tot een oplossing te komen?

Antwoord 2
Zie antwoord 1.

Vraag 3
Denkt het college bij deze oplossingen onder meer aan de provinciale stikstofbank, het opkopen van stikstofrechten voor evenementen, het gebruikmaken van de bestaande vergunning van het Gevangenismuseum of eventueel extra financiële ondersteuning? Of ziet zij andere mogelijkheden?

Antwoord 3
Wij betrekken alle opties bij de besprekingen voor de benodigde vergunning voor 2023. Zie verder antwoord 1.

Vraag 4
Zijn er nu al andere evenementen, voorstellingen of activiteiten bekend waar de onduidelijke regels omtrent de stikstofcrisis 'roet in het eten' dreigen te gooien? Wat gaat het college hier aan doen?

Antwoord 4
De PAS-uitspraak van mei 2019 heeft verstrekkende gevolgen, zo blijkt ook hier. Het laat zien dat het stikstofprobleem niet alleen een rol speelt bij boeren en woning- en wegenbouw. We moeten blijven zorgen voor deugdelijke vergunningen die juridisch houdbaar zijn. Dit is steeds ingewikkelder. Vergunningverlening is erg moeilijk zolang de stikstofdeken niet afneemt. Voor evenementen nabij Natura 2000 zijn het onzekere tijden. Wij zijn continue aan het werk om de taaie stikstofproblematiek het hoofd te bieden. Dit doen wij in samenwerking met alle andere provincies en met het rijk. De gebiedsgerichte aanpak is een voorbeeld van het werk dat op provinciaal niveau kan worden gedaan om de problematiek op termijn te kunnen tackelen.

Vraag 5
Deelt GS onze zorgen dat de wijze waarop de stikstofcrisis zich ontwikkelt in Nederland een verlammende werking heeft op onze maatschappij? Welke mogelijkheden ziet de provincie om vanuit haar rol de gevolgen hiervan te verzachten c.q. in goede banen te leiden?

Antwoord 5
Zie antwoord 4.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris

Date : 13-2-2022 13:27:02
From : [redacted]@drenthe.nl
To : "Alma Burema" [redacted]@drenthe.nl
Subject : Fwd: Informatie Pauperparadijs
Attachment : 20211122 POHO VTH memo Pauperparadijs.pdf;20210906 MAIL reactie berekening Pauperparadijs.pdf;20211110 MAIL reactie op vraag microdepositiebank.pdf;MAIL 20211123 Kuipers geeft s.v.z.pdf;MAIL 20211214 Vraag en antwoordt afstanden.pdf;Memo stikstofberekening Pauperparadijs gebruiksfase 30082021.pdf;Gebruiksfase Het Pauperparadijs 30082021.pdf;

Hoi Alma,

Vanuit team VTH is bijgaand overzicht van gang van zaken inz. Pauperparadijs vandaag verstuurd. Ik heb dat doorgenomen en ik mis hierin eigenlijk wel (mogelijke?) aanvullingen vanuit Cultuur. Wat ik bv. wel wezenlijk vind, is een toelichting op de een-na-laatste bullet in de mail van Arnout: met welke toelichting heeft de organisatie [redacted] gebeld? Was dat: we zien er geen heil in, het lukt ons niet op tijd, we vinden de voorgestelde oplossingen niet passen binnen onze ideeën van de theaterproductie, of iets dergelijks. Ik denk dat je er goed aan doet, deze aanvulling te verkrijgen en te maken. Dan wordt er een beter integraal beeld geschetst en een completer plaatje van het gebeurde. In het laatste contact dat Hans met de organisatie heeft gehad, heeft hij immers aangegeven dat we ons zo goed mogelijk wilden stretchen om te helpen tot oplossingen te komen, die leiden tot geen natuureffect, waardoor er geen vergunning vanuit de provincie nodig is.
Daarbij, als we zo'n telefoontje ontvangen op vrijdag, met zo'n boodschap, dan moeten wij elkaar daar toch over informeren intern, en zeker ons bestuur.

Ik hoop dat je de gevraagde aanvulling kunt doen. Ik verneem het graag.

Veel dank en groet,

[redacted]

Begin doorgestuurd bericht:

Van: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>
Datum: 13 februari 2022 om 12:06:52 CET
Aan: Henk Jumelet [redacted]@drenthe.nl>, Hans Kuipers [redacted]@drenthe.nl>
Kopie: [redacted]@drenthe.nl>, [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: FW: Informatie Pauperparadijs

Hans en Henk,

Bijgaand stuur ik jullie een overzicht van de laatste contactmomenten tussen initiatiefnemer(s) van het Pauperparadijs en team VTH. Dit heb ik laten opstellen door [redacted] op verzoek van Wim, die dit graag wilde hebben voor het koffiemoment.

Historie/feiten

- De historie staat beknopt weergegeven in de POHO VTH memo van 22-11-21.
- De AERIUS berekening van 30-8-21 is toegevoegd, net als de toelichting daarop van Rho adviseurs, die ook van 30-8-21 is. (Rho is de door de organisatie ingehuurde projectadviseur)
- De mails van 6-9-21 en 10-11-21 staan toegelicht in de POHO memo. Naar aanleiding daarvan heeft er ook een bestuurlijk gesprek plaatsgevonden.
- Uitkomst van bestuurlijk overleg staat in een mail van 23-11-21 waarin Hans Alma en mij de uitkomsten van het gesprek door geeft.
- De organisatie is op de hoogte gesteld en is met de nieuwe wetenschap aan de slag gegaan.
- [redacted] is vervolgens nog 1 maal benaderd door het Pauperparadijs met een vraag over afstanden i.v.m. parkeren. De vraag en het antwoord zijn van 14-12-21.
- Dit is het laatste directe contact wat er is geweest tussen team VTH en de initiatiefnemers en hun adviseurs.

Afgelopen week:

- Op 8 februari is [redacted] telefonisch benaderd door [redacted] (CMV) met het verzoek om minder moeilijk te doen en te zorgen dat het geregeld wordt. Hiervoor is [redacted] verzocht naar kantoor te komen, dat heeft [redacted] geweigerd [redacted] heeft aangegeven mee te willen blijven denken in oplossingen, nieuwe informatie te willen toetsen en adviseren. Dat was onvoldoende voor [redacted] en die gaf aan voldoende te weten, de hulp van [redacted] was niet meer nodig.
- Op 8 februari heeft [redacted] mij als TM geïnformeerd over het onplezierige gesprek met [redacted]
- Op 9 februari, de volgende ochtend vroeg, heb ik Alma geïnformeerd en samen hebben we geconstateerd dat dit niet de manier van samenwerken is wat we willen zien. Alma heeft contact met [redacted] opgenomen en er is aan mij terug gekoppeld dat [redacted] zijn verkeerde opstelling erkende en dat hij nogmaals contact zou opnemen met [redacted] Dit is uiteindelijk niet meer gebeurd.
- Op 11 februari is [redacted] geïnformeerd door de organisatie dat zij de stekker er uit trekken (informatie Alma).
- Vervolgens hebben we kennis genomen van de persberichten.

Voor verdere vragen kunnen jullie mij uiteraard bereiken. Goed weekend verder.

Arnout

Memo POHO VTH	provincie Drenthe
Gedeputeerde	Henk Jumelet en Hans Kuipers
Afschrift	
Datum	16 november 2021
Poho datum	22 november 2021
Opsteller	
Afgestemd met	
Onderwerp	Pauperparadijs
Doel memo	☒Ter discussie ☐Ter informatie
Bijlage	AERIUS berekening editie 2022, stikstofonderbouwing AERIUS berekening en 2 mails als reactie op berekening en vervolgvraag microdepositiebank
Naar GS	Nee

Advies/ Vraag
Kennis te nemen van de ambtelijke contacten met de organisatie van het Pauperparadijs. Bestuurlijk gesprek aangaan met organisatie (op verzoek van organisatoren Pauperparadijs) over de editie 2022 i.r.t. stikstof.

Inleiding
Sinds eind 2019 is team VTH betrokken bij de organisatie van het Pauperparadijs. Eind 2019 en begin 2020 hebben we enkele gesprekken gevoerd met de organisatie over het onderwerp stikstof en andere ecologische effecten bij uitvoering van de voorstellingen. Het Pauperparadijs was gepland voor 2020. Vanwege Coronamaatregelen zijn de edities 2020 en 2021 niet doorgegaan.

Nu staat het wel weer op de agenda voor 2022. We hebben vanaf augustus 2021 wederom enkele gesprekken gevoerd en mailcontacten gehad met de organisatie, hoofdzakelijk over stikstof. 16 augustus 2021 hebben we het eerste gesprek gevoerd. Op 1 september 2021 hebben we een nieuwe AERIUS projecteffectberekening ontvangen, deze is in de bijlage toegevoegd. Op 6 september 2021 is een uitgebreide reactie gestuurd waarin de ambtelijke visie is weergegeven over de berekening en mogelijke oplossingen. Daarmee is de organisatie aan de slag gegaan. In oktober en november heeft de organisatie navraag gedaan naar de mogelijkheden van verleasen en de microdepositiebank. Die zijn beantwoord. Nu is door de organisatie bestuurlijke aandacht gevraagd. Ze zijn op zoek naar steun voor uitvoering van de voorstellingen.

Eerste bevindingen
Zie bijlagen voor mijn mails van 6 september 2021 en 10 november 2021.

Samengevat:
- Er is een toename van stikstofdepositie op Natura 2000 vanuit het project;
- De dieselaggregaat is een grote bron;
- Zonder aggregaat blijft er door verkeer sprake van een toename. Dit komt omdat de verkeersbron (lijnbron) erg dicht langs Natura 2000 ligt. Het alternatief (omrijden) voorkomt de depositietoename niet geheel;
- Eventueel pendelen met elektrische bussen. Maar dat is eerder afgewezen als niet haalbaar door de organisatie;
- Oplosbaar door salderen.

Risico's
- Voorstellingen kunnen niet doorgaan vanwege onoplosbaar stikstofdilemma.
- Bij afwijken van de lijn kan ongelijkheid tussen benadering projecten ontstaan. Daarnaast geeft dit juridische onzekerheid, wanneer er om handhaving wordt verzocht of het besluit wordt bestreden.

Vervolg

- Bestuurlijk gesprek aangaan met organisatie.

Voorkeursoptie:

- Aansturen op het wegnemen van de bron dieselaggregaat in combinatie met alternatieve vervoersbewegingen van bezoekers (schone pendelbussen)
- Zorgen dat projecteffect onder de 0,00 komt waardoor geen vergunningplicht ontstaat
- Organisatie geeft aan dat voorgaande financieel niet haalbaar is, mogelijk kan de provincie hier nog iets in betekenen

Alternatieve optie

- Helpen meedenken wanneer organisatie andere oplossingsrichtingen heeft gevonden, zoals bijvoorbeeld een bron voor verleasen of (extern) salderen.
- Eventuele natuurvergunningaanvraag in behandeling nemen.

Van:
Verzonden: maandag 6 september 2021 16:13
Aan:
CC:
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Hallo

De AERIUS projecteffectberekening van de gebruiksfase laat een toename van stikstofdepositie zien op 2 gebieden. 0,03 mol N/ha/jr voor het Fochtelooerveen en 0,01 mol N/ha/jr op het Norgerholt. Dit laat de opgave zien waar u voor staat. Ik denk wel dat de AERIUS input wel een onderschatting vertegenwoordigd van de werkelijkheid. Wat nodig is, is een worstcase benadering. Zo valt mij op dat:

- Het parkeren zelf niet in beeld is gebracht. Alleen de route naar het parkeerterrein toe. Het parkeerterrein kan vaak het beste in beeld worden gebracht als vlakbron. Soms kan ook wel een lijnbron gebruikt worden.
- Er alleen is gewerkt met bronnen op buitenwegen, terwijl dit niet overal het geval is. Een opsplitsing tussen buiten- en binnenwegen is nodig denk ik.
- Er voor leveranciers alleen licht verkeer is gebruikt. Is dat echt de werkelijkheid? De memo heldert dit onvoldoende op, omdat er ook hier gesproken wordt over zwaar vrachtverkeer, terwijl dat niet inzichtelijk wordt gemaakt..
- Er een oude bron (stage IIIa) wordt gebruikt voor de aggregaat. Is hier geen schonere in te zetten?
- De overloop parkeerterreinen (324 bewegingen) niet worden meegenomen in de berekening. Blijkbaar zijn die er wel. Je moet het project worst case in beeld brengen, dus meenemen zou ik zeggen.

Als je de conclusie uit de memo stikstofberekening Pauperparadijs gebruiksfase 30082021 leest, kom je al gauw tot de conclusie dat er nog een opgave is, die opgelost moet worden, voordat er qua stikstof en Wnb groen licht gegeven kan worden. Er wordt in de onderbouwing vaak verwezen naar een parkeerplan. Dit plan is daarentegen niet aangeleverd, waardoor ik de data niet kan verifieren.

Blijkbaar doet de aggregaat best veel. Maar als deze uit de berekening wordt gehouden, blijft er sprake van een toename. Dit haal ik weer uit de PB van maart 2020. Deze PB is niet aangepast aan de recente cijfers. Hier is dus ook met de verkeerde depositie gerekend (0,02 i.p.v. 0,03) en ook zijn de effecten op het Norgerholt (0,01) niet meegewogen. De PB zegt eigenlijk alleen dat de door het Pauperparadijs veroorzaakte depositie klein is en dat dit daarom als niet significant is aan te merken. Ik ben van mening dat dit geen hout snijd en zeker geen stand houdt bij de rechter. Daarom kunnen we er op deze manier ook niet mee verder.

Ik adviseer om te zoeken naar een bron om mee te salderen (intern of extern/ eventueel verleasen). Wanneer er een bron kan worden gevonden om intern mee te salderen, is een natuurvergunning mogelijk niet nodig. Dit hangt dan af van eventueel directe gevolgen. Dit kunt u in dat geval het beste na 13 september af stemmen met mijn collega . Als intern salderen niet lukt of er blijken toch directe gevolgen te zijn op Natura 2000, dan moet u een natuurvergunning aanvragen. Wellicht kunt u extern salderen met een bron uit de buurt, of is het mogelijk om dit onder de noemer verleasen te doen. Dat houdt tijdelijk extern salderen in met een bron uit de buurt. Aangezien de afstand van de bronnen tot Natura 2000 kort zijn, zal bij een aanvraag ook een ecologische paragraaf moeten zitten waarin de eventueel directe gevolgen op Natura 2000 worden behandeld. Houdt rekening met erg lange doorlooptijden.

Wat ik in deze e-mail heb verwoord is mijn persoonlijke opvatting. Ik heb geen mandaat om namens Gedeputeerde Staten (GS) uitspraken te doen en heb deze casus niet voorgelegd aan GS. Zodoende kunnen aan deze e-mail geen rechten worden ontleend.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592-
06-
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: woensdag 1 september 2021 11:49
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Fwd: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Dag

Bij deze de uitkomsten van de geüpdate Aerius berekening.

met vriendelijke groet,

+31 (0)6
@hetpauperparadijs.nl
www.hetpauperparadijs.nl

Begin doorgestuurd bericht:

Van: @rho.nl>

Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs
Datum: 31 augustus 2021 om 08:15:33 CEST
Aan: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Kopie: [redacted]@rho.nl>, [redacted].Lie@rho.nl>

Goedemorgen [redacted]

We hebben de berekening gereed. Hieruit blijkt helaas dat er alsnog sprake is van een depositie (ook wanneer het aggregaat weggelaten wordt en alleen de verkeersgeneratie wordt berekend. Bijgaand ook de passende beoordeling van destijds, waarin geconcludeerd wordt dat er geen significante gevolgen optreden voor de Natura 2000-gebieden door de - tijdelijke - toename van stikstofdepositie
als gevolg van het Pauperparadijs.

Leg jij de resultaten weer voor aan de provincie?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058[redacted]
E: [redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

.

RHO ADVISEURS

.

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van:
Verzonden: woensdag 10 november 2021 14:59
Aan: Wolter Lommerde
Onderwerp: RE: stikstof salderen

Goedemiddag,

De stikstofbank (microdepositiebank) zal inderdaad een uitkomst kunnen zijn. Er zit daarentegen nog geen vulling in. Er is dus ook niets uit te geven. Totdat er voldoende vulling in zit, is dit dus geen optie voor je project. Als je het mij vraagt kan het ook nog wel lang duren voordat er vulling komt. Dit moet namelijk met vrijgekomenruimte of vrijgemaakte ruimte uit extern salderen via onherroepelijke vergunningen, en die zijn zeldzaam op het moment.

Ik adviseer om te salderen met (een) externe bron(nen), hetzij met regulier extern salderen, hetzij met verleasen. Het is dan wel zaak dat er snel een aanvraag komt. Een garantie voor tijdige besluitvorming is niet meer te geven. Zeker niet indien er zienswijzen en/of beroep wordt ingediend.

Het staat u uiteraard vrij om een gesprek aan te vragen met de heer Jumelet.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe
Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592
06-
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: woensdag 10 november 2021 11:46
Aan: @drenthe.nl>
Onderwerp: stikstof salderen

Beste

Wij zijn nog steeds aan het onderzoeken hoe wij de stikstof depositie van een serie voorstellingen pauperparadijs kunnen managen.
Mijn oog viel op bijgaande pagina: https://www.provincie.drenthe.nl/organisatie-bestuur/gedeputeerde-staten/gedeputeerde-jumelet/nieuws/@139060/provincies-richten/

Is dit een reële optie voor ons, en zou het het slim zijn om op korte termijn met de heer Jumelet een overleg te hebben om te bespreken of er politieke wil is om uitgaande van de situatie van Het Pauperparadijs in Veenhuizen een vergunningstraject te steunen?

Misschien is bellen handiger, laat dan svp even weten wanneer dat voor jou schikt.

Hartelijke groet,

Wolter Lommerde
(producent)
Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06
E @hetpauperparadijs.nl

[redacted]

Van: Arnout Venekamp
Verzonden: dinsdag 23 november 2021 08:06
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: Pauperparadijs

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Voltooid

Hoi [redacted]

Zie het bericht van Hans Kuipers. Ik denk dat er binnenkort wel weer contact wordt gezocht over dit project en eventuele aangepaste project effect berekening.

Hou je me op de hoogte als er voortgang wordt geboekt, of wanneer blijkt dat er nog steeds meer nodig is?

Groet Arnout

Van: Hans Kuipers [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 23 november 2021 07:59
Aan: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; Alma Burema [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Pauperparadijs

Dag Arnout, Alma,

Zoals gisteren op poho-VTH besproken heb ik gisteren telefonisch contact gehad met Wolter Lommerde en Tom de Ket van het Pauperparadijs.

Na ruggespraak met het college heb ik aangegeven:
- Dat het mij het meest raadzaam lijkt niet te salderen/leasen maar de stikstofdepositie naar 0,00 te brengen;
- Dat daarvoor blijkbaar een andere aggregaat en verkeersstromen nodig zijn (pendelbus);
- Dat wij bereid zijn mee te denken in welke maatregelen dan nodig zijn;
- Als dat tot meerkosten leidt die proportioneel maar niet draagbaar voor alleen de organisatie zijn, wij, gezien de historie en het belang voor Veenhuizen, zouden kunnen ondersteunen (financieel);
- Ik heb letterlijk aangegeven dat ik op dit moment geen financiële toezegging daarin kon doen;
- Tevens dat een ordentelijke vergunningssituatie voor ons harde randvoorwaarde is.

Ze waren erg blij met deze positieve opstelling van GS. Ze hadden ook wel ideeën bij voornoemde maatregelen en hopen dat er een oplossing te vinden is.

Ik zal het straks nog even terugkoppelen aan het college, zodat het ook in het verslag wordt opgenomen (m.n. de opening om in deze uitzonderlijke situatie te verkennen of wij hen hierin kunnen ondersteunen).

Zouden jullie dit verder willen oppakken? Mochten jullie nog nadere terugkoppeling nodig hebben kan dat via het poho.

Met groet,
Hans

Van:
Verzonden: dinsdag 14 december 2021 14:15
Aan: Wolter Lommerde
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Goedemiddag Wolter,

Je zal het moeten berekenen om te weten of de afstand voldoende is. Er is geen vaste afstand van toepassing. Inderdaad rekend AERIUS nu voor verkeersbronnen met een afkap op 5km. Dit is onterecht en wordt hersteld in de nieuwe release van 13 januari 2022. Dan worden alle bronnen afgekapt op 25 km, omdat ze daarna niet meer zijn toe te kennen aan een sprecifieke bron. Maar wat er voor dit project met de aantallen bezoekers nodig is, kan je alleen bepalen door te rekenen. Je weet je bronnen. Die kan je gebruiken en deze op een paar mogelijke loaties neer te zetten. Dan weet je of die locatie geschikt is of niet. Als het parkeerterrein waarvanaf gependeld wordt dicht op een grote N of A weg ligt en daarmee snel opgaat in het heersend verkeersbeeld, zullen de lijnbronnen van verkeer kort zijn, wat helpt. Ik zou niet weten of 1km of 5km verplaatsen van het parkeerterrein voldoende is. Dat is afhankelijk van vele factoren als brontype, afstand, windrichting, ruwheid van het terrein enz. Ik zou dus een aantal geschikte locaties gebruiken en hier de situatie op doorrekenen met AERIUS calcualtor. Het aanvullende probleem is wel dat er een AERIUS update aan zit te komen (13-1-22). Dus daarna moet je de nieuwe release gebruiken en moet hetgeen wat je nu uitrekend ook nog wel kloppen met de uitkomst van de nieuwe release. Je moer er sowieso bedacht op zijn dat als je parkeerterrein buiten 5km van Natura 2000 ligt, je dan geen depostie zult zien van verkeer. Maar dat is dus na 13-1-22 en in werkelijkheid wel het geval.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592
06
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: dinsdag 14 december 2021 09:49
Aan: @drenthe.nl>
Onderwerp: Fwd: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Beste ,

Naar aanleiding van het overleg met de gedeputeerde Kuipers zijn wij het parkeren op afstand aan het onderzoeken voor parkeren op afstand.
Ik had even advies gevraagd om te weten over welke afstand we praten, maar onderstaand advies is niet erg bemoedigend.
Als de afstand groter is dan een paar kilometer wordt pendelen tijdrovend en moeten er daarom heel veel verschillende bussen ingezet worden.

Hoe staat de provincie hierin?

Groet,
Wolter

Verstuurd vanaf mijn foon

Begin doorgestuurd bericht:

Van: @rho.nl>
Datum: 3 december 2021 om 13:12:06 CET
Aan: @hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Dag Wolter,

Ik heb je vraag even voorgelegd aan mijn collega die onze stikstofberekeningen uitvoert. Zie hieronder zijn reactie. Er is dus geen bepaalde afstand waarbinnen depositie niet meer meetelt. Geadviseerd wordt om dan het parkeren in een gebied op grotere afstand van een Natura-2000 gebied te realiseren.

Wordt hiermee bedoelt tot hoever AERIUS de stikstofemissie van een project berekend? Voor wegverkeer is 5 kilometer de afkapgrens, voor alle overige bronnen is er geen afkapgrens.
In de nieuwe versie van de calculator is de afkapgrens voor wegverkeer 25 kilometer, en ook 25 kilometer voor overige bronnen

Tot hoever de stikstofdepositie van een project meetelt is nogal een juridische kwestie en hier in niet een eenduidig antwoord. De afkapgrens van 5 kilometer van wegverkeer is niet voor niets gesneuveld in een uitspraak van de Afdeling. De 25 kilometer afkapgrens die straks in de nieuwe calculator wordt gehanteerd zou ook weleens kunnen sneuvelen. Ik zou er worst-case er van uitgaan dat de stikstofemissie van een project voor alle Natura 2000-gebieden binnen de landsgrenzen meetelt.

Met vriendelijke groet,

[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058[redacted]
E:[redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

RHO ADVISEURS

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl]
Verzonden: donderdag 2 december 2021 13:49
Aan: [redacted]@rho.nl>
Onderwerp: Re: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Beste [redacted],

Wij zijn druk in gesrek met de provincie over de milieuvergunning. Zij willen graag ons evenement faciliteren, maar we zitten wel vast aan de stikstof-eisen.
Weet jij vanaf welke afstand van een Natura2000 gebied de stikstof-deositie niet meer meetelt?
Wij zijn de mogelijkheid aan het onderzoeken om het parkeren op afstand te plaatsen en te pendelen met bussen zonder NO-uitstoot.

De stikstof-bank van de provincie is nog niet operationeel helaas.

De volgende sta is zeker een evenementenvergunning die we aanvragen bij de gemeente.

Groet,
Wolter

Op 25 nov. 2021, om 12:44 heeft [redacted]@rho.nl> het volgende geschreven:

Dag Wolter,

Ben je inmiddels al verder met het stikstofthema?

Hoe loopt de vergunningverlening verder met de gemeente? Kunnen wij binnenkort nog werkzaamheden verwachten?

Met vriendelijke groet,

[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058-[redacted]
E:[redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

<image009.jpg>

<image010.jpg> <image011.jpg> <image012.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 27 oktober 2021 09:18
Aan: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
CC: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Dag Wolter,

Nee helaas hebben wij hier geen ervaring mee. Wellicht dat jullie het kunnen proberen via deze organisatie: Leasen of verleasen stikstofrechten - Allesoverstikstof.nl

Met vriendelijke groet,

[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058-
E: @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

<image005.jpg>

<image006.jpg> <image007.jpg> <image008.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: @hetpauperparadijs.nl]
Verzonden: dinsdag 26 oktober 2021 11:42
Aan: @rho.nl>
CC: @hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: Re: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Hi ,

Verleasen was een suggestie van de provincie: het huren van stikstof-depositie rechten van bijvoorbeeld boeren in de buurt.
Maar ik heb geen idee van de kosten hiervan voor de hoeveelheden die wij zouden mopeten compenseren voor onze productie.
ik hoopte dat jullie daar enig zicht op hebben.

Groet,
Wolter

Op 18 okt. 2021, om 07:15 heeft @rho.nl> het volgende geschreven:

Beste Wolter,

Dank voor je mail. Wat bedoel je in dit geval precies met verleasing? En welke kosten wil je precies in kaart brengen?
Vanuit onze stikstof expertise adviseren wij enkel in de inhoudelijke kant.

Met vriendelijke groet,

Planvorming en Ruimte

T: 058
E: @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

<image002.jpg>

<image004.jpg> <image006.jpg> <image008.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: @hetpauperparadijs.nl]
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 10:05
Aan: @rho.nl>
CC: @hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: Fwd: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Beste

Als het goed is heb je onderstaand advies van de provincie enige weken geleden al toegestuurd gekregen.
Na overleg met de provincie lijkt verleasen van stikstofdepositie wel een mogelijkheid om een vergunning te vrkrijgen.

Voor onze afweging is het van belang om te weten wat de kosten zijn van een dergelijke verleasing. Kun je daar een inschatting van geven op basis van de genoemde belasting?
Dat hoeft niet heel specifiek te zijn maar een orde van grootte is voor ons wel van belang: enkele honderden, duizenden of tienduizenden euro's.
Het is voor ons nieuwe materie, dus wij hebben geen idee waar we op zouden moeten rekenen.

Kun je ons een indicatie van kosten geven?

Hartelijke groet,
Wolter

Begin doorgestuurd bericht:

Van: @hetpauperparadijs.nl>

Onderwerp: Antw: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs
Datum: 9 september 2021 om 14:55:06 CEST
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Kopie: [redacted]@drenthe.nl>, [redacted]@rho.nl>, [redacted]@hetpauperparadijs.nl>

Dag[redacted]

Dank voor je uitgebreide reactie, ik deel deze ook alvast met [redacted] van het Rho.
Ik stel voor om[redacted] even tijd te gunnen zodat hij zich ook hierover kan buigen en dat we eind van de maand weer contact hebben.

met vriendelijke groet,
[redacted]

[redacted]
+31 (0)6[redacted]
[redacted]@hetpauperparadijs.nl
www.hetpauperparadijs.nl

Op 6 sep. 2021, om 16:12 heeft[redacted]@drenthe.nl> het volgende geschreven:

Hallo Hans,

De AERIUS projecteffectberekening van de gebruiksfase laat een toename van stikstofdepositie zien op 2 gebieden. 0,03 mol N/ha/jr voor het Fochtelooerveen en 0,01 mol N/ha/jr op het Norgerholt. Dit laat de opgave zien waar u voor staat. Ik denk wel dat de AERIUS input wel een onderschatting vertegenwoordigd van de werkelijkheid. Wat nodig is, is een worstcase benadering. Zo valt mij op dat:

- Het parkeren zelf niet in beeld is gebracht. Alleen de route naar het parkeerterrein toe. Het parkeerterrein kan vaak het beste in beeld worden gebracht als vlakbron. Soms kan ook wel een lijnbron gebruikt worden.
- Er alleen is gewerkt met bronnen op buitenwegen, terwijl dit niet overal het geval is. Een opsplitsing tussen buiten- en binnenwegen is nodig denk ik.
- Er voor leveranciers alleen licht verkeer is gebruikt. Is dat echt de werkelijkheid? De memo heldert dit onvoldoende op, omdat er ook hier gesproken wordt over zwaar vrachtverkeer, terwijl dat niet inzichtelijk wordt gemaakt..
- Er een oude bron (stage IIIa) wordt gebruikt voor de aggregaat. Is hier geen schonere in te zetten?
- De overloop parkeerterreinen (324 bewegingen) niet worden meegenomen in de berekening. Blijkbaar zijn die er wel. Je moet het project worst case in beeld brengen, dus meenemen zou ik zeggen.

Als je de conclusie uit de memo stikstofberekening Pauperparadijs gebruiksfase 30082021 leest, kom je al gauw tot de conclusie dat er nog een opgave is, die opgelost moet worden, voordat er qua stikstof en Wnb groen licht gegeven kan worden. Er wordt in de onderbouwing vaak verwezen naar een parkeerplan. Dit plan is daarentegen niet aangeleverd, waardoor ik de data niet kan verifieren.

Blijkbaar doet de aggregaat best veel. Maar als deze uit de berekening wordt gehouden, blijft er sprake van een toename. Dit haal ik weer uit de PB van maart 2020. Deze PB is niet aangepast aan de recente cijfers. Hier is dus ook met de verkeerde depositie gerekend (0,02 i.p.v. 0,03) en ook zijn de effecten op het Norgerholt (0,01) niet meegewogen. De PB zegt eigenlijk alleen dat de door het Pauperparadijs veroorzaakte depositie klein is en dat dit daarom als niet significant is aan te merken. Ik ben van mening dat dit geen hout snijd en zeker geen stand houdt bij de rechter. Daarom kunnen we er op deze manier ook niet mee verder.

Ik adviseer om te zoeken naar een bron om mee te salderen (intern of extern/ eventueel verleasen). Wanneer er een bron kan worden gevonden om intern mee te salderen, is een natuurvergunning mogelijk niet nodig. Dit hangt dan af van eventueel directe gevolgen. Dit kunt u in dat geval het beste na 13 september af stemmen met mijn collega [redacted]. Als intern salderen niet lukt of er blijken toch directe gevolgen te zijn op Natura 2000, dan moet u een natuurvergunning aanvragen. Wellicht kunt u extern salderen met een bron uit de buurt, of is het mogelijk om dit onder de noemer verleasen te doen. Dat houdt tijdelijk extern salderen in met een bron uit de buurt. Aangezien de afstand van de bronnen tot Natura 2000 kort zijn, zal bij een aanvraag ook een ecologische paragraaf moeten zitten waarin de eventueel directe gevolgen op Natura 2000 worden behandeld. Houdt rekening met erg lange doorlooptijden.

Wat ik in deze e-mail heb verwoord is mijn persoonlijke opvatting. Ik heb geen mandaat om namens Gedeputeerde Staten (GS) uitspraken te doen en heb deze casus niet voorgelegd aan GS. Zodoende kunnen aan deze e-mail geen rechten worden ontleend.

Met vriendelijke groet,

<image001.png>

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592
06
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: woensdag 1 september 2021 11:49
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Fwd: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Dag en

Bij deze de uitkomsten van de geüpdate Aerius berekening.

met vriendelijke groet,

+31 (0)6
@hetpauperparadijs.nl
www.hetpauperparadijs.nl

Begin doorgestuurd bericht:

Van: @rho.nl>
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs
Datum: 31 augustus 2021 om 08:15:33 CEST
Aan: @hetpauperparadijs.nl>
Kopie: @rho.nl>,
@rho.nl>

Goedemorgen ,

We hebben de berekening gereed. Hieruit blijkt helaas dat er alsnog sprake is van een depositie (ook wanneer het aggregaat weggelaten wordt en alleen de verkeersgeneratie wordt berekend. Bijgaand ook de passende beoordeling van destijds, waarin geconcludeerd wordt dat er geen significante gevolgen optreden voor de Natura 2000-gebieden door de - tijdelijke - toename van stikstofdepositie
als gevolg van het Pauperparadijs.

Leg jij de resultaten weer voor aan de provincie?

Met vriendelijke groet,

Planvorming en Ruimte

T:
E: @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

.

<image002.jpg>

.

<image003.jpg>

<image004.jpg>

<image005.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06
E @hetpauperparadijs.nl

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06
E @hetpauperparadijs.nl

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06
E @hetpauperparadijs.nl

MEMO

Van	:	[redacted]
Project	:	'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen
Opdrachtgever	:	Stichting Het Pauperparadijs
Datum	:	30 augustus 2021
Betreft	:	Stikstofberekening theatervoorstelling Het Pauperparadijs

Rho
ADVISEURS VOOR LEEFRUIMTE

1. Inleiding

In Veenhuizen, gemeente Noordenveld (provincie Drenthe) worden in de zomer van 2022 nieuwe voorstellingen opgevoerd van Het Pauperparadijs. Dit evenement vindt plaats op de binnenplaats van het Gevangenismuseum aan de Oude Gracht te Veenhuizen en zal gedurende in de maanden juni, juli en augustus maximaal 54 keer plaatsvinden. Met de gebruiksfase gaan verkeersbewegingen en de inzet van materieel gepaard. Voor de realisatiefase geldt een vrijstelling, hier wordt nader op ingegaan in deze notitie. Voorliggende notitie beschrijft de uitgangspunten en resultaten van de stikstofberekening van het evenement. Figuur 1 geeft de ligging van het evenemententerrein en de verschillende parkeerterreinen weer.

Figuur 1 Ligging evenemententerrein (A) Het Pauperparadijs te Veenhuizen

Om het evenement plaats te laten vinden wordt de binnenplaats op bovenstaande kaart gebruikt als evenemententerrein. Dit leidt tot een tijdelijke verkeerstoename. Deze toename zou kunnen zorgen voor een toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden in de omgeving. De locatie ligt op circa 1 km afstand van het Natura 2000-gebied 'Fochteloërveen' (zie figuur 2). Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2020) is

een berekening uitgevoerd om de gevolgen voor de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen en te toetsen of de eventuele toename past binnen de eisen die gelden op grond van de Wet natuurbescherming.

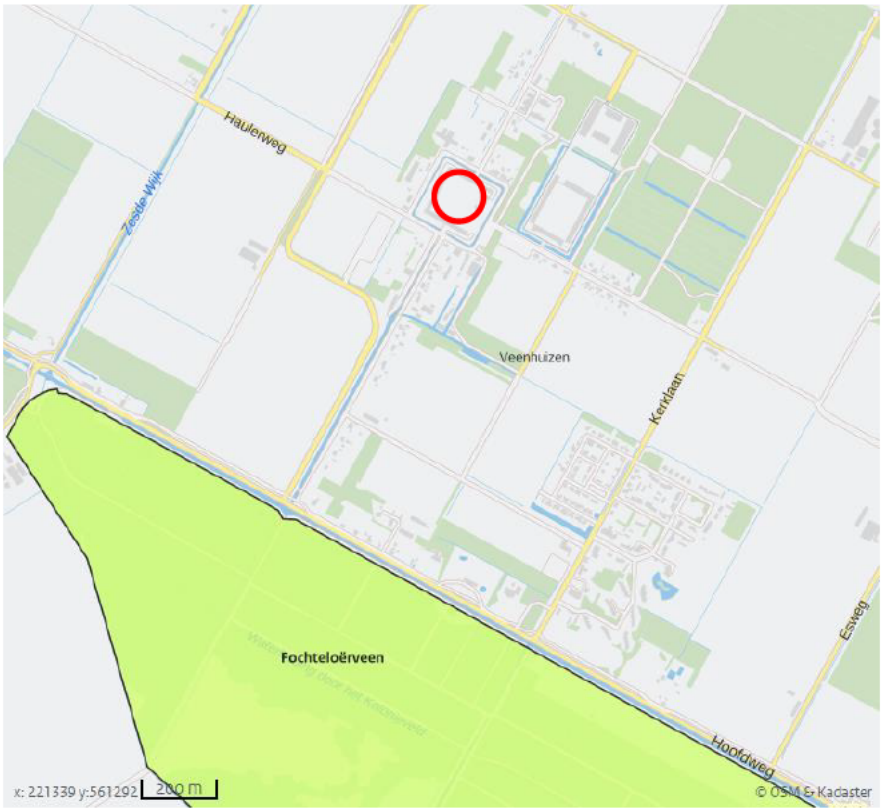

Figuur 2 Projectlocatie ten opzichte van Natura 2000-gebied

2. Toetsingskader

Wet natuurbescherming
De Wet natuurbescherming:
- verankert de Europese gebiedsbescherming van Natura 2000, bestaande uit Speciale Beschermingszones (SBZ's) op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, in de Nederlandse wetgeving;
- vormt de wettelijke basis voor de aanwijzingsbesluiten met instandhoudingsdoelstellingen;
- legt de rol van bevoegd gezag voor verlening van vergunningen meestal bij de provincies.

Voor Natura 2000-gebieden gelden onder meer de volgende verplichtingen:
- De overheid dient ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in de speciale beschermingszones niet verslechtert. Tevens mag er geen verstoring optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.
- Voor elk plan of project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo'n gebied, wordt een passende beoordeling gemaakt van de gevolgen voor het gebied. Bevoegde nationale instanties geven slechts toestemming voor het plan of project nadat zij de zekerheid hebben verkregen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast.
- Als een plan of project om dwingende reden van groot openbaar belang toch moet worden gerealiseerd, terwijl significant negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, moeten alle nodige compenserende maatregelen worden genomen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Europees ecologisch netwerk (Natura 2000) bewaard blijft.

Bij de beoordeling van de gevolgen van plannen, projecten en handelingen voor de instandhoudingsdoelstellingen spelen onder andere de ecologische effecten van verzuring en vermesting door een eventuele toename van stikstofdepositie een rol. Uit jurisprudentie volgt dat in een overbelaste situatie al bij een kleine toename van stikstofdepositie sprake kan zijn van significante negatieve effecten. In dat geval is een passende beoordeling noodzakelijk.

Wet Stikstofreductie en natuurverbetering
Het doel van de wet stikstofreductie en natuurverbering is om de stikstofuitstoot te verlagen en de natuur te verbeteren. Het wetsvoorstel bevat een gedeeltelijke vrijstelling van de natuurvergunningsplicht voor de bouwsector. De vrijstelling geldt voor bouwactiviteiten in de bouw-, aanleg- en sloopfase, waarin emissies tijdelijk en beperkt zijn. Deze vrijstelling maakt vergunningverlening voor de aanleg/bouw van onder andere woningen, utiliteitsbouw, energieprojecten en activiteiten in de grond-, weg- en waterbouw makkelijker. Deze vrijstelling geldt alleen voor de effecten als gevolg van stikstofdepositie en niet voor eventuele andere effecten als gevolg van het project op Natura-2000 gebieden (bijvoorbeeld verstoring). De vrijstelling is verder uitgewerkt in het Besluit stikstofreductie en natuurverbetering (Bsn). Deze wet is op 1 juli 2021 in werking getreden.

3. Uitgangspunten

Aanlegfase
Door de inwerkingtreding van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering op 1 juli 2021 geldt er voor de aanlegfase een vrijstelling voor de bouwwerkzaamheden. Deze vrijstelling geldt voor de effecten als gevolg van stikstofdepositie. Onder de vrijstelling valt onder andere het bouwen en slopen van een bouwwerk en de vervoersbewegingen die samenhangen met de werkzaamheden. Dit zijn ook de bronnen waar emissies te verwachten te zijn in de realisatiefase van de beoogde ontwikkeling. Omdat voor deze werkzaamheden een vrijstelling geldt, is een berekening voor de realisatiefase niet nodig.

Verkeersbewegingen beoogde situatie
Op basis van gegevens van eerdere edities van het evenement en verwachte bezoekersaantallen, is voor de komende editie het verwacht aantal verkeersbewegingen van en naar het evenement bepaald. Deze verkeersbewegingen zijn onder te verdelen in logistieke verkeersstromen (lichte personenauto's/bestelbusjes en zwaar vrachtverkeer) en verkeersstromen van bezoekers (lichte personenauto's). In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de verkeersgeneratie voor, tijdens en na het evenement. Deze aantallen dienen als input voor de stikstofberekening. Voor de berekening is het rekenjaar 2022 gehanteerd.

Tabel 1 Verkeersgeneratie Het Pauperparadijs in mvt/jaar (heen en terug)

	Licht	Zwaar	Omschrijving
Leveringen	116		Aanvoer catering
Personeel	5.916		Woon-werkverkeer personeel (parkeerterrein IND)
Bezoekers	32.400		Parkeren parkeerterrein Gevangenismuseum
	3.996		Parkeren berm Laan Weldadigheid

Leveringen
Inclusief repetities wordt de voorstelling Het Pauperparadijs 58 keer opgevoerd. De aan- en afvoer van catering vindt elke dag 1 keer plaats en zorgt voor 116 lichte verkeersbewegingen (bestelbusje). De leveringen worden gedaan bij de ingang van het Gevangenismuseum en dit verkeer wikkelt af over de Oude gracht, Haulerweg en Laan van Weldadigheid. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat dit verkeer op in het heersend verkeersbeeld.

Personeel
Bij iedere voorstelling zijn circa 51 werknemers betrokken. Uitgaande van 58 voorstellingen (inclusief repetities) zorgen zijn voor totaal 5.916 lichte verkeersbewegingen. Personeel parkeert op het parkeerterrein van IND, de aanrijroute is vanaf de provinciale weg N919 via de Laan van Weldadigheid, Eikenlaan en Hospitaallaan. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat dit verkeer op in het heersend verkeersbeeld.

Bezoekers
In het Parkeerplan voor Het Pauperparadijs 2020 (versie 19 februari 2020) is berekend dat de 1.132 bezoekers per voorstelling met circa 337 personenauto's naar de voorstellingen komen. Zij parkeren op het parkeerterreinen van het Gevangenismuseum, in de berm van de Laan Weldadigheid. In de stikstofberekening is er van uitgegaan dat de inzet van eventuele overloopterreinen niet nodig is. De aanrijroutes verschillen per parkeerterrein en zijn tevens terug te vinden in het Parkeerplan. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat het verkeer op in het heersend verkeersbeeld.

'Opgaan in het heersende verkeersbeeld' is het geval op het moment dat het aan- en afrijdende verkeer, conform de Instructieregels voor Aerius juli 2020, zich heeft verdund tot enkele procenten van het reeds aanwezige verkeer. In figuur 3 is te zien hoe verkeersaantallen uit tabel 1 als lijnbronnen in de berekening zijn ingevoerd.

Materieelinzet beoogde situatie
Voor, tijdens en na het evenement is verder sprake van materieelinzet, dit materieel zorgt voor stikstofemissies. Zo zal er gedurende het evenement een aggregaat draaien die stroom opwekt voor de podiumtechniek. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de materieelinzet. Het elektrische materieel is daarbij buiten beschouwing gelaten. Er wordt uitgegaan van een gemiddeld brandstofverbruik van 15 liter per uur en stage klasse III A. De emissie is als puntbron ingevoerd.

Tabel 2 Materieelinzet Het Pauperparadijs

Materieelinzet	STAGE klasse	Draaiuren	Brandstof verbruik	Totaal brandstofverbruik*
Aggregaat	III A, 75 – 130 kW, bouwjaar 2007	455 uur	15 liter/uur	6.825 liter brandstof

* het brandstofverbruik in rood (liter/jaar) is ingevoerd in AERIUS

Resultaten
Uit de stikstofberekening met AERIUS Calculator (2020) blijkt een stikstofdepositie van maximaal 0,03 mol/ha/j op het overbelaste stikstofgevoelige Natura-2000 gebied 'Fochteloërveen' (zie figuur 3) en 0,01 mol/ha/j op het overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000-gebied 'Norgerhoit'. Op basis van deze uitkomst is een significant negatief effect op Natura 2000 als gevolg van stikstofdepositie niet uit te sluiten. Derhalve is de voorgenomen ontwikkeling niet mogelijk binnen het kader van de Wet natuurbescherming. Zowel de verkeersbewegingen als de materieelinzet hebben hier een bijdrage in. Wanneer de stage klasse van het aggregaat IV, 75 – 130, bouwjaar 2015 is en ook zonder de invoering van het aggregaat vindt er door de verkeersbewegingen van bezoekers en personeel een te hoge depositie plaats op het overbelaste stikstofgevoelige Natura-2000 gebied 'Fochteloërveen' (0,01 mol/ha/j).

Figuur 3 Resultaat stikstofberekening Het Pauperparadijs

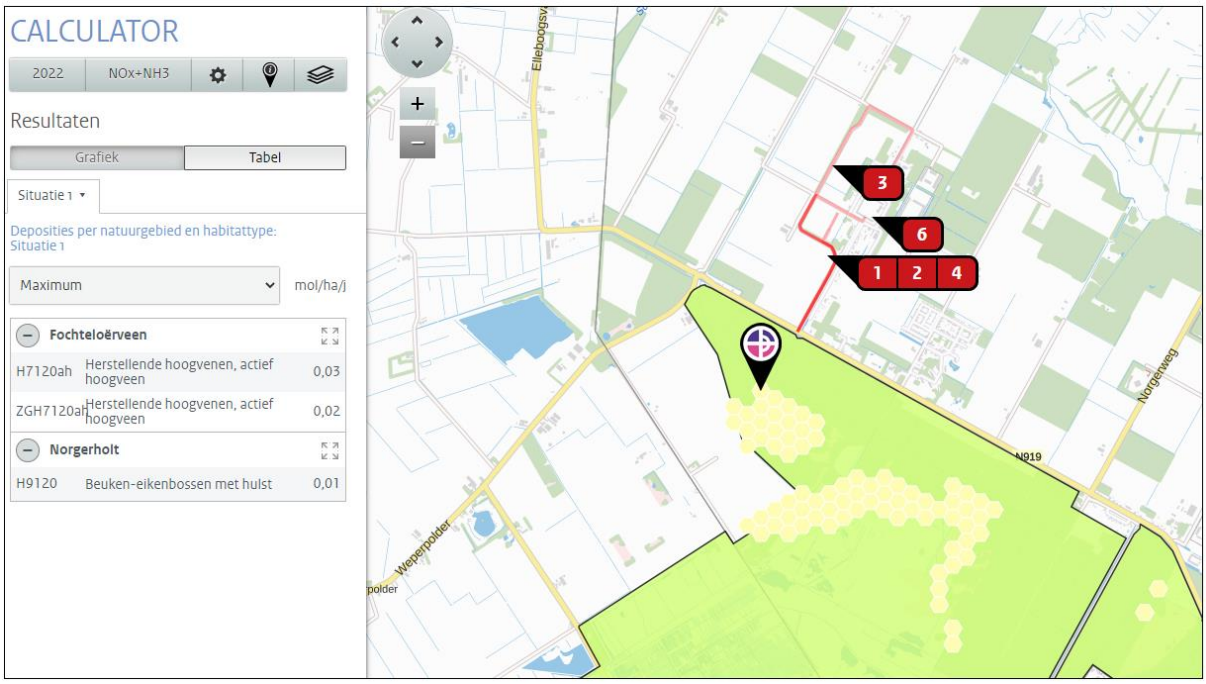

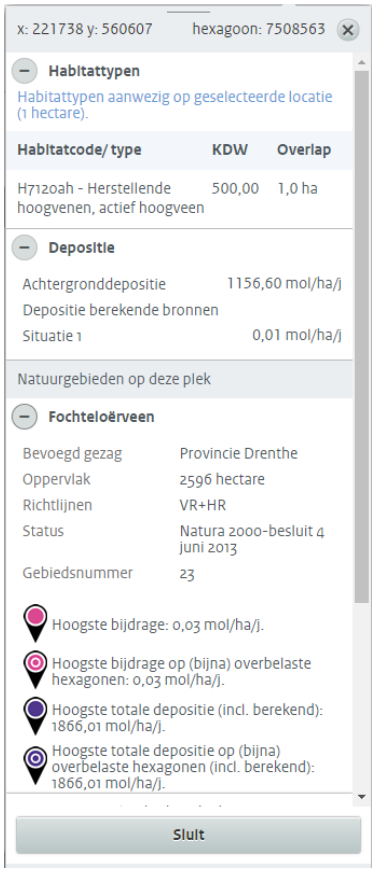

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NOx).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Rho Adviseurs	-, - Veenhuizen

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Het Pauperparadijs	Ra3vkSyRK9iW

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
30 augustus 2021, 15:17	2022	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	127,16 kg/j
NH3	1,31 kg/j

Resultaten

Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied	Bijdrage
Fochteloërveen	0,03

Toelichting

Gebruiksfase Pauperparadijs

Locatie
Situatie 1

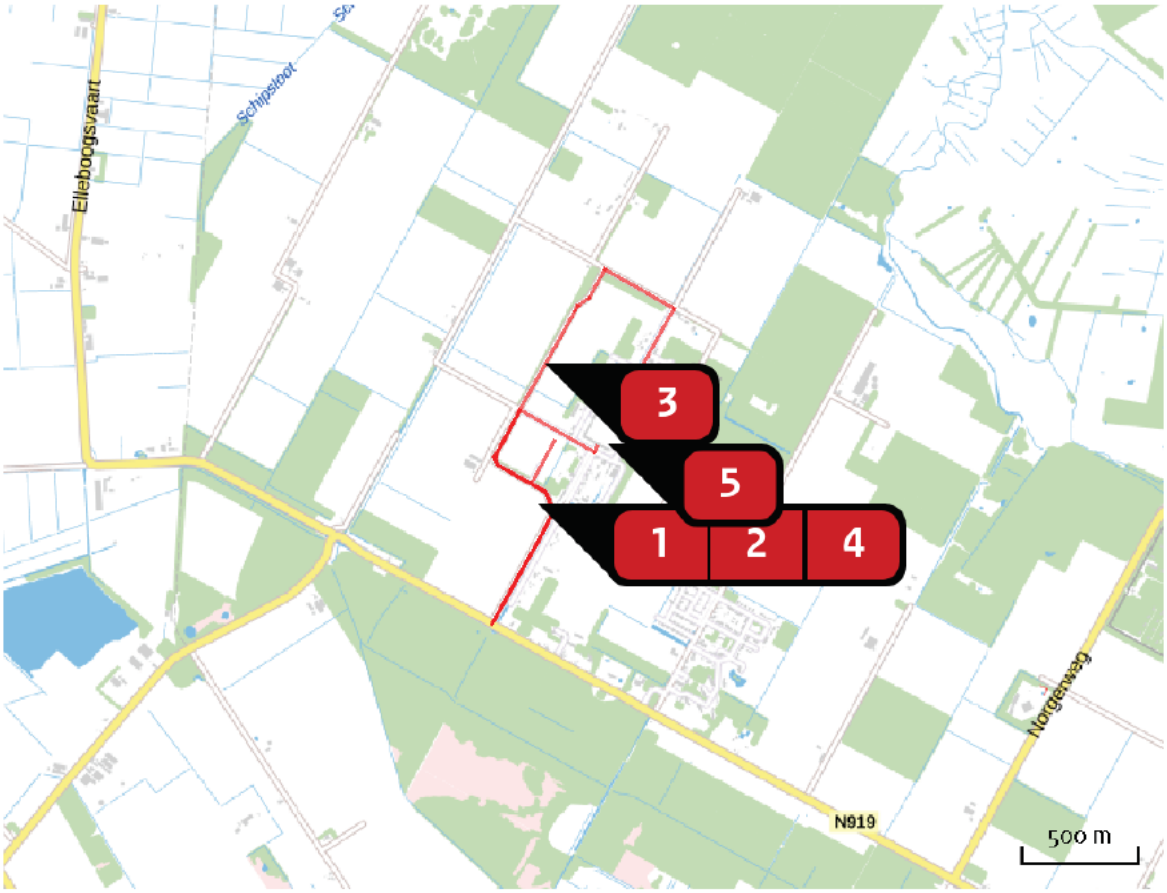

Emissie
Situatie 1

Bron Sector			Emissie NH3	Emissie NOx
1		Bezoekers - grote parkeerterrein Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	7,06 kg/j
2		Bezoekers - berm Laan Weldadigheid Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	1,08 kg/j
3		Personeel - terrein IND Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	3,84 kg/j
4		Leveranciers en logistiek Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j
5		Aggregaat Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie	< 1 kg/j	115,14 kg/j

Resultaten stikstof gevoelige Natura 2000 gebieden (mol/ha/j)

Natuurgebied	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
Fochteloërveen	0,03	
Norgerholt	0,01	

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Resultaten per habitattype (mol/ha/j)

voor de 10 stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden met het hoogste resultaat

Fochteloërveen

Habitattype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H7120ah Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	0,03	
ZGH7120ah Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	0,02	

Norgerholt

Habitattype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H9120 Beuken-eikenbossen met hulst	0,01	

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Emissie (per bron)

Situatie 1

Naam	Bezoekers - grote parkeerterrein
Locatie (X,Y)	222025, 561635
NOx	7,06 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	32.400,0 / jaar	NOx	7,06 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Bezoekers - berm Laan Weldadigheid
Locatie (X,Y)	222055, 561736
NOx	1,08 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	3.996,0 / jaar	NOx	1,08 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Personeel - terrein IND
Locatie (X,Y)	222031, 562351
NOx	3,84 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	5.916,0 / jaar	NOx	3,84 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

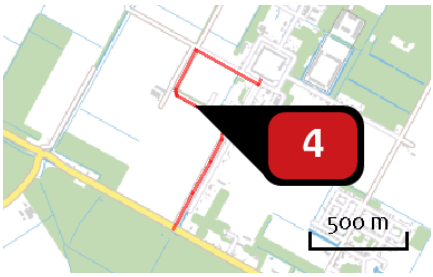

Naam	Leveranciers en logistiek
Locatie (X,Y)	221916, 561862
NOx	< 1 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	116,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

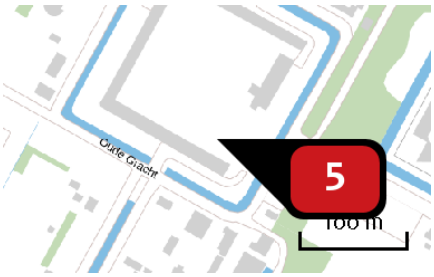

Naam	Aggregaat
Locatie (X,Y)	222301, 562004
NOx	115,14 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Stationair bedrijf (uren/j)	Cilinder inhoud (l)	Stof	Emissie
STAGE IIIa, 75 <= kW < 130, bouwjaar 2007 (Diesel)	Aggregaat podiumtechniek	6.825	0	0,0	NOx	115,14 kg/j
					NH3	< 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2020_20210525_2040287d5b
Database	versie 2020_20210713_c09c249ebe

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2020

Date : 15-2-2022 17:06:57
From : "Hans Kuipers" [redacted] **drenthe.nl**
To : "Wim Brenkman" [redacted] **@drenthe.nl**
Cc : [redacted] **@drenthe.nl**
Subject : FW: Terugkoppeling gesprek Tom de Ket - Pauperparadijs
Attachment : image001.jpg;

Dag Wim,

Zoals net besproken hieronder een weergave van het gesprek met Tom de Ket. De gemaakte afspraken zal ik ook aan Arnout sturen en ik zal later vandaag het college kort informeren.

Met groet,
Hans

Van: [redacted] @drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 15:17
Aan: Hans Kuipers [redacted] @drenthe.nl>
Onderwerp: Terugkoppeling gesprek Tom de Ket - Pauperparadijs

Samenvatting gesprek Tom de Ket – Hans Kuipers:

- Er was al in een vroeg stadium contact tussen de productie (PP) en de provincie (VTH) – inzet: stikstofuitstoot naar 0-natuureffect brengen. Blijkt voor PP geen vruchtbare route. Want: hoge kosten; zou betekenen ongeveer 50 elektrische pendelbussen met laadstations, wellicht in Assen, bijzonder kostbaar en volgens PP volstrekt absurd.
- PP geeft aan dat er constant contact is geweest met de provincie in de persoon van [redacted], die heeft aangegeven: “dit is toch te gek voor woorden, we gaan het oplossen”. Hierna heeft PP niets meer gehoord.
- Er loopt hetzelfde contact en traject met de gemeente Noordenveld, de gemeente heeft aangegeven zich zorgen te maken om de benodigde tijd voor dit proces: de burgemeester heeft bij Hans Kuipers aangegeven minimaal 20 weken nodig te hebben voor beslissing op evenementenvergunning vanwege procedures, mogelijk bezwaar e.d. en dat dit nu wel erg uit de tijd loopt omdat er nog geen aanvraag voor evenementenvergunning is ingediend door PP bij de gemeente.
- PP geeft aan dat zij frustraties heeft geuit op het proces en dat de pers dit heeft opgepakt. Daarbij hadden ze gehoord dat er deze week wellicht vergadering was van raad/staten… En dat er dus de hoop was dat contact zou volgen. Gezamenlijk geconcludeerd dat dit niet de charmante route is.

Gemaakte afspraken:

- PP mailt de gegevens van het ecologisch adviesbureau dat zij in de arm heeft, naar Hans Kuipers, Hans zet dit door naar VTH en vraagt het team dit z.s.m. op te pakken, zodat wederzijds de juiste mensen met stikstofkennis, met elkaar spreken. Samen gaan we helderheid verkrijgen: welke opties liggen nog op tafel. Vrijdag 11/2 heeft een boer rond Fochteloërveen zich gemeld bij PP die emissierechten beschikbaar wil stellen aan PP – is mogelijke optie, bespreken met VTH.
- Het college van GS vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt.
- Zodra stikstofvraagstuk is opgelost, gaat de vergunningverlening terug naar de gemeente, zij gaan immers over de evenementenvergunning.
- Contacten met pers: we uiten gezamenlijk dat we in goed gesprek zijn, de uitspraken over ambtenaren en politici, die waren niet fraai.
- Als er iets is, belt PP naar HK en vice versa.

[redacted]

provincie Drenthe
www.provincie.drenthe.nl
T: (0592 [redacted]
M: 06 [redacted]
E [redacted] @drenthe.nl

Date : 8-4-2022 13:52:45
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : [redacted]@drenthe.nl, "Arnout Venekamp" [redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl
Subject : FW: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs
Attachment : image006.png;image007.png;image008.png;image009.png;image010.png;image011.png;image012.png;

Hallo,

Zojuist deze mail verstuurd.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 8 april 2022 13:51
Aan: [redacted]@rho.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@rho.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo [redacted]

Zojuist onze conclusie over de aangeleverde rapportage al telefonisch kortgesloten. Ook heb ik je collega [redacted] al even kort bijgepraat. We hebben al geconstateerd dat het handig is om dit met elkaar te bespreken via Teams, in plaats van 'heen en weer te mailen'. Toch hier alvast onze reactie op je rapportage zodat je alvast inzicht hebt in onze visie op de zaak en ter voorbereiding op ons gesprek. Dit gesprek staat voor 20 april. Helaas kan je dan niet. Aangezien het wel van groot belang is dat je er bij bent, stel ik voor om een nieuwe datum te plannen. Gezamenlijk dachten wij aan de week van 25 april, bijvoorbeeld 26 of 28 april om 09:00 uur. Dit is wel een noordelijke vakantieweek, zelf werk ik wel. Ik ben benieuwd of de rest kan. [redacted]: kan dit wat jullie betreft?

Ik heb samen met [redacted] en een andere collega je rapportage 'voortoets Pauperparadijs maart 2022' (hierna rapportage) gekeken en deze naast de 'handreiking voortoets stikstof' van BIJ12 (hierna handreiking) gelegd. Wij zijn van mening dat de rapportage niet is aan te merken als een voortoets, maar moet worden gezien als een deel van een passende beoordeling. Het voldoet volgens ons ook niet aan de voorbeelden in de handreiking. Komt er op neer dat onder de huidige omstandigheden we van mening zijn dat er een natuurvergunningplicht geldt voor uitvoering van het Pauperparadijs. We kunnen het er in ons eerstvolgende overleg over hebben, bijvoorbeeld waarom je van mening bent waarom deze situatie wel aan een voorbeeld uit de handreiking voldoet. Hieronder alvast enkele hoofdpunten die ons standpunt mede bepaald:

1. In de aanleiding (onder 1.1.) van je rapportage merk je het volgende op: *Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2021) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke extra depositie op qua stikstof "overbelaste" habitats in Natura 2000. Significante effecten op Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat minimaal een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.* Daarentegen staat het onderstaande in de handreiking.

   Wanneer bij een plan of project met stikstofuitstoot op voorhand significant negatieve effecten kunnen worden uitgesloten, hoeft de initiatiefnemer geen Passende Beoordeling te maken en is het plan of project niet vergunningplichtig. Deze beoordeling wordt gedaan in de Voortoets.

2. In je rapportage geef je aan dat de voorliggende voortoets uitsluitend is gebaseerd op objectieve, openbare en onomstreden gegevens en bronnen. Daarentegen is het veldbezoek van 18 maart 2020 niet als zodanig te beschouwen.

3. In je rapportage betrek je maatregelen die nog niet zijn uitgevoerd en die dus ook nog niet aantoonbaar hun werking hebben laten zien. In de handreiking staat daarentegen het volgende:

- Het betrekken van maatregelen waarvan de voordelen niet vaststaan ten tijde van de Voortoets[7], dat wil zeggen het effect van herstelmaatregelen, voor zover nog niet aantoonbaar opgetreden in de huidige situatie en voor zover het effect niet vaststaat voor de duur van het plan of project; en het toekomstig effect van bronmaatregelen ter vermindering van stikstofdepositie of een veronderstelde autonome daling;

Het is zelfs zo dat we van mening zijn dat als dit in deze vorm als passende beoordeling zou worden ingediend bij een aanvraag natuurvergunning, we er i.i.g. op basis van punt 3 er geen positief besluit op zouden nemen. We zien verleasen nog steeds als reëel alternatief. Laten we dit ook bespreken tijdens ons volgende gesprek. Zodra ik een reactie heb van alle deelnemers, zal ik het overleg verplaatsen naar een moment dat we alle aanwezig kunnen zijn.

Hier nog even de versie van de handreiking die wij hebben gebruikt:
BIJ12-Handreiking-Voortoets-Stikstof-—-Februari-2021.pdf

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl' [redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl> [redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Date : 16-2-2022 15:21:33
From : "Arnout Venekamp" [redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Cc : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : Gemeente en Pauperaradijs

Hoi,

Zojuist gesproken met manager beheer van gemeente Noordenveld. Zij zitten natuurlijk ook met Pauperparadijs en de vergunningverlening. Dat wordt allemaal erg krap gezien de resterende tijd. Ze willen graag met ons in overleg om duidelijk van elkaar te hebben wat we kunnen verwachten en hoe zaken gaan lopen. Ik hecht daar ook aan en voor jullie is dat ook goede wetenschap. Voorkomt ook dat we wellicht ergens worden uitgespeeld oid. We willen niet nogmaals ongewild, ongewenst en onterecht zo in het nieuws gebracht worden.

Om die reden wordt direct na de voorjaarsvakantie een Mteams overleg in onze agenda's geschoten om daar met hen over te spreken. Graag dat iig 1 van jullie aanwezig kan zijn. Als het goed is hebben we dan al wat meer op een rij tav de haalbaarheid etc op ons spoor.

Dus waar mogelijk even voorrang aan de te plannen afspraak geven.

Groet Arnout

Date : 25-3-2022 11:06:18
From : [redacted]**@drenthe.nl**
To : [redacted]**@drenthe.nl, "**[redacted]**@noordenveld.nl"" **[redacted]**@noordenveld.nl, "**[redacted]**@hetpauperparadijs.nl"" **[redacted]**@hetpauperparadijs.nl, "**[redacted]**@rho.nl"" **[redacted]**@rho.nl, "**[redacted]**@noordenveld.nl"" **[redacted]**@noordenveld.nl,** [redacted] **@rho.nl"" **[redacted]**@rho.nl, "VTH" vth@drenthe.nl**
Subject : Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022
Attachment : Gesprekversag Pauperparadijs 24-3-2022.pdf;

Hallo allen,

Hierbij een kort gespreksverslag van ons overleg van vanochtend.

We zien elkaar weer 20 april.

Verslag Teams startoverleg Pauperparadijs (PP) 2023 en 2024
Datum 24-3-2022

Aanwezig: Wolter Lommerde (PP), [redacted] (Rho), [redacted] (Noordenveld), [redacted] (Provincie Drenthe) en [redacted] (provincie Drenthe).
Afwezig: [redacted] (Rho), [redacted]

Een voortoets is volgens [redacted] realistisch conform handreiking voortoets gelet op het tijdelijk effect. De voortoets is deels gebaseerd op expert judgement. Het past volgens [redacted] binnen de citaten en voorbeelden van de handreiking zoals die op de website van BIJ12 staat. De geüpdatete voortoets wordt volgende week naar ons toegestuurd. De week erna zal de provincie Drenthe een eerste reactie geven op het rapport (o.a. of dit binnen de handreiking past).Als de provincie niet achter de voortoets staat kan alsnog gekozen worden voor verleasen. De keuze is altijd aan de organisator. T.a.v. verleasen is meegedeeld dat er ruimte zit in de provinciale boerderij.

Voor de voortoets is strikt genomen de provincie niet nodig. De provincie wil gelet op het belang wel meekijken. Bij een hh verzoek komt de provincie ook in beeld en moet de provincie er over oordelen. Daarom is het ook goed om vooraf af te stemmen.

Er wordt bij de gemeente voor de WABO procedure gekozen voor de UOV gelet op het risico van de voorlopige voorzieningen (vovo) rechter.

[redacted] bekijkt de quick scan soortenbescherming en zorgt zo nodig voor een update.

Wolter benaderd [redacted] over de leges van de gemeente.

Afgesproken is dat voor 1 mei 2022 de stukken worden ingediend en gestreefd wordt dat eind december 2022 de definitieve vergunning wordt verleend. Daarna nog voldoende tijd voor beroep en een vovo.

Hoe de buurtbewoners worden betrokken wordt door Wolter (PP) nader overlegd met de gemeente.

[redacted] (Rho) geeft aan dat de opmerkingen van [redacted] van 6 september 2021 op de AERIUS berekening zijn verwerkt in de nieuwe stukken.

20 april 2022 een vervolgoverleg met deze samenstelling.

7 mei 2022 heeft Wolter een afspraak met het bestuur van de provincie.

Date : 3-3-2022 14:01:58
From : [redacted]@noordenveld.nl
To : [redacted]@hetpauperparadijs.nl"[redacted]@hetpauperparadijs.nl
Cc : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : Lokale media
Attachment : image001.png;image002.png;image003.jpg;image004.png;image005.png;image006.png;image007.png;image008.png;

Goedemiddag Wolter,

Als je straks het bericht verstuurt, zou je deze dan ook naar onze lokale media toe willen sturen? Hierbij de e-mailadressen:

dekrant@media-totaal.nl
info@ditisroden.nl
info@ditispeize.nl
roderjournaal@ndcmediagroep.nl
redactie@rtvzulthe.nl
datstaat@planet.nl (Norger Courant)

Alvast heel vriendelijk bedankt!

Met vriendelijke groet,

[redacted]
06[redacted]
[redacted]@noordenveld.nl
GEMEENTE NOORDENVELD

Date : 2-3-2022 14:23:35
From : [redacted]@drenthe.nl
To : [redacted]@drenthe.nl
Cc : "Arnout Venekamp"[redacted]@drenthe.nl
Subject : Nog aan te passen GS-nota's Pauperparadijs
Attachment : 20220302 GS nota Statenvragen JA21 Pauperparadijs.docx;20220302 GS nota Statenvragen VVD Pauperparadijs.docx;

Hallo[redacted],

Ik heb de GS nota's gemaakt. Ik heb de vragen en antwoorden die afgelopen maandag in POHO zijn geweest hierin geplakt. Ik heb de woorden 'bijna dagelijks' er uit gehaald. Deze antwoorden wil je nog aanpassen. Breng jij ze verder in route?

[redacted]

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

Voor beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde

Algemene gegevens	
Opsteller	[redacted] tst. [redacted]
Team	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Datum	3 maart 2022
Uiterste behandeldatum in GS: 15 maart 2022 *Toelichting:*	

Teammanager
Arnout Venekamp
Paraaf en advies *Bespreken:*

Verwijzing naar speerpunt coalitieakkoord/programma begroting

Akkoord portefeuillehouder
Hans Kuipers

Intern voorbereid met
1. [redacted] van team Communicatie.

Akkoord provinciesecretaris
Wim Brenkman

Archivering	
Datum:	*Registratienummer*
	nr.
	nr.
	nr.

Communicatie
Openbaar: Ja
Persbericht: Nee

Onderwerp

Beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde van de JA21-fractie over Pauperparadijs

Advies

In te stemmen met de brief aan de JA21-fractie, in afschrift aan de overige Statenleden.

Beslissing GS

Risico's
Niet van toepassing

Kanttekeningen vanuit de organisatie
Niet van toepassing

Aanvullende informatie voor GS
Niet van toepassing

Tekst openbare besluitenlijst
Niet van toepassing

Provinciehuis Westerbrink 1, Assen
Postadres Postbus 122, 9400 AC Assen

www.provincie.drenthe.nl

+31 592 365555
post@drenthe.nl

Volg ons op

provincie Drenthe

Aan:

(i.a.a. de overige Statenleden)

Assen,
Ons kenmerk
Behandeld door team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde over Pauperparadijs

Geachte ,

In uw brief van stelde u een aantal vragen over Pauperparadijs. Deze vragen beantwoorden wij als volgt.

Vraag 1

De regisseur van het stuk, dhr. Tom de Ket, stelt in het artikel dat de organisatie meerdere keren de verzekering heeft gekregen dat het wel goed zou komen. Maar, (citaat): *"dan bleken de ambtenaren er weer anders over te denken. Uiteindelijk gebeurde er steeds niks". (*einde citaat). Dit zou betekenen dat GS in deze verantwoordelijk is voor het treuzelen en niet efficiënt opereren van ambtenaren, met als gevolg het niet doorgaan van het theaterstuk. Klopt deze observatie en zo niet, waarom niet?

Antwoord 1

Nee, dit klopt niet. Al sinds augustus 2021 is er contact tussen de organisatie van het Pauperparadijs en de vergunningverleners en stikstofexperts van de provincie. Uit de AERIUS-berekening die het Pauperparadijs destijds overlegde, bleek een toename van de stikstofdepositie bij uitvoering van de voorstellingen. Dit was voornamelijk terug te rekenen aan het gebruik van aggregaten, rijroutes en de locatie voor parkeren voor bezoekers. Na deze constatering heeft de organisatie van het Pauperparadijs samen met een adviseur gezocht naar oplossingen hiervoor, op basis van adviezen van de vergunning- en stikstofexperts van de provincie. In november 2021 bleek het voor de producenten van het Pauperparadijs niet mogelijk om de problematiek op te lossen. Hierop heeft bestuurlijk contact plaatsgevonden, waar is afgesproken dat men nogmaals mogelijkheden zou onderzoeken, met als inzet nul natuureffect – in die constellatie is geen vergunning volgens de Wet Natuurbescherming nodig. Mogelijke oplossingen die in het bestuurlijk contact zijn besproken, waren het zoeken naar een parkeergelegenheid op verdere afstand, waar met inzet van bijvoorbeeld elektrische bussen bezoekers vervoerd zouden kunnen worden, als ook de inzet van zeer schone aggregaten. Sindsdien is er tussen de wederzijdse experts contact geweest over de uitwerking van bovengenoemde opties.

Vraag 2

Het Pauperparadijs is een groots en alom erkend theaterstuk met bovenregionale uitstraling. Het trekt grote bezoekersaantallen met dienovereenkomstige economische effecten. Juist nu we op de drempel staan van het weer toestaan van maximale aantallen bezoekers zou dit een wel zeer wrange uitkomst zijn voor dit vermaarde theaterstuk. Bent u dat met ons eens, en zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Eens, iedereen ziet uit naar het verder openen van de samenleving en het weer kunnen bezoeken van onder meer culturele activiteiten. Echter ook hier blijkt dat de PAS-uitspraak van mei 2019, verstrekkende gevolgen heeft. Het laat pijnlijk zien dat stikstofprobleem niet alleen een rol speelt bij boeren, woning- en wegenbouw. Tegelijkertijd moeten we wel blijven zorgen voor deugdelijke vergunningen die juridisch houdbaar zijn. Dit is steeds ingewikkelder.

Vraag 3

Bent u het met ons eens dat er terstond alles in het werk dient te worden gesteld om alsnog deze voorstelling doorgang te laten vinden, ook als dat onverhoopt extra financiële middelen zou vergen. Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Ja, het College van Gedeputeerde Staten vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil wel dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt. Bijna dagelijks is dit onderwerp van gesprek; we zien immers ook dat vergunningen nu veel worden aangevochten en met een ondeugdelijke vergunning is niemand gediend. Daarom hebben wij ook nogmaals bestuurlijk contact gezocht met de organisatie van het Pauperparadijs en nogmaals het aanbod gedaan om de wederzijdse vergunning- en stikstofexperts de mogelijkheden te laten onderzoeken. Op de uitkomsten hiervan kunnen we niet vooruitlopen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter , secretaris

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

Voor beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde

Algemene gegevens	
Opsteller	[redacted]tst[redacted]
Team	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Datum	3 maart 2022
Uiterste behandeldatum in GS: 15 maart 2022 *Toelichting:*	

Teammanager
Arnout Venekamp
Paraaf en advies *Bespreken:*

Verwijzing naar speerpunt coalitieakkoord/programma begroting

Akkoord portefeuillehouder
Hans Kuipers

Intern voorbereid met
1.[redacted]van team Communicatie.

Akkoord provinciesecretaris
Wim Brenkman

Archivering	
Datum:	*Registratienummer*
	nr.
	nr.
	nr.

Communicatie
Openbaar: Ja
Persbericht: Nee

Onderwerp

Beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde van de VVD-fractie over Pauperparadijs

Advies

In te stemmen met de brief aan de VVD-fractie, in afschrift aan de overige Statenleden.

Beslissing GS

Risico's
Niet van toepassing

Kanttekeningen vanuit de organisatie
Niet van toepassing

Aanvullende informatie voor GS
Niet van toepassing

Tekst openbare besluitenlijst
Niet van toepassing

Provinciehuis Westerbrink 1, Assen
Postadres Postbus 122, 9400 AC Assen

www.provincie.drenthe.nl

+31 592 365555
post@drenthe.nl

Volg ons op

provincie Drenthe

Aan:

(i.a.a. de overige Statenleden)

Assen,
Ons kenmerk
Behandeld door team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde over Pauperparadijs

Geachte ,

In uw brief van stelde u een aantal vragen over Pauperparadijs. Deze vragen beantwoorden wij als volgt.

Vraag 1

Theatermakers zijn geen stikstofdeskundigen. Heeft de provincie er derhalve alles aan gedaan om de initiatiefnemers van Het Pauperparadijs bij de hand te nemen en handvatten te bieden bij het zoeken naar manieren om het evenement aan te passen zodat het wel door kan gaan?

Antwoord 1

De organisatie van het Pauperparadijs heeft een ecologisch adviesbureau wat hen ter zijde staat om te beschikken over voldoende stiktofdeskundigheid. De vergunningverleners en stikstofexperts van de provincie hebben sinds augustus 2021 meegedacht in het verkrijgen van helderheid m.b.t. de stikstofsituatie en het aangeven van kansen en mogelijkheden tot een oplossing te komen. Hierop heeft ook nog bestuurlijk contact gevolgd, waarin dezelfde lijn is voortgezet. Ook na het nieuwsbericht dat de organisatie van het Pauperparadijs bekend maakte, de voorstellingen in 2022 niet door te laten gaan, is er in bestuurlijk contact opnieuw aangeboden mee te denken om samen tot een oplossing voor het stikstofprobleem te komen, zodat de voorstellingen ook in 2022, door kunnen gaan.

Vraag 2

Is het college voornemens om op zeer korte termijn de gesprekken met de initiatiefnemers te hervatten om zo tot een oplossing te komen?

Antwoord 2

Het College van Gedeputeerde Staten vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil wel dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt. Dit is onderwerp van gesprek; we zien immers ook dat vergunningen nu veel worden aangevochten en met een ondeugdelijke vergunning is niemand gediend. Daarom hebben wij ook nogmaals bestuurlijk contact gezocht met de organisatie van het Pauperparadijs en nogmaals het aanbod gedaan om de wederzijdse vergunning- en stikstofexperts de mogelijkheden te laten onderzoeken. Op de uitkomsten hiervan kunnen we niet vooruitlopen.

Vraag 3

Denkt het college bij deze oplossingen onder meer aan de provinciale stikstofbank, het opkopen van stikstofrechten voor evenementen, het gebruikmaken van de bestaande vergunning van het Gevangenismuseum of eventueel extra financiële ondersteuning? Of ziet zij andere mogelijkheden?

Antwoord 3

Er is (nog) geen provinciale stikstofbank waar dit initiatief een beroep op kan doen. De landelijke microdepositiebank is ook nog niet gevuld. Er is tot op heden door zowel de organisatie van het Pauperparadijs als de provincie, gezocht naar oplossingen waarbij er door middel van maatregelen een toename in de stikstofdepositie te voorkomen is, waardoor geen natuurvergunning nodig is. Nu wordt er ook gezocht naar mogelijkheden om de stikstofdepositietoename te salderen met een externe bron. Extra financiële ondersteuning was al eerder, en is nog steeds, bespreekbaar.

Vraag 4

Zijn er nu al andere evenementen, voorstellingen of activiteiten bekend waar de onduidelijke regels omtrent de stikstofcrisis 'roet in het eten' dreigen te gooien? Wat gaat het college hier aan doen?

Antwoord 4

De PAS-uitspraak van mei 2019, heeft verstrekkende gevolgen, zo blijkt ook hier. Het laat pijnlijk zien dat het stikstofprobleem niet alleen een rol speelt bij boeren, woning- en wegenbouw. Tegelijkertijd moeten we wel blijven zorgen voor deugdelijke vergunningen die juridisch houdbaar zijn. Dit is steeds ingewikkelder. Vergunningverlening is erg moeilijk zolang de stikstofdeken niet afneemt. Voor evenementen nabij Natura 2000 zijn het onzekere tijden. Het college van Gedeputeerde Staten is continue aan het werk om de taaie stikstofproblematiek het hoofd te bieden. Dit doen wij in samenwerking met alle andere provincies en met het rijk. De gebiedsgerichte aanpak is een voorbeeld van het werk wat er op provinciaal niveau kan worden gedaan om de problematiek op termijn te kunnen tackelen.

Vraag 5

Deelt GS onze zorgen dat de wijze waarop de stikstofcrisis zich ontwikkelt in Nederland een verlammende werking heeft op onze maatschappij? Welke mogelijkheden ziet de provincie om vanuit haar rol de gevolgen hiervan te verzachten c.q. in goede banen te leiden?

Antwoord 5

Ja. Zie antwoordt onder 4. Samen met het rijk en andere provincies zullen we moeten zorgen dat de stikstofdeken krimpt. Daar zijn veel maatregelen voor nodig. Het rijk is verantwoordelijk voor het leeuwendeel van de maatregelen, wij plegen inzet vanuit de

gebiedsgerichte aanpak. Pas wanneer dit in voldoende mate is gelukt, zal toestemmingverlening voor individuele projecten gemakkelijker verlopen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter , secretaris

Date : 18-2-2022 10:14:34
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@hetpauperparadijs.nl" [redacted]@hetpauperparadijs.nl
Cc : "Arnout Venekamp" [redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, [redacted]@rho.nl
Subject : Overleg Pauperparadijs
Attachment : image001.png;

Geachte heer Lommerde,

Ik heb gisteren en vandaag getracht om in contact te komen met [redacted] van Rho adviseurs.5.1.2e [redacted]. Graag maak ik een afspraak met [redacted] om de zaken en mogelijkheden door te spreken. Ik zal [redacted] maandag de 28ste bellen om die zelfde week een afspraak te maken, liefst op woensdag 2 maart. Ik zal enkele collega's hiervoor uitnodigen. Wij hebben die week, waarschijnlijk 28 februari of 1 maart, overleg met de gemeente Noordenveld om de zaak te bespreken. Die informatie kan ik dan direct meenemen in het gesprek met uw adviseur. Wij zijn ook de mogelijkheden van salderen aan het onderzoeken. Daarvoor gebruiken we volgende week en ook zullen er in week 9 nog gesprekken hierover plaatsvinden, waarvan we de uitkomt ook direct kunnen bespreken. Wellicht spreek ik u ook bij het nog definitief te plannen overleg.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe

[redacted] Wet natuurbescherming
[redacted] deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592-[redacted]
06-[redacted]
[redacted]@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Date : 23-11-2021 7:59:16
From : "Hans Kuipers" [redacted] **@drenthe.nl**
To : "Arnout Venekamp" [redacted] **@drenthe.nl, "Alma Burema"** [redacted] **@drenthe.nl**
Cc : " [redacted] **@drenthe.nl**
Subject : Pauperparadijs

Dag Arnout, Alma,

Zoals gisteren op poho-VTH besproken heb ik gisteren telefonisch contact gehad met Wolter Lommerde en Tom de Ket van het Pauperparadijs.

Na ruggespraak met het college heb ik aangegeven:

- Dat het mij het meest raadzaam lijkt niet te salderen/leasen maar de stikstofdepositie naar 0,00 te brengen;
- Dat daarvoor blijkbaar een andere aggregaat en verkeersstromen nodig zijn (pendelbus);
- Dat wij bereid zijn mee te denken in welke maatregelen dan nodig zijn;
- Als dat tot meerkosten leidt die proportioneel maar niet draagbaar voor alleen de organisatie zijn, wij, gezien de historie en het belang voor Veenhuizen, zouden kunnen ondersteunen (financieel);
- Ik heb letterlijk aangegeven dat ik op dit moment geen financiële toezegging daarin kon doen;
- Tevens dat een ordentelijke vergunningssituatie voor ons harde randvoorwaarde is.

Ze waren erg blij met deze positieve opstelling van GS. Ze hadden ook wel ideeën bij voornoemde maatregelen en hopen dat er een oplossing te vinden is.

Ik zal het straks nog even terugkoppelen aan het college, zodat het ook in het verslag wordt opgenomen (m.n. de opening om in deze uitzonderlijke situatie te verkennen of wij hen hierin kunnen ondersteunen).

Zouden jullie dit verder willen oppakken? Mochten jullie nog nadere terugkoppeling nodig hebben kan dat via het poho.

Met groet,
Hans

Date : 3-3-2022 15:43:46
From : "[redacted]@hetpauperparadijs.nl
To : "[redacted]@hetpauperparadijs.nl
Subject : Persbericht: Het Pauperparadijs editie 2022 is helaas definitief geannuleerd.

Bericht voor de pers - Veenhuizen 3 maart 2022

Het Pauperparadijs editie 2022 is helaas definitief geannuleerd.

Deze week hebben Stichting Pauperparadijs, gemeente Noordenveld en provincie Drenthe in gezamenlijk overleg geconstateerd dat het helaas niet haalbaar is om komende zomer een reprise van Het Pauperparadijs te spelen. Dit is ontzettend jammer voor zowel de producent, de medewerkers en acteurs, maar ook voor het publiek dat al sinds de winter van 2019 kaarten in huis heeft.

Na twee jaar corona-uitstel zijn de organisatoren nu geconfronteerd met een nieuw struikelblok, stikstof. De commotie in de media zal u niet zijn ontgaan. Ondanks het meer dan genereuze aanbod van [redacted] om zijn stikstofrechten te *verleasen*, is het voor Het Pauperparadijs niet meer mogelijk om de productie dit jaar te realiseren, een zorgvuldige vergunningverlening en het tijdpad voor o.a. inspraak dat daarbij hoort, maken nu te veel zaken in de vergunningverlening voor de organisatoren onzeker. Er is simpelweg geen tijd meer om alles op tijd gereed te krijgen, ook al is echt tot het allerlaatste moment gewacht met de pijnlijke beslissing om opnieuw een editie te annuleren.

Maar voor de zomer van volgend jaar, editie 2023, zetten de betrokken partijen alles op alles om dit bijzondere theaterstuk eindelijk weer te spelen in Veenhuizen. Wij gebruiken de energie van nu om voor de zomer helderheid te hebben over het vergunningentraject, zodat ons hopelijk echt niets meer in de weg staat. Bovendien is 2023 een jubileum jaar omdat de Kolonie van Weldadigheid in Veenhuizen dan 200 jaar bestaat. De betrokken partijen zijn goed met elkaar in gesprek en in constructieve samenwerking zullen de Stichting Pauperparadijs, Gemeente Noordenveld en Provincie Drenthe hun uiterste best doen zodat het Pauperparadijs tijdig kan beschikken over de benodigde vergunningen, met inachtneming van de daarbij horende procedures en inspraaktermijnen die hierbij aan de orde zijn.

Alle al gekochte toegangskaarten blijven geldig voor 2023. Zodra alles rond is, krijgen kaartkopers vanzelf bericht over de nieuwe data en de mogelijkheid om desgewenst van datum te ruilen.

Voor meer informatie over dit bericht:

Wolter Lommerde
(producent)
Het Pauperparadijs

M 06[redacted]
[redacted]@hetpauperparadijs.nl

Date : 2-3-2022 12:32:54
From : "[redacted]@hetpauperparadijs.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl
Cc : "[redacted]@noordenveld.nl"[redacted]@noordenveld.nl
Subject : Re: Berichtgeving Pauperparadijs
Beste [redacted] en [redacted],

Bijgaand ons concept persbericht.
Kijken jullie even mee?

Wij willen dit zo snel mogelijk naar buiten brengenb, maar ik begreep van [redacted] dat de provincie een sterke voorkeur heeft voor woensdag 9 maart in de ochtend.

Groet,
Wolter

> Op 1 mrt. 2022, om 16:19 heeft [redacted]@drenthe.nl> het volgende geschreven:
>
> Dag Wolter,
>
> In het bestuurlijk overleg gisteren is afgesproken met een eensluidend verhaal vanuit de productie, gemeente en provincie, naar buiten te treden over Pauperparadijs. Je gaf aan hiervoor al een bericht in concept te hebben opgesteld. Wil je dat, het liefst per ommegaande, delen? Dan kunnen we vanuit gemeente en provincie hierop meelezen, een toevoeging doen mbt de uitgesproken intenties voor 2023 en na bestuurlijk akkoord, dit bericht ook gezamenlijk naar buiten brengen. Bij de gemeente Noordenveld is [redacted] vanuit communicatie aanspreekpunt, ik neem haar even mee in cc, dan heb je haar e-mailadres.
> We moeten gedrieën ook een afspraak maken over hoe en wanneer we dit bericht communiceren. Zoals gisteren afgesproken: we verrassen elkaar niet.
> Daarnaast hebben wij vragen gekregen vanuit statenleden, die we tegelijkertijd volgens die eensluidende boodschap willen beantwoorden.
> Graag zie ik jouw concept tegemoet, dan kunnen we ermee aan de slag, dank!
>
> Vriendelijke groet,
>
> [redacted]
>
> <image001.jpg>
> www.provincie.drenthe.nl
> T: (0592)[redacted]
> M: 06[redacted]
> E:[redacted]@drenthe.nl

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06[redacted]
E[redacted]@hetpauperparadijs.nl

Date : 2-3-2022 12:35:08
From : "[redacted]@hetpauperparadijs.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl
Cc : [redacted]@noordenveld.nl"[redacted]@noordenveld.nl
Subject : Re: Berichtgeving Pauperparadijs
Attachment : PB annulering PP 2022 .docx;

met bijlage...

Op 2 mrt. 2022, om 12:32 heeft [redacted]@hetpauperparadijs.nl> het volgende geschreven:

Beste [redacted] en [redacted]

Bijgaand ons concept persbericht.
Kijken jullie even mee?

Wij willen dit zo snel mogelijk naar buiten brengenb, maar ik begreep van [redacted] dat de provincie een sterke voorkeur heeft voor woensdag 9 maart in de ochtend.

Groet,
Wolter

Op 1 mrt. 2022, om 16:19 heeft [redacted]@drenthe.nl> het volgende geschreven:

Dag Wolter,

In het bestuurlijk overleg gisteren is afgesproken met een eensluidend verhaal vanuit de productie, gemeente en provincie, naar buiten te treden over Pauperparadijs. Je gaf aan hiervoor al een bericht in concept te hebben opgesteld. Wil je dat, het liefst per ommegaande, delen? Dan kunnen we vanuit gemeente en provincie hierop meelezen, een toevoeging doen mbt de uitgesproken intenties voor 2023 en na bestuurlijk akkoord, dit bericht ook gezamenlijk naar buiten brengen. Bij de gemeente Noordenveld is [redacted] vanuit communicatie aanspreekpunt, ik neem haar even mee in cc, dan heb je haar e-mailadres.
We moeten gedrieën ook een afspraak maken over hoe en wanneer we dit bericht communiceren. Zoals gisteren afgesproken: we verrassen elkaar niet.

Daarnaast hebben wij vragen gekregen vanuit statenleden, die we tegelijkertijd volgens die eensluidende boodschap willen beantwoorden.
Graag zie ik jouw concept tegemoet, dan kunnen we ermee aan de slag, dank!

Vriendelijke groet,

[redacted]

<image001.jpg>
www.provincie.drenthe.nl
T: (0592)[redacted]
M: 06[redacted]
E: [redacted]@drenthe.nl

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06[redacted]
E [redacted]@hetpauperparadijs.nl

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06[redacted]
E [redacted]@hetpauperparadijs.nl

Het Pauperparadijs editie 2022 is helaas definitief geannuleerd.

Deze week hebben Stichting Pauperparadijs, provincie Drenthe en gemeente Noordenveld in gezamenlijk overleg geconstateerd dat het helaas niet mogelijk is om komende zomer een reprise van Het Pauperparadijs te spelen. Dit is erg frustrerend voor zowel de producent, de medewerkers en acteurs, maar ook voor het publiek dat al sinds de winter van 2019 kaarten in huis heeft.
Na twee jaar corona-uitstel zijn de organisatoren nu geconfronteerd met een nieuw struikelblok, stikstof. De commotie in de media zal u niet zijn ontgaan. Ondanks het meer dan genereuze aanbod van om zijn stikstofrechten te *verleasen*, is het voor Het Pauperparadijs niet meer mogelijk om de productie dit jaar te realiseren, er zijn te veel zaken in de vergunningsverlening onzeker. Er is simpelweg geen tijd meer om alles op tijd gereed te krijgen, ook al is echt tot (na) het allerlaatste moment gewacht met de pijnlijke beslissing om opnieuw een editie te annuleren.

Maar voor de zomer van volgend jaar, editie 2023, zetten de betrokken partijen alles op alles om dit bijzondere theaterstuk eindelijk weer te spelen in Veenhuizen. Wij gebruiken de energie van nu om het vergunningentraject voor de zomer af te ronden, zodat ons hopelijk echt niets meer in de weg staat. Bovendien is 2023 een jubileum jaar omdat de Kolonie van Weldadigheid in Veenhuizen dan 200 jaar bestaat. Provincie Drenthe en gemeente Noordenveld trekken gezamenlijk op om de procedures rond de benodigde vergunningen te stroomlijnen en zoeken naar mogelijkheden om het stikstofprobleem op te lossen.

Alle al gekochte toegangskaarten blijven geldig voor 2023. Zodra alles rond is, krijgt kaartkopers vanzelf bericht over de nieuwe data en de mogelijkheid om desgewenst van datum te ruilen.

Date : 28-2-2022 16:34:03
From : "Klaas Smid" @noordenveld.nl
To : " @drenthe.nl
Subject : Re: Communicatie Pauperparadijs
Attachment :
image001.jpg;image146185.png;image489539.png;image971813.png;image781613.jpg;image480290.png;image105571.png;image094764.png;image544205.png;image468740.png;

. 06

Outlook voor iOS downloaden
Met vriendelijke groet,

Klaas Smid
Burgemeester
088
@noordenveld.nl
Raadhuisstraat 1
9301 AA RODEN
GEMEENTE NOORDENVELD

Van: l@drenthe.nl>
Verzonden: Monday, February 28, 2022 2:22:47 PM
Aan: Klaas Smid @noordenveld.nl>
Onderwerp: Communicatie Pauperparadijs

Waarschuwing: Deze e-mail is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of open geen bijlagen tenzij u de afzender herkent en weet dat de inhoud veilig is.

Beste Klaas,

In navolging van het gesprek rond het middaguur over het Pauperparadijs en ons voornemen gezamenlijk te communiceren; met welke woordvoerder/communicatieadviseur uit de gemeente kan ik contact leggen om overleg mee te hebben?
Ik verneem het graag, waarvoor heel hartelijk dank!

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe
www.provincie.drenthe.nl
T: (0592)
M: 06-
E: @drenthe.nl

Date : 2-3-2022 13:05:46
From : "Jetta Klijnsma" [redacted] **@drenthe.nl**
To : [redacted] **@drenthe.nl**
Cc : "Hans Kuipers" [redacted] **@drenthe.nl**
Subject : Re: Concept beantwoording statenvragen JA21 en VVD over Pauperparadijs
Attachment : image001.jpg;image001.jpg;220302 beantwoording statenvragen Pauperparadijs JA21.docx;220302 beantwoording statenvragen Pauperparadijs VVD.docx;

Ik heb een paar redactionele opmerkingen aan [redacted] doorgegeven. Verder akkoord!

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 2 mrt. 2022 om 12:04 heeft [redacted] @drenthe.nl> het volgende geschreven:

Beste Jetta en Hans,

Zoals afgesproken heb ik op basis van het gesprek van afgelopen maandag, de beantwoording opgesteld op de statenvragen van JA21 en de VVD over Pauperparadijs. In bijgaande bestanden treffen jullie deze. Graag verneem ik of jullie hiermee akkoord zijn, dan kan ik ze op schriftelijke ronde brengen, zodra ik ook het concept-nieuwsbericht van Tom de Ket heb ontvangen.

Groet,
[redacted]

[redacted]

www.provincie.drenthe.nl
T: (0592) [redacted]
M: 06 [redacted]
E: [redacted] @drenthe.nl

Voorstel beantwoording vragen over Pauperparadijs van JA21

1. De regisseur van het stuk, dhr. Tom de Ket, stelt in het artikel dat de organisatie meerdere keren de verzekering heeft gekregen dat het wel goed zou komen. Maar, (citaat): "dan bleken de ambtenaren er weer anders over te denken. Uiteindelijk gebeurde er steeds niks". (einde citaat). Dit zou betekenen dat GS in deze verantwoordelijk is voor het treuzelen en niet efficiënt opereren van ambtenaren, met als gevolg het niet doorgaan van het theaterstuk. Klopt deze observatie en zo niet, waarom niet?

Antw.:
We zijn vanaf augustus 2021 in gesprek geweest om ervoor te zorgen dat er geen stikstofdepositie zou zijn bij het uitvoeren van de voorstellingen van het Pauperparadijs. Begin februari bleek voor de producenten van het Pauperparadijs dat dit praktisch niet haalbaar is, waardoor alsnog een natuurvergunning van de provincie nodig is.
In gezamenlijk overleg tussen de producenten van het Pauperparadijs, de gemeente Noordenveld en de provincie Drenthe is er besloten alle inzet te plegen op het laten plaatsvinden van een nieuwe reeks voorstellingen van het Pauperparadijs in de zomer van 2023 – hét jaar waarin Veenhuizen 200 jaar bestaat. Dit jubileum grijpen we gezamenlijk aan voor dé reprise van dit theaterspektakel in Veenhuizen.
Als provincie doen we ons uiterste best zodat het Pauperparadijs tijdig kan beschikken over de benodigde natuurtoestemming, met inachtneming van de daarbij horende procedures en inspraaktermijnen die hierbij gewoon zijn.

2. Het Pauperparadijs is een groots en alom erkend theaterstuk met bovenregionale uitstraling. Het trekt grote bezoekersaantallen met dienovereenkomstige economische effecten. Juist nu we op de drempel staan van het weer toestaan van maximale aantallen bezoekers zou dit een wel zeer wrange uitkomst zijn voor dit vermaarde theaterstuk. Bent u dat met ons eens, en zo nee, waarom niet?

Antw.:
Eens, de gemeente Noordenveld en de provincie Drenthe vinden het theaterspektakel van grote meerwaarde voor Drenthe en de bijzondere UNESCO-status voor de Koloniën van Weldadigheid in onder meer Veenhuizen. Juist daarom willen we ons gezamenlijk inzetten voor een reprise van het Pauperparadijs in 2023 – hét jubileumjaar waarin Veenhuizen 200 jaar bestaat.

3. Bent u het met ons eens dat er terstond alles in het werk dient te worden gesteld om alsnog deze voorstelling doorgang te laten vinden, ook als dat onverhoopt extra financiële middelen zou vergen. Zo nee, waarom niet?

Antw.:
Zie antwoord 1.

Voorstel beantwoording PS vragen VVD over Pauperparadijs

1) Theatermakers zijn geen stikstofdeskundigen. Heeft de provincie er derhalve alles aan gedaan om de initiatiefnemers van Het Pauperparadijs bij de hand te nemen en handvatten te bieden bij het zoeken naar manieren om het evenement aan te passen zodat het wel door kan gaan?

Antw.:
In gezamenlijk overleg tussen de producenten van het Pauperparadijs, de gemeente Noordenveld en de provincie Drenthe is er besloten alle inzet te plegen op het laten plaatsvinden van een nieuwe reeks voorstellingen van het Pauperparadijs in de zomer van 2023 – hét jaar waarin Veenhuizen 200 jaar bestaat. Dit jubileum grijpen we gezamenlijk aan voor dé reprise van dit theaterspektakel in Veenhuizen.
Als provincie doen we ons uiterste best zodat het Pauperparadijs tijdig kan beschikken over de benodigde natuurtoestemming, met inachtneming van de daarbij horende procedures en inspraaktermijnen die hierbij gewoon zijn.

2) Is het college voornemens om op zeer korte termijn de gesprekken met de initiatiefnemers te hervatten om zo tot een oplossing te komen?

Antw.:
Zie antwoord 1.

3) Denkt het college bij deze oplossingen onder meer aan de provinciale stikstofbank, het opkopen van stikstofrechten voor evenementen, het gebruikmaken van de bestaande vergunning van het Gevangenismuseum of eventueel extra financiële ondersteuning? Of ziet zij andere mogelijkheden?

Antw.:
Dat betrekken we bij de besprekingen voor de benodigde vergunning voor 2023. Zie verder antwoord 1.

4) Zijn er nu al andere evenementen, voorstellingen of activiteiten bekend waar de onduidelijke regels omtrent de stikstofcrisis 'roet in het eten' dreigen te gooien? Wat gaat het college hier aan doen?

Antw.:
De PAS-uitspraak van mei 2019, heeft verstrekkende gevolgen, zo blijkt ook hier. Het laat pijnlijk zien dat het stikstofprobleem niet alleen een rol speelt bij boeren, woning- en wegenbouw. Tegelijkertijd moeten we wel blijven zorgen voor deugdelijke vergunningen die juridisch houdbaar zijn. Dit is steeds ingewikkelder. Vergunningverlening is erg moeilijk zolang de stikstofdeken niet afneemt. Voor evenementen nabij Natura 2000 zijn het onzekere tijden. Het college van Gedeputeerde Staten is continue aan het werk om de taaie stikstofproblematiek het hoofd te bieden. Dit doen wij in samenwerking met alle andere provincies en met het rijk. De gebiedsgerichte aanpak is een voorbeeld van het werk wat er op provinciaal niveau kan worden gedaan om de problematiek op termijn te kunnen tackelen.

5) Deelt GS onze zorgen dat de wijze waarop de stikstofcrisis zich ontwikkelt in Nederland een verlammende werking heeft op onze maatschappij? Welke mogelijkheden ziet de provincie om vanuit haar rol de gevolgen hiervan te verzachten c.q. in goede banen te leiden?

Antw.:
Zie antwoord 4.

Date : 2-3-2022 13:15:18
From : "secretariaatcvdk" [redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl, "Hans Kuipers" [redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Concept beantwoording statenvragen JA21 en VVD over Pauperparadijs
Attachment : 220302 beantwoording statenvragen Pauperparadijs VVD.docx;220302 beantwoording statenvragen Pauperparadijs JA21.docx;

Goedemiddag Hans en [redacted],

Hierbij de documenten retour, met daarin de opmerkingen/aanpassingen van Jetta.

Groeten,
[redacted]

Van: Jetta Klijnsma
Verzonden: woensdag 2 maart 2022 13:06
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
CC: Hans Kuipers [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Concept beantwoording statenvragen JA21 en VVD over Pauperparadijs

Ik heb een paar redactionele opmerkingen aan [redacted] doorgegeven. Verder akkoord!

Verstuurd vanaf mijn iPhone

> Op 2 mrt. 2022 om 12:04 heeft [redacted]@drenthe.nl> het volgende geschreven:
>
> Beste Jetta en Hans,
>
> Zoals afgesproken heb ik op basis van het gesprek van afgelopen maandag, de beantwoording opgesteld op de statenvragen van JA21 en de VVD over Pauperparadijs. In bijgaande bestanden treffen jullie deze. Graag verneem ik of jullie hiermee akkoord zijn, dan kan ik ze op schriftelijke ronde brengen, zodra ik ook het concept-nieuwsbericht van Tom de Ket heb ontvangen.
>
> Groet,
> [redacted]
>
> [redacted]
>
> www.provincie.drenthe.nl
> T: (0592) [redacted]
> M: 06 [redacted]
> E: [redacted]@drenthe.nl

Voorstel beantwoording PS vragen VVD over Pauperparadijs

1) Theatermakers zijn geen stikstofdeskundigen. Heeft de provincie er derhalve alles aan gedaan om de initiatiefnemers van Het Pauperparadijs bij de hand te nemen en handvatten te bieden bij het zoeken naar manieren om het evenement aan te passen zodat het wel door kan gaan?

Antw.:
In gezamenlijk overleg tussen de producenten van het Pauperparadijs, de gemeente Noordenveld en de provincie Drenthe is ~~er~~ besloten alle inzet te plegen op het laten plaatsvinden van een nieuwe reeks voorstellingen van het Pauperparadijs in de zomer van 2023 – h~~é~~et jaar waarin Veenhuizen 200 jaar bestaat. Dit jubileum grijpen we gezamenlijk aan voor d~~é~~e reprise van dit theaterspektakel in Veenhuizen.
Als provincie doen we ons uiterste best zodat het Pauperparadijs tijdig kan beschikken over de benodigde natuurtoestemming, met inachtneming van de daarbij horende procedures en inspraaktermijnen die hierbij ~~gewoon~~ aan de orde zijn.

2) Is het college voornemens om op zeer korte termijn de gesprekken met de initiatiefnemers te hervatten om zo tot een oplossing te komen?

Antw.:
Zie antwoord 1.

3) Denkt het college bij deze oplossingen onder meer aan de provinciale stikstofbank, het opkopen van stikstofrechten voor evenementen, het gebruikmaken van de bestaande vergunning van het Gevangenismuseum of eventueel extra financiële ondersteuning? Of ziet zij andere mogelijkheden?

Antw.:
~~Dat~~ We betrekken ~~we~~alle opties bij de besprekingen voor de benodigde vergunning voor 2023. Zie verder antwoord 1.

4) Zijn er nu al andere evenementen, voorstellingen of activiteiten bekend waar de onduidelijke regels omtrent de stikstofcrisis 'roet in het eten' dreigen te gooien? Wat gaat het college hier aan doen?

Antw.:
De PAS-uitspraak van mei 2019, heeft verstrekkende gevolgen, zo blijkt ook hier. Het laat ~~pijnlijk~~ zien dat het stikstofprobleem niet alleen een rol speelt bij boeren ~~,~~en woning- en wegenbouw. ~~Tegelijkertijd~~ We moeten ~~we wel~~ blijven zorgen voor deugdelijke vergunningen die juridisch houdbaar zijn. Dit is steeds
ingewikkelder. Vergunningverlening is erg moeilijk zolang de stikstofdeken niet afneemt. Voor evenementen nabij Natura 2000 zijn het onzekere tijden. Het college van Gedeputeerde Staten is continue aan het werk om de taaie stikstofproblematiek het hoofd te bieden. Dit doen wij in samenwerking met alle andere provincies en met het rijk. De gebiedsgerichte aanpak is een voorbeeld van het werk ~~w~~dat ~~er~~ op provinciaal niveau kan worden gedaan om de problematiek op termijn te kunnen tackelen.

5) Deelt GS onze zorgen dat de wijze waarop de stikstofcrisis zich ontwikkelt in Nederland een

verlammende werking heeft op onze maatschappij? Welke mogelijkheden ziet de provincie om vanuit haar rol de gevolgen hiervan te verzachten c.q. in goede banen te leiden?

Antw.:
Zie antwoord 4.

Voorstel beantwoording vragen over Pauperparadijs van JA21

1. De regisseur van het stuk, dhr. Tom de Ket, stelt in het artikel dat de organisatie meerdere keren de verzekering heeft gekregen dat het wel goed zou komen. Maar, (citaat): "dan bleken de ambtenaren er weer anders over te denken. Uiteindelijk gebeurde er steeds niks". (einde citaat). Dit zou betekenen dat GS in deze verantwoordelijk is voor het treuzelen en niet efficiënt opereren van ambtenaren, met als gevolg het niet doorgaan van het theaterstuk. Klopt deze observatie en zo niet, waarom niet?

Antw.:
We zijn vanaf augustus 2021 in gesprek geweest om ervoor te zorgen dat er geen stikstofdepositie zou zijn bij het uitvoeren van de voorstellingen van het Pauperparadijs. Begin februari bleek voor de producenten van het Pauperparadijs dat dit praktisch niet haalbaar is, waardoor alsnog een natuurvergunning van de provincie nodig is.
In gezamenlijk overleg tussen de producenten van het Pauperparadijs, de gemeente Noordenveld en de provincie Drenthe is ~~er~~ besloten alle inzet te plegen op het laten plaatsvinden van een nieuwe reeks voorstellingen van het Pauperparadijs in de zomer van 2023 – hét jaar waarin Veenhuizen 200 jaar bestaat. Dit jubileum grijpen we gezamenlijk aan voor d~~é~~e reprise van dit theaterspektakel in Veenhuizen.
Als provincie doen we ons uiterste best zodat het Pauperparadijs tijdig kan beschikken over de benodigde natuurtoestemming, met inachtneming van de daarbij horende procedures en inspraaktermijnen die hierbij ~~gewoon~~ aan de orde zijn.

2. Het Pauperparadijs is een groots en alom erkend theaterstuk met bovenregionale uitstraling. Het trekt grote bezoekersaantallen met dienovereenkomstige economische effecten. Juist nu we op de drempel staan van het weer toestaan van maximale aantallen bezoekers zou dit een wel zeer wrange uitkomst zijn voor dit vermaarde theaterstuk. Bent u dat met ons eens, en zo nee, waarom niet?

Antw.:
Eens.~~,~~ ~~d~~De gemeente Noordenveld en de provincie Drenthe vinden het theaterspektakel van grote meerwaarde voor Drenthe en de bijzondere UNESCO-status ~~voor~~ van de Koloniën van Weldadigheid in onder meer Veenhuizen. Juist daarom willen we ons gezamenlijk inzetten voor een reprise van het Pauperparadijs in 2023 – h~~é~~ét jubileumjaar waarin Veenhuizen 200 jaar bestaat.

3. Bent u het met ons eens dat er terstond alles in het werk dient te worden gesteld om alsnog deze voorstelling doorgang te laten vinden, ook als dat onverhoopt extra financiële middelen zou vergen. Zo nee, waarom niet?

Antw.:
Zie antwoord 1.

Date : 2-3-2022 17:39:42
From : [redacted]@noordenveld.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: concept persbericht pauperparadijs
Attachment : image002.png;image003.png;image004.jpg;image005.png;image006.png;image007.png;image008.png;image009.png;image010.jpg;

Hoi [redacted]

De laatste versie van het bericht heb ik zojuist naar Klaas gestuurd. Hij was met het vorige bericht akkoord en ga er vanuit dat dat voor dit bericht, met deze toevoeging, niet anders zal zijn.

Wat mij betreft is het prima als Wolter het bericht morgen eind van de middag verstuurt. Ik heb daarin niet zozeer een voorkeur. Daarmee kunnen we nog wel tegemoet komen aan de deadline van de schrijvende pers en lopen we misschien wat vragen 'mis'. Dat is misschien juist wel goed.

Met vriendelijke groet,

[redacted] communicatie
06 [redacted]
[redacted]@noordenveld.nl
GEMEENTE NOORDENVELD

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 2 maart 2022 16:36
Aan: [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: concept persbericht pauperparadijs
Urgentie: Hoog

Waarschuwing: Deze e-mail is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of open geen bijlagen tenzij u de afzender herkent en weet dat de inhoud veilig is.

Hoi [redacted]

Op verzoek van de commissaris nog een aanvullende zin ingevoegd: die in de laatste alinea waar we spreken van constructieve samenwerking enz. Zie bijgaand bestand, ik heb het er in verwerkt. Klijnsma en Kuipers zijn akkoord met deze versie.
Ik heb zonet gebeld met Wolter Lommerde, hij wacht onze feedback op het bericht af en we spreken dan een tijdstip van verzenden morgen af. Ik denk aan een uur of 16.00, is dat wat jullie betreft ook akkoord?

Gr [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 2 maart 2022 13:46
Aan: [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: concept persbericht pauperparadijs
Urgentie: Hoog

Ho [redacted]

Zoals ik je al even appte, heb ik het concept persbericht dat Wolter ons stuurde, alvast bekeken en van mijn opmerkingen voorzien – zie bijgehouden wijzigingen. Graag hoor ik vanmiddag van jou hoe jij er tegenaan kijkt, dan kunnen we er ook weer vlot mee verder.

Daarnaast stuur ik jou ook even in collegiaal vertrouwen de beantwoording toe die ik heb opgesteld op de statenvragen die wij hebben gekregen van de fracties JA21 en de VVD. Hierin lees je onze 'boodschap' zoals we die als provincie willen uitstralen op het gezamenlijk genomen besluit. Dit moet nog door het college, dus ik vraag je met klem hier prudent mee om te gaan, maar in het kader 'we verrassen elkaar niet', vind ik dat ik het collegiaal met je kan delen. Graag verneem ik van jou of dit ook de boodschap is zoals Noordenveld deze wil uitstralen.

Groet,
[redacted]

[redacted]
provincie Drenthe
www.provincie.drenthe.nl
T: (0592) [redacted]
M: 06 [redacted]
E [redacted]@drenthe.nl

Date : 2-3-2022 14:21:25
From : "Hans Kuipers" [redacted] **@drenthe.nl**
To : [redacted] **@drenthe.nl, "Jetta Klijnsma"** [redacted] **@drenthe.nl**
Subject : RE: concept persbericht Pauperparadijs
Attachment : image001.jpg;

Akkoord!

Ik zou “natuurtoestemming” in dit bericht vervangen door “vergunningen”, omdat er vanuit gemeente en provincie wordt gesproken.

Groet,
Hans

Van: [redacted] @drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 2 maart 2022 14:00
Aan: Jetta Klijnsma [redacted] @drenthe.nl>; Hans Kuipers [redacted] @drenthe.nl>
Onderwerp: concept persbericht Pauperparadijs

Dag Jetta en Hans,

De organisatoren van het Pauperparadijs hebben een persbericht opgesteld om de annulering van editie 2022 bekend te maken. In bijgaand bestand heb ik er enkele wijzigingen in aangebracht. In de basis vind ik het helemaal geen gek bericht. Ik heb vnl. ‘de provincie-boodschap’ er in aangevuld.
Ik verneem graag of jullie hiermee akkoord zijn; het wordt gelijktijdig in Noordenveld voorgelegd.

Hartelijke groet!

[redacted]

provincie Drenthe
www.provincie.drenthe.nl
T: (0592) [redacted]
M: 06 [redacted]
E: [redacted] @drenthe.nl

Date : 2-3-2022 17:50:21
From : "[redacted]@noordenveld.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: concept persbericht pauperparadijs
Attachment : image002.png;image003.png;image004.jpg;image005.png;image006.png;image007.png;image008.png;image009.png;image010.jpg;

Hoi [redacted]

Het bericht is akkoord. In de laatste zin staat nog wel een klein tekstueel foutje: hier staat 'krijgt' in plaats van 'krijgen'. Zou je dat nog mee willen nemen in jouw opmerkingen?

We kunnen de lijn dus volgen zoals jij die in de mail voorstelde. Klaas wil wel graag iets naar buiten doen en ik heb hem geadviseerd dat wij dit bericht niet gaan verspreiden onder de media. Wel heb ik voorgesteld dat wij via onze sociale media er aandacht aan zullen geven in afgeslankte vorm, waarbij de belangrijkste boodschap is dat wij samen het maximale doen om een reprise in 2023 mogelijk te maken. De blik vooruit dus, zonder weer in de discussie te komen rond vergunningen, stikstof, enzovoorts. Dit zouden wij dan voor vrijdag a.s. in kunnen plannen.

Met vriendelijke groet,

[redacted] communicatie
06 [redacted]
@[redacted]@noordenveld.nl
GEMEENTE NOORDENVELD

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 2 maart 2022 16:36
Aan: [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: concept persbericht pauperparadijs
Urgentie: Hoog

Waarschuwing: Deze e-mail is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of open geen bijlagen tenzij u de afzender herkent en weet dat de inhoud veilig is.

Ho [redacted]

Op verzoek van de commissaris nog een aanvullende zin ingevoegd: die in de laatste alinea waar we spreken van constructieve samenwerking enz. Zie bijgaand bestand, ik heb het er in verwerkt. Klijnsma en Kuipers zijn akkoord met deze versie.
Ik heb zonet gebeld met Wolter Lommerde, hij wacht onze feedback op het bericht af en we spreken dan een tijdstip van verzenden morgen af. Ik denk aan een uur of 16.00, is dat wat jullie betreft ook akkoord?

Gr. [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 2 maart 2022 13:46
Aan: [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: concept persbericht pauperparadijs
Urgentie: Hoog

Ho [redacted]

Zoals ik je al even appte, heb ik het concept persbericht dat Wolter ons stuurde, alvast bekeken en van mijn opmerkingen voorzien – zie bijgehouden wijzigingen. Graag hoor ik vanmiddag van jou hoe jij er tegenaan kijkt, dan kunnen we er ook weer vlot mee verder.

Daarnaast stuur ik jou ook even in collegiaal vertrouwen de beantwoording toe die ik heb opgesteld op de statenvragen die wij hebben gekregen van de fracties JA21 en de VVD. Hierin lees je onze 'boodschap' zoals we die als provincie willen uitstralen op het gezamenlijk genomen besluit. Dit moet nog door het college, dus ik vraag je met klem hier prudent mee om te gaan, maar in het kader 'we verrassen elkaar niet', vind ik dat ik het collegiaal met je kan delen. Graag verneem ik van jou of dit ook de boodschap is zoals Noordenveld deze wil uitstralen.

Groet,
[redacted]

[redacted]
provincie Drenthe
www.provincie.drenthe.nl
T: (0592) [redacted]
M: 06 [redacted]
E: [redacted]@drenthe.nl

Date : 16-2-2022 8:43:02
From : "[redacted]@hetpauperparadijs.nl
To : "Hans Kuipers"[redacted]@drenthe.nl
Cc : "[redacted]@hetpauperparadijs.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Subject : Re: gesprek Pauperparadijs
Attachment : 3141b693-3bab-4547-8686-7bdbcae6533b.jpg;

Goedemorgen Hans,

Bijgaand de contactgegevens van onze advies bureau:

[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058[redacted]
E[redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

RHO ADVISEURS

Hartelijke groet,
Wolter

Verstuurd vanaf mijn foon

Op 15 feb. 2022 om 21:35 heeft Hans Kuipers[redacted]@drenthe.nl> het volgende geschreven:

Dag Wolter,

Ik heb vanmiddag met Tom het volgende afgesproken:

- Jullie mailen de gegevens van het ecologisch adviesbureau dat jullie in de arm hebben naar mij, ik vraag onze vergunningverleners (team VTH) dit z.s.m. op te pakken, zodat wederzijds de juiste mensen met stikstofkennis, met elkaar spreken. Samen gaan we helderheid verkrijgen: welke opties liggen nog op tafel. Vrijdag 11/2 heeft een boer rond Fochteloërveen zich gemeld bij jullie die emissierechten beschikbaar wil stellen aan jullie – is mogelijke optie, bespreken met VTH.
- Het college van GS vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil wel dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt.
- Zodra het stikstofvraagstuk is opgelost, gaat de vergunningverlening terug naar de gemeente, zij gaan immers over de evenementenvergunning.
- Contacten met pers: we uiten gezamenlijk dat we in goed gesprek zijn; de opmerkingen over ambtenaren en bestuurders waren niet charmant.
- Mocht er nog ruis ontstaan, bellen jullie mij en vice versa.

Ik zou dus nog graag van je de contactgegevens van het adviesbureau ontvangen, dan kunnen wij dat spoedig ter hand nemen.

Hartelijke groet,
Hans Kuipers
06[redacted]

Van:[redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 15:40
Aan: Hans Kuipers[redacted]@drenthe.nl>
CC:[redacted]@hetpauperparadijs.nl>;[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: gesprek Pauperparadijs

Geachte heer Kuipers, beste Hans,

Naar aanleiding van uw gesprek met Tom de Ket vanmiddag willen wij benadrukken dat wij zeker met de provincie in gesprek zijn gebleven. Naar ons weten is ook gedeputeerde Vedelaar ingelicht en geraadpleegd naar aanleiding van de situatie met stikstof en de vergunningsverlening door Noordenveld. Daarnaast hebben wij op ambtelijk niveau contact gehouden met[redacted].

Wij willen nog steeds graag een nieuwe serie voorstelling van Het Pauperparadijs in Veenhuizen spelen.
Wellicht is het zelfs mogelijk dat deze zomer nog te doen, maar dat moeten wij onderzoeken, omdat er een aantal belangrijke termijnen in de voorbereiding overschreden zijn inmiddels.

Voor ons is het van belang dat er dan op de kortstmogelijke termijn een 4-tal zaken geregeld worden, waarop wij als stichting helaas weinig invloed blijken te hebben:
- parkeren wordt mogelijk op het terrein van het Gevangenismuseum
- de berekende stikstofdepositie kan worden 'verleast' of gecompenseerd met bestaande stikstofrechten, i.c. via[redacted] in Zuidvelde
- wij hebben een alternatief voor de dieselaggregaat in de vorm van een accuvoorziening en gebruik van LED-licht. De meerkosten hiervan kunnen we in overleg beleggen bij de provincie.
- belangrijk is dat de evenementenvergunning van de gemeente Noordenveld zo snel mogelijk via een versnelde procedure wordt toegekend. Wij hebben hierin belangrijke tijd verloren en de gemeente stelt zich nu op het standpunt dat dit niet meer realiseerbaar is, omdat bezwaartermijnen meegerekend moeten worden. Dit was eerdere jaren niet het geval. Wij kunnen de voorstellingen 1 of 2 weken uitstellen, maar meer niet want dan komen we te laat uit in september 2022.

Wanneer dit niet mogelijk is binnen om op korte termijn te realiseren, dan willen wij ons richten op de zomer van 2023. Maar de besproken zaken over parkeren, stikstof-compensatie, meerkosten voor stikstof-reductie en de vergunningsverlening door Noordenveld blijven dan overeind natuurlijk.

Met hartelijke groet,
mede namens Tom de Ket,

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs

Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06
E @hetpauperparadijs.nl

Date : 18-2-2022 10:24:45
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : [redacted]@drenthe.nl, "Arnout Venekamp"[redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: gesprek Pauperparadijs
Attachment : image001.jpg;image002.jpg;

Hallo [redacted] en Arnout,

Onderstaande punten heeft Hans aangegeven richting de organisatie van het Pauperaradijs.
Bullet 1 is in gang gezet, maar is nog niet definitief. Zie mail dit ik zojuist naar jullie in cc heb gestuurd.
Bullet 3 is in gang gezet. Gesprek met de gemeente vind plaats in week 9.

Bericht van Hans:
Ik heb vanmiddag met Tom het volgende afgesproken:

- *Jullie mailen de gegevens van het ecologisch adviesbureau dat jullie in de arm hebben naar mij, ik vraag onze vergunningverleners (team VTH) dit z.s.m. op te pakken, zodat wederzijds de juiste mensen met stikstofkennis, met elkaar spreken. Samen gaan we helderheid verkrijgen: welke opties liggen nog op tafel. Vrijdag 11/2 heeft een boer rond Fochteloërveen zich gemeld bij jullie die emissierechten beschikbaar wil stellen aan jullie – is mogelijke optie, bespreken met VTH.*
- *Het college van GS vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil wel dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt.*
- *Zodra het stikstofvraagstuk is opgelost, gaat de vergunningverlening terug naar de gemeente, zij gaan immers over de evenementenvergunning.*
- *Contacten met pers: we uiten gezamenlijk dat we in goed gesprek zijn; de opmerkingen over ambtenaren en bestuurders waren niet charmant.*
- *Mocht er nog ruis ontstaan, bellen jullie mij en vice versa.*

Verder zijn deze opmerkingen gemaakt door de heer De Ket:
Voor ons is het van belang dat er dan op de kortstmogelijke termijn een 4-tal zaken geregeld worden, waarop wij als stichting helaas weinig invloed blijken te hebben:
- parkeren wordt mogelijk op het terrein van het Gevangenismuseum
- de berekende stikstofdepositie kan worden 'verleast' of gecompenseerd met bestaande stikstofrechten, i.c. via [redacted] in Zuidvelde
- wij hebben een alternatief voor de dieselaggregaat in de vorm van een accuvoorziening en gebruik van LED-licht. De meerkosten hiervan kunnen we in overleg beleggen bij de provincie.
- belangrijk is dat de evenementenvergunning van de gemeente Noordenveld zo snel mogelijk via een versnelde procedure wordt toegekend. Wij hebben hierin belangrijke tijd verloren en de gemeente stelt zich nu op het standpunt dat dit niet meer realiseerbaar is, omdat bezwaartermijnen meegerekend moeten worden. Dit was eerdere jaren niet het geval. Wij kunnen de voorstellingen 1 of 2 weken uitstellen, maar meer niet want dan komen we te laat uit in september 2022.

Ik weet even niet wat ik met Bullet 1 moet doen. Is dat een opmerking, dus een gegeven feit, of wordt verwacht dat we daar meehelpen om het mogelijk te maken?
Bullet 2 wordt dus opgepakt.
Bullet 3 ook, maar ik ga niet over financiën. Wat kan ik hierover meenemen in het te komen gesprek?
Voor Bullet 4 hebben we een gesprek gepland in week 9 met de gemeente Noordenveld.

Deze mail is dus deels ter kennisname. De bovenstaande paar vragen (bullet 1 en 3) heb ik graag nog wel een antwoordt op voordat ik de gesprekken inga met de organisatie.

[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 09:46
Aan: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: FW: gesprek Pauperparadijs

Hoi Arnout en [redacted],

Zie bijgaand de contactgegevens van het adviesbureau dat de productie van het Pauperparadijs in de arm heeft. Leggen jullie z.s.m. contact met het adviesbureau om samen de stikstofsituatie nader te bespreken? Zie de mail met gemaakte afspraken die Hans gisteren aan Arnout heeft gestuurd.

Veel dank en groet,
[redacted] n

[redacted]

provincie Drenthe
www.provincie.drenthe.nl
T: (0592) [redacted]
M: 06 [redacted]
E [redacted] @drenthe.nl

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 09:44
Aan: [redacted] @hetpauperparadijs.nl>; Hans Kuipers [redacted] @drenthe.nl>
CC: [redacted] @hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: RE: gesprek Pauperparadijs

Geachte heer Lommerde,

Namens gedeputeerde Kuipers, dank voor het toesturen van de gegevens. Wij zetten dat direct door naar onze afdeling VTH met het verzoek contact op te nemen met uw adviesbureau.

Hartelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe
www.provincie.drenthe.nl
T: (0592) [redacted]
M: 06 [redacted]
E: [redacted] @drenthe.nl

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 08:43
Aan: Hans Kuipers [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: gesprek Pauperparadijs

Goedemorgen Hans,

Bijgaand de contactgegevens van onze advies bureau:

[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058-[redacted]
E: [redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

Hartelijke groet,
Wolter

Verstuurd vanaf mijn foon

Op 15 feb. 2022 om 21:35 heeft Hans Kuipers <[redacted]@drenthe.nl> het volgende geschreven:

Dag Wolter,

Ik heb vanmiddag met Tom het volgende afgesproken:

- Jullie mailen de gegevens van het ecologisch adviesbureau dat jullie in de arm hebben naar mij, ik vraag onze vergunningverleners (team VTH) dit z.s.m. op te pakken, zodat wederzijds de juiste mensen met stikstofkennis, met elkaar spreken. Samen gaan we helderheid verkrijgen: welke opties liggen nog op tafel. Vrijdag 11/2 heeft een boer rond Fochteloërveen zich gemeld bij jullie die emissierechten beschikbaar wil stellen aan jullie – is mogelijke optie, bespreken met VTH.
- Het college van GS vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil wel dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt.
- Zodra het stikstofvraagstuk is opgelost, gaat de vergunningverlening terug naar de gemeente, zij gaan immers over de evenementenvergunning.
- Contacten met pers: we uiten gezamenlijk dat we in goed gesprek zijn; de opmerkingen over ambtenaren en bestuurders waren niet charmant.
- Mocht er nog ruis ontstaan, bellen jullie mij en vice versa.

Ik zou dus nog graag van je de contactgegevens van het adviesbureau ontvangen, dan kunnen wij dat spoedig ter hand nemen.

Hartelijke groet,
Hans Kuipers
06-[redacted]

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 15:40
Aan: Hans Kuipers [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: gesprek Pauperparadijs

Geachte heer Kuipers, beste Hans,

Naar aanleiding van uw gesprek met Tom de Ket vanmiddag willen wij benadrukken dat wij zeker met de provincie in gesprek zijn gebleven. Naar ons weten is ook gedeputeerde Vedelaar ingelicht en geraadpleegd naar aanleiding van de situatie met stikstof en de vergunningsverlening door Noordenveld. Daarnaast hebben wij op ambtelijk niveau contact gehouden met [redacted].

Wij willen nog steeds graag een nieuwe serie voorstelling van Het Pauperparadijs in Veenhuizen spelen.
Wellicht is het zelfs mogelijk dat deze zomer nog te doen, maar dat moeten wij onderzoeken, omdat er een aantal belangrijke termijnen in de voorbereiding overschreden zijn inmiddels.

Voor ons is het van belang dat er dan op de kortstmogelijke termijn een 4-tal zaken geregeld worden, waarop wij als stichting helaas weinig invloed blijken te hebben:
- parkeren wordt mogelijk op het terrein van het Gevangenismuseum
- de berekende stikstofdepositie kan worden 'verleast' of gecompenseerd met bestaande stikstofrechten, i.c. via [redacted] in Zuidvelde
- wij hebben een alternatief voor de dieselaggregaat in de vorm van een accuvoorziening en gebruik van LED-licht. De meerkosten hiervan kunnen we in overleg beleggen bij de provincie.
- belangrijk is dat de evenementenvergunning van de gemeente Noordenveld zo snel mogelijk via een versnelde procedure wordt toegekend. Wij hebben hierin belangrijke tijd verloren en de gemeente stelt zich nu op het standpunt dat dit niet meer realiseerbaar is, omdat bezwaartermijnen meegerekend moeten worden. Dit was eerdere jaren niet het geval. Wij kunnen de voorstellingen 1 of 2 weken uitstellen, maar meer niet want dan komen we te laat uit in september 2022.

Wanneer dit niet mogelijk is binnen om op korte termijn te realiseren, dan willen wij ons richten op de zomer van 2023. Maar de besproken zaken over parkeren, stikstof-compensatie, meerkosten voor stikstof-reductie en de vergunningsverlening door Noordenveld blijven dan overeind natuurlijk.

Met hartelijke groet,
mede namens Tom de Ket,

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084

9702 HB GRONINGEN
M 06
E @hetpauperparadijs.nl

Date : 16-2-2022 9:57:03
From : "Arnout Venekamp" @drenthe.nl
To : " @drenthe.nl, @drenthe.nl
Subject : RE: gesprek Pauperparadijs
Attachment : image001.jpg;image002.jpg;

Hoi

Uiteraard nemen we zsm contact op. Later deze ochtend hebben we regulier afstemmingsoverleg en dan zullen we het nader bespreken., In de tussentijd is er al weer heel wat informatie verzameld en bekeken naar aanleiding van alle nieuwe informatie die tot ons is gekomen. We zullen hier (extra) tijd en menskracht voor vrijmaken wat wel betekent dat andere zaken vertraging op kunnen lopen of niet opgepakt kunnen worden. We zitten net midden in de inventarisatie van alle aanvragen irt Aerius update, dus valt allemaal weer op het verkeerde moment samen.

Maar, zoals altijd zullen we vanuit VTH onze energie er op zetten om de nieuwe wensen en inzichten duidelijk bijeen te brengen en te bespreken met betrokkenen.

Groet Arnout

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 09:46
Aan: Arnout Venekamp @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: FW: gesprek Pauperparadijs

Hoi Arnout en

Zie bijgaand de contactgegevens van het adviesbureau dat de productie van het Pauperparadijs in de arm heeft. Leggen jullie z.s.m. contact met het adviesbureau om samen de stikstofsituatie nader te bespreken? Zie de mail met gemaakte afspraken die Hans gisteren aan Arnout heeft gestuurd.

Veel dank en groet,

provincie Drenthe
www.provincie.drenthe.nl
T: (0592)
M: 06
E: @drenthe.nl

Van:
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 09:44
Aan: @hetpauperparadijs.nl>; Hans Kuipers < @drenthe.nl>
CC: @hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: RE: gesprek Pauperparadijs

Geachte heer Lommerde,

Namens gedeputeerde Kuipers, dank voor het toesturen van de gegevens. Wij zetten dat direct door naar onze afdeling VTH met het verzoek contact op te nemen met uw adviesbureau.

Hartelijke groet,

provincie Drenthe
www.provincie.drenthe.nl
T: (0592)
M: 0
E: @drenthe.nl

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 08:43
Aan: Hans Kuipers @drenthe.nl>
CC: @hetpauperparadijs.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Re: gesprek Pauperparadijs

Goedemorgen Hans,

Bijgaand de contactgegevens van onze advies bureau:

Planvorming en Ruimte

T: 058
E: @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

RHO ADVISEURS

Hartelijke groet,
Wolter

Verstuurd vanaf mijn foon

Op 15 feb. 2022 om 21:35 heeft Hans Kuipers [redacted]@drenthe.nl> het volgende geschreven:

Dag Wolter,

Ik heb vanmiddag met Tom het volgende afgesproken:

- Jullie mailen de gegevens van het ecologisch adviesbureau dat jullie in de arm hebben naar mij, ik vraag onze vergunningverleners (team VTH) dit z.s.m. op te pakken, zodat wederzijds de juiste mensen met stikstofkennis, met elkaar spreken. Samen gaan we helderheid verkrijgen: welke opties liggen nog op tafel. Vrijdag 11/2 heeft een boer rond Fochteloërveen zich gemeld bij jullie die emissierechten beschikbaar wil stellen aan jullie – is mogelijke optie, bespreken met VTH.
- Het college van GS vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil wel dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt.
- Zodra het stikstofvraagstuk is opgelost, gaat de vergunningverlening terug naar de gemeente, zij gaan immers over de evenementenvergunning.
- Contacten met pers: we uiten gezamenlijk dat we in goed gesprek zijn; de opmerkingen over ambtenaren en bestuurders waren niet charmant.
- Mocht er nog ruis ontstaan, bellen jullie mij en vice versa.

Ik zou dus nog graag van je de contactgegevens van het adviesbureau ontvangen, dan kunnen wij dat spoedig ter hand nemen.

Hartelijke groet,
Hans Kuipers
06[redacted]

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 15:40
Aan: Hans Kuipers [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: gesprek Pauperparadijs

Geachte heer Kuipers, beste Hans,

Naar aanleiding van uw gesprek met Tom de Ket vanmiddag willen wij benadrukken dat wij zeker met de provincie in gesprek zijn gebleven. Naar ons weten is ook gedeputeerde Vedelaar ingelicht en geraadpleegd naar aanleiding van de situatie met stikstof en de vergunningsverlening door Noordenveld. Daarnaast hebben wij op ambtelijk niveau contact gehouden met [redacted]

Wij willen nog steeds graag een nieuwe serie voorstelling van Het Pauperparadijs in Veenhuizen spelen.
Wellicht is het zelfs mogelijk dat deze zomer nog te doen, maar dat moeten wij onderzoeken, omdat er een aantal belangrijke termijnen in de voorbereiding overschreden zijn inmiddels.

Voor ons is het van belang dat er dan op de kortstmogelijke termijn een 4-tal zaken geregeld worden, waarop wij als stichting helaas weinig invloed blijken te hebben:
- parkeren wordt mogelijk op het terrein van het Gevangenismuseum
- de berekende stikstofdepositie kan worden 'verleast' of gecompenseerd met bestaande stikstofrechten, i.c. via [redacted] in Zuidvelde
- wij hebben een alternatief voor de dieselaggregaat in de vorm van een accuvoorziening en gebruik van LED-licht. De meerkosten hiervan kunnen we in overleg beleggen bij de provincie.
- belangrijk is dat de evenementenvergunning van de gemeente Noordenveld zo snel mogelijk via een versnelde procedure wordt toegekend. Wij hebben hierin belangrijke tijd verloren en de gemeente stelt zich nu op het standpunt dat dit niet meer realiseerbaar is, omdat bezwaartermijnen meegerekend moeten worden. Dit was eerdere jaren niet het geval. Wij kunnen de voorstellingen 1 of 2 weken uitstellen, maar meer niet want dan komen we te laat uit in september 2022.

Wanneer dit niet mogelijk is binnen om op korte termijn te realiseren, dan willen wij ons richten op de zomer van 2023. Maar de besproken zaken over parkeren, stikstof-compensatie, meerkosten voor stikstof-reductie en de vergunningsverlening door Noordenveld blijven dan overeind natuurlijk.

Met hartelijke groet,
mede namens Tom de Ket,

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06[redacted]
E [redacted]@hetpauperparadijs.nl

Date : 16-2-2022 8:43:02
From : "[redacted]@hetpauperparadijs.nl
To : "Hans Kuipers"[redacted]@drenthe.nl
Cc :[redacted]@hetpauperparadijs.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Subject : Re: gesprek Pauperparadijs
Attachment : 3141b693-3bab-4547-8686-7bdbcae6533b.jpg;

Goedemorgen Hans,

Bijgaand de contactgegevens van onze advies bureau:

[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058[redacted]
E[redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

RHO ADVISEURS

Hartelijke groet,
Wolter

Verstuurd vanaf mijn foon

Op 15 feb. 2022 om 21:35 heeft Hans Kuipers[redacted]@drenthe.nl> het volgende geschreven:

Dag Wolter,

Ik heb vanmiddag met Tom het volgende afgesproken:

- Jullie mailen de gegevens van het ecologisch adviesbureau dat jullie in de arm hebben naar mij, ik vraag onze vergunningverleners (team VTH) dit z.s.m. op te pakken, zodat wederzijds de juiste mensen met stikstofkennis, met elkaar spreken. Samen gaan we helderheid verkrijgen: welke opties liggen nog op tafel. Vrijdag 11/2 heeft een boer rond Fochteloërveen zich gemeld bij jullie die emissierechten beschikbaar wil stellen aan jullie – is mogelijke optie, bespreken met VTH.
- Het college van GS vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil wel dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt.
- Zodra het stikstofvraagstuk is opgelost, gaat de vergunningverlening terug naar de gemeente, zij gaan immers over de evenementenvergunning.
- Contacten met pers: we uiten gezamenlijk dat we in goed gesprek zijn; de opmerkingen over ambtenaren en bestuurders waren niet charmant.
- Mocht er nog ruis ontstaan, bellen jullie mij en vice versa.

Ik zou dus nog graag van je de contactgegevens van het adviesbureau ontvangen, dan kunnen wij dat spoedig ter hand nemen.

Hartelijke groet,
Hans Kuipers
06[redacted]

Van:[redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 15:40
Aan: Hans Kuipers[redacted]@drenthe.nl>
CC:[redacted]@hetpauperparadijs.nl>;[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: gesprek Pauperparadijs

Geachte heer Kuipers, beste Hans,

Naar aanleiding van uw gesprek met Tom de Ket vanmiddag willen wij benadrukken dat wij zeker met de provincie in gesprek zijn gebleven. Naar ons weten is ook gedeputeerde Vedelaar ingelicht en geraadpleegd naar aanleiding van de situatie met stikstof en de vergunningsverlening door Noordenveld. Daarnaast hebben wij op ambtelijk niveau contact gehouden met[redacted].

Wij willen nog steeds graag een nieuwe serie voorstelling van Het Pauperparadijs in Veenhuizen spelen.
Wellicht is het zelfs mogelijk dat deze zomer nog te doen, maar dat moeten wij onderzoeken, omdat er een aantal belangrijke termijnen in de voorbereiding overschreden zijn inmiddels.

Voor ons is het van belang dat er dan op de kortstmogelijke termijn een 4-tal zaken geregeld worden, waarop wij als stichting helaas weinig invloed blijken te hebben:
- parkeren wordt mogelijk op het terrein van het Gevangenismuseum
- de berekende stikstofdepositie kan worden 'verleast' of gecompenseerd met bestaande stikstofrechten, i.c. via[redacted] in Zuidvelde
- wij hebben een alternatief voor de dieselaggregaat in de vorm van een accuvoorziening en gebruik van LED-licht. De meerkosten hiervan kunnen we in overleg beleggen bij de provincie.
- belangrijk is dat de evenementenvergunning van de gemeente Noordenveld zo snel mogelijk via een versnelde procedure wordt toegekend. Wij hebben hierin belangrijke tijd verloren en de gemeente stelt zich nu op het standpunt dat dit niet meer realiseerbaar is, omdat bezwaartermijnen meegerekend moeten worden. Dit was eerdere jaren niet het geval. Wij kunnen de voorstellingen 1 of 2 weken uitstellen, maar meer niet want dan komen we te laat uit in september 2022.

Wanneer dit niet mogelijk is binnen om op korte termijn te realiseren, dan willen wij ons richten op de zomer van 2023. Maar de besproken zaken over parkeren, stikstof-compensatie, meerkosten voor stikstof-reductie en de vergunningsverlening door Noordenveld blijven dan overeind natuurlijk.

Met hartelijke groet,
mede namens Tom de Ket,

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs

Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06
E @hetpauperparadijs.nl

Date : 15-2-2022 21:35:18
From : "Hans Kuipers" [redacted] **@drenthe.nl**
To : [redacted] **@hetpauperparadijs.nl**
Cc : "[redacted] **@hetpauperparadijs.nl, "**[redacted] **@drenthe.nl**
Subject : RE: gesprek Pauperparadijs

Dag Wolter,

Ik heb vanmiddag met Tom het volgende afgesproken:

- Jullie mailen de gegevens van het ecologisch adviesbureau dat jullie in de arm hebben naar mij, ik vraag onze vergunningverleners (team VTH) dit z.s.m. op te pakken, zodat wederzijds de juiste mensen met stikstofkennis, met elkaar spreken. Samen gaan we helderheid verkrijgen: welke opties liggen nog op tafel. Vrijdag 11/2 heeft een boer rond Fochteloërveen zich gemeld bij jullie die emissierechten beschikbaar wil stellen aan jullie – is mogelijke optie, bespreken met VTH.
- Het college van GS vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil wel dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt.
- Zodra het stikstofvraagstuk is opgelost, gaat de vergunningverlening terug naar de gemeente, zij gaan immers over de evenementenvergunning.
- Contacten met pers: we uiten gezamenlijk dat we in goed gesprek zijn; de opmerkingen over ambtenaren en bestuurders waren niet charmant.
- Mocht er nog ruis ontstaan, bellen jullie mij en vice versa.

Ik zou dus nog graag van je de contactgegevens van het adviesbureau ontvangen, dan kunnen wij dat spoedig ter hand nemen.

Hartelijke groet,
Hans Kuipers
06[redacted]

Van: [redacted] @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 15:40
Aan: Hans Kuipers <[redacted] @drenthe.nl>
CC:[redacted] @hetpauperparadijs.nl>;[redacted] @drenthe.nl>
Onderwerp: gesprek Pauperparadijs

Geachte heer Kuipers, beste Hans,

Naar aanleiding van uw gesprek met Tom de Ket vanmiddag willen wij benadrukken dat wij zeker met de provincie in gesprek zijn gebleven. Naar ons weten is ook gedeputeerde Vedelaar ingelicht en geraadpleegd naar aanleiding van de situatie met stikstof en de vergunningsverlening door Noordenveld. Daarnaast hebben wij op ambtelijk niveau contact gehouden met [redacted] .

Wij willen nog steeds graag een nieuwe serie voorstelling van Het Pauperparadijs in Veenhuizen spelen.
Wellicht is het zelfs mogelijk dat deze zomer nog te doen, maar dat moeten wij onderzoeken, omdat er een aantal belangrijke termijnen in de voorbereiding overschreden zijn inmiddels.

Voor ons is het van belang dat er dan op de kortstmogelijke termijn een 4-tal zaken geregeld worden, waarop wij als stichting helaas weinig invloed blijken te hebben:
- parkeren wordt mogelijk op het terrein van het Gevangenismuseum
- de berekende stikstofdepositie kan worden 'verleast' of gecompenseerd met bestaande stikstofrechten, i.c. via [redacted] in Zuidvelde
- wij hebben een alternatief voor de dieselaggregaat in de vorm van een accuvoorziening en gebruik van LED-licht. De meerkosten hiervan kunnen we in overleg beleggen bij de provincie.
- belangrijk is dat de evenementenvergunning van de gemeente Noordenveld zo snel mogelijk via een versnelde procedure wordt toegekend. Wij hebben hierin belangrijke tijd verloren en de gemeente stelt zich nu op het standpunt dat dit niet meer realiseerbaar is, omdat bezwaartermijnen meegerekend moeten worden. Dit was eerdere jaren niet het geval. Wij kunnen de voorstellingen 1 of 2 weken uitstellen, maar meer niet want dan komen we te laat uit in september 2022.

Wanneer dit niet mogelijk is binnen om op korte termijn te realiseren, dan willen wij ons richten op de zomer van 2023. Maar de besproken zaken over parkeren, stikstof-compensatie, meerkosten voor stikstof-reductie en de vergunningsverlening door Noordenveld blijven dan overeind natuurlijk.

Met hartelijke groet,
mede namens Tom de Ket,

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06[redacted]
E [redacted] @hetpauperparadijs.nl

Date : 16-2-2022 9:43:47
From : "[redacted]"
To : "[redacted]@hetpauperparadijs.nl, "Hans Kuipers"[redacted]@drenthe.nl
Cc : "[redacted]@hetpauperparadijs.nl
Subject : RE: gesprek Pauperparadijs
Attachment : image001.jpg;image002.jpg;

Geachte heer Lommerde,

Namens gedeputeerde Kuipers, dank voor het toesturen van de gegevens. Wij zetten dat direct door naar onze afdeling VTH met het verzoek contact op te nemen met uw adviesbureau.

Hartelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe
www.provincie.drenthe.nl
T: (0592)[redacted]
M: 06[redacted]
E[redacted]@drenthe.nl

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 08:43
Aan: Hans Kuipers[redacted]@drenthe.nl>
CC:[redacted]@hetpauperparadijs.nl>;[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: gesprek Pauperparadijs

Goedemorgen Hans,

Bijgaand de contactgegevens van onze advies bureau:

[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058[redacted]
E:[redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

RHO ADVISEURS

Hartelijke groet,
Wolter

Verstuurd vanaf mijn foon

Op 15 feb. 2022 om 21:35 heeft Hans Kuipers[redacted]@drenthe.nl> het volgende geschreven:

Dag Wolter,

Ik heb vanmiddag met Tom het volgende afgesproken:

- Jullie mailen de gegevens van het ecologisch adviesbureau dat jullie in de arm hebben naar mij, ik vraag onze vergunningverleners (team VTH) dit z.s.m. op te pakken, zodat wederzijds de juiste mensen met stikstofkennis, met elkaar spreken. Samen gaan we helderheid verkrijgen: welke opties liggen nog op tafel. Vrijdag 11/2 heeft een boer rond Fochteloërveen zich gemeld bij jullie die emissierechten beschikbaar wil stellen aan jullie – is mogelijke optie, bespreken met VTH.
- Het college van GS vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil wel dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt.
- Zodra het stikstofvraagstuk is opgelost, gaat de vergunningverlening terug naar de gemeente, zij gaan immers over de evenementenvergunning.
- Contacten met pers: we uiten gezamenlijk dat we in goed gesprek zijn; de opmerkingen over ambtenaren en bestuurders waren niet charmant.
- Mocht er nog ruis ontstaan, bellen jullie mij en vice versa.

Ik zou dus nog graag van je de contactgegevens van het adviesbureau ontvangen, dan kunnen wij dat spoedig ter hand nemen.

Hartelijke groet,
Hans Kuipers
06-[redacted]

Van:[redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 15:40
Aan: Hans Kuipers[redacted]@drenthe.nl>
CC:[redacted]@hetpauperparadijs.nl>;[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: gesprek Pauperparadijs

Geachte heer Kuipers, beste Hans,

Naar aanleiding van uw gesprek met Tom de Ket vanmiddag willen wij benadrukken dat wij zeker met de provincie in gesprek zijn gebleven. Naar ons weten is ook gedeputeerde Vedelaar ingelicht en geraadpleegd naar aanleiding van de situatie met stikstof en de vergunningsverlening door Noordenveld. Daarnaast hebben wij op ambtelijk niveau contact gehouden met[redacted].

Wij willen nog steeds graag een nieuwe serie voorstelling van Het Pauperparadijs in Veenhuizen spelen.
Wellicht is het zelfs mogelijk dat deze zomer nog te doen, maar dat moeten wij onderzoeken, omdat er een aantal belangrijke termijnen in de voorbereiding overschreden zijn inmiddels.

Voor ons is het van belang dat er dan op de kortstmogelijke termijn een 4-tal zaken geregeld worden, waarop wij als stichting helaas weinig invloed blijken te hebben:
- parkeren wordt mogelijk op het terrein van het Gevangenismuseum
- de berekende stikstofdepositie kan worden 'verleast' of gecompenseerd met bestaande stikstofrechten, i.c. via [redacted] in Zuidvelde
- wij hebben een alternatief voor de dieselaggregaat in de vorm van een accuvoorziening en gebruik van LED-licht. De meerkosten hiervan kunnen we in overleg beleggen bij de provincie.
- belangrijk is dat de evenementenvergunning van de gemeente Noordenveld zo snel mogelijk via een versnelde procedure wordt toegekend. Wij hebben hierin belangrijke tijd verloren en de gemeente stelt zich nu op het standpunt dat dit niet meer realiseerbaar is, omdat bezwaartermijnen meegerekend moeten worden. Dit was eerdere jaren niet het geval. Wij kunnen de voorstellingen 1 of 2 weken uitstellen, maar meer niet want dan komen we te laat uit in september 2022.

Wanneer dit niet mogelijk is binnen om op korte termijn te realiseren, dan willen wij ons richten op de zomer van 2023. Maar de besproken zaken over parkeren, stikstof-compensatie, meerkosten voor stikstof-reductie en de vergunningsverlening door Noordenveld blijven dan overeind natuurlijk.

Met hartelijke groet,
mede namens Tom de Ket,

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06[redacted]
E [redacted]@hetpauperparadijs.nl

Date : 3-3-2022 14:30:59
From : "[redacted]@hetpauperparadijs.nl
To : "[redacted]@noordenveld.nl
Cc : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : Re: Lokale media

Hi,

Dat doe ik.

groet,
wolter

> Op 3 mrt. 2022, om 14:01 heeft [redacted]@noordenveld.nl> het volgende geschreven:
>
> Goedemiddag Wolter,
>
> Als je straks het bericht verstuurt, zou je deze dan ook naar onze lokale media toe willen sturen? Hierbij de e-mailadressen:
>
> dekrant@media-totaal.nl
> info@ditisroden.nl
> info@ditispeize.nl
> roderjournaal@ndcmediagroep.nl
> redactie@rtvzulthe.nl
> datstaat@planet.nl (Norger Courant)
>
> Alvast heel vriendelijk bedankt!
>
> Met vriendelijke groet,
>
> [redacted] communicatie
> 06[redacted]
> [redacted]@noordenveld.nl

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06[redacted]
E [redacted]@hetpauperparadijs.nl

Date : 3-3-2022 14:31:34
From : [redacted]**@noordenveld.nl**
To : [redacted]**@hetpauperparadijs.nl**
Cc : "[redacted]**@drenthe.nl**
Subject : RE: Lokale media
Attachment : image001.png;image002.png;image003.jpg;image004.png;image005.png;image006.png;image007.png;image008.png;

Dank je Wolter, fijn!

Met vriendelijke groet,

[redacted] communicatie
06[redacted]
[redacted]@noordenveld.nl
GEMEENTE NOORDENVELD

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: donderdag 3 maart 2022 14:30
Aan: [redacted]@noordenveld.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Lokale media

Waarschuwing: Deze e-mail is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of open geen bijlagen tenzij u de afzender herkent en weet dat de inhoud veilig is.

Hi,

Dat doe ik.

groet,
wolter

> Op 3 mrt. 2022, om 14:01 heeft [redacted]@noordenveld.nl> het volgende geschreven:
>
> Goedemiddag Wolter,
>
> Als je straks het bericht verstuurt, zou je deze dan ook naar onze lokale media toe willen sturen? Hierbij de e-mailadressen:
>
> dekrant@media-totaal.nl
> info@ditisroden.nl
> info@ditispeize.nl
> roderjournaal@ndcmediagroep.nl
> redactie@rtvzulthe.nl
> datstaat@planet.nl (Norger Courant)
>
> Alvast heel vriendelijk bedankt!
>
> Met vriendelijke groet,
>
> [redacted] communicatie
> 06[redacted]
> [redacted]@noordenveld.nl

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06[redacted]
E [redacted]@hetpauperparadijs.nl

Date : 10-5-2022 16:16:33
From : "[redacted]
To : "[redacted]**@drenthe.nl**
Subject : RE: Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;

Al geregeld – memo ligt bij Jetta en Hans[redacted]

Is de gemeente Noordenveld trouwens ook helemaal op de hoogte van de inhoud van het memo en de stavaza? De bgm van Noordenveld is nl ook bij het gesprek aanwezig.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe

[redacted]
+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 10 mei 2022 13:55
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

Hallo [redacted],

Ik heb geen aantekeningen gemaakt en weet niet meer uit mijn hoofd wat de 3 punten zijn. Ik stuur je hierbij de word versie. Wil jij die 3 punten dan toevoegen? Of PDF versturen met in de mail de 3 punten toevoegen?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

[redacted]
+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 9 mei 2022 14:35
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

Ik zou er heel gelukkig van worden als jij dat zou doen…. sowieso al omdat je een pdf stuurt, daar kan ik niet in wijzigen[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe

[redacted]
+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 9 mei 2022 11:19
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Pauperparadijs

Hallo [redacted]

Je kan deze notitie gebruiken voor het inlichten van Jetta over het Pauperparadijs. Voeg jij daar de 3 punten aan toe?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Date : 9-5-2022 14:34:30
From : "[redacted]
To : "[redacted]**@drenthe.nl**
Subject : RE: Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;

Ik zou er heel gelukkig van worden als jij dat zou doen…. sowieso al omdat je een pdf stuurt, daar kan ik niet in wijzigen[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe

[redacted]
+31 592[redacted]
werkdagen:[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 9 mei 2022 11:19
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Pauperparadijs

Hallo[redacted],

Je kan deze notitie gebruiken voor het inlichten van Jetta over het Pauperparadijs. Voeg jij daar de 3 punten aan toe?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Date : 14-3-2022 17:40:33
From : "secretariaatcvdk"[redacted]@drenthe.nl
To : [redacted]@gmail.com"[redacted]@gmail.com,[redacted]@outofofficeproductions.nl"[redacted]@outofofficeproductions.nl, "Bestuurssecretariaat Gemeente Noordenveld"[redacted]@noordenveld.nl,[redacted]@drenthe.nl
Cc : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Vervolggesprek inz. Het Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;

Goedemiddag allen,

Hartelijk dank voor de snelle reacties! Dit overleg plannen we definitief in op donderdag 12 mei, 10.00 – 11.00 uur. Ik stuur u zo een vergaderverzoek met link naar MS Teams.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted]@drenthe.nl

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Van: secretariaatcvdk
Verzonden: maandag 14 maart 2022 16:59
[redacted]@gmail.com[redacted]@outofofficeproductions.nl
CC: Bestuurssecretariaat Gemeente Noordenveld <[redacted]@noordenveld.nl>;[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Vervolggesprek inz. Het Pauperparadijs

Geachte meneer De Ket en meneer Lommerde,

Mij is gevraagd om in de maand mei een digitale afspraak in te plannen tussen u, burgemeester Klaas Smid, gedeputeerde Hans Kuipers en cvdK Jetta Klijnsma. In de agenda's van de bestuurders hebben wij de volgende momenten gereserveerd:

- Dinsdag 10 mei, 16.00 – 17.00 uur
- Donderdag 12 mei, 10.00 – 11.00 uur | Voorkeur
- Dinsdag 17 mei, 16.00 – 17.00 uur.

Graag hoor ik van u of hier een beschikbaar moment tussen zit. Ik zal u dan een vergaderverzoek sturen met link naar MS Teams.

Ik wacht uw reactie af. Alvast bedankt voor de genomen moeite!

Met vriendelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted]@drenthe.nl

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Date : 7-4-2022 17:18:27
From : "Arnout Venekamp" [redacted]**@drenthe.nl**
To : " [redacted]**@drenthe.nl, "** [redacted]**@drenthe.nl,** [redacted]**@drenthe.nl, "** [redacted]**@drenthe.nl**
Subject : RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image006.png;image007.png;

Ik zou aangeven dat het door drie verschillende personen is beoordeeld met dezelfde uitkomst, dat maakt duidelijk dat we er erg serieus naar hebben gekeken. Verder zou ik afsluiten met een uitnodiging om dit nog in een gesprek verder toe te lichten en te bespreken. In een dergelijk gesprek kun je ook beter de risico's duiden die op de loer liggen als deze weg verder bewandeld wordt. Dat leent zich niet/minder voor mailcontact op dit moment in het proces. Op basis van goede gesprekken en de juiste inhoud zijn ze denk ik (eerder) geneigd de betere en veiligere route te kiezen. Daar is nu ook nol (voldoende) tijd voor.

Met vriendelijke groet,

Arnout Venekamp
Team VTH
Teammanager

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]
[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 7 april 2022 16:56
Aan: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo dames en heren,

Ik stel onderstaande mail voor aan [redacted]. Ik heb er voor gekozen om het vrij algemeen te houden en niet alle voorbeelden op te nemen in de mail. Bij een nadere discussie daarover kunnen we dat nog inbrengen. Ik zal straks nog even bellen met [redacted]. Dan kan ik alvast aangeven hoe we er in staan. Morgen wil ik de mail versturen.

[redacted]: is het nog nodig om dit aan te kondigen bij Hans?

[redacted]

Hallo [redacted],

Wij zijn van mening dat je rapportage 'voortoets Pauperparadijs maart 2022' (hierna rapportage) niet is aan te merken als een voortoets, maar moet worden gezien als een deel van een passende beoordeling. Hieronder geven we daar enkele voorbeelden voor aan. Het voldoet volgens ons ook niet aan de voorbeelden in de 'handreiking voortoets stikstof' van BIJ12 (hierna handreiking). Komt er wel op neer dat onder de huidige omstandigheden we van mening zijn dat er een natuurvergunningplicht geldt voor uitvoering van het Pauperparadijs. We kunnen het er in ons eerstvolgende overleg over hebben, bijvoorbeeld waarom je van mening bent waarom deze situatie wel aan een voorbeeld uit de handreiking voldoet.

1. In de aanleiding (onder 1.1.) van je rapportage merk je het volgende op: *Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2021) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke extra depositie op qua stikstof "overbelaste" habitats in Natura 2000. Significante effecten op Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat minimaal een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.* Daarentegen staat het onderstaande in de handreiking.

   Wanneer bij een plan of project met stikstofuitstoot op voorhand significant negatieve effecten kunnen worden uitgesloten, hoeft de initiatiefnemer geen Passende Beoordeling te maken en is het plan of project niet vergunningplichtig. Deze beoordeling wordt gedaan in de Voortoets.

2. In je rapportage geef je aan dat de voorliggende voortoets uitsluitend is gebaseerd op objectieve, openbare en onomstreden gegevens en bronnen. Daarentegen is het veldbezoek van 18 maart 2020 niet als zodanig te beschouwen.

3. In je rapportage betrek je maatregelen die nog niet zijn uitgevoerd en die dus ook nog niet aantoonbaar hun werking hebben laten zien. In de handreiking staat daarentegen het volgende:

- Het betrekken van maatregelen waarvan de voordelen niet vaststaan ten tijde van de Voortoets[7], dat wil zeggen het effect van herstelmaatregelen, voor zover nog niet aantoonbaar opgetreden in de huidige situatie en voor zover het effect niet vaststaat voor de duur van het plan of project; en het toekomstig effect van bronmaatregelen ter vermindering van stikstofdepositie of een veronderstelde autonome daling;

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' <[redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl' [redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Date : 7-4-2022 17:41:01
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : [redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, "Arnout Venekamp"[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image006.png;image007.png;

Hoi [redacted]

Eens met [redacted] zijn opmerking. Zodra je zijn opmerking verwerkt, dan is de vervolgvraag die je kunt verwachten wat er dan precies verkeerd is. Hopelijk kunnen we dat tijdens een vooroverleg beter aangeven (maar dan moeten wij eerst onze interne lijn / notitie t.a.v. hoe om te gaan met PB's stikstof zelf ook helder zien te krijgen). Ik ruim daar volgende week tijd voor in.

Voor de rest is het een prima mail.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
[redacted] Wet natuurbescherming

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 7 april 2022 17:01
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo,

Ik zou ook nog ergens aangeven dat wij op voorhand niet akkoord gaan als dit in een passende beoordeling zou terugkomen.
Als we dat niet doen verwacht ik per ommegaande een PB terug waarin het effect wordt weggeschreven.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team vergunningen, toezicht en handhaving

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 7 april 2022 16:56
Aan: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo dames en heren,

Ik stel onderstaande mail voor aan [redacted]. Ik heb er voor gekozen om het vrij algemeen te houden en niet alle voorbeelden op te nemen in de mail. Bij een nadere discussie daarover kunnen we dat nog inbrengen. Ik zal straks nog even bellen met [redacted]. Dan kan ik alvast aangeven hoe we er in staan. Morgen wil ik de mail versturen.

[redacted] is het nog nodig om dit aan te kondigen bij Hans?

[redacted]

Hallo [redacted]

Wij zijn van mening dat je rapportage 'voortoets Pauperparadijs maart 2022' (hierna rapportage) niet is aan te merken als een voortoets, maar moet worden gezien als een deel van een passende beoordeling. Hieronder geven we daar enkele voorbeelden voor aan. Het voldoet volgens ons ook niet aan de voorbeelden in de 'handreiking voortoets stikstof' van BIJ12 (hierna handreiking). Komt er wel op neer dat onder de huidige omstandigheden we van mening zijn dat er een natuurvergunningplicht geldt voor uitvoering van het Pauperparadijs. We kunnen het er in ons eerstvolgende overleg over hebben, bijvoorbeeld waarom je van mening bent waarom deze situatie wel aan een voorbeeld uit de handreiking voldoet.

1. In de aanleiding (onder 1.1.) van je rapportage merk je het volgende op: *Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2021) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke extra depositie op qua stikstof "overbelaste" habitats in Natura 2000. Significante effecten op Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat minimaal een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming vereist*

is. Daarentegen staat het onderstaande in de handreiking.

Wanneer bij een plan of project met stikstofuitstoot op voorhand significant negatieve effecten kunnen worden uitgesloten, hoeft de initiatiefnemer geen Passende Beoordeling te maken en is het plan of project niet vergunningplichtig. Deze beoordeling wordt gedaan in de Voortoets.

2. In je rapportage geef je aan dat de voorliggende voortoets uitsluitend is gebaseerd op objectieve, openbare en onomstreden gegevens en bronnen. Daarentegen is het veldbezoek van 18 maart 2020 niet als zodanig te beschouwen.

3. In je rapportage betrek je maatregelen die nog niet zijn uitgevoerd en die dus ook nog niet aantoonbaar hun werking hebben laten zien. In de handreiking staat daarentegen het volgende:

- Het betrekken van maatregelen waarvan de voordelen niet vaststaan ten tijde van de Voortoets[7], dat wil zeggen het effect van herstelmaatregelen, voor zover nog niet aantoonbaar opgetreden in de huidige situatie en voor zover het effect niet vaststaat voor de duur van het plan of project; en het toekomstig effect van bronmaatregelen ter vermindering van stikstofdepositie of een veronderstelde autonome daling;

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' <[redacted]@noordenveld.nl>; 'w[redacted]@hetpauperparadijs.nl' [redacted]@hetpauperparadijs.nl>[redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Date : 8-4-2022 10:23:11
From : "
To : " **@drenthe.nl, "Arnout Venekamp"** **@drenthe.nl,** **@drenthe.nl, "** **@drenthe.nl**
Subject : RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image006.png;image007.png;

Ho

Het lijkt me goed om in het poho even een mondelinge update te doen mbt de gesprekken met Pauperparadijs. Het is goed om aan te geven wat de stavaza is, omdat we ook over een aantal weken weer met ze om tafel zitten.
Ik begrijp dat jouw mailvoorstel, een mailwisseling is met stikstof/juridisch adviseurs? Waar ik Hans meerdere keren aandacht voor heb horen vragen, is dat we ons bewust moeten zijn met wie we communiceren, als het gaat om toon en jargon en wanneer iets niet mogelijk is, we ons best doen mee te denken en te faciliteren. Ik zou dat nog even betrekken bij je overwegingen.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe

+31 592
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 7 april 2022 16:56
Aan: Arnout Venekamp @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo dames en heren,

Ik stel onderstaande mail voor aan . Ik heb er voor gekozen om het vrij algemeen te houden en niet alle voorbeelden op te nemen in de mail. Bij een nadere discussie daarover kunnen we dat nog inbrengen. Ik zal straks nog even bellen met . Dan kan ik alvast aangeven hoe we er in staan. Morgen wil ik de mail versturen.

: is het nog nodig om dit aan te kondigen bij Hans?

Hallo ,

Wij zijn van mening dat je rapportage 'voortoets Pauperparadijs maart 2022' (hierna rapportage) niet is aan te merken als een voortoets, maar moet worden gezien als een deel van een passende beoordeling. Hieronder geven we daar enkele voorbeelden voor aan. Het voldoet volgens ons ook niet aan de voorbeelden in de 'handreiking voortoets stikstof' van BIJ12 (hierna handreiking). Komt er wel op neer dat onder de huidige omstandigheden we van mening zijn dat er een natuurvergunningplicht geldt voor uitvoering van het Pauperparadijs. We kunnen het er in ons eerstvolgende overleg over hebben, bijvoorbeeld waarom je van mening bent waarom deze situatie wel aan een voorbeeld uit de handreiking voldoet.

1. In de aanleiding (onder 1.1.) van je rapportage merk je het volgende op: *Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2021) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke extra depositie op qua stikstof "overbelaste" habitats in Natura 2000. Significante effecten op Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat minimaal een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.* Daarentegen staat het onderstaande in de handreiking.

> *Wanneer bij een plan of project met stikstofuitstoot op voorhand significant negatieve effecten kunnen worden uitgesloten, hoeft de initiatiefnemer geen Passende Beoordeling te maken en is het plan of project niet vergunningplichtig. Deze beoordeling wordt gedaan in de Voortoets.*

2. In je rapportage geef je aan dat de voorliggende voortoets uitsluitend is gebaseerd op objectieve, openbare en onomstreden gegevens en bronnen. Daarentegen is het veldbezoek van 18 maart 2020 niet als zodanig te beschouwen.

3. In je rapportage betrek je maatregelen die nog niet zijn uitgevoerd en die dus ook nog niet aantoonbaar hun werking hebben laten zien. In de handreiking staat daarentegen het volgende:

- Het betrekken van maatregelen waarvan de voordelen niet vaststaan ten tijde van de Voortoets[7], dat wil zeggen het effect van herstelmaatregelen, voor zover nog niet aantoonbaar opgetreden in de huidige situatie en voor zover het effect niet vaststaat voor de duur van het plan of project; en het toekomstig effect van bronmaatregelen ter vermindering van stikstofdepositie of een veronderstelde autonome daling;

Met vriendelijke groet,

Team VTH

provincie Drenthe

+31 592
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl

www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl' <[redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl> [redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Date : 7-4-2022 17:00:43
From : [redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl, "Arnout Venekamp" [redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, [redacted]" [redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image006.png;image007.png;

Hallo,

Ik zou ook nog ergens aangeven dat wij op voorhand niet akkoord gaan als dit in een passende beoordeling zou terugkomen.
Als we dat niet doen verwacht ik per ommegaande een PB terug waarin het effect wordt weggeschreven.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team vergunningen, toezicht en handhaving

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 7 april 2022 16:56
Aan: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl> [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo dames en heren,

Ik stel onderstaande mail voor aan [redacted]. Ik heb er voor gekozen om het vrij algemeen te houden en niet alle voorbeelden op te nemen in de mail. Bij een nadere discussie daarover kunnen we dat nog inbrengen. Ik zal straks nog even bellen met [redacted]. Dan kan ik alvast aangeven hoe we er in staan. Morgen wil ik de mail versturen.

[redacted]: is het nog nodig om dit aan te kondigen bij Hans?

[redacted]

Hallo[redacted]

Wij zijn van mening dat je rapportage 'voortoets Pauperparadijs maart 2022' (hierna rapportage) niet is aan te merken als een voortoets, maar moet worden gezien als een deel van een passende beoordeling. Hieronder geven we daar enkele voorbeelden voor aan. Het voldoet volgens ons ook niet aan de voorbeelden in de 'handreiking voortoets stikstof' van BIJ12 (hierna handreiking). Komt er wel op neer dat onder de huidige omstandigheden we van mening zijn dat er een natuurvergunningplicht geldt voor uitvoering van het Pauperparadijs. We kunnen het er in ons eerstvolgende overleg over hebben, bijvoorbeeld waarom je van mening bent waarom deze situatie wel aan een voorbeeld uit de handreiking voldoet.

1. In de aanleiding (onder 1.1.) van je rapportage merk je het volgende op: *Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2021) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke extra depositie op qua stikstof "overbelaste" habitats in Natura 2000. Significante effecten op Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat minimaal een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.* Daarentegen staat het onderstaande in de handreiking.

> *Wanneer bij een plan of project met stikstofuitstoot op voorhand significant negatieve effecten kunnen worden uitgesloten, hoeft de initiatiefnemer geen Passende Beoordeling te maken en is het plan of project niet vergunningplichtig. Deze beoordeling wordt gedaan in de Voortoets.*

2. In je rapportage geef je aan dat de voorliggende voortoets uitsluitend is gebaseerd op objectieve, openbare en onomstreden gegevens en bronnen. Daarentegen is het veldbezoek van 18 maart 2020 niet als zodanig te beschouwen.

3. In je rapportage betrek je maatregelen die nog niet zijn uitgevoerd en die dus ook nog niet aantoonbaar hun werking hebben laten zien. In de handreiking staat daarentegen het volgende:

- Het betrekken van maatregelen waarvan de voordelen niet vaststaan ten tijde van de Voortoets[7], dat wil zeggen het effect van herstelmaatregelen, voor zover nog niet aantoonbaar opgetreden in de huidige situatie en voor zover het effect niet vaststaat voor de duur van het plan of project; en het toekomstig effect van bronmaatregelen ter vermindering van stikstofdepositie of een veronderstelde autonome daling;

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl' <[redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl> [redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Date : 5-3-2022 12:59:48
From : "Hans Kuipers" [redacted] **@drenthe.nl**
To : "Anry Kleine Deters" [redacted] **@drentsparlement.nl, "Jetta Klijnsma"** [redacted] **@drenthe.nl**
Cc : "Hendrikus Loof" [redacted] **@drentsparlement.nl, "Bart van Dekken"** [redacted] **@drentsparlement.nl, "Willemien Meeuwissen-Dekker"** [redacted] **@drentsparlement.nl, "Ewoud Bos"** [redacted] **@drentsparlement.nl, "Bernadette van den Berg-Slagter"** [redacted] **@drentsparlement.nl, "Wim Moinat"** [redacted] **@drentsparlement.nl, "Thomas Blinde"** [redacted] **@drentsparlement.nl, "Renate Zuiker"** [redacted] **@drentsparlement.nl, "Nico Uppelschoten"** [redacted] **@drentsparlement.nl, "Simone Buissink"** [redacted] **@drentsparlement.nl**
Subject : RE: Vraag m.b.t. mogelijk opschorten theatervoorstelling Pauperparadijs naar 2023.
Attachment : PS090322 A17 Beantwschr.vr. VVD 03-03-2022 Pauperparadijs COMPL.pdf;PS090322 A16 Beantw.schr.vr. JA21 03-03-2022 Pauperparadijs COMPL.pdf;image001.jpg;image002.jpg;

Dag Anry e.a.,

Het spijt me dat je dit bericht uit de media hebt moeten vernemen en de informatie vanuit het college hierover hebt gemist.

Wij hebben de schriftelijke vragen van JA21 en VVD beantwoord en deze zijn, in afstemming met de griffie, ook per mail aan de Staten verstuurd voordat het bericht onder aandacht van de pers is gebracht. Ten overvloede voeg ik de beantwoording nogmaals bij. Daarmee hebben we volgens mij de Staten tijdig geïnformeerd.

Inhoudelijk klopt het dat in gezamenlijk overleg tussen de producenten van het Pauperparadijs, de gemeente Noordenveld en de provincie is besloten alle inzet te plegen op het laten plaatsvinden van een nieuwe reeks voorstellingen van het Pauperparadijs in de zomer van 2023 – het jaar waarin Veenhuizen 200 jaar bestaat. Dit jubileum grijpen we gezamenlijk aan voor de reprise van dit theaterspektakel in Veenhuizen. Verder verwijs ik naar de beantwoording.

Ik hoop hiermee je vragen te hebben beantwoord. Anders stel ik voor om even te bellen (06-[redacted]).

Voor nu een fijn weekend en met hartelijke groet,
Hans

Van: Anry Kleine Deters <[redacted]@drentsparlement.nl>
Verzonden: vrijdag 4 maart 2022 23:38
Aan: Jetta Klijnsma [redacted]@drenthe.nl>
CC: Hendrikus Loof [redacted]@drentsparlement.nl>; Bart van Dekken [redacted]@drentsparlement.nl>; Willemien Meeuwissen-Dekker [redacted]@drentsparlement.nl>; Ewoud Bos [redacted]@drentsparlement.nl>; Bernadette van den Berg-Slagter [redacted]@drentsparlement.nl>; Wim Moinat [redacted]@drentsparlement.nl>; Thomas Blinde [redacted]@drentsparlement.nl>; Renate Zuiker [redacted]@drentsparlement.nl>; Nico Uppelschoter [redacted]@drentsparlement.nl>; Simone Buissink [redacted]@drentsparlement.nl>; Hans Kuipers [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Vraag m.b.t. mogelijk opschorten theatervoorstelling Pauperparadijs naar 2023.

Geachte voorzitter van het Drents Parlement, Beste Jetta,
cc aan de collega-fractievoorzitters, gedeputeerde en griffier.

In de commissievergadering OGB (16 februari jl.) heeft de fractie van D66 n.a.v. berichten in de media gevraagd naar het mogelijk niet verstrekken van een vergunning aan de theatervoorstellingen van het Pauperparadijs in 2022.
(We hebben ook schriftelijke vragen van de fractie van de VVD en JA21 gezien over het mogelijk niet verstrekken van de vergunning.)
In de beantwoording in de commissie door de gedeputeerde kregen wij de indruk dat vanuit GS een maximale inspanning verricht zou worden om alsnog tot een afhandeling te komen waarop de voorstellingen wel in 2022 zouden kunnen plaatsvinden.
In de media lezen we nu dat de voorstellingen, wegens het ontbreken van een vergunning niet in 2022 maar in 2023 zullen plaatsvinden.
Is dit juist en vind u het met ons bijzonder dat we als Statenleden hiervan kennis moeten nemen via de media?

Met vriendelijke groet,

Anry Kleine Deters
Fractievoorzitter

D66 Drenthe

T: +31 (0) 591[redacted]
M: +31 (0) 6[redacted]

Nieuwsgierig naar onze politieke resultaten? Klik hier.

D66 drenthe
Voor de toekomst

Provinciehuis Westerbrink 1, Assen
Postadres Postbus 122, 9400 AC Assen

www.provincie.drenthe.nl

+31 592 365555
post@drenthe.nl

Volg ons op

provincie Drenthe

Aan:
Mevrouw A. Udinga

(i.a.a. de overige Statenleden)

Assen, 3 maart 2022
Ons kenmerk 9/5.2/2022000346
Behandeld door team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde over Pauperparadijs

Geachte mevrouw Udinga,

In uw brief van 17 februari 2022 stelde u een aantal vragen over Pauperparadijs. Deze vragen beantwoorden wij als volgt.

Vraag 1
Theatermakers zijn geen stikstofdeskundigen. Heeft de provincie er derhalve alles aan gedaan om de initiatiefnemers van Het Pauperparadijs bij de hand te nemen en handvatten te bieden bij het zoeken naar manieren om het evenement aan te passen zodat het wel door kan gaan?

Antwoord 1
In gezamenlijk overleg tussen de producenten van het Pauperparadijs, de gemeente Noordenveld en de provincie is besloten alle inzet te plegen op het laten plaatsvinden van een nieuwe reeks voorstellingen van het Pauperparadijs in de zomer van 2023 – het jaar waarin Veenhuizen 200 jaar bestaat. Dit jubileum grijpen we gezamenlijk aan voor de reprise van dit theaterspektakel in Veenhuizen.
Als provincie doen we ons uiterste best zodat het Pauperparadijs tijdig kan beschikken over de benodigde natuurtoestemming, met inachtneming van de daarbij horende procedures en inspraaktermijnen die hierbij aan de orde zijn.

Vraag 2
Is het college voornemens om op zeer korte termijn de gesprekken met de initiatiefnemers te hervatten om zo tot een oplossing te komen?

Antwoord 2
Zie antwoord 1.

Vraag 3
Denkt het college bij deze oplossingen onder meer aan de provinciale stikstofbank, het opkopen van stikstofrechten voor evenementen, het gebruikmaken van de bestaande vergunning van het Gevangenismuseum of eventueel extra financiële ondersteuning? Of ziet zij andere mogelijkheden?

Antwoord 3
Wij betrekken alle opties bij de besprekingen voor de benodigde vergunning voor 2023. Zie verder antwoord 1.

Vraag 4
Zijn er nu al andere evenementen, voorstellingen of activiteiten bekend waar de onduidelijke regels omtrent de stikstofcrisis 'roet in het eten' dreigen te gooien? Wat gaat het college hier aan doen?

Antwoord 4
De PAS-uitspraak van mei 2019 heeft verstrekkende gevolgen, zo blijkt ook hier. Het laat zien dat het stikstofprobleem niet alleen een rol speelt bij boeren en woning- en wegenbouw. We moeten blijven zorgen voor deugdelijke vergunningen die juridisch houdbaar zijn. Dit is steeds ingewikkelder. Vergunningverlening is erg moeilijk zolang de stikstofdeken niet afneemt. Voor evenementen nabij Natura 2000 zijn het onzekere tijden. Wij zijn continue aan het werk om de taaie stikstofproblematiek het hoofd te bieden. Dit doen wij in samenwerking met alle andere provincies en met het rijk. De gebiedsgerichte aanpak is een voorbeeld van het werk dat op provinciaal niveau kan worden gedaan om de problematiek op termijn te kunnen tackelen.

Vraag 5
Deelt GS onze zorgen dat de wijze waarop de stikstofcrisis zich ontwikkelt in Nederland een verlammende werking heeft op onze maatschappij? Welke mogelijkheden ziet de provincie om vanuit haar rol de gevolgen hiervan te verzachten c.q. in goede banen te leiden?

Antwoord 5
Zie antwoord 4.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris

Aan: Voorzitter van Gedeputeerde Staten in Drenthe Mevr. J. Klijnsma
Postbus 122
9400 AC Assen
Assen, 17 februari 2022
Betreft: Schriftelijke vragen ex artikel 41 RvO over Pauperparadijs

Geachte voorzitter,
In het dagblad van het Noorden van zaterdag 12 februari 2022 is te lezen dat het openlucht spektakelstuk 'Het Pauperparadijs' deze zomer niet in Veenhuizen opgevoerd kan worden vanwege de stikstofdepositie. Veenhuizen ligt dichtbij het Natura 2000-gebied Het Fochteloërveen. Het gaat om 0,01 mol per hectare, veroorzaakt door het verkeer en een aggregaat. Voor de vergunning moet dat 0,0 mol zijn. Het artikel insinueert dat de provincie niet voldoende in het werk heeft gesteld om samen met de productie naar oplossingen te zoeken. Daardoor voelde deze zich naar eigen zeggen genoodzaakt om de stekker uit het project te trekken.

Vergunning
Deze culturele ondernemers hebben de afgelopen jaren nauwelijks steun van de overheid gekregen en moesten hun eigen broek ophouden. Nu eindelijk de coronacrisis ten einde loopt en evenementen weer opgestart kunnen worden, worden ze naar eigen zeggen gegijzeld door onduidelijke en onredelijke regelgeving. Een voorbeeld: Het gevangenismuseum heeft een vergunning om dagelijks 1000 bezoekers te trekken en heeft daar ook de faciliteiten voor, zoals een parkeerplaats. Maar de productie van Het Pauperparadijs moet voor exact dezelfde locatie een aparte evenementenvergunning aanvragen en die wordt nu geweigerd. Terwijl er al heel veel tijd (2 jaar) en geld (meer dan een ton) in de voorbereiding is gaan zitten.

Emissieloos
De energievoorziening kan emissieloos worden gemaakt, zo is door de initiatiefnemers onderzocht, maar het inzetten van 50 elektrische pendelbussen kost 2 miljoen euro. Dat is net zoveel als de gehele productie. Ook een verplaatsing van het stuk is geen optie, omdat ook daar weer vergunningen moeten worden aangevraagd en het stuk opgevoerd moet worden op de plek waar het zich heeft afgespeeld. Daarnaast profiteert deze regio enorm van de bezoekers en alle spin off.

Wat volgt?
Na diverse gesprekken weten wij dat deze casus niet op zichzelf staat, maar exemplarisch is voor nog veel meer evenementen die binnenkort door stikstofdepositie van de agenda moeten worden gehaald. Ook andere maatschappelijk zeer wenselijke ontwikkelingen als extra woningbouw worden vanwege stikstofdepositie tegengehouden. De situatie rond het Pauperparadijs staat symbool voor het compleet platleggen van de maatschappij. En dat baart ons ernstig zorgen. Vandaar onze onderstaande vragen.

1) Theatermakers zijn geen stikstofdeskundigen. Heeft de provincie er derhalve alles aan gedaan om de initiatiefnemers van Het Pauperparadijs bij de hand te nemen en handvatten te bieden bij het zoeken naar manieren om het evenement aan te passen zodat het wel door kan gaan?

2) Is het college voornemens om op zeer korte termijn de gesprekken met de initiatiefnemers te hervatten om zo tot een oplossing te komen?
3) Denkt het college bij deze oplossingen onder meer aan de provinciale stikstofbank, het opkopen van stikstofrechten voor evenementen, het gebruikmaken van de bestaande vergunning van het Gevangenismuseum of eventueel extra financiële ondersteuning? Of ziet zij andere mogelijkheden?
4) Zijn er nu al andere evenementen, voorstellingen of activiteiten bekend waar de onduidelijke regels omtrent de stikstofcrisis 'roet in het eten' dreigen te gooien? Wat gaat het college hier aan doen?
5) Deelt GS onze zorgen dat de wijze waarop de stikstofcrisis zich ontwikkelt in Nederland een verlammende werking heeft op onze maatschappij? Welke mogelijkheden ziet de provincie om vanuit haar rol de gevolgen hiervan te verzachten c.q. in goede banen te leiden?

Namens de VVD fractie,
Annigje Udinga

Provinciehuis Westerbrink 1, Assen
Postadres Postbus 122, 9400 AC Assen

www.provincie.drenthe.nl

+31 592 365555
post@drenthe.nl

Volg ons op

provincie Drenthe

Aan:
De heer T. Blinde

(i.a.a. de overige Statenleden)

Assen, 3 maart 2022
Ons kenmerk 9/5.1/2022000264
Behandeld door team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde over Pauperparadijs

Geachte heer Blinde,

In uw brief van 12 februari stelde u een aantal vragen over Pauperparadijs. Deze vragen beantwoorden wij als volgt.

Vraag 1
De regisseur van het stuk, [redacted] stelt in het artikel dat de organisatie meerdere keren de verzekering heeft gekregen dat het wel goed zou komen. Maar, (citaat): "dan bleken de ambtenaren er weer anders over te denken. Uiteindelijk gebeurde er steeds niks". (einde citaat). Dit zou betekenen dat GS in deze verantwoordelijk is voor het treuzelen en niet efficiënt opereren van ambtenaren, met als gevolg het niet doorgaan van het theaterstuk. Klopt deze observatie en zo niet, waarom niet?

Antwoord 1
Wij zijn vanaf augustus 2021 in gesprek geweest om ervoor te zorgen dat er geen stikstofdepositie zou zijn bij het uitvoeren van de voorstellingen van het Pauperparadijs. Begin februari bleek voor de producenten van het Pauperparadijs dat dit praktisch niet haalbaar is, waardoor alsnog een natuurvergunning van de provincie nodig is.
In gezamenlijk overleg tussen de producenten van het Pauperparadijs, de gemeente Noordenveld en de provincie is besloten alle inzet te plegen op het laten plaatsvinden van een nieuwe reeks voorstellingen van het Pauperparadijs in de zomer van 2023 – het jaar waarin Veenhuizen 200

jaar bestaat. Dit jubileum grijpen we gezamenlijk aan voor de reprise van dit theaterspektakel in Veenhuizen.
Als provincie doen wij ons uiterste best zodat het Pauperparadijs tijdig kan beschikken over de benodigde natuurtoestemming, met inachtneming van de daarbij horende procedures en inspraaktermijnen die hierbij aan de orde zijn.

Vraag 2
Het Pauperparadijs is een groots en alom erkend theaterstuk met bovenregionale uitstraling. Het trekt grote bezoekersaantallen met dienovereenkomstige economische effecten. Juist nu we op de drempel staan van het weer toestaan van maximale aantallen bezoekers zou dit een wel zeer wrange uitkomst zijn voor dit vermaarde theaterstuk. Bent u dat met ons eens, en zo nee, waarom niet?

Antwoord 2
Eens. De gemeente Noordenveld en de provincie vinden het theaterspektakel van grote meerwaarde voor Drenthe en de bijzondere UNESCO-status van de Koloniën van Weldadigheid in onder meer Veenhuizen. Juist daarom willen we ons gezamenlijk inzetten voor een reprise van het Pauperparadijs in 2023 – het jubileumjaar waarin Veenhuizen 200 jaar bestaat.

Vraag 3
Bent u het met ons eens dat er terstond alles in het werk dient te worden gesteld om alsnog deze voorstelling doorgang te laten vinden, ook als dat onverhoopt extra financiële middelen zou vergen. Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3
Zie antwoord 1.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter , secretaris

Aan de voorzitter van Provinciale Staten in de provincie Drenthe
Mevrouw Drs. J. Klijnsma
Postbus 122
9400 AC Assen

12 februari 2022

Betreft: niet doorgaan theaterstuk Het Pauperparadijs

Geachte Voorzitter,

In het dagblad van het Noorden van zaterdag 12 februari 2022 wordt melding gemaakt van het niet doorgaan deze komende zomer van het openlucht theaterstuk ‘Het Pauperparadijs’ in Veenhuizen. De reden zou zijn het niet kunnen voldoen aan stikstofeisen vanwege de nabijheid van een Natura-2000 gebied.

Wij stellen u hierover de volgende vragen:

1. De regisseur van het stuk, dhr. Tom de Ket, stelt in het artikel dat de organisatie meerdere keren de verzekering heeft gekregen dat het wel goed zou komen. Maar, (citaat): *“dan bleken de ambtenaren er weer anders over te denken. Uiteindelijk gebeurde er steeds niks”. (*einde citaat). Dit zou betekenen dat GS in deze verantwoordelijk is voor het treuzelen en niet efficiënt opereren van ambtenaren, met als gevolg het niet doorgaan van het theaterstuk. Klopt deze observatie en zo niet, waarom niet?

2. Het Pauperparadijs is een groots en alom erkend theaterstuk met bovenregionale uitstraling. Het trekt grote bezoekersaantallen met dienovereenkomstige economische effecten. Juist nu we op de drempel staan van het weer toestaan van maximale aantallen bezoekers zou dit een wel zeer wrange uitkomst zijn voor dit vermaarde theaterstuk. Bent u dat met ons eens, en zo nee, waarom niet?

3. Bent u het met ons eens dat er terstond alles in het werk dient te worden gesteld om alsnog deze voorstelling doorgang te laten vinden, ook als dat onverhoopt extra financiële middelen zou vergen. Zo nee, waarom niet?

Thomas Blinde
Fractievoorzitter JA21.

Date : 15-2-2022 21:57:45
From : "Hans Kuipers" [redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : rondvraag punten

- Eerder vorig jaar heb ik bestuurlijk contact gehad met Pauperparadijs over stikstof, toen aangegeven dat we bereid zijn mee te denken en te ondersteunen – als er ruis op de lijn zou zijn zouden ze bestuurlijk contact opnemen;
- Vervolgens afgelopen vrijdag dit bericht vernomen uit de media;
- Ik heb initiatief genomen om contact te hebben;
- Gezamenlijk geconcludeerd dat dit niet de charmante route naar een gesprek was en de uitspraken over ambtenaren en bestuurders niet fraai zijn;
- Benadrukken: Er is nog geen definitief besluit genomen dit jaar geen voorstellingen te houden;
- We hebben afspraak gemaakt dat hun ecologisch adviesbureau z.s.m. in overleg gaat met onze vergunningverleners, zodat wederzijds de juiste mensen met stikstofkennis met elkaar spreken, om helderheid te verkrijgen: welke opties liggen nog op tafel?
- aangegeven dat GS het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe vindt, maar wel wil dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt;
- zodra stikstofvraagstuk is opgelost, gaat de vergunningverlening terug naar de gemeente, zij gaan immers over de evenementenvergunning;
- We zijn dus goed in gesprek, maar ik kan niet op de uitkomsten daarvan vooruitlopen.

Date : 3-3-2022 7:48:30
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drentsparlement.nl
Cc : [redacted]@drenthe.nl
Subject : schriftelijke ronde GS

Goedemorgen,

Gisteravond is het een schriftelijke ronde van het college van GS gehouden over twee statenbrieven: beantwoording statenvragen Pauperparadijs, JA21- en VVD -fractie

De brieven worden vanochtend klaar gemaakt en komen dan naar jullie toe.

Aan jullie het verzoek om deze brieven om 15u op het SIS te plaatsen.

Groet,
[redacted]

Date : 16-2-2022 10:17:39
From : "Hans Kuipers" @drenthe.nl
To : @drenthe.nl
Subject : Tekst rondvraag Pauperparadijs
Attachment : Attachment.png;

Vooropgesteld: ik begrijp alle verbazing en frustratie over dit soort berichten, en die deel ik, waarbij een evenement dat al een aantal maal heeft plaatsgevonden, nu ook wordt geraakt door de stikstofproblematiek. Dat speelt sinds de PAS-uitspraak in 2019 en wordt telkens duidelijker welke consequenties die heeft. Het laat ook zien dat stikstof breder speelt dan bij boeren, bouw en wegen. Tegelijkertijd moeten we wel blijven zorgen voor deugdelijke vergunningen die juridisch houdbaar zijn. En dat wordt gewoon steeds ingewikkelder.

Terug naar het Pauperparadijs:

- Eind november heb ik bestuurlijk contact gehad met Pauperparadijs over stikstof, toen aangegeven dat we bereid zijn mee te denken EN te ondersteunen – met als inzet: geen natuureffect, want dan is naast de evenementenvergunning van de gemeente Noordenveld, een natuurvergunning van de provincie niet nodig. We hebben dat gesprek geëindigd met de afspraak elkaar te informeren bij eventuele moeilijkheden.
- Vervolgens vernemen we afgelopen vrijdag het bericht dat Pauperparadijs de stekker eruit trekt. Hier is helaas geen bestuurlijk telefoontje aan vooraf gegaan.
- Ik heb initiatief genomen om contact te hebben met Pauperparadijs;
- Gezamenlijk geconcludeerd dat dit niet de charmante route naar een gesprek was;
- Pauperparadijs lichtte toe dat de maatregelen om nul natuureffect te realiseren, zoals inzet elektrische bussen voor vervoer bezoekers, andere locatie parkeerterrein, geen haalbare kaart was, vanwege enorme kostenpost.
- Benadrukken: Er is nog GEEN definitief besluit genomen DIT JAAR GEEN voorstellingen te houden;
- We hebben afspraak gemaakt dat hun ecologisch adviesbureau z.s.m. in overleg gaat met onze vergunningverleners, zodat wederzijds de juiste mensen met stikstofkennis met elkaar spreken, om HELDERHEID te verkrijgen: welke opties liggen nog op tafel en hoe kan dit werken?
- Aangegeven dat GS het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe vindt, maar wel wil dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt; we weten immers ook dat vergunningen nu veel worden aangevochten en met een ondeugdelijke vergunning is niemand gediend;
- zodra het stikstofvraagstuk is OPGEHELDERD, gaat de vergunningverlening terug naar de gemeente, zij gaan immers over de evenementenvergunning die in de basis nodig is voor het theaterstuk;
- We zijn dus goed in gesprek met Pauperparadijs, maar ik kan niet op de uitkomsten daarvan vooruitlopen.

Date : 16-2-2022 11:13:46
From : "Hans Kuipers"[redacted] @drenthe.nl
To : [redacted]@gemeentenoordenveld.nl"[redacted]@gemeentenoordenveld.nl
Subject : Toelichting vergunningkwestie Pauperparadijs

Beste Klaas,

In navolging van ons contact over Pauperparadijs, stuur ik je bijgaand de tekst van de toelichting die ik vandaag heb gegeven in onze Statencommissie Omgevingsbeleid op de vergunningkwestie Pauperparadijs. Het zal ongetwijfeld een vervolg krijgen in de pers.

Groet,

Hans Kuipers

Toelichting in statencommissie OGB

Vooropgesteld: ik begrijp alle verbazing en frustratie over dit soort berichten, en die deel ik, waarbij een evenement dat al een aantal maal heeft plaatsgevonden, nu ook wordt geraakt door de stikstofproblematiek. Dat speelt sinds de PAS-uitspraak in 2019 en wordt telkens duidelijker welke consequenties die heeft. Het laat ook zien dat stikstof breder speelt dan bij boeren, bouw en wegen. Tegelijkertijd moeten we wel blijven zorgen voor deugdelijke vergunningen die juridisch houdbaar zijn. En dat wordt gewoon steeds ingewikkelder.

Terug naar het Pauperparadijs:

- *Eind november heb ik bestuurlijk contact gehad met Pauperparadijs over stikstof, toen aangegeven dat we bereid zijn mee te denken én te ondersteunen – met als inzet: geen natuureffect, want dan is naast de evenementenvergunning van de gemeente Noordenveld, een natuurvergunning van de provincie niet nodig. We hebben dat gesprek geëindigd met de afspraak elkaar te informeren bij eventuele moeilijkheden.*
- *Vervolgens vernemen we afgelopen vrijdag het bericht dat Pauperparadijs de stekker eruit trekt. Hier is helaas geen bestuurlijk telefoontje aan vooraf gegaan.*
- *Ik heb initiatief genomen om contact te hebben met Pauperparadijs;*
- *Gezamenlijk geconcludeerd dat dit niet de charmante route naar een gesprek was;*
- *Pauperparadijs lichtte toe dat de maatregelen om nul natuureffect te realiseren, zoals inzet elektrische bussen voor vervoer bezoekers, andere locatie parkeerterrein, geen haalbare kaart was, vanwege enorme kostenpost.*
- *Ik wil benadrukken: er is door de organisatie nog géén definitief besluit genomen dit jaar geen voorstellingen te houden;*
- *We hebben de afspraak gemaakt dat hun ecologisch adviesbureau z.s.m. in overleg gaat met onze vergunningverleners, zodat wederzijds de juiste mensen met stikstofkennis met elkaar spreken, om helderheid te verkrijgen: welke opties liggen nog op tafel en hoe kan dit werken?*
- *GS vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil wel dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt; we weten immers ook dat vergunningen nu veel worden aangevochten en met een ondeugdelijke vergunning is niemand gediend;*
- *zodra het stikstofvraagstuk is opgehelderd, gaat de vergunningverlening terug naar de gemeente, zij gaan immers over de evenementenvergunning die in de basis nodig is voor het theaterstuk;*
- *We zijn dus goed in gesprek met Pauperparadijs, maar ik kan niet op de uitkomsten daarvan vooruitlopen.*

Date : 13-5-2022 9:07:07
From : "[redacted]"
To : [redacted]@drenthe.nl
Cc : [redacted]@drenthe.nl
Subject : Vervolgafspraak Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;

Hoi [redacted],

Zou je n.a.v. de afspraak die we gisteren hadden inzake Pauperparadijs, nog een vervolgafspraak hierover in willen plannen? We hebben afgesproken dat we elkaar weer halverwege of eind juni spreken – in ieder geval voor het zomerreces. Dezelfde deelnemers als gisteren kunnen worden uitgenodigd:

Tom de Ket en Wolter Lommerde (Pauperparadijs)
Klaas Smid (bgm Noordenveld)
Jetta, Hans en ik

Het mag overigens gewoon weer digitaal hoor, dat werkt voor dit overleg prima, hebben we gisteren vastgesteld.
Wil jij dit plannen? Heel veel dank!

Met vriendelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Date : 10-5-2022 16:13:09
From : " [redacted]
To : "Jetta Klijnsma" [redacted] **@drenthe.nl, "Hans Kuipers"** [redacted] **@drenthe.nl**
Cc : " [redacted] **@drenthe.nl**
Subject : Voorbereiding gesprek Pauperparadijs 12 mei a.s.
Attachment : 220509 POHO VTH memo recente s.v.z. Pauperparadijs opm MM.docx;image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;

Beste Jetta en Hans,

Ter voorbereiding op het gesprek dat we donderdag a.s. hebben met de heren van Pauperparadijs stuur ik jullie graag bijgaand memo met de laatste stand van zaken m.b.t. vergunningverlening. De collega's van team vergunningverlening en handhaving hebben een aantal gesprekken gevoerd met de heren en hun zaakwaarnemers/ecologisch adviseurs; bijgaand memo geeft daar een weergave van als ook een plan van aanpak.
Ik zal aansluiten bij de afspraak ter ondersteuning/verslaglegging. Ik stel voor dat ik na afloop van het gesprek hetgeen we overeen zijn gekomen/hebben besproken even per mail met de deelnemers deel ter bevestiging; na het voorgaande gesprek hebben we gemerkt dat we niet allen een zelfde lezing van het besprokene hadden. Uiteraard leg ik het aan jullie voor, voordat we verzenden.

Tot donderdag, met groet,

[redacted]

[redacted]

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]
werkdagen [redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Memo POHO VTH	provincie Drenthe
Gedeputeerde	Henk Jumelet en Hans Kuipers
Afschrift	
Datum	28 april 2022
Poho datum	9 mei 2022
Opsteller	
Afgestemd met	
Onderwerp	Recente s.v.z. Pauperparadijs
Doel memo	☐Ter discussie ☒Ter informatie
Bijlage	
Naar GS	Nee

Advies/ Vraag

1. Kennis te nemen van de ambtelijke contacten met de organisatie van het Pauperparadijs (=recente stand van zaken) ter voorbereiding van het bestuurlijk gesprek begin of half mei.
2. Akkoord gaan met de afgesproken route van een passende beoordeling en natuurvergunningprocedure voor dit project.

Inleiding

Na de bestuurlijke gesprekken begin dit jaar heeft team VTH opnieuw de ambtelijk contact gezocht met de organisatie van het Pauperparadijs (Wolter Lommerde) en de adviseur van de organisatie (Rho adviseurs). Daarnaast hebben we contact gelegd met de gemeente Noordenveld om de afstemming te garanderen tussen het aspect Wet natuurbescherming en de evenementenvergunning. Het eerste gesprek heeft plaatsgevonden op 10 maart. En heeft daarna nog twee keer plaatsgevonden (24-3 en 28-4).

Eerste bevindingen

De adviseur van de organisatie heeft een voortoets ingediend waarin wordt beredeneerd dat er geen natuurvergunning voor het onderdeel stikstof nodig is omdat er geen sprake kan zijn van significante negatieve effecten op Natura 2000. De reden die is aangedragen is dat het om een hele kleine tijdelijke toename van 0,01 mol N per ha per jaar op 3 hexagonen gaat.
Volgens ons voldoet de rapportage niet aan de uitgangspunten van de handreiking van BIJ12, die is opgesteld om kaders te stellen aan wat onder een voortoets valt (zonder natuurvergunning) en wat onder een passende beoordeling valt (met vergunning). Dit is telefonisch en per mail medegedeeld aan de adviseur en het Pauperparadijs. Daar hebben we 28 april een nader gesprek over gevoerd. De gezamenlijke conclusie is dat we de rapportage beoordelen als een passende beoordeling en dat het stuk hierop wordt aangepast.

Het is op dit moment niet zeker wat een rechtbank vindt van een zeer kleine tijdelijke stikstofdepositie toename op overbelaste voor stikstofgevoelige habitats, waarbij je enkel (ecologisch onderbouwd) in een passende beoordeling aangeeft dat de depositie tijdelijk en zeer klein is op een gering aantal hexagonen. Pauperparadijs heeft op 28 april aangegeven deze weg te willen bewandelen. De vraag is of wij (het nemen en verdedigen van het besluit) dit risico willen lopen. Het alternatief (salderen/ verleasen) is daarentegen ook niet zonder risico's. In dit concrete geval is er maar een tijdelijk effect van 0,01 mol op slechts 3 hexagonen die zich in een opwaartse trend bevinden. Wij adviseren hierom om mee te werken met de wens van de initiatiefnemer en het natuurvergunningtraject op basis van een passende beoordeling te starten.

Risico's

Het is risicovol om doormiddel van een passende beoordeling een vergunning te verlenen voor het Pauperparadijs. Hoewel een aantal passende beoordelingen in het land zijn geaccepteerd door een rechter, zijn deze zaken nooit inhoudelijk aangevochten De kans is daarom aanwezig dat deze weg bij bezwaar niet zal worden geaccepteerd door een rechtbank. In dat geval zal de uitvoering geen doorgang kunnen vinden.

Het toestaan van stikstofdepositietoenames door middel van een passende beoordeling kan precedentwerking scheppen. Andere projecten kunnen mogelijk ook (tijdelijke, of zelfs kleine permanente effecten) op eenzelfde manier een passende beoordeling opstellen. Omdat dit project maar zeer beperkte tijdelijke toenames heeft verwachten wij echter niet veel precedentgevallen.

De vraag komt dan naar voren hoe cumulatieve effecten worden meegenomen. Deze projecten worden immers niet in AERIUS Register gezet.

Resumé

- We gaan mee in het verzoek tot een passende beoordeling te komen: de initiatiefnemers van Pauperparadijs verzoeken hier zélf om.
- Als provincie steken we onze nek hier wel mee uit, de initiatiefnemers zijn gewezen op genoemde risico's en zij hebben in gesprekken ook aangegeven deze te onderkennen – een casus als deze is ook pionierswerk voor de provincie.
- Met inachtneming van bovenstaande starten we de vergunningaanvraag. Door dit nu al te doen, is er vroegtijdig helderheid voor de initiatiefnemers over het wel of niet kunnen verkrijgen van de vergunning. Eventuele bezwaren van derden daargelaten uiteraard.

Vervolg

- Nadere gesprekken voeren Pauperparadijs en gemeenten.
- Na bespreking POHO VTH van 9-5 adviseur en Pauperparadijs aangeven of er bestuurlijk draagvalk is voor de voorgestelde procedure.
- Week 20 wordt de natuurvergunningaanvraag ingediend.

Date : 7-4-2022 16:56:05
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "Arnout Venekamp"[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl,[redacted]@drenthe.nl,[redacted]"[redacted]@drenthe.nl
Subject : Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image006.png;image007.png;

Hallo dames en heren,

Ik stel onderstaande mail voor aan[redacted] Ik heb er voor gekozen om het vrij algemeen te houden en niet alle voorbeelden op te nemen in de mail. Bij een nadere discussie daarover kunnen we dat nog inbrengen. Ik zal straks nog even bellen met[redacted]. Dan kan ik alvast aangeven hoe we er in staan. Morgen wil ik de mail versturen.

[redacted]: is het nog nodig om dit aan te kondigen bij Hans?

[redacted]

Hallo[redacted]

Wij zijn van mening dat je rapportage 'voortoets Pauperparadijs maart 2022' (hierna rapportage) niet is aan te merken als een voortoets, maar moet worden gezien als een deel van een passende beoordeling. Hieronder geven we daar enkele voorbeelden voor aan. Het voldoet volgens ons ook niet aan de voorbeelden in de 'handreiking voortoets stikstof' van BIJ12 (hierna handreiking). Komt er wel op neer dat onder de huidige omstandigheden we van mening zijn dat er een natuurvergunningplicht geldt voor uitvoering van het Pauperparadijs. We kunnen het er in ons eerstvolgende overleg over hebben, bijvoorbeeld waarom je van mening bent waarom deze situatie wel aan een voorbeeld uit de handreiking voldoet.

1. In de aanleiding (onder 1.1.) van je rapportage merk je het volgende op: *Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2021) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke extra depositie op qua stikstof "overbelaste" habitats in Natura 2000. Significante effecten op Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat minimaal een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.* Daarentegen staat het onderstaande in de handreiking.

> *Wanneer bij een plan of project met stikstofuitstoot op voorhand significant negatieve effecten kunnen worden uitgesloten, hoeft de initiatiefnemer geen Passende Beoordeling te maken en is het plan of project niet vergunningplichtig. Deze beoordeling wordt gedaan in de Voortoets.*

2. In je rapportage geef je aan dat de voorliggende voortoets uitsluitend is gebaseerd op objectieve, openbare en onomstreden gegevens en bronnen. Daarentegen is het veldbezoek van 18 maart 2020 niet als zodanig te beschouwen.

3. In je rapportage betrek je maatregelen die nog niet zijn uitgevoerd en die dus ook nog niet aantoonbaar hun werking hebben laten zien. In de handreiking staat daarentegen het volgende:

- Het betrekken van maatregelen waarvan de voordelen niet vaststaan ten tijde van de Voortoets[7], dat wil zeggen het effect van herstelmaatregelen, voor zover nog niet aantoonbaar opgetreden in de huidige situatie en voor zover het effect niet vaststaat voor de duur van het plan of project; en het toekomstig effect van bronmaatregelen ter vermindering van stikstofdepositie of een veronderstelde autonome daling;

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van:[redacted]@rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan:[redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@noordenveld.nl'[redacted]@noordenveld.nl>;[redacted]@hetpauperparadijs.nl'[redacted]@hetpauperparadijs.nl>;[redacted]@noordenveld.nl'[redacted]@noordenveld.nl>; J[redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Date : 28-2-2022 15:49:48
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : Woordvoering Pauperparadijs
Attachment : image001.jpg;

Hoi!

Gisteren in het BA-overleg hadden we het even over de woordvoering m.b.t. Pauperparadijs en de aanstaande vakantie. Velen van ons nemen vrij, maar mocht iemand via de perslijn gebeld worden met de vraag: hoe staat het nu met het Pauperparadijs en wat gaat de provincie doen? – dan kan een ieder o.b.v. onderstaande lijn de woordvoering doen en hoeft niet alles via mij. Ik verwacht dat de spreekwoordelijke storm wat zal luwen nu; ik heb nl. zo'n beetje alle pers al weer gesproken sinds de commissievergadering en nu is het zaak dat de wederzijdse stikstof- en vergunningexperts met elkaar om tafel gaan om mogelijke opties te bespreken. Welke opties dat zijn en wanneer dat gesprek zal zijn? De opties moeten uit de berekeningen blijken en 'het gesprek' is z.s.m. We gaan er niet op vooruitlopen – zeker niet op de uitkomsten.
Onderstaande lijn is een gecomprimeerde versie van het verhaal dat Hans woensdag in de commissie OGB heeft gehouden – hier is voor nu nog niets nieuws aan toe te voegen (de ik-vorm was natuurlijk voor Hans, die moet je even vertalen).

Toelichting in statencommissie OGB

Vooropgesteld: ik begrijp alle verbazing en frustratie over dit soort berichten, en die deel ik, waarbij een evenement dat al een aantal maal heeft plaatsgevonden, nu ook wordt geraakt door de stikstofproblematiek. Dat speelt sinds de PAS-uitspraak in 2019 en wordt telkens duidelijker welke consequenties die heeft. Het laat ook zien dat stikstof breder speelt dan bij boeren, bouw en wegen. Tegelijkertijd moeten we wel blijven zorgen voor deugdelijke vergunningen die juridisch houdbaar zijn. En dat wordt gewoon steeds ingewikkelder.

Terug naar het Pauperparadijs:

- *Eind november heb ik bestuurlijk contact gehad met Pauperparadijs over stikstof, toen aangegeven dat we bereid zijn mee te denken én te ondersteunen – met als inzet: geen natuureffect, want dan is naast de evenementenvergunning van de gemeente Noordenveld, een natuurvergunning van de provincie niet nodig. We hebben dat gesprek geëindigd met de afspraak elkaar te informeren bij eventuele moeilijkheden.*
- *Vervolgens vernemen we afgelopen vrijdag het bericht dat Pauperparadijs de stekker eruit trekt. Hier is helaas geen bestuurlijk telefoontje aan vooraf gegaan.*
- *Ik heb initiatief genomen om contact te hebben met Pauperparadijs;*
- *Gezamenlijk geconcludeerd dat dit niet de charmante route naar een gesprek was;*
- *Pauperparadijs lichtte toe dat de maatregelen om nul natuureffect te realiseren, zoals inzet elektrische bussen voor vervoer bezoekers, andere locatie parkeerterrein, geen haalbare kaart was, vanwege enorme kostenpost.*
- *Ik wil benadrukken: er is door de organisatie nog géén definitief besluit genomen dit jaar geen voorstellingen te houden;*
- *We hebben de afspraak gemaakt dat hun ecologisch adviesbureau z.s.m. in overleg gaat met onze vergunningverleners, zodat wederzijds de juiste mensen met stikstofkennis met elkaar spreken, om helderheid te verkrijgen: welke opties liggen nog op tafel en hoe kan dit werken?*
- *GS vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil wel dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt; we weten immers ook dat vergunningen nu veel worden aangevochten en met een ondeugdelijke vergunning is niemand gediend;*
- *zodra het stikstofvraagstuk is opgehelderd, gaat de vergunningverlening terug naar de gemeente, zij gaan immers over de evenementenvergunning die in de basis nodig is voor het theaterstuk;*
- *We zijn dus goed in gesprek met Pauperparadijs, maar ik kan niet op de uitkomsten daarvan vooruitlopen.*

Groet,
[redacted]

[redacted]

provincie Drenthe
www.provincie.drenthe.nl
T: (0592)[redacted]
M: 06[redacted]
E:[redacted]@drenthe.nl

Date : 14-3-2022 11:53:29
From : "[redacted]"
To : "Jetta Klijnsma"[redacted]@drenthe.nl, "secretariaatcvdk"[redacted]@drenthe.nl
Subject : koffiemoment

Hoi, hieronder de punten voor het koffiemoment:

buiten reikwijdte

- Hans K vragen of gesprek Pauperparadijs aanstaande donderdag al opportuun is? Staat nu een reservering voor.. maar dit kan waarschijnlijk wel naar achter worden geschoven.

buiten reikwijdte

Date : 15-2-2022 17:08:43
From : "Hans Kuipers"
To : "Arnout Venekamp" [redacted]**@drenthe.nl**
Cc : "[redacted]**@drenthe.nl**
Subject : Afspraken gesprek Tom de Ket - Pauperparadijs
Attachment : image001.jpg;

Dag Arnout,

Ik heb vandaag contact gehad met Tom de Ket, waarbij we een aantal afspraken hebben gemaakt, zie hieronder. [redacted] n kan e.e.a. nader toelichten.

Hartelijke groet,
Hans

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 15:17
Aan: Hans Kuipers [redacted]@drenthe.nl>

Gemaakte afspraken:

- PP mailt de gegevens van het ecologisch adviesbureau dat zij in de arm heeft, naar Hans Kuipers, Hans zet dit door naar VTH en vraagt het team dit z.s.m. op te pakken, zodat wederzijds de juiste mensen met stikstofkennis, met elkaar spreken. Samen gaan we helderheid verkrijgen: welke opties liggen nog op tafel. Vrijdag 11/2 heeft een boer rond Fochteloërveen zich gemeld bij PP die emissierechten beschikbaar wil stellen aan PP – is mogelijke optie, bespreken met VTH.
- Het college van GS vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt.
- Zodra stikstofvraagstuk is opgelost, gaat de vergunningverlening terug naar de gemeente, zij gaan immers over de evenementenvergunning.
- Contacten met pers: we uiten gezamenlijk dat we in goed gesprek zijn, de uitspraken over ambtenaren en politici, die waren niet fraai.
- Als er iets is, belt PP naar HK en vice versa.

[redacted]

provincie Drenthe
www.provincie.drenthe.nl
T: (0592) [redacted]
M: 06 [redacted]
E: [redacted]@drenthe.nl

Date : 15-2-2022 17:06:56
From : "Hans Kuipers"
To : "Wim Brenkman" [redacted]@drenthe.nl
Cc : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : FW: Terugkoppeling gesprek Tom de Ket - Pauperparadijs
Attachment : image001.jpg;

Dag Wim,

Zoals net besproken hieronder een weergave van het gesprek met Tom de Ket. De gemaakte afspraken zal ik ook aan Arnout sturen en ik zal later vandaag het college kort informeren.

Met groet,
Hans

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 15:17
Aan: Hans Kuipers [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Terugkoppeling gesprek Tom de Ket - Pauperparadijs

Samenvatting gesprek Tom de Ket – Hans Kuipers:

- Er was al in een vroeg stadium contact tussen de productie (PP) en de provincie (VTH) – inzet: stikstofuitstoot naar 0-natuureffect brengen. Blijkt voor PP geen vruchtbare route. Want: hoge kosten; zou betekenen ongeveer 50 elektrische pendelbussen met laadstations, wellicht in Assen, bijzonder kostbaar en volgens PP volstrekt absurd.
- PP geeft aan dat er constant contact is geweest met de provincie in de persoon van [redacted] die heeft aangegeven: “dit is toch te gek voor woorden, we gaan het oplossen”. Hierna heeft PP niets meer gehoord.
- Er loopt hetzelfde contact en traject met de gemeente Noordenveld, de gemeente heeft aangegeven zich zorgen te maken om de benodigde tijd voor dit proces: de burgemeester heeft bij Hans Kuipers aangegeven minimaal 20 weken nodig te hebben voor beslissing op evenementenvergunning vanwege procedures, mogelijk bezwaar e.d. en dat dit nu wel erg uit de tijd loopt omdat er nog geen aanvraag voor evenementenvergunning is ingediend door PP bij de gemeente.
- PP geeft aan dat zij frustraties heeft geuit op het proces en dat de pers dit heeft opgepakt. Daarbij hadden ze gehoord dat er deze week wellicht vergadering was van raad/staten… En dat er dus de hoop was dat contact zou volgen. Gezamenlijk geconcludeerd dat dit niet de charmante route is.

Gemaakte afspraken:

- PP mailt de gegevens van het ecologisch adviesbureau dat zij in de arm heeft, naar Hans Kuipers, Hans zet dit door naar VTH en vraagt het team dit z.s.m. op te pakken, zodat wederzijds de juiste mensen met stikstofkennis, met elkaar spreken. Samen gaan we helderheid verkrijgen: welke opties liggen nog op tafel. Vrijdag 11/2 heeft een boer rond Fochteloërveen zich gemeld bij PP die emissierechten beschikbaar wil stellen aan PP – is mogelijke optie, bespreken met VTH.
- Het college van GS vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt.
- Zodra stikstofvraagstuk is opgelost, gaat de vergunningverlening terug naar de gemeente, zij gaan immers over de evenementenvergunning.
- Contacten met pers: we uiten gezamenlijk dat we in goed gesprek zijn, de uitspraken over ambtenaren en politici, die waren niet fraai.
- Als er iets is, belt PP naar HK en vice versa.

[redacted]

provincie Drenthe
www.provincie.drenthe.nl
T: (0592) [redacted]
M: 06 [redacted]
E: [redacted]@drenthe.nl

Date : 17-11-2021 9:30:19
From : "Hans Kuipers"
To : "[redacted]@drenthe.nl
Cc : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : FW: Verzoek om afspraak voor (telefonisch) overleg
Attachment : image001.png;

Hoi [redacted] , zou je dit willen inplannen voor aanstaande maandag, ergens op de dag maar na de poho's?

Groet Hans

Van: Henk Jumelet [redacted] @drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 16 november 2021 12:07
Aan: Hans Kuipers [redacted] @drenthe.nl>
Onderwerp: Fwd: Verzoek om afspraak voor (telefonisch) overleg

Verstuurd vanaf mijn iPad

Begin doorgestuurd bericht:

> **Van:** [redacted] @hetpauperparadijs.nl>
> **Datum:** 16 november 2021 om 11:59:47 CET
> **Aan:** Henk Jumelet <[redacted] @drenthe.nl>
> **Onderwerp: Verzoek om afspraak voor (telefonisch) overleg**
>
> Geachte heer Jumelet,
>
> Wij zijn al enige tijd bezig om een vergunningsaanvraag voor te bereiden voor een reprise van Het Pauperparadijs in Veenhuizen. Deze reprise was al aangekondigd voor de zomer van 2020 en uitgesteld naar de zomer van 2021, maar die konden door de Corona-pandemie niet plaatsvinden. Nu richten we ons op de zomer van 2022.
>
> Met betrekking tot de milieuvergunning zijn wij al enige tijd in gesprek met [redacted] . Gezien de strenge normen voor stikstof-depositie op deze locatie, grenzend aan een Natura 2000 gebied, moeten wij op zoek naar een manier om deze te salderen of te verleasen. De stikstof-bank is nog niet in werking begreep ik. Graag wil ik dit bespreken in een bestuurlijk overleg, omdat wij op korte termijn moeten beginnen met de voorbereidingen van de productie en het vastleggen van medewerkers. De vergunningsprocedure zal enige maanden in beslag nemen, dus voor ons is het essentieel om te weten of er bestuurlijke rugdekking is voor onze plannen.
> Als dit lastig is, dan moeten wij niet willen starten. Maar dat betekent ook dat eventuele toekomstige plannen voor deze locatie zeer lastig te realiseren zijn natuurlijk.
>
> Anders gezegd: graag zouden we met u op korte termijn willen overleggen of en op welke wijze en via welke route het wellicht toch mogelijk zou zijn om een milieuvergunning voor Het Pauperparadijs te krijgen en welke wegen wij het best kunnen bewandelen.
>
> Hartelijke groet,
>
> Wolter Lommerde,
> producent

> Begin doorgestuurd bericht:
>
> **Van:** [redacted] @drenthe.nl>
> **Onderwerp: RE: stikstof salderen**
> **Datum:** 10 november 2021 om 14:58:38 CET
> **Aan:** [redacted] @hetpauperparadijs.nl>
>
> Goedemiddag,
>
> De stikstofbank (microdepositiebank) zal inderdaad een uitkomst kunnen zijn. Er zit daarentegen nog geen vulling in. Er is dus ook niets uit te geven. Totdat er voldoende vulling in zit, is dit dus geen optie voor je project. Als je het mij vraagt kan het ook nog wel lang duren voordat er vulling komt. Dit moet namelijk met vrijgekomenruimte of vrijgemaakte ruimte uit extern salderen via onherroepelijke vergunningen, en die zijn zeldzaam op het moment.
>
> Ik adviseer om te salderen met (een) externe bron(nen), hetzij met regulier extern salderen, hetzij met verleasen. Het is dan wel zaak dat er snel een aanvraag komt. Een garantie voor tijdige besluitvorming is niet meer te geven. Zeker niet indien er zienswijzen en/of beroep wordt ingediend.
>
> Het staat u uiteraard vrij om een gesprek aan te vragen met de heer Jumelet.
>
> Met vriendelijke groet,
>
> [redacted]
>
> provincie Drenthe
>
> [redacted] Wet natuurbescherming
> [redacted] deelteam Wet natuurbescherming
> Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
> 0592[redacted]
> 06[redacted]
> [redacted] @drenthe.nl
> Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
> Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen
>
> ---
>
> **Van:** [redacted] @hetpauperparadijs.nl>
> **Verzonden:** woensdag 10 november 2021 11:46
> **Aan:** [redacted] @drenthe.nl>
> **Onderwerp:** stikstof salderen

Beste [redacted]

Wij zijn nog steeds aan het onderzoeken hoe wij de stikstof depositie van een serie voorstellingen pauperparadijs kunnen managen.
Mijn oog viel op bijgaande pagina: https://www.provincie.drenthe.nl/organisatie-bestuur/gedeputeerde-staten/gedeputeerde-jumelet/nieuws/@139060/provincies-richten/

Is dit een reële optie voor ons, en zou het het slim zijn om op korte termijn met de heer Jumelet een overleg te hebben om te bespreken of er politieke wil is om uitgaande van de situatie van Het Pauperparadijs in Veenhuizen een vergunningstraject te steunen?

Misschien is bellen handiger, laat dan svp even weten wanneer dat voor jou schikt.

Hartelijke groet,

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06[redacted]
E [redacted]@hetpauperparadijs.nl

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06[redacted]
E [redacted]@hetpauperparadijs.nl

Date : 23-11-2021 7:59:15
From : "Hans Kuipers"
To : "Arnout Venekamp" [redacted] **@drenthe.nl, "Alma Burema"** [redacted] **@drenthe.nl**
Cc : " [redacted] **@drenthe.nl**
Subject : Pauperparadijs

Dag Arnout, Alma,

Zoals gisteren op poho-VTH besproken heb ik gisteren telefonisch contact gehad met Wolter Lommerde en Tom de Ket van het Pauperparadijs.

Na ruggespraak met het college heb ik aangegeven:

- Dat het mij het meest raadzaam lijkt niet te salderen/leasen maar de stikstofdepositie naar 0,00 te brengen;
- Dat daarvoor blijkbaar een andere aggregaat en verkeersstromen nodig zijn (pendelbus);
- Dat wij bereid zijn mee te denken in welke maatregelen dan nodig zijn;
- Als dat tot meerkosten leidt die proportioneel maar niet draagbaar voor alleen de organisatie zijn, wij, gezien de historie en het belang voor Veenhuizen, zouden kunnen ondersteunen (financieel);
- Ik heb letterlijk aangegeven dat ik op dit moment geen financiële toezegging daarin kon doen;
- Tevens dat een ordentelijke vergunningssituatie voor ons harde randvoorwaarde is.

Ze waren erg blij met deze positieve opstelling van GS. Ze hadden ook wel ideeën bij voornoemde maatregelen en hopen dat er een oplossing te vinden is.

Ik zal het straks nog even terugkoppelen aan het college, zodat het ook in het verslag wordt opgenomen (m.n. de opening om in deze uitzonderlijke situatie te verkennen of wij hen hierin kunnen ondersteunen).

Zouden jullie dit verder willen oppakken? Mochten jullie nog nadere terugkoppeling nodig hebben kan dat via het poho.

Met groet,
Hans

Date : 10-5-2022 15:20:58
From : "Hans Kuipers"
To : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : Re: 220509 POHO VTH memo recente s.v.z. Pauperparadijs opm[redacted]
Attachment : 220509 POHO VTH memo recente s.v.z. Pauperparadijs opm[redacted]docx;

Ja top!

> Op 10 mei 2022 om 14:55 heeft[redacted]@drenthe.nl> het volgende geschreven:
>
> Hans,
>
> Zo voldoende helder? Zie in geel gearceerd tekstje.
> Stuur ik het daarna ook naar de CdK.
>
> Gr.[redacted]

Memo POHO VTH	provincie Drenthe
Gedeputeerde	Henk Jumelet en Hans Kuipers
Afschrift	
Datum	28 april 2022
Poho datum	9 mei 2022
Opsteller	
Afgestemd met	
Onderwerp	Recente s.v.z. Pauperparadijs
Doel memo	☐Ter discussie ☒Ter informatie
Bijlage	
Naar GS	Nee

Advies/ Vraag

1. Kennis te nemen van de ambtelijke contacten met de organisatie van het Pauperparadijs (=recente stand van zaken) ter voorbereiding van het bestuurlijk gesprek begin of half mei.
2. Akkoord gaan met de afgesproken route van een passende beoordeling en natuurvergunningprocedure voor dit project.

Inleiding

Na de bestuurlijke gesprekken begin dit jaar heeft team VTH opnieuw de ambtelijk contact gezocht met de organisatie van het Pauperparadijs (Wolter Lommerde) en de adviseur van de organisatie (Rho adviseurs). Daarnaast hebben we contact gelegd met de gemeente Noordenveld om de afstemming te garanderen tussen het aspect Wet natuurbescherming en de evenementenvergunning. Het eerste gesprek heeft plaatsgevonden op 10 maart. En heeft daarna nog twee keer plaatsgevonden (24-3 en 28-4).

Eerste bevindingen

De adviseur van de organisatie heeft een voortoets ingediend waarin wordt beredeneerd dat er geen natuurvergunning voor het onderdeel stikstof nodig is omdat er geen sprake kan zijn van significante negatieve effecten op Natura 2000. De reden die is aangedragen is dat het om een hele kleine tijdelijke toename van 0,01 mol N per ha per jaar op 3 hexagonen gaat.
Volgens ons voldoet de rapportage niet aan de uitgangspunten van de handreiking van BIJ12, die is opgesteld om kaders te stellen aan wat onder een voortoets valt (zonder natuurvergunning) en wat onder een passende beoordeling valt (met vergunning). Dit is telefonisch en per mail medegedeeld aan de adviseur en het Pauperparadijs. Daar hebben we 28 april een nader gesprek over gevoerd. De gezamenlijke conclusie is dat we de rapportage beoordelen als een passende beoordeling en dat het stuk hierop wordt aangepast.

Het is op dit moment niet zeker wat een rechtbank vindt van een zeer kleine tijdelijke stikstofdepositie toename op overbelaste voor stikstofgevoelige habitats, waarbij je enkel (ecologisch onderbouwd) in een passende beoordeling aangeeft dat de depositie tijdelijk en zeer klein is op een gering aantal hexagonen. Pauperparadijs heeft op 28 april aangegeven deze weg te willen bewandelen. De vraag is of wij (het nemen en verdedigen van het besluit) dit risico willen lopen. Het alternatief (salderen/ verleasen) is daarentegen ook niet zonder risico's. In dit concrete geval is er maar een tijdelijk effect van 0,01 mol op slechts 3 hexagonen die zich in een opwaartse trend bevinden. Wij adviseren hierom om mee te werken met de wens van de initiatiefnemer en het natuurvergunningtraject op basis van een passende beoordeling te starten.

Risico's

Het is risicovol om doormiddel van een passende beoordeling een vergunning te verlenen voor het Pauperparadijs. Hoewel een aantal passende beoordelingen in het land zijn geaccepteerd door een rechter, zijn deze zaken nooit inhoudelijk aangevochten De kans is daarom aanwezig dat deze weg bij bezwaar niet zal worden geaccepteerd door een rechtbank. In dat geval zal de uitvoering geen doorgang kunnen vinden.

Het toestaan van stikstofdepositietoenames door middel van een passende beoordeling kan precedentwerking scheppen. Andere projecten kunnen mogelijk ook (tijdelijke, of zelfs kleine permanente effecten) op eenzelfde manier een passende beoordeling opstellen. Omdat dit project maar zeer beperkte tijdelijke toenames heeft verwachten wij echter niet veel precedentgevallen.

De vraag komt dan naar voren hoe cumulatieve effecten worden meegenomen. Deze projecten worden immers niet in AERIUS Register gezet.

Resumé

- We gaan mee in het verzoek tot een passende beoordeling te komen: de initiatiefnemers van Pauperparadijs verzoeken hier zélf om.
- Als provincie steken we onze nek hier wel mee uit, de initiatiefnemers zijn gewezen op genoemde risico's en zij hebben in gesprekken ook aangegeven deze te onderkennen – een casus als deze is ook pionierswerk voor de provincie.
- Met inachtneming van bovenstaande starten we de vergunningaanvraag. Door dit nu al te doen, is er vroegtijdig helderheid voor de initiatiefnemers over het wel of niet kunnen verkrijgen van de vergunning. Eventuele bezwaren van derden daargelaten uiteraard.

Vervolg

- Nadere gesprekken voeren Pauperparadijs en gemeenten.
- Na bespreking POHO VTH van 9-5 adviseur en Pauperparadijs aangeven of er bestuurlijk draagvalk is voor de voorgestelde procedure.
- Week 20 wordt de natuurvergunningaanvraag ingediend.

Date : 2-3-2022 14:21:25
From : "Hans Kuipers"
To : "[redacted]@drenthe.nl, "Jetta Klijnsma"[redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: concept persbericht Pauperparadijs
Attachment : image001.jpg;

Akkoord!

Ik zou “natuurtoestemming” in dit bericht vervangen door “vergunningen”, omdat er vanuit gemeente en provincie wordt gesproken.

Groet,
Hans

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 2 maart 2022 14:00
Aan: Jetta Klijnsma[redacted]@drenthe.nl>; Hans Kuipers[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: concept persbericht Pauperparadijs

Dag Jetta en Hans,

De organisatoren van het Pauperparadijs hebben een persbericht opgesteld om de annulering van editie 2022 bekend te maken. In bijgaand bestand heb ik er enkele wijzigingen in aangebracht. In de basis vind ik het helemaal geen gek bericht. Ik heb vnl. ‘de provincie-boodschap’ er in aangevuld.
Ik verneem graag of jullie hiermee akkoord zijn; het wordt gelijktijdig in Noordenveld voorgelegd.

Hartelijke groet!
[redacted]

[redacted]

provincie Drenthe
www.provincie.drenthe.nl
T: (0592)[redacted]
M: 0[redacted]
E:[redacted]@drenthe.nl

Date : 15-2-2022 21:35:17
From : "Hans Kuipers"
To : "[redacted]@hetpauperparadijs.nl
Cc : "[redacted]@hetpauperparadijs.nl,[redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: gesprek Pauperparadijs

Dag Wolter,

Ik heb vanmiddag met Tom het volgende afgesproken:

- Jullie mailen de gegevens van het ecologisch adviesbureau dat jullie in de arm hebben naar mij, ik vraag onze vergunningverleners (team VTH) dit z.s.m. op te pakken, zodat wederzijds de juiste mensen met stikstofkennis, met elkaar spreken. Samen gaan we helderheid verkrijgen: welke opties liggen nog op tafel. Vrijdag 11/2 heeft een boer rond Fochteloërveen zich gemeld bij jullie die emissierechten beschikbaar wil stellen aan jullie – is mogelijke optie, bespreken met VTH.
- Het college van GS vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil wel dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt.
- Zodra het stikstofvraagstuk is opgelost, gaat de vergunningverlening terug naar de gemeente, zij gaan immers over de evenementenvergunning.
- Contacten met pers: we uiten gezamenlijk dat we in goed gesprek zijn; de opmerkingen over ambtenaren en bestuurders waren niet charmant.
- Mocht er nog ruis ontstaan, bellen jullie mij en vice versa.

Ik zou dus nog graag van je de contactgegevens van het adviesbureau ontvangen, dan kunnen wij dat spoedig ter hand nemen.

Hartelijke groet,
Hans Kuipers
06[redacted]

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 15:40
Aan: Hans Kuipers [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: gesprek Pauperparadijs

Geachte heer Kuipers, beste Hans,

Naar aanleiding van uw gesprek met Tom de Ket vanmiddag willen wij benadrukken dat wij zeker met de provincie in gesprek zijn gebleven. Naar ons weten is ook gedeputeerde Vedelaar ingelicht en geraadpleegd naar aanleiding van de situatie met stikstof en de vergunningsverlening door Noordenveld. Daarnaast hebben wij op ambtelijk niveau contact gehouden met [redacted].

Wij willen nog steeds graag een nieuwe serie voorstelling van Het Pauperparadijs in Veenhuizen spelen.
Wellicht is het zelfs mogelijk dat deze zomer nog te doen, maar dat moeten wij onderzoeken, omdat er een aantal belangrijke termijnen in de voorbereiding overschreden zijn inmiddels.

Voor ons is het van belang dat er dan op de kortstmogelijke termijn een 4-tal zaken geregeld worden, waarop wij als stichting helaas weinig invloed blijken te hebben:
- parkeren wordt mogelijk op het terrein van het Gevangenismuseum
- de berekende stikstofdepositie kan worden 'verleast' of gecompenseerd met bestaande stikstofrechten, i.c. via [redacted] in Zuidvelde
- wij hebben een alternatief voor de dieselaggregaat in de vorm van een accuvoorziening en gebruik van LED-licht. De meerkosten hiervan kunnen we in overleg beleggen bij de provincie.
- belangrijk is dat de evenementenvergunning van de gemeente Noordenveld zo snel mogelijk via een versnelde procedure wordt toegekend. Wij hebben hierin belangrijke tijd verloren en de gemeente stelt zich nu op het standpunt dat dit niet meer realiseerbaar is, omdat bezwaartermijnen meegerekend moeten worden. Dit was eerdere jaren niet het geval. Wij kunnen de voorstellingen 1 of 2 weken uitstellen, maar meer niet want dan komen we te laat uit in september 2022.

Wanneer dit niet mogelijk is binnen om op korte termijn te realiseren, dan willen wij ons richten op de zomer van 2023. Maar de besproken zaken over parkeren, stikstof-compensatie, meerkosten voor stikstof-reductie en de vergunningsverlening door Noordenveld blijven dan overeind natuurlijk.

Met hartelijke groet,
mede namens Tom de Ket,

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06[redacted]
E [redacted]@hetpauperparadijs.nl

Date : 16-2-2022 8:43:01
From : "[redacted]@hetpauperparadijs.nl
To : "Hans Kuipers" [redacted]@drenthe.nl
Cc : "[redacted]@hetpauperparadijs.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Subject : Re: gesprek Pauperparadijs
Attachment : 3141b693-3bab-4547-8686-7bdbcae6533b.jpg;

Goedemorgen Hans,

Bijgaand de contactgegevens van onze advies bureau:

[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058[redacted]
E[redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

RHO ADVISEURS

Hartelijke groet,
Wolter

Verstuurd vanaf mijn foon

Op 15 feb. 2022 om 21:35 heeft Hans Kuipers [redacted]@drenthe.nl> het volgende geschreven:

Dag Wolter,

Ik heb vanmiddag met Tom het volgende afgesproken:

- Jullie mailen de gegevens van het ecologisch adviesbureau dat jullie in de arm hebben naar mij, ik vraag onze vergunningverleners (team VTH) dit z.s.m. op te pakken, zodat wederzijds de juiste mensen met stikstofkennis, met elkaar spreken. Samen gaan we helderheid verkrijgen: welke opties liggen nog op tafel. Vrijdag 11/2 heeft een boer rond Fochteloërveen zich gemeld bij jullie die emissierechten beschikbaar wil stellen aan jullie – is mogelijke optie, bespreken met VTH.
- Het college van GS vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil wel dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt.
- Zodra het stikstofvraagstuk is opgelost, gaat de vergunningverlening terug naar de gemeente, zij gaan immers over de evenementenvergunning.
- Contacten met pers: we uiten gezamenlijk dat we in goed gesprek zijn; de opmerkingen over ambtenaren en bestuurders waren niet charmant.
- Mocht er nog ruis ontstaan, bellen jullie mij en vice versa.

Ik zou dus nog graag van je de contactgegevens van het adviesbureau ontvangen, dan kunnen wij dat spoedig ter hand nemen.

Hartelijke groet,
Hans Kuipers
06[redacted]

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 15:40
Aan: Hans Kuipers [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: gesprek Pauperparadijs

Geachte heer Kuipers, beste Hans,

Naar aanleiding van uw gesprek met Tom de Ket vanmiddag willen wij benadrukken dat wij zeker met de provincie in gesprek zijn gebleven. Naar ons weten is ook gedeputeerde Vedelaar ingelicht en geraadpleegd naar aanleiding van de situatie met stikstof en de vergunningsverlening door Noordenveld. Daarnaast hebben wij op ambtelijk niveau contact gehouden met [redacted]

Wij willen nog steeds graag een nieuwe serie voorstelling van Het Pauperparadijs in Veenhuizen spelen.
Wellicht is het zelfs mogelijk dat deze zomer nog te doen, maar dat moeten wij onderzoeken, omdat er een aantal belangrijke termijnen in de voorbereiding overschreden zijn inmiddels.

Voor ons is het van belang dat er dan op de kortstmogelijke termijn een 4-tal zaken geregeld worden, waarop wij als stichting helaas weinig invloed blijken te hebben:
- parkeren wordt mogelijk op het terrein van het Gevangenismuseum
- de berekende stikstofdepositie kan worden 'verleast' of gecompenseerd met bestaande stikstofrechten, i.c. via [redacted] in Zuidvelde
- wij hebben een alternatief voor de dieselaggregaat in de vorm van een accuvoorziening en gebruik van LED-licht. De meerkosten hiervan kunnen we in overleg beleggen bij de provincie.
- belangrijk is dat de evenementenvergunning van de gemeente Noordenveld zo snel mogelijk via een versnelde procedure wordt toegekend. Wij hebben hierin belangrijke tijd verloren en de gemeente stelt zich nu op het standpunt dat dit niet meer realiseerbaar is, omdat bezwaartermijnen meegerekend moeten worden. Dit was eerdere jaren niet het geval. Wij kunnen de voorstellingen 1 of 2 weken uitstellen, maar meer niet want dan komen we te laat uit in september 2022.

Wanneer dit niet mogelijk is binnen om op korte termijn te realiseren, dan willen wij ons richten op de zomer van 2023. Maar de besproken zaken over parkeren, stikstof-compensatie, meerkosten voor stikstof-reductie en de vergunningsverlening door Noordenveld blijven dan overeind natuurlijk.

Met hartelijke groet,
mede namens Tom de Ket,

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs

Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06
E @hetpauperparadijs.nl

Date : 2-3-2022 19:38:56
From : "Hans Kuipers"
To : "[redacted]@drenthe.nl
Cc : "Henk Brink"[redacted]@drenthe.nl, "Henk Jumelet"[redacted]@drenthe.nl, "Jetta Klijnsma"[redacted]@drenthe.nl, "Nelleke Vedelaar"[redacted]@drenthe.nl, "Tjisse Stelpstra"[redacted]@drenthe.nl, "Wim Brenkman"[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]"[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Subject : Re: Schriftelijke ronde: Beantwoording schriftelijke vragen JA21-fractie en VVD-fractie over pauperparadijs
Attachment : 9-5.1 Beantwoording schriftelijke vragen JA21-fractie over Pauperparadijs.docx;9-5.2 Beantwoording schriftelijke vragen VVD-fractie over Pauperparadijs.docx;

Akkoord

Op 2 mrt. 2022 om 19:16 heeft [redacted]@drenthe.nl> het volgende geschreven:

Geacht college,

Hierbij treft u voor een schriftelijke ronde aan de GS-stukken Beantwoording schriftelijke vragen JA21-fractie en VVD-fractie over Pauperparadijs.
Wilt u uiterlijk **morgen om 12.00 uur** aangeven of u akkoord bent?

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

Voor beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde

Algemene gegevens	
Opsteller	[redacted]tst[redacted]
Team	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Datum	3 maart 2022
Uiterste behandeldatum in GS: Click or tap here to enter text. *Toelichting:*	

Teammanager
Arnout Venekamp
Paraaf en advies *Bespreken:*

Verwijzing naar speerpunt coalitieakkoord/programma begroting

Akkoord portefeuillehouder
Hans Kuipers

Intern voorbereid met
1.[redacted] COM

Akkoord provinciesecretaris
Wim Brenkman

Archivering	
Datum:	*Registratienummer*
	nr.
	nr.
	nr.

Communicatie
Openbaar: Ja
Persbericht: Nee

Onderwerp

Beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde van de JA21-fractie over Pauperparadijs

Advies

In te stemmen met de brief aan de JA21-fractie, in afschrift aan de overige Statenleden.

Beslissing GS

Risico's
Niet van toepassing

Kanttekeningen vanuit de organisatie
Niet van toepassing

Aanvullende informatie voor GS
Niet van toepassing

Tekst openbare besluitenlijst
Gedeputeerde Staten van Drenthe hebben de vragen van de VVD-fractie over Pauperparadijs beantwoord.

Provinciehuis Westerbrink 1, Assen
Postadres Postbus 122, 9400 AC Assen

www.provincie.drenthe.nl

+31 592 365555
post@drenthe.nl

Volg ons op

provincie Drenthe

Aan:
De heer T. Blinde

(i.a.a. de overige Statenleden)

Assen, 3 maart 2022
Ons kenmerk 9/5.1/2022000264
Behandeld door team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde over Pauperparadijs

Geachte heer Blinde,

In uw brief van 12 februari stelde u een aantal vragen over Pauperparadijs. Deze vragen beantwoorden wij als volgt.

Vraag 1
De regisseur van het stuk, [redacted] stelt in het artikel dat de organisatie meerdere keren de verzekering heeft gekregen dat het wel goed zou komen. Maar, (citaat): "dan bleken de ambtenaren er weer anders over te denken. Uiteindelijk gebeurde er steeds niks". (einde citaat). Dit zou betekenen dat GS in deze verantwoordelijk is voor het treuzelen en niet efficiënt opereren van ambtenaren, met als gevolg het niet doorgaan van het theaterstuk. Klopt deze observatie en zo niet, waarom niet?

Antwoord 1
Wij zijn vanaf augustus 2021 in gesprek geweest om ervoor te zorgen dat er geen stikstofdepositie zou zijn bij het uitvoeren van de voorstellingen van het Pauperparadijs. Begin februari bleek voor de producenten van het Pauperparadijs dat dit praktisch niet haalbaar is, waardoor alsnog een natuurvergunning van de provincie nodig is.
In gezamenlijk overleg tussen de producenten van het Pauperparadijs, de gemeente Noordenveld en de provincie is besloten alle inzet te plegen op het laten plaatsvinden van een nieuwe reeks voorstellingen van het Pauperparadijs in de zomer van 2023 – het jaar waarin Veenhuizen 200 jaar bestaat. Dit jubileum grijpen we gezamenlijk aan voor de reprise van dit theaterspektakel in Veenhuizen.
Als provincie doen wij ons uiterste best zodat het Pauperparadijs tijdig kan beschikken over de benodigde natuurtoestemming, met inachtneming van de daarbij horende procedures en inspraaktermijnen die hierbij aan de orde zijn.

Vraag 2

Het Pauperparadijs is een groots en alom erkend theaterstuk met bovenregionale uitstraling. Het trekt grote bezoekersaantallen met dienovereenkomstige economische effecten. Juist nu we op de drempel staan van het weer toestaan van maximale aantallen bezoekers zou dit een wel zeer wrange uitkomst zijn voor dit vermaarde theaterstuk. Bent u dat met ons eens, en zo nee, waarom niet?

Antwoord 2
Eens. De gemeente Noordenveld en de provincie vinden het theaterspektakel van grote meerwaarde voor Drenthe en de bijzondere UNESCO-status van de Koloniën van Weldadigheid in onder meer Veenhuizen. Juist daarom willen we ons gezamenlijk inzetten voor een reprise van het Pauperparadijs in 2023 – het jubileumjaar waarin Veenhuizen 200 jaar bestaat.

Vraag 3
Bent u het met ons eens dat er terstond alles in het werk dient te worden gesteld om alsnog deze voorstelling doorgang te laten vinden, ook als dat onverhoopt extra financiële middelen zou vergen. Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3
Zie antwoord 1.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter , secretaris

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

Voor beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde

Algemene gegevens	
Opsteller	[redacted]tst[redacted]
Team	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Datum	3 maart 2022
Uiterste behandeldatum in GS: Click or tap here to enter text. *Toelichting:*	

Teammanager
Arnout Venekamp
Paraaf en advies *Bespreken:*

Verwijzing naar speerpunt coalitieakkoord/programma begroting

Akkoord portefeuillehouder
Hans Kuipers

Intern voorbereid met
1.[redacted] COM

Akkoord provinciesecretaris
Wim Brenkman

Archivering	
Datum:	*Registratienummer*
	nr.
	nr.
	nr.

Communicatie
Openbaar: Ja
Persbericht: Nee

Onderwerp

Beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde van de VVD-fractie over Pauperparadijs

Advies

In te stemmen met de brief aan de VVD-fractie, in afschrift aan de overige Statenleden.

Beslissing GS

Risico's
Niet van toepassing

Kanttekeningen vanuit de organisatie
Niet van toepassing

Aanvullende informatie voor GS
Niet van toepassing

Tekst openbare besluitenlijst
Gedeputeerde Staten van Drenthe hebben de vragen van de VVD-fractie over Pauperparadijs beantwoord.

Provinciehuis Westerbrink 1, Assen
Postadres Postbus 122, 9400 AC Assen

www.provincie.drenthe.nl

+31 592 365555
post@drenthe.nl

Volg ons op

provincie Drenthe

Aan:
Mevrouw A. Udinga

(i.a.a. de overige Statenleden)

Assen, 3 maart 2022
Ons kenmerk 9/5.2/2022000@
Behandeld door team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde over Pauperparadijs

Geachte mevrouw Udinga,

In uw brief van 17 februari 2022 stelde u een aantal vragen over Pauperparadijs. Deze vragen beantwoorden wij als volgt.

Vraag 1
Theatermakers zijn geen stikstofdeskundigen. Heeft de provincie er derhalve alles aan gedaan om de initiatiefnemers van Het Pauperparadijs bij de hand te nemen en handvatten te bieden bij het zoeken naar manieren om het evenement aan te passen zodat het wel door kan gaan?

Antwoord 1
In gezamenlijk overleg tussen de producenten van het Pauperparadijs, de gemeente Noordenveld en de provincie is besloten alle inzet te plegen op het laten plaatsvinden van een nieuwe reeks voorstellingen van het Pauperparadijs in de zomer van 2023 – het jaar waarin Veenhuizen 200 jaar bestaat. Dit jubileum grijpen we gezamenlijk aan voor de reprise van dit theaterspektakel in Veenhuizen.
Als provincie doen we ons uiterste best zodat het Pauperparadijs tijdig kan beschikken over de benodigde natuurtoestemming, met inachtneming van de daarbij horende procedures en inspraaktermijnen die hierbij aan de orde zijn.

Vraag 2
Is het college voornemens om op zeer korte termijn de gesprekken met de initiatiefnemers te hervatten om zo tot een oplossing te komen?

Antwoord 2
Zie antwoord 1.

Vraag 3
Denkt het college bij deze oplossingen onder meer aan de provinciale stikstofbank, het opkopen van stikstofrechten voor evenementen, het gebruikmaken van de bestaande vergunning van het

Gevangenismuseum of eventueel extra financiële ondersteuning? Of ziet zij andere mogelijkheden?

Antwoord 3
Wij betrekken alle opties bij de besprekingen voor de benodigde vergunning voor 2023. Zie verder antwoord 1.

Vraag 4
Zijn er nu al andere evenementen, voorstellingen of activiteiten bekend waar de onduidelijke regels omtrent de stikstofcrisis 'roet in het eten' dreigen te gooien? Wat gaat het college hier aan doen?

Antwoord 4
De PAS-uitspraak van mei 2019 heeft verstrekkende gevolgen, zo blijkt ook hier. Het laat zien dat het stikstofprobleem niet alleen een rol speelt bij boeren en woning- en wegenbouw. We moeten blijven zorgen voor deugdelijke vergunningen die juridisch houdbaar zijn. Dit is steeds ingewikkelder. Vergunningverlening is erg moeilijk zolang de stikstofdeken niet afneemt. Voor evenementen nabij Natura 2000 zijn het onzekere tijden. Wij zijn continue aan het werk om de taaie stikstofproblematiek het hoofd te bieden. Dit doen wij in samenwerking met alle andere provincies en met het rijk. De gebiedsgerichte aanpak is een voorbeeld van het werk dat op provinciaal niveau kan worden gedaan om de problematiek op termijn te kunnen tackelen.

Vraag 5
Deelt GS onze zorgen dat de wijze waarop de stikstofcrisis zich ontwikkelt in Nederland een verlammende werking heeft op onze maatschappij? Welke mogelijkheden ziet de provincie om vanuit haar rol de gevolgen hiervan te verzachten c.q. in goede banen te leiden?

Antwoord 5
Zie antwoord 4.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter , secretaris

Date : 5-3-2022 15:56:00
From : "Anry Kleine Deters" [redacted] @drentsparlement.nl
To : "Hans Kuipers" [redacted] @drenthe.nl
Subject : Re: Vraag m.b.t. mogelijk opschorten theatervoorstelling Pauperparadijs naar 2023.
Attachment : image001.jpg;image002.jpg;

Dag Hans,

Dank voor je reactie.
Er zijn soms dagen dat je de berichten in de pers eerder ziet dan de stukken in de mail of SIS. De pers is soms ook snel met berichten plaatsen en binnen de provincie verloopt het nogal eens over vele schijven.
Het is niet anders.

Fijn weekend, Anry.

Outlook voor iOS downloaden

Van: Hans Kuipers <[redacted] @drenthe.nl>
Verzonden: Saturday, March 5, 2022 12:59:45 PM
Aan: Anry Kleine Deters [redacted] @drentsparlement.nl>; Jetta Klijnsma [redacted] @drenthe.nl>
CC: Hendrikus Loof [redacted] @drentsparlement.nl>; Bart van Dekken [redacted] @drentsparlement.nl>; Willemien Meeuwissen-Dekker <[redacted] @drentsparlement.nl>; Ewoud Bos [redacted] @drentsparlement.nl>; Bernadette van den Berg-Slagter [redacted] @drentsparlement.nl>; Wim Moinat [redacted] @drentsparlement.nl>; Thomas Blinde <[redacted] @drentsparlement.nl>; Renate Zuiker [redacted] @drentsparlement.nl>; Nico Uppelschoten [redacted] @drentsparlement.nl>; Simone Buissink [redacted] @drentsparlement.nl>
Onderwerp: RE: Vraag m.b.t. mogelijk opschorten theatervoorstelling Pauperparadijs naar 2023.

Dag Anry e.a.,

Het spijt me dat je dit bericht uit de media hebt moeten vernemen en de informatie vanuit het college hierover hebt gemist.

Wij hebben de schriftelijke vragen van JA21 en VVD beantwoord en deze zijn, in afstemming met de griffie, ook per mail aan de Staten verstuurd voordat het bericht onder aandacht van de pers is gebracht. Ten overvloede voeg ik de beantwoording nogmaals bij. Daarmee hebben we volgens mij de Staten tijdig geïnformeerd.

Inhoudelijk klopt het dat in gezamenlijk overleg tussen de producenten van het Pauperparadijs, de gemeente Noordenveld en de provincie is besloten alle inzet te plegen op het laten plaatsvinden van een nieuwe reeks voorstellingen van het Pauperparadijs in de zomer van 2023 – het jaar waarin Veenhuizen 200 jaar bestaat. Dit jubileum grijpen we gezamenlijk aan voor de reprise van dit theaterspektakel in Veenhuizen. Verder verwijs ik naar de beantwoording.

Ik hoop hiermee je vragen te hebben beantwoord. Anders stel ik voor om even te bellen (06-[redacted]).

Voor nu een fijn weekend en met hartelijke groet,
Hans

Van: Anry Kleine Deters <[redacted] @drentsparlement.nl>
Verzonden: vrijdag 4 maart 2022 23:38
Aan: Jetta Klijnsma [redacted] @drenthe.nl>
CC: Hendrikus Loof [redacted] @drentsparlement.nl>; Bart van Dekken <[redacted] drentsparlement.nl>; Willemien Meeuwissen-Dekker [redacted] @drentsparlement.nl>; Ewoud Bos [redacted] @drentsparlement.nl>; Bernadette van den Berg-Slagter [redacted] @drentsparlement.nl>; Wim Moinat [redacted] @drentsparlement.nl>; Thomas Blinde [redacted] @drentsparlement.nl>; Renate Zuiker [redacted] @drentsparlement.nl>; Nico Uppelschoten [redacted] @drentsparlement.nl>; Simone Buissink [redacted] @drentsparlement.nl>; Hans Kuipers [redacted] @drenthe.nl>
Onderwerp: Vraag m.b.t. mogelijk opschorten theatervoorstelling Pauperparadijs naar 2023.

Geachte voorzitter van het Drents Parlement, Beste Jetta,
cc aan de collega-fractievoorzitters, gedeputeerde en griffier.

In de commissievergadering OGB (16 februari jl.) heeft de fractie van D66 n.a.v. berichten in de media gevraagd naar het mogelijk niet verstrekken van een vergunning aan de theatervoorstellingen van het Pauperparadijs in 2022.
(We hebben ook schriftelijke vragen van de fractie van de VVD en JA21 gezien over het mogelijk niet verstrekken van de vergunning.)
In de beantwoording in de commissie door de gedeputeerde kregen wij de indruk dat vanuit GS een maximale inspanning verricht zou worden om alsnog tot een afhandeling te komen waarop de voorstellingen wel in 2022 zouden kunnen plaatsvinden.
In de media lezen we nu dat de voorstellingen, wegens het ontbreken van een vergunning niet in 2022 maar in 2023 zullen plaatsvinden.
Is dit juist en vind u het met ons bijzonder dat we als Statenleden hiervan kennis moeten nemen via de media?

Met vriendelijke groet,

Anry Kleine Deters
Fractievoorzitter

D66 Drenthe

T: +31 (0) 591[redacted]
M: +31 (0) 6[redacted]

Nieuwsgierig naar onze politieke resultaten? Klik hier.

D66 drenthe
Voor de toekomst

Date : 16-2-2022 9:18:50
From : "Statengriffie" [redacted] **@drentsparlement.nl**
To : "Statenleden-griffier-voorzitter (2019-2023)" [redacted] **@drentsparlement.nl**
Cc : "Bijzondere commissieleden" [redacted] **@drentsparlement.nl, "Fractiemedewerkers"** [redacted] **@drentsparlement.nl, "Gedeputeerden + vz/secretaris Extern"** [redacted] **@drentsparlement.nl, "Bestuursadviseurs"** [redacted] **@drentsparlement.nl**
Subject : Schriftelijke vragen ex art. 41 RvO Statenfractie VVD over Pauperparadijs
Attachment : PS090322 B10 VVD schr.vr. 17-02-2022 Pauperparadijs.pdf;image001.jpg;

Geachte leden,

De volgende vragen ex artikel 41 RvO zijn op 15 februari 2022 binnengekomen en zijn geplaatst op de lijst van ingekomen stukken van de vergadering van Provinciale Staten van 9 maart 2022 en op het SIS.
De statenvragen van de Statenfractie VVD over Pauperparadijs.

Met vriendelijke groet,

[redacted] | Statengriffie
PROVINCIE DRENTHE | Postbus 122, 9400 AC Assen
T (0592)[redacted] | E [redacted]@drentsparlement.nl
[redacted]

Aan: Voorzitter van Gedeputeerde Staten in Drenthe Mevr. J. Klijnsma
Postbus 122
9400 AC Assen
Assen, 17 februari 2022
Betreft: Schriftelijke vragen ex artikel 41 RvO over Pauperparadijs

Geachte voorzitter,
In het dagblad van het Noorden van zaterdag 12 februari 2022 is te lezen dat het openlucht spektakelstuk 'Het Pauperparadijs' deze zomer niet in Veenhuizen opgevoerd kan worden vanwege de stikstofdepositie. Veenhuizen ligt dichtbij het Natura 2000-gebied Het Fochteloërveen. Het gaat om 0,01 mol per hectare, veroorzaakt door het verkeer en een aggregaat. Voor de vergunning moet dat 0,0 mol zijn. Het artikel insinueert dat de provincie niet voldoende in het werk heeft gesteld om samen met de productie naar oplossingen te zoeken. Daardoor voelde deze zich naar eigen zeggen genoodzaakt om de stekker uit het project te trekken.

Vergunning
Deze culturele ondernemers hebben de afgelopen jaren nauwelijks steun van de overheid gekregen en moesten hun eigen broek ophouden. Nu eindelijk de coronacrisis ten einde loopt en evenementen weer opgestart kunnen worden, worden ze naar eigen zeggen gegijzeld door onduidelijke en onredelijke regelgeving. Een voorbeeld: Het gevangenismuseum heeft een vergunning om dagelijks 1000 bezoekers te trekken en heeft daar ook de faciliteiten voor, zoals een parkeerplaats. Maar de productie van Het Pauperparadijs moet voor exact dezelfde locatie een aparte evenementenvergunning aanvragen en die wordt nu geweigerd. Terwijl er al heel veel tijd (2 jaar) en geld (meer dan een ton) in de voorbereiding is gaan zitten.

Emissieloos
De energievoorziening kan emissieloos worden gemaakt, zo is door de initiatiefnemers onderzocht, maar het inzetten van 50 elektrische pendelbussen kost 2 miljoen euro. Dat is net zoveel als de gehele productie. Ook een verplaatsing van het stuk is geen optie, omdat ook daar weer vergunningen moeten worden aangevraagd en het stuk opgevoerd moet worden op de plek waar het zich heeft afgespeeld. Daarnaast profiteert deze regio enorm van de bezoekers en alle spin off.

Wat volgt?
Na diverse gesprekken weten wij dat deze casus niet op zichzelf staat, maar exemplarisch is voor nog veel meer evenementen die binnenkort door stikstofdepositie van de agenda moeten worden gehaald. Ook andere maatschappelijk zeer wenselijke ontwikkelingen als extra woningbouw worden vanwege stikstofdepositie tegengehouden. De situatie rond het Pauperparadijs staat symbool voor het compleet platleggen van de maatschappij. En dat baart ons ernstig zorgen. Vandaar onze onderstaande vragen.

1) Theatermakers zijn geen stikstofdeskundigen. Heeft de provincie er derhalve alles aan gedaan om de initiatiefnemers van Het Pauperparadijs bij de hand te nemen en handvatten te bieden bij het zoeken naar manieren om het evenement aan te passen zodat het wel door kan gaan?

2) Is het college voornemens om op zeer korte termijn de gesprekken met de initiatiefnemers te hervatten om zo tot een oplossing te komen?
3) Denkt het college bij deze oplossingen onder meer aan de provinciale stikstofbank, het opkopen van stikstofrechten voor evenementen, het gebruikmaken van de bestaande vergunning van het Gevangenismuseum of eventueel extra financiële ondersteuning? Of ziet zij andere mogelijkheden?
4) Zijn er nu al andere evenementen, voorstellingen of activiteiten bekend waar de onduidelijke regels omtrent de stikstofcrisis 'roet in het eten' dreigen te gooien? Wat gaat het college hier aan doen?
5) Deelt GS onze zorgen dat de wijze waarop de stikstofcrisis zich ontwikkelt in Nederland een verlammende werking heeft op onze maatschappij? Welke mogelijkheden ziet de provincie om vanuit haar rol de gevolgen hiervan te verzachten c.q. in goede banen te leiden?

Namens de VVD fractie,
Annigje Udinga

Date : 3-6-2022 13:38:13
From : "Hans Kuipers" [redacted]@drenthe.nl
To : "Hans Kuipers" [redacted]@drenthe.nl
Cc : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : Ter archivering WhatsApp berichten [redacted] woo Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;

Dag[redacted], ter archivering, wil jij zorgdragen voor het aanleveren bij het woo-verzoek?

Met vriendelijke groet,

Hans Kuipers
Gedeputeerde

provincie Drenthe

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

WhatsApp Chat - College

[15-02-2022 09:38:42] Henk Brink: Goedemorgen Henk,
Omdat ik Jumelet zijn contact gegevens niet heb even via jou.

Van Westrenen heeft berekend dat wij de benodigde stikstof kunnen verleasen aan Het Pauperparadijs.
Alle partijen zijn hier zeer enthousiast over.
Van Westrenen kan dit begeleiden.
Hier mee zou het evenemt gered zijn.

Wil jij dit bericht delen met Jumelet? Wij begrepen dat er vandaag een overleg over dit onderwerp is.

Mvg.[redacted]
[15-02-2022 21:16:49] Hans: Vanmiddag gebeld met Tom de Ket.

Korte terugkoppeling:
- gezamenlijk geconcludeerd dat dit niet de charmante route was naar dit gesprek;
- er is nog geen besluit genomen dit jaar te stoppen;
- afgesproken dat op zeer korte termijn hun ecologisch adviesbureau met onze vergunningverleners om tafel gaan om helderheid te verkrijgen welke opties nog op tafel liggen;
- aangegeven dat wij Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe vinden, maar wel willen dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt;
- zodra stikstofvraagstuk is opgelost, gaat de vergunningverlening terug naar de gemeente, zij gaan immers over de evenementenvergunnin;
- afgestemd dat we aangeven (oa morgen in OGB) dat we goed in gesprek zijn;
[15-02-2022 21:17:27] Hans: Mocht er nog ruis ontstaan bel ik met TdK of hij mij. Ik zal ook langs die lijn de rondvraag beantwoorden morgen.

WhatsApp Chat - Henk Brink

[15-02-2022 09:04:16] Henk Brink: Goedemorgen Henk,
Omdat ik Jumelet zijn contact gegevens niet heb even via jou.

Van Westrenen heeft berekend dat wij de benodigde stikstof kunnen verleasen aan Het Pauperparadijs.
Alle partijen zijn hier zeer enthousiast over.
Van Westrenen kan dit begeleiden.
Hier mee zou het evenemt gered zijn.

Wil jij dit bericht delen met Jumelet? Wij begrepen dat er vandaag een overleg over dit onderwerp is.

Mvg.[redacted]

WhatsApp Chat - Henk Jumelet

[11-02-2022 17:52:48] Henk Jumelet: Hoi Hans, was jij op de hoogte van besluit Pauperparadijs? Gr. Henk
[11-02-2022 19:01:59] Hans: Nope
[15-02-2022 09:11:07] Henk Jumelet: Goedemorgen Henk,
Omdat ik Jumelet zijn contact gegevens niet heb even via jou.

Van Westrenen heeft berekend dat wij de benodigde stikstof kunnen verleasen aan Het Pauperparadijs.
Alle partijen zijn hier zeer enthousiast over.
Van Westrenen kan dit begeleiden.
Hier mee zou het evenemt gered zijn.

Wil jij dit bericht delen met Jumelet? Wij begrepen dat er vandaag een overleg over dit onderwerp is.

Mvg.[redacted]

WhatsApp Chat - Jetta Klijnsma

[23-02-2022 19:10:45] Jetta Klijnsma: Ha Hans, Ik krijg je even niet te pakken. Klaas Smit zoekt contact over het Pauperparadijs. Ik zit in[redacted]. Wil jij hem bellen? Gaat het lukken met de vergunning? Kan ik nog iets doen? Ik hoor graag snel van je! Doeg!
[23-02-2022 19:28:09] Hans: Ha Jetta, ik bel hem morgen wel even terug, laat ik hem nu weten. Ik weet nog niet of het gaat lukken qua onze vergunning maar die van de gemeente is qua timing nog lastiger begrijp ik. Fijne vakantie nog daar! Wij gaan morgen weer naar NL na een aantal dager[redacted]. Groet, Hans
[23-02-2022 19:30:17] Jetta Klijnsma: Mooi Hans, als ik iets kan doen hoor ik het graag. Ik bel Klaas ook wel even. Nog veel plezier met z'n drieën □!
[23-02-2022 19:32:45] Hans: □□ de bestuurlijke afwegingsruimte binnen stikstofvergunningen is steeds kleiner maar alle ruimte die er is, benutten we heb ik aangegeven. Ik

koppel dinsdag in GS ook wel even terug hoe dat er voor staat als ik de mensen maandag weer heb gesproken
[23-02-2022 20:42:01] Jetta Klijnsma: Ik heb Klaas gesproken en het lijkt me een goed idee om volgende week digitaal de klokken gelijk te zetten met De Ket en Lommerde. Nu is er veel ruis op de lijn, omdat iedereen afzonderlijk met elkaar praat. Ik ken de beide mannen en wil met alle plezier het initiatief nemen en onafhankelijk voorzitten. Is dat wat? Doeg!
[24-02-2022 10:35:27] Hans: Ja lijkt me goed idee!

WhatsApp Chat - Staten cs + CdK

[12-05-2022 17:13:02] Siemen Vegter: Nieuwsuur is afgelopen week in Drenthe geweest voor opnames mbt het stikstofdossier, oa de afgelasting van het Pauperparadijs, Daarbij zijn diverse mensen geïnterviewd, waaronder Johan Moes en ondergetekende
Krijg net bericht dat de Nieuwsuur-reportage zondag wordt uitgezonden

Date : 4-3-2022 23:38:36
From : "Anry Kleine Deters" [redacted]@drentsparlement.nl
To : "Jetta Klijnsma" [redacted]@drenthe.nl
Cc : "Hendrikus Loof" [redacted]@drentsparlement.nl, "Bart van Dekken" [redacted]@drentsparlement.nl, "Willemien Meeuwissen-Dekker" [redacted]@drentsparlement.nl, "Ewoud Bos" [redacted]@drentsparlement.nl, "Bernadette van den Berg-Slagter" [redacted]@drentsparlement.nl, "Wim Moinat" [redacted]@drentsparlement.nl, "Thomas Blinde" [redacted]@drentsparlement.nl, "Renate Zuiker" [redacted]@drentsparlement.nl, "Nico Uppelschoten" [redacted]@drentsparlement.nl, "Simone Buissink" [redacted]@drentsparlement.nl, "Hans Kuipers" [redacted]@drenthe.nl
Subject : Vraag m.b.t. mogelijk opschorten theatervoorstelling Pauperparadijs naar 2023.

Geachte voorzitter van het Drents Parlement, Beste Jetta,
cc aan de collega-fractievoorzitters, gedeputeerde en griffier.

In de commissievergadering OGB (16 februari jl.) heeft de fractie van D66 n.a.v. berichten in de media gevraagd naar het mogelijk niet verstrekken van een vergunning aan de theatervoorstellingen van het Pauperparadijs in 2022.
(We hebben ook schriftelijke vragen van de fractie van de VVD en JA21 gezien over het mogelijk niet verstrekken van de vergunning.)
In de beantwoording in de commissie door de gedeputeerde kregen wij de indruk dat vanuit GS een maximale inspanning verricht zou worden om alsnog tot een afhandeling te komen waarop de voorstellingen wel in 2022 zouden kunnen plaatsvinden.
In de media lezen we nu dat de voorstellingen, wegens het ontbreken van een vergunning niet in 2022 maar in 2023 zullen plaatsvinden.
Is dit juist en vind u het met ons bijzonder dat we als Statenleden hiervan kennis moeten nemen via de media?

Met vriendelijke groet,

Anry Kleine Deters
Fractievoorzitter

D66 Drenthe

T: +31 (0) 591 [redacted]
M: +31 (0) 6 [redacted]

Nieuwsgierig naar onze politieke resultaten? Klik hier.

D66 drenthe
Voor de toekomst

Date : 13-2-2022 12:06:50
From : "Arnout Venekamp" [redacted]**@drenthe.nl**
To : "Henk Jumelet" [redacted]**@drenthe.nl, "Hans Kuipers"** [redacted]**@drenthe.nl**
Cc : "[redacted]**@drenthe.nl, "**[redacted]**@drenthe.nl**
Subject : FW: Informatie Pauperparadijs
Attachment : 20211122 POHO VTH memo Pauperparadijs.pdf;20210906 MAIL reactie berekening Pauperparadijs.pdf;20211110 MAIL reactie op vraag microdepositiebank.pdf;MAIL 20211123 Kuipers geeft s.v.z.pdf;MAIL 20211214 Vraag en antwoordt afstanden.pdf;Memo stikstofberekening Pauperparadijs gebruiksfase 30082021.pdf;Gebruiksfase Het Pauperparadijs 30082021.pdf;

Hans en Henk,

Bijgaand stuur ik jullie een overzicht van de laatste contactmomenten tussen initiatiefnemer(s) van het Pauperparadijs en team VTH. Dit heb ik laten opstellen door [redacted] op verzoek van Wim, die dit graag wilde hebben voor het koffiemoment.

Historie/feiten

- De historie staat beknopt weergegeven in de POHO VTH memo van 22-11-21.
- De AERIUS berekening van 30-8-21 is toegevoegd, net als de toelichting daarop van Rho adviseurs, die ook van 30-8-21 is. (Rho is de door de organisatie ingehuurde projectadviseur)
- De mails van 6-9-21 en 10-11-21 staan toegelicht in de POHO memo. Naar aanleiding daarvan heeft er ook een bestuurlijk gesprek plaatsgevonden.
- Uitkomst van bestuurlijk overleg staat in een mail van 23-11-21 waarin Hans Alma en mij de uitkomsten van het gesprek door geeft.
- De organisatie is op de hoogte gesteld en is met de nieuwe wetenschap aan de slag gegaan.
- [redacted] is vervolgens nog 1 maal benaderd door het Pauperparadijs met een vraag over afstanden i.v.m. parkeren. De vraag en het antwoord zijn van 14-12-21.
- Dit is het laatste directe contact wat er is geweest tussen team VTH en de initiatiefnemers en hun adviseurs.

Afgelopen week:

- Op 8 februari is [redacted] telefonisch benaderd door [redacted] (CMV) met het verzoek om minder moeilijk te doen en te zorgen dat het geregeld wordt. Hiervoor is [redacted] verzocht naar kantoor te komen, dat heeft [redacted] geweigerd. [redacted] heeft aangegeven mee te willen blijven denken in oplossingen, nieuwe informatie te willen toetsen en adviseren. Dat was onvoldoende voor [redacted] en die gaf aan voldoende te weten, de hulp van [redacted] was niet meer nodig.
- Op 8 februari heeft Barend mij als TM geïnformeerd over het onplezierige gesprek met [redacted]
- Op 9 februari, de volgende ochtend vroeg, heb ik Alma geïnformeerd en samen hebben we geconstateerd dat dit niet de manier van samenwerken is wat we willen zien. Alma heeft contact met [redacted] opgenomen en er is aan mij terug gekoppeld dat [redacted] zijn verkeerde opstelling erkende en dat hij nogmaals contact zou opnemen met [redacted]. Dit is uiteindelijk niet meer gebeurd.
- Op 11 februari is [redacted] geïnformeerd door de organisatie dat zij de stekker er uit trekken (informatie Alma).
- Vervolgens hebben we kennis genomen van de persberichten.

Voor verdere vragen kunnen jullie mij uiteraard bereiken. Goed weekend verder.

Arnout

Memo POHO VTH	provincie Drenthe
Gedeputeerde	Henk Jumelet en Hans Kuipers
Afschrift	
Datum	16 november 2021
Poho datum	22 november 2021
Opsteller	
Afgestemd met	
Onderwerp	Pauperparadijs
Doel memo	☒Ter discussie ☐Ter informatie
Bijlage	AERIUS berekening editie 2022, stikstofonderbouwing AERIUS berekening en 2 mails als reactie op berekening en vervolgvraag microdepositiebank
Naar GS	Nee

Advies/ Vraag
Kennis te nemen van de ambtelijke contacten met de organisatie van het Pauperparadijs. Bestuurlijk gesprek aangaan met organisatie (op verzoek van organisatoren Pauperparadijs) over de editie 2022 i.r.t. stikstof.

Inleiding
Sinds eind 2019 is team VTH betrokken bij de organisatie van het Pauperparadijs. Eind 2019 en begin 2020 hebben we enkele gesprekken gevoerd met de organisatie over het onderwerp stikstof en andere ecologische effecten bij uitvoering van de voorstellingen. Het Pauperparadijs was gepland voor 2020. Vanwege Coronamaatregelen zijn de edities 2020 en 2021 niet doorgegaan.

Nu staat het wel weer op de agenda voor 2022. We hebben vanaf augustus 2021 wederom enkele gesprekken gevoerd en mailcontacten gehad met de organisatie, hoofdzakelijk over stikstof. 16 augustus 2021 hebben we het eerste gesprek gevoerd. Op 1 september 2021 hebben we een nieuwe AERIUS projecteffectberekening ontvangen, deze is in de bijlage toegevoegd. Op 6 september 2021 is een uitgebreide reactie gestuurd waarin de ambtelijke visie is weergegeven over de berekening en mogelijke oplossingen. Daarmee is de organisatie aan de slag gegaan. In oktober en november heeft de organisatie navraag gedaan naar de mogelijkheden van verleasen en de microdepositiebank. Die zijn beantwoord. Nu is door de organisatie bestuurlijke aandacht gevraagd. Ze zijn op zoek naar steun voor uitvoering van de voorstellingen.

Eerste bevindingen
Zie bijlagen voor mijn mails van 6 september 2021 en 10 november 2021.

Samengevat:
- Er is een toename van stikstofdepositie op Natura 2000 vanuit het project;
- De dieselaggregaat is een grote bron;
- Zonder aggregaat blijft er door verkeer sprake van een toename. Dit komt omdat de verkeersbron (lijnbron) erg dicht langs Natura 2000 ligt. Het alternatief (omrijden) voorkomt de depositietoename niet geheel;
- Eventueel pendelen met elektrische bussen. Maar dat is eerder afgewezen als niet haalbaar door de organisatie;
- Oplosbaar door salderen.

Risico's
- Voorstellingen kunnen niet doorgaan vanwege onoplosbaar stikstofdilemma.
- Bij afwijken van de lijn kan ongelijkheid tussen benadering projecten ontstaan. Daarnaast geeft dit juridische onzekerheid, wanneer er om handhaving wordt verzocht of het besluit wordt bestreden.

Vervolg

- Bestuurlijk gesprek aangaan met organisatie.

Voorkeursoptie:

- Aansturen op het wegnemen van de bron dieselaggregaat in combinatie met alternatieve vervoersbewegingen van bezoekers (schone pendelbussen)
- Zorgen dat projecteffect onder de 0,00 komt waardoor geen vergunningplicht ontstaat
- Organisatie geeft aan dat voorgaande financieel niet haalbaar is, mogelijk kan de provincie hier nog iets in betekenen

Alternatieve optie

- Helpen meedenken wanneer organisatie andere oplossingsrichtingen heeft gevonden, zoals bijvoorbeeld een bron voor verleasen of (extern) salderen.
- Eventuele natuurvergunningaanvraag in behandeling nemen.

Van:
Verzonden: maandag 6 september 2021 16:13
Aan:
CC:
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Hallo

De AERIUS projecteffectberekening van de gebruiksfase laat een toename van stikstofdepositie zien op 2 gebieden. 0,03 mol N/ha/jr voor het Fochtelooerveen en 0,01 mol N/ha/jr op het Norgerholt. Dit laat de opgave zien waar u voor staat. Ik denk wel dat de AERIUS input wel een onderschatting vertegenwoordigd van de werkelijkheid. Wat nodig is, is een worstcase benadering. Zo valt mij op dat:

- Het parkeren zelf niet in beeld is gebracht. Alleen de route naar het parkeerterrein toe. Het parkeerterrein kan vaak het beste in beeld worden gebracht als vlakbron. Soms kan ook wel een lijnbron gebruikt worden.
- Er alleen is gewerkt met bronnen op buitenwegen, terwijl dit niet overal het geval is. Een opsplitsing tussen buiten- en binnenwegen is nodig denk ik.
- Er voor leveranciers alleen licht verkeer is gebruikt. Is dat echt de werkelijkheid? De memo heldert dit onvoldoende op, omdat er ook hier gesproken wordt over zwaar vrachtverkeer, terwijl dat niet inzichtelijk wordt gemaakt..
- Er een oude bron (stage IIIa) wordt gebruikt voor de aggregaat. Is hier geen schonere in te zetten?
- De overloop parkeerterreinen (324 bewegingen) niet worden meegenomen in de berekening. Blijkbaar zijn die er wel. Je moet het project worst case in beeld brengen, dus meenemen zou ik zeggen.

Als je de conclusie uit de memo stikstofberekening Pauperparadijs gebruiksfase 30082021 leest, kom je al gauw tot de conclusie dat er nog een opgave is, die opgelost moet worden, voordat er qua stikstof en Wnb groen licht gegeven kan worden. Er wordt in de onderbouwing vaak verwezen naar een parkeerplan. Dit plan is daarentegen niet aangeleverd, waardoor ik de data niet kan verifieren.

Blijkbaar doet de aggregaat best veel. Maar als deze uit de berekening wordt gehouden, blijft er sprake van een toename. Dit haal ik weer uit de PB van maart 2020. Deze PB is niet aangepast aan de recente cijfers. Hier is dus ook met de verkeerde depositie gerekend (0,02 i.p.v. 0,03) en ook zijn de effecten op het Norgerholt (0,01) niet meegewogen. De PB zegt eigenlijk alleen dat de door het Pauperparadijs veroorzaakte depositie klein is en dat dit daarom als niet significant is aan te merken. Ik ben van mening dat dit geen hout snijd en zeker geen stand houdt bij de rechter. Daarom kunnen we er op deze manier ook niet mee verder.

Ik adviseer om te zoeken naar een bron om mee te salderen (intern of extern/ eventueel verleasen). Wanneer er een bron kan worden gevonden om intern mee te salderen, is een natuurvergunning mogelijk niet nodig. Dit hangt dan af van eventueel directe gevolgen. Dit kunt u in dat geval het beste na 13 september af stemmen met mijn collega . Als intern salderen niet lukt of er blijken toch directe gevolgen te zijn op Natura 2000, dan moet u een natuurvergunning aanvragen. Wellicht kunt u extern salderen met een bron uit de buurt, of is het mogelijk om dit onder de noemer verleasen te doen. Dat houdt tijdelijk extern salderen in met een bron uit de buurt. Aangezien de afstand van de bronnen tot Natura 2000 kort zijn, zal bij een aanvraag ook een ecologische paragraaf moeten zitten waarin de eventueel directe gevolgen op Natura 2000 worden behandeld. Houdt rekening met erg lange doorlooptijden.

Wat ik in deze e-mail heb verwoord is mijn persoonlijke opvatting. Ik heb geen mandaat om namens Gedeputeerde Staten (GS) uitspraken te doen en heb deze casus niet voorgelegd aan GS. Zodoende kunnen aan deze e-mail geen rechten worden ontleend.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592-
06
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: woensdag 1 september 2021 11:49
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Fwd: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Dag

Bij deze de uitkomsten van de geüpdate Aerius berekening.

met vriendelijke groet,

+31 (0)6
@hetpauperparadijs.nl
www.hetpauperparadijs.nl

Begin doorgestuurd bericht:

Van: @rho.nl>

Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs
Datum: 31 augustus 2021 om 08:15:33 CEST
Aan: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Kopie: [redacted]@rho.nl>, [redacted]@rho.nl>

Goedemorgen[redacted]

We hebben de berekening gereed. Hieruit blijkt helaas dat er alsnog sprake is van een depositie (ook wanneer het aggregaat weggelaten wordt en alleen de verkeersgeneratie wordt berekend. Bijgaand ook de passende beoordeling van destijds, waarin geconcludeerd wordt dat er geen significante gevolgen optreden voor de Natura 2000-gebieden door de - tijdelijke - toename van stikstofdepositie
als gevolg van het Pauperparadijs.

Leg jij de resultaten weer voor aan de provincie?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058-[redacted]
E: [redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM
.

RHO ADVISEURS

.

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van:
Verzonden: woensdag 10 november 2021 14:59
Aan: Wolter Lommerde
Onderwerp: RE: stikstof salderen

Goedemiddag,

De stikstofbank (microdepositiebank) zal inderdaad een uitkomst kunnen zijn. Er zit daarentegen nog geen vulling in. Er is dus ook niets uit te geven. Totdat er voldoende vulling in zit, is dit dus geen optie voor je project. Als je het mij vraagt kan het ook nog wel lang duren voordat er vulling komt. Dit moet namelijk met vrijgekomenruimte of vrijgemaakte ruimte uit extern salderen via onherroepelijke vergunningen, en die zijn zeldzaam op het moment.

Ik adviseer om te salderen met (een) externe bron(nen), hetzij met regulier extern salderen, hetzij met verleasen. Het is dan wel zaak dat er snel een aanvraag komt. Een garantie voor tijdige besluitvorming is niet meer te geven. Zeker niet indien er zienswijzen en/of beroep wordt ingediend.

Het staat u uiteraard vrij om een gesprek aan te vragen met de heer Jumelet.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe
Wet natuurbescherming
r deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592
06
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: woensdag 10 november 2021 11:46
Aan: @drenthe.nl>
Onderwerp: stikstof salderen

Beste

Wij zijn nog steeds aan het onderzoeken hoe wij de stikstof depositie van een serie voorstellingen pauperparadijs kunnen managen.
Mijn oog viel op bijgaande pagina: https://www.provincie.drenthe.nl/organisatie-bestuur/gedeputeerde-staten/gedeputeerde-jumelet/nieuws/@139060/provincies-richten/

Is dit een reële optie voor ons, en zou het het slim zijn om op korte termijn met de heer Jumelet een overleg te hebben om te bespreken of er politieke wil is om uitgaande van de situatie van Het Pauperparadijs in Veenhuizen een vergunningstraject te steunen?

Misschien is bellen handiger, laat dan svp even weten wanneer dat voor jou schikt.

Hartelijke groet,

Wolter Lommerde
(producent)
Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06
E @hetpauperparadijs.nl

[redacted]

Van: Arnout Venekamp
Verzonden: dinsdag 23 november 2021 08:06
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: Pauperparadijs

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Voltooid

Hoi [redacted]

Zie het bericht van Hans Kuipers. Ik denk dat er binnenkort wel weer contact wordt gezocht over dit project en eventuele aangepaste project effect berekening.

Hou je me op de hoogte als er voortgang wordt geboekt, of wanneer blijkt dat er nog steeds meer nodig is?

Groet Arnout

Van: Hans Kuipers [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 23 november 2021 07:59
Aan: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; Alma Burema [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Pauperparadijs

Dag Arnout, Alma,

Zoals gisteren op poho-VTH besproken heb ik gisteren telefonisch contact gehad met Wolter Lommerde en Tom de Ket van het Pauperparadijs.

Na ruggespraak met het college heb ik aangegeven:
- Dat het mij het meest raadzaam lijkt niet te salderen/leasen maar de stikstofdepositie naar 0,00 te brengen;
- Dat daarvoor blijkbaar een andere aggregaat en verkeersstromen nodig zijn (pendelbus);
- Dat wij bereid zijn mee te denken in welke maatregelen dan nodig zijn;
- Als dat tot meerkosten leidt die proportioneel maar niet draagbaar voor alleen de organisatie zijn, wij, gezien de historie en het belang voor Veenhuizen, zouden kunnen ondersteunen (financieel);
- Ik heb letterlijk aangegeven dat ik op dit moment geen financiële toezegging daarin kon doen;
- Tevens dat een ordentelijke vergunningssituatie voor ons harde randvoorwaarde is.

Ze waren erg blij met deze positieve opstelling van GS. Ze hadden ook wel ideeën bij voornoemde maatregelen en hopen dat er een oplossing te vinden is.

Ik zal het straks nog even terugkoppelen aan het college, zodat het ook in het verslag wordt opgenomen (m.n. de opening om in deze uitzonderlijke situatie te verkennen of wij hen hierin kunnen ondersteunen).

Zouden jullie dit verder willen oppakken? Mochten jullie nog nadere terugkoppeling nodig hebben kan dat via het poho.

Met groet,
Hans

Van:
Verzonden: dinsdag 14 december 2021 14:15
Aan: Wolter Lommerde
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Goedemiddag Wolter,

Je zal het moeten berekenen om te weten of de afstand voldoende is. Er is geen vaste afstand van toepassing. Inderdaad rekend AERIUS nu voor verkeersbronnen met een afkap op 5km. Dit is onterecht en wordt hersteld in de nieuwe release van 13 januari 2022. Dan worden alle bronnen afgekapt op 25 km, omdat ze daarna niet meer zijn toe te kennen aan een sprecifieke bron. Maar wat er voor dit project met de aantallen bezoekers nodig is, kan je alleen bepalen door te rekenen. Je weet je bronnen. Die kan je gebruiken en deze op een paar mogelijke loaties neer te zetten. Dan weet je of die locatie geschikt is of niet. Als het parkeerterrein waarvanaf gependeld wordt dicht op een grote N of A weg ligt en daarmee snel opgaat in het heersend verkeersbeeld, zullen de lijnbronnen van verkeer kort zijn, wat helpt. Ik zou niet weten of 1km of 5km verplaatsen van het parkeerterrein voldoende is. Dat is afhankelijk van vele factoren als brontype, afstand, windrichting, ruwheid van het terrein enz. Ik zou dus een aantal geschikte locaties gebruiken en hier de situatie op doorrekenen met AERIUS calcualtor. Het aanvullende probleem is wel dat er een AERIUS update aan zit te komen (13-1-22). Dus daarna moet je de nieuwe release gebruiken en moet hetgeen wat je nu uitrekend ook nog wel kloppen met de uitkomst van de nieuwe release. Je moer er sowieso bedacht op zijn dat als je parkeerterrein buiten 5km van Natura 2000 ligt, je dan geen depostie zult zien van verkeer. Maar dat is dus na 13-1-22 en in werkelijkheid wel het geval.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592-
06-
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: dinsdag 14 december 2021 09:49
Aan: @drenthe.nl>
Onderwerp: Fwd: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Beste

Naar aanleiding van het overleg met de gedeputeerde Kuipers zijn wij het parkeren op afstand aan het onderzoeken voor parkeren op afstand.
Ik had even advies gevraagd om te weten over welke afstand we praten, maar onderstaand advies is niet erg bemoedigend.
Als de afstand groter is dan een paar kilometer wordt pendelen tijdrovend en moeten er daarom heel veel verschillende bussen ingezet worden.

Hoe staat de provincie hierin?

Groet,
Wolter

Verstuurd vanaf mijn foon

Begin doorgestuurd bericht:

Van: @rho.nl>
Datum: 3 december 2021 om 13:12:06 CET
Aan: @hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Dag Wolter,

Ik heb je vraag even voorgelegd aan mijn collega die onze stikstofberekeningen uitvoert. Zie hieronder zijn reactie. Er is dus geen bepaalde afstand waarbinnen depositie niet meer meetelt. Geadviseerd wordt om dan het parkeren in een gebied op grotere afstand van een Natura-2000 gebied te realiseren.

Wordt hiermee bedoelt tot hoever AERIUS de stikstofemissie van een project berekend? Voor wegverkeer is 5 kilometer de afkapgrens, voor alle overige bronnen is er geen afkapgrens.
In de nieuwe versie van de calculator is de afkapgrens voor wegverkeer 25 kilometer, en ook 25 kilometer voor overige bronnen

Tot hoever de stikstofdepositie van een project meetelt is nogal een juridische kwestie en hier in niet een eenduidig antwoord. De afkapgrens van 5 kilometer van wegverkeer is niet voor niets gesneuveld in een uitspraak van de Afdeling. De 25 kilometer afkapgrens die straks in de nieuwe calculator wordt gehanteerd zou ook weleens kunnen sneuvelen. Ik zou er worst-case er van uitgaan dat de stikstofemissie van een project voor alle Natura 2000-gebieden binnen de landsgrenzen meetelt.

Met vriendelijke groet,

[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058-[redacted]
E: [redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

.

RHO ADVISEURS

.

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl]
Verzonden: donderdag 2 december 2021 13:49
Aan: [redacted]s@rho.nl>
Onderwerp: Re: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Beste [redacted]

Wij zijn druk in gesrek met de provincie over de milieuvergunning. Zij willen graag ons evenement faciliteren, maar we zitten wel vast aan de stikstof-eisen.
Weet jij vanaf welke afstand van een Natura2000 gebied de stikstof-deositie niet meer meetelt?
Wij zijn de mogelijkheid aan het onderzoeken om het parkeren op afstand te plaatsen en te pendelen met bussen zonder NO-uitstoot.

De stikstof-bank van de provincie is nog niet operationeel helaas.

De volgende sta is zeker een evenementenvergunning die we aanvragen bij de gemeente.

Groet,
Wolter

Op 25 nov. 2021, om 12:44 heeft [redacted]@rho.nl> het volgende geschreven:

Dag Wolter,

Ben je inmiddels al verder met het stikstofthema?

Hoe loopt de vergunningverlening verder met de gemeente? Kunnen wij binnenkort nog werkzaamheden verwachten?

Met vriendelijke groet,

[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058-[redacted]
E: [redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

.

<image009.jpg>

.

<image010.jpg> <image011.jpg> <image012.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 27 oktober 2021 09:18
Aan: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
CC: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Dag Wolter,

Nee helaas hebben wij hier geen ervaring mee. Wellicht dat jullie het kunnen proberen via deze organisatie: Leasen of verleasen stikstofrechten - Allesoverstikstof.nl

Met vriendelijke groet,

[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058-
E: @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

<image005.jpg>

<image006.jpg> <image007.jpg> <image008.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: @hetpauperparadijs.nl]
Verzonden: dinsdag 26 oktober 2021 11:42
Aan: @rho.nl>
CC: @hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: Re: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Hi ,

Verleasen was een suggestie van de provincie: het huren van stikstof-depositie rechten van bijvoorbeeld boeren in de buurt.
Maar ik heb geen idee van de kosten hiervan voor de hoeveelheden die wij zouden mopeten compenseren voor onze productie.
ik hoopte dat jullie daar enig zicht op hebben.

Groet,
Wolter

Op 18 okt. 2021, om 07:15 heeft @rho.nl> het volgende geschreven:

Beste Wolter,

Dank voor je mail. Wat bedoel je in dit geval precies met verleasing? En welke kosten wil je precies in kaart brengen?
Vanuit onze stikstof expertise adviseren wij enkel in de inhoudelijke kant.

Met vriendelijke groet,

Planvorming en Ruimte

T: 058
E: @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

<image002.jpg>

<image004.jpg> <image006.jpg> <image008.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: @hetpauperparadijs.nl]
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 10:05
Aan: @rho.nl>
CC: @hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: Fwd: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Beste

Als het goed is heb je onderstaand advies van de provincie enige weken geleden al toegestuurd gekregen.
Na overleg met de provincie lijkt verleasen van stikstofdepositie wel een mogelijkheid om een vergunning te vrkrijgen.

Voor onze afweging is het van belang om te weten wat de kosten zijn van een dergelijke verleasing. Kun je daar een inschatting van geven op basis van de genoemde belasting?
Dat hoeft niet heel specifiek te zijn maar een orde van grootte is voor ons wel van belang: enkele honderden, duizenden of tienduizenden euro's.
Het is voor ons nieuwe materie, dus wij hebben geen idee waar we op zouden moeten rekenen.

Kun je ons een indicatie van kosten geven?

Hartelijke groet,
Wolter

Begin doorgestuurd bericht:

Van: @hetpauperparadijs.nl>

Onderwerp: Antw: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs
Datum: 9 september 2021 om 14:55:06 CEST
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Kopie: [redacted]@drenthe.nl>, [redacted]
[redacted]@rho.nl>, [redacted]@hetpauperparadijs.nl>

Dag [redacted]

Dank voor je uitgebreide reactie, ik deel deze ook alvast met [redacted] van het Rho.
Ik stel voor om [redacted] even tijd te gunnen zodat hij zich ook hierover kan buigen en dat we eind van de maand weer contact hebben.

met vriendelijke groet,
[redacted]

[redacted]
+31 (0)6 [redacted]
[redacted]@hetpauperparadijs.nl
www.hetpauperparadijs.nl

Op 6 sep. 2021, om 16:12 heeft [redacted]@drenthe.nl> het volgende geschreven:

Hallo [redacted]

De AERIUS projecteffectberekening van de gebruiksfase laat een toename van stikstofdepositie zien op 2 gebieden. 0,03 mol N/ha/jr voor het Fochtelooerveen en 0,01 mol N/ha/jr op het Norgerholt. Dit laat de opgave zien waar u voor staat. Ik denk wel dat de AERIUS input wel een onderschatting vertegenwoordigd van de werkelijkheid. Wat nodig is, is een worstcase benadering. Zo valt mij op dat:

- Het parkeren zelf niet in beeld is gebracht. Alleen de route naar het parkeerterrein toe. Het parkeerterrein kan vaak het beste in beeld worden gebracht als vlakbron. Soms kan ook wel een lijnbron gebruikt worden.
- Er alleen is gewerkt met bronnen op buitenwegen, terwijl dit niet overal het geval is. Een opsplitsing tussen buiten- en binnenwegen is nodig denk ik.
- Er voor leveranciers alleen licht verkeer is gebruikt. Is dat echt de werkelijkheid? De memo heldert dit onvoldoende op, omdat er ook hier gesproken wordt over zwaar vrachtverkeer, terwijl dat niet inzichtelijk wordt gemaakt..
- Er een oude bron (stage IIIa) wordt gebruikt voor de aggregaat. Is hier geen schonere in te zetten?
- De overloop parkeerterreinen (324 bewegingen) niet worden meegenomen in de berekening. Blijkbaar zijn die er wel. Je moet het project worst case in beeld brengen, dus meenemen zou ik zeggen.

Als je de conclusie uit de memo stikstofberekening Pauperparadijs gebruiksfase 30082021 leest, kom je al gauw tot de conclusie dat er nog een opgave is, die opgelost moet worden, voordat er qua stikstof en Wnb groen licht gegeven kan worden. Er wordt in de onderbouwing vaak verwezen naar een parkeerplan. Dit plan is daarentegen niet aangeleverd, waardoor ik de data niet kan verifieren.

Blijkbaar doet de aggregaat best veel. Maar als deze uit de berekening wordt gehouden, blijft er sprake van een toename. Dit haal ik weer uit de PB van maart 2020. Deze PB is niet aangepast aan de recente cijfers. Hier is dus ook met de verkeerde depositie gerekend (0,02 i.p.v. 0,03) en ook zijn de effecten op het Norgerholt (0,01) niet meegewogen. De PB zegt eigenlijk alleen dat de door het Pauperparadijs veroorzaakte depositie klein is en dat dit daarom als niet significant is aan te merken. Ik ben van mening dat dit geen hout snijd en zeker geen stand houdt bij de rechter. Daarom kunnen we er op deze manier ook niet mee verder.

Ik adviseer om te zoeken naar een bron om mee te salderen (intern of extern/ eventueel verleasen). Wanneer er een bron kan worden gevonden om intern mee te salderen, is een natuurvergunning mogelijk niet nodig. Dit hangt dan af van eventueel directe gevolgen. Dit kunt u in dat geval het beste na 13 september af stemmen met mijn collega [redacted].
Als intern salderen niet lukt of er blijken toch directe gevolgen te zijn op Natura 2000, dan moet u een natuurvergunning aanvragen. Wellicht kunt u extern salderen met een bron uit de buurt, of is het mogelijk om dit onder de noemer verleasen te doen. Dat houdt tijdelijk extern salderen in met een bron uit de buurt. Aangezien de afstand van de bronnen tot Natura 2000 kort zijn, zal bij een aanvraag ook een ecologische paragraaf moeten zitten waarin de eventueel directe gevolgen op Natura 2000 worden behandeld. Houdt rekening met erg lange doorlooptijden.

Wat ik in deze e-mail heb verwoord is mijn persoonlijke opvatting. Ik heb geen mandaat om namens Gedeputeerde Staten (GS) uitspraken te doen en heb deze casus niet voorgelegd aan GS. Zodoende kunnen aan deze e-mail geen rechten worden ontleend.

Met vriendelijke groet,

<image001.png>

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592-
06-
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: woensdag 1 september 2021 11:49
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Fwd: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Dag ,

Bij deze de uitkomsten van de geüpdate Aerius berekening.

met vriendelijke groet,

+31 (0)6
@hetpauperparadijs.nl
www.hetpauperparadijs.nl

Begin doorgestuurd bericht:

Van: @rho.nl>
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs
Datum: 31 augustus 2021 om 08:15:33 CEST
Aan: @hetpauperparadijs.nl>
Kopie: @rho.nl>, @rho.nl>

Goedemorgen

We hebben de berekening gereed. Hieruit blijkt helaas dat er alsnog sprake is van een depositie (ook wanneer het aggregaat weggelaten wordt en alleen de verkeersgeneratie wordt berekend. Bijgaand ook de passende beoordeling van destijds, waarin geconcludeerd wordt dat er geen significante gevolgen optreden voor de Natura 2000-gebieden door de - tijdelijke - toename van stikstofdepositie
als gevolg van het Pauperparadijs.

Leg jij de resultaten weer voor aan de provincie?

Met vriendelijke groet,

Planvorming en Ruimte

T: 058
E: @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

.

<image002.jpg>

.

<image003.jpg>

<image004.jpg>

<image005.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06
E @hetpauperparadijs.nl

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06
E @hetpauperparadijs.nl

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06
E @hetpauperparadijs.nl

MEMO

Van	:	[redacted]
Project	:	'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen
Opdrachtgever	:	Stichting Het Pauperparadijs
Datum	:	30 augustus 2021
Betreft	:	Stikstofberekening theatervoorstelling Het Pauperparadijs

Rho
ADVISEURS VOOR LEEFRUIMTE

1. Inleiding

In Veenhuizen, gemeente Noordenveld (provincie Drenthe) worden in de zomer van 2022 nieuwe voorstellingen opgevoerd van Het Pauperparadijs. Dit evenement vindt plaats op de binnenplaats van het Gevangenismuseum aan de Oude Gracht te Veenhuizen en zal gedurende in de maanden juni, juli en augustus maximaal 54 keer plaatsvinden. Met de gebruiksfase gaan verkeersbewegingen en de inzet van materieel gepaard. Voor de realisatiefase geldt een vrijstelling, hier wordt nader op ingegaan in deze notitie. Voorliggende notitie beschrijft de uitgangspunten en resultaten van de stikstofberekening van het evenement. Figuur 1 geeft de ligging van het evenemententerrein en de verschillende parkeerterreinen weer.

Figuur 1 Ligging evenemententerrein (A) Het Pauperparadijs te Veenhuizen

Om het evenement plaats te laten vinden wordt de binnenplaats op bovenstaande kaart gebruikt als evenemententerrein. Dit leidt tot een tijdelijke verkeerstoename. Deze toename zou kunnen zorgen voor een toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden in de omgeving. De locatie ligt op circa 1 km afstand van het Natura 2000-gebied 'Fochteloërveen' (zie figuur 2). Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2020) is

een berekening uitgevoerd om de gevolgen voor de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen en te toetsen of de eventuele toename past binnen de eisen die gelden op grond van de Wet natuurbescherming.

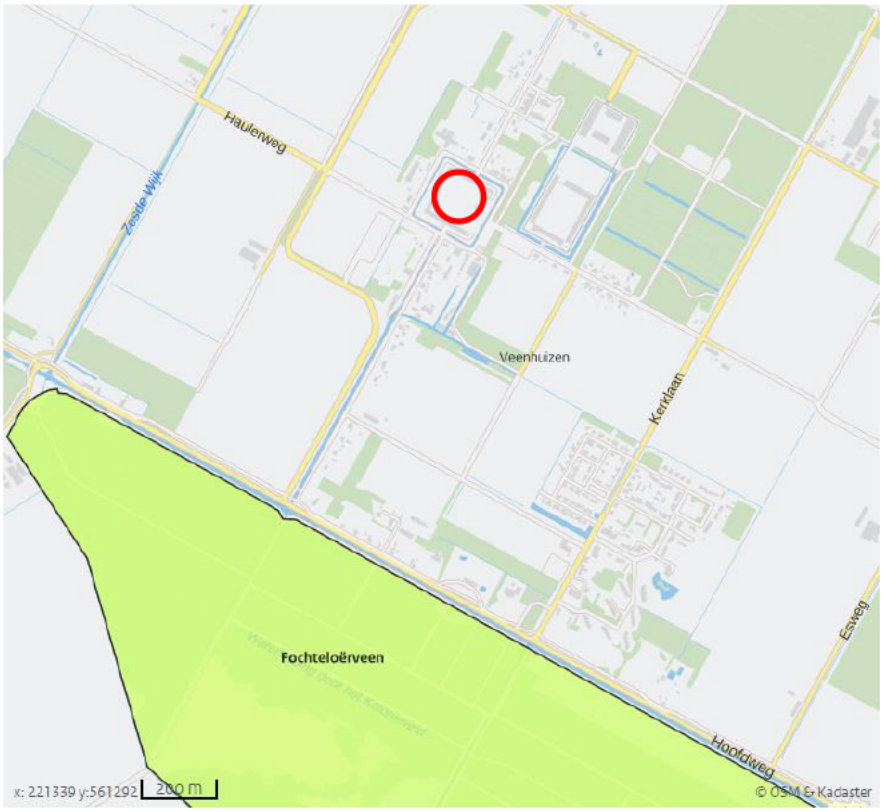

Figuur 2 Projectlocatie ten opzichte van Natura 2000-gebied

2. Toetsingskader

Wet natuurbescherming
De Wet natuurbescherming:
- verankert de Europese gebiedsbescherming van Natura 2000, bestaande uit Speciale Beschermingszones (SBZ's) op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, in de Nederlandse wetgeving;
- vormt de wettelijke basis voor de aanwijzingsbesluiten met instandhoudingsdoelstellingen;
- legt de rol van bevoegd gezag voor verlening van vergunningen meestal bij de provincies.

Voor Natura 2000-gebieden gelden onder meer de volgende verplichtingen:
- De overheid dient ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in de speciale beschermingszones niet verslechtert. Tevens mag er geen verstoring optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.
- Voor elk plan of project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo'n gebied, wordt een passende beoordeling gemaakt van de gevolgen voor het gebied. Bevoegde nationale instanties geven slechts toestemming voor het plan of project nadat zij de zekerheid hebben verkregen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast.
- Als een plan of project om dwingende reden van groot openbaar belang toch moet worden gerealiseerd, terwijl significant negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, moeten alle nodige compenserende maatregelen worden genomen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Europees ecologisch netwerk (Natura 2000) bewaard blijft.

Bij de beoordeling van de gevolgen van plannen, projecten en handelingen voor de instandhoudingsdoelstellingen spelen onder andere de ecologische effecten van verzuring en vermesting door een eventuele toename van stikstofdepositie een rol. Uit jurisprudentie volgt dat in een overbelaste situatie al bij een kleine toename van stikstofdepositie sprake kan zijn van significante negatieve effecten. In dat geval is een passende beoordeling noodzakelijk.

Wet Stikstofreductie en natuurverbetering
Het doel van de wet stikstofreductie en natuurverbering is om de stikstofuitstoot te verlagen en de natuur te verbeteren. Het wetsvoorstel bevat een gedeeltelijke vrijstelling van de natuurvergunningsplicht voor de bouwsector. De vrijstelling geldt voor bouwactiviteiten in de bouw-, aanleg- en sloopfase, waarin emissies tijdelijk en beperkt zijn. Deze vrijstelling maakt vergunningverlening voor de aanleg/bouw van onder andere woningen, utiliteitsbouw, energieprojecten en activiteiten in de grond-, weg- en waterbouw makkelijker. Deze vrijstelling geldt alleen voor de effecten als gevolg van stikstofdepositie en niet voor eventuele andere effecten als gevolg van het project op Natura-2000 gebieden (bijvoorbeeld verstoring). De vrijstelling is verder uitgewerkt in het Besluit stikstofreductie en natuurverbetering (Bsn). Deze wet is op 1 juli 2021 in werking getreden.

3. Uitgangspunten

Aanlegfase
Door de inwerkingtreding van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering op 1 juli 2021 geldt er voor de aanlegfase een vrijstelling voor de bouwwerkzaamheden. Deze vrijstelling geldt voor de effecten als gevolg van stikstofdepositie. Onder de vrijstelling valt onder andere het bouwen en slopen van een bouwwerk en de vervoersbewegingen die samenhangen met de werkzaamheden. Dit zijn ook de bronnen waar emissies te verwachten te zijn in de realisatiefase van de beoogde ontwikkeling. Omdat voor deze werkzaamheden een vrijstelling geldt, is een berekening voor de realisatiefase niet nodig.

Verkeersbewegingen beoogde situatie
Op basis van gegevens van eerdere edities van het evenement en verwachte bezoekersaantallen, is voor de komende editie het verwacht aantal verkeersbewegingen van en naar het evenement bepaald. Deze verkeersbewegingen zijn onder te verdelen in logistieke verkeersstromen (lichte personenauto's/bestelbusjes en zwaar vrachtverkeer) en verkeersstromen van bezoekers (lichte personenauto's). In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de verkeersgeneratie voor, tijdens en na het evenement. Deze aantallen dienen als input voor de stikstofberekening. Voor de berekening is het rekenjaar 2022 gehanteerd.

Tabel 1 Verkeersgeneratie Het Pauperparadijs in mvt/jaar (heen en terug)

	Licht	Zwaar	Omschrijving
Leveringen	116		Aanvoer catering
Personeel	5.916		Woon-werkverkeer personeel (parkeerterrein IND)
Bezoekers	32.400		Parkeren parkeerterrein Gevangenismuseum
	3.996		Parkeren berm Laan Weldadigheid

Leveringen
Inclusief repetities wordt de voorstelling Het Pauperparadijs 58 keer opgevoerd. De aan- en afvoer van catering vindt elke dag 1 keer plaats en zorgt voor 116 lichte verkeersbewegingen (bestelbusje). De leveringen worden gedaan bij de ingang van het Gevangenismuseum en dit verkeer wikkelt af over de Oude gracht, Haulerweg en Laan van Weldadigheid. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat dit verkeer op in het heersend verkeersbeeld.

Personeel
Bij iedere voorstelling zijn circa 51 werknemers betrokken. Uitgaande van 58 voorstellingen (inclusief repetities) zorgen zijn voor totaal 5.916 lichte verkeersbewegingen. Personeel parkeert op het parkeerterrein van IND, de aanrijroute is vanaf de provinciale weg N919 via de Laan van Weldadigheid, Eikenlaan en Hospitaallaan. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat dit verkeer op in het heersend verkeersbeeld.

Bezoekers
In het Parkeerplan voor Het Pauperparadijs 2020 (versie 19 februari 2020) is berekend dat de 1.132 bezoekers per voorstelling met circa 337 personenauto's naar de voorstellingen komen. Zij parkeren op het parkeerterreinen van het Gevangenismuseum, in de berm van de Laan Weldadigheid. In de stikstofberekening is er van uitgegaan dat de inzet van eventuele overloopterreinen niet nodig is. De aanrijroutes verschillen per parkeerterrein en zijn tevens terug te vinden in het Parkeerplan. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat het verkeer op in het heersend verkeersbeeld.

'Opgaan in het heersende verkeersbeeld' is het geval op het moment dat het aan- en afrijdende verkeer, conform de Instructieregels voor Aerius juli 2020, zich heeft verdund tot enkele procenten van het reeds aanwezige verkeer. In figuur 3 is te zien hoe verkeersaantallen uit tabel 1 als lijnbronnen in de berekening zijn ingevoerd.

Materieelinzet beoogde situatie
Voor, tijdens en na het evenement is verder sprake van materieelinzet, dit materieel zorgt voor stikstofemissies. Zo zal er gedurende het evenement een aggregaat draaien die stroom opwekt voor de podiumtechniek. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de materieelinzet. Het elektrische materieel is daarbij buiten beschouwing gelaten. Er wordt uitgegaan van een gemiddeld brandstofverbruik van 15 liter per uur en stage klasse III A. De emissie is als puntbron ingevoerd.

Tabel 2 Materieelinzet Het Pauperparadijs

Materieelinzet	STAGE klasse	Draaiuren	Brandstof verbruik	Totaal brandstofverbruik*
Aggregaat	III A, 75 – 130 kW, bouwjaar 2007	455 uur	15 liter/uur	6.825 liter brandstof

* het brandstofverbruik in rood (liter/jaar) is ingevoerd in AERIUS

Resultaten
Uit de stikstofberekening met AERIUS Calculator (2020) blijkt een stikstofdepositie van maximaal 0,03 mol/ha/j op het overbelaste stikstofgevoelige Natura-2000 gebied 'Fochteloërveen' (zie figuur 3) en 0,01 mol/ha/j op het overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000-gebied 'Norgerhoit'. Op basis van deze uitkomst is een significant negatief effect op Natura 2000 als gevolg van stikstofdepositie niet uit te sluiten. Derhalve is de voorgenomen ontwikkeling niet mogelijk binnen het kader van de Wet natuurbescherming. Zowel de verkeersbewegingen als de materieelinzet hebben hier een bijdrage in. Wanneer de stage klasse van het aggregaat IV, 75 – 130, bouwjaar 2015 is en ook zonder de invoering van het aggregaat vindt er door de verkeersbewegingen van bezoekers en personeel een te hoge depositie plaats op het overbelaste stikstofgevoelige Natura-2000 gebied 'Fochteloërveen' (0,01 mol/ha/j).

Figuur 3 Resultaat stikstofberekening Het Pauperparadijs

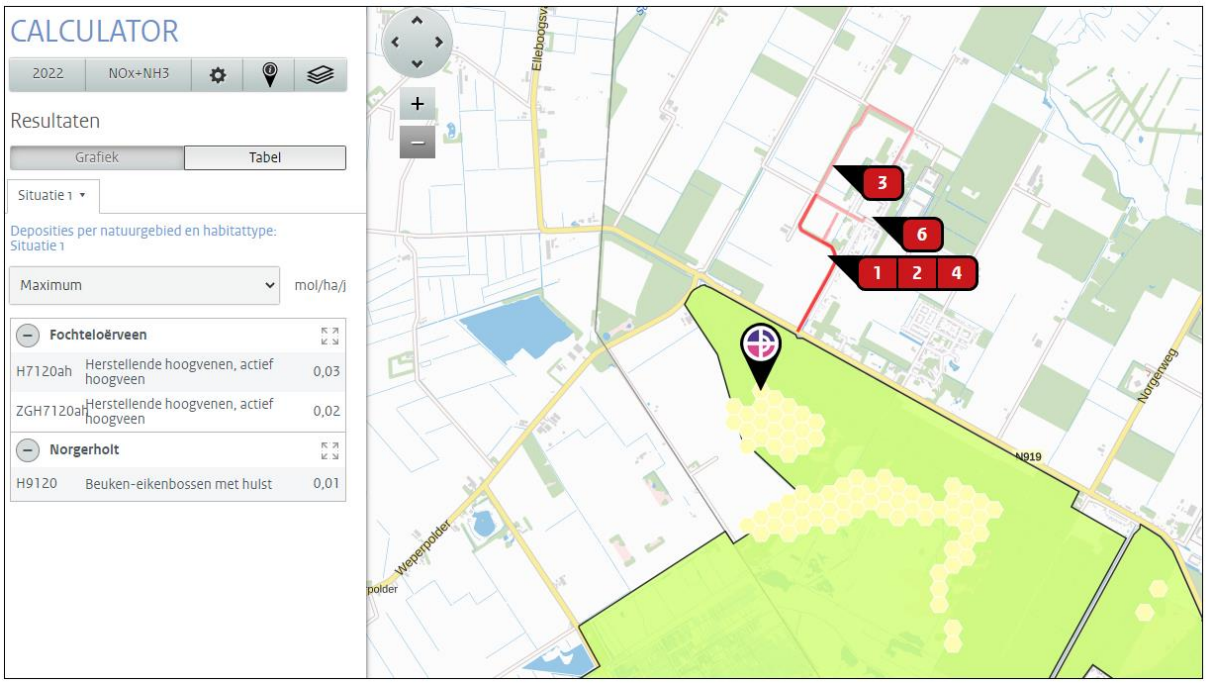

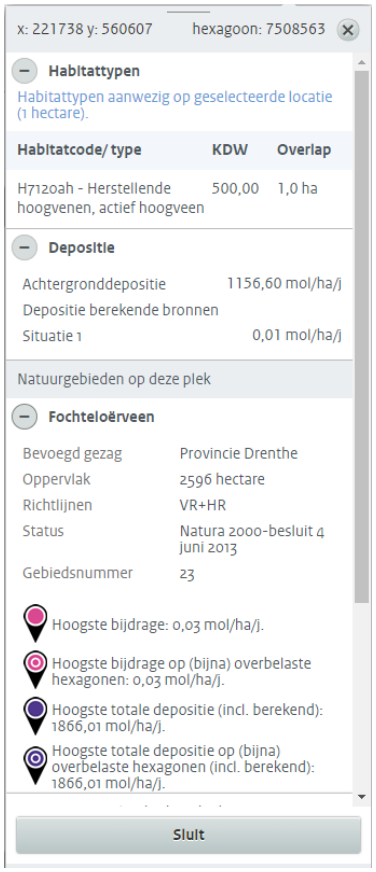

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NOx).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Rho Adviseurs	-, - Veenhuizen

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Het Pauperparadijs	Ra3vkSyRK9iW

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
30 augustus 2021, 15:17	2022	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	127,16 kg/j
NH3	1,31 kg/j

Resultaten

Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied	Bijdrage
Fochteloërveen	0,03

Toelichting

Gebruiksfase Pauperparadijs

Locatie
Situatie 1

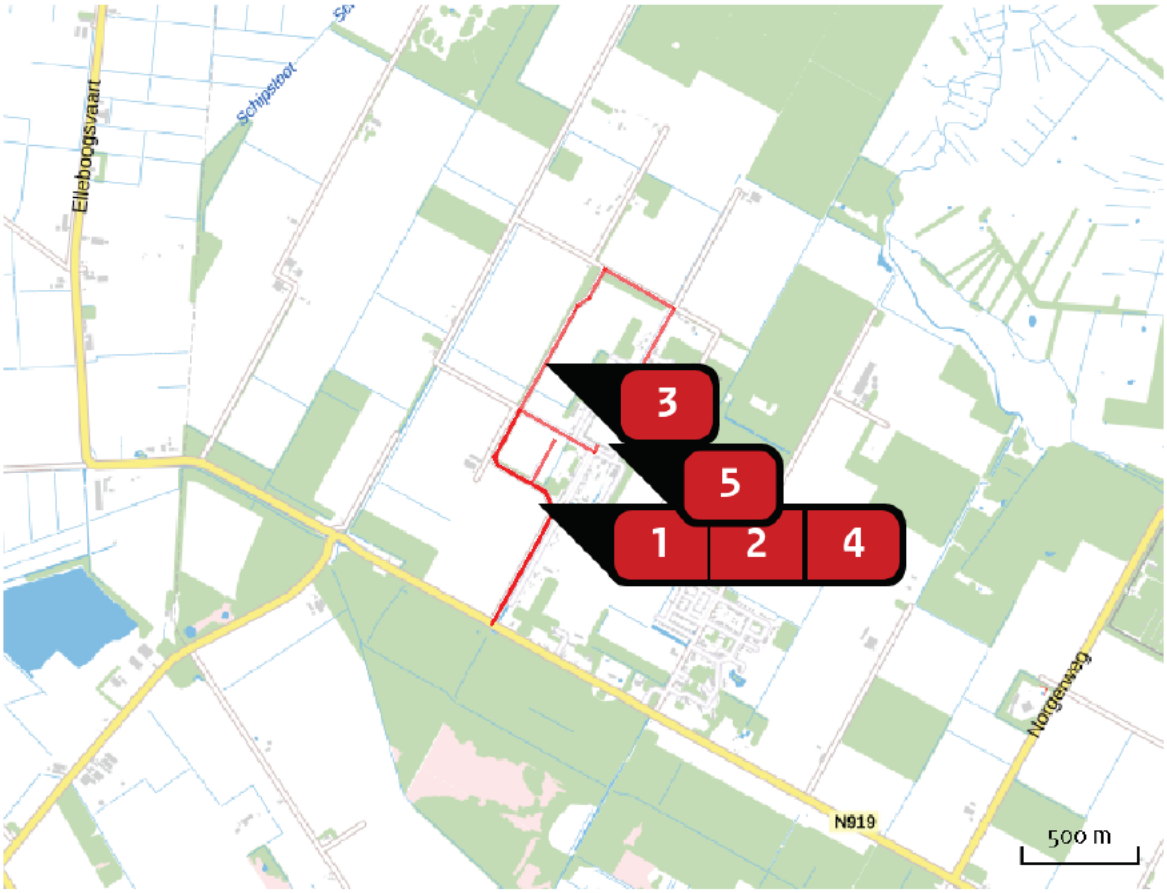

Emissie
Situatie 1

Bron Sector			Emissie NH3	Emissie NOx
1		Bezoekers - grote parkeerterrein Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	7,06 kg/j
2		Bezoekers - berm Laan Weldadigheid Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	1,08 kg/j
3		Personeel - terrein IND Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	3,84 kg/j
4		Leveranciers en logistiek Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j
5		Aggregaat Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie	< 1 kg/j	115,14 kg/j

Resultaten stikstof gevoelige Natura 2000 gebieden (mol/ha/j)

Natuurgebied	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
Fochteloërveen	0,03	
Norgerholt	0,01	

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Resultaten per habitattype (mol/ha/j)

voor de 10 stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden met het hoogste resultaat

Fochteloërveen

Habitattype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H7120ah Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	0,03	
ZGH7120ah Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	0,02	

Norgerholt

Habitattype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H9120 Beuken-eikenbossen met hulst	0,01	

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Emissie (per bron)

Situatie 1

Naam	Bezoekers - grote parkeerterrein
Locatie (X,Y)	222025, 561635
NOx	7,06 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	32.400,0 / jaar	NOx	7,06 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Bezoekers - berm Laan Weldadigheid
Locatie (X,Y)	222055, 561736
NOx	1,08 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	3.996,0 / jaar	NOx	1,08 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Personeel - terrein IND
Locatie (X,Y)	222031, 562351
NOx	3,84 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	5.916,0 / jaar	NOx	3,84 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

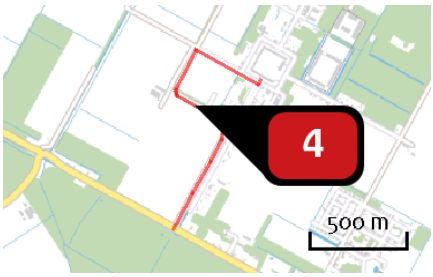

Naam	Leveranciers en logistiek
Locatie (X,Y)	221916, 561862
NOx	< 1 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	116,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

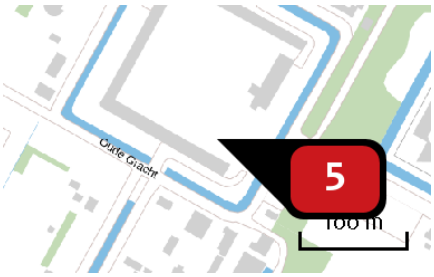

Naam	Aggregaat
Locatie (X,Y)	222301, 562004
NOx	115,14 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Stationair bedrijf (uren/j)	Cilinder inhoud (l)	Stof	Emissie
STAGE IIIa, 75 <= kW < 130, bouwjaar 2007 (Diesel)	Aggregaat podiumtechniek	6.825	0	0,0	NOx	115,14 kg/j
					NH3	< 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2020_20210525_2040287d5b
Database	versie 2020_20210713_c09c249ebe

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2020

Date : 28-2-2022 18:32:11
From : [redacted]@drenthe.nl
To : "Hans Kuipers"[redacted]@drenthe.nl
Cc : "Henk Jumelet"[redacted]@drenthe.nl, "Arnout Venekamp"[redacted]@drenthe.nl
Subject : Re: Korte toelichting op gevolgen AERIUS update en invoering 25km afkap
Attachment : image001.png;

Hallo Hans,

De problematiek speelt op voor verschillende sectoren op een andere manier. De 2 zaken waar een beroep is gedaan op de SSRS of doelenbank betreffen woningbouw en industrie. Daar kunnen we nu geen planning op geven. Er is voor deze twee zaken daarentegen nog niet gepiept. De dringende SSRS woningbouwprojecten zijn gelukkig al met succes vergund. Voor industrie geldt vooral dat het bepalen van de referentiesituatie voor problemen zorgt. We hebben enkele kunnen vergunnen, ook op basis van extern salderen. Dat mag best een succesje worden genoemd. Anderen zijn op basis van intern salderen ingetrokken. Er liggen er ook nog enkele. Vaak gaat het om legalisatie, en is de problematiek bekend bij de gemachtigde. Daar wordt met geduld gewacht. Niet direct problematisch op het moment.
Voor de agrarische aanvragen geldt vaak dat er veel al lang liggen. Dat komt ook vooral door de hoeveelheid. Meeste van de aanvragen zijn nog steeds agrarisch. Hier zijn de doorlooptijden vervelend omdat dit bedrijfsontwikkelingen in de weg kan zitten. Vergunningvrij intern salderen wordt niet altijd door de bank geaccepteerd. Dus wil men (eigenlijk onnodig) toch een positieve weigering. Deze sector heeft ook wel probleem na probleem van natuurvergunningverlening voor de kiezen gehad.
Voor evenementen is uitstel of vertraging vervelend omdat er zo'n strakke deadline geldt. Daarnaast is dit voor de sector nieuw. Het onderwerp zal de komende tijd wel voor veel werk en discussie gaan leiden.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 28 feb. 2022 om 17:04 heeft Hans Kuipers[redacted]@drenthe.nl> het volgende geschreven:

Hoi[redacted],

Zou je nog kunnen aangeven waar in de huidige werkvoorraad "problemen" zitten, bijvoorbeeld omdat er nog geen concrete termijn in beeld is voor de oplossing (de "2 zaken"), of waar de te verwachten oplossing langer duurt dan een initiatief kan wachten? Om wat voor soort projecten gaat het dan (woningbouw, evenement, industrie, agrarisch, etc)? Dan kan ik het college morgen een beeld geven.

Met groet,
Hans

Van:[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 28 februari 2022 15:17
Aan: Hans Kuipers[redacted]@drenthe.nl>; Henk Jumelet[redacted]@drenthe.nl>
CC: Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Korte toelichting op gevolgen AERIUS update en invoering 25km afkap

Heren,

Zoals vanochtend in het POHO afgesproken stuur ik jullie een korte toelichting op de gevolgen van de AERIUS update en de invoering van de 25 km afkap.

Sinds de vrijgave van de nieuwe release van AERIUS calculator op 20 januari 2022 zijn de mogelijkheden voor toestemmingverlening gebiedsbescherming (stikstof) en intern salderen veranderd. De 25 km afkap van alle stikstofbronnen zorgt voor bijkomstige problematiek. Bij verschuiving van bronnen tussen de referentiesituatie en de beoogde situatie kunnen er randeffecten plaatsvinden. Dit zijn toe- en afnames van stikstofdepositie in de randen waar de twee 25 km cirkels elkaar niet overlappen. Hierdoor zou je tot de conclusie kunnen komen dat aan 1 van de 2 kanten van de cirkels een rand met depositietoenames plaatsvind, wat leid tot een vergunningplichtige en mogelijk onvergunbare situatie.

Er is nu een handreiking uitgegeven door BIJ12 hoe we met deze randeffecten om kunnen gaan, wanneer er sprake is van intern salderen. Op basis van deze benadering kunnen we 71 van onze minder complexe liggende zaken (aanvragen en vvgb-verzoeken) waar een beroep wordt gedaan op intern salderen weer beoordelen. Voor 42 complexere zaken waar een beroep wordt gedaan op intern salderen wachten we tot medio maart op een aanpassing van AERIUS waardoor de randeffecten zichtbaar worden gemaakt in het rekenprogramma. Daarna kunnen we deze ook weer verder beoordelen. 15 zaken waar een beroep wordt gedaan op extern salderen, houden we aan tot er een handreiking voor extern salderen beschikbaar is gesteld door BIJ12. Deze handreiking is medio maart verwacht, waarna we deze groep aanvragen weer op kunnen pakken. Dan zijn er nog 2 zaken waar een beroep wordt gedaan op een stikstofdepositiebank zoals het SSRS of doelenbank waarbij het nog niet duidelijk is waanneer we deze weer kunnen beoordelen. Dit komt omdat AERIUS register nog niet in de lucht is. De aanpassingen daarvan duren langer dan gepland. Er is nog geen datum genoemd.

Op dit moment is het dus niet mogelijk om een aanvraag op basis van extern salderen of op basis van verleasen te beoordelen of te verlenen. Dit is hopelijk vanaf medio maart weer mogelijk. Er zijn projecten die hier last van hebben. Denk aan verleasen op korte termijn om het project Pauperparadijs mogelijk te maken.

Als je nog op zoek bent naar andere informatie op dit onderwerp, dan hoor ik het graag.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe

[redacted] Wet natuurbescherming
[redacted] deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592-[redacted]
06[redacted]
[redacted]@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Date : 18-2-2022 10:26:38
From : "
To : "VTH" vth@drenthe.nl
Subject : 202200545 FW: gesprek Pauperparadijs
Attachment : image001.jpg;image002.jpg;

Hallo,

Wil je deze inboeken in zaak 202200545?

Van:
Verzonden: vrijdag 18 februari 2022 10:25
Aan: @drenthe.nl>; Arnout Venekamp @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: gesprek Pauperparadijs

Hallo en Arnout,

Onderstaande punten heeft Hans aangegeven richting de organisatie van het Pauperaradijs.
Bullet 1 is in gang gezet, maar is nog niet definitief. Zie mail dit ik zojuist naar jullie in cc heb gestuurd.
Bullet 3 is in gang gezet. Gesprek met de gemeente vind plaats in week 9.

Bericht van Hans:
Ik heb vanmiddag met Tom het volgende afgesproken:

- *Jullie mailen de gegevens van het ecologisch adviesbureau dat jullie in de arm hebben naar mij, ik vraag onze vergunningverleners (team VTH) dit z.s.m. op te pakken, zodat wederzijds de juiste mensen met stikstofkennis, met elkaar spreken. Samen gaan we helderheid verkrijgen: welke opties liggen nog op tafel. Vrijdag 11/2 heeft een boer rond Fochteloërveen zich gemeld bij jullie die emissierechten beschikbaar wil stellen aan jullie – is mogelijke optie, bespreken met VTH.*
- *Het college van GS vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil wel dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt.*
- *Zodra het stikstofvraagstuk is opgelost, gaat de vergunningverlening terug naar de gemeente, zij gaan immers over de evenementenvergunning.*
- *Contacten met pers: we uiten gezamenlijk dat we in goed gesprek zijn; de opmerkingen over ambtenaren en bestuurders waren niet charmant.*
- *Mocht er nog ruis ontstaan, bellen jullie mij en vice versa.*

Verder zijn deze opmerkingen gemaakt door de heer De Ket:
Voor ons is het van belang dat er dan op de kortstmogelijke termijn een 4-tal zaken geregeld worden, waarop wij als stichting helaas weinig invloed blijken te hebben:
- parkeren wordt mogelijk op het terrein van het Gevangenismuseum
- de berekende stikstofdepositie kan worden 'verleast' of gecompenseerd met bestaande stikstofrechten, i.c. vic in Zuidvelde
- wij hebben een alternatief voor de dieselaggregaat in de vorm van een accuvoorziening en gebruik van LED-licht. De meerkosten hiervan kunnen we in overleg beleggen bij de provincie.
- belangrijk is dat de evenementenvergunning van de gemeente Noordenveld zo snel mogelijk via een versnelde procedure wordt toegekend. Wij hebben hierin belangrijke tijd verloren en de gemeente stelt zich nu op het standpunt dat dit niet meer realiseerbaar is, omdat bezwaartermijnen meegerekend moeten worden. Dit was eerdere jaren niet het geval. Wij kunnen de voorstellingen 1 of 2 weken uitstellen, maar meer niet want dan komen we te laat uit in september 2022.

Ik weet even niet wat ik met Bullet 1 moet doen. Is dat een opmerking, dus een gegeven feit, of wordt verwacht dat we daar meehelpen om het mogelijk te maken?
Bullet 2 wordt dus opgepakt.
Bullet 3 ook, maar ik ga niet over financiën. Wat kan ik hierover meenemen in het te komen gesprek?
Voor Bullet 4 hebben we een gesprek gepland in week 9 met de gemeente Noordenveld.

Deze mail is dus deels ter kennisname. De bovenstaande paar vragen (bullet 1 en 3) heb ik graag nog wel een antwoordt op voordat ik de gesprekken inga met de organisatie.

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 09:46
Aan: Arnout Venekamp @drenthe.nl> @drenthe.nl>
Onderwerp: FW: gesprek Pauperparadijs

Hoi Arnout en

Zie bijgaand de contactgegevens van het adviesbureau dat de productie van het Pauperparadijs in de arm heeft. Leggen jullie z.s.m. contact met het adviesbureau om samen de stikstofsituatie nader te bespreken? Zie de mail met gemaakte afspraken die Hans gisteren aan Arnout heeft gestuurd.

Veel dank en groet,

provincie Drenthe
www.provincie.drenthe.nl
T: (0592)
M: 06
E: @drenthe.nl

Van:
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 09:44
Aan: @hetpauperparadijs.nl>; Hans Kuipers @drenthe.nl>
CC: @hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: RE: gesprek Pauperparadijs

Geachte heer Lommerde,

Namens gedeputeerde Kuipers, dank voor het toesturen van de gegevens. Wij zetten dat direct door naar onze afdeling VTH met het verzoek contact op te nemen met uw adviesbureau.

Hartelijke groet,

provincie Drenthe
www.provincie.drenthe.nl
T: (0592)
M: 06
E @drenthe.nl

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 08:43
Aan: Hans Kuipers @drenthe.nl>
CC: @hetpauperparadijs.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Re: gesprek Pauperparadijs

Goedemorgen Hans,

Bijgaand de contactgegevens van onze advies bureau:

Planvorming en Ruimte

T: 058
E @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

RHO ADVISEURS

Hartelijke groet,
Wolter

Verstuurd vanaf mijn foon

> Op 15 feb. 2022 om 21:35 heeft Hans Kuipers @drenthe.nl> het volgende geschreven:
>
> Dag Wolter,
>
> Ik heb vanmiddag met Tom het volgende afgesproken:
> - Jullie mailen de gegevens van het ecologisch adviesbureau dat jullie in de arm hebben naar mij, ik vraag onze vergunningverleners (team VTH) dit z.s.m. op te pakken, zodat wederzijds de juiste mensen met stikstofkennis, met elkaar spreken. Samen gaan we helderheid verkrijgen: welke opties liggen nog op tafel. Vrijdag 11/2 heeft een boer rond Fochteloërveen zich gemeld bij jullie die emissierechten beschikbaar wil stellen aan jullie – is mogelijke optie, bespreken met VTH.
> - Het college van GS vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil wel dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt.
> - Zodra het stikstofvraagstuk is opgelost, gaat de vergunningverlening terug naar de gemeente, zij gaan immers over de evenementenvergunning.
> - Contacten met pers: we uiten gezamenlijk dat we in goed gesprek zijn; de opmerkingen over ambtenaren en bestuurders waren niet charmant.
> - Mocht er nog ruis ontstaan, bellen jullie mij en vice versa.
>
> Ik zou dus nog graag van je de contactgegevens van het adviesbureau ontvangen, dan kunnen wij dat spoedig ter hand nemen.
>
> Hartelijke groet,
> Hans Kuipers
> 06
>
> **Van:** @hetpauperparadijs.nl>
> **Verzonden:** dinsdag 15 februari 2022 15:40
> **Aan:** Hans Kuipers @drenthe.nl>
> **CC:** @hetpauperparadijs.nl>; @drenthe.nl>
> **Onderwerp:** gesprek Pauperparadijs
>
> Geachte heer Kuipers, beste Hans,
>
> Naar aanleiding van uw gesprek met Tom de Ket vanmiddag willen wij benadrukken dat wij zeker met de provincie in gesprek zijn gebleven. Naar ons weten is ook gedeputeerde Vedelaar ingelicht en geraadpleegd naar aanleiding van de situatie met stikstof en de vergunningsverlening door Noordenveld. Daarnaast hebben wij op ambtelijk niveau contact gehouden met
>
> Wij willen nog steeds graag een nieuwe serie voorstelling van Het Pauperparadijs in Veenhuizen spelen.
> Wellicht is het zelfs mogelijk dat deze zomer nog te doen, maar dat moeten wij onderzoeken, omdat er een aantal belangrijke termijnen in de voorbereiding overschreden zijn inmiddels.
>
> Voor ons is het van belang dat er dan op de kortstmogelijke termijn een 4-tal zaken geregeld worden, waarop wij als stichting helaas weinig invloed blijken te hebben:
> - parkeren wordt mogelijk op het terrein van het Gevangenismuseum
> - de berekende stikstofdepositie kan worden 'verleast' of gecompenseerd met bestaande stikstofrechten, i.c. via in Zuidvelde
> - wij hebben een alternatief voor de dieselaggregaat in de vorm van een accuvoorziening en gebruik van LED-licht. De meerkosten hiervan kunnen we in overleg beleggen bij de provincie.
> - belangrijk is dat de evenementenvergunning van de gemeente Noordenveld zo snel mogelijk via een versnelde procedure wordt toegekend. Wij hebben hierin belangrijke tijd verloren en de gemeente stelt zich nu op het standpunt dat dit niet meer realiseerbaar is, omdat bezwaartermijnen meegerekend moeten worden. Dit was eerdere jaren niet het geval. Wij kunnen de voorstellingen 1 of 2 weken uitstellen, maar meer niet want dan komen we te laat uit in september 2022.

Wanneer dit niet mogelijk is binnen om op korte termijn te realiseren, dan willen wij ons richten op de zomer van 2023. Maar de besproken zaken over parkeren, stikstof-compensatie, meerkosten voor stikstof-reductie en de vergunningsverlening door Noordenveld blijven dan overeind natuurlijk.

Met hartelijke groet,
mede namens Tom de Ket,

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06
E @hetpauperparadijs.nl

Date : 22-2-2022 9:23:49
From : "
To : "VTH" vth@drenthe.nl
Subject : 202200545 FW: gesprek Pauperparadijs
Attachment : image001.jpg;image002.jpg;

Hallo,

Wil je deze inboeken in zaak 202200545? Betreft mail met afspraken en uitgangspunten.

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: vrijdag 18 februari 2022 10:59
Aan: @drenthe.nl>; Arnout Venekamp @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: gesprek Pauperparadijs

Hoi

Het gesprek tussen Hans Kuipers en Tom de Ket, en de uitkomsten/afspraken die Hans daaruit heeft terug gekoppeld, die zijn leidend. De mail van Lommerde met die opsomming; neem er kennis van en laat het hen betrekken in de gesprekken die jullie gaan voeren. In het gesprek tussen Kuipers en De Ket is heel helder afgesproken welke inzet gepleegd wordt vanuit de provincie, dat is ook met jullie gedeeld en van daaruit moeten wij werken.

Groet,

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: vrijdag 18 februari 2022 10:25
Aan: @drenthe.nl>; Arnout Venekamp @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: gesprek Pauperparadijs

Hallo en Arnout,

Onderstaande punten heeft Hans aangegeven richting de organisatie van het Pauperaradijs.
Bullet 1 is in gang gezet, maar is nog niet definitief. Zie mail dit ik zojuist naar jullie in cc heb gestuurd.
Bullet 3 is in gang gezet. Gesprek met de gemeente vind plaats in week 9.

Bericht van Hans:
Ik heb vanmiddag met Tom het volgende afgesproken:

- *Jullie mailen de gegevens van het ecologisch adviesbureau dat jullie in de arm hebben naar mij, ik vraag onze vergunningverleners (team VTH) dit z.s.m. op te pakken, zodat wederzijds de juiste mensen met stikstofkennis, met elkaar spreken. Samen gaan we helderheid verkrijgen: welke opties liggen nog op tafel. Vrijdag 11/2 heeft een boer rond Fochteloërveen zich gemeld bij jullie die emissierechten beschikbaar wil stellen aan jullie – is mogelijke optie, bespreken met VTH.*
- *Het college van GS vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil wel dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt.*
- *Zodra het stikstofvraagstuk is opgelost, gaat de vergunningverlening terug naar de gemeente, zij gaan immers over de evenementenvergunning.*
- *Contacten met pers: we uiten gezamenlijk dat we in goed gesprek zijn; de opmerkingen over ambtenaren en bestuurders waren niet charmant.*
- *Mocht er nog ruis ontstaan, bellen jullie mij en vice versa.*

Verder zijn deze opmerkingen gemaakt door de heer De Ket:
Voor ons is het van belang dat er dan op de kortstmogelijke termijn een 4-tal zaken geregeld worden, waarop wij als stichting helaas weinig invloed blijken te hebben:
- parkeren wordt mogelijk op het terrein van het Gevangenismuseum
- de berekende stikstofdepositie kan worden 'verleast' of gecompenseerd met bestaande stikstofrechten, i.c. via in Zuidvelde
- wij hebben een alternatief voor de dieselaggregaat in de vorm van een accuvoorziening en gebruik van LED-licht. De meerkosten hiervan kunnen we in overleg beleggen bij de provincie.
- belangrijk is dat de evenementenvergunning van de gemeente Noordenveld zo snel mogelijk via een versnelde procedure wordt toegekend. Wij hebben hierin belangrijke tijd verloren en de gemeente stelt zich nu op het standpunt dat dit niet meer realiseerbaar is, omdat bezwaartermijnen meegerekend moeten worden. Dit was eerdere jaren niet het geval. Wij kunnen de voorstellingen 1 of 2 weken uitstellen, maar meer niet want dan komen we te laat uit in september 2022.

Ik weet even niet wat ik met Bullet 1 moet doen. Is dat een opmerking, dus een gegeven feit, of wordt verwacht dat we daar meehelpen om het mogelijk te maken?
Bullet 2 wordt dus opgepakt.
Bullet 3 ook, maar ik ga niet over financiën. Wat kan ik hierover meenemen in het te komen gesprek?
Voor Bullet 4 hebben we een gesprek gepland in week 9 met de gemeente Noordenveld.

Deze mail is dus deels ter kennisname. De bovenstaande paar vragen (bullet 1 en 3) heb ik graag nog wel een antwoordt op voordat ik de gesprekken inga met de organisatie.

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 09:46
Aan: Arnout Venekamp @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: FW: gesprek Pauperparadijs

Hoi Arnout en

Zie bijgaand de contactgegevens van het adviesbureau dat de productie van het Pauperparadijs in de arm heeft. Leggen jullie z.s.m. contact met het adviesbureau om samen de stikstofsituatie nader te bespreken? Zie de mail met gemaakte afspraken die Hans gisteren aan Arnout heeft gestuurd.

Veel dank en groet,

provincie Drenthe
www.provincie.drenthe.nl
T: (0592)
M: 06
E: @drenthe.nl

Van:
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 09:44
Aan: @hetpauperparadijs.nl>; Hans Kuipers @drenthe.nl>
CC: @hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: RE: gesprek Pauperparadijs

Geachte heer Lommerde,

Namens gedeputeerde Kuipers, dank voor het toesturen van de gegevens. Wij zetten dat direct door naar onze afdeling VTH met het verzoek contact op te nemen met uw adviesbureau.

Hartelijke groet,

provincie Drenthe
www.provincie.drenthe.nl
T: (0592)
M: 06
E: @drenthe.nl

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 08:43
Aan: Hans Kuipers @drenthe.nl>
CC: @hetpauperparadijs.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Re: gesprek Pauperparadijs

Goedemorgen Hans,

Bijgaand de contactgegevens van onze advies bureau:

Planvorming en Ruimte

T: 058
E: @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

RHO ADVISEURS

Hartelijke groet,
Wolter

Verstuurd vanaf mijn foon

> Op 15 feb. 2022 om 21:35 heeft Hans Kuipers @drenthe.nl> het volgende geschreven:
>
> Dag Wolter,
>
> Ik heb vanmiddag met Tom het volgende afgesproken:
> - Jullie mailen de gegevens van het ecologisch adviesbureau dat jullie in de arm hebben naar mij, ik vraag onze vergunningverleners (team VTH) dit z.s.m. op te pakken, zodat wederzijds de juiste mensen met stikstofkennis, met elkaar spreken. Samen gaan we helderheid verkrijgen: welke opties liggen nog op tafel. Vrijdag 11/2 heeft een boer rond Fochteloërveen zich gemeld bij jullie die emissierechten beschikbaar wil stellen aan jullie – is mogelijke optie, bespreken met VTH.
> - Het college van GS vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil wel dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt.
> - Zodra het stikstofvraagstuk is opgelost, gaat de vergunningverlening terug naar de gemeente, zij gaan immers over de evenementenvergunning.
> - Contacten met pers: we uiten gezamenlijk dat we in goed gesprek zijn; de opmerkingen over ambtenaren en bestuurders waren niet charmant.
> - Mocht er nog ruis ontstaan, bellen jullie mij en vice versa.
>
> Ik zou dus nog graag van je de contactgegevens van het adviesbureau ontvangen, dan kunnen wij dat spoedig ter hand nemen.
>
> Hartelijke groet,
> Hans Kuipers
> 06

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 15:40
Aan: Hans Kuipers @drenthe.nl>
CC: @hetpauperparadijs.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: gesprek Pauperparadijs

Geachte heer Kuipers, beste Hans,

Naar aanleiding van uw gesprek met Tom de Ket vanmiddag willen wij benadrukken dat wij zeker met de provincie in gesprek zijn gebleven. Naar ons weten is ook gedeputeerde Vedelaar ingelicht en geraadpleegd naar aanleiding van de situatie met stikstof en de vergunningsverlening door Noordenveld. Daarnaast hebben wij

op ambtelijk niveau contact gehouden met [redacted].

Wij willen nog steeds graag een nieuwe serie voorstelling van Het Pauperparadijs in Veenhuizen spelen.
Wellicht is het zelfs mogelijk dat deze zomer nog te doen, maar dat moeten wij onderzoeken, omdat er een aantal belangrijke termijnen in de voorbereiding overschreden zijn inmiddels.

Voor ons is het van belang dat er dan op de kortstmogelijke termijn een 4-tal zaken geregeld worden, waarop wij als stichting helaas weinig invloed blijken te hebben:
- parkeren wordt mogelijk op het terrein van het Gevangenismuseum
- de berekende stikstofdepositie kan worden 'verleast' of gecompenseerd met bestaande stikstofrechten, i.c. via [redacted] in Zuidvelde
- wij hebben een alternatief voor de dieselaggregaat in de vorm van een accuvoorziening en gebruik van LED-licht. De meerkosten hiervan kunnen we in overleg beleggen bij de provincie.
- belangrijk is dat de evenementenvergunning van de gemeente Noordenveld zo snel mogelijk via een versnelde procedure wordt toegekend. Wij hebben hierin belangrijke tijd verloren en de gemeente stelt zich nu op het standpunt dat dit niet meer realiseerbaar is, omdat bezwaartermijnen meegerekend moeten worden. Dit was eerdere jaren niet het geval. Wij kunnen de voorstellingen 1 of 2 weken uitstellen, maar meer niet want dan komen we te laat uit in september 2022.

Wanneer dit niet mogelijk is binnen om op korte termijn te realiseren, dan willen wij ons richten op de zomer van 2023. Maar de besproken zaken over parkeren, stikstof-compensatie, meerkosten voor stikstof-reductie en de vergunningsverlening door Noordenveld blijven dan overeind natuurlijk.

Met hartelijke groet,
mede namens Tom de Ket,

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06[redacted]
E [redacted]@hetpauperparadijs.nl

Date : 18-2-2022 10:26:00
From : "
To : "VTH" vth@drenthe.nl
Subject : 202200545 FW: Overleg Pauperparadijs
Attachment : image001.png;

Hallo,

Wil je deze inboeken in zaak 202200545?

Van:
Verzonden: vrijdag 18 februari 2022 10:15
Aan: @hetpauperparadijs.nl
CC: Arnout Venekamp @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @rho.nl>
Onderwerp: Overleg Pauperparadijs

Geachte heer Lommerde,

Ik heb gisteren en vandaag getracht om in contact te komen met van Rho adviseurs. 5.1.2e . Graag maak ik een afspraak met om de zaken en mogelijkheden door te spreken. Ik zal maandag de 28ste bellen om die zelfde week een afspraak te maken, liefst op woensdag 2 maart. Ik zal enkele collega's hiervoor uitnodigen. Wij hebben die week, waarschijnlijk 28 februari of 1 maart, overleg met de gemeente Noordenveld om de zaak te bespreken. Die informatie kan ik dan direct meenemen in het gesprek met uw adviseur. Wij zijn ook de mogelijkheden van salderen aan het onderzoeken. Daarvoor gebruiken we volgende week en ook zullen er in week 9 nog gesprekken hierover plaatsvinden, waarvan we de uitkomt ook direct kunnen bespreken. Wellicht spreek ik u ook bij het nog definitief te plannen overleg.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592
06-
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Date : 8-2-2022 16:53:17
From : [redacted]
To : "Arnout Venekamp" [redacted]**@drenthe.nl**
Subject : Contact met [redacted] **over Pauperparadijs**

Hallo Arnout,

Ik heb je gebeld, maar kreeg je niet te pakken.

Even iets wat je moet weten. Ik heb ben net gebeld door [redacted] over het Pauperparadijs. Hij wilde met mij afspreken op het provinciehuis om de stikstofproblematiek omtrent het Pauperparadijs eventjes glad te trekken. Ik heb uitgelegd dat ik al 1,5 jaar bezig ben met het Pauperparadijs en dat ik geen eenvoudige oplossing zie. Ook verteld dat er bestuurlijk contact is geweest en dat er vervolgens daar afspraken zijn gemaakt over elektrische bussen enz. Ik heb aangegeven het niet te zien zitten om hiervoor op dit moment naar het provinciehuis te gaan. Wel wil ik meedenken als dat nodig is. Maar hij wist genoeg en dit moet toch gewoon kunnen, wat een onzin. Daarmee was de kous af, mijn hulp was niet meer nodig. Ik weet niet wat hij nu precies gaat doen, maar zal wel via Tjisse bij Henk en Hans terecht komen. Wellicht handig om beide heren even in te schakelen.

[redacted]

Date : 9-2-2022 9:22:49
From : "
To : "Arnout Venekamp" @drenthe.nl
Subject : FW: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.jpg;image003.jpg;image004.jpg;image005.jpg;

Arnout,

TKN. Dit zijn de laatste berichten.

Van:
Verzonden: dinsdag 14 december 2021 14:15
Aan: @hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Goedemiddag Wolter,

Je zal het moeten berekenen om te weten of de afstand voldoende is. Er is geen vaste afstand van toepassing. Inderdaad rekend AERIUS nu voor verkeersbronnen met een afkap op 5km. Dit is onterecht en wordt hersteld in de nieuwe release van 13 januair 2022. Dan worden alle bronnen afgekapt op 25 km, omdat ze daarna niet meer zijn toe te kennen aan een sprecifieke bron. Maar wat er voor dit project met de aantallen bezoekers nodig is, kan je alleen bepalen door te rekenen. Je weet je bronnen. Die kan je gebruiken en deze op een paar mogelijke loaties neer te zetten. Dan weet je of die locatie geschikt is of niet. Als het parkeerterrein waarvanaf gependeld wordt dicht op een grote N of A weg ligt en daarmee snel opgaat in het heersend verkeersbeeld, zullen de lijnbronnen van verkeer kort zijn, wat helpt. Ik zou niet weten of 1km of 5km verplaatsen van het parkeerterrein voldoende is. Dat is afhankelijk van vele factoren als brontype, afstand, windrichting, ruwheid van het terrein enz. Ik zou dus een aantal geschikte locaties gebruiken en hier de situatie op doorrekenen met AERIUS calcualtor. Het aanvullende probleem is wel dat er een AERIUS update aan zit te komen (13-1-22). Dus daarna moet je de nieuwe release gebruiken en moet hetgeen wat je nu uitrekend ook nog wel kloppen met de uitkomst van de nieuwe release. Je moer er sowieso bedacht op zijn dat als je parkeerterrein buiten 5km van Natura 2000 ligt, je dan geen depostie zult zien van verkeer. Maar dat is dus na 13-1-22 en in werkelijkheid wel het geval.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592
06-
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: dinsdag 14 december 2021 09:49
Aan: @drenthe.nl>
Onderwerp: Fwd: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Beste

Naar aanleiding van het overleg met de gedeputeerde Kuipers zijn wij het parkeren op afstand aan het onderzoeken voor parkeren op afstand.
Ik had even advies gevraagd om te weten over welke afstand we praten, maar onderstaand advies is niet erg bemoedigend.
Als de afstand groter is dan een paar kilometer wordt pendelen tijdrovend en moeten er daarom heel veel verschillende bussen ingezet worden.

Hoe staat de provincie hierin?

Groet,
Wolter

Verstuurd vanaf mijn foon

Begin doorgestuurd bericht:

> **Van:** @rho.nl>
> **Datum:** 3 december 2021 om 13:12:06 CET
> **Aan:** @hetpauperparadijs.nl>
> **Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs**
>
> Dag Wolter,
>
> Ik heb je vraag even voorgelegd aan mijn collega die onze stikstofberekeningen uitvoert. Zie hieronder zijn reactie. Er is dus geen bepaalde afstand waarbinnen depositie niet meer meetelt. Geadviseerd wordt om dan het parkeren in een gebied op grotere afstand van een Natura-2000 gebied te realiseren.
>
> Wordt hiermee bedoelt tot hoever AERIUS de stikstofemissie van een project berekend? Voor wegverkeer is 5 kilometer de afkapgrens, voor alle overige bronnen is er geen afkapgrens.
> In de nieuwe versie van de calculator is de afkapgrens voor wegverkeer 25 kilometer, en ook 25 kilometer voor overige bronnen
>
> Tot hoever de stikstofdepositie van een project meetelt is nogal een juridische kwestie en hier in niet een eenduidig antwoord. De afkapgrens van 5 kilometer van wegverkeer is niet voor niets gesneuveld in een uitspraak van de Afdeling. De 25 kilometer afkapgrens die straks in de nieuwe calculator wordt gehanteerd zou ook weleens kunnen sneuvelen. Ik zou er worst-case er van uitgaan dat de stikstofemissie van een project voor alle Natura 2000-gebieden binnen de landsgrenzen meetelt.
>
> Met vriendelijke groet,

[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058[redacted]
E:[redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

RHO ADVISEURS

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl]
Verzonden: donderdag 2 december 2021 13:49
Aan: [redacted]@rho.nl>
Onderwerp: Re: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Beste [redacted]

Wij zijn druk in gesrek met de provincie over de milieuvergunning. Zij willen graag ons evenement faciliteren, maar we zitten wel vast aan de stikstof-eisen.
Weet jij vanaf welke afstand van een Natura2000 gebied de stikstof-deositie niet meer meetelt?
Wij zijn de mogelijkheid aan het onderzoeken om het parkeren op afstand te plaatsen en te pendelen met bussen zonder NO-uitstoot.

De stikstof-bank van de provincie is nog niet operationeel helaas.

De volgende sta is zeker een evenementenvergunning die we aanvragen bij de gemeente.

Groet,
Wolter

Op 25 nov. 2021, om 12:44 heeft [redacted]@rho.nl> het volgende geschreven:

Dag Wolter,

Ben je inmiddels al verder met het stikstofthema?

Hoe loopt de vergunningverlening verder met de gemeente? Kunnen wij binnenkort nog werkzaamheden verwachten?

Met vriendelijke groet,
[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058[redacted]
E[redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

<image009.jpg>

<image010.jpg> <image011.jpg> <image012.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 27 oktober 2021 09:18
Aan: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
CC: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Dag Wolter,

Nee helaas hebben wij hier geen ervaring mee. Wellicht dat jullie het kunnen proberen via deze organisatie: Leasen of verleasen stikstofrechten - Allesoverstikstof.nl

Met vriendelijke groet,
[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058[redacted]
E:[redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

<image005.jpg>

<image006.jpg> <image007.jpg> <image008.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl]
Verzonden: dinsdag 26 oktober 2021 11:42

Aan: [redacted]@rho.nl>
CC: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: Re: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Hi [redacted]

Verleasen was een suggestie van de provincie: het huren van stikstof-depositie rechten van bijvoorbeeld boeren in de buurt.
Maar ik heb geen idee van de kosten hiervan voor de hoeveelheden die wij zouden mopeten compenseren voor onze productie.
ik hoopte dat jullie daar enig zicht op hebben.

Groet,
Wolter

Op 18 okt. 2021, om 07:15 heeft [redacted]@rho.nl> het volgende geschreven:

Beste Wolter,

Dank voor je mail. Wat bedoel je in dit geval precies met verleasing? En welke kosten wil je precies in kaart brengen?
Vanuit onze stikstof expertise adviseren wij enkel in de inhoudelijke kant.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]r Planvorming en Ruimte

T: 058[redacted]
E:[redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

<image002.jpg>

<image004.jpg> <image006.jpg> <image008.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl]
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 10:05
Aan: [redacted]@rho.nl>
CC: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: Fwd: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Beste [redacted]

Als het goed is heb je onderstaand advies van de provincie enige weken geleden al toegestuurd gekregen.
Na overleg met de provincie lijkt verleasen van stikstofdepositie wel een mogelijkheid om een vergunning te vrkrijgen.

Voor onze afweging is het van belang om te weten wat de kosten zijn van een dergelijke verleasing. Kun je daar een inschatting van geven op basis van de genoemde belasting?
Dat hoeft niet heel specifiek te zijn maar een orde van grootte is voor ons wel van belang: enkele honderden, duizenden of tienduizenden euro's.
Het is voor ons nieuwe materie, dus wij hebben geen idee waar we op zouden moeten rekenen.

Kun je ons een indicatie van kosten geven?

Hartelijke groet,
Wolter

Begin doorgestuurd bericht:

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: Antw: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs
Datum: 9 september 2021 om 14:55:06 CEST
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Kopie: [redacted]@drenthe.nl>, [redacted]@rho.nl>, [redacted]@hetpauperparadijs.nl>

Dag [redacted]

Dank voor je uitgebreide reactie, ik deel deze ook alvast met [redacted] van het Rho.
Ik stel voor om [redacted] even tijd te gunnen zodat hij zich ook hierover kan buigen en dat we eind van de maand weer contact hebben.

met vriendelijke groet,
[redacted]

[redacted]
+31 (0)6 [redacted]
[redacted]@hetpauperparadijs.nl
www.hetpauperparadijs.nl

Op 6 sep. 2021, om 16:12 heeft [redacted]@drenthe.nl> het volgende geschreven:

Hallo [redacted]

De AERIUS projecteffectberekening van de gebruiksfase laat een toename van stikstofdepositie zien op 2 gebieden. 0,03 mol N/ha/jr voor het Fochtelooerveen en 0,01 mol N/ha/jr op het Norgerholt. Dit laat de opgave zien waar u voor staat. Ik denk wel dat de AERIUS input wel een onderschatting vertegenwoordigd van de werkelijkheid. Wat nodig is, is een worstcase benadering. Zo valt mij op dat:

- Het parkeren zelf niet in beeld is gebracht. Alleen de route naar het parkeerterrein toe. Het parkeerterrein kan vaak het beste in beeld worden gebracht als vlakbron. Soms kan ook wel een lijnbron gebruikt worden.
- Er alleen is gewerkt met bronnen op buitenwegen, terwijl dit niet overal het geval is. Een opsplitsing tussen buiten- en binnenwegen is nodig denk ik.
- Er voor leveranciers alleen licht verkeer is gebruikt. Is dat echt de werkelijkheid? De memo heldert dit onvoldoende op, omdat er ook hier gesproken wordt over zwaar vrachtverkeer, terwijl dat niet inzichtelijk wordt gemaakt..
- Er een oude bron (stage IIIa) wordt gebruikt voor de aggregaat. Is hier geen schonere in te zetten?
- De overloop parkeerterreinen (324 bewegingen) niet worden meegenomen in de berekening. Blijkbaar zijn die er wel. Je moet het project worst case in beeld brengen, dus meenemen zou ik zeggen.

Als je de conclusie uit de memo stikstofberekening Pauperparadijs gebruiksfase 30082021 leest, kom je al gauw tot de conclusie dat er nog een opgave is, die opgelost moet worden, voordat er qua stikstof en Wnb groen licht gegeven kan worden. Er wordt in de onderbouwing vaak verwezen naar een parkeerplan. Dit plan is daarentegen niet aangeleverd, waardoor ik de data niet kan verifieren.

Blijkbaar doet de aggregaat best veel. Maar als deze uit de berekening wordt gehouden, blijft er sprake van een toename. Dit haal ik weer uit de PB van maart 2020. Deze PB is niet aangepast aan de recente cijfers. Hier is dus ook met de verkeerde depositie gerekend (0,02 i.p.v. 0,03) en ook zijn de effecten op het Norgerholt (0,01) niet meegewogen. De PB zegt eigenlijk alleen dat de door het Pauperparadijs veroorzaakte depositie klein is en dat dit daarom als niet significant is aan te merken. Ik ben van mening dat dit geen hout snijd en zeker geen stand houdt bij de rechter. Daarom kunnen we er op deze manier ook niet mee verder.

Ik adviseer om te zoeken naar een bron om mee te salderen (intern of extern/ eventueel verleasen). Wanneer er een bron kan worden gevonden om intern mee te salderen, is een natuurvergunning mogelijk niet nodig. Dit hangt dan af van eventueel directe gevolgen. Dit kunt u in dat geval het beste na 13 september af stemmen met mijn collega [redacted]. Als intern salderen niet lukt of er blijken toch directe gevolgen te zijn op Natura 2000, dan moet u een natuurvergunning aanvragen. Wellicht kunt u extern salderen met een bron uit de buurt, of is het mogelijk om dit onder de noemer verleasen te doen. Dat houdt tijdelijk extern salderen in met een bron uit de buurt. Aangezien de afstand van de bronnen tot Natura 2000 kort zijn, zal bij een aanvraag ook een ecologische paragraaf moeten zitten waarin de eventueel directe gevolgen op Natura 2000 worden behandeld. Houdt rekening met erg lange doorlooptijden.

Wat ik in deze e-mail heb verwoord is mijn persoonlijke opvatting. Ik heb geen mandaat om namens Gedeputeerde Staten (GS) uitspraken te doen en heb deze casus niet voorgelegd aan GS. Zodoende kunnen aan deze e-mail geen rechten worden ontleend.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

<image001.png>

[redacted] Wet natuurbescherming
[redacted] deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592-[redacted]
06[redacted]
[redacted]@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: woensdag 1 september 2021 11:49
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Fwd: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Dag [redacted],

Bij deze de uitkomsten van de geüpdate Aerius berekening.

met vriendelijke groet,
[redacted]

[redacted]
+31 (0)6 [redacted]
[redacted]@hetpauperparadijs.nl
www.hetpauperparadijs.nl

Begin doorgestuurd bericht:

Van: [redacted]@rho.nl>
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs
Datum: 31 augustus 2021 om 08:15:33 CEST
Aan: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Kopie: [redacted]@rho.nl>, [redacted]@rho.nl>

Goedemorgen [redacted]

We hebben de berekening gereed. Hieruit blijkt helaas dat er alsnog sprake is van een depositie (ook wanneer het aggregaat weggelaten wordt en alleen de verkeersgeneratie wordt berekend. Bijgaand ook de passende beoordeling van destijds, waarin geconcludeerd wordt dat er geen significante gevolgen optreden voor de Natura 2000-gebieden door de - tijdelijke - toename van stikstofdepositie
als gevolg van het Pauperparadijs.

Leg jij de resultaten weer voor aan de provincie?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058[redacted]
E:[redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

<image002.jpg>

<image003.jpg>

<image004.jpg>

<image005.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06[redacted]
E [redacted]@hetpauperparadijs.nl

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06[redacted]
E [redacted]@hetpauperparadijs.nl

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06[redacted]
E [redacted]@hetpauperparadijs.nl

Date : 4-3-2022 9:55:27
From : "[redacted]"
To : [redacted]@drenthe.nl
Subject : FW: Fochteloërveen- vth
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image006.jpg;

Hallo [redacted]

Ik denk dat jij hier ook bij betrokken bent, maar zie je niet terug in de mailwisseling. Vandaar dat ik het je even doorstuur.

[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 3 maart 2022 14:55
Aan: Jeroen de Boer [redacted]@drenthe.nl>; Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Fochteloërveen- vth

Hoi Jeroen en anderen,

Dat lijkt me een prima voorstel.

We hebben op korte termijn een aantal momenten geprikt om het onderzoek over de ganzen door te spreken.
Het gaat om de volgende momenten:

- Maandag 7 maart 14:00- 15:30: intern ambtelijk overleg over het onderzoeksrapport (opstellers van het rapport zijn hierbij aanwezig).
- Donderdag 10 maart om 10:00 uur: overleg gepland met gemeenteambtenaren
- Maandag 14 maart 15:00- 16:30 uur: intern ambtelijk overleg over het onderzoeksrapport (opstellers van het rapport zijn hierbij aanwezig).

Het zou mooi zijn als de nieuwe gebiedscoördinator bij één of meerdere van deze bijeenkomsten kan aansluiten.

Groet [redacted]

Van: Jeroen de Boer [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 3 maart 2022 12:26
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; Arnout Venekamp <[redacted]@drenthe.nl>; Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Fochteloërveen- vth

Dag [redacted]

Even afgestemd. Nu de gebiedsregisseurs aan het starten zijn is het een goed moment dat daar de regie komt te liggen. Ik begrijp van [redacted] dat hij begin volgende week helder heeft wie Fochteloërveen voor haar/zijn rekening neemt. Daar kan dan de regie en coördinatie plaatsvinden.

Ik weet niet wat opschalen precies inhoudt, maar het lijkt mij goed dat de gebiedsregisseur de persoon is waar we naartoe opschalen en dat deze ook alle betrokken partijen (dus niet alleen Natuurmonumenten en Noordenveld) het gevoel gaat geven dat alles bij elkaar wordt gebracht.

Is dat werkbaar voor nu?

Hartelijke groet,

Jeroen de Boer
Team Ruimte, Energie en Wonen
Teammanager

provincie Drenthe

+316 [redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 3 maart 2022 10:18
Aan: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; Jeroen de Boer [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Fochteloërveen- vth

Beste Arnout, Jordan, Jeroen,

Op dit moment spelen in het Fochteloërveen verschillende zaken waarbij vergunningverlening een belangrijke rol speelt:

- Stikstof/ gebiedsgerichte aanpak Fochteloërveen (opdracht [redacted])
- Ganzenfourageergebieden, irt o.a. woningbouw en zonneparken; (zie bijgaande opdracht die komende week wordt uitgezet) Zie ook de volgende discussie: LTO Noord: laat vogels niet op akkers rond het Fochteloërveen eten, maar in de natuur. 'Ganzen zorgen op landbouwgrond voor enorme schade en overlast' - Dagblad van het Noorden (dvhn.nl)

- Kadeherstel (Opgave Programma Natuur en LNV, uitvoering Natuurmonumenten): Kadeherstel Fochteloërveen | Natuurmonumenten; zie ook bijlage voor de inhoud.
- Pauperparadijs

Zowel vanuit natuurmonumenten, als gemeente Noordenveld, ontstaat het beeld dat we als Drenthe te weinig betrokken zijn, hierin te weinig het voortouw nemen. Zowel natuurmonumenten als gemeente Noordenveld, gaf bij mij vanochtend aan dat ze dit willen opschalen. Vandaar dat ik jullie bij deze al bericht.

Willen jullie aangeven hoe we hiermee om willen gaan? Wie zorgt intern voor de coördinatie over vragen omtrent vergunningverlening rond Fochteloërveen?

Alvast bedankt voor jullie reactie,

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Noordwest Drenthe en Oude Diep

t. 06-[redacted]
e. [redacted]@drenthe.nl
[redacted].

provincie Drenthe

Date : 4-3-2022 9:54:15
From : "[redacted]"
To : "[redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl
Subject : FW: Fochteloërveen- vth
Attachment : image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image006.png;image007.jpg;

Hallo heren,

TKN, bericht over samenkomst van verschillende onderwerpen om het Fochtelooerveen, waar ook de ganzenproblematiek speelt.

[redacted]

Van: Jeroen de Boer <[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 3 maart 2022 12:26
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>; Jordan Jumelet[redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl> [redacted]@drenthe.nl> [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Fochteloërveen- vth

Dag[redacted],

Even afgestemd. Nu de gebiedsregisseurs aan het starten zijn is het een goed moment dat daar de regie komt te liggen. Ik begrijp van[redacted] dat hij begin volgende week helder heeft wie Fochteloërveen voor haar/zijn rekening neemt. Daar kan dan de regie en coördinatie plaatsvinden.

Ik weet niet wat opschalen precies inhoudt, maar het lijkt mij goed dat de gebiedsregisseur de persoon is waar we naartoe opschalen en dat deze ook alle betrokken partijen (dus niet alleen Natuurmonumenten en Noordenveld) het gevoel gaat geven dat alles bij elkaar wordt gebracht.

Is dat werkbaar voor nu?

Hartelijke groet,

Jeroen de Boer
Team Ruimte, Energie en Wonen
Teammanager

provincie Drenthe

+316[redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 3 maart 2022 10:18
Aan: Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>; Jordan Jumelet <[redacted]@drenthe.nl>; Jeroen de Boer[redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Fochteloërveen- vth

Beste Arnout, Jordan, Jeroen,

Op dit moment spelen in het Fochteloërveen verschillende zaken waarbij vergunningverlening een belangrijke rol speelt:

- Stikstof/ gebiedsgerichte aanpak Fochteloërveen (opdracht[redacted])
- Ganzenfourageergebieden, irt o.a. woningbouw en zonneparken; (zie bijgaande opdracht die komende week wordt uitgezet) Zie ook de volgende discussie: LTO Noord: laat vogels niet op akkers rond het Fochteloërveen eten, maar in de natuur. 'Ganzen zorgen op landbouwgrond voor enorme schade en overlast' - Dagblad van het Noorden (dvhn.nl)
- Kadeherstel (Opgave Programma Natuur en LNV, uitvoering Natuurmonumenten): Kadeherstel Fochteloërveen | Natuurmonumenten; zie ook bijlage voor de inhoud.
- Pauperparadijs

Zowel vanuit natuurmonumenten, als gemeente Noordenveld, ontstaat het beeld dat we als Drenthe te weinig betrokken zijn, hierin te weinig het voortouw nemen.
Zowel natuurmonumenten als gemeente Noordenveld, gaf bij mij vanochtend aan dat ze dit willen opschalen. Vandaar dat ik jullie bij deze al bericht.

Willen jullie aangeven hoe we hiermee om willen gaan? Wie zorgt intern voor de coördinatie over vragen omtrent vergunningverlening rond Fochteloërveen?

Alvast bedankt voor jullie reactie,

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Noordwest Drenthe en Oude Diep

t. 06[redacted]
e. [redacted]@drenthe.nl
[redacted].

provincie Drenthe

Date : 4-3-2022 9:57:12
From : "[redacted]"
To : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : FW: Fochteloërveen- vth
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image006.jpg;

En nog 1. Als je hier tussen wilt zitten moet je even aangeven dat je onderdeel uitmaakt van de groep en ook in cc mee wilt worden genomen.

[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: vrijdag 4 maart 2022 09:48
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; Jeroen de Boer [redacted]@drenthe.nl>; Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Fochteloërveen- vth

Beste mensen,
Begrijp ik nu dat de beoogd gebiedsregisseur ook het inhoudelijke vraagstuk foerargeergebieden erbij moet pakken? Is dat wel verstandig? Daar zou toch iemand op worden gezet?
[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 3 maart 2022 14:55
Aan: Jeroen de Boer <[redacted]@drenthe.nl>; Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Fochteloërveen- vth

Hoi Jeroen en anderen,

Dat lijkt me een prima voorstel.

We hebben op korte termijn een aantal momenten geprikt om het onderzoek over de ganzen door te spreken.
Het gaat om de volgende momenten:

- Maandag 7 maart 14:00- 15:30: intern ambtelijk overleg over het onderzoeksrapport (opstellers van het rapport zijn hierbij aanwezig).
- Donderdag 10 maart om 10:00 uur: overleg gepland met gemeenteambtenaren
- Maandag 14 maart 15:00- 16:30 uur: intern ambtelijk overleg over het onderzoeksrapport (opstellers van het rapport zijn hierbij aanwezig).

Het zou mooi zijn als de nieuwe gebiedscoördinator bij één of meerdere van deze bijeenkomsten kan aansluiten.

Groet[redacted]

Van: Jeroen de Boer [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 3 maart 2022 12:26
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Fochteloërveen- vth

Dag[redacted] ,

Even afgestemd. Nu de gebiedsregisseurs aan het starten zijn is het een goed moment dat daar de regie komt te liggen. Ik begrijp van[redacted] dat hij begin volgende week helder heeft wie Fochteloërveen voor haar/zijn rekening neemt. Daar kan dan de regie en coördinatie plaatsvinden.

Ik weet niet wat opschalen precies inhoudt, maar het lijkt mij goed dat de gebiedsregisseur de persoon is waar we naartoe opschalen en dat deze ook alle betrokken partijen (dus niet alleen Natuurmonumenten en Noordenveld) het gevoel gaat geven dat alles bij elkaar wordt gebracht.

Is dat werkbaar voor nu?

Hartelijke groet,

Jeroen de Boer
Team Ruimte, Energie en Wonen
Teammanager

provincie Drenthe

+316[redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 3 maart 2022 10:18
Aan: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; Jeroen de Boer [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]

[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Fochteloërveen- vth

Beste Arnout, Jordan, Jeroen,

Op dit moment spelen in het Fochteloërveen verschillende zaken waarbij vergunningverlening een belangrijke rol speelt:

- Stikstof/ gebiedsgerichte aanpak Fochteloërveen (opdracht [redacted])
- Ganzenfourageergebieden, irt o.a. woningbouw en zonneparken; (zie bijgaande opdracht die komende week wordt uitgezet) Zie ook de volgende discussie: LTO Noord: laat vogels niet op akkers rond het Fochteloërveen eten, maar in de natuur. 'Ganzen zorgen op landbouwgrond voor enorme schade en overlast' - Dagblad van het Noorden (dvhn.nl)
- Kadeherstel (Opgave Programma Natuur en LNV, uitvoering Natuurmonumenten): Kadeherstel Fochteloërveen | Natuurmonumenten; zie ook bijlage voor de inhoud.
- Pauperparadijs

Zowel vanuit natuurmonumenten, als gemeente Noordenveld, ontstaat het beeld dat we als Drenthe te weinig betrokken zijn, hierin te weinig het voortouw nemen.
Zowel natuurmonumenten als gemeente Noordenveld, gaf bij mij vanochtend aan dat ze dit willen opschalen. Vandaar dat ik jullie bij deze al bericht.

Willen jullie aangeven hoe we hiermee om willen gaan? Wie zorgt intern voor de coördinatie over vragen omtrent vergunningverlening rond Fochteloërveen?

Alvast bedankt voor jullie reactie,

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Noordwest Drenthe en Oude Diep

t. 06-[redacted]
e. [redacted]@drenthe.nl
[redacted].

provincie Drenthe

Date : 10-3-2022 10:43:43
From : "[redacted]
To : "[redacted]**@drenthe.nl**
Subject : FW: [redacted] **heeft Gesprekversag Pauperparadijs 10-3-2022 met u gedeeld.**
Attachment : AttachedImage;AttachedImage;AttachedImage;AttachedImage;AttachedImage;image002.png;image003.png;

Hallo [redacted]

Ik heb het een en ander aangepast en toegevoegd. Als je zo akkoord bent kan je het versturen.

[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 10 maart 2022 10:03
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: [redacted] heeft Gesprekversag Pauperparadijs 10-3-2022 met u gedeeld.

Date : 2-3-2022 10:53:39
From : "
To : " **@noordenveld.nl**
Cc : " **@drenthe.nl**
Subject : FW: Overleg Pauperparadijs
Attachment : Gebruiksfase Het Pauperparadijs 30082021.pdf;image002.png;image003.jpg;image004.jpg;image005.jpg;image006.jpg;

Hallo

Zie onderstaande data. De adviseur kan alle drie de opties. Welke heeft jouw voorkeur? Dan zet ik die vast in een digitale bijeenkomst.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592
06-
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van:
Verzonden: woensdag 2 maart 2022 10:10
Aan: @rho.nl>
CC: Arnout Venekamp @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @rho.nl>; @hetpauperparadijs.nl; @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Overleg Pauperparadijs

Goedemorgen,

In de bijlage de AERIUS berekening van 30 augustus 2021. Hieruit komt een projecteffect naar voren. Dit is dan ook direct het knelpunt. Eind vorig jaar is getracht om de stikstofemissie dusdanig te reduceren dat er geen sprake meer zou zijn van depositie op Natura 2000. Onderzocht is of alternatieve parkeerterreinen met electrische pendelbussen en een zeer schone aggregaat ingezet konden worden om dit te bereiken. Dat is blijkbaar niet gelukt. Nu is het zaak om te onderzoeken of en hoe er gesaldeerd kan worden.

Ik zal aanwezig zijn met mijn collega . Ook zal de gemeente Noordenveld aanwezig zijn. Dit in verband met de evenementenvergunning en onderzoeken die daarvoor uitgevoerd moeten worden. Dan kunnen we het integraal benaderen. Opties zijn:

- Ma. 7-3 16:00 uur;
- Woe. 9-3 09:00 uur;
- Do. 10-3 09:00 uur.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592-
06-
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @rho.nl>
Verzonden: woensdag 2 maart 2022 09:53
Aan: @drenthe.nl>; @hetpauperparadijs.nl
CC: Arnout Venekamp @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @rho.nl>
Onderwerp: RE: Overleg Pauperparadijs

Hoi

Gisteren hebben wij elkaar telefonisch gesproken.

Mijn collega kan bij het overleg aanwezig zijn. Hij heeft zich ook eerder bezig gehouden met de ecologische toets die wij hebben gemaakt. Kan je ons een aantal data doorgeven voor het overleg inclusief de aanwezige stukken en knelpunten die besproken moeten worden.

@ Wolter: Kan jij ook aangeven wat de precieze plannen zijn? Zijn deze nog gewijzigd?

Met vriendelijke groet,

Planvorming en Ruimte

T: 058
E: s@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

RHO ADVISEURS

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted]@drenthe.nl]
Verzonden: vrijdag 18 februari 2022 10:15
Aan: [redacted]@hetpauperparadijs.nl
CC: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@rho.nl>
Onderwerp: Overleg Pauperparadijs

Geachte heer Lommerde,

Ik heb gisteren en vandaag getracht om in contact te komen met [redacted] van Rho adviseurs. 5.1.2e [redacted]. Graag maak ik een afspraak met [redacted] om de zaken en mogelijkheden door te spreken. Ik zal [redacted] maandag de 28ste bellen om die zelfde week een afspraak te maken, liefst op woensdag 2 maart. Ik zal enkele collega's hiervoor uitnodigen. Wij hebben die week, waarschijnlijk 28 februari of 1 maart, overleg met de gemeente Noordenveld om de zaak te bespreken. Die informatie kan ik dan direct meenemen in het gesprek met uw adviseur. Wij zijn ook de mogelijkheden van salderen aan het onderzoeken. Daarvoor gebruiken we volgende week en ook zullen er in week 9 nog gesprekken hierover plaatsvinden, waarvan we de uitkomt ook direct kunnen bespreken. Wellicht spreek ik u ook bij het nog definitief te plannen overleg.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe

[redacted] Wet natuurbescherming
[redacted] deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592[redacted]
06[redacted]
[redacted]@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NOx).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Rho Adviseurs	-, - Veenhuizen

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Het Pauperparadijs	Ra3vkSyRK9iW

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
30 augustus 2021, 15:17	2022	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	127,16 kg/j
NH3	1,31 kg/j

Resultaten

Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied	Bijdrage
Fochteloërveen	0,03

Toelichting

Gebruiksfase Pauperparadijs

Locatie
Situatie 1

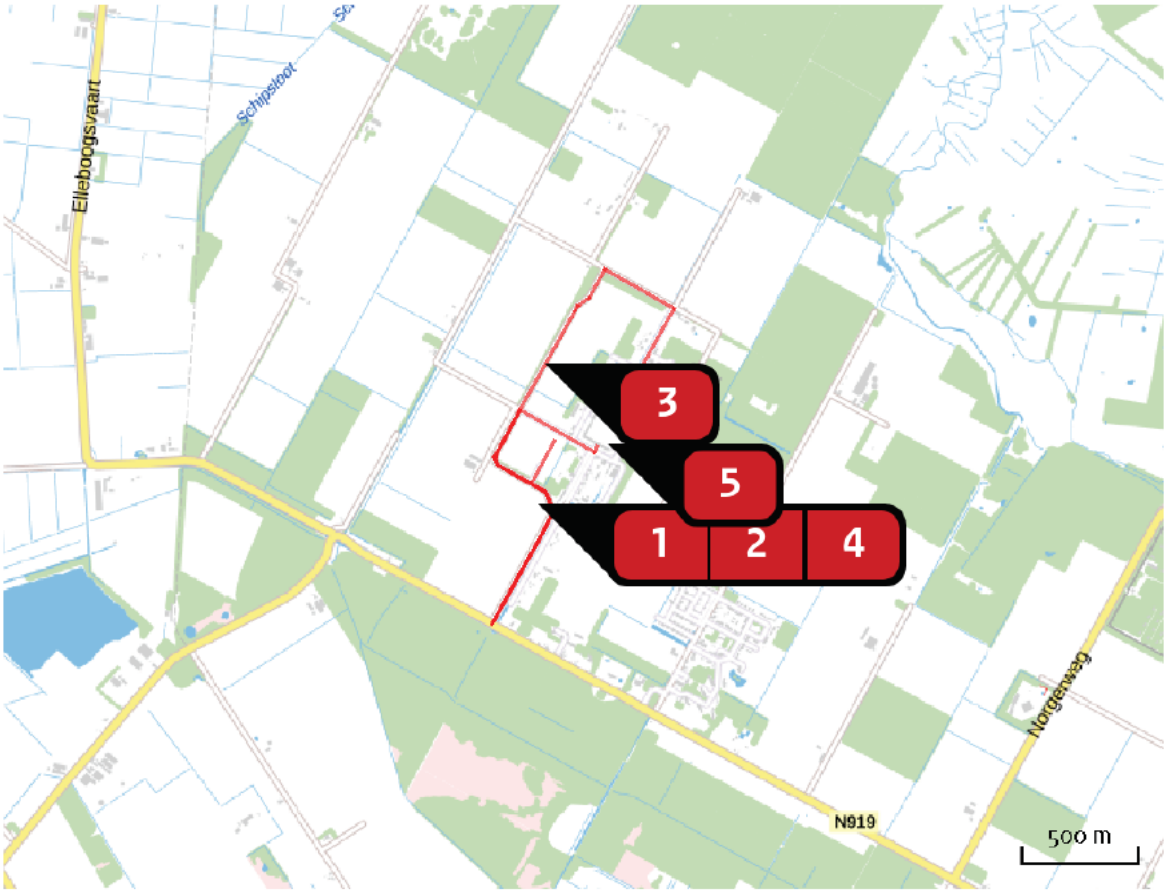

Emissie
Situatie 1

Bron Sector			Emissie NH3	Emissie NOx
1		Bezoekers - grote parkeerterrein Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	7,06 kg/j
2		Bezoekers - berm Laan Weldadigheid Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	1,08 kg/j
3		Personeel - terrein IND Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	3,84 kg/j
4		Leveranciers en logistiek Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j
5		Aggregaat Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie	< 1 kg/j	115,14 kg/j

Resultaten stikstof gevoelige Natura 2000 gebieden (mol/ha/j)

Natuurgebied	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
Fochteloërveen	0,03	
Norgerholt	0,01	

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Resultaten per habitattype (mol/ha/j)

voor de 10 stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden met het hoogste resultaat

Fochteloërveen

Habitattype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H7120ah Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	0,03	
ZGH7120ah Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	0,02	

Norgerholt

Habitattype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H9120 Beuken-eikenbossen met hulst	0,01	

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Emissie (per bron)

Situatie 1

Naam	Bezoekers - grote parkeerterrein
Locatie (X,Y)	222025, 561635
NOx	7,06 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	32.400,0 / jaar	NOx	7,06 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Bezoekers - berm Laan Weldadigheid
Locatie (X,Y)	222055, 561736
NOx	1,08 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	3.996,0 / jaar	NOx	1,08 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Personeel - terrein IND
Locatie (X,Y)	222031, 562351
NOx	3,84 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	5.916,0 / jaar	NOx	3,84 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

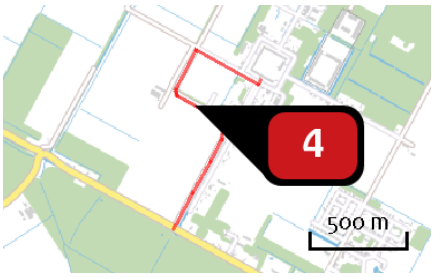

Naam	Leveranciers en logistiek
Locatie (X,Y)	221916, 561862
NOx	< 1 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	116,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

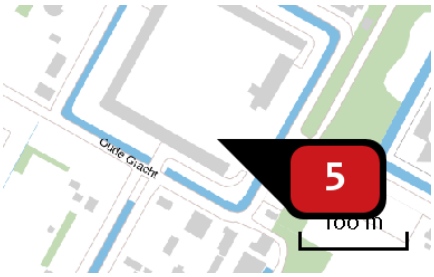

Naam	Aggregaat
Locatie (X,Y)	222301, 562004
NOx	115,14 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Stationair bedrijf (uren/j)	Cilinder inhoud (l)	Stof	Emissie
STAGE IIIa, 75 <= kW < 130, bouwjaar 2007 (Diesel)	Aggregaat podiumtechniek	6.825	0	0,0	NOx	115,14 kg/j
					NH3	< 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2020_20210525_2040287d5b
Database	versie 2020_20210713_c09c249ebe

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2020

Date : 15-2-2022 9:03:01
From : "
To : "Arnout Venekamp" **@drenthe.nl, "** **@drenthe.nl**
Cc : " **@drenthe.nl, "** **" com**
Subject : FW: Pauperparadijs
Attachment : image001.emz;image003.emz;image005.png;image008.jpg;image009.jpg;image010.jpg;image002.jpg;image004.emz;image001.png;

Hallo Arnout en

Zie berichten van hieronder. Er is dus blijkbaar een optie voor het Pauperparadijs om mee te salderen of te verleasen, die we zelf in handen hebben. Salderen zou kunnen met een natuurvergunning als het aangemerkt wordt als extern salderen. Maar uit het plaatje hieronder maak ik op dat er voor de parkeerplaats sprake kan zijn van intern salderen, waarmee je dus een natuurvergunningplicht voorkomt. Maar hoe zit dat dan voor de aggregaat en de lijnbronnen? Deze optie kunnen we voorleggen aan de organisatie van het Pauperparadijs.

Van: .com>
Verzonden: maandag 14 februari 2022 18:08
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Paupers...

Nog een aanvulling!
De vergunningruimte wordt heden niet gebruikt!.
Kan dat nog iets betekenen?
De melkveestapel is dit jaar niet meer in deze stal. 5.1.2.e
Aankomende herfst gaan wij ervan uit dat er weer vee wordt gehouden...
Grtn

Van:
Verzonden: maandag 14 februari 2022 17:38
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Paupers...

Hallo Heren
Ik heb ongevraagd even meegedacht.
De boerderij aan de in Veenhuizen, bij de ingang van de P plaats van het Gevangenismuseum is van de provincie.
Hier ligt een grote NB vergunning op. De Boerderij is gekocht om een boer op te herplaatsen.
Ik denk dus dat je zo mogelijk "één koeien ligbox A 1:100" synoniem staat voor b.v. 500 auto bewegingen (???)

Kun je daar evt. wat mee in jullie discussie. De boerderij is met Prolander gekocht om NNN vrij te ruilen, dus men zal altijd gaan voor maximaal behoud van de max vergunning.

Zie hier het plaatje.

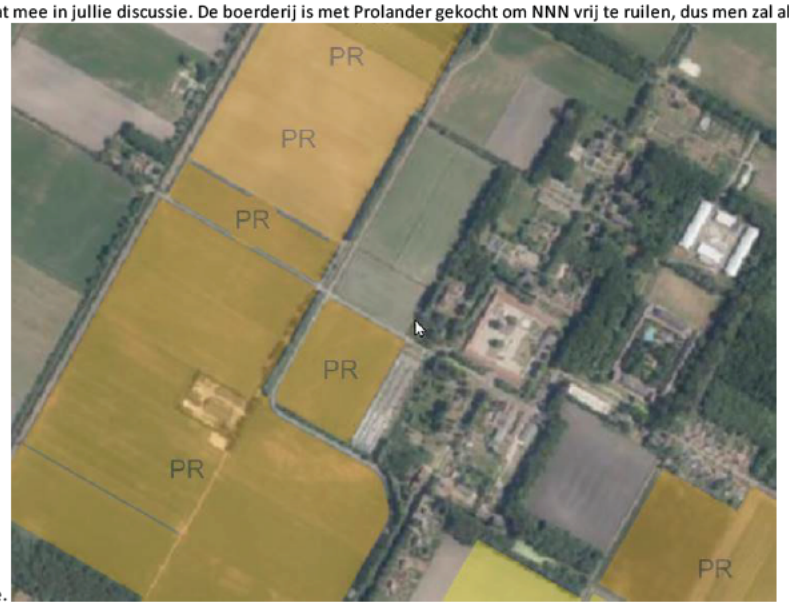

Voorts is er nog het bedrijf aan de Fledders die graag zijn NB vergunning in de opkoopregeling wil doen.

Hoop dat jullie hier iets mee kunnen...

Met vriendelijke groeten,

[redacted]

Date : 2-3-2022 16:16:30
From : [redacted]"
To : "Arnout Venekamp" [redacted]@drenthe.nl
Subject : FW: Pauperparadijs veenhuizen

Hallo Arnout,

Wat doen we met dit soort berichten?

[redacted]

Van: VTH <vth@drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 2 maart 2022 16:08
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: FW: Pauperparadijs veenhuizen

Van: [redacted]@gmail.com>
Verzonden: dinsdag 1 maart 2022 18:46
Aan: provincie Drenthe <post@drenthe.nl>
Onderwerp: Pauperparadijs veenhuizen

Aan het dagelijks bestuur,

Ik lees twee artikelen op rtv drenthe over een groot wielrenevenement in 2023 en over een hardloopevenement voor kika rondom de vamberg.
Hoever liggen die evenemten van een kwetsbaar natuurgebied af?
En hoeveel stikstof levert dit allemaal op? Dat is neem ik aan netjes berekend?
Ik ben fan van de theatervoorstelling het pauperparadijs in veehuizen bij het fochtelooerveen en daar zou schade onstaan door stikstof? Lees de verhalen via de regionale omroep er svp op na!!
Ik hoor graag want ik hoop dat de voorstelling door kan gaan
[redacted]
06[redacted]

Date : 15-2-2022 13:34:57
From : "
To : "VTH" vth@drenthe.nl
Cc : " **@drenthe.nl**
Subject : FW: Pauperparadijs
Attachment : 20211122 POHO VTH memo Pauperparadijs.pdf;20210906 MAIL reactie berekening Pauperparadijs.pdf;20211110 MAIL reactie op vraag microdepositiebank.pdf;MAIL 20211123 Kuipers geeft s.v.z.pdf;MAIL 20211214 Vraag en antwoordt afstanden.pdf;Memo stikstofberekening Pauperparadijs gebruiksfase 30082021.pdf;Gebruiksfase Het Pauperparadijs 30082021.pdf;

Hallo,

Kunnen jullie een VO zaak aanmaken in Docbase a.u.b?

Van:
Verzonden: zaterdag 12 februari 2022 11:29
Aan: Arnout Venekamp @drenthe.nl>
Onderwerp: Pauperparadijs

Hallo Arnout,

De historie staat in de POHO VTH memo van 22-11-21. De AERIUS berekening van 30-8-21 is toegevoegd, net als de toelichting daarop van Rho adviseurs, die ook van 30-8-21 is. De mails van 6-9-21 en 10-11-21 staan toegelicht in de POHO memo. Naar aanleiding daarvan heeft er ook een bestuurlijk gesprek plaatsgevonden. Ik kan een mail van 23-11-21 waarin Hans jou en de s.v.z. van het gesprek doorgeeft. Daarna ben ik nog benaderd door het Pauperparadijs met een vraag over afstanden i.v.m. parkeren. De vraag en het antwoordt zijn van 14-12-21. Daarna heb ik niets meer vernomen van de organisatie.

Enige toevoeging die ik nog heb is dat ik afgelopen dinsdag de 8ste gebeld ben door onze collega. Hij wilde de zaak Pauperparadijs eventjes gladstrijken en daarvoor afspreken op kantoor. Gezien de historie, de taaiheid van het dossier, het feit dat er is afgesproken om toe te werken naar 0,00 mol depositie en er dan geen natuurvergunningplicht geldt en ik nog geen nieuwe stukken van het Pauperparadijs heb gezien, heb ik die afspraak op kantoor afgehouden. Wel heb ik aangegeven om mee te willen denken als er nieuwe stukken zijn. Maar hij wist genoeg, de oplossingen van pendelen en dergelijke waren niet uitvoerbaar, de problematiek was onzin, het heeft toch altijd gekund… Mijn betrokkenheid was niet meer nodig. Ik heb afgesloten door aan te geven dat als hij me toch nog nodig heeft, hij me kan bellen.

Ik ben in de veronderstelling dat de bal bij de organisatie van het Pauperparadijs ligt en wordt daarom ook redelijk overvallen door de manier hoe dit nu gespeeld wordt door de organisatie. Ik kan me frustratie voorstellen, maar dit vind ik niet fair. Ik hoop dat ik hierin gesteund wordt.

Memo POHO VTH	provincie Drenthe
Gedeputeerde	Henk Jumelet en Hans Kuipers
Afschrift	
Datum	16 november 2021
Poho datum	22 november 2021
Opsteller	
Afgestemd met	
Onderwerp	Pauperparadijs
Doel memo	☒Ter discussie ☐Ter informatie
Bijlage	AERIUS berekening editie 2022, stikstofonderbouwing AERIUS berekening en 2 mails als reactie op berekening en vervolgvraag microdepositiebank
Naar GS	Nee

Advies/ Vraag
Kennis te nemen van de ambtelijke contacten met de organisatie van het Pauperparadijs. Bestuurlijk gesprek aangaan met organisatie (op verzoek van organisatoren Pauperparadijs) over de editie 2022 i.r.t. stikstof.

Inleiding
Sinds eind 2019 is team VTH betrokken bij de organisatie van het Pauperparadijs. Eind 2019 en begin 2020 hebben we enkele gesprekken gevoerd met de organisatie over het onderwerp stikstof en andere ecologische effecten bij uitvoering van de voorstellingen. Het Pauperparadijs was gepland voor 2020. Vanwege Coronamaatregelen zijn de edities 2020 en 2021 niet doorgegaan.

Nu staat het wel weer op de agenda voor 2022. We hebben vanaf augustus 2021 wederom enkele gesprekken gevoerd en mailcontacten gehad met de organisatie, hoofdzakelijk over stikstof. 16 augustus 2021 hebben we het eerste gesprek gevoerd. Op 1 september 2021 hebben we een nieuwe AERIUS projecteffectberekening ontvangen, deze is in de bijlage toegevoegd. Op 6 september 2021 is een uitgebreide reactie gestuurd waarin de ambtelijke visie is weergegeven over de berekening en mogelijke oplossingen. Daarmee is de organisatie aan de slag gegaan. In oktober en november heeft de organisatie navraag gedaan naar de mogelijkheden van verleasen en de microdepositiebank. Die zijn beantwoord. Nu is door de organisatie bestuurlijke aandacht gevraagd. Ze zijn op zoek naar steun voor uitvoering van de voorstellingen.

Eerste bevindingen
Zie bijlagen voor mijn mails van 6 september 2021 en 10 november 2021.

Samengevat:
- Er is een toename van stikstofdepositie op Natura 2000 vanuit het project;
- De dieselaggregaat is een grote bron;
- Zonder aggregaat blijft er door verkeer sprake van een toename. Dit komt omdat de verkeersbron (lijnbron) erg dicht langs Natura 2000 ligt. Het alternatief (omrijden) voorkomt de depositietoename niet geheel;
- Eventueel pendelen met elektrische bussen. Maar dat is eerder afgewezen als niet haalbaar door de organisatie;
- Oplosbaar door salderen.

Risico's
- Voorstellingen kunnen niet doorgaan vanwege onoplosbaar stikstofdilemma.
- Bij afwijken van de lijn kan ongelijkheid tussen benadering projecten ontstaan. Daarnaast geeft dit juridische onzekerheid, wanneer er om handhaving wordt verzocht of het besluit wordt bestreden.

Vervolg

- Bestuurlijk gesprek aangaan met organisatie.

Voorkeursoptie:

- Aansturen op het wegnemen van de bron dieselaggregaat in combinatie met alternatieve vervoersbewegingen van bezoekers (schone pendelbussen)
- Zorgen dat projecteffect onder de 0,00 komt waardoor geen vergunningplicht ontstaat
- Organisatie geeft aan dat voorgaande financieel niet haalbaar is, mogelijk kan de provincie hier nog iets in betekenen

Alternatieve optie

- Helpen meedenken wanneer organisatie andere oplossingsrichtingen heeft gevonden, zoals bijvoorbeeld een bron voor verleasen of (extern) salderen.
- Eventuele natuurvergunningaanvraag in behandeling nemen.

Van:
Verzonden: maandag 6 september 2021 16:13
Aan:
CC:
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Hallo

De AERIUS projecteffectberekening van de gebruiksfase laat een toename van stikstofdepositie zien op 2 gebieden. 0,03 mol N/ha/jr voor het Fochtelooerveen en 0,01 mol N/ha/jr op het Norgerholt. Dit laat de opgave zien waar u voor staat. Ik denk wel dat de AERIUS input wel een onderschatting vertegenwoordigd van de werkelijkheid. Wat nodig is, is een worstcase benadering. Zo valt mij op dat:

- Het parkeren zelf niet in beeld is gebracht. Alleen de route naar het parkeerterrein toe. Het parkeerterrein kan vaak het beste in beeld worden gebracht als vlakbron. Soms kan ook wel een lijnbron gebruikt worden.
- Er alleen is gewerkt met bronnen op buitenwegen, terwijl dit niet overal het geval is. Een opsplitsing tussen buiten- en binnenwegen is nodig denk ik.
- Er voor leveranciers alleen licht verkeer is gebruikt. Is dat echt de werkelijkheid? De memo heldert dit onvoldoende op, omdat er ook hier gesproken wordt over zwaar vrachtverkeer, terwijl dat niet inzichtelijk wordt gemaakt..
- Er een oude bron (stage IIIa) wordt gebruikt voor de aggregaat. Is hier geen schonere in te zetten?
- De overloop parkeerterreinen (324 bewegingen) niet worden meegenomen in de berekening. Blijkbaar zijn die er wel. Je moet het project worst case in beeld brengen, dus meenemen zou ik zeggen.

Als je de conclusie uit de memo stikstofberekening Pauperparadijs gebruiksfase 30082021 leest, kom je al gauw tot de conclusie dat er nog een opgave is, die opgelost moet worden, voordat er qua stikstof en Wnb groen licht gegeven kan worden. Er wordt in de onderbouwing vaak verwezen naar een parkeerplan. Dit plan is daarentegen niet aangeleverd, waardoor ik de data niet kan verifieren.

Blijkbaar doet de aggregaat best veel. Maar als deze uit de berekening wordt gehouden, blijft er sprake van een toename. Dit haal ik weer uit de PB van maart 2020. Deze PB is niet aangepast aan de recente cijfers. Hier is dus ook met de verkeerde depositie gerekend (0,02 i.p.v. 0,03) en ook zijn de effecten op het Norgerholt (0,01) niet meegewogen. De PB zegt eigenlijk alleen dat de door het Pauperparadijs veroorzaakte depositie klein is en dat dit daarom als niet significant is aan te merken. Ik ben van mening dat dit geen hout snijd en zeker geen stand houdt bij de rechter. Daarom kunnen we er op deze manier ook niet mee verder.

Ik adviseer om te zoeken naar een bron om mee te salderen (intern of extern/ eventueel verleasen). Wanneer er een bron kan worden gevonden om intern mee te salderen, is een natuurvergunning mogelijk niet nodig. Dit hangt dan af van eventueel directe gevolgen. Dit kunt u in dat geval het beste na 13 september af stemmen met mijn collega Andre Faber. Als intern salderen niet lukt of er blijken toch directe gevolgen te zijn op Natura 2000, dan moet u een natuurvergunning aanvragen. Wellicht kunt u extern salderen met een bron uit de buurt, of is het mogelijk om dit onder de noemer verleasen te doen. Dat houdt tijdelijk extern salderen in met een bron uit de buurt. Aangezien de afstand van de bronnen tot Natura 2000 kort zijn, zal bij een aanvraag ook een ecologische paragraaf moeten zitten waarin de eventueel directe gevolgen op Natura 2000 worden behandeld. Houdt rekening met erg lange doorlooptijden.

Wat ik in deze e-mail heb verwoord is mijn persoonlijke opvatting. Ik heb geen mandaat om namens Gedeputeerde Staten (GS) uitspraken te doen en heb deze casus niet voorgelegd aan GS. Zodoende kunnen aan deze e-mail geen rechten worden ontleend.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592
06-
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: woensdag 1 september 2021 11:49
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Fwd: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Dag ,

Bij deze de uitkomsten van de geüpdate Aerius berekening.

met vriendelijke groet,

+31 (0)6
@hetpauperparadijs.nl
www.hetpauperparadijs.nl

Begin doorgestuurd bericht:

Van: @rho.nl>

Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs
Datum: 31 augustus 2021 om 08:15:33 CEST
Aan: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Kopie: [redacted]@rho.nl>, [redacted]@rho.nl>

Goedemorgen [redacted]

We hebben de berekening gereed. Hieruit blijkt helaas dat er alsnog sprake is van een depositie (ook wanneer het aggregaat weggelaten wordt en alleen de verkeersgeneratie wordt berekend. Bijgaand ook de passende beoordeling van destijds, waarin geconcludeerd wordt dat er geen significante gevolgen optreden voor de Natura 2000-gebieden door de - tijdelijke - toename van stikstofdepositie
als gevolg van het Pauperparadijs.

Leg jij de resultaten weer voor aan de provincie?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058-[redacted]
E: [redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM
.

RHO ADVISEURS

.

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van:
Verzonden: woensdag 10 november 2021 14:59
Aan: Wolter Lommerde
Onderwerp: RE: stikstof salderen

Goedemiddag,

De stikstofbank (microdepositiebank) zal inderdaad een uitkomst kunnen zijn. Er zit daarentegen nog geen vulling in. Er is dus ook niets uit te geven. Totdat er voldoende vulling in zit, is dit dus geen optie voor je project. Als je het mij vraagt kan het ook nog wel lang duren voordat er vulling komt. Dit moet namelijk met vrijgekomenruimte of vrijgemaakte ruimte uit extern salderen via onherroepelijke vergunningen, en die zijn zeldzaam op het moment.

Ik adviseer om te salderen met (een) externe bron(nen), hetzij met regulier extern salderen, hetzij met verleasen. Het is dan wel zaak dat er snel een aanvraag komt. Een garantie voor tijdige besluitvorming is niet meer te geven. Zeker niet indien er zienswijzen en/of beroep wordt ingediend.

Het staat u uiteraard vrij om een gesprek aan te vragen met de heer Jumelet.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe
Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592-
06
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: woensdag 10 november 2021 11:46
Aan: @drenthe.nl>
Onderwerp: stikstof salderen

Beste

Wij zijn nog steeds aan het onderzoeken hoe wij de stikstof depositie van een serie voorstellingen pauperparadijs kunnen managen.
Mijn oog viel op bijgaande pagina: https://www.provincie.drenthe.nl/organisatie-bestuur/gedeputeerde-staten/gedeputeerde-jumelet/nieuws/@139060/provincies-richten/

Is dit een reële optie voor ons, en zou het het slim zijn om op korte termijn met de heer Jumelet een overleg te hebben om te bespreken of er politieke wil is om uitgaande van de situatie van Het Pauperparadijs in Veenhuizen een vergunningstraject te steunen?

Misschien is bellen handiger, laat dan svp even weten wanneer dat voor jou schikt.

Hartelijke groet,

Wolter Lommerde
(producent)
Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06
E @hetpauperparadijs.nl

[redacted]

Van: Arnout Venekamp
Verzonden: dinsdag 23 november 2021 08:06
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: Pauperparadijs

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Voltooid

Hoi [redacted]

Zie het bericht van Hans Kuipers. Ik denk dat er binnenkort wel weer contact wordt gezocht over dit project en eventuele aangepaste project effect berekening.

Hou je me op de hoogte als er voortgang wordt geboekt, of wanneer blijkt dat er nog steeds meer nodig is?

Groet Arnout

Van: Hans Kuipers [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 23 november 2021 07:59
Aan: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; Alma Burema [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Pauperparadijs

Dag Arnout, Alma,

Zoals gisteren op poho-VTH besproken heb ik gisteren telefonisch contact gehad met Wolter Lommerde en Tom de Ket van het Pauperparadijs.

Na ruggespraak met het college heb ik aangegeven:
- Dat het mij het meest raadzaam lijkt niet te salderen/leasen maar de stikstofdepositie naar 0,00 te brengen;
- Dat daarvoor blijkbaar een andere aggregaat en verkeersstromen nodig zijn (pendelbus);
- Dat wij bereid zijn mee te denken in welke maatregelen dan nodig zijn;
- Als dat tot meerkosten leidt die proportioneel maar niet draagbaar voor alleen de organisatie zijn, wij, gezien de historie en het belang voor Veenhuizen, zouden kunnen ondersteunen (financieel);
- Ik heb letterlijk aangegeven dat ik op dit moment geen financiële toezegging daarin kon doen;
- Tevens dat een ordentelijke vergunningssituatie voor ons harde randvoorwaarde is.

Ze waren erg blij met deze positieve opstelling van GS. Ze hadden ook wel ideeën bij voornoemde maatregelen en hopen dat er een oplossing te vinden is.

Ik zal het straks nog even terugkoppelen aan het college, zodat het ook in het verslag wordt opgenomen (m.n. de opening om in deze uitzonderlijke situatie te verkennen of wij hen hierin kunnen ondersteunen).

Zouden jullie dit verder willen oppakken? Mochten jullie nog nadere terugkoppeling nodig hebben kan dat via het poho.

Met groet,
Hans

Van:
Verzonden: dinsdag 14 december 2021 14:15
Aan: Wolter Lommerde
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Goedemiddag Wolter,

Je zal het moeten berekenen om te weten of de afstand voldoende is. Er is geen vaste afstand van toepassing. Inderdaad rekend AERIUS nu voor verkeersbronnen met een afkap op 5km. Dit is onterecht en wordt hersteld in de nieuwe release van 13 januari 2022. Dan worden alle bronnen afgekapt op 25 km, omdat ze daarna niet meer zijn toe te kennen aan een sprecifieke bron. Maar wat er voor dit project met de aantallen bezoekers nodig is, kan je alleen bepalen door te rekenen. Je weet je bronnen. Die kan je gebruiken en deze op een paar mogelijke loaties neer te zetten. Dan weet je of die locatie geschikt is of niet. Als het parkeerterrein waarvanaf gependeld wordt dicht op een grote N of A weg ligt en daarmee snel opgaat in het heersend verkeersbeeld, zullen de lijnbronnen van verkeer kort zijn, wat helpt. Ik zou niet weten of 1km of 5km verplaatsen van het parkeerterrein voldoende is. Dat is afhankelijk van vele factoren als brontype, afstand, windrichting, ruwheid van het terrein enz. Ik zou dus een aantal geschikte locaties gebruiken en hier de situatie op doorrekenen met AERIUS calcualtor. Het aanvullende probleem is wel dat er een AERIUS update aan zit te komen (13-1-22). Dus daarna moet je de nieuwe release gebruiken en moet hetgeen wat je nu uitrekend ook nog wel kloppen met de uitkomst van de nieuwe release. Je moer er sowieso bedacht op zijn dat als je parkeerterrein buiten 5km van Natura 2000 ligt, je dan geen depostie zult zien van verkeer. Maar dat is dus na 13-1-22 en in werkelijkheid wel het geval.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592
06-
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: dinsdag 14 december 2021 09:49
Aan: @drenthe.nl>
Onderwerp: Fwd: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Beste

Naar aanleiding van het overleg met de gedeputeerde Kuipers zijn wij het parkeren op afstand aan het onderzoeken voor parkeren op afstand.
Ik had even advies gevraagd om te weten over welke afstand we praten, maar onderstaand advies is niet erg bemoedigend.
Als de afstand groter is dan een paar kilometer wordt pendelen tijdrovend en moeten er daarom heel veel verschillende bussen ingezet worden.

Hoe staat de provincie hierin?

Groet,
Wolter

Verstuurd vanaf mijn foon

Begin doorgestuurd bericht:

Van: @rho.nl>
Datum: 3 december 2021 om 13:12:06 CET
Aan: @hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Dag Wolter,

Ik heb je vraag even voorgelegd aan mijn collega die onze stikstofberekeningen uitvoert. Zie hieronder zijn reactie. Er is dus geen bepaalde afstand waarbinnen depositie niet meer meetelt. Geadviseerd wordt om dan het parkeren in een gebied op grotere afstand van een Natura-2000 gebied te realiseren.

Wordt hiermee bedoelt tot hoever AERIUS de stikstofemissie van een project berekend? Voor wegverkeer is 5 kilometer de afkapgrens, voor alle overige bronnen is er geen afkapgrens.
In de nieuwe versie van de calculator is de afkapgrens voor wegverkeer 25 kilometer, en ook 25 kilometer voor overige bronnen

Tot hoever de stikstofdepositie van een project meetelt is nogal een juridische kwestie en hier in niet een eenduidig antwoord. De afkapgrens van 5 kilometer van wegverkeer is niet voor niets gesneuveld in een uitspraak van de Afdeling. De 25 kilometer afkapgrens die straks in de nieuwe calculator wordt gehanteerd zou ook weleens kunnen sneuvelen. Ik zou er worst-case er van uitgaan dat de stikstofemissie van een project voor alle Natura 2000-gebieden binnen de landsgrenzen meetelt.

Met vriendelijke groet,

[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058[redacted]
E:[redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM
.

RHO ADVISEURS

.

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl]
Verzonden: donderdag 2 december 2021 13:49
Aan: [redacted]@rho.nl>
Onderwerp: Re: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Beste [redacted]

Wij zijn druk in gesrek met de provincie over de milieuvergunning. Zij willen graag ons evenement faciliteren, maar we zitten wel vast aan de stikstof-eisen.
Weet jij vanaf welke afstand van een Natura2000 gebied de stikstof-deositie niet meer meetelt?
Wij zijn de mogelijkheid aan het onderzoeken om het parkeren op afstand te plaatsen en te pendelen met bussen zonder NO-uitstoot.

De stikstof-bank van de provincie is nog niet operationeel helaas.

De volgende sta is zeker een evenementenvergunning die we aanvragen bij de gemeente.

Groet,
Wolter

Op 25 nov. 2021, om 12:44 heeft [redacted]@rho.nl> het volgende geschreven:

Dag Wolter,

Ben je inmiddels al verder met het stikstofthema?

Hoe loopt de vergunningverlening verder met de gemeente? Kunnen wij binnenkort nog werkzaamheden verwachten?

Met vriendelijke groet,

[redacted] Planvorming en Ruimte

T: [redacted]
E: [redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM
.

<image009.jpg>

.

<image010.jpg> <image011.jpg> <image012.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 27 oktober 2021 09:18
Aan: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
CC: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Dag Wolter,

Nee helaas hebben wij hier geen ervaring mee. Wellicht dat jullie het kunnen proberen via deze organisatie: Leasen of verleasen stikstofrechten - Allesoverstikstof.nl

Met vriendelijke groet,

[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058-
E: @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

<image005.jpg>

<image006.jpg> <image007.jpg> <image008.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: @hetpauperparadijs.nl]
Verzonden: dinsdag 26 oktober 2021 11:42
Aan: @rho.nl>
CC: @hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: Re: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Hi

Verleasen was een suggestie van de provincie: het huren van stikstof-depositie rechten van bijvoorbeeld boeren in de buurt.
Maar ik heb geen idee van de kosten hiervan voor de hoeveelheden die wij zouden mopeten compenseren voor onze productie.
ik hoopte dat jullie daar enig zicht op hebben.

Groet,
Wolter

Op 18 okt. 2021, om 07:15 heeft @rho.nl> het volgende geschreven:

Beste Wolter,

Dank voor je mail. Wat bedoel je in dit geval precies met verleasing? En welke kosten wil je precies in kaart brengen?
Vanuit onze stikstof expertise adviseren wij enkel in de inhoudelijke kant.

Met vriendelijke groet,

Planvorming en Ruimte

T: 058
E: @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

<image002.jpg>

<image004.jpg> <image006.jpg> <image008.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: @hetpauperparadijs.nl]
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 10:05
Aan: @rho.nl>
CC: @hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: Fwd: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Beste ,

Als het goed is heb je onderstaand advies van de provincie enige weken geleden al toegestuurd gekregen.
Na overleg met de provincie lijkt verleasen van stikstofdepositie wel een mogelijkheid om een vergunning te vrkrijgen.

Voor onze afweging is het van belang om te weten wat de kosten zijn van een dergelijke verleasing. Kun je daar een inschatting van geven op basis van de genoemde belasting?
Dat hoeft niet heel specifiek te zijn maar een orde van grootte is voor ons wel van belang: enkele honderden, duizenden of tienduizenden euro's.
Het is voor ons nieuwe materie, dus wij hebben geen idee waar we op zouden moeten rekenen.

Kun je ons een indicatie van kosten geven?

Hartelijke groet,
Wolter

Begin doorgestuurd bericht:

Van: @hetpauperparadijs.nl>

Onderwerp: Antw: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs
Datum: 9 september 2021 om 14:55:06 CEST
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Kopie: [redacted]@drenthe.nl>, [redacted]
[redacted]@rho.nl>, [redacted]@hetpauperparadijs.nl>

Dag[redacted]

Dank voor je uitgebreide reactie, ik deel deze ook alvast met[redacted] van het Rho.
Ik stel voor om [redacted] even tijd te gunnen zodat hij zich ook hierover kan buigen en dat we eind van de maand weer contact hebben.

met vriendelijke groet,
[redacted]

[redacted]
+31 (0)6 [redacted]
[redacted]@hetpauperparadijs.nl
www.hetpauperparadijs.nl

Op 6 sep. 2021, om 16:12 heeft [redacted]@drenthe.nl> het volgende geschreven:

Hallo [redacted]

De AERIUS projecteffectberekening van de gebruiksfase laat een toename van stikstofdepositie zien op 2 gebieden. 0,03 mol N/ha/jr voor het Fochtelooerveen en 0,01 mol N/ha/jr op het Norgerholt. Dit laat de opgave zien waar u voor staat. Ik denk wel dat de AERIUS input wel een onderschatting vertegenwoordigd van de werkelijkheid. Wat nodig is, is een worstcase benadering. Zo valt mij op dat:

- Het parkeren zelf niet in beeld is gebracht. Alleen de route naar het parkeerterrein toe. Het parkeerterrein kan vaak het beste in beeld worden gebracht als vlakbron. Soms kan ook wel een lijnbron gebruikt worden.
- Er alleen is gewerkt met bronnen op buitenwegen, terwijl dit niet overal het geval is. Een opsplitsing tussen buiten- en binnenwegen is nodig denk ik.
- Er voor leveranciers alleen licht verkeer is gebruikt. Is dat echt de werkelijkheid? De memo heldert dit onvoldoende op, omdat er ook hier gesproken wordt over zwaar vrachtverkeer, terwijl dat niet inzichtelijk wordt gemaakt..
- Er een oude bron (stage IIIa) wordt gebruikt voor de aggregaat. Is hier geen schonere in te zetten?
- De overloop parkeerterreinen (324 bewegingen) niet worden meegenomen in de berekening. Blijkbaar zijn die er wel. Je moet het project worst case in beeld brengen, dus meenemen zou ik zeggen.

Als je de conclusie uit de memo stikstofberekening Pauperparadijs gebruiksfase 30082021 leest, kom je al gauw tot de conclusie dat er nog een opgave is, die opgelost moet worden, voordat er qua stikstof en Wnb groen licht gegeven kan worden. Er wordt in de onderbouwing vaak verwezen naar een parkeerplan. Dit plan is daarentegen niet aangeleverd, waardoor ik de data niet kan verifieren.

Blijkbaar doet de aggregaat best veel. Maar als deze uit de berekening wordt gehouden, blijft er sprake van een toename. Dit haal ik weer uit de PB van maart 2020. Deze PB is niet aangepast aan de recente cijfers. Hier is dus ook met de verkeerde depositie gerekend (0,02 i.p.v. 0,03) en ook zijn de effecten op het Norgerholt (0,01) niet meegewogen. De PB zegt eigenlijk alleen dat de door het Pauperparadijs veroorzaakte depositie klein is en dat dit daarom als niet significant is aan te merken. Ik ben van mening dat dit geen hout snijd en zeker geen stand houdt bij de rechter. Daarom kunnen we er op deze manier ook niet mee verder.

Ik adviseer om te zoeken naar een bron om mee te salderen (intern of extern/ eventueel verleasen). Wanneer er een bron kan worden gevonden om intern mee te salderen, is een natuurvergunning mogelijk niet nodig. Dit hangt dan af van eventueel directe gevolgen. Dit kunt u in dat geval het beste na 13 september af stemmen met mijn collega [redacted]
Als intern salderen niet lukt of er blijken toch directe gevolgen te zijn op Natura 2000, dan moet u een natuurvergunning aanvragen. Wellicht kunt u extern salderen met een bron uit de buurt, of is het mogelijk om dit onder de noemer verleasen te doen. Dat houdt tijdelijk extern salderen in met een bron uit de buurt. Aangezien de afstand van de bronnen tot Natura 2000 kort zijn, zal bij een aanvraag ook een ecologische paragraaf moeten zitten waarin de eventueel directe gevolgen op Natura 2000 worden behandeld. Houdt rekening met erg lange doorlooptijden.

Wat ik in deze e-mail heb verwoord is mijn persoonlijke opvatting. Ik heb geen mandaat om namens Gedeputeerde Staten (GS) uitspraken te doen en heb deze casus niet voorgelegd aan GS. Zodoende kunnen aan deze e-mail geen rechten worden ontleend.

Met vriendelijke groet,

<image001.png>

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592
06
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: woensdag 1 september 2021 11:49
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Fwd: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Dag ,

Bij deze de uitkomsten van de geüpdate Aerius berekening.

met vriendelijke groet,

+31 (0)6
@hetpauperparadijs.nl
www.hetpauperparadijs.nl

Begin doorgestuurd bericht:

Van: @rho.nl>
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs
Datum: 31 augustus 2021 om 08:15:33 CEST
Aan: @hetpauperparadijs.nl>
Kopie: @rho.nl>,
@rho.nl>

Goedemorgen

We hebben de berekening gereed. Hieruit blijkt helaas dat er alsnog sprake is van een depositie (ook wanneer het aggregaat weggelaten wordt en alleen de verkeersgeneratie wordt berekend. Bijgaand ook de passende beoordeling van destijds, waarin geconcludeerd wordt dat er geen significante gevolgen optreden voor de Natura 2000-gebieden door de - tijdelijke - toename van stikstofdepositie
als gevolg van het Pauperparadijs.

Leg jij de resultaten weer voor aan de provincie?

Met vriendelijke groet,

Planvorming en Ruimte

T: 058-
E: @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

.

<image002.jpg>

.

<image003.jpg>

<image004.jpg>

<image005.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06
E @hetpauperparadijs.nl

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06
E @hetpauperparadijs.nl

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06
E @hetpauperparadijs.nl

MEMO

Van	:	[redacted]
Project	:	'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen
Opdrachtgever	:	Stichting Het Pauperparadijs
Datum	:	30 augustus 2021
Betreft	:	Stikstofberekening theatervoorstelling Het Pauperparadijs

Rho
ADVISEURS VOOR LEEFRUIMTE

1. Inleiding

In Veenhuizen, gemeente Noordenveld (provincie Drenthe) worden in de zomer van 2022 nieuwe voorstellingen opgevoerd van Het Pauperparadijs. Dit evenement vindt plaats op de binnenplaats van het Gevangenismuseum aan de Oude Gracht te Veenhuizen en zal gedurende in de maanden juni, juli en augustus maximaal 54 keer plaatsvinden. Met de gebruiksfase gaan verkeersbewegingen en de inzet van materieel gepaard. Voor de realisatiefase geldt een vrijstelling, hier wordt nader op ingegaan in deze notitie. Voorliggende notitie beschrijft de uitgangspunten en resultaten van de stikstofberekening van het evenement. Figuur 1 geeft de ligging van het evenemententerrein en de verschillende parkeerterreinen weer.

Figuur 1 Ligging evenemententerrein (A) Het Pauperparadijs te Veenhuizen

Om het evenement plaats te laten vinden wordt de binnenplaats op bovenstaande kaart gebruikt als evenemententerrein. Dit leidt tot een tijdelijke verkeerstoename. Deze toename zou kunnen zorgen voor een toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden in de omgeving. De locatie ligt op circa 1 km afstand van het Natura 2000-gebied 'Fochteloërveen' (zie figuur 2). Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2020) is

een berekening uitgevoerd om de gevolgen voor de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen en te toetsen of de eventuele toename past binnen de eisen die gelden op grond van de Wet natuurbescherming.

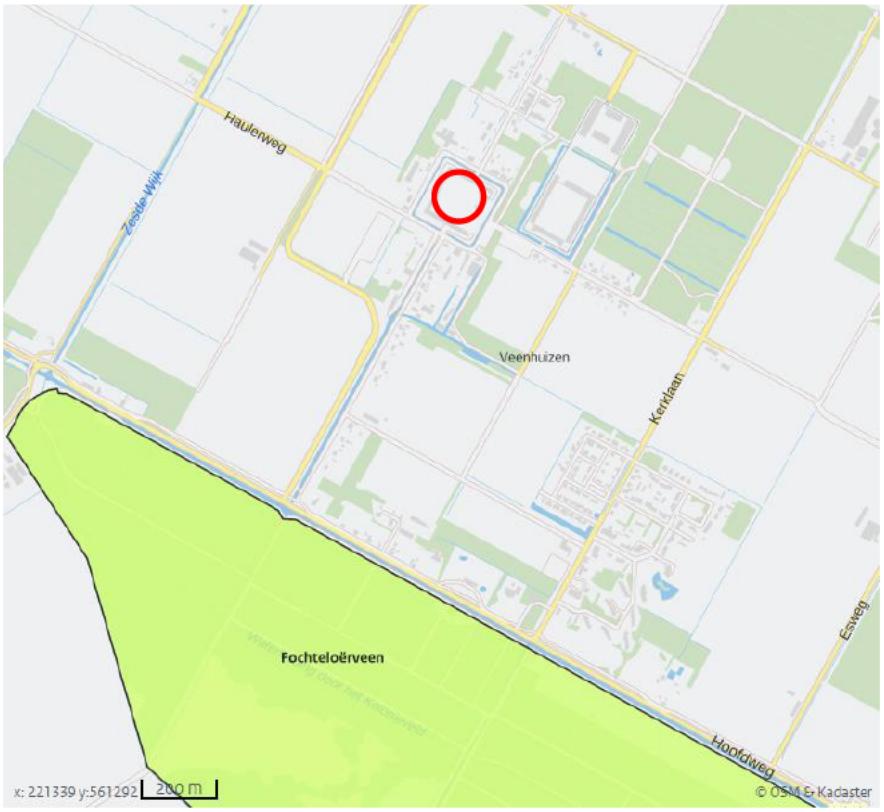

Figuur 2 Projectlocatie ten opzichte van Natura 2000-gebied

2. Toetsingskader

Wet natuurbescherming
De Wet natuurbescherming:
- verankert de Europese gebiedsbescherming van Natura 2000, bestaande uit Speciale Beschermingszones (SBZ's) op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, in de Nederlandse wetgeving;
- vormt de wettelijke basis voor de aanwijzingsbesluiten met instandhoudingsdoelstellingen;
- legt de rol van bevoegd gezag voor verlening van vergunningen meestal bij de provincies.

Voor Natura 2000-gebieden gelden onder meer de volgende verplichtingen:
- De overheid dient ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in de speciale beschermingszones niet verslechtert. Tevens mag er geen verstoring optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.
- Voor elk plan of project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo'n gebied, wordt een passende beoordeling gemaakt van de gevolgen voor het gebied. Bevoegde nationale instanties geven slechts toestemming voor het plan of project nadat zij de zekerheid hebben verkregen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast.
- Als een plan of project om dwingende reden van groot openbaar belang toch moet worden gerealiseerd, terwijl significant negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, moeten alle nodige compenserende maatregelen worden genomen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Europees ecologisch netwerk (Natura 2000) bewaard blijft.

Bij de beoordeling van de gevolgen van plannen, projecten en handelingen voor de instandhoudingsdoelstellingen spelen onder andere de ecologische effecten van verzuring en vermesting door een eventuele toename van stikstofdepositie een rol. Uit jurisprudentie volgt dat in een overbelaste situatie al bij een kleine toename van stikstofdepositie sprake kan zijn van significante negatieve effecten. In dat geval is een passende beoordeling noodzakelijk.

Wet Stikstofreductie en natuurverbetering
Het doel van de wet stikstofreductie en natuurverbering is om de stikstofuitstoot te verlagen en de natuur te verbeteren. Het wetsvoorstel bevat een gedeeltelijke vrijstelling van de natuurvergunningsplicht voor de bouwsector. De vrijstelling geldt voor bouwactiviteiten in de bouw-, aanleg- en sloopfase, waarin emissies tijdelijk en beperkt zijn. Deze vrijstelling maakt vergunningverlening voor de aanleg/bouw van onder andere woningen, utiliteitsbouw, energieprojecten en activiteiten in de grond-, weg- en waterbouw makkelijker. Deze vrijstelling geldt alleen voor de effecten als gevolg van stikstofdepositie en niet voor eventuele andere effecten als gevolg van het project op Natura-2000 gebieden (bijvoorbeeld verstoring). De vrijstelling is verder uitgewerkt in het Besluit stikstofreductie en natuurverbetering (Bsn). Deze wet is op 1 juli 2021 in werking getreden.

3. Uitgangspunten

Aanlegfase
Door de inwerkingtreding van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering op 1 juli 2021 geldt er voor de aanlegfase een vrijstelling voor de bouwwerkzaamheden. Deze vrijstelling geldt voor de effecten als gevolg van stikstofdepositie. Onder de vrijstelling valt onder andere het bouwen en slopen van een bouwwerk en de vervoersbewegingen die samenhangen met de werkzaamheden. Dit zijn ook de bronnen waar emissies te verwachten te zijn in de realisatiefase van de beoogde ontwikkeling. Omdat voor deze werkzaamheden een vrijstelling geldt, is een berekening voor de realisatiefase niet nodig.

Verkeersbewegingen beoogde situatie
Op basis van gegevens van eerdere edities van het evenement en verwachte bezoekersaantallen, is voor de komende editie het verwacht aantal verkeersbewegingen van en naar het evenement bepaald. Deze verkeersbewegingen zijn onder te verdelen in logistieke verkeersstromen (lichte personenauto's/bestelbusjes en zwaar vrachtverkeer) en verkeersstromen van bezoekers (lichte personenauto's). In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de verkeersgeneratie voor, tijdens en na het evenement. Deze aantallen dienen als input voor de stikstofberekening. Voor de berekening is het rekenjaar 2022 gehanteerd.

Tabel 1 Verkeersgeneratie Het Pauperparadijs in mvt/jaar (heen en terug)

	Licht	Zwaar	Omschrijving
Leveringen	116		Aanvoer catering
Personeel	5.916		Woon-werkverkeer personeel (parkeerterrein IND)
Bezoekers	32.400		Parkeren parkeerterrein Gevangenismuseum
	3.996		Parkeren berm Laan Weldadigheid

Leveringen
Inclusief repetities wordt de voorstelling Het Pauperparadijs 58 keer opgevoerd. De aan- en afvoer van catering vindt elke dag 1 keer plaats en zorgt voor 116 lichte verkeersbewegingen (bestelbusje). De leveringen worden gedaan bij de ingang van het Gevangenismuseum en dit verkeer wikkelt af over de Oude gracht, Haulerweg en Laan van Weldadigheid. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat dit verkeer op in het heersend verkeersbeeld.

Personeel
Bij iedere voorstelling zijn circa 51 werknemers betrokken. Uitgaande van 58 voorstellingen (inclusief repetities) zorgen zijn voor totaal 5.916 lichte verkeersbewegingen. Personeel parkeert op het parkeerterrein van IND, de aanrijroute is vanaf de provinciale weg N919 via de Laan van Weldadigheid, Eikenlaan en Hospitaallaan. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat dit verkeer op in het heersend verkeersbeeld.

Bezoekers
In het Parkeerplan voor Het Pauperparadijs 2020 (versie 19 februari 2020) is berekend dat de 1.132 bezoekers per voorstelling met circa 337 personenauto's naar de voorstellingen komen. Zij parkeren op het parkeerterreinen van het Gevangenismuseum, in de berm van de Laan Weldadigheid. In de stikstofberekening is er van uitgegaan dat de inzet van eventuele overloopterreinen niet nodig is. De aanrijroutes verschillen per parkeerterrein en zijn tevens terug te vinden in het Parkeerplan. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat het verkeer op in het heersend verkeersbeeld.

'Opgaan in het heersende verkeersbeeld' is het geval op het moment dat het aan- en afrijdende verkeer, conform de Instructieregels voor Aerius juli 2020, zich heeft verdund tot enkele procenten van het reeds aanwezige verkeer. In figuur 3 is te zien hoe verkeersaantallen uit tabel 1 als lijnbronnen in de berekening zijn ingevoerd.

Materieelinzet beoogde situatie
Voor, tijdens en na het evenement is verder sprake van materieelinzet, dit materieel zorgt voor stikstofemissies. Zo zal er gedurende het evenement een aggregaat draaien die stroom opwekt voor de podiumtechniek. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de materieelinzet. Het elektrische materieel is daarbij buiten beschouwing gelaten. Er wordt uitgegaan van een gemiddeld brandstofverbruik van 15 liter per uur en stage klasse III A. De emissie is als puntbron ingevoerd.

Tabel 2 Materieelinzet Het Pauperparadijs

Materieelinzet	STAGE klasse	Draaiuren	Brandstof verbruik	Totaal brandstofverbruik*
Aggregaat	III A, 75 – 130 kW, bouwjaar 2007	455 uur	15 liter/uur	6.825 liter brandstof

* het brandstofverbruik in rood (liter/jaar) is ingevoerd in AERIUS

Resultaten
Uit de stikstofberekening met AERIUS Calculator (2020) blijkt een stikstofdepositie van maximaal 0,03 mol/ha/j op het overbelaste stikstofgevoelige Natura-2000 gebied 'Fochteloërveen' (zie figuur 3) en 0,01 mol/ha/j op het overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000-gebied 'Norgerhoit'. Op basis van deze uitkomst is een significant negatief effect op Natura 2000 als gevolg van stikstofdepositie niet uit te sluiten. Derhalve is de voorgenomen ontwikkeling niet mogelijk binnen het kader van de Wet natuurbescherming. Zowel de verkeersbewegingen als de materieelinzet hebben hier een bijdrage in. Wanneer de stage klasse van het aggregaat IV, 75 – 130, bouwjaar 2015 is en ook zonder de invoering van het aggregaat vindt er door de verkeersbewegingen van bezoekers en personeel een te hoge depositie plaats op het overbelaste stikstofgevoelige Natura-2000 gebied 'Fochteloërveen' (0,01 mol/ha/j).

Figuur 3 Resultaat stikstofberekening Het Pauperparadijs

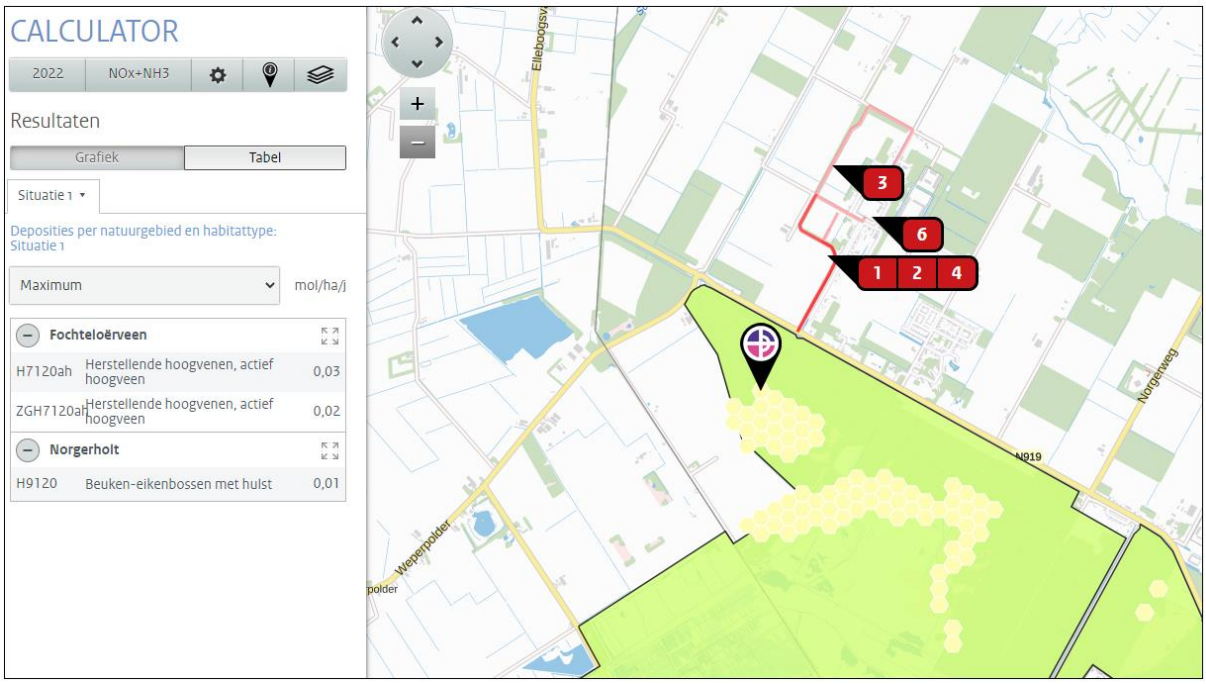

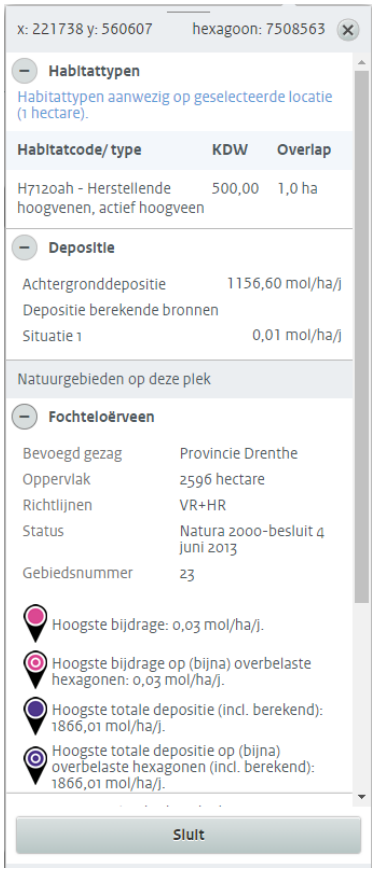

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NOx).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Rho Adviseurs	-, - Veenhuizen

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Het Pauperparadijs	Ra3vkSyRK9iW

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
30 augustus 2021, 15:17	2022	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	127,16 kg/j
NH3	1,31 kg/j

Resultaten

Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied	Bijdrage
Fochteloërveen	0,03

Toelichting

Gebruiksfase Pauperparadijs

Locatie
Situatie 1

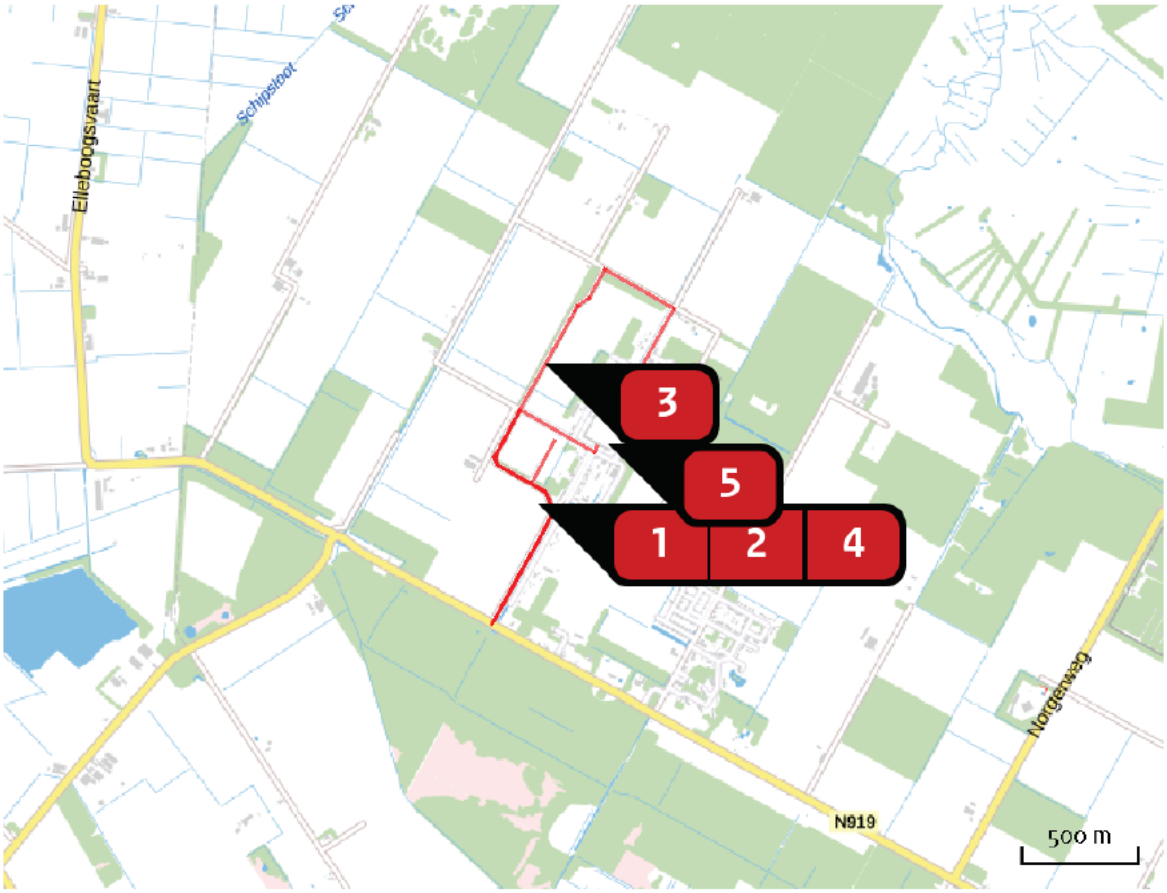

Emissie
Situatie 1

Bron Sector			Emissie NH3	Emissie NOx
1		Bezoekers - grote parkeerterrein Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	7,06 kg/j
2		Bezoekers - berm Laan Weldadigheid Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	1,08 kg/j
3		Personeel - terrein IND Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	3,84 kg/j
4		Leveranciers en logistiek Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j
5		Aggregaat Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie	< 1 kg/j	115,14 kg/j

Resultaten stikstof gevoelige Natura 2000 gebieden (mol/ha/j)

Natuurgebied	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
Fochteloërveen	0,03	
Norgerholt	0,01	

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Resultaten per habitattype (mol/ha/j)

voor de 10 stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden met het hoogste resultaat

Fochteloërveen

Habitattype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H7120ah Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	0,03	
ZGH7120ah Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	0,02	

Norgerholt

Habitattype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H9120 Beuken-eikenbossen met hulst	0,01	

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Emissie (per bron)

Situatie 1

Naam	Bezoekers - grote parkeerterrein
Locatie (X,Y)	222025, 561635
NOx	7,06 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	32.400,0 / jaar	NOx	7,06 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Bezoekers - berm Laan Weldadigheid
Locatie (X,Y)	222055, 561736
NOx	1,08 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	3.996,0 / jaar	NOx	1,08 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Personeel - terrein IND
Locatie (X,Y)	222031, 562351
NOx	3,84 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	5.916,0 / jaar	NOx	3,84 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

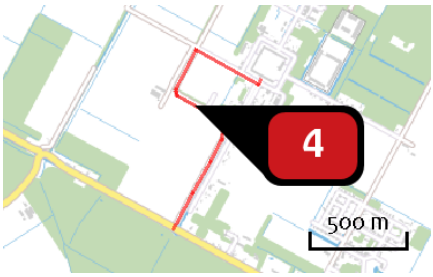

Naam	Leveranciers en logistiek
Locatie (X,Y)	221916, 561862
NOx	< 1 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	116,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

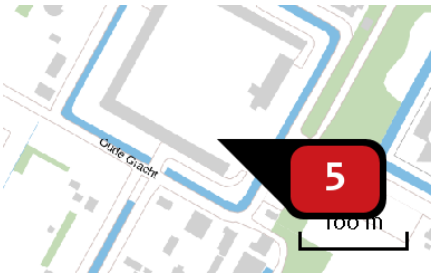

Naam	Aggregaat
Locatie (X,Y)	222301, 562004
NOx	115,14 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Stationair bedrijf (uren/j)	Cilinder inhoud (l)	Stof	Emissie
STAGE IIIa, 75 <= kW < 130, bouwjaar 2007 (Diesel)	Aggregaat podiumtechniek	6.825	0	0,0	NOx	115,14 kg/j
					NH3	< 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2020_20210525_2040287d5b
Database	versie 2020_20210713_c09c249ebe

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2020

Date : 16-2-2022 17:28:59
From : "
To : " **@drenthe.nl**
Cc : "Arnout Venekamp" **@drenthe.nl**
Subject : FW: Schr.vr. VVD Pauperparadijs
Attachment : Memo vragen VVD-fractie over Pauperparadijs.docx;2022000@ Schr.vr. VVD-fractie inzake Pauperparadijs.pdf;Voorbeeld uitstelbrief schriftelijke vragen staten 2022.docx;Voorstel beantwoording PS vragen VVD.docx;image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image007.png;

Hierbij mijn voorstel voor het beantwoorden van de vragen van de VVD-fractie over het Pauperparadijs. Kan zijn dat je de vragen wat te gekleurd vind. Voel je vrij om het aan te passen zoals je goed dunkt. Als ik het verkeerd heb begrepen dat jij de verdere procedure voor beantwoording oppakt, hoor ik dat graag. Tevens zijn dit VTH antwoorden en heb ik geen afstemming gezocht met andere teams.

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 09:32
Aan: Alma Burema @drenthe.nl>; Arnout Venekamp < @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Schr.vr. VVD Pauperparadijs

Dag Alma, Arnout en
Hierbij de schriftelijke vragen van de VVD-fractie inzake Pauperparadijs.
Omdat ook de beantwoording van de JA21-fractie doet, stuur ik rechtstreeks door.

Met vriendelijke groet,

Team Bestuur en Concernzaken
R

provincie Drenthe

+31 592
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Op 15 februari 2022 uitgezet bij Alma Burema, Arnout Venekamp en

Vragen ex artikel 41 van het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten

Volgens het Reglement van orde moet het antwoord op de hierbij gevoegde vragen van de VVD-fractie van 17 februari 2022 over:

Pauperparadijs

uiterlijk op **vrijdag 18 maart 2022** worden verzonden. In verband met de voorjaarsvakantie is de uiterste GS-behandeldatum is **dinsdag 15 maart 2022.**
Mocht beantwoording binnen deze termijn niet lukken, dan moet er een uitstelbriefje worden verzonden (een voorbeeld is bijgevoegd).
Dit briefje moet uiterlijk **dinsdag 15 maart vóór 12.00 uur** in concept bij worden aangeleverd.
Van het uitstel van beantwoording dient de portefeuillehouder op de hoogte te worden gesteld, zodat hij hiervan melding kan maken in GS.
Voor de beantwoording van de vragen dien je het Word-sjabloon “GS-stuk statenvragen” te gebruiken.

Met vriendelijke groet,

team BC

Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van provinciale staten

Hoofdstuk 4, Rechten van leden

Artikel 41, Schriftelijke vragen

1. De schriftelijke vragen worden kort en duidelijk geformuleerd. De vragen kunnen van een toelichting worden voorzien. Bij de vragen wordt aangegeven of schriftelijke of mondelinge beantwoording wordt verlangd.

2. De vragen worden bij de voorzitter van provinciale staten ingediend. Deze draagt er zorg voor dat de vragen zo spoedig mogelijk ter kennis van de overige leden van provinciale staten en het college worden gebracht. Hierna worden de vragen op de internetpagina van provinciale staten gepubliceerd.

3. Schriftelijke beantwoording vindt zo spoedig mogelijk plaats, in ieder geval binnen 30 dagen, nadat de vragen zijn binnengekomen. Mondelinge beantwoording vindt plaats in de eerstvolgende vergadering van provinciale staten. Indien beantwoording niet binnen deze termijnen kan plaatsvinden, stelt het verantwoordelijk lid van het college de vragensteller hiervan gemotiveerd in kennis, waarbij de termijn aangegeven wordt, waarbinnen beantwoording zal plaatsvinden. Dit bericht wordt behandeld als een antwoord.

4. De antwoorden worden door het verantwoordelijk lid van het college aan de leden van provinciale staten medegedeeld.

5. De vragen en de antwoorden worden gelijktijdig met de stukken, als bedoeld in artikel 20, aan de leden van provinciale staten toegezonden.

6. De vragensteller kan, bij schriftelijke beantwoording in de eerstvolgende statenvergadering en bij mondelinge beantwoording in dezelfde vergadering van provinciale staten, na de behandeling van de op de agenda voorkomende onderwerpen nadere inlichtingen vragen omtrent het door de Commissaris van de Koning of door het college gegeven antwoord, tenzij provinciale staten anders beslissen.

Aan: Voorzitter van Gedeputeerde Staten in Drenthe Mevr. J. Klijnsma
Postbus 122
9400 AC Assen
Assen, 17 februari 2022
Betreft: Schriftelijke vragen ex artikel 41 RvO over Pauperparadijs

Geachte voorzitter,
In het dagblad van het Noorden van zaterdag 12 februari 2022 is te lezen dat het openlucht spektakelstuk 'Het Pauperparadijs' deze zomer niet in Veenhuizen opgevoerd kan worden vanwege de stikstofdepositie. Veenhuizen ligt dichtbij het Natura 2000-gebied Het Fochteloërveen. Het gaat om 0,01 mol per hectare, veroorzaakt door het verkeer en een aggregaat. Voor de vergunning moet dat 0,0 mol zijn. Het artikel insinueert dat de provincie niet voldoende in het werk heeft gesteld om samen met de productie naar oplossingen te zoeken. Daardoor voelde deze zich naar eigen zeggen genoodzaakt om de stekker uit het project te trekken.

Vergunning
Deze culturele ondernemers hebben de afgelopen jaren nauwelijks steun van de overheid gekregen en moesten hun eigen broek ophouden. Nu eindelijk de coronacrisis ten einde loopt en evenementen weer opgestart kunnen worden, worden ze naar eigen zeggen gegijzeld door onduidelijke en onredelijke regelgeving. Een voorbeeld: Het gevangenismuseum heeft een vergunning om dagelijks 1000 bezoekers te trekken en heeft daar ook de faciliteiten voor, zoals een parkeerplaats. Maar de productie van Het Pauperparadijs moet voor exact dezelfde locatie een aparte evenementenvergunning aanvragen en die wordt nu geweigerd. Terwijl er al heel veel tijd (2 jaar) en geld (meer dan een ton) in de voorbereiding is gaan zitten.

Emissieloos
De energievoorziening kan emissieloos worden gemaakt, zo is door de initiatiefnemers onderzocht, maar het inzetten van 50 elektrische pendelbussen kost 2 miljoen euro. Dat is net zoveel als de gehele productie. Ook een verplaatsing van het stuk is geen optie, omdat ook daar weer vergunningen moeten worden aangevraagd en het stuk opgevoerd moet worden op de plek waar het zich heeft afgespeeld. Daarnaast profiteert deze regio enorm van de bezoekers en alle spin off.

Wat volgt?
Na diverse gesprekken weten wij dat deze casus niet op zichzelf staat, maar exemplarisch is voor nog veel meer evenementen die binnenkort door stikstofdepositie van de agenda moeten worden gehaald. Ook andere maatschappelijk zeer wenselijke ontwikkelingen als extra woningbouw worden vanwege stikstofdepositie tegengehouden. De situatie rond het Pauperparadijs staat symbool voor het compleet platleggen van de maatschappij. En dat baart ons ernstig zorgen. Vandaar onze onderstaande vragen.

1) Theatermakers zijn geen stikstofdeskundigen. Heeft de provincie er derhalve alles aan gedaan om de initiatiefnemers van Het Pauperparadijs bij de hand te nemen en handvatten te bieden bij het zoeken naar manieren om het evenement aan te passen zodat het wel door kan gaan?

2) Is het college voornemens om op zeer korte termijn de gesprekken met de initiatiefnemers te hervatten om zo tot een oplossing te komen?
3) Denkt het college bij deze oplossingen onder meer aan de provinciale stikstofbank, het opkopen van stikstofrechten voor evenementen, het gebruikmaken van de bestaande vergunning van het Gevangenismuseum of eventueel extra financiële ondersteuning? Of ziet zij andere mogelijkheden?
4) Zijn er nu al andere evenementen, voorstellingen of activiteiten bekend waar de onduidelijke regels omtrent de stikstofcrisis 'roet in het eten' dreigen te gooien? Wat gaat het college hier aan doen?
5) Deelt GS onze zorgen dat de wijze waarop de stikstofcrisis zich ontwikkelt in Nederland een verlammende werking heeft op onze maatschappij? Welke mogelijkheden ziet de provincie om vanuit haar rol de gevolgen hiervan te verzachten c.q. in goede banen te leiden?

Namens de VVD fractie,
Annigje Udinga

Aan:
de heer/mevrouw @

(i.a.a. de overige Statenleden)

Assen, @ 2022
Ons kenmerk @
Onderwerp: Uitstel beantwoording vragen ex artikel 41 Reglement van orde inzake @

Geachte heer/mevrouw,

In uw brief van @ 2020 hebt u een aantal vragen gesteld over @.
Hierbij informeren wij u dat de normale termijn van beantwoording zal worden overschreden, omdat @.

De brief met de beantwoording van uw vragen kunt u vóór @ 2022 tegemoet zien.

Hoogachtend,

, voorzitter , secretaris

Voorstel beantwoording PS vragen VVD over Pauperparadijs

1) Theatermakers zijn geen stikstofdeskundigen. Heeft de provincie er derhalve alles aan gedaan om de initiatiefnemers van Het Pauperparadijs bij de hand te nemen en handvatten te bieden bij het zoeken naar manieren om het evenement aan te passen zodat het wel door kan gaan?

Antw.:
Ja zeker. Er hebben gesprekken plaatsgevonden, er was ruimte voor afstemming en het stellen van vragen. Daarnaast heeft de organisatie van het Pauperparadijs een adviseur aangesteld die hen helpt bij dit onderwerp.

2) Is het college voornemens om op zeer korte termijn de gesprekken met de initiatiefnemers te hervatten om zo tot een oplossing te komen?

Antw.:
Ja. Er wordt na overleg met de organisatie van het Pauperparadijs ambtelijk contact gezocht met de adviseur om de mogelijkheden met elkaar door te nemen.

3) Denkt het college bij deze oplossingen onder meer aan de provinciale stikstofbank, het opkopen van stikstofrechten voor evenementen, het gebruikmaken van de bestaande vergunning van het Gevangenismuseum of eventueel extra financiële ondersteuning? Of ziet zij andere mogelijkheden?

Antw.:
Er is (nog) geen provinciale stikstofbank waar dit initiatief een beroep op kan doen. De landelijke microdepositiebank ik ook nog (lang) niet gevuld. Er is tot op heden door zowel de organisatie van het Pauperparadijs als de provincie, gezocht naar oplossingen waarbij er doormiddel van maatregelen een stikstofdepositietoename is te voorkomen, waardoor je procedures kan voorkomen. Nu wordt er ook gezocht naar mogelijkheden om de stikstofdepositietoename te salderen met een externe bron. Dat is eerder ook al besproken, maar toen niet als meest ideaal aangemerkt. Extra financiële ondersteuning was al eerder bespreekbaar.

4) Zijn er nu al andere evenementen, voorstellingen of activiteiten bekend waar de onduidelijke regels omtrent de stikstofcrisis ‘roet in het eten’ dreigen te gooien? Wat gaat het college hier aan doen?

Antw.:
Ja. Dit wordt een probleem in toenemende mate. De stikstofproblematiek is niet (voldoende) opgelost. Vergunningverlening is erg moeilijk zolang de stikstofdeken niet afneemt. Voor evenementen nabij Natura 2000 zijn het onzekere tijden. College is continue aan het werk om de taaie stikstofproblematiek het hoofd te bieden. Dit gebeurd in samenwerking met alle andere provincies en met het rijk. De gebiedsgerichte aanpak is een voorbeeld van het werk wat er op provinciaal niveau kan worden gedaan om de problematiek op termijn te kunnen tackelen.

5) Deelt GS onze zorgen dat de wijze waarop de stikstofcrisis zich ontwikkelt in Nederland een verlammende werking heeft op onze maatschappij? Welke mogelijkheden ziet de provincie om vanuit haar rol de gevolgen hiervan te verzachten c.q. in goede banen te leiden?

Antw.:
Ja. Zie antwoordt onder 4. Samen met het rijk en andere provincies zullen we moeten zorgen dat de stikstofdeken krimpt. Daar zijn veel maatregelen voor nodig. Rijk staat voor het leeuwendeel van de maatregelen aan de lat, maar wij kunnen vanuit de gebiedsgerichte aanpak ons steentje bijdragen. Pas wanneer dit in voldoende mate is gelukt, zal toestemmingverlening voor individuele projecten gemakkelijker verlopen.

Date : 23-2-2022 8:34:02
From : "[redacted]
To : "Secretariaat MT"[redacted]@noordenveld.nl
Subject : Geaccepteerd: Overleg Pauperparadijs

Date : 28-2-2022 15:16:51
From : "[redacted]
To : "Hans Kuipers" [redacted] **@drenthe.nl, "Henk Jumelet"** [redacted] **@drenthe.nl**
Cc : "Arnout Venekamp" [redacted] **@drenthe.nl**
Subject : Korte toelichting op gevolgen AERIUS update en invoering 25km afkap
Attachment : image001.png;

Heren,

Zoals vanochtend in het POHO afgesproken stuur ik jullie een korte toelichting op de gevolgen van de AERIUS update en de invoering van de 25 km afkap.

Sinds de vrijgave van de nieuwe release van AERIUS calculator op 20 januari 2022 zijn de mogelijkheden voor toestemmingverlening gebiedsbescherming (stikstof) en intern salderen veranderd. De 25 km afkap van alle stikstofbronnen zorgt voor bijkomstige problematiek. Bij verschuiving van bronnen tussen de referentiesituatie en de beoogde situatie kunnen er randeffecten plaatsvinden. Dit zijn toe- en afnames van stikstofdepositie in de randen waar de twee 25 km cirkels elkaar niet overlappen. Hierdoor zou je tot de conclusie kunnen komen dat aan 1 van de 2 kanten van de cirkels een rand met depositietoenames plaatsvind, wat leid tot een vergunningplichtige en mogelijk onvergunbare situatie.

Er is nu een handreiking uitgegeven door BIJ12 hoe we met deze randeffecten om kunnen gaan, wanneer er sprake is van intern salderen. Op basis van deze benadering kunnen we 71 van onze minder complexe liggende zaken (aanvragen en vvgb-verzoeken) waar een beroep wordt gedaan op intern salderen weer beoordelen. Voor 42 complexere zaken waar een beroep wordt gedaan op intern salderen wachten we tot medio maart op een aanpassing van AERIUS waardoor de randeffecten zichtbaar worden gemaakt in het rekenprogramma. Daarna kunnen we deze ook weer verder beoordelen. 15 zaken waar een beroep wordt gedaan op extern salderen, houden we aan tot er een handreiking voor extern salderen beschikbaar is gesteld door BIJ12. Deze handreiking is medio maart verwacht, waarna we deze groep aanvragen weer op kunnen pakken. Dan zijn er nog 2 zaken waar een beroep wordt gedaan op een stikstofdepositiebank zoals het SSRS of doelenbank waarbij het nog niet duidelijk is waanneer we deze weer kunnen beoordelen. Dit komt omdat AERIUS register nog niet in de lucht is. De aanpassingen daarvan duren langer dan gepland. Er is nog geen datum genoemd.

Op dit moment is het dus niet mogelijk om een aanvraag op basis van extern salderen of op basis van verleasen te beoordelen of te verlenen. Dit is hopelijk vanaf medio maart weer mogelijk. Er zijn projecten die hier last van hebben. Denk aan verleasen op korte termijn om het project Pauperparadijs mogelijk te maken.

Als je nog op zoek bent naar andere informatie op dit onderwerp, dan hoor ik het graag.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe

[redacted] Wet natuurbescherming
[redacted] deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592-[redacted]
06-[redacted]
[redacted]@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Date : 2-3-2022 14:23:31
From : "[redacted]"
To : "[redacted]@drenthe.nl
Cc : "Arnout Venekamp"[redacted]@drenthe.nl
Subject : Nog aan te passen GS-nota's Pauperparadijs
Attachment : 20220302 GS nota Statenvragen JA21 Pauperparadijs.docx;20220302 GS nota Statenvragen VVD Pauperparadijs.docx;

Hallo [redacted]

Ik heb de GS nota's gemaakt. Ik heb de vragen en antwoorden die afgelopen maandag in POHO zijn geweest hierin geplakt. Ik heb de woorden 'bijna dagelijks' er uit gehaald. Deze antwoorden wil je nog aanpassen. Breng jij ze verder in route?

[redacted]

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

Voor beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde

Algemene gegevens	
Opsteller	[redacted]tst[redacted]
Team	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Datum	3 maart 2022
Uiterste behandeldatum in GS: 15 maart 2022 *Toelichting:*	

Teammanager
Arnout Venekamp
Paraaf en advies *Bespreken:*

Verwijzing naar speerpunt coalitieakkoord/programma begroting

Akkoord portefeuillehouder
Hans Kuipers

Intern voorbereid met
1.[redacted]van team Communicatie.

Akkoord provinciesecretaris
Wim Brenkman

Archivering	
Datum:	*Registratienummer*
	nr.
	nr.
	nr.

Communicatie
Openbaar: Ja
Persbericht: Nee

Onderwerp

Beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde van de JA21-fractie over Pauperparadijs

Advies

In te stemmen met de brief aan de JA21-fractie, in afschrift aan de overige Statenleden.

Beslissing GS

Risico's
Niet van toepassing

Kanttekeningen vanuit de organisatie
Niet van toepassing

Aanvullende informatie voor GS
Niet van toepassing

Tekst openbare besluitenlijst
Niet van toepassing

Provinciehuis Westerbrink 1, Assen
Postadres Postbus 122, 9400 AC Assen

www.provincie.drenthe.nl

+31 592 365555
post@drenthe.nl

Volg ons op

provincie Drenthe

Aan:

(i.a.a. de overige Statenleden)

Assen,
Ons kenmerk
Behandeld door team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde over Pauperparadijs

Geachte ,

In uw brief van stelde u een aantal vragen over Pauperparadijs. Deze vragen beantwoorden wij als volgt.

Vraag 1

De regisseur van het stuk, dhr. Tom de Ket, stelt in het artikel dat de organisatie meerdere keren de verzekering heeft gekregen dat het wel goed zou komen. Maar, (citaat): *"dan bleken de ambtenaren er weer anders over te denken. Uiteindelijk gebeurde er steeds niks". (*einde citaat). Dit zou betekenen dat GS in deze verantwoordelijk is voor het treuzelen en niet efficiënt opereren van ambtenaren, met als gevolg het niet doorgaan van het theaterstuk. Klopt deze observatie en zo niet, waarom niet?

Antwoord 1

Nee, dit klopt niet. Al sinds augustus 2021 is er contact tussen de organisatie van het Pauperparadijs en de vergunningverleners en stikstofexperts van de provincie. Uit de AERIUS-berekening die het Pauperparadijs destijds overlegde, bleek een toename van de stikstofdepositie bij uitvoering van de voorstellingen. Dit was voornamelijk terug te rekenen aan het gebruik van aggregaten, rijroutes en de locatie voor parkeren voor bezoekers. Na deze constatering heeft de organisatie van het Pauperparadijs samen met een adviseur gezocht naar oplossingen hiervoor, op basis van adviezen van de vergunning- en stikstofexperts van de provincie. In november 2021 bleek het voor de producenten van het Pauperparadijs niet mogelijk om de problematiek op te lossen. Hierop heeft bestuurlijk contact plaatsgevonden, waar is afgesproken dat men nogmaals mogelijkheden zou onderzoeken, met als inzet nul natuureffect – in die constellatie is geen vergunning volgens de Wet Natuurbescherming nodig. Mogelijke oplossingen die in het bestuurlijk contact zijn besproken, waren het zoeken naar een parkeergelegenheid op verdere afstand, waar met inzet van bijvoorbeeld elektrische bussen bezoekers vervoerd zouden kunnen worden, als ook de inzet van zeer schone aggregaten. Sindsdien is er tussen de wederzijdse experts contact geweest over de uitwerking van bovengenoemde opties.

Vraag 2

Het Pauperparadijs is een groots en alom erkend theaterstuk met bovenregionale uitstraling. Het trekt grote bezoekersaantallen met dienovereenkomstige economische effecten. Juist nu we op de drempel staan van het weer toestaan van maximale aantallen bezoekers zou dit een wel zeer wrange uitkomst zijn voor dit vermaarde theaterstuk. Bent u dat met ons eens, en zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Eens, iedereen ziet uit naar het verder openen van de samenleving en het weer kunnen bezoeken van onder meer culturele activiteiten. Echter ook hier blijkt dat de PAS-uitspraak van mei 2019, verstrekkende gevolgen heeft. Het laat pijnlijk zien dat stikstofprobleem niet alleen een rol speelt bij boeren, woning- en wegenbouw. Tegelijkertijd moeten we wel blijven zorgen voor deugdelijke vergunningen die juridisch houdbaar zijn. Dit is steeds ingewikkelder.

Vraag 3

Bent u het met ons eens dat er terstond alles in het werk dient te worden gesteld om alsnog deze voorstelling doorgang te laten vinden, ook als dat onverhoopt extra financiële middelen zou vergen. Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Ja, het College van Gedeputeerde Staten vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil wel dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt. Bijna dagelijks is dit onderwerp van gesprek; we zien immers ook dat vergunningen nu veel worden aangevochten en met een ondeugdelijke vergunning is niemand gediend. Daarom hebben wij ook nogmaals bestuurlijk contact gezocht met de organisatie van het Pauperparadijs en nogmaals het aanbod gedaan om de wederzijdse vergunning- en stikstofexperts de mogelijkheden te laten onderzoeken. Op de uitkomsten hiervan kunnen we niet vooruitlopen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter , secretaris

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

Voor beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde

Algemene gegevens	
Opsteller	[redacted]tst[redacted]
Team	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Datum	3 maart 2022
Uiterste behandeldatum in GS: 15 maart 2022 *Toelichting:*	

Teammanager
Arnout Venekamp
Paraaf en advies *Bespreken:*

Verwijzing naar speerpunt coalitieakkoord/programma begroting

Akkoord portefeuillehouder
Hans Kuipers

Intern voorbereid met
1.[redacted]van team Communicatie.

Akkoord provinciesecretaris
Wim Brenkman

Archivering	
Datum:	*Registratienummer*
	nr.
	nr.
	nr.

Communicatie
Openbaar: Ja
Persbericht: Nee

Onderwerp

Beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde van de VVD-fractie over Pauperparadijs

Advies

In te stemmen met de brief aan de VVD-fractie, in afschrift aan de overige Statenleden.

Beslissing GS

Risico's
Niet van toepassing

Kanttekeningen vanuit de organisatie
Niet van toepassing

Aanvullende informatie voor GS
Niet van toepassing

Tekst openbare besluitenlijst
Niet van toepassing

Provinciehuis Westerbrink 1, Assen
Postadres Postbus 122, 9400 AC Assen

www.provincie.drenthe.nl

+31 592 365555
post@drenthe.nl

Volg ons op

provincie Drenthe

Aan:

(i.a.a. de overige Statenleden)

Assen,
Ons kenmerk
Behandeld door team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde over Pauperparadijs

Geachte ,

In uw brief van stelde u een aantal vragen over Pauperparadijs. Deze vragen beantwoorden wij als volgt.

Vraag 1

Theatermakers zijn geen stikstofdeskundigen. Heeft de provincie er derhalve alles aan gedaan om de initiatiefnemers van Het Pauperparadijs bij de hand te nemen en handvatten te bieden bij het zoeken naar manieren om het evenement aan te passen zodat het wel door kan gaan?

Antwoord 1

De organisatie van het Pauperparadijs heeft een ecologisch adviesbureau wat hen ter zijde staat om te beschikken over voldoende stiktofdeskundigheid. De vergunningverleners en stikstofexperts van de provincie hebben sinds augustus 2021 meegedacht in het verkrijgen van helderheid m.b.t. de stikstofsituatie en het aangeven van kansen en mogelijkheden tot een oplossing te komen. Hierop heeft ook nog bestuurlijk contact gevolgd, waarin dezelfde lijn is voortgezet. Ook na het nieuwsbericht dat de organisatie van het Pauperparadijs bekend maakte, de voorstellingen in 2022 niet door te laten gaan, is er in bestuurlijk contact opnieuw aangeboden mee te denken om samen tot een oplossing voor het stikstofprobleem te komen, zodat de voorstellingen ook in 2022, door kunnen gaan.

Vraag 2

Is het college voornemens om op zeer korte termijn de gesprekken met de initiatiefnemers te hervatten om zo tot een oplossing te komen?

Antwoord 2

Het College van Gedeputeerde Staten vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil wel dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt. Dit is onderwerp van gesprek; we zien immers ook dat vergunningen nu veel worden aangevochten en met een ondeugdelijke vergunning is niemand gediend. Daarom hebben wij ook nogmaals bestuurlijk contact gezocht met de organisatie van het Pauperparadijs en nogmaals het aanbod gedaan om de wederzijdse vergunning- en stikstofexperts de mogelijkheden te laten onderzoeken. Op de uitkomsten hiervan kunnen we niet vooruitlopen.

Vraag 3

Denkt het college bij deze oplossingen onder meer aan de provinciale stikstofbank, het opkopen van stikstofrechten voor evenementen, het gebruikmaken van de bestaande vergunning van het Gevangenismuseum of eventueel extra financiële ondersteuning? Of ziet zij andere mogelijkheden?

Antwoord 3

Er is (nog) geen provinciale stikstofbank waar dit initiatief een beroep op kan doen. De landelijke microdepositiebank is ook nog niet gevuld. Er is tot op heden door zowel de organisatie van het Pauperparadijs als de provincie, gezocht naar oplossingen waarbij er door middel van maatregelen een toename in de stikstofdepositie te voorkomen is, waardoor geen natuurvergunning nodig is. Nu wordt er ook gezocht naar mogelijkheden om de stikstofdepositietoename te salderen met een externe bron. Extra financiële ondersteuning was al eerder, en is nog steeds, bespreekbaar.

Vraag 4

Zijn er nu al andere evenementen, voorstellingen of activiteiten bekend waar de onduidelijke regels omtrent de stikstofcrisis 'roet in het eten' dreigen te gooien? Wat gaat het college hier aan doen?

Antwoord 4

De PAS-uitspraak van mei 2019, heeft verstrekkende gevolgen, zo blijkt ook hier. Het laat pijnlijk zien dat het stikstofprobleem niet alleen een rol speelt bij boeren, woning- en wegenbouw. Tegelijkertijd moeten we wel blijven zorgen voor deugdelijke vergunningen die juridisch houdbaar zijn. Dit is steeds ingewikkelder. Vergunningverlening is erg moeilijk zolang de stikstofdeken niet afneemt. Voor evenementen nabij Natura 2000 zijn het onzekere tijden. Het college van Gedeputeerde Staten is continue aan het werk om de taaie stikstofproblematiek het hoofd te bieden. Dit doen wij in samenwerking met alle andere provincies en met het rijk. De gebiedsgerichte aanpak is een voorbeeld van het werk wat er op provinciaal niveau kan worden gedaan om de problematiek op termijn te kunnen tackelen.

Vraag 5

Deelt GS onze zorgen dat de wijze waarop de stikstofcrisis zich ontwikkelt in Nederland een verlammende werking heeft op onze maatschappij? Welke mogelijkheden ziet de provincie om vanuit haar rol de gevolgen hiervan te verzachten c.q. in goede banen te leiden?

Antwoord 5

Ja. Zie antwoordt onder 4. Samen met het rijk en andere provincies zullen we moeten zorgen dat de stikstofdeken krimpt. Daar zijn veel maatregelen voor nodig. Het rijk is verantwoordelijk voor het leeuwendeel van de maatregelen, wij plegen inzet vanuit de

gebiedsgerichte aanpak. Pas wanneer dit in voldoende mate is gelukt, zal toestemmingverlening voor individuele projecten gemakkelijker verlopen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter , secretaris

Date : 18-2-2022 10:14:33
From : "[redacted]"
To : "v[redacted]@hetpauperparadijs.nl"[redacted]@hetpauperparadijs.nl
Cc : "Arnout Venekamp"[redacted]@drenthe.nl,[redacted]@drenthe.nl,[redacted]@rho.nl
Subject : Overleg Pauperparadijs
Attachment : image001.png;

Geachte heer Lommerde,

Ik heb gisteren en vandaag getracht om in contact te komen met[redacted] van Rho adviseurs.5.1.2.e[redacted]. Graag maak ik een afspraak met[redacted] om de zaken en mogelijkheden door te spreken. Ik zal[redacted] maandag de 28ste bellen om die zelfde week een afspraak te maken, liefst op woensdag 2 maart. Ik zal enkele collega's hiervoor uitnodigen. Wij hebben die week, waarschijnlijk 28 februari of 1 maart, overleg met de gemeente Noordenveld om de zaak te bespreken. Die informatie kan ik dan direct meenemen in het gesprek met uw adviseur. Wij zijn ook de mogelijkheden van salderen aan het onderzoeken. Daarvoor gebruiken we volgende week en ook zullen er in week 9 nog gesprekken hierover plaatsvinden, waarvan we de uitkomt ook direct kunnen bespreken. Wellicht spreek ik u ook bij het nog definitief te plannen overleg.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe

[redacted] Wet natuurbescherming
[redacted] deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

[redacted]@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Date : 11-3-2022 8:21:22
From : "[redacted]"
To : "[redacted]@rho.nl, "[redacted]@noordenveld.nl, "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@rho.nl, "[redacted]@hetpauperparadijs.nl"[redacted]e@hetpauperparadijs.nl,[redacted]@noordenveld.nl"[redacted]@noordenveld.nl
Subject : Overleg Pauperparadijs

Microsoft Teams-vergadering

Deelnemen op uw computer of via de mobiele app
Klik hier om deel te nemen aan de vergadering

Deelnemen met een apparaat voor videovergaderingen
867217344@t.plcm.vc
Videovergaderings-id: 127 978 027 3
Alternatieve VTC-instructies

Meer informatie | Opties voor vergadering

Date : 3-3-2022 15:43:35
From : "[redacted] man"
To : [redacted] @noordenveld.nl" [redacted] @noordenveld.nl
Subject : Overleg Pauperparadijs

Microsoft Teams-vergadering

Deelnemen op uw computer of via de mobiele app
Klik hier om deel te nemen aan de vergadering

Deelnemen met een apparaat voor videovergaderingen
867217344@t.plcm.vc
Videovergaderings-id: 122 198 090 8
Alternatieve VTC-instructies

Meer informatie | Opties voor vergadering

Date : 3-3-2022 12:54:38
From : "[redacted]"
To : [redacted]@rho.nl, [redacted]@noordenveld.nl, [redacted]@drenthe.nl, [redacted]@rho.nl, "[redacted]@hetpauperparadijs.nl" [redacted]@hetpauperparadijs.nl
Subject : Overleg Pauperparadijs

Microsoft Teams-vergadering

Deelnemen op uw computer of via de mobiele app
Klik hier om deel te nemen aan de vergadering

Deelnemen met een apparaat voor videovergaderingen
867217344@t.plcm.vc
Videovergaderings-id: 122 198 090 8
Alternatieve VTC-instructies

Meer informatie | Opties voor vergadering

Date : 24-3-2022 11:12:11
From :
To : @rho.nl, "@noordenveld.nl, "@drenthe.nl, "
@rho.nl, "v@hetpauperparadijs.nl" @hetpauperparadijs.nl, @noordenveld.nl"
@noordenveld.nl
Subject : Overleg Pauperparadijs

Microsoft Teams-vergadering

Deelnemen op uw computer of via de mobiele app
Klik hier om deel te nemen aan de vergadering

Deelnemen met een apparaat voor videovergaderingen
867217344@t.plcm.vc
Videovergaderings-id: 125 553 207 0
Alternatieve VTC-instructies

Meer informatie | Opties voor vergadering

Date : 11-3-2022 8:26:47
From : [redacted]
To : "[redacted]**@drenthe.nl**
Subject : Pauperparadijs

Hallo [redacted]

Ik heb een VO zaak aan laten maken voor VO Pauperparadijs. Daar kan ook het gesprekverslag wel in. Wil jij die daar in (laten) zetten als het verstuurd is? Betreft zaak 202200545.

[redacted]

Date : 10-3-2022 10:45:25
From : "[redacted]"
To : [redacted]@rho.nl
Subject : Pauperparadijs, reactie 6-9-21 op AERIUS berekening aug. 2021
Attachment : 20210906 MAIL reactie berekening Pauperparadijs.pdf;image001.png;

Goedemorgen [redacted]

Hierbij de mail die ik op 6-9-21 heb gestuurd n.a.v. de AERISU berekening van aug. 2021.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe

[redacted] Wet natuurbescherming
[redacted] deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592-[redacted]
06-[redacted]
[redacted]@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van:
Verzonden: maandag 6 september 2021 16:13
Aan:
CC:
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Hallo ,

De AERIUS projecteffectberekening van de gebruiksfase laat een toename van stikstofdepositie zien op 2 gebieden. 0,03 mol N/ha/jr voor het Fochtelooerveen en 0,01 mol N/ha/jr op het Norgerholt. Dit laat de opgave zien waar u voor staat. Ik denk wel dat de AERIUS input wel een onderschatting vertegenwoordigd van de werkelijkheid. Wat nodig is, is een worstcase benadering. Zo valt mij op dat:

- Het parkeren zelf niet in beeld is gebracht. Alleen de route naar het parkeerterrein toe. Het parkeerterrein kan vaak het beste in beeld worden gebracht als vlakbron. Soms kan ook wel een lijnbron gebruikt worden.
- Er alleen is gewerkt met bronnen op buitenwegen, terwijl dit niet overal het geval is. Een opsplitsing tussen buiten- en binnenwegen is nodig denk ik.
- Er voor leveranciers alleen licht verkeer is gebruikt. Is dat echt de werkelijkheid? De memo heldert dit onvoldoende op, omdat er ook hier gesproken wordt over zwaar vrachtverkeer, terwijl dat niet inzichtelijk wordt gemaakt..
- Er een oude bron (stage IIIa) wordt gebruikt voor de aggregaat. Is hier geen schonere in te zetten?
- De overloop parkeerterreinen (324 bewegingen) niet worden meegenomen in de berekening. Blijkbaar zijn die er wel. Je moet het project worst case in beeld brengen, dus meenemen zou ik zeggen.

Als je de conclusie uit de memo stikstofberekening Pauperparadijs gebruiksfase 30082021 leest, kom je al gauw tot de conclusie dat er nog een opgave is, die opgelost moet worden, voordat er qua stikstof en Wnb groen licht gegeven kan worden. Er wordt in de onderbouwing vaak verwezen naar een parkeerplan. Dit plan is daarentegen niet aangeleverd, waardoor ik de data niet kan verifieren.

Blijkbaar doet de aggregaat best veel. Maar als deze uit de berekening wordt gehouden, blijft er sprake van een toename. Dit haal ik weer uit de PB van maart 2020. Deze PB is niet aangepast aan de recente cijfers. Hier is dus ook met de verkeerde depositie gerekend (0,02 i.p.v. 0,03) en ook zijn de effecten op het Norgerholt (0,01) niet meegewogen. De PB zegt eigenlijk alleen dat de door het Pauperparadijs veroorzaakte depositie klein is en dat dit daarom als niet significant is aan te merken. Ik ben van mening dat dit geen hout snijd en zeker geen stand houdt bij de rechter. Daarom kunnen we er op deze manier ook niet mee verder.

Ik adviseer om te zoeken naar een bron om mee te salderen (intern of extern/ eventueel verleasen). Wanneer er een bron kan worden gevonden om intern mee te salderen, is een natuurvergunning mogelijk niet nodig. Dit hangt dan af van eventueel directe gevolgen. Dit kunt u in dat geval het beste na 13 september af stemmen met mijn collega . Als intern salderen niet lukt of er blijken toch directe gevolgen te zijn op Natura 2000, dan moet u een natuurvergunning aanvragen. Wellicht kunt u extern salderen met een bron uit de buurt, of is het mogelijk om dit onder de noemer verleasen te doen. Dat houdt tijdelijk extern salderen in met een bron uit de buurt. Aangezien de afstand van de bronnen tot Natura 2000 kort zijn, zal bij een aanvraag ook een ecologische paragraaf moeten zitten waarin de eventueel directe gevolgen op Natura 2000 worden behandeld. Houdt rekening met erg lange doorlooptijden.

Wat ik in deze e-mail heb verwoord is mijn persoonlijke opvatting. Ik heb geen mandaat om namens Gedeputeerde Staten (GS) uitspraken te doen en heb deze casus niet voorgelegd aan GS. Zodoende kunnen aan deze e-mail geen rechten worden ontleend.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592
06
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: woensdag 1 september 2021 11:49
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Fwd: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Dag ,

Bij deze de uitkomsten van de geüpdate Aerius berekening.

met vriendelijke groet,

+31 (0)6
@hetpauperparadijs.nl
www.hetpauperparadijs.nl

Begin doorgestuurd bericht:

Van: @rho.nl>

Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs
Datum: 31 augustus 2021 om 08:15:33 CEST
Aan: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Kopie: [redacted]@rho.nl>, [redacted]@rho.nl>

Goedemorgen [redacted]

We hebben de berekening gereed. Hieruit blijkt helaas dat er alsnog sprake is van een depositie (ook wanneer het aggregaat weggelaten wordt en alleen de verkeersgeneratie wordt berekend. Bijgaand ook de passende beoordeling van destijds, waarin geconcludeerd wordt dat er geen significante gevolgen optreden voor de Natura 2000-gebieden door de - tijdelijke - toename van stikstofdepositie
als gevolg van het Pauperparadijs.

Leg jij de resultaten weer voor aan de provincie?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058-[redacted]
E: [redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM
.

RHO ADVISEURS

.

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Date : 4-3-2022 12:27:12
From : "
To : "Arnout Venekamp" @drenthe.nl
Subject : RE: Fochteloërveen- vth
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image006.jpg;

En moeten we hier nog wat mee doen? Het ping pongt nu wat heen en weer. Wie gaat hier als aanspreekpunt naar voren stappen?

Van: Jordan Jumelet drenthe.nl>
Verzonden: vrijdag 4 maart 2022 11:02
Aan: @drenthe.nl>
CC: @drenthe.nl>; Jeroen de Boer @drenthe.nl>; Arnout Venekamp @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Fochteloërveen- vth

Dat lijkt me idd niet handig
Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 4 mrt. 2022 om 09:48 heeft @drenthe.nl> het volgende geschreven:

Beste mensen,
Begrijp ik nu dat de beoogd gebiedsregisseur ook het inhoudelijke vraagstuk foerargeergebieden erbij moet pakken? Is dat wel verstandig? Daar zou toch iemand op worden gezet?

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 3 maart 2022 14:55
Aan: Jeroen de Boer @drenthe.nl>; Arnout Venekamp @drenthe.nl>; Jordan Jumelet @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
CC: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Fochteloërveen- vth

Hoi Jeroen en anderen,

Dat lijkt me een prima voorstel.

We hebben op korte termijn een aantal momenten geprikt om het onderzoek over de ganzen door te spreken.
Het gaat om de volgende momenten:

- Maandag 7 maart 14:00- 15:30: intern ambtelijk overleg over het onderzoeksrapport (opstellers van het rapport zijn hierbij aanwezig).
- Donderdag 10 maart om 10:00 uur: overleg gepland met gemeenteambtenaren
- Maandag 14 maart 15:00- 16:30 uur: intern ambtelijk overleg over het onderzoeksrapport (opstellers van het rapport zijn hierbij aanwezig).

Het zou mooi zijn als de nieuwe gebiedscoördinator bij één of meerdere van deze bijeenkomsten kan aansluiten.

Groet

Van: Jeroen de Boer @drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 3 maart 2022 12:26
Aan: @drenthe.nl>; Arnout Venekamp @drenthe.nl>; Jordan Jumelet @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
CC: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Fochteloërveen- vth

Dag

Even afgestemd. Nu de gebiedsregisseurs aan het starten zijn is het een goed moment dat daar de regie komt te liggen. Ik begrijp van dat hij begin volgende week helder heeft wie Fochteloërveen voor haar/zijn rekening neemt. Daar kan dan de regie en coördinatie plaatsvinden.

Ik weet niet wat opschalen precies inhoudt, maar het lijkt mij goed dat de gebiedsregisseur de persoon is waar we naartoe opschalen en dat deze ook alle betrokken partijen (dus niet alleen Natuurmonumenten en Noordenveld) het gevoel gaat geven dat alles bij elkaar wordt gebracht.

Is dat werkbaar voor nu?

Hartelijke groet,

Jeroen de Boer
Team Ruimte, Energie en Wonen
Teammanager

provincie Drenthe

+316
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).

Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 3 maart 2022 10:18
Aan: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; Jeroen de Boer <[redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Fochteloërveen- vth

Beste Arnout, Jordan, Jeroen,

Op dit moment spelen in het Fochteloërveen verschillende zaken waarbij vergunningverlening een belangrijke rol speelt:

- Stikstof/ gebiedsgerichte aanpak Fochteloërveen (opdracht [redacted])
- Ganzenfourageergebieden, irt o.a. woningbouw en zonneparken; (zie bijgaande opdracht die komende week wordt uitgezet) Zie ook de volgende discussie: LTO Noord: laat vogels niet op akkers rond het Fochteloërveen eten, maar in de natuur. 'Ganzen zorgen op landbouwgrond voor enorme schade en overlast' - Dagblad van het Noorden (dvhn.nl)
- Kadeherstel (Opgave Programma Natuur en LNV, uitvoering Natuurmonumenten): Kadeherstel Fochteloërveen | Natuurmonumenten; zie ook bijlage voor de inhoud.
- Pauperparadijs

Zowel vanuit natuurmonumenten, als gemeente Noordenveld, ontstaat het beeld dat we als Drenthe te weinig betrokken zijn, hierin te weinig het voortouw nemen. Zowel natuurmonumenten als gemeente Noordenveld, gaf bij mij vanochtend aan dat ze dit willen opschalen. Vandaar dat ik jullie bij deze al bericht.

Willen jullie aangeven hoe we hiermee om willen gaan? Wie zorgt intern voor de coördinatie over vragen omtrent vergunningverlening rond Fochteloërveen?

Alvast bedankt voor jullie reactie,

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Noordwest Drenthe en Oude Diep

t. 06-[redacted]
e [redacted]@drenthe.nl
[redacted].

provincie Drenthe

Date : 18-2-2022 10:24:43
From : "[redacted]"
To : "[redacted]@drenthe.nl, "Arnout Venekamp" [redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: gesprek Pauperparadijs
Attachment : image001.jpg;image002.jpg;

Hallo [redacted] en Arnout,

Onderstaande punten heeft Hans aangegeven richting de organisatie van het Pauperaradijs.
Bullet 1 is in gang gezet, maar is nog niet definitief. Zie mail dit ik zojuist naar jullie in cc heb gestuurd.
Bullet 3 is in gang gezet. Gesprek met de gemeente vind plaats in week 9.

Bericht van Hans:
Ik heb vanmiddag met Tom het volgende afgesproken:

- *Jullie mailen de gegevens van het ecologisch adviesbureau dat jullie in de arm hebben naar mij, ik vraag onze vergunningverleners (team VTH) dit z.s.m. op te pakken, zodat wederzijds de juiste mensen met stikstofkennis, met elkaar spreken. Samen gaan we helderheid verkrijgen: welke opties liggen nog op tafel. Vrijdag 11/2 heeft een boer rond Fochteloërveen zich gemeld bij jullie die emissierechten beschikbaar wil stellen aan jullie – is mogelijke optie, bespreken met VTH.*
- *Het college van GS vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil wel dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt.*
- *Zodra het stikstofvraagstuk is opgelost, gaat de vergunningverlening terug naar de gemeente, zij gaan immers over de evenementenvergunning.*
- *Contacten met pers: we uiten gezamenlijk dat we in goed gesprek zijn; de opmerkingen over ambtenaren en bestuurders waren niet charmant.*
- *Mocht er nog ruis ontstaan, bellen jullie mij en vice versa.*

Verder zijn deze opmerkingen gemaakt door de heer De Ket:
Voor ons is het van belang dat er dan op de kortstmogelijke termijn een 4-tal zaken geregeld worden, waarop wij als stichting helaas weinig invloed blijken te hebben:
- parkeren wordt mogelijk op het terrein van het Gevangenismuseum
- de berekende stikstofdepositie kan worden 'verleast' of gecompenseerd met bestaande stikstofrechten, i.c. via Janssen Pluimveehouderij in Zuidvelde
- wij hebben een alternatief voor de dieselaggregaat in de vorm van een accuvoorziening en gebruik van LED-licht. De meerkosten hiervan kunnen we in overleg beleggen bij de provincie.
- belangrijk is dat de evenementenvergunning van de gemeente Noordenveld zo snel mogelijk via een versnelde procedure wordt toegekend. Wij hebben hierin belangrijke tijd verloren en de gemeente stelt zich nu op het standpunt dat dit niet meer realiseerbaar is, omdat bezwaartermijnen meegerekend moeten worden. Dit was eerdere jaren niet het geval. Wij kunnen de voorstellingen 1 of 2 weken uitstellen, maar meer niet want dan komen we te laat uit in september 2022.

Ik weet even niet wat ik met Bullet 1 moet doen. Is dat een opmerking, dus een gegeven feit, of wordt verwacht dat we daar meehelpen om het mogelijk te maken?
Bullet 2 wordt dus opgepakt.
Bullet 3 ook, maar ik ga niet over financiën. Wat kan ik hierover meenemen in het te komen gesprek?
Voor Bullet 4 hebben we een gesprek gepland in week 9 met de gemeente Noordenveld.

Deze mail is dus deels ter kennisname. De bovenstaande paar vragen (bullet 1 en 3) heb ik graag nog wel een antwoordt op voordat ik de gesprekken inga met de organisatie.

[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 09:46
Aan: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: FW: gesprek Pauperparadijs

Hoi Arnout en [redacted]

Zie bijgaand de contactgegevens van het adviesbureau dat de productie van het Pauperparadijs in de arm heeft. Leggen jullie z.s.m. contact met het adviesbureau om samen de stikstofsituatie nader te bespreken? Zie de mail met gemaakte afspraken die Hans gisteren aan Arnout heeft gestuurd.

Veel dank en groet,
[redacted]

[redacted]

provincie Drenthe
www.provincie.drenthe.nl
T: (0592) [redacted]
M: [redacted]
E: [redacted]@drenthe.nl

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 09:44
Aan: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>; Hans Kuipers [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: RE: gesprek Pauperparadijs

Geachte heer Lommerde,

Namens gedeputeerde Kuipers, dank voor het toesturen van de gegevens. Wij zetten dat direct door naar onze afdeling VTH met het verzoek contact op te nemen met uw adviesbureau.

Hartelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe
www.provincie.drenthe.nl
T: (0592 [redacted]
M: 06 [redacted]
E: [redacted]@drenthe.nl

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 08:43
Aan: Hans Kuipers [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: gesprek Pauperparadijs

Goedemorgen Hans,

Bijgaand de contactgegevens van onze advies bureau:

[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058[redacted]
E [redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

Hartelijke groet,
Wolter

Verstuurd vanaf mijn foon

Op 15 feb. 2022 om 21:35 heeft Hans Kuipers [redacted]@drenthe.nl> het volgende geschreven:

Dag Wolter,

Ik heb vanmiddag met Tom het volgende afgesproken:

- Jullie mailen de gegevens van het ecologisch adviesbureau dat jullie in de arm hebben naar mij, ik vraag onze vergunningverleners (team VTH) dit z.s.m. op te pakken, zodat wederzijds de juiste mensen met stikstofkennis, met elkaar spreken. Samen gaan we helderheid verkrijgen: welke opties liggen nog op tafel. Vrijdag 11/2 heeft een boer rond Fochteloërveen zich gemeld bij jullie die emissierechten beschikbaar wil stellen aan jullie – is mogelijke optie, bespreken met VTH.
- Het college van GS vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil wel dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt.
- Zodra het stikstofvraagstuk is opgelost, gaat de vergunningverlening terug naar de gemeente, zij gaan immers over de evenementenvergunning.
- Contacten met pers: we uiten gezamenlijk dat we in goed gesprek zijn; de opmerkingen over ambtenaren en bestuurders waren niet charmant.
- Mocht er nog ruis ontstaan, bellen jullie mij en vice versa.

Ik zou dus nog graag van je de contactgegevens van het adviesbureau ontvangen, dan kunnen wij dat spoedig ter hand nemen.

Hartelijke groet,
Hans Kuipers
06-[redacted]

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 15:40
Aan: Hans Kuipers [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: gesprek Pauperparadijs

Geachte heer Kuipers, beste Hans,

Naar aanleiding van uw gesprek met Tom de Ket vanmiddag willen wij benadrukken dat wij zeker met de provincie in gesprek zijn gebleven. Naar ons weten is ook gedeputeerde Vedelaar ingelicht en geraadpleegd naar aanleiding van de situatie met stikstof en de vergunningsverlening door Noordenveld. Daarnaast hebben wij op ambtelijk niveau contact gehouden met [redacted].

Wij willen nog steeds graag een nieuwe serie voorstelling van Het Pauperparadijs in Veenhuizen spelen.
Wellicht is het zelfs mogelijk dat deze zomer nog te doen, maar dat moeten wij onderzoeken, omdat er een aantal belangrijke termijnen in de voorbereiding overschreden zijn inmiddels.

Voor ons is het van belang dat er dan op de kortstmogelijke termijn een 4-tal zaken geregeld worden, waarop wij als stichting helaas weinig invloed blijken te hebben:
- parkeren wordt mogelijk op het terrein van het Gevangenismuseum
- de berekende stikstofdepositie kan worden 'verleast' of gecompenseerd met bestaande stikstofrechten, i.c. via [redacted] in Zuidvelde
- wij hebben een alternatief voor de dieselaggregaat in de vorm van een accuvoorziening en gebruik van LED-licht. De meerkosten hiervan kunnen we in overleg beleggen bij de provincie.
- belangrijk is dat de evenementenvergunning van de gemeente Noordenveld zo snel mogelijk via een versnelde procedure wordt toegekend. Wij hebben hierin belangrijke tijd verloren en de gemeente stelt zich nu op het standpunt dat dit niet meer realiseerbaar is, omdat bezwaartermijnen meegerekend moeten worden. Dit was eerdere jaren niet het geval. Wij kunnen de voorstellingen 1 of 2 weken uitstellen, maar meer niet want dan komen we te laat uit in september 2022.

Wanneer dit niet mogelijk is binnen om op korte termijn te realiseren, dan willen wij ons richten op de zomer van 2023. Maar de besproken zaken over parkeren, stikstof-compensatie, meerkosten voor stikstof-reductie en de vergunningsverlening door Noordenveld blijven dan overeind natuurlijk.

Met hartelijke groet,
mede namens Tom de Ket,

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084

9702 HB GRONINGEN
M 06
E [redacted]@hetpauperparadijs.nl

Date : 25-3-2022 11:23:17
From : "[redacted]"
To : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;

?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: vrijdag 25 maart 2022 11:07
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl' <[redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@rho.nl' <[redacted]@rho.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@rho.nl' <[redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Hierbij mijn groeten.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team vergunningen, toezicht en handhaving

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 25 maart 2022 11:06
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl' <[redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@rho.nl' [redacted]@rho.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' <[redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@rho.nl' <[redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Hallo allen,

Hierbij een kort gespreksverslag van ons overleg van vanochtend.

We zien elkaar weer 20 april.

Date : 25-3-2022 11:25:18
From : "[redacted]"
To : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;

Hahahah, ja, oke.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: vrijdag 25 maart 2022 11:25
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Bij de eerste mail ontbrak die toch? Of niet bij jou?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team vergunningen, toezicht en handhaving

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: vrijdag 25 maart 2022 11:23
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: vrijdag 25 maart 2022 11:07
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>[redacted]@hetpauperparadijs.nl' <[redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@rho.nl [redacted]@rho.nl>; [redacted]@noordenveld.nl [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@rho.nl' <[redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Hierbij mijn groeten.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Team vergunningen, toezicht en handhaving

provincie Drenthe

+31 592

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van:
Verzonden: vrijdag 25 maart 2022 11:06
Aan: @drenthe.nl>; @noordenveld.nl @noordenveld.nl>; @hetpauperparadijs.nl' <@hetpauperparadijs.nl>; @rho.nl' @rho.nl>; @noordenveld.nl' @noordenveld.nl>; @rho.nl' @rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Hallo allen,

Hierbij een kort gespreksverslag van ons overleg van vanochtend.

We zien elkaar weer 20 april.

Date : 2-3-2022 9:25:28
From : "[redacted]"
To : [redacted]@drenthe.nl, "Arnout Venekamp" [redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: GS-nota's statenvragen pauperparadijs

Hallo[redacted]

Die heb ik niet af. Ik had van de week van Arnout begrepen dat ik die nog vast moet houden tot volgende week vanwege de recente ontwikkelingen. Dus ik heb nu alleen de antwoorden zoals ze in het POHO hebben gelegen. Wat nu?

[redacted]

-----Oorspronkelijk bericht-----
Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 2 maart 2022 08:24
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: GS-nota's statenvragen pauperparadijs

Ho[redacted]

Zou je mij de gs-nota's met de beantwoording statenvragen Ja21 en VVD over Pauperparadijs kunnen sturen? Dan zorg ik er in overleg met Hans en Jetta wel voor dat de teksten/antwoorden worden bijgewerkt en kan het in overleg met BC op schriftelijke ronde zetten. Plan is om dit voor het weekend allemaal gereed te hebben - ik houd je wel op de hoogte.
Dank!

Groet,
[redacted]

[redacted]

Date : 10-3-2022 15:58:11
From : "
To : @drenthe.nl
Subject : RE:

Ik ken die manier niet. Ik weet ook niet of er dan achter de motorkap andere dingen gebeuren en er bij daadwerkelijke vergunningverlening ineens wat anders uitkomt. Dat zou wel erg vervelend zijn. Daarom ben ik voorstander van om de zaak te benaderen zoals je dat in een intrekkingsbesluit en een natuurvergunning ook zou berekenen. Dat gaan we ook vragen straks van de initiatiefnemer. Maar zullen we anders een overlegje voeren volgende week op kantoor? Wellicht even met er bij. Hij is ook betrokken bij het overleg Pauperparadijs tot nu toe. Dan kunnen we even met zijn drieën een scherm opstarten en wat rekenen of berekeningen openen.

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 9 maart 2022 10:35
Aan: @drenthe.nl>
Onderwerp: Re:

Hoi ,

Klopt dat via de salderingstool kan het ook. Maar ik mis daarin waar je mee saldeert. Als ik de activiteit van als externe salderingsbron invoer en 30 % afroom dan neemt Aerius de hele bron. Je moet dan apart uitrekenen waarmee je saldeert met koe of kalf. Door het op de ouderwetse manier te doen, mag ook volgens de Aerius sylabus, kun je gelijk een koe of kalf minder opgeven. De Paupers hebben 0,01 + 30% = 0,013 nodig en de reductie is groter.
Het is een verkenning van onze zijde en de aanvrager moet het natuurlijk zelf goed berekenen.
Ik heb de nieuwe berekeningen opgeslagen in de map of moet dat maar niet?

Vriendelijke groet,

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 8 maart 2022 10:03
Aan: ing@drenthe.nl>
Onderwerp: RE:

Ik zie maar 1 berekening. Maar ik denk dat je het anders moet insteken. Als hier sprake gaat zijn van extern salderen, moet je andere uitgangspunten nemen denk ik. De beoogde situatie is enkel en alleen de emissies uit het Pauperparadijs. Dat is het project waar het om draait. Dan neem je als saldogever de locatie Haulerweg. Daar neem je bijvoorbeeld 10 koeien weg of 20 stuks jongvee. Dus je zet voor de referentiesituatie in wat er nodig is om de beoogde situatie van het project Pauperparadijs mee mogelijk te maken. Dan blijft er een project op de Haulerweg achter met 10 koeien of 20 stuks jongvee minder. Maar dat resterende project blijft verder buiten beschouwing. Snap je wat ik bedoel? En vergeet niet af te romen (i.i.g. 30%) en eventueel op Beh en gerealiseerde capaciteit.

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: maandag 7 maart 2022 12:58
Aan: @drenthe.nl>
Onderwerp:

Blijkbaar is het bestand te groot

Date : 25-3-2022 10:52:35
From : "[redacted]"
To : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: [redacted] heeft Gesprekversag Pauperparadijs 24-3-2022 met u gedeeld.
Attachment :
image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image006.png;image007.png;image008.png;image010.png;image011.jpg;image012.png;image013.png;

Hallo [redacted]

Ik heb wat opmerkingen toegevoegd en wat wijzigingen doorgevoerd.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 24 maart 2022 09:39
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: [redacted] heeft Gesprekversag Pauperparadijs 24-3-2022 met u gedeeld.

[redacted] **heeft een bestand met u gedeeld**

Hoi,

wil je dit verslag aanvullen /wijzigen? Dan stuur ik hem daarna rond.

mvg[redacted]

Gesprekversag Pauperparadijs 24-3-2022

Deze koppeling werkt alleen voor de directe geadresseerden van dit bericht.

Openen

Microsoft
Privacyverklaring

provincie Drenthe

Date : 21-2-2022 21:19:59
From : "[redacted]"
To : "Secretariaat MT" [redacted]@noordenveld.nl
Cc : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : Re: Overleg Het Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.jpg;image004.png;image005.jpg;image006.png;image007.png;image008.png;image009.png;image010.png;

Goedenavond,

Mijn voorkeur gaat uit naar de 28ste om 16:00 uur.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Provincie Drenthe

Verstuurd vanaf mijn iPhone

> Op 21 feb. 2022 om 16:55 heeft Secretariaat MT [redacted]@noordenveld.nl> het volgende geschreven:
>
> Goedemiddag [redacted],
>
> Op verzoek van [redacted] wil ik graag een afspraak betreft de situatie vergunningentraject Het Pauperparadijs inplannen.
> De volgende momenten zijn een optie voor [redacted] en [redacted]:
> - Maandag 28 februari om 16.00 uur (via Teams)
> - Woensdag 2 maart om 16.00 uur (via Teams)
> - Donderdag 3 maart om 16.00 uur (via Teams)
>
> Schikt (één van) deze data?
>
> In afwachting van jullie reactie.
> Alvast bedankt.
>
> Met vriendelijke groet,
>
> ---
>
> [redacted] <image001.png> 088 - [redacted]
> <image002.png> [redacted]@noordenveld.nl
> <image003.jpg>
>
> ---
>
> **Van:** [redacted]@noordenveld.nl>
> **Verzonden:** woensdag 16 februari 2022 15:47
> **Aan:** Secretariaat MT [redacted]@noordenveld.nl>
> **CC:** [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@drenthe.nl [redacted]@drenthe.nl; a.venekamp@drenthe.nl
> **Onderwerp:** Overleg Het Pauperparadijs
>
> Hoi collega's,
>
> Ik zou jullie willen vragen om een afspraak in te plannen met een aantal collega's van de provincie Drenthe en gemeente Noordenveld.
>
> Onderwerp: situatie vergunningentraject Het Pauperparadijs.
> Datum: week 9 (liefst niet maandag- en woensdagochtend i.v.m. PHO en MT).
> Tijdsduur: 1 uur
>
> [redacted] ik heb jullie namen van Arnout gekregen.
>
> Outlook voor iOS downloaden
> Met vriendelijke groet,
>
> ---
>
> [redacted] <image001.png> 088 - [redacted]
> <image002.png> [redacted]@noordenveld.nl
> <image004.png> Raadhuisstraat 1
> 9301AA RODEN
> <image005.jpg>
>
> ---
>
> <image006.png> <image007.png> <image008.png> <image009.png> <image010.png>

Date : 16-2-2022 15:56:17
From : "[redacted]"
To : [redacted]@noordenveld.nl, "Secretariaat MT" [redacted]@noordenveld.nl
Cc : "[redacted]@noordenveld.nl, [redacted]@drenthe.nl, "Arnout Venekamp" [redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Overleg Het Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.jpg;image006.png;image007.png;image008.png;image009.png;image010.png;

Goedemiddag,

Dat is een goed idee. Ik wil ook graag een gesprek organiseren met de organisatie van het Pauperparadijs om de situatie door te speken. Lijkt me handig om dat na ons 'interne' overleg te doen. Wel graag met een medewerker van de gemeente Noordenveld er bij. Wie kan ik daar voor uitnodigen?

Ik kan niet op maandag- en dinsdagochtend. Liefst wel begin van de week. Maandag-, dinsdag- of woensdagmiddag zou dan mooi zijn. In dat geval kan ik koersen op een overleg met het Pauperparadijs in de tweede helft van week 9.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe

[redacted] Wet natuurbescherming
[redacted] deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592[redacted]
06[redacted]
[redacted]@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: [redacted]@noordenveld.nl>
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 15:47
Aan: Secretariaat MT [redacted]@noordenveld.nl>
CC: [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Overleg Het Pauperparadijs

Hoi collega's,

Ik zou jullie willen vragen om een afspraak in te plannen met een aantal collega's van de provincie Drenthe en gemeente Noordenveld.

Onderwerp: situatie vergunningentraject Het Pauperparadijs.
Datum: week 9 (liefst niet maandag- en woensdagochtend i.v.m. PHO en MT).
Tijdsduur: 1 uur

[redacted] ik heb jullie namen van Arnout gekregen.

Outlook voor iOS downloaden
Met vriendelijke groet,

[redacted]
088-[redacted]
[redacted]@noordenveld.nl
Raadhuisstraat 1
9301AA RODEN
GEMEENTE NOORDENVELD

Date : 22-2-2022 9:55:52
From : "
To : @drenthe.nl, "Secretariaat MT" @noordenveld.nl
Subject : RE: Overleg Het Pauperparadijs
Attachment : image001.png;

Hallo,

Wat mij betreft wel.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592-
06-
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 22 februari 2022 09:49
Aan: @drenthe.nl>; Secretariaat MT @noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: Overleg Het Pauperparadijs

Hallo,

De 28e zou ik ook kunnen. Het komt mij echter beter uit vanaf 15:30 uur (een half uur eerder).
Gaat dat ook lukken?

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe

Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
T (0592)
@drenthe.nl

Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: maandag 21 februari 2022 21:20
Aan: Secretariaat MT @noordenveld.nl>
CC: @drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Overleg Het Pauperparadijs

Goedenavond,

Mijn voorkeur gaat uit naar de 28ste om 16:00 uur.

Met vriendelijke groet,

Provincie Drenthe

Verstuurd vanaf mijn iPhone

> Op 21 feb. 2022 om 16:55 heeft Secretariaat MT @noordenveld.nl> het volgende geschreven:
>
> Goedemiddag ,
>
> Op verzoek van wil ik graag een afspraak betreft de situatie vergunningentraject Het Pauperparadijs inplannen.
> De volgende momenten zijn een optie voor :
> - Maandag 28 februari om 16.00 uur (via Teams)
> - Woensdag 2 maart om 16.00 uur (via Teams)
> - Donderdag 3 maart om 16.00 uur (via Teams)
>
> Schikt (één van) deze data?
>
> In afwachting van jullie reactie.
> Alvast bedankt.
>
> Met vriendelijke groet,
>
> 088
> @noordenveld.nl
>
> ---
>
> **Van:** @noordenveld.nl>

Verzonden: woensdag 16 februari 2022 15:47
Aan: Secretariaat MT [redacted]@noordenveld.nl>
CC: [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@drenthe.nl; [redacted]@drenthe.nl; a.venekamp@drenthe.nl
Onderwerp: Overleg Het Pauperparadijs

Hoi collega's,

Ik zou jullie willen vragen om een afspraak in te plannen met een aantal collega's van de provincie Drenthe en gemeente Noordenveld.

Onderwerp: situatie vergunningentraject Het Pauperparadijs.
Datum: week 9 (liefst niet maandag- en woensdagochtend i.v.m. PHO en MT).
Tijdsduur: 1 uur

[redacted] ik heb jullie namen van Arnout gekregen.

Outlook voor iOS downloaden
Met vriendelijke groet,

[redacted]
088 - [redacted]
[redacted]@noordenveld.nl
Raadhuisstraat 1
9301AA RODEN

Date : 1-9-2021 11:49:03
From : "[redacted]@hetpauperparadijs.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Subject : Fwd: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs
Attachment : Gebruiksfase Het Pauperparadijs 30082021.pdf;Memo stikstofberekening Pauperparadijs gebruiksfase 30082021.pdf;Passende beoordeling Pauperparadijs.pdf;image009.jpg;image010.jpg;image011.jpg;image012.jpg;

Dag[redacted]

Bij deze de uitkomsten van de geüpdate Aerius berekening.

met vriendelijke groet,
[redacted]

[redacted]
+31 (0)6[redacted]
[redacted]@hetpauperparadijs.nl
www.hetpauperparadijs.nl

Begin doorgestuurd bericht:

Van: [redacted]@rho.nl>
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs
Datum: 31 augustus 2021 om 08:15:33 CEST
Aan: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Kopie: [redacted]@rho.nl>, [redacted]@rho.nl>

Goedemorgen[redacted]

We hebben de berekening gereed. Hieruit blijkt helaas dat er alsnog sprake is van een depositie (ook wanneer het aggregaat weggelaten wordt en alleen de verkeersgeneratie wordt berekend. Bijgaand ook de passende beoordeling van destijds, waarin geconcludeerd wordt dat er geen significante gevolgen optreden voor de Natura 2000-gebieden door de - tijdelijke - toename van stikstofdepositie
als gevolg van het Pauperparadijs.

Leg jij de resultaten weer voor aan de provincie?

Met vriendelijke groet,
[redacted]
Planvorming en Ruimte

T: 058[redacted]
E[redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

RHO ADVISEURS

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NOx).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Rho Adviseurs	-, - Veenhuizen

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Het Pauperparadijs	Ra3vkSyRK9iW

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
30 augustus 2021, 15:17	2022	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	127,16 kg/j
NH3	1,31 kg/j

Resultaten

Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied	Bijdrage
Fochteloërveen	0,03

Toelichting

Gebruiksfase Pauperparadijs

Locatie
Situatie 1

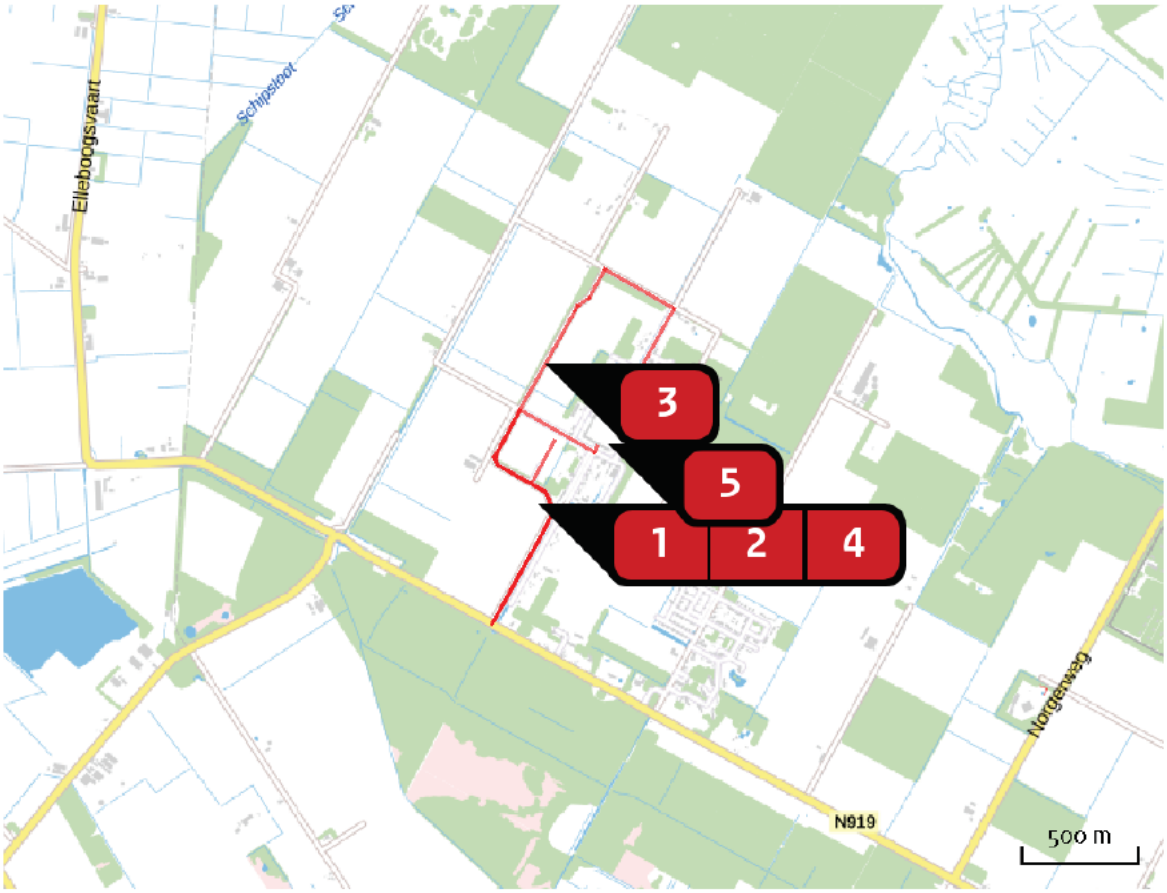

Emissie
Situatie 1

Bron Sector			Emissie NH3	Emissie NOx
1		Bezoekers - grote parkeerterrein Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	7,06 kg/j
2		Bezoekers - berm Laan Weldadigheid Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	1,08 kg/j
3		Personeel - terrein IND Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	3,84 kg/j
4		Leveranciers en logistiek Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j
5		Aggregaat Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie	< 1 kg/j	115,14 kg/j

Resultaten stikstof gevoelige Natura 2000 gebieden (mol/ha/j)

Natuurgebied	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
Fochteloërveen	0,03	
Norgerholt	0,01	

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Resultaten per habitattype (mol/ha/j)

voor de 10 stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden met het hoogste resultaat

Fochteloërveen

Habitattype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H7120ah Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	0,03	
ZGH7120ah Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	0,02	

Norgerholt

Habitattype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H9120 Beuken-eikenbossen met hulst	0,01	

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Emissie (per bron)

Situatie 1

Naam	Bezoekers - grote parkeerterrein
Locatie (X,Y)	222025, 561635
NOx	7,06 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	32.400,0 / jaar	NOx	7,06 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Bezoekers - berm Laan Weldadigheid
Locatie (X,Y)	222055, 561736
NOx	1,08 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	3.996,0 / jaar	NOx	1,08 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Personeel - terrein IND
Locatie (X,Y)	222031, 562351
NOx	3,84 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	5.916,0 / jaar	NOx	3,84 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

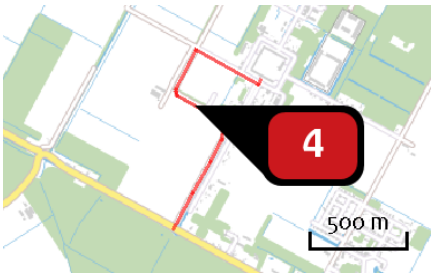

Naam	Leveranciers en logistiek
Locatie (X,Y)	221916, 561862
NOx	< 1 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	116,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

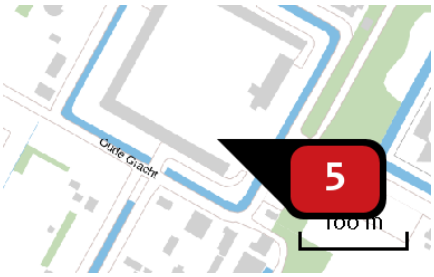

Naam	Aggregaat
Locatie (X,Y)	222301, 562004
NOx	115,14 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Stationair bedrijf (uren/j)	Cilinder inhoud (l)	Stof	Emissie
STAGE IIIa, 75 <= kW < 130, bouwjaar 2007 (Diesel)	Aggregaat podiumtechniek	6.825	0	0,0	NOx	115,14 kg/j
					NH3	< 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2020_20210525_2040287d5b
Database	versie 2020_20210713_c09c249ebe

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2020

MEMO

Van	:	[redacted]
Project	:	'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen
Opdrachtgever	:	Stichting Het Pauperparadijs
Datum	:	30 augustus 2021
Betreft	:	Stikstofberekening theatervoorstelling Het Pauperparadijs

Rho
ADVISEURS VOOR LEEFRUIMTE

1. Inleiding

In Veenhuizen, gemeente Noordenveld (provincie Drenthe) worden in de zomer van 2022 nieuwe voorstellingen opgevoerd van Het Pauperparadijs. Dit evenement vindt plaats op de binnenplaats van het Gevangenismuseum aan de Oude Gracht te Veenhuizen en zal gedurende in de maanden juni, juli en augustus maximaal 54 keer plaatsvinden. Met de gebruiksfase gaan verkeersbewegingen en de inzet van materieel gepaard. Voor de realisatiefase geldt een vrijstelling, hier wordt nader op ingegaan in deze notitie. Voorliggende notitie beschrijft de uitgangspunten en resultaten van de stikstofberekening van het evenement. Figuur 1 geeft de ligging van het evenemententerrein en de verschillende parkeerterreinen weer.

Figuur 1 Ligging evenemententerrein (A) Het Pauperparadijs te Veenhuizen

Om het evenement plaats te laten vinden wordt de binnenplaats op bovenstaande kaart gebruikt als evenemententerrein. Dit leidt tot een tijdelijke verkeerstoename. Deze toename zou kunnen zorgen voor een toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden in de omgeving. De locatie ligt op circa 1 km afstand van het Natura 2000-gebied 'Fochteloërveen' (zie figuur 2). Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2020) is

een berekening uitgevoerd om de gevolgen voor de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen en te toetsen of de eventuele toename past binnen de eisen die gelden op grond van de Wet natuurbescherming.

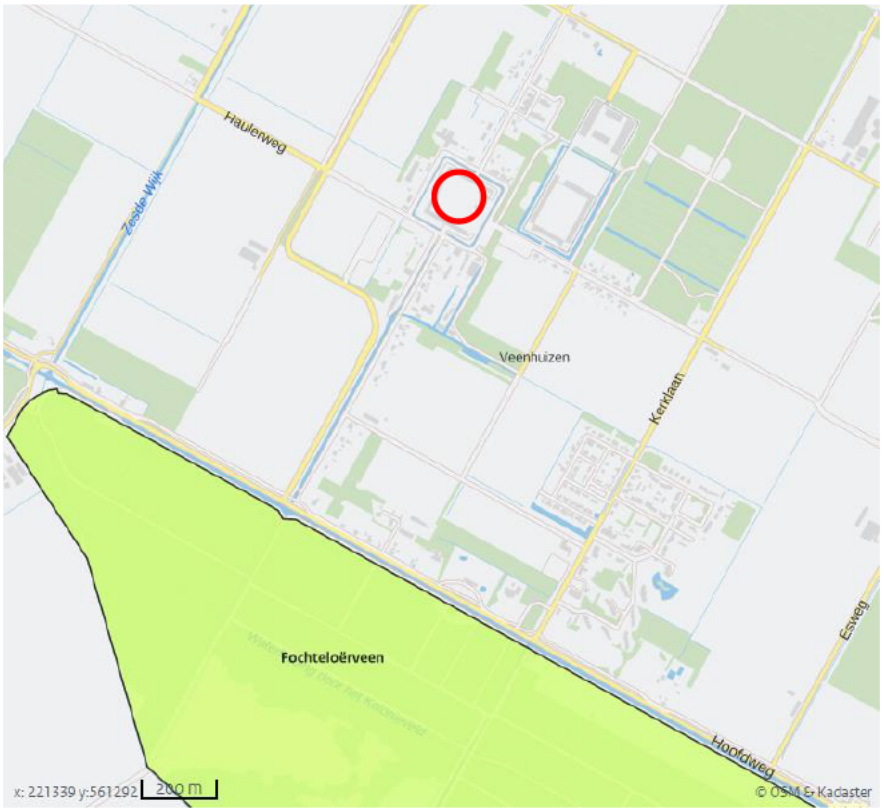

Figuur 2 Projectlocatie ten opzichte van Natura 2000-gebied

2. Toetsingskader

Wet natuurbescherming
De Wet natuurbescherming:
- verankert de Europese gebiedsbescherming van Natura 2000, bestaande uit Speciale Beschermingszones (SBZ's) op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, in de Nederlandse wetgeving;
- vormt de wettelijke basis voor de aanwijzingsbesluiten met instandhoudingsdoelstellingen;
- legt de rol van bevoegd gezag voor verlening van vergunningen meestal bij de provincies.

Voor Natura 2000-gebieden gelden onder meer de volgende verplichtingen:
- De overheid dient ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in de speciale beschermingszones niet verslechtert. Tevens mag er geen verstoring optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.
- Voor elk plan of project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo'n gebied, wordt een passende beoordeling gemaakt van de gevolgen voor het gebied. Bevoegde nationale instanties geven slechts toestemming voor het plan of project nadat zij de zekerheid hebben verkregen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast.
- Als een plan of project om dwingende reden van groot openbaar belang toch moet worden gerealiseerd, terwijl significant negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, moeten alle nodige compenserende maatregelen worden genomen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Europees ecologisch netwerk (Natura 2000) bewaard blijft.

Bij de beoordeling van de gevolgen van plannen, projecten en handelingen voor de instandhoudingsdoelstellingen spelen onder andere de ecologische effecten van verzuring en vermesting door een eventuele toename van stikstofdepositie een rol. Uit jurisprudentie volgt dat in een overbelaste situatie al bij een kleine toename van stikstofdepositie sprake kan zijn van significante negatieve effecten. In dat geval is een passende beoordeling noodzakelijk.

Wet Stikstofreductie en natuurverbetering
Het doel van de wet stikstofreductie en natuurverbering is om de stikstofuitstoot te verlagen en de natuur te verbeteren. Het wetsvoorstel bevat een gedeeltelijke vrijstelling van de natuurvergunningsplicht voor de bouwsector. De vrijstelling geldt voor bouwactiviteiten in de bouw-, aanleg- en sloopfase, waarin emissies tijdelijk en beperkt zijn. Deze vrijstelling maakt vergunningverlening voor de aanleg/bouw van onder andere woningen, utiliteitsbouw, energieprojecten en activiteiten in de grond-, weg- en waterbouw makkelijker. Deze vrijstelling geldt alleen voor de effecten als gevolg van stikstofdepositie en niet voor eventuele andere effecten als gevolg van het project op Natura-2000 gebieden (bijvoorbeeld verstoring). De vrijstelling is verder uitgewerkt in het Besluit stikstofreductie en natuurverbetering (Bsn). Deze wet is op 1 juli 2021 in werking getreden.

3. Uitgangspunten

Aanlegfase
Door de inwerkingtreding van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering op 1 juli 2021 geldt er voor de aanlegfase een vrijstelling voor de bouwwerkzaamheden. Deze vrijstelling geldt voor de effecten als gevolg van stikstofdepositie. Onder de vrijstelling valt onder andere het bouwen en slopen van een bouwwerk en de vervoersbewegingen die samenhangen met de werkzaamheden. Dit zijn ook de bronnen waar emissies te verwachten te zijn in de realisatiefase van de beoogde ontwikkeling. Omdat voor deze werkzaamheden een vrijstelling geldt, is een berekening voor de realisatiefase niet nodig.

Verkeersbewegingen beoogde situatie
Op basis van gegevens van eerdere edities van het evenement en verwachte bezoekersaantallen, is voor de komende editie het verwacht aantal verkeersbewegingen van en naar het evenement bepaald. Deze verkeersbewegingen zijn onder te verdelen in logistieke verkeersstromen (lichte personenauto's/bestelbusjes en zwaar vrachtverkeer) en verkeersstromen van bezoekers (lichte personenauto's). In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de verkeersgeneratie voor, tijdens en na het evenement. Deze aantallen dienen als input voor de stikstofberekening. Voor de berekening is het rekenjaar 2022 gehanteerd.

Tabel 1 Verkeersgeneratie Het Pauperparadijs in mvt/jaar (heen en terug)

	Licht	Zwaar	Omschrijving
Leveringen	116		Aanvoer catering
Personeel	5.916		Woon-werkverkeer personeel (parkeerterrein IND)
Bezoekers	32.400		Parkeren parkeerterrein Gevangenismuseum
	3.996		Parkeren berm Laan Weldadigheid

Leveringen
Inclusief repetities wordt de voorstelling Het Pauperparadijs 58 keer opgevoerd. De aan- en afvoer van catering vindt elke dag 1 keer plaats en zorgt voor 116 lichte verkeersbewegingen (bestelbusje). De leveringen worden gedaan bij de ingang van het Gevangenismuseum en dit verkeer wikkelt af over de Oude gracht, Haulerweg en Laan van Weldadigheid. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat dit verkeer op in het heersend verkeersbeeld.

Personeel
Bij iedere voorstelling zijn circa 51 werknemers betrokken. Uitgaande van 58 voorstellingen (inclusief repetities) zorgen zijn voor totaal 5.916 lichte verkeersbewegingen. Personeel parkeert op het parkeerterrein van IND, de aanrijroute is vanaf de provinciale weg N919 via de Laan van Weldadigheid, Eikenlaan en Hospitaallaan. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat dit verkeer op in het heersend verkeersbeeld.

Bezoekers
In het Parkeerplan voor Het Pauperparadijs 2020 (versie 19 februari 2020) is berekend dat de 1.132 bezoekers per voorstelling met circa 337 personenauto's naar de voorstellingen komen. Zij parkeren op het parkeerterreinen van het Gevangenismuseum, in de berm van de Laan Weldadigheid. In de stikstofberekening is er van uitgegaan dat de inzet van eventuele overloopterreinen niet nodig is. De aanrijroutes verschillen per parkeerterrein en zijn tevens terug te vinden in het Parkeerplan. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat het verkeer op in het heersend verkeersbeeld.

'Opgaan in het heersende verkeersbeeld' is het geval op het moment dat het aan- en afrijdende verkeer, conform de Instructieregels voor Aerius juli 2020, zich heeft verdund tot enkele procenten van het reeds aanwezige verkeer. In figuur 3 is te zien hoe verkeersaantallen uit tabel 1 als lijnbronnen in de berekening zijn ingevoerd.

Materieelinzet beoogde situatie
Voor, tijdens en na het evenement is verder sprake van materieelinzet, dit materieel zorgt voor stikstofemissies. Zo zal er gedurende het evenement een aggregaat draaien die stroom opwekt voor de podiumtechniek. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de materieelinzet. Het elektrische materieel is daarbij buiten beschouwing gelaten. Er wordt uitgegaan van een gemiddeld brandstofverbruik van 15 liter per uur en stage klasse III A. De emissie is als puntbron ingevoerd.

Tabel 2 Materieelinzet Het Pauperparadijs

Materieelinzet	STAGE klasse	Draaiuren	Brandstof verbruik	Totaal brandstofverbruik*
Aggregaat	III A, 75 – 130 kW, bouwjaar 2007	455 uur	15 liter/uur	6.825 liter brandstof

* het brandstofverbruik in rood (liter/jaar) is ingevoerd in AERIUS

Resultaten
Uit de stikstofberekening met AERIUS Calculator (2020) blijkt een stikstofdepositie van maximaal 0,03 mol/ha/j op het overbelaste stikstofgevoelige Natura-2000 gebied 'Fochteloërveen' (zie figuur 3) en 0,01 mol/ha/j op het overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000-gebied 'Norgerhoit'. Op basis van deze uitkomst is een significant negatief effect op Natura 2000 als gevolg van stikstofdepositie niet uit te sluiten. Derhalve is de voorgenomen ontwikkeling niet mogelijk binnen het kader van de Wet natuurbescherming. Zowel de verkeersbewegingen als de materieelinzet hebben hier een bijdrage in. Wanneer de stage klasse van het aggregaat IV, 75 – 130, bouwjaar 2015 is en ook zonder de invoering van het aggregaat vindt er door de verkeersbewegingen van bezoekers en personeel een te hoge depositie plaats op het overbelaste stikstofgevoelige Natura-2000 gebied 'Fochteloërveen' (0,01 mol/ha/j).

Figuur 3 Resultaat stikstofberekening Het Pauperparadijs

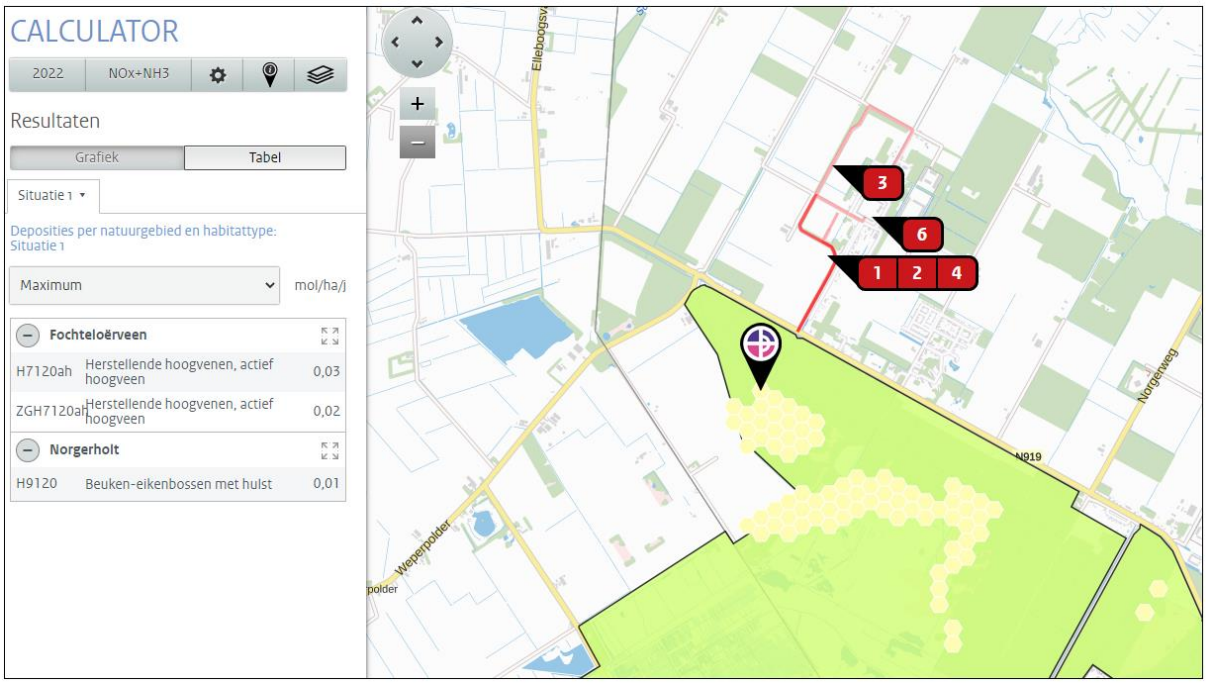

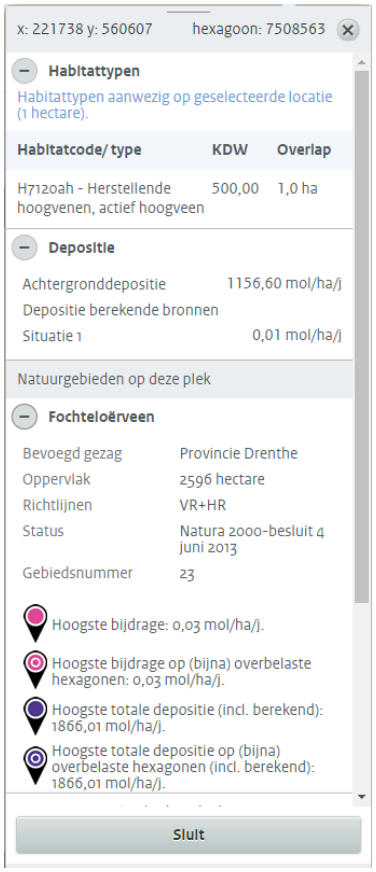

Passende beoordeling Pauperparadijs

Rho

ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE

CODE 2020065_DEF01 / 25-03-2020

INHOUDSOPGAVE **blz**

1. INLEIDING **1**

1. 1. Aanleiding 1
1. 2. Doel van deze passende beoordeling 2

2. METHODE **3**

2. 1. Algemeen 3
2. 2. Veldbezoek 3
2. 3. Invoer AERIUS 4

3. RESULTATEN AERIUS CALCULATOR **6**

4. ECOLOGISCHE EFFECTBOORDELING **7**

4. 1. Indeling 7
4. 2. Instandhoudingsdoelen Fochteloërveen 7
4. 3. Effecten op H7120ah - Herstellende hoogvenen, actief hoogveen 8
4. 4. Gevolgen voor soorten 15

5. CONCLUSIES **17**

Bijlage 1 Bronnenlijst
Bijlage 2 AERIUS-berekening

1. INLEIDING

1. 1. Aanleiding

In Veenhuizen, gemeente Noordenveld (provincie Drenthe) worden in de zomer van 2020 nieuwe voorstellingen opgevoerd van Het Pauperparadijs. Dit evenement vindt plaats op de binnenplaats van het Gevangenismuseum aan de Oude Gracht te Veenhuizen en er zullen in dit kader gedurende in de maanden juni, juli en augustus 2020 maximaal 58 voorstellingen plaatsvinden. Met de aanlegfase (op- en afbouw) en gebruiksfase gaan verkeersbewegingen en de inzet van materieel gepaard. Voorliggende notitie beschrijft de uitgangspunten en resultaten van de stikstofberekening van het evenement. Figuur 1 geeft de globale ligging van het evenemententerrein en de verschillende parkeerterreinen weer.

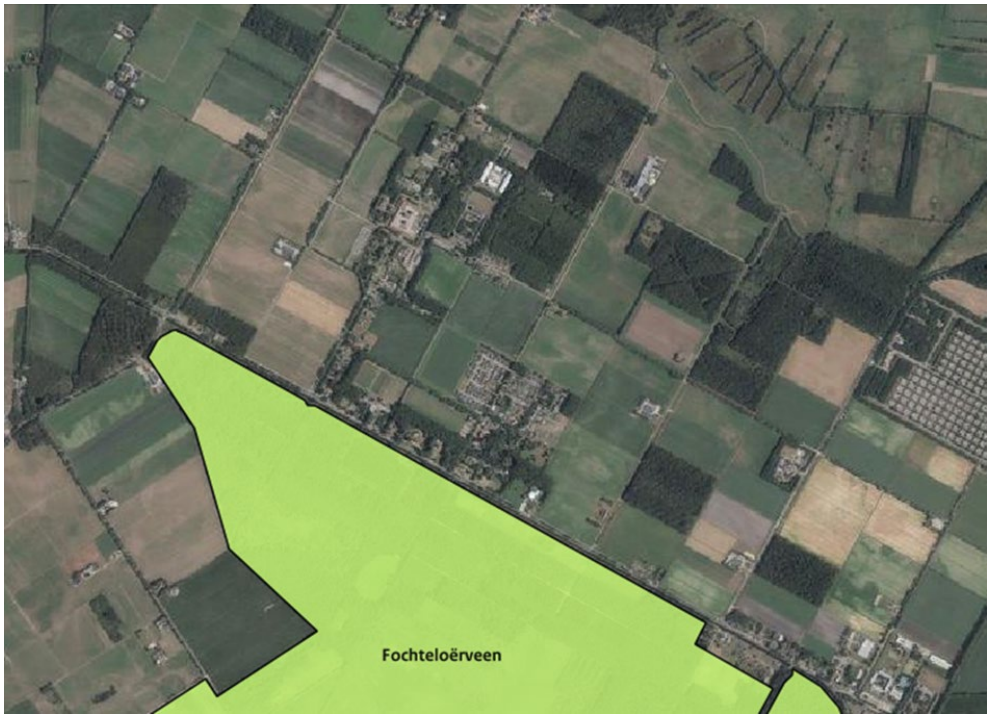

Figuur 1 Ligging projectgebied (rood) t.o.v. Natura 2000 (groen)

Om het evenement plaats te laten vinden, wordt de binnenplaats gebruikt als evenementterrein. Dit leidt tot een tijdelijke verkeerstoename. Verder worden tijdens het evenement en de op- en afbouw machines ingezet. Deze verkeerstoename en materieelinzet zullen leiden tot een toename van stikstofemissies vanuit het gebied.

De locatie ligt op ruim 800 m afstand van het Natura 2000-gebied 'Fochteloërveen' (zie figuur 1). Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2020) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke extra depositie op qua stikstof "overbelaste" habitats in Natura 2000. Significante effecten op Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat een passende beoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.

1. 2. Doel van deze passende beoordeling

In 2014 werd geoordeeld dat het uitgesloten is dat negatieve effecten optreden op de omliggende Natura 2000-gebieden en de aangewezen natuurwaarden daarvan. De redenen hiervoor waren: de relatief grote afstand tot het projectgebied, het gebruik van het (tussenliggende) gebied en de beperkte aard en omvang van het beoogde initiatief. Ten aanzien van de meeste aspecten is die beoordeling voor de plannen van 2020 nog actueel[1]. Mogelijke uitzondering hierop is stikstofdepositie.

De voorliggende passende beoordeling richt zich derhalve alleen op de effecten van stikstof. In dit kader wordt onderzocht of de berekende depositietoenames kunnen leiden tot significante gevolgen voor het Natura 2000-gebied Fochteloërveen, gelet op de instandhoudingsdoelen die voor dit gebied gelden.

[1] Vries, E.W. de, 2020. Actualisatie van ecologische beoordeling van het theaterstuk 'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen. A&W-notitie 20-014. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

2. METHODE

2. 1. Algemeen

Deze passende beoordeling is uitgevoerd in de volgende stappen:

1. Met het rekenprogramma AERIUS Calculator 2020 is de toename berekend van de stikstofdepositie binnen Natura 2000-gebieden als gevolg van het Pauperparadijs. Deze berekening is gebaseerd op een analyse van de extra verkeersgeneratie en de inzet van stikstofemitterend materieel op het terrein (paragraaf 2.2).
2. Vervolgens is beoordeeld voor welke habitattypen in het beïnvloede gebied een overschrijding plaatsvindt van de kritische depositiewaarde (KDW) van de betreffende habitattypen. Wanneer de achtergronddepositie inclusief het effect van het Pauperparadijs deze KDW niet overschrijdt, kan een effect op dat habitattype uitgesloten worden. Alleen habitattypen waarvoor op enig punt binnen de beïnvloede Natura 2000-gebieden een overschrijding van de KDW plaatsvindt zijn van belang voor de effectbeoordeling (hoofdstuk 4).
3. Bij overschrijding van de KDW is een effect van toename van stikstofdepositie op voorhand niet uitgesloten. Of er ook daadwerkelijk een aantasting van het habitattype plaatsvindt, is afhankelijk van de specifieke situatie waarin een gebied, en daarbinnen de betreffende habitattypen, verkeren. Door middel van een ecologische beoordeling van de bestaande kwaliteit van de habitattypen, de factoren die deze kwaliteit bepalen en een beoordeling van de (al dan niet zichtbare) gevolgen die de al aanwezige overschrijding van de KDW op deze habitattypen hebben, is een oordeel gegeven over het bijkomende effect van toename van stikstofdepositie in het gebied. De centrale vraag hier is of het uitgesloten kan worden dat deze toenames zullen leiden tot aantasting van de kwaliteit van de habitattypen. Deze beoordeling heeft plaatsgevonden aan de hand van informatie in de gebiedsanalyses en beheerplannen voor het betrokken Natura 2000-gebied en de zogenaamde profielendocumenten van het ministerie van LNV voor de betrokken habitattypen. Daarnaast is gebruik gemaakt van informatie die is verzameld tijdens verschillende veldbezoeken.
4. De passende beoordeling wordt afgesloten met conclusies ten aanzien van de vraagstelling: kan met zekerheid worden vastgesteld dat er geen significante gevolgen optreden voor de Natura 2000-gebieden door de - tijdelijke toename van stikstofdepositie als gevolg van het Pauperparadijs (hoofdstuk 5)?

2. 2. Veldbezoek

Op 18 maart 2020 is een veldbezoek verricht door [redacted] Rho Adviseurs) en [redacted] Staatsbosbeheer). Daarbij is informatie verzameld over de knelpunten en kansen met betrekking tot de instandhoudingsdoelen van de habitats en soorten in het effectgebied van het Pauperparadijs. Deze informatie is betrokken bij de effectbeoordeling in hoofdstuk 4.

2. 3. Invoer AERIUS

Voor het berekenen van de stikstofdepositie als gevolg van het Pauperparadijs zijn de volgende gegevens ingevoerd in AERIUS Calculator.

Verkeersbewegingen
Op basis van gegevens van eerdere edities van het evenement en verwachte bezoekersaantallen, is voor de komende editie het verwachte aantal verkeersbewegingen van en naar het evenement bepaald. Deze verkeersbewegingen zijn onder te verdelen in logistieke verkeersstromen (lichte personenauto's/bestelbusjes en zwaar vrachtverkeer) en verkeersstromen van bezoekers (lichte personenauto's). In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de verkeersgeneratie voor, tijdens en na het evenement.

Tabel 1 Verkeersgeneratie Het Pauperparadijs in mvt/jaar (heen en terug)

	Licht	Zwaar	Omschrijving	Toelichting
Leveringen	116		Aanvoer catering	1 busje * 58 voorstellingen (incl. repetitie) * 2 (heen en terug)
		78	Aan- en afvoer t.b.v. op- en afbouw	Detailgegevens initiatiefnemer
Personeel	240		Woon-werkverkeer werknemers op- en afbouw	6 auto's * 20 werkdagen * 2 (heen en terug)
	5.916		Woon-werkverkeer personeel (parkeerterrein IND)	51 auto's * 58 voorstellingen (incl. repetitie) * 2 (heen en terug)
Bezoekers	36.072		Parkeren parkeerterrein Gevangenismuseum	334 parkeerplaatsen * 54 voorstellingen (excl. repetitie) * 2 (heen en terug)
	324		Parkeren terrein Bitter en Zoet (overloopterrein)	3 parkeerplaatsen * 54 voorstellingen (excl. repetitie) * 2 (heen en terug)

Bovenstaande getallen worden hieronder toegelicht.

<u>Leveringen</u>
Inclusief repetities wordt de voorstelling Het Pauperparadijs 58 keer opgevoerd. De aan- en afvoer van catering vindt elke dag 1 keer plaats en zorgt voor 116 lichte verkeersbewegingen (bestelbusjes). Het aan- en afvoeren van decorstukken, locatievoorzieningen, licht en geluid, containerwanden, afval en diesel t.b.v. de aggregaten zorgt in totaal voor 78 vrachtwagenbewegingen (heen en terug). De leveringen worden gedaan bij de ingang van het Gevangenismuseum en dit verkeer wikkelt af over de Oude Gracht, Haulerweg en Laan van Weldadigheid. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat dit verkeer op in het heersend verkeersbeeld. Dit betreft het moment waarop het aan- en afrijdende verkeer zich door zijn snelheid en rij- en stopgedrag nog niet, dan wel niet meer onderscheidt van het overige verkeer dat zich op de betrokken weg bevindt. Op grond van jurisprudentie worden de gevolgen voor het milieu van het af- en aanrijdend verkeer niet meer aan het in werking zijn van de inrichting toegerekend wanneer dit verkeer kan worden geacht te zijn opgenomen in het heersende verkeersbeeld.

Personeel

Bij de op- en afbouw van het evenemententerrein en de uitvoering van de voorstellingen zijn werknemers betrokken. Het woon-werkverkeer van dit personeel zorgt voor verkeersbewegingen. Het op- en afbouwen duurt ongeveer 20 dagen, 6 personenauto's rijden dan iedere dag heen en terug. Dit zorgt voor 240 lichte verkeersbewegingen. Verder zijn bij iedere voorstelling circa 51 werknemers betrokken. Uitgaande van 58 voorstellingen (inclusief repetities) zorgen zijn voor totaal 5.916 lichte verkeersbewegingen. Personeel parkeert op het parkeerterrein van IND, de aanrijroute is vanaf de provinciale weg N919 via de Laan van Weldadigheid, Eikenlaan en Hospitaallaan. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat dit verkeer op in het heersend verkeersbeeld.

Bezoekers

In het Parkeerplan voor Het Pauperparadijs 2020 (versie 19 februari 2020) is berekend dat de 1.132 bezoekers per voorstelling met circa 337 personenauto's naar de voorstellingen komen. Zij parkeren op het parkeerterreinen van het Gevangenismuseum, in de berm van de Laan Weldadigheid. In de stikstofberekening is er van uitgegaan dat de inzet van eventuele overloopterreinen niet nodig is. De aanrijroutes verschillen per parkeerterrein en zijn tevens terug te vinden in het Parkeerplan. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat het verkeer op in het heersend verkeersbeeld.

Materieelinzet

Voor, tijdens en na het evenement is sprake van materieelinzet die zorgt voor stikstofemissies. Zo zal er gedurende het evenement een aggregaat draaien dat stroom opwekt voor de podiumtechniek en heftrucks worden ingezet om het terrein op en af te bouwen. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de materieelinzet. Het elektrische materieel is daarbij buiten beschouwing gelaten. Er wordt uitgegaan van een gemiddeld brandstofverbruik van 15 liter per uur. Er wordt materieel met een verschillend bouwjaar en vermogen (STAGE klasse) ingezet, deze verdeling is eveneens gespecificeerd in onderstaande tabel. Omdat de machines verspreid over het terrein worden ingezet is de emissie ingevoerd als vlakbron.

Tabel 2 Materieelinzet Het Pauperparadijs

Materieelinzet	STAGE klasse	Draaiuren	Brandstof-verbruik	Totaal brandstofverbruik*
Aggregaat	III A, 76 - 83 kW	455 uur	15 liter/uur	**6.825 liter**
Heftrucks (4 stuks)	IV, 130 - 560 kW	101 uur	15 liter/uur	**1.515 liter**

Bij de berekeningen is het rekenjaar 2020 gehanteerd.

3. RESULTATEN AERIUS CALCULATOR

Uit de stikstofberekening met AERIUS Calculator blijkt een stikstofdepositie van 0,01-0,02 mol/ha/jr op het overbelaste stikstofgevoelig habitat H7120 - Herstellende hoogvenen (zie figuur 2). Dit habitat kent een kritische depositiewaarde van 500 mol/ha/jr terwijl de laagste achtergronddepositie in het effectgebied volgens AERIUS Calculator 1257,93 mol/ha/jr bedraagt. Op basis van deze uitkomst is een significant negatief effect op Natura 2000 als gevolg van de berekende extra stikstofdepositie niet op voorhand uit te sluiten en is een nadere analyse nodig van de ecologische gevolgen van deze depositie.

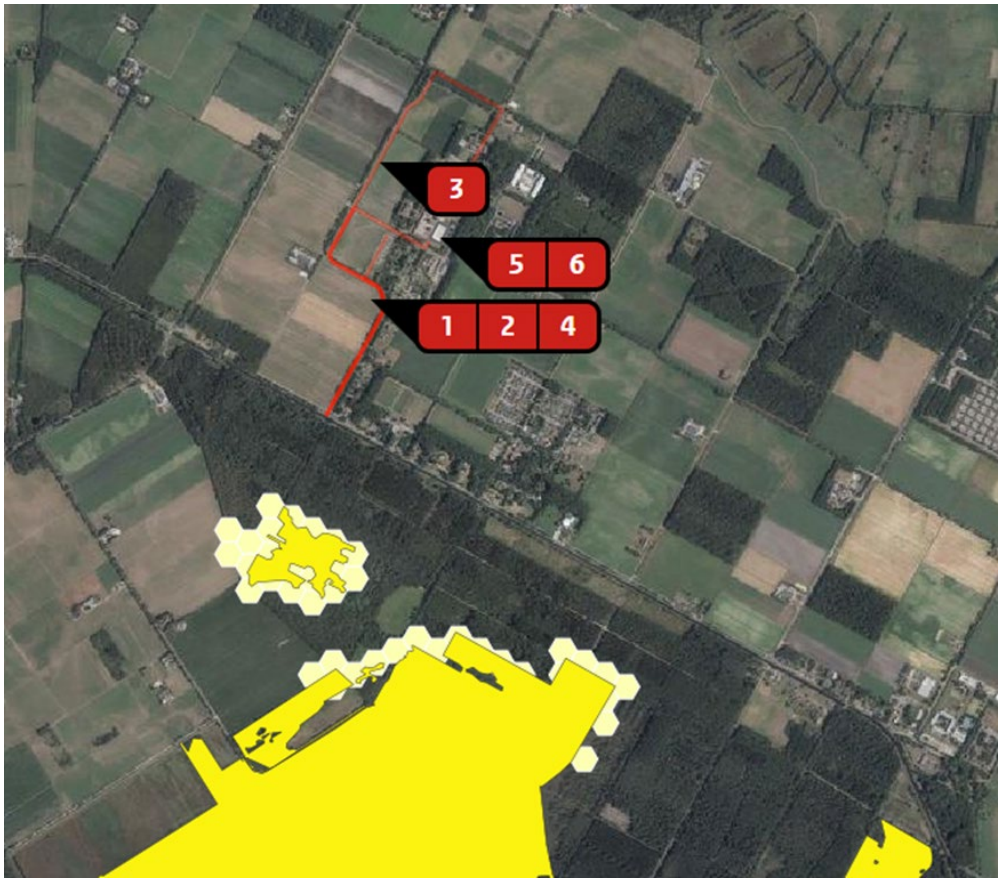

Figuur 2 Effectgebied stikstofdepositie(lichtgele hexagonen) op H7120ah (donkergeel)

4. ECOLOGISCHE EFFECTBOORDELING

4. 1. Indeling

In deze paragraaf wordt voor het betreffende habitattype H7120ah beoordeeld of met zekerheid kan worden uitgesloten dat de toename van de stikstofdepositie leidt tot significante - negatieve - effecten voor Natura 2000 (Wnb, art. 2.7 lid 2).
Hierbij zijn achtereenvolgens de volgende analyses uitgevoerd:

- Beoordeling gebiedsanalyse en beheerplan over staat van instandhouding en stikstof als knelpunt bij realiseren instandhoudingsdoelstellingen: is stikstof wel een probleem voor de kwaliteit van de habitats in het gebied? Hierbij zijn ook generieke maatregelen die zijn opgenomen in het beheerplan mee beschouwd, voor zover dit geen PAS-maatregelen zijn.
- Beoordeling in het veld: wat is de huidige verspreiding en kwaliteit van habitattypen. Op 18 maart 2020, is een veldbezoek aan het gebied afgelegd door een ecoloog van Rho en de ecoloog van terreinbeheerder Staatsbosbeheer, waarbij relevante informatie over het habitattype is verzameld.
- Finale beoordeling: leidt de berekende toename van de stikstofdepositie tot significante - negatieve - effecten op Natura 2000?

4. 2. Instandhoudingsdoelen Fochteloërveen

Tabel 3 Instandhoudingsdoelen Fochteloërveen (bron: https://www.natura2000.nl/gebieden/friesland/fochteloerveen/fochteloerveen-doelstelling)

	doelst. opp.vl.	doelst. kwal.	doelst. pop.	draag-kracht aantal vogels
Habitattypen				
H2320 - Binnenlandse kraaiheibegroeiingen	=	=		
H4030 - Droge heiden	=	=		
H7120 - Herstellende hoogvenen	> (<)	>		
H4010A - Vochtige heiden	>	=		
H7110A - Actieve hoogvenen	>	>		
Habitatsoorten				
H1042 - Gevlekte witsnuitlibel	=	=	=	
Broedvogels				
A008 - Geoorde fuut	=	=	13 pr	
A119 - Porseleinhoen	=	=	20 pr	
A275 - Paapje	=	=	60 pr	
A276 - Roodborsttapuit	=	=	65 pr	
Niet-broedvogels				
A037 - Kleine zwaan	=	=		90
A038 - Wilde zwaan	=	=		100

	doelst. opp.vl.	doelst. kwal.	doelst. pop.	draag-kracht aantal vogels
A702 - Toendrarietgans	=	=		11.100
A041 - Kolgans	=	=		2.300
A052 - Wintertaling	=	=		600
A056 - Slobeend	=	=		40

Legenda	
SVI lande-lijk	Landelijke Staat van Instandhouding (-- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig)
=	Behoudsdoelstelling
>	Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
> (<)	uitbreiding oppervlakte, maar mag achteruit gaan ten gunste van andere in besluit met name genoemde waarde

Alle kwalificerende habitats uit bovenstaande tabel gelden als stikstofgevoelig en overbelast. Daarnaast gelden de leefgebieden van de kwalificerende soorten gevlekte witsnuitlibel, geoorde fuut, paapje en roodborsttapuit als stikstofgevoelig[2]. In het effectgebied uit figuur 2 zijn uit de periode 2010-2020 alleen waarnemingen bekend van paapje (2) en roodborsttapuit (84)[3].

In de onderstaande paragrafen worden de effecten van de extra stikstofdepositie beschreven voor H7120ah - Herstellende hoogvenen, actief hoogveen, paapje en roodborsttapuit. Het betreft de enige Natura 2000-doelhabitats/soorten voor het Fochteloërveen die binnen het effectgebied aanwezig zijn.

4. 3. Effecten op H7120ah - Herstellende hoogvenen, actief hoogveen

4.3.1. Beschrijving van het habitattype

De habitattypen H7120 Herstellende hoogvenen en H7110A Actieve hoogvenen worden hier gezamenlijk beschreven. Deze habitattypen zijn in hoge mate vergelijkbaar qua landschapsecologische processen en problematiek. Bovendien mag het areaal H7120 Herstellende hoogvenen afnemen ten gunste van het habitattype H7110A Actieve hoogvenen.

Dit habitattype betreft hoogveenrestanten waar - in ieder geval ten dele - nog een veenpakket aanwezig is en hoogveenherstel gaande is of tenminste naar verwachting mogelijk is. Het type H7120 heeft betrekking op herstellende hoogvenen op landschapsschaal. Het omvat (een deel van) de volgende elementen: hoogveenbulten, hoogveenslenken en veenputten met veenmos, zure wateren, heidevegetaties, vergraste veenbodems, struwelen en bossen. Het doel van hoogveenherstel is te komen tot hoogveenkernen die met een goed functionerende acrotelm (bestaande uit veenmosbegroeiingen) een stabiele water-

2 Gebiedsanalyse Pas Fochteloërveen, 2017
3 www.waarneming.nl

stand kunnen handhaven. Voor zover hiervan sprake is, voldoet het habitattype aan de definitie van het habitattype Actieve hoogvenen (H7110_A). 'Herstellende hoogvenen' is dus het enige habitattype waarvan het in principe steeds de bedoeling is dat het ten dele vervangen wordt door een andere habitattype, namelijk 'Actieve hoogvenen'.

Bij een goed functionerende acrotelm is er sprake van actieve hoogveenvorming. Actieve hoogveenvorming houdt in dat de door veenmossen gedomineerde vegetatie meer organisch materiaal vormt dan er wordt afgebroken. Het levende hoogveen houdt veel regenwater vast en in het natte, zure hoogveenmilieu verteren afgestorven plantendelen heel langzaam, waardoor ze zich ophopen. Het systeem groeit dus omhoog en houdt als een spons water vast. Kenmerkend zijn dominantie van veenmossen, een microreliëf met tot circa 50 centimeter hoge bulten en slenken en permanent hoge waterstanden.

4.3.2. Instandhoudingsdoel

De instandhoudingsdoelstelling van het habitattype H7120ah - Herstellende hoogvenen, actief hoogveen in het Natura 2000-gebied Fochteloërveen is uitbreiding oppervlakte, maar het areaal mag achteruit gaan ten gunste van andere in het aanwijzingsbesluit met name genoemde waarden (in dit geval H7110A Actieve hoogvenen). Qua kwaliteit van het habitat geldt er een verbeteropgave.

4.3.3. Verspreiding in het Natura 2000-gebied

Op basis van het Beheerplan is in het Fochteloërveen 1488 hectare Herstellende hoogvenen aanwezig en 0,38 hectare Actieve hoogvenen. Verder is er een Zoekgebied voor Herstellende hoogvenen (ZgH7120) van ruim 100 hectare. De onduidelijkheid over het voorkomen van het habitattype in dit zoekgebied heeft te maken met het al dan niet aanwezig zijn van een veenbodem, in relatie met uitgevoerde plagwerkzaamheden en het verdwijnen van veen door mineralisatie van organisch materiaal (veen). Bij de effectbeschrijving in hoofdstuk 4 wordt verder geen onderscheid gemaakt tussen het habitat en het zoekgebied, gezien dezelfde gevoeligheid voor abiotische factoren als stikstofdepositie.

4.3.4. Ecologische vereisten

Voor de ontwikkeling van hoogveen zijn hoge en constante grondwaterstanden nodig. De grondwaterstand dient gedurende een groot deel van het jaar aan of net onder maaiveld te staan. In de zomer dient de grondwaterstand niet verder weg te zakken dan circa 30 centimeter. De compartimentering en andere hydrologische herstelmaatregelen hebben tot verbetering geleid in het centrale deel van het veen, maar vooral in een brede randzone en in de omgeving van de Schaapshokwijk is nog steeds sprake van grote schommelingen. Voor een uitbreiding van hoogveenvegetaties is een stabielere waterstand gewenst waarbij de stijghoogte van het diepere grondwater tot aan de veenbodem reikt.

Tabel 3 geeft de abiotische randvoorwaarden voor dit habitattype, conform het profieldocument van het ministerie van LNV.

Tabel 3 Abiotische randvoorwaarden voor H7120ah

H7120 Herstellende hoogvenen

Zuurgraad	basisch	neutraal-a	neutraal-b	zwak zuur-a	zwak zuur-b	matig zuur-a	matig zuur-b	zuur-a	zuur-b

Voor hoogveenherstel vanuit een aquatische situatie is de beschikbaarheid van voldoende koolstof in de waterlaag vereiste. Deze beschikbaarheid van koolstof wordt gestimuleerd wanneer er een gradiënt is van zuur water in de toplaag naar gebufferd water in het onderliggend substraat/restveen.

Vochttoestand	diep water	ondiep permanent water	ondiep droog-vallend water	's winters inunderend	zeer nat	nat	zeer vochtig	vochtig	matig droog	droog

Zoutgehalte	zeer zoet	(matig) zoet	zwak brak	licht brak	matig brak	sterk brak	zout

Voedselrijkdom	zeer voedselarm	matig voedselarm	licht voedselrijk	matig voedselrijk-a	matig voedselrijk-b	zeer voedselrijk	uiterst voedselrijk

Overstromings-tolerantie	dagelijks lang	dagelijks kort	regelmatig	incidenteel	niet

Gemiddeld Laagste Grond-waterstand	zelden wegzakkend	nauwelijks wegzakkend	zeer ondiep-a	zeer ondiep-b	ondiep-a	ondiep-b	matig diep-a	matig diep-b	diep

Voor een goede veenmosgroei is het verder noodzakelijk dat de bedekking van kruiden, struiken en bomen, die van nature slechts zeer beperkt aanwezig zijn in Nederlandse hoogvenen, beperkt blijft. Bij een te grote kruidlaagbedekking (> 70%) is in aangetast hoogveen aanvullend beheer noodzakelijk om overmatige beschaduwing van veenmossen tegen te gaan. Maaien en plaggen blijken beide effectief te zijn en de uitbreiding van veenmossen te bevorderen. Verder moet bosopslag in de vorm van berken en dennen worden verwijderd. Dit aanvullende beheer blijft nodig, zolang sprake is van verdroging en de stikstofdepositie zodanig hoog is dat vaatplanten kunnen domineren.

4.3.5. Knelpunten

Waterhuishouding

Dat de waterstanden niet hoog en stabiel genoeg zijn, wordt veroorzaakt door wegzijging van water naar de omgeving, ontwatering binnen het gebied en verdamping. De te grote wegzijging heeft als oorzaak de afstroming naar de aangrenzende, lager gelegen gebieden. De interne afwatering is niet optimaal door de aanwezigheid van wijken en greppels. Op sommige plekken zijn de wijken zelfs door de keileem gegraven. Hierdoor kan het water vrij wegzijgen in de onderliggende zandbodem.
Doordat bomen in vergelijking met heidevegetaties veel water verdampen zorgt bebossing voor extra verdamping. Dit negatieve effect geldt met name voor de bossen aan de noordzijde, binnen het effectgebied van het Pauperparadijs.

Voedingstoestand

De vergrassing met pijpenstrootje duidt op een te voedselrijke situatie en/of een te lage waterstand. Het lijkt erop dat de vorming van bultenvegetaties negatief beïnvloed wordt door de stikstofdepositie. De huidige stikstofdepositie is een factor twee hoger dan de KDW. De hardnekkige dominantie en plaatselijke toename van pijpenstrootje wordt waarschijnlijk veroorzaakt door een te hoog aanbod van voedingsstoffen in de toplaag van het veen. De hoge stikstofdepositie leidt tot verzadiging van deze toplaag met stikstof. Een deel van de stikstof kan worden opgenomen door de veenmossen. Als de maximale op-

namecapaciteit van het veenmospakket bereikt is, komen de voedingstoffen beschikbaar voor hogere planten. Vooral pijpenstrootje en berk (boomopslag) profiteren hiervan. Dit leidt tot verdringing van de typische hoogveensoorten. Dominantie van grassen en opslag leidt tot beschaduwing van de veenmossen die hierdoor minder snel groeien, waardoor herstel en ontwikkeling van de acrotelm uitblijft. Door te lage waterstand als gevolg van verdroging wordt dit effect versterkt.

Berk en pijpenstrootje zijn (in tegenstelling tot veenmossen) sterk verdampende vaatplanten. Zij zorgen voor extra waterverlies en daarmee verlaging van de grondwaterstand. Er dreigt een neerwaartse spiraal waarbij vermesting, toename van pijpenstrootje en berk en verdroging elkaar versterken.

4.3.6. Huidige kwaliteit

De Herstellende hoogvenen in het Fochteloërveen tonen, ondanks een stikstofdepositie die hoger is dan de KDW, een gunstige ontwikkeling dankzij de vele vernattingsmaatregelen in de afgelopen jaren. Het gebied is gecompartimenteerd, waterstanden zijn verhoogd en/of gestabiliseerd en in de randzones is de waterhuishouding aangepast en zijn hogere peilen gerealiseerd. Dit heeft geresulteerd in een positieve ontwikkeling (bron: Beheerplan, 2016).

Het kleine gedeelte Actieve hoogvenen ontwikkelt zich goed. Mede door het periodiek verwijderen van opslag van struiken en jonge boompjes is ook de kwaliteit van de Herstellende hoogvenen verbeterd. Lokaal is een toename te zien van typische bultvormende veenmossen als Sphagnum papillosum, S. magellanicum en S. rubellum. Er is een toename van veenmosvegetaties met onder meer wrattig veenmos, kleine veenbes en lavendelheide. Ook eenarig wollegras neemt in bedekking toe. Er vindt dus een ontwikkeling plaats in de richting van H7110A Actieve hoogvenen.

Er zijn echter nog veel vergraste situaties waar pijpenstrootje overheerst. In een aantal vernatte compartimenten neemt het aandeel pijpenstrootje zelfs toe. Ook ontbreken de voor Actief hoogveen kenmerkende veenmossen nog in grote delen van het gebied. Onder de veenmossen hebben de soorten die wat voedselrijkere omstandigheden prefereren (Sphagnum fallax, S. subnitens, S. palustre, S. fimbriatum) nog steeds een groot aandeel. De verwachting is dat het systeem zich bij optimaal herstel van de waterhuishouding nog beter kan ontwikkelen en de ook in de toekomst te hoge depositie van stikstof beter kan opvangen.

4.3.7. Maatregelen beheerplan

In het Fochteloërveen zijn de afgelopen jaren veel hydrologische herstelmaatregelen uitgevoerd. Verdere verbetering zal plaatsvinden door aanvullende hydrologische maatregelen. Binnen het effectgebied van het Pauperparadijs is verder de mogelijkheid tot omvorming van het aanwezige bos bepalend voor de toekomst van het herstellend hoogveen.

De bossen in de noordelijke randzone (met name het naaldbos) hebben een verdrogende werking door overmatige verdamping. Het huidige bosbeheer (met ontwatering) belemmert een peilbeheer dat is afgestemd op veenontwikkeling. Door het omvormen van een deel van dit bos kunnen de peilen omhoog in de randzone en wordt de uitbreiding van het habitattype Vochtige heiden en verbetering van het habitattype Herstellende hoogvenen mogelijk. Tevens zal hierdoor de waterstand minder fluctueren. Daarnaast vangt bos (en met name naaldbos) veel stikstof uit de atmosfeer in en zorgen de bomen voor bladval en stuifmeel voor een jaarlijkse aanvoer van mineralen, waaronder stikstof.

In de randzone is nu 172 hectare bos aanwezig waarvan circa 50% uit uitheemse boomsoorten bestaat. Er komen kleine arealen heidevegetatie voor. In deze zone vindt bosomvorming plaats waarna het aandeel korte (heide)vegetaties circa 25% bedraagt. Het naaldbos wordt omgevormd naar een door inheemse boomsoorten (> 80%) gedomineerd bos. Dit betekent dat 50% van het huidige areaal met naaldbos wordt omgevormd door met name Douglas en Japanse lariks uit deze zone weg halen. Bij de omvorming wordt een meer natuurlijke en geleidelijke overgang gerealiseerd met het open veengebied. Aanwezige geïsoleerd liggende heideterreintjes worden daarbij verbonden met het centrale veengebied.

De aanwezige greppels en sloten worden zoveel mogelijk verondiept, gedempt of afgedamd. Na de herinrichting kan hier plaatselijk het habitattype H4010 Vochtige heiden ontstaan. De hierboven genoemde inrichtingsmaatregelen zijn inmiddels gestart conform figuur 3. De omvorming vindt verspreid plaats over twee beheerplanperiodes (12 jaar).

Figuur 3 Bosomvorming noordelijke randzone en opheffen landbouw (bron: Staatsbosbeheer, 2020)

Daarnaast zullen aan de zuidzijde van het effectgebied vijf recent verworven agrarisch percelen (samen 26 ha) uit productie worden genomen. Deze percelen zijn de afgelopen jaren gebruikt voor de teelt van afwisselend gerst, aardappelen en mais (bron: www.boerenbunder.nl). Dit agrarische gebruik was reeds aanwezig op het moment van aanmelding van het Natura 2000-gebied Fochteloërveen bij de Europese Commissie (30-11-1998 Voor Vogelrichtlijn, 7-12-2004 voor Habitatrichtlijn) en kan dus worden aangemerkt als bestaand gebruik (zie ook figuur 4).

Figuur 4 Situatie voor aanmelding als Vogelrichtlijngebied

Het opheffen van de agrarische bemesting op deze percelen zal leiden tot een forse daling van de stikstofdepositie op het naastgelegen Natura 2000-gebied.

4.3.8. Het effect van het Pauperparadijs

Het Pauperparadijs voegt eenmalig maximaal 0,02 molN/ha/jr toe aan het habitat H7120 herstellend hoogveen. Dit is 0,0016 % van de laagste achtergronddepositie in het effectgebied.

Beoordeling gevolgen voor areaal en kwaliteit

Ten aanzien van de autonome ontwikkeling concludeert het beheerplan (2016) op grond van de argumenten in 4.3.6 en 4.3.7: De huidige depositie is aanmerkelijk hoger dan de betreffende KDW. Desondanks heeft er zich de laatste tijd een positieve ontwikkeling voorgedaan in beide habitattypen H7120 en H7110A. Dit is vermoedelijk een gevolg van de ingezette hydrologische maatregelen en het reguliere beheer. Voor de komende beheerplanperioden zijn aanvullende hydrologische maatregelen voorgesteld. Daarnaast wordt een aantal effectgerichte maatregelen voorgesteld. Vanwege de positieve tendens in kwaliteit en areaal, en het feit dat er zowel binnen als buiten het gebied aanvullende systeemmaatregelen genomen gaan worden, is de inschatting dat de instandhoudingsdoe-

len niet in gevaar komen. Behoud van de habitattypen is geborgd en een toekomstige verbetering/uitbreiding is niet onmogelijk.

De Gebiedsanalyse PAS Fochteloërveen (2017) concludeert op basis van dezelfde argumenten: Wetenschappelijk gezien is er redelijkerwijs geen twijfel dat de instandhoudingsdoelen op termijn kunnen worden gehaald. Behoud is geborgd, dus verslechtering wordt voorkomen. 'Verbetering van de kwaliteit' of 'uitbreiding van de oppervlakte' van de habitattypen of leefgebieden kan in de gevallen waarin dit een doelstelling is in een tweede of derde tijdvak van dit programma aanvangen.

De extra depositie van maximaal 0,02 mol/ha/jr zal bovenstaande positieve trends niet wijzigen. Om een beeld te krijgen van de vermestende invloed van een éénmalige en kleine depositietoename van bijvoorbeeld 1 mol/ha is de volgende berekening illustratief[4].

- Een depositie van 1 mol N/ha komt overeen met 14 gram N per hectare.
- De productie van natuurlijke habitattypen loopt uiteen tussen 2000 en 6000 kg droge stof/ha/jaar[5]. Voor hoogveen ligt deze waarde waarschijnlijk dicht bij de ondergrens van 2000.
- Het aandeel in stikstof varieert tussen plantensoorten en omstandigheden: het drooggewicht van een plant bestaat gemiddeld voor 1,5% uit stikstof. Dit gemiddelde varieert van 0,5% bij houtachtige planten tot 5,0% bij peulvruchten[6].
- Voor de biomassaproductie van natuurlijke habitattypen is dus gemiddeld 30-90 kg N/ha/jaar nodig. Dit komt overeen met ca. 2150-6400 mol N/ha/jaar. Dit betreft de totale aanvoer van stikstof, dus ook vanuit bronnen naast atmosferische depositie zoals via grond- en oppervlaktewater, nalevering uit de bodem, mineralisatie van organische materiaal en natuurlijke bemesting (via zoogdieren of vogels).

De voor dit project berekende tijdelijke extra depositie van maximaal 0,02 mol/ha/jaar komt overeen met 0,001-0,003% van de jaarlijks benodigde hoeveelheid stikstof voor natuurlijke habitats. Ook wanneer deze dosis volledig ter beschikking komt aan de vegetatie, zal dit niet leiden tot meetbare veranderingen in groeisnelheid van individuele planten, en daarmee tot veranderingen in concurrentiepositie en ook geen veranderingen in de verhouding waarmee individuele soorten in de vegetatie voorkomen. Hieruit volgt dat een dergelijke extreem kleine tijdelijke depositietoename de kwaliteit van habitattypen en leefgebieden niet meetbaar kan aantasten.

Dit leidt tot de conclusie dat een beperkte en tijdelijke toename van stikstofdepositie van maximaal 0,02 mol/ha/jaar op locaties met een overschrijding van de KDW, bij gelijkblijvend of verbeterd beheer niet zal leiden tot veranderingen in de vegetatie die tot afname

4 Arcadis (2019): *" HANDREIKING KLEINE EN TIJDELIJKE STIKSTOFDEPOSITIES, Bouwstenen voor redeneerlijnen bij toestemmingsverlening voor tijdelijke projecten en activiteiten"*

5 Tolkamp, G.W., C.A. van den Berg, G.J. Nabuurs & A.F. Olsthoorn, 2006. *Kwantificering van beschikbare biomassa voor bio-energie uit Staatsbosbeheerterreinen*. Alterra, Wageningen. Alterra-rapport 1380.

6 https://www.nutrinorm.nl/nl-nl/Paginas/Hoofdelementen-Waarom-heeft-een-plant-stikstof-nodig.aspx#.XR4CmGaP6fg

van het areaal of verslechtering van de kwaliteit van het habitattype H7120 Herstellend hoogveen zullen leiden.

Daarbij is ook relevant dat de geprognotiseerde jaarlijkse afname van de achtergrondwaarde van stikstofdepositie in de periode 2020 - 2030 met gemiddeld 77 mol/ha/jaar[7] vele malen groter is dan de tijdelijke toename van maximaal 0,02 mol/ha/jr als gevolg van het Pauperparadijs. Per 2020 zal er reeds sprake zijn van een veel grotere daling van de depositie als gevolg van het opheffen van 26 ha agrarisch grondgebruik direct ten zuiden van het effectgebied.

4. 4. Gevolgen voor soorten

In het effectgebied van het Pauperparadijs binnen het Fochteloërveen zijn waarnemingen bekend van een tweetal kwalificerende soorten met een stikstofgevoelige leefgebied; paapje en roodborsttapuit, beide soorten van open terrein (op deze locatie H7120 Herstellend hoogveen). Hieronder wordt beschreven wat de gevolgen zijn van de eenmalige extra depositie van maximaal 0,02 mol/ha/jr op het behalen van de instandhoudingsdoelen voor beide soorten.

4.4.1. Paapje

Het Fochteloërveen heeft een opgave van draagkracht voor 60 broedparen paapjes. Het gebied bevat momenteel de grootste populatie paapjes van Nederland. De aantallen fluctueren van 50 paren in 2003 met een stijgende lijn naar 108 paar in 2011, dit in tegenstelling tot de landelijke trend. Na 2011 treedt een daling op, maar de aantallen zijn nog steeds ruim hoger dan het instandhoudingsdoel.

Het paapje komt verspreid over het gebied voor en dan met name in het open veengebied, met enige opslag. In de bosgebieden ontbreekt de soort. De Gebiedsanalyse PAS Fochteloërveen (2017) concludeert ten aanzien van deze soort: het doel van het paapje wordt ruimschoots gehaald. Er doet zich geen negatieve trend voor. De verbossing door stikstofdepositie wordt tegengegaan door opslagverwijdering en begrazing. Voor het paapje is het van belang dat dit beheer wordt voortgezet. De soort zal meeliften met de maatregelen die verspreid in het gebied plaats vinden, waaronder de omvorming van het bos langs de noordrand naar meer open terrein.

4.4.2. Roodborsttapuit

Voor de roodborsttapuit geldt een behoudsdoelstelling: voldoende geschikt leefgebied voor tenminste 65 broedparen. De roodborsttapuit is wat minder kritisch dan het paapje en zit in de wat drogere delen van heide- en hoogveengebieden. De Roodborsttapuit laat een licht fluctuerend aantal broedvogels zien, met een piek in 2000. De Gebiedsanalyse PAS Fochteloërveen (2017) concludeert ten aanzien van deze soort: het omvormen van bos gaat zeker roodborsttapuiten opleveren, de soort profiteert nu al in de delen die zijn gekapt bijvoorbeeld bij het Bankenbos. De piek in het aantal in 2001 duidt op voldoende

[7] Gebiedsanalyse Pas Fochteloërveen, 2017

draagkracht. Het doel (65 paar) wordt ruim gehaald.

4.4.3. Conclusie ten aanzien van soorten

De eenmalige extra depositie van maximaal 0,02 mol/ha/jr als gevolg van het Pauperparadijs zal geen effect op de kwaliteit of de omvang van het leefgebied van paapje en roodborsttapuit in het effectgebied (op deze locatie H7120 Herstellend hoogveen). De aantallen van beide soorten bevinden zich (ruim) boven het instandhoudingsdoel en de geplande en deels reeds genomen maatregelen voor areaaluitbreiding van open leefgebied in de vorm van heide en hoogveen zal gunstige effecten hebben op beide soorten.

5. CONCLUSIES

In Veenhuizen, gemeente Noordenveld (provincie Drenthe) worden in de zomer van 2020 nieuwe voorstellingen opgevoerd van Het Pauperparadijs. De in totaal 58 voorstellingen zullen gezamenlijk leiden tot een extra stikstofdepositie van maximaal 0,02 mol/ha/jr op het Natura 2000-gebied Fochteloërveen.

Het effectgebied herbergt het kwalificerende habitat H7120 herstellend hoogveen en maakt onderdeel uit van het verspreidingsgebied van twee kwalificerende broedvogelsoorten met een stikstofgevoelig leefgebied (paapje en roodborsttapuit).

Dankzij hydrologische herstelmaatregelen van de afgelopen decennia is de kwaliteit van H7120 herstellend hoogveen sterk verbeterd, ondanks dat de huidige achtergronddepositie aanmerkelijk hoger is dan de betreffende kritische depositiewaarde van H7120. Verdere verbetering zal plaatsvinden door aanvullende hydrologische maatregelen. Binnen het effectgebied van het Pauperparadijs zal verder het aanwezige bos geleidelijk worden omgevormd zodat de verdroging als gevolg van verdamping zal afnemen.

De voor dit project berekende tijdelijke extra depositie van maximaal 0,02 mol/ha/jaar komt overeen met 0,001-0,003% van de jaarlijks benodigde hoeveelheid stikstof voor natuurlijke habitats. Ook wanneer deze dosis volledig ter beschikking komt aan de vegetatie, zal dit niet leiden tot meetbare veranderingen in de groeisnelheid van individuele planten, en daarmee tot veranderingen in de concurrentiepositie en ook geen veranderingen in de verhouding waarmee individuele soorten in de vegetatie voorkomen.

Dit leidt tot de conclusie dat een beperkte en tijdelijke toename van stikstofdepositie van maximaal 0,02 mol/ha/jaar op locaties met een overschrijding van de KDW, bij gelijkblijvend of verbeterd beheer niet zal leiden tot veranderingen in de vegetatie die tot afname van het areaal of verslechtering van de kwaliteit van het habitattype H7120 Herstellend hoogveen zullen leiden.

Aanvullend is relevant dat de geprognotiseerde jaarlijkse afname van de achtergrondwaarde van stikstofdepositie in de periode 2020 - 2030 met gemiddeld 77 mol/ha/jaar vele malen groter is dan de tijdelijke toename van maximaal 0,02 mol/ha/jr als gevolg van het Pauperparadijs. Per 2020 zal er reeds sprake zijn van een aanzienlijke daling van de depositie als gevolg van het opheffen van 26 ha agrarisch grondgebruik direct ten zuiden van het effectgebied.

De instandhoudingsdoelen van paapje en roodborsttapuit worden ruimschoots gehaald. Er doet zich geen negatieve trend voor. Beide soorten zullen bovendien profiteren van verdere vernatting en het creëren van meer open heide en hoogveen met geleidelijke overgangen naar opgaand loofbos.

Gelet op het voorgaande kan met zekerheid worden vastgesteld dat er geen significante gevolgen optreden voor de Natura 2000-gebieden door de - tijdelijke - toename van stikstofdepositie als gevolg van het Pauperparadijs.

BIJLAGE 1 BRONNEN

Bronnen

- Dobben, H.F. van, R. Bobbink, D. Bal en A. van Hinsberg, 2012. Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en leefgebieden van Natura 2000. Wageningen, Alterra, Alterra-rapport 2397.
- Ministerie van EZ, geen jaartal. Profielendocumenten Natura 2000 habitattypen. Op www.synbiosis.alterra.nl.
- Ministerie van LNV, Steunpunt Natura 2000, 2010. Leidraad bepaling significantie. Nadere uitleg van het begrip 'significante gevolgen' uit de Natuurbeschermingswet. Steunpunt Natura 2000, Ede.
- Provincie Drenthe (2016); Beheerplan Fochteloërveen, Op weg naar een levend hoogveen
- Provincie Drenthe (2017); Gebiedsanalyse PAS Fochteloërveen (23)
- Rho-adviseurs voor Leefruimte (2020): "Pauperparadijs Veenhuizen, Parkeerplan 2020"

BIJLAGE 2 AERIUS-BEREKENING

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NOx).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
-	-, - -

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
-	S3Bvhvzsz3CN

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
16 maart 2020, 19:07	2020	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	91,53 kg/j
NH3	1,07 kg/j

Resultaten

Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied	Bijdrage
Fochteloërveen	0,02

Toelichting

Pauperparadijs

Locatie
Situatie 1

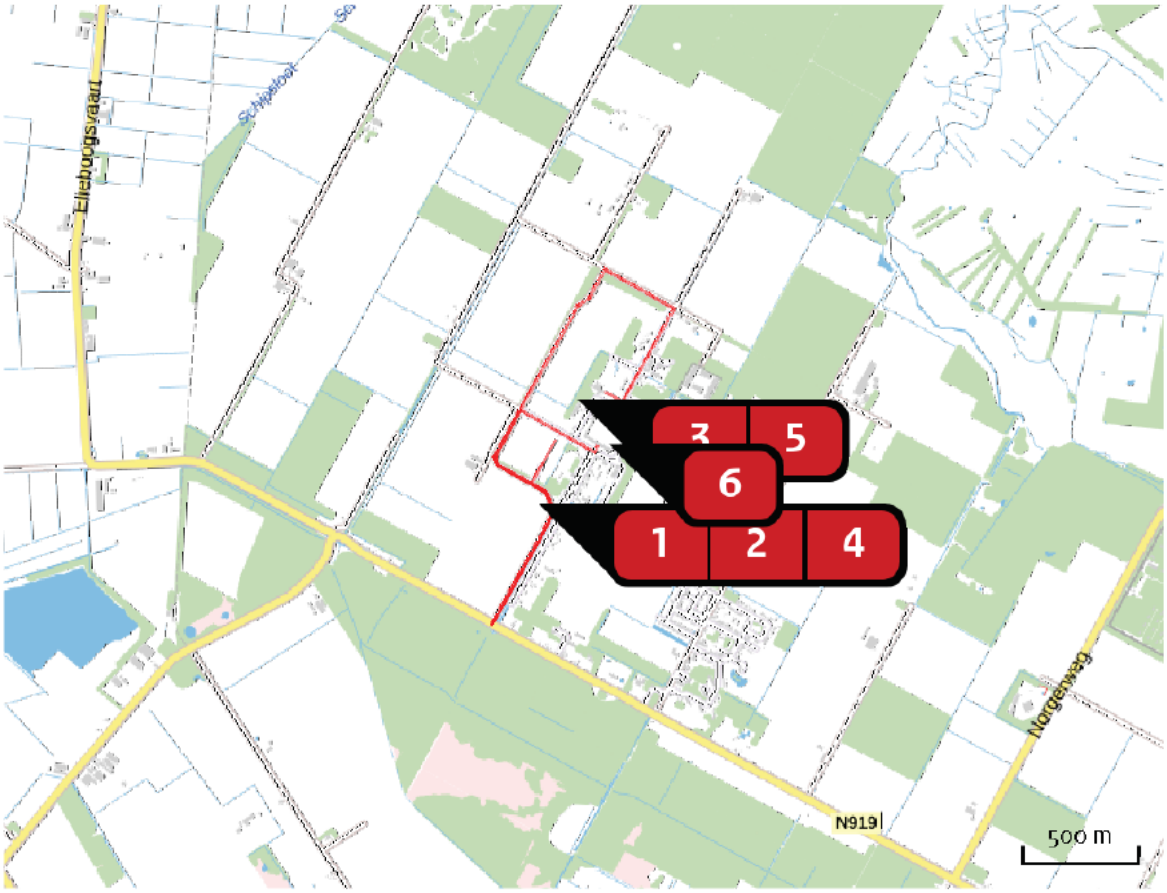

Emissie
Situatie 1

Bron Sector		Emissie NH3	Emissie NOx
1	Bezoekers - grote parkeerterrein Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	8,78 kg/j
2	Bezoekers - berm Laan Weldadigheid Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	1,34 kg/j
3	Personeel - terrein IND Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	4,96 kg/j
4	Leveranciers en logistiek Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j
5	Op- en afbouw Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie	-	1,83 kg/j
6	Aggregaat Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie	-	74,19 kg/j

Resultaten stikstof gevoelige Natura 2000 gebieden (mol/ha/j)

Natuurgebied	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
Fochteloërveen	0,02	

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Resultaten per habitattype
(mol/ha/j)

voor de 10 stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden met het hoogste resultaat

Fochteloërveen

Habitattype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H7120ah Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	0,02	
ZGH7120ah Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	0,01	

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Emissie (per bron)

Situatie 1

Naam	Bezoekers - grote parkeerterrein
Locatie (X,Y)	222026, 561636
NOx	8,78 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	32.400,0 / jaar	NOx	8,78 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

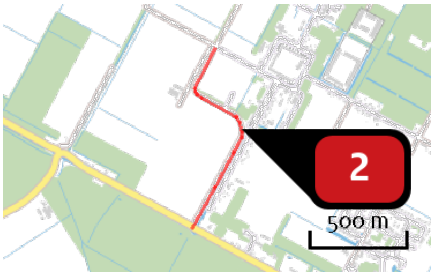

Naam	Bezoekers - berm Laan Weldadigheid
Locatie (X,Y)	222055, 561737
NOx	1,34 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	3.996,0 / jaar	NOx	1,34 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

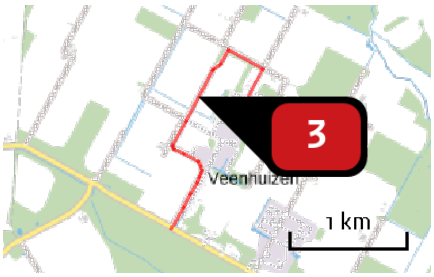

Naam	Personeel - terrein IND
Locatie (X,Y)	222035, 562357
NOx	4,96 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	5.916,0 / jaar	NOx	4,77 kg/j
			NH3	< 1 kg/j
Standaard	Licht verkeer	240,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

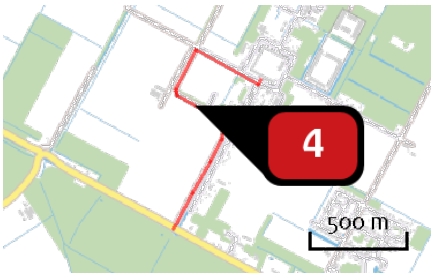

Naam	Leveranciers en logistiek
Locatie (X,Y)	221914, 561863
NOx	< 1 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	78,0 / jaar	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Licht verkeer	116,0 / jaar	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j

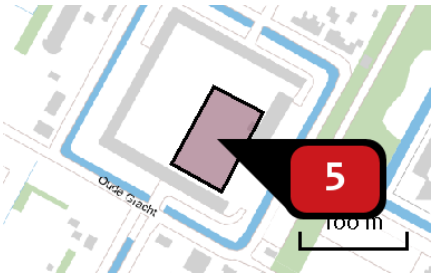

Naam	Op- en afbouw
Locatie (X,Y)	222303, 562040
NOx	1,83 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Uitstoot hoogte (m)	Spreiding (m)	Warmte inhoud (MW)	Stof	Emissie
STAGE IV, 130 – 560 kW, bouwjaar 2014/01, Cat. Q	Heftrucks	1.515				NOx	1,83 kg/j

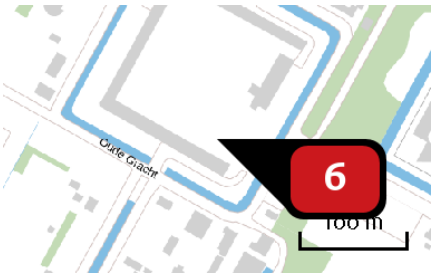

Naam	Aggregaat
Locatie (X,Y)	222301, 562004
NOx	74,19 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Uitstoot hoogte (m)	Spreiding (m)	Warmte inhoud (MW)	Stof	Emissie
STAGE III A, 75 – 130 kW, bouwjaar 2007/01, Cat. I	Aggregaat podiumtechniek	6.825				NOx	74,19 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2019A_20200211_3b24c29c22
Database	versie 2019A_20200226_89548b118c

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2019A

Date : 9-9-2021 14:55:10
From : "[redacted]@hetpauperparadijs.nl
To : [redacted]@drenthe.nl
Cc : "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@rho.nl, "[redacted]@hetpauperparadijs.nl
Subject : Re: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs
Dag [redacted]

Dank voor je uitgebreide reactie, ik deel deze ook alvast met [redacted] van het Rho.
Ik stel voor om [redacted] even tijd te gunnen zodat hij zich ook hierover kan buigen en dat we eind van de maand weer contact hebben.

met vriendelijke groet,
[redacted]

[redacted]
+31 (0)6 [redacted]
[redacted]@hetpauperparadijs.nl
www.hetpauperparadijs.nl

Op 6 sep. 2021, om 16:12 heeft [redacted]@drenthe.nl> het volgende geschreven:

Hallo [redacted],

De AERIUS projecteffectberekening van de gebruiksfase laat een toename van stikstofdepositie zien op 2 gebieden. 0,03 mol N/ha/jr voor het Fochtelooerveen en 0,01 mol N/ha/jr op het Norgerholt. Dit laat de opgave zien waar u voor staat. Ik denk wel dat de AERIUS input wel een onderschatting vertegenwoordigd van de werkelijkheid. Wat nodig is, is een worstcase benadering. Zo valt mij op dat:

- Het parkeren zelf niet in beeld is gebracht. Alleen de route naar het parkeerterrein toe. Het parkeerterrein kan vaak het beste in beeld worden gebracht als vlakbron. Soms kan ook wel een lijnbron gebruikt worden.
- Er alleen is gewerkt met bronnen op buitenwegen, terwijl dit niet overal het geval is. Een opsplitsing tussen buiten- en binnenwegen is nodig denk ik.
- Er voor leveranciers alleen licht verkeer is gebruikt. Is dat echt de werkelijkheid? De memo heldert dit onvoldoende op, omdat er ook hier gesproken wordt over zwaar vrachtverkeer, terwijl dat niet inzichtelijk wordt gemaakt..
- Er een oude bron (stage IIIa) wordt gebruikt voor de aggregaat. Is hier geen schonere in te zetten?
- De overloop parkeerterreinen (324 bewegingen) niet worden meegenomen in de berekening. Blijkbaar zijn die er wel. Je moet het project worst case in beeld brengen, dus meenemen zou ik zeggen.

Als je de conclusie uit de memo stikstofberekening Pauperparadijs gebruiksfase 30082021 leest, kom je al gauw tot de conclusie dat er nog een opgave is, die opgelost moet worden, voordat er qua stikstof en Wnb groen licht gegeven kan worden. Er wordt in de onderbouwing vaak verwezen naar een parkeerplan. Dit plan is daarentegen niet aangeleverd, waardoor ik de data niet kan verifieren.

Blijkbaar doet de aggregaat best veel. Maar als deze uit de berekening wordt gehouden, blijft er sprake van een toename. Dit haal ik weer uit de PB van maart 2020. Deze PB is niet aangepast aan de recente cijfers. Hier is dus ook met de verkeerde depositie gerekend (0,02 i.p.v. 0,03) en ook zijn de effecten op het Norgerholt (0,01) niet meegewogen. De PB zegt eigenlijk alleen dat de door het Pauperparadijs veroorzaakte depositie klein is en dat dit daarom als niet significant is aan te merken. Ik ben van mening dat dit geen hout snijd en zeker geen stand houdt bij de rechter. Daarom kunnen we er op deze manier ook niet mee verder.

Ik adviseer om te zoeken naar een bron om mee te salderen (intern of extern/ eventueel verleasen). Wanneer er een bron kan worden gevonden om intern mee te salderen, is een natuurvergunning mogelijk niet nodig. Dit hangt dan af van eventueel directe gevolgen. Dit kunt u in dat geval het beste na 13 september af stemmen met mijn collega [redacted]. Als intern salderen niet lukt of er blijken toch directe gevolgen te zijn op Natura 2000, dan moet u een natuurvergunning aanvragen. Wellicht kunt u extern salderen met een bron uit de buurt, of is het mogelijk om dit onder de noemer verleasen te doen. Dat houdt tijdelijk extern salderen in met een bron uit de buurt. Aangezien de afstand van de bronnen tot Natura 2000 kort zijn, zal bij een aanvraag ook een ecologische paragraaf moeten zitten waarin de eventueel directe gevolgen op Natura 2000 worden behandeld. Houdt rekening met erg lange doorlooptijden.

Wat ik in deze e-mail heb verwoord is mijn persoonlijke opvatting. Ik heb geen mandaat om namens Gedeputeerde Staten (GS) uitspraken te doen en heb deze casus niet voorgelegd aan GS. Zodoende kunnen aan deze e-mail geen rechten worden ontleend.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

<image001.png>

[redacted] Wet natuurbescherming
[redacted] deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592 [redacted]
[redacted]@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: woensdag 1 september 2021 11:49
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Fwd: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Dag [redacted]

Bij deze de uitkomsten van de geüpdate Aerius berekening.

met vriendelijke groet,
[redacted]

[redacted]

+31 (0)6
@hetpauperparadijs.nl
www.hetpauperparadijs.nl

Begin doorgestuurd bericht:

Van: @rho.nl>
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs
Datum: 31 augustus 2021 om 08:15:33 CEST
Aan: @hetpauperparadijs.nl>
Kopie: @rho.nl>, @rho.nl>

Goedemorgen

We hebben de berekening gereed. Hieruit blijkt helaas dat er alsnog sprake is van een depositie (ook wanneer het aggregaat weggelaten wordt en alleen de verkeersgeneratie wordt berekend. Bijgaand ook de passende beoordeling van destijds, waarin geconcludeerd wordt dat er geen significante gevolgen optreden voor de Natura 2000-gebieden door de - tijdelijke - toename van stikstofdepositie
als gevolg van het Pauperparadijs.

Leg jij de resultaten weer voor aan de provincie?

Met vriendelijke groet,

Planvorming en Ruimte

T: 058
E @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

<image002.jpg>

<image003.jpg>

<image004.jpg>

<image005.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Date : 28-4-2022 13:11:44
From : [redacted]@drenthe.nl
To : "Arnout Venekamp" [redacted]@drenthe.nl
Subject : FW: Aanlevering Poho van [redacted] over Recente stand van zaken Pauperparadijs
Attachment : 88047842_7604087_20220509_POHO_VTH_memo_recente_s-v-z-_Pauperparadijs.pdf;image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team Landelijk Gebied

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]
[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: formdesk response <d2Vic2l0ZUBkcmVudGhlLm5s=response@formdesk.com>
Verzonden: donderdag 28 april 2022 12:14
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Aanlevering Poho van [redacted] over Recente stand van zaken Pauperparadijs

Titel	Aanleveren documenten poho
Naam	huisnet_poho
Actie	Ingevuld formulier
Kenmerk	88047842
Status	Gereed
Aangemaakt	28-04-2022 12:13:26
	Open formulier | Open/bewerk invoer | Verwijder invoer

Aanleveren documenten poho

Voor welk poho zijn deze documenten bedoeld? Je kunt meerdere poho's kiezen.	Poho VTH
Datum van het poho	09-05-2022
Wat is het onderwerp?	Recente stand van zaken Pauperparadijs
Wil je hiervoor tijd reserveren in het poho?	Nee
Dit is ter	info
Is dit een zwarte tas-stuk?	Nee
Wie sluiten fysiek bij dit onderwerp aan?	N.v.t.
Wie sluiten digitaal bij dit onderwerp aan?	N.v.t.

Bijlagen	Ja

Let op: heb je grote bestanden (groter dan 2 MB), neem dan even contact op met de poho-secretaris over de aanlevering! Bestanden kun je alleen toevoegen in PDF-formaat.

Bijlage 1	88047842_7604087_20220509_POHO_VTH_memo_recente_s-v-z-_Pauperparadijs.pdf
Bijlage 2	
Bijlage 3	
Bijlage 4	
Bijlage 5	
Bijlage 6	
Bijlage 7	
Bijlage 8	
Bijlage 9	

Bijlage 10	

Opmerkingen	

Mijn gegevens

Naam	[redacted]
Team	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
E-mailadres	[redacted]@drenthe.nl
Mobiele telefoonnummer (van collega die aanwezig is bij het poho, tbv Whatsapp)	(06)[redacted]

Dit bericht is gegenereerd door Formdesk

Memo POHO VTH	provincie Drenthe
Gedeputeerde	Henk Jumelet en Hans Kuipers
Afschrift	
Datum	28 april 2022
Poho datum	9 mei 2022
Opsteller	
Afgestemd met	
Onderwerp	Recente s.v.z. Pauperparadijs
Doel memo	☐Ter discussie ☒Ter informatie
Bijlage	
Naar GS	Nee

Advies/ Vraag

1. Kennis te nemen van de ambtelijke contacten met de organisatie van het Pauperparadijs (=recente stand van zaken) ter voorbereiding van het bestuurlijk gesprek begin of half mei.
2. Akkoord gaan met de afgesproken route van een passende beoordeling en natuurvergunningprocedure voor dit project.

Inleiding

Na de bestuurlijke gesprekken begin dit jaar heeft team VTH opnieuw de ambtelijk contact gezocht met de organisatie van het Pauperparadijs (Wolter Lommerde) en de adviseur van de organisatie (Rho adviseurs). Daarnaast hebben we contact gelegd met de gemeente Noordenveld om de afstemming te garanderen tussen het aspect Wet natuurbescherming en de evenementenvergunning. Het eerste gesprek heeft plaatsgevonden op 10 maart. En heeft daarna nog twee keer plaatsgevonden (24-3 en 28-4).

Eerste bevindingen

De adviseur van de organisatie heeft een voortoets ingediend waarin wordt beredeneerd dat er geen natuurvergunning voor het onderdeel stikstof nodig is omdat er geen sprake kan zijn van significante negatieve effecten op Natura 2000. De reden die is aangedragen is dat het om een hele kleine tijdelijke toename van 0,01 mol N per ha per jaar op 3 hexagonen gaat.
Volgens ons voldoet de rapportage niet aan de uitgangspunten van de handreiking van BIJ12, die is opgesteld om kaders te stellen aan wat onder een voortoets valt (zonder natuurvergunning) en wat onder een passende beoordeling valt (met vergunning). Dit is telefonisch en per mail medegedeeld aan de adviseur en het Pauperparadijs. Daar hebben we 28 april een nader gesprek over gevoerd. De gezamenlijke conclusie is dat we de rapportage beoordelen als een passende beoordeling en dat het stuk hierop wordt aangepast.

Het is op dit moment niet zeker wat een rechtbank vindt van een zeer kleine tijdelijke stikstofdepositie toename op overbelaste voor stikstofgevoelige habitats, waarbij je enkel (ecologisch onderbouwd) in een passende beoordeling aangeeft dat de depositie tijdelijk en zeer klein is op een gering aantal hexagonen. Pauperparadijs heeft op 28 april aangegeven deze weg te willen bewandelen. De vraag is of wij (het nemen en verdedigen van het besluit) dit risico willen lopen. Het alternatief (salderen/ verleasen) is daarentegen ook niet zonder risico's. In dit concrete geval is er maar een tijdelijk effect van 0,01 mol op slechts 3 hexagonen die zich in een opwaartse trend bevinden. Wij adviseren hierom om mee te werken met de wens van de initiatiefnemer en het natuurvergunningtraject op basis van een passende beoordeling te starten.

Risico's

Het is risicovol om doormiddel van een passende beoordeling een vergunning te verlenen voor het Pauperparadijs. Hoewel een aantal passende beoordelingen in het land zijn geaccepteerd door een rechter, zijn deze zaken nooit inhoudelijk aangevochten De kans is daarom aanwezig dat deze weg bij bezwaar niet zal worden geaccepteerd door een rechtbank. In dat geval zal de uitvoering geen doorgang kunnen vinden.

Het toestaan van stikstofdepositietoenames door middel van een passende beoordeling kan precedentwerking scheppen. Andere projecten kunnen mogelijk ook (tijdelijke, of zelfs kleine permanente effecten) op eenzelfde manier een passende beoordeling opstellen. Omdat dit project maar zeer beperkte tijdelijke toenames heeft verwachten wij echter niet veel precedentgevallen.

De vraag komt dan naar voren hoe cumulatieve effecten worden meegenomen. Deze projecten worden immers niet in AERIUS Register gezet.

Vervolg

- Nadere gesprekken voeren Pauperparadijs en gemeenten.
- Na bespreking POHO VTH van 9-5 adviseur en Pauperparadijs aangeven of er bestuurlijk draagvalk is voor de voorgestelde procedure.
- Week 20 wordt de natuurvergunningaanvraag ingediend.

Date : 14-2-2022 09:13:05
From : [redacted]@drenthe.nl
To : "Arnout Venekamp" [redacted]@drenthe.nl, "Jordan Jumelet" [redacted]@drenthe.nl
Subject : FW: Rondvraag fractie D66 commissievergadering OGB 16 februari 2022
Attachment : image001.jpg;

Van: [redacted]@drentsparlement.nl>
Verzonden: maandag 14 februari 2022 09:09
Aan: Statencommissie Omgevingsbeleid [redacted]@drentsparlement.nl>
CC: Gedeputeerden + vz/secretaris Extern [redacted]@drentsparlement.nl>; Bestuursadviseurs [redacted]@drentsparlement.nl>; Fractiemedewerkers [redacted]@drentsparlement.nl>
Onderwerp: Rondvraag fractie D66 commissievergadering OGB 16 februari 2022

Geachte leden,

De fractie van D66 heeft voor de commissievergadering OGB van 16 februari a.s. een rondvraag (zie hieronder) over: niet doorgaanvoorstellingen Pauperparadijs

Volgens een artikel van RTV Drenthe (11 februari 2022) kunnen de voorstellingen van het Pauperparadijs niet doorgaan vanwege het onduidelijke stikstofbeleid.
In het artikel is dit volgens de regisseur, schrijver en producent te wijten aan de opstelling van de gemeente Noordenveld en de provincie.
Er worden grote woorden gebruikt: "dat de politieke wil en de bestuurlijke moed zouden ontbreken"!
De provincie gaat over het stikstofbeleid, wij vragen de gedeputeerde of het artikel klopt en de provincie geen vergunning zou willen verlenen (vanwege het stikstofbeleid) voor de voorstellingen van het Pauperparadijs?

Anry Kleine Deters
Fractievoorzitter

D66 Drenthe

Met vriendelijke groet,

[redacted]
PROVINCIE DRENTHE | Postbus 122, 9400 AC Assen
T (0592) [redacted] E [redacted]@drentsparlement.nl

Date : 14-2-2022 13:27:53
From : "Alma Burema" [redacted]**@drenthe.nl**
To : "Arnout Venekamp" [redacted]**@drenthe.nl**
Cc : [redacted]**@drenthe.nl**
Subject : FW: Schriftelijke vragen Pauperparadijs
Attachment : 2022000@ Schr.vr. JA21-fractie inzake Pauperparadijs.pdf;Memo vragen JA21-fractie over pauperparadijs.docx;Voorbeeld uitstelbrief schriftelijke vragen staten 2022.docx;image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image007.png;

Hoi Arnout,

Verzoek van Nelleke Vedelaar is om de vragen vanuit portefeuille Kuipers te beantwoorden. Mocht je hulp nodig hebben, dan hoor ik het graag.

Met vriendelijke groet,

Alma Burema
Teammanager Cultuur Maatschappij en Vrijetijdseconomie
Tel. 06[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 14 februari 2022 09:45
Aan: Alma Burema[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Schriftelijke vragen Pauperparadijs

Dag Amra,

Wil je bijgaande schriftelijke vragen uitzetten in je team?
Graag ontvang ik een berichtje wie de beantwoording behandeld, ook als het niet binnen je team valt.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team Bestuur en Concernzaken
[redacted]

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Aan de voorzitter van Provinciale Staten in de provincie Drenthe
Mevrouw Drs. J. Klijnsma
Postbus 122
9400 AC Assen

12 februari 2022

Betreft: niet doorgaan theaterstuk Het Pauperparadijs

Geachte Voorzitter,

In het dagblad van het Noorden van zaterdag 12 februari 2022 wordt melding gemaakt van het niet doorgaan deze komende zomer van het openlucht theaterstuk ‘Het Pauperparadijs’ in Veenhuizen. De reden zou zijn het niet kunnen voldoen aan stikstofeisen vanwege de nabijheid van een Natura-2000 gebied.

Wij stellen u hierover de volgende vragen:

1. De regisseur van het stuk, dhr. Tom de Ket, stelt in het artikel dat de organisatie meerdere keren de verzekering heeft gekregen dat het wel goed zou komen. Maar, (citaat): *“dan bleken de ambtenaren er weer anders over te denken. Uiteindelijk gebeurde er steeds niks”. (*einde citaat). Dit zou betekenen dat GS in deze verantwoordelijk is voor het treuzelen en niet efficiënt opereren van ambtenaren, met als gevolg het niet doorgaan van het theaterstuk. Klopt deze observatie en zo niet, waarom niet?

2. Het Pauperparadijs is een groots en alom erkend theaterstuk met bovenregionale uitstraling. Het trekt grote bezoekersaantallen met dienovereenkomstige economische effecten. Juist nu we op de drempel staan van het weer toestaan van maximale aantallen bezoekers zou dit een wel zeer wrange uitkomst zijn voor dit vermaarde theaterstuk. Bent u dat met ons eens, en zo nee, waarom niet?

3. Bent u het met ons eens dat er terstond alles in het werk dient te worden gesteld om alsnog deze voorstelling doorgang te laten vinden, ook als dat onverhoopt extra financiële middelen zou vergen. Zo nee, waarom niet?

Thomas Blinde
Fractievoorzitter JA21.

Op 14 februari 2022 uitgezet bij Amra Burema

Vragen ex artikel 41 van het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten

Volgens het Reglement van orde moet het antwoord op de hierbij gevoegde vragen van de JA21-fractie van 12 februari 2022 over:

Pauperparadijs

uiterlijk op **woensdag 16 maart 2022** worden verzonden. In verband met de voorjaarsvakantie is de uiterste GS-behandeldatum is **dinsdag 15 maart 2022.**
Mocht beantwoording binnen deze termijn niet lukken, dan moet er een uitstelbriefje worden verzonden (een voorbeeld is bijgevoegd).
Dit briefje moet uiterlijk **dinsdag 15 maart vóór 12.00 uur** in concept bij [redacted] worden aangeleverd.
Van het uitstel van beantwoording dient de portefeuillehouder op de hoogte te worden gesteld, zodat hij hiervan melding kan maken in GS.
Voor de beantwoording van de vragen dien je het Word-sjabloon “GS-stuk statenvragen” te gebruiken.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
team BC

Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van provinciale staten

Hoofdstuk 4, Rechten van leden

Artikel 41, Schriftelijke vragen

1. De schriftelijke vragen worden kort en duidelijk geformuleerd. De vragen kunnen van een toelichting worden voorzien. Bij de vragen wordt aangegeven of schriftelijke of mondelinge beantwoording wordt verlangd.

2. De vragen worden bij de voorzitter van provinciale staten ingediend. Deze draagt er zorg voor dat de vragen zo spoedig mogelijk ter kennis van de overige leden van provinciale staten en het college worden gebracht. Hierna worden de vragen op de internetpagina van provinciale staten gepubliceerd.

3. Schriftelijke beantwoording vindt zo spoedig mogelijk plaats, in ieder geval binnen 30 dagen, nadat de vragen zijn binnengekomen. Mondelinge beantwoording vindt plaats in de eerstvolgende vergadering van provinciale staten. Indien beantwoording niet binnen deze termijnen kan plaatsvinden, stelt het verantwoordelijk lid van het college de vragensteller hiervan gemotiveerd in kennis, waarbij de termijn aangegeven wordt, waarbinnen beantwoording zal plaatsvinden. Dit bericht wordt behandeld als een antwoord.

4. De antwoorden worden door het verantwoordelijk lid van het college aan de leden van provinciale staten medegedeeld.

5. De vragen en de antwoorden worden gelijktijdig met de stukken, als bedoeld in artikel 20, aan de leden van provinciale staten toegezonden.

6. De vragensteller kan, bij schriftelijke beantwoording in de eerstvolgende statenvergadering en bij mondelinge beantwoording in dezelfde vergadering van provinciale staten, na de behandeling van de op de agenda voorkomende onderwerpen nadere inlichtingen vragen omtrent het door de Commissaris van de Koning of door het college gegeven antwoord, tenzij provinciale staten anders beslissen.

Aan:
de heer/mevrouw @

(i.a.a. de overige Statenleden)

Assen, @ 2022
Ons kenmerk @
Onderwerp: Uitstel beantwoording vragen ex artikel 41 Reglement van orde inzake @

Geachte heer/mevrouw,

In uw brief van @ 2020 hebt u een aantal vragen gesteld over @.
Hierbij informeren wij u dat de normale termijn van beantwoording zal worden overschreden, omdat @.

De brief met de beantwoording van uw vragen kunt u vóór @ 2022 tegemoet zien.

Hoogachtend,

, voorzitter , secretaris

Date : 16-2-2022 17:29:00
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]l@drenthe.nl
Cc : "Arnout Venekamp"[redacted]@drenthe.nl
Subject : FW: Schr.vr. VVD Pauperparadijs
Attachment : Memo vragen VVD-fractie over Pauperparadijs.docx;2022000@ Schr.vr. VVD-fractie inzake Pauperparadijs.pdf;Voorbeeld uitstelbrief schriftelijke vragen staten 2022.docx;Voorstel beantwoording PS vragen VVD.docx;image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image007.png;

[redacted]

Hierbij mijn voorstel voor het beantwoorden van de vragen van de VVD-fractie over het Pauperparadijs. Kan zijn dat je de vragen wat te gekleurd vind. Voel je vrij om het aan te passen zoals je goed dunkt. Als ik het verkeerd heb begrepen dat jij de verdere procedure voor beantwoording oppakt, hoor ik dat graag. Tevens zijn dit VTH antwoorden en heb ik geen afstemming gezocht met andere teams.

[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 09:32
Aan: Alma Burema[redacted]@drenthe.nl>; Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Schr.vr. VVD Pauperparadijs

Dag Alma, Arnout en[redacted],
Hierbij de schriftelijke vragen van de VVD-fractie inzake Pauperparadijs.
Omdat[redacted] ook de beantwoording van de JA21-fractie doet, stuur ik rechtstreeks door.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team Bestuur en Concernzaken
[redacted]

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Op 15 februari 2022 uitgezet bij Alma Burema, Arnout Venekamp en

Vragen ex artikel 41 van het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten

Volgens het Reglement van orde moet het antwoord op de hierbij gevoegde vragen van de VVD-fractie van 17 februari 2022 over:

Pauperparadijs

uiterlijk op **vrijdag 18 maart 2022** worden verzonden. In verband met de voorjaarsvakantie is de uiterste GS-behandeldatum is **dinsdag 15 maart 2022.**
Mocht beantwoording binnen deze termijn niet lukken, dan moet er een uitstelbriefje worden verzonden (een voorbeeld is bijgevoegd).
Dit briefje moet uiterlijk **dinsdag 15 maart vóór 12.00 uur** in concept bij worden aangeleverd.
Van het uitstel van beantwoording dient de portefeuillehouder op de hoogte te worden gesteld, zodat hij hiervan melding kan maken in GS.
Voor de beantwoording van de vragen dien je het Word-sjabloon “GS-stuk statenvragen” te gebruiken.

Met vriendelijke groet,

team BC

Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van provinciale staten

Hoofdstuk 4, Rechten van leden

Artikel 41, Schriftelijke vragen

1. De schriftelijke vragen worden kort en duidelijk geformuleerd. De vragen kunnen van een toelichting worden voorzien. Bij de vragen wordt aangegeven of schriftelijke of mondelinge beantwoording wordt verlangd.

2. De vragen worden bij de voorzitter van provinciale staten ingediend. Deze draagt er zorg voor dat de vragen zo spoedig mogelijk ter kennis van de overige leden van provinciale staten en het college worden gebracht. Hierna worden de vragen op de internetpagina van provinciale staten gepubliceerd.

3. Schriftelijke beantwoording vindt zo spoedig mogelijk plaats, in ieder geval binnen 30 dagen, nadat de vragen zijn binnengekomen. Mondelinge beantwoording vindt plaats in de eerstvolgende vergadering van provinciale staten. Indien beantwoording niet binnen deze termijnen kan plaatsvinden, stelt het verantwoordelijk lid van het college de vragensteller hiervan gemotiveerd in kennis, waarbij de termijn aangegeven wordt, waarbinnen beantwoording zal plaatsvinden. Dit bericht wordt behandeld als een antwoord.

4. De antwoorden worden door het verantwoordelijk lid van het college aan de leden van provinciale staten medegedeeld.

5. De vragen en de antwoorden worden gelijktijdig met de stukken, als bedoeld in artikel 20, aan de leden van provinciale staten toegezonden.

6. De vragensteller kan, bij schriftelijke beantwoording in de eerstvolgende statenvergadering en bij mondelinge beantwoording in dezelfde vergadering van provinciale staten, na de behandeling van de op de agenda voorkomende onderwerpen nadere inlichtingen vragen omtrent het door de Commissaris van de Koning of door het college gegeven antwoord, tenzij provinciale staten anders beslissen.

Aan: Voorzitter van Gedeputeerde Staten in Drenthe Mevr. J. Klijnsma
Postbus 122
9400 AC Assen
Assen, 17 februari 2022
Betreft: Schriftelijke vragen ex artikel 41 RvO over Pauperparadijs

Geachte voorzitter,
In het dagblad van het Noorden van zaterdag 12 februari 2022 is te lezen dat het openlucht spektakelstuk 'Het Pauperparadijs' deze zomer niet in Veenhuizen opgevoerd kan worden vanwege de stikstofdepositie. Veenhuizen ligt dichtbij het Natura 2000-gebied Het Fochteloërveen. Het gaat om 0,01 mol per hectare, veroorzaakt door het verkeer en een aggregaat. Voor de vergunning moet dat 0,0 mol zijn. Het artikel insinueert dat de provincie niet voldoende in het werk heeft gesteld om samen met de productie naar oplossingen te zoeken. Daardoor voelde deze zich naar eigen zeggen genoodzaakt om de stekker uit het project te trekken.

Vergunning
Deze culturele ondernemers hebben de afgelopen jaren nauwelijks steun van de overheid gekregen en moesten hun eigen broek ophouden. Nu eindelijk de coronacrisis ten einde loopt en evenementen weer opgestart kunnen worden, worden ze naar eigen zeggen gegijzeld door onduidelijke en onredelijke regelgeving. Een voorbeeld: Het gevangenismuseum heeft een vergunning om dagelijks 1000 bezoekers te trekken en heeft daar ook de faciliteiten voor, zoals een parkeerplaats. Maar de productie van Het Pauperparadijs moet voor exact dezelfde locatie een aparte evenementenvergunning aanvragen en die wordt nu geweigerd. Terwijl er al heel veel tijd (2 jaar) en geld (meer dan een ton) in de voorbereiding is gaan zitten.

Emissieloos
De energievoorziening kan emissieloos worden gemaakt, zo is door de initiatiefnemers onderzocht, maar het inzetten van 50 elektrische pendelbussen kost 2 miljoen euro. Dat is net zoveel als de gehele productie. Ook een verplaatsing van het stuk is geen optie, omdat ook daar weer vergunningen moeten worden aangevraagd en het stuk opgevoerd moet worden op de plek waar het zich heeft afgespeeld. Daarnaast profiteert deze regio enorm van de bezoekers en alle spin off.

Wat volgt?
Na diverse gesprekken weten wij dat deze casus niet op zichzelf staat, maar exemplarisch is voor nog veel meer evenementen die binnenkort door stikstofdepositie van de agenda moeten worden gehaald. Ook andere maatschappelijk zeer wenselijke ontwikkelingen als extra woningbouw worden vanwege stikstofdepositie tegengehouden. De situatie rond het Pauperparadijs staat symbool voor het compleet platleggen van de maatschappij. En dat baart ons ernstig zorgen. Vandaar onze onderstaande vragen.

1) Theatermakers zijn geen stikstofdeskundigen. Heeft de provincie er derhalve alles aan gedaan om de initiatiefnemers van Het Pauperparadijs bij de hand te nemen en handvatten te bieden bij het zoeken naar manieren om het evenement aan te passen zodat het wel door kan gaan?

2) Is het college voornemens om op zeer korte termijn de gesprekken met de initiatiefnemers te hervatten om zo tot een oplossing te komen?
3) Denkt het college bij deze oplossingen onder meer aan de provinciale stikstofbank, het opkopen van stikstofrechten voor evenementen, het gebruikmaken van de bestaande vergunning van het Gevangenismuseum of eventueel extra financiële ondersteuning? Of ziet zij andere mogelijkheden?
4) Zijn er nu al andere evenementen, voorstellingen of activiteiten bekend waar de onduidelijke regels omtrent de stikstofcrisis 'roet in het eten' dreigen te gooien? Wat gaat het college hier aan doen?
5) Deelt GS onze zorgen dat de wijze waarop de stikstofcrisis zich ontwikkelt in Nederland een verlammende werking heeft op onze maatschappij? Welke mogelijkheden ziet de provincie om vanuit haar rol de gevolgen hiervan te verzachten c.q. in goede banen te leiden?

Namens de VVD fractie,
Annigje Udinga

Aan:
de heer/mevrouw @

(i.a.a. de overige Statenleden)

Assen, @ 2022
Ons kenmerk @
Onderwerp: Uitstel beantwoording vragen ex artikel 41 Reglement van orde inzake @

Geachte heer/mevrouw,

In uw brief van @ 2020 hebt u een aantal vragen gesteld over @.
Hierbij informeren wij u dat de normale termijn van beantwoording zal worden overschreden, omdat @.

De brief met de beantwoording van uw vragen kunt u vóór @ 2022 tegemoet zien.

Hoogachtend,

, voorzitter , secretaris

Voorstel beantwoording PS vragen VVD over Pauperparadijs

1) Theatermakers zijn geen stikstofdeskundigen. Heeft de provincie er derhalve alles aan gedaan om de initiatiefnemers van Het Pauperparadijs bij de hand te nemen en handvatten te bieden bij het zoeken naar manieren om het evenement aan te passen zodat het wel door kan gaan?

Antw.:
Ja zeker. Er hebben gesprekken plaatsgevonden, er was ruimte voor afstemming en het stellen van vragen. Daarnaast heeft de organisatie van het Pauperparadijs een adviseur aangesteld die hen helpt bij dit onderwerp.

2) Is het college voornemens om op zeer korte termijn de gesprekken met de initiatiefnemers te hervatten om zo tot een oplossing te komen?

Antw.:
Ja. Er wordt na overleg met de organisatie van het Pauperparadijs ambtelijk contact gezocht met de adviseur om de mogelijkheden met elkaar door te nemen.

3) Denkt het college bij deze oplossingen onder meer aan de provinciale stikstofbank, het opkopen van stikstofrechten voor evenementen, het gebruikmaken van de bestaande vergunning van het Gevangenismuseum of eventueel extra financiële ondersteuning? Of ziet zij andere mogelijkheden?

Antw.:
Er is (nog) geen provinciale stikstofbank waar dit initiatief een beroep op kan doen. De landelijke microdepositiebank ik ook nog (lang) niet gevuld. Er is tot op heden door zowel de organisatie van het Pauperparadijs als de provincie, gezocht naar oplossingen waarbij er doormiddel van maatregelen een stikstofdepositietoename is te voorkomen, waardoor je procedures kan voorkomen. Nu wordt er ook gezocht naar mogelijkheden om de stikstofdepositietoename te salderen met een externe bron. Dat is eerder ook al besproken, maar toen niet als meest ideaal aangemerkt. Extra financiële ondersteuning was al eerder bespreekbaar.

4) Zijn er nu al andere evenementen, voorstellingen of activiteiten bekend waar de onduidelijke regels omtrent de stikstofcrisis ‘roet in het eten’ dreigen te gooien? Wat gaat het college hier aan doen?

Antw.:
Ja. Dit wordt een probleem in toenemende mate. De stikstofproblematiek is niet (voldoende) opgelost. Vergunningverlening is erg moeilijk zolang de stikstofdeken niet afneemt. Voor evenementen nabij Natura 2000 zijn het onzekere tijden. College is continue aan het werk om de taaie stikstofproblematiek het hoofd te bieden. Dit gebeurd in samenwerking met alle andere provincies en met het rijk. De gebiedsgerichte aanpak is een voorbeeld van het werk wat er op provinciaal niveau kan worden gedaan om de problematiek op termijn te kunnen tackelen.

5) Deelt GS onze zorgen dat de wijze waarop de stikstofcrisis zich ontwikkelt in Nederland een verlammende werking heeft op onze maatschappij? Welke mogelijkheden ziet de provincie om vanuit haar rol de gevolgen hiervan te verzachten c.q. in goede banen te leiden?

Antw.:
Ja. Zie antwoordt onder 4. Samen met het rijk en andere provincies zullen we moeten zorgen dat de stikstofdeken krimpt. Daar zijn veel maatregelen voor nodig. Rijk staat voor het leeuwendeel van de maatregelen aan de lat, maar wij kunnen vanuit de gebiedsgerichte aanpak ons steentje bijdragen. Pas wanneer dit in voldoende mate is gelukt, zal toestemmingverlening voor individuele projecten gemakkelijker verlopen.

Date : 11-4-2022 16:43:23
From : "Arnout Venekamp"
To : "Wim Brenkman" @drenthe.nl, @drenthe.nl
Cc : "Willemien Meijering" @drenthe.nl
Subject : FW: Terugkoppeling POHO's
Attachment : WBM-Evenementen_en_de_natuur_in_Drenthe_proef.pdf;Bestuurlijke_brief.pdf;GS-nota.pdf;POHO-memo.pdf;image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;

Hoi,

Zie met name het onderdeel 'evenementen' in de terugkoppeling poho (hieronder). Gezien de hoeveelheid vragen waar we mee geconfronteerd worden en de onduidelijkheden bij initiatiefnemers en gemeenten, worden de meegezonden stukken (bestuurlijke brief, *wordt nog aangepast* en brochure) aangeboden via schriftelijke ronde. Zodoende kunnen we het kort daarna verzenden.

Met vriendelijke groet,

Arnout Venekamp
Team VTH
Teammanager

provincie Drenthe

+31 592
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: Arnout Venekamp
Verzonden: maandag 11 april 2022 16:31
Aan: @drenthe.nl>; Martien Haasjes @drenthe.nl>; Jordan Jumelet @drenthe.nl>; Jeroen Akse @drenthe.nl>; Ria Lahuis @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; Alma Burema @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; Willemien Meijering @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; Jeroen de Boer @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Terugkoppeling POHO's

Beste allemaal,

Bijgaand de terugkoppeling van de onderdelen VTH uit de poho's:

buiten reikwijdte

Evenementen en natuur in Drenthe
Complimenten voor de opgestelde brochure, ziet er goed uit.
De bestuurlijke brief moet een pakkendere inleiding krijgen, de website van de provincie aanpassen en aanschrijving moet worden aangepast.
Omdat het volgende week niet in GS kan komen ter besluitvorming, maar er wel haast bij is gezien de vele vragen op dit vlak bij initiatiefnemers van evenementen en bij gemeenten, zal het op schriftelijke ronde langs GS aangebracht worden.

buiten reikwijdte

Bijpraten Pauperparadijs
Mondeling stand van zaken gedeeld. De voortoets die is aangeleverd is door VTH als onvoldoende beoordeeld. Dit is gecommuniceerd met het adviesbureau en er wordt een afspraak gemaakt om het te bespreken. Portefeuillehouder vraagt aandacht voor de kwaliteit op ecologisch vlak van het door de organisatie betrokken adviesbureau. Als dat onvoldoende blijft/blijkt, dan seintje naar portefeuillehouder om dat op te kunnen lossen. Bijvoorbeeld door een ander/beter bureau aan de hand te doen.

buiten reikwijdte

Met vriendelijke groet,

Arnout Venekamp
Team VTH
Teammanager

provincie Drenthe

+31 592
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 5 april 2022 12:50
Aan: Martien Haasjes [redacted]@drenthe.nl>; Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; Jeroen Akse [redacted]@drenthe.nl>; Ria Lahuis [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; Alma Burema [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; Jeroen de Boer [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Terugkoppeling POHO's

Beste allemaal,
Denken jullie eraan voor vanmiddag 13.30 uur terug te koppelen uit de POHO's?
Graag via 'allen beantwoorden' op deze mail (niet in cc), dan zijn meteen ook je collega's geïnformeerd.
Kern van je terugkoppeling:
- wat zouden mijn collega's moeten weten?
- wat zou Wim moeten weten voor ‘t komende GS?

Dank!
Jeroen

provincie Drenthe

EVENEMENTEN EN DE NATUUR IN DRENTHE

April 2022

© NP Drentsche Aa

EVENEMENTEN EN DE NATUUR IN DRENTHE

Drenthe bruist!

Drenthe bruist van de evenementen. Evenementen zetten de Drentse gemeenten en de provincie als geheel op de kaart en veel mensen beleven er plezier aan. Al deze evenementen moeten ook aan regels voldoen. Dit is om ervoor te kunnen zorgen dat ze goed verlopen en dat zowel de initiatiefnemers als het publiek er veilig van kunnen genieten en er geen negatieve effecten ontstaan op de omgeving.

ORGANISEREN VAN EEN EVENEMENT

Wilt u een evenement organiseren en bent u zich aan het oriënteren om in beeld te brengen welke vergunningen nodig zijn om het evenement doorgang te laten vinden?

Dat is een wijs besluit, want de ervaring leert dat een goede, tijdige voorbereiding en afstemming vooraf helpen om teleurstellingen te voorkomen. Niemand is erbij gebaat wanneer kort voor aanvang van het evenement de overheid handhavend moet optreden, als blijkt dat betrokken organisaties of omwonenden terecht aan de bel trekken. Het is aan te raden al meer dan een jaar van tevoren te starten met de voorbereidingen.

Als initiatiefnemer had u voorheen hoofdzakelijk te maken met afstemming vooraf met de gemeente voor een eventuele evenementenvergunning of voor verkeersmaatregelen met nood- en hulpdiensten. Tegenwoordig is het ook noodzakelijk om een stikstofberekening te maken. Daarnaast moet er ook rekening worden gehouden met beschermde plant- en diersoorten. Deze brochure informeert u over de aanpak die u daarbij kunt hanteren.

WET NATUURBESCHERMING

In Drenthe liggen 14 Natura 2000-gebieden. In deze speciale natuurgebieden zijn bepaalde dier- en plantensoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Die natuur staat onder druk, vooral omdat er te veel stikstof in de bodem terechtkomt. Dat gebeurt bijvoorbeeld door uitlaatgassen, mest en industrie. Als u een activiteit wilt gaan uitvoeren, bijvoorbeeld de organisatie van een evenement, moet u onderzoeken of dat project negatieve effecten heeft voor Natura 2000-gebieden, bijvoorbeeld omdat er stikstof bij vrijkomt. Dat staat in de Wet natuurbescherming (Wnb). Veroorzaakt het project stikstofneerslag, dan is mogelijk een natuurvergunning nodig.

SOORTENBESCHERMING

De Wet natuurbescherming gaat niet alleen over stikstof. Het evenement kan ook op andere manieren effect hebben op natuurgebieden en beschermde soorten. De Wnb verbiedt om beschermde plant- en diersoorten opzettelijk te verstoren, te beschadigen en de voortplantings- en rustplaatsen te vernielen. Een ontheffing voor dit verbod is in de meeste gevallen niet mogelijk. Daarom moet u, als u een evenement organiseert, voldoen aan de 'zorgplichtvereisten' uit de wet. Dat betekent dat u maatregelen moet nemen om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen.

WAT BETEKENT DIT VOOR U ALS INITIATIEFNEMER?

Als u een evenement organiseert, moet u nagaan of het project stikstofneerslag zal veroorzaken of een ander effect heeft op een Natura 2000-gebied en de daar aanwezige beschermde dier- en plantensoorten. Dit laatste geldt ook voor andere (natuur)gebieden.

STIKSTOF

Evenementen kunnen stikstofneerslag veroorzaken op al overbelastte natura 2000-gebieden. Ook bij evenementen die zich beperken tot één of enkele dagen kan er sprake zijn van een behoorlijke stikstofuitstoot. Denk hierbij aan bezoekersverkeer. Daarnaast kunnen er bij een evenement andere activiteiten plaatsvinden die uitstoot veroorzaken, denk aan de benodigde energievoorziening (aggregaat). Zeker als de ontsluiting dichtbij Natura 2000-gebieden is, kan een kortdurend evenement zomaar tot een niet toegestane neerslag van stikstof leiden, met als gevolg dat geen vergunning kan worden verleend.

AERIUS

AERIUS is het instrument (geleverd door het RIVM) waarmee neerslag (depositie) van stikstof op Natura 2000-gebieden door binnen Nederland wordt berekend, gemonitord en geregistreerd. AERIUS kan de depositie door evenementen berekenen op basis van een rekenmodel. Omdat een berekening complex kan zijn, bieden diverse adviesbureaus aan deze tegen een vergoeding voor organisatoren uit te voeren. AERIUS wordt jaarlijks geüpdatet op basis van nieuwe kennis en inzichten.

De gevolgen voor evenementen zijn dus afhankelijk van de specifieke locatie en omstandigheden van een evenement. Het kan bijvoorbeeld zo zijn dat er in de omgeving van het evenement geen beschermd Natura 2000-gebied aanwezig is. In dat geval zal vaak uit een stikstofberekening (zie kader) kunnen blijken dat extra vervoersbewegingen geen effect hebben op de beschermde Natura 2000-gebieden. Verder kan er in het specifieke geval door het nemen van maatregelen (bijvoorbeeld parkeren op een gunstige plek of een pendeldienst) voorkomen worden dat er effecten zijn op een Natura 2000-gebied als gevolg van het evenement.

ILLUSTRATIE PROVINCIE OVERIJSSEL, BROCHURE SOORTENBESCHERMING

BESCHERMDE SOORTEN EN MOGELIJKE ANDERE EFFECTEN OP DE NATUUR

Evenementen kunnen verschillende schadelijke effecten veroorzaken op (beschermde) dieren en planten. Deze effecten kunnen plaatsvinden op paden, open velden, bosrijke gebieden en nabij water, zowel in de bebouwde omgeving als daarbuiten.

Om schade en verstoring te voorkomen, zijn maatregelen weergegeven die u kunt treffen bij een evenement. De rode iconen staan voor verstoringen. De groene iconen staan voor verschillende beschermde soortgroepen die hierdoor worden beïnvloed. In de witte tekstvakken staan preventieve maatregelen die u kunt nemen.

ZORGPLICHT

U moet altijd aan de zorgplicht van de Wet natuurbescherming voldoen. Dit betekent dat u altijd respectvol moet omgaan met de natuur en moet streven deze zo min mogelijk te verstoren; of het nu om beschermde soorten dieren en planten gaat of niet. In ieder geval bent u verplicht te onderzoeken wat de effecten van uw evenement kunnen zijn.

TOESTEMMING TERREINBEHEERDERS

In veel gevallen heeft u voorafgaand aan het evenement toestemming nodig van de terreinbeheerder, zoals Staatsbosbeheer of Natuurmonumenten. Terreinbeheerders kunnen extra voorwaarden stellen om schade of verstoring te voorkomen aan (beschermde) dier- en plantensoorten.

VROEG BEGINNEN!

Wij raden aan al in een vroegtijdig stadium (een jaar voorafgaand aan het evenement) te beginnen met het doen van onderzoek naar de mogelijke effecten die het evenement heeft op beschermde dieren en planten. Op basis van dit onderzoek kunnen mogelijke verstoringen en andere gevolgen worden voorkomen. Bijvoorbeeld door wijzigingen aan te brengen in de organisatie en de inrichting van het evenement.

HOE KAN IK ZORGEN DAT IK GEEN ONTHEFFING OF VERGUNNING NODIG HEB?

STIKSTOF

Als uit de berekening blijkt dat uw evenement bijdraagt aan de stikstofneerslag in één of meerdere Natura 2000-gebieden, dan kunt u onderzoeken wat u kunt doen om de stikstof-uitstoot te beperken.

- Kijk goed naar de locatie en ontsluitingsroute van het evenement. Hoe verder van Natura 2000-gebieden, hoe beter.
- Wijzig de inrichting van het terrein, zodat er minder vervoersbewegingen nodig zijn.
- Stel een vervoersplan op met (elektrische) pendelbussen en stimuleer gebruik van het openbaar vervoer en de fiets.
- Beperk het aantal gemotoriseerde ritten naar het evenemententerrein door lokaal in te kopen.
- Maak gebruik van het elektriciteitsnet in plaats van dieselaggregaten of aggregaten met een energiezuinige motor.

De mate waarin veranderingen bijdragen aan het opheffen van het nadelig effect is afhankelijk van de exacte locatie en de opzet van het evenement. Proefberekeningen in AERIUS van fictieve evenementen laten zien dat een verplaatsing naar een plek die verder weg ligt van het Natura 2000-gebied veelal leidt tot een sterk verbeterde situatie. Soms is een geringe verplaatsing in combinatie met specifieke maatregelen al voldoende.

PREVENTIEVE MAATREGELEN DIE VERSTORING VAN BESCHERMDE SOORTEN KUNNEN VOORKOMEN

1. Plannen buiten het broedseizoen: circa 1 maart - 15 juli. (Let op, het broedseizoen start soms vroeger of eindigt later);
2. Verlichting richten op evenemententerrein (verstrooiing van licht beperken);
3. Podium en geluidsinstallaties van de leefgebieden van de beschermde soorten africhten;
4. Geen vuurwerk afsteken;
5. Aantal bezoekers beperken;
6. Afschermen van het terrein van omliggende wateren, oevers, struwelen en bosranden (met bijvoorbeeld hekken, bij voorkeur met doek);
7. Gebruik bestaande wegen/paden of verharde terreinen;
8. Afvalplan om vervuiling te voorkomen;
9. Voer maximaal 10 dagen voorafgaand aan opbouw evenement een broedvogelcheck uit. Zijn er broedvogels aanwezig op het evenemententerrein? Dan moet u de locatie aanpassen;
10. Maximaal geluidsniveau aanpassen/geluidsfrequentie boven 18 kHz wegfilteren;
11. Effecten van tijdelijke aard door een maximaal aantal evenementen per jaar of het evenement met tussenperiodes laten plaatsvinden;
12. Buiten evenementenlocatie lichtsterkte maximaal 0,5 lux;
13. De locatie en terreininrichting op afstand van kwetsbare leefgebieden (oevers, struweel en bosranden).

VERGUNNING AANVRAGEN?

Om te beoordelen of uw evenement zonder vergunning of ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming door kan gaan is het in de meeste gevallen noodzakelijk om de volgende onderzoeken uit te (laten) voeren:

- Stikstofberekening
- Voortoets naar overige effecten
- Quickscan Wet natuurbescherming

STIKSTOFBEREKENING

Om te beoordelen of de uitvoering van het evenement stikstofneerslag veroorzaakt op een Natura 2000-gebied, moet er een stikstofberekening uitgevoerd worden. Wij verzoeken u om in de toelichting duidelijk te maken wat de technische uitgangspunten van de stikstofberekening zijn.

Denk hierbij aan:

- Aantal bezoekers;
- Aantal deelnemers;
- Aantal begeleiders;
- Type sector;
- Type voertuigen (indien gemotoriseerd evenement);
- Verbruik van aggregaten.

De op- en afbouwfase van het evenement zijn vrijgesteld van natuurvergunningplicht voor het onderdeel stikstof, aangezien dit onderdeel valt onder de partiële vrijstelling van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering.

De stikstofberekening moet uitgevoerd worden met het rekenprogramma AERIUS. Er zijn ook adviesbureaus die u hierin kunnen adviseren. Als uit de stikstofberekening blijkt dat er sprake is van 0,00 mol stikstofneerslag per hectare per jaar en de toelichting klopt inhoudelijk, is verder onderzoek niet nodig en is er geen natuurvergunning nodig voor onderdeel stikstof.

Wanneer er wel een neerslag groter dan 0,00 mol stikstof per hectare per jaar plaatsvindt op een Natura 2000-gebied van het evenement, dan moet het evenement aangepast worden tot:

- er geen sprake meer van is van een neerslag groter dan 0,00 mol stikstof; of
- een salderingsbron bron zoeken waarvan uit een verschilberekening blijkt dat er geen effect meer is.

Voor meer informatie over stikstof en het uitrekenen van de hoeveelheid neerslag kunt u ook gebruik maken van de website van BIJ12: Stikstof en Natura 2000 - BIJ12.

VOORTOETS - OVERIGE EFFECTEN

Zodra een evenement dichtbij (circa 500 meter) of in een Natura 2000-gebied plaatsvindt, moet er ook getoetst worden of het evenement leidt tot nadelige effecten op het Natura 2000-gebied als gevolg van 'overige effecten'. Denk hierbij aan invloeden zoals geluid, licht en optische verstoring. Wij verzoeken u om in een voortoets te onderzoeken of het evenement van invloed kan zijn op de instandhoudingsdoelen (aangewezen soorten en habitattypen) van het betreffende Natura 2000-gebied. Wij vragen om hierbij ook rekening te houden met de aanwezigheid van en de effecten op de niet-broedvogels in de buurt van het evenement.

Indien het evenement tot mogelijk significante negatieve effecten leidt op de instandhoudingsdoelen van een Natura 2000-gebied zal de initiatiefnemer voor het project een passende beoordeling (een ander onderzoek) moeten opstellen en een natuurvergunning moeten aanvragen. Daarin moet verzekerd zijn dat significante effecten door het evenement worden uitgesloten bijvoorbeeld door geluid- of lichtschermen te plaatsen.

QUICKSCAN WET NATUURBESCHERMING - SOORTENBESCHERMING

Om te onderzoeken of uw evenement conflicten veroorzaakt met de Wet natuurbescherming, dient er een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd te worden door een ecologisch deskundige van een onafhankelijk adviesbureau. Uit deze quickscan kan het volgende blijken:

1. Er zijn geen gevolgen voor beschermde soorten (evenement kan door gaan);
2. Er dienen aanvullende mitigerende maatregelen genomen te worden (zoals het verleggen van een route);
3. Er dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden voor specifieke beschermde soorten;
4. Het evenement kan in de huidige vorm en tijdspad niet doorgaan omdat er een verbod op grond van de Wet natuurbescherming wordt overtreden.

Een onafhankelijk ecologisch adviesbureau is op de hoogte van wat er in een quickscan verplicht vermeld en onderzocht dient te worden voor uw situatie.
Bekijk https://www.netwerkgroenebureaus.nl/ voor een overzicht van ecologische adviesbureaus.

PROVINCIALE OMGEVINGSVERORDENING

Wij adviseren u de Provinciale Omgevingsverordening Drenthe (POV) te raadplegen. Zokunt u te maken krijgen met stiltegebieden en grondwaterbeschermingsgebieden. Binnen stiltegebieden is het organiseren van evenementen, die leiden tot geluidsoverlast, niet toegestaan. Binnen grondwaterbeschermingsgebieden, die zijn aangewezen ter bescherming van drinkwaterwinning, geldt voor het organiseren van evenementen een zorgplicht.

Een overzicht van stiltegebieden en een overzicht van de grondwaterbescherming gebieden

TERMIJNEN VERGUNNING EN ONTHEFFING

Als blijkt uit de onderzoeken dat u voor het evenement een vergunning of ontheffing nodig heeft, dan moet u laten onderzoeken of deze verleend kan worden. Daarvoor moeten er vaak aanvullende gegevens aangeleverd worden en moet u rekening houden met een lange voorbereidingsprocedure.

Om te voorkomen dat er bij het indienen van een aanvraag gegevens ontbreken, kan er een vooroverleg aangevraagd worden zodra u de onderzoeksresultaten heeft. Bel voor het inplannen van een vooroverleg naar de provincie Drenthe (zie contactgegevens hieronder). Als tijdens het vooroverleg blijkt dat voor uw evenement een vergunning op basis van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is, kan deze bij de provincie aangevraagd worden.

Het aanvragen van een natuurvergunning is een lang proces. De behandeling van een aanvraag zal vaak 24 weken of langer duren.
Voor meer informatie over de procedureterminijnen verwijzen wij u naar onze website:
Natuurvergunning gebiedsbescherming (Natura 2000) aanvragen - Provincie Drenthe

De behandeling van een aanvraag voor een ontheffing kan 20 weken duren.
Voor meer informatie over het de procedure en termijnen verwijzen wij u naar onze website:
Ontheffing soortenbescherming aanvragen - Provincie Drenthe

HEEFT U VRAGEN?

Voor vragen kunt u in eerste instantie bij de gemeente terecht waar het evenement plaatsvindt. De gemeente kan u informeren over de meeste vragen en kan u zo nodig doorverwijzen naar de provincie.

Bij de provincie Drenthe kunt u terecht met vragen over stikstof, in- en extern salderen, soortenbescherming en overige regelgeving met betrekking tot de Wet natuurbescherming.
De provincie Drenthe is telefonisch bereikbaar op werkdagen van 08.30 uur tot 17.00 uur via telefoonnummer 0592 36 55 55, of per e-mail vth@drenthe.nl

Aan:
Burgemeesters en de colleges van Burgemeester en Wethouders
van de Drentse gemeenten

Assen,
Ons kenmerk
Behandeld door [redacted] (0592) 36 55 55
Onderwerp: Evenementen in relatie tot natuur in Drenthe

Geachte burgemeester en college van B&W,

Evenementen zetten uw gemeenten en de provincie als geheel op de kaart en veel mensen beleven er plezier aan. Gelukkig is er in onze provincie ruimte om activiteiten te organiseren, maar niet alles kan overal. In de afgelopen periode heeft ook in onze provincie een aantal evenementen helaas niet plaats kunnen vinden.

De te verlenen toestemmingen moeten passen binnen de wet- en regelgeving. Dit is onze gezamenlijke verantwoordelijkheid, ieder vanuit de eigen bevoegdheid. Samen met u willen we een balans vinden tussen het voorkomen van achteruitgang van natuurwaarden en het bieden van kansen voor maatschappelijke en culturele activiteiten.

Om vervelende situaties te voorkomen, vragen wij u om de aanvragers van evenementenvergunningen te wijzen op het belang van de natuur en de mogelijkheid dat er wellicht een natuurvergunning of een ontheffing soortenbescherming van de provincie nodig is. Ons advies aan initiatiefnemers is om in een vroeg stadium een gespecialiseerd adviesbureau te betrekken. Dit bureau kan uitzoeken wat er in specifieke situaties wel of niet mogelijk is. Zo kan er op tijd ingeschat worden of er een natuurtoestemming nodig is of niet. Initiatiefnemers van evenementen krijgen dan in een vroegtijdig stadium zicht op het doorgaan van het geplande evenement, dan wel het nog moeten aanleveren van noodzakelijke extra informatie. Tevens zorgt het ervoor dat uw en onze medewerkers voldoende tijd hebben om de informatie te beoordelen en te voorzien van adviezen.

In de bijlagen hebben we de informatie rondom evenementen op een rij gezet. Deze informatie verschijnt ook op onze website (www.drenthe.nl) en in een (online) brochure. Hiermee hopen we samen de uitdagingen rondom de bescherming van natuur én het organiseren van evenementen aan te kunnen gaan. Wij zullen hier ook ambtelijke bijeenkomsten (digitaal) voor organiseren om met elkaar in gesprek te gaan en zo veel mogelijk informatie te delen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter , secretaris

Bijlagen:
1. @
2. @

Bijlage 1: aanvullende informatie rondom evenementen en de Drentse natuur

Het evenementenseizoen staat weer voor de deur en door alle versoepelingen kunnen er weer evenementenvergunningen worden aangevraagd. Vooral evenementen in en/of nabij de natuur kunnen mogelijke stikstofeffecten hebben en kunnen ook schade toebrengen aan beschermde soorten en dieren. Maar ook evenementen die wat verder van Natura 2000–gebieden af liggen kunnen (stikstof-)effecten hebben op natuur. Zowel de gemeente als de provincie hebben hierin een wettelijke taak. In de praktijk merken wij dat er af en toe onduidelijkheid bestaat over de verschillende taken van de gemeente en de provincie. De rol van de gemeente hangt af van welke toestemmingen voor een evenement nodig zijn. In deze bijlage informeren wij u hierover.

Hoe zit het bij een evenement waarvoor een Wabo-vergunning nodig is?
Als voor een evenement een vergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) nodig is, geldt er een wettelijke 'aanhaakplicht'. Op grond van de Wabo is de gemeente verplicht om te onderzoeken, gelet op deze aanhaakplicht, welke andere toestemmingen voor het evenement nog meer nodig zijn. Zonder dit onderzoek en uitvoering van de daaruit volgende verplichtingen, mag de omgevingsvergunning niet worden verleend. Bij dit soort toestemmingen kunt u denken aan toestemmingen op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb) zoals een toestemming om soorten te verstoren of te doden (soortenbescherming) en het verbod extra stikstof depositie te veroorzaken op Natura 2000 (gebiedenbescherming) waarvoor de provincie het bevoegd gezag is. Zie voor een nadere uitleg van deze begrippen verderop in deze bijlage.

Het is de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer om aan te tonen of er een toestemming op grond van de Wnb nodig is. Als de initiatiefnemer een Wabo-vergunning aanvraagt, is het vervolgens de verantwoordelijkheid van de gemeente om te toetsen of de initiatiefnemer voldoende heeft aangetoond dat er geen toestemming op grond van de Wnb nodig is. In het geval dat er een omgevingsvergunning nodig is, zal de gemeente de ingediende stukken (zoals een 'QuickScan Wet natuurbescherming', voortoets of stikstofberekening) inhoudelijk moeten beoordelen. Als een initiatiefnemer deze stukken niet heeft ingediend zal de gemeente, als dit van toepassing is, hierom moeten vragen. Verderop leest u wat er minimaal in deze stukken moet komen te staan.

Als uit de toetsing blijkt dat voor het evenement geen toestemming op grond van de Wnb nodig is, kan de gemeente de omgevingsvergunning zonder aanhaking van het onderwerp natuur verlenen.

Als er wel een toestemming nodig is voor soortenbescherming en gebiedenbescherming dan kan die toestemming op 2 manieren aangevraagd worden, maar moet altijd rekening gehouden worden met een langere behandeltermijn (van zeker 6 maanden):

1. Dit kan door het aanvragen van een losse natuurvergunning (voor gebiedenbescherming) en/of een losse ontheffing (voor soortenbescherming) bij de provincie.
2. En dit kan door deze toestemming aan te laten haken bij de omgevingsvergunning. Daarvoor is nodig dat de gemeente bij de provincie vraagt om een "verklaring van geen bedenkingen" (VVGB). Als deze VVGB aan de gemeente is afgeven kan de gemeente de omgevingsvergunning afgeven samen met de toestemming op grond van de Wnb.

Hoe zit het bij een evenementenvergunning?
Een evenementenvergunning is geen toestemming op grond van de Wabo. Ten aanzien van evenementenvergunningen op grond van de Algemeen Plaatselijke Verordening (APV) geldt dan ook op grond van de wet geen verplichte aanhaking en bijbehorende onderzoeksplicht naar de Wnb zoals bij Wabo-vergunningen. Dit betekent echter niet dat de burgemeester geen onderzoek hoeft te doen naar de effecten van het evenement voor de natuur. Uit recente uitspraken van de voorzieningenrechter van de rechtbank Noord-Nederland (ECLI:NL:RBNNE:2022:697 en ECLI:NL:RBNNE:2022:270) blijkt dat er in de meeste gevallen wel een onderzoek gedaan moet zijn voordat de burgemeester een evenementenvergunning kan verlenen.

De uitspraken van de voorzieningenrechter geven in ieder geval de volgende twee punten aan:

1. Als er milieugevolgen kunnen ontstaan, dan moet er een inspraakmogelijkheid worden geboden (ook bij een evenementenvergunning). Dit betekent dat er een ontwerpvergunning ter inzage gelegd moet worden en eventuele ontvangen zienswijzen meegenomen moeten worden bij de besluitvorming.
2. Als uit de gekozen formulering van de APV blijkt dat natuur als toetsingskader is meegenomen, moet de burgemeester daar ook op toetsen. Er kan dan niet gesteld worden dat op grond van de Wnb de provincie alleen het bevoegde gezag is.

Afhankelijk van de gekozen formulering in de APV en/of het evenementenbeleid zal volgens deze uitspraken de burgemeester ook natuur moeten toetsen. De burgemeester zal als dat van toepassing is zelf de ingediende stukken (zoals een quickscan en een voortoets) inhoudelijk moeten beoordelen. Als een initiatiefnemer deze stukken niet heeft ingediend, zal de burgemeester hierom moeten vragen. Verderop kunt u lezen wat er minimaal in deze stukken moet komen te staan.

In het geval dat, op grond van de APV, natuur geen onderdeel uitmaakt van de toets van de burgemeester zal deze de initiatiefnemer op grond van artikel 3:20 Awb wel moeten wijzen op andere mogelijke toestemmingen op grond van de Wnb.

Wanneer komt de provincie in beeld?
Als een initiatiefnemer geen omgevingsvergunning nodig heeft en als natuur geen onderdeel uitmaakt van de evenemententoets, is er in veel gevallen geen toestemming van de gemeente nodig waarbij natuur al betrokken is. Het blijft in dat geval de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer om aan te tonen of er een toestemming op grond van de Wnb nodig is. De provincie is in dat geval beschikbaar voor (complexere) vooroverleg als de benodigde onderzoeken zijn opgemaakt.

Als er toestemming van de provincie voor een evenement nodig is, zal dit tijdig aangevraagd moeten worden. De procedure doorlooptermijn duurt bij gebiedenbescherming 6 maanden, maar in de praktijk blijkt dat wij hiervoor meer tijd nodig hebben.

Verder heeft de provincie als bevoegd gezag de handhavingsplicht om op te treden bij evenementen waarbij mogelijke overtredingen van de Wnb ontstaan en kan de provincie betrokken worden bij complexere vooroverlegsituaties.

Welke gegevens zijn noodzakelijk om te beoordelen?
Om te kunnen beoordelen of de uitvoering van het evenement gevolgen kan hebben voor de natuur en dus mogelijk strijdigheden met de Wnb veroorzaakt, is onderzoek nodig. Hierbij moet u zich focussen op twee onderwerpen binnen de Wnb: soortenbescherming en gebiedsbescherming.

Soortenbescherming
Het onderdeel soortenbescherming regelt de bescherming van vele inheemse soorten binnen Nederland. Om te onderzoeken of het evenement conflicten veroorzaakt met de Wnb, dient de initiatiefnemer een 'Quickscan Wet natuurbescherming' uit te laten voeren door een ecologisch deskundige van een onafhankelijk adviesbureau.

Uit deze 'Quickscan Wet natuurbescherming' kan het volgende blijken:
1. Er zijn geen gevolgen voor beschermde soorten (evenement kan door gaan);
2. Er dienen aanvullende matigende maatregelen genomen te worden (zoals het verleggen van een route);
3. Er dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden voor specifieke beschermde soorten;
4. Het evenement kan in de huidige vorm en tijdspad niet doorgaan omdat er een verbod op grond van de Wet natuurbescherming wordt overtreden.

Een onafhankelijk ecologisch adviesbureau, is op de hoogte van wat er in een 'Quickscan Wet natuurbescherming' verplicht vermeld c.q. onderzocht dient te worden, en hoe dit voor uw situatie dient te worden opgebouwd. Voor het zoeken naar een ecologisch bureau attenderen wij u op het Netwerk Groene Bureaus (https://www.netwerkgroenebureaus.nl/).

Gebiedsbescherming overige effecten
Een aantal natuurgebieden in Drenthe zijn als Natura 2000-gebied aangewezen. Elk Natura 2000-gebied kent zijn eigen instandhoudingsdoelen voor (leefgebieden van) soorten en/of habitattypen. Het onderdeel gebiedsbescherming is tweeledig, namelijk onderdeel stikstof (zie volgend kopje) en overige effecten. Onder overige effecten vallen directe invloeden zoals geluid, licht en optische verstoring. In een voortoets wordt onderzocht of het evenement van invloed kan zijn op de instandhoudingsdoelen van het betreffende Natura 2000-gebied. Hierbij moet ook rekening gehouden worden met de aanwezigheid van niet-broedvogels in de buurt van het evenement en het effect hiervan op de instandhoudingsdoelstelling van niet-broedvogels.
Indien het evenement tot mogelijk significante effecten leidt op de instandhoudingsdoelen van een Natura 2000-gebied zult u voor het project een passende beoordeling moeten opstellen en een

natuurvergunning moeten aanvragen. Daarin moet verzekerd zijn dat significante effecten door het evenement worden uitgesloten bijvoorbeeld door geluid- of lichtschermen te plaatsen.

Gebiedsbescherming stikstof
Om te beoordelen of de uitvoering van het evenement stikstofdepositie veroorzaakt op een Natura 2000-gebied, moet er een stikstofberekening uitgevoerd worden en dient er een toelichting over de invoergegevens gemaakt te worden. In de toelichting moet duidelijk uiteengezet worden wat de technische uitgangspunten (input) van de stikstofberekening zijn[1]. Denk hierbij aan:

- Aantal bezoekers;
- Aantal deelnemers;
- Aantal begeleiders;
- Type sector;
- Om welke locatie / route het gaat;
- Type voertuigen (indien gemotoriseerd evenement);
- Verbruik van gebruikte aggregaten.

De op- en afbouwfase van het evenement zijn vrijgesteld van natuurvergunningplicht voor het onderdeel stikstof, aangezien dit onderdeel valt onder de partiële vrijstelling van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering.

De stikstofberekening moet uitgevoerd worden met het rekenprogramma AERIUS® Calculator. Er zijn ook adviesbureaus die hierin adviseren. Als uit de projecteffectberekening blijkt dat er sprake is van 0,00 mol N depositie per hectare per jaar en de toelichting is inhoudelijk kloppend, dan is verder onderzoek niet nodig en is er geen natuurvergunning nodig voor het onderdeel stikstof. Wanneer er wel een depositie groter dan 0,00 mol N per hectare per jaar plaatsvindt op een Natura 2000-gebied vanuit de gebruiksfase van het evenement, dan moet het evenement aangepast worden tot:

- er geen sprake meer van is (bijv. mitigerende maatregelen nemen) of;
- een salderingsbron zoeken en een verschilberekening maken waarmee wordt aangetoond dat er met toepassen van de salderingsbron geen effect meer is.

Salderen kan via een interne bron binnen de projectlocatie (zonder natuurvergunning) en met een externe bron buiten de projectlocatie (met een natuurvergunning). Voor meer informatie over stikstof en het uitrekenen van de hoeveelheid depositie kunt u ook gebruik maken van de website van BIJ12: Stikstof en Natura 2000 - BIJ12.

Tip 1 start de voorbereidingen op tijd
Zoals u heeft kunnen lezen is er voor het onderdeel “natuur” veelal onderzoek nodig. Ecologische adviesbureaus hebben niet altijd tijd om op (zeer) korte termijn onderzoek uit te voeren. Als uit het onderzoek blijkt dat er een natuurtoestemming nodig is zal die toestemming zeker 6 maanden van tevoren moeten worden aangevraagd. Daarom is het advies aan initiatiefnemers om tijdig te starten met het onderzoek. Het is aan onze (provincie en gemeenten) dienstverlenende taak om initiatiefnemers hierop te wijzen. Het is raadzaam om het eerste ecologisch onderzoek al een jaar van tevoren uit te laten voeren. Naast de uitgebreide procedure die eventueel nodig is, kan blijken dat er langlopend nader onderzoek nodig is.

Voor het lopende seizoen (2022) zouden wij u er graag op willen attenderen dat het voor initiatiefnemers van evenementen cruciaal is dat zij zo vroeg mogelijk starten met het (laten) uitvoeren van onderzoek. Voor dit jaar vragen wij dan ook om zeker 10 weken voor het evenement al contact op te laten nemen met de provincie indien wij in beeld moeten komen (zie kopje ‘wanneer komt de provincie in beeld?’. Indien onderzoeken later worden gestart, dan is dit niet goed haalbaar meer voor zowel initiatiefnemer als het ecologisch adviesbureau en bevoegd gezag(en).

Tip 2 altijd wijzen op mogelijkheid benodigde natuurtoestemming
Vanuit de provincie is op 1 maart 2022 een e-mail naar de gemeenten gestuurd met het verzoek om aanvragers van een evenementenvergunning te attenderen op de mogelijke verplichting van een natuurvergunning. Dit is een wettelijke verplichting op grond van artikel 3:20 Awb. Wij verzoeken u de toegezonden tekst (of vergelijkbare tekst) op te nemen in de ontvangstbevestiging van een aanvraag voor een evenementenvergunning.

Meer informatie

[1] Zie voor meer informatie de: Instructie-gegevensinvoer-voor-AERIUS-Calculator-2021.pdf (bij12.nl)

Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met ons klant contact centrum. Zij zijn op werkdagen bereikbaar op telefoonnummer (0592) 36 55 55. U kunt ook een e-mail sturen aan vth@drenthe.nl.

Bijlage 2: brochure voor initiatiefnemers

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

GS-stuk

Algemene gegevens		**Teammanager**
Opsteller	, tst.	Arnout Venekamp
Team	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving	
Datum	schriftelijk	*Paraaf en advies* *Akkoord*
Uiterste behandeldatum in GS: 12 april 2022 *Toelichting: een spoedige verzending van de brief zal ervoor zorgen dat gemeenten en initiatiefnemers sneller en beter geïnformeerd worden. Dit kan problemen achteraf voorkomen.*		

Verwijzing naar speerpunt coalitieakkoord/programma begroting	**Akkoord portefeuillehouder**
20.1.4.02 Nieuwe en passende regionale samenwerking voor maatschappelijke opgavenClick or tap here to enter text.	Hans Kuipers,

Intern voorbereid met	**Akkoord provinciesecretaris**
1. Click or tap here to enter text.	Wim Brenkman

Archivering		**Communicatie**
Soort overeenkomst:	Niet van toepassing	*Openbaar:* Ja
Datum:	*Registratienummer:*	*Persbericht:* Nee
	nr.	*Bekendmaking:* Niet van toepassing
	nr.	

Onderwerp

Brief aan alle burgemeesters en colleges van B&W over evenementen in relatie tot natuur

Advies

In te stemmen met de brief aan de Drentse gemeenten.

Beslissing GS

Click or tap here to enter text.

Inleiding

a. Algemeen
De afgelopen periode zijn wij geconfronteerd met vraagstukken op het gebied van evenementen in Drenthe in relatie tot stikstof en soortenbescherming (beiden als grondslag de Wnb). Diverse evenementen hebben als gevolg van ingediende handhavingsverzoeken niet kunnen plaatsvinden of in beperkte vorm. In het geval van het Pauperparadijs was het niet meer mogelijk om tijdig een Nbwet toestemming te verlenen.

Ten aanzien van evenementen zijn de burgemeesters primair het bevoegde gezag. Het kan voorkomen dat (al dan niet in combinatie met een Wabo-vergunning) ook een vergunning / ontheffing op grond van de Wnb noodzakelijk is. Op 1 maart 2022 hebben wij vanuit Team VTH reeds een e-mailbericht aan de burgemeesters gestuurd met het verzoek de bij de mail gevoegde voorbeeldtekst op te nemen in de communicatie met organisatoren. Dit om initiatiefnemers te wijzen op een mogelijk noodzakelijke toestemming voor natuur.

Met de bijgevoegde brief vanuit uw college vindt er ook op bestuurlijk niveau communicatie plaats om dit belang te benadrukken.

b. Europese aspecten
Niet van toepassing

c. Economie/werkgelegenheid
Niet van toepassing

d. Participatie
Niet van toepassing

Advies

1. In te stemmen met de brief aan de Drentse gemeenten.

Doelstelling uit de begroting

Invullen s.v.p. (zie bijlage).

Argumenten

1. Gemeenten zijn het eerste aanspreekpunt bij het melden van een evenement en het aanvragen van de benodigde vergunning(en). In de laatste tijd is de nadruk echter erg op stikstof en soortenbescherming komen te liggen, waar diverse handhavingsverzoeken het resultaat van zijn. Gemeenten zijn soms zoekende – net als wij soms – hoe de verschillende facetten gecombineerd beschouwd moeten worden in een aanvraag. Met deze bestuurlijke brief willen we de gemeentebesturen en medewerkers van gemeenten handvatten bieden om inwoners en initiatiefnemers ten aanzien van evenementen afdoende te kunnen voorlichten op dit gebied. Naast de bestuurlijke brief, hebben we een brochure ontwikkeld – naar Overijssels voorbeeld – die we op onze website zullen plaatsen. Deze brochure gaat in op alle zaken m.b.t. Wnb, stikstof en soortenbescherming om partijen te helpen en wegwijs te maken in de organisatie van een evenement.

Tijdsplanning

Niet van toepassing

Financiën

Niet van toepassing

Bijlagen

1. Brief aan Drentse gemeenten
2. (Digitale) brochure

Risico's

Niet van toepassing

Kanttekeningen vanuit de organisatie

Niet van toepassing

Tekst openbare besluitenlijst

Onderwerp: Evenementen in relatie tot natuur
Tekst: Gedeputeerde Staten informeren Drentse gemeenten per brief over de vergunningverlening rondom evenementen. De gemeenten en de provincie hebben hier beide een verantwoordelijkheid in. Gemeenten zijn het eerste aanspreekpunt voor initiatiefnemers van evenementen als het gaat om vergunningverlening. De provincie is verantwoordelijk voor de toestemming voor evenementen in relatie tot natuur. Initiatiefnemers dienen in een vroeg stadium een gespecialiseerd adviesbureau te betrekken om uit te zoeken wat in specifieke situaties wel of niet mogelijk is. Meer informatie is te vinden op de website www.provincie.drenthe.nl/evenementen.

Memo POHO	provincie Drenthe
Gedeputeerde	Hans Kuipers Henk Jumelet Henk Brink (ter informatie) Nelleke Vedelaar (ter informatie)
Afschrift	Arnout Venekamp
Datum	29 maart 2022
Poho datum	11 april 2022
Opsteller	
Afgestemd met	
Onderwerp	Bestuurlijke communicatie evenementen en natuur
Doel memo	☐ Ter discussie ☐ Ter informatie
Bijlage	1. GS-nota 2. Brief aan burgemeesters en colleges 3. (digitale) Brochure (wordt nog vormgegeven)
Naar GS	ja

Advies/Vraag
1. Bijgevoegde brief en brochure namens GS aan de colleges van de Drentse gemeenten versturen

Inleiding
1.1 De afgelopen periode zijn wij geconfronteerd met vraagstukken op het gebied van evenementen in Drenthe in relatie tot stikstof en soortenbescherming (beiden als grondslag de Wnb). Diverse evenementen hebben als gevolg van ingediende handhavingsverzoeken niet kunnen plaatsvinden of in beperkte vorm. In het geval van het Pauperparadijs was het niet meer mogelijk om tijdig een Nbwet toestemming te verlenen.
Ten aanzien van evenementen zijn de burgemeesters primair het bevoegde gezag. Het kan voorkomen dat (al dan niet in combinatie met een Wabo-vergunning) ook een vergunning / ontheffing op grond van de Wnb noodzakelijk is. Op 1 maart 2022 hebben wij vanuit Team VTH reeds een e-mailbericht aan de burgemeesters gestuurd met het verzoek de bij de mail gevoegde voorbeeldtekst op te nemen in de communicatie met organisatoren. Dit om initiatiefnemers te wijzen op een mogelijk noodzakelijke toestemming voor natuur.

Met de bijgevoegde brief vanuit uw college vindt er ook op bestuurlijk niveau communicatie plaats om dit belang te benadrukken.

1.2 Er zijn de komende weken veel vrije dagen (feestdagen) en het evenementenseizoen komt nu richting de piek van aanvragen voor dit jaar. Juist omdat deze informatie handvatten kan bieden aan de medewerkers van de gemeenten maar ook aan initiatienemers is het wenselijk niet te wachten met het versturen van de bijgevoegde stukken. Volgens de formele route zouden de stukken in de collegevergadering van 26 april a.s. behandeld kunnen worden. Juist vanwege de tijd is het wenselijk hier een mouw aan te passen, bijvoorbeeld door middel van een schriftelijke ronde.

Argumenten
1. Gemeenten zijn het eerste aanspreekpunt bij het melden van een evenement en het aanvragen van de benodigde vergunning(en). In de laatste tijd is de nadruk echter erg op stikstof en soortenbescherming komen te liggen, waar diverse handhavingsverzoeken het resultaat van zijn. Gemeenten zijn soms zoekende – net als wij soms – hoe de verschillende facetten gecombineerd beschouwd moeten worden in een aanvraag. Met deze bestuurlijke brief willen we de gemeentebesturen en medewerkers van gemeenten handvatten bieden om inwoners en initiatiefnemers ten aanzien van evenementen afdoende te kunnen voorlichten op dit gebied. Naast de bestuurlijke brief, hebben we een brochure ontwikkeld – naar Overijssels voorbeeld – die we op onze website zullen plaatsen. Deze brochure gaat in op alle zaken m.b.t. Wnb, stikstof en soortenbescherming om partijen te helpen en wegwijs te maken in de organisatie van een evenement.

Risico's
De (werk)druk bij team VTH is momenteel groot waar het gaat om het beoordelen van eventuele vergunningssituaties i.r.t. evenementen. De verwachting is niet dat we voor het huidige evenementenseizoen de situatie compleet onder controle kunnen krijgen, maar we willen het graag beheersbaar maken. Deze communicatiemiddelen zijn hieraan ondersteunend. We pakken hiermee ook een faciliterende en ondersteunende rol op richting onze collega's bij de gemeenten, Dit kan helpen in het sneller soepeler laten verlopen van procedures omtrent evenementen.

Vervolgstappen (aanpak/uitvoering)
Bijgevoegde bestuurlijke brief aanbrengen voor GS en - samen met een verwijzing naar de online brochure - versturen aan de burgemeesters en colleges van B&W van de Drentse gemeenten.

Date : 8-4-2022 13:52:45
From : @drenthe.nl
To : " @drenthe.nl, "Arnout Venekamp" @drenthe.nl, @drenthe.nl
Subject : FW: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs
Attachment : image006.png;image007.png;image008.png;image009.png;image010.png;image011.png;image012.png;

Hallo,

Zojuist deze mail verstuurd.

Met vriendelijke groet,

Team VTH

provincie Drenthe

+31 592

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van:
Verzonden: vrijdag 8 april 2022 13:51
Aan: @rho.nl>; @hetpauperparadijs.nl>; @drenthe.nl> @rho.nl>; @noordenveld.nl>; @noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo

Zojuist onze conclusie over de aangeleverde rapportage al telefonisch kortgesloten. Ook heb ik je collega Jan Jacob al even kort bijgepraat. We hebben al geconstateerd dat het handig is om dit met elkaar te bespreken via Teams, in plaats van 'heen en weer te mailen'. Toch hier alvast onze reactie op je rapportage zodat je alvast inzicht hebt in onze visie op de zaak en ter voorbereiding op ons gesprek. Dit gesprek staat voor 20 april. Helaas kan je dan niet. Aangezien het wel van groot belang is dat je er bij bent, stel ik voor om een nieuwe datum te plannen. Gezamenlijk dachten wij aan de week van 25 april, bijvoorbeeld 26 of 28 april om 09:00 uur. Dit is wel een noordelijke vakantieweek, zelf werk ik wel. Ik ben benieuwd of de rest kan. : kan dit wat jullie betreft?

Ik heb samen met en een andere collega je rapportage 'voortoets Pauperparadijs maart 2022' (hierna rapportage) gekeken en deze naast de 'handreiking voortoets stikstof' van BIJ12 (hierna handreiking) gelegd. Wij zijn van mening dat de rapportage niet is aan te merken als een voortoets, maar moet worden gezien als een deel van een passende beoordeling. Het voldoet volgens ons ook niet aan de voorbeelden in de handreiking. Komt er op neer dat onder de huidige omstandigheden we van mening zijn dat er een natuurvergunningplicht geldt voor uitvoering van het Pauperparadijs. We kunnen het er in ons eerstvolgende overleg over hebben, bijvoorbeeld waarom je van mening bent waarom deze situatie wel aan een voorbeeld uit de handreiking voldoet. Hieronder alvast enkele hoofdpunten die ons standpunt mede bepaald:

1. In de aanleiding (onder 1.1.) van je rapportage merk je het volgende op: *Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2021) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke extra depositie op qua stikstof "overbelaste" habitats in Natura 2000. Significante effecten op Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat minimaal een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.* Daarentegen staat het onderstaande in de handreiking.

   Wanneer bij een plan of project met stikstofuitstoot op voorhand significant negatieve effecten kunnen worden uitgesloten, hoeft de initiatiefnemer geen Passende Beoordeling te maken en is het plan of project niet vergunningplichtig. Deze beoordeling wordt gedaan in de Voortoets.

2. In je rapportage geef je aan dat de voorliggende voortoets uitsluitend is gebaseerd op objectieve, openbare en onomstreden gegevens en bronnen. Daarentegen is het veldbezoek van 18 maart 2020 niet als zodanig te beschouwen.

3. In je rapportage betrek je maatregelen die nog niet zijn uitgevoerd en die dus ook nog niet aantoonbaar hun werking hebben laten zien. In de handreiking staat daarentegen het volgende:

- Het betrekken van maatregelen waarvan de voordelen niet vaststaan ten tijde van de Voortoets[7], dat wil zeggen het effect van herstelmaatregelen, voor zover nog niet aantoonbaar opgetreden in de huidige situatie en voor zover het effect niet vaststaat voor de duur van het plan of project; en het toekomstig effect van bronmaatregelen ter vermindering van stikstofdepositie of een veronderstelde autonome daling;

Het is zelfs zo dat we van mening zijn dat als dit in deze vorm als passende beoordeling zou worden ingediend bij een aanvraag natuurvergunning, we er i.i.g. op basis van punt 3 er geen positief besluit op zouden nemen. We zien verleasen nog steeds als reëel alternatief. Laten we dit ook bespreken tijdens ons volgende gesprek. Zodra ik een reactie heb van alle deelnemers, zal ik het overleg verplaatsen naar een moment dat we alle aanwezig kunnen zijn.

Hier nog even de versie van de handreiking die wij hebben gebruikt:
BIJ12-Handreiking-Voortoets-Stikstof-—-Februari-2021.pdf

Met vriendelijke groet,

Team VTH

provincie Drenthe

+31 592

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' <[redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl' [redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Date : 16-2-2022 15:47:08
From : "[redacted]@noordenveld.nl
To : "Secretariaat MT"[redacted]@noordenveld.nl
Cc : "[redacted]@noordenveld.nl, "[redacted]@drenthe.nl,[redacted]@drenthe.nl, "Arnout Venekamp"[redacted]drenthe.nl
Subject : Overleg Het Pauperparadijs
Attachment : image580480.png;image138383.png;image959478.png;image720538.jpg;image656935.png;image017233.png;image245441.png;image802376.png;image484183.png;

Hoi collega's,

Ik zou jullie willen vragen om een afspraak in te plannen met een aantal collega's van de provincie Drenthe en gemeente Noordenveld.

Onderwerp: situatie vergunningentraject Het Pauperparadijs.
Datum: week 9 (liefst niet maandag- en woensdagochtend i.v.m. PHO en MT).
Tijdsduur: 1 uur

@[redacted] ik heb jullie namen van Arnout gekregen.

Outlook voor iOS downloaden
Met vriendelijke groet,

[redacted]
088-[redacted]
[redacted]@noordenveld.nl
Raadhuisstraat 1
9301AA RODEN
GEMEENTE NOORDENVELD

Date : 16-2-2022 15:56:18
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : [redacted]@noordenveld.nl, "Secretariaat MT" [redacted]@noordenveld.nl
Cc : "[redacted]@noordenveld.nl, "[redacted]@drenthe.nl, "Arnout Venekamp" [redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Overleg Het Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.jpg;image006.png;image007.png;image008.png;image009.png;image010.png;

Goedemiddag,

Dat is een goed idee. Ik wil ook graag een gesprek organiseren met de organisatie van het Pauperparadijs om de situatie door te speken. Lijkt me handig om dat na ons 'interne' overleg te doen. Wel graag met een medewerker van de gemeente Noordenveld er bij. Wie kan ik daar voor uitnodigen?

Ik kan niet op maandag- en dinsdagochtend. Liefst wel begin van de week. Maandag-, dinsdag- of woensdagmiddag zou dan mooi zijn. In dat geval kan ik koersen op een overleg met het Pauperparadijs in de tweede helft van week 9.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe

[redacted] Wet natuurbescherming
[redacted] deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592[redacted]
06[redacted]
[redacted]@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: [redacted]@noordenveld.nl>
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 15:47
Aan: Secretariaat MT [redacted]@noordenveld.nl>
CC: [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Overleg Het Pauperparadijs

Hoi collega's,

Ik zou jullie willen vragen om een afspraak in te plannen met een aantal collega's van de provincie Drenthe en gemeente Noordenveld.

Onderwerp: situatie vergunningentraject Het Pauperparadijs.
Datum: week 9 (liefst niet maandag- en woensdagochtend i.v.m. PHO en MT).
Tijdsduur: 1 uur

[redacted] ik heb jullie namen van Arnout gekregen.

Outlook voor iOS downloaden
Met vriendelijke groet,

[redacted]
088-[redacted]
[redacted]@noordenveld.nl
Raadhuisstraat 1
9301AA RODEN
GEMEENTE NOORDENVELD

Date : 2-3-2022 10:10:26
From : [redacted]@drenthe.nl
To : [redacted]@rho.nl
Cc : "Arnout Venekamp" [redacted]@drenthe.nl, [redacted]drenthe.nl, [redacted]@rho.nl, [redacted]@hetpauperparadijs.nl" [redacted]@hetpauperparadijs.nl, " [redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Overleg Pauperparadijs
Attachment : Gebruiksfase Het Pauperparadijs 30082021.pdf;image002.png;image003.jpg;image004.jpg;image005.jpg;image006.jpg;

Goedemorgen,

In de bijlage de AERIUS berekening van 30 augustus 2021. Hieruit komt een projecteffect naar voren. Dit is dan ook direct het knelpunt. Eind vorig jaar is getracht om de stikstofemissie dusdanig te reduceren dat er geen sprake meer zou zijn van depositie op Natura 2000. Onderzocht is of alternatieve parkeerterreinen met electrische pendelbussen en een zeer schone aggregaat ingezet konden worden om dit te bereiken. Dat is blijkbaar niet gelukt. Nu is het zaak om te onderzoeken of en hoe er gesaldeerd kan worden.

Ik zal aanwezig zijn met mijn collega [redacted]. Ook zal de gemeente Noordenveld aanwezig zijn. Dit in verband met de evenementenvergunning en onderzoeken die daarvoor uitgevoerd moeten worden. Dan kunnen we het integraal benaderen. Opties zijn:

- Ma. 7-3 16:00 uur;
- Woe. 9-3 09:00 uur;
- Do. 10-3 09:00 uur.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe

[redacted] Wet natuurbescherming
[redacted] deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592[redacted]
06-[redacted]
[redacted]@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: woensdag 2 maart 2022 09:53
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl
CC: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@rho.nl>
Onderwerp: RE: Overleg Pauperparadijs

Hoi [redacted]

Gisteren hebben wij elkaar telefonisch gesproken.

Mijn collega [redacted] kan bij het overleg aanwezig zijn. Hij heeft zich ook eerder bezig gehouden met de ecologische toets die wij hebben gemaakt. Kan je ons een aantal data doorgeven voor het overleg inclusief de aanwezige stukken en knelpunten die besproken moeten worden.

@ Wolter: Kan jij ook aangeven wat de precieze plannen zijn? Zijn deze nog gewijzigd?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Planvorming en Ruimte

T: 058[redacted]
[redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

RHO ADVISEURS

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted]@drenthe.nl]
Verzonden: vrijdag 18 februari 2022 10:15
Aan: [redacted]@hetpauperparadijs.nl
CC: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@rho.nl>
Onderwerp: Overleg Pauperparadijs

Geachte heer Lommerde,

Ik heb gisteren en vandaag getracht om in contact te komen met [redacted] van Rho adviseurs.5.1.2e [redacted]. Graag maak ik een afspraak met de [redacted] om de zaken en mogelijkheden door te spreken. Ik zal [redacted] maandag de 28ste bellen om die zelfde week een afspraak te maken, liefst op woensdag 2 maart. Ik zal enkele collega's hiervoor uitnodigen. Wij hebben die week, waarschijnlijk 28 februari of 1 maart, overleg met de gemeente Noordenveld om de zaak te bespreken. Die informatie kan ik dan direct meenemen in het gesprek met uw adviseur. Wij zijn ook de mogelijkheden van salderen aan het onderzoeken. Daarvoor gebruiken we volgende week en ook zullen er in week 9 nog gesprekken hierover plaatsvinden, waarvan we de uitkomt ook direct kunnen bespreken. Wellicht spreek ik u ook bij het nog definitief te plannen overleg.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe

[redacted] Wet natuurbescherming
[redacted] deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592[redacted]
06-[redacted]
[redacted]@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NOx).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Rho Adviseurs	-, - Veenhuizen

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Het Pauperparadijs	Ra3vkSyRK9iW

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
30 augustus 2021, 15:17	2022	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	127,16 kg/j
NH3	1,31 kg/j

Resultaten

Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied	Bijdrage
Fochteloërveen	0,03

Toelichting

Gebruiksfase Pauperparadijs

Locatie
Situatie 1

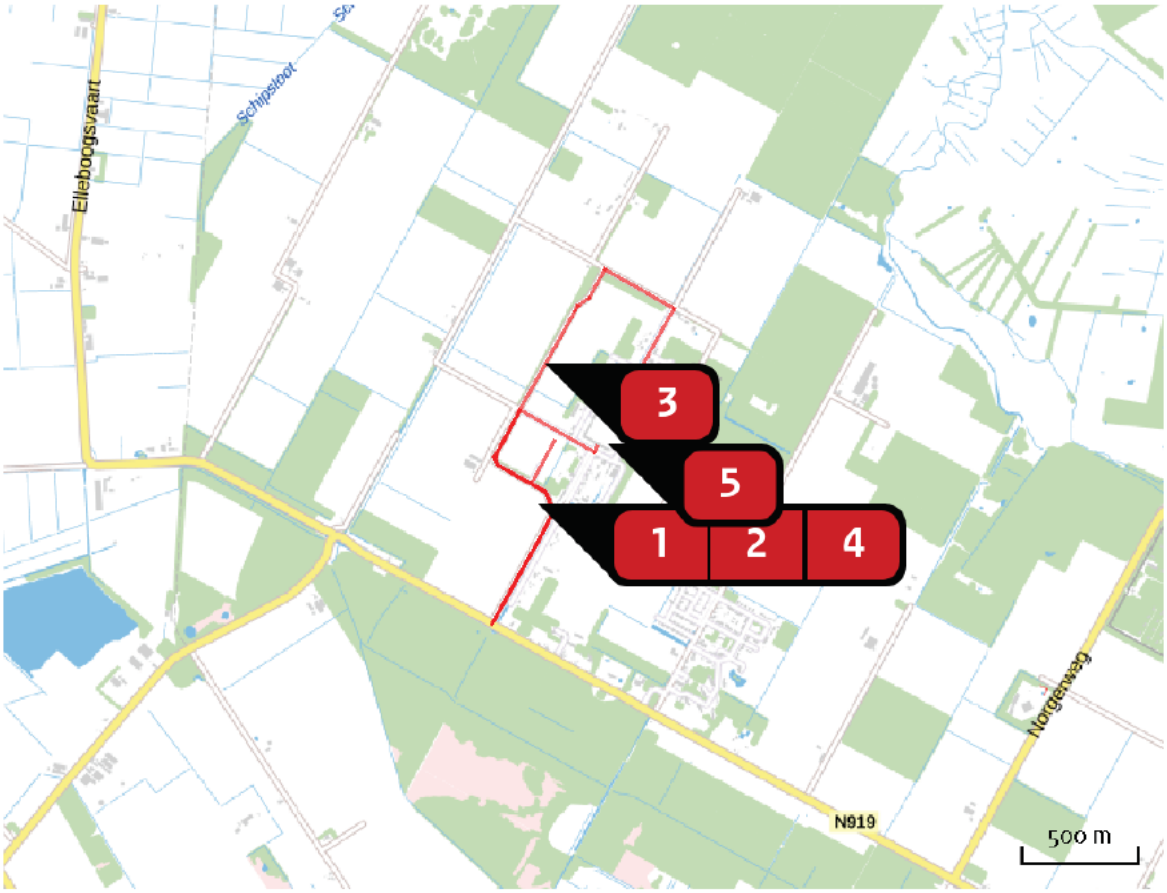

Emissie
Situatie 1

Bron Sector			Emissie NH3	Emissie NOx
1		Bezoekers - grote parkeerterrein Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	7,06 kg/j
2		Bezoekers - berm Laan Weldadigheid Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	1,08 kg/j
3		Personeel - terrein IND Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	3,84 kg/j
4		Leveranciers en logistiek Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j
5		Aggregaat Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie	< 1 kg/j	115,14 kg/j

Resultaten stikstof gevoelige Natura 2000 gebieden (mol/ha/j)

Natuurgebied	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
Fochteloërveen	0,03	
Norgerholt	0,01	

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Resultaten per habitattype (mol/ha/j)

voor de 10 stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden met het hoogste resultaat

Fochteloërveen

Habitattype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H7120ah Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	0,03	
ZGH7120ah Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	0,02	

Norgerholt

Habitattype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H9120 Beuken-eikenbossen met hulst	0,01	

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Emissie (per bron)

Situatie 1

Naam	Bezoekers - grote parkeerterrein
Locatie (X,Y)	222025, 561635
NOx	7,06 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	32.400,0 / jaar	NOx	7,06 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Bezoekers - berm Laan Weldadigheid
Locatie (X,Y)	222055, 561736
NOx	1,08 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	3.996,0 / jaar	NOx	1,08 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Personeel - terrein IND
Locatie (X,Y)	222031, 562351
NOx	3,84 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	5.916,0 / jaar	NOx	3,84 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

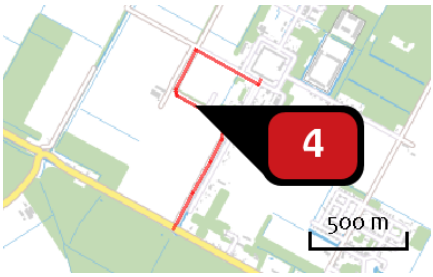

Naam	Leveranciers en logistiek
Locatie (X,Y)	221916, 561862
NOx	< 1 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	116,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

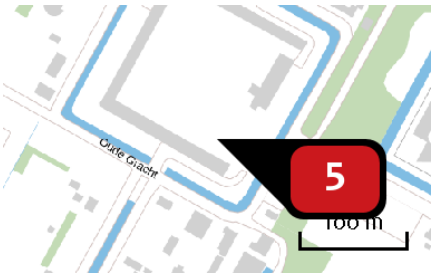

Naam	Aggregaat
Locatie (X,Y)	222301, 562004
NOx	115,14 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Stationair bedrijf (uren/j)	Cilinder inhoud (l)	Stof	Emissie
STAGE IIIa, 75 <= kW < 130, bouwjaar 2007 (Diesel)	Aggregaat podiumtechniek	6.825	0	0,0	NOx	115,14 kg/j
					NH3	< 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2020_20210525_2040287d5b
Database	versie 2020_20210713_c09c249ebe

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2020

Date : 2-3-2022 09:53:34
From : [redacted]@rho.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl, "v[redacted]@hetpauperparadijs.nl" [redacted]@hetpauperparadijs.nl
Cc : "Arnout Venekamp" [redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, [redacted]@rho.nl
Subject : RE: Overleg Pauperparadijs
Attachment : image006.png;image001.jpg;image007.jpg;image008.jpg;image009.jpg;

Hoi [redacted],

Gisteren hebben wij elkaar telefonisch gesproken.

Mijn collega [redacted] kan bij het overleg aanwezig zijn. Hij heeft zich ook eerder bezig gehouden met de ecologische toets die wij hebben gemaakt. Kan je ons een aantal data doorgeven voor het overleg inclusief de aanwezige stukken en knelpunten die besproken moeten worden.

@ Wolter: Kan jij ook aangeven wat de precieze plannen zijn? Zijn deze nog gewijzigd?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Planvorming en Ruimte

T: 058[redacted]
E: [redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

RHO ADVISEURS

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted]@drenthe.nl]
Verzonden: vrijdag 18 februari 2022 10:15
Aan: [redacted]@hetpauperparadijs.nl
CC: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@rho.nl>
Onderwerp: Overleg Pauperparadijs

Geachte heer Lommerde,

Ik heb gisteren en vandaag getracht om in contact te komen met [redacted] van Rho adviseurs.5.1.2e [redacted]. Graag maak ik een afspraak met [redacted] om de zaken en mogelijkheden door te spreken. Ik zal [redacted] maandag de 28ste bellen om die zelfde week een afspraak te maken, liefst op woensdag 2 maart. Ik zal enkele collega's hiervoor uitnodigen. Wij hebben die week, waarschijnlijk 28 februari of 1 maart, overleg met de gemeente Noordenveld om de zaak te bespreken. Die informatie kan ik dan direct meenemen in het gesprek met uw adviseur. Wij zijn ook de mogelijkheden van salderen aan het onderzoeken. Daarvoor gebruiken we volgende week en ook zullen er in week 9 nog gesprekken hierover plaatsvinden, waarvan we de uitkomt ook direct kunnen bespreken. Wellicht spreek ik u ook bij het nog definitief te plannen overleg.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe

[redacted] Wet natuurbescherming
[redacted] deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592[redacted]
06[redacted]
[redacted]@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Date : 2-3-2022 10:36:08
From : "[redacted]@rho.nl
To : [redacted]@drenthe.nl
Cc : "Arnout Venekamp" [redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@rho.nl, "[redacted]@hetpauperparadijs.nl" [redacted]@hetpauperparadijs.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Overleg Pauperparadijs
Attachment : image001.jpg;image007.jpg;image008.jpg;image009.jpg;image010.png;image011.jpg;image012.jpg;image013.jpg;image014.jpg;

Dag [redacted]

Ik heb in de agenda van mijn collega [redacted] gekeken. Hij kan op alle drie de data die jij voorstelt. Voor 10 maart geldt dat hij kan tussen 9 en half 11.
Stuur jij de digitale uitnodiging?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Planvorming en Ruimte

T: 058[redacted]
E [redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

RHO ADVISEURS

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted]@drenthe.nl]
Verzonden: woensdag 2 maart 2022 10:10
Aan: [redacted]@rho.nl>
CC: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@rho.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Overleg Pauperparadijs

Goedemorgen,

In de bijlage de AERIUS berekening van 30 augustus 2021. Hieruit komt een projecteffect naar voren. Dit is dan ook direct het knelpunt. Eind vorig jaar is getracht om de stikstofemissie dusdanig te reduceren dat er geen sprake meer zou zijn van depositie op Natura 2000. Onderzocht is of alternatieve parkeerterreinen met electrische pendelbussen en een zeer schone aggregaat ingezet konden worden om dit te bereiken. Dat is blijkbaar niet gelukt. Nu is het zaak om te onderzoeken of en hoe er gesaldeerd kan worden.

Ik zal aanwezig zijn met mijn collega [redacted]. Ook zal de gemeente Noordenveld aanwezig zijn. Dit in verband met de evenementenvergunning en onderzoeken die daarvoor uitgevoerd moeten worden. Dan kunnen we het integraal benaderen. Opties zijn:

- Ma. 7-3 16:00 uur;
- Woe. 9-3 09:00 uur;
- Do. 10-3 09:00 uur.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe

[redacted] Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592[redacted]
06[redacted]
[redacted]@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: woensdag 2 maart 2022 09:53
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl
CC: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@rho.nl>
Onderwerp: RE: Overleg Pauperparadijs

Hoi [redacted]

Gisteren hebben wij elkaar telefonisch gesproken.

Mijn collega [redacted] kan bij het overleg aanwezig zijn. Hij heeft zich ook eerder bezig gehouden met de ecologische toets die wij hebben gemaakt. Kan je ons een aantal data doorgeven voor het overleg inclusief de aanwezige stukken en knelpunten die besproken moeten worden.

@ Wolter: Kan jij ook aangeven wat de precieze plannen zijn? Zijn deze nog gewijzigd?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Planvorming en Ruimte

T: 058[redacted]
E [redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

RHO ADVISEURS

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted] @drenthe.nl]
Verzonden: vrijdag 18 februari 2022 10:15
Aan: [redacted] @hetpauperparadijs.nl
CC: Arnout Venekamp <[redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @rho.nl>
Onderwerp: Overleg Pauperparadijs

Geachte heer Lommerde,

Ik heb gisteren en vandaag getracht om in contact te komen met [redacted] van Rho adviseurs. 5.1.2e [redacted]. Graag maak ik een afspraak met [redacted] om de zaken en mogelijkheden door te spreken. Ik zal [redacted] maandag de 28ste bellen om die zelfde week een afspraak te maken, liefst op woensdag 2 maart. Ik zal enkele collega's hiervoor uitnodigen. Wij hebben die week, waarschijnlijk 28 februari of 1 maart, overleg met de gemeente Noordenveld om de zaak te bespreken. Die informatie kan ik dan direct meenemen in het gesprek met uw adviseur. Wij zijn ook de mogelijkheden van salderen aan het onderzoeken. Daarvoor gebruiken we volgende week en ook zullen er in week 9 nog gesprekken hierover plaatsvinden, waarvan we de uitkomt ook direct kunnen bespreken. Wellicht spreek ik u ook bij het nog definitief te plannen overleg.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe

[redacted] Wet natuurbescherming
[redacted] deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592[redacted]
06[redacted]
[redacted] @drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Date : 16-2-2022 17:00:56
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl
Cc : "Arnout Venekamp"[redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Schriftelijke vragen Pauperparadijs
Attachment : Voorstel beantwoording PS vragen JA21.docx;image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image006.png;

Hallo[redacted]

Ik begreep dat jij de zaak wil oppakken als je een voorzet van mij ontvangt. Klopt dat?

In de bijlage alvast mijn voorstel voor beantwoording.

Ik zal dit zelfde doen voor de vragen van de VVD. Die krijg je straks.

[redacted]

Van: Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 14 februari 2022 14:12
Aan:[redacted]@drenthe.nl>
CC: Alma Burema[redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: FW: Schriftelijke vragen Pauperparadijs

Hoi[redacted]

Wil jij deze vragen oppakken en voorzien van de beantwoording? Denk dat het vooral goed is om met[redacted]te schakelen. Jij voor de inhoud en[redacted]voor de juiste formuleringen. Het meeste, zo niet alles is al wel bekend. Hou er rekening mee dat voor vaststelling in GS de vragen door het poho moeten worden geloodst.

Akkoord?

Groet Arnout

Van: Alma Burema[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 14 februari 2022 13:28
Aan: Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>
CC:[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: FW: Schriftelijke vragen Pauperparadijs

Hoi Arnout,

Verzoek van Nelleke Vedelaar is om de vragen vanuit portefeuille Kuipers te beantwoorden. Mocht je hulp nodig hebben, dan hoor ik het graag.

Met vriendelijke groet,

Alma Burema
Teammanager Cultuur Maatschappij en Vrijetijdseconomie
Tel. 06-[redacted]

Van:[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 14 februari 2022 09:45
Aan: Alma Burema[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Schriftelijke vragen Pauperparadijs

Dag Amra,

Wil je bijgaande schriftelijke vragen uitzetten in je team?
Graag ontvang ik een berichtje wie de beantwoording behandeld, ook als het niet binnen je team valt.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team Bestuur en Concernzaken
[redacted]

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Voorstel beantwoording vragen over Pauperparadijs van JA21

1. De regisseur van het stuk, dhr. Tom de Ket, stelt in het artikel dat de organisatie meerdere keren de verzekering heeft gekregen dat het wel goed zou komen. Maar, (citaat): *“dan bleken de ambtenaren er weer anders over te denken. Uiteindelijk gebeurde er steeds niks”. (*einde citaat). Dit zou betekenen dat GS in deze verantwoordelijk is voor het treuzelen en niet efficiënt opereren van ambtenaren, met als gevolg het niet doorgaan van het theaterstuk. Klopt deze observatie en zo niet, waarom niet?

Antw.:
Nee, die klopt niet. Er is niet getreuzeld door ambtenaren. De ambtenaren van team VTH zijn al lang in gesprek met de organisatie van het Pauperparadijs. Op 30 augustus 2021 is er een nieuwe AERIUS berekening uitgevoerd door het Pauperparadijs. Hier is op 6 september 2021 op gereageerd. De problematiek is taai. Er is sprake van een stikstofdepositietoename bij uitvoering van de voorstelling (parkeren bezoekers, aggregaat en rijroutes). Die is niet zo maar op te lossen. September en oktober is er door de organisatie van het Pauperparadijs met een adviseur gezocht naar een oplossing, op basis van de gedachten die ambtelijk op 6 september is meegegeven. In november bleek het voor de organisatie van het Pauperparadijs niet mogelijk om de problematiek op te lossen. Toen heeft er bestuurlijk contact plaatsgevonden. Er zijn toen afspraken gemaakt over mogelijke oplossingen, zoals het pendelen met elektrische bussen en zeer schone aggregaten. Daarmee is de organisatie van het Pauperparadijs aan de slag gegaan met de door heb aangetrokken adviseur. Op 14 december 2021 is er nog een vraag gesteld door de organisatie van het Pauperparadijs over afstanden van bronnen tot Natura 2000, deze zijn de zelfde dag nog beantwoordt. Daarna heeft er geen contact meer plaatsgevonden met team VTH. De berichtgeving kwam daarom voor team VTH als een verrassing.

2. Het Pauperparadijs is een groots en alom erkend theaterstuk met bovenregionale uitstraling. Het trekt grote bezoekersaantallen met dienovereenkomstige economische effecten. Juist nu we op de drempel staan van het weer toestaan van maximale aantallen bezoekers zou dit een wel zeer wrange uitkomst zijn voor dit vermaarde theaterstuk. Bent u dat met ons eens, en zo nee, waarom niet?

Antw.:
Eens. Het is wel zo dat we nog steeds in een stikstofcrises zitten in Nederland. Juist die grote aantallen bezoekers zogen voor stikstofemissie die neer blijkt te slaan op nabij gelegen Natura 2000. Dit is een bekende problematiek die vaak niet eenvoudig is op te lossen. Hiervoor doen we uiteraard ons best, maar garanties zijn moeilijk te geven.

3. Bent u het met ons eens dat er terstond alles in het werk dient te worden gesteld om alsnog deze voorstelling doorgang te laten vinden, ook als dat onverhoopt extra financiële middelen zou vergen. Zo nee, waarom niet?

Antw.:
Eens. We dus al geruime tijd in gesprek met de organisatie van het Pauperparadijs en aan het meedenken over oplossingen. Het initiatief hiervoor ligt uiteraard bij de initiatiefnemer, waarbij ambtelijke ondersteuning kan worden verwacht, maar waarbij de provincie ook een toetsende en controleren rol heeft. We gaan wederom met de organisatie in gesprek om de mogelijkheden van salderen nader te bestuderen en te

onderzoeken of er nog ruimte is voor de noodzakelijke procedures om salderen mogelijk te maken.

Date : 17-2-2022 09:55:48
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl
Cc : "Arnout Venekamp"[redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Schr.vr. VVD Pauperparadijs
Attachment : image008.png;image009.png;image010.png;image011.png;image012.png;image001.png;

Hoi [redacted]

Dank! Ik probeer er zsm even voor te gaan zitten – de lijn van beantwoording zoals Hans die gisteren heeft gehanteerd, is wat mij betreft te kopiëren in onze beantwoording. Ik stuur je de documenten retour zodra ik het heb aangevuld (uiterlijk morgen), kun jij ze daarna 'op route' brengen zoals we dat zo mooi noemen in onze organisatie[redacted] We hebben zonet afgesproken dat we het maandag na de voorjaarsvakantie bespreken in poho VTH.
Geldt voor beide setjes vragen trouwens – naar beide kijk ik zsm!

Groet,
[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 17:29
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
CC: Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: FW: Schr.vr. VVD Pauperparadijs

[redacted]

Hierbij mijn voorstel voor het beantwoorden van de vragen van de VVD-fractie over het Pauperparadijs. Kan zijn dat je de vragen wat te gekleurd vind. Voel je vrij om het aan te passen zoals je goed dunkt. Als ik het verkeerd heb begrepen dat jij de verdere procedure voor beantwoording oppakt, hoor ik dat graag. Tevens zijn dit VTH antwoorden en heb ik geen afstemming gezocht met andere teams.

[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 09:32
Aan: Alma Burema <[redacted]@drenthe.nl>; Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Schr.vr. VVD Pauperparadijs

Dag Alma, Arnout en [redacted]
Hierbij de schriftelijke vragen van de VVD-fractie inzake Pauperparadijs.
Omdat Barend ook de beantwoording van de JA21-fractie doet, stuur ik rechtstreeks door.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team Bestuur en Concernzaken
[redacted]

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Date : 8-4-2022 10:23:13
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl, "Arnout Venekamp"[redacted]@drenthe.nl,[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image006.png;image007.png;

Ho[redacted]

Het lijkt me goed om in het poho even een mondelinge update te doen mbt de gesprekken met Pauperparadijs. Het is goed om aan te geven wat de stavaza is, omdat we ook over een aantal weken weer met ze om tafel zitten.
Ik begrijp dat jouw mailvoorstel, een mailwisseling is met stikstof/juridisch adviseurs? Waar ik Hans meerdere keren aandacht voor heb horen vragen, is dat we ons bewust moeten zijn met wie we communiceren, als het gaat om toon en jargon en wanneer iets niet mogelijk is, we ons best doen mee te denken en te faciliteren. Ik zou dat nog even betrekken bij je overwegingen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team Communicatie
[redacted]

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van:[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 7 april 2022 16:56
Aan: Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo dames en heren,

Ik stel onderstaande mail voor aan[redacted] Ik heb er voor gekozen om het vrij algemeen te houden en niet alle voorbeelden op te nemen in de mail. Bij een nadere discussie daarover kunnen we dat nog inbrengen. Ik zal straks nog even bellen met[redacted]. Dan kan ik alvast aangeven hoe we er in staan. Morgen wil ik de mail versturen.

[redacted]: is het nog nodig om dit aan te kondigen bij Hans?

[redacted]

Hallo[redacted]

Wij zijn van mening dat je rapportage 'voortoets Pauperparadijs maart 2022' (hierna rapportage) niet is aan te merken als een voortoets, maar moet worden gezien als een deel van een passende beoordeling. Hieronder geven we daar enkele voorbeelden voor aan. Het voldoet volgens ons ook niet aan de voorbeelden in de 'handreiking voortoets stikstof' van BIJ12 (hierna handreiking). Komt er wel op neer dat onder de huidige omstandigheden we van mening zijn dat er een natuurvergunningplicht geldt voor uitvoering van het Pauperparadijs. We kunnen het er in ons eerstvolgende overleg over hebben, bijvoorbeeld waarom je van mening bent waarom deze situatie wel aan een voorbeeld uit de handreiking voldoet.

1. In de aanleiding (onder 1.1.) van je rapportage merk je het volgende op: *Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2021) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke extra depositie op qua stikstof "overbelaste" habitats in Natura 2000. Significante effecten op Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat minimaal een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.* Daarentegen staat het onderstaande in de handreiking.

Wanneer bij een plan of project met stikstofuitstoot op voorhand significant negatieve effecten kunnen worden uitgesloten, hoeft de initiatiefnemer geen Passende Beoordeling te maken en is het plan of project niet vergunningplichtig. Deze beoordeling wordt gedaan in de Voortoets.

2. In je rapportage geef je aan dat de voorliggende voortoets uitsluitend is gebaseerd op objectieve, openbare en onomstreden gegevens en bronnen. Daarentegen is het veldbezoek van 18 maart 2020 niet als zodanig te beschouwen.

3. In je rapportage betrek je maatregelen die nog niet zijn uitgevoerd en die dus ook nog niet aantoonbaar hun werking hebben laten zien. In de handreiking staat daarentegen het volgende:

- Het betrekken van maatregelen waarvan de voordelen niet vaststaan ten tijde van de Voortoets[7], dat wil zeggen het effect van herstelmaatregelen, voor zover nog niet aantoonbaar opgetreden in de huidige situatie en voor zover het effect niet vaststaat voor de duur van het plan of project; en het toekomstig effect van bronmaatregelen ter vermindering van stikstofdepositie of een veronderstelde autonome daling;

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl

www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl' [redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Date : 8-4-2022 11:51:13
From : "Arnout Venekamp"
To : "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image006.png;image007.png;

Hoi [redacted]

Goed dat je hier de vinger bij legt. We hebben het met elkaar ook veelvuldig over hoe we communiceren. In dit geval gaat de communicatie richting het ingehuurde technische bureau dat de aanvraag voor het Pauperparadijs verzorgt. Dat maakt dat de mail ook technischer van aard is en kan zijn dan wanneer we mailen met het Pauperparadijs. Maar ook in dit geval ook bewust gekozen om het vooraf te laten gaan door een telefoontje, zodat ze ook weten dat het bericht komt en hoe het gelezen moet worden.

[redacted] kun jij maandag aansluiten in het poho om mondeling het kort te duiden? Wat mij betreft doen we het dan ergens tussen 09:00 uur en 09:15 uur, bij onderdeel stikstof. Staat niet op de agenda, maar daar ruimen we dan even 5 minuten voor in.

[redacted] Sorry dat ik inbreek op je agenda[redacted], maar het is met een goede reden[redacted]

Met vriendelijke groet,

Arnout Venekamp
Team VTH
Teammanager

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]drenthe.nl>
Verzonden: vrijdag 8 april 2022 10:23
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hoi [redacted]

Het lijkt me goed om in het poho even een mondelinge update te doen mbt de gesprekken met Pauperparadijs. Het is goed om aan te geven wat de stavaza is, omdat we ook over een aantal weken weer met ze om tafel zitten.
Ik begrijp dat jouw mailvoorstel, een mailwisseling is met stikstof/juridisch adviseurs? Waar ik Hans meerdere keren aandacht voor heb horen vragen, is dat we ons bewust moeten zijn met wie we communiceren, als het gaat om toon en jargon en wanneer iets niet mogelijk is, we ons best doen mee te denken en te faciliteren. Ik zou dat nog even betrekken bij je overwegingen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team Communicatie
[redacted]

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 7 april 2022 16:56
Aan: Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo dames en heren,

Ik stel onderstaande mail voor aan [redacted]. Ik heb er voor gekozen om het vrij algemeen te houden en niet alle voorbeelden op te nemen in de mail. Bij een nadere discussie daarover kunnen we dat nog inbrengen. Ik zal straks nog even bellen met [redacted]. Dan kan ik alvast aangeven hoe we er in staan. Morgen wil ik de mail versturen.

[redacted]: is het nog nodig om dit aan te kondigen bij Hans?

[redacted]

Hallo [redacted]

Wij zijn van mening dat je rapportage 'voortoets Pauperparadijs maart 2022' (hierna rapportage) niet is aan te merken als een voortoets, maar moet worden gezien als een deel van een passende beoordeling. Hieronder geven we daar enkele voorbeelden voor aan. Het voldoet volgens ons ook niet aan de voorbeelden in de 'handreiking voortoets stikstof' van BIJ12 (hierna handreiking). Komt er wel op neer dat onder de huidige omstandigheden we van mening zijn dat er een natuurvergunningplicht geldt voor uitvoering van het Pauperparadijs. We kunnen het er in ons eerstvolgende overleg over hebben, bijvoorbeeld waarom je van mening bent waarom deze situatie wel aan een voorbeeld uit

de handreiking voldoet.

1. In de aanleiding (onder 1.1.) van je rapportage merk je het volgende op: *Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2021) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke extra depositie op qua stikstof "overbelaste" habitats in Natura 2000. Significante effecten op Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat minimaal een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.* Daarentegen staat het onderstaande in de handreiking.

Wanneer bij een plan of project met stikstofuitstoot op voorhand significant negatieve effecten kunnen worden uitgesloten, hoeft de initiatiefnemer geen Passende Beoordeling te maken en is het plan of project niet vergunningplichtig. Deze beoordeling wordt gedaan in de Voortoets.

2. In je rapportage geef je aan dat de voorliggende voortoets uitsluitend is gebaseerd op objectieve, openbare en onomstreden gegevens en bronnen. Daarentegen is het veldbezoek van 18 maart 2020 niet als zodanig te beschouwen.

3. In je rapportage betrek je maatregelen die nog niet zijn uitgevoerd en die dus ook nog niet aantoonbaar hun werking hebben laten zien. In de handreiking staat daarentegen het volgende:

- Het betrekken van maatregelen waarvan de voordelen niet vaststaan ten tijde van de Voortoets[7], dat wil zeggen het effect van herstelmaatregelen, voor zover nog niet aantoonbaar opgetreden in de huidige situatie en voor zover het effect niet vaststaat voor de duur van het plan of project; en het toekomstig effect van bronmaatregelen ter vermindering van stikstofdepositie of een veronderstelde autonome daling;

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl'[redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl'[redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@noordenveld.nl'[redacted]@noordenveld.nl>[redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Date : 15-2-2022 20:31:48
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "Verzendlijst TM"[redacted]@drenthe.nl, "Verzendlijst DIR"[redacted]@drenthe.nl
Subject : Schriftelijke terugkoppeling DO/GS

Dag Allemaal,

Vast niet zo volledig als de terugkoppeling van Wim, maar hierbij een schriftelijke terugkoppeling vanuit DO/GS. Hopelijk hebben jullie hier voldoende aan voor de terugkoppeling naar jullie teams. Anders laat maar weten (of bel voor meer info met Wim/Valérie)

Schriftelijke terugkoppeling

buiten reikwijdte

Vanuit GS een paar punten:

- **Pauperparadijs**: HK belt met Tom de Ket. Het college onderstreept het belang van het doorgaan van het Pauperparadijs. Terugkoppeling van dit gesprek verloopt via HK/WB naar Arnout en Alma. Vanuit daar verdere strategie bepalen.

buiten reikwijdte

Hartelijke groet,

[redacted]
06[redacted]

Date : 16-2-2022 16:41:08
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl, "Arnout Venekamp"[redacted]@drenthe.nl
Cc : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : tijdlijn vergunning Pauperparadijs
Attachment : image001.png;

Hoi,

[redacted] wil je in dit overzicht hieronder jouw eventuele aanvullingen/wijzigingen doorvoeren?

Hierbij een indicatie van een tijdlijn die nodig is om het project Pauperparadijs te vergunnen.
Hier moet bij gezegd worden dat dit en hele optimistische planning is en dat er veel aannames inzitten die waarschijnlijk door allerlei niet te voorziene omstandigheden niet gehaald zal kunnen worden.
Een hele grote disclaimer dus (en géén basis om toezeggingen op te doen door ons bestuur!!).
Willen wij dit proberen te halen dan zal een ervaren vergunningverlener hiervoor vrij gemaakt moeten worden en hier volledig prioriteit aan moeten geven.

Een natuurvergunning lijkt nodig omdat het project met intern salderen nog steeds een tijdelijke toename heeft van depositie.
Als dit vergund moet worden met verleasen (tijdelijk extern salderen) zal dat de nodige tijd vergen.
Het is dus de vraag of het technisch haalbaar is (ik weet niet wat de gewenste datum is van het eerste optreden).

Het start met een vooroverleg. Daarin zal bepaald moeten worden wat de insteek zal worden qua vergunning.
I.v.m. vakantie volgende week zal dat niet eerder dan week 9 worden.
Eventueel kunnen wij dit versnellen door de relevante informatie (van de[redacted]) alvast door te spelen naar de adviseur van het Pauperparadijs.

Bij het vooroverleg kan bepaald worden wat de mogelijkheden zijn van vergunningverlening. Daarna kan de benodigde aanvraag (verder) worden voorbereid (inschatting twee tot vier weken).

Gelijktijdig moet er (als wij de locatie[redacted] willen gaan verhuren/verleasen) een overeenkomst worden afgesloten tussen de provincie en de organisatoren van het Pauperparadijs. Er moet overeenstemming komen over de prijs. Hier moet gewaakt worden dat er geen staatsteun gegeven wordt (dus ook de nodige juridische inzet). We moeten ons overigens zelf de bestuurlijke vraag stellen of we dit wel moeten willen als provincie? Een voorbeeld waarin de provincie NB meewerkte aan extern salderen werd publicitair niet goed ontvangen. Afhankelijk of er een mandaat is bij prolander moet de provincie de overeenkomst sluiten en ondertekenen. Gelet hierop gaat dit naar verwachting (als ik het snel inschat) minimaal 4 weken duren voordat er een overeenkomst is overeengekomen en getekend door alle partijen. Die overeenkomst moet bij de aanvraag voor een natuurvergunning worden ingediend.

Een onzekerheidsmarge bij dit alles is dat uit de AERIUS verschilberekening kan blijken dat er ondanks de inzet van de boerderij Haulerweg er toch nog ergens een toename is. Dit is een showstopper. Een toename van depositie kunnen wij niet vergunnen. Als deze bron wel voldoende is dan kan een aanvraag verder worden voorbereid.

Nadat de stukken compleet zijn kan de aanvraag voor een natuurvergunning voor het pauperparadijs worden ingediend (1e aanvraag).
Gelijktijdig moet er door de provincie bij GS een verzoek om wijziging van de natuurvergunning voor de[redacted] worden ingediend (2e aanvraag). Die wijziging is nodig voor verleasen omdat bestuursrechtelijk moet worden vastgelegd dat die vergunning voor een bepaalde periode niet gebruikt mag worden. Intern moet bepaald worden wie van de provincie dit gaat voorbereiden en indienen (ook moet er mandaat komen voor die aanvraag of moet dit door de provincie zelf ondertekend worden). Het voorbereiden en indien van de aanvraag kan niet door iemand van team VTH gebeuren. Dit zijn organisatorische vraagstukken waar snel een antwoord op moet komen als dit bestuurlijke prioriteit krijgt.

Beide aanvragen moeten door team VTH op ontvankelijkheid worden gecontroleerd. Als we hier prioriteit voor moeten maken kan dit misschien binnen twee weken lukken. Het is zeer waarschijnlijk dat de aanvragen niet direct ontvankelijk zijn0 en dat er aanvullingen gevraagd zullen moeten worden. Als beide partijen hier prioriteit aan geven zouden de aanvullingen binnen 1 a 2 weken ingediend moeten kunnen worden. Vervolgens zullen wij binnen 1 week kunnen controleren of de aanvullingen voldoende zijn. Als de aanvullingen voldoende zijn kunnen twee ontwerp besluiten geschreven/afgestemd kunnen worden. Omdat wij nog niet eerder een vergunning voor verleasen hebben geschreven (dit instrument hebben wij nog niet eerder toegepast) ga ik ervan uit dat dit binnen twee weken afgerond en gepubliceerd moet kunnen worden.

Vervolgens ligt het besluit 6 weken voor één ieder ter inzage en kunnen zienswijzen worden ingediend. Het behandelen van zienswijzen kan snel gaan of veel tijd vragen. Dit is afhankelijk van de inhoud van de zienswijze. Als er geen zienswijze wordt ingediend kan binnen twee weken een definitief besluit worden afgegeven. Als er een zienswijze ingediend wordt is er niet veel over te zeggen maar laten we dit inschatten dat er binnen vier weken een definitief besluit kan worden afgegeven. Na publicatie van het definitieve besluit kan de voorbereiding van het project gestart worden.

Op een rijtje is dat als volgt:
week 9 start vooroverleg
week 13 twee aanvragen ingediend
week 15 ontvankelijkheid gecontroleerd aanvullingen gevraagd
week 16 aanvullingen gecontroleerd
week 18 ontwerpbesluit geschreven en gepubliceerd
week 24 besluit uit ter inzage termijn
week 26 definitief besluit (als geen zienswijze)
week 28 definitief besluit (als wel zienswijze)

Met vriendelijke groet,
[redacted]

provincie Drenthe

[redacted]
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
T (0592)[redacted]
[redacted]@drenthe.nl

Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Date : 14-2-2022 10:29:10
From : "Alma Burema" @drenthe.nl
To : " @drenthe.nl
Cc : @drenthe.nl
Subject : FW: Schriftelijke vragen Pauperparadijs
Attachment : 2022000@ Schr.vr. JA21-fractie inzake Pauperparadijs.pdf;Memo vragen JA21-fractie over pauperparadijs.docx;Voorbeeld uitstelbrief schriftelijke vragen staten 2022.docx;image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;

Hoi
Overleg graag even met je bij wie deze vragen horen. Ik bel je vanmiddag.
Gr Alma

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: maandag 14 februari 2022 09:45
Aan: Alma Burema @drenthe.nl>
Onderwerp: Schriftelijke vragen Pauperparadijs

Dag Amra,

Wil je bijgaande schriftelijke vragen uitzetten in je team?
Graag ontvang ik een berichtje wie de beantwoording behandeld, ook als het niet binnen je team valt.

Met vriendelijke groet,

Team Bestuur en Concernzaken

provincie Drenthe

+31 592
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Aan de voorzitter van Provinciale Staten in de provincie Drenthe
Mevrouw Drs. J. Klijnsma
Postbus 122
9400 AC Assen

12 februari 2022

Betreft: niet doorgaan theaterstuk Het Pauperparadijs

Geachte Voorzitter,

In het dagblad van het Noorden van zaterdag 12 februari 2022 wordt melding gemaakt van het niet doorgaan deze komende zomer van het openlucht theaterstuk ‘Het Pauperparadijs’ in Veenhuizen. De reden zou zijn het niet kunnen voldoen aan stikstofeisen vanwege de nabijheid van een Natura-2000 gebied.

Wij stellen u hierover de volgende vragen:

1. De regisseur van het stuk, dhr. Tom de Ket, stelt in het artikel dat de organisatie meerdere keren de verzekering heeft gekregen dat het wel goed zou komen. Maar, (citaat): *“dan bleken de ambtenaren er weer anders over te denken. Uiteindelijk gebeurde er steeds niks”. (*einde citaat). Dit zou betekenen dat GS in deze verantwoordelijk is voor het treuzelen en niet efficiënt opereren van ambtenaren, met als gevolg het niet doorgaan van het theaterstuk. Klopt deze observatie en zo niet, waarom niet?

2. Het Pauperparadijs is een groots en alom erkend theaterstuk met bovenregionale uitstraling. Het trekt grote bezoekersaantallen met dienovereenkomstige economische effecten. Juist nu we op de drempel staan van het weer toestaan van maximale aantallen bezoekers zou dit een wel zeer wrange uitkomst zijn voor dit vermaarde theaterstuk. Bent u dat met ons eens, en zo nee, waarom niet?

3. Bent u het met ons eens dat er terstond alles in het werk dient te worden gesteld om alsnog deze voorstelling doorgang te laten vinden, ook als dat onverhoopt extra financiële middelen zou vergen. Zo nee, waarom niet?

Thomas Blinde
Fractievoorzitter JA21.

Op 14 februari 2022 uitgezet bij Amra Burema

Vragen ex artikel 41 van het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten

Volgens het Reglement van orde moet het antwoord op de hierbij gevoegde vragen van de JA21-fractie van 12 februari 2022 over:

Pauperparadijs

uiterlijk op **woensdag 16 maart 2022** worden verzonden. In verband met de voorjaarsvakantie is de uiterste GS-behandeldatum is **dinsdag 15 maart 2022.**
Mocht beantwoording binnen deze termijn niet lukken, dan moet er een uitstelbriefje worden verzonden (een voorbeeld is bijgevoegd).
Dit briefje moet uiterlijk **dinsdag 15 maart vóór 12.00 uur** in concept bij [redacted] worden aangeleverd.
Van het uitstel van beantwoording dient de portefeuillehouder op de hoogte te worden gesteld, zodat hij hiervan melding kan maken in GS.
Voor de beantwoording van de vragen dien je het Word-sjabloon “GS-stuk statenvragen” te gebruiken.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
team BC

Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van provinciale staten

Hoofdstuk 4, Rechten van leden

Artikel 41, Schriftelijke vragen

1. De schriftelijke vragen worden kort en duidelijk geformuleerd. De vragen kunnen van een toelichting worden voorzien. Bij de vragen wordt aangegeven of schriftelijke of mondelinge beantwoording wordt verlangd.

2. De vragen worden bij de voorzitter van provinciale staten ingediend. Deze draagt er zorg voor dat de vragen zo spoedig mogelijk ter kennis van de overige leden van provinciale staten en het college worden gebracht. Hierna worden de vragen op de internetpagina van provinciale staten gepubliceerd.

3. Schriftelijke beantwoording vindt zo spoedig mogelijk plaats, in ieder geval binnen 30 dagen, nadat de vragen zijn binnengekomen. Mondelinge beantwoording vindt plaats in de eerstvolgende vergadering van provinciale staten. Indien beantwoording niet binnen deze termijnen kan plaatsvinden, stelt het verantwoordelijk lid van het college de vragensteller hiervan gemotiveerd in kennis, waarbij de termijn aangegeven wordt, waarbinnen beantwoording zal plaatsvinden. Dit bericht wordt behandeld als een antwoord.

4. De antwoorden worden door het verantwoordelijk lid van het college aan de leden van provinciale staten medegedeeld.

5. De vragen en de antwoorden worden gelijktijdig met de stukken, als bedoeld in artikel 20, aan de leden van provinciale staten toegezonden.

6. De vragensteller kan, bij schriftelijke beantwoording in de eerstvolgende statenvergadering en bij mondelinge beantwoording in dezelfde vergadering van provinciale staten, na de behandeling van de op de agenda voorkomende onderwerpen nadere inlichtingen vragen omtrent het door de Commissaris van de Koning of door het college gegeven antwoord, tenzij provinciale staten anders beslissen.

Aan:
de heer/mevrouw @

(i.a.a. de overige Statenleden)

Assen, @ 2022
Ons kenmerk @
Onderwerp: Uitstel beantwoording vragen ex artikel 41 Reglement van orde inzake @

Geachte heer/mevrouw,

In uw brief van @ 2020 hebt u een aantal vragen gesteld over @.
Hierbij informeren wij u dat de normale termijn van beantwoording zal worden overschreden, omdat @.

De brief met de beantwoording van uw vragen kunt u vóór @ 2022 tegemoet zien.

Hoogachtend,

, voorzitter , secretaris

Date : 16-2-2022 11:17:35
From : "Alma Burema" [redacted] **@drenthe.nl**
To : " [redacted] **@drenthe.nl**
Subject : FW: Schr.vr. VVD Pauperparadijs
Attachment : Memo vragen VVD-fractie over Pauperparadijs.docx;2022000@ Schr.vr. VVD-fractie inzake Pauperparadijs.pdf;Voorbeeld uitstelbrief schriftelijke vragen staten 2022.docx;image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image007.png;

Ter info.

Van: [redacted] @drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 09:32
Aan: Alma Burema <[redacted] @drenthe.nl>; Arnout Venekamp [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>
Onderwerp: Schr.vr. VVD Pauperparadijs

Dag Alma, Arnout en [redacted]
Hierbij de schriftelijke vragen van de VVD-fractie inzake Pauperparadijs.
Omdat [redacted] ook de beantwoording van de JA21-fractie doet, stuur ik rechtstreeks door.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team Bestuur en Concernzaken
[redacted]

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Op 15 februari 2022 uitgezet bij Alma Burema, Arnout Venekamp en

Vragen ex artikel 41 van het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten

Volgens het Reglement van orde moet het antwoord op de hierbij gevoegde vragen van de VVD-fractie van 17 februari 2022 over:

Pauperparadijs

uiterlijk op **vrijdag 18 maart 2022** worden verzonden. In verband met de voorjaarsvakantie is de uiterste GS-behandeldatum is **dinsdag 15 maart 2022.**
Mocht beantwoording binnen deze termijn niet lukken, dan moet er een uitstelbriefje worden verzonden (een voorbeeld is bijgevoegd).
Dit briefje moet uiterlijk **dinsdag 15 maart vóór 12.00 uur** in concept bij worden aangeleverd.
Van het uitstel van beantwoording dient de portefeuillehouder op de hoogte te worden gesteld, zodat hij hiervan melding kan maken in GS.
Voor de beantwoording van de vragen dien je het Word-sjabloon “GS-stuk statenvragen” te gebruiken.

Met vriendelijke groet,

team BC

Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van provinciale staten

Hoofdstuk 4, Rechten van leden

Artikel 41, Schriftelijke vragen

1. De schriftelijke vragen worden kort en duidelijk geformuleerd. De vragen kunnen van een toelichting worden voorzien. Bij de vragen wordt aangegeven of schriftelijke of mondelinge beantwoording wordt verlangd.

2. De vragen worden bij de voorzitter van provinciale staten ingediend. Deze draagt er zorg voor dat de vragen zo spoedig mogelijk ter kennis van de overige leden van provinciale staten en het college worden gebracht. Hierna worden de vragen op de internetpagina van provinciale staten gepubliceerd.

3. Schriftelijke beantwoording vindt zo spoedig mogelijk plaats, in ieder geval binnen 30 dagen, nadat de vragen zijn binnengekomen. Mondelinge beantwoording vindt plaats in de eerstvolgende vergadering van provinciale staten. Indien beantwoording niet binnen deze termijnen kan plaatsvinden, stelt het verantwoordelijk lid van het college de vragensteller hiervan gemotiveerd in kennis, waarbij de termijn aangegeven wordt, waarbinnen beantwoording zal plaatsvinden. Dit bericht wordt behandeld als een antwoord.

4. De antwoorden worden door het verantwoordelijk lid van het college aan de leden van provinciale staten medegedeeld.

5. De vragen en de antwoorden worden gelijktijdig met de stukken, als bedoeld in artikel 20, aan de leden van provinciale staten toegezonden.

6. De vragensteller kan, bij schriftelijke beantwoording in de eerstvolgende statenvergadering en bij mondelinge beantwoording in dezelfde vergadering van provinciale staten, na de behandeling van de op de agenda voorkomende onderwerpen nadere inlichtingen vragen omtrent het door de Commissaris van de Koning of door het college gegeven antwoord, tenzij provinciale staten anders beslissen.

Aan: Voorzitter van Gedeputeerde Staten in Drenthe Mevr. J. Klijnsma
Postbus 122
9400 AC Assen
Assen, 17 februari 2022
Betreft: Schriftelijke vragen ex artikel 41 RvO over Pauperparadijs

Geachte voorzitter,
In het dagblad van het Noorden van zaterdag 12 februari 2022 is te lezen dat het openlucht spektakelstuk 'Het Pauperparadijs' deze zomer niet in Veenhuizen opgevoerd kan worden vanwege de stikstofdepositie. Veenhuizen ligt dichtbij het Natura 2000-gebied Het Fochteloërveen. Het gaat om 0,01 mol per hectare, veroorzaakt door het verkeer en een aggregaat. Voor de vergunning moet dat 0,0 mol zijn. Het artikel insinueert dat de provincie niet voldoende in het werk heeft gesteld om samen met de productie naar oplossingen te zoeken. Daardoor voelde deze zich naar eigen zeggen genoodzaakt om de stekker uit het project te trekken.

Vergunning
Deze culturele ondernemers hebben de afgelopen jaren nauwelijks steun van de overheid gekregen en moesten hun eigen broek ophouden. Nu eindelijk de coronacrisis ten einde loopt en evenementen weer opgestart kunnen worden, worden ze naar eigen zeggen gegijzeld door onduidelijke en onredelijke regelgeving. Een voorbeeld: Het gevangenismuseum heeft een vergunning om dagelijks 1000 bezoekers te trekken en heeft daar ook de faciliteiten voor, zoals een parkeerplaats. Maar de productie van Het Pauperparadijs moet voor exact dezelfde locatie een aparte evenementenvergunning aanvragen en die wordt nu geweigerd. Terwijl er al heel veel tijd (2 jaar) en geld (meer dan een ton) in de voorbereiding is gaan zitten.

Emissieloos
De energievoorziening kan emissieloos worden gemaakt, zo is door de initiatiefnemers onderzocht, maar het inzetten van 50 elektrische pendelbussen kost 2 miljoen euro. Dat is net zoveel als de gehele productie. Ook een verplaatsing van het stuk is geen optie, omdat ook daar weer vergunningen moeten worden aangevraagd en het stuk opgevoerd moet worden op de plek waar het zich heeft afgespeeld. Daarnaast profiteert deze regio enorm van de bezoekers en alle spin off.

Wat volgt?
Na diverse gesprekken weten wij dat deze casus niet op zichzelf staat, maar exemplarisch is voor nog veel meer evenementen die binnenkort door stikstofdepositie van de agenda moeten worden gehaald. Ook andere maatschappelijk zeer wenselijke ontwikkelingen als extra woningbouw worden vanwege stikstofdepositie tegengehouden. De situatie rond het Pauperparadijs staat symbool voor het compleet platleggen van de maatschappij. En dat baart ons ernstig zorgen. Vandaar onze onderstaande vragen.

1) Theatermakers zijn geen stikstofdeskundigen. Heeft de provincie er derhalve alles aan gedaan om de initiatiefnemers van Het Pauperparadijs bij de hand te nemen en handvatten te bieden bij het zoeken naar manieren om het evenement aan te passen zodat het wel door kan gaan?

2) Is het college voornemens om op zeer korte termijn de gesprekken met de initiatiefnemers te hervatten om zo tot een oplossing te komen?
3) Denkt het college bij deze oplossingen onder meer aan de provinciale stikstofbank, het opkopen van stikstofrechten voor evenementen, het gebruikmaken van de bestaande vergunning van het Gevangenismuseum of eventueel extra financiële ondersteuning? Of ziet zij andere mogelijkheden?
4) Zijn er nu al andere evenementen, voorstellingen of activiteiten bekend waar de onduidelijke regels omtrent de stikstofcrisis 'roet in het eten' dreigen te gooien? Wat gaat het college hier aan doen?
5) Deelt GS onze zorgen dat de wijze waarop de stikstofcrisis zich ontwikkelt in Nederland een verlammende werking heeft op onze maatschappij? Welke mogelijkheden ziet de provincie om vanuit haar rol de gevolgen hiervan te verzachten c.q. in goede banen te leiden?

Namens de VVD fractie,
Annigje Udinga

Aan:
de heer/mevrouw @

(i.a.a. de overige Statenleden)

Assen, @ 2022
Ons kenmerk @
Onderwerp: Uitstel beantwoording vragen ex artikel 41 Reglement van orde inzake @

Geachte heer/mevrouw,

In uw brief van @ 2020 hebt u een aantal vragen gesteld over @.
Hierbij informeren wij u dat de normale termijn van beantwoording zal worden overschreden, omdat @.

De brief met de beantwoording van uw vragen kunt u vóór @ 2022 tegemoet zien.

Hoogachtend,

, voorzitter , secretaris

Date : 12-4-2022 10:50:33
From : "Alma Burema" [redacted]**@drenthe.nl**
To : "[redacted]**@drenthe.nl, "**[redacted]**@drenthe.nl**
Subject : FW: Terugkoppeling POHO's
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;

Zie geel Pauperparadijs

Met vriendelijke groet,

Alma Burema
Cultuur Maatschappij en Vrijetijdseconomie
Teammanager

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]
06-[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 11 april 2022 16:31
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; Martien Haasjes [redacted]@drenthe.nl>; Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; Jeroen Akse [redacted]@drenthe.nl>; Ria Lahuis [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; Alma Burema [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; Willemien Meijering <[redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; Jeroen de Boer [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Terugkoppeling POHO's

Beste allemaal,

Bijgaand de terugkoppeling van de onderdelen VTH uit de poho's:

buiten reikwijdte

Evenementen en natuur in Drenthe
Complimenten voor de opgestelde brochure, ziet er goed uit.
De bestuurlijke brief moet een pakkendere inleiding krijgen, de website van de provincie aanpassen en aanschrijving moet worden aangepast.
Omdat het volgende week niet in GS kan komen ter besluitvorming, maar er wel haast bij is gezien de vele vragen op dit vlak bij initiatiefnemers van evenementen en bij gemeenten, zal het op schriftelijke ronde langs GS aangebracht worden.

buiten reikwijdte

Bijpraten Pauperparadijs
Mondeling stand van zaken gedeeld. De voortoets die is aangeleverd is door VTH als onvoldoende beoordeeld. Dit is gecommuniceerd met het adviesbureau en er wordt een afspraak gemaakt om het te bespreken. Portefeuillehouder vraagt aandacht voor de kwaliteit op ecologisch vlak van het door de organisatie betrokken adviesbureau. Als dat onvoldoende blijft/blijkt, dan seintje naar portefeuillehouder om dat op te kunnen lossen. Bijvoorbeeld door een ander/beter bureau aan de hand te doen.

buiten reikwijdte

Met vriendelijke groet,

Arnout Venekamp
Team VTH
Teammanager

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 5 april 2022 12:50
Aan: Martien Haasjes [redacted]@drenthe.nl>; Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; Jeroen Akse [redacted]@drenthe.nl>; Ria Lahuis [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>;

[redacted]@drenthe.nl>; Arnout Venekamp <[redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; Alma Burema[redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; Jeroen de Boer[redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Terugkoppeling POHO's

Beste allemaal,
Denken jullie eraan voor vanmiddag 13.30 uur terug te koppelen uit de POHO's?
Graag via 'allen beantwoorden' op deze mail (niet in cc), dan zijn meteen ook je collega's geïnformeerd.
Kern van je terugkoppeling:
- wat zouden mijn collega's moeten weten?
- wat zou Wim moeten weten voor ‘t komende GS?

Dank!
Jeroen

Date : 14-2-2022 17:26:07
From : "[redacted]e@drenthe.nl
To : "Nelleke Vedelaar"[redacted]@drenthe.nl
Cc : "[redacted]@drenthe.nl, "Alma Burema"[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Subject : info mbt Stichting Het Pauperparadijs
Attachment : image001.jpg;image002.jpg;image003.jpg;image004.png;

Beste Nelleke,

Met betrekking tot het Pauperparadijs is het volgende goed om te weten.
Deze informatie is nog zo pril dat ik die had bewaard voor een later moment waarop plannen concreter zijn.
Maar met de huidige discussie over vergunningen is het voor jou nu van belang dit te weten.

We zijn vanuit het siteholderschap van het Werelderfgoed in contact met de zakelijke en artistieke leiding van het Pauperparadijs over verdere samenwerking in communicatie, marketing, en mogelijke culturele activiteiten anders dan de theatervoorstelling. De gedachten gaan nu uit naar een serie van meerdere afleveringen die in 2023 zal worden gefilmd in de KvW. In maart/april krijgen wij daartoe een eerste voorstel tbv een subsidieaanvraag (gebiedsontwikkeling KvW, verzamelnota voorjaar, bestaand budget).
Uit onderzoek in opdracht van de Stichting Het Pauperparadijs is gebleken dat een miljoen mensen zoiets wil zien.

Een dergelijke samenwerking verwacht de omgeving van het Werelderfgoed KvW ook van ons, omdat de Stichting Het Pauperparadijs een partij is die het verhaal van de Koloniën van Weldadigheid en daarmee het Werelderfgoed buitengewoon krachtig en effectief en met grote kwaliteit uitdraagt.

Met vriendelijke groet,

[redacted]Werelderfgoed Koloniën van Weldadigheid (NL)
Provincie Drenthe | Postbus 122 | 9400 AC | ASSEN (NL)
T +31 (0)592[redacted] | M +31 (0)6[redacted]
www.kolonienvanweldadigheid.eu
Volg ons op:

KOLONIËN VAN WELDADIGHEID

Date : 13-2-2022 14:23:37
From : "Alma Burema"[redacted]@drenthe.nl
To : "Nelleke Vedelaar"[redacted]@drenthe.nl
Cc : "[redacted]@drenthe.nl,[redacted]@drenthe.nl,[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Subject : POHO Cultuur: info Pauperparadijs
Attachment : 20211122 POHO VTH memo Pauperparadijs.pdf;20210906 MAIL reactie berekening Pauperparadijs.pdf;20211110 MAIL reactie op vraag microdepositiebank.pdf;MAIL 20211123 Kuipers geeft s.v.z.pdf;MAIL 20211214 Vraag en antwoordt afstanden.pdf;Memo stikstofberekening Pauperparadijs gebruiksfase 30082021.pdf;Gebruiksfase Het Pauperparadijs 30082021.pdf;

Hoi Nelleke,

Ter info stuur ik je onderstaande mail die vanuit Vergunningverlening Toezicht en Handhaving naar Henk Jumelet en Hans Kuipers is gestuurd. Morgenochtend schuift [redacted] in het POHO aan. Dan kunnen we het bespreken. Mocht je andere wensen hebben, dan hoor ik het graag.

Met vriendelijke groet,

Alma Burema
Teammanager Cultuur Maatschappij en Vrijetijdseconomie
Tel. 06-[redacted]

Van: Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>
Datum: 13 februari 2022 om 12:06:00 CET
Aan: Henk Jumelet[redacted]@drenthe.nl>, Hans Kuipers[redacted]@drenthe.nl>
Kopie:[redacted]@drenthe.nl>,[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: FW: Informatie Pauperparadijs

Hans en Henk,

Bijgaand stuur ik jullie een overzicht van de laatste contactmomenten tussen initiatiefnemer(s) van het Pauperparadijs en team VTH. Dit heb ik laten opstellen door [redacted] op verzoek van Wim, die dit graag wilde hebben voor het koffiemoment.

Historie/feiten

- De historie staat beknopt weergegeven in de POHO VTH memo van 22-11-21.
- De AERIUS berekening van 30-8-21 is toegevoegd, net als de toelichting daarop van Rho adviseurs, die ook van 30-8-21 is. (Rho is de door de organisatie ingehuurde projectadviseur)
- De mails van 6-9-21 en 10-11-21 staan toegelicht in de POHO memo. Naar aanleiding daarvan heeft er ook een bestuurlijk gesprek plaatsgevonden.
- Uitkomst van bestuurlijk overleg staat in een mail van 23-11-21 waarin Hans Alma en mij de uitkomsten van het gesprek door geeft.
- De organisatie is op de hoogte gesteld en is met de nieuwe wetenschap aan de slag gegaan.
- [redacted] is vervolgens nog 1 maal benaderd door het Pauperparadijs met een vraag over afstanden i.v.m. parkeren. De vraag en het antwoord zijn van 14-12-21.
- Dit is het laatste directe contact wat er is geweest tussen team VTH en de initiatiefnemers en hun adviseurs.

Afgelopen week:

- Op 8 februari is [redacted] telefonisch benaderd door [redacted] (CMV) met het verzoek om minder moeilijk te doen en te zorgen dat het geregeld wordt. Hiervoor is [redacted] verzocht naar kantoor te komen, dat heeft [redacted] geweigerd [redacted] heeft aangegeven mee te willen blijven denken in oplossingen, nieuwe informatie te willen toetsen en adviseren. Dat was onvoldoende voor [redacted] en die gaf aan voldoende te weten, de hulp van [redacted] was niet meer nodig.
- Op 8 februari heeft [redacted] mij als TM geïnformeerd over het onplezierige gesprek met [redacted].
- Op 9 februari, de volgende ochtend vroeg, heb ik Alma geïnformeerd en samen hebben we geconstateerd dat dit niet de manier van samenwerken is wat we willen zien. Alma heeft contact met [redacted] opgenomen en er is aan mij terug gekoppeld dat [redacted] zijn verkeerde opstelling erkende en dat hij nogmaals contact zou opnemen met [redacted]. Dit is uiteindelijk niet meer gebeurd.
- Op 11 februari is [redacted] geïnformeerd door de organisatie dat zij de stekker er uit trekken (informatie Alma).
- Vervolgens hebben we kennis genomen van de persberichten.

Voor verdere vragen kunnen jullie mij uiteraard bereiken. Goed weekend verder.

Arnout

Memo POHO VTH	provincie Drenthe
Gedeputeerde	Henk Jumelet en Hans Kuipers
Afschrift	
Datum	16 november 2021
Poho datum	22 november 2021
Opsteller	
Afgestemd met	
Onderwerp	Pauperparadijs
Doel memo	☒Ter discussie ☐Ter informatie
Bijlage	AERIUS berekening editie 2022, stikstofonderbouwing AERIUS berekening en 2 mails als reactie op berekening en vervolgvraag microdepositiebank
Naar GS	Nee

Advies/ Vraag
Kennis te nemen van de ambtelijke contacten met de organisatie van het Pauperparadijs. Bestuurlijk gesprek aangaan met organisatie (op verzoek van organisatoren Pauperparadijs) over de editie 2022 i.r.t. stikstof.

Inleiding
Sinds eind 2019 is team VTH betrokken bij de organisatie van het Pauperparadijs. Eind 2019 en begin 2020 hebben we enkele gesprekken gevoerd met de organisatie over het onderwerp stikstof en andere ecologische effecten bij uitvoering van de voorstellingen. Het Pauperparadijs was gepland voor 2020. Vanwege Coronamaatregelen zijn de edities 2020 en 2021 niet doorgegaan.

Nu staat het wel weer op de agenda voor 2022. We hebben vanaf augustus 2021 wederom enkele gesprekken gevoerd en mailcontacten gehad met de organisatie, hoofdzakelijk over stikstof. 16 augustus 2021 hebben we het eerste gesprek gevoerd. Op 1 september 2021 hebben we een nieuwe AERIUS projecteffectberekening ontvangen, deze is in de bijlage toegevoegd. Op 6 september 2021 is een uitgebreide reactie gestuurd waarin de ambtelijke visie is weergegeven over de berekening en mogelijke oplossingen. Daarmee is de organisatie aan de slag gegaan. In oktober en november heeft de organisatie navraag gedaan naar de mogelijkheden van verleasen en de microdepositiebank. Die zijn beantwoord. Nu is door de organisatie bestuurlijke aandacht gevraagd. Ze zijn op zoek naar steun voor uitvoering van de voorstellingen.

Eerste bevindingen
Zie bijlagen voor mijn mails van 6 september 2021 en 10 november 2021.

Samengevat:
- Er is een toename van stikstofdepositie op Natura 2000 vanuit het project;
- De dieselaggregaat is een grote bron;
- Zonder aggregaat blijft er door verkeer sprake van een toename. Dit komt omdat de verkeersbron (lijnbron) erg dicht langs Natura 2000 ligt. Het alternatief (omrijden) voorkomt de depositietoename niet geheel;
- Eventueel pendelen met elektrische bussen. Maar dat is eerder afgewezen als niet haalbaar door de organisatie;
- Oplosbaar door salderen.

Risico's
- Voorstellingen kunnen niet doorgaan vanwege onoplosbaar stikstofdilemma.
- Bij afwijken van de lijn kan ongelijkheid tussen benadering projecten ontstaan. Daarnaast geeft dit juridische onzekerheid, wanneer er om handhaving wordt verzocht of het besluit wordt bestreden.

Vervolg

- Bestuurlijk gesprek aangaan met organisatie.

Voorkeursoptie:

- Aansturen op het wegnemen van de bron dieselaggregaat in combinatie met alternatieve vervoersbewegingen van bezoekers (schone pendelbussen)
- Zorgen dat projecteffect onder de 0,00 komt waardoor geen vergunningplicht ontstaat
- Organisatie geeft aan dat voorgaande financieel niet haalbaar is, mogelijk kan de provincie hier nog iets in betekenen

Alternatieve optie

- Helpen meedenken wanneer organisatie andere oplossingsrichtingen heeft gevonden, zoals bijvoorbeeld een bron voor verleasen of (extern) salderen.
- Eventuele natuurvergunningaanvraag in behandeling nemen.

Van:
Verzonden: maandag 6 september 2021 16:13
Aan:
CC:
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Hallo

De AERIUS projecteffectberekening van de gebruiksfase laat een toename van stikstofdepositie zien op 2 gebieden. 0,03 mol N/ha/jr voor het Fochtelooerveen en 0,01 mol N/ha/jr op het Norgerholt. Dit laat de opgave zien waar u voor staat. Ik denk wel dat de AERIUS input wel een onderschatting vertegenwoordigd van de werkelijkheid. Wat nodig is, is een worstcase benadering. Zo valt mij op dat:

- Het parkeren zelf niet in beeld is gebracht. Alleen de route naar het parkeerterrein toe. Het parkeerterrein kan vaak het beste in beeld worden gebracht als vlakbron. Soms kan ook wel een lijnbron gebruikt worden.
- Er alleen is gewerkt met bronnen op buitenwegen, terwijl dit niet overal het geval is. Een opsplitsing tussen buiten- en binnenwegen is nodig denk ik.
- Er voor leveranciers alleen licht verkeer is gebruikt. Is dat echt de werkelijkheid? De memo heldert dit onvoldoende op, omdat er ook hier gesproken wordt over zwaar vrachtverkeer, terwijl dat niet inzichtelijk wordt gemaakt..
- Er een oude bron (stage IIIa) wordt gebruikt voor de aggregaat. Is hier geen schonere in te zetten?
- De overloop parkeerterreinen (324 bewegingen) niet worden meegenomen in de berekening. Blijkbaar zijn die er wel. Je moet het project worst case in beeld brengen, dus meenemen zou ik zeggen.

Als je de conclusie uit de memo stikstofberekening Pauperparadijs gebruiksfase 30082021 leest, kom je al gauw tot de conclusie dat er nog een opgave is, die opgelost moet worden, voordat er qua stikstof en Wnb groen licht gegeven kan worden. Er wordt in de onderbouwing vaak verwezen naar een parkeerplan. Dit plan is daarentegen niet aangeleverd, waardoor ik de data niet kan verifieren.

Blijkbaar doet de aggregaat best veel. Maar als deze uit de berekening wordt gehouden, blijft er sprake van een toename. Dit haal ik weer uit de PB van maart 2020. Deze PB is niet aangepast aan de recente cijfers. Hier is dus ook met de verkeerde depositie gerekend (0,02 i.p.v. 0,03) en ook zijn de effecten op het Norgerholt (0,01) niet meegewogen. De PB zegt eigenlijk alleen dat de door het Pauperparadijs veroorzaakte depositie klein is en dat dit daarom als niet significant is aan te merken. Ik ben van mening dat dit geen hout snijd en zeker geen stand houdt bij de rechter. Daarom kunnen we er op deze manier ook niet mee verder.

Ik adviseer om te zoeken naar een bron om mee te salderen (intern of extern/ eventueel verleasen). Wanneer er een bron kan worden gevonden om intern mee te salderen, is een natuurvergunning mogelijk niet nodig. Dit hangt dan af van eventueel directe gevolgen. Dit kunt u in dat geval het beste na 13 september af stemmen met mijn collega . Als intern salderen niet lukt of er blijken toch directe gevolgen te zijn op Natura 2000, dan moet u een natuurvergunning aanvragen. Wellicht kunt u extern salderen met een bron uit de buurt, of is het mogelijk om dit onder de noemer verleasen te doen. Dat houdt tijdelijk extern salderen in met een bron uit de buurt. Aangezien de afstand van de bronnen tot Natura 2000 kort zijn, zal bij een aanvraag ook een ecologische paragraaf moeten zitten waarin de eventueel directe gevolgen op Natura 2000 worden behandeld. Houdt rekening met erg lange doorlooptijden.

Wat ik in deze e-mail heb verwoord is mijn persoonlijke opvatting. Ik heb geen mandaat om namens Gedeputeerde Staten (GS) uitspraken te doen en heb deze casus niet voorgelegd aan GS. Zodoende kunnen aan deze e-mail geen rechten worden ontleend.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592-
06
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: woensdag 1 september 2021 11:49
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Fwd: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Dag ,

Bij deze de uitkomsten van de geüpdate Aerius berekening.

met vriendelijke groet,

+31 (0)6
@hetpauperparadijs.nl
www.hetpauperparadijs.nl

Begin doorgestuurd bericht:

Van: @rho.nl>

Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs
Datum: 31 augustus 2021 om 08:15:33 CEST
Aan: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Kopie: [redacted]@rho.nl>, [redacted]@rho.nl>

Goedemorgen[redacted]

We hebben de berekening gereed. Hieruit blijkt helaas dat er alsnog sprake is van een depositie (ook wanneer het aggregaat weggelaten wordt en alleen de verkeersgeneratie wordt berekend. Bijgaand ook de passende beoordeling van destijds, waarin geconcludeerd wordt dat er geen significante gevolgen optreden voor de Natura 2000-gebieden door de - tijdelijke - toename van stikstofdepositie
als gevolg van het Pauperparadijs.

Leg jij de resultaten weer voor aan de provincie?

[redacted]
[redacted]Planvorming en Ruimte

T: 058-[redacted]
E: [redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM
.

RHO ADVISEURS

.

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van:
Verzonden: woensdag 10 november 2021 14:59
Aan: Wolter Lommerde
Onderwerp: RE: stikstof salderen

Goedemiddag,

De stikstofbank (microdepositiebank) zal inderdaad een uitkomst kunnen zijn. Er zit daarentegen nog geen vulling in. Er is dus ook niets uit te geven. Totdat er voldoende vulling in zit, is dit dus geen optie voor je project. Als je het mij vraagt kan het ook nog wel lang duren voordat er vulling komt. Dit moet namelijk met vrijgekomenruimte of vrijgemaakte ruimte uit extern salderen via onherroepelijke vergunningen, en die zijn zeldzaam op het moment.

Ik adviseer om te salderen met (een) externe bron(nen), hetzij met regulier extern salderen, hetzij met verleasen. Het is dan wel zaak dat er snel een aanvraag komt. Een garantie voor tijdige besluitvorming is niet meer te geven. Zeker niet indien er zienswijzen en/of beroep wordt ingediend.

Het staat u uiteraard vrij om een gesprek aan te vragen met de heer Jumelet.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe
Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592
06-
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: woensdag 10 november 2021 11:46
Aan: @drenthe.nl>
Onderwerp: stikstof salderen

Beste

Wij zijn nog steeds aan het onderzoeken hoe wij de stikstof depositie van een serie voorstellingen pauperparadijs kunnen managen.
Mijn oog viel op bijgaande pagina: https://www.provincie.drenthe.nl/organisatie-bestuur/gedeputeerde-staten/gedeputeerde-jumelet/nieuws/@139060/provincies-richten/

Is dit een reële optie voor ons, en zou het het slim zijn om op korte termijn met de heer Jumelet een overleg te hebben om te bespreken of er politieke wil is om uitgaande van de situatie van Het Pauperparadijs in Veenhuizen een vergunningstraject te steunen?

Misschien is bellen handiger, laat dan svp even weten wanneer dat voor jou schikt.

Hartelijke groet,

Wolter Lommerde
(producent)
Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06
E @hetpauperparadijs.nl

[redacted]

Van: Arnout Venekamp
Verzonden: dinsdag 23 november 2021 08:06
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: Pauperparadijs

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Voltooid

Hoi [redacted]

Zie het bericht van Hans Kuipers. Ik denk dat er binnenkort wel weer contact wordt gezocht over dit project en eventuele aangepaste project effect berekening.

Hou je me op de hoogte als er voortgang wordt geboekt, of wanneer blijkt dat er nog steeds meer nodig is?

Groet Arnout

Van: Hans Kuipers [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 23 november 2021 07:59
Aan: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; Alma Burema [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Pauperparadijs

Dag Arnout, Alma,

Zoals gisteren op poho-VTH besproken heb ik gisteren telefonisch contact gehad met Wolter Lommerde en Tom de Ket van het Pauperparadijs.

Na ruggespraak met het college heb ik aangegeven:
- Dat het mij het meest raadzaam lijkt niet te salderen/leasen maar de stikstofdepositie naar 0,00 te brengen;
- Dat daarvoor blijkbaar een andere aggregaat en verkeersstromen nodig zijn (pendelbus);
- Dat wij bereid zijn mee te denken in welke maatregelen dan nodig zijn;
- Als dat tot meerkosten leidt die proportioneel maar niet draagbaar voor alleen de organisatie zijn, wij, gezien de historie en het belang voor Veenhuizen, zouden kunnen ondersteunen (financieel);
- Ik heb letterlijk aangegeven dat ik op dit moment geen financiële toezegging daarin kon doen;
- Tevens dat een ordentelijke vergunningssituatie voor ons harde randvoorwaarde is.

Ze waren erg blij met deze positieve opstelling van GS. Ze hadden ook wel ideeën bij voornoemde maatregelen en hopen dat er een oplossing te vinden is.

Ik zal het straks nog even terugkoppelen aan het college, zodat het ook in het verslag wordt opgenomen (m.n. de opening om in deze uitzonderlijke situatie te verkennen of wij hen hierin kunnen ondersteunen).

Zouden jullie dit verder willen oppakken? Mochten jullie nog nadere terugkoppeling nodig hebben kan dat via het poho.

Met groet,
Hans

Van:
Verzonden: dinsdag 14 december 2021 14:15
Aan: Wolter Lommerde
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Goedemiddag Wolter,

Je zal het moeten berekenen om te weten of de afstand voldoende is. Er is geen vaste afstand van toepassing. Inderdaad rekend AERIUS nu voor verkeersbronnen met een afkap op 5km. Dit is onterecht en wordt hersteld in de nieuwe release van 13 januari 2022. Dan worden alle bronnen afgekapt op 25 km, omdat ze daarna niet meer zijn toe te kennen aan een sprecifieke bron. Maar wat er voor dit project met de aantallen bezoekers nodig is, kan je alleen bepalen door te rekenen. Je weet je bronnen. Die kan je gebruiken en deze op een paar mogelijke loaties neer te zetten. Dan weet je of die locatie geschikt is of niet. Als het parkeerterrein waarvanaf gependeld wordt dicht op een grote N of A weg ligt en daarmee snel opgaat in het heersend verkeersbeeld, zullen de lijnbronnen van verkeer kort zijn, wat helpt. Ik zou niet weten of 1km of 5km verplaatsen van het parkeerterrein voldoende is. Dat is afhankelijk van vele factoren als brontype, afstand, windrichting, ruwheid van het terrein enz. Ik zou dus een aantal geschikte locaties gebruiken en hier de situatie op doorrekenen met AERIUS calcualtor. Het aanvullende probleem is wel dat er een AERIUS update aan zit te komen (13-1-22). Dus daarna moet je de nieuwe release gebruiken en moet hetgeen wat je nu uitrekend ook nog wel kloppen met de uitkomst van de nieuwe release. Je moer er sowieso bedacht op zijn dat als je parkeerterrein buiten 5km van Natura 2000 ligt, je dan geen depostie zult zien van verkeer. Maar dat is dus na 13-1-22 en in werkelijkheid wel het geval.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592-
06-
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: dinsdag 14 december 2021 09:49
Aan: @drenthe.nl>
Onderwerp: Fwd: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Beste

Naar aanleiding van het overleg met de gedeputeerde Kuipers zijn wij het parkeren op afstand aan het onderzoeken voor parkeren op afstand.
Ik had even advies gevraagd om te weten over welke afstand we praten, maar onderstaand advies is niet erg bemoedigend.
Als de afstand groter is dan een paar kilometer wordt pendelen tijdrovend en moeten er daarom heel veel verschillende bussen ingezet worden.

Hoe staat de provincie hierin?

Groet,
Wolter

Verstuurd vanaf mijn foon

Begin doorgestuurd bericht:

Van: @rho.nl>
Datum: 3 december 2021 om 13:12:06 CET
Aan: @hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Dag Wolter,

Ik heb je vraag even voorgelegd aan mijn collega die onze stikstofberekeningen uitvoert. Zie hieronder zijn reactie. Er is dus geen bepaalde afstand waarbinnen depositie niet meer meetelt. Geadviseerd wordt om dan het parkeren in een gebied op grotere afstand van een Natura-2000 gebied te realiseren.

Wordt hiermee bedoelt tot hoever AERIUS de stikstofemissie van een project berekend? Voor wegverkeer is 5 kilometer de afkapgrens, voor alle overige bronnen is er geen afkapgrens.
In de nieuwe versie van de calculator is de afkapgrens voor wegverkeer 25 kilometer, en ook 25 kilometer voor overige bronnen

Tot hoever de stikstofdepositie van een project meetelt is nogal een juridische kwestie en hier in niet een eenduidig antwoord. De afkapgrens van 5 kilometer van wegverkeer is niet voor niets gesneuveld in een uitspraak van de Afdeling. De 25 kilometer afkapgrens die straks in de nieuwe calculator wordt gehanteerd zou ook weleens kunnen sneuvelen. Ik zou er worst-case er van uitgaan dat de stikstofemissie van een project voor alle Natura 2000-gebieden binnen de landsgrenzen meetelt.

Met vriendelijke groet,

[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058-[redacted]
E: [redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

.

RHO ADVISEURS

.

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl]
Verzonden: donderdag 2 december 2021 13:49
Aan: [redacted]@rho.nl>
Onderwerp: Re: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Beste [redacted],

Wij zijn druk in gesrek met de provincie over de milieuvergunning. Zij willen graag ons evenement faciliteren, maar we zitten wel vast aan de stikstof-eisen.
Weet jij vanaf welke afstand van een Natura2000 gebied de stikstof-deositie niet meer meetelt?
Wij zijn de mogelijkheid aan het onderzoeken om het parkeren op afstand te plaatsen en te pendelen met bussen zonder NO-uitstoot.

De stikstof-bank van de provincie is nog niet operationeel helaas.

De volgende sta is zeker een evenementenvergunning die we aanvragen bij de gemeente.

Groet,
Wolter

Op 25 nov. 2021, om 12:44 heeft [redacted]@rho.nl> het volgende geschreven:

Dag Wolter,

Ben je inmiddels al verder met het stikstofthema?

Hoe loopt de vergunningverlening verder met de gemeente? Kunnen wij binnenkort nog werkzaamheden verwachten?

Met vriendelijke groet,

[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058[redacted]
E: [redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

.

<image009.jpg>

.

<image010.jpg> <image011.jpg> <image012.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 27 oktober 2021 09:18
Aan: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
CC: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Dag Wolter,

Nee helaas hebben wij hier geen ervaring mee. Wellicht dat jullie het kunnen proberen via deze organisatie: Leasen of verleasen stikstofrechten - Allesoverstikstof.nl

Met vriendelijke groet,

[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058-[redacted]
E:[redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

<image005.jpg>

<image006.jpg> <image007.jpg> <image008.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl]
Verzonden: dinsdag 26 oktober 2021 11:42
Aan: [redacted]@rho.nl>
CC: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: Re: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Hi [redacted],

Verleasen was een suggestie van de provincie: het huren van stikstof-depositie rechten van bijvoorbeeld boeren in de buurt.
Maar ik heb geen idee van de kosten hiervan voor de hoeveelheden die wij zouden mopeten compenseren voor onze productie.
ik hoopte dat jullie daar enig zicht op hebben.

Groet,
Wolter

Op 18 okt. 2021, om 07:15 heeft [redacted]@rho.nl> het volgende geschreven:

Beste Wolter,

Dank voor je mail. Wat bedoel je in dit geval precies met verleasing? En welke kosten wil je precies in kaart brengen?
Vanuit onze stikstof expertise adviseren wij enkel in de inhoudelijke kant.

Met vriendelijke groet,

[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058-[redacted]
E:[redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

<image002.jpg>

<image004.jpg> <image006.jpg> <image008.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl]
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 10:05
Aan: [redacted]@rho.nl>
CC: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: Fwd: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Beste [redacted],

Als het goed is heb je onderstaand advies van de provincie enige weken geleden al toegestuurd gekregen.
Na overleg met de provincie lijkt verleasen van stikstofdepositie wel een mogelijkheid om een vergunning te vrkrijgen.

Voor onze afweging is het van belang om te weten wat de kosten zijn van een dergelijke verleasing. Kun je daar een inschatting van geven op basis van de genoemde belasting?
Dat hoeft niet heel specifiek te zijn maar een orde van grootte is voor ons wel van belang: enkele honderden, duizenden of tienduizenden euro's.
Het is voor ons nieuwe materie, dus wij hebben geen idee waar we op zouden moeten rekenen.

Kun je ons een indicatie van kosten geven?

Hartelijke groet,
Wolter

Begin doorgestuurd bericht:

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>

Onderwerp: Antw: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs
Datum: 9 september 2021 om 14:55:06 CEST
Aan: @drenthe.nl>
Kopie: @drenthe.nl>, @rho.nl>, @hetpauperparadijs.nl>

Dag

Dank voor je uitgebreide reactie, ik deel deze ook alvast met van het Rho.
Ik stel voor om even tijd te gunnen zodat hij zich ook hierover kan buigen en dat we eind van de maand weer contact hebben.

met vriendelijke groet,

+31 (0)6
@hetpauperparadijs.nl
www.hetpauperparadijs.nl

Op 6 sep. 2021, om 16:12 heeft @drenthe.nl> het volgende geschreven:

Hallo

De AERIUS projecteffectberekening van de gebruiksfase laat een toename van stikstofdepositie zien op 2 gebieden. 0,03 mol N/ha/jr voor het Fochtelooerveen en 0,01 mol N/ha/jr op het Norgerholt. Dit laat de opgave zien waar u voor staat. Ik denk wel dat de AERIUS input wel een onderschatting vertegenwoordigd van de werkelijkheid. Wat nodig is, is een worstcase benadering. Zo valt mij op dat:

- Het parkeren zelf niet in beeld is gebracht. Alleen de route naar het parkeerterrein toe. Het parkeerterrein kan vaak het beste in beeld worden gebracht als vlakbron. Soms kan ook wel een lijnbron gebruikt worden.
- Er alleen is gewerkt met bronnen op buitenwegen, terwijl dit niet overal het geval is. Een opsplitsing tussen buiten- en binnenwegen is nodig denk ik.
- Er voor leveranciers alleen licht verkeer is gebruikt. Is dat echt de werkelijkheid? De memo heldert dit onvoldoende op, omdat er ook hier gesproken wordt over zwaar vrachtverkeer, terwijl dat niet inzichtelijk wordt gemaakt..
- Er een oude bron (stage IIIa) wordt gebruikt voor de aggregaat. Is hier geen schonere in te zetten?
- De overloop parkeerterreinen (324 bewegingen) niet worden meegenomen in de berekening. Blijkbaar zijn die er wel. Je moet het project worst case in beeld brengen, dus meenemen zou ik zeggen.

Als je de conclusie uit de memo stikstofberekening Pauperparadijs gebruiksfase 30082021 leest, kom je al gauw tot de conclusie dat er nog een opgave is, die opgelost moet worden, voordat er qua stikstof en Wnb groen licht gegeven kan worden. Er wordt in de onderbouwing vaak verwezen naar een parkeerplan. Dit plan is daarentegen niet aangeleverd, waardoor ik de data niet kan verifieren.

Blijkbaar doet de aggregaat best veel. Maar als deze uit de berekening wordt gehouden, blijft er sprake van een toename. Dit haal ik weer uit de PB van maart 2020. Deze PB is niet aangepast aan de recente cijfers. Hier is dus ook met de verkeerde depositie gerekend (0,02 i.p.v. 0,03) en ook zijn de effecten op het Norgerholt (0,01) niet meegewogen. De PB zegt eigenlijk alleen dat de door het Pauperparadijs veroorzaakte depositie klein is en dat dit daarom als niet significant is aan te merken. Ik ben van mening dat dit geen hout snijd en zeker geen stand houdt bij de rechter. Daarom kunnen we er op deze manier ook niet mee verder.

Ik adviseer om te zoeken naar een bron om mee te salderen (intern of extern/ eventueel verleasen). Wanneer er een bron kan worden gevonden om intern mee te salderen, is een natuurvergunning mogelijk niet nodig. Dit hangt dan af van eventueel directe gevolgen. Dit kunt u in dat geval het beste na 13 september af stemmen met mijn collega Andre Faber. Als intern salderen niet lukt of er blijken toch directe gevolgen te zijn op Natura 2000, dan moet u een natuurvergunning aanvragen. Wellicht kunt u extern salderen met een bron uit de buurt, of is het mogelijk om dit onder de noemer verleasen te doen. Dat houdt tijdelijk extern salderen in met een bron uit de buurt. Aangezien de afstand van de bronnen tot Natura 2000 kort zijn, zal bij een aanvraag ook een ecologische paragraaf moeten zitten waarin de eventueel directe gevolgen op Natura 2000 worden behandeld. Houdt rekening met erg lange doorlooptijden.

Wat ik in deze e-mail heb verwoord is mijn persoonlijke opvatting. Ik heb geen mandaat om namens Gedeputeerde Staten (GS) uitspraken te doen en heb deze casus niet voorgelegd aan GS. Zodoende kunnen aan deze e-mail geen rechten worden ontleend.

Met vriendelijke groet,

<image001.png>

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592
06
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: woensdag 1 september 2021 11:49
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Fwd: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Dag ,

Bij deze de uitkomsten van de geüpdate Aerius berekening.

met vriendelijke groet,

+31 (0)6
@hetpauperparadijs.nl
www.hetpauperparadijs.nl

Begin doorgestuurd bericht:

Van: @rho.nl>
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs
Datum: 31 augustus 2021 om 08:15:33 CEST
Aan: @hetpauperparadijs.nl>
Kopie: @rho.nl>, @rho.nl>

Goedemorgen ,

We hebben de berekening gereed. Hieruit blijkt helaas dat er alsnog sprake is van een depositie (ook wanneer het aggregaat weggelaten wordt en alleen de verkeersgeneratie wordt berekend. Bijgaand ook de passende beoordeling van destijds, waarin geconcludeerd wordt dat er geen significante gevolgen optreden voor de Natura 2000-gebieden door de - tijdelijke - toename van stikstofdepositie
als gevolg van het Pauperparadijs.

Leg jij de resultaten weer voor aan de provincie?

Met vriendelijke groet,

Planvorming en Ruimte

T: 058-
E: @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

.

<image002.jpg>

.

<image003.jpg>

<image004.jpg>

<image005.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06
E @hetpauperparadijs.nl

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06
E @hetpauperparadijs.nl

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06
E @hetpauperparadijs.nl

MEMO

Van	:	[redacted]
Project	:	'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen
Opdrachtgever	:	Stichting Het Pauperparadijs
Datum	:	30 augustus 2021
Betreft	:	Stikstofberekening theatervoorstelling Het Pauperparadijs

Rho
ADVISEURS VOOR LEEFRUIMTE

1. Inleiding

In Veenhuizen, gemeente Noordenveld (provincie Drenthe) worden in de zomer van 2022 nieuwe voorstellingen opgevoerd van Het Pauperparadijs. Dit evenement vindt plaats op de binnenplaats van het Gevangenismuseum aan de Oude Gracht te Veenhuizen en zal gedurende in de maanden juni, juli en augustus maximaal 54 keer plaatsvinden. Met de gebruiksfase gaan verkeersbewegingen en de inzet van materieel gepaard. Voor de realisatiefase geldt een vrijstelling, hier wordt nader op ingegaan in deze notitie. Voorliggende notitie beschrijft de uitgangspunten en resultaten van de stikstofberekening van het evenement. Figuur 1 geeft de ligging van het evenemententerrein en de verschillende parkeerterreinen weer.

Figuur 1 Ligging evenemententerrein (A) Het Pauperparadijs te Veenhuizen

Om het evenement plaats te laten vinden wordt de binnenplaats op bovenstaande kaart gebruikt als evenemententerrein. Dit leidt tot een tijdelijke verkeerstoename. Deze toename zou kunnen zorgen voor een toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden in de omgeving. De locatie ligt op circa 1 km afstand van het Natura 2000-gebied 'Fochteloërveen' (zie figuur 2). Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2020) is

een berekening uitgevoerd om de gevolgen voor de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen en te toetsen of de eventuele toename past binnen de eisen die gelden op grond van de Wet natuurbescherming.

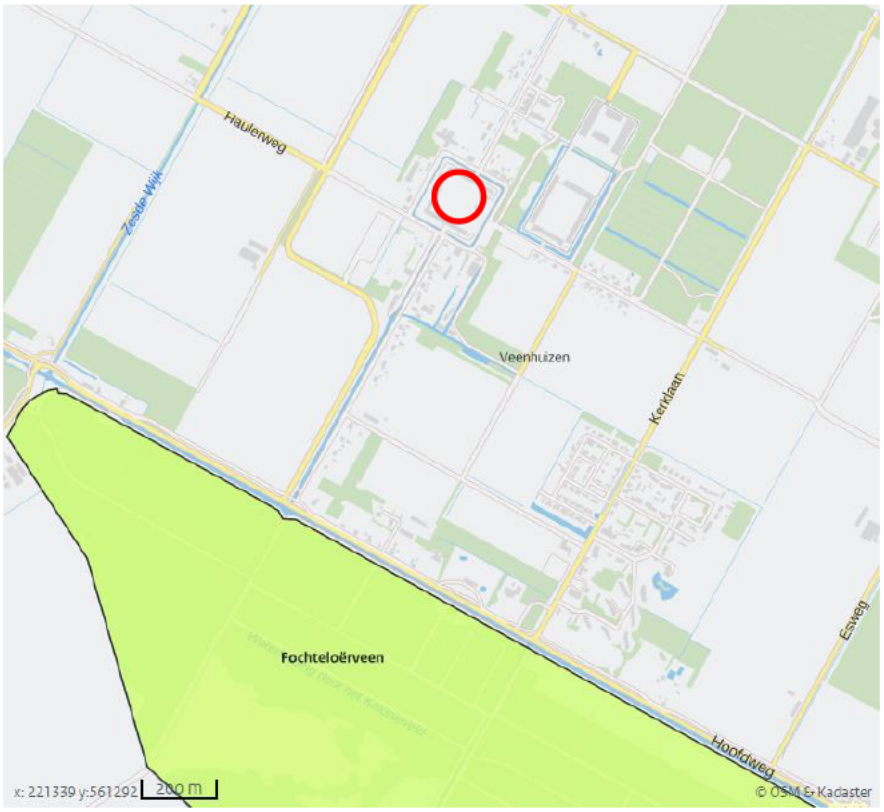

Figuur 2 Projectlocatie ten opzichte van Natura 2000-gebied

2. Toetsingskader

Wet natuurbescherming
De Wet natuurbescherming:
- verankert de Europese gebiedsbescherming van Natura 2000, bestaande uit Speciale Beschermingszones (SBZ's) op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, in de Nederlandse wetgeving;
- vormt de wettelijke basis voor de aanwijzingsbesluiten met instandhoudingsdoelstellingen;
- legt de rol van bevoegd gezag voor verlening van vergunningen meestal bij de provincies.

Voor Natura 2000-gebieden gelden onder meer de volgende verplichtingen:
- De overheid dient ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in de speciale beschermingszones niet verslechtert. Tevens mag er geen verstoring optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.
- Voor elk plan of project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo'n gebied, wordt een passende beoordeling gemaakt van de gevolgen voor het gebied. Bevoegde nationale instanties geven slechts toestemming voor het plan of project nadat zij de zekerheid hebben verkregen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast.
- Als een plan of project om dwingende reden van groot openbaar belang toch moet worden gerealiseerd, terwijl significant negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, moeten alle nodige compenserende maatregelen worden genomen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Europees ecologisch netwerk (Natura 2000) bewaard blijft.

Bij de beoordeling van de gevolgen van plannen, projecten en handelingen voor de instandhoudingsdoelstellingen spelen onder andere de ecologische effecten van verzuring en vermesting door een eventuele toename van stikstofdepositie een rol. Uit jurisprudentie volgt dat in een overbelaste situatie al bij een kleine toename van stikstofdepositie sprake kan zijn van significante negatieve effecten. In dat geval is een passende beoordeling noodzakelijk.

Wet Stikstofreductie en natuurverbetering
Het doel van de wet stikstofreductie en natuurverbering is om de stikstofuitstoot te verlagen en de natuur te verbeteren. Het wetsvoorstel bevat een gedeeltelijke vrijstelling van de natuurvergunningsplicht voor de bouwsector. De vrijstelling geldt voor bouwactiviteiten in de bouw-, aanleg- en sloopfase, waarin emissies tijdelijk en beperkt zijn. Deze vrijstelling maakt vergunningverlening voor de aanleg/bouw van onder andere woningen, utiliteitsbouw, energieprojecten en activiteiten in de grond-, weg- en waterbouw makkelijker. Deze vrijstelling geldt alleen voor de effecten als gevolg van stikstofdepositie en niet voor eventuele andere effecten als gevolg van het project op Natura-2000 gebieden (bijvoorbeeld verstoring). De vrijstelling is verder uitgewerkt in het Besluit stikstofreductie en natuurverbetering (Bsn). Deze wet is op 1 juli 2021 in werking getreden.

3. Uitgangspunten

Aanlegfase
Door de inwerkingtreding van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering op 1 juli 2021 geldt er voor de aanlegfase een vrijstelling voor de bouwwerkzaamheden. Deze vrijstelling geldt voor de effecten als gevolg van stikstofdepositie. Onder de vrijstelling valt onder andere het bouwen en slopen van een bouwwerk en de vervoersbewegingen die samenhangen met de werkzaamheden. Dit zijn ook de bronnen waar emissies te verwachten te zijn in de realisatiefase van de beoogde ontwikkeling. Omdat voor deze werkzaamheden een vrijstelling geldt, is een berekening voor de realisatiefase niet nodig.

Verkeersbewegingen beoogde situatie
Op basis van gegevens van eerdere edities van het evenement en verwachte bezoekersaantallen, is voor de komende editie het verwacht aantal verkeersbewegingen van en naar het evenement bepaald. Deze verkeersbewegingen zijn onder te verdelen in logistieke verkeersstromen (lichte personenauto's/bestelbusjes en zwaar vrachtverkeer) en verkeersstromen van bezoekers (lichte personenauto's). In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de verkeersgeneratie voor, tijdens en na het evenement. Deze aantallen dienen als input voor de stikstofberekening. Voor de berekening is het rekenjaar 2022 gehanteerd.

Tabel 1 Verkeersgeneratie Het Pauperparadijs in mvt/jaar (heen en terug)

	Licht	Zwaar	Omschrijving
Leveringen	116		Aanvoer catering
Personeel	5.916		Woon-werkverkeer personeel (parkeerterrein IND)
Bezoekers	32.400		Parkeren parkeerterrein Gevangenismuseum
	3.996		Parkeren berm Laan Weldadigheid

Leveringen
Inclusief repetities wordt de voorstelling Het Pauperparadijs 58 keer opgevoerd. De aan- en afvoer van catering vindt elke dag 1 keer plaats en zorgt voor 116 lichte verkeersbewegingen (bestelbusje). De leveringen worden gedaan bij de ingang van het Gevangenismuseum en dit verkeer wikkelt af over de Oude gracht, Haulerweg en Laan van Weldadigheid. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat dit verkeer op in het heersend verkeersbeeld.

Personeel
Bij iedere voorstelling zijn circa 51 werknemers betrokken. Uitgaande van 58 voorstellingen (inclusief repetities) zorgen zijn voor totaal 5.916 lichte verkeersbewegingen. Personeel parkeert op het parkeerterrein van IND, de aanrijroute is vanaf de provinciale weg N919 via de Laan van Weldadigheid, Eikenlaan en Hospitaallaan. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat dit verkeer op in het heersend verkeersbeeld.

Bezoekers
In het Parkeerplan voor Het Pauperparadijs 2020 (versie 19 februari 2020) is berekend dat de 1.132 bezoekers per voorstelling met circa 337 personenauto's naar de voorstellingen komen. Zij parkeren op het parkeerterreinen van het Gevangenismuseum, in de berm van de Laan Weldadigheid. In de stikstofberekening is er van uitgegaan dat de inzet van eventuele overloopterreinen niet nodig is. De aanrijroutes verschillen per parkeerterrein en zijn tevens terug te vinden in het Parkeerplan. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat het verkeer op in het heersend verkeersbeeld.

'Opgaan in het heersende verkeersbeeld' is het geval op het moment dat het aan- en afrijdende verkeer, conform de Instructieregels voor Aerius juli 2020, zich heeft verdund tot enkele procenten van het reeds aanwezige verkeer. In figuur 3 is te zien hoe verkeersaantallen uit tabel 1 als lijnbronnen in de berekening zijn ingevoerd.

Materieelinzet beoogde situatie
Voor, tijdens en na het evenement is verder sprake van materieelinzet, dit materieel zorgt voor stikstofemissies. Zo zal er gedurende het evenement een aggregaat draaien die stroom opwekt voor de podiumtechniek. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de materieelinzet. Het elektrische materieel is daarbij buiten beschouwing gelaten. Er wordt uitgegaan van een gemiddeld brandstofverbruik van 15 liter per uur en stage klasse III A. De emissie is als puntbron ingevoerd.

Tabel 2 Materieelinzet Het Pauperparadijs

Materieelinzet	STAGE klasse	Draaiuren	Brandstof verbruik	Totaal brandstofverbruik*
Aggregaat	III A, 75 – 130 kW, bouwjaar 2007	455 uur	15 liter/uur	6.825 liter brandstof

* het brandstofverbruik in rood (liter/jaar) is ingevoerd in AERIUS

Resultaten
Uit de stikstofberekening met AERIUS Calculator (2020) blijkt een stikstofdepositie van maximaal 0,03 mol/ha/j op het overbelaste stikstofgevoelige Natura-2000 gebied 'Fochteloërveen' (zie figuur 3) en 0,01 mol/ha/j op het overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000-gebied 'Norgerhoit'. Op basis van deze uitkomst is een significant negatief effect op Natura 2000 als gevolg van stikstofdepositie niet uit te sluiten. Derhalve is de voorgenomen ontwikkeling niet mogelijk binnen het kader van de Wet natuurbescherming. Zowel de verkeersbewegingen als de materieelinzet hebben hier een bijdrage in. Wanneer de stage klasse van het aggregaat IV, 75 – 130, bouwjaar 2015 is en ook zonder de invoering van het aggregaat vindt er door de verkeersbewegingen van bezoekers en personeel een te hoge depositie plaats op het overbelaste stikstofgevoelige Natura-2000 gebied 'Fochteloërveen' (0,01 mol/ha/j).

Figuur 3 Resultaat stikstofberekening Het Pauperparadijs

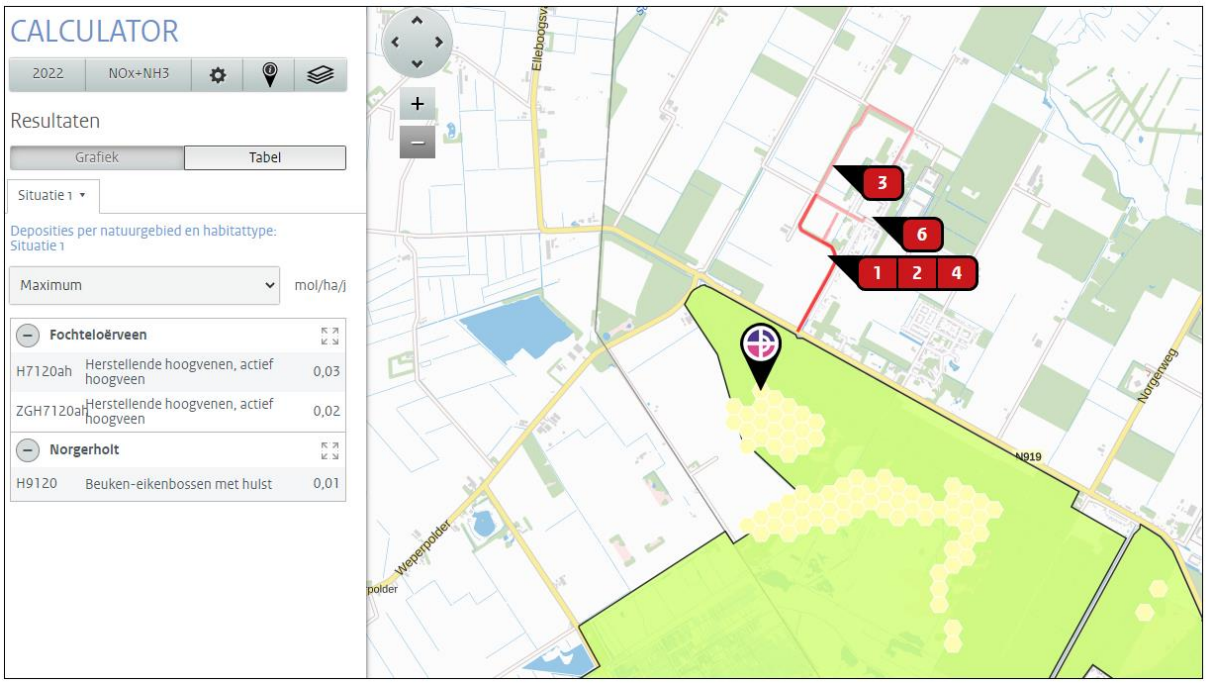

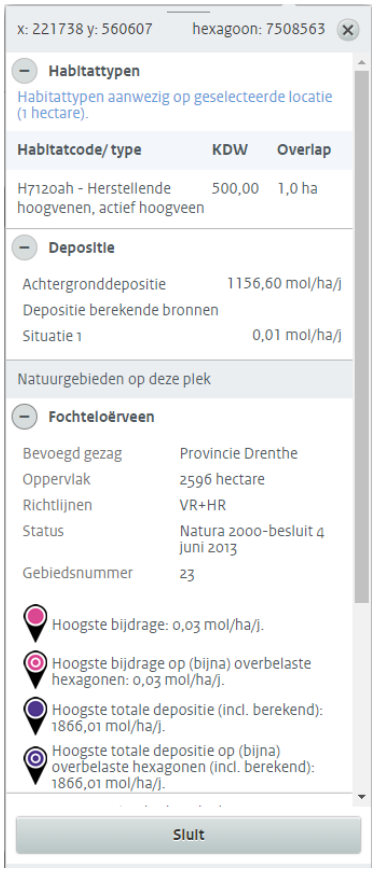

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NOx).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Rho Adviseurs	-, - Veenhuizen

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Het Pauperparadijs	Ra3vkSyRK9iW

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
30 augustus 2021, 15:17	2022	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	127,16 kg/j
NH3	1,31 kg/j

Resultaten

Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied	Bijdrage
Fochteloërveen	0,03

Toelichting

Gebruiksfase Pauperparadijs

Locatie
Situatie 1

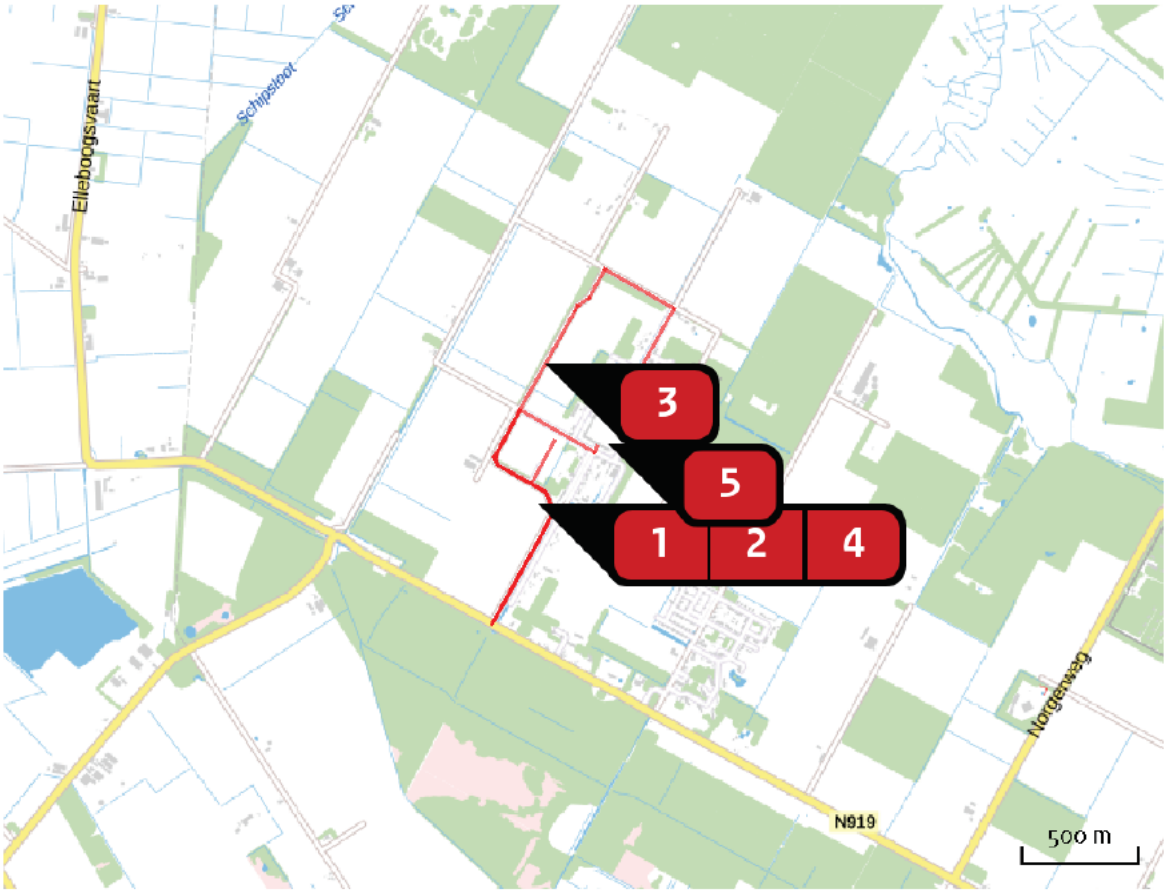

Emissie
Situatie 1

Bron Sector			Emissie NH3	Emissie NOx
1		Bezoekers - grote parkeerterrein Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	7,06 kg/j
2		Bezoekers - berm Laan Weldadigheid Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	1,08 kg/j
3		Personeel - terrein IND Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	3,84 kg/j
4		Leveranciers en logistiek Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j
5		Aggregaat Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie	< 1 kg/j	115,14 kg/j

Resultaten stikstof gevoelige Natura 2000 gebieden (mol/ha/j)

Natuurgebied	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
Fochteloërveen	0,03	
Norgerholt	0,01	

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Resultaten per habitattype (mol/ha/j)

voor de 10 stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden met het hoogste resultaat

Fochteloërveen

Habitattype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H7120ah Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	0,03	
ZGH7120ah Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	0,02	

Norgerholt

Habitattype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H9120 Beuken-eikenbossen met hulst	0,01	

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Emissie (per bron)

Situatie 1

Naam	Bezoekers - grote parkeerterrein
Locatie (X,Y)	222025, 561635
NOx	7,06 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	32.400,0 / jaar	NOx	7,06 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Bezoekers - berm Laan Weldadigheid
Locatie (X,Y)	222055, 561736
NOx	1,08 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	3.996,0 / jaar	NOx	1,08 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Personeel - terrein IND
Locatie (X,Y)	222031, 562351
NOx	3,84 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	5.916,0 / jaar	NOx	3,84 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

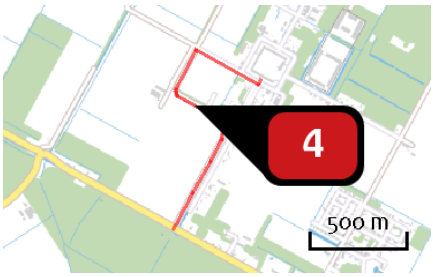

Naam	Leveranciers en logistiek
Locatie (X,Y)	221916, 561862
NOx	< 1 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	116,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

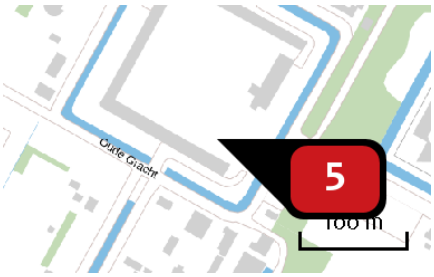

Naam	Aggregaat
Locatie (X,Y)	222301, 562004
NOx	115,14 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Stationair bedrijf (uren/j)	Cilinder inhoud (l)	Stof	Emissie
STAGE IIIa, 75 <= kW < 130, bouwjaar 2007 (Diesel)	Aggregaat podiumtechniek	6.825	0	0,0	NOx	115,14 kg/j
					NH3	< 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2020_20210525_2040287d5b
Database	versie 2020_20210713_c09c249ebe

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2020

Date : 11-2-2022 17:41:05
From : "Alma Burema"[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : POHO pauperparadijs

Hoi,
Pauperparadijs gaat niet door, zie bericht RTV drenthe. Goed om in poho te noemen. Tom de Ket belt ongetwijfeld met de CdK.

Mvg
Alma Burema
Teammanager Cultuur Maatschappij en Vrijetijdseconomie
Tel. 0[redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Date : 17-11-2021 08:11:41
From : "[redacted]"
To : [redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Cc : [redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Pauperparadijs vergunning

[redacted] weet jij meer over de problemen rond de vergunning? Ik heb begrepen dat Alma vandaag overleg heeft met teamleider VTH. Als je informatie hebt kan je haar dat direct sturen of even bellen.

Groet,

[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 16 november 2021 17:32
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Pauperparadijs vergunning

Ik heb (uiteraard) contact met Tom de Ket .. dat weet Jetta natuurlijk ... hoor graag meer daarover van haar ... vreemde route zo ....

Verstuurd vanaf mijn iPhone

> Op 16 nov. 2021 om 16:10 heeft [redacted]@drenthe.nl> het volgende geschreven:
>
> Ik denk da[redacted] je beter kan informeren hierover! Ik weet ook van niets.
>
> ---
>
> **Van:** [redacted]@drenthe.nl>
> **Verzonden:** dinsdag 16 november 2021 16:09
> **Aan:** [redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>
> **Onderwerp:** RE: Pauperparadijs vergunning
>
> Niet bij betrokken... geen kennis van.
>
> Met vriendelijke groet,
> [redacted]
>
> [redacted] Cultuur, Maatschappij en Vrijetijdseconomie
> T: 0592[redacted] M: 06[redacted]
> <image001.png>
> Provincie Drenthe | Postbus 122 | 9400 AC ASSEN
> locatie: Westerbrink 1
> www.drenthe.nl
>
> ---
>
> **Van:** [redacted]@drenthe.nl>
> **Verzonden:** dinsdag 16 november 2021 16:05
> **Aan:** [redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>
> **Onderwerp:** FW: Pauperparadijs vergunning
>
> Dag heren,
>
> Zijn jullie van het onderstaande op de hoogte? Zo ja, hebben jullie wat meer context voor mij?
>
> Met hartelijke groet,
>
> [redacted]
>
> [redacted]
> Team Cultuur, Maatschappij en Vrijetijdseconomie
> [redacted]
>
> ☎ (0592)[redacted] 06[redacted]
> ✉ [redacted]@drenthe.nl
>
> <image002.jpg>
> Postbus 122 | 9400 AC | Assen | www.provincie.drenthe.nl
>
> ---
>
> **Van:** Alma Burema[redacted]@drenthe.nl>
> **Verzonden:** dinsdag 16 november 2021 15:12
> **Aan:** [redacted]@drenthe.nl>
> **Onderwerp:** Pauperparadijs vergunning
>
> Hoi[redacted],
>
> In de terugkoppeling van Wim Brinkman uit het college kwam het volgende naar voren. De CdK is gebeld door Ton de Ket over de vergunning van het Pauperparadijs in Veenhuizen. Dit schijnt vast te lopen op stikstof. Zou jij kunnen uitzoeken wat de stand van zaken is in afstemming met de afdeling Vergunningverlening? Jetta moet reageren naar De Ket. Haar antwoord moet eerst afgestemd worden met Kuipers en Jumulet.
>
> Met vriendelijke groet,
>
> Alma Burema
> Teammanager Cultuur, Maatschappij en Vrijetijdseconomie
>
> ☎ 06[redacted]
> ✉ [redacted]@drenthe.nl

Postbus 122 | 9400 AC | Assen | www.provincie.drenthe.nl

Date : 14-2-2022 11:05:51
From : "[redacted]
To : "Verzendlijst CMV"[redacted]**@drenthe.nl**
Cc : "[redacted]**@drenthe.nl, "**[redacted]**@drenthe.nl,**[redacted]**@drenthe.nl**
Subject : Terugkoppeling poho cultuur 14 februari

Dag allen,

Hierbij de terugkoppeling van het poho cultuur.

- **Pauperparadijs**
  PHO vraagt hoe we (culturele) ondernemers hierin beter kunnen ondersteunen. Bestuurlijk overleg met initiatiefnemers had eerder gemoeten.

Groet,

[redacted]

Date : 31-5-2022 16:30:31
From : [redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : : Feiten Pauperparadijs
Attachment : image001.jpg;

Dag [redacted]
Hierbij het ' feitenrelaas' over de ' stikstofaffaire PP…
Zoals je kunt lezen heb ik vooral gebeld met betrokkenen…
K heb ook nog wat appcontact met Lommerde gehad over die stikstofboer …stuur ik je nog …
Er is kennelijk een woo map …zet jij de info daarin?!
Laten we hopen dat het stikstofgedoe niet al téveel schade toebrengt aan kunst en cultuur in Drenthe.

Met vriendelijke groet,

[redacted] Cultuur & Vrijetijdseconomie | [redacted]@drenthe.nl

0592-[redacted] | 06-[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen | www.drenthe.nl

Begin doorgestuurd bericht:

Van: Alma Burema <[redacted]drenthe.nl>
Datum: 16 februari 2022 om 13:05:59 CET
Onderwerp: FW: Feiten Pauperparadijs

Hoi Nelleke,
Ter informatie onderstaande mail.
Groet,
Alma

Van: Alma Burema
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 13:04
Aan: Wim Brenkman [redacted]@drenthe.nl>
CC: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Feiten Pauperparadijs

Hoi Wim,

Conform jouw verzoek heb ik [redacted] wederom bevraagd.

[redacted] heeft op 8 februari het volgende tegen Wolter Lommerde gezegd: "Ik zal contact opnemen met [redacted] om te kijken hoe het er voor staat" [redacted] heeft niet gezegd dat hij het gaat oplossen. Ik zal Nelleke Vedelaar hierover informeren. Uiteraard wi [redacted] jou zelf ook toelichten wat hij heeft gezegd.

Verder heb ik – conform jouw verzoek - een afspraak met [redacted] gemaakt over zijn houding en gedrag in dezen.

Ik hoop dat je hiermee verder kunt. Anders verneem ik het graag.

Groet,
Alma

Van: Alma Burema
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:23
Aan: Wim Brenkman <[redacted]@drenthe.nl>
CC: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Feiten Pauperparadijs

Hoi Wim,

Zoals afgesproken hierbij de gevraagde informatie en nog laatste nieuws over een kippenboer die stikstofruimte aanbiedt.

Eind januari 2022 is [redacted] gebeld door Wolter Lommerde van het Pauperparadijs over de vergunning van de gemeente Noordenveld. Dat dit moeizaam liep door te weinig ambtelijk capaciteit.
Daarna is [redacted] gebeld door Peter Sluiter van het Gevangenismuseum Veenhuizen met hetzelfde verhaal [redacted] heeft contact gezocht met Nelleke Vedelaar en Nelleke heeft Wim gevraagd contact op te nemen met de gemeentesecretaris van Noordenveld.

Op 8 februari heeft [redacted] gebeld met de vraag hoe het er voor staat m.b.t. de vergunningverlening. [redacted] heeft gezegd dat hij er contact over heeft gehad met Nelleke Vedelaar. [redacted] heeft aan Wolter gevraagd met wie hij contact heeft bij de gemeente en bij de provincie. Wolter vertelde dat bij de gemeente [redacted] contactpersoon is en bij de provincie [redacted] heeft zowel [redacted] als [redacted] gebeld met de intentie om het op te lossen.

Op 11 februari is [redacted] door Wolter gebeld met de mededeling dat ze de voorstelling niet gaan spelen, omdat ze vastlopen bij de gemeente en provincie.

Op 14 februari heeft [redacted] gebeld met de vraag of er nog nieuws was. Wolter liet weten dat als er toch nog mogelijkheden zijn bij de gemeente en provincie, ze wellicht overwegen de voorstelling toch te gaan spelen.

Op 15 februari ontvangt [redacted] een appje van Wolter. Een kippenboer uit Zuidvelde heeft contact opgenomen met het Pauperparadijs n.a.v. de berichtgeving in de media en heeft stikstofruimte in de aanbieding.

Tot zover. Ik hoop dat je hiermee uit de voeten kunt. Mocht je nog vragen hebben, dan bel of mail je maar.

Met vriendelijke groet,

Alma Burema
Teammanager Cultuur, Maatschappij en Vrijetijdseconomie

☎ 06[redacted]
✉ [redacted]@drenthe.nl

provincie Drenthe
Postbus 122 | 9400 AC | Assen | www.provincie.drenthe.nl

Date : 31-5-2022 10:21:04
From : "Alma Burema"[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : Tbv WOO: Feiten Pauperparadijs
Attachment : image001.jpg;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image006.png;

Met vriendelijke groet,

Alma Burema
Cultuur Maatschappij en Vrijetijdseconomie
Teammanager

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
06-[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: Alma Burema
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 13:06
Aan: Nelleke Vedelaar[redacted]@drenthe.nl>
CC:[redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: FW: Feiten Pauperparadijs

Hoi Nelleke,
Ter informatie onderstaande mail.
Groet,
Alma

Van: Alma Burema
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 13:04
Aan: Wim Brenkman[redacted]@drenthe.nl>
CC: Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Feiten Pauperparadijs

Hoi Wim,

Conform jouw verzoek heb ik[redacted] wederom bevraagd.

[redacted] heeft op 8 februari het volgende tegen Wolter Lommerde gezegd: "Ik zal contact opnemen met[redacted] om te kijken hoe het er voor staat".[redacted] heeft niet gezegd dat hij het gaat oplossen. Ik zal Nelleke Vedelaar hierover informeren. Uiteraard wi[redacted] jou zelf ook toelichten wat hij heeft gezegd.

Verder heb ik – conform jouw verzoek - een afspraak met[redacted] gemaakt over zijn houding en gedrag in dezen.

Ik hoop dat je hiermee verder kunt. Anders verneem ik het graag.

Groet,
Alma

Van: Alma Burema
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:23
Aan: Wim Brenkmar[redacted]@drenthe.nl>
CC: Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Feiten Pauperparadijs

Hoi Wim,

Zoals afgesproken hierbij de gevraagde informatie en nog laatste nieuws over een kippenboer die stikstofruimte aanbiedt.

Eind januari 2022 is[redacted] gebeld door Wolter Lommerde van het Pauperparadijs over de vergunning van de gemeente Noordenveld. Dat dit moeizaam liep door te weinig ambtelijk capaciteit.
Daarna is[redacted] gebeld door Peter Sluiter van het Gevangenismuseum Veenhuizen met hetzelfde verhaal.[redacted] heeft contact gezocht met Nelleke Vedelaar en Nelleke heeft Wim gevraagd contact op te nemen met de gemeentesecretaris van Noordenveld.

Op 8 februari heeft Wolter Lommerde[redacted] gebeld met de vraag hoe het er voor staat m.b.t. de vergunningverlening.[redacted] heeft gezegd dat hij er contact over heeft gehad met Nelleke Vedelaar[redacted] heeft aan Wolter gevraagd met wie hij contact heeft bij de gemeente en bij de provincie. Wolter vertelde dat bij de gemeente[redacted] contactpersoon is en bij de provincie[redacted] heeft zowel[redacted] als[redacted] gebeld met de intentie om het op te lossen.

Op 11 februari is[redacted] door Wolter gebeld met de mededeling dat ze de voorstelling niet gaan spelen, omdat ze vastlopen bij de gemeente en provincie.

Op 14 februari heeft[redacted] gebeld met de vraag of er nog nieuws was. Wolter liet weten dat als er toch nog mogelijkheden zijn bij de gemeente en provincie, ze wellicht overwegen de voorstelling toch te gaan spelen.

Op 15 februari ontvangt[redacted] een appje van Wolter. Een kippenboer uit Zuidvelde heeft contact opgenomen met het Pauperparadijs n.a.v. de berichtgeving in de media en heeft stikstofruimte in de aanbieding.

Tot zover. Ik hoop dat je hiermee uit de voeten kunt. Mocht je nog vragen hebben, dan bel of mail je maar.

Met vriendelijke groet,

Alma Burema
Teammanager Cultuur, Maatschappij en Vrijetijdseconomie

☎ 06
✉ @drenthe.nl

provincie Drenthe
Postbus 122 | 9400 AC | Assen | www.provincie.drenthe.nl

Date : 31-5-2022 10:20:34
From : "Alma Burema" [redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : tbv WOO: Informatie Pauperparadijs
Attachment : 20211122 POHO VTH memo Pauperparadijs.pdf;20210906 MAIL reactie berekening Pauperparadijs.pdf;20211110 MAIL reactie op vraag microdepositiebank.pdf;MAIL 20211123 Kuipers geeft s.v.z.pdf;MAIL 20211214 Vraag en antwoordt afstanden.pdf;Memo stikstofberekening Pauperparadijs gebruiksfase 30082021.pdf;Gebruiksfase Het Pauperparadijs 30082021.pdf;image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;

Met vriendelijke groet,

Alma Burema
Cultuur Maatschappij en Vrijetijdseconomie
Teammanager

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
06-[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: zondag 13 februari 2022 13:23
Aan: Alma Burema[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Fwd: Informatie Pauperparadijs
Gevoeligheid: Vertrouwelijk

Ter informatie, zie app

Arnout

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

> **Van:** Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>
> **Datum:** 13 februari 2022 om 12:06:00 CET
> **Aan:** Henk Jumelet[redacted]@drenthe.nl>, Hans Kuipers[redacted]@drenthe.nl>
> **Kopie:**[redacted]@drenthe.nl>,[redacted]@drenthe.nl>
> **Onderwerp: FW: Informatie Pauperparadijs**
>
> Hans en Henk,
>
> Bijgaand stuur ik jullie een overzicht van de laatste contactmomenten tussen initiatiefnemer(s) van het Pauperparadijs en team VTH. Dit heb ik laten opstellen door [redacted] op verzoek van Wim, die dit graag wilde hebben voor het koffiemoment.
>
> **Historie/feiten**
> - De historie staat beknopt weergegeven in de POHO VTH memo van 22-11-21.
> - De AERIUS berekening van 30-8-21 is toegevoegd, net als de toelichting daarop van Rho adviseurs, die ook van 30-8-21 is. (Rho is de door de organisatie ingehuurde projectadviseur)
> - De mails van 6-9-21 en 10-11-21 staan toegelicht in de POHO memo. Naar aanleiding daarvan heeft er ook een bestuurlijk gesprek plaatsgevonden.
> - Uitkomst van bestuurlijk overleg staat in een mail van 23-11-21 waarin Hans Alma en mij de uitkomsten van het gesprek door geeft.
> - De organisatie is op de hoogte gesteld en is met de nieuwe wetenschap aan de slag gegaan.
> - [redacted] is vervolgens nog 1 maal benaderd door het Pauperparadijs met een vraag over afstanden i.v.m. parkeren. De vraag en het antwoord zijn van 14-12-21.
> - Dit is het laatste directe contact wat er is geweest tussen team VTH en de initiatiefnemers en hun adviseurs.
>
> **Afgelopen week:**
> - Op 8 februari is[redacted] telefonisch benaderd door[redacted] (CMV) met het verzoek om minder moeilijk te doen en te zorgen dat het geregeld wordt. Hiervoor is[redacted] verzocht naar kantoor te komen, dat heeft[redacted] geweigerd.[redacted] heeft aangegeven mee te willen blijven denken in oplossingen, nieuwe informatie te willen toetsen en adviseren. Dat was onvoldoende voor[redacted] en die gaf aan voldoende te weten, de hulp van[redacted] was niet meer nodig.
> - Op 8 februari heeft[redacted] mij als TM geïnformeerd over het onplezierige gesprek met[redacted]
> - Op 9 februari, de volgende ochtend vroeg, heb ik Alma geïnformeerd en samen hebben we geconstateerd dat dit niet de manier van samenwerken is wat we willen zien. Alma heeft contact met[redacted] opgenomen en er is aan mij terug gekoppeld dat[redacted] zijn verkeerde opstelling erkende en dat hij nogmaals contact zou opnemen met[redacted]. Dit is uiteindelijk niet meer gebeurd.
> - Op 11 februari is[redacted] geïnformeerd door de organisatie dat zij de stekker er uit trekken (informatie Alma).
> - Vervolgens hebben we kennis genomen van de persberichten.
>
> Voor verdere vragen kunnen jullie mij uiteraard bereiken. Goed weekend verder.
>
> Arnout

Memo POHO VTH	provincie Drenthe
Gedeputeerde	Henk Jumelet en Hans Kuipers
Afschrift	
Datum	16 november 2021
Poho datum	22 november 2021
Opsteller	
Afgestemd met	
Onderwerp	Pauperparadijs
Doel memo	☒Ter discussie ☐Ter informatie
Bijlage	AERIUS berekening editie 2022, stikstofonderbouwing AERIUS berekening en 2 mails als reactie op berekening en vervolgvraag microdepositiebank
Naar GS	Nee

Advies/ Vraag
Kennis te nemen van de ambtelijke contacten met de organisatie van het Pauperparadijs. Bestuurlijk gesprek aangaan met organisatie (op verzoek van organisatoren Pauperparadijs) over de editie 2022 i.r.t. stikstof.

Inleiding
Sinds eind 2019 is team VTH betrokken bij de organisatie van het Pauperparadijs. Eind 2019 en begin 2020 hebben we enkele gesprekken gevoerd met de organisatie over het onderwerp stikstof en andere ecologische effecten bij uitvoering van de voorstellingen. Het Pauperparadijs was gepland voor 2020. Vanwege Coronamaatregelen zijn de edities 2020 en 2021 niet doorgegaan.

Nu staat het wel weer op de agenda voor 2022. We hebben vanaf augustus 2021 wederom enkele gesprekken gevoerd en mailcontacten gehad met de organisatie, hoofdzakelijk over stikstof. 16 augustus 2021 hebben we het eerste gesprek gevoerd. Op 1 september 2021 hebben we een nieuwe AERIUS projecteffectberekening ontvangen, deze is in de bijlage toegevoegd. Op 6 september 2021 is een uitgebreide reactie gestuurd waarin de ambtelijke visie is weergegeven over de berekening en mogelijke oplossingen. Daarmee is de organisatie aan de slag gegaan. In oktober en november heeft de organisatie navraag gedaan naar de mogelijkheden van verleasen en de microdepositiebank. Die zijn beantwoord. Nu is door de organisatie bestuurlijke aandacht gevraagd. Ze zijn op zoek naar steun voor uitvoering van de voorstellingen.

Eerste bevindingen
Zie bijlagen voor mijn mails van 6 september 2021 en 10 november 2021.

Samengevat:
- Er is een toename van stikstofdepositie op Natura 2000 vanuit het project;
- De dieselaggregaat is een grote bron;
- Zonder aggregaat blijft er door verkeer sprake van een toename. Dit komt omdat de verkeersbron (lijnbron) erg dicht langs Natura 2000 ligt. Het alternatief (omrijden) voorkomt de depositietoename niet geheel;
- Eventueel pendelen met elektrische bussen. Maar dat is eerder afgewezen als niet haalbaar door de organisatie;
- Oplosbaar door salderen.

Risico's
- Voorstellingen kunnen niet doorgaan vanwege onoplosbaar stikstofdilemma.
- Bij afwijken van de lijn kan ongelijkheid tussen benadering projecten ontstaan. Daarnaast geeft dit juridische onzekerheid, wanneer er om handhaving wordt verzocht of het besluit wordt bestreden.

Vervolg

- Bestuurlijk gesprek aangaan met organisatie.

Voorkeursoptie:

- Aansturen op het wegnemen van de bron dieselaggregaat in combinatie met alternatieve vervoersbewegingen van bezoekers (schone pendelbussen)
- Zorgen dat projecteffect onder de 0,00 komt waardoor geen vergunningplicht ontstaat
- Organisatie geeft aan dat voorgaande financieel niet haalbaar is, mogelijk kan de provincie hier nog iets in betekenen

Alternatieve optie

- Helpen meedenken wanneer organisatie andere oplossingsrichtingen heeft gevonden, zoals bijvoorbeeld een bron voor verleasen of (extern) salderen.
- Eventuele natuurvergunningaanvraag in behandeling nemen.

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 6 september 2021 16:13
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Hallo [redacted],

De AERIUS projecteffectberekening van de gebruiksfase laat een toename van stikstofdepositie zien op 2 gebieden. 0,03 mol N/ha/jr voor het Fochtelooerveen en 0,01 mol N/ha/jr op het Norgerholt. Dit laat de opgave zien waar u voor staat. Ik denk wel dat de AERIUS input wel een onderschatting vertegenwoordigd van de werkelijkheid. Wat nodig is, is een worstcase benadering. Zo valt mij op dat:

- Het parkeren zelf niet in beeld is gebracht. Alleen de route naar het parkeerterrein toe. Het parkeerterrein kan vaak het beste in beeld worden gebracht als vlakbron. Soms kan ook wel een lijnbron gebruikt worden.
- Er alleen is gewerkt met bronnen op buitenwegen, terwijl dit niet overal het geval is. Een opsplitsing tussen buiten- en binnenwegen is nodig denk ik.
- Er voor leveranciers alleen licht verkeer is gebruikt. Is dat echt de werkelijkheid? De memo heldert dit onvoldoende op, omdat er ook hier gesproken wordt over zwaar vrachtverkeer, terwijl dat niet inzichtelijk wordt gemaakt..
- Er een oude bron (stage IIIa) wordt gebruikt voor de aggregaat. Is hier geen schonere in te zetten?
- De overloop parkeerterreinen (324 bewegingen) niet worden meegenomen in de berekening. Blijkbaar zijn die er wel. Je moet het project worst case in beeld brengen, dus meenemen zou ik zeggen.

Als je de conclusie uit de memo stikstofberekening Pauperparadijs gebruiksfase 30082021 leest, kom je al gauw tot de conclusie dat er nog een opgave is, die opgelost moet worden, voordat er qua stikstof en Wnb groen licht gegeven kan worden. Er wordt in de onderbouwing vaak verwezen naar een parkeerplan. Dit plan is daarentegen niet aangeleverd, waardoor ik de data niet kan verifieren.

Blijkbaar doet de aggregaat best veel. Maar als deze uit de berekening wordt gehouden, blijft er sprake van een toename. Dit haal ik weer uit de PB van maart 2020. Deze PB is niet aangepast aan de recente cijfers. Hier is dus ook met de verkeerde depositie gerekend (0,02 i.p.v. 0,03) en ook zijn de effecten op het Norgerholt (0,01) niet meegewogen. De PB zegt eigenlijk alleen dat de door het Pauperparadijs veroorzaakte depositie klein is en dat dit daarom als niet significant is aan te merken. Ik ben van mening dat dit geen hout snijd en zeker geen stand houdt bij de rechter. Daarom kunnen we er op deze manier ook niet mee verder.

Ik adviseer om te zoeken naar een bron om mee te salderen (intern of extern/ eventueel verleasen). Wanneer er een bron kan worden gevonden om intern mee te salderen, is een natuurvergunning mogelijk niet nodig. Dit hangt dan af van eventueel directe gevolgen. Dit kunt u in dat geval het beste na 13 september af stemmen met mijn collega [redacted]. Als intern salderen niet lukt of er blijken toch directe gevolgen te zijn op Natura 2000, dan moet u een natuurvergunning aanvragen. Wellicht kunt u extern salderen met een bron uit de buurt, of is het mogelijk om dit onder de noemer verleasen te doen. Dat houdt tijdelijk extern salderen in met een bron uit de buurt. Aangezien de afstand van de bronnen tot Natura 2000 kort zijn, zal bij een aanvraag ook een ecologische paragraaf moeten zitten waarin de eventueel directe gevolgen op Natura 2000 worden behandeld. Houdt rekening met erg lange doorlooptijden.

Wat ik in deze e-mail heb verwoord is mijn persoonlijke opvatting. Ik heb geen mandaat om namens Gedeputeerde Staten (GS) uitspraken te doen en heb deze casus niet voorgelegd aan GS. Zodoende kunnen aan deze e-mail geen rechten worden ontleend.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe

[redacted] Wet natuurbescherming
[redacted] deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592-[redacted]
06-[redacted]
[redacted]@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: woensdag 1 september 2021 11:49
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Fwd: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Dag [redacted]

Bij deze de uitkomsten van de geüpdate Aerius berekening.

met vriendelijke groet,
[redacted]

[redacted]
+31 (0)6 [redacted]
[redacted]@hetpauperparadijs.nl
www.hetpauperparadijs.nl

Begin doorgestuurd bericht:

Van: [redacted]@rho.nl>

Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs
Datum: 31 augustus 2021 om 08:15:33 CEST
Aan: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Kopie: [redacted]@rho.nl>, [redacted]@rho.nl>

Goedemorgen[redacted]

We hebben de berekening gereed. Hieruit blijkt helaas dat er alsnog sprake is van een depositie (ook wanneer het aggregaat weggelaten wordt en alleen de verkeersgeneratie wordt berekend. Bijgaand ook de passende beoordeling van destijds, waarin geconcludeerd wordt dat er geen significante gevolgen optreden voor de Natura 2000-gebieden door de - tijdelijke - toename van stikstofdepositie
als gevolg van het Pauperparadijs.

Leg jij de resultaten weer voor aan de provincie?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058[redacted]
E: [redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM
.

RHO ADVISEURS

.

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van:
Verzonden: woensdag 10 november 2021 14:59
Aan: Wolter Lommerde
Onderwerp: RE: stikstof salderen

Goedemiddag,

De stikstofbank (microdepositiebank) zal inderdaad een uitkomst kunnen zijn. Er zit daarentegen nog geen vulling in. Er is dus ook niets uit te geven. Totdat er voldoende vulling in zit, is dit dus geen optie voor je project. Als je het mij vraagt kan het ook nog wel lang duren voordat er vulling komt. Dit moet namelijk met vrijgekomenruimte of vrijgemaakte ruimte uit extern salderen via onherroepelijke vergunningen, en die zijn zeldzaam op het moment.

Ik adviseer om te salderen met (een) externe bron(nen), hetzij met regulier extern salderen, hetzij met verleasen. Het is dan wel zaak dat er snel een aanvraag komt. Een garantie voor tijdige besluitvorming is niet meer te geven. Zeker niet indien er zienswijzen en/of beroep wordt ingediend.

Het staat u uiteraard vrij om een gesprek aan te vragen met de heer Jumelet.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe
Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592-
06-
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: woensdag 10 november 2021 11:46
Aan: @drenthe.nl>
Onderwerp: stikstof salderen

Beste

Wij zijn nog steeds aan het onderzoeken hoe wij de stikstof depositie van een serie voorstellingen pauperparadijs kunnen managen.
Mijn oog viel op bijgaande pagina: https://www.provincie.drenthe.nl/organisatie-bestuur/gedeputeerde-staten/gedeputeerde-jumelet/nieuws/@139060/provincies-richten/

Is dit een reële optie voor ons, en zou het het slim zijn om op korte termijn met de heer Jumelet een overleg te hebben om te bespreken of er politieke wil is om uitgaande van de situatie van Het Pauperparadijs in Veenhuizen een vergunningstraject te steunen?

Misschien is bellen handiger, laat dan svp even weten wanneer dat voor jou schikt.

Hartelijke groet,

Wolter Lommerde
(producent)
Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06
E @hetpauperparadijs.nl

[redacted]

Van: Arnout Venekamp
Verzonden: dinsdag 23 november 2021 08:06
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: Pauperparadijs

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Voltooid

Hoi [redacted]

Zie het bericht van Hans Kuipers. Ik denk dat er binnenkort wel weer contact wordt gezocht over dit project en eventuele aangepaste project effect berekening.

Hou je me op de hoogte als er voortgang wordt geboekt, of wanneer blijkt dat er nog steeds meer nodig is?

Groet Arnout

Van: Hans Kuipers [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 23 november 2021 07:59
Aan: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; Alma Burema [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Pauperparadijs

Dag Arnout, Alma,

Zoals gisteren op poho-VTH besproken heb ik gisteren telefonisch contact gehad met Wolter Lommerde en Tom de Ket van het Pauperparadijs.

Na ruggespraak met het college heb ik aangegeven:
- Dat het mij het meest raadzaam lijkt niet te salderen/leasen maar de stikstofdepositie naar 0,00 te brengen;
- Dat daarvoor blijkbaar een andere aggregaat en verkeersstromen nodig zijn (pendelbus);
- Dat wij bereid zijn mee te denken in welke maatregelen dan nodig zijn;
- Als dat tot meerkosten leidt die proportioneel maar niet draagbaar voor alleen de organisatie zijn, wij, gezien de historie en het belang voor Veenhuizen, zouden kunnen ondersteunen (financieel);
- Ik heb letterlijk aangegeven dat ik op dit moment geen financiële toezegging daarin kon doen;
- Tevens dat een ordentelijke vergunningssituatie voor ons harde randvoorwaarde is.

Ze waren erg blij met deze positieve opstelling van GS. Ze hadden ook wel ideeën bij voornoemde maatregelen en hopen dat er een oplossing te vinden is.

Ik zal het straks nog even terugkoppelen aan het college, zodat het ook in het verslag wordt opgenomen (m.n. de opening om in deze uitzonderlijke situatie te verkennen of wij hen hierin kunnen ondersteunen).

Zouden jullie dit verder willen oppakken? Mochten jullie nog nadere terugkoppeling nodig hebben kan dat via het poho.

Met groet,
Hans

Van:
Verzonden: dinsdag 14 december 2021 14:15
Aan: Wolter Lommerde
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Goedemiddag Wolter,

Je zal het moeten berekenen om te weten of de afstand voldoende is. Er is geen vaste afstand van toepassing. Inderdaad rekend AERIUS nu voor verkeersbronnen met een afkap op 5km. Dit is onterecht en wordt hersteld in de nieuwe release van 13 januari 2022. Dan worden alle bronnen afgekapt op 25 km, omdat ze daarna niet meer zijn toe te kennen aan een sprecifieke bron. Maar wat er voor dit project met de aantallen bezoekers nodig is, kan je alleen bepalen door te rekenen. Je weet je bronnen. Die kan je gebruiken en deze op een paar mogelijke loaties neer te zetten. Dan weet je of die locatie geschikt is of niet. Als het parkeerterrein waarvanaf gependeld wordt dicht op een grote N of A weg ligt en daarmee snel opgaat in het heersend verkeersbeeld, zullen de lijnbronnen van verkeer kort zijn, wat helpt. Ik zou niet weten of 1km of 5km verplaatsen van het parkeerterrein voldoende is. Dat is afhankelijk van vele factoren als brontype, afstand, windrichting, ruwheid van het terrein enz. Ik zou dus een aantal geschikte locaties gebruiken en hier de situatie op doorrekenen met AERIUS calcualtor. Het aanvullende probleem is wel dat er een AERIUS update aan zit te komen (13-1-22). Dus daarna moet je de nieuwe release gebruiken en moet hetgeen wat je nu uitrekend ook nog wel kloppen met de uitkomst van de nieuwe release. Je moer er sowieso bedacht op zijn dat als je parkeerterrein buiten 5km van Natura 2000 ligt, je dan geen depostie zult zien van verkeer. Maar dat is dus na 13-1-22 en in werkelijkheid wel het geval.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592-
06-
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: dinsdag 14 december 2021 09:49
Aan: @drenthe.nl>
Onderwerp: Fwd: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Beste

Naar aanleiding van het overleg met de gedeputeerde Kuipers zijn wij het parkeren op afstand aan het onderzoeken voor parkeren op afstand.
Ik had even advies gevraagd om te weten over welke afstand we praten, maar onderstaand advies is niet erg bemoedigend.
Als de afstand groter is dan een paar kilometer wordt pendelen tijdrovend en moeten er daarom heel veel verschillende bussen ingezet worden.

Hoe staat de provincie hierin?

Groet,
Wolter

Verstuurd vanaf mijn foon

Begin doorgestuurd bericht:

Van: @rho.nl>
Datum: 3 december 2021 om 13:12:06 CET
Aan: @hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Dag Wolter,

Ik heb je vraag even voorgelegd aan mijn collega die onze stikstofberekeningen uitvoert. Zie hieronder zijn reactie. Er is dus geen bepaalde afstand waarbinnen depositie niet meer meetelt. Geadviseerd wordt om dan het parkeren in een gebied op grotere afstand van een Natura-2000 gebied te realiseren.

Wordt hiermee bedoelt tot hoever AERIUS de stikstofemissie van een project berekend? Voor wegverkeer is 5 kilometer de afkapgrens, voor alle overige bronnen is er geen afkapgrens.
In de nieuwe versie van de calculator is de afkapgrens voor wegverkeer 25 kilometer, en ook 25 kilometer voor overige bronnen

Tot hoever de stikstofdepositie van een project meetelt is nogal een juridische kwestie en hier in niet een eenduidig antwoord. De afkapgrens van 5 kilometer van wegverkeer is niet voor niets gesneuveld in een uitspraak van de Afdeling. De 25 kilometer afkapgrens die straks in de nieuwe calculator wordt gehanteerd zou ook weleens kunnen sneuvelen. Ik zou er worst-case er van uitgaan dat de stikstofemissie van een project voor alle Natura 2000-gebieden binnen de landsgrenzen meetelt.

Met vriendelijke groet,

[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058[redacted]
E:[redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM
.

RHO ADVISEURS

.

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl]
Verzonden: donderdag 2 december 2021 13:49
Aan: [redacted]@rho.nl>
Onderwerp: Re: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Beste [redacted]

Wij zijn druk in gesrek met de provincie over de milieuvergunning. Zij willen graag ons evenement faciliteren, maar we zitten wel vast aan de stikstof-eisen.
Weet jij vanaf welke afstand van een Natura2000 gebied de stikstof-deositie niet meer meetelt?
Wij zijn de mogelijkheid aan het onderzoeken om het parkeren op afstand te plaatsen en te pendelen met bussen zonder NO-uitstoot.

De stikstof-bank van de provincie is nog niet operationeel helaas.

De volgende sta is zeker een evenementenvergunning die we aanvragen bij de gemeente.

Groet,
Wolter

Op 25 nov. 2021, om 12:44 heeft [redacted]@rho.nl> het volgende geschreven:

Dag Wolter,

Ben je inmiddels al verder met het stikstofthema?

Hoe loopt de vergunningverlening verder met de gemeente? Kunnen wij binnenkort nog werkzaamheden verwachten?

Met vriendelijke groet,

[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058[redacted]
E:[redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM
.

<image009.jpg>

.

<image010.jpg> <image011.jpg> <image012.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 27 oktober 2021 09:18
Aan: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
CC: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Dag Wolter,

Nee helaas hebben wij hier geen ervaring mee. Wellicht dat jullie het kunnen proberen via deze organisatie: Leasen of verleasen stikstofrechten - Allesoverstikstof.nl

Met vriendelijke groet,

[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058
E: @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

<image005.jpg>

<image006.jpg> <image007.jpg> <image008.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: @hetpauperparadijs.nl]
Verzonden: dinsdag 26 oktober 2021 11:42
Aan: @rho.nl>
CC: @hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: Re: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Hi

Verleasen was een suggestie van de provincie: het huren van stikstof-depositie rechten van bijvoorbeeld boeren in de buurt.
Maar ik heb geen idee van de kosten hiervan voor de hoeveelheden die wij zouden mopeten compenseren voor onze productie.
ik hoopte dat jullie daar enig zicht op hebben.

Groet,
Wolter

Op 18 okt. 2021, om 07:15 heeft @rho.nl> het volgende geschreven:

Beste Wolter,

Dank voor je mail. Wat bedoel je in dit geval precies met verleasing? En welke kosten wil je precies in kaart brengen?
Vanuit onze stikstof expertise adviseren wij enkel in de inhoudelijke kant.

Met vriendelijke groet,

Planvorming en Ruimte

T: 058
E: @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

<image002.jpg>

<image004.jpg> <image006.jpg> <image008.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: @hetpauperparadijs.nl]
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 10:05
Aan: @rho.nl>
CC: @hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: Fwd: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Beste

Als het goed is heb je onderstaand advies van de provincie enige weken geleden al toegestuurd gekregen.
Na overleg met de provincie lijkt verleasen van stikstofdepositie wel een mogelijkheid om een vergunning te vrkrijgen.

Voor onze afweging is het van belang om te weten wat de kosten zijn van een dergelijke verleasing. Kun je daar een inschatting van geven op basis van de genoemde belasting?
Dat hoeft niet heel specifiek te zijn maar een orde van grootte is voor ons wel van belang: enkele honderden, duizenden of tienduizenden euro's.
Het is voor ons nieuwe materie, dus wij hebben geen idee waar we op zouden moeten rekenen.

Kun je ons een indicatie van kosten geven?

Hartelijke groet,
Wolter

Begin doorgestuurd bericht:

Van: @hetpauperparadijs.nl>

Onderwerp: Antw: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs
Datum: 9 september 2021 om 14:55:06 CEST
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Kopie: [redacted]@drenthe.nl>, [redacted]
[redacted]@rho.nl>, [redacted]@hetpauperparadijs.nl>

Dag[redacted]

Dank voor je uitgebreide reactie, ik deel deze ook alvast met [redacted] van het Rho.
Ik stel voor om [redacted] even tijd te gunnen zodat hij zich ook hierover kan buigen en dat we eind van de maand weer contact hebben.

met vriendelijke groet,
[redacted]

[redacted]
+31 (0)6 [redacted]
[redacted]@hetpauperparadijs.nl
www.hetpauperparadijs.nl

Op 6 sep. 2021, om 16:12 heeft [redacted]@drenthe.nl> het volgende geschreven:

Hallo [redacted]

De AERIUS projecteffectberekening van de gebruiksfase laat een toename van stikstofdepositie zien op 2 gebieden. 0,03 mol N/ha/jr voor het Fochtelooerveen en 0,01 mol N/ha/jr op het Norgerholt. Dit laat de opgave zien waar u voor staat. Ik denk wel dat de AERIUS input wel een onderschatting vertegenwoordigd van de werkelijkheid. Wat nodig is, is een worstcase benadering. Zo valt mij op dat:

- Het parkeren zelf niet in beeld is gebracht. Alleen de route naar het parkeerterrein toe. Het parkeerterrein kan vaak het beste in beeld worden gebracht als vlakbron. Soms kan ook wel een lijnbron gebruikt worden.
- Er alleen is gewerkt met bronnen op buitenwegen, terwijl dit niet overal het geval is. Een opsplitsing tussen buiten- en binnenwegen is nodig denk ik.
- Er voor leveranciers alleen licht verkeer is gebruikt. Is dat echt de werkelijkheid? De memo heldert dit onvoldoende op, omdat er ook hier gesproken wordt over zwaar vrachtverkeer, terwijl dat niet inzichtelijk wordt gemaakt..
- Er een oude bron (stage IIIa) wordt gebruikt voor de aggregaat. Is hier geen schonere in te zetten?
- De overloop parkeerterreinen (324 bewegingen) niet worden meegenomen in de berekening. Blijkbaar zijn die er wel. Je moet het project worst case in beeld brengen, dus meenemen zou ik zeggen.

Als je de conclusie uit de memo stikstofberekening Pauperparadijs gebruiksfase 30082021 leest, kom je al gauw tot de conclusie dat er nog een opgave is, die opgelost moet worden, voordat er qua stikstof en Wnb groen licht gegeven kan worden. Er wordt in de onderbouwing vaak verwezen naar een parkeerplan. Dit plan is daarentegen niet aangeleverd, waardoor ik de data niet kan verifieren.

Blijkbaar doet de aggregaat best veel. Maar als deze uit de berekening wordt gehouden, blijft er sprake van een toename. Dit haal ik weer uit de PB van maart 2020. Deze PB is niet aangepast aan de recente cijfers. Hier is dus ook met de verkeerde depositie gerekend (0,02 i.p.v. 0,03) en ook zijn de effecten op het Norgerholt (0,01) niet meegewogen. De PB zegt eigenlijk alleen dat de door het Pauperparadijs veroorzaakte depositie klein is en dat dit daarom als niet significant is aan te merken. Ik ben van mening dat dit geen hout snijd en zeker geen stand houdt bij de rechter. Daarom kunnen we er op deze manier ook niet mee verder.

Ik adviseer om te zoeken naar een bron om mee te salderen (intern of extern/ eventueel verleasen). Wanneer er een bron kan worden gevonden om intern mee te salderen, is een natuurvergunning mogelijk niet nodig. Dit hangt dan af van eventueel directe gevolgen. Dit kunt u in dat geval het beste na 13 september af stemmen met mijn collega Andre Faber. Als intern salderen niet lukt of er blijken toch directe gevolgen te zijn op Natura 2000, dan moet u een natuurvergunning aanvragen. Wellicht kunt u extern salderen met een bron uit de buurt, of is het mogelijk om dit onder de noemer verleasen te doen. Dat houdt tijdelijk extern salderen in met een bron uit de buurt. Aangezien de afstand van de bronnen tot Natura 2000 kort zijn, zal bij een aanvraag ook een ecologische paragraaf moeten zitten waarin de eventueel directe gevolgen op Natura 2000 worden behandeld. Houdt rekening met erg lange doorlooptijden.

Wat ik in deze e-mail heb verwoord is mijn persoonlijke opvatting. Ik heb geen mandaat om namens Gedeputeerde Staten (GS) uitspraken te doen en heb deze casus niet voorgelegd aan GS. Zodoende kunnen aan deze e-mail geen rechten worden ontleend.

Met vriendelijke groet,

<image001.png>

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592-
06
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: woensdag 1 september 2021 11:49
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Fwd: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Dag ,

Bij deze de uitkomsten van de geüpdate Aerius berekening.

met vriendelijke groet,

+31 (0)6
@hetpauperparadijs.nl
www.hetpauperparadijs.nl

Begin doorgestuurd bericht:

Van: @rho.nl>
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs
Datum: 31 augustus 2021 om 08:15:33 CEST
Aan: @hetpauperparadijs.nl>
Kopie: @rho.nl>, @rho.nl>

Goedemorgen

We hebben de berekening gereed. Hieruit blijkt helaas dat er alsnog sprake is van een depositie (ook wanneer het aggregaat weggelaten wordt en alleen de verkeersgeneratie wordt berekend. Bijgaand ook de passende beoordeling van destijds, waarin geconcludeerd wordt dat er geen significante gevolgen optreden voor de Natura 2000-gebieden door de - tijdelijke - toename van stikstofdepositie
als gevolg van het Pauperparadijs.

Leg jij de resultaten weer voor aan de provincie?

Met vriendelijke groet,

Planvorming en Ruimte

T: 058
E: @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

.

<image002.jpg>

.

<image003.jpg>

<image004.jpg>

<image005.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06
E @hetpauperparadijs.nl

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06
E @hetpauperparadijs.nl

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06
E @hetpauperparadijs.nl

MEMO

Van	:	[redacted]
Project	:	'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen
Opdrachtgever	:	Stichting Het Pauperparadijs
Datum	:	30 augustus 2021
Betreft	:	Stikstofberekening theatervoorstelling Het Pauperparadijs

Rho
ADVISEURS VOOR LEEFRUIMTE

1. Inleiding

In Veenhuizen, gemeente Noordenveld (provincie Drenthe) worden in de zomer van 2022 nieuwe voorstellingen opgevoerd van Het Pauperparadijs. Dit evenement vindt plaats op de binnenplaats van het Gevangenismuseum aan de Oude Gracht te Veenhuizen en zal gedurende in de maanden juni, juli en augustus maximaal 54 keer plaatsvinden. Met de gebruiksfase gaan verkeersbewegingen en de inzet van materieel gepaard. Voor de realisatiefase geldt een vrijstelling, hier wordt nader op ingegaan in deze notitie. Voorliggende notitie beschrijft de uitgangspunten en resultaten van de stikstofberekening van het evenement. Figuur 1 geeft de ligging van het evenemententerrein en de verschillende parkeerterreinen weer.

Figuur 1 Ligging evenemententerrein (A) Het Pauperparadijs te Veenhuizen

Om het evenement plaats te laten vinden wordt de binnenplaats op bovenstaande kaart gebruikt als evenemententerrein. Dit leidt tot een tijdelijke verkeerstoename. Deze toename zou kunnen zorgen voor een toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden in de omgeving. De locatie ligt op circa 1 km afstand van het Natura 2000-gebied 'Fochteloërveen' (zie figuur 2). Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2020) is

een berekening uitgevoerd om de gevolgen voor de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen en te toetsen of de eventuele toename past binnen de eisen die gelden op grond van de Wet natuurbescherming.

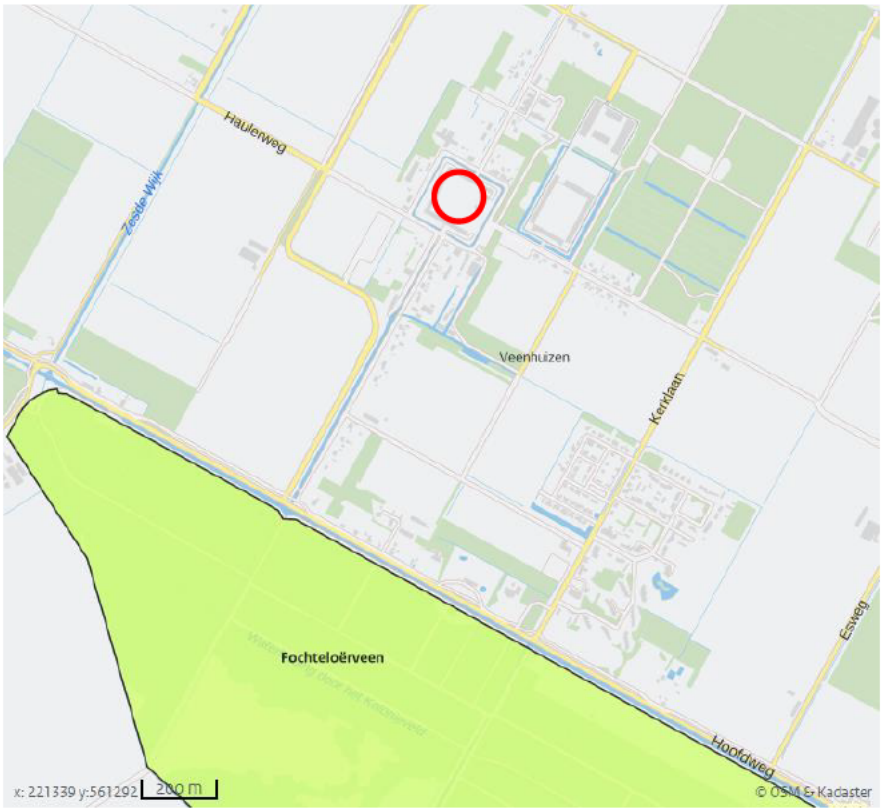

Figuur 2 Projectlocatie ten opzichte van Natura 2000-gebied

2. Toetsingskader

Wet natuurbescherming
De Wet natuurbescherming:
- verankert de Europese gebiedsbescherming van Natura 2000, bestaande uit Speciale Beschermingszones (SBZ's) op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, in de Nederlandse wetgeving;
- vormt de wettelijke basis voor de aanwijzingsbesluiten met instandhoudingsdoelstellingen;
- legt de rol van bevoegd gezag voor verlening van vergunningen meestal bij de provincies.

Voor Natura 2000-gebieden gelden onder meer de volgende verplichtingen:
- De overheid dient ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in de speciale beschermingszones niet verslechtert. Tevens mag er geen verstoring optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.
- Voor elk plan of project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo'n gebied, wordt een passende beoordeling gemaakt van de gevolgen voor het gebied. Bevoegde nationale instanties geven slechts toestemming voor het plan of project nadat zij de zekerheid hebben verkregen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast.
- Als een plan of project om dwingende reden van groot openbaar belang toch moet worden gerealiseerd, terwijl significant negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, moeten alle nodige compenserende maatregelen worden genomen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Europees ecologisch netwerk (Natura 2000) bewaard blijft.

Bij de beoordeling van de gevolgen van plannen, projecten en handelingen voor de instandhoudingsdoelstellingen spelen onder andere de ecologische effecten van verzuring en vermesting door een eventuele toename van stikstofdepositie een rol. Uit jurisprudentie volgt dat in een overbelaste situatie al bij een kleine toename van stikstofdepositie sprake kan zijn van significante negatieve effecten. In dat geval is een passende beoordeling noodzakelijk.

Wet Stikstofreductie en natuurverbetering
Het doel van de wet stikstofreductie en natuurverbering is om de stikstofuitstoot te verlagen en de natuur te verbeteren. Het wetsvoorstel bevat een gedeeltelijke vrijstelling van de natuurvergunningsplicht voor de bouwsector. De vrijstelling geldt voor bouwactiviteiten in de bouw-, aanleg- en sloopfase, waarin emissies tijdelijk en beperkt zijn. Deze vrijstelling maakt vergunningverlening voor de aanleg/bouw van onder andere woningen, utiliteitsbouw, energieprojecten en activiteiten in de grond-, weg- en waterbouw makkelijker. Deze vrijstelling geldt alleen voor de effecten als gevolg van stikstofdepositie en niet voor eventuele andere effecten als gevolg van het project op Natura-2000 gebieden (bijvoorbeeld verstoring). De vrijstelling is verder uitgewerkt in het Besluit stikstofreductie en natuurverbetering (Bsn). Deze wet is op 1 juli 2021 in werking getreden.

3. Uitgangspunten

Aanlegfase
Door de inwerkingtreding van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering op 1 juli 2021 geldt er voor de aanlegfase een vrijstelling voor de bouwwerkzaamheden. Deze vrijstelling geldt voor de effecten als gevolg van stikstofdepositie. Onder de vrijstelling valt onder andere het bouwen en slopen van een bouwwerk en de vervoersbewegingen die samenhangen met de werkzaamheden. Dit zijn ook de bronnen waar emissies te verwachten te zijn in de realisatiefase van de beoogde ontwikkeling. Omdat voor deze werkzaamheden een vrijstelling geldt, is een berekening voor de realisatiefase niet nodig.

Verkeersbewegingen beoogde situatie
Op basis van gegevens van eerdere edities van het evenement en verwachte bezoekersaantallen, is voor de komende editie het verwacht aantal verkeersbewegingen van en naar het evenement bepaald. Deze verkeersbewegingen zijn onder te verdelen in logistieke verkeersstromen (lichte personenauto's/bestelbusjes en zwaar vrachtverkeer) en verkeersstromen van bezoekers (lichte personenauto's). In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de verkeersgeneratie voor, tijdens en na het evenement. Deze aantallen dienen als input voor de stikstofberekening. Voor de berekening is het rekenjaar 2022 gehanteerd.

Tabel 1 Verkeersgeneratie Het Pauperparadijs in mvt/jaar (heen en terug)

	Licht	Zwaar	Omschrijving
Leveringen	116		Aanvoer catering
Personeel	5.916		Woon-werkverkeer personeel (parkeerterrein IND)
Bezoekers	32.400		Parkeren parkeerterrein Gevangenismuseum
	3.996		Parkeren berm Laan Weldadigheid

Leveringen
Inclusief repetities wordt de voorstelling Het Pauperparadijs 58 keer opgevoerd. De aan- en afvoer van catering vindt elke dag 1 keer plaats en zorgt voor 116 lichte verkeersbewegingen (bestelbusje). De leveringen worden gedaan bij de ingang van het Gevangenismuseum en dit verkeer wikkelt af over de Oude gracht, Haulerweg en Laan van Weldadigheid. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat dit verkeer op in het heersend verkeersbeeld.

Personeel
Bij iedere voorstelling zijn circa 51 werknemers betrokken. Uitgaande van 58 voorstellingen (inclusief repetities) zorgen zijn voor totaal 5.916 lichte verkeersbewegingen. Personeel parkeert op het parkeerterrein van IND, de aanrijroute is vanaf de provinciale weg N919 via de Laan van Weldadigheid, Eikenlaan en Hospitaallaan. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat dit verkeer op in het heersend verkeersbeeld.

Bezoekers
In het Parkeerplan voor Het Pauperparadijs 2020 (versie 19 februari 2020) is berekend dat de 1.132 bezoekers per voorstelling met circa 337 personenauto's naar de voorstellingen komen. Zij parkeren op het parkeerterreinen van het Gevangenismuseum, in de berm van de Laan Weldadigheid. In de stikstofberekening is er van uitgegaan dat de inzet van eventuele overloopterreinen niet nodig is. De aanrijroutes verschillen per parkeerterrein en zijn tevens terug te vinden in het Parkeerplan. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat het verkeer op in het heersend verkeersbeeld.

'Opgaan in het heersende verkeersbeeld' is het geval op het moment dat het aan- en afrijdende verkeer, conform de Instructieregels voor Aerius juli 2020, zich heeft verdund tot enkele procenten van het reeds aanwezige verkeer. In figuur 3 is te zien hoe verkeersaantallen uit tabel 1 als lijnbronnen in de berekening zijn ingevoerd.

Materieelinzet beoogde situatie
Voor, tijdens en na het evenement is verder sprake van materieelinzet, dit materieel zorgt voor stikstofemissies. Zo zal er gedurende het evenement een aggregaat draaien die stroom opwekt voor de podiumtechniek. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de materieelinzet. Het elektrische materieel is daarbij buiten beschouwing gelaten. Er wordt uitgegaan van een gemiddeld brandstofverbruik van 15 liter per uur en stage klasse III A. De emissie is als puntbron ingevoerd.

Tabel 2 Materieelinzet Het Pauperparadijs

Materieelinzet	STAGE klasse	Draaiuren	Brandstof verbruik	Totaal brandstofverbruik*
Aggregaat	III A, 75 – 130 kW, bouwjaar 2007	455 uur	15 liter/uur	6.825 liter brandstof

* het brandstofverbruik in rood (liter/jaar) is ingevoerd in AERIUS

Resultaten
Uit de stikstofberekening met AERIUS Calculator (2020) blijkt een stikstofdepositie van maximaal 0,03 mol/ha/j op het overbelaste stikstofgevoelige Natura-2000 gebied 'Fochteloërveen' (zie figuur 3) en 0,01 mol/ha/j op het overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000-gebied 'Norgerhoit'. Op basis van deze uitkomst is een significant negatief effect op Natura 2000 als gevolg van stikstofdepositie niet uit te sluiten. Derhalve is de voorgenomen ontwikkeling niet mogelijk binnen het kader van de Wet natuurbescherming. Zowel de verkeersbewegingen als de materieelinzet hebben hier een bijdrage in. Wanneer de stage klasse van het aggregaat IV, 75 – 130, bouwjaar 2015 is en ook zonder de invoering van het aggregaat vindt er door de verkeersbewegingen van bezoekers en personeel een te hoge depositie plaats op het overbelaste stikstofgevoelige Natura-2000 gebied 'Fochteloërveen' (0,01 mol/ha/j).

Figuur 3 Resultaat stikstofberekening Het Pauperparadijs

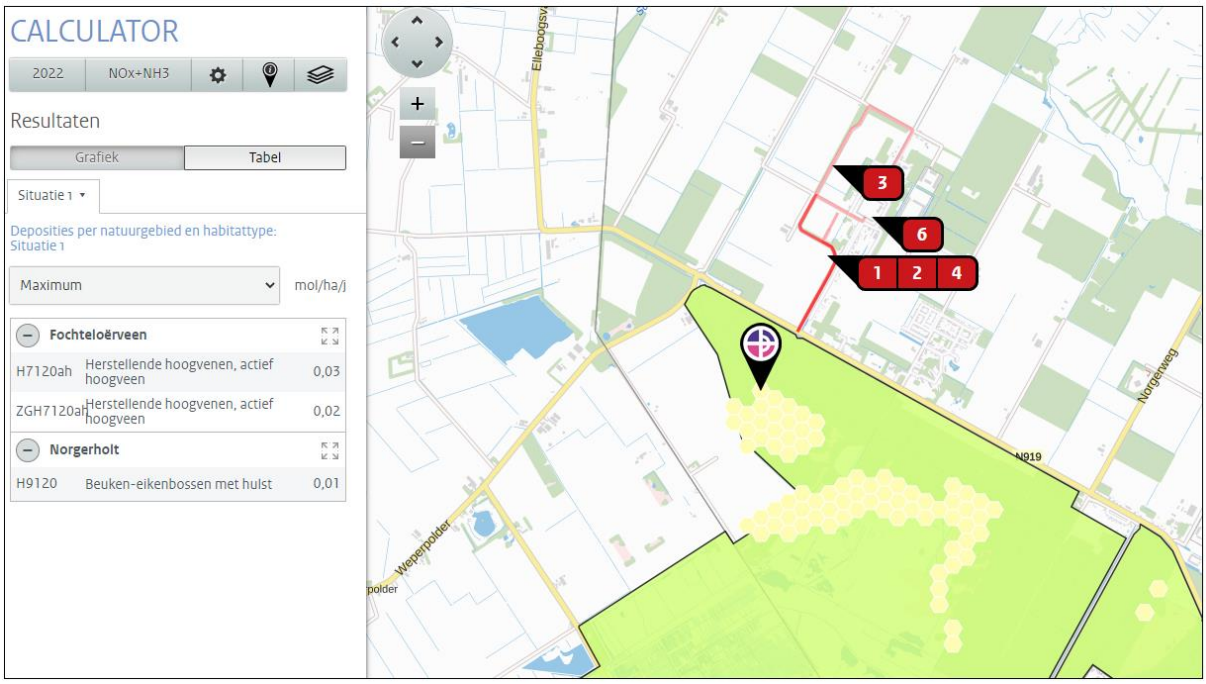

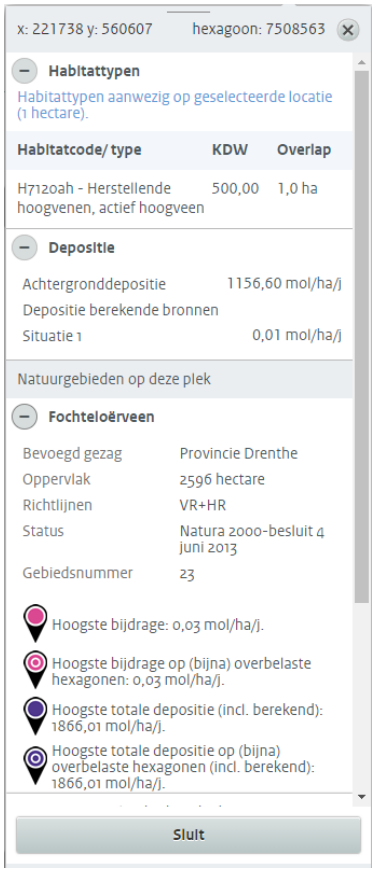

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NOx).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Rho Adviseurs	-, - Veenhuizen

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Het Pauperparadijs	Ra3vkSyRK9iW

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
30 augustus 2021, 15:17	2022	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	127,16 kg/j
NH3	1,31 kg/j

Resultaten

Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied	Bijdrage
Fochteloërveen	0,03

Toelichting

Gebruiksfase Pauperparadijs

Locatie
Situatie 1

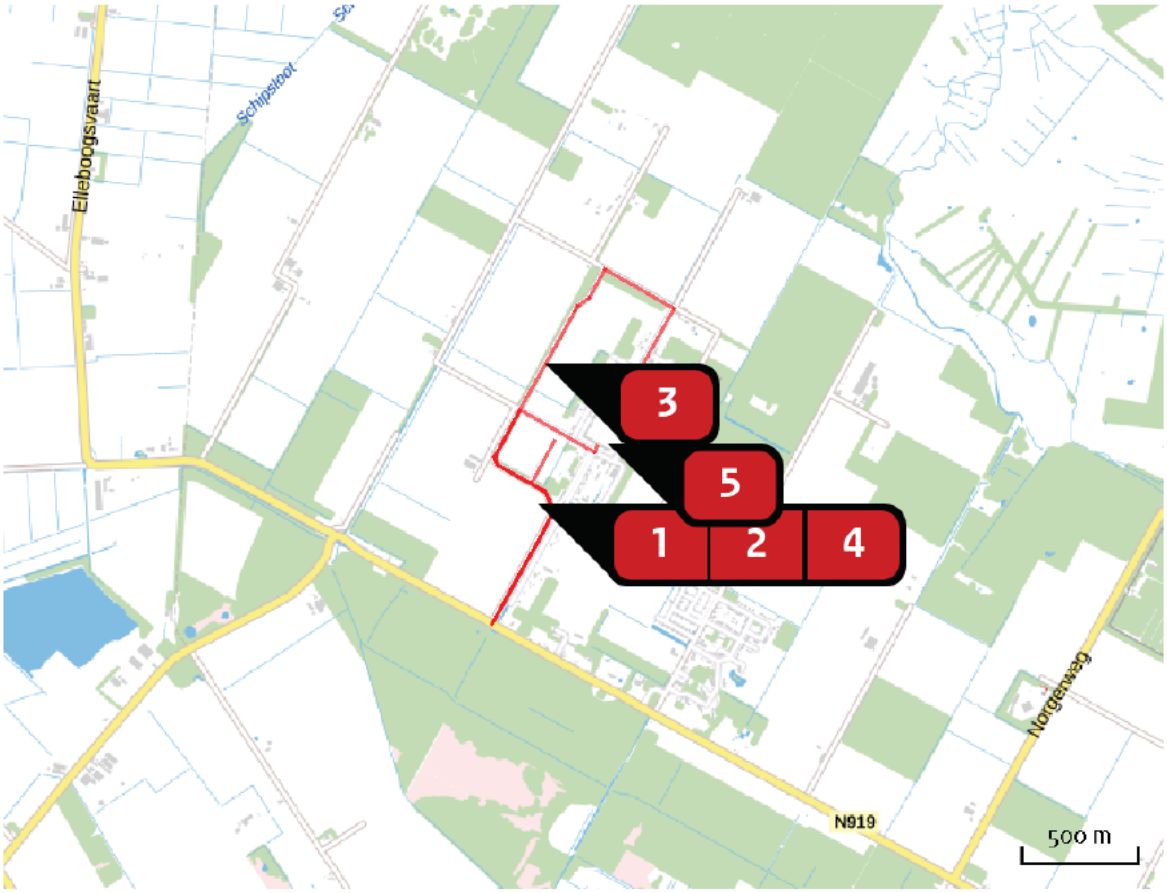

Emissie
Situatie 1

Bron Sector			Emissie NH3	Emissie NOx
1		Bezoekers - grote parkeerterrein Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	7,06 kg/j
2		Bezoekers - berm Laan Weldadigheid Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	1,08 kg/j
3		Personeel - terrein IND Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	3,84 kg/j
4		Leveranciers en logistiek Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j
5		Aggregaat Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie	< 1 kg/j	115,14 kg/j

Resultaten stikstof gevoelige Natura 2000 gebieden (mol/ha/j)

Natuurgebied	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
Fochteloërveen	0,03	
Norgerholt	0,01	

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Resultaten per habitattype (mol/ha/j)

voor de 10 stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden met het hoogste resultaat

Fochteloërveen

Habitattype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H7120ah Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	0,03	
ZGH7120ah Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	0,02	

Norgerholt

Habitattype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H9120 Beuken-eikenbossen met hulst	0,01	

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Emissie (per bron)

Situatie 1

Naam	Bezoekers - grote parkeerterrein
Locatie (X,Y)	222025, 561635
NOx	7,06 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	32.400,0 / jaar	NOx	7,06 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Bezoekers - berm Laan Weldadigheid
Locatie (X,Y)	222055, 561736
NOx	1,08 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	3.996,0 / jaar	NOx	1,08 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Personeel - terrein IND
Locatie (X,Y)	222031, 562351
NOx	3,84 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	5.916,0 / jaar	NOx	3,84 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

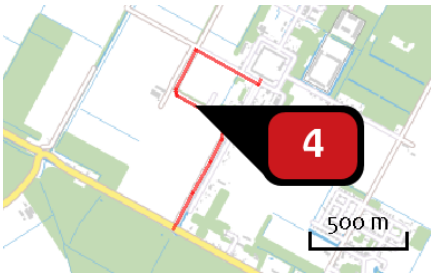

Naam	Leveranciers en logistiek
Locatie (X,Y)	221916, 561862
NOx	< 1 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	116,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

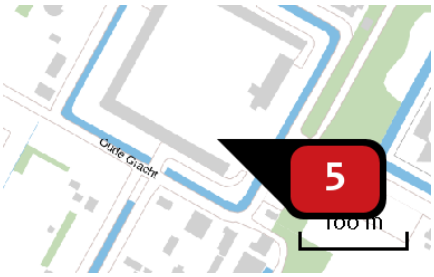

Naam	Aggregaat
Locatie (X,Y)	222301, 562004
NOx	115,14 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Stationair bedrijf (uren/j)	Cilinder inhoud (l)	Stof	Emissie
STAGE IIIa, 75 <= kW < 130, bouwjaar 2007 (Diesel)	Aggregaat podiumtechniek	6.825	0	0,0	NOx	115,14 kg/j
					NH3	< 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2020_20210525_2040287d5b
Database	versie 2020_20210713_c09c249ebe

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2020

Date : 2-3-2022 10:50:42
From : "
To : " @rho.nl
Subject : RE: Overleg Pauperparadijs
Attachment : image001.jpg;image002.jpg;image003.jpg;image004.jpg;image005.png;image006.jpg;

Ja doe ik. Eerst nog even afstemmen met de gemeente. Dan stuur ik jullie een uitnodiging. Ook naar jou en de heer Lommerde?

Van: @rho.nl>
Verzonden: woensdag 2 maart 2022 10:36
Aan: @drenthe.nl>
CC: Arnout Venekamp @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @rho.nl>; @hetpauperparadijs.nl; @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Overleg Pauperparadijs

Dag

Ik heb in de agenda van mijn collega gekeken. Hij kan op alle drie de data die jij voorstelt. Voor 10 maart geldt dat hij kan tussen 9 en half 11.
Stuur jij de digitale uitnodiging?

Met vriendelijke groet,

Planvorming en Ruimte

T: 058
E: @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

RHO ADVISEURS

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: @drenthe.nl]
Verzonden: woensdag 2 maart 2022 10:10
Aan: @rho.nl>
CC: Arnout Venekamp @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @rho.nl>; w @hetpauperparadijs.nl; @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Overleg Pauperparadijs

Goedemorgen,

In de bijlage de AERIUS berekening van 30 augustus 2021. Hieruit komt een projecteffect naar voren. Dit is dan ook direct het knelpunt. Eind vorig jaar is getracht om de stikstofemissie dusdanig te reduceren dat er geen sprake meer zou zijn van depositie op Natura 2000. Onderzocht is of alternatieve parkeerterreinen met electrische pendelbussen en een zeer schone aggregaat ingezet konden worden om dit te bereiken. Dat is blijkbaar niet gelukt. Nu is het zaak om te onderzoeken of en hoe er gesaldeerd kan worden.

Ik zal aanwezig zijn met mijn collega . Ook zal de gemeente Noordenveld aanwezig zijn. Dit in verband met de evenementenvergunning en onderzoeken die daarvoor uitgevoerd moeten worden. Dan kunnen we het integraal benaderen. Opties zijn:

- Ma. 7-3 16:00 uur;
- Woe. 9-3 09:00 uur;
- Do. 10-3 09:00 uur.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592
06
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @rho.nl>
Verzonden: woensdag 2 maart 2022 09:53
Aan: @drenthe.nl>; @hetpauperparadijs.nl
CC: Arnout Venekamp < @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @rho.nl>
Onderwerp: RE: Overleg Pauperparadijs

Hoi

Gisteren hebben wij elkaar telefonisch gesproken.

Mijn collega kan bij het overleg aanwezig zijn. Hij heeft zich ook eerder bezig gehouden met de ecologische toets die wij hebben gemaakt. Kan je ons een aantal data doorgeven voor het overleg inclusief de aanwezige stukken en knelpunten die besproken moeten worden.

@ Wolter: Kan jij ook aangeven wat de precieze plannen zijn? Zijn deze nog gewijzigd?

Met vriendelijke groet,

[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058 [redacted]
E: [redacted] @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

RHO ADVISEURS

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted] @drenthe.nl]
Verzonden: vrijdag 18 februari 2022 10:15
Aan: [redacted] @hetpauperparadijs.nl
CC: Arnout Venekamp [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @rho.nl>
Onderwerp: Overleg Pauperparadijs

Geachte heer Lommerde,

Ik heb gisteren en vandaag getracht om in contact te komen met [redacted] van Rho adviseurs 5.1.2e [redacted]. Graag maak ik een afspraak met [redacted] om de zaken en mogelijkheden door te spreken. Ik zal [redacted] maandag de 28ste bellen om die zelfde week een afspraak te maken, liefst op woensdag 2 maart. Ik zal enkele collega's hiervoor uitnodigen. Wij hebben die week, waarschijnlijk 28 februari of 1 maart, overleg met de gemeente Noordenveld om de zaak te bespreken. Die informatie kan ik dan direct meenemen in het gesprek met uw adviseur. Wij zijn ook de mogelijkheden van salderen aan het onderzoeken. Daarvoor gebruiken we volgende week en ook zullen er in week 9 nog gesprekken hierover plaatsvinden, waarvan we de uitkomt ook direct kunnen bespreken. Wellicht spreek ik u ook bij het nog definitief te plannen overleg.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe

[redacted] Wet natuurbescherming
[redacted] deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
06- [redacted]
[redacted] @drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Date : 3-3-2022 15:44:11
From : "[redacted]"
To : [redacted]@noordenveld.nl
Subject : RE: Overleg Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.jpg;image004.png;image005.jpg;image006.jpg;image007.jpg;image008.jpg;

Gedaan.

[redacted]

Van: [redacted]@noordenveld.nl>
Verzonden: donderdag 3 maart 2022 15:28
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: Overleg Pauperparadijs

Hallo [redacted]

Zou je mijn collega [redacted] ook willen uitnodigen in teams? [redacted] samen met mij aan namens de gemeente Noordenveld.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
088 - [redacted]
[redacted]@noordenveld.nl
GEMEENTE NOORDENVELD

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 3 maart 2022 11:23
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: Overleg Pauperparadijs

Goedemorgen [redacted]

Mijn voorkeur gaat uit naar de donderdag. Als alternatief de woensdag.
Ik ben nog op zoek wie ik namens de gemeente mee neem. Je hoort nog van mij.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
088 - [redacted]
[redacted]@noordenveld.nl
GEMEENTE NOORDENVELD

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 2 maart 2022 10:54
Aan: [redacted]@noordenveld.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: FW: Overleg Pauperparadijs

Waarschuwing: Deze e-mail is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of open geen bijlagen tenzij u de afzender herkent en weet dat de inhoud veilig is.

Hallo [redacted]

Zie onderstaande data. De adviseur kan alle drie de opties. Welke heeft jouw voorkeur? Dan zet ik die vast in een digitale bijeenkomst.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe

[redacted] Wet natuurbescherming
[redacted] deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592 [redacted]
06 [redacted] 5
[redacted]@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 2 maart 2022 10:10
Aan: [redacted]@rho.nl>
CC: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@rho.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Overleg Pauperparadijs

Goedemorgen,

In de bijlage de AERIUS berekening van 30 augustus 2021. Hieruit komt een projecteffect naar voren. Dit is dan ook direct het knelpunt. Eind vorig jaar is getracht om de stikstofemissie dusdanig te reduceren dat er geen sprake meer zou zijn van depositie op Natura 2000. Onderzocht is of alternatieve parkeerterreinen met electrische pendelbussen en een zeer schone aggregaat ingezet konden worden om dit te bereiken. Dat is blijkbaar niet gelukt. Nu is het zaak om te onderzoeken of en hoe er gesaldeerd kan

worden.

Ik zal aanwezig zijn met mijn collega . Ook zal de gemeente Noordenveld aanwezig zijn. Dit in verband met de evenementenvergunning en onderzoeken die daarvoor uitgevoerd moeten worden. Dan kunnen we het integraal benaderen. Opties zijn:

- Ma. 7-3 16:00 uur;
- Woe. 9-3 09:00 uur;
- Do. 10-3 09:00 uur.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592
06
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @rho.nl>
Verzonden: woensdag 2 maart 2022 09:53
Aan: @drenthe.nl>; @hetpauperparadijs.nl
CC: Arnout Venekamp @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @rho.nl>
Onderwerp: RE: Overleg Pauperparadijs

Hoi

Gisteren hebben wij elkaar telefonisch gesproken.

Mijn collega kan bij het overleg aanwezig zijn. Hij heeft zich ook eerder bezig gehouden met de ecologische toets die wij hebben gemaakt. Kan je ons een aantal data doorgeven voor het overleg inclusief de aanwezige stukken en knelpunten die besproken moeten worden.

@ Wolter: Kan jij ook aangeven wat de precieze plannen zijn? Zijn deze nog gewijzigd?

Met vriendelijke groet,

Planvorming en Ruimte

T: 058
E @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

RHO ADVISEURS

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: @drenthe.nl]
Verzonden: vrijdag 18 februari 2022 10:15
Aan: @hetpauperparadijs.nl
CC: Arnout Venekamp @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @rho.nl>
Onderwerp: Overleg Pauperparadijs

Geachte heer Lommerde,

Ik heb gisteren en vandaag getracht om in contact te komen met van Rho adviseurs.5.1.2.e . Graag maak ik een afspraak met om de zaken en mogelijkheden door te spreken. Ik zal maandag de 28ste bellen om die zelfde week een afspraak te maken, liefst op woensdag 2 maart. Ik zal enkele collega's hiervoor uitnodigen. Wij hebben die week, waarschijnlijk 28 februari of 1 maart, overleg met de gemeente Noordenveld om de zaak te bespreken. Die informatie kan ik dan direct meenemen in het gesprek met uw adviseur. Wij zijn ook de mogelijkheden van salderen aan het onderzoeken. Daarvoor gebruiken we volgende week en ook zullen er in week 9 nog gesprekken hierover plaatsvinden, waarvan we de uitkomt ook direct kunnen bespreken. Wellicht spreek ik u ook bij het nog definitief te plannen overleg.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592
06
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Date : 15-2-2022 13:33:53
From : "[redacted]"
To : "[redacted]@drenthe.nl
Cc : "Arnout Venekamp"[redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Pauperparadijs
Attachment : image002.jpg;image003.png;image004.png;image005.jpg;image006.jpg;image007.jpg;

[redacted]

Verleasen dan in dat geval lijkt me een optie. Zou de eerste zijn in Drenthe. Vragen hieronder aan [redacted] zijn ook van belang. Maar wellicht weet jij hier ook wel raad mee.

Weet wel dat ik herfst vorig jaar ook al heb genoemd dat salderen een optie is. Toen is door ons bestuur en door de organisatie van het Pauperparadijs aangegeven te willen streven naar 0,00 en geen vergunningplicht.

[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 12:41
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Pauperparadijs

Hoi [redacted]

Docbase lag eruit en ik had de hele ochtend overleg. Ik ga het nu oppakken.
Ik hoorde net in een overleg met [redacted] dat de boerderij dit jaar leegstaat. Kunnen we daar nog iets mee?

Ideeën zijn welkom.

Vriendelijke groet,
[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 10:24
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

[redacted],

Net het verzoek van Arnout om morgen al te delen met het bestuur wat we weten. Wat kan je voor elkaar krijgen binnen die tijd? I.i.g. zal het mogelijk zijn om de natuurvergunning op te zoeken als die er is en anders de milieutoestemmingen op te vragen bij de gemeente.
En ben je nog bezig met de inventarisatie handelingsperspectief? Dat heeft prioriteit wat mij betreft.

[redacted]
Als een deel van het project (parkeren) binnen de contouren ligt van het project waarmee gesaldeerd kan worden, maar een deel van de bronnen (lijnbron verkeer en aggregaat) buiten de locatie ligt waarmee gesaldeerd wordt, kan het dan nog sprake zijn van intern salderen?

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:53
Aan: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

Ja akkoord.

[redacted] wil jij dit bedrijf/ de bedrijven, de toestemming(en), de situatie en de mogelijkheden voor salderen helder krijgen en op papier zetten? Verzorg jij het contact verder met [redacted] en Prolander? Kunnen we daarna richting bestuur. Door de krokusvakantie zal dit wellicht pas 7-3 in POHO VTH kunnen.

[redacted]

Van: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:25
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

Heren,

Voordat dit naar de organisatie wordt gebracht, eerst intern alles zeer goed onderzoeken en op een rij zetten of het echt daadwerkelijk kan. We moeten dat eerst volledig helder en duidelijk hebben voor onszelf en dat ook met bestuurders delen voordat we de organisatie hierover informeren. Voor je het weet hebben we verwachtingen gewekt die niet waargemaakt kunnen worden.

Dus: eerst intern opties, kansen en belemmeringen volledig in kaart brengen. Bespreken met bestuurders en nadenken over de wijze van communiceren over de oplossing (hoe en met wie etc).

Ook de externen die hier nu al van weten, en zelf het idee hebben aangedragen meenemen in deze interne oriëntatie.

Akkoord?

Arnout

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:03
Aan: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@[redacted].com>
Onderwerp: FW: Pauperparadijs

Hallo Arnout en ,

Zie berichten van hieronder. Er is dus blijkbaar een optie voor het Pauperparadijs om mee te salderen of te verleasen, die we zelf in handen hebben. Salderen zou kunnen met een natuurvergunning als het aangemerkt wordt als extern salderen. Maar uit het plaatje hieronder maak ik op dat er voor de parkeerplaats sprake kan zijn van intern salderen, waarmee je dus een natuurvergunningplicht voorkomt. Maar hoe zit dat dan voor de aggregaat en de lijnbronnen? Deze optie kunnen we voorleggen aan de organisatie van het Pauperparadijs.

Van: @ .com>
Verzonden: maandag 14 februari 2022 18:08
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Paupers...

Nog een aanvulling!
De vergunningruimte wordt heden niet gebruikt!.
Kan dat nog iets betekenen?
De melkveestapel is dit jaar niet meer in deze stal.5.1.2.e
Aankomende herfst gaan wij ervan uit dat er weer vee wordt gehouden...
Grtn

Van:
Verzonden: maandag 14 februari 2022 17:38
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Paupers...

Hallo Heren
Ik heb ongevraagd even meegedacht.
De boerderij aan de in Veenhuizen, bij de ingang van de P plaats van het Gevangenismuseum is van de provincie.
Hier ligt een grote NB vergunning op. De Boerderij is gekocht om een boer op te herplaatsen.
Ik denk dus dat je zo mogelijk "één koeien ligbox A 1:100" synoniem staat voor b.v. 500 auto bewegingen (???)

Kun je daar evt. wat mee in jullie discussie. De boerderij is met Prolander gekocht om NNN vrij te ruilen, dus men zal altijd gaan voor maximaal behoud van de max vergunning.

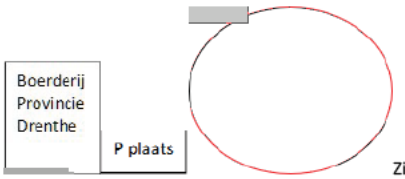

Zie hier het plaatje.

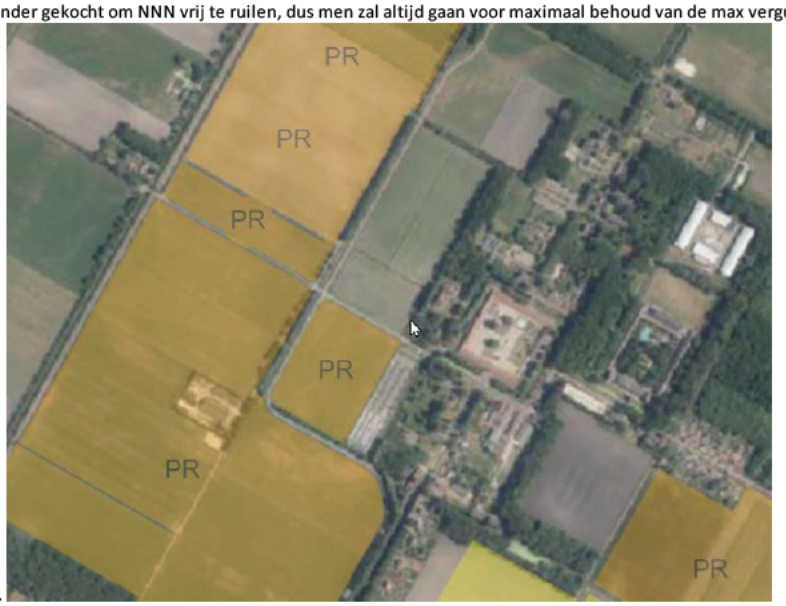

Voorts is er nog het bedrijf aan die graag zijn NB vergunning in de opkoopregeling wil doen.

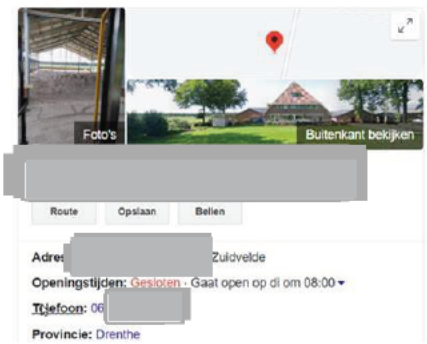

Hoop dat jullie hier iets mee kunnen...

Met vriendelijke groeten,

erkend lid van vastgoedpro

Date : 15-2-2022 10:24:12
From : "
To : @drenthe.nl, " @drenthe.nl
Cc : "Arnout Venekamp" @drenthe.nl
Subject : RE: Pauperparadijs
Attachment : image003.jpg;image005.emz;image011.png;image012.jpg;image013.jpg;image014.jpg;image001.png;

Net het verzoek van Arnout om morgen al te delen met het bestuur wat we weten. Wat kan je voor elkaar krijgen binnen die tijd? I.i.g. zal het mogelijk zijn om de natuurvergunning op te zoeken als die er is en anders de milieutoestemmingen op te vragen bij de gemeente.
En ben je nog bezig met de inventarisatie handelingsperspectief? Dat heeft prioriteit wat mij betreft.

:
Als een deel van het project (parkeren) binnen de contouren ligt van het project waarmee gesaldeerd kan worden, maar een deel van de bronnen (lijnbron verkeer en aggregaat) buiten de locatie ligt waarmee gesaldeerd wordt, kan het dan nog sprake zijn van intern salderen?

Van:
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:53
Aan: Arnout Venekamp @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
CC: Niels Drenth @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

Ja akkoord.

: wil jij dit bedrijf/ de bedrijven, de toestemming(en), de situatie en de mogelijkheden voor salderen helder krijgen en op papier zetten? Verzorg jij het contact verder met en Prolander? Kunnen we daarna richting bestuur. Door de krokusvakantie zal dit wellicht pas 7-3 in POHO VTH kunnen.

Van: Arnout Venekamp @drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:25
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

Heren,

Voordat dit naar de organisatie wordt gebracht, eerst intern alles zeer goed onderzoeken en op een rij zetten of het echt daadwerkelijk kan. We moeten dat eerst volledig helder en duidelijk hebben voor onszelf en dat ook met bestuurders delen voordat we de organisatie hierover informeren. Voor je het weet hebben we verwachtingen gewekt die niet waargemaakt kunnen worden.

Dus: eerst intern opties, kansen en belemmeringen volledig in kaart brengen. Bespreken met bestuurders en nadenken over de wijze van communiceren over de oplossing (hoe en met wie etc).

Ook de externen die hier nu al van weten, en zelf het idee hebben aangedragen meenemen in deze interne oriëntatie.

Akkoord?

Arnout

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:03
Aan: Arnout Venekamp @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
CC: @drenthe.nl>; @ .com>
Onderwerp: FW: Pauperparadijs

Hallo Arnout en

Zie berichten van hieronder. Er is dus blijkbaar een optie voor het Pauperparadijs om mee te salderen of te verleasen, die we zelf in handen hebben. Salderen zou kunnen met een natuurvergunning als het aangemerkt wordt als extern salderen. Maar uit het plaatje hieronder maak ik op dat er voor de parkeerplaats sprake kan zijn van intern salderen, waarmee je dus een natuurvergunningplicht voorkomt. Maar hoe zit dat dan voor de aggregaat en de lijnbronnen? Deze optie kunnen we voorleggen aan de organisatie van het Pauperparadijs.

Van: @ .com>
Verzonden: maandag 14 februari 2022 18:08
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Paupers...

Nog een aanvulling!
De vergunningruimte wordt heden niet gebruikt!.
Kan dat nog iets betekenen?
De melkveestapel is dit jaar niet meer in deze stal.5.1.2.e .
Aankomende herfst gaan wij ervan uit dat er weer vee wordt gehouden...
Grtn

Van:
Verzonden: maandag 14 februari 2022 17:38
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Paupers...

Hallo Heren
Ik heb ongevraagd even meegedacht.
De boerderij aan in Veenhuizen, bij de ingang van de P plaats van het Gevangenismuseum is van de provincie.

Hier ligt een grote NB vergunning op. De Boerderij is gekocht om een boer op te herplaatsen.
Ik denk dus dat je zo mogelijk “één koeien ligbox A 1:100” synoniem staat voor b.v. 500 auto bewegingen (???)

Kun je daar evt. wat mee in jullie discussie. De boerderij is met Prolander gekocht om NNN vrij te ruilen, dus men zal altijd gaan voor maximaal behoud van de max vergunning.

Zie hier het plaatje.

Voorts is er nog het bedrijf aar [redacted] die graag zijn NB vergunning in de opkoopregeling wil doen.

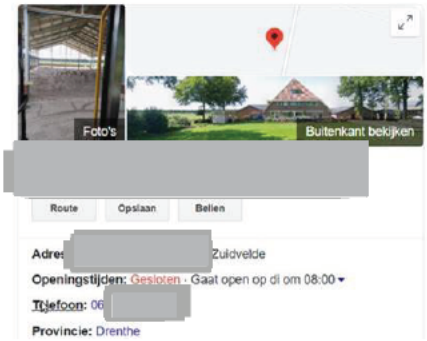

Hoop dat jullie hier iets mee kunnen…

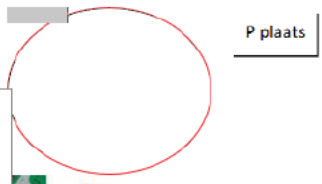

Met vriendelijke groeten,

[redacted]

Date : 15-2-2022 09:53:07
From : "
To : "Arnout Venekamp" A @drenthe.nl, " @drenthe.nl
Cc : " @drenthe.nl
Subject : RE: Pauperparadijs
Attachment : image002.jpg;image004.emz;image007.png;image008.jpg;image009.jpg;image010.jpg;image001.png;

Ja akkoord.

: wil jij dit bedrijf/ de bedrijven, de toestemming(en), de situatie en de mogelijkheden voor salderen helder krijgen en op papier zetten? Verzorg jij het contact verder met en Prolander? Kunnen we daarna richting bestuur. Door de krokusvakantie zal dit wellicht pas 7-3 in POHO VTH kunnen.

Van: Arnout Venekamp @drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:25
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

Heren,

Voordat dit naar de organisatie wordt gebracht, eerst intern alles zeer goed onderzoeken en op een rij zetten of het echt daadwerkelijk kan. We moeten dat eerst volledig helder en duidelijk hebben voor onszelf en dat ook met bestuurders delen voordat we de organisatie hierover informeren. Voor je het weet hebben we verwachtingen gewekt die niet waargemaakt kunnen worden.

Dus: eerst intern opties, kansen en belemmeringen volledig in kaart brengen. Bespreken met bestuurders en nadenken over de wijze van communiceren over de oplossing (hoe en met wie etc).

Ook de externen die hier nu al van weten, en zelf het idee hebben aangedragen meenemen in deze interne oriëntatie.

Akkoord?

Arnout

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:03
Aan: Arnout Venekamp @drenthe.nl> @drenthe.nl>
CC: @drenthe.nl>; @ .com>
Onderwerp: FW: Pauperparadijs

Hallo Arnout en

Zie berichten var hieronder. Er is dus blijkbaar een optie voor het Pauperparadijs om mee te salderen of te verleasen, die we zelf in handen hebben. Salderen zou kunnen met een natuurvergunning als het aangemerkt wordt als extern salderen. Maar uit het plaatje hieronder maak ik op dat er voor de parkeerplaats sprake kan zijn van intern salderen, waarmee je dus een natuurvergunningplicht voorkomt. Maar hoe zit dat dan voor de aggregaat en de lijnbronnen? Deze optie kunnen we voorleggen aan de organisatie van het Pauperparadijs.

Van: @ com>
Verzonden: maandag 14 februari 2022 18:08
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Paupers...

Nog een aanvulling!
De vergunningruimte wordt heden niet gebruikt!.
Kan dat nog iets betekenen?
De melkveestapel is dit jaar niet meer in deze stal.5.1.2.e
Aankomende herfst gaan wij ervan uit dat er weer vee wordt gehouden...
Grtn

Van:
Verzonden: maandag 14 februari 2022 17:38
Aan @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Paupers...

Hallo Heren
Ik heb ongevraagd even meegedacht.
De boerderij aan in Veenhuizen, bij de ingang van de P plaats van het Gevangenismuseum is van de provincie.
Hier ligt een grote NB vergunning op. De Boerderij is gekocht om een boer op te herplaatsen.
Ik denk dus dat je zo mogelijk “één koeien ligbox A 1:100” synoniem staat voor b.v. 500 auto bewegingen (???)

Kun je daar evt. wat mee in jullie discussie. De boerderij is met Prolander gekocht om NNN vrij te ruilen, dus men zal altijd gaan voor maximaal behoud van de max vergunning.

Zie hier het plaatje.

Voorts is er nog het bedrijf aan [redacted] die graag zijn NB vergunning in de opkoopregeling wil doen.

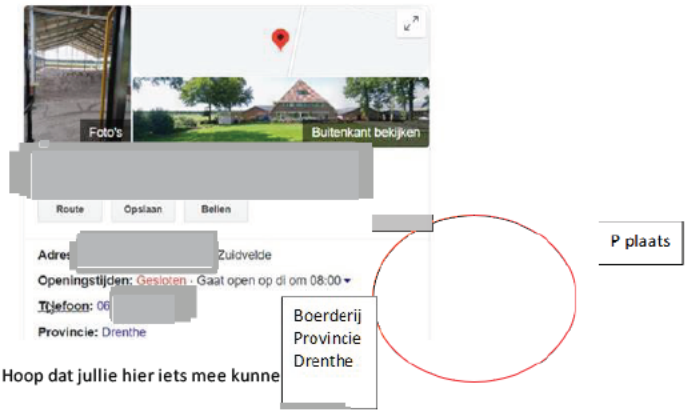

Hoop dat jullie hier iets mee kunne

Met vriendelijke groeten,

[redacted]

Date : 16-2-2022 08:28:41
From : "
To : " **@drenthe.nl, "** **@drenthe.nl**
Cc : "Arnout Venekamp" **@drenthe.nl**
Subject : RE: Pauperparadijs
Attachment : image002.jpg;image003.png;image004.png;image005.jpg;image006.jpg;image007.jpg;

Hallo

Lijkt me op zich mogelijk. Was het niet dat we geen kaders hebben om op basis van verleasen of extern salderen op dit moment vergunningen te verlenen. Dat zou misschien kunnen na medio maart. Ik denk dus, omdat dit deze lente afgerond moet zijn, eerder moeten denken aan intern salderen. Daarvoor heb ik een paar vragen geformuleerd voor Niels in eerdere mails. Zou mooi zijn om die nu eerst helder te krijgen.
Verder is AERIUS weer in de lucht.

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 14:07
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
CC: Arnout Venekamp @drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Pauperparadijs

Hallo collega's,

is de voormalige boerderij aangekocht door de provincie i.k.v. NNN.
Gedeputeerde Jumelet kent de zaak i.v.m. aankoop NNN en plannen voor uitruilen diverse bedrijven rondom Veenhuizen.
5.1.2e
Voor het overige is het bedrijf leeg.
De natuurvergunning geeft recht op 120 melkkoeien en 88 jongvee. Totale NH3 emissie 1.483,2 kg. NOx emissie onbekend is destijds niet beoordeeld. Inschatting is dat er tussen de 350- 400 kg NOx geëmmitteerd werd.
De bedoeling is dat eind van het jaar even afhankelijk hoe een en ander loopt met de herverdeling gronden over de verschillende bedrijven er een nieuwe eigenaar op de boerderij komt.
Op dit moment ligt zowel Docbase als Aerius eruit. Dus kunnen er geen berekeningen gemaakt worden.
Destijds heeft de organisatie gekozen om niet te salderen maar te bekijken of de depositie op 0,00 mol/ha/jr kon uitkomen door het nemen van maatregelen.
Misschien kunnen we stikstof van Haulerweg verleasen aan het Pauperparadijs. Dat is de eerste keer en zal juridisch goed uitgezocht moeten worden voordat we met de organisatie in gesprek gaan lijkt mij.

Vriendelijke groet,

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 10:24
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
CC: Arnout Venekamp @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

Net het verzoek van Arnout om morgen al te delen met het bestuur wat we weten. Wat kan je voor elkaar krijgen binnen die tijd? I.i.g. zal het mogelijk zijn om de natuurvergunning op te zoeken als die er is en anders de milieutoestemmingen op te vragen bij de gemeente.
En ben je nog bezig met de inventarisatie handelingsperspectief? Dat heeft prioriteit wat mij betreft.

:
Als een deel van het project (parkeren) binnen de contouren ligt van het project waarmee gesaldeerd kan worden, maar een deel van de bronnen (lijnbron verkeer en aggregaat) buiten de locatie ligt waarmee gesaldeerd wordt, kan het dan nog sprake zijn van intern salderen?

Van:
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:53
Aan: Arnout Venekamp @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
CC: @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

Ja akkoord.

wil jij dit bedrijf/ de bedrijven, de toestemming(en), de situatie en de mogelijkheden voor salderen helder krijgen en op papier zetten? Verzorg jij het contact verder met en Prolander? Kunnen we daarna richting bestuur. Door de krokusvakantie zal dit wellicht pas 7-3 in POHO VTH kunnen.

Van: Arnout Venekamp @drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:25
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

Heren,

Voordat dit naar de organisatie wordt gebracht, eerst intern alles zeer goed onderzoeken en op een rij zetten of het echt daadwerkelijk kan. We moeten dat eerst volledig helder en duidelijk hebben voor onszelf en dat ook met bestuurders delen voordat we de organisatie hierover informeren. Voor je het weet hebben we verwachtingen gewekt die niet waargemaakt kunnen worden.

Dus: eerst intern opties, kansen en belemmeringen volledig in kaart brengen. Bespreken met bestuurders en nadenken over de wijze van communiceren over de oplossing (hoe en met wie etc).

Ook de externen die hier nu al van weten, en zelf het idee hebben aangedragen meenemen in deze interne oriëntatie.

Akkoord?

Arnout

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:03
Aan: Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@[redacted].com>
Onderwerp: FW: Pauperparadijs

Hallo Arnout en [redacted]

Zie berichten van [redacted] hieronder. Er is dus blijkbaar een optie voor het Pauperparadijs om mee te salderen of te verleasen, die we zelf in handen hebben. Salderen zou kunnen met een natuurvergunning als het aangemerkt wordt als extern salderen. Maar uit het plaatje hieronder maak ik op dat er voor de parkeerplaats sprake kan zijn van intern salderen, waarmee je dus een natuurvergunningplicht voorkomt. Maar hoe zit dat dan voor de aggregaat en de lijnbronnen? Deze optie kunnen we voorleggen aan de organisatie van het Pauperparadijs.

[redacted]

Van: [redacted]@[redacted].com>
Verzonden: maandag 14 februari 2022 18:08
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Paupers...

Nog een aanvulling!
De vergunningruimte wordt heden niet gebruikt!.
Kan dat nog iets betekenen?
De melkveestapel is dit jaar niet meer in deze stal.5.1.2.e [redacted].
Aankomende herfst gaan wij ervan uit dat er weer vee wordt gehouden...
Grtn
[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 14 februari 2022 17:38
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Paupers...

Hallo Heren
Ik heb ongevraagd even meegedacht.
De boerderij aan [redacted] in Veenhuizen, bij de ingang van de P plaats van het Gevangenismuseum is van de provincie.
Hier ligt een grote NB vergunning op. De Boerderij is gekocht om een boer op te herplaatsen.
Ik denk dus dat je zo mogelijk "één koeien ligbox A 1:100" synoniem staat voor b.v. 500 auto bewegingen (???)

Kun je daar evt. wat mee in jullie discussie. De boerderij is met Prolander gekocht om NNN vrij te ruilen, dus men zal altijd gaan voor maximaal behoud van de max vergunning.

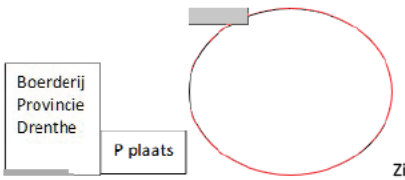

Zie hier het plaatje.

Voorts is er nog het bedrijf aan [redacted] die graag zijn NB vergunning in de opkoopregeling wil doen.

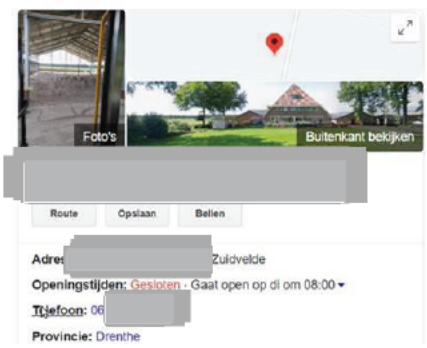

Hoop dat jullie hier iets mee kunnen…

Met vriendelijke groeten,

[redacted]

Date : 14-2-2022 14:50:05
From : "
To : "Arnout Venekamp" **@drenthe.nl, '** **@drenthe.nl**
Subject : RE: Schriftelijke vragen Pauperparadijs
Attachment : image008.png;image009.png;image010.png;image011.png;image012.png;image001.png;

Hallo Arnout,

Dat is goed, maar mijn antwoorden zullen 'gekleurd' zijn. Begin al aardig te koken als ik vraag 1 zo lees.

: betekend waarschijnlijk dat je aardig wat regiseurswerk hebt achteraf ;)

Van: Arnout Venekamp @drenthe.nl>
Verzonden: maandag 14 februari 2022 14:12
Aan: @drenthe.nl>
CC: Alma Burema @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: FW: Schriftelijke vragen Pauperparadijs

Ho

Wil jij deze vragen oppakken en voorzien van de beantwoording? Denk dat het vooral goed is om met te schakelen. Jij voor de inhoud en voor de juiste formuleringen. Het meeste, zo niet alles is al wel bekend. Hou er rekening mee dat voor vaststelling in GS de vragen door het poho moeten worden geloodst.

Akkoord?

Groet Arnout

Van: Alma Burema @drenthe.nl>
Verzonden: maandag 14 februari 2022 13:28
Aan: Arnout Venekamp @drenthe.nl>
CC: @drenthe.nl>
Onderwerp: FW: Schriftelijke vragen Pauperparadijs

Hoi Arnout,

Verzoek van Nelleke Vedelaar is om de vragen vanuit portefeuille Kuipers te beantwoorden. Mocht je hulp nodig hebben, dan hoor ik het graag.

Met vriendelijke groet,

Alma Burema
Teammanager Cultuur Maatschappij en Vrijetijdseconomie
Tel. 06-

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: maandag 14 februari 2022 09:45
Aan: Alma Burema @drenthe.nl>
Onderwerp: Schriftelijke vragen Pauperparadijs

Dag Amra,

Wil je bijgaande schriftelijke vragen uitzetten in je team?
Graag ontvang ik een berichtje wie de beantwoording behandeld, ook als het niet binnen je team valt.

Met vriendelijke groet,

Team Bestuur en Concernzaken

provincie Drenthe

+31 592
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Date : 16-2-2022 17:00:56
From : "[redacted]"
To : "[redacted]@drenthe.nl
Cc : "Arnout Venekamp"[redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Schriftelijke vragen Pauperparadijs
Attachment : Voorstel beantwoording PS vragen JA21.docx;image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image006.png;

Hallo[redacted]

Ik begreep dat jij de zaak wil oppakken als je een voorzet van mij ontvangt. Klopt dat?

In de bijlage alvast mijn voorstel voor beantwoording.

Ik zal dit zelfde doen voor de vragen van de VVD. Die krijg je straks.

[redacted]

Van: Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 14 februari 2022 14:12
Aan:[redacted]@drenthe.nl>
CC: Alma Burema[redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: FW: Schriftelijke vragen Pauperparadijs

Ho[redacted]

Wil jij deze vragen oppakken en voorzien van de beantwoording? Denk dat het vooral goed is om met[redacted]te schakelen. Jij voor de inhoud en[redacted]voor de juiste formuleringen. Het meeste, zo niet alles is al wel bekend. Hou er rekening mee dat voor vaststelling in GS de vragen door het poho moeten worden geloodst.

Akkoord?

Groet Arnout

Van: Alma Burema[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 14 februari 2022 13:28
Aan: Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>
CC:[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: FW: Schriftelijke vragen Pauperparadijs

Hoi Arnout,

Verzoek van Nelleke Vedelaar is om de vragen vanuit portefeuille Kuipers te beantwoorden. Mocht je hulp nodig hebben, dan hoor ik het graag.

Met vriendelijke groet,

Alma Burema
Teammanager Cultuur Maatschappij en Vrijetijdseconomie
Tel. 06[redacted]

Van:[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 14 februari 2022 09:45
Aan: Alma Burema[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Schriftelijke vragen Pauperparadijs

Dag Amra,

Wil je bijgaande schriftelijke vragen uitzetten in je team?
Graag ontvang ik een berichtje wie de beantwoording behandeld, ook als het niet binnen je team valt.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team Bestuur en Concernzaken
[redacted]

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Voorstel beantwoording vragen over Pauperparadijs van JA21

1. De regisseur van het stuk, dhr. Tom de Ket, stelt in het artikel dat de organisatie meerdere keren de verzekering heeft gekregen dat het wel goed zou komen. Maar, (citaat): *“dan bleken de ambtenaren er weer anders over te denken. Uiteindelijk gebeurde er steeds niks”. (*einde citaat). Dit zou betekenen dat GS in deze verantwoordelijk is voor het treuzelen en niet efficiënt opereren van ambtenaren, met als gevolg het niet doorgaan van het theaterstuk. Klopt deze observatie en zo niet, waarom niet?

Antw.:
Nee, die klopt niet. Er is niet getreuzeld door ambtenaren. De ambtenaren van team VTH zijn al lang in gesprek met de organisatie van het Pauperparadijs. Op 30 augustus 2021 is er een nieuwe AERIUS berekening uitgevoerd door het Pauperparadijs. Hier is op 6 september 2021 op gereageerd. De problematiek is taai. Er is sprake van een stikstofdepositietoename bij uitvoering van de voorstelling (parkeren bezoekers, aggregaat en rijroutes). Die is niet zo maar op te lossen. September en oktober is er door de organisatie van het Pauperparadijs met een adviseur gezocht naar een oplossing, op basis van de gedachten die ambtelijk op 6 september is meegegeven. In november bleek het voor de organisatie van het Pauperparadijs niet mogelijk om de problematiek op te lossen. Toen heeft er bestuurlijk contact plaatsgevonden. Er zijn toen afspraken gemaakt over mogelijke oplossingen, zoals het pendelen met elektrische bussen en zeer schone aggregaten. Daarmee is de organisatie van het Pauperparadijs aan de slag gegaan met de door heb aangetrokken adviseur. Op 14 december 2021 is er nog een vraag gesteld door de organisatie van het Pauperparadijs over afstanden van bronnen tot Natura 2000, deze zijn de zelfde dag nog beantwoordt. Daarna heeft er geen contact meer plaatsgevonden met team VTH. De berichtgeving kwam daarom voor team VTH als een verrassing.

2. Het Pauperparadijs is een groots en alom erkend theaterstuk met bovenregionale uitstraling. Het trekt grote bezoekersaantallen met dienovereenkomstige economische effecten. Juist nu we op de drempel staan van het weer toestaan van maximale aantallen bezoekers zou dit een wel zeer wrange uitkomst zijn voor dit vermaarde theaterstuk. Bent u dat met ons eens, en zo nee, waarom niet?

Antw.:
Eens. Het is wel zo dat we nog steeds in een stikstofcrises zitten in Nederland. Juist die grote aantallen bezoekers zogen voor stikstofemissie die neer blijkt te slaan op nabij gelegen Natura 2000. Dit is een bekende problematiek die vaak niet eenvoudig is op te lossen. Hiervoor doen we uiteraard ons best, maar garanties zijn moeilijk te geven.

3. Bent u het met ons eens dat er terstond alles in het werk dient te worden gesteld om alsnog deze voorstelling doorgang te laten vinden, ook als dat onverhoopt extra financiële middelen zou vergen. Zo nee, waarom niet?

Antw.:
Eens. We dus al geruime tijd in gesprek met de organisatie van het Pauperparadijs en aan het meedenken over oplossingen. Het initiatief hiervoor ligt uiteraard bij de initiatiefnemer, waarbij ambtelijke ondersteuning kan worden verwacht, maar waarbij de provincie ook een toetsende en controleren rol heeft. We gaan wederom met de organisatie in gesprek om de mogelijkheden van salderen nader te bestuderen en te

onderzoeken of er nog ruimte is voor de noodzakelijke procedures om salderen mogelijk te maken.

Date : 14-2-2022 16:18:37
From : "
To : "VTH" vth@drenthe.nl, " **@drenthe.nl**
Cc : " **@drenthe.nl**
Subject : RE: SPOED FW: pauperparadijs
Attachment : image006.png;image007.png;image008.png;image009.png;image010.png;image011.png;

Arnout belt hem nu op.

Van: VTH <vth@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 14 februari 2022 16:09
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
CC: @drenthe.nl>
Onderwerp: SPOED FW: pauperparadijs
Urgentie: Hoog

Hoi, is 1 van jullie in de gelegenheid contact op te nemen met

Met vriendelijke groet,
Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

Team VTH:
vth@drenthe.nl

provincie Drenthe
Algemeen:
Provincie Drenthe
Postbus 122
9400 AC Assen
Telefoon: (0592) 36 55 55
E-mail: post@drenthe.nl

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: maandag 14 februari 2022 16:06
Aan: VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: pauperparadijs
Urgentie: Hoog

Beste allemaal,

Spoedvraag: wie kan mij de achtergronden vertellen over de voorstelling Pauperparadijs? Er schijnen kamervragen aan te komen en IPSN wil voor 17.00 uur achtergrondinformatie.

Met vriendelijke groet,

Stikstof

provincie Drenthe

+31 6 |
@Drenthe.nl

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Date : 18-2-2022 12:54:48
From : "[redacted]"
To : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Statenvragen Ja21 en VVD Pauperparadijs
Attachment : image001.jpg;

Ja, dank je.

[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: vrijdag 18 februari 2022 12:21
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
CC: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Statenvragen Ja21 en VVD Pauperparadijs

Hoi [redacted]

In bijgaande bestanden die jij me had toegestuurd, heb ik geknutseld. Wel lelijk dat dat er altijd zo jufferig met rood uit komt te zien trouwens.. Na 'wijzigingen accepteren', ziet het er weer wat vriendelijker uit.
Ik had Hans nog aan de telefoon dus ik heb het ook direct even met hem doorgenomen. Hij is akkoord met deze beantwoording. Draag jij zorg voor de correcte afhandeling?

Dank!!

Groet,
[redacted]

[redacted]

provincie Drenthe
www.provincie.drenthe.nl
T: (0592) [redacted]
M: 06 [redacted]
E: [redacted] @drenthe.nl

Date : 31-5-2022 14:03:32
From : "
To : " **@drenthe.nl, "** **@drenthe.nl**
Cc : **@drenthe.nl,** **@drenthe.nl, "** **@drenthe.nl, "Jordan Jumelet"** **@drenthe.nl,** **@drenthe.nl, "** **@drenthe.nl,** **@drenthe.nl,** **@drenthe.nl, "** **@drenthe.nl, "** **@drenthe.nl**
Subject : RE: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image007.jpg;image008.png;

Hallo

Er is destijds (zomer/ herfst 2021) geen aanvraag ingediend. Er is ook dus geen vergunning die moest worden geweigerd. Ik weet ook niet waar de 0,1 mol N vandaan komt. Ik heb een berekening gezien van 0,03 mol N. Ik geloof dat de recente berekening een depositie van 0,01 mol N laat zien. De ingeslagen weg die was ingeslagen (maatregelen nemen om op 0,00 mol N uit te komen) bleek eind 2021 niet haalbaar waardoor de organisatie zelf heeft besloten om de uitvoering 2022 te cancelen (wat ook heel reëel is, omdat het in die tijd niet meer te regelen viel). Nu werken we al weer een tijdje in het voortraject van een aanvraag voor de uitvoering van 2023. De aanvraag moet deze maand nog ingediend worden.

Met vriendelijke groet,

Team VTH

provincie Drenthe

+31 592

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 12:51
Aan: @drenthe.nl>
Onderwerp: FW: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Kan jij deze oppakken of uitzetten?

Met vriendelijke groet,

Team vergunningen, toezicht en handhaving

provincie Drenthe

+31 592

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 11:42
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
CC: Jordan Jumelet @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Beste allen,

De vraag over de stikstofdepositie is eigenlijk de vraag naar waarom de vergunning voor de uitvoering van het Pauperparadijs moest worden geweigerd. Dat lijkt me op de weg te liggen van VTH.

of kan wellicht ingaan op de vraag naar wat schadelijker is: ammoniak of stikstofoxide en in welke verhouding...

Dan is er nog deze vraag:
De uitstoot van dit evenement is 0,1 Mol stikstof(aanvraag vergunning). Of dit nou ammoniak is of NOx, het is niet te relateren aan de MAN-cijfers. Kan iemand mij daarmee helpen?
Kan daar iets over zeggen?

Met vriendelijke groet,

Landelijk Gebied

provincie Drenthe

+31 592

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 10:46
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
CC: Jordan Jumelet @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Beste allen,

Alleen de laatste vraag betreft het ganzenfoerageergebied, de rest is stikstof.
Jullie treffen mijn antwoord in rood op de geel gearceerde vraag.
wil jij mijn antwoord controleren en/of aanvullen? Bedankt!

Groeten,

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 10:22
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
CC: Jordan Jumelet < @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Hoi,

Ik heb de heer Koopmans vorige week gebeld, nav een terugbelverzoek. Omdat de vragen wat inhoudelijk waren, heb ik gevraagd of hij ze op de mail wil zetten. **Ik heb aangegeven dat ik er in de loop van deze week op terugkom**. Ik kan hem deze week ook bellen en zeggen dat de beantwoording nog een weekje langer duurt.
Normaal gesproken moeten deze vragen volgens mij via de Griffie worden ingiend, dat is nu niet gebeurd.

Laat maar weten hoe lang het duurt om een antwoord te geven.

Met vriendelijke groet,

Team Landelijk Gebied
Natuur voor Noordwest Drenthe en Oude Diep

provincie Drenthe

+31 592

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 09:35
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
CC: Jordan Jumelet @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Re: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

beste

ik zit vandaag tot tien uur vanavond vol. Het lijkt me goed gezien de inhoudelijke vraagstelling om mee te laten lezen en de vragen te beantwoorden. Ik kan de vragen inhoudelijk niet voldoende beantwoorden. Zouden jullie morgenochtend om 10 uur kunnen?

en moeten we de heer Koopmans melden dat we -om de vragen zorgvuldig te kunnen beantwoorden- hiervoor de nodige menskracht en tijd nodig hebben? Is er een 'beantwoordingstermijn'?

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 08:55
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
CC: Jordan Jumelet @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Hoi ,

Ja dat doen we. ik heb vanmiddag een afspraak in je agenda gepland om de beantwoording te doen.

Groeten,

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 08:52
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>

CC: Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Hoi [redacted] en [redacted]

Onderstaande vragen heb ik van de PVV fractie gekregen. Een groot deel van de vragen gaan over stikstof rond het Fochteloërveen, een deel over ganzen.
Kunnen jullie samen naar de beantwoording kijken?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team Landelijk Gebied
[redacted] Natuur voor Noordwest Drenthe en Oude Diep

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@me.com>
Verzonden: zondag 29 mei 2022 20:06
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drentsparlement.nl
Onderwerp: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Goedemorgen [redacted]

Het was mijn bedoeling de onderstaande vragen te stellen voor de OGB vergadering. Dat is niet gelukt, maar ik ben toch blij dat ik ze achteraf nog kan stellen. Enkele vragen zijn tijdens de OGB al beantwoord, dus ik houdt het bij de rest van de vragen PLUS de vraag die ik in de OGB aan dhr. Jumelet heb gesteld en waar nog geen antwoord op gekomen is (wel toegezegd).

Bij het lezen van alle documenten, vielen mij een paar zaken op.
Op de website van het RIVM, https:??man.rivm/gebied/fochteloerveen_en_esmeer staan een aantal tabellen. Ook zijn daar de 4 meetpunten te vinden die in dat gebied staan. Hieruit blijkt dat er uitsluitend ammoniak gemeten wordt, geen NOx. Ook blijkt dat, in tegenstelling tot de alarmerende boodschappen, de meetresultaten van het Fochteloërveen beter zijn dan die van vergelijkbare gebieden in Drenthe of het Nederlandse gemiddelde. Het gaat hierbij over een periode van 15 jaar. Ook blijkt dat de ammoniakconcentratie in het Fochteloërveen de afgelopen jaren is gedaald.

Met de wetenschap van de vliegwereld, bij monde van [redacted], dat de uitstoot van de vliegtuigen boven Nederland plm. 1200 Mol/ha stikstof (NOx) bedraagt, was mijn vraag of deze informatie het verbieden van Het Pauperparadijs wel rechtvaardigt? Zoals door een bestuurslid werd gemeld: we mogen geen 15.000 bezoekers met 6-7000 auto's ontvangen, maar wel het hele jaar met oude, antieke dieselbussen rijden, mits die maar APK gekeurd zijn. De uitstoot van dit evenement is 0,1 Mol stikstof(aanvraag vergunning). Of dit nou ammoniak is of NOx, het is niet te relateren aan de MAN-cijfers. Kan iemand mij daarmee helpen?

Een tweede vraag ging over de relatie tussen ammoniak en NOx. Wat is nu meer schadelijk voor de natuur en in welke verhouding?

Een laatste punt is de vraag tijdens de OGB aan dhr. Jumelet: de 470 Ha gras in het Fochteloërveen die nu "verruigd" is en niet meer als foerageergebied voor de ganzen gebruikt kan worden> Waardoor is dit gebied "verruigd" en kan dit niet weer tot foerageergebied teruggebracht worden? Lijkt mij zinvoller dan waardevol boerenland om te zetten in foerageergebied.

Het N2000 gebied Fochteloerveen is ingericht met habitats die zijn opgenomen in het N2000 beheerplan. Dit is juridisch bindend en blijvend. Waardevolle agrarische grond hoeft niet te worden heringericht buiten N2000, indien er tevens sprake is van ganzenfoerageergebied. Passende beheermaatregelen in de winterperiode kunnen bijvoorbeeld worden overeengekomen (zoals het laten liggen van oogstresten op bouwland).

Nogmaals bedankt voor jullie reactie.

Met vriendelijke groeten,

Tjip Koopmans / Cie OGB
Provincie Drenthe
06[redacted] / [redacted]@drentsparlement.nl

Date : 16-3-2022 12:00:59
From : "[redacted]n"
To : "[redacted]@drenthe.nl
Cc : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Werkwijze Stikstof conceptversie 1.0
Attachment : Werkwijze Stikstof conceptversie 1.0.docx;

Hallo[redacted]

Ik heb op je werkwijze gereageerd. Laat maar weten wat je handig vind om nu te doen.

[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 8 maart 2022 16:54
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Werkwijze Stikstof conceptversie 1.0

Dag[redacted]

Ik heb een eerste opzet gemaakt voor onze Werkwijze Stikstof. Zou je hier eens naar willen kijken? Onderaan het stuk wil ik graag het voorbeeld van Het Pauperparadijs invoegen, maar ik heb daar geen kennis over. Zou jij daar een voorzet voor willen doen? Of is een ander praktijkgeval duidelijker?

Ik wacht je reactie af.

Groet,
[redacted]

datum document: 8 maart 2022

Werkwijze Stikstofdepositie

Vanuit de Wet ~~N~~natuurbescherming is ~~de overheid~~ het verplicht om te toetsen ~~of~~op uitvoering van een project zorgt voor ~~de~~ stikstofdepositie op Natura 2000~~bij projecten (handelingen met gevolgen voor beschermde natuurgebieden)~~. Als er geen stikstofdepositie groter dan 0,00 mol stikstof per hectare per jaar plaatsvindt, is er geen sprake van significantie negatieve effecten op Natura 2000 en geldt er geen natuurvergunningplicht. Wanneer er wel sprake is van een stikstofdepositie groter dan 0,00 mol per hectare per jaar, moet het project aangepast worden, moeten er maatregelen genomen worden of moet er gesaldeerd worden. Wanneer projectaanpassing niet (voldoende) resultaat oplevert, moet saldering worden toegepast om een stikstofdepositietoename te voorkomen. Wanneer dit met intern salderen lukt, is er geen natuurvergunning nodig. Wanneer extern salderen moet worden toegepast is er wel een natuurtoestemming nodig. Het Team VTH verleent ~~N~~natuurvergunningen of een ~~V~~verklaring van geen bedenkingen (handelingen met gevolgen voor beschermde natuurgebieden) voor projecten die hiermee te maken hebben.
Als provincie hebben we een gezamenlijke verantwoordelijkheid om te zorgen dat deze beoordeling plaatsvindt en de informatie hierover in een zo vroeg mogelijk moment bij de initiatiefnemer terecht komt. ~~.~~
Bij het verlenen van subsidies is het dan ook van belang goed te letten op de mogelijke uitstoot van stikstof nabij Natura 2000 gebieden. Deze werkwijze laat zien hoe je dat kunt beoordelen. Ook staat er een voorbeeld uitgelegd, n.l. Het Pauperparadijs.

Op het moment is de bouw-, sloop, en aanlegfase van een project natuurvergunningvrij uit te voeren onder de Partiele vrijstelling binnen de Wet stikstofreductie en natuurverbetering (Wsn). De beoordeling van stikstofdepositie beperkt zich tot de gebruiksfase van een project. Let op: dit kan ook een tijdelijke fase zijn zoals de uitvoering van een evenement.

Wanneer je het vermoeden hebt dat er stikstof uitgestoten wordt tijdens de uitvoering van een project kan je eerst de volgende stappen doorlopen om te beoordelen of dit aan de orde is:

- Check het aanvraagformulier bij de vraag 'Zijn er voor dit project vergunningen vereist?'.
  - *Staat hier 'Ja', dan kijk je om welke vergunning(en) het gaat.*
  - *Staat hier 'Nee', dan ga je naar de volgende stap.*
- Kijk op deze kaart of de uitvoering van het project nabij een Natura 2000 gebied ligt: Kaarten | Atlas Natuurlijk Kapitaal.
  Zoek via het 'loep icoontje' links in beeld naar de locatie van uitvoering.
  De gekleurde gebieden zijn Natura 2000 gebieden.
  - *Ligt het gebied van uitvoering binnen ca. 600 meter? van Natura 2000 gebied, dan moet er een toetsing plaatsvinden op stikstofdepositie. Is dat het geval, ga dan door met de volgende stap.*
  - *Is dat niet het geval, dan kan je aannemen dat er geen toetsing/vergunning nodig is en stopt je onderzoek hier.*
- Neem contact op met de betrokken beleidsmedewerker of er contact is met VTH over dit project. Je kunt ook rechtstreeks contact opnemen met onze contactpersoon bij VTH: Barend Huisman (b.huisman@drenthe.nl of 5616). Je vraagt of dit project bekend is bij VTH en verstrekt eventueel informatie aan VTH en/of de beleidsmedewerker om hierover contact te zoeken met de aanvrager. **Let op!** De aanvrager is zelf verantwoordelijk voor het aanvragen van een Natuurvergunning. Vanuit Subsidie hebben we enkel een signaalfunctie.
- Daarnaast kan je in Docbase kijken of er al een aanvraag bij VTH binnen is. Het kenmerk van zo'n aanvraag is 'Aanvraag PAS'.

Met opmerkinger Wat is nabij? Een relatief klein project op 10km afstand van Natura 2000 kan al depositie veroorzaken op Natura 2000. De rekenafstand is nu beperkt tot 25 km rond het project.

Met opmerkingen [ ]: Dit kan je dus echt niet zo stellen vind ik. Er is maar moeilijk een afstandsgrens te noemen voor stikstof. Dit is afhankelijk van vele factoren, zoals: afstand, windrichting, ruwheid van het terrein, grote van de bron, type emissie (NOx of NH3) enz.

Met opmerkingen]: Idem als hierboven.

Met opmerkingen [: Wie is dit?

Met opmerkingen : Sterker nog, de aanvrager/ initiatiefnemer is ook verantwoordelijk om het onderzoek te doen.
Ik zou het dan ook wel graag om willen draaien. Na jullie signalering nemen jullie een informatieve passage op in de brief of telefonisch, maar net wat voor jullie gebruikelijk is. Dan kan de initiatiefnemer contact met ons opnemen via VTH@drenthe.nl. Is dat ook werkbaar voor jullie?

Als je bovenstaande stappen doorlopen hebt en je bent er achter gekomen dat er sprake ~~is van~~ kan zijn van stikstofdepositie ~~bij een~~op Natura 2000 ~~gebied~~, dan neem je de volgende zinsnede op in je verleningsbeschikking:

"Ten overvloede wijzen wij u erop dat u te maken kunt krijgen met vereiste vergunningen of ontheffingen (zoals bijvoorbeeld een natuurvergunning). Wij vragen u hiermee rekening te houden. Het verlenen van deze subsidie is niet van invloed op de beoordeling van een aanvraag om vergunning of ontheffing. Daarvoor geldt een ander toetsingskader."

Voorbeeld Het pauperparadijs

Korte schets van het probleem en de gekozen weg.

Uit de AERIUS berekening van het project Pauperparadijs bleek een stikstofdepositietoename van groter dan 0,00 mol stikstof per hectare per jaar op meerdere hexagonen (voor stikstofgevoelige habitattypen) van Natura 2000. Er is getracht om deze te reduceren tot kleiner dan 0,00 mol stikstof per hectare per jaar door een zeer schone of elektrische aggregaat in te zetten en een alternatieve parkeergelegenheid te selecteren op grotere afstand van Natura 2000 en vanuit daar de bezoekers met elektrische bussen te pendelen naar het gevangenismuseum. Dit bleek uiteindelijk niet uit te voeren. Nu wordt de oplossing gezocht in het toepassen van extern salderen met een natuurvergunning. Mogelijk kan een deel van een natuurvergunning van een stoppende veehouderij bij het dorp ingezet worden. Dan moet er een natuurvergunning worden verleend voor het Pauperparadijs en moet de natuurvergunning van de veehouderij deels worden ingetrokken.

PS:

Overige effecten

heeft opmaak toegepast: Onderstrepen

Ook kan het zijn dat er mogelijk sprake is van 'overige effecten' op Natura 2000 bij uitvoering van een project. Voorbeelden van overige effecten zijn licht, trillingen, geluid of wateronttrekking. Wanneer een project op zeer korte afstand van een Natura 2000 gebied wordt uitgevoerd, denk aan bijvoorbeeld minder dan 500 meter, dan moeten deze overige effecten onderzocht worden via een ecologische voortoets.

Soortenbescherming

heeft opmaak toegepast: Onderstrepen

Uitvoering van een project kan negatieve gevolgen hebben voor beschermde soorten. Denk bijvoorbeeld aan het verstoren of doden van soorten en het verwijderen van nesten of planten. Deze mogelijke gevolgen moeten worden onderzocht. Dit kan doormiddel van het uitvoeren van een ecologische quickscan.

heeft opmaak toegepast: Onderstrepen

Date : 3-3-2022 15:43:51
From : "
To : " **@noordenveld.nl"** **@noordenveld.nl**
Subject : Vooroverleg Pauperparadijs

Microsoft Teams-vergadering

Deelnemen op uw computer of via de mobiele app
Klik hier om deel te nemen aan de vergadering

Deelnemen met een apparaat voor videovergaderingen
867217344@t.plcm.vc
Videovergaderings-id: 127 305 058 7
Alternatieve VTC-instructies

Meer informatie | Opties voor vergadering

Date : 3-3-2022 12:56:47
From : [redacted]"
To : "[redacted]@noordenveld.nl, [redacted]@drenthe.nl
Subject : Vooroverleg Pauperparadijs

Microsoft Teams-vergadering

Deelnemen op uw computer of via de mobiele app
Klik hier om deel te nemen aan de vergadering

Deelnemen met een apparaat voor videovergaderingen
867217344@t.plcm.vc
Videovergaderings-id: 127 305 058 7
Alternatieve VTC-instructies

Meer informatie | Opties voor vergadering

Date : 11-3-2022 08:22:27
From : "[redacted]"
To : [redacted]@noordenveld.nl, "[redacted]@drenthe.nl, [redacted]@noordenveld.nl" [redacted]@noordenveld.nl
Subject : Vooroverleg Pauperparadijs

Microsoft Teams-vergadering

Deelnemen op uw computer of via de mobiele app
Klik hier om deel te nemen aan de vergadering

Deelnemen met een apparaat voor videovergaderingen
867217344@t.plcm.vc
Videovergaderings-id: 128 197 591 1
Alternatieve VTC-instructies

Meer informatie | Opties voor vergadering

Date : 1-6-2022 16:30:07
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : [redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]" [redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl
Cc : "[redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl, "Jordan Jumelet"[redacted]@drenthe.nl, [redacted]" [redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Subject : Beantwoording vragen de heer Koopmans, Statenlid PVV 1 juni 2022 // graag aanvulling door [redacted] en gele arcering
Attachment : image001.jpg;

Beste collega's,

Hierbij een eerste CONCEPT beantwoording met de antwoorden van [redacted] en [redacted], waarvoor dank!

1. Graag zou ik van [redacted] een reactie willen omtrent de schadelijkheid van NH3 en NOX (zie gele arcering met jullie naam)

2. En wie is op de hoogte van de vraag die de heer Koopmans heeft gesteld in OGB waar volgens de heer Koopmans nog geen reactie op is gekomen? Zie ook de gele arcering hieronder.

3. Tot slot: de mail van de heer Koopmans is aangevuld met onze cursieve reactie. Volgens mij is er geen sprake van formeel ingediende 'schriftelijke vragen', dus kan de beantwoording op meer informele wijze worden afgedaan. Of ben ik abuis?

4. Zouden jullie uiterlijk (begin) volgende week willen reageren? Ik weet dat een aantal morgen / overmorgen niet beschikbaar is….

Dank alvast!

Beantwoording vragen de heer Koopmans, Statenlid PVV 1 juni 2022

woensdag 1 juni 2022
15:59

Vragen per mail van de heer Tjip Koopmans, Statenlid PVV
Verzonden: zondag 29 mei 2022 20:06
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drentsparlement.nl
Onderwerp: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

De heer Koopmans heeft per mail de volgende vragen gesteld; die hieronder per vraag beantwoord worden.

Het was mijn bedoeling de onderstaande vragen te stellen voor de OGB vergadering. Dat is niet gelukt, maar ik ben toch blij dat ik ze achteraf nog kan stellen. Enkele vragen zijn tijdens de OGB al beantwoord, dus ik houdt het bij de rest van de vragen PLUS de vraag die ik in de OGB aan dhr. Jumelet heb gesteld en waar nog geen antwoord op gekomen is (wel toegezegd).

VRAAG IN OGB WAAR NOG GEEN ANTWOORD OP IS GEKOMEN: WELKE IS DAT?

Bij het lezen van alle documenten, vielen mij een paar zaken op.
Op de website van het RIVM, https:??man.rivm/gebied/fochteloerveen_en_esmeer staan een aantal tabellen. Ook zijn daar de 4 meetpunten te vinden die in dat gebied staan. Hieruit blijkt dat er uitsluitend ammoniak gemeten wordt, geen NOx. Ook blijkt dat, in tegenstelling tot de alarmerende boodschappen, de meetresultaten van het Fochteloërveen beter zijn dan die van vergelijkbare gebieden in Drenthe of het Nederlandse gemiddelde. Het gaat hierbij over een periode van 15 jaar. Ook blijkt dat de ammoniakconcentratie in het Fochteloërveen de afgelopen jaren is gedaald.

Met de wetenschap van de vliegwereld, bij monde van [redacted] dat de uitstoot van de vliegtuigen boven Nederland plm. 1200 Mol/ha stikstof (NOx) bedraagt, was mijn vraag of deze informatie het verbieden van Het Pauperparadijs wel rechtvaardigt? Zoals door een bestuurslid werd gemeld: we mogen geen 15.000 bezoekers met 6-7000 auto's ontvangen, maar wel het hele jaar met oude, antieke dieselbussen rijden, mits die maar APK gekeurd zijn. De uitstoot van dit evenement is 0,1 Mol stikstof(aanvraag vergunning). Of dit nou ammoniak is of NOx, het is niet te relateren aan de MAN-cijfers. Kan iemand mij daarmee helpen?

In de zomer / herfst 2021 is door initiatiefnemer geen aanvraag ingediend. Er is derhalve geen sprake van een vergunning die geweigerd is. Het is niet geheel duidelijk waar de 0,1 mol N vandaan komt. Een recente berekening laat een depositie van 0,01 mol N zien. De ingeslagen weg (maatregelen nemen om op 0,00 mol N uit te komen) bleek daarmee eind 2021 niet haalbaar. Derhalve heeft de initiatiefnemer besloten om de uitvoering in 2022 te cancelen. Sinds enige maanden wordt ambtelijk gewerkt aan het voortraject van de aanvraag ten behoeve van de uitvoering voor 2023. Deze aanvraag moet deze maand ingediend worden.

Een tweede vraag ging over de relatie tussen ammoniak en NOx. Wat is nu meer schadelijk voor de natuur en in welke verhouding?

ANNE RENSKE OF IDA

Een laatste punt is de vraag tijdens de OGB aan dhr. Jumelet: de 470 Ha gras in het Fochteloërveen die nu "verruigd" is en niet meer als foerageergebied voor de ganzen gebruikt kan worden. Waardoor is dit gebied "verruigd" en kan dit niet weer tot foerageergebied teruggebracht worden? Lijkt mij zinvoller dan waardevol boerenland om te zetten in foerageergebied.

Het N2000 gebied Fochteloërveen is ingericht met habitats die zijn opgenomen in het N2000 beheerplan. Dit is juridisch bindend en blijvend. Waardevolle agrarische grond hoeft niet te worden heringericht buiten N2000, indien er tevens sprake is van ganzenfoerageergebied. Passende beheermaatregelen in de winterperiode kunnen bijvoorbeeld worden overeengekomen (zoals het laten liggen van oogstresten op bouwland).

Nogmaals bedankt voor jullie reactie.

Met vriendelijke groeten,

Tjip Koopmans / Cie OGB
Provincie Drenthe
06-[redacted]@drentsparlement.nl

Gemaakt met OneNote

Date : 6-4-2022 11:37:06
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl
Cc : [redacted]@drenthe.nl, "Arnout Venekamp"[redacted]@drenthe.nl
Subject : Bevindingen voortoets Pauperparadijs
Attachment : bevindingen voortoets Pauperparadijs - patriica.docx;image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;

Hoi [redacted]

Hierbij mijn bevindingen pauperparadijs.
In het kort: dit is gewoon een Passende Beoordeling. Dat baseer ik op dat ze gebruik maken van een veldbezoek (weliswaar van een andere partij) van een expert en daarnaast valt de situatie niet onder 1 van de voorbeelden uit de handreiking voortoets stikstof: BIJ12-Handreiking-Voortoets-Stikstof-—-Februari-2021.pdf

Door tijdgebrek heb ik mijn bevindingen niet heel netjes neergezet, lees vooral maar vanaf halverwege pagina 1. De eerste punten zijn gewoon wat opmerkingen voor mijzelf / dingen die mij opvallen.

Tip van Arnout (mocht ik het vergeten te zeggen tijdens ons overlegje over bovenstaande): mocht je deze zware dobber delen met de initiatiefnemer, is het verstandig om eerst even te bellen voor deze informatie te mailen / per brief te versturen. Dan kunnen we de eerste emotionele reactie alvast wat opvangen.

Ps: ik zal wat druk zetten op onze interne notitie hoe om te gaan met Passende beoordeling stikstof. Daar gaat wel (zeer binnennkort) behoefte aan komen schat ik zo in en kan ik dus niet verder uitstellen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
[redacted] Wet natuurbescherming

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Bevindingen Voortoets Pauperparadijs – maart 2022

- Beoordeling in het veld, 18 maart 2020. Lijkt mij al extra dan een voortoets
- Valt dit onder 1 van de voorbeelden uit voortoets? Denk het niet
- Omschrijving Herstellend hoogveen (mag minder worden, maar alln voor actieve hoogveen).
- Betreft het zoekgebied, of daadwerkelijk herstellend hoogveen? Ze hebben het op 1 hoop gegooid, maar maakt juist wat uit (als ze het in en voortoets willen uitsluiten).
- Er is nog steeds sprake van grote schommeligen in waterstand in Fochteloërveen (volgesn hun eigen tekst).
- Huidige kwaliteit: het lijkt zich de goede kant op te ontwikkelen. Wel veel vergraste situaties. Pijpenstrootje neemt her en der toe.
- Maatregelen beheerplan: bos moet weg, leidt tot verdroging (en méér stikstof, doordat de bomen stikstof opnemen en daarna bladval; maar als bomen weg zijn, komt er weer meer stikstof op het veld toch? Maar goed, niet zo belangrijk verder).
- Waarom wordt er niet gesaldeerd met die agrarische percelen? Of horen die bij het beheerplan? Beetje kulredenering dan, want je mag die daling van 1,5 mol niet teniet doen met ook maar enige depositie van een project.
- Ze zeggen onder 4.4: *Voor de biomassaproductie van natuurlijke habitattypen is dus gemiddeld 30-90 kg N/ha/jaar nodig. Dit komt overeen met ca. 2150-6400 mol N/ha/jaar*. Waarom is KDW dan 500 mol / ha/ jaar. (dat gaat mogelijk alleen over depositie uit lucht, de waardes van 2150 is ook nog mineralisatie, nalevering uit bodem, natuurlijke bemesting). Maar we kijken alleen naar KDW, dus zou je met 500 moeten vergelijken. Niet 2150 mol.
- 4.5: Gebiedsanalyse mag niet meer gebruikt worden als onderbouwing voor het onderdeel stikstof. De inschatting dat de ISHD niet in gevaar komen is op basis van het beheerplan / dat er een positieve tendens is in kwaliteit en areaal is.
- Ik mis eigenlijk waarom het voor die 4 hexagonen niet erg is. Wat is de kwaliteit daar? Is die daar ook goed, heeft die daar ook een positieve tendens?
- Paapje en roodborsttapuit ISHD zijn gehaald.

Ik denk dat de voortoets van Pauperparadijs een Passende Beoordeling betreft.

In de handreiking Voortoets staat namelijk bijv.:

- Dat er in een voortoets geen plaats is voor '… het toekomstig effect van bronmaatregelen ter vermindering van stikstofdepositie…'. De herstelmaatregelen die nog uitgevoerd moeten worden, mogen dus niet worden meegenomen in de voortoets.
- De beoordeling van het veldbezoek van 18 maart 2020 lijkt mij toch te vallen onder een expertbeoordeling en kan niet worden gezien als objectieve gegevens.
- De voorbeelden die in de handreiking worden genoemd, waarbij op basis van een voortoets het weggeschreven kan worden, worden niet toegepast in de Voortoets Pauperparadijs. De volgende voorbeelden gelden dus niet:
    - Voorbeeld 1: *er is stikstofdepositie maar geen (naderende) overschrijding van de KDW.* Nadere toelichting: Er is namelijk wel een overschrijding, achtergrodndepositie varieert op de 4 hexagonen volgens AERIUS Calculator ergens tussen 1500 en 1880 mol/ha/j.
    - Voorbeeld 2: *wordt geen gebruik gemaakt van dat deel leefgebied/komt niet voor.* Niet relevant. Bovendien komen paapje en roodborsttapuit wel in gebied voor.
    - Voorbeeld 3: *Overschrijding miniem oppervlakte binnen het hexagoon*. 3 van de 4 hexagonen zijn niet miniem. 1 hexagoon (linksboven) zou nog onder dit voorbeeld kunnen vallen, mits goed onderbouwd. Zie schreenshot.

- 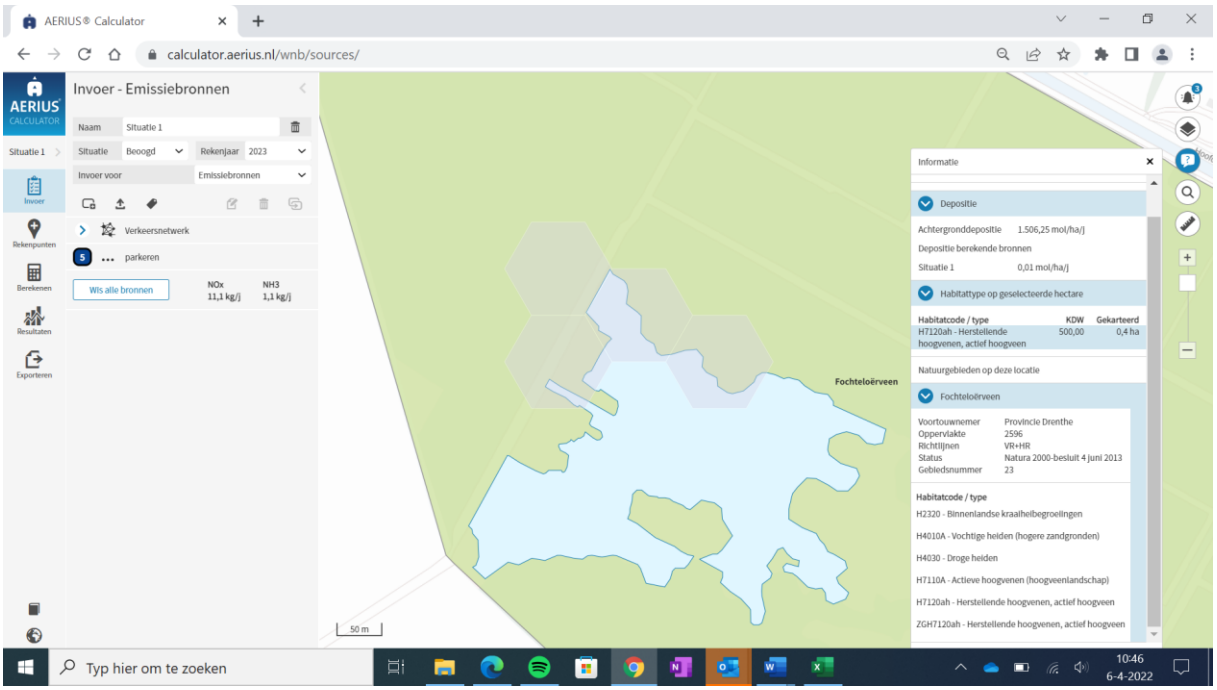

- Voorbeeld 4: *aantasting stikstofgevoelig leefgebied leidt niet tot aantasting van ISHD van soort.* Het zou kunnen dat paapje en roodborst hier onder kunnen vallen, maar ik heb niet het idee dat het adviesbureau goed naar voorbeeld 4 heeft gekeken en op basis van de 'Herstelstrategieën stikstofgevoelige habitats' effecten op paapje en roodborst heeft weggeschreven. Aan de andere kant, er komen uit de AERIUS berekening geen leefgebieden naar voren (ik zou normaliter dan niet vragen om te toetsen aan paapje en roodborst). Paapje en Roodborst worden dus echt alleen aangehaald omdat het habitattype mogelijk onderdeel kan maken van hun leefgebied (wat ik netjes vindt). Maar het lijkt mij dat het habitattype voorrang moet krijgen in dit verhaal: als het habitattype er niet onder leidt, dan paapje en roodborst zeker niet. Dus voor nu zou ik even zeggen dat voorbeeld 4 niet relevant is in dit geval.
- Voorbeeld 5: *Het staat vast de instandhouding van een soort niet in het geding is.* Gaat over soorten, niet relevant.
- Voorbeeld 6: *bouwvrijstelling en/of de lijn 0,05 mol per 2 jaar of equivalent daarvan*. Niet relevant hier, betreft geen aanlegfase.
- Voorbeeld 7: *habitat-/leefgebied komt feitelijk niet voor op die plek. Dit moet bewezen worden. De voortoets kan pas afgerond worden zodra kaart is aangepast.* Niet relevant hier (ga ik vanuit, uit voortoets neem ik aan dat het habitattype daadwerkelijk voorkomt bij die 4 hexagonen).

Voorbeelden waarvan in de voortoets moet worden geconcludeerd dat significante gevolgen niet op voorhand zijn uitgesloten en dus PB nodig is:

Pauperparadijs valt het beste nog onder voorbeeld 3:
Een habitattype heeft in een reeds overbelast gebied een uitstekende kwaliteit, beschreven in het beheerplan of de gebiedsanalyse, de trend in stikstofdepositie is de afgelopen jaren gedaald en wordt niet beïnvloed door de extra depositie van een project, dan is het uitgesloten dat er significant negatieve effecten zijn. De oorzaak van de uitstekende kwaliteit zal dan echter aangetoond moeten worden en dat zal in de meeste gevallen aanvullend onderzoek vergen van een deskundig ecoloog. Dit kan in een Passende Beoordeling. In normale situaties van het habitattype is er immers bij onderzoek een significant negatief gevolg effect aangetoond bij vergelijkbare stikstofdepositie. Op basis van zulk onderzoek is de KDW namelijk vastgesteld.

Het habitattype heeft bij mijn weten alleen nog niet een uitstekende kwaliteit (ook al gaat het de goede kant op).

Dan nog even over de kans van slagen als je dit ombouwt tot een passende beoordeling:

- Ik weet niet of je gewoon kan zeggen 'het is maar een kleine toename, doet dus niks'. Die KDW is er niet voor niks. Wanneer zou het dan wel wat doen met de ISHD? Waar zit de grens in dit specifieke geval?
- Toekomstige maatregelen worden meegenomen in de PB. Dat mag niet.
- De vraag waarom de kleine toename op die 4 hexagonen de instandhoudignsdoelstelling van herstellend hoogveen niet schaden is niet echt goed beantwoord.
- Ik vraag me af wat de kwaliteit is van het habitattype in die 4 hexagonen in de huidige situatie.

Intern zijn we ook nog wat aan het stoeien met PB's. We zijn gestrand bij o.a. de volgende vragen:

- Wanneer kan je nog wel een PB uitvoeren, alleen voor tijdelijke projecten? (of dat zelfs niet)
- Op basis waarvan bepaal je precies of de ISHD goed is (vraag voor hidde/Sipke)
- Toename kan mogelijk alleen zodra ISHD is gehaald / zeker is dat (beheer)maatregelen effect hebben gehad. Als dat niet bekend is, dan kan een stikstof effect (hoe klein dan ook) niet weggeschreven worden. Het kan namelijk blijken dat dit mogelijk de enige mitigerende maatregel is om de ISHD alsnog te halen.

Date : 7-10-2021 10:52:58
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : [redacted]@drenthe.nl
Cc : "[redacted]@drenthe.nl, "Arnout Venekamp"[redacted]@drenthe.nl
Subject : Festival Pauperparadijs
Attachment : Gebruiksfase Het Pauperparadijs 30082021.pdf;

Hallo [redacted]

Hierbij een recente AERIUS berekening van het project Pauperparadijs 2022 ten behoeve van het concreet maken van stikstofproblematiek. Het is een projecteffectberekening wat aangeeft dat er depositie vanuit het project plaatsvind op Natura 2000. Dit is moeilijk oplosbaar. Hierover zijn we nog in gesprek met de initiatiefnemers.

Ik wil wel dat deze berekening binnenshuis blijft. Ik heb het delen van de berekening niet kortgesloten met Het Pauperparadijs en is vooralsnog niet voor de buitenwacht.

[redacted]

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NOx).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Rho Adviseurs	-, - Veenhuizen

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Het Pauperparadijs	Ra3vkSyRK9iW

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
30 augustus 2021, 15:17	2022	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	127,16 kg/j
NH3	1,31 kg/j

Resultaten

Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied	Bijdrage
Fochteloërveen	0,03

Toelichting

Gebruiksfase Pauperparadijs

Locatie
Situatie 1

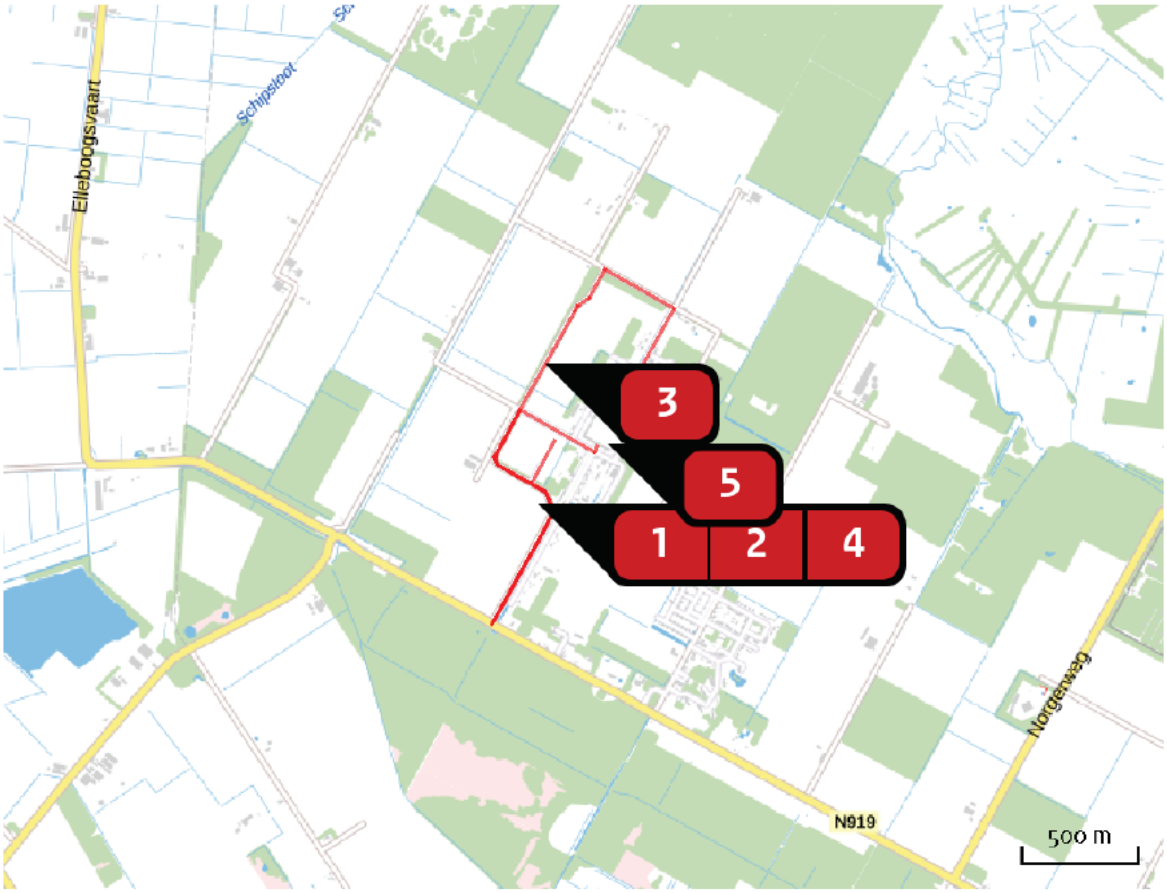

Emissie
Situatie 1

Bron Sector			Emissie NH3	Emissie NOx
1		Bezoekers - grote parkeerterrein Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	7,06 kg/j
2		Bezoekers - berm Laan Weldadigheid Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	1,08 kg/j
3		Personeel - terrein IND Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	3,84 kg/j
4		Leveranciers en logistiek Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j
5		Aggregaat Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie	< 1 kg/j	115,14 kg/j

Resultaten stikstof gevoelige Natura 2000 gebieden (mol/ha/j)

Natuurgebied	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
Fochteloërveen	0,03	
Norgerholt	0,01	

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Resultaten per habitattype (mol/ha/j)

voor de 10 stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden met het hoogste resultaat

Fochteloërveen

Habitattype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H7120ah Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	0,03	
ZGH7120ah Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	0,02	

Norgerholt

Habitattype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H9120 Beuken-eikenbossen met hulst	0,01	

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Emissie (per bron)

Situatie 1

Naam	Bezoekers - grote parkeerterrein
Locatie (X,Y)	222025, 561635
NOx	7,06 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	32.400,0 / jaar	NOx	7,06 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Bezoekers - berm Laan Weldadigheid
Locatie (X,Y)	222055, 561736
NOx	1,08 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	3.996,0 / jaar	NOx	1,08 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Personeel - terrein IND
Locatie (X,Y)	222031, 562351
NOx	3,84 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	5.916,0 / jaar	NOx	3,84 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

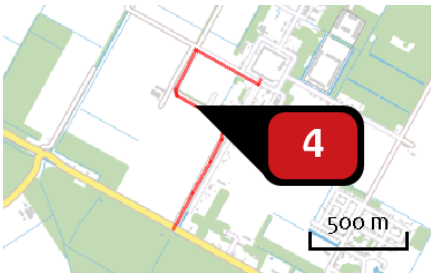

Naam	Leveranciers en logistiek
Locatie (X,Y)	221916, 561862
NOx	< 1 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	116,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

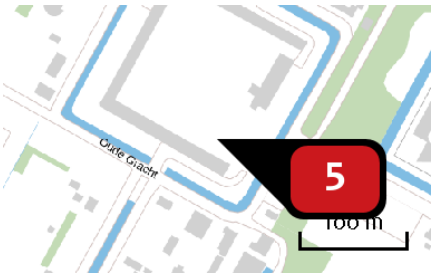

Naam	Aggregaat
Locatie (X,Y)	222301, 562004
NOx	115,14 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Stationair bedrijf (uren/j)	Cilinder inhoud (l)	Stof	Emissie
STAGE IIIa, 75 <= kW < 130, bouwjaar 2007 (Diesel)	Aggregaat podiumtechniek	6.825	0	0,0	NOx	115,14 kg/j
					NH3	< 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2020_20210525_2040287d5b
Database	versie 2020_20210713_c09c249ebe

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2020

Date : 4-3-2022 9:55:28
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : [redacted]@drenthe.nl
Subject : FW: Fochteloërveen- vth
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image006.jpg;

Hallo [redacted]

Ik denk dat jij hier ook bij betrokken bent, maar zie je niet terug in de mailwisseling. Vandaar dat ik het je even doorstuur.

[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 3 maart 2022 14:55
Aan: Jeroen de Boer [redacted]@drenthe.nl>; Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Fochteloërveen- vth

Hoi Jeroen en anderen,

Dat lijkt me een prima voorstel.

We hebben op korte termijn een aantal momenten geprikt om het onderzoek over de ganzen door te spreken.
Het gaat om de volgende momenten:

- Maandag 7 maart 14:00- 15:30: intern ambtelijk overleg over het onderzoeksrapport (opstellers van het rapport zijn hierbij aanwezig).
- Donderdag 10 maart om 10:00 uur: overleg gepland met gemeenteambtenaren
- Maandag 14 maart 15:00- 16:30 uur: intern ambtelijk overleg over het onderzoeksrapport (opstellers van het rapport zijn hierbij aanwezig).

Het zou mooi zijn als de nieuwe gebiedscoördinator bij één of meerdere van deze bijeenkomsten kan aansluiten.

Groet [redacted]

Van: Jeroen de Boer <[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 3 maart 2022 12:26
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; Arnout Venekamp <[redacted]@drenthe.nl>; Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Fochteloërveen- vth

Dag [redacted]

Even afgestemd. Nu de gebiedsregisseurs aan het starten zijn is het een goed moment dat daar de regie komt te liggen. Ik begrijp van [redacted] dat hij begin volgende week helder heeft wie Fochteloërveen voor haar/zijn rekening neemt. Daar kan dan de regie en coördinatie plaatsvinden.

Ik weet niet wat opschalen precies inhoudt, maar het lijkt mij goed dat de gebiedsregisseur de persoon is waar we naartoe opschalen en dat deze ook alle betrokken partijen (dus niet alleen Natuurmonumenten en Noordenveld) het gevoel gaat geven dat alles bij elkaar wordt gebracht.

Is dat werkbaar voor nu?

Hartelijke groet,

Jeroen de Boer
Team Ruimte, Energie en Wonen
Teammanager

provincie Drenthe

+316 [redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 3 maart 2022 10:18
Aan: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; Jeroen de Boer <[redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Fochteloërveen- vth

Beste Arnout, Jordan, Jeroen,

Op dit moment spelen in het Fochteloërveen verschillende zaken waarbij vergunningverlening een belangrijke rol speelt:

- Stikstof/ gebiedsgerichte aanpak Fochteloërveen (opdracht [redacted])
- Ganzenfourageergebieden, irt o.a. woningbouw en zonneparken; (zie bijgaande opdracht die komende week wordt uitgezet) Zie ook de volgende discussie: LTO Noord: laat vogels niet op akkers rond het Fochteloërveen eten, maar in de natuur. 'Ganzen zorgen op landbouwgrond voor enorme schade en overlast' - Dagblad van het Noorden (dvhn.nl)

- Kadeherstel (Opgave Programma Natuur en LNV, uitvoering Natuurmonumenten): Kadeherstel Fochteloërveen | Natuurmonumenten; zie ook bijlage voor de inhoud.
- Pauperparadijs

Zowel vanuit natuurmonumenten, als gemeente Noordenveld, ontstaat het beeld dat we als Drenthe te weinig betrokken zijn, hierin te weinig het voortouw nemen. Zowel natuurmonumenten als gemeente Noordenveld, gaf bij mij vanochtend aan dat ze dit willen opschalen. Vandaar dat ik jullie bij deze al bericht.

Willen jullie aangeven hoe we hiermee om willen gaan? Wie zorgt intern voor de coördinatie over vragen omtrent vergunningverlening rond Fochteloërveen?

Alvast bedankt voor jullie reactie,

Met vriendelijke groet,

PNP
Noordwest Drenthe en Oude Diep

t. 06-
e. @drenthe.nl
.

provincie Drenthe

Date : 4-3-2022 9:54:16
From : [redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Subject : FW: Fochteloërveen- vth
Attachment : image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image006.png;image007.jpg;

Hallo heren,

TKN, bericht over samenkomst van verschillende onderwerpen om het Fochtelooerveen, waar ook de ganzenproblematiek speelt.

[redacted]

Van: Jeroen de Boer [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 3 maart 2022 12:26
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; Arnout Venekamp <[redacted]@drenthe.nl>; Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Fochteloërveen- vth

Dag [redacted]

Even afgestemd. Nu de gebiedsregisseurs aan het starten zijn is het een goed moment dat daar de regie komt te liggen. Ik begrijp van [redacted] dat hij begin volgende week helder heeft wie Fochteloërveen voor haar/zijn rekening neemt. Daar kan dan de regie en coördinatie plaatsvinden.

Ik weet niet wat opschalen precies inhoudt, maar het lijkt mij goed dat de gebiedsregisseur de persoon is waar we naartoe opschalen en dat deze ook alle betrokken partijen (dus niet alleen Natuurmonumenten en Noordenveld) het gevoel gaat geven dat alles bij elkaar wordt gebracht.

Is dat werkbaar voor nu?

Hartelijke groet,

Jeroen de Boer
Team Ruimte, Energie en Wonen
Teammanager

provincie Drenthe

+316 [redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 3 maart 2022 10:18
Aan: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; Jeroen de Boer [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Fochteloërveen- vth

Beste Arnout, Jordan, Jeroen,

Op dit moment spelen in het Fochteloërveen verschillende zaken waarbij vergunningverlening een belangrijke rol speelt:

- Stikstof/ gebiedsgerichte aanpak Fochteloërveen (opdracht [redacted])
- Ganzenfourageergebieden, irt o.a. woningbouw en zonneparken; (zie bijgaande opdracht die komende week wordt uitgezet) Zie ook de volgende discussie: LTO Noord: laat vogels niet op akkers rond het Fochteloërveen eten, maar in de natuur. 'Ganzen zorgen op landbouwgrond voor enorme schade en overlast' - Dagblad van het Noorden (dvhn.nl)
- Kadeherstel (Opgave Programma Natuur en LNV, uitvoering Natuurmonumenten): Kadeherstel Fochteloërveen | Natuurmonumenten; zie ook bijlage voor de inhoud.
- Pauperparadijs

Zowel vanuit natuurmonumenten, als gemeente Noordenveld, ontstaat het beeld dat we als Drenthe te weinig betrokken zijn, hierin te weinig het voortouw nemen.
Zowel natuurmonumenten als gemeente Noordenveld, gaf bij mij vanochtend aan dat ze dit willen opschalen. Vandaar dat ik jullie bij deze al bericht.

Willen jullie aangeven hoe we hiermee om willen gaan? Wie zorgt intern voor de coördinatie over vragen omtrent vergunningverlening rond Fochteloërveen?

Alvast bedankt voor jullie reactie,

Met vriendelijke groet,

[redacted] *PNP*
Noordwest Drenthe en Oude Diep

t. 06-[redacted]
e. [redacted]@drenthe.nl
[redacted]

provincie Drenthe

Date : 4-3-2022 9:57:13
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : FW: Fochteloërveen- vth
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image006.jpg;

En nog 1. Als je hier tussen wilt zitten moet je even aangeven dat je onderdeel uitmaakt van de groep en ook in cc mee wilt worden genomen.

[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: vrijdag 4 maart 2022 09:48
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; Jeroen de Boer [redacted]@drenthe.nl>; Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Fochteloërveen- vth

Beste mensen,
Begrijp ik nu dat de beoogd gebiedsregisseur ook het inhoudelijke vraagstuk foerargeergebieden erbij moet pakken? Is dat wel verstandig? Daar zou toch iemand op worden gezet?
[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 3 maart 2022 14:55
Aan: Jeroen de Boer [redacted]@drenthe.nl>; Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Fochteloërveen- vth

Hoi Jeroen en anderen,

Dat lijkt me een prima voorstel.

We hebben op korte termijn een aantal momenten geprikt om het onderzoek over de ganzen door te spreken.
Het gaat om de volgende momenten:

- Maandag 7 maart 14:00- 15:30: intern ambtelijk overleg over het onderzoeksrapport (opstellers van het rapport zijn hierbij aanwezig).
- Donderdag 10 maart om 10:00 uur: overleg gepland met gemeenteambtenaren
- Maandag 14 maart 15:00- 16:30 uur: intern ambtelijk overleg over het onderzoeksrapport (opstellers van het rapport zijn hierbij aanwezig).

Het zou mooi zijn als de nieuwe gebiedscoördinator bij één of meerdere van deze bijeenkomsten kan aansluiten.

Groet[redacted]

Van: Jeroen de Boer [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 3 maart 2022 12:26
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Fochteloërveen- vth

Dag[redacted] ,

Even afgestemd. Nu de gebiedsregisseurs aan het starten zijn is het een goed moment dat daar de regie komt te liggen. Ik begrijp van[redacted] dat hij begin volgende week helder heeft wie Fochteloërveen voor haar/zijn rekening neemt. Daar kan dan de regie en coördinatie plaatsvinden.

Ik weet niet wat opschalen precies inhoudt, maar het lijkt mij goed dat de gebiedsregisseur de persoon is waar we naartoe opschalen en dat deze ook alle betrokken partijen (dus niet alleen Natuurmonumenten en Noordenveld) het gevoel gaat geven dat alles bij elkaar wordt gebracht.

Is dat werkbaar voor nu?

Hartelijke groet,

Jeroen de Boer
Team Ruimte, Energie en Wonen
Teammanager

provincie Drenthe

+316[redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 3 maart 2022 10:18
Aan: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; Jeroen de Boer [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>

[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Fochteloërveen- vth

Beste Arnout, Jordan, Jeroen,

Op dit moment spelen in het Fochteloërveen verschillende zaken waarbij vergunningverlening een belangrijke rol speelt:

- Stikstof/ gebiedsgerichte aanpak Fochteloërveen (opdracht [redacted])
- Ganzenfourageergebieden, irt o.a. woningbouw en zonneparken; (zie bijgaande opdracht die komende week wordt uitgezet) Zie ook de volgende discussie: LTO Noord: laat vogels niet op akkers rond het Fochteloërveen eten, maar in de natuur. 'Ganzen zorgen op landbouwgrond voor enorme schade en overlast' - Dagblad van het Noorden (dvhn.nl)
- Kadeherstel (Opgave Programma Natuur en LNV, uitvoering Natuurmonumenten): Kadeherstel Fochteloërveen | Natuurmonumenten; zie ook bijlage voor de inhoud.
- Pauperparadijs

Zowel vanuit natuurmonumenten, als gemeente Noordenveld, ontstaat het beeld dat we als Drenthe te weinig betrokken zijn, hierin te weinig het voortouw nemen.
Zowel natuurmonumenten als gemeente Noordenveld, gaf bij mij vanochtend aan dat ze dit willen opschalen. Vandaar dat ik jullie bij deze al bericht.

Willen jullie aangeven hoe we hiermee om willen gaan? Wie zorgt intern voor de coördinatie over vragen omtrent vergunningverlening rond Fochteloërveen?

Alvast bedankt voor jullie reactie,

Met vriendelijke groet,

[redacted] *PNP*
Noordwest Drenthe en Oude Diep

t. 06-[redacted]
e. [redacted]@drenthe.nl
[redacted].

provincie Drenthe

Date : 4-4-2022 11:46:27
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl
Cc : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : FW: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022
Attachment : Voortoets Pauperparadijs maart 2022.docx;AERIUS_Pauperparadijs 2023.pdf;A&W- notitie 20-14 Pauperparadijs Concept V2.pdf;image081886.png;image218686.png;image682872.png;image599205.png;image419011.png;

Hallo [redacted]

Woensdag kijkt [redacted] mee. Ik heb ook tijd ingepland op woensdag voor het bekijken van deze stukken. Wil jij hier ook nog kritisch op meekijken? Dan brengen we woensdag onze bevindingen samen en kijk ik dan of intern overleg nog nodig is.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl' [redacted]@hetpauperparadijs.nl> [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl> [redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: vrijdag 25 maart 2022 11:06
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl' [redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@rho.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Hallo allen,

Hierbij een kort gespreksverslag van ons overleg van vanochtend.

We zien elkaar weer 20 april.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team vergunningen, toezicht en handhaving

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Pauperparadijs

Voortoets Natura 2000

identificatie

projectnummer:

projectleider:

auteur(s):

planstatus

datum:

maart 2022

opdrachtgever:

Inhoud

1. Inleiding **4**
- 1.1. Aanleiding 4
- 1.2. Voortoets of passende beoordeling? 5
- 1.3. Doel voortoets 5

2. Juridisch kader **7**
- 2.1. Vogel- en Habitatrichtlijn 7
- 2.2. Wet natuurbescherming 7
- 2.3. Wet stikstofreductie en natuurverbetering 9

3. Stikstofberekening **1**
- 3.1. Invoer AERIUS Calculator 1
- 3.2. Resultaten AERIUS Calculator 2

4. Effectenbeschrijving en – beoordeling **4**
- 4.1. Inleiding 4
- 4.2. Instandhoudingsdoelen Fochteloërveen 4
- 4.3. Bevindingen beheerplan en gebiedsanalyse 5
  - Verspreiding in het Natura 2000-gebied 6
  - Ecologische vereisten 6
  - Huidige kwaliteit 7
  - Maatregelen beheerplan 7
- 4.4. Effecten van zeer kleine tijdelijke deposities algemeen 9
- 4.5. Effect van het Pauperparadijs 9
  - 4.5.1. Gevolgen voor H7120 Herstellend hoogveen 9
  - 4.5.2. Gevolgen voor soorten 10
  - Paapje 10
  - Roodborsttapuit 11
  - Conclusies t.a.v. soorten 11
- 4.6. Cumulatie 11

5. Conclusies **12**

Bijlagen:

1 Bronnen

1. Inleiding

1.1. **Aanleiding**

In Veenhuizen, gemeente Noordenveld (provincie Drenthe) worden in de zomer van 2023 en 2024 nieuwe voorstellingen opgevoerd van Het Pauperparadijs. Dit evenement vindt plaats op de binnenplaats van het Gevangenismuseum aan de Oude Gracht te Veenhuizen en er zullen in dit kader gedurende in de maanden juni, juli en augustus 2020 maximaal 58 voorstellingen plaatsvinden. Met de aanlegfase (op- en afbouw) en gebruiksfase gaan verkeersbewegingen en de inzet van materieel gepaard. Figuur 1 geeft de globale ligging van het terrein weer.

Figuur 1.1 Ligging projectgebied (rood) t.o.v. Natura 2000 (groen)

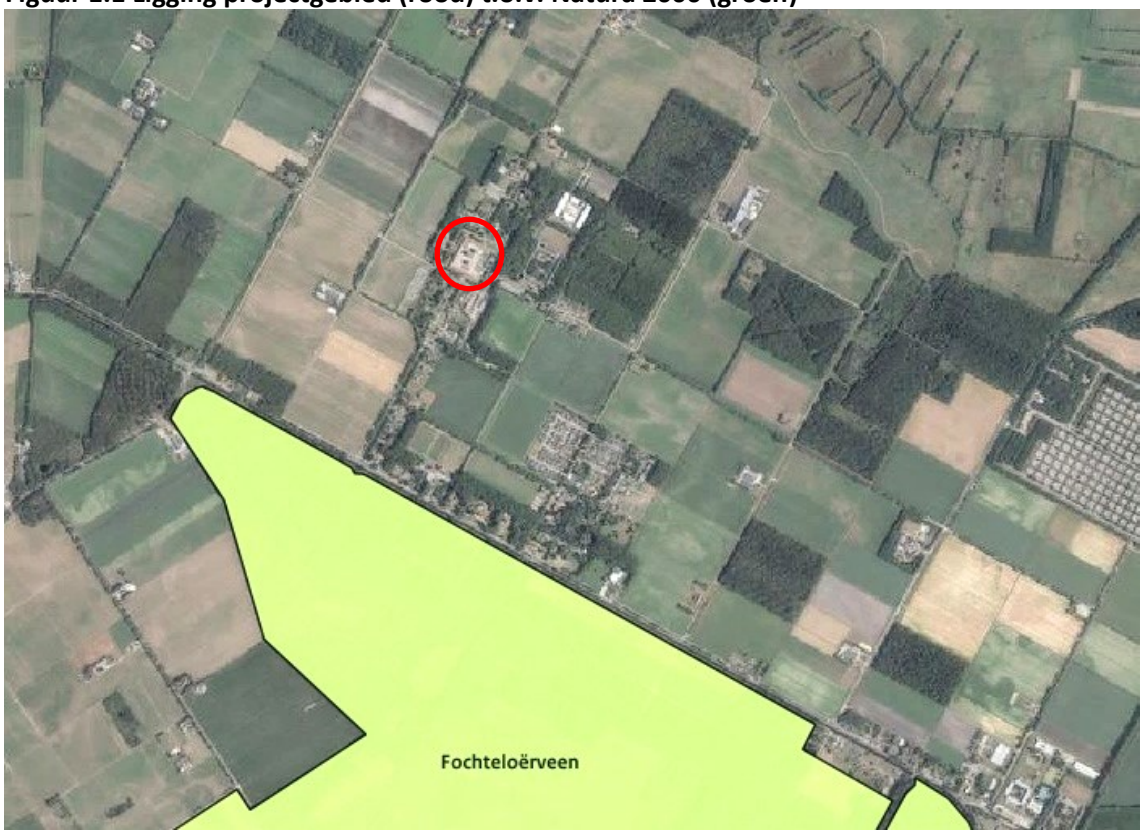

Om het evenement plaats te laten vinden wordt de binnenplaats gebruikt als evenementterrein. Dit leidt tot een tijdelijke verkeerstoename. Verder worden tijdens het evenement en de op- en afbouw machines ingezet. Deze verkeerstoename en materieelinzet zullen leiden tot een toename van stikstofemissies vanuit het gebied.
De locatie ligt op ruim 800 m afstand van het Natura 2000-gebied Fochteloërveen (zie figuur 1). Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2021) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke extra depositie op qua stikstof “overbelaste” habitats in Natura 2000. Significante effecten op

Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat minimaal een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.

1.2. Voortoets of passende beoordeling?

De *Handreiking Voortoets Stikstof* (BIJ12, februari 2021) omschrijft het verschil tussen en voortoets en een passende beoordeling als volgt:

"Om invulling te geven aan een voortoets, kunnen naast de AERIUS-berekening aanvullende, objectieve gegevens gebruikt worden, zoals gegevens en conclusies uit beheerplannen en de daarin opgenomen gebiedsanalyses, kennisdocumenten voor Natura 2000, zoals profielendocumenten, herstelstrategieën, etc. Ook soortgegevens, bijvoorbeeld over trends in het voorkomen van vogelsoorten, verspreidingsgegevens, e.d. voor zover die algemeen beschikbaar en wetenschappelijk onomstreden zijn, kunnen worden benut."

"In een Voortoets is geen plaats voor:

- *Het betrekken van maatregelen waarvan de voordelen niet vaststaan ten tijde van de Voortoets, dat wil zeggen het effect van herstelmaatregelen, voor zover nog niet aantoonbaar opgetreden in de huidige situatie en voor zover het effect niet vaststaat voor de duur van het plan of project; en het toekomstig effect van bronmaatregelen ter vermindering van stikstofdepositie of een veronderstelde autonome daling;*
- *Het betrekken van mitigerende maatregelen, waaronder extern salderen.*
- *Het uitvoeren van een expertbeoordeling over het voorkomen van habitattypen of soorten in een Natura 2000-gebied, de kwaliteit van habitattypen of de staat van instandhouding van habitattypen of soorten voor zover die beoordeling méér behelst dan een oordeel op basis van enkel objectieve gegevens. "*

In de voorliggende voortoets is uitsluitend gebaseerd op objectieve, openbare en onomstreden gegevens en bronnen .

1.3. Doel voortoets

De voorliggende voortoets richt zich uitsluitend op de effecten van stikstof. In dit kader wordt onderzocht of de berekende depositietoenames kunnen leiden tot significante gevolgen voor het Natura 2000-gebied Fochteloërveen, gelet op de instandhoudingsdoelen die voor dit gebied gelden.
In 2014 werd reeds geoordeeld dat het uitgesloten is dat negatieve effecten optreden op de omliggende Natura 2000-gebieden en de aangewezen natuurwaarden daarvan. De redenen hiervoor waren en zijn de relatief grote afstand tot het projectgebied, het gebruik van het (tussenliggende) gebied en de beperkte aard en omvang van het beoogde initiatief. Ten aanzien van de meeste aspecten is die beoordeling voor de plannen van 2020 nog actueel[1]. Mogelijke uitzondering hierop is het thema stikstofdepositie.

Als bijlage toevoegen:

- Parkeerplan voor Het Pauperparadijs 2020 (versie 19 februari 2020)
- Vries, E.W. de, 2020. Actualisatie van ecologische beoordeling van het theaterstuk 'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen. A&W-notitie 20-014. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden

[1] Vries, E.W. de, 2020. Actualisatie van ecologische beoordeling van het theaterstuk 'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen. A&W-notitie 20-014. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden

2. Juridisch kader

2.1. Vogel- en Habitatrichtlijn

Op Europees niveau bestaan twee richtlijnen die bepalend zijn voor het natuurbeleid in de verschillende lidstaten: de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De Vogelrichtlijn is opgesteld in 1979 en heeft als doelstellingen:

- beschermen van alle in het wild levende vogels en hun leefgebieden; extra bescherming trekvogels en bedreigde vogelsoorten door aanwijzing Speciale Beschermingszones (SBZ's);
- opstellen beheersmaatregelen om de SBZ's in gunstige staat van instandhouding te houden of te brengen (instandhoudingsdoelen);
- passende beoordeling van gevolgen van plannen of projecten, rekening houdend met de instandhoudingsdoelen.

De Habitatrichtlijn is in 1992 opgesteld ter bevordering van de biodiversiteit in Europa. De doelstellingen van de Habitatrichtlijn luiden:

- bescherming biodiversiteit door Speciale Beschermingszones (SBZ's) aan te wijzen voor bedreigde planten en dieren (behalve vogels) en hun leefgebieden;
- opstellen beheersmaatregelen om de SBZ's in gunstige staat van instandhouding te houden of te brengen (instandhoudingsdoelen);
- passende beoordeling van gevolgen van plannen of projecten, rekening houdend met de instandhoudingsdoelen.

2.2. Wet natuurbescherming

In Nederland hebben diverse natuurgebieden een beschermde status onder de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). Daarbij zijn twee soorten beschermingen te onderscheiden:

- Natura 2000-gebieden;
- Bijzondere nationale natuurgebieden.

Natura 2000-gebieden
Natura 2000 richt zich op het behoud en de ontwikkeling van natuurgebieden in heel Europa. Natura 2000 is de overkoepelende naam voor gebieden die worden beschermd vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Volgens deze Europese richtlijnen moeten lidstaten specifieke diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving (habitat) beschermen om de biodiversiteit te behouden. Voor Nederland gaat het om ruim 160 gebieden. Alle Natura 2000-gebieden liggen binnen het Nationaal Natuurnetwerk. In het aanwijzingsbesluit staat welke doelen Nederland nastreeft voor een bepaald gebied, bijvoorbeeld welke planten en dieren bescherming verdienen. Vervolgens komt er in nauw overleg met betrokken partijen een beheerplan, waarin onder andere staat beschreven welke maatregelen nodig zijn om de doelen te behalen.

Bijzondere nationale natuurgebieden
De Minister van Economische Zaken (EZ) kan buiten de gebieden die deel uitmaken van het Europese netwerk van natuurgebieden Natura 2000, ook bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen wanneer deze zijn opgenomen op een lijst als bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de Habitatrichtlijn of onderwerp

zijn van een procedure als bedoeld in artikel 5 van de Habitatrichtlijn. De beschermende werking die geldt voor gebieden die behoren tot Natura 2000, geldt in dat geval ook voor het bijzondere nationaal natuurgebied.

Wettelijk kader
De Wnb
- verankert de Europese gebiedsbescherming van Natura 2000, bestaande uit Speciale Beschermingszones (SBZ's) op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, in de Nederlandse wetgeving;
- vormt de wettelijke basis voor de aanwijzingsbesluiten met instandhoudingsdoelstellingen;
- legt de rol van bevoegd gezag voor verlening van vergunningen meestal bij de provincies.

Voor Natura 2000-gebieden gelden onder meer de volgende verplichtingen.
- De overheid dient ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in de speciale beschermingszones niet verslechtert. Tevens mag er geen verstoring optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.
- Voor elk plan of project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo'n gebied, wordt een passende beoordeling gemaakt van de gevolgen voor het gebied. Bevoegde nationale instanties geven slechts toestemming voor het plan of project nadat zij de zekerheid hebben verkregen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast.
- Als een plan of project om dwingende reden van groot openbaar belang toch moet worden gerealiseerd, terwijl significant negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, moeten alle nodige compenserende maatregelen worden genomen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Europees ecologisch netwerk (Natura 2000) bewaard blijft.

In artikel 2.,7, eerste lid, van de Wnb is de habitattoets voor het vaststellen van een bestemmingsplan neergelegd. Artikel 2.7, eerste lid, van de Wnb luidt als volgt: " Een bestuursorgaan stelt een plan dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, uitsluitend vast indien is voldaan aan artikel 2.8, met uitzondering van het negende lid.

Artikel 2.8 van de Wnb luidt als volgt:
1. Voor een plan als bedoeld in artikel 2.7, eerste lid, of een project als bedoeld in artikel 2.7, derde lid, onderdeel a, maakt het bestuursorgaan, onderscheidenlijk de aanvrager van de vergunning, een passende beoordeling van de gevolgen voor het Natura 2000-gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied.
2. In afwijking van het eerste lid hoeft geen passende beoordeling te worden gemaakt, ingeval het plan of het project een herhaling of voortzetting is van een ander plan, onderscheidenlijk project, of deel uitmaakt van een ander plan, voor zover voor dat andere plan of project een passende beoordeling is gemaakt en een nieuwe passende beoordeling redelijkerwijs geen nieuwe gegevens en inzichten kan opleveren over de significante gevolgen van dat plan of project.
3. Het bestuursorgaan stelt het plan uitsluitend vast, en gedeputeerde staten verlenen voor het project, bedoeld in het eerste lid, uitsluitend een vergunning, indien uit de passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het plan, onderscheidenlijk het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten.
4. In afwijking van het derde lid kan, ondanks het feit dat uit de passende beoordeling de vereiste zekerheid niet is verkregen, het plan worden vastgesteld, onderscheidenlijk de vergunning worden verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
    a. er zijn geen alternatieve oplossingen;
    b. het plan, onderscheidenlijk het project, bedoeld in het eerste lid, is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en

   c. de nodige compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft.
5. Ingeval het plan, onderscheidenlijk het project, bedoeld in het eerste lid, significante gevolgen kan hebben voor een prioritair type natuurlijke habitat of een prioritaire soort in een Natura 2000-gebied, geldt, in afwijking van het vierde lid, onderdeel b, de voorwaarde dat het plan, onderscheidenlijk het project nodig is vanwege:
   a. argumenten die verband houden met de menselijke gezondheid, de openbare veiligheid of met voor het milieu wezenlijk gunstige effecten, of
   b. andere dwingende redenen van openbaar belang, na advies van de Europese Commissie.
6. Een advies van de Europese Commissie als bedoeld in het vijfde lid, onderdeel b, wordt door de Minister gevraagd. Het bestuursorgaan, onderscheidenlijk gedeputeerde staten doen daartoe een verzoek aan de Minister.
7. Compenserende maatregelen als bedoeld in het vierde lid, onderdeel c, maken onderdeel uit van het plan, onderscheidenlijk de verplichting om deze maatregelen te treffen maakt onderdeel uit van de vergunning voor het project, bedoeld in het eerste lid. Het bestuursorgaan dat het plan vaststelt meldt, onderscheidenlijk gedeputeerde staten melden de compenserende maatregelen aan Onze Minister, die de Europese Commissie van de maatregelen op de hoogte stelt.
8. Ingeval een compenserende maatregel voorziet in de ontwikkeling of verbetering van leefgebieden voor vogels, natuurlijke habitats of habitats voor soorten buiten een Natura 2000-gebied, draagt Onze Minister ervoor zorg dat deze leefgebieden of habitats een Natura 2000-gebied, of een onderdeel van een Natura 2000-gebied worden.

Een passende beoordeling is verplicht als een plan, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor de betrokken Natura 2000-gebieden. Voor de inschatting van de effecten die een plan kan hebben, moet de significantie worden beoordeeld in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied, die voor kwalificerende soorten en habitats zijn geformuleerd. Als niet op grond van objectieve gegevens op voorhand significante gevolgen op een Natura 2000-gebied zijn uitgesloten, moet een passende beoordeling worden gemaakt. In de passende beoordeling worden de effecten op Natura 2000-gebieden nader onderzocht. Vervolgens kan een bestemmingsplan slechts worden vastgesteld indien is verzekerd dat ook bij een maximale invulling van het plan de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet worden aangetast.
Naast het soortenbeschermingsregime en gebiedsbeschermingsregime zijn in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming ook de bepalingen ter bescherming van houtopstanden verankerd. Onder houtopstand wordt verstaan: een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte grond beslaat van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

Artikel 4.1 geeft aan dat het verboden is om buiten de bebouwde kom een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten. Na het kappen van bos, bomen of houtopstanden geldt de herplantplicht. De nieuwe beplanting moet binnen 3 jaar na het kappen gerealiseerd zijn met dezelfde kwaliteit als het groen dat is gekapt.

2.3. **Wet stikstofreductie en natuurverbetering**

De Wet stikstofreductie en natuurverbetering (Wsn) is per 1 juli 2021 van kracht en regelt een vrijstelling van de vergunningplicht in artikel 2.7 lid 2 Wnb voor de aanlegfase van bouwwerkzaamheden. De vrijstelling is verder uitgewerkt in het Besluit stikstofreductie en natuurverbetering (Bsn). Eventuele stikstofeffecten van de aanlegfase behoeven daarom niet meer te worden berekend en beoordeeld. Deze vrijstelling geldt alleen voor de effecten als gevolg van stikstofdepositie en niet voor eventuele andere effecten als gevolg van aanlegwerkzaamheden op Natura-2000 gebieden, zoals verdroging, verstoring etc.

3. Stikstofberekening

3.1. Invoer AERIUS Calculator

Voor het berekenen van de stikstofdepositie als gevolg van het Pauperparadijs zijn de volgende gegevens ingevoerd in AERIUS Calculator.

Verkeersbewegingen
Op basis van gegevens van eerdere edities van het evenement en verwachte bezoekersaantallen, is het verwachte aantal verkeersbewegingen van en naar het evenement bepaald. Deze verkeersbewegingen zijn onder te verdelen in logistieke verkeersstromen (lichte personenauto's/bestelbusjes en zwaar vrachtverkeer) en verkeersstromen van bezoekers (lichte personenauto's). In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de verkeersgeneratie voor, tijdens en na het evenement.

Tabel 3.1 Verkeersgeneratie Het Pauperparadijs in mvt/jaar (heen en terug)

Categorie	Licht	Zwaar	Omschrijving	Toelichting
Leveringen	116		Aanvoer catering	1 busje * 58 voorstellingen (incl. repetitie) * 2 (heen en terug)
		78	Aan- en afvoer t.b.v. op- en afbouw	Detailgegevens initiatiefnemer
Personeel	240		Woon-werkverkeer werknemers op- en afbouw	6 auto's * 20 werkdagen * 2 (heen en terug)
	5.916		Woon-werkverkeer personeel (parkeerterrein IND)	51 auto's * 58 voorstellingen (incl. repetitie) * 2 (heen en terug)
Bezoekers	36.072		Parkeren parkeerterrein Gevangenismuseum	334 parkeerplaatsen * 54 voorstellingen (excl. repetitie) * 2 (heen en terug)
	324		Parkeren terrein Bitter en Zoet (overloopterrein)	3 parkeerplaatsen * 54 voorstellingen (excl. repetitie) * 2 (heen en terug)

Bovenstaande getallen worden hieronder toegelicht.

<u>Leveringen</u>
Inclusief repetities wordt de voorstelling 58 keer opgevoerd. De aan- en afvoer van catering vindt elke dag 1 keer plaats en zorgt voor 116 lichte verkeersbewegingen (bestelbusjes). Het aan- en afvoeren van decorstukken, locatievoorzieningen, licht en geluid, containerwanden, afval en diesel t.b.v. de aggregaten zorgt in totaal voor 78 vrachtwagenbewegingen (heen en terug). De leveringen worden gedaan bij de ingang van het Gevangenismuseum en dit verkeer wikkelt af over de Oude Gracht, Haulerweg en Laan van Weldadigheid. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat dit verkeer op in het heersend verkeersbeeld. Dit betreft het moment waarop het aan- en afrijdende verkeer zich door zijn snelheid en rij- en stopgedrag nog niet, dan wel niet meer onderscheidt van het overige verkeer dat zich op de betrokken weg bevindt. Op grond van jurisprudentie worden de gevolgen voor het milieu van het af- en aanrijdend verkeer niet meer aan het in werking zijn van de inrichting toegerekend wanneer dit verkeer kan worden geacht te zijn opgenomen in het heersende verkeersbeeld.

Personeel

Bij de op- en afbouw van het evenemententerrein en de uitvoering van de voorstellingen zijn werknemers betrokken. Het woon-werkverkeer van dit personeel zorgt voor verkeersbewegingen. Het op- en afbouwen duurt ongeveer 20 dagen, 6 personenauto's rijden dan iedere dag heen en terug. Dit zorgt voor 240 lichte verkeersbewegingen. Verder zijn bij iedere voorstelling circa 51 werknemers betrokken. Uitgaande van 58 voorstellingen (inclusief repetities) zorgen zij voor 5.916 lichte verkeersbewegingen. Personeel parkeert op het parkeerterrein van IND, de aanrijroute is vanaf de provinciale weg N919 via de Laan van Weldadigheid, Eikenlaan en Hospitaallaan. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat dit verkeer op in het heersend verkeersbeeld.

Bezoekers

In het Parkeerplan voor Het Pauperparadijs 2020 (versie 19 februari 2020) is berekend dat de 1.132 bezoekers per voorstelling met circa 337 personenauto's naar de voorstellingen komen. Zij parkeren op het parkeerterreinen van het Gevangenismuseum, in de berm van de Laan Weldadigheid. In de stikstofberekening is er van uitgegaan dat de inzet van eventuele overloopterreinen niet nodig is. De aanrijroutes verschillen per parkeerterrein en zijn tevens terug te vinden in het Parkeerplan. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat het verkeer op in het heersend verkeersbeeld.

Parkeren

Aangenomen wordt dat het verkeer gemiddeld 2 x 75 meter over het parkeerterrein rijdt. Voor het bepalen van de vrijkomende emissievracht wordt aangesloten bij de emissiefactoren van het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat. Daarbij wordt uitgegaan van een gemiddelde rijsnelheid van maximaal 15 km/uur (wegtype: 'stad stagnerend'). De waarden uit de laatste kolom in onderstaande tabel zijn ingevoerd als vlakbron.

Tabel 2 Emissies parkeren

Emissiebron	Vervoersbewegingen [aantal/jaar]	Rijafstand per voertuig [m]	Emissiefactor (g NOx/km)	Emissievracht [kg/jaar]
Personenauto's	32.400	150	0,360	**1,7**

Overig

Voor, tijdens en na het evenement is sprake van materieelinzet (heftrucks). Daarbij zal uitsluitend gebruik worden gemaakt van elektrisch materieel, zodat er geen sprake zal zijn van stikstofemissies.

Bij de berekeningen is het rekenjaar 2023 gehanteerd.

3.2. Resultaten AERIUS Calculator

Uit de stikstofberekening met AERIUS Calculator blijkt een stikstofdepositie van 0,01 mol/ha/jr op 0,94 ha van het overbelaste stikstofgevoelig habitat H7120 - Herstellende hoogvenen (zie figuur 2). Dit habitat kent een kritische depositiewaarde van 500 mol/ha/jr terwijl de laagste achtergronddepositie in het effectgebied volgens AERIUS Calculator 1506,25 mol/ha/jr bedraagt. De vraag die vervolgens beantwoord moet worden is of deze tijdelijke depositietoename kan leiden tot significant negatieve effecten op het betreffende habitat.

Figuur 3.1 Effectgebied stikstofdepositie (paarse hexagonen) op H7120ah (blauw)

4. Effectenbeschrijving en – beoordeling

4.1. Inleiding

In deze paragraaf wordt voor het betreffende habitattype H7120ah beoordeeld of met zekerheid kan worden uitgesloten dat de toename van de stikstofdepositie leidt tot significante – negatieve - effecten voor Natura 2000 (Wnb, art. 2.7 lid 2).
Hierbij zijn achtereenvolgens de volgende analyses uitgevoerd:

- Beoordeling gebiedsanalyse en beheerplan over staat van instandhouding en stikstof als knelpunt bij het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen van het Fochteloërveen. Hierbij zijn ook generieke maatregelen die zijn opgenomen in het beheerplan mee beschouwd, voor zover dit geen PAS-maatregelen zijn.
- Algemene beoordeling; wat zijn de effecten van zeer kleine tijdelijke stikstofdeposities op habitats en soorten in het algemeen?
- Beoordeling in het veld: wat is de huidige verspreiding en kwaliteit van habitattypen. Op 18 maart 2020, is daarvoor een veldbezoek aan het gebied afgelegd door een ecoloog van Rho en de ecoloog van terreinbeheerder Staatsbosbeheer, waarbij relevante informatie over het habitattype is verzameld.
- Finale beoordeling: leidt de berekende tijdelijke toename van de stikstofdepositie tot significante – negatieve - effecten op Natura 2000?

4.2. Instandhoudingsdoelen Fochteloërveen

Tabel 4.1 Instandhoudingsdoelen Fochteloërveen (bron: https://www.natura2000.nl/gebieden/friesland/fochteloerveen/fochteloerveen-doelstelling)

	doelst. opp.vl.	doelst. kwal.	doelst. pop.	draagkracht aantal vogels
Habitattypen				
H2320 - Binnenlandse kraaiheibegroeiingen	=	=		
H4030 - Droge heiden	=	=		
H7120 - Herstellende hoogvenen	> (<)	>		
H4010A - Vochtige heiden	>	=		
H7110A - Actieve hoogvenen	>	>		
Habitatsoorten				
H1042 - Gevlekte witsnuitlibel	=	=	=	
Broedvogels				
A008 - Geoorde fuut	=	=	13 pr	
A119 - Porseleinhoen	=	=	20 pr	

	doelst. opp.vl.	doelst. kwal.	doelst. pop.	draagkracht aantal vogels
A275 - Paapje	=	=	60 pr	
A276 - Roodborsttapuit	=	=	65 pr	
Niet-broedvogels				
A037 - Kleine zwaan	=	=		90
A038 - Wilde zwaan	=	=		100
A702 - Toendrarietgans	=	=		11.100
A041 - Kolgans	=	=		2.300
A052 - Wintertaling	=	=		600
A056 - Slobeend	=	=		40

Legenda	
=	Behoudsdoelstelling
>	Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
> (<)	uitbreiding oppervlakte, maar mag achteruit gaan ten gunste van andere in besluit met name genoemde waarde

Alle kwalificerende habitats uit bovenstaande tabel gelden als stikstofgevoelig en overbelast. Daarnaast gelden de leefgebieden van de kwalificerende soorten gevlekte witsnuitlibel, geoorde fuut, paapje en roodborsttapuit als stikstofgevoelig[2]. In het effectgebied uit figuur 2 zijn uit de periode 2010-2022 alleen waarnemingen bekend van paapje (2) en roodborsttapuit (84)[3].
In de onderstaande paragrafen worden de effecten van de extra stikstofdepositie beschreven voor H7120ah - Herstellende hoogvenen, actief hoogveen, paapje en roodborsttapuit. Het betreft de enige Natura 2000-doelhabitats/soorten voor het Fochteloërveen die binnen het effectgebied aanwezig zijn.

4.3. Bevindingen beheerplan en gebiedsanalyse

H7120 Herstellende hoogvenen
De habitattypen H7120 Herstellende hoogvenen en H7110A Actieve hoogvenen worden hier gezamenlijk beschreven. Deze habitattypen zijn in hoge mate vergelijkbaar qua landschapsecologische processen en problematiek. Bovendien mag het areaal H7120 Herstellende hoogvenen afnemen ten gunste van het habitattype H7110A Actieve hoogvenen.
Dit habitattype betreft hoogveenrestanten waar - in ieder geval ten dele - nog een veenpakket aanwezig is en hoogveenherstel gaande is of tenminste naar verwachting mogelijk is. Het type H7120 heeft betrekking op herstellende hoogvenen op landschapsschaal. Het omvat (een deel van) de volgende elementen: hoogveenbulten, hoogveenslenken en veenputten met veenmos, zure wateren, heidevegetaties, vergraste veenbodems, struwelen en bossen. Het doel van hoogveenherstel is te komen tot hoogveenkernen die met een goed functionerende acrotelm (bestaande uit veenmosbegroeiingen) een stabiele waterstand kunnen handhaven. Voorzover hiervan sprake is, voldoet het habitattype aan de definitie van het habitattype Actieve hoogvenen (H7110_A). 'Herstellende hoogvenen' is dus het enige habitattype waarvan het in principe steeds de bedoeling is dat het ten dele vervangen wordt door een andere habitattype, namelijk 'Actieve hoogvenen'.
Bij een goed functionerende acrotelm is er sprake van actieve hoogveenvorming. Actieve hoogveenvorming houdt in dat de door veenmossen gedomineerde vegetatie meer organisch materiaal vormt dan er wordt afgebroken. Het levende hoogveen houdt veel regenwater vast en in het natte, zure hoogveenmilieu verteren afgestorven plantendelen heel langzaam, waardoor ze zich ophopen. Het

[2] Gebiedsanalyse Pas Fochteloërveen, 2017
[3] www.waarneming.nl

systeem groeit dus omhoog en houdt als een spons water vast. Kenmerkend zijn dominantie van veenmossen, een microreliëf met tot circa 50 centimeter hoge bulten en slenken en permanent hoge waterstanden.
De instandhoudingsdoelstelling van het habitattype *H7120ah - Herstellende hoogvenen, actief hoogveen* in het Natura 2000- gebied Fochteloërveen is uitbreiding van de oppervlakte, maar het areaal mag achteruit gaan ten gunste van andere in het aanwijzingsbesluit met name genoemde waarden (in dit geval H7110A Actieve hoogvenen). Qua kwaliteit van het habitat geldt er een verbeteropgave.

Verspreiding in het Natura 2000-gebied

Op basis van het Beheerplan is in het Fochteloërveen 1488 hectare *Herstellende hoogvenen* aanwezig en 0,38 hectare *Actieve hoogvenen*. Verder is er een *Zoekgebied voor Herstellende hoogvenen* (ZgH7120) van ruim 100 hectare. De onduidelijkheid over het voorkomen van het habitattype in dit zoekgebied heeft te maken met het al dan niet aanwezig zijn van een veenbodem, in relatie met uitgevoerde plagwerkzaamheden en het verdwijnen van veen door mineralisatie van organisch materiaal (veen). Bij de effectbeschrijving wordt verder geen onderscheid gemaakt tussen het habitat en het zoekgebied, gezien dezelfde gevoeligheid voor abiotische factoren als stikstofdepositie.

Ecologische vereisten

Voor de ontwikkeling van hoogveen zijn hoge en constante grondwaterstanden nodig. De grondwaterstand dient gedurende een groot deel van het jaar aan of net onder maaiveld te staan. In de zomer dient de grondwaterstand niet verder weg te zakken dan circa 30 centimeter. De compartimentering en andere hydrologische herstelmaatregelen hebben tot verbetering geleid in het centrale deel van het veen, maar vooral in een brede randzone en in de omgeving van de Schaapshokwijk is nog steeds sprake van grote schommelingen. Voor een uitbreiding van hoogveenvegetaties is een stabielere waterstand gewenst waarbij de stijghoogte van het diepere grondwater tot aan de veenbodem reikt.
Tabel 4.2 geeft de abiotische randvoorwaarden voor dit habitattype, conform het profieldocument van het ministerie van LNV

Tabel 4.2 Abiotische randvoorwaarden voor H7120ah

H7120 Herstellende hoogvenen

Zuurgraad	basisch	neutraal-a	neutraal-b	zwak zuur-a	zwak zuur-b	matig zuur-a	matig zuur-b	zuur-a	zuur-b

Voor hoogveenherstel vanuit een aquatische situatie is de beschikbaarheid van voldoende koolstof in de waterlaag vereiste. Deze beschikbaarheid van koolstof wordt gestimuleerd wanneer er een gradiënt is van zuur water in de toplaag naar gebufferd water in het onderliggend substraat/restveen.

Vochttoestand	diep water	ondiep permanent water	ondiep droog-vallend water	's winters inunderend	zeer nat	nat	zeer vochtig	vochtig	matig droog	droog

Zoutgehalte	zeer zoet	(matig) zoet	zwak brak	licht brak	matig brak	sterk brak	zout

Voedselrijkdom	zeer voedselarm	matig voedselarm	licht voedselrijk	matig voedselrijk-a	matig voedselrijk-b	zeer voedselrijk	uiterst voedselrijk

Overstromings-tolerantie	dagelijks lang	dagelijks kort	regelmatig	incidenteel	niet

Gemiddeld Laagste Grond-waterstand	zelden wegzakkend	nauwelijks wegzakkend	zeer ondiep-a	zeer ondiep-b	ondiep-a	ondiep-b	matig diep-a	matig diep-b	diep

Voor een goede veenmosgroei is het verder noodzakelijk dat de bedekking van kruiden, struiken en bomen, die van nature slechts zeer beperkt aanwezig zijn in Nederlandse hoogvenen, beperkt blijft. Bij een te grote kruidlaagbedekking (> 70%) is in aangetast hoogveen aanvullend beheer noodzakelijk om overmatige beschaduwing van veenmossen tegen te gaan. Maaien en plaggen blijken beide effectief te zijn en de uitbreiding van veenmossen te bevorderen. Verder moet bosopslag in de vorm van berken en dennen worden verwijderd. Dit aanvullende beheer blijft nodig, zolang sprake is van verdroging en de stikstofdepositie zodanig hoog is dat vaatplanten kunnen domineren.

Huidige kwaliteit

De Herstellende hoogvenen in het Fochteloërveen tonen, ondanks een stikstofdepositie die hoger is dan de KDW, een gunstige ontwikkeling dankzij de vele vernattingsmaatregelen in de afgelopen jaren. Het gebied is gecompartimenteerd, waterstanden zijn verhoogd en/of gestabiliseerd en in de randzones is de waterhuishouding aangepast en zijn hogere peilen gerealiseerd. Dit heeft geresulteerd in een positieve ontwikkeling (bron: Beheerplan, 2016).

Het kleine gedeelte Actieve hoogvenen ontwikkelt zich goed. Mede door het periodiek verwijderen van opslag van struiken en jonge boompjes is ook de kwaliteit van de Herstellende hoogvenen verbeterd. Lokaal is een toename te zien van typische bultvormende veenmossen als Sphagnum papillosum, S. magellanicum en S. rubellum. Er is een toename van veenmosvegetaties met onder meer wrattig veenmos, kleine veenbes en lavendelheide. Ook eenarig wollegras neemt in bedekking toe. Er vindt dus een ontwikkeling plaats in de richting van H7110A Actieve hoogvenen.

Er zijn echter nog veel vergraste situaties waar pijpenstrootje overheerst. In een aantal vernatte compartimenten neemt het aandeel pijpenstrootje zelfs toe. Ook ontbreken de voor Actief hoogveen kenmerkende veenmossen nog in grote delen van het gebied. Onder de veenmossen hebben de soorten die wat voedselrijkere omstandigheden prefereren (Sphagnum fallax, S. subnitens, S. palustre, S. fimbriatum) nog steeds een groot aandeel. De verwachting is dat het systeem zich bij optimaal herstel van de waterhuishouding nog beter kan ontwikkelen en de ook in de toekomst te hoge depositie van stikstof beter kan opvangen.

Maatregelen beheerplan

In het Fochteloërveen zijn de afgelopen jaren veel hydrologische herstelmaatregelen uitgevoerd. Verdere verbetering zal plaatsvinden door aanvullende hydrologische maatregelen. Binnen het effectgebied van het Pauperparadijs is verder de mogelijkheid tot omvorming van het aanwezige bos bepalend voor de toekomst van het herstellend hoogveen.

De bossen in de noordelijke randzone (met name het naaldbos) hebben een verdrogende werking door overmatige verdamping. Het huidige bosbeheer (met ontwatering) belemmert een peilbeheer dat is afgestemd op veenontwikkeling. Door het omvormen van een deel van dit bos kunnen de peilen omhoog in de randzone en wordt de uitbreiding van het habitattype Vochtige heiden en verbetering van het habitattype Herstellende hoogvenen mogelijk. Tevens zal hierdoor de waterstand minder fluctueren. Daarnaast vangt bos (en met name naaldbos) veel stikstof uit de atmosfeer in en zorgen de bomen voor bladval en stuifmeel voor een jaarlijkse aanvoer van mineralen, waaronder stikstof.

In de randzone is nu 172 hectare bos aanwezig waarvan circa 50% uit uitheemse boomsoorten bestaat. Er komen kleine arealen heidevegetatie voor. In deze zone vindt bosomvorming plaats waarna het aandeel korte (heide)vegetaties circa 25% bedraagt. Het naaldbos wordt omgevormd naar een door inheemse boomsoorten (> 80%) gedomineerd bos. Dit betekent dat 50% van het huidige areaal met naaldbos wordt omgevormd door met name Douglas en Japanse lariks uit deze zone weg halen. Bij de omvorming wordt een meer natuurlijke en geleidelijke overgang gerealiseerd met het open veengebied. Aanwezige geïsoleerd liggende heideterreintjes worden daarbij verbonden met het centrale veengebied. De aanwezige greppels en sloten worden zoveel mogelijk verondiept, gedempt of afgedamd. Na de herinrichting kan hier plaatselijk het habitattype H4010 Vochtige heiden ontstaan. De hierboven genoemde inrichtingsmaatregelen zijn inmiddels gestart conform figuur 4.1. De omvorming vindt verspreid plaats over twee beheerplanperiodes (12 jaar).

Figuur 4.1 Bosomvorming noordelijke randzone en opheffen landbouw (bron: Staatsbosbeheer, 2020)

Daarnaast zullen aan de zuidzijde van het effectgebied vijf in 2020 verworven agrarische percelen (samen 26 ha) uit productie worden genomen. Deze percelen zijn de afgelopen jaren gebruikt voor de teelt van afwisselend gerst, aardappel en mais (bron: www.boerenbunder.nl). Dit agrarische gebruik was reeds aanwezig op het moment van aanmelding van het Natura 2000-gebied Fochteloërveen bij de Europese Commissie (30-11-1998 Voor Vogelrichtlijn, 7-12-2004 voor Habitatrichtlijn) en kan dus worden aangemerkt als bestaand gebruik. Het opheffen van de agrarische bemesting op deze percelen zal leiden tot een forse blijvende daling van de stikstofdepositie op het naastgelegen Natura 2000-gebied.
De vermeden agrarische ammoniakemissie van deze percelen kan worden berekend op basis van de gebruiksnormen, het type mest, het TAN[4]-gehalte van de mest, de mestaanwendingstechniek en de bijbehorende emissiefactor. Berekening in AERIUS calculator laat zien dat de depositie op de nabijgelegen effecthexagonen van het Pauperparadijs daardoor zal dalen met minimaal 1,5 mol/ha/jr. Dit betekent een blijvende daling die minimaal 150 keer groter is dan de tijdelijke stijging als gevolg van het Pauperparadijs.

Paapje
De gebiedsanalyse (2017) geeft aan: de vernatting en toename van opslag van struiken en bomen in het hoogveen en de struikheipollen op de kades in het gebied zijn gunstig voor de soort (maar tegenstrijdig met de doelen voor hoogveenherstel).
Het doel van het paapje wordt ruimschoots gehaald. Er doet zich geen negatieve trend voor. De verbossing door stikstofdepositie wordt tegengegaan door opslagverwijdering en begrazing. Voor het paapje is het van belang dat dit beheer wordt voortgezet. Omdat de soort in het centrale deel van het hoogveen broedt, zal de vogel echter ook knelpunten kunnen ondervinden van de maatregelen in het habitattype Herstellende hoogvenen. Met name het kappen van opslag kan nadelig zijn voor de uitkijkposten en het potentiële broedbiotoop.
Het leefgebied van het paapje is op orde. Aandachtspunt is de opslagverwijdering in het veengebied. Dit moet gecontinueerd worden en toegesneden zijn op het leefgebied van het paapje.

[4] Het deel van de stikstof in de mest dat bestaat uit ammoniakaal stikstof (het overige is mineraal stikstof en draagt niet bij aan de ammoniakemissie uit de mest).

Roodborsttapuit
De gebiedsanalyse (2017) geeft aan: de soort heeft hier een duidelijke voorkeur voor de open heide. De 89 paren in 2010 duidt op voldoende draagkracht. De soort lijkt meer afhankelijk van structuur dan van stikstofafhankelijke habitattypen. Hij kan meeliften met de maatregelen die verspreid in het gebied plaats vinden.

4.4. Effecten van zeer kleine tijdelijke deposities algemeen

Om een beeld te krijgen van de vermestende invloed van een éénmalige en kleine depositietoename van bijvoorbeeld 1 mol/ha is de volgende berekening illustratief[5].

- Een depositie van 1 mol N/ha komt overeen met 14 gram N per hectare.
- De productie van natuurlijke habitattypen loopt uiteen tussen 2000 en 6000 kg droge stof/ha/jaar[6]. Voor hoogveen ligt deze waarde waarschijnlijk dicht bij de ondergrens van 2000.
- Het aandeel in stikstof varieert tussen plantensoorten en omstandigheden: het drooggewicht van een plant bestaat gemiddeld voor 1,5% uit stikstof. Dit gemiddelde varieert van 0,5% bij houtachtige planten tot 5,0% bij peulvruchten[7].
- Voor de biomassaproductie van natuurlijke habitattypen is dus gemiddeld 30-90 kg N/ha/jaar nodig. Dit komt overeen met ca. 2150-6400 mol N/ha/jaar. Dit betreft de totale aanvoer van stikstof, dus ook vanuit bronnen naast atmosferische depositie zoals via grond- en oppervlaktewater, nalevering uit de bodem, mineralisatie van organische materiaal en natuurlijke bemesting (via zoogdieren of vogels).

De voor dit project berekende tijdelijke extra depositie van max. 0,01 mol/ha/jaar komt overeen met 0,0001-0,0004% van de jaarlijks benodigde hoeveelheid stikstof voor natuurlijke habitats. Ook wanneer deze dosis volledig ter beschikking komt aan de vegetatie, zal dit niet leiden tot meetbare veranderingen in groeisnelheid van individuele planten, en daarmee tot veranderingen in concurrentiepositie en ook geen veranderingen in de verhouding waarmee individuele soorten in de vegetatie voorkomen. Hieruit volgt dat een dergelijke extreem kleine tijdelijke depositietoename de kwaliteit van habitattypen en leefgebieden niet meetbaar kan aantasten.
Dit leidt tot de conclusie dat een beperkte en tijdelijke toename van stikstofdepositie van maximaal 0,01 mol/ha/jaar op locaties met een overschrijding van de KDW, bij gelijkblijvend of verbeterd beheer niet zal leiden tot veranderingen in de vegetatie die tot afname van het areaal of verslechtering van de kwaliteit van het habitattype H7120 Herstellend hoogveen zullen leiden.

4.5. Effect van het Pauperparadijs

Het Pauperparadijs voegt gedurende 2 jaar 0,01 mol N/ha/jr toe aan het habitat H7120 herstellend hoogveen.

4.5.1. Gevolgen voor H7120 Herstellend hoogveen

Het beheerplan (2016) concludeert dat ondanks de huidige depositie die aanmerkelijk hoger is dan de betreffende KDW, er zich de laatste tijd een positieve ontwikkeling voorgedaan in beide habitattypen H7120 en H7110A. Dit is vermoedelijk een gevolg van de ingezette hydrologische maatregelen en het reguliere beheer. Voor de komende beheerplanperioden zijn aanvullende hydrologische maatregelen

[5] Arcadis (2019): *" HANDREIKING KLEINE EN TIJDELIJKE STIKSTOFDEPOSITIES, Bouwstenen voor redeneerlijnen bij toestemmingsverlening voor tijdelijke projecten en activiteiten"*
[6] Tolkamp, G.W., C.A. van den Berg, G.J. Nabuurs & A.F. Olsthoorn, 2006. *Kwantificering van beschikbare biomassa voor bio-energie uit Staatsbosbeheerterreinen*. Alterra, Wageningen. Alterra-rapport 1380.
[7] https://www.nutrinorm.nl/nl-nl/Paginas/Hoofdelementen-Waarom-heeft-een-plant-stikstof-nodig.aspx#.XR4CmGaP6fg

voorgesteld. Daarnaast wordt een aantal effectgerichte maatregelen voorgesteld. Vanwege de positieve tendens in kwaliteit en areaal, en het feit dat er zowel binnen als buiten het gebied aanvullende systeemmaatregelen genomen gaan worden, is de inschatting dat de instandhoudingsdoelen niet in gevaar komen. Behoud van de habitattypen is geborgd en een toekomstige verbetering/uitbreiding is niet onmogelijk.
De Gebiedsanalyse PAS Fochteloërveen (2017) concludeert op basis van dezelfde argumenten: "Wetenschappelijk gezien is er redelijkerwijs geen twijfel dat de instandhoudingsdoelen op termijn kunnen worden gehaald. Behoud is geborgd, dus verslechtering wordt voorkomen. 'Verbetering van de kwaliteit' of 'uitbreiding van de oppervlakte' van de habitattypen of leefgebieden kan in de gevallen waarin dit een doelstelling is in een tweede of derde tijdvak van dit programma aanvangen."

Mede gezien de sindsdien (2017) in gang gezette verdere verbeteringen qua hydrologie en achtergronddepositie wordt geconcludeerd dat de extra tijdelijke depositie van max. 0,01 mol/ha/jr als gevolg van het pauperparadijs de bovenstaande positieve trends niet zal wijzigen.

4.5.2. Gevolgen voor soorten

In het effectgebied van het Pauperparadijs binnen het Fochteloërveen zijn waarnemingen bekend van een tweetal kwalificerende soorten met een stikstofgevoelige leefgebied; paapje en roodborsttapuit, beide soorten van open terrein (op deze locatie H7120 Herstellend hoogveen). Hieronder wordt beschreven wat de gevolgen zijn van de eenmalige extra depositie van max 0,01 mol/ha/jr op het behalen van de instandhoudingsdoelen voor beide soorten.

Paapje
Het Fochteloërveen heeft een opgave van draagkracht voor 60 broedparen paapje. Het gebied bevat momenteel de grootste populatie paapjes van Nederland. De aantallen fluctueren van 50 paren in 2003 met een stijgende lijn naar ruim 100 paar in 2011, dit in tegenstelling tot de landelijke trend. Na 2011 treedt weer een daling op, maar de aantallen zijn nog steeds gelijk aan of hoger dan het instandhoudingsdoel (zie figuur 4.2).

Figuur 4.2 Broedvogeltrend paapje in Fochteloërveen

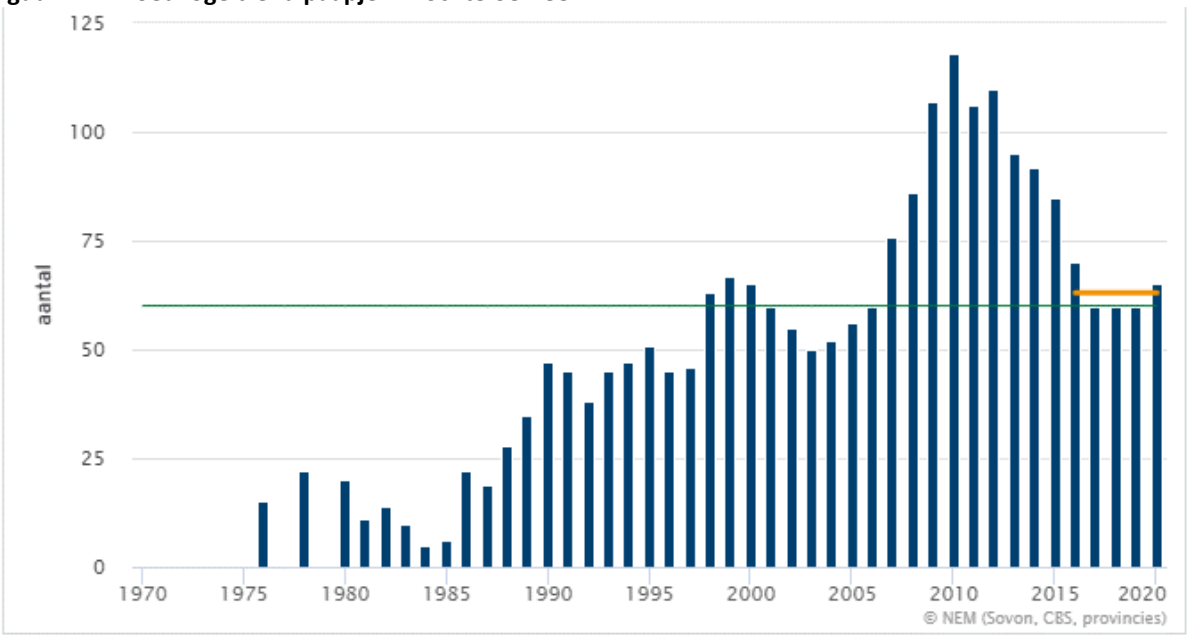

Het paapje komt verspreid over het gebied voor en dan met name in het open veengebied, met enige opslag. In de bosgebieden ontbreekt de soort. De Gebiedsanalyse PAS Fochteloërveen (2017) concludeert ten aanzien van deze soort: het doel van het paapje wordt ruimschoots gehaald. Er doet zich geen

negatieve trend voor. De verbossing door stikstofdepositie wordt tegengegaan door opslagverwijdering en begrazing. Voor het paapje is het van belang dat dit beheer wordt voortgezet. De soort zal meeliften met de maatregelen die verspreid in het gebied plaats vinden, waaronder de omvorming van het bos langs de noordrand naar meer open terrein.

Roodborsttapuit
Voor de roodborsttapuit geldt een behoudsdoelstelling: voldoende geschikt leefgebied voor tenminste 65 broedparen. De roodborsttapuit is wat minder kritisch dan het paapje en zit in de wat drogere delen van heide- en hoogveengebieden. De roodborsttapuit laat landelijk en in het Fochteloërveen al 30 jaar een stijgende populatietrend zien.

Figuur 4.3 Broedvogeltrend roodborsttapuit in Fochteloërveen

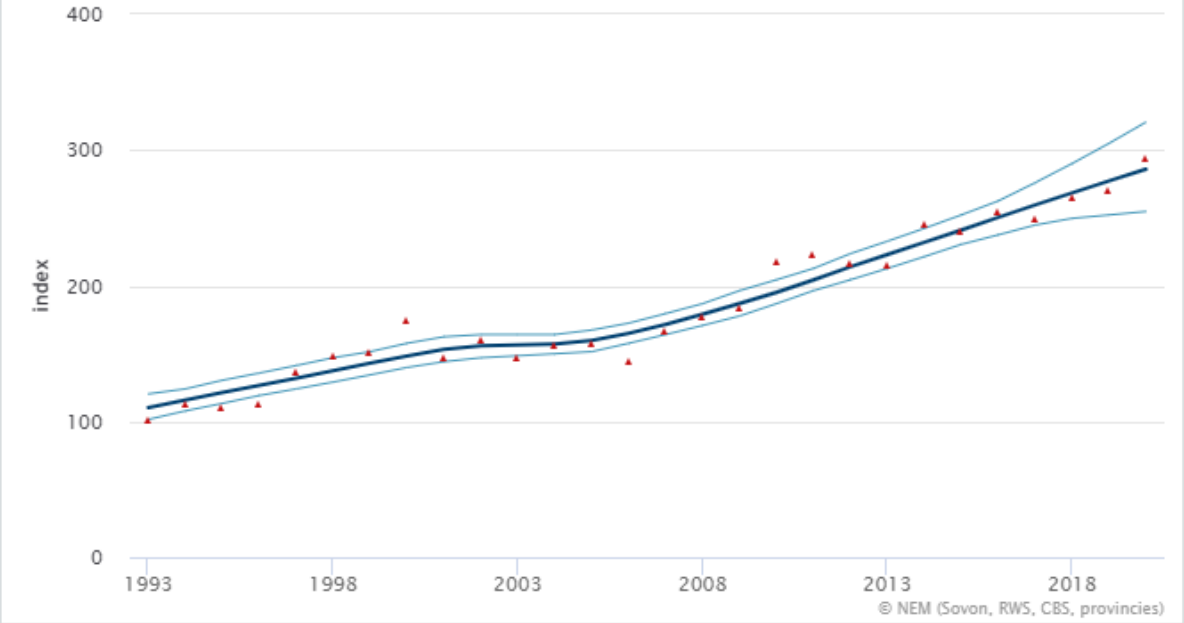

De Gebiedsanalyse PAS Fochteloërveen (2017) concludeert ten aanzien van deze soort: het omvormen van bos gaat zeker roodborsttapuiten opleveren, de soort profiteert nu al in de delen die zijn gekapt bijvoorbeeld bij het Bankenbos. De piek in het aantal in 2001 duidt op voldoende draagkracht. Het doel (65 paar) wordt ruim gehaald.

Conclusies t.a.v. soorten
De eenmalige extra depositie van max 0,01 mol/ha/jr als gevolg van het Pauperparadijs zal geen effect op de kwaliteit of de omvang van het leefgebied van paapje en roodborsttapuit in het effectgebied (op deze locatie H7120 Herstellend hoogveen). De aantallen van beide soorten bevinden zich op of (ruim) boven het instandhoudingsdoel en de geplande en deels reeds genomen maatregelen voor areaaluitbreiding van open leefgebied in de vorm van heide en hoogveen zal gunstige effecten hebben op beide soorten.

4.6. Cumulatie

Uit artikel 6, lid 3, Hrl en artikel 2.7, lid 1 en lid 2, Wnb volgt dat moet worden beoordeeld of een plan of project zelfstandig of in combinatie met andere plannen of projecten (mogelijk) significante gevolgen kan hebben, dat wil zeggen gevaar kan opleveren voor het halen van de instandhoudingsdoelstellingen. In de cumulatietoets moeten plannen en projecten worden betrokken waarvoor al wel toestemming is verleend, maar die nog niet (geheel) zijn uitgevoerd. De effecten daarvan zijn, anders dan van reeds uitgevoerde projecten, nog niet verdisconteerd in de omgeving en dienen afzonderlijk in de beoordeling van mogelijke cumulatieve effecten te worden beschouwd.
Op dit moment zijn er geen projecten bekend die al wel zijn vergund en niet zijn uitgevoerd en die in combinatie met het Pauperparadijs kunnen leiden tot cumulatieve effecten.

5. Conclusies

In Veenhuizen, gemeente Noordenveld (provincie Drenthe) worden in de zomer van 2023 en 2024 nieuwe voorstellingen opgevoerd van Het Pauperparadijs. De in totaal 58 voorstellingen zullen gezamenlijk leiden tot een extra stikstofdepositie van maximaal 0,01 mol/ha/jr op het Natura 2000-gebied Fochteloërveen. Het effectgebied herbergt het kwalificerende habitat H7120 herstellend hoogveen en maakt onderdeel uit van het verspreidingsgebied van twee kwalificerende broedvogelsoorten met een stikstofgevoelig leefgebied (paapje en roodborsttapuit).

Dankzij hydrologische herstelmaatregelen van de afgelopen decennia is de kwaliteit van H7120 herstellend hoogveen sterk verbeterd, ondanks dat de huidige achtergronddepositie aanmerkelijk hoger is dan de betreffende kritische depositiewaarde van H7120. Verdere verbetering zal plaatsvinden door aanvullende hydrologische maatregelen. Binnen het effectgebied van het Pauperparadijs zal verder het aanwezige bos geleidelijk worden omgevormd zodat de verdroging als gevolg van verdamping zal afnemen. Op korte afstand zal bovendien de agrarische ammoniakemissie van 26 hectare landbouwgrond blijvend worden beëindigd.

De voor dit project berekende tijdelijke extra depositie van max. 0,01 mol/ha/jaar komt overeen met 0,0001-0,0004% van de jaarlijks benodigde hoeveelheid stikstof voor natuurlijke habitats. Ook wanneer deze dosis volledig ter beschikking komt aan de vegetatie, zal dit niet leiden tot meetbare veranderingen in de groeisnelheid van individuele planten, en daarmee tot veranderingen in de concurrentiepositie en ook geen veranderingen in de verhouding waarmee individuele soorten in de vegetatie voorkomen.
Dit leidt tot de conclusie dat een beperkte en tijdelijke toename van stikstofdepositie van maximaal 0,01 mol/ha/jaar op locaties met een overschrijding van de KDW, bij gelijkblijvend of verbeterd beheer niet zal leiden tot veranderingen in de vegetatie die tot afname van het areaal of verslechtering van de kwaliteit van het habitattype H7120 Herstellend hoogveen zullen leiden.

De instandhoudingsdoelen van paapje en roodborsttapuit worden (ruimschoots) gehaald. Er doet zich geen negatieve trend voor. Beide soorten zullen bovendien profiteren van verdere vernatting en het creëren van meer open heide en hoogveen met geleidelijke overgangen naar opgaand loofbos.
Gelet op het voorgaande kan met zekerheid worden vastgesteld dat er geen significante gevolgen optreden voor de Natura 2000-gebieden door de – tijdelijke - toename van stikstofdepositie als gevolg van het Pauperparadijs.

Bijlage 1 Bronnen

- BIJ12 (2021): *Handreiking Voortoets Stikstof*
- Gies, T. (2007): 'Onderbouwing significant effect depositie op natuurgebieden' Alterra-rapport 1490.
- https://calculator.aerius.nl/
- http://geodata.rivm.nl/gcn/
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000
- Dobben, H.F. van, R. Bobbink, D. Bal en A. van Hinsberg, (2012): Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en leefgebieden van Natura 2000. Wageningen, Alterra, Alterra-rapport 2397.
- Ministerie van EZ, geen jaartal. Profielendocumenten Natura 2000 habitattypen. Op www.synbiosis.alterra.nl.
- Ministerie van LNV, Steunpunt Natura 2000 (2010): Leidraad bepaling significantie. Nadere uitleg van het begrip ‘significante gevolgen’ uit de Natuurbeschermingswet. Steunpunt Natura 2000, Ede.
- Provincie Drenthe (2016); Beheerplan Fochteloërveen, Op weg naar een levend hoogveen
- Provincie Drenthe (2017); Gebiedsanalyse PAS Fochteloërveen (23)
- Rho-adviseurs voor Leefruimte (2020): “Pauperparadijs Veenhuizen, Parkeerplan 2020”
- www.sovon.nl

Bijlage 2 AERIUS-berekening

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers

Contactgegevens

Rechtspersoon	-
Inrichtingslocatie	-, - -

Activiteit

Omschrijving	-
Toelichting	Pauperparadijs 2023

Berekening

AERIUS kenmerk	RbQSSSyiB7Ly
Datum berekening	25 maart 2022, 08:54
Rekenconfiguratie	Wnb-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH3	Emissie NOx
Situatie 1 - Beoogd	2023	1,1 kg/j	11,1 kg/j

Resultaten

	Hoogste depositie	Hexagon	Gebied
Situatie 1 - Beoogd	1.880,65 mol/ha/j	7514678	Fochteloërveen
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	0,94 ha		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	0,00 ha		
Grootste toename van depositie	0,01 mol/ha/j		
Grootste afname van depositie	0,00 mol/ha/j		

Situatie 1 (Beoogd), rekenjaar 2023

Emissiebronnen	Emissie NH3	Emissie NOx
5 Anders... | Anders... | parkeren	-	1,7 kg/j
Verkeersnetwerk	1,1 kg/j	9,4 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

Habitatrichtlijn
Vogelrichtlijn
Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
Niet bepaald
Grootste afname van depositie
Grootste toename van depositie
Hoogste totale depositie

De bronnen op de kaart horen bij de Beoogde situatie.

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Situatie 1" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol/ha/jr)
Totaal	0,94	1.880,65	0,94	0,01	0,00	0,00

Per gebied	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol/ha/jr)
Fochteloërveen (23)	0,94	1.880,65	0,94	0,01	0,00	0,00

Situatie 1, Rekenjaar 2023

5 Anders... | Anders...

Naam	parkeren	Uittreedhoogte	0,0 m	NOx	1,7 kg/j
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd	Warmteinhoud	0,000 MW		
Temporele Variatie	Continue Emissie				

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie	2021.0.4_20220217_5a8b67b7c6
Database versie	2021.0.4_5a8b67b7c6

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/

Actualisatie van ecologische beoordeling van het theaterstuk 'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen

Opdrachtgever	Rho - Adviseurs voor leefruimte, Leeuwarden
Referentie	Vries, E.W. de, 2020. Actualisatie van ecologische beoordeling van het theaterstuk 'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen. A&W-notitie 20-014. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

Projectcode	20-014
Status	Concept
Datum	17 februari 2020
Projectleider	[redacted]
Autorisatie	

Inhoud

1. Inleiding
2. Projectgebied en plannen
3. Gebiedsbeschrijving en beoordeling
4. Soortbescherming en beoordeling
5. Conclusies

Literatuur

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv
Suderwei 2
9269 TZ Feanwâlden
tel. 0511 – 474764
email: info@altwym.nl
website: www.altwym.nl

1. Inleiding

Rho - Adviseurs voor leefruimte begeleidt Het Pauper Paradijs bij het realiseren van nieuwe voorstellingen van het theaterstuk 'Het Pauperparadijs' op de binnenplaats van het gevangenismuseum te Veenhuizen. In 2014 zijn de uitvoeringen van het theaterstuk beoordeeld in het kader van de toen geldende ecologische wet- en regelgeving (De Vries 2014). Die beoordeling is inmiddels over de 'houdbaarheidsdatum' en bovendien is de wetgeving sinds die tijd veranderd. Om die redenen is een actualisatie van de beoordeling uit 2014 noodzakelijk. Rho heeft Altenburg & Wymenga opdracht gegeven om die actualisatie van het ecologisch onderzoek uit te voeren.

Het doel van het onderzoek is een actualisatie van de eerder uitgevoerde ecologische beoordeling, waarin de effecten van de plannen worden beoordeeld in het kader van de vigerende natuurwetgeving. Dit betreft in eerste instantie de Wet natuurbescherming die per 1 januari 2017 in werking is getreden. Deze wet is een bundeling van de voormalige Natuurbeschermingswet 1998, Flora- en faunawet en Boswet. Behalve de Wet natuurbescherming worden de beoogde ingrepen ook beoordeeld volgens de Omgevingsvisie Drenthe 2014 (Natuurnetwerk Nederland (NNN)). Indien van toepassing, worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en eventueel aanvullend onderzoek.

In onderhavige notitie zijn de resultaten van het ecologisch onderzoek gepresenteerd. Dit onderzoek is gebaseerd op twee benaderingen. Ten eerste is een literatuurstudie uitgevoerd om te beoordelen hoe de plannen zich verhouden tot de vigerende ecologische wet- en regelgeving. Hierbij is de eerdere beoordeling uit 2014 (De Vries) een basis geweest. Daarnaast zijn recente bronnen met verspreidingsgegevens geraadpleegd (verspreidingsatlassen, overzichtswerken, onderzoeksrapporten en websites). Een belangrijke bron die is gebruikt, is de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna). Medio april/mei 2020 worden twee veldbezoeken uitgevoerd om te bepalen of en waar (jaarrond) beschermde nestplaatsen in de directe omgeving van de binnenplaats van het Gevangenismuseum aanwezig zijn.

Altenburg & Wymenga presenteert in deze notitie de resultaten van een onafhankelijk ecologisch onderzoek. Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

2. Projectgebied en plannen

Evenals voorgaande jaren bestaat het projectgebied voor het theaterstuk Het Pauperparadijs uit een aantal delen. Het theaterstuk wordt opgevoerd op de binnenplaats van het Gevangenismuseum in Veenhuizen. Daarnaast wordt de bestaande parkeerplaats gebruikt voor bezoekers van het stuk. Voor de precieze ligging van het projectgebied wordt verwezen naar de Ruimtelijke onderbouwing die ten behoeve van Het Pauperparadijs is opgesteld (Rho Adviseurs 2020) en waarvan onderhavige beoordeling een bijlage is. Het gedeelte van de binnenplaats dat voor het theaterstuk wordt gebruikt betreft gedeeltelijk gazon en verharding. Op de binnenplaats staan drie groepen van drie bomen (Kastanje, Beuk en Esdoorn). In het projectgebied is geen oppervlaktewater aanwezig.

Voor Het Pauperparadijs wordt op de binnenplaats een speelveld met rijdende decor elementen en een tribune voor 1.132 toeschouwers gerealiseerd. Daarnaast worden op de binnenplaats tijdelijke sanitaire en cateringfaciliteiten geplaatst. Van 3 juni tot en met 22 augustus 2020 worden in totaal

ca.54 voorstellingen opgevoerd. In april 2020 wordt gestart met de opbouw van het terrein en de repetities.

3. Gebiedsbescherming en beoordeling

In Nederland zijn de meeste beschermde gebieden beschermd volgens de Wet natuurbescherming (Natura 2000) of regels omtrent het Natuurnetwerk Nederland (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur). Daarnaast kunnen gebieden ook worden beschermd vanwege hun natuurwaarden via verordeningen of het bestemmingsplan.

3.1 Wet natuurbescherming (Natura 2000)

De eerste stap in de beoordeling van activiteiten of plannen volgens de Wet natuurbescherming is de Voortoets. Daarin wordt bepaald of er een kans bestaat dat door een ingreep (significant) negatieve effecten optreden ten aanzien van de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-gebieden

Het projectgebied ligt niet binnen een gebied dat als Natura 2000-gebied beschermd is volgens de Wet natuurbescherming. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn 'Fochteloërveen' en 'Norgerholt', die respectievelijk op een afstand van circa 1 en 5 km van het projectgebied liggen. Natura 2000-gebieden zijn aangewezen voor habitattypen en soorten, waarvoor in de aanwijzingsbesluiten instandhoudingsdoelen zijn opgesteld.

In 2014 werd beoordeeld dat, het uitgesloten is dat negatieve effecten optreden op de omliggende Natura 2000-gebieden en de aangewezen natuurwaarden daarvan. De redenen hiervoor waren: de relatief grote afstand tot het projectgebied, het gebruik van het (tussenliggende) gebied en de beperkte aard en omvang van het beoogde initiatief. Ten aanzien van de meeste aspecten is die beoordeling voor de plannen van 2020 nog actueel. Mogelijke uitzondering hierop is stikstofdepositie.

Stikstofdepositie

Het is mogelijk dat door uitvoering van de plannen een toename in stikstofdepositie veroorzaakt wordt. Stikstofdepositie kan schadelijk zijn voor Natura 2000-gebieden die zijn aangewezen ter bescherming van stikstofgevoelige habitattypen. Om de toename in stikstofdepositie te beperken, werd tot voor kort gewerkt volgens het Programma Aanpak Stikstof (PAS).

Op 29 mei 2019 heeft de Raad van State een uitspraak gedaan over het PAS, waaruit blijkt dat de regeling in de huidige vorm niet voldoet. Op dit moment dient voor alle projecten een AERIUS berekening te worden uitgevoerd.

Indien uit de AERIUS berekening blijkt dat de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden lager is dan 0,00 mol/ha/jr (lager dan 0,005), kan een omgevingsvergunning worden aangevraagd. Voor projecten die leiden tot een stikstofdepositie van meer dan 0,00 mol/ha/jr (gelijk of hoger dan 0,005) kunnen vooralsnog geen omgevingsvergunningen aangevraagd worden. Wij adviseren om voor die projecten door middel van intern of externe salderen de netto stikstofuitstoot dusdanig te verminderen dat deze projecten een netto depositie hebben van minder dan 0,00 mol/ha/jr.

Het is op dit ogenblik niet mogelijk om op voorhand een inschatting te geven van het effect van de uitvoering van de plannen op de stikstofdepositie. Om duidelijkheid te verkrijgen over een mogelijke toename in stikstofdepositie, adviseren wij daarom om een AERIUS berekening te laten uitvoeren.

3.2 Ecologische hoofdstructuur

Het projectgebied maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en het Drents Natuurnetwerk (DNN), maar in de directe omgeving is wel DNN aanwezig. Het gaat om bospercelen ten noorden en oosten van de P.I. Esserheem. De kortste afstand tussen het projectgebied en de DNN is ongeveer 250-300 m. Het Fochteloërveen maakt deel uit van het NNN.

De bescherming van het NNN/DNN is tweeledig. Het eerste uitgangspunt is dat er geen verlies van oppervlakte mag plaatsvinden. Daarnaast mogen ingrepen in de nabijheid van het NNN/DNN geen negatieve effecten veroorzaken op de wezenlijke waarden daarvan. Deze wezenlijke waarden hebben veelal betrekking op de aanwezige natuurwaarden, maar aspecten als rust, openheid en duisternis vallen hier ook onder.

Omdat het Pauperparadijs niet in het NNN/DNN wordt uitgevoerd, is er uiteraard geen sprake van oppervlakteverlies. Effecten op natuurwaarden van het NNN/DNN zijn evenmin aan de orde door de afstand tussen het projectgebied en het NNN/DNN. Omdat het Pauperparadijs wordt opgevoerd in de openlucht, is er wel sprake van geluid richting de omgeving. Uit akoestisch onderzoek in 2014 is gebleken, dat de geluidbelasting op de meest nabijgelegen huizen 50 dB(a) aan de gevel bedraagt, mits de voorgestelde maatregelen zouden worden uitgevoerd (NAA 2014). De situatie in 2020 is vergelijkbaar met die van 2014. Aangenomen mag worden dat de geluidbelasting op het NNN/DNN een stuk lager is door de demping die in het tussenliggende gebied zal plaatsvinden. Bovendien vindt de geluidsbelasting plaats gedurende een beperkte periode van het jaar en tijdens enkele uren op de dag. De lichtuitstraling die ontstaat door de uitvoering van het theaterstuk wordt door de bebouwing van het Gevangenismuseum en het tussenliggende gebied geblokkeerd en zal het NNN/DNN daarom niet bereiken. Gezien het bovenstaande worden geen negatieve effecten verwacht op de wezenlijke waarden van het NNN/DNN. Het Pauperparadijs stuit daarom niet op een knelpunt met de regelgeving omtrent het NNN/DNN.

3.3 Overige gebiedsbescherming

Naast de Wet natuurbescherming en het NNN kunnen gebieden ook beschermd zijn volgens andere regelgeving, zoals verordeningen (bijv. weidevogelgebied en Ganzenfoerageergebied). In de omgeving van het projectgebied liggen geen gebieden die op een andere wijze worden beschermd ten aanzien van natuurwaarden dan de hierboven beschreven regelgeving. De plannen stuiten daarom niet op bezwaren vanuit overige regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming met betrekking tot natuurwaarden.

4. Soortbescherming en beoordeling

Soortbescherming is in Nederland sinds 1 januari 2017 vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Aan de Wet natuurbescherming zijn drie lijsten met soorten gekoppeld. Het gaat om artikel 3.1 waar soorten van de Vogelrichtlijn onder vallen, artikel 3.5 waar soorten van de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern en bijlage I bij het Verdrag van Bonn onder vallen en artikel 3.10 voor overige soorten. Soorten uit de eerste twee artikelen zijn daarmee Europees beschermd, terwijl soorten van artikel 3.10 nationaal beschermd zijn. Provincies hebben de mogelijkheid om voor soorten uit artikel 3.10 een vrijstelling te verlenen van enkele verbodsbepalingen. De Provincie Noord-Holland hanteert vanaf 1 januari 2017 een dergelijke lijst met (dier)soorten die een vrijstelling genieten bij o.a. ruimtelijke ontwikkeling.

Gezien de ligging van het projectgebied en het huidige gebruik, zijn de mogelijkheden voor soorten die beschermd zijn volgens de Wnb beperkt. Hieronder is beschreven welke beschermde soorten mogelijk in het projectgebied voorkomen en wat de consequenties daarvan zijn voor de beoogde activiteiten.

4.1 Algemeen

Het projectgebied bestaat hoofdzakelijk uit terrein met bestrating/verharding en een klein deel uit regelmatig gemaaid gazon. Onder dergelijke omstandigheden zijn er weinig tot geen mogelijkheden voor natuurwaarden aanwezig. Tevens worden mogelijke effecten op soorten die buiten het museum voorkomen beperkt, doordat de bebouwing van het museum als een barrière fungeert. Het is onwaarschijnlijk dat in het projectgebied wettelijk beschermde soorten uit de volgende soortgroepen voorkomen en/of worden beïnvloed door de uitvoering van de beoogde activiteiten voor het theaterstuk:

- Planten
- Ongewervelde diersoorten
- Vissen
- Reptielen

De redenen die aan deze conclusie ten grondslag liggen, zijn één of meer van de volgende:

- Het projectgebied ligt niet binnen het verspreidingsgebied van deze soorten.
- In het projectgebied is geen geschikt biotoop voor deze soorten aanwezig.
- Uitstralende effecten van de ingreep reiken niet dermate ver buiten de begrenzing van de locatie dat daardoor (mogelijk) leefgebied van deze soorten wordt beïnvloed.

De beoogde activiteiten voor de uitvoeringen van het theaterstuk Het Pauperparadijs veroorzaken om deze redenen geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van bovengenoemde soortgroepen.

4.2 Amfibieën

Uit recente verspreidingsgegevens van amfibieën blijkt dat in de omgeving van het projectgebied een aantal beschermde amfibieënsoorten voorkomt. Het gaat om de volgens artikel 3.5 Wnb beschermde soorten Kamsalamander, Poelkikker, Heikikker en Rugstreeppad, en volgens artikel 3.10 Wnb beschermde soorten, zoals Alpenwatersalamander, Bruine kikker, Kleine watersalamander en Gewone pad (NDFF, Van Delft et al. 2019).

In de beoordeling van 2014 (De Vries) is beschreven dat het projectgebied vrijwel geen functie heeft voor amfibieën, maar dat incidenteel gebruik van het gebied bij het foerageren niet is uit te sluiten. Er is toen beoordeeld dat eventuele effecten op de functionele leefomgeving niet zodanig zijn dat de functionaliteit van de verblijfplaatsen in gevaar komt. Bovendien werd beoordeeld dat het doden van amfibieën onwaarschijnlijk is. Er zijn geen redenen om voor de huidige situatie tot een andere beoordeling te komen.

Als bovenstaande beoordeling wordt geplaatst In het kader van de Wnb, wordt geoordeeld dat de verbodsbepalingen ten aanzien van het doden van beschermde amfibieën en van het vernielen of beschadigen van voortplantings- of rustplaatsen van amfibieën, niet worden overtreden. Voor soorten die zijn beschermd volgens artikel 3.5 geldt dat ook verstoring van dieren niet is toegestaan. Omdat voortplantings- en rustplaatsen niet in het projectgebied worden verwacht en in de directe omgeving voldoende onverstoord gebied aanwezig is, is het onwaarschijnlijk dat er sprake is van verstoring van onder artikel 3.5 Wnb beschermde amfibieën. Op basis hiervan wordt

geconcludeerd dat de activiteiten voor Het Pauperparadijs in 2020 geen knelpunt veroorzaken met de Wnb ten aanzien van amfibieën.

4.3 Vogels

Ten aanzien van vogels is in 2014 geconcludeerd dat Het Pauperparadijs geen conflict veroorzaakt met de Flora- en faunawet, mits verstoring van broedende vogels en hun in gebruik zijnde nesten wordt voorkomen door een mitigatieplan dat in die rapportage was opgenomen (De Vries 2014). De bescherming van vogels onder de Flora- en faunawet was een uitwerking van de Europese regels ter bescherming van vogels in de Vogelrichtlijn. Die Vogelrichtlijn is ook gebruikt voor de bepalingen die ten aanzien van vogels zijn opgenomen in de Wet natuurbescherming. Om die redenen is de bescherming van vogels onder de nieuwe wetgeving niet wezenlijk veranderd. Daarom geldt nu dat het Pauperparadijs geen knelpunt met de Wnb, mits verstoring van broedende vogels en hun in gebruik zijnde nesten wordt voorkomen. Hieronder zijn de mitigerende maatregelen voor 2020 beschreven.

Voorafgaand aan de opbouw voor het theaterstuk wordt medio april geïnventariseerd of en waar door welke vogelsoorten in de directe omgeving van het gevangenismuseum wordt gebroed (met name op de binnenplaats). Op basis van de resultaten van de inventarisatie worden, indien nodig, maatregelen voorgesteld om negatieve effecten op broedende vogels en hun nesten te voorkomen en deze dienen te worden getroffen. Ervaringen met andere grote buitenevenementen in het broedseizoen hebben geleerd dat die werkwijze realistisch is om effecten tegen te gaan.

4.4 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn beschermd volgens artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming, omdat zij zijn vermeld in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Dit is hetzelfde als toen de vleermuissoorten in 2014 waren beschermd door de Flora- en faunawet. Hoewel de verbodsbepalingen enigszins zijn gewijzigd, is de bescherming vrijwel gelijk gebleven. Hierdoor geldt nog steeds dat voor deze soorten striktere beoordelingscriteria bij ontheffingsaanvragen dan bij de meeste andere beschermde zoogdiersoorten. Om deze redenen worden de vleermuizen in een aparte paragraaf besproken en worden de 'overige zoogdiersoorten' in §4.5 behandeld.

Recente verspreidingsgegevens van vleermuizen laten geen wijzigingen zien in de soorten die voorkomen in de omgeving van het projectgebied (NDFF). Op basis van de gegevens (NDFF, Vos 2010) komen in de omgeving de volgende soorten voor: Gewone baardvleermuis, Franjestaart, Watervleermuis, Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Rosse vleermuis, Gewone grootoorvleermuis en Laatvlieger.

In de rapportage van 2014 (De Vries) is beschreven dat het onwaarschijnlijk is dat er directe en indirecte (vliegroutes en foerageergebied) effecten op rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn te verwachten. Omdat de situatie op de binnenplaats nagenoeg gelijk is gebleven en ook het theaterstuk niet is gewijzigd, kan deze beoordeling gehandhaafd worden.

De conclusie luidt dat, op basis van het bovenstaande, Het Pauperparadijs geen overtreding veroorzaakt van de verbodsbepalingen in de Wnb ten aanzien van vleermuizen.

4.5 Overige zoogdiersoorten

Bij de 'overige zoogdiersoorten' is bij de overgang van de Flora- en faunawet naar de Wet natuurbescherming voor een aantal soorten het beschermingsregime gewijzigd. Om die reden worden hieronder de overige zoogdiersoorten per artikel van de Wnb beschreven.

Overige zoogdiersoorten artikel 3.5 Wnb (exclusief vleermuizen)
Van de zoogdiersoorten beschermd volgens artikel 3.5 Wnb (exclusief vleermuizen) is alleen Otter waargenomen in de omgeving van het projectgebied (NDFF, Vos 2010), met name in de omgeving van het Fochteloërveen. In het projectgebied is door het ontbreken van oppervlaktewater geen geschikt biotoop voor Otter aanwezig en de soort wordt hier dan ook niet verwacht.

Overige zoogdiersoorten artikel 3.10 Wnb
Uit verspreidingsgegevens van zoogdieren blijkt dat in de omgeving van het projectgebied een aantal meer of minder algemeen voorkomende zoogdiersoorten voorkomt die zijn beschermd volgens artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Het betreft soorten zoals Waterspitsmuis, Das, Boommarter, Steenmarter, Eekhoorn, Bunzing, Hermelijn, Vos, Haas, Konijn en verschillende (spits)muizensoorten (NDFF, Vos 2010).

In 2014 is in de rapportage (voor een aantal soorten) uitvoerig beschreven dat het projectgebied voor zoogdieren nauwelijks geschikt biotoop vormt door de aanwezige bestrating, wegverharding en regelmatig gemaaide gazons. Omdat het projectgebied niet is veranderd in de tussenliggende periode, geldt dat argument nog steeds. Voortplantings- en rustplaatsen van volgens artikel 3.10 beschermde zoogdiersoorten worden binnen het projectgebied niet verwacht.

Onder de Flora- en faunawet gold voor een aantal beschermingscategorieën dat verstoring van soorten een overtreding betekende van die wet. Voor de soorten die beschermd zijn volgens artikel 3.10 Wnb is verstoring niet opgenomen in de verbodsbepalingen, tenzij dit dusdanige effecten zijn dat deze leiden tot het minder functioneren van de bijbehorende voortplantings- of rustplaatsen. Omdat de voortplantings- of rustplaatsen zich buiten het terrein van het Gevangenismuseum bevinden, is er hooguit beperkt sprake van verstoring (in tijd en mate van). Bovendien is het aannemelijk dat binnen de functionele leefomgeving voldoende ongestoorde alternatieven te vinden zijn.

Conclusie 'overige zoogdiersoorten'
Op basis van het bovenstaande wordt beoordeeld dat de verbodsbepalingen in artikel 3.10 Wnb ten aanzien van 'overige zoogdiersoorten' niet overtreden. Geconcludeerd wordt dat Het Pauperparadijs geen knelpunt veroorzaakt met de Wet natuurbescherming ten aanzien van 'overige zoogdiersoorten'.

5. Conclusies

Op basis van de voorgaande hoofdstukken kunnen voor de plannen voor de uitvoeringen van Het Pauperparadijs in 2020 de onderstaande conclusies ten aanzien van de ecologische wet- en regelgeving (Wet natuurbescherming, NNN en overige gebiedsbescherming) worden getrokken.

Gebiedsbescherming

Wet natuurbescherming: Natura 2000
In het kader van de Voortoets wordt geadviseerd om een AERIUS berekening te laten uitvoeren (stikstofdepositie) om te kunnen bepalen of er een kans is op (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van de nabijgelegen Natura 2000-gebieden (§3.1).

Overige gebiedsbescherming
De plannen veroorzaken geen conflict met de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van overige vormen van gebiedsbescherming (NNN/DNN (§3.2), Ganzenfoerageergebied, weidevogelgebied (§3.3)).

Soortbescherming
De uitvoering van de plannen voor Het Pauperparadijs veroorzaakt geen conflict met de Wnb, mits door het treffen van mitigerende maatregelen wordt voorkomen dat broedende vogels en hun nesten worden verstoord. In §4.4 is beschreven hoe aan die mitigatie vorm wordt gegeven.

Literatuur

Delft, J. van, J. Kranenbarg, &, P. Frigge, 2019. Waarnemingenoverzicht 2017-2018. Bijlage RAVON 72, jaargang 21 (2).

NAA 2014. A. Donker & H. Wolterman. Onderzoek geluidseffecten Theatervoorstelling Het Pauperparadijs in Veenhuizen. Concept V6. Kenmerk: 5000/NAA/ad/fw/6. Noordelijk Akoestisch Adviesburo BV, Assen.

Rho adviseurs, 2020. Ruimtelijke onderbouwing Pauperparadijs te Veenhuizen. CODE 20200065 / 31-01-2020. Rho adviseurs voor leefruimte, Leeuwarden.

Vos, S. 2010. Verspreidingsatlas van de Zoogdieren van Drenthe. Werkatlas september 2010. Zoogdiervereniging, Nijmegen, Provincie Drenthe, Assen.

Vries, E.W. de 2014. Ecologische beoordeling van het theaterstuk 'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen. A&W-notitie 2316. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

Websites
NDFF

Date : 10-3-2022 10:43:44
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : FW: [redacted] heeft Gesprekversag Pauperparadijs 10-3-2022 met u gedeeld.
Attachment : AttachedImage;AttachedImage;AttachedImage;AttachedImage;AttachedImage;image002.png;image003.png;

Hallo [redacted]

Ik heb het een en ander aangepast en toegevoegd. Als je zo akkoord bent kan je het versturen.

[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 10 maart 2022 10:03
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: [redacted] heeft Gesprekversag Pauperparadijs 10-3-2022 met u gedeeld.

Date : 2-3-2022 10:53:40
From : [redacted]**@drenthe.nl**
To : [redacted]**@noordenveld.nl**
Cc : [redacted]**@drenthe.nl**
Subject : FW: Overleg Pauperparadijs
Attachment : Gebruiksfase Het Pauperparadijs 30082021.pdf;image002.png;image003.jpg;image004.jpg;image005.jpg;image006.jpg;

Hallo [redacted]

Zie onderstaande data. De adviseur kan alle drie de opties. Welke heeft jouw voorkeur? Dan zet ik die vast in een digitale bijeenkomst.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe

[redacted] Wet natuurbescherming
[redacted] deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592-[redacted]
06-[redacted]
[redacted]@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 2 maart 2022 10:10
Aan: [redacted]@rho.nl>
CC: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@rho.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Overleg Pauperparadijs

Goedemorgen,

In de bijlage de AERIUS berekening van 30 augustus 2021. Hieruit komt een projecteffect naar voren. Dit is dan ook direct het knelpunt. Eind vorig jaar is getracht om de stikstofemissie dusdanig te reduceren dat er geen sprake meer zou zijn van depositie op Natura 2000. Onderzocht is of alternatieve parkeerterreinen met electrische pendelbussen en een zeer schone aggregaat ingezet konden worden om dit te bereiken. Dat is blijkbaar niet gelukt. Nu is het zaak om te onderzoeken of en hoe er gesaldeerd kan worden.

Ik zal aanwezig zijn met mijn collega [redacted]. Ook zal de gemeente Noordenveld aanwezig zijn. Dit in verband met de evenementenvergunning en onderzoeken die daarvoor uitgevoerd moeten worden. Dan kunnen we het integraal benaderen. Opties zijn:

- Ma. 7-3 16:00 uur;
- Woe. 9-3 09:00 uur;
- Do. 10-3 09:00 uur.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe

[redacted] Wet natuurbescherming
[redacted] deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592-[redacted]
06-[redacted]
[redacted]@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: woensdag 2 maart 2022 09:53
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl
CC: Arnout Venekamp <[redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@rho.nl>
Onderwerp: RE: Overleg Pauperparadijs

Hoi [redacted]

Gisteren hebben wij elkaar telefonisch gesproken.

Mijn collega [redacted] kan bij het overleg aanwezig zijn. Hij heeft zich ook eerder bezig gehouden met de ecologische toets die wij hebben gemaakt. Kan je ons een aantal data doorgeven voor het overleg inclusief de aanwezige stukken en knelpunten die besproken moeten worden.

@ Wolter: Kan jij ook aangeven wat de precieze plannen zijn? Zijn deze nog gewijzigd?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058[redacted]
E [redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

RHO ADVISEURS

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted]@drenthe.nl]
Verzonden: vrijdag 18 februari 2022 10:15
Aan: [redacted]@hetpauperparadijs.nl
CC: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@rho.nl>
Onderwerp: Overleg Pauperparadijs

Geachte heer Lommerde,

Ik heb gisteren en vandaag getracht om in contact te komen met de [redacted] van Rho adviseurs.5.1.2e [redacted]. Graag maak ik een afspraak met [redacted] om de zaken en mogelijkheden door te spreken. Ik zal [redacted] maandag de 28ste bellen om die zelfde week een afspraak te maken, liefst op woensdag 2 maart. Ik zal enkele collega's hiervoor uitnodigen. Wij hebben die week, waarschijnlijk 28 februari of 1 maart, overleg met de gemeente Noordenveld om de zaak te bespreken. Die informatie kan ik dan direct meenemen in het gesprek met uw adviseur. Wij zijn ook de mogelijkheden van salderen aan het onderzoeken. Daarvoor gebruiken we volgende week en ook zullen er in week 9 nog gesprekken hierover plaatsvinden, waarvan we de uitkomt ook direct kunnen bespreken. Wellicht spreek ik u ook bij het nog definitief te plannen overleg.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe

[redacted] Wet natuurbescherming
[redacted] deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592[redacted]
06[redacted]
[redacted]@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NOx).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Rho Adviseurs	-, - Veenhuizen

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Het Pauperparadijs	Ra3vkSyRK9iW

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
30 augustus 2021, 15:17	2022	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	127,16 kg/j
NH3	1,31 kg/j

Resultaten

Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied	Bijdrage
Fochteloërveen	0,03

Toelichting

Gebruiksfase Pauperparadijs

Locatie
Situatie 1

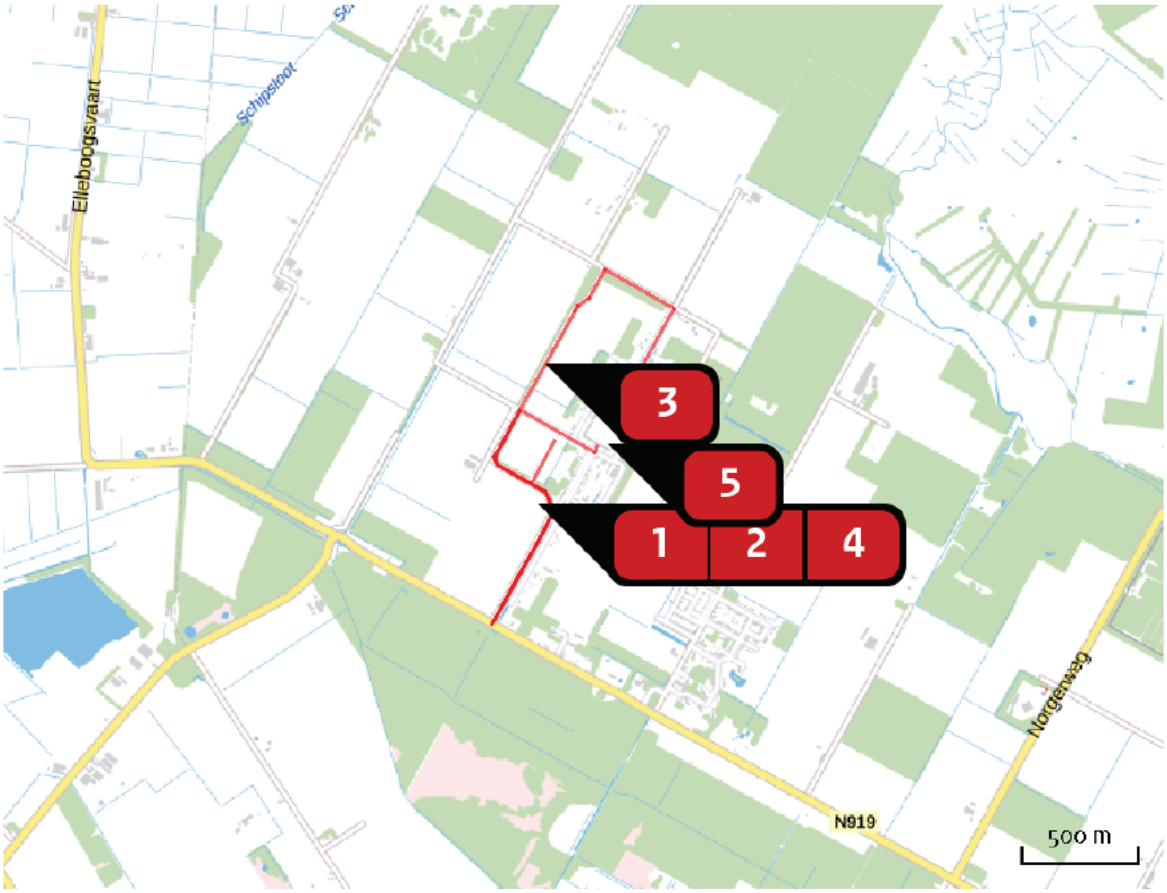

Emissie
Situatie 1

Bron Sector			Emissie NH3	Emissie NOx
1		Bezoekers - grote parkeerterrein Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	7,06 kg/j
2		Bezoekers - berm Laan Weldadigheid Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	1,08 kg/j
3		Personeel - terrein IND Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	3,84 kg/j
4		Leveranciers en logistiek Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j
5		Aggregaat Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie	< 1 kg/j	115,14 kg/j

Resultaten stikstof gevoelige Natura 2000 gebieden (mol/ha/j)

Natuurgebied	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
Fochteloërveen	0,03	
Norgerholt	0,01	

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Resultaten per habitattype (mol/ha/j)

voor de 10 stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden met het hoogste resultaat

Fochteloërveen

Habitattype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H7120ah Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	0,03	
ZGH7120ah Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	0,02	

Norgerholt

Habitattype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H9120 Beuken-eikenbossen met hulst	0,01	

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Emissie (per bron)

Situatie 1

Naam	Bezoekers - grote parkeerterrein
Locatie (X,Y)	222025, 561635
NOx	7,06 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	32.400,0 / jaar	NOx	7,06 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Bezoekers - berm Laan Weldadigheid
Locatie (X,Y)	222055, 561736
NOx	1,08 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	3.996,0 / jaar	NOx	1,08 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Personeel - terrein IND
Locatie (X,Y)	222031, 562351
NOx	3,84 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	5.916,0 / jaar	NOx	3,84 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

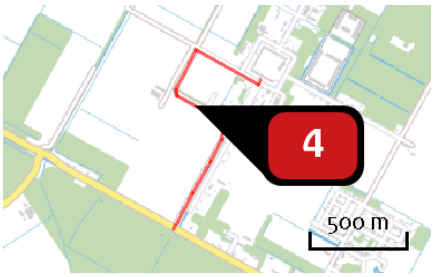

Naam	Leveranciers en logistiek
Locatie (X,Y)	221916, 561862
NOx	< 1 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	116,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

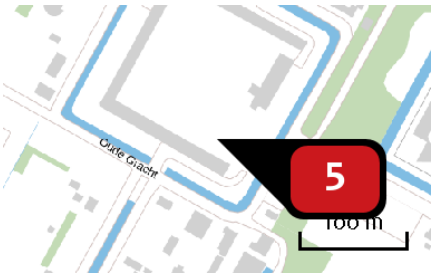

Naam	Aggregaat
Locatie (X,Y)	222301, 562004
NOx	115,14 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Stationair bedrijf (uren/j)	Cilinder inhoud (l)	Stof	Emissie
STAGE IIIa, 75 <= kW < 130, bouwjaar 2007 (Diesel)	Aggregaat podiumtechniek	6.825	0	0,0	NOx	115,14 kg/j
					NH3	< 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2020_20210525_2040287d5b
Database	versie 2020_20210713_c09c249ebe

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2020

Date : 15-2-2022 9:03:03
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "Arnout Venekamp"[redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl
Cc : "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@[redacted] com
Subject : FW: Pauperparadijs
Attachment : image001.emz;image003.emz;image005.png;image008.jpg;image009.jpg;image010.jpg;image002.jpg;image004.emz;image001.png;

Hallo Arnout er[redacted]

Zie berichten var[redacted] hieronder. Er is dus blijkbaar een optie voor het Pauperparadijs om mee te salderen of te verleasen, die we zelf in handen hebben. Salderen zou kunnen met een natuurvergunning als het aangemerkt wordt als extern salderen. Maar uit het plaatje hieronder maak ik op dat er voor de parkeerplaats sprake kan zijn van intern salderen, waarmee je dus een natuurvergunningplicht voorkomt. Maar hoe zit dat dan voor de aggregaat en de lijnbronnen? Deze optie kunnen we voorleggen aan de organisatie van het Pauperparadijs.

[redacted]

Van: [redacted]@[redacted].com>
Verzonden: maandag 14 februari 2022 18:08
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Paupers...

Nog een aanvulling!
De vergunningruimte wordt heden niet gebruikt!.
Kan dat nog iets betekenen?
De melkveestapel is dit jaar niet meer in deze stal 5.1.2.e[redacted].
Aankomende herfst gaan wij ervan uit dat er weer vee wordt gehouden...
Grtn
[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 14 februari 2022 17:38
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Paupers...

Hallo Heren
Ik heb ongevraagd even meegedacht.
De boerderij aan[redacted] in Veenhuizen, bij de ingang van de P plaats van het Gevangenismuseum is van de provincie.
Hier ligt een grote NB vergunning op. De Boerderij is gekocht om een boer op te herplaatsen.
Ik denk dus dat je zo mogelijk "één koeien ligbox A 1:100" synoniem staat voor b.v. 500 auto bewegingen (???)

Kun je daar evt. wat mee in jullie discussie. De boerderij is met Prolander gekocht om NNN vrij te ruilen, dus men zal altijd gaan voor maximaal behoud van de max vergunning.

Zie hier het plaatje.

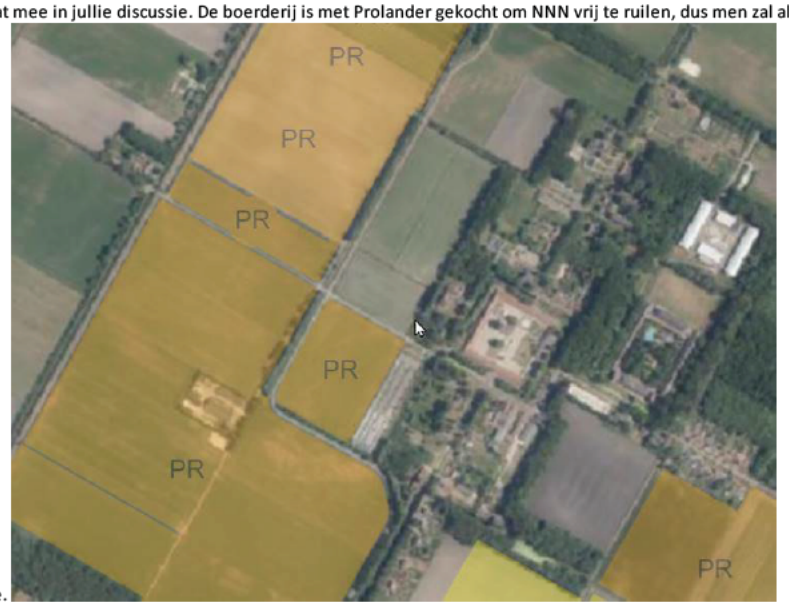

Voorts is er nog het bedrijf aan[redacted] die graag zijn NB vergunning in de opkoopregeling wil doen.

Hoop dat jullie hier iets mee kunnen...

Met vriendelijke groeten,

[redacted]

Date : 9-5-2022 13:56:20
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Subject : FW: Pauperparadijs
Attachment : A&W- notitie 20-14 Pauperparadijs.pdf;image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;

Hallo,

Op mijn opmerking dat er naast stikstof ook rekening gehouden moet worden met overige effecten krijg ik onderstaande toegestuurd. Ik heb geantwoord dat dit in de aanvraag/ rapportage moet worden verwerkt en bij de aanvraag moet worden gevoegd. Ik heb ook gezegd dat ik hier nog geen inhoudelijke beoordeling op heb uitgevoerd.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: maandag 9 mei 2022 13:41
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@rho.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl
Onderwerp: Pauperparadijs

Dag [redacted]

N.a.v. jouw vraag inzake overige effecten op Natura 2000; deze zijn beantwoord in bijgevoegde notitie van A & W uit 2020. Hun conclusie is:

In 2014 werd beoordeeld dat, het uitgesloten is dat negatieve effecten optreden op de omliggende Natura 2000-gebieden en de aangewezen natuurwaarden daarvan. De redenen hiervoor waren: de relatief grote afstand tot het projectgebied, het gebruik van het (tussenliggende) gebied en de beperkte aard en omvang van het beoogde initiatief. Ten aanzien van de meeste aspecten is die beoordeling voor de plannen van 2020 nog actueel. Mogelijke uitzondering hierop is stikstofdepositie.

Actualisatie van ecologische beoordeling van het theaterstuk 'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen

Opdrachtgever	Rho - Adviseurs voor leefruimte, Leeuwarden
Referentie	Vries, E.W. de, 2020. Actualisatie van ecologische beoordeling van het theaterstuk 'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen. A&W-notitie 20-014. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

Projectcode	20-014
Status	Concept
Datum	17 februari 2020
Projectleider	[redacted]
Autorisatie	[redacted]

Inhoud

1. Inleiding
2. Projectgebied en plannen
3. Gebiedsbeschrijving en beoordeling
4. Soortbescherming en beoordeling
5. Conclusies

Literatuur

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv
Suderwei 2
9269 TZ Feanwâlden
tel. 0511 – 474764
email: info@altwym.nl
website: www.altwym.nl

1. Inleiding

Rho - Adviseurs voor leefruimte begeleidt Het Pauper Paradijs bij het realiseren van nieuwe voorstellingen van het theaterstuk 'Het Pauperparadijs' op de binnenplaats van het gevangenismuseum te Veenhuizen. In 2014 zijn de uitvoeringen van het theaterstuk beoordeeld in het kader van de toen geldende ecologische wet- en regelgeving (De Vries 2014). Die beoordeling is inmiddels over de 'houdbaarheidsdatum' en bovendien is de wetgeving sinds die tijd veranderd. Om die redenen is een actualisatie van de beoordeling uit 2014 noodzakelijk. Rho heeft Altenburg & Wymenga opdracht gegeven om die actualisatie van het ecologisch onderzoek uit te voeren.

Het doel van het onderzoek is een actualisatie van de eerder uitgevoerde ecologische beoordeling, waarin de effecten van de plannen worden beoordeeld in het kader van de vigerende natuurwetgeving. Dit betreft in eerste instantie de Wet natuurbescherming die per 1 januari 2017 in werking is getreden. Deze wet is een bundeling van de voormalige Natuurbeschermingswet 1998, Flora- en faunawet en Boswet. Behalve de Wet natuurbescherming worden de beoogde ingrepen ook beoordeeld volgens de Omgevingsvisie Drenthe 2014 (Natuurnetwerk Nederland (NNN)). Indien van toepassing, worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en eventueel aanvullend onderzoek.

In onderhavige notitie zijn de resultaten van het ecologisch onderzoek gepresenteerd. Dit onderzoek is gebaseerd op twee benaderingen. Ten eerste is een literatuurstudie uitgevoerd om te beoordelen hoe de plannen zich verhouden tot de vigerende ecologische wet- en regelgeving. Hierbij is de eerdere beoordeling uit 2014 (De Vries) een basis geweest. Daarnaast zijn recente bronnen met verspreidingsgegevens geraadpleegd (verspreidingsatlassen, overzichtswerken, onderzoeksrapporten en websites). Een belangrijke bron die is gebruikt, is de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna). Medio april/mei 2020 worden twee veldbezoeken uitgevoerd om te bepalen of en waar (jaarrond) beschermde nestplaatsen in de directe omgeving van de binnenplaats van het Gevangenismuseum aanwezig zijn.

Altenburg & Wymenga presenteert in deze notitie de resultaten van een onafhankelijk ecologisch onderzoek. Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

2. Projectgebied en plannen

Evenals voorgaande jaren bestaat het projectgebied voor het theaterstuk Het Pauperparadijs uit een aantal delen. Het theaterstuk wordt opgevoerd op de binnenplaats van het Gevangenismuseum in Veenhuizen. Daarnaast wordt de bestaande parkeerplaats gebruikt voor bezoekers van het stuk. Voor de precieze ligging van het projectgebied wordt verwezen naar de Ruimtelijke onderbouwing die ten behoeve van Het Pauperparadijs is opgesteld (Rho Adviseurs 2020) en waarvan onderhavige beoordeling een bijlage is. Het gedeelte van de binnenplaats dat voor het theaterstuk wordt gebruikt betreft gedeeltelijk gazon en verharding. Op de binnenplaats staan drie groepen van drie bomen (Kastanje, Beuk en Esdoorn). In het projectgebied is geen oppervlaktewater aanwezig.

Voor Het Pauperparadijs wordt op de binnenplaats een speelveld met rijdende decor elementen en een tribune voor 1.132 toeschouwers gerealiseerd. Daarnaast worden op de binnenplaats tijdelijke sanitaire en cateringfaciliteiten geplaatst. Van 3 juni tot en met 22 augustus 2020 worden in totaal

ca.54 voorstellingen opgevoerd. In april 2020 wordt gestart met de opbouw van het terrein en de repetities.

3. Gebiedsbescherming en beoordeling

In Nederland zijn de meeste beschermde gebieden beschermd volgens de Wet natuurbescherming (Natura 2000) of regels omtrent het Natuurnetwerk Nederland (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur). Daarnaast kunnen gebieden ook worden beschermd vanwege hun natuurwaarden via verordeningen of het bestemmingsplan.

3.1 Wet natuurbescherming (Natura 2000)

De eerste stap in de beoordeling van activiteiten of plannen volgens de Wet natuurbescherming is de Voortoets. Daarin wordt bepaald of er een kans bestaat dat door een ingreep (significant) negatieve effecten optreden ten aanzien van de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-gebieden

Het projectgebied ligt niet binnen een gebied dat als Natura 2000-gebied beschermd is volgens de Wet natuurbescherming. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn 'Fochteloërveen' en 'Norgerholt', die respectievelijk op een afstand van circa 1 en 5 km van het projectgebied liggen. Natura 2000-gebieden zijn aangewezen voor habitattypen en soorten, waarvoor in de aanwijzingsbesluiten instandhoudingsdoelen zijn opgesteld.

In 2014 werd beoordeeld dat, het uitgesloten is dat negatieve effecten optreden op de omliggende Natura 2000-gebieden en de aangewezen natuurwaarden daarvan. De redenen hiervoor waren: de relatief grote afstand tot het projectgebied, het gebruik van het (tussenliggende) gebied en de beperkte aard en omvang van het beoogde initiatief. Ten aanzien van de meeste aspecten is die beoordeling voor de plannen van 2020 nog actueel. Mogelijke uitzondering hierop is stikstofdepositie.

Stikstofdepositie

Het is mogelijk dat door uitvoering van de plannen een toename in stikstofdepositie veroorzaakt wordt. Stikstofdepositie kan schadelijk zijn voor Natura 2000-gebieden die zijn aangewezen ter bescherming van stikstofgevoelige habitattypen. Om de toename in stikstofdepositie te beperken, werd tot voor kort gewerkt volgens het Programma Aanpak Stikstof (PAS).

Op 29 mei 2019 heeft de Raad van State een uitspraak gedaan over het PAS, waaruit blijkt dat de regeling in de huidige vorm niet voldoet. Op dit moment dient voor alle projecten een AERIUS berekening te worden uitgevoerd.

Indien uit de AERIUS berekening blijkt dat de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden lager is dan 0,00 mol/ha/jr (lager dan 0,005), kan een omgevingsvergunning worden aangevraagd. Voor projecten die leiden tot een stikstofdepositie van meer dan 0,00 mol/ha/jr (gelijk of hoger dan 0,005) kunnen vooralsnog geen omgevingsvergunningen aangevraagd worden. Wij adviseren om voor die projecten door middel van intern of externe salderen de netto stikstofuitstoot dusdanig te verminderen dat deze projecten een netto depositie hebben van minder dan 0,00 mol/ha/jr.

Het is op dit ogenblik niet mogelijk om op voorhand een inschatting te geven van het effect van de uitvoering van de plannen op de stikstofdepositie. Om duidelijkheid te verkrijgen over een mogelijke toename in stikstofdepositie, adviseren wij daarom om een AERIUS berekening te laten uitvoeren.

3.2 Ecologische hoofdstructuur

Het projectgebied maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en het Drents Natuurnetwerk (DNN), maar in de directe omgeving is wel DNN aanwezig. Het gaat om bospercelen ten noorden en oosten van de P.I. Esserheem. De kortste afstand tussen het projectgebied en de DNN is ongeveer 250-300 m. Het Fochteloërveen maakt deel uit van het NNN.

De bescherming van het NNN/DNN is tweeledig. Het eerste uitgangspunt is dat er geen verlies van oppervlakte mag plaatsvinden. Daarnaast mogen ingrepen in de nabijheid van het NNN/DNN geen negatieve effecten veroorzaken op de wezenlijke waarden daarvan. Deze wezenlijke waarden hebben veelal betrekking op de aanwezige natuurwaarden, maar aspecten als rust, openheid en duisternis vallen hier ook onder.

Omdat het Pauperparadijs niet in het NNN/DNN wordt uitgevoerd, is er uiteraard geen sprake van oppervlakteverlies. Effecten op natuurwaarden van het NNN/DNN zijn evenmin aan de orde door de afstand tussen het projectgebied en het NNN/DNN. Omdat het Pauperparadijs wordt opgevoerd in de openlucht, is er wel sprake van geluid richting de omgeving. Uit akoestisch onderzoek in 2014 is gebleken, dat de geluidbelasting op de meest nabijgelegen huizen 50 dB(a) aan de gevel bedraagt, mits de voorgestelde maatregelen zouden worden uitgevoerd (NAA 2014). De situatie in 2020 is vergelijkbaar met die van 2014. Aangenomen mag worden dat de geluidbelasting op het NNN/DNN een stuk lager is door de demping die in het tussenliggende gebied zal plaatsvinden. Bovendien vindt de geluidsbelasting plaats gedurende een beperkte periode van het jaar en tijdens enkele uren op de dag. De lichtuitstraling die ontstaat door de uitvoering van het theaterstuk wordt door de bebouwing van het Gevangenismuseum en het tussenliggende gebied geblokkeerd en zal het NNN/DNN daarom niet bereiken. Gezien het bovenstaande worden geen negatieve effecten verwacht op de wezenlijke waarden van het NNN/DNN. Het Pauperparadijs stuit daarom niet op een knelpunt met de regelgeving omtrent het NNN/DNN.

3.3 Overige gebiedsbescherming

Naast de Wet natuurbescherming en het NNN kunnen gebieden ook beschermd zijn volgens andere regelgeving, zoals verordeningen (bijv. weidevogelgebied en Ganzenfoerageergebied). In de omgeving van het projectgebied liggen geen gebieden die op een andere wijze worden beschermd ten aanzien van natuurwaarden dan de hierboven beschreven regelgeving. De plannen stuiten daarom niet op bezwaren vanuit overige regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming met betrekking tot natuurwaarden.

4. Soortbescherming en beoordeling

Soortbescherming is in Nederland sinds 1 januari 2017 vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Aan de Wet natuurbescherming zijn drie lijsten met soorten gekoppeld. Het gaat om artikel 3.1 waar soorten van de Vogelrichtlijn onder vallen, artikel 3.5 waar soorten van de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern en bijlage I bij het Verdrag van Bonn onder vallen en artikel 3.10 voor overige soorten. Soorten uit de eerste twee artikelen zijn daarmee Europees beschermd, terwijl soorten van artikel 3.10 nationaal beschermd zijn. Provincies hebben de mogelijkheid om voor soorten uit artikel 3.10 een vrijstelling te verlenen van enkele verbodsbepalingen. De Provincie Noord-Holland hanteert vanaf 1 januari 2017 een dergelijke lijst met (dier)soorten die een vrijstelling genieten bij o.a. ruimtelijke ontwikkeling.

Gezien de ligging van het projectgebied en het huidige gebruik, zijn de mogelijkheden voor soorten die beschermd zijn volgens de Wnb beperkt. Hieronder is beschreven welke beschermde soorten mogelijk in het projectgebied voorkomen en wat de consequenties daarvan zijn voor de beoogde activiteiten.

4.1 Algemeen

Het projectgebied bestaat hoofdzakelijk uit terrein met bestrating/verharding en een klein deel uit regelmatig gemaaid gazon. Onder dergelijke omstandigheden zijn er weinig tot geen mogelijkheden voor natuurwaarden aanwezig. Tevens worden mogelijke effecten op soorten die buiten het museum voorkomen beperkt, doordat de bebouwing van het museum als een barrière fungeert. Het is onwaarschijnlijk dat in het projectgebied wettelijk beschermde soorten uit de volgende soortgroepen voorkomen en/of worden beïnvloed door de uitvoering van de beoogde activiteiten voor het theaterstuk:

- Planten
- Ongewervelde diersoorten
- Vissen
- Reptielen

De redenen die aan deze conclusie ten grondslag liggen, zijn één of meer van de volgende:

- Het projectgebied ligt niet binnen het verspreidingsgebied van deze soorten.
- In het projectgebied is geen geschikt biotoop voor deze soorten aanwezig.
- Uitstralende effecten van de ingreep reiken niet dermate ver buiten de begrenzing van de locatie dat daardoor (mogelijk) leefgebied van deze soorten wordt beïnvloed.

De beoogde activiteiten voor de uitvoeringen van het theaterstuk Het Pauperparadijs veroorzaken om deze redenen geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van bovengenoemde soortgroepen.

4.2 Amfibieën

Uit recente verspreidingsgegevens van amfibieën blijkt dat in de omgeving van het projectgebied een aantal beschermde amfibieënsoorten voorkomt. Het gaat om de volgens artikel 3.5 Wnb beschermde soorten Kamsalamander, Poelkikker, Heikikker en Rugstreeppad, en volgens artikel 3.10 Wnb beschermde soorten, zoals Alpenwatersalamander, Bruine kikker, Kleine watersalamander en Gewone pad (NDFF, Van Delft et al. 2019).

In de beoordeling van 2014 (De Vries) is beschreven dat het projectgebied vrijwel geen functie heeft voor amfibieën, maar dat incidenteel gebruik van het gebied bij het foerageren niet is uit te sluiten. Er is toen beoordeeld dat eventuele effecten op de functionele leefomgeving niet zodanig zijn dat de functionaliteit van de verblijfplaatsen in gevaar komt. Bovendien werd beoordeeld dat het doden van amfibieën onwaarschijnlijk is. Er zijn geen redenen om voor de huidige situatie tot een andere beoordeling te komen.

Als bovenstaande beoordeling wordt geplaatst In het kader van de Wnb, wordt geoordeeld dat de verbodsbepalingen ten aanzien van het doden van beschermde amfibieën en van het vernielen of beschadigen van voortplantings- of rustplaatsen van amfibieën, niet worden overtreden. Voor soorten die zijn beschermd volgens artikel 3.5 geldt dat ook verstoring van dieren niet is toegestaan. Omdat voortplantings- en rustplaatsen niet in het projectgebied worden verwacht en in de directe omgeving voldoende onverstoord gebied aanwezig is, is het onwaarschijnlijk dat er sprake is van verstoring van onder artikel 3.5 Wnb beschermde amfibieën. Op basis hiervan wordt

geconcludeerd dat de activiteiten voor Het Pauperparadijs in 2020 geen knelpunt veroorzaken met de Wnb ten aanzien van amfibieën.

4.3 Vogels

Ten aanzien van vogels is in 2014 geconcludeerd dat Het Pauperparadijs geen conflict veroorzaakt met de Flora- en faunawet, mits verstoring van broedende vogels en hun in gebruik zijnde nesten wordt voorkomen door een mitigatieplan dat in die rapportage was opgenomen (De Vries 2014). De bescherming van vogels onder de Flora- en faunawet was een uitwerking van de Europese regels ter bescherming van vogels in de Vogelrichtlijn. Die Vogelrichtlijn is ook gebruikt voor de bepalingen die ten aanzien van vogels zijn opgenomen in de Wet natuurbescherming. Om die redenen is de bescherming van vogels onder de nieuwe wetgeving niet wezenlijk veranderd. Daarom geldt nu dat het Pauperparadijs geen knelpunt met de Wnb, mits verstoring van broedende vogels en hun in gebruik zijnde nesten wordt voorkomen. Hieronder zijn de mitigerende maatregelen voor 2020 beschreven.

Voorafgaand aan de opbouw voor het theaterstuk wordt medio april geïnventariseerd of en waar door welke vogelsoorten in de directe omgeving van het gevangenismuseum wordt gebroed (met name op de binnenplaats). Op basis van de resultaten van de inventarisatie worden, indien nodig, maatregelen voorgesteld om negatieve effecten op broedende vogels en hun nesten te voorkomen en deze dienen te worden getroffen. Ervaringen met andere grote buitenevenementen in het broedseizoen hebben geleerd dat die werkwijze realistisch is om effecten tegen te gaan.

4.4 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn beschermd volgens artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming, omdat zij zijn vermeld in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Dit is hetzelfde als toen de vleermuissoorten in 2014 waren beschermd door de Flora- en faunawet. Hoewel de verbodsbepalingen enigszins zijn gewijzigd, is de bescherming vrijwel gelijk gebleven. Hierdoor geldt nog steeds dat voor deze soorten striktere beoordelingscriteria bij ontheffingsaanvragen dan bij de meeste andere beschermde zoogdiersoorten. Om deze redenen worden de vleermuizen in een aparte paragraaf besproken en worden de 'overige zoogdiersoorten' in §4.5 behandeld.

Recente verspreidingsgegevens van vleermuizen laten geen wijzigingen zien in de soorten die voorkomen in de omgeving van het projectgebied (NDFF). Op basis van de gegevens (NDFF, Vos 2010) komen in de omgeving de volgende soorten voor: Gewone baardvleermuis, Franjestaart, Watervleermuis, Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Rosse vleermuis, Gewone grootoorvleermuis en Laatvlieger.

In de rapportage van 2014 (De Vries) is beschreven dat het onwaarschijnlijk is dat er directe en indirecte (vliegroutes en foerageergebied) effecten op rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn te verwachten. Omdat de situatie op de binnenplaats nagenoeg gelijk is gebleven en ook het theaterstuk niet is gewijzigd, kan deze beoordeling gehandhaafd worden.

De conclusie luidt dat, op basis van het bovenstaande, Het Pauperparadijs geen overtreding veroorzaakt van de verbodsbepalingen in de Wnb ten aanzien van vleermuizen.

4.5 Overige zoogdiersoorten

Bij de 'overige zoogdiersoorten' is bij de overgang van de Flora- en faunawet naar de Wet natuurbescherming voor een aantal soorten het beschermingsregime gewijzigd. Om die reden worden hieronder de overige zoogdiersoorten per artikel van de Wnb beschreven.

Overige zoogdiersoorten artikel 3.5 Wnb (exclusief vleermuizen)
Van de zoogdiersoorten beschermd volgens artikel 3.5 Wnb (exclusief vleermuizen) is alleen Otter waargenomen in de omgeving van het projectgebied (NDFF, Vos 2010), met name in de omgeving van het Fochteloërveen. In het projectgebied is door het ontbreken van oppervlaktewater geen geschikt biotoop voor Otter aanwezig en de soort wordt hier dan ook niet verwacht.

Overige zoogdiersoorten artikel 3.10 Wnb
Uit verspreidingsgegevens van zoogdieren blijkt dat in de omgeving van het projectgebied een aantal meer of minder algemeen voorkomende zoogdiersoorten voorkomt die zijn beschermd volgens artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Het betreft soorten zoals Waterspitsmuis, Das, Boommarter, Steenmarter, Eekhoorn, Bunzing, Hermelijn, Vos, Haas, Konijn en verschillende (spits)muizensoorten (NDFF, Vos 2010).

In 2014 is in de rapportage (voor een aantal soorten) uitvoerig beschreven dat het projectgebied voor zoogdieren nauwelijks geschikt biotoop vormt door de aanwezige bestrating, wegverharding en regelmatig gemaaide gazons. Omdat het projectgebied niet is veranderd in de tussenliggende periode, geldt dat argument nog steeds. Voortplantings- en rustplaatsen van volgens artikel 3.10 beschermde zoogdiersoorten worden binnen het projectgebied niet verwacht.

Onder de Flora- en faunawet gold voor een aantal beschermingscategorieën dat verstoring van soorten een overtreding betekende van die wet. Voor de soorten die beschermd zijn volgens artikel 3.10 Wnb is verstoring niet opgenomen in de verbodsbepalingen, tenzij dit dusdanige effecten zijn dat deze leiden tot het minder functioneren van de bijbehorende voortplantings- of rustplaatsen. Omdat de voortplantings- of rustplaatsen zich buiten het terrein van het Gevangenismuseum bevinden, is er hooguit beperkt sprake van verstoring (in tijd en mate van). Bovendien is het aannemelijk dat binnen de functionele leefomgeving voldoende ongestoorde alternatieven te vinden zijn.

Conclusie 'overige zoogdiersoorten'
Op basis van het bovenstaande wordt beoordeeld dat de verbodsbepalingen in artikel 3.10 Wnb ten aanzien van 'overige zoogdiersoorten' niet overtreden. Geconcludeerd wordt dat Het Pauperparadijs geen knelpunt veroorzaakt met de Wet natuurbescherming ten aanzien van 'overige zoogdiersoorten'.

5. Conclusies

Op basis van de voorgaande hoofdstukken kunnen voor de plannen voor de uitvoeringen van Het Pauperparadijs in 2020 de onderstaande conclusies ten aanzien van de ecologische wet- en regelgeving (Wet natuurbescherming, NNN en overige gebiedsbescherming) worden getrokken.

Gebiedsbescherming

Wet natuurbescherming: Natura 2000
In het kader van de Voortoets wordt geadviseerd om een AERIUS berekening te laten uitvoeren (stikstofdepositie) om te kunnen bepalen of er een kans is op (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van de nabijgelegen Natura 2000-gebieden (§3.1).

Overige gebiedsbescherming
De plannen veroorzaken geen conflict met de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van overige vormen van gebiedsbescherming (NNN/DNN (§3.2), Ganzenfoerageergebied, weidevogelgebied (§3.3)).

Soortbescherming
De uitvoering van de plannen voor Het Pauperparadijs veroorzaakt geen conflict met de Wnb, mits door het treffen van mitigerende maatregelen wordt voorkomen dat broedende vogels en hun nesten worden verstoord. In §4.4 is beschreven hoe aan die mitigatie vorm wordt gegeven.

Literatuur

Delft, J. van, J. Kranenbarg, &, P. Frigge, 2019. Waarnemingenoverzicht 2017-2018. Bijlage RAVON 72, jaargang 21 (2).

NAA 2014. A. Donker & H. Wolterman. Onderzoek geluidseffecten Theatervoorstelling Het Pauperparadijs in Veenhuizen. Concept V6. Kenmerk: 5000/NAA/ad/fw/6. Noordelijk Akoestisch Adviesburo BV, Assen.

Rho adviseurs, 2020. Ruimtelijke onderbouwing Pauperparadijs te Veenhuizen. CODE 20200065 / 31-01-2020. Rho adviseurs voor leefruimte, Leeuwarden.

Vos, S. 2010. Verspreidingsatlas van de Zoogdieren van Drenthe. Werkatlas september 2010. Zoogdiervereniging, Nijmegen, Provincie Drenthe, Assen.

Vries, E.W. de 2014. Ecologische beoordeling van het theaterstuk 'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen. A&W-notitie 2316. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

Websites
NDFF

Date : 1-3-2022 15:48:00
From : "Arnout Venekamp" [redacted]@drenthe.nl
To : "Verzendlijst VTH" V[redacted]@drenthe.nl
Subject : FW: Terugkoppeling POHO's

Hallo allemaal,

Omdat de briefing anders is geweest dan normaal ivm de komst van Willemien, heb ik niet de bespreekpunten uit het poho met jullie doorgenomen. Ik had aangegeven dat ik het zou nazenden, bij deze.

Met groet,

Arnout

Van: Arnout Venekamp
Verzonden: maandag 28 februari 2022 11:35
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; Martien Haasjes [redacted]@drenthe.nl>; Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; Jeroen Akse [redacted]@drenthe.nl>; Ria Lahuis [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; Alma Burema <[redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; Eddy Diekema [redacted]@drenthe.nl>; Jeroen de Boer [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; Willemien Meijering <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Terugkoppeling POHO's

Hallo allen,

Hierbij de terugkoppeling van de onderdelen VTH in de poho's:

Drents handelingsperspectief stikstofvergunningverlening
Kennis genomen van de analyse van de voorraad van de vergunningaanvragen, als gevolg van problematiek door aanpassing Aerius. Welke kunnen we nog wel in behandeling nemen en welke niet, met welke redenen. Uiteindelijk valt het aantal nog te kunnen behandelen aanvragen nog mee. Er moet extra aandacht zijn voor de communicatie hierover. Zowel de directe contacten met de aanvragers door zetten, maar ook de informatie op de eigen website goed op orde maken en houden.
Hans Kuipers neemt de besproken informatie mondeling mee naar het college (afstemming daarover in koffiemoment), wel nog het verzoek om na te gaan of en zo ja welke evenementen onder druk staan qua vergunningverlening irt stikstof.

PS vragen VVD en JA21 over Pauperparadijs
De vragen zijn op 1 zin in beide beantwoordingen na akkoord. De zin wordt verwijderd en vervolgens wordt de beantwoording aangeleverd voor besluitvorming in GS.
Verder gesproken over de huidige gang van zaken mbt vergunningensituatie, communicatie etc van Pauperparadijs. De afspraken van betrokken vergunningverlener met alle externen zijn gedeeld evenals de bestuurlijke afspraken. Er is intern duidelijkheid tussen portefeuillehouders en betrokken vergunningverlener over hoe te handelen.

Met groet,

Arnout

Date : 16-2-2022 15:21:33
From : "Arnout Venekamp" [redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Cc : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : Gemeente en Pauperaradijs

Hoi,

Zojuist gesproken met manager beheer van gemeente Noordenveld. Zij zitten natuurlijk ook met Pauperparadijs en de vergunningverlening. Dat wordt allemaal erg krap gezien de resterende tijd. Ze willen graag met ons in overleg om duidelijk van elkaar te hebben wat we kunnen verwachten en hoe zaken gaan lopen. Ik hecht daar ook aan en voor jullie is dat ook goede wetenschap. Voorkomt ook dat we wellicht ergens worden uitgespeeld oid. We willen niet nogmaals ongewild, ongewenst en onterecht zo in het nieuws gebracht worden.

Om die reden wordt direct na de voorjaarsvakantie een Mteams overleg in onze agenda's geschoten om daar met hen over te spreken. Graag dat iig 1 van jullie aanwezig kan zijn. Als het goed is hebben we dan al wat meer op een rij tav de haalbaarheid etc op ons spoor.

Dus waar mogelijk even voorrang aan de te plannen afspraak geven.

Groet Arnout

Date : 28-4-2022 11:58:56
From : "[redacted]
To : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : [redacted] heeft 20220509 POHO VTH memo recente s.v.z. Pauperparadijs met u gedeeld.
Attachment : AttachedImage;AttachedImage;AttachedImage;AttachedImage;AttachedImage;

[redacted] heeft een bestand met u gedeeld

Ik heb mijn opm. ook verwerkt

20220509 POHO VTH memo recente s.v.z. Pauperparadijs

Deze koppeling werkt alleen voor de directe geadresseerden van dit bericht.

Openen

Privacyverklaring

provincie Drenthe

Date : 16-2-2022 15:47:08
From : "[redacted]@noordenveld.nl
To : "Secretariaat MT"[redacted]@noordenveld.nl
Cc : "[redacted]@noordenveld.nl, [redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, "Arnout Venekamp" [redacted]@drenthe.nl
Subject : Overleg Het Pauperparadijs
Attachment : image580480.png;image138383.png;image959478.png;image720538.jpg;image656935.png;image017233.png;image245441.png;image802376.png;image484183.png;

Hoi collega's,

Ik zou jullie willen vragen om een afspraak in te plannen met een aantal collega's van de provincie Drenthe en gemeente Noordenveld.

Onderwerp: situatie vergunningentraject Het Pauperparadijs.
Datum: week 9 (liefst niet maandag- en woensdagochtend i.v.m. PHO en MT).
Tijdsduur: 1 uur

[redacted] ik heb jullie namen van Arnout gekregen.

Outlook voor iOS downloaden
Met vriendelijke groet,

[redacted]
088-[redacted]
[redacted]@noordenveld.nl
Raadhuisstraat 1
9301AA RODEN
GEMEENTE NOORDENVELD

Date : 14-2-2022 8:40:30
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: 14-2-2022 Afgelasting Pauperparadijs door stikstof zeer wrang.pdf

Ja, is einde vorige week en dit weekend over me heen gekomen. Er zijn stikstofdepostitietoenames, zelfs nadat je rekening houdt met de partiele vrijstelling. Bestuur was vanaf november al betrokken. De bal voor de oplossing ligt wat mij betreft bij de organisatie van het Pauperparadijs. Ik denk mee, maar een oplossing is niet makkelijk.

[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 14 februari 2022 07:57
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
CC: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: 14-2-2022 Afgelasting Pauperparadijs door stikstof zeer wrang.pdf

Hey [redacted]

Weet jij hier meer vanaf?

Gr[redacted]

Date : 23-11-2021 10:58:01
From : " [redacted] **@drenthe.nl**
To : "Arnout Venekamp" [redacted] **@drenthe.nl**
Cc : " [redacted] **@drenthe.nl**
Subject : RE: documenten SMART

Hallo Arnout,

[redacted] belde net al even hierover. We zorgen voor een uitleg hierover in een memo voor maandag de 6de. Krijg jij het einde van de week te zien. Gaat het volgende week normaal in route.

[redacted]

Van: Arnout Venekamp [redacted] @drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 23 november 2021 08:45
Aan: [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>
Onderwerp: FW: documenten SMART

Hallo [redacted],

Zie het verzoek van Hans Kuipers, kunnen jullie in een co-productie tegemoet komen aan zijn verzoek? Uiteraard staat het jullie vrij om ook anderen hierin te betrekken of het te laten voorbereiden, zoals bijvoorbeeld [redacted]. Kunnen jullie me laten weten of dit opgepakt kan worden? Hoeft niet deze week, maar maandag over een week zou mooi zijn. Dan is het onderwerp nog warm.

Ik hoor het wel even,

Arnout

Van: Hans Kuipers [redacted] @drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 23 november 2021 08:38
Aan: Arnout Venekamp [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: documenten SMART

Ha Arnout, wat ik in de discussie uit GS nog heb meegekregen is hoe de balans zit tussen: welke stikstofruimte moet worden opgenomen bij het vaststellen van een bestemmingsplan (dus in het algemeen), en welke ruimte moet er later zijn bij de omgevingsvergunning (dus bij een specifiek bedrijf). Zouden jullie daar nog een memo over kunnen maken?

Hgr Hans

Van: Arnout Venekamp [redacted] @drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 18 november 2021 08:08
Aan: Hans Kuipers [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>
Onderwerp: Fwd: documenten SMART

buiten reikwijdte

buiten reikwijdte

Date : 18-2-2022 11:19:38
From : "Arnout Venekamp" [redacted] **@drenthe.nl**
To : [redacted] **@drenthe.nl**
Cc : " [redacted] **@drenthe.nl, "** [redacted] **@drenthe.nl**
Subject : RE: gesprek Pauperparadijs
Attachment : image001.jpg;image002.jpg;

Hoi [redacted],

Vanmorgen ook nog overleg gehad met [redacted] en Hans over het vervolg en hoe daar in te (kunnen) handelen. Duidelijke lijnen meegekregen, op basis van de door [redacted] opgestelde proceslijn.

Kunnen [redacted] en ik jou uiteraard alles over delen, zullen we ook doen. We gaan er voor om het uiterste mogelijk te maken, las het maar een deugdelijke basis bevat.

Als je nog wilt overleggen met [redacted] en/of mij, dan kan dat uiteraard (vandaag ook nog).

Groet Arnout

Van: [redacted] @drenthe.nl>
Verzonden: vrijdag 18 februari 2022 10:59
Aan: [redacted] @drenthe.nl>; Arnout Venekamp [redacted] @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: gesprek Pauperparadijs

Ho [redacted]

Het gesprek tussen Hans Kuipers en Tom de Ket, en de uitkomsten/afspraken die Hans daaruit heeft terug gekoppeld, die zijn leidend. De mail van Lommerde met die opsomming; neem er kennis van en laat het hen betrekken in de gesprekken die jullie gaan voeren. In het gesprek tussen Kuipers en De Ket is heel helder afgesproken welke inzet gepleegd wordt vanuit de provincie, dat is ook met jullie gedeeld en van daaruit moeten wij werken.

Groet,
[redacted]

Van: [redacted] @drenthe.nl>
Verzonden: vrijdag 18 februari 2022 10:25
Aan: [redacted] @drenthe.nl>; Arnout Venekamp [redacted] @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: gesprek Pauperparadijs

Hallo [redacted] en Arnout,

Onderstaande punten heeft Hans aangegeven richting de organisatie van het Pauperaradijs.
Bullet 1 is in gang gezet, maar is nog niet definitief. Zie mail dit ik zojuist naar jullie in cc heb gestuurd.
Bullet 3 is in gang gezet. Gesprek met de gemeente vind plaats in week 9.

Bericht van Hans:
Ik heb vanmiddag met Tom het volgende afgesproken:

- *Jullie mailen de gegevens van het ecologisch adviesbureau dat jullie in de arm hebben naar mij, ik vraag onze vergunningverleners (team VTH) dit z.s.m. op te pakken, zodat wederzijds de juiste mensen met stikstofkennis, met elkaar spreken. Samen gaan we helderheid verkrijgen: welke opties liggen nog op tafel. Vrijdag 11/2 heeft een boer rond Fochteloërveen zich gemeld bij jullie die emissierechten beschikbaar wil stellen aan jullie – is mogelijke optie, bespreken met VTH.*
- *Het college van GS vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil wel dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt.*
- *Zodra het stikstofvraagstuk is opgelost, gaat de vergunningverlening terug naar de gemeente, zij gaan immers over de evenementenvergunning.*
- *Contacten met pers: we uiten gezamenlijk dat we in goed gesprek zijn; de opmerkingen over ambtenaren en bestuurders waren niet charmant.*
- *Mocht er nog ruis ontstaan, bellen jullie mij en vice versa.*

Verder zijn deze opmerkingen gemaakt door de heer De Ket:
Voor ons is het van belang dat er dan op de kortstmogelijke termijn een 4-tal zaken geregeld worden, waarop wij als stichting helaas weinig invloed blijken te hebben:
- parkeren wordt mogelijk op het terrein van het Gevangenismuseum
- de berekende stikstofdepositie kan worden 'verleast' of gecompenseerd met bestaande stikstofrechten, i.c. via [redacted] *in Zuidvelde*
- wij hebben een alternatief voor de dieselaggregaat in de vorm van een accuvoorziening en gebruik van LED-licht. De meerkosten hiervan kunnen we in overleg beleggen bij de provincie.
- belangrijk is dat de evenementenvergunning van de gemeente Noordenveld zo snel mogelijk via een versnelde procedure wordt toegekend. Wij hebben hierin belangrijke tijd verloren en de gemeente stelt zich nu op het standpunt dat dit niet meer realiseerbaar is, omdat bezwaartermijnen meegerekend moeten worden. Dit was eerdere jaren niet het geval. Wij kunnen de voorstellingen 1 of 2 weken uitstellen, maar meer niet want dan komen we te laat uit in september 2022.

Ik weet even niet wat ik met Bullet 1 moet doen. Is dat een opmerking, dus een gegeven feit, of wordt verwacht dat we daar meehelpen om het mogelijk te maken?
Bullet 2 wordt dus opgepakt.
Bullet 3 ook, maar ik ga niet over financiën. Wat kan ik hierover meenemen in het te komen gesprek?
Voor Bullet 4 hebben we een gesprek gepland in week 9 met de gemeente Noordenveld.

Deze mail is dus deels ter kennisname. De bovenstaande paar vragen (bullet 1 en 3) heb ik graag nog wel een antwoordt op voordat ik de gesprekken inga met de organisatie.

[redacted]

Van: [redacted] @drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 09:46
Aan: Arnout Venekamp [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>
Onderwerp: FW: gesprek Pauperparadijs

Hoi Arnout en [redacted]

Zie bijgaand de contactgegevens van het adviesbureau dat de productie van het Pauperparadijs in de arm heeft. Leggen jullie z.s.m. contact met het adviesbureau om samen de stikstofsituatie nader te bespreken? Zie de mail met gemaakte afspraken die Hans gisteren aan Arnout heeft gestuurd.

Veel dank en groet,
[redacted]

[redacted]

provincie Drenthe
www.provincie.drenthe.nl
T: (0592
M: 06
E: @drenthe.nl

Van:
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 09:44
Aan: @hetpauperparadijs.nl>; Hans Kuipers @drenthe.nl>
CC: @hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: RE: gesprek Pauperparadijs

Geachte heer Lommerde,

Namens gedeputeerde Kuipers, dank voor het toesturen van de gegevens. Wij zetten dat direct door naar onze afdeling VTH met het verzoek contact op te nemen met uw adviesbureau.

Hartelijke groet,

provincie Drenthe
www.provincie.drenthe.nl
T: (0592)
M: 06
E: @drenthe.nl

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 08:43
Aan: Hans Kuipers @drenthe.nl>
CC: @hetpauperparadijs.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Re: gesprek Pauperparadijs

Goedemorgen Hans,

Bijgaand de contactgegevens van onze advies bureau:

Planvorming en Ruimte

T: 058
E @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

RHO ADVISEURS

Hartelijke groet,
Wolter

Verstuurd vanaf mijn foon

> Op 15 feb. 2022 om 21:35 heeft Hans Kuipers @drenthe.nl> het volgende geschreven:
>
> Dag Wolter,
>
> Ik heb vanmiddag met Tom het volgende afgesproken:
> - Jullie mailen de gegevens van het ecologisch adviesbureau dat jullie in de arm hebben naar mij, ik vraag onze vergunningverleners (team VTH) dit z.s.m. op te pakken, zodat wederzijds de juiste mensen met stikstofkennis, met elkaar spreken. Samen gaan we helderheid verkrijgen: welke opties liggen nog op tafel. Vrijdag 11/2 heeft een boer rond Fochteloërveen zich gemeld bij jullie die emissierechten beschikbaar wil stellen aan jullie – is mogelijke optie, bespreken met VTH.
> - Het college van GS vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil wel dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt.
> - Zodra het stikstofvraagstuk is opgelost, gaat de vergunningverlening terug naar de gemeente, zij gaan immers over de evenementenvergunning.
> - Contacten met pers: we uiten gezamenlijk dat we in goed gesprek zijn; de opmerkingen over ambtenaren en bestuurders waren niet charmant.
> - Mocht er nog ruis ontstaan, bellen jullie mij en vice versa.
>
> Ik zou dus nog graag van je de contactgegevens van het adviesbureau ontvangen, dan kunnen wij dat spoedig ter hand nemen.
>
> Hartelijke groet,
> Hans Kuipers
> 06-
>
> ---
>
> **Van:** @hetpauperparadijs.nl>
> **Verzonden:** dinsdag 15 februari 2022 15:40
> **Aan:** Hans Kuipers @drenthe.nl>
> **CC** @hetpauperparadijs.nl>; @drenthe.nl>

Onderwerp: gesprek Pauperparadijs

Geachte heer Kuipers, beste Hans,

Naar aanleiding van uw gesprek met Tom de Ket vanmiddag willen wij benadrukken dat wij zeker met de provincie in gesprek zijn gebleven. Naar ons weten is ook gedeputeerde Vedelaar ingelicht en geraadpleegd naar aanleiding van de situatie met stikstof en de vergunningsverlening door Noordenveld. Daarnaast hebben wij op ambtelijk niveau contact gehouden met [redacted].

Wij willen nog steeds graag een nieuwe serie voorstelling van Het Pauperparadijs in Veenhuizen spelen.
Wellicht is het zelfs mogelijk dat deze zomer nog te doen, maar dat moeten wij onderzoeken, omdat er een aantal belangrijke termijnen in de voorbereiding overschreden zijn inmiddels.

Voor ons is het van belang dat er dan op de kortstmogelijke termijn een 4-tal zaken geregeld worden, waarop wij als stichting helaas weinig invloed blijken te hebben:
- parkeren wordt mogelijk op het terrein van het Gevangenismuseum
- de berekende stikstofdepositie kan worden 'verleast' of gecompenseerd met bestaande stikstofrechten, i.c. via [redacted] in Zuidvelde
- wij hebben een alternatief voor de dieselaggregaat in de vorm van een accuvoorziening en gebruik van LED-licht. De meerkosten hiervan kunnen we in overleg beleggen bij de provincie.
- belangrijk is dat de evenementenvergunning van de gemeente Noordenveld zo snel mogelijk via een versnelde procedure wordt toegekend. Wij hebben hierin belangrijke tijd verloren en de gemeente stelt zich nu op het standpunt dat dit niet meer realiseerbaar is, omdat bezwaartermijnen meegerekend moeten worden. Dit was eerdere jaren niet het geval. Wij kunnen de voorstellingen 1 of 2 weken uitstellen, maar meer niet want dan komen we te laat uit in september 2022.

Wanneer dit niet mogelijk is binnen om op korte termijn te realiseren, dan willen wij ons richten op de zomer van 2023. Maar de besproken zaken over parkeren, stikstof-compensatie, meerkosten voor stikstof-reductie en de vergunningsverlening door Noordenveld blijven dan overeind natuurlijk.

Met hartelijke groet,
mede namens Tom de Ket,

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06[redacted]
E [redacted]@hetpauperparadijs.nl

Date : 4-4-2022 8:45:58
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl
Cc : [redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;

Hai hai, bedankt voor de stukken. Zoals afgesproken kijk ik er woensdag ochtend even naar !

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
[redacted] Wet natuurbescherming

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 4 april 2022 08:21
Aan: [redacted]stra@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: FW: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

[redacted]

Dit zijn de stukken van het Pauperparadijs. Graag meekijken. Het gaat er ook om of de tijdelijke toename op deze manier via een voortoets kan worden opgelost, conform de BIJ12 handleiding daarvoor. Ik zal even een moment in proberen te plannen om het er met elkaar over te hebben.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl[redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl' <[redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: vrijdag 25 maart 2022 11:06
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl' [redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@rho.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Hallo allen,

Hierbij een kort gespreksverslag van ons overleg van vanochtend.

We zien elkaar weer 20 april.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team vergunningen, toezicht en handhaving

provincie Drenthe

+31 592

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Date : 14-2-2022 16:34:40
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : [redacted]@mmgadvies.nl"[redacted]@mmgadvies.nl
Cc : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : Re: mondelinge vraag
Attachment : image001.png;
[redacted],

Een mooie voorstelling, echt een aanrader. Nu twee keer gezien. Het komt wel hard binnen hoe op zich goede bedoelingen uiteindelijk uit de hand lopen. Het boek van Suzanne Jansen is echt een aanrader!
Veenhuizen is niet voor niets vorig jaar werelderfgoed geworden, mede op basis van dit verhaal.

De buurt, een deel van de buurt, is niet zo blij met de voorstelling, en helemaal niet toen er nog een tweede editie kwam ook. En dan nu een derde, gegarandeerd procedures. Met als new kid on the block stikstof.

Veenhuizen ligt middenin het Fochteloerveen, voor ons 1 van de 2 meest kritieke N2000 gebieden.

Ik ken niet alle details, maar parkeren, aan en afvoer auto's bezoekers levert een extra bijdrage aan de uitstoot. Ook de generatoren van de voorstelling.
Dus zonder oplossing voor die twee problemen is er een no go.

Aan beide wordt gewerkt, maar het duurt de producent blijkbaar te lang en die zoekt nu dus de publiciteit om daar druk op te zetten.

Voor meer details moet ik bij diverse betrokken collega's langs.

Met vriendelijke groet

[redacted]

Verstuurd van mijn telefoon

> Op 14 feb. 2022 om 12:55 heef[redacted]@mmgadvies.nl> het volgende geschreven:
>
> Hoi [redacted],
>
> Zie onderstaand bericht met link naar een bericht over Drenthe.
>
> Wat speelt hier, kort?
>
> MMG Advies
>
> [redacted]
> Regulusweg 11
> 2516 AC DEN HAAG
> T: 070[redacted]
> M: 06-[redacted]
> E [redacted]@mmgadvies.nl
> I: www.mmgadvies.nl
>
> ---
>
> **Van:** [redacted]@minlnv.nl>
> **Verzonden:** maandag 14 februari 2022 12:44
> **Aan:** [redacted]@mmgadvies.nl>
> **Onderwerp:** mondelinge vraag
>
> Ho [redacted],
>
> Zoals zojuist telefonisch besproken. Het gaat om dit bericht 'Weer geen voorstellingen Pauperparadijs door stikstofbeleid' (Nos.nl, 11 februari 2022)
>
> Kan jij achterhalen wat hier precies speelt?
>
> Ik moet vanmiddag uiterlijk 17 uur een dossiertje aanleveren.
>
> Groet,
> [redacted]
> Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.
> De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
>
> This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.
> The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Date : 25-3-2022 10:52:36
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : [redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: [redacted] heeft Gesprekversag Pauperparadijs 24-3-2022 met u gedeeld.
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image006.png;image007.png;image008.png;image010.png;image011.jpg;image012.png;image013.png;

Hallo [redacted]

Ik heb wat opmerkingen toegevoegd en wat wijzigingen doorgevoerd.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 24 maart 2022 09:39
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: [redacted] heeft Gesprekversag Pauperparadijs 24-3-2022 met u gedeeld.

[redacted] **heeft een bestand met u gedeeld**

Hoi,

wil je dit verslag aanvullen /wijzigen? Dan stuur ik hem daarna rond.

mvg[redacted]

Gesprekversag Pauperparadijs 24-3-2022

Deze koppeling werkt alleen voor de directe geadresseerden van dit bericht.

Openen

Microsoft
Privacyverklaring

provincie Drenthe

Date : 22-2-2022 13:36:22
From : "Secretariaat MT" @noordenveld.nl
To : " @drenthe.nl, @drenthe.nl
Subject : RE: Overleg Het Pauperparadijs
Attachment : image002.png;image003.png;image004.jpg;image005.png;

Goedemiddag,

Voor lukt het helaas niet eerder. Hij heeft nog een afspraak staan tot 16.00 uur die dag.
Schikt 16.00 uur ook? Dan plan ik de afspraak voor jullie in.

Met vriendelijke groet,

088 -
@noordenveld.nl
GEMEENTE NOORDENVELD

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 22 februari 2022 09:56
Aan: @drenthe.nl>; Secretariaat MT @noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: Overleg Het Pauperparadijs

Waarschuwing: Deze e-mail is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of open geen bijlagen tenzij u de afzender herkent en weet dat de inhoud veilig is.

Hallo,

Wat mij betreft wel.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592
06
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 22 februari 2022 09:49
Aan: @drenthe.nl>; Secretariaat MT <@noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: Overleg Het Pauperparadijs

Hallo,

De 28e zou ik ook kunnen. Het komt mij echter beter uit vanaf 15:30 uur (een half uur eerder).
Gaat dat ook lukken?

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe

Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
T (0592)
E @drenthe.nl

Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: maandag 21 februari 2022 21:20
Aan: Secretariaat MT @noordenveld.nl>
CC: @drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Overleg Het Pauperparadijs

Goedenavond,

Mijn voorkeur gaat uit naar de 28ste om 16:00 uur.

Met vriendelijke groet,

Provincie Drenthe

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 21 feb. 2022 om 16:55 heeft Secretariaat MT [redacted]@noordenveld.nl> het volgende geschreven:

Goedemiddag [redacted] ,

Op verzoek van [redacted] wil ik graag een afspraak betreft de situatie vergunningentraject Het Pauperparadijs inplannen.
De volgende momenten zijn een optie voor [redacted] :

- Maandag 28 februari om 16.00 uur (via Teams)
- Woensdag 2 maart om 16.00 uur (via Teams)
- Donderdag 3 maart om 16.00 uur (via Teams)

Schikt (één van) deze data?

In afwachting van jullie reactie.
Alvast bedankt.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
088 [redacted]
[redacted]@noordenveld.nl

Van: [redacted]@noordenveld.nl>
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 15:47
Aan: Secretariaat MT [redacted]@noordenveld.nl>
CC: [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@drenthe.nl; [redacted]@drenthe.nl; [redacted]@drenthe.nl
Onderwerp: Overleg Het Pauperparadijs

Hoi collega's,

Ik zou jullie willen vragen om een afspraak in te plannen met een aantal collega's van de provincie Drenthe en gemeente Noordenveld.

Onderwerp: situatie vergunningentraject Het Pauperparadijs.
Datum: week 9 (liefst niet maandag- en woensdagochtend i.v.m. PHO en MT).
Tijdsduur: 1 uur

[redacted] ik heb jullie namen van Arnout gekregen.

Outlook voor iOS downloaden
Met vriendelijke groet,

[redacted]
088 - [redacted]
[redacted]@noordenveld.nl
Raadhuisstraat 1
9301AA RODEN

Date : 22-2-2022 9:55:52
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl, "Secretariaat MT" [redacted]@noordenveld.nl
Subject : RE: Overleg Het Pauperparadijs
Attachment : image001.png;

Hallo,

Wat mij betreft wel.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe

[redacted] Wet natuurbescherming
[redacted] deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592-[redacted]
06[redacted]
[redacted]@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 22 februari 2022 09:49
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; Secretariaat MT [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: Overleg Het Pauperparadijs

Hallo,

De 28e zou ik ook kunnen. Het komt mij echter beter uit vanaf 15:30 uur (een half uur eerder).
Gaat dat ook lukken?

Met vriendelijke groet,
[redacted]

provincie Drenthe

[redacted]
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
T (0592[redacted]
E [redacted]@drenthe.nl

Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 21 februari 2022 21:20
Aan: Secretariaat MT [redacted]@noordenveld.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Overleg Het Pauperparadijs

Goedenavond,

Mijn voorkeur gaat uit naar de 28ste om 16:00 uur.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Provincie Drenthe

Verstuurd vanaf mijn iPhone

> Op 21 feb. 2022 om 16:55 heeft Secretariaat MT [redacted]@noordenveld.nl> het volgende geschreven:
>
> Goedemiddag [redacted]
>
> Op verzoek van [redacted] wil ik graag een afspraak betreft de situatie vergunningentraject Het Pauperparadijs inplannen.
> De volgende momenten zijn een optie voor [redacted]
> - Maandag 28 februari om 16.00 uur (via Teams)
> - Woensdag 2 maart om 16.00 uur (via Teams)
> - Donderdag 3 maart om 16.00 uur (via Teams)
>
> Schikt (één van) deze data?
>
> In afwachting van jullie reactie.
> Alvast bedankt.
>
> Met vriendelijke groet,
>
> [redacted] 088[redacted]
> [redacted] [redacted]@noordenveld.nl

Van: Jan Drent <J.Drent@noordenveld.nl>

Verzonden: woensdag 16 februari 2022 15:47
Aan: Secretariaat MT [redacted] @noordenveld.nl>
CC: [redacted] @noordenveld.nl> [redacted] @drenthe.nl; [redacted] @drenthe.nl; [redacted] @drenthe.nl
Onderwerp: Overleg Het Pauperparadijs

Hoi collega's,

Ik zou jullie willen vragen om een afspraak in te plannen met een aantal collega's van de provincie Drenthe en gemeente Noordenveld.

Onderwerp: situatie vergunningentraject Het Pauperparadijs.
Datum: week 9 (liefst niet maandag- en woensdagochtend i.v.m. PHO en MT).
Tijdsduur: 1 uur

@[redacted] ik heb jullie namen van Arnout gekregen.

Outlook voor iOS downloaden
Met vriendelijke groet,

[redacted]
088 - [redacted]
[redacted] @noordenveld.nl
Raadhuisstraat 1
9301AA RODEN

Date : 21-2-2022 21:20:01
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "Secretariaat MT" [redacted]@noordenveld.nl
Cc : [redacted]@drenthe.nl
Subject : Re: Overleg Het Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.jpg;image004.png;image005.jpg;image006.png;image007.png;image008.png;image009.png;image010.png;

Goedenavond,

Mijn voorkeur gaat uit naar de 28ste om 16:00 uur.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Provincie Drenthe

Verstuurd vanaf mijn iPhone

> Op 21 feb. 2022 om 16:55 heeft Secretariaat MT [redacted]@noordenveld.nl> het volgende geschreven:
>
> Goedemiddag [redacted]
>
> Op verzoek van [redacted] wil ik graag een afspraak betreft de situatie vergunningentraject Het Pauperparadijs inplannen.
> De volgende momenten zijn een optie voor [redacted] :
> - Maandag 28 februari om 16.00 uur (via Teams)
> - Woensdag 2 maart om 16.00 uur (via Teams)
> - Donderdag 3 maart om 16.00 uur (via Teams)
>
> Schikt (één van) deze data?
>
> In afwachting van jullie reactie.
> Alvast bedankt.
>
> Met vriendelijke groet,
>
> [redacted]
> <image001.png> 088 - [redacted]
> <image002.png> [redacted]@noordenveld.nl
> <image003.jpg>
>
> **Van:** [redacted]@noordenveld.nl>
> **Verzonden:** woensdag 16 februari 2022 15:47
> **Aan:** Secretariaat MT [redacted]@noordenveld.nl>
> **CC:** [redacted]@noordenveld.[redacted]@drenthe.nl; [redacted]@drenthe.nl; [redacted]@drenthe.nl
> **Onderwerp:** Overleg Het Pauperparadijs
>
> Hoi collega's,
>
> Ik zou jullie willen vragen om een afspraak in te plannen met een aantal collega's van de provincie Drenthe en gemeente Noordenveld.
>
> Onderwerp: situatie vergunningentraject Het Pauperparadijs.
> Datum: week 9 (liefst niet maandag- en woensdagochtend i.v.m. PHO en MT).
> Tijdsduur: 1 uur
>
> @[redacted] ik heb jullie namen van Arnout gekregen.
>
> Outlook voor iOS downloaden
> Met vriendelijke groet,
>
> [redacted]
> <image001.png> 088 - [redacted]
> <image002.png> [redacted]@noordenveld.nl
> <image004.png> Raadhuisstraat 1
> 9301AA RODEN
> <image005.jpg>
>
> <image006.png> <image007.png> <image008.png> <image009.png> <image010.png>

Date : 21-2-2022 16:55:17
From : "Secretariaat MT" @noordenveld.nl
To : @drenthe.nl, " @drenthe.nl
Subject : RE: Overleg Het Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.jpg;image004.png;image005.jpg;image006.png;image007.png;image008.png;image009.png;image010.png;

Goedemiddag

Op verzoek van wil ik graag een afspraak betreft de situatie vergunningentraject Het Pauperparadijs inplannen.
De volgende momenten zijn een optie voor :

- Maandag 28 februari om 16.00 uur (via Teams)
- Woensdag 2 maart om 16.00 uur (via Teams)
- Donderdag 3 maart om 16.00 uur (via Teams)

Schikt (één van) deze data?

In afwachting van jullie reactie.
Alvast bedankt.

Met vriendelijke groet,

088 -
@noordenveld.nl
GEMEENTE NOORDENVELD

Van: @noordenveld.nl>
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 15:47
Aan: Secretariaat MT @noordenveld.nl>
CC: @noordenveld.nl>; @drenthe.nl; @drenthe.nl; @drenthe.nl
Onderwerp: Overleg Het Pauperparadijs

Hoi collega's,

Ik zou jullie willen vragen om een afspraak in te plannen met een aantal collega's van de provincie Drenthe en gemeente Noordenveld.

Onderwerp: situatie vergunningentraject Het Pauperparadijs.
Datum: week 9 (liefst niet maandag- en woensdagochtend i.v.m. PHO en MT).
Tijdsduur: 1 uur

@ ik heb jullie namen van Arnout gekregen.

Outlook voor iOS downloaden
Met vriendelijke groet,

088 -
@noordenveld.nl
Raadhuisstraat 1
9301AA RODEN
GEMEENTE NOORDENVELD

Date : 16-2-2022 15:56:18
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@noordenveld.nl, "Secretariaat MT"[redacted]@noordenveld.nl
Cc : "[redacted]@noordenveld.nl, "[redacted]@drenthe.nl, "Arnout Venekamp"[redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Overleg Het Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.jpg;image006.png;image007.png;image008.png;image009.png;image010.png;

Goedemiddag,

Dat is een goed idee. Ik wil ook graag een gesprek organiseren met de organisatie van het Pauperparadijs om de situatie door te speken. Lijkt me handig om dat na ons 'interne' overleg te doen. Wel graag met een medewerker van de gemeente Noordenveld er bij. Wie kan ik daar voor uitnodigen?

Ik kan niet op maandag- en dinsdagochtend. Liefst wel begin van de week. Maandag-, dinsdag- of woensdagmiddag zou dan mooi zijn. In dat geval kan ik koersen op een overleg met het Pauperparadijs in de tweede helft van week 9.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe

[redacted] Wet natuurbescherming
[redacted] deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592-[redacted]
06-[redacted]
[redacted]@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: [redacted]@noordenveld.nl>
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 15:47
Aan: Secretariaat MT[redacted]@noordenveld.nl>
CC: [redacted]@noordenveld.nl>;[redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>; Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Overleg Het Pauperparadijs

Hoi collega's,

Ik zou jullie willen vragen om een afspraak in te plannen met een aantal collega's van de provincie Drenthe en gemeente Noordenveld.

Onderwerp: situatie vergunningentraject Het Pauperparadijs.
Datum: week 9 (liefst niet maandag- en woensdagochtend i.v.m. PHO en MT).
Tijdsduur: 1 uur

[redacted] ik heb jullie namen van Arnout gekregen.

Outlook voor iOS downloaden
Met vriendelijke groet,

[redacted]
088 -[redacted]
[redacted]@noordenveld.nl
Raadhuisstraat 1
9301AA RODEN
GEMEENTE NOORDENVELD

Date : 22-2-2022 17:01:59
From : "Secretariaat MT" @noordenveld.nl
To : @drenthe.nl, " @drenthe.nl
Subject : RE: Overleg Het Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image005.jpg;image006.jpg;image007.png;

Fijn dat dat mogelijk is!
De teams-uitnodiging is verzonden.

Met vriendelijke groet,

088
@noordenveld.nl
GEMEENTE NOORDENVELD

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 22 februari 2022 13:38
Aan: Secretariaat MT @noordenveld.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Overleg Het Pauperparadijs

Waarschuwing: Deze e-mail is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of open geen bijlagen tenzij u de afzender herkent en weet dat de inhoud veilig is.

Ja prima. Doe dan maar 16:00 uur

Mvg

Van: Secretariaat MT < @noordenveld.nl>
Verzonden: dinsdag 22 februari 2022 13:36
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Overleg Het Pauperparadijs

Goedemiddag,

Voor lukt het helaas niet eerder. Hij heeft nog een afspraak staan tot 16.00 uur die dag.
Schikt 16.00 uur ook? Dan plan ik de afspraak voor jullie in.

Met vriendelijke groet,

088 -
@noordenveld.nl
GEMEENTE NOORDENVELD

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 22 februari 2022 09:56
Aan: @drenthe.nl>; Secretariaat MT @noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: Overleg Het Pauperparadijs

Waarschuwing: Deze e-mail is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of open geen bijlagen tenzij u de afzender herkent en weet dat de inhoud veilig is.

Hallo,

Wat mij betreft wel.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592-
06-
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 22 februari 2022 09:49
Aan: @drenthe.nl>; Secretariaat MT @noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: Overleg Het Pauperparadijs

Hallo,

De 28e zou ik ook kunnen. Het komt mij echter beter uit vanaf 15:30 uur (een half uur eerder).
Gaat dat ook lukken?

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe

[redacted]
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
T (0592) [redacted]
[redacted]@drenthe.nl

Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 21 februari 2022 21:20
Aan: Secretariaat MT [redacted]@noordenveld.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Overleg Het Pauperparadijs

Goedenavond,

Mijn voorkeur gaat uit naar de 28ste om 16:00 uur.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Provincie Drenthe

Verstuurd vanaf mijn iPhone

> Op 21 feb. 2022 om 16:55 heeft Secretariaat MT [redacted]@noordenveld.nl> het volgende geschreven:
>
> Goedemiddag [redacted],
>
> Op verzoek van [redacted] wil ik graag een afspraak betreft de situatie vergunningentraject Het Pauperparadijs inplannen.
> De volgende momenten zijn een optie voor [redacted]
> - Maandag 28 februari om 16.00 uur (via Teams)
> - Woensdag 2 maart om 16.00 uur (via Teams)
> - Donderdag 3 maart om 16.00 uur (via Teams)
>
> Schikt (één van) deze data?
>
> In afwachting van jullie reactie.
> Alvast bedankt.
>
> Met vriendelijke groet,
>
> [redacted]
> 088 - [redacted]
> [redacted]@noordenveld.nl
>
> ---
>
> [redacted]@noordenveld.nl>
> **Verzonden:** woensdag 16 februari 2022 15:47
> **Aan:** Secretariaat MT [redacted]@noordenveld.nl>
> **CC:** [redacted]@noordenveld [redacted]@drenthe.nl [redacted]@drenthe.nl; [redacted]@drenthe.nl
> **Onderwerp:** Overleg Het Pauperparadijs
>
> Hoi collega's,
>
> Ik zou jullie willen vragen om een afspraak in te plannen met een aantal collega's van de provincie Drenthe en gemeente Noordenveld.
>
> Onderwerp: situatie vergunningentraject Het Pauperparadijs.
> Datum: week 9 (liefst niet maandag- en woensdagochtend i.v.m. PHO en MT).
> Tijdsduur: 1 uur
>
> [redacted] ik heb jullie namen van Arnout gekregen.
>
> Outlook voor iOS downloaden
> Met vriendelijke groet,
>
> [redacted]
> 088 - [redacted]
> [redacted]@noordenveld.nl
> Raadhuisstraat 1
> 9301AA RODEN

Date : 2-3-2022 10:36:08
From : @rho.nl
To : " @drenthe.nl
Cc : "Arnout Venekamp" @drenthe.nl, @drenthe.nl, "Eric @rho.nl, " @hetpauperparadijs.nl" @hetpauperparadijs.nl, " @drenthe.nl
Subject : RE: Overleg Pauperparadijs
Attachment : image001.jpg;image007.jpg;image008.jpg;image009.jpg;image010.png;image011.jpg;image012.jpg;image013.jpg;image014.jpg;

Dag

Ik heb in de agenda van mijn collega gekeken. Hij kan op alle drie de data die jij voorstelt. Voor 10 maart geldt dat hij kan tussen 9 en half 11.
Stuur jij de digitale uitnodiging?

Met vriendelijke groet,

Planvorming en Ruimte

T: 058
@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

RHO ADVISEURS

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: @drenthe.nl]
Verzonden: woensdag 2 maart 2022 10:10
Aan: @rho.nl>
CC: Arnout Venekamp @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @rho.nl>; @hetpauperparadijs.nl; @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Overleg Pauperparadijs

Goedemorgen,

In de bijlage de AERIUS berekening van 30 augustus 2021. Hieruit komt een projecteffect naar voren. Dit is dan ook direct het knelpunt. Eind vorig jaar is getracht om de stikstofemissie dusdanig te reduceren dat er geen sprake meer zou zijn van depositie op Natura 2000. Onderzocht is of alternatieve parkeerterreinen met electrische pendelbussen en een zeer schone aggregaat ingezet konden worden om dit te bereiken. Dat is blijkbaar niet gelukt. Nu is het zaak om te onderzoeken of en hoe er gesaldeerd kan worden.

Ik zal aanwezig zijn met mijn collega Niels Drenth. Ook zal de gemeente Noordenveld aanwezig zijn. Dit in verband met de evenementenvergunning en onderzoeken die daarvoor uitgevoerd moeten worden. Dan kunnen we het integraal benaderen. Opties zijn:

- Ma. 7-3 16:00 uur;
- Woe. 9-3 09:00 uur;
- Do. 10-3 09:00 uur.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592
06
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @rho.nl>
Verzonden: woensdag 2 maart 2022 09:53
Aan: @drenthe.nl>; @hetpauperparadijs.nl
CC: Arnout Venekamp @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @rho.nl>
Onderwerp: RE: Overleg Pauperparadijs

Hoi

Gisteren hebben wij elkaar telefonisch gesproken.

Mijn collega kan bij het overleg aanwezig zijn. Hij heeft zich ook eerder bezig gehouden met de ecologische toets die wij hebben gemaakt. Kan je ons een aantal data doorgeven voor het overleg inclusief de aanwezige stukken en knelpunten die besproken moeten worden.

@ Wolter: Kan jij ook aangeven wat de precieze plannen zijn? Zijn deze nog gewijzigd?

Met vriendelijke groet,

Planvorming en Ruimte

T: 058
@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

RHO ADVISEURS

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted]@drenthe.nl]
Verzonden: vrijdag 18 februari 2022 10:15
Aan: w[redacted]@hetpauperparadijs.nl
CC: Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@rho.nl>
Onderwerp: Overleg Pauperparadijs

Geachte heer Lommerde,

Ik heb gisteren en vandaag getracht om in contact te komen met [redacted] van Rho adviseurs.5.1.2e [redacted]. Graag maak ik een afspraak met [redacted] om de zaken en mogelijkheden door te spreken. Ik zal [redacted] maandag de 28ste bellen om die zelfde week een afspraak te maken, liefst op woensdag 2 maart. Ik zal enkele collega's hiervoor uitnodigen. Wij hebben die week, waarschijnlijk 28 februari of 1 maart, overleg met de gemeente Noordenveld om de zaak te bespreken. Die informatie kan ik dan direct meenemen in het gesprek met uw adviseur. Wij zijn ook de mogelijkheden van salderen aan het onderzoeken. Daarvoor gebruiken we volgende week en ook zullen er in week 9 nog gesprekken hierover plaatsvinden, waarvan we de uitkomt ook direct kunnen bespreken. Wellicht spreek ik u ook bij het nog definitief te plannen overleg.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe

[redacted] Wet natuurbescherming
[redacted] deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592[redacted]
06[redacted]5
[redacted]@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Date : 3-3-2022 15:28:32
From : "[redacted]@noordenveld.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl
Cc : "[redacted]@drenthe.nl, [redacted]@noordenveld.nl, [redacted]@noordenveld.nl
Subject : RE: Overleg Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.jpg;image004.jpg;image005.png;image006.jpg;image007.jpg;image008.jpg;image009.jpg;

Hallo [redacted]

Zou je mijn collega [redacted] ook willen uitnodigen in teams? [redacted] schuift samen met mij aan namens de gemeente Noordenveld.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
088 - [redacted]
[redacted]@noordenveld.nl
GEMEENTE NOORDENVELD

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 3 maart 2022 11:23
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: Overleg Pauperparadijs

Goedemorgen [redacted]

Mijn voorkeur gaat uit naar de donderdag. Als alternatief de woensdag.
Ik ben nog op zoek wie ik namens de gemeente mee neem. Je hoort nog van mij.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
088 - [redacted]
[redacted]@noordenveld.nl
GEMEENTE NOORDENVELD

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 2 maart 2022 10:54
Aan: [redacted]@noordenveld.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: FW: Overleg Pauperparadijs

Waarschuwing: Deze e-mail is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of open geen bijlagen tenzij u de afzender herkent en weet dat de inhoud veilig is.

Hallo [redacted]

Zie onderstaande data. De adviseur kan alle drie de opties. Welke heeft jouw voorkeur? Dan zet ik die vast in een digitale bijeenkomst.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe

[redacted] Wet natuurbescherming
[redacted] deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592-[redacted]
06-[redacted]
[redacted]@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 2 maart 2022 10:10
Aan: [redacted]@rho.nl>
CC: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@rho.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Overleg Pauperparadijs

Goedemorgen,

In de bijlage de AERIUS berekening van 30 augustus 2021. Hieruit komt een projecteffect naar voren. Dit is dan ook direct het knelpunt. Eind vorig jaar is getracht om de stikstofemissie dusdanig te reduceren dat er geen sprake meer zou zijn van depositie op Natura 2000. Onderzocht is of alternatieve parkeerterreinen met electrische pendelbussen en een zeer schone aggregaat ingezet konden worden om dit te bereiken. Dat is blijkbaar niet gelukt. Nu is het zaak om te onderzoeken of en hoe er gesaldeerd kan worden.

Ik zal aanwezig zijn met mijn collega [redacted] Ook zal de gemeente Noordenveld aanwezig zijn. Dit in verband met de evenementenvergunning en onderzoeken die daarvoor uitgevoerd moeten worden. Dan kunnen we het integraal benaderen. Opties zijn:

- Ma. 7-3 16:00 uur;
- Woe. 9-3 09:00 uur;
- Do. 10-3 09:00 uur.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592
06-
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @rho.nl>
Verzonden: woensdag 2 maart 2022 09:53
Aan: @drenthe.nl>; @hetpauperparadijs.nl
CC: Arnout Venekamp @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @rho.nl>
Onderwerp: RE: Overleg Pauperparadijs

Hoi ,

Gisteren hebben wij elkaar telefonisch gesproken.

Mijn collega kan bij het overleg aanwezig zijn. Hij heeft zich ook eerder bezig gehouden met de ecologische toets die wij hebben gemaakt. Kan je ons een aantal data doorgeven voor het overleg inclusief de aanwezige stukken en knelpunten die besproken moeten worden.

@ Wolter: Kan jij ook aangeven wat de precieze plannen zijn? Zijn deze nog gewijzigd?

Met vriendelijke groet,

Planvorming en Ruimte

T: 058
E @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

RHO ADVISEURS

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: @drenthe.nl]
Verzonden: vrijdag 18 februari 2022 10:15
Aan: @hetpauperparadijs.nl
CC: Arnout Venekamp @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @rho.nl>
Onderwerp: Overleg Pauperparadijs

Geachte heer Lommerde,

Ik heb gisteren en vandaag getracht om in contact te komen met van Rho adviseurs.5.1.2e . Graag maak ik een afspraak met om de zaken en mogelijkheden door te spreken. Ik za maandag de 28ste bellen om die zelfde week een afspraak te maken, liefst op woensdag 2 maart. Ik zal enkele collega's hiervoor uitnodigen. Wij hebben die week, waarschijnlijk 28 februari of 1 maart, overleg met de gemeente Noordenveld om de zaak te bespreken. Die informatie kan ik dan direct meenemen in het gesprek met uw adviseur. Wij zijn ook de mogelijkheden van salderen aan het onderzoeken. Daarvoor gebruiken we volgende week en ook zullen er in week 9 nog gesprekken hierover plaatsvinden, waarvan we de uitkomt ook direct kunnen bespreken. Wellicht spreek ik u ook bij het nog definitief te plannen overleg.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592-
06
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Date : 16-2-2022 10:46:30
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : [redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Cc : "Arnout Venekamp" [redacted]@drenthe.nl
Subject : Re: Pauperparadijs
Attachment : image001.jpg;image002.png;image003.png;image004.jpg;image005.jpg;image006.jpg;

Hoi [redacted]

- Wat beslaat het project Pauperparadijs precies? M.a.w. welke bronnen zorgen voor stikstofemissie en waar (exact) zijn die gelegen. Het betreft 1 puntbron (aggregaat); 1 vlakbron en voor het overige zijn het lijnbronnen. P-plaats en aan- afvoerroutes bezoek en catering etc.. Deze lijnbronnen lopen langs het erf van de boerderij die wij in het bezit hebben. Daar zijn op dit moment géén bronnen meer aanwezig.
- Daarbij is het dus i.i.g. van belang dat we weten; waar komt de parkeerplaats? Of komen er meer parkeerplaatsen? Welke andere bronnen heeft het Pauperparadijs? Wat is de locatie van het evenement? Er wordt gebruik gemaakt van de bestaande P-plaats van het gevangenismuseum en de wegberm. Deze liggen in de nabijheid van de boerderij of loopt er direct langs (wegberm)_
- Dan is van belang; is dit op dezelfde locatie als deze boerderij (met bemeste? landerijen) van de [redacted]? In dat geval zou het intern salderen kunnen zijn. Echter dat zou wel een toevalsklapper zijn (dat het evenement op zijn percelen plaats vindt). Het podium is gesitueerd op de binnenplaats van het gevangenismuseum. Daar staat ook het aggregaat. Mogelijk te vervangen door een volledig elektrisch?? Zo ja dan alleen bronnen parkeren en aan- afvoer.
- Als het evenement zelf niet op de percelen van [redacted] plaats vindt schat ik het in dat het niet intern salderen is.Klopt het is géén intern salderen. De activiteit vindt niet plaats op het terrein van de boerderij maar op enige afstand tot max 1,5 km.
- Echter het blijft maatwerk (en een grijs gebied). Daarom kunnen we ook overwegen, als we de feiten op een rij hebben, hierover extern juridisch advies te vragen. Volgens mij is er ook géén kans op intern salderen met het gevangenismuseum. Deze activiteit komt bovenop het reguliere gebruik van de P-plaats en het museum. He museum is 's avonds gesloten.
- Gelet op de locatie van de boerderij en het feit dat deze tot het eind van dit jaar géén bronnen in gebruik heeft pleit ik voor de optie verleasen. Wat zijn de juridische haken en ogen daaraan?

Vriendelijke groet,
[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 08:52
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: Arnout Venekamp <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

Hallo,

Op basis van deze gegevens kan ik niet bepalen of dit intern of extern salderen is. Het hangt van de feiten af. Die feiten zijn mij nu niet helder.

Mijn eerste vragen zouden zijn:
- Wat beslaat het project Pauperparadijs precies? M.a.w. welke bronnen zorgen voor stikstofemissie en waar (exact) zijn die gelegen.
- Daarbij is het dus i.i.g. van belang dat we weten; waar komt de parkeerplaats? Of komen er meer parkeerplaatsen? Welke andere bronnen heeft het Pauperparadijs? Wat is de locatie van het evenement?
- Dan is van belang; is dit op dezelfde locatie als deze boerderij (met bemeste? landerijen) van de [redacted]? In dat geval zou het intern salderen kunnen zijn. Echter dat zou wel een toevalsklapper zijn (dat het evenement op zijn percelen plaats vindt).
- Als het evenement zelf niet op de percelen van [redacted] plaats vindt schat ik het in dat het niet intern salderen is.
- Echter het blijft maatwerk (en een grijs gebied). Daarom kunnen we ook overwegen, als we de feiten op een rij hebben, hierover extern juridisch advies te vragen.

[redacted] ik hoor graag in hoeverre jouw zoektocht al voor (een deel) antwoord kan geven op deze vragen.

Mvg[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 08:29
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: Arnout Venekamp <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

Hallo [redacted]

Lijkt me op zich mogelijk. Was het niet dat we geen kaders hebben om op basis van verleasen of extern salderen op dit moment vergunningen te verlenen. Dat zou misschien kunnen na medio maart. Ik denk dus, omdat dit deze lente afgerond moet zijn, eerder moeten denken aan intern salderen. Daarvoor heb ik een paar vragen geformuleerd voor Niels in eerdere mails. Zou mooi zijn om die nu eerst helder te krijgen.
Verder is AERIUS weer in de lucht.

[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 14:07
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Pauperparadijs

Hallo collega's,

[redacted] is de voormalige boerderij [redacted] aangekocht door de provincie i.k.v. NNN.
Gedeputeerde Jumelet kent de zaak i.v.m. aankoop NNN en plannen voor uitruilen diverse bedrijven rondom Veenhuizen.
5.1.2.e [redacted]
Voor het overige is het bedrijf leeg.
De natuurvergunning geeft recht op 120 melkkoeien en 88 jongvee. Totale NH3 emissie 1.483,2 kg. NOx emissie onbekend is destijds niet beoordeeld. Inschatting is dat er tussen de 350- 400 kg NOx geëmmitteerd werd.
De bedoeling is dat eind van het jaar even afhankelijk hoe een en ander loopt met de herverdeling gronden over de verschillende bedrijven er een nieuwe eigenaar op de boerderij komt.
Op dit moment ligt zowel Docbase als Aerius eruit. Dus kunnen er geen berekeningen gemaakt worden.
Destijds heeft de organisatie gekozen om niet te salderen maar te bekijken of de depositie op 0,00 mol/ha/jr kon uitkomen door het nemen van maatregelen.
Misschien kunnen we stikstof van Haulerweg verleasen aan het Pauperparadijs. Dat is de eerste keer en zal juridisch goed uitgezocht moeten worden voordat we met de

organisatie in gesprek gaan lijkt mij.

Vriendelijke groet,
[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 10:24
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

[redacted]

Net het verzoek van Arnout om morgen al te delen met het bestuur wat we weten. Wat kan je voor elkaar krijgen binnen die tijd? I.i.g. zal het mogelijk zijn om de natuurvergunning op te zoeken als die er is en anders de milieutoestemmingen op te vragen bij de gemeente.
En ben je nog bezig met de inventarisatie handelingsperspectief? Dat heeft prioriteit wat mij betreft.

[redacted]
Als een deel van het project (parkeren) binnen de contouren ligt van het project waarmee gesaldeerd kan worden, maar een deel van de bronnen (lijnbron verkeer en aggregaat) buiten de locatie ligt waarmee gesaldeerd wordt, kan het dan nog sprake zijn van intern salderen?

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:53
Aan: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

Ja akkoord.

[redacted] wil jij dit bedrijf/ de bedrijven, de toestemming(en), de situatie en de mogelijkheden voor salderen helder krijgen en op papier zetten? Verzorg jij het contact verder met Albert en Prolander? Kunnen we daarna richting bestuur. Door de krokusvakantie zal dit wellicht pas 7-3 in POHO VTH kunnen.

[redacted]

Van: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:25
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

Heren,

Voordat dit naar de organisatie wordt gebracht, eerst intern alles zeer goed onderzoeken en op een rij zetten of het echt daadwerkelijk kan. We moeten dat eerst volledig helder en duidelijk hebben voor onszelf en dat ook met bestuurders delen voordat we de organisatie hierover informeren. Voor je het weet hebben we verwachtingen gewekt die niet waargemaakt kunnen worden.

Dus: eerst intern opties, kansen en belemmeringen volledig in kaart brengen. Bespreken met bestuurders en nadenken over de wijze van communiceren over de oplossing (hoe en met wie etc).

Ook de externen die hier nu al van weten, en zelf het idee hebben aangedragen meenemen in deze interne oriëntatie.

Akkoord?

Arnout

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:03
Aan: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@[redacted].com>
Onderwerp: FW: Pauperparadijs

Hallo Arnout [redacted]

Zie berichten van [redacted] hieronder. Er is dus blijkbaar een optie voor het Pauperparadijs om mee te salderen of te verleasen, die we zelf in handen hebben. Salderen zou kunnen met een natuurvergunning als het aangemerkt wordt als extern salderen. Maar uit het plaatje hieronder maak ik op dat er voor de parkeerplaats sprake kan zijn van intern salderen, waarmee je dus een natuurvergunningplicht voorkomt. Maar hoe zit dat dan voor de aggregaat en de lijnbronnen? Deze optie kunnen we voorleggen aan de organisatie van het Pauperparadijs.

[redacted]

Van: [redacted]@[redacted].com>
Verzonden: maandag 14 februari 2022 18:08
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Paupers...

Nog een aanvulling!
De vergunningruimte wordt heden niet gebruikt!.
Kan dat nog iets betekenen?
De melkveestapel is dit jaar niet meer in deze stal.5.1.2.e [redacted].
Aankomende herfst gaan wij ervan uit dat er weer vee wordt gehouden...
Grtn
[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 14 februari 2022 17:38
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>

Onderwerp: Paupers...

Hallo Heren
Ik heb ongevraagd even meegedacht.
De boerderij aan de [redacted] in Veenhuizen, bij de ingang van de P plaats van het Gevangenismuseum is van de provincie.
Hier ligt een grote NB vergunning op. De Boerderij is gekocht om een boer op te herplaatsen.
Ik denk dus dat je zo mogelijk "één koeien ligbox A 1:100" synoniem staat voor b.v. 500 auto bewegingen (???)

Kun je daar evt. wat mee in jullie discussie. De boerderij is met Prolander gekocht om NNN vrij te ruilen, dus men zal altijd gaan voor maximaal behoud van de max vergunning.

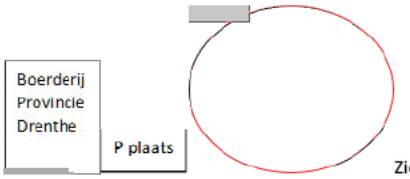

Zie hier het plaatje.

Voorts is er nog het bedrijf aan [redacted] die graag zijn NB vergunning in de opkoopregeling wil doen.

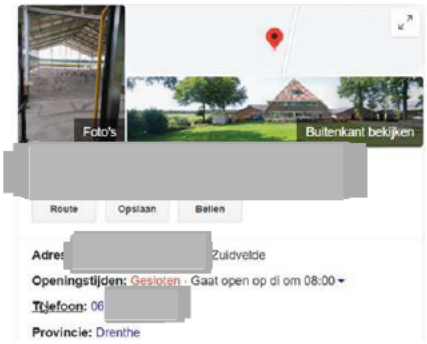

Hoop dat jullie hier iets mee kunnen...

Met vriendelijke groeten,

[redacted]

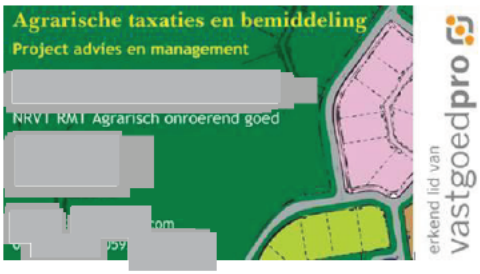

Date : 16-2-2022 8:28:43
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl
Cc : "Arnout Venekamp" [redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Pauperparadijs
Attachment : image002.jpg;image003.png;image004.png;image005.jpg;image006.jpg;image007.jpg;

Hallo [redacted]

Lijkt me op zich mogelijk. Was het niet dat we geen kaders hebben om op basis van verleasen of extern salderen op dit moment vergunningen te verlenen. Dat zou misschien kunnen na medio maart. Ik denk dus, omdat dit deze lente afgerond moet zijn, eerder moeten denken aan intern salderen. Daarvoor heb ik een paar vragen geformuleerd voor Niels in eerdere mails. Zou mooi zijn om die nu eerst helder te krijgen.
Verder is AERIUS weer in de lucht.

[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 14:07
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Pauperparadijs

Hallo collega's,

[redacted] is de voormalige boerderij [redacted]. aangekocht door de provincie i.k.v. NNN.
Gedeputeerde Jumelet kent de zaak i.v.m. aankoop NNN en plannen voor uitruilen diverse bedrijven rondom Veenhuizen.
5.1.2e [redacted]
Voor het overige is het bedrijf leeg.
De natuurvergunning geeft recht op 120 melkkoeien en 88 jongvee. Totale NH3 emissie 1.483,2 kg. NOx emissie onbekend is destijds niet beoordeeld. Inschatting is dat er tussen de 350- 400 kg NOx geëmmitteerd werd.
De bedoeling is dat eind van het jaar even afhankelijk hoe een en ander loopt met de herverdeling gronden over de verschillende bedrijven er een nieuwe eigenaar op de boerderij komt.
Op dit moment ligt zowel Docbase als Aerius eruit. Dus kunnen er geen berekeningen gemaakt worden.
Destijds heeft de organisatie gekozen om niet te salderen maar te bekijken of de depositie op 0,00 mol/ha/jr kon uitkomen door het nemen van maatregelen.
Misschien kunnen we stikstof van Haulerweg verleasen aan het Pauperparadijs. Dat is de eerste keer en zal juridisch goed uitgezocht moeten worden voordat we met de organisatie in gesprek gaan lijkt mij.

Vriendelijke groet,
[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 10:24
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

[redacted]

Net het verzoek van Arnout om morgen al te delen met het bestuur wat we weten. Wat kan je voor elkaar krijgen binnen die tijd? I.i.g. zal het mogelijk zijn om de natuurvergunning op te zoeken als die er is en anders de milieutoestemmingen op te vragen bij de gemeente.
En ben je nog bezig met de inventarisatie handelingsperspectief? Dat heeft prioriteit wat mij betreft.

[redacted]
Als een deel van het project (parkeren) binnen de contouren ligt van het project waarmee gesaldeerd kan worden, maar een deel van de bronnen (lijnbron verkeer en aggregaat) buiten de locatie ligt waarmee gesaldeerd wordt, kan het dan nog sprake zijn van intern salderen?

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:53
Aan: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

Ja akkoord.

[redacted]: wil jij dit bedrijf/ de bedrijven, de toestemming(en), de situatie en de mogelijkheden voor salderen helder krijgen en op papier zetten? Verzorg jij het contact verder met [redacted] en Prolander? Kunnen we daarna richting bestuur. Door de krokusvakantie zal dit wellicht pas 7-3 in POHO VTH kunnen.

[redacted]

Van: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:25
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

Heren,

Voordat dit naar de organisatie wordt gebracht, eerst intern alles zeer goed onderzoeken en op een rij zetten of het echt daadwerkelijk kan. We moeten dat eerst volledig helder en duidelijk hebben voor onszelf en dat ook met bestuurders delen voordat we de organisatie hierover informeren. Voor je het weet hebben we verwachtingen gewekt die niet waargemaakt kunnen worden.

Dus: eerst intern opties, kansen en belemmeringen volledig in kaart brengen. Bespreken met bestuurders en nadenken over de wijze van communiceren over de oplossing (hoe en met wie etc).

Ook de externen die hier nu al van weten, en zelf het idee hebben aangedragen meenemen in deze interne oriëntatie.

Akkoord?

Arnout

Van: [redacted] @drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:03
Aan: Arnout Venekamp [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>
CC: [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @[redacted].com>
Onderwerp: FW: Pauperparadijs

Hallo Arnout [redacted]

Zie berichten van [redacted] hieronder. Er is dus blijkbaar een optie voor het Pauperparadijs om mee te salderen of te verleasen, die we zelf in handen hebben. Salderen zou kunnen met een natuurvergunning als het aangemerkt wordt als extern salderen. Maar uit het plaatje hieronder maak ik op dat er voor de parkeerplaats sprake kan zijn van intern salderen, waarmee je dus een natuurvergunningplicht voorkomt. Maar hoe zit dat dan voor de aggregaat en de lijnbronnen? Deze optie kunnen we voorleggen aan de organisatie van het Pauperparadijs.

[redacted]

Van: [redacted] @[redacted].com>
Verzonden: maandag 14 februari 2022 18:08
Aan: [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Paupers...

Nog een aanvulling!
De vergunningruimte wordt heden niet gebruikt!.
Kan dat nog iets betekenen?
De melkveestapel is dit jaar niet meer in deze stal 5.1.2.e [redacted].
Aankomende herfst gaan wij ervan uit dat er weer vee wordt gehouden...
Grtn
[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 14 februari 2022 17:38
Aan: [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>
Onderwerp: Paupers...

Hallo Heren
Ik heb ongevraagd even meegedacht.
De boerderij aan de [redacted] in Veenhuizen, bij de ingang van de P plaats van het Gevangenismuseum is van de provincie.
Hier ligt een grote NB vergunning op. De Boerderij is gekocht om een boer op te herplaatsen.
Ik denk dus dat je zo mogelijk "één koeien ligbox A 1:100" synoniem staat voor b.v. 500 auto bewegingen (???)

Kun je daar evt. wat mee in jullie discussie. De boerderij is met Prolander gekocht om NNN vrij te ruilen, dus men zal altijd gaan voor maximaal behoud van de max vergunning.

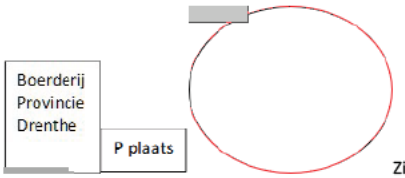

Zie hier het plaatje.

Voorts is er nog het bedrijf aan [redacted] die graag zijn NB vergunning in de opkoopregeling wil doen.

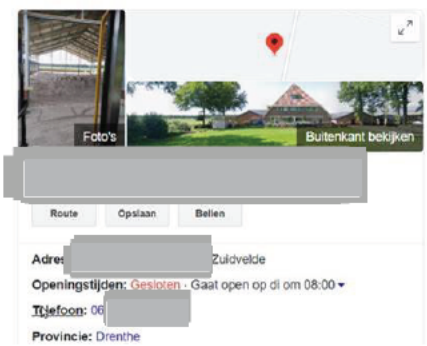

Hoop dat jullie hier iets mee kunnen…

Met vriendelijke groeten,

[redacted]

Date : 15-2-2022 14:06:54
From : [redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Cc : "Arnout Venekamp"[redacted]@drenthe.nl
Subject : Re: Pauperparadijs
Attachment : image003.jpg;image011.png;image012.jpg;image013.jpg;image014.jpg;image001.png;

Hallo collega's,

[redacted] is de voormalige boerderij [redacted]. aangekocht door de provincie i.k.v. NNN.
Gedeputeerde Jumelet kent de zaak i.v.m. aankoop NNN en plannen voor uitruilen diverse bedrijven rondom Veenhuizen.
5.1.2.e [redacted]
Voor het overige is het bedrijf leeg.
De natuurvergunning geeft recht op 120 melkkoeien en 88 jongvee. Totale NH3 emissie 1.483,2 kg. NOx emissie onbekend is destijds niet beoordeeld. Inschatting is dat er tussen de 350- 400 kg NOx geëmmitteerd werd.
De bedoeling is dat eind van het jaar even afhankelijk hoe een en ander loopt met de herverdeling gronden over de verschillende bedrijven er een nieuwe eigenaar op de boerderij komt.
Op dit moment ligt zowel Docbase als Aerius eruit. Dus kunnen er geen berekeningen gemaakt worden.
Destijds heeft de organisatie gekozen om niet te salderen maar te bekijken of de depositie op 0,00 mol/ha/jr kon uitkomen door het nemen van maatregelen.
Misschien kunnen we stikstof van Haulerweg verleasen aan het Pauperparadijs. Dat is de eerste keer en zal juridisch goed uitgezocht moeten worden voordat we met de organisatie in gesprek gaan lijkt mij.

Vriendelijke groet,
[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 10:24
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

[redacted],

Net het verzoek van Arnout om morgen al te delen met het bestuur wat we weten. Wat kan je voor elkaar krijgen binnen die tijd? I.i.g. zal het mogelijk zijn om de natuurvergunning op te zoeken als die er is en anders de milieutoestemmingen op te vragen bij de gemeente.
En ben je nog bezig met de inventarisatie handelingsperspectief? Dat heeft prioriteit wat mij betreft.

[redacted]:
Als een deel van het project (parkeren) binnen de contouren ligt van het project waarmee gesaldeerd kan worden, maar een deel van de bronnen (lijnbron verkeer en aggregaat) buiten de locatie ligt waarmee gesaldeerd wordt, kan het dan nog sprake zijn van intern salderen?

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:53
Aan: Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

Ja akkoord.

[redacted]: wil jij dit bedrijf/ de bedrijven, de toestemming(en), de situatie en de mogelijkheden voor salderen helder krijgen en op papier zetten? Verzorg jij het contact verder met [redacted] en Prolander? Kunnen we daarna richting bestuur. Door de krokusvakantie zal dit wellicht pas 7-3 in POHO VTH kunnen.

[redacted]

Van: Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:25
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

Heren,

Voordat dit naar de organisatie wordt gebracht, eerst intern alles zeer goed onderzoeken en op een rij zetten of het echt daadwerkelijk kan. We moeten dat eerst volledig helder en duidelijk hebben voor onszelf en dat ook met bestuurders delen voordat we de organisatie hierover informeren. Voor je het weet hebben we verwachtingen gewekt die niet waargemaakt kunnen worden.

Dus: eerst intern opties, kansen en belemmeringen volledig in kaart brengen. Bespreken met bestuurders en nadenken over de wijze van communiceren over de oplossing (hoe en met wie etc).

Ook de externen die hier nu al van weten, en zelf het idee hebben aangedragen meenemen in deze interne oriëntatie.

Akkoord?

Arnout

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:03
Aan: Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>[redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@[redacted].com>
Onderwerp: FW: Pauperparadijs

Hallo Arnout en[redacted]

Zie berichten van[redacted] hieronder. Er is dus blijkbaar een optie voor het Pauperparadijs om mee te salderen of te verleasen, die we zelf in handen hebben. Salderen zou kunnen met een natuurvergunning als het aangemerkt wordt als extern salderen. Maar uit het plaatje hieronder maak ik op dat er voor de parkeerplaats sprake kan zijn van intern

salderen, waarmee je dus een natuurvergunningplicht voorkomt. Maar hoe zit dat dan voor de aggregaat en de lijnbronnen? Deze optie kunnen we voorleggen aan de organisatie van het Pauperparadijs.

[redacted]

Van: [redacted]@[redacted].com>
Verzonden: maandag 14 februari 2022 18:08
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Paupers...

Nog een aanvulling!
De vergunningruimte wordt heden niet gebruikt!.
Kan dat nog iets betekenen?
De melkveestapel is dit jaar niet meer in deze stal.5.1.2e .
Aankomende herfst gaan wij ervan uit dat er weer vee wordt gehouden...
Grtn
[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 14 februari 2022 17:38
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Paupers...

Hallo Heren
Ik heb ongevraagd even meegedacht.
De boerderij aan de H[redacted] in Veenhuizen, bij de ingang van de P plaats van het Gevangenismuseum is van de provincie.
Hier ligt een grote NB vergunning op. De Boerderij is gekocht om een boer op te herplaatsen.
Ik denk dus dat je zo mogelijk "één koeien ligbox A 1:100" synoniem staat voor b.v. 500 auto bewegingen (???)

Kun je daar evt. wat mee in jullie discussie. De boerderij is met Prolander gekocht om NNN vrij te ruilen, dus men zal altijd gaan voor maximaal behoud van de max vergunning.

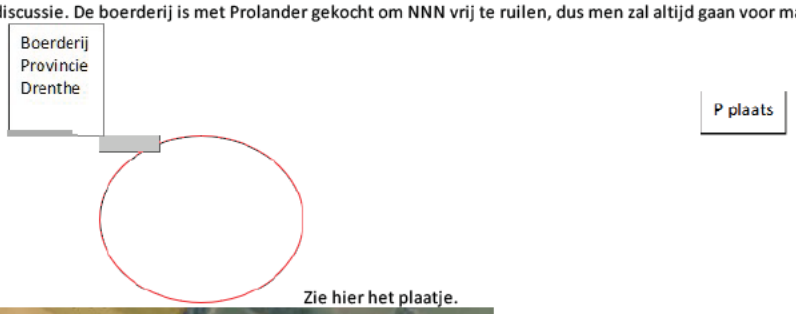

Zie hier het plaatje.

Voorts is er nog het bedrijf aan [redacted] die graag zijn NB vergunning in de opkoopregeling wil doen.

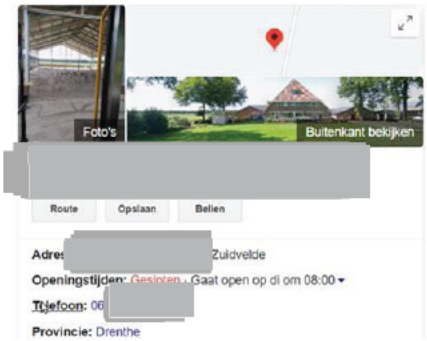

Hoop dat jullie hier iets mee kunnen...

Met vriendelijke groeten,

[redacted]

Date : 28-4-2022 11:25:21
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl
Cc : [redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;

Oh laat dit mailtje maar. Heeft elkaar gekruist. Ik doe mijn opmerkingen wel in poho memo

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
[redacted] Wet natuurbescherming

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 28 april 2022 11:25
Aan: [redacted]man@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: pauperparadijs
Urgentie: Hoog

Mogelijke inspiratie voor je poho-memo – even mijn gedachten opgeschreven.

Als je toenames toestaat omdát er geen mitigerende maatregelen worden uitgevoerd (dus dan hoef je ook niet zo streng te zijn op 'is alles al uitgevoerd', 'zijn de plannen al helder hoe de ISHD te halen?'), wanneer kan je ze dan toestaan?

- Alleen wanneer ze niet leiden tot significant negatieve effecten
- Wanneer leidt iets tot een significant negatief effect? KDW is daarvoor in het leven geroepen: komt het boven KDW dan is het mogelijk significant effect.
- Kan een ecologische beoordeling dan nog aangeven als dat indd niet leidt tot sign negatief effect? (in het verleden: ja, hier zijn genoeg voorbeelden van, maar zijn die nu ook nog geldig?)

Risico's:

- Het is niet duidelijk wanneer een toename in stikstofdepositie wél leidt tot significant negatieve effecten
- Dit kan precedent werken voor andere projecten, ook die kunnen een kleine toename wegschrijven.
- Hoe neem je cumulatieve effecten mee? Wanneer leiden allerlei kleine projecten wel tot een signicant effect is daardoor niet in beeld. Deze worden immers niet meeropgenomen in AERIUS Register.
- De afnames via de gebiedsgerichte aanpak, die vaak ook maar enkele molen bedraagt, kunnen in potentie minder groot worden indien toenames vaker worden toegestaan.
- Het is niet duidelijk of de rechter erin mee gaat. De zaken die voor de rechter hebben gelegen zijn inhoudelijk nog niet aangevochten.

Misschien nadenken of we alleen tijdelijke projecten zouden willen toestaan via deze werkwijze, of ook permanente. (mag je hier uberhaupt wel onderscheid in maken? Geeft dat ook niet jruidisch 'geneuzel' omdat je dan projecten niet eerlijk beoordeelt).

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
[redacted] Wet natuurbescherming

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Date : 15-2-2022 13:33:53
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl
Cc : "Arnout Venekamp"[redacted]@drenthe.nl, '[redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Pauperparadijs
Attachment : image002.jpg;image003.png;image004.png;image005.jpg;image006.jpg;image007.jpg;

[redacted]

Verleasen dan in dat geval lijkt me een optie. Zou de eerste zijn in Drenthe. Vragen hieronder aar[redacted] zijn ook van belang. Maar wellicht weet jij hier ook wel raad mee.

Weet wel dat ik herfst vorig jaar ook al heb genoemd dat salderen een optie is. Toen is door ons bestuur en door de organisatie van het Pauperparadijs aangegeven te willen streven naar 0,00 en geen vergunningplicht.

[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 12:41
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: Arnout Venekamp <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Pauperparadijs

Hoi [redacted]

Docbase lag eruit en ik had de hele ochtend overleg. Ik ga het nu oppakken.
Ik hoorde net in een overleg met [redacted] dat de boerderij dit jaar leegstaat. Kunnen we daar nog iets mee?

Ideeën zijn welkom.

Vriendelijke groet,
[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 10:24
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: Arnout Venekamp <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

[redacted]

Net het verzoek van Arnout om morgen al te delen met het bestuur wat we weten. Wat kan je voor elkaar krijgen binnen die tijd? I.i.g. zal het mogelijk zijn om de natuurvergunning op te zoeken als die er is en anders de milieutoestemmingen op te vragen bij de gemeente.
En ben je nog bezig met de inventarisatie handelingsperspectief? Dat heeft prioriteit wat mij betreft.

[redacted]
Als een deel van het project (parkeren) binnen de contouren ligt van het project waarmee gesaldeerd kan worden, maar een deel van de bronnen (lijnbron verkeer en aggregaat) buiten de locatie ligt waarmee gesaldeerd wordt, kan het dan nog sprake zijn van intern salderen?

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:53
Aan: Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

Ja akkoord.

[redacted]: wil jij dit bedrijf/ de bedrijven, de toestemming(en), de situatie en de mogelijkheden voor salderen helder krijgen en op papier zetten? Verzorg jij het contact verder met [redacted] en Prolander? Kunnen we daarna richting bestuur. Door de krokusvakantie zal dit wellicht pas 7-3 in POHO VTH kunnen.

[redacted]

Van: Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:25
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

Heren,

Voordat dit naar de organisatie wordt gebracht, eerst intern alles zeer goed onderzoeken en op een rij zetten of het echt daadwerkelijk kan. We moeten dat eerst volledig helder en duidelijk hebben voor onszelf en dat ook met bestuurders delen voordat we de organisatie hierover informeren. Voor je het weet hebben we verwachtingen gewekt die niet waargemaakt kunnen worden.

Dus: eerst intern opties, kansen en belemmeringen volledig in kaart brengen. Bespreken met bestuurders en nadenken over de wijze van communiceren over de oplossing (hoe en met wie etc).

Ook de externen die hier nu al van weten, en zelf het idee hebben aangedragen meenemen in deze interne oriëntatie.

Akkoord?

Arnout

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:03
Aan: Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@[redacted]com>
Onderwerp: FW: Pauperparadijs

Hallo Arnout er

Zie berichten van hieronder. Er is dus blijkbaar een optie voor het Pauperparadijs om mee te salderen of te verleasen, die we zelf in handen hebben. Salderen zou kunnen met een natuurvergunning als het aangemerkt wordt als extern salderen. Maar uit het plaatje hieronder maak ik op dat er voor de parkeerplaats sprake kan zijn van intern salderen, waarmee je dus een natuurvergunningplicht voorkomt. Maar hoe zit dat dan voor de aggregaat en de lijnbronnen? Deze optie kunnen we voorleggen aan de organisatie van het Pauperparadijs.

Van: @ .com>
Verzonden: maandag 14 februari 2022 18:08
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Paupers...

Nog een aanvulling!
De vergunningruimte wordt heden niet gebruikt!.
Kan dat nog iets betekenen?
De melkveestapel is dit jaar niet meer in deze stal.5.1.2.e .
Aankomende herfst gaan wij ervan uit dat er weer vee wordt gehouden...
Grtn

Van:
Verzonden: maandag 14 februari 2022 17:38
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Paupers...

Hallo Heren
Ik heb ongevraagd even meegedacht.
De boerderij aan de in Veenhuizen, bij de ingang van de P plaats van het Gevangenismuseum is van de provincie.
Hier ligt een grote NB vergunning op. De Boerderij is gekocht om een boer op te herplaatsen.
Ik denk dus dat je zo mogelijk "één koeien ligbox A 1:100" synoniem staat voor b.v. 500 auto bewegingen (???)

Kun je daar evt. wat mee in jullie discussie. De boerderij is met Prolander gekocht om NNN vrij te ruilen, dus men zal altijd gaan voor maximaal behoud van de max vergunning.

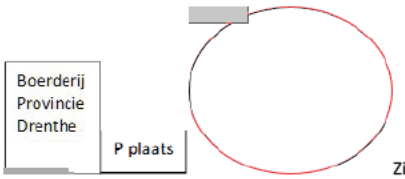

Zie hier het plaatje.

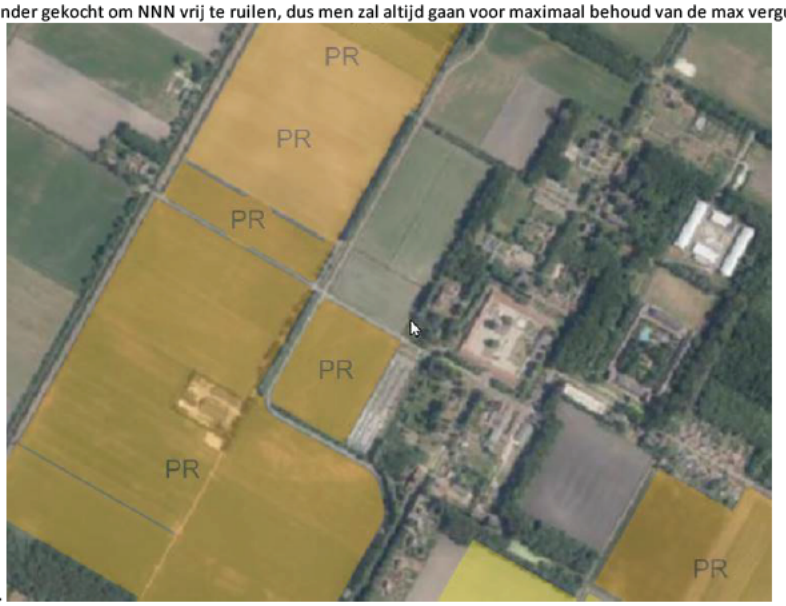

Voorts is er nog het bedrijf aan die graag zijn NB vergunning in de opkoopregeling wil doen.

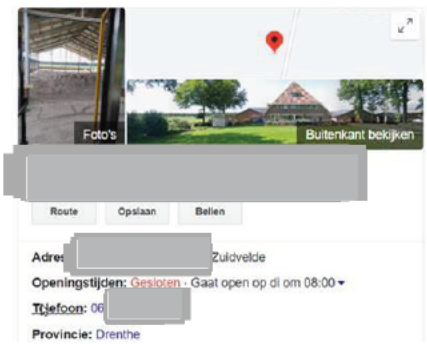

Hoop dat jullie hier iets mee kunnen...

Met vriendelijke groeten,

erkend lid van vastgoedpro

Date : 15-2-2022 12:40:45
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl
Cc : "Arnout Venekamp"[redacted]@drenthe.nl
Subject : Re: Pauperparadijs
Attachment : image003.jpg;image011.png;image012.jpg;image013.jpg;image014.jpg;image001.png;

Hoi [redacted],

Docbase lag eruit en ik had de hele ochtend overleg. Ik ga het nu oppakken.
Ik hoorde net in een overleg met [redacted] dat de boerderij dit jaar leegstaat. Kunnen we daar nog iets mee?

Ideeën zijn welkom.

Vriendelijke groet,
[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 10:24
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

[redacted]

Net het verzoek van Arnout om morgen al te delen met het bestuur wat we weten. Wat kan je voor elkaar krijgen binnen die tijd? I.i.g. zal het mogelijk zijn om de natuurvergunning op te zoeken als die er is en anders de milieutoestemmingen op te vragen bij de gemeente.
En ben je nog bezig met de inventarisatie handelingsperspectief? Dat heeft prioriteit wat mij betreft.

[redacted]:
Als een deel van het project (parkeren) binnen de contouren ligt van het project waarmee gesaldeerd kan worden, maar een deel van de bronnen (lijnbron verkeer en aggregaat) buiten de locatie ligt waarmee gesaldeerd wordt, kan het dan nog sprake zijn van intern salderen?

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:53
Aan: Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

Ja akkoord.

[redacted]: wil jij dit bedrijf/ de bedrijven, de toestemming(en), de situatie en de mogelijkheden voor salderen helder krijgen en op papier zetten? Verzorg jij het contact verder met [redacted] en Prolander? Kunnen we daarna richting bestuur. Door de krokusvakantie zal dit wellicht pas 7-3 in POHO VTH kunnen.

[redacted]

Van: Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:25
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

Heren,

Voordat dit naar de organisatie wordt gebracht, eerst intern alles zeer goed onderzoeken en op een rij zetten of het echt daadwerkelijk kan. We moeten dat eerst volledig helder en duidelijk hebben voor onszelf en dat ook met bestuurders delen voordat we de organisatie hierover informeren. Voor je het weet hebben we verwachtingen gewekt die niet waargemaakt kunnen worden.

Dus: eerst intern opties, kansen en belemmeringen volledig in kaart brengen. Bespreken met bestuurders en nadenken over de wijze van communiceren over de oplossing (hoe en met wie etc).

Ook de externen die hier nu al van weten, en zelf het idee hebben aangedragen meenemen in deze interne oriëntatie.

Akkoord?

Arnout

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:03
Aan: Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@[redacted].com>
Onderwerp: FW: Pauperparadijs

Hallo Arnout en [redacted]

Zie berichten van [redacted] hieronder. Er is dus blijkbaar een optie voor het Pauperparadijs om mee te salderen of te verleasen, die we zelf in handen hebben. Salderen zou kunnen met een natuurvergunning als het aangemerkt wordt als extern salderen. Maar uit het plaatje hieronder maak ik op dat er voor de parkeerplaats sprake kan zijn van intern salderen, waarmee je dus een natuurvergunningplicht voorkomt. Maar hoe zit dat dan voor de aggregaat en de lijnbronnen? Deze optie kunnen we voorleggen aan de organisatie van het Pauperparadijs.

[redacted]

Van: [redacted]@[redacted]com>
Verzonden: maandag 14 februari 2022 18:08
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Paupers...

Nog een aanvulling!
De vergunningruimte wordt heden niet gebruikt!.
Kan dat nog iets betekenen?
De melkveestapel is dit jaar niet meer in deze stal.5.1.2.e .
Aankomende herfst gaan wij ervan uit dat er weer vee wordt gehouden...
Grtn

Van:
Verzonden: maandag 14 februari 2022 17:38
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Paupers...

Hallo Heren
Ik heb ongevraagd even meegedacht.
De boerderij aan de in Veenhuizen, bij de ingang van de P plaats van het Gevangenismuseum is van de provincie.
Hier ligt een grote NB vergunning op. De Boerderij is gekocht om een boer op te herplaatsen.
Ik denk dus dat je zo mogelijk "één koeien ligbox A 1:100" synoniem staat voor b.v. 500 auto bewegingen (???)

Kun je daar evt. wat mee in jullie discussie. De boerderij is met Prolander gekocht om NNN vrij te ruilen, dus men zal altijd gaan voor maximaal behoud van de max vergunning.

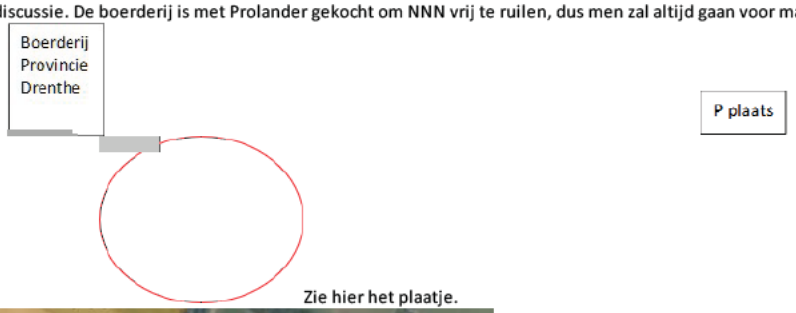

Zie hier het plaatje.

Voorts is er nog het bedrijf aan die graag zijn NB vergunning in de opkoopregeling wil doen.

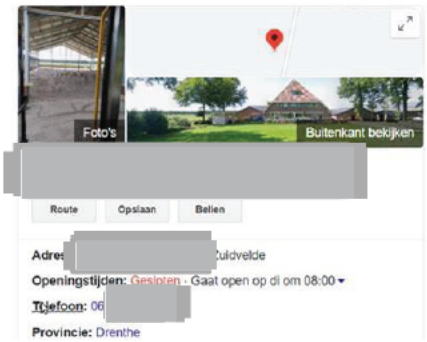

Hoop dat jullie hier iets mee kunnen...

Met vriendelijke groeten,

erkend lid van vastgoedpro

Date : 15-2-2022 9:53:09
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "Arnout Venekamp" [redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Cc : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Pauperparadijs
Attachment : image002.jpg;image004.emz;image007.png;image008.jpg;image009.jpg;image010.jpg;image001.png;

Ja akkoord.

[redacted]: wil jij dit bedrijf/ de bedrijven, de toestemming(en), de situatie en de mogelijkheden voor salderen helder krijgen en op papier zetten? Verzorg jij het contact verder met Albert en Prolander? Kunnen we daarna richting bestuur. Door de krokusvakantie zal dit wellicht pas 7-3 in POHO VTH kunnen.

[redacted]

Van: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:25
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs

Heren,

Voordat dit naar de organisatie wordt gebracht, eerst intern alles zeer goed onderzoeken en op een rij zetten of het echt daadwerkelijk kan. We moeten dat eerst volledig helder en duidelijk hebben voor onszelf en dat ook met bestuurders delen voordat we de organisatie hierover informeren. Voor je het weet hebben we verwachtingen gewekt die niet waargemaakt kunnen worden.

Dus: eerst intern opties, kansen en belemmeringen volledig in kaart brengen. Bespreken met bestuurders en nadenken over de wijze van communiceren over de oplossing (hoe en met wie etc).

Ook de externen die hier nu al van weten, en zelf het idee hebben aangedragen meenemen in deze interne oriëntatie.

Akkoord?

Arnout

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:03
Aan: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@[redacted].com>
Onderwerp: FW: Pauperparadijs

Hallo Arnout en [redacted]

Zie berichten van [redacted] hieronder. Er is dus blijkbaar een optie voor het Pauperparadijs om mee te salderen of te verleasen, die we zelf in handen hebben. Salderen zou kunnen met een natuurvergunning als het aangemerkt wordt als extern salderen. Maar uit het plaatje hieronder maak ik op dat er voor de parkeerplaats sprake kan zijn van intern salderen, waarmee je dus een natuurvergunningplicht voorkomt. Maar hoe zit dat dan voor de aggregaat en de lijnbronnen? Deze optie kunnen we voorleggen aan de organisatie van het Pauperparadijs.

[redacted]

Van: [redacted]@[redacted].com>
Verzonden: maandag 14 februari 2022 18:08
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Paupers...

Nog een aanvulling!
De vergunningruimte wordt heden niet gebruikt!.
Kan dat nog iets betekenen?
De melkveestapel is dit jaar niet meer in deze stal.5.1.2.e [redacted].
Aankomende herfst gaan wij ervan uit dat er weer vee wordt gehouden...
Grtn
[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 14 februari 2022 17:38
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Paupers...

Hallo Heren
Ik heb ongevraagd even meegedacht.
De boerderij aan de [redacted] in Veenhuizen, bij de ingang van de P plaats van het Gevangenismuseum is van de provincie.
Hier ligt een grote NB vergunning op. De Boerderij is gekocht om een boer op te herplaatsen.
Ik denk dus dat je zo mogelijk “één koeien ligbox A 1:100” synoniem staat voor b.v. 500 auto bewegingen (???)

Kun je daar evt. wat mee in jullie discussie. De boerderij is met Prolander gekocht om NNN vrij te ruilen, dus men zal altijd gaan voor maximaal behoud van de max vergunning.

Zie hier het plaatje.

Voorts is er nog het bedrijf aan [redacted] die graag zijn NB vergunning in de opkoopregeling wil doen.

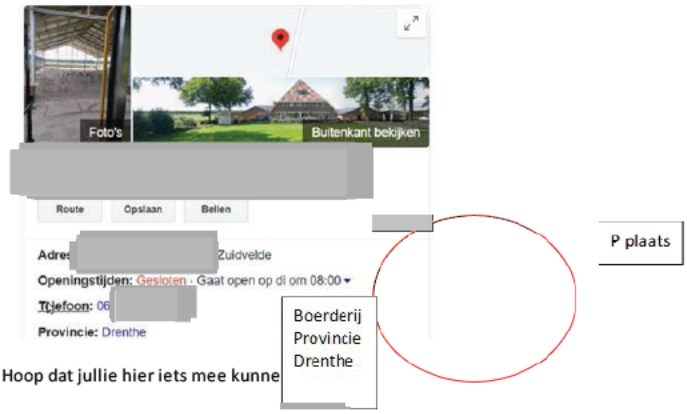

Hoop dat jullie hier iets mee kunne

Met vriendelijke groeten,

[redacted]

erkend lid van vastgoedpro

Date : 15-2-2022 9:24:50
From : "Arnout Venekamp" [redacted]**@drenthe.nl**
To : " [redacted]**@drenthe.nl, "** [redacted]**@drenthe.nl, "** [redacted]**@drenthe.nl**
Subject : RE: Pauperparadijs
Attachment : image003.jpg;image006.emz;image011.png;image012.jpg;image013.jpg;image014.jpg;image001.png;

Heren,

Voordat dit naar de organisatie wordt gebracht, eerst intern alles zeer goed onderzoeken en op een rij zetten of het echt daadwerkelijk kan. We moeten dat eerst volledig helder en duidelijk hebben voor onszelf en dat ook met bestuurders delen voordat we de organisatie hierover informeren. Voor je het weet hebben we verwachtingen gewekt die niet waargemaakt kunnen worden.

Dus: eerst intern opties, kansen en belemmeringen volledig in kaart brengen. Bespreken met bestuurders en nadenken over de wijze van communiceren over de oplossing (hoe en met wie etc).

Ook de externen die hier nu al van weten, en zelf het idee hebben aangedragen meenemen in deze interne oriëntatie.

Akkoord?

Arnout

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:03
Aan: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@[redacted].com>
Onderwerp: FW: Pauperparadijs

Hallo Arnout en [redacted]

Zie berichten van [redacted] hieronder. Er is dus blijkbaar een optie voor het Pauperparadijs om mee te salderen of te verleasen, die we zelf in handen hebben. Salderen zou kunnen met een natuurvergunning als het aangemerkt wordt als extern salderen. Maar uit het plaatje hieronder maak ik op dat er voor de parkeerplaats sprake kan zijn van intern salderen, waarmee je dus een natuurvergunningplicht voorkomt. Maar hoe zit dat dan voor de aggregaat en de lijnbronnen? Deze optie kunnen we voorleggen aan de organisatie van het Pauperparadijs.

[redacted]

Van: [redacted]@[redacted].com>
Verzonden: maandag 14 februari 2022 18:08
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Paupers...

Nog een aanvulling!
De vergunningruimte wordt heden niet gebruikt!.
Kan dat nog iets betekenen?
De melkveestapel is dit jaar niet meer in deze stal.5.1.2.e [redacted]
Aankomende herfst gaan wij ervan uit dat er weer vee wordt gehouden...
Grtn
[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 14 februari 2022 17:38
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Paupers...

Hallo Heren
Ik heb ongevraagd even meegedacht.
De boerderij aan de [redacted] in Veenhuizen, bij de ingang van de P plaats van het Gevangenismuseum is van de provincie.
Hier ligt een grote NB vergunning op. De Boerderij is gekocht om een boer op te herplaatsen.
Ik denk dus dat je zo mogelijk "één koeien ligbox A 1:100" synoniem staat voor b.v. 500 auto bewegingen (???)

Kun je daar evt. wat mee in jullie discussie. De boerderij is met Prolander gekocht om NNN vrij te ruilen, dus men zal altijd gaan voor maximaal behoud van de max vergunning.

Zie hier het plaatje.

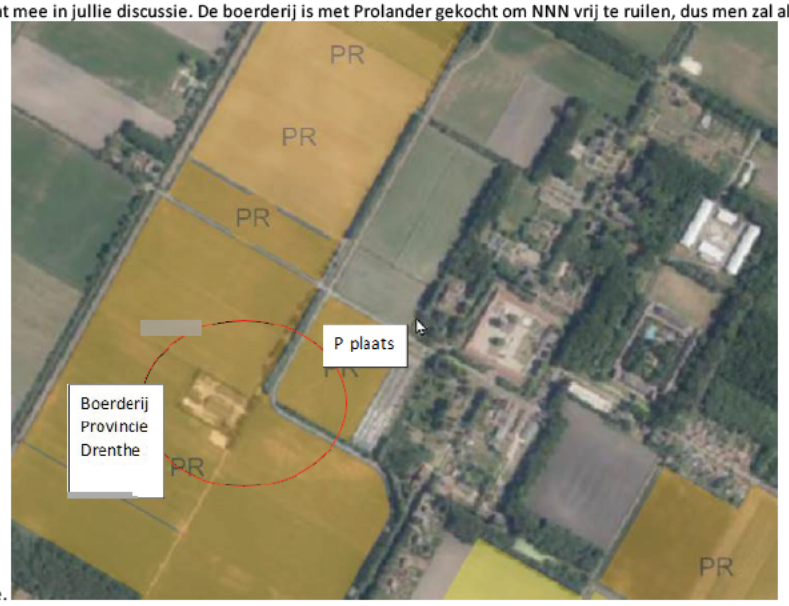

Voorts is er nog het bedrijf aar [redacted] die graag zijn NB vergunning in de opkoopregeling wil doen.

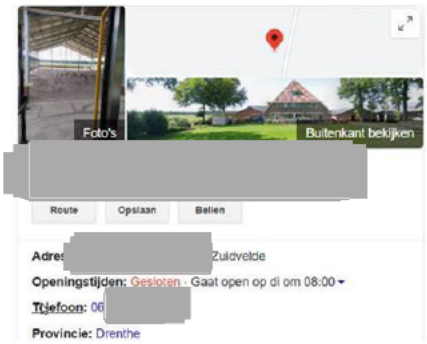

Hoop dat jullie hier iets mee kunnen...

Met vriendelijke groeten,

Date : 18-5-2022 19:59:57
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;

2014…. En dan alleen dat zinnetje over opnemen als referentie? Dat is wel erg kort door de bocht he.

Ergens snap ik het wel ten aanzien an N2000, want die habitattypekaarten worden maar eens per 12 jaar aangepast, dus hoeveel er nou wijzigt….
Maar strikt genomen zijn die rapportages maar 3 tot 5 jaar geldig en die 5 jaar zijn ruim voorbij. Had wel netter geweest dat dat wel beter geupdated zou worden.

Nou , ben benieuwd waar ze mee komen..

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
[redacted] Wet natuurbescherming

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 9 mei 2022 13:56
Aan: [redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: FW: Pauperparadijs

Hallo,

Op mijn opmerking dat er naast stikstof ook rekening gehouden moet worden met overige effecten krijg ik onderstaande toegestuurd. Ik heb geantwoord dat dit in de aanvraag/ rapportage moet worden verwerkt en bij de aanvraag moet worden gevoegd. Ik heb ook gezegd dat ik hier nog geen inhoudelijke beoordeling op heb uitgevoerd.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: maandag 9 mei 2022 13:41
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@rho.nl>;[redacted]@hetpauperparadijs.nl
Onderwerp: Pauperparadijs

Dag[redacted]

N.a.v. jouw vraag inzake overige effecten op Natura 2000; deze zijn beantwoord in bijgevoegde notitie van A & W uit 2020. Hun conclusie is:

In 2014 werd beoordeeld dat, het uitgesloten is dat negatieve effecten optreden op de omliggende Natura 2000-gebieden en de aangewezen natuurwaarden daarvan. De redenen hiervoor waren: de relatief grote afstand tot het projectgebied, het gebruik van het (tussenliggende) gebied en de beperkte aard en omvang van het beoogde initiatief. Ten aanzien van de meeste aspecten is die beoordeling voor de plannen van 2020 nog actueel. Mogelijke uitzondering hierop is stikstofdepositie.

Date : 28-4-2022 11:51:59
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : [redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Poho Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;

Ik heb mijn opmekringen wel gemaakt.

Wel moet ik zeggen dat ik mij er niet helemaal prettig bij voel dat we dit zo insteken.
Ik had liever gewild dat we eerst intern er uit waren gekomen –. Wellicht dat we wel dingen kunnen toestaan als 'is zo klein, kun je toch niet terugzien ecologishc gezien'.
Maar wat ik dan [redacted] weer zie noemen in 'ons ' document:

W.b. bepalen hoeveel stikstof er nog bij kan, is mij maar één hard getal bekend, namelijk de KDW. Je zou nog kunnen redeneren dat een achtergronddepositie boven de KDW ook acceptabel is afhankelijk van de kwaliteit van het habitattype in de referentiesituatie.

Het is vooral dat we geen tijd hebben gehad om hier eens rustig over na te denken.
Mijn persoonlijk advies aan bestuur zou zijn: wacht nog even met beslissen tot na 18 mei en we intern er wat beter uit zijn ook met landelijk gebied.
Maar goed, ik snap ook dat men verder wil / het als voorbeeld wel eens wil proberen.

En het blijft indd een zeer kleine (ecologisch niet terug te vinden) toename op klein oppv én tijdelijk. Dus wellicht kun je het ook per geval/zaak bekijken of je erin mee wilt en ondertussen werken aan een lijn.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
[redacted] Wet natuurbescherming

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 28 april 2022 11:23
Aan: [redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Poho Pauperparadijs

Hallo,

Graag feedback.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Date : 25-4-2022 13:48:47
From : "
To : @drenthe.nl, @drenthe.nl
Subject : RE: voorbeeld passende beoordeling met toename stikstof (vreugdevuur)
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;

Daar hebben we binnenkort overleg over (volgens mij heeft dat ingepland).
Ik ben niet direct voorstander....

Met vriendelijke groet,

Team vergunningen, toezicht en handhaving

provincie Drenthe

+31 592

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: maandag 25 april 2022 13:46
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: FW: voorbeeld passende beoordeling met toename stikstof (vreugdevuur)

Hallo,

Is het voor de 2 uitvoeringen van Pauperparadijs dan misschien ook iets wat we aandurven? (0,01 voor maximaal 2 uitvoeringen)

Met vriendelijke groet,

Team VTH

provincie Drenthe

+31 592

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 21 april 2022 12:50
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: voorbeeld passende beoordeling met toename stikstof (vreugdevuur)

Hoi,

Zie onderstaand een voorbeeld van een PB dat door de ODH is geaccepteerd. De vergunning is niet aangevochten (of het evenement is destijds niet doorgegaan). Dus het is niet juridisch getoetst.

Met vriendelijke groet,

Team vergunningen, toezicht en handhaving

provincie Drenthe

+31 592

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @odh.nl>
Verzonden: donderdag 21 april 2022 12:12
Aan: @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Gefeliciteerd

U kunt uw bestand via onderstaande link downloaden:
https://filecap.odh.nl/FileCap/download?id=BICaOICuXGbm72he4e1QgNVGw&email=n.drenth@drenthe.nl&pw=NDIdE4PeNc17oWW

Hai [redacted]

Ja, hartelijk dank. En ik ga er zeker vanuit dat we elkaar weer tegenkomen.

Dank voor de samenwerking!

Hierbij stuur ik je nog de vergunningen die waren verleend. Ik vergiste me, ook voor 2021 hadden we vergunningen verleend. Ik stuur je van één ook de PB.

Groetjes,

[redacted] i

Date : 25-4-2022 14:02:04
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: voorbeeld passende beoordeling met toename stikstof (vreugdevuur)
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image007.png;

Ik ook niet direct inderdaad. Dat komt omdat ik in deze Passende Beoordeling diezelfde redeneringen tegenkom (moet ook wel, want dit is weer RHDHV). Dus heel vaak weer 'het is maar zo weinig, heeft geen effect'.
Graag de boot even afhouden totdat wij intern tot een richting zijn gekomen. Dat overleg vindt pas 18 mei plaats.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
[redacted] Wet natuurbescherming

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 25 april 2022 13:49
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: voorbeeld passende beoordeling met toename stikstof (vreugdevuur)

Daar hebben we binnenkort overleg over (volgens mij heeft [redacted] dat ingepland).
Ik ben niet direct voorstander….

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team vergunningen, toezicht en handhaving

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 25 april 2022 13:46
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: FW: voorbeeld passende beoordeling met toename stikstof (vreugdevuur)

Hallo,

Is het voor de 2 uitvoeringen van Pauperparadijs dan misschien ook iets wat we aandurven? (0,01 voor maximaal 2 uitvoeringen)

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 21 april 2022 12:50
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]
<[redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: voorbeeld passende beoordeling met toename stikstof (vreugdevuur)

Hoi,

Zie onderstaand een voorbeeld van een PB dat door de ODH is geaccepteerd. De vergunning is niet aangevochten (of het evenement is destijds niet doorgegaan). Dus het is niet juridisch getoetst.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team vergunningen, toezicht en handhaving

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@odh.nl>
Verzonden: donderdag 21 april 2022 12:12
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Gefeliciteerd

U kunt uw bestand via onderstaande link downloaden:
https://filecap.odh.nl/FileCap/download?id=BICaOICuXGbm72he4e1QgNVGw&email=n.drenth@drenthe.nl&pw=NDIdE4PeNc17oWW

Hai [redacted]

Ja, hartelijk dank. En ik ga er zeker vanuit dat we elkaar weer tegenkomen.

Dank voor de samenwerking!

Hierbij stuur ik je nog de vergunningen die waren verleend. Ik vergiste me, ook voor 2021 hadden we vergunningen verleend. Ik stuur je van één ook de PB.

Groetjes,

[redacted]

Date : 20-4-2022 7:31:06
From : "[redacted]@noordenveld.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@hetpauperparadijs.nl
Cc : "[redacted]@rho.nl, [redacted]@rho.nl, "[redacted]@drenthe.nl, [redacted]@noordenveld.nl, "[redacted]@noordenveld.nl, "[redacted]@noordenveld.nl
Subject : RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs
Attachment : image009.png;image010.png;image011.png;image012.png;image013.png;image001.png;image002.png;image003.jpg;

Dag [redacted]

Ik heb mijn beschikbaarheid ingevuld. Ik ben maandag en donderdag vrij. Dan blijven er niet veel dagen over volgende week. Maar misschien kun je ook mijn collega's [redacted] en [redacted] toevoegen. Zij gaan straks de vergunning behandelen. Ik heb hun als cc bij deze mail bijgevoegd. Daar kun je hun emailadressen vandaan halen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
088 - [redacted]
[redacted]@noordenveld.nl
GEMEENTE NOORDENVELD

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 19 april 2022 11:18
Aan: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
CC: [redacted]@rho.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@rho.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Waarschuwing: Deze e-mail is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of open geen bijlagen tenzij u de afzender herkent en weet dat de inhoud veilig is.

Hallo Wolter,

Die van morgen heb ik geannuleerd omdat [redacted] niet kan. Ik heb net een planner rondgestuurd voor volgende week. Ik hoop dat we dan bij elkaar kunnen komen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: dinsdag 19 april 2022 11:15
Aan: [redacted]@noordenveld.nl>
CC: [redacted]@rho.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@rho.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: Re: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Goedemorgen,

is er al een nieuwe afspraak gepland?
De afspraak van morgenochtend is geannuleerd zag ik.

groet,
Wolter

> Op 12 apr. 2022, om 08:10 heeft [redacted]@noordenveld.nl> het volgende geschreven:
>
> Hallo allen,
>
> In die week kan ik alleen op di 26 (en dan niet voor 10 u en tussen 14 en 15 u niet) en op vr 29.
>
> Met vriendelijke groet,
>
> [redacted]
> 088 - [redacted]
> [redacted]@noordenveld.nl
>
> **Van:** [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
> **Verzonden:** vrijdag 8 april 2022 19:27
> **Aan:** [redacted]@rho.nl>
> **CC:** [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@rho.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>
> **Onderwerp:** Re: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Waarschuwing: Deze e-mail is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of open geen bijlagen tenzij u de afzender herkent en weet dat de inhoud veilig is.

Hi,

Ik maak me vrij wanneer nodig.

Groet,
Wolter

Verstuurd vanaf mijn foon

Op 8 apr. 2022 om 13:58 heeft [redacted]@rho.nl> het volgende geschreven:

Hoi,

Ik kan alleen de 28e en dan alleen een half uurtje.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058[redacted]
[redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

<image004.jpg>

<image012.jpg> <image013.jpg> <image014.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted]@drenthe.nl]
Verzonden: vrijdag 8 april 2022 13:51
Aan: [redacted]@rho.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@rho.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo [redacted],

Zojuist onze conclusie over de aangeleverde rapportage al telefonisch kortgesloten. Ook heb ik je collega [redacted] al even kort bijgepraat. We hebben al geconstateerd dat het handig is om dit met elkaar te bespreken via Teams, in plaats van 'heen en weer te mailen'. Toch hier alvast onze reactie op je rapportage zodat je alvast inzicht hebt in onze visie op de zaak en ter voorbereiding op ons gesprek. Dit gesprek staat voor 20 april. Helaas kan je dan niet. Aangezien het wel van groot belang is dat je er bij bent, stel ik voor om een nieuwe datum te plannen. Gezamenlijk dachten wij aan de week van 25 april, bijvoorbeeld 26 of 28 april om 09:00 uur. Dit is wel een noordelijke vakantieweek, zelf werk ik wel. Ik ben benieuwd of de rest kan. @Wolter [redacted]: kan dit wat jullie betreft?

Ik heb samen met [redacted] en een andere collega je rapportage 'voortoets Pauperparadijs maart 2022' (hierna rapportage) gekeken en deze naast de 'handreiking voortoets stikstof' van BIJ12 (hierna handreiking) gelegd. Wij zijn van mening dat de rapportage niet is aan te merken als een voortoets, maar moet worden gezien als een deel van een passende beoordeling. Het voldoet volgens ons ook niet aan de voorbeelden in de handreiking. Komt er op neer dat onder de huidige omstandigheden we van mening zijn dat er een natuurvergunningplicht geldt voor uitvoering van het Pauperparadijs. We kunnen het er in ons eerstvolgende overleg over hebben, bijvoorbeeld waarom je van mening bent waarom deze situatie wel aan een voorbeeld uit de handreiking voldoet. Hieronder alvast enkele hoofdpunten die ons standpunt mede bepaald:

1. In de aanleiding (onder 1.1.) van je rapportage merk je het volgende op: *Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2021) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke extra depositie op qua stikstof "overbelaste" habitats in Natura 2000. Significante effecten op Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat minimaal een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.*Daarentegen staat het onderstaande in de handreiking.

<image015.png>

2. In je rapportage geef je aan dat de voorliggende voortoets uitsluitend is gebaseerd op objectieve, openbare en onomstreden gegevens en bronnen. Daarentegen is het veldbezoek van 18 maart 2020 niet als zodanig te beschouwen.

3. In je rapportage betrek je maatregelen die nog niet zijn uitgevoerd en die dus ook nog niet aantoonbaar hun werking hebben laten zien. In de handreiking staat daarentegen het volgende:

<image016.png>

Het is zelfs zo dat we van mening zijn dat als dit in deze vorm als passende beoordeling zou worden ingediend bij een aanvraag natuurvergunning, we er i.i.g. op basis van punt 3 er geen positief besluit op zouden nemen. We zien verleasen nog steeds als reëel alternatief. Laten we dit ook bespreken tijdens ons volgende gesprek. Zodra ik een reactie heb van alle deelnemers, zal ik het overleg verplaatsen naar een moment dat we alle aanwezig kunnen zijn.

Hier nog even de versie van de handreiking die wij hebben gebruikt:
BIJ12-Handreiking-Voortoets-Stikstof-—Februari-2021.pdf

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl' <[redacted]@hetpauperparadijs.nl> [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06[redacted]
E [redacted]@hetpauperparadijs.nl

Date : 20-4-2022 7:31:06
From : [redacted]@noordenveld.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@hetpauperparadijs.nl
Cc : "[redacted]@rho.nl, "[redacted]@rho.nl, "[redacted]@drenthe.nl, [redacted]"
[redacted]@noordenveld.nl, [redacted]@noordenveld.nl, "[redacted]@noordenveld.nl
Subject : RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs
Attachment : image009.png;image010.png;image011.png;image012.png;image013.png;image001.png;image002.png;image003.jpg;

Dag [redacted],

Ik heb mijn beschikbaarheid ingevuld. Ik ben maandag en donderdag vrij. Dan blijven er niet veel dagen over volgende week. Maar misschien kun je ook mijn collega's [redacted] en [redacted] toevoegen. Zij gaan straks de vergunning behandelen. Ik heb hun als cc bij deze mail bijgevoegd. Daar kun je hun emailadressen vandaan halen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
088 [redacted]
[redacted]@noordenveld.nl
GEMEENTE NOORDENVELD

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 19 april 2022 11:18
Aan: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
CC: [redacted]@rho.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@rho.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Waarschuwing: Deze e-mail is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of open geen bijlagen tenzij u de afzender herkent en weet dat de inhoud veilig is.

Hallo Wolter,

Die van morgen heb ik geannuleerd omdat [redacted] niet kan. Ik heb net een planner rondgestuurd voor volgende week. Ik hoop dat we dan bij elkaar kunnen komen.

Met vriendelijke groet,
[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: dinsdag 19 april 2022 11:15
Aan: [redacted]@noordenveld.nl>
CC: [redacted]@rho.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@rho.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: Re: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Goedemorgen,

is er al een nieuwe afspraak gepland?
De afspraak van morgenochtend is geannuleerd zag ik.

groet,
Wolter

Op 12 apr. 2022, om 08:10 heeft [redacted]@noordenveld.nl> het volgende geschreven:

Hallo allen,
In die week kan ik alleen op di 26 (en dan niet voor 10 u en tussen 14 en 15 u niet) en op vr 29.
Met vriendelijke groet,

[redacted]
088 [redacted]
[redacted]@noordenveld.nl

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: vrijdag 8 april 2022 19:27
Aan: [redacted]@rho.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@rho.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: Re: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Waarschuwing: Deze e-mail is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of open geen bijlagen tenzij u de afzender herkent en weet dat de inhoud veilig is.

Hi,
Ik maak me vrij wanneer nodig.
Groet,

Wolter

Verstuurd vanaf mijn foon

Op 8 apr. 2022 om 13:58 heeft [redacted]@rho.nl> het volgende geschreven:

Hoi,
Ik kan alleen de 28e en dan alleen een half uurtje.
Met vriendelijke groet,
[redacted]
[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058[redacted]
E[redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM
.
<image004.jpg>
.
<image012.jpg> <image013.jpg> <image014.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted]@drenthe.nl]
Verzonden: vrijdag 8 april 2022 13:51
Aan: [redacted]@rho.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@rho.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo [redacted]
Zojuist onze conclusie over de aangeleverde rapportage al telefonisch kortgesloten. Ook heb ik je collega [redacted] al even kort bijgepraat. We hebben al geconstateerd dat het handig is om dit met elkaar te bespreken via Teams, in plaats van 'heen en weer te mailen'. Toch hier alvast onze reactie op je rapportage zodat je alvast inzicht hebt in onze visie op de zaak en ter voorbereiding op ons gesprek. Dit gesprek staat voor 20 april. Helaas kan je dan niet. Aangezien het wel van groot belang is dat je er bij bent, stel ik voor om een nieuwe datum te plannen. Gezamenlijk dachten wij aan de week van 25 april, bijvoorbeeld 26 of 28 april om 09:00 uur. Dit is wel een noordelijke vakantieweek, zelf werk ik wel. Ik ben benieuwd of de rest kan. @Wolter Lommerde, [redacted]: kan dit wat jullie betreft?
Ik heb samen met [redacted] en een andere collega je rapportage 'voortoets Pauperparadijs maart 2022' (hierna rapportage) gekeken en deze naast de 'handreiking voortoets stikstof' van BIJ12 (hierna handreiking) gelegd. Wij zijn van mening dat de rapportage niet is aan te merken als een voortoets, maar moet worden gezien als een deel van een passende beoordeling. Het voldoet volgens ons ook niet aan de voorbeelden in de handreiking. Komt er op neer dat onder de huidige omstandigheden we van mening zijn dat er een natuurvergunningplicht geldt voor uitvoering van het Pauperparadijs. We kunnen het er in ons eerstvolgende overleg over hebben, bijvoorbeeld waarom je van mening bent waarom deze situatie wel aan een voorbeeld uit de handreiking voldoet. Hieronder alvast enkele hoofdpunten die ons standpunt mede bepaald:

1. In de aanleiding (onder 1.1.) van je rapportage merk je het volgende op: *Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2021) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke extra depositie op qua stikstof "overbelaste" habitats in Natura 2000. Significante effecten op Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat minimaal een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.*Daarentegen staat het onderstaande in de handreiking.

<image015.png>

2. In je rapportage geef je aan dat de voorliggende voortoets uitsluitend is gebaseerd op objectieve, openbare en onomstreden gegevens en bronnen. Daarentegen is het veldbezoek van 18 maart 2020 niet als zodanig te beschouwen.
3. In je rapportage betrek je maatregelen die nog niet zijn uitgevoerd en die dus ook nog niet aantoonbaar hun werking hebben laten zien. In de handreiking staat daarentegen het volgende:

<image016.png>

Het is zelfs zo dat we van mening zijn dat als dit in deze vorm als passende beoordeling zou worden ingediend bij een aanvraag natuurvergunning, we er i.i.g. op basis van punt 3 er geen positief besluit op zouden nemen. We zien verleasen nog steeds als reëel alternatief. Laten we dit ook bespreken tijdens ons volgende gesprek. Zodra ik een reactie heb van alle deelnemers, zal ik het overleg verplaatsen naar een moment dat we alle aanwezig kunnen zijn.
Hier nog even de versie van de handreiking die wij hebben gebruikt:
BIJ12-Handreiking-Voortoets-Stikstof-—Februari-2021.pdf
Met vriendelijke groet,
[redacted]
Team VTH

+31 592[redacted]

Westerbrink 1|Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555|post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl' [redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' <[redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen
In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06[redacted]

E [redacted]@hetpauperparadijs.nl

Date : 19-4-2022 11:51:59
From : "
To : "@drenthe.nl
Subject : RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs
Attachment : image005.png;image006.png;image007.png;image008.png;image009.png;image010.jpg;image011.jpg;image012.jpg;image013.jpg;

Ho

Mijn aanwezigheid is ook niet per se vereist. Ivm vakantie van de kinderen weet ik pas op het laatste moment of het mij lukt.

Met vriendelijke groet,

Team vergunningen, toezicht en handhaving

provincie Drenthe

+31 592

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @rho.nl>
Verzonden: dinsdag 19 april 2022 11:21
Aan: @drenthe.nl>; @hetpauperparadijs.nl>
CC: @noordenveld.nl>; @rho.nl>; @drenthe.nl>; @noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Goedemorgen,

Ik heb mijn beschikbaarheid aangegeven. Echter mijn aanwezigheid voor de doorgang van het project is geen vereiste.

Met vriendelijke groet,

Planvorming en Ruimte

T: 058
E: @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

RHO ADVISEURS

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: sman@drenthe.nl]
Verzonden: dinsdag 19 april 2022 11:18
Aan: merde@hetpauperparadijs.nl>
CC: @rho.nl>; @noordenveld.nl>; @rho.nl>; @drenthe.nl>; @noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo Wolter,

Die van morgen heb ik geannuleerd omdat niet kan. Ik heb net een planner rondgestuurd voor volgende week. Ik hoop dat we dan bij elkaar kunnen komen.

Met vriendelijke groet,

Team VTH

provincie Drenthe

+31 592

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: dinsdag 19 april 2022 11:15
Aan: @noordenveld.nl>
CC: @rho.nl>; @drenthe.nl>; @rho.nl>;

[redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: Re: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Goedemorgen,

is er al een nieuwe afspraak gepland?
De afspraak van morgenochtend is geannuleerd zag ik.

groet,
Wolter

Op 12 apr. 2022, om 08:10 heeft [redacted]@noordenveld.nl> het volgende geschreven:

Hallo allen,

In die week kan ik alleen op di 26 (en dan niet voor 10 u en tussen 14 en 15 u niet) en op vr 29.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
088 [redacted]
[redacted]@noordenveld.nl

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: vrijdag 8 april 2022 19:27
Aan: [redacted]@rho.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@rho.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: Re: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Waarschuwing: Deze e-mail is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of open geen bijlagen tenzij u de afzender herkent en weet dat de inhoud veilig is.

Hi,

Ik maak me vrij wanneer nodig.

Groet,
Wolter

Verstuurd vanaf mijn foon

Op 8 apr. 2022 om 13:58 heeft [redacted]@rho.nl> het volgende geschreven:

Hoi,

Ik kan alleen de 28e en dan alleen een half uurtje.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058 [redacted]
E: [redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

<image004.jpg>

<image012.jpg> <image013.jpg> <image014.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted]@drenthe.nl]
Verzonden: vrijdag 8 april 2022 13:51
Aan: [redacted]@rho.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@rho.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo [redacted]

Zojuist onze conclusie over de aangeleverde rapportage al telefonisch kortgesloten. Ook heb ik je collega [redacted] al even kort bijgepraat. We hebben al geconstateerd dat het handig is om dit met elkaar te bespreken via Teams, in plaats van 'heen en weer te mailen'. Toch hier alvast onze reactie op je rapportage zodat je alvast inzicht hebt in onze visie op de zaak en ter voorbereiding op ons gesprek. Dit gesprek staat voor 20 april. Helaas kan je dan niet. Aangezien het wel van groot belang is dat je er bij bent, stel ik voor om een nieuwe datum te plannen. Gezamenlijk dachten wij aan de week van 25 april, bijvoorbeeld 26 of 28 april om 09:00 uur. Dit is wel een noordelijke vakantieweek, zelf werk ik wel. Ik ben benieuwd of de rest kan. [redacted] kan dit wat jullie betreft?

Ik heb samen met [redacted] en een andere collega je rapportage 'voortoets Pauperparadijs maart 2022' (hierna rapportage) gekeken en deze naast de 'handreiking voortoets stikstof' van BIJ12 (hierna handreiking) gelegd. Wij zijn van mening dat de rapportage niet is aan te merken als een voortoets, maar moet worden gezien als een deel van een passende beoordeling. Het voldoet volgens ons ook niet aan de voorbeelden in de handreiking. Komt er op neer dat onder de huidige omstandigheden we van mening zijn dat er een natuurvergunningplicht geldt voor uitvoering van het Pauperparadijs. We kunnen het er in ons eerstvolgende overleg over hebben, bijvoorbeeld waarom je van mening bent waarom deze situatie wel aan een voorbeeld uit de handreiking voldoet. Hieronder alvast enkele hoofdpunten die ons standpunt mede bepaald:

1. In de aanleiding (onder 1.1.) van je rapportage merk je het volgende op: *Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2021) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke*

*extra depositie op qua stikstof "overbelaste" habitats in Natura 2000. Significante effecten op Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat minimaal een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.*Daarentegen staat het onderstaande in de handreiking.

<image015.png>

2. In je rapportage geef je aan dat de voorliggende voortoets uitsluitend is gebaseerd op objectieve, openbare en onomstreden gegevens en bronnen. Daarentegen is het veldbezoek van 18 maart 2020 niet als zodanig te beschouwen.

3. In je rapportage betrek je maatregelen die nog niet zijn uitgevoerd en die dus ook nog niet aantoonbaar hun werking hebben laten zien. In de handreiking staat daarentegen het volgende:

<image016.png>

Het is zelfs zo dat we van mening zijn dat als dit in deze vorm als passende beoordeling zou worden ingediend bij een aanvraag natuurvergunning, we er i.i.g. op basis van punt 3 er geen positief besluit op zouden nemen. We zien verleasen nog steeds als reëel alternatief. Laten we dit ook bespreken tijdens ons volgende gesprek. Zodra ik een reactie heb van alle deelnemers, zal ik het overleg verplaatsen naar een moment dat we alle aanwezig kunnen zijn.

Hier nog even de versie van de handreiking die wij hebben gebruikt:
BIJ12-Handreiking-Voortoets-Stikstof-—-Februari-2021.pdf

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' <[redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl' <[redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06[redacted]
[redacted]@hetpauperparadijs.nl

Date : 12-4-2022 8:11:30
From : "[redacted]@noordenveld.nl
To : "[redacted]@hetpauperparadijs.nl,[redacted]@rho.nl
Cc : "[redacted]@drenthe.nl,[redacted]@rho.nl, "[redacted]@drenthe.nl,[redacted]"
[redacted]@noordenveld.nl
Subject : RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs
Attachment :
image001.png;image002.png;image003.jpg;image004.jpg;image012.jpg;image013.jpg;image014.jpg;image015.png;image016.png;image017.png;image018.png;image019.png;image020.png;image021.png;

Hallo allen,

In die week kan ik alleen op di 26 (en dan niet voor 10 u en tussen 14 en 15 u niet) en op vr 29.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
088 - [redacted]
[redacted]@noordenveld.nl
GEMEENTE NOORDENVELD

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: vrijdag 8 april 2022 19:27
Aan: [redacted]@rho.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@rho.nl>[redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: Re: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Waarschuwing: Deze e-mail is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of open geen bijlagen tenzij u de afzender herkent en weet dat de inhoud veilig is.

Hi,

Ik maak me vrij wanneer nodig.

Groet,
Wolter

Verstuurd vanaf mijn foon

Op 8 apr. 2022 om 13:58 heeft [redacted]@rho.nl> het volgende geschreven:

Hoi,

Ik kan alleen de 28e en dan alleen een half uurtje.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058[redacted]
E:[redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

RHO ADVISEURS

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted]@drenthe.nl]
Verzonden: vrijdag 8 april 2022 13:51
Aan: [redacted]@rho.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@drenthe.nl>[redacted]@rho.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo [redacted]

Zojuist onze conclusie over de aangeleverde rapportage al telefonisch kortgesloten. Ook heb ik je collega [redacted] al even kort bijgepraat. We hebben al geconstateerd dat het handig is om dit met elkaar te bespreken via Teams, in plaats van 'heen en weer te mailen'. Toch hier alvast onze reactie op je rapportage zodat je alvast inzicht hebt in onze visie op de zaak en ter voorbereiding op ons gesprek. Dit gesprek staat voor 20 april. Helaas kan je dan niet. Aangezien het wel van groot belang is dat je er bij bent, stel ik voor om een nieuwe datum te plannen. Gezamenlijk dachten wij aan de week van 25 april, bijvoorbeeld 26 of 28 april om 09:00 uur. Dit is wel een noordelijke vakantieweek, zelf werk ik wel. Ik ben benieuwd of de rest kan.[redacted]: kan dit wat jullie betreft?

Ik heb samen met [redacted] en een andere collega je rapportage 'voortoets Pauperparadijs maart 2022' (hierna rapportage) gekeken en deze naast de 'handreiking voortoets stikstof' van BIJ12 (hierna handreiking) gelegd. Wij zijn van mening dat de rapportage niet is aan te merken als een voortoets, maar moet worden gezien als een deel van een passende beoordeling. Het voldoet volgens ons ook niet aan de voorbeelden in de handreiking. Komt er op neer dat onder de huidige omstandigheden we van mening zijn dat er een natuurvergunningplicht geldt voor uitvoering van het Pauperparadijs. We kunnen het er in ons eerstvolgende overleg over hebben, bijvoorbeeld waarom je van mening bent waarom deze situatie wel aan een voorbeeld uit de handreiking voldoet. Hieronder alvast enkele

hoofdpunten die ons standpunt mede bepaald:

1. In de aanleiding (onder 1.1.) van je rapportage merk je het volgende op: *Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2021) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke extra depositie op qua stikstof "overbelaste" habitats in Natura 2000. Significante effecten op Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat minimaal een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.* Daarentegen staat het onderstaande in de handreiking.

Wanneer bij een plan of project met stikstofuitstoot op voorhand significant negatieve effecten kunnen worden uitgesloten, hoeft de initiatiefnemer geen Passende Beoordeling te maken en is het plan of project niet vergunningplichtig. Deze beoordeling wordt gedaan in de Voortoets.

2. In je rapportage geef je aan dat de voorliggende voortoets uitsluitend is gebaseerd op objectieve, openbare en onomstreden gegevens en bronnen. Daarentegen is het veldbezoek van 18 maart 2020 niet als zodanig te beschouwen.

3. In je rapportage betrek je maatregelen die nog niet zijn uitgevoerd en die dus ook nog niet aantoonbaar hun werking hebben laten zien. In de handreiking staat daarentegen het volgende:

- Het betrekken van maatregelen waarvan de voordelen niet vaststaan ten tijde van de Voortoets[7], dat wil zeggen het effect van herstelmaatregelen, voor zover nog niet aantoonbaar opgetreden in de huidige situatie en voor zover het effect niet vaststaat voor de duur van het plan of project; en het toekomstig effect van bronmaatregelen ter vermindering van stikstofdepositie of een veronderstelde autonome daling;

Het is zelfs zo dat we van mening zijn dat als dit in deze vorm als passende beoordeling zou worden ingediend bij een aanvraag natuurvergunning, we er i.i.g. op basis van punt 3 er geen positief besluit op zouden nemen. We zien verleasen nog steeds als reëel alternatief. Laten we dit ook bespreken tijdens ons volgende gesprek. Zodra ik een reactie heb van alle deelnemers, zal ik het overleg verplaatsen naar een moment dat we alle aanwezig kunnen zijn.

Hier nog even de versie van de handreiking die wij hebben gebruikt:
BIJ12-Handreiking-Voortoets-Stikstof-–-Februari-2021.pdf

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl' [redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Date : 8-4-2022 19:28:00
From : "[redacted]@hetpauperparadijs.nl
To : "[redacted]@rho.nl
Cc : "[redacted]@drenthe.nl, [redacted]@rho.nl, "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@noordenveld.nl, "[redacted]@noordenveld.nl
Subject : Re: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs
Attachment : image012.jpg;image013.jpg;image014.jpg;image015.jpg;image005.png;image006.png;image007.png;image008.png;image009.png;image010.png;image011.png;

Hi,

Ik maak me vrij wanneer nodig.

Groet,
Wolter

Verstuurd vanaf mijn foon

Op 8 apr. 2022 om 13:58 heeft [redacted]@rho.nl> het volgende geschreven:

Hoi,

Ik kan alleen de 28e en dan alleen een half uurtje.

Met vriendelijke groet,

[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058[redacted]
E:[redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

RHO ADVISEURS

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted]@drenthe.nl]
Verzonden: vrijdag 8 april 2022 13:51
Aan: [redacted]@rho.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@rho.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo [redacted]

Zojuist onze conclusie over de aangeleverde rapportage al telefonisch kortgesloten. Ook heb ik je collega [redacted] al even kort bijgepraat. We hebben al geconstateerd dat het handig is om dit met elkaar te bespreken via Teams, in plaats van 'heen en weer te mailen'. Toch hier alvast onze reactie op je rapportage zodat je alvast inzicht hebt in onze visie op de zaak en ter voorbereiding op ons gesprek. Dit gesprek staat voor 20 april. Helaas kan je dan niet. Aangezien het wel van groot belang is dat je er bij bent, stel ik voor om een nieuwe datum te plannen. Gezamenlijk dachten wij aan de week van 25 april, bijvoorbeeld 26 of 28 april om 09:00 uur. Dit is wel een noordelijke vakantieweek, zelf werk ik wel. Ik ben benieuwd of de rest kan. [redacted] kan dit wat jullie betreft?

Ik heb samen met [redacted] en een andere collega je rapportage 'voortoets Pauperparadijs maart 2022' (hierna rapportage) gekeken en deze naast de 'handreiking voortoets stikstof' van BIJ12 (hierna handreiking) gelegd. Wij zijn van mening dat de rapportage niet is aan te merken als een voortoets, maar moet worden gezien als een deel van een passende beoordeling. Het voldoet volgens ons ook niet aan de voorbeelden in de handreiking. Komt er op neer dat onder de huidige omstandigheden we van mening zijn dat er een natuurvergunningplicht geldt voor uitvoering van het Pauperparadijs. We kunnen het er in ons eerstvolgende overleg over hebben, bijvoorbeeld waarom je van mening bent waarom deze situatie wel aan een voorbeeld uit de handreiking voldoet. Hieronder alvast enkele hoofdpunten die ons standpunt mede bepaald:

1. In de aanleiding (onder 1.1.) van je rapportage merk je het volgende op: *Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2021) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke extra depositie op qua stikstof "overbelaste" habitats in Natura 2000. Significante effecten op Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat minimaal een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.* Daarentegen staat het onderstaande in de handreiking.

Wanneer bij een plan of project met stikstofuitstoot op voorhand significant negatieve effecten kunnen worden uitgesloten, hoeft de initiatiefnemer geen Passende Beoordeling te maken en is het plan of project niet vergunningplichtig. Deze beoordeling wordt gedaan in de Voortoets.

2. In je rapportage geef je aan dat de voorliggende voortoets uitsluitend is gebaseerd op objectieve, openbare en onomstreden gegevens en bronnen. Daarentegen is het veldbezoek van 18 maart 2020 niet als zodanig te beschouwen.

3. In je rapportage betrek je maatregelen die nog niet zijn uitgevoerd en die dus ook nog niet aantoonbaar hun werking hebben laten zien. In de handreiking staat daarentegen het volgende:

- Het betrekken van maatregelen waarvan de voordelen niet vaststaan ten tijde van de Voortoets[7], dat wil zeggen het effect van herstelmaatregelen, voor zover nog niet aantoonbaar opgetreden in de huidige situatie en voor zover het effect niet vaststaat voor de duur van het plan of project; en het toekomstig effect van bronmaatregelen ter vermindering van stikstofdepositie of een veronderstelde autonome daling;

Het is zelfs zo dat we van mening zijn dat als dit in deze vorm als passende beoordeling zou worden ingediend bij een aanvraag natuurvergunning, we er i.i.g. op basis

van punt 3 er geen positief besluit op zouden nemen. We zien verleasen nog steeds als reëel alternatief. Laten we dit ook bespreken tijdens ons volgende gesprek. Zodra ik een reactie heb van alle deelnemers, zal ik het overleg verplaatsen naar een moment dat we alle aanwezig kunnen zijn.

Hier nog even de versie van de handreiking die wij hebben gebruikt:
BIJ12-Handreiking-Voortoets-Stikstof-—-Februari-2021.pdf

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl' <[redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@noordenveld.nl [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Date : 8-4-2022 13:50:47
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@rho.nl, "[redacted]@hetpauperparadijs.nl, "[redacted]@drenthe.nl, [redacted]@rho.nl, "[redacted]@noordenveld.nl, "[redacted]@noordenveld.nl
Subject : RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs
Attachment : image006.png;image007.png;image008.png;image009.png;image010.png;image011.png;image012.png;

Hallo [redacted]

Zojuist onze conclusie over de aangeleverde rapportage al telefonisch kortgesloten. Ook heb ik je collega [redacted] al even kort bijgepraat. We hebben al geconstateerd dat het handig is om dit met elkaar te bespreken via Teams, in plaats van 'heen en weer te mailen'. Toch hier alvast onze reactie op je rapportage zodat je alvast inzicht hebt in onze visie op de zaak en ter voorbereiding op ons gesprek. Dit gesprek staat voor 20 april. Helaas kan je dan niet. Aangezien het wel van groot belang is dat je er bij bent, stel ik voor om een nieuwe datum te plannen. Gezamenlijk dachten wij aan de week van 25 april, bijvoorbeeld 26 of 28 april om 09:00 uur. Dit is wel een noordelijke vakantieweek, zelf werk ik wel. Ik ben benieuwd of de rest kan. [redacted]: kan dit wat jullie betreft?
Ik heb samen met [redacted] en een andere collega je rapportage 'voortoets Pauperparadijs maart 2022' (hierna rapportage) gekeken en deze naast de 'handreiking voortoets stikstof' van BIJ12 (hierna handreiking) gelegd. Wij zijn van mening dat de rapportage niet is aan te merken als een voortoets, maar moet worden gezien als een deel van een passende beoordeling. Het voldoet volgens ons ook niet aan de voorbeelden in de handreiking. Komt er op neer dat onder de huidige omstandigheden we van mening zijn dat er een natuurvergunningplicht geldt voor uitvoering van het Pauperparadijs. We kunnen het er in ons eerstvolgende overleg over hebben, bijvoorbeeld waarom je van mening bent waarom deze situatie wel aan een voorbeeld uit de handreiking voldoet. Hieronder alvast enkele hoofdpunten die ons standpunt mede bepaald:

1. In de aanleiding (onder 1.1.) van je rapportage merk je het volgende op: *Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2021) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke extra depositie op qua stikstof "overbelaste" habitats in Natura 2000. Significante effecten op Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat minimaal een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.* Daarentegen staat het onderstaande in de handreiking.

   Wanneer bij een plan of project met stikstofuitstoot op voorhand significant negatieve effecten kunnen worden uitgesloten, hoeft de initiatiefnemer geen Passende Beoordeling te maken en is het plan of project niet vergunningplichtig. Deze beoordeling wordt gedaan in de Voortoets.

2. In je rapportage geef je aan dat de voorliggende voortoets uitsluitend is gebaseerd op objectieve, openbare en onomstreden gegevens en bronnen. Daarentegen is het veldbezoek van 18 maart 2020 niet als zodanig te beschouwen.

3. In je rapportage betrek je maatregelen die nog niet zijn uitgevoerd en die dus ook nog niet aantoonbaar hun werking hebben laten zien. In de handreiking staat daarentegen het volgende:

- Het betrekken van maatregelen waarvan de voordelen niet vaststaan ten tijde van de Voortoets[7], dat wil zeggen het effect van herstelmaatregelen, voor zover nog niet aantoonbaar opgetreden in de huidige situatie en voor zover het effect niet vaststaat voor de duur van het plan of project; en het toekomstig effect van bronmaatregelen ter vermindering van stikstofdepositie of een veronderstelde autonome daling;

Het is zelfs zo dat we van mening zijn dat als dit in deze vorm als passende beoordeling zou worden ingediend bij een aanvraag natuurvergunning, we er i.i.g. op basis van punt 3 er geen positief besluit op zouden nemen. We zien verleasen nog steeds als reëel alternatief. Laten we dit ook bespreken tijdens ons volgende gesprek. Zodra ik een reactie heb van alle deelnemers, zal ik het overleg verplaatsen naar een moment dat we alle aanwezig kunnen zijn.

Hier nog even de versie van de handreiking die wij hebben gebruikt:
BIJ12-Handreiking-Voortoets-Stikstof-—-Februari-2021.pdf

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl' <w[redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Date : 7-4-2022 17:18:27
From : "Arnout Venekamp" [redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image006.png;image007.png;

Ik zou aangeven dat het door drie verschillende personen is beoordeeld met dezelfde uitkomst, dat maakt duidelijk dat we er erg serieus naar hebben gekeken. Verder zou ik afsluiten met een uitnodiging om dit nog in een gesprek verder toe te lichten en te bespreken. In een dergelijk gesprek kun je ook beter de risico's duiden die op de loer liggen als deze weg verder bewandeld wordt. Dat leent zich niet/minder voor mailcontact op dit moment in het proces. Op basis van goede gesprekken en de juiste inhoud zijn ze denk ik (eerder) geneigd de betere en veiligere route te kiezen. Daar is nu ook nol (voldoende) tijd voor.

Met vriendelijke groet,

Arnout Venekamp
Team VTH
Teammanager

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 7 april 2022 16:56
Aan: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo dames en heren,

Ik stel onderstaande mail voor aan[redacted]. Ik heb er voor gekozen om het vrij algemeen te houden en niet alle voorbeelden op te nemen in de mail. Bij een nadere discussie daarover kunnen we dat nog inbrengen. Ik zal straks nog even bellen met[redacted]. Dan kan ik alvast aangeven hoe we er in staan. Morgen wil ik de mail versturen.

[redacted] is het nog nodig om dit aan te kondigen bij Hans?

[redacted]

Hallo[redacted]

Wij zijn van mening dat je rapportage 'voortoets Pauperparadijs maart 2022' (hierna rapportage) niet is aan te merken als een voortoets, maar moet worden gezien als een deel van een passende beoordeling. Hieronder geven we daar enkele voorbeelden voor aan. Het voldoet volgens ons ook niet aan de voorbeelden in de 'handreiking voortoets stikstof' van BIJ12 (hierna handreiking). Komt er wel op neer dat onder de huidige omstandigheden we van mening zijn dat er een natuurvergunningplicht geldt voor uitvoering van het Pauperparadijs. We kunnen het er in ons eerstvolgende overleg over hebben, bijvoorbeeld waarom je van mening bent waarom deze situatie wel aan een voorbeeld uit de handreiking voldoet.

1. In de aanleiding (onder 1.1.) van je rapportage merk je het volgende op: *Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2021) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke extra depositie op qua stikstof "overbelaste" habitats in Natura 2000. Significante effecten op Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat minimaal een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.* Daarentegen staat het onderstaande in de handreiking.

> *Wanneer bij een plan of project met stikstofuitstoot op voorhand significant negatieve effecten kunnen worden uitgesloten, hoeft de initiatiefnemer geen Passende Beoordeling te maken en is het plan of project niet vergunningplichtig. Deze beoordeling wordt gedaan in de Voortoets.*

2. In je rapportage geef je aan dat de voorliggende voortoets uitsluitend is gebaseerd op objectieve, openbare en onomstreden gegevens en bronnen. Daarentegen is het veldbezoek van 18 maart 2020 niet als zodanig te beschouwen.

3. In je rapportage betrek je maatregelen die nog niet zijn uitgevoerd en die dus ook nog niet aantoonbaar hun werking hebben laten zien. In de handreiking staat daarentegen het volgende:

- Het betrekken van maatregelen waarvan de voordelen niet vaststaan ten tijde van de Voortoets[7], dat wil zeggen het effect van herstelmaatregelen, voor zover nog niet aantoonbaar opgetreden in de huidige situatie en voor zover het effect niet vaststaat voor de duur van het plan of project; en het toekomstig effect van bronmaatregelen ter vermindering van stikstofdepositie of een veronderstelde autonome daling;

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl' <w[redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl> [redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Date : 20-4-2022 8:09:12
From : @drenthe.nl
To : erman@noordenveld.nl
Cc : " @rho.nl, " @hetpauperparadijs.nl, @rho.nl, @drenthe.nl, @noordenveld.nl, " @noordenveld.nl, " " @noordenveld.nl
Subject : RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs
Attachment : image004.png;image005.png;image006.png;image007.png;image008.png;image009.png;image010.png;image011.jpg;

Hallo

Dan gebruiken we de volgende voor de terugkoppeling op de stikstofaanpak en zal ik een vervolg plannen waarbij ik beide collega's ook uitnodig.

Met vriendelijke groet,

Team VTH

provincie Drenthe

+31 592

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @noordenveld.nl>
Verzonden: woensdag 20 april 2022 07:30
Aan: @drenthe.nl>; @hetpauperparadijs.nl>
CC: @rho.nl>; @rho.nl>; @drenthe.nl>; @noordenveld.nl>; @noordenveld.nl> @noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Dag

Ik heb mijn beschikbaarheid ingevuld. Ik ben maandag en donderdag vrij. Dan blijven er niet veel dagen over volgende week. Maar misschien kun je ook mijn collega's en toevoegen. Zij gaan straks de vergunning behandelen. Ik heb hun als cc bij deze mail bijgevoegd. Daar kun je hun emailadressen vandaan halen.

Met vriendelijke groet,

088 -
@noordenveld.nl

GEMEENTE NOORDENVELD

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 19 april 2022 11:18
Aan: @hetpauperparadijs.nl>
CC: @rho.nl>; @noordenveld.nl>; @rho.nl>; @drenthe.nl>; @noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Waarschuwing: Deze e-mail is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of open geen bijlagen tenzij u de afzender herkent en weet dat de inhoud veilig is.

Hallo Wolter,

Die van morgen heb ik geannuleerd omdat niet kan. Ik heb net een planner rondgestuurd voor volgende week. Ik hoop dat we dan bij elkaar kunnen komen.

Met vriendelijke groet,

Team VTH

provincie Drenthe

+31 592

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: dinsdag 19 april 2022 11:15
Aan: @noordenveld.nl>
CC: @rho.nl>; @drenthe.nl>; @rho.nl>;

[redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: Re: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Goedemorgen,

is er al een nieuwe afspraak gepland?
De afspraak van morgenochtend is geannuleerd zag ik.

groet,
Wolter

Op 12 apr. 2022, om 08:10 heeft [redacted]@noordenveld.nl> het volgende geschreven:

Hallo allen,

In die week kan ik alleen op di 26 (en dan niet voor 10 u en tussen 14 en 15 u niet) en op vr 29.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
088 - [redacted]
[redacted]@noordenveld.nl

Van: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: vrijdag 8 april 2022 19:27
Aan: [redacted]@rho.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@rho.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: Re: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Waarschuwing: Deze e-mail is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of open geen bijlagen tenzij u de afzender herkent en weet dat de inhoud veilig is.

Hi,

Ik maak me vrij wanneer nodig.

Groet,
Wolter

Verstuurd vanaf mijn foon

Op 8 apr. 2022 om 13:58 heeft [redacted]@rho.nl> het volgende geschreven:

Hoi,

Ik kan alleen de 28e en dan alleen een half uurtje.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058 [redacted]
[redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

<image004.jpg>

<image012.jpg> <image013.jpg> <image014.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted]@drenthe.nl]
Verzonden: vrijdag 8 april 2022 13:51
Aan: [redacted]@rho.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@rho.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo [redacted]

Zojuist onze conclusie over de aangeleverde rapportage al telefonisch kortgesloten. Ook heb ik je collega [redacted] even kort bijgepraat. We hebben al geconstateerd dat het handig is om dit met elkaar te bespreken via Teams, in plaats van 'heen en weer te mailen'. Toch hier alvast onze reactie op je rapportage zodat je alvast inzicht hebt in onze visie op de zaak en ter voorbereiding op ons gesprek. Dit gesprek staat voor 20 april. Helaas kan je dan niet. Aangezien het wel van groot belang is dat je er bij bent, stel ik voor om een nieuwe datum te plannen. Gezamenlijk dachten wij aan de week van 25 april, bijvoorbeeld 26 of 28 april om 09:00 uur. Dit is wel een noordelijke vakantieweek, zelf werk ik wel. Ik ben benieuwd of de rest kan. [redacted] : kan dit wat jullie betreft?

Ik heb samen met [redacted] en een andere collega je rapportage 'voortoets Pauperparadijs maart 2022' (hierna rapportage) gekeken en deze naast de 'handreiking voortoets stikstof' van BIJ12 (hierna handreiking) gelegd. Wij zijn van mening dat de rapportage niet is aan te merken als een voortoets, maar moet worden gezien als een deel van een passende beoordeling. Het voldoet volgens ons ook niet aan de voorbeelden in de handreiking. Komt er op neer dat onder de huidige omstandigheden we van mening zijn dat er een natuurvergunningplicht geldt voor uitvoering van het Pauperparadijs. We kunnen het er in ons eerstvolgende overleg over hebben, bijvoorbeeld waarom je van mening bent waarom deze situatie wel aan een voorbeeld uit de handreiking voldoet. Hieronder alvast enkele hoofdpunten die ons standpunt mede bepaald:

1. In de aanleiding (onder 1.1.) van je rapportage merk je het volgende op: *Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2021) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke*

*extra depositie op qua stikstof "overbelaste" habitats in Natura 2000. Significante effecten op Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat minimaal een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.*Daarentegen staat het onderstaande in de handreiking.

<image015.png>

2. In je rapportage geef je aan dat de voorliggende voortoets uitsluitend is gebaseerd op objectieve, openbare en onomstreden gegevens en bronnen. Daarentegen is het veldbezoek van 18 maart 2020 niet als zodanig te beschouwen.

3. In je rapportage betrek je maatregelen die nog niet zijn uitgevoerd en die dus ook nog niet aantoonbaar hun werking hebben laten zien. In de handreiking staat daarentegen het volgende:

<image016.png>

Het is zelfs zo dat we van mening zijn dat als dit in deze vorm als passende beoordeling zou worden ingediend bij een aanvraag natuurvergunning, we er i.i.g. op basis van punt 3 er geen positief besluit op zouden nemen. We zien verleasen nog steeds als reëel alternatief. Laten we dit ook bespreken tijdens ons volgende gesprek. Zodra ik een reactie heb van alle deelnemers, zal ik het overleg verplaatsen naar een moment dat we alle aanwezig kunnen zijn.

Hier nog even de versie van de handreiking die wij hebben gebruikt:
BIJ12-Handreiking-Voortoets-Stikstof-—-Februari-2021.pdf

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl' [redacted]@hetpauperparadijs.nl> [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06[redacted]
E [redacted]@hetpauperparadijs.nl

Date : 30-5-2022 15:42:03
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl
Cc : "Jordan Jumelet"[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image008.jpg;image006.png;

Beste [redacted]

Dank voor jullie snelle input en adequate handelen! Met betrekking tot de opmerking van [redacted] @VTH, [redacted]: kunnen jullie hierop ingaan? *Als het nodig is zal [redacted] een digitaal (kort) overleg inplannen hiervoor. Als het via de mail kan is dat ook prima, zet dan jouw reactie hieronder*

[redacted]: *zou jij de heer Koopmans willen melden dat we even uitzoek- en onderzoekstijd nodig hebben, en er volgende week op terugkomen*? Ik heb het vermoeden dat een aantal van jullie het druk hebben, waaronder ook ik zelf. Desnoods wil ik hem dat melden als jou dat beter past.

Ben ik zo duidelijk? Zo nee, dan ben ik bereikbaar op 06[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team REW
[redacted] stikstof

provincie Drenthe

+31 592 365555
[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 11:42
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Beste allen,

De vraag over de stikstofdepositie is eigenlijk de vraag naar waarom de vergunning voor de uitvoering van het Pauperparadijs moest worden geweigerd. Dat lijkt me op de weg te liggen van VTH.

[redacted] of [redacted] kan wellicht ingaan op de vraag naar wat schadelijker is: ammoniak of stikstofoxide en in welke verhouding…

Dan is er nog deze vraag:
De uitstoot van dit evenement is 0,1 Mol stikstof(aanvraag vergunning). Of dit nou ammoniak is of NOx, het is niet te relateren aan de MAN-cijfers. Kan iemand mij daarmee helpen?
Kan [redacted] daar iets over zeggen?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Landelijk Gebied

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 10:46
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Beste allen,

Alleen de laatste vraag betreft het ganzenfoerageergebied, de rest is stikstof.
Jullie treffen mijn antwoord in rood op de geel gearceerde vraag.
@[redacted] wil jij mijn antwoord controleren en/of aanvullen? Bedankt!

Groeten, [redacted]

Van: [redacted] @drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 10:22
Aan: [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>
CC: Jordan Jumelet [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Hoi,

Ik heb de heer Koopmans vorige week gebeld, nav een terugbelverzoek. Omdat de vragen wat inhoudelijk waren, heb ik gevraagd of hij ze op de mail wil zetten**. Ik heb aangegeven dat ik er in de loop van deze week op terugkom**. Ik kan hem deze week ook bellen en zeggen dat de beantwoording nog een weekje langer duurt.
Normaal gesproken moeten deze vragen volgens mij via de Griffie worden ingiend, dat is nu niet gebeurd.

Laat maar weten hoe lang het duurt om een antwoord te geven.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team Landelijk Gebied
[redacted] Natuur voor Noordwest Drenthe en Oude Diep

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] @drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 09:35
Aan: [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>
CC: Jordan Jumelet [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>
Onderwerp: Re: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

beste [redacted]

ik zit vandaag tot tien uur vanavond vol. Het lijkt me goed gezien de inhoudelijke vraagstelling om [redacted] mee te laten lezen en de vragen te beantwoorden. Ik kan de vragen inhoudelijk niet voldoende beantwoorden. Zouden jullie morgenochtend om 10 uur kunnen?

en moeten we de heer Koopmans melden dat we -om de vragen zorgvuldig te kunnen beantwoorden- hiervoor de nodige menskracht en tijd nodig hebben? Is er een 'beantwoordingstermijn'?

[redacted]

Van: [redacted] @drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 08:55
Aan: [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>
CC: Jordan Jumelet [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Hoi [redacted]

Ja dat doen we. @[redacted] ik heb vanmiddag een afspraak in je agenda gepland om de beantwoording te doen.

Groeten, [redacted]

Van: [redacted] @drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 08:52
Aan: [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>
CC: Jordan Jumelet [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>
Onderwerp: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Hoi [redacted] en [redacted]

Onderstaande vragen heb ik van de PVV fractie gekregen. Een groot deel van de vragen gaan over stikstof rond het Fochteloërveen, een deel over ganzen.
Kunnen jullie samen naar de beantwoording kijken?

Met vriendelijke groet,

[redacted] s
Team Landelijk Gebied
[redacted] Natuur voor Noordwest Drenthe en Oude Diep

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]
[redacted] .

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: Tjip Koopmans [redacted]@me.com>
Verzonden: zondag 29 mei 2022 20:06
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drentsparlement.nl
Onderwerp: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Goedemorgen [redacted],

Het was mijn bedoeling de onderstaande vragen te stellen voor de OGB vergadering. Dat is niet gelukt, maar ik ben toch blij dat ik ze achteraf nog kan stellen. Enkele vragen zijn tijdens de OGB al beantwoord, dus ik houdt het bij de rest van de vragen PLUS de vraag die ik in de OGB aan dhr. Jumelet heb gesteld en waar nog geen antwoord op gekomen is (wel toegezegd).

Bij het lezen van alle documenten, vielen mij een paar zaken op.
Op de website van het RIVM, https:??man.rivm/gebied/fochteloerveen_en_esmeer staan een aantal tabellen. Ook zijn daar de 4 meetpunten te vinden die in dat gebied staan. Hieruit blijkt dat er uitsluitend ammoniak gemeten wordt, geen NOx. Ook blijkt dat, in tegenstelling tot de alarmerende boodschappen, de meetresultaten van het Fochteloërveen beter zijn dan die van vergelijkbare gebieden in Drenthe of het Nederlandse gemiddelde. Het gaat hierbij over een periode van 15 jaar. Ook blijkt dat de ammoniakconcentratie in het Fochteloërveen de afgelopen jaren is gedaald.

Met de wetenschap van de vliegwereld, bij monde van [redacted], dat de uitstoot van de vliegtuigen boven Nederland plm. 1200 Mol/ha stikstof (NOx) bedraagt, was mijn vraag of deze informatie het verbieden van Het Pauperparadijs wel rechtvaardigt? Zoals door een bestuurslid werd gemeld: we mogen geen 15.000 bezoekers met 6-7000 auto's ontvangen, maar wel het hele jaar met oude, antieke dieselbussen rijden, mits die maar APK gekeurd zijn. De uitstoot van dit evenement is 0,1 Mol stikstof(aanvraag vergunning). Of dit nou ammoniak is of NOx, het is niet te relateren aan de MAN-cijfers. Kan iemand mij daarmee helpen?

Een tweede vraag ging over de relatie tussen ammoniak en NOx. Wat is nu meer schadelijk voor de natuur en in welke verhouding?

Een laatste punt is de vraag tijdens de OGB aan dhr. Jumelet: de 470 Ha gras in het Fochteloërveen die nu "verruigd" is en niet meer als foerageergebied voor de ganzen gebruikt kan worden> Waardoor is dit gebied "verruigd" en kan dit niet weer tot foerageergebied teruggebracht worden? Lijkt mij zinvoller dan waardevol boerenland om te zetten in foerageergebied.

Het N2000 gebied Fochteloerveen is ingericht met habitats die zijn opgenomen in het N2000 beheerplan. Dit is juridisch bindend en blijvend. Waardevolle agrarische grond hoeft niet te worden heringericht buiten N2000, indien er tevens sprake is van ganzenfoerageergebied. Passende beheermaatregelen in de winterperiode kunnen bijvoorbeeld worden overeengekomen (zoals het laten liggen van oogstresten op bouwland).

Nogmaals bedankt voor jullie reactie.

Met vriendelijke groeten,

Tjip Koopmans / Cie OGB
Provincie Drenthe
06-[redacted]4 /[redacted]@drentsparlement.nl

Date : 30-5-2022 11:41:33
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Cc : "Jordan Jumelet"[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl, "[redacted]"
[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image009.jpg;image006.png;

Beste allen,

De vraag over de stikstofdepositie is eigenlijk de vraag naar waarom de vergunning voor de uitvoering van het Pauperparadijs moest worden geweigerd. Dat lijkt me op de weg te liggen van VTH.

[redacted] of [redacted] kan wellicht ingaan op de vraag naar wat schadelijker is: ammoniak of stikstofoxide en in welke verhouding…

Dan is er nog deze vraag:
De uitstoot van dit evenement is 0,1 Mol stikstof(aanvraag vergunning). Of dit nou ammoniak is of NOx, het is niet te relateren aan de MAN-cijfers. Kan iemand mij daarmee helpen?
Kan [redacted] daar iets over zeggen?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Landelijk Gebied

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 10:46
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Beste allen,

Alleen de laatste vraag betreft het ganzenfoerageergebied, de rest is stikstof.
Jullie treffen mijn antwoord in rood op de geel gearceerde vraag.
[redacted] wil jij mijn antwoord controleren en/of aanvullen? Bedankt!

Groeten, [redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 10:22
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Hoi,

Ik heb de heer Koopmans vorige week gebeld, nav een terugbelverzoek. Omdat de vragen wat inhoudelijk waren, heb ik gevraagd of hij ze op de mail wil zetten. **Ik heb aangegeven dat ik er in de loop van deze week op terugkom**. Ik kan hem deze week ook bellen en zeggen dat de beantwoording nog een weekje langer duurt.
Normaal gesproken moeten deze vragen volgens mij via de Griffie worden ingiend, dat is nu niet gebeurd.

Laat maar weten hoe lang het duurt om een antwoord te geven.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team Landelijk Gebied
[redacted] Natuur voor Noordwest Drenthe en Oude Diep

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 09:35
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]t@drenthe.nl>
CC: Jordan Jumelet <[redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]

@drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Re: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

beste

ik zit vandaag tot tien uur vanavond vol. Het lijkt me goed gezien de inhoudelijke vraagstelling om mee te laten lezen en de vragen te beantwoorden. Ik kan de vragen inhoudelijk niet voldoende beantwoorden. Zouden jullie morgenochtend om 10 uur kunnen?

en moeten we de heer Koopmans melden dat we -om de vragen zorgvuldig te kunnen beantwoorden- hiervoor de nodige menskracht en tijd nodig hebben? Is er een 'beantwoordingstermijn'?

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 08:55
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
CC: Jordan Jumelet @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Ho

Ja dat doen we ik heb vanmiddag een afspraak in je agenda gepland om de beantwoording te doen.

Groeten, t

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 08:52
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
CC: Jordan Jumelet @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Hoi er

Onderstaande vragen heb ik van de PVV fractie gekregen. Een groot deel van de vragen gaan over stikstof rond het Fochteloërveen, een deel over ganzen.
Kunnen jullie samen naar de beantwoording kijken?

Met vriendelijke groet,

s
Team Landelijk Gebied
Natuur voor Noordwest Drenthe en Oude Diep

provincie Drenthe

+31 592
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: Tjip Koopmans @me.com>
Verzonden: zondag 29 mei 2022 20:06
Aan: @drenthe.nl>
CC: @drentsparlement.nl
Onderwerp: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Goedemorgen ,

Het was mijn bedoeling de onderstaande vragen te stellen voor de OGB vergadering. Dat is niet gelukt, maar ik ben toch blij dat ik ze achteraf nog kan stellen. Enkele vragen zijn tijdens de OGB al beantwoord, dus ik houdt het bij de rest van de vragen PLUS de vraag die ik in de OGB aan dhr. Jumelet heb gesteld en waar nog geen antwoord op gekomen is (wel toegezegd).

Bij het lezen van alle documenten, vielen mij een paar zaken op.
Op de website van het RIVM, https:??man.rivm/gebied/fochteloerveen_en_esmeer staan een aantal tabellen. Ook zijn daar de 4 meetpunten te vinden die in dat gebied staan. Hieruit blijkt dat er uitsluitend ammoniak gemeten wordt, geen NOx. Ook blijkt dat, in tegenstelling tot de alarmerende boodschappen, de meetresultaten van het Fochteloërveen beter zijn dan die van vergelijkbare gebieden in Drenthe of het Nederlandse gemiddelde. Het gaat hierbij over een periode van 15 jaar. Ook blijkt dat de ammoniakconcentratie in het Fochteloërveen de afgelopen jaren is gedaald.

Met de wetenschap van de vliegwereld, bij monde van hun voorzitter Benno Baksteen, dat de uitstoot van de vliegtuigen boven Nederland plm. 1200 Mol/ha stikstof (NOx) bedraagt, was mijn vraag of deze informatie het verbieden van Het Pauperparadijs wel rechtvaardigt? Zoals door een bestuurslid werd gemeld: we mogen geen 15.000 bezoekers met 6-7000 auto's ontvangen, maar wel het hele jaar met oude, antieke dieselbussen rijden, mits die maar APK gekeurd zijn. De uitstoot van dit evenement is 0,1 Mol stikstof(aanvraag vergunning). Of dit nou ammoniak is of NOx, het is niet te relateren aan de MAN-cijfers. Kan iemand mij daarmee helpen?

Een tweede vraag ging over de relatie tussen ammoniak en NOx. Wat is nu meer schadelijk voor de natuur en in welke verhouding?

Een laatste punt is de vraag tijdens de OGB aan dhr. Jumelet: de 470 Ha gras in het Fochteloërveen die nu "verruigd" is en niet meer als foerageergebied voor de ganzen gebruikt kan worden> Waardoor is dit gebied "verruigd" en kan dit niet weer tot foerageergebied teruggebracht worden? Lijkt mij zinvoller dan waardevol boerenland om te zetten in foerageergebied.

Het N2000 gebied Fochteloerveen is ingericht met habitats die zijn opgenomen in het N2000 beheerplan. Dit is juridisch bindend en blijvend. Waardevolle agrarische grond hoeft niet te worden heringericht buiten N2000, indien er tevens sprake is van ganzenfoerageergebied. Passende beheermaatregelen in de winterperiode kunnen bijvoorbeeld worden overeengekomen (zoals het laten liggen van oogstresten op bouwland).

Nogmaals bedankt voor jullie reactie.

Met vriendelijke groeten,

Tjip Koopmans / Cie OGB
Provincie Drenthe
06-[redacted]@drentsparlement.nl

Date : 30-5-2022 10:45:41
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Cc : "Jordan Jumelet"[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]"
[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image006.jpg;image008.png;

Beste allen,

Alleen de laatste vraag betreft het ganzenfoerageergebied, de rest is stikstof.
Jullie treffen mijn antwoord in rood op de geel gearceerde vraag.
[redacted] wil jij mijn antwoord controleren en/of aanvullen? Bedankt!

Groeten, [redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 10:22
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Hoi,

Ik heb de heer Koopmans vorige week gebeld, nav een terugbelverzoek. Omdat de vragen wat inhoudelijk waren, heb ik gevraagd of hij ze op de mail wil zetten**. Ik heb aangegeven dat ik er in de loop van deze week op terugkom**. Ik kan hem deze week ook bellen en zeggen dat de beantwoording nog een weekje langer duurt.
Normaal gesproken moeten deze vragen volgens mij via de Griffie worden ingiend, dat is nu niet gebeurd.

Laat maar weten hoe lang het duurt om een antwoord te geven.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team Landelijk Gebied
[redacted] Natuur voor Noordwest Drenthe en Oude Diep

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted].

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 09:35
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

beste [redacted],

ik zit vandaag tot tien uur vanavond vol. Het lijkt me goed gezien de inhoudelijke vraagstelling om [redacted] mee te laten lezen en de vragen te beantwoorden. Ik kan de vragen inhoudelijk niet voldoende beantwoorden. Zouden jullie morgenochtend om 10 uur kunnen?

en moeten we de heer Koopmans melden dat we -om de vragen zorgvuldig te kunnen beantwoorden- hiervoor de nodige menskracht en tijd nodig hebben? Is er een 'beantwoordingstermijn'?

[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 08:55
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Ho [redacted]

Ja dat doen we [redacted] ik heb vanmiddag een afspraak in je agenda gepland om de beantwoording te doen.

Groeten, [redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 08:52
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Ho [redacted]

Onderstaande vragen heb ik van de PVV fractie gekregen. Een groot deel van de vragen gaan over stikstof rond het Fochteloërveen, een deel over ganzen.
Kunnen jullie samen naar de beantwoording kijken?

Met vriendelijke groet,

Team Landelijk Gebied
Natuur voor Noordwest Drenthe en Oude Diep

provincie Drenthe

+31 592
.

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: Tjip Koopmans @me.com>
Verzonden: zondag 29 mei 2022 20:06
Aan: @drenthe.nl>
CC: @drentsparlement.nl
Onderwerp: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Goedemorger ,

Het was mijn bedoeling de onderstaande vragen te stellen voor de OGB vergadering. Dat is niet gelukt, maar ik ben toch blij dat ik ze achteraf nog kan stellen. Enkele vragen zijn tijdens de OGB al beantwoord, dus ik houdt het bij de rest van de vragen PLUS de vraag die ik in de OGB aan dhr. Jumelet heb gesteld en waar nog geen antwoord op gekomen is (wel toegezegd).

Bij het lezen van alle documenten, vielen mij een paar zaken op.
Op de website van het RIVM, https:??man.rivm/gebied/fochteloerveen_en_esmeer staan een aantal tabellen. Ook zijn daar de 4 meetpunten te vinden die in dat gebied staan. Hieruit blijkt dat er uitsluitend ammoniak gemeten wordt, geen NOx. Ook blijkt dat, in tegenstelling tot de alarmerende boodschappen, de meetresultaten van het Fochteloërveen beter zijn dan die van vergelijkbare gebieden in Drenthe of het Nederlandse gemiddelde. Het gaat hierbij over een periode van 15 jaar. Ook blijkt dat de ammoniakconcentratie in het Fochteloërveen de afgelopen jaren is gedaald.

Met de wetenschap van de vliegwereld, bij monde van hun voorzitter Benno Baksteen, dat de uitstoot van de vliegtuigen boven Nederland plm. 1200 Mol/ha stikstof (NOx) bedraagt, was mijn vraag of deze informatie het verbieden van Het Pauperparadijs wel rechtvaardigt? Zoals door een bestuurslid werd gemeld: we mogen geen 15.000 bezoekers met 6-7000 auto's ontvangen, maar wel het hele jaar met oude, antieke dieselbussen rijden, mits die maar APK gekeurd zijn. De uitstoot van dit evenement is 0,1 Mol stikstof(aanvraag vergunning). Of dit nou ammoniak is of NOx, het is niet te relateren aan de MAN-cijfers. Kan iemand mij daarmee helpen?

Een tweede vraag ging over de relatie tussen ammoniak en NOx. Wat is nu meer schadelijk voor de natuur en in welke verhouding?

Een laatste punt is de vraag tijdens de OGB aan dhr. Jumelet: de 470 Ha gras in het Fochteloërveen die nu "verruigd" is en niet meer als foerageergebied voor de ganzen gebruikt kan worden> Waardoor is dit gebied "verruigd" en kan dit niet weer tot foerageergebied teruggebracht worden? Lijkt mij zinvoller dan waardevol boerenland om te zetten in foerageergebied.

Het N2000 gebied Fochteloerveen is ingericht met habitats die zijn opgenomen in het N2000 beheerplan. Dit is juridisch bindend en blijvend. Waardevolle agrarische grond hoeft niet te worden heringericht buiten N2000, indien er tevens sprake is van ganzenfoerageergebied. Passende beheermaatregelen in de winterperiode kunnen bijvoorbeeld worden overeengekomen (zoals het laten liggen van oogstresten op bouwland).

Nogmaals bedankt voor jullie reactie.

Met vriendelijke groeten,

Tjip Koopmans / Cie OGB
Provincie Drenthe
@drentsparlement.nl

Date : 30-5-2022 10:22:19
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Cc : "Jordan Jumelet"[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl,[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image006.jpg;

Hoi,

Ik heb de heer Koopmans vorige week gebeld, nav een terugbelverzoek. Omdat de vragen wat inhoudelijk waren, heb ik gevraagd of hij ze op de mail wil zetten**. Ik heb aangegeven dat ik er in de loop van deze week op terugkom**. Ik kan hem deze week ook bellen en zeggen dat de beantwoording nog een weekje langer duurt.
Normaal gesproken moeten deze vragen volgens mij via de Griffie worden ingiend, dat is nu niet gebeurd.

Laat maar weten hoe lang het duurt om een antwoord te geven.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team Landelijk Gebied
[redacted] Natuur voor Noordwest Drenthe en Oude Diep

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van:[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 09:35
Aan:[redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>
CC: Jordan Jumelet[redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

beste[redacted]

ik zit vandaag tot tien uur vanavond vol. Het lijkt me goed gezien de inhoudelijke vraagstelling om[redacted] mee te laten lezen en de vragen te beantwoorden. Ik kan de vragen inhoudelijk niet voldoende beantwoorden. Zouden jullie morgenochtend om 10 uur kunnen?

en moeten we de heer Koopmans melden dat we -om de vragen zorgvuldig te kunnen beantwoorden- hiervoor de nodige menskracht en tijd nodig hebben? Is er een 'beantwoordingstermijn'?

[redacted]

Van:[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 08:55
Aan:[redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>
CC: Jordan Jumelet[redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Ho[redacted]

Ja dat doen we[redacted] ik heb vanmiddag een afspraak in je agenda gepland om de beantwoording te doen.

Groeten,[redacted]

Van:[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 08:52
Aan:[redacted]@drenthe.nl>;[redacted]rwerf@drenthe.nl>
CC: Jordan Jumelet[redacted]@drenthe.nl>;[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Hoi[redacted]

Onderstaande vragen heb ik van de PVV fractie gekregen. Een groot deel van de vragen gaan over stikstof rond het Fochteloërveen, een deel over ganzen.
Kunnen jullie samen naar de beantwoording kijken?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team Landelijk Gebied
[redacted] Natuur voor Noordwest Drenthe en Oude Diep

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: Tjip Koopmans [redacted]@me.com>
Verzonden: zondag 29 mei 2022 20:06
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drentsparlement.nl
Onderwerp: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Goedemorgen [redacted]

Het was mijn bedoeling de onderstaande vragen te stellen voor de OGB vergadering. Dat is niet gelukt, maar ik ben toch blij dat ik ze achteraf nog kan stellen. Enkele vragen zijn tijdens de OGB al beantwoord, dus ik houdt het bij de rest van de vragen PLUS de vraag die ik in de OGB aan dhr. Jumelet heb gesteld en waar nog geen antwoord op gekomen is (wel toegezegd).

Bij het lezen van alle documenten, vielen mij een paar zaken op.
Op de website van het RIVM, https:??man.rivm/gebied/fochteloerveen_en_esmeer staan een aantal tabellen. Ook zijn daar de 4 meetpunten te vinden die in dat gebied staan. Hieruit blijkt dat er uitsluitend ammoniak gemeten wordt, geen NOx. Ook blijkt dat, in tegenstelling tot de alarmerende boodschappen, de meetresultaten van het Fochteloërveen beter zijn dan die van vergelijkbare gebieden in Drenthe of het Nederlandse gemiddelde. Het gaat hierbij over een periode van 15 jaar. Ook blijkt dat de ammoniakconcentratie in het Fochteloërveen de afgelopen jaren is gedaald.

Met de wetenschap van de vliegwereld, bij monde van hun voorzitter Benno Baksteen, dat de uitstoot van de vliegtuigen boven Nederland plm. 1200 Mol/ha stikstof (NOx) bedraagt, was mijn vraag of deze informatie het verbieden van Het Pauperparadijs wel rechtvaardigt? Zoals door een bestuurslid werd gemeld: we mogen geen 15.000 bezoekers met 6-7000 auto's ontvangen, maar wel het hele jaar met oude, antieke dieselbussen rijden, mits die maar APK gekeurd zijn. De uitstoot van dit evenement is 0,1 Mol stikstof(aanvraag vergunning). Of dit nou ammoniak is of NOx, het is niet te relateren aan de MAN-cijfers. Kan iemand mij daarmee helpen?

Een tweede vraag ging over de relatie tussen ammoniak en NOx. Wat is nu meer schadelijk voor de natuur en in welke verhouding?

Een laatste punt is de vraag tijdens de OGB aan dhr. Jumelet: de 470 Ha gras in het Fochteloërveen die nu "verruigd" is en niet meer als foerageergebied voor de ganzen gebruikt kan worden> Waardoor is dit gebied "verruigd" en kan dit niet weer tot foerageergebied teruggebracht worden? Lijkt mij zinvoller dan waardevol boerenland om te zetten in foerageergebied.

Nogmaals bedankt voor jullie reactie.

Met vriendelijke groeten,

Tjip Koopmans / Cie OGB
Provincie Drenthe
06-[redacted]@drentsparlement.nl

Date : 30-5-2022 9:34:48
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl
Cc : "Jordan Jumelet"[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Subject : Re: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022
Attachment : image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image006.png;image007.jpg;

beste [redacted]

ik zit vandaag tot tien uur vanavond vol. Het lijkt me goed gezien de inhoudelijke vraagstelling om [redacted] mee te laten lezen en de vragen te beantwoorden. Ik kan de vragen inhoudelijk niet voldoende beantwoorden. Zouden jullie morgenochtend om 10 uur kunnen?

en moeten we de heer Koopmans melden dat we -om de vragen zorgvuldig te kunnen beantwoorden- hiervoor de nodige menskracht en tijd nodig hebben? Is er een 'beantwoordingstermijn'?

[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 08:55
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Hoi [redacted] ,

Ja dat doen we [redacted] ik heb vanmiddag een afspraak in je agenda gepland om de beantwoording te doen.

Groeten, [redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 08:52
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Ho [redacted] ,

Onderstaande vragen heb ik van de PVV fractie gekregen. Een groot deel van de vragen gaan over stikstof rond het Fochteloërveen, een deel over ganzen.
Kunnen jullie samen naar de beantwoording kijken?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team Landelijk Gebied
[redacted] Natuur voor Noordwest Drenthe en Oude Diep

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]
[redacted].

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: Tjip Koopmans [redacted]@me.com>
Verzonden: zondag 29 mei 2022 20:06
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
[redacted]@drentsparlement.nl
Onderwerp: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Goedemorgen [redacted] ,

Het was mijn bedoeling de onderstaande vragen te stellen voor de OGB vergadering. Dat is niet gelukt, maar ik ben toch blij dat ik ze achteraf nog kan stellen. Enkele vragen zijn tijdens de OGB al beantwoord, dus ik houdt het bij de rest van de vragen PLUS de vraag die ik in de OGB aan dhr. Jumelet heb gesteld en waar nog geen antwoord op gekomen is (wel toegezegd).

Bij het lezen van alle documenten, vielen mij een paar zaken op.
Op de website van het RIVM, https:??man.rivm/gebied/fochteloerveen_en_esmeer staan een aantal tabellen. Ook zijn daar de 4 meetpunten te vinden die in dat gebied staan. Hieruit blijkt dat er uitsluitend ammoniak gemeten wordt, geen NOx. Ook blijkt dat, in tegenstelling tot de alarmerende boodschappen, de meetresultaten van het Fochteloërveen beter zijn dan die van vergelijkbare gebieden in Drenthe of het Nederlandse gemiddelde. Het gaat hierbij over een periode van 15 jaar. Ook blijkt dat de ammoniakconcentratie in het Fochteloërveen de afgelopen jaren is gedaald.

Met de wetenschap van de vliegwereld, bij monde van hun voorzitter Benno Baksteen, dat de uitstoot van de vliegtuigen boven Nederland plm. 1200 Mol/ha stikstof (NOx) bedraagt, was mijn vraag of deze informatie het verbieden van Het Pauperparadijs wel rechtvaardigt? Zoals door een bestuurslid werd gemeld: we mogen geen 15.000 bezoekers met 6-7000 auto's ontvangen, maar wel het hele jaar met oude, antieke dieselbussen rijden, mits die maar APK gekeurd zijn. De uitstoot van dit evenement is 0,1 Mol stikstof(aanvraag vergunning). Of dit nou ammoniak is of NOx, het is niet te relateren aan de MAN-cijfers. Kan iemand mij daarmee helpen?

Een tweede vraag ging over de relatie tussen ammoniak en NOx. Wat is nu meer schadelijk voor de natuur en in welke verhouding?

Een laatste punt is de vraag tijdens de OGB aan dhr. Jumelet: de 470 Ha gras in het Fochteloërveen die nu "verruigd" is en niet meer als foerageergebied voor de ganzen gebruikt kan worden> Waardoor is dit gebied "verruigd" en kan dit niet weer tot foerageergebied teruggebracht worden? Lijkt mij zinvoller dan waardevol boerenland om te zetten in

foerageergebied.

Nogmaals bedankt voor jullie reactie.

Met vriendelijke groeten,

Tjip Koopmans / Cie OGB
Provincie Drenthe
06-[redacted]@drentsparlement.nl

Date : 31-5-2022 14:03:36
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl
Cc : "[redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl, "Jordan Jumelet" [redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image007.jpg;image008.png;

Hallo [redacted]

Er is destijds (zomer/ herfst 2021) geen aanvraag ingediend. Er is ook dus geen vergunning die moest worden geweigerd. Ik weet ook niet waar de 0,1 mol N vandaan komt. Ik heb een berekening gezien van 0,03 mol N. Ik geloof dat de recente berekening een depositie van 0,01 mol N laat zien. De ingeslagen weg die was ingeslagen (maatregelen nemen om op 0,00 mol N uit te komen) bleek eind 2021 niet haalbaar waardoor de organisatie zelf heeft besloten om de uitvoering 2022 te cancelen (wat ook heel reëel is, omdat het in die tijd niet meer te regelen viel). Nu werken we al weer een tijdje in het voortraject van een aanvraag voor de uitvoering van 2023. De aanvraag moet deze maand nog ingediend worden.

Met vriendelijke groet,

Barend Huisman
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 12:51
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: FW: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Kan jij deze oppakken of uitzetten?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team vergunningen, toezicht en handhaving

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 11:42
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Beste allen,

De vraag over de stikstofdepositie is eigenlijk de vraag naar waarom de vergunning voor de uitvoering van het Pauperparadijs moest worden geweigerd. Dat lijkt me op de weg te liggen van VTH.

[redacted] kan wellicht ingaan op de vraag naar wat schadelijker is: ammoniak of stikstofoxide en in welke verhouding…

Dan is er nog deze vraag:
De uitstoot van dit evenement is 0,1 Mol stikstof(aanvraag vergunning). Of dit nou ammoniak is of NOx, het is niet te relateren aan de MAN-cijfers. Kan iemand mij daarmee helpen?
Kan [redacted] daar iets over zeggen?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Landelijk Gebied

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 10:46
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Beste allen,

Alleen de laatste vraag betreft het ganzenfoerageergebied, de rest is stikstof.
Jullie treffen mijn antwoord in rood op de geel gearceerde vraag.
[redacted] wil jij mijn antwoord controleren en/of aanvullen? Bedankt!

Groeten, [redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 10:22
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Hoi,

Ik heb de heer Koopmans vorige week gebeld, nav een terugbelverzoek. Omdat de vragen wat inhoudelijk waren, heb ik gevraagd of hij ze op de mail wil zetten. **Ik heb aangegeven dat ik er in de loop van deze week op terugkom**. Ik kan hem deze week ook bellen en zeggen dat de beantwoording nog een weekje langer duurt.
Normaal gesproken moeten deze vragen volgens mij via de Griffie worden ingiend, dat is nu niet gebeurd.

Laat maar weten hoe lang het duurt om een antwoord te geven.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team Landelijk Gebied
[redacted] Natuur voor Noordwest Drenthe en Oude Diep

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 09:35
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]vegt@drenthe.nl>
CC: Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

beste [redacted],

ik zit vandaag tot tien uur vanavond vol. Het lijkt me goed gezien de inhoudelijke vraagstelling om [redacted] mee te laten lezen en de vragen te beantwoorden. Ik kan de vragen inhoudelijk niet voldoende beantwoorden. Zouden jullie morgenochtend om 10 uur kunnen?

en moeten we de heer Koopmans melden dat we -om de vragen zorgvuldig te kunnen beantwoorden- hiervoor de nodige menskracht en tijd nodig hebben? Is er een 'beantwoordingstermijn'?

[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 08:55
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Hoi [redacted]

Ja dat doen we. @[redacted] ik heb vanmiddag een afspraak in je agenda gepland om de beantwoording te doen.

Groeten, [redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 30 mei 2022 08:52
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>

CC: Jordan Jumelet [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: vragen PVV; FW: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Hoi [redacted],

Onderstaande vragen heb ik van de PVV fractie gekregen. Een groot deel van de vragen gaan over stikstof rond het Fochteloërveen, een deel over ganzen.
Kunnen jullie samen naar de beantwoording kijken?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team Landelijk Gebied
[redacted] Natuur voor Noordwest Drenthe en Oude Diep

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted].

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: Tjip Koopmans [redacted]@me.com>
Verzonden: zondag 29 mei 2022 20:06
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drentsparlement.nl
Onderwerp: Vragen stikstof n.a.v. Agendapunt 7 OGB mei 2022

Goedemorgen [redacted]

Het was mijn bedoeling de onderstaande vragen te stellen voor de OGB vergadering. Dat is niet gelukt, maar ik ben toch blij dat ik ze achteraf nog kan stellen. Enkele vragen zijn tijdens de OGB al beantwoord, dus ik houdt het bij de rest van de vragen PLUS de vraag die ik in de OGB aan dhr. Jumelet heb gesteld en waar nog geen antwoord op gekomen is (wel toegezegd).

Bij het lezen van alle documenten, vielen mij een paar zaken op.
Op de website van het RIVM, https:??man.rivm/gebied/fochteloerveen_en_esmeer staan een aantal tabellen. Ook zijn daar de 4 meetpunten te vinden die in dat gebied staan. Hieruit blijkt dat er uitsluitend ammoniak gemeten wordt, geen NOx. Ook blijkt dat, in tegenstelling tot de alarmerende boodschappen, de meetresultaten van het Fochteloërveen beter zijn dan die van vergelijkbare gebieden in Drenthe of het Nederlandse gemiddelde. Het gaat hierbij over een periode van 15 jaar. Ook blijkt dat de ammoniakconcentratie in het Fochteloërveen de afgelopen jaren is gedaald.

Met de wetenschap van de vliegwereld, bij monde van hun voorzitter Benno Baksteen, dat de uitstoot van de vliegtuigen boven Nederland plm. 1200 Mol/ha stikstof (NOx) bedraagt, was mijn vraag of deze informatie het verbieden van Het Pauperparadijs wel rechtvaardigt? Zoals door een bestuurslid werd gemeld: we mogen geen 15.000 bezoekers met 6-7000 auto's ontvangen, maar wel het hele jaar met oude, antieke dieselbussen rijden, mits die maar APK gekeurd zijn. De uitstoot van dit evenement is 0,1 Mol stikstof(aanvraag vergunning). Of dit nou ammoniak is of NOx, het is niet te relateren aan de MAN-cijfers. Kan iemand mij daarmee helpen?

Een tweede vraag ging over de relatie tussen ammoniak en NOx. Wat is nu meer schadelijk voor de natuur en in welke verhouding?

Een laatste punt is de vraag tijdens de OGB aan dhr. Jumelet: de 470 Ha gras in het Fochteloërveen die nu "verruigd" is en niet meer als foerageergebied voor de ganzen gebruikt kan worden> Waardoor is dit gebied "verruigd" en kan dit niet weer tot foerageergebied teruggebracht worden? Lijkt mij zinvoller dan waardevol boerenland om te zetten in foerageergebied.

Het N2000 gebied Fochteloerveen is ingericht met habitats die zijn opgenomen in het N2000 beheerplan. Dit is juridisch bindend en blijvend. Waardevolle agrarische grond hoeft niet te worden heringericht buiten N2000, indien er tevens sprake is van ganzenfoerageergebied. Passende beheermaatregelen in de winterperiode kunnen bijvoorbeeld worden overeengekomen (zoals het laten liggen van oogstresten op bouwland).

Nogmaals bedankt voor jullie reactie.

Met vriendelijke groeten,

Tjip Koopmans / Cie OGB
Provincie Drenthe
06-[redacted]@drentsparlement.nl

Date : 4-4-2022 8:20:57
From : "[redacted] sman@drenthe.nl
To : "[redacted] @drenthe.nl
Cc : [redacted] @drenthe.nl
Subject : FW: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022
Attachment : Voortoets Pauperparadijs maart 2022.docx;AERIUS_Pauperparadijs 2023.pdf;A&W- notitie 20-14 Pauperparadijs Concept V2.pdf;image081886.png;image218686.png;image682872.png;image599205.png;image419011.png;

[redacted]

Dit zijn de stukken van het Pauperparadijs. Graag meekijken. Het gaat er ook om of de tijdelijke toename op deze manier via een voortoets kan worden opgelost, conform de BIJ12 handleiding daarvoor. Ik zal even een moment in proberen te plannen om het er met elkaar over te hebben.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] @rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @noordenveld.nl [redacted] @noordenveld.nl>; [redacted] @hetpauperparadijs.nl' [redacted] @hetpauperparadijs.nl>; [redacted] @noordenveld.nl' [redacted] @noordenveld.nl>; J [redacted] @rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Van: [redacted] @drenthe.nl>
Verzonden: vrijdag 25 maart 2022 11:06
Aan: [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @noordenveld.nl' [redacted] @noordenveld.nl>; [redacted] @hetpauperparadijs.nl' <[redacted] @hetpauperparadijs.nl>; [redacted] @rho.nl>; [redacted] @noordenveld.nl' <[redacted] @noordenveld.nl>; J [redacted] @rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Hallo allen,

Hierbij een kort gespreksverslag van ons overleg van vanochtend.

We zien elkaar weer 20 april.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team vergunningen, toezicht en handhaving

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Pauperparadijs

Voortoets Natura 2000

identificatie

projectnummer:

projectleider:

auteur(s):

planstatus

datum:

maart 2022

opdrachtgever:

Inhoud

1. Inleiding **4**
- 1.1. Aanleiding 4
- 1.2. Voortoets of passende beoordeling? 5
- 1.3. Doel voortoets 5

2. Juridisch kader **7**
- 2.1. Vogel- en Habitatrichtlijn 7
- 2.2. Wet natuurbescherming 7
- 2.3. Wet stikstofreductie en natuurverbetering 9

3. Stikstofberekening **1**
- 3.1. Invoer AERIUS Calculator 1
- 3.2. Resultaten AERIUS Calculator 2

4. Effectenbeschrijving en – beoordeling **4**
- 4.1. Inleiding 4
- 4.2. Instandhoudingsdoelen Fochteloërveen 4
- 4.3. Bevindingen beheerplan en gebiedsanalyse 5
  - Verspreiding in het Natura 2000-gebied 6
  - Ecologische vereisten 6
  - Huidige kwaliteit 7
  - Maatregelen beheerplan 7
- 4.4. Effecten van zeer kleine tijdelijke deposities algemeen 9
- 4.5. Effect van het Pauperparadijs 9
  - 4.5.1. Gevolgen voor H7120 Herstellend hoogveen 9
  - 4.5.2. Gevolgen voor soorten 10
  - Paapje 10
  - Roodborsttapuit 11
  - Conclusies t.a.v. soorten 11
- 4.6. Cumulatie 11

5. Conclusies **12**

Bijlagen:

1 Bronnen

1. Inleiding

1.1. **Aanleiding**

In Veenhuizen, gemeente Noordenveld (provincie Drenthe) worden in de zomer van 2023 en 2024 nieuwe voorstellingen opgevoerd van Het Pauperparadijs. Dit evenement vindt plaats op de binnenplaats van het Gevangenismuseum aan de Oude Gracht te Veenhuizen en er zullen in dit kader gedurende in de maanden juni, juli en augustus 2020 maximaal 58 voorstellingen plaatsvinden. Met de aanlegfase (op- en afbouw) en gebruiksfase gaan verkeersbewegingen en de inzet van materieel gepaard. Figuur 1 geeft de globale ligging van het terrein weer.

Figuur 1.1 Ligging projectgebied (rood) t.o.v. Natura 2000 (groen)

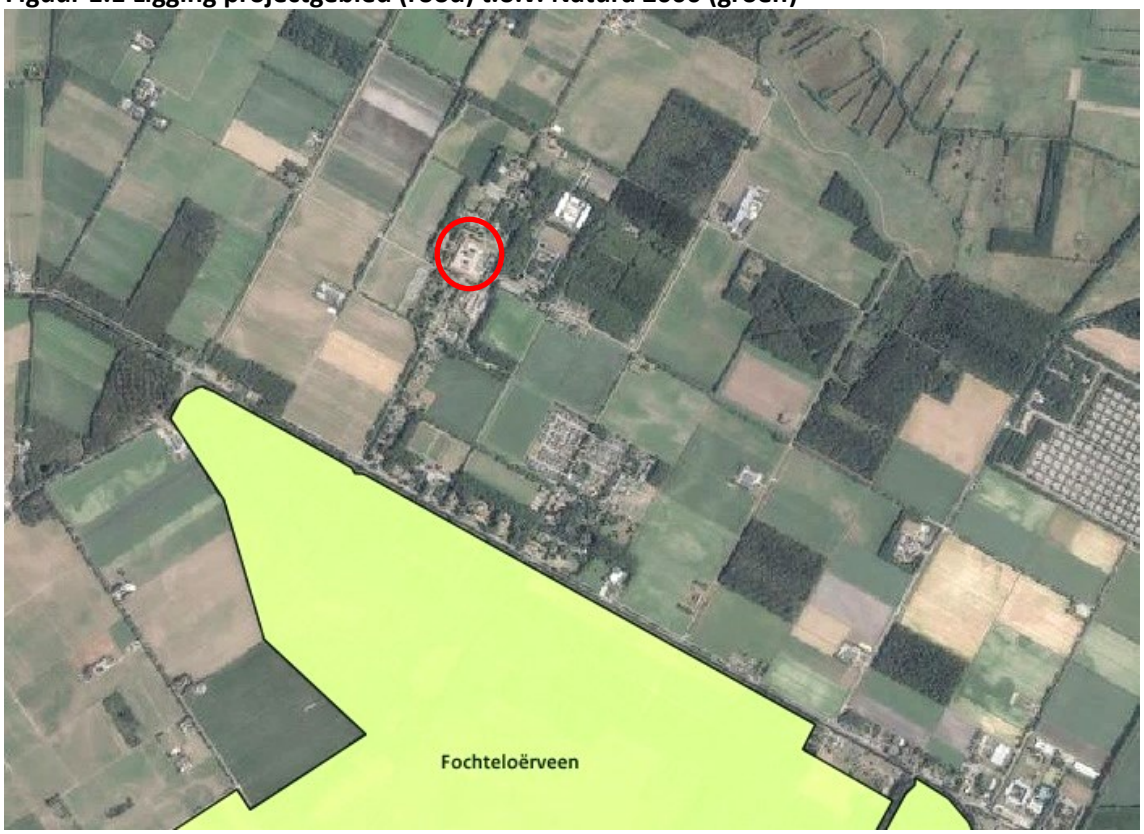

Om het evenement plaats te laten vinden wordt de binnenplaats gebruikt als evenementterrein. Dit leidt tot een tijdelijke verkeerstoename. Verder worden tijdens het evenement en de op- en afbouw machines ingezet. Deze verkeerstoename en materieelinzet zullen leiden tot een toename van stikstofemissies vanuit het gebied.
De locatie ligt op ruim 800 m afstand van het Natura 2000-gebied Fochteloërveen (zie figuur 1). Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2021) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke extra depositie op qua stikstof “overbelaste” habitats in Natura 2000. Significante effecten op

Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat minimaal een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.

1.2. Voortoets of passende beoordeling?

De *Handreiking Voortoets Stikstof* (BIJ12, februari 2021) omschrijft het verschil tussen en voortoets en een passende beoordeling als volgt:

"Om invulling te geven aan een voortoets, kunnen naast de AERIUS-berekening aanvullende, objectieve gegevens gebruikt worden, zoals gegevens en conclusies uit beheerplannen en de daarin opgenomen gebiedsanalyses, kennisdocumenten voor Natura 2000, zoals profielendocumenten, herstelstrategieën, etc. Ook soortgegevens, bijvoorbeeld over trends in het voorkomen van vogelsoorten, verspreidingsgegevens, e.d. voor zover die algemeen beschikbaar en wetenschappelijk onomstreden zijn, kunnen worden benut."

"In een Voortoets is geen plaats voor:

- *Het betrekken van maatregelen waarvan de voordelen niet vaststaan ten tijde van de Voortoets, dat wil zeggen het effect van herstelmaatregelen, voor zover nog niet aantoonbaar opgetreden in de huidige situatie en voor zover het effect niet vaststaat voor de duur van het plan of project; en het toekomstig effect van bronmaatregelen ter vermindering van stikstofdepositie of een veronderstelde autonome daling;*
- *Het betrekken van mitigerende maatregelen, waaronder extern salderen.*
- *Het uitvoeren van een expertbeoordeling over het voorkomen van habitattypen of soorten in een Natura 2000-gebied, de kwaliteit van habitattypen of de staat van instandhouding van habitattypen of soorten voor zover die beoordeling méér behelst dan een oordeel op basis van enkel objectieve gegevens. "*

In de voorliggende voortoets is uitsluitend gebaseerd op objectieve, openbare en onomstreden gegevens en bronnen .

1.3. Doel voortoets

De voorliggende voortoets richt zich uitsluitend op de effecten van stikstof. In dit kader wordt onderzocht of de berekende depositietoenames kunnen leiden tot significante gevolgen voor het Natura 2000-gebied Fochteloërveen, gelet op de instandhoudingsdoelen die voor dit gebied gelden.
In 2014 werd reeds geoordeeld dat het uitgesloten is dat negatieve effecten optreden op de omliggende Natura 2000-gebieden en de aangewezen natuurwaarden daarvan. De redenen hiervoor waren en zijn de relatief grote afstand tot het projectgebied, het gebruik van het (tussenliggende) gebied en de beperkte aard en omvang van het beoogde initiatief. Ten aanzien van de meeste aspecten is die beoordeling voor de plannen van 2020 nog actueel[1]. Mogelijke uitzondering hierop is het thema stikstofdepositie.

Als bijlage toevoegen:

- Parkeerplan voor Het Pauperparadijs 2020 (versie 19 februari 2020)
- Vries, E.W. de, 2020. Actualisatie van ecologische beoordeling van het theaterstuk 'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen. A&W-notitie 20-014. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden

[1] Vries, E.W. de, 2020. Actualisatie van ecologische beoordeling van het theaterstuk 'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen. A&W-notitie 20-014. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden

2. Juridisch kader

2.1. Vogel- en Habitatrichtlijn

Op Europees niveau bestaan twee richtlijnen die bepalend zijn voor het natuurbeleid in de verschillende lidstaten: de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De Vogelrichtlijn is opgesteld in 1979 en heeft als doelstellingen:

- beschermen van alle in het wild levende vogels en hun leefgebieden; extra bescherming trekvogels en bedreigde vogelsoorten door aanwijzing Speciale Beschermingszones (SBZ's);
- opstellen beheersmaatregelen om de SBZ's in gunstige staat van instandhouding te houden of te brengen (instandhoudingsdoelen);
- passende beoordeling van gevolgen van plannen of projecten, rekening houdend met de instandhoudingsdoelen.

De Habitatrichtlijn is in 1992 opgesteld ter bevordering van de biodiversiteit in Europa. De doelstellingen van de Habitatrichtlijn luiden:

- bescherming biodiversiteit door Speciale Beschermingszones (SBZ's) aan te wijzen voor bedreigde planten en dieren (behalve vogels) en hun leefgebieden;
- opstellen beheersmaatregelen om de SBZ's in gunstige staat van instandhouding te houden of te brengen (instandhoudingsdoelen);
- passende beoordeling van gevolgen van plannen of projecten, rekening houdend met de instandhoudingsdoelen.

2.2. Wet natuurbescherming

In Nederland hebben diverse natuurgebieden een beschermde status onder de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). Daarbij zijn twee soorten beschermingen te onderscheiden:

- Natura 2000-gebieden;
- Bijzondere nationale natuurgebieden.

Natura 2000-gebieden
Natura 2000 richt zich op het behoud en de ontwikkeling van natuurgebieden in heel Europa. Natura 2000 is de overkoepelende naam voor gebieden die worden beschermd vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Volgens deze Europese richtlijnen moeten lidstaten specifieke diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving (habitat) beschermen om de biodiversiteit te behouden. Voor Nederland gaat het om ruim 160 gebieden. Alle Natura 2000-gebieden liggen binnen het Nationaal Natuurnetwerk. In het aanwijzingsbesluit staat welke doelen Nederland nastreeft voor een bepaald gebied, bijvoorbeeld welke planten en dieren bescherming verdienen. Vervolgens komt er in nauw overleg met betrokken partijen een beheerplan, waarin onder andere staat beschreven welke maatregelen nodig zijn om de doelen te behalen.

Bijzondere nationale natuurgebieden
De Minister van Economische Zaken (EZ) kan buiten de gebieden die deel uitmaken van het Europese netwerk van natuurgebieden Natura 2000, ook bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen wanneer deze zijn opgenomen op een lijst als bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de Habitatrichtlijn of onderwerp

zijn van een procedure als bedoeld in artikel 5 van de Habitatrichtlijn. De beschermende werking die geldt voor gebieden die behoren tot Natura 2000, geldt in dat geval ook voor het bijzondere nationaal natuurgebied.

Wettelijk kader
De Wnb
- verankert de Europese gebiedsbescherming van Natura 2000, bestaande uit Speciale Beschermingszones (SBZ's) op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, in de Nederlandse wetgeving;
- vormt de wettelijke basis voor de aanwijzingsbesluiten met instandhoudingsdoelstellingen;
- legt de rol van bevoegd gezag voor verlening van vergunningen meestal bij de provincies.

Voor Natura 2000-gebieden gelden onder meer de volgende verplichtingen.
- De overheid dient ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in de speciale beschermingszones niet verslechtert. Tevens mag er geen verstoring optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.
- Voor elk plan of project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo'n gebied, wordt een passende beoordeling gemaakt van de gevolgen voor het gebied. Bevoegde nationale instanties geven slechts toestemming voor het plan of project nadat zij de zekerheid hebben verkregen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast.
- Als een plan of project om dwingende reden van groot openbaar belang toch moet worden gerealiseerd, terwijl significant negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, moeten alle nodige compenserende maatregelen worden genomen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Europees ecologisch netwerk (Natura 2000) bewaard blijft.

In artikel 2.,7, eerste lid, van de Wnb is de habitattoets voor het vaststellen van een bestemmingsplan neergelegd. Artikel 2.7, eerste lid, van de Wnb luidt als volgt: " Een bestuursorgaan stelt een plan dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, uitsluitend vast indien is voldaan aan artikel 2.8, met uitzondering van het negende lid.

Artikel 2.8 van de Wnb luidt als volgt:
1. Voor een plan als bedoeld in artikel 2.7, eerste lid, of een project als bedoeld in artikel 2.7, derde lid, onderdeel a, maakt het bestuursorgaan, onderscheidenlijk de aanvrager van de vergunning, een passende beoordeling van de gevolgen voor het Natura 2000-gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied.
2. In afwijking van het eerste lid hoeft geen passende beoordeling te worden gemaakt, ingeval het plan of het project een herhaling of voortzetting is van een ander plan, onderscheidenlijk project, of deel uitmaakt van een ander plan, voor zover voor dat andere plan of project een passende beoordeling is gemaakt en een nieuwe passende beoordeling redelijkerwijs geen nieuwe gegevens en inzichten kan opleveren over de significante gevolgen van dat plan of project.
3. Het bestuursorgaan stelt het plan uitsluitend vast, en gedeputeerde staten verlenen voor het project, bedoeld in het eerste lid, uitsluitend een vergunning, indien uit de passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het plan, onderscheidenlijk het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten.
4. In afwijking van het derde lid kan, ondanks het feit dat uit de passende beoordeling de vereiste zekerheid niet is verkregen, het plan worden vastgesteld, onderscheidenlijk de vergunning worden verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
    a. er zijn geen alternatieve oplossingen;
    b. het plan, onderscheidenlijk het project, bedoeld in het eerste lid, is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en

   c. de nodige compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft.
5. Ingeval het plan, onderscheidenlijk het project, bedoeld in het eerste lid, significante gevolgen kan hebben voor een prioritair type natuurlijke habitat of een prioritaire soort in een Natura 2000-gebied, geldt, in afwijking van het vierde lid, onderdeel b, de voorwaarde dat het plan, onderscheidenlijk het project nodig is vanwege:
   a. argumenten die verband houden met de menselijke gezondheid, de openbare veiligheid of met voor het milieu wezenlijk gunstige effecten, of
   b. andere dwingende redenen van openbaar belang, na advies van de Europese Commissie.
6. Een advies van de Europese Commissie als bedoeld in het vijfde lid, onderdeel b, wordt door de Minister gevraagd. Het bestuursorgaan, onderscheidenlijk gedeputeerde staten doen daartoe een verzoek aan de Minister.
7. Compenserende maatregelen als bedoeld in het vierde lid, onderdeel c, maken onderdeel uit van het plan, onderscheidenlijk de verplichting om deze maatregelen te treffen maakt onderdeel uit van de vergunning voor het project, bedoeld in het eerste lid. Het bestuursorgaan dat het plan vaststelt meldt, onderscheidenlijk gedeputeerde staten melden de compenserende maatregelen aan Onze Minister, die de Europese Commissie van de maatregelen op de hoogte stelt.
8. Ingeval een compenserende maatregel voorziet in de ontwikkeling of verbetering van leefgebieden voor vogels, natuurlijke habitats of habitats voor soorten buiten een Natura 2000-gebied, draagt Onze Minister ervoor zorg dat deze leefgebieden of habitats een Natura 2000-gebied, of een onderdeel van een Natura 2000-gebied worden.

Een passende beoordeling is verplicht als een plan, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor de betrokken Natura 2000-gebieden. Voor de inschatting van de effecten die een plan kan hebben, moet de significantie worden beoordeeld in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied, die voor kwalificerende soorten en habitats zijn geformuleerd. Als niet op grond van objectieve gegevens op voorhand significante gevolgen op een Natura 2000-gebied zijn uitgesloten, moet een passende beoordeling worden gemaakt. In de passende beoordeling worden de effecten op Natura 2000-gebieden nader onderzocht. Vervolgens kan een bestemmingsplan slechts worden vastgesteld indien is verzekerd dat ook bij een maximale invulling van het plan de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet worden aangetast.
Naast het soortenbeschermingsregime en gebiedsbeschermingsregime zijn in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming ook de bepalingen ter bescherming van houtopstanden verankerd. Onder houtopstand wordt verstaan: een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte grond beslaat van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

Artikel 4.1 geeft aan dat het verboden is om buiten de bebouwde kom een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten. Na het kappen van bos, bomen of houtopstanden geldt de herplantplicht. De nieuwe beplanting moet binnen 3 jaar na het kappen gerealiseerd zijn met dezelfde kwaliteit als het groen dat is gekapt.

2.3. **Wet stikstofreductie en natuurverbetering**

De Wet stikstofreductie en natuurverbetering (Wsn) is per 1 juli 2021 van kracht en regelt een vrijstelling van de vergunningplicht in artikel 2.7 lid 2 Wnb voor de aanlegfase van bouwwerkzaamheden. De vrijstelling is verder uitgewerkt in het Besluit stikstofreductie en natuurverbetering (Bsn). Eventuele stikstofeffecten van de aanlegfase behoeven daarom niet meer te worden berekend en beoordeeld. Deze vrijstelling geldt alleen voor de effecten als gevolg van stikstofdepositie en niet voor eventuele andere effecten als gevolg van aanlegwerkzaamheden op Natura-2000 gebieden, zoals verdroging, verstoring etc.

3. Stikstofberekening

3.1. Invoer AERIUS Calculator

Voor het berekenen van de stikstofdepositie als gevolg van het Pauperparadijs zijn de volgende gegevens ingevoerd in AERIUS Calculator.

Verkeersbewegingen
Op basis van gegevens van eerdere edities van het evenement en verwachte bezoekersaantallen, is het verwachte aantal verkeersbewegingen van en naar het evenement bepaald. Deze verkeersbewegingen zijn onder te verdelen in logistieke verkeersstromen (lichte personenauto's/bestelbusjes en zwaar vrachtverkeer) en verkeersstromen van bezoekers (lichte personenauto's). In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de verkeersgeneratie voor, tijdens en na het evenement.

Tabel 3.1 Verkeersgeneratie Het Pauperparadijs in mvt/jaar (heen en terug)

Categorie	Licht	Zwaar	Omschrijving	Toelichting
Leveringen	116		Aanvoer catering	1 busje * 58 voorstellingen (incl. repetitie) * 2 (heen en terug)
		78	Aan- en afvoer t.b.v. op- en afbouw	Detailgegevens initiatiefnemer
Personeel	240		Woon-werkverkeer werknemers op- en afbouw	6 auto's * 20 werkdagen * 2 (heen en terug)
	5.916		Woon-werkverkeer personeel (parkeerterrein IND)	51 auto's * 58 voorstellingen (incl. repetitie) * 2 (heen en terug)
Bezoekers	36.072		Parkeren parkeerterrein Gevangenismuseum	334 parkeerplaatsen * 54 voorstellingen (excl. repetitie) * 2 (heen en terug)
	324		Parkeren terrein Bitter en Zoet (overloopterrein)	3 parkeerplaatsen * 54 voorstellingen (excl. repetitie) * 2 (heen en terug)

Bovenstaande getallen worden hieronder toegelicht.

<u>Leveringen</u>
Inclusief repetities wordt de voorstelling 58 keer opgevoerd. De aan- en afvoer van catering vindt elke dag 1 keer plaats en zorgt voor 116 lichte verkeersbewegingen (bestelbusjes). Het aan- en afvoeren van decorstukken, locatievoorzieningen, licht en geluid, containerwanden, afval en diesel t.b.v. de aggregaten zorgt in totaal voor 78 vrachtwagenbewegingen (heen en terug). De leveringen worden gedaan bij de ingang van het Gevangenismuseum en dit verkeer wikkelt af over de Oude Gracht, Haulerweg en Laan van Weldadigheid. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat dit verkeer op in het heersend verkeersbeeld. Dit betreft het moment waarop het aan- en afrijdende verkeer zich door zijn snelheid en rij- en stopgedrag nog niet, dan wel niet meer onderscheidt van het overige verkeer dat zich op de betrokken weg bevindt. Op grond van jurisprudentie worden de gevolgen voor het milieu van het af- en aanrijdend verkeer niet meer aan het in werking zijn van de inrichting toegerekend wanneer dit verkeer kan worden geacht te zijn opgenomen in het heersende verkeersbeeld.

Personeel

Bij de op- en afbouw van het evenemententerrein en de uitvoering van de voorstellingen zijn werknemers betrokken. Het woon-werkverkeer van dit personeel zorgt voor verkeersbewegingen. Het op- en afbouwen duurt ongeveer 20 dagen, 6 personenauto's rijden dan iedere dag heen en terug. Dit zorgt voor 240 lichte verkeersbewegingen. Verder zijn bij iedere voorstelling circa 51 werknemers betrokken. Uitgaande van 58 voorstellingen (inclusief repetities) zorgen zij voor 5.916 lichte verkeersbewegingen. Personeel parkeert op het parkeerterrein van IND, de aanrijroute is vanaf de provinciale weg N919 via de Laan van Weldadigheid, Eikenlaan en Hospitaallaan. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat dit verkeer op in het heersend verkeersbeeld.

Bezoekers

In het Parkeerplan voor Het Pauperparadijs 2020 (versie 19 februari 2020) is berekend dat de 1.132 bezoekers per voorstelling met circa 337 personenauto's naar de voorstellingen komen. Zij parkeren op het parkeerterreinen van het Gevangenismuseum, in de berm van de Laan Weldadigheid. In de stikstofberekening is er van uitgegaan dat de inzet van eventuele overloopterreinen niet nodig is. De aanrijroutes verschillen per parkeerterrein en zijn tevens terug te vinden in het Parkeerplan. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat het verkeer op in het heersend verkeersbeeld.

Parkeren

Aangenomen wordt dat het verkeer gemiddeld 2 x 75 meter over het parkeerterrein rijdt. Voor het bepalen van de vrijkomende emissievracht wordt aangesloten bij de emissiefactoren van het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat. Daarbij wordt uitgegaan van een gemiddelde rijsnelheid van maximaal 15 km/uur (wegtype: 'stad stagnerend'). De waarden uit de laatste kolom in onderstaande tabel zijn ingevoerd als vlakbron.

Tabel 2 Emissies parkeren

Emissiebron	Vervoersbewegingen [aantal/jaar]	Rijafstand per voertuig [m]	Emissiefactor (g NOx/km)	Emissievracht [kg/jaar]
Personenauto's	32.400	150	0,360	**1,7**

Overig

Voor, tijdens en na het evenement is sprake van materieelinzet (heftrucks). Daarbij zal uitsluitend gebruik worden gemaakt van elektrisch materieel, zodat er geen sprake zal zijn van stikstofemissies.

Bij de berekeningen is het rekenjaar 2023 gehanteerd.

3.2. Resultaten AERIUS Calculator

Uit de stikstofberekening met AERIUS Calculator blijkt een stikstofdepositie van 0,01 mol/ha/jr op 0,94 ha van het overbelaste stikstofgevoelig habitat H7120 - Herstellende hoogvenen (zie figuur 2). Dit habitat kent een kritische depositiewaarde van 500 mol/ha/jr terwijl de laagste achtergronddepositie in het effectgebied volgens AERIUS Calculator 1506,25 mol/ha/jr bedraagt. De vraag die vervolgens beantwoord moet worden is of deze tijdelijke depositietoename kan leiden tot significant negatieve effecten op het betreffende habitat.

Figuur 3.1 Effectgebied stikstofdepositie (paarse hexagonen) op H7120ah (blauw)

4. Effectenbeschrijving en – beoordeling

4.1. Inleiding

In deze paragraaf wordt voor het betreffende habitattype H7120ah beoordeeld of met zekerheid kan worden uitgesloten dat de toename van de stikstofdepositie leidt tot significante – negatieve - effecten voor Natura 2000 (Wnb, art. 2.7 lid 2).
Hierbij zijn achtereenvolgens de volgende analyses uitgevoerd:

- Beoordeling gebiedsanalyse en beheerplan over staat van instandhouding en stikstof als knelpunt bij het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen van het Fochteloërveen. Hierbij zijn ook generieke maatregelen die zijn opgenomen in het beheerplan mee beschouwd, voor zover dit geen PAS-maatregelen zijn.
- Algemene beoordeling; wat zijn de effecten van zeer kleine tijdelijke stikstofdeposities op habitats en soorten in het algemeen?
- Beoordeling in het veld: wat is de huidige verspreiding en kwaliteit van habitattypen. Op 18 maart 2020, is daarvoor een veldbezoek aan het gebied afgelegd door een ecoloog van Rho en de ecoloog van terreinbeheerder Staatsbosbeheer, waarbij relevante informatie over het habitattype is verzameld.
- Finale beoordeling: leidt de berekende tijdelijke toename van de stikstofdepositie tot significante – negatieve - effecten op Natura 2000?

4.2. Instandhoudingsdoelen Fochteloërveen

Tabel 4.1 Instandhoudingsdoelen Fochteloërveen (bron: https://www.natura2000.nl/gebieden/friesland/fochteloerveen/fochteloerveen-doelstelling)

	doelst. opp.vl.	doelst. kwal.	doelst. pop.	draagkracht aantal vogels
Habitattypen				
H2320 - Binnenlandse kraaiheibegroeiingen	=	=		
H4030 - Droge heiden	=	=		
H7120 - Herstellende hoogvenen	> (<)	>		
H4010A - Vochtige heiden	>	=		
H7110A - Actieve hoogvenen	>	>		
Habitatsoorten				
H1042 - Gevlekte witsnuitlibel	=	=	=	
Broedvogels				
A008 - Geoorde fuut	=	=	13 pr	
A119 - Porseleinhoen	=	=	20 pr	

	doelst. opp.vl.	doelst. kwal.	doelst. pop.	draagkracht aantal vogels
A275 - Paapje	=	=	60 pr	
A276 - Roodborsttapuit	=	=	65 pr	
Niet-broedvogels				
A037 - Kleine zwaan	=	=		90
A038 - Wilde zwaan	=	=		100
A702 - Toendrarietgans	=	=		11.100
A041 - Kolgans	=	=		2.300
A052 - Wintertaling	=	=		600
A056 - Slobeend	=	=		40

Legenda	
=	Behoudsdoelstelling
>	Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
> (<)	uitbreiding oppervlakte, maar mag achteruit gaan ten gunste van andere in besluit met name genoemde waarde

Alle kwalificerende habitats uit bovenstaande tabel gelden als stikstofgevoelig en overbelast. Daarnaast gelden de leefgebieden van de kwalificerende soorten gevlekte witsnuitlibel, geoorde fuut, paapje en roodborsttapuit als stikstofgevoelig[2]. In het effectgebied uit figuur 2 zijn uit de periode 2010-2022 alleen waarnemingen bekend van paapje (2) en roodborsttapuit (84)[3].
In de onderstaande paragrafen worden de effecten van de extra stikstofdepositie beschreven voor H7120ah - Herstellende hoogvenen, actief hoogveen, paapje en roodborsttapuit. Het betreft de enige Natura 2000-doelhabitats/soorten voor het Fochteloërveen die binnen het effectgebied aanwezig zijn.

4.3. Bevindingen beheerplan en gebiedsanalyse

H7120 Herstellende hoogvenen
De habitattypen H7120 Herstellende hoogvenen en H7110A Actieve hoogvenen worden hier gezamenlijk beschreven. Deze habitattypen zijn in hoge mate vergelijkbaar qua landschapsecologische processen en problematiek. Bovendien mag het areaal H7120 Herstellende hoogvenen afnemen ten gunste van het habitattype H7110A Actieve hoogvenen.
Dit habitattype betreft hoogveenrestanten waar - in ieder geval ten dele - nog een veenpakket aanwezig is en hoogveenherstel gaande is of tenminste naar verwachting mogelijk is. Het type H7120 heeft betrekking op herstellende hoogvenen op landschapsschaal. Het omvat (een deel van) de volgende elementen: hoogveenbulten, hoogveenslenken en veenputten met veenmos, zure wateren, heidevegetaties, vergraste veenbodems, struwelen en bossen. Het doel van hoogveenherstel is te komen tot hoogveenkernen die met een goed functionerende acrotelm (bestaande uit veenmosbegroeiingen) een stabiele waterstand kunnen handhaven. Voorzover hiervan sprake is, voldoet het habitattype aan de definitie van het habitattype Actieve hoogvenen (H7110_A). 'Herstellende hoogvenen' is dus het enige habitattype waarvan het in principe steeds de bedoeling is dat het ten dele vervangen wordt door een andere habitattype, namelijk 'Actieve hoogvenen'.
Bij een goed functionerende acrotelm is er sprake van actieve hoogveenvorming. Actieve hoogveenvorming houdt in dat de door veenmossen gedomineerde vegetatie meer organisch materiaal vormt dan er wordt afgebroken. Het levende hoogveen houdt veel regenwater vast en in het natte, zure hoogveenmilieu verteren afgestorven plantendelen heel langzaam, waardoor ze zich ophopen. Het

[2] Gebiedsanalyse Pas Fochteloërveen, 2017
[3] www.waarneming.nl

systeem groeit dus omhoog en houdt als een spons water vast. Kenmerkend zijn dominantie van veenmossen, een microreliëf met tot circa 50 centimeter hoge bulten en slenken en permanent hoge waterstanden.
De instandhoudingsdoelstelling van het habitattype *H7120ah - Herstellende hoogvenen, actief hoogveen* in het Natura 2000- gebied Fochteloërveen is uitbreiding van de oppervlakte, maar het areaal mag achteruit gaan ten gunste van andere in het aanwijzingsbesluit met name genoemde waarden (in dit geval H7110A Actieve hoogvenen). Qua kwaliteit van het habitat geldt er een verbeteropgave.

Verspreiding in het Natura 2000-gebied

Op basis van het Beheerplan is in het Fochteloërveen 1488 hectare *Herstellende hoogvenen* aanwezig en 0,38 hectare *Actieve hoogvenen*. Verder is er een *Zoekgebied voor Herstellende hoogvenen* (ZgH7120) van ruim 100 hectare. De onduidelijkheid over het voorkomen van het habitattype in dit zoekgebied heeft te maken met het al dan niet aanwezig zijn van een veenbodem, in relatie met uitgevoerde plagwerkzaamheden en het verdwijnen van veen door mineralisatie van organisch materiaal (veen). Bij de effectbeschrijving wordt verder geen onderscheid gemaakt tussen het habitat en het zoekgebied, gezien dezelfde gevoeligheid voor abiotische factoren als stikstofdepositie.

Ecologische vereisten

Voor de ontwikkeling van hoogveen zijn hoge en constante grondwaterstanden nodig. De grondwaterstand dient gedurende een groot deel van het jaar aan of net onder maaiveld te staan. In de zomer dient de grondwaterstand niet verder weg te zakken dan circa 30 centimeter. De compartimentering en andere hydrologische herstelmaatregelen hebben tot verbetering geleid in het centrale deel van het veen, maar vooral in een brede randzone en in de omgeving van de Schaapshokwijk is nog steeds sprake van grote schommelingen. Voor een uitbreiding van hoogveenvegetaties is een stabielere waterstand gewenst waarbij de stijghoogte van het diepere grondwater tot aan de veenbodem reikt.
Tabel 4.2 geeft de abiotische randvoorwaarden voor dit habitattype, conform het profieldocument van het ministerie van LNV

Tabel 4.2 Abiotische randvoorwaarden voor H7120ah

H7120 Herstellende hoogvenen

Zuurgraad	basisch	neutraal-a	neutraal-b	zwak zuur-a	zwak zuur-b	matig zuur-a	matig zuur-b	zuur-a	zuur-b

Voor hoogveenherstel vanuit een aquatische situatie is de beschikbaarheid van voldoende koolstof in de waterlaag vereiste. Deze beschikbaarheid van koolstof wordt gestimuleerd wanneer er een gradiënt is van zuur water in de toplaag naar gebufferd water in het onderliggend substraat/restveen.

Vochttoestand	diep water	ondiep permanent water	ondiep droog-vallend water	's winters inunderend	zeer nat	nat	zeer vochtig	vochtig	matig droog	droog

Zoutgehalte	zeer zoet	(matig) zoet	zwak brak	licht brak	matig brak	sterk brak	zout

Voedselrijkdom	zeer voedselarm	matig voedselarm	licht voedselrijk	matig voedselrijk-a	matig voedselrijk-b	zeer voedselrijk	uiterst voedselrijk

Overstromings-tolerantie	dagelijks lang	dagelijks kort	regelmatig	incidenteel	niet

Gemiddeld Laagste Grond-waterstand	zelden wegzakkend	nauwelijks wegzakkend	zeer ondiep-a	zeer ondiep-b	ondiep-a	ondiep-b	matig diep-a	matig diep-b	diep

Voor een goede veenmosgroei is het verder noodzakelijk dat de bedekking van kruiden, struiken en bomen, die van nature slechts zeer beperkt aanwezig zijn in Nederlandse hoogvenen, beperkt blijft. Bij een te grote kruidlaagbedekking (> 70%) is in aangetast hoogveen aanvullend beheer noodzakelijk om overmatige beschaduwing van veenmossen tegen te gaan. Maaien en plaggen blijken beide effectief te zijn en de uitbreiding van veenmossen te bevorderen. Verder moet bosopslag in de vorm van berken en dennen worden verwijderd. Dit aanvullende beheer blijft nodig, zolang sprake is van verdroging en de stikstofdepositie zodanig hoog is dat vaatplanten kunnen domineren.

Huidige kwaliteit

De Herstellende hoogvenen in het Fochteloërveen tonen, ondanks een stikstofdepositie die hoger is dan de KDW, een gunstige ontwikkeling dankzij de vele vernattingsmaatregelen in de afgelopen jaren. Het gebied is gecompartimenteerd, waterstanden zijn verhoogd en/of gestabiliseerd en in de randzones is de waterhuishouding aangepast en zijn hogere peilen gerealiseerd. Dit heeft geresulteerd in een positieve ontwikkeling (bron: Beheerplan, 2016).

Het kleine gedeelte Actieve hoogvenen ontwikkelt zich goed. Mede door het periodiek verwijderen van opslag van struiken en jonge boompjes is ook de kwaliteit van de Herstellende hoogvenen verbeterd. Lokaal is een toename te zien van typische bultvormende veenmossen als Sphagnum papillosum, S. magellanicum en S. rubellum. Er is een toename van veenmosvegetaties met onder meer wrattig veenmos, kleine veenbes en lavendelheide. Ook eenarig wollegras neemt in bedekking toe. Er vindt dus een ontwikkeling plaats in de richting van H7110A Actieve hoogvenen.

Er zijn echter nog veel vergraste situaties waar pijpenstrootje overheerst. In een aantal vernatte compartimenten neemt het aandeel pijpenstrootje zelfs toe. Ook ontbreken de voor Actief hoogveen kenmerkende veenmossen nog in grote delen van het gebied. Onder de veenmossen hebben de soorten die wat voedselrijkere omstandigheden prefereren (Sphagnum fallax, S. subnitens, S. palustre, S. fimbriatum) nog steeds een groot aandeel. De verwachting is dat het systeem zich bij optimaal herstel van de waterhuishouding nog beter kan ontwikkelen en de ook in de toekomst te hoge depositie van stikstof beter kan opvangen.

Maatregelen beheerplan

In het Fochteloërveen zijn de afgelopen jaren veel hydrologische herstelmaatregelen uitgevoerd. Verdere verbetering zal plaatsvinden door aanvullende hydrologische maatregelen. Binnen het effectgebied van het Pauperparadijs is verder de mogelijkheid tot omvorming van het aanwezige bos bepalend voor de toekomst van het herstellend hoogveen.

De bossen in de noordelijke randzone (met name het naaldbos) hebben een verdrogende werking door overmatige verdamping. Het huidige bosbeheer (met ontwatering) belemmert een peilbeheer dat is afgestemd op veenontwikkeling. Door het omvormen van een deel van dit bos kunnen de peilen omhoog in de randzone en wordt de uitbreiding van het habitattype Vochtige heiden en verbetering van het habitattype Herstellende hoogvenen mogelijk. Tevens zal hierdoor de waterstand minder fluctueren. Daarnaast vangt bos (en met name naaldbos) veel stikstof uit de atmosfeer in en zorgen de bomen voor bladval en stuifmeel voor een jaarlijkse aanvoer van mineralen, waaronder stikstof.

In de randzone is nu 172 hectare bos aanwezig waarvan circa 50% uit uitheemse boomsoorten bestaat. Er komen kleine arealen heidevegetatie voor. In deze zone vindt bosomvorming plaats waarna het aandeel korte (heide)vegetaties circa 25% bedraagt. Het naaldbos wordt omgevormd naar een door inheemse boomsoorten (> 80%) gedomineerd bos. Dit betekent dat 50% van het huidige areaal met naaldbos wordt omgevormd door met name Douglas en Japanse lariks uit deze zone weg halen. Bij de omvorming wordt een meer natuurlijke en geleidelijke overgang gerealiseerd met het open veengebied. Aanwezige geïsoleerd liggende heideterreintjes worden daarbij verbonden met het centrale veengebied. De aanwezige greppels en sloten worden zoveel mogelijk verondiept, gedempt of afgedamd. Na de herinrichting kan hier plaatselijk het habitattype H4010 Vochtige heiden ontstaan. De hierboven genoemde inrichtingsmaatregelen zijn inmiddels gestart conform figuur 4.1. De omvorming vindt verspreid plaats over twee beheerplanperiodes (12 jaar).

Figuur 4.1 Bosomvorming noordelijke randzone en opheffen landbouw (bron: Staatsbosbeheer, 2020)

Daarnaast zullen aan de zuidzijde van het effectgebied vijf in 2020 verworven agrarische percelen (samen 26 ha) uit productie worden genomen. Deze percelen zijn de afgelopen jaren gebruikt voor de teelt van afwisselend gerst, aardappel en mais (bron: www.boerenbunder.nl). Dit agrarische gebruik was reeds aanwezig op het moment van aanmelding van het Natura 2000-gebied Fochteloërveen bij de Europese Commissie (30-11-1998 Voor Vogelrichtlijn, 7-12-2004 voor Habitatrichtlijn) en kan dus worden aangemerkt als bestaand gebruik. Het opheffen van de agrarische bemesting op deze percelen zal leiden tot een forse blijvende daling van de stikstofdepositie op het naastgelegen Natura 2000-gebied.
De vermeden agrarische ammoniakemissie van deze percelen kan worden berekend op basis van de gebruiksnormen, het type mest, het TAN[4]-gehalte van de mest, de mestaanwendingstechniek en de bijbehorende emissiefactor. Berekening in AERIUS calculator laat zien dat de depositie op de nabijgelegen effecthexagonen van het Pauperparadijs daardoor zal dalen met minimaal 1,5 mol/ha/jr. Dit betekent een blijvende daling die minimaal 150 keer groter is dan de tijdelijke stijging als gevolg van het Pauperparadijs.

Paapje
De gebiedsanalyse (2017) geeft aan: de vernatting en toename van opslag van struiken en bomen in het hoogveen en de struikheipollen op de kades in het gebied zijn gunstig voor de soort (maar tegenstrijdig met de doelen voor hoogveenherstel).
Het doel van het paapje wordt ruimschoots gehaald. Er doet zich geen negatieve trend voor. De verbossing door stikstofdepositie wordt tegengegaan door opslagverwijdering en begrazing. Voor het paapje is het van belang dat dit beheer wordt voortgezet. Omdat de soort in het centrale deel van het hoogveen broedt, zal de vogel echter ook knelpunten kunnen ondervinden van de maatregelen in het habitattype Herstellende hoogvenen. Met name het kappen van opslag kan nadelig zijn voor de uitkijkposten en het potentiële broedbiotoop.
Het leefgebied van het paapje is op orde. Aandachtspunt is de opslagverwijdering in het veengebied. Dit moet gecontinueerd worden en toegesneden zijn op het leefgebied van het paapje.

[4] Het deel van de stikstof in de mest dat bestaat uit ammoniakaal stikstof (het overige is mineraal stikstof en draagt niet bij aan de ammoniakemissie uit de mest).

Roodborsttapuit
De gebiedsanalyse (2017) geeft aan: de soort heeft hier een duidelijke voorkeur voor de open heide. De 89 paren in 2010 duidt op voldoende draagkracht. De soort lijkt meer afhankelijk van structuur dan van stikstofafhankelijke habitattypen. Hij kan meeliften met de maatregelen die verspreid in het gebied plaats vinden.

4.4. Effecten van zeer kleine tijdelijke deposities algemeen

Om een beeld te krijgen van de vermestende invloed van een éénmalige en kleine depositietoename van bijvoorbeeld 1 mol/ha is de volgende berekening illustratief[5].

- Een depositie van 1 mol N/ha komt overeen met 14 gram N per hectare.
- De productie van natuurlijke habitattypen loopt uiteen tussen 2000 en 6000 kg droge stof/ha/jaar[6]. Voor hoogveen ligt deze waarde waarschijnlijk dicht bij de ondergrens van 2000.
- Het aandeel in stikstof varieert tussen plantensoorten en omstandigheden: het drooggewicht van een plant bestaat gemiddeld voor 1,5% uit stikstof. Dit gemiddelde varieert van 0,5% bij houtachtige planten tot 5,0% bij peulvruchten[7].
- Voor de biomassaproductie van natuurlijke habitattypen is dus gemiddeld 30-90 kg N/ha/jaar nodig. Dit komt overeen met ca. 2150-6400 mol N/ha/jaar. Dit betreft de totale aanvoer van stikstof, dus ook vanuit bronnen naast atmosferische depositie zoals via grond- en oppervlaktewater, nalevering uit de bodem, mineralisatie van organische materiaal en natuurlijke bemesting (via zoogdieren of vogels).

De voor dit project berekende tijdelijke extra depositie van max. 0,01 mol/ha/jaar komt overeen met 0,0001-0,0004% van de jaarlijks benodigde hoeveelheid stikstof voor natuurlijke habitats. Ook wanneer deze dosis volledig ter beschikking komt aan de vegetatie, zal dit niet leiden tot meetbare veranderingen in groeisnelheid van individuele planten, en daarmee tot veranderingen in concurrentiepositie en ook geen veranderingen in de verhouding waarmee individuele soorten in de vegetatie voorkomen. Hieruit volgt dat een dergelijke extreem kleine tijdelijke depositietoename de kwaliteit van habitattypen en leefgebieden niet meetbaar kan aantasten.
Dit leidt tot de conclusie dat een beperkte en tijdelijke toename van stikstofdepositie van maximaal 0,01 mol/ha/jaar op locaties met een overschrijding van de KDW, bij gelijkblijvend of verbeterd beheer niet zal leiden tot veranderingen in de vegetatie die tot afname van het areaal of verslechtering van de kwaliteit van het habitattype H7120 Herstellend hoogveen zullen leiden.

4.5. Effect van het Pauperparadijs

Het Pauperparadijs voegt gedurende 2 jaar 0,01 mol N/ha/jr toe aan het habitat H7120 herstellend hoogveen.

4.5.1. Gevolgen voor H7120 Herstellend hoogveen

Het beheerplan (2016) concludeert dat ondanks de huidige depositie die aanmerkelijk hoger is dan de betreffende KDW, er zich de laatste tijd een positieve ontwikkeling voorgedaan in beide habitattypen H7120 en H7110A. Dit is vermoedelijk een gevolg van de ingezette hydrologische maatregelen en het reguliere beheer. Voor de komende beheerplanperioden zijn aanvullende hydrologische maatregelen

[5] Arcadis (2019): *" HANDREIKING KLEINE EN TIJDELIJKE STIKSTOFDEPOSITIES, Bouwstenen voor redeneerlijnen bij toestemmingsverlening voor tijdelijke projecten en activiteiten"*
[6] Tolkamp, G.W., C.A. van den Berg, G.J. Nabuurs & A.F. Olsthoorn, 2006. *Kwantificering van beschikbare biomassa voor bio-energie uit Staatsbosbeheerterreinen*. Alterra, Wageningen. Alterra-rapport 1380.
[7] https://www.nutrinorm.nl/nl-nl/Paginas/Hoofdelementen-Waarom-heeft-een-plant-stikstof-nodig.aspx#.XR4CmGaP6fg

voorgesteld. Daarnaast wordt een aantal effectgerichte maatregelen voorgesteld. Vanwege de positieve tendens in kwaliteit en areaal, en het feit dat er zowel binnen als buiten het gebied aanvullende systeemmaatregelen genomen gaan worden, is de inschatting dat de instandhoudingsdoelen niet in gevaar komen. Behoud van de habitattypen is geborgd en een toekomstige verbetering/uitbreiding is niet onmogelijk.
De Gebiedsanalyse PAS Fochteloërveen (2017) concludeert op basis van dezelfde argumenten: "Wetenschappelijk gezien is er redelijkerwijs geen twijfel dat de instandhoudingsdoelen op termijn kunnen worden gehaald. Behoud is geborgd, dus verslechtering wordt voorkomen. 'Verbetering van de kwaliteit' of 'uitbreiding van de oppervlakte' van de habitattypen of leefgebieden kan in de gevallen waarin dit een doelstelling is in een tweede of derde tijdvak van dit programma aanvangen."

Mede gezien de sindsdien (2017) in gang gezette verdere verbeteringen qua hydrologie en achtergronddepositie wordt geconcludeerd dat de extra tijdelijke depositie van max. 0,01 mol/ha/jr als gevolg van het pauperparadijs de bovenstaande positieve trends niet zal wijzigen.

4.5.2. Gevolgen voor soorten

In het effectgebied van het Pauperparadijs binnen het Fochteloërveen zijn waarnemingen bekend van een tweetal kwalificerende soorten met een stikstofgevoelige leefgebied; paapje en roodborsttapuit, beide soorten van open terrein (op deze locatie H7120 Herstellend hoogveen). Hieronder wordt beschreven wat de gevolgen zijn van de eenmalige extra depositie van max 0,01 mol/ha/jr op het behalen van de instandhoudingsdoelen voor beide soorten.

Paapje
Het Fochteloërveen heeft een opgave van draagkracht voor 60 broedparen paapje. Het gebied bevat momenteel de grootste populatie paapjes van Nederland. De aantallen fluctueren van 50 paren in 2003 met een stijgende lijn naar ruim 100 paar in 2011, dit in tegenstelling tot de landelijke trend. Na 2011 treedt weer een daling op, maar de aantallen zijn nog steeds gelijk aan of hoger dan het instandhoudingsdoel (zie figuur 4.2).

Figuur 4.2 Broedvogeltrend paapje in Fochteloërveen

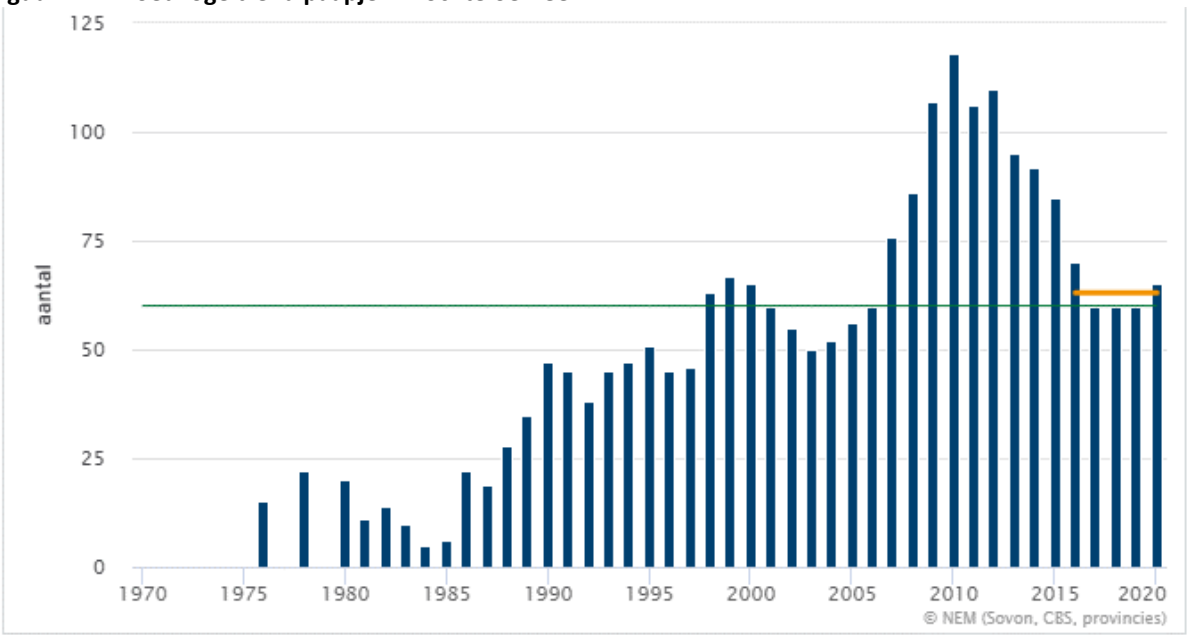

Het paapje komt verspreid over het gebied voor en dan met name in het open veengebied, met enige opslag. In de bosgebieden ontbreekt de soort. De Gebiedsanalyse PAS Fochteloërveen (2017) concludeert ten aanzien van deze soort: het doel van het paapje wordt ruimschoots gehaald. Er doet zich geen

negatieve trend voor. De verbossing door stikstofdepositie wordt tegengegaan door opslagverwijdering en begrazing. Voor het paapje is het van belang dat dit beheer wordt voortgezet. De soort zal meeliften met de maatregelen die verspreid in het gebied plaats vinden, waaronder de omvorming van het bos langs de noordrand naar meer open terrein.

Roodborsttapuit
Voor de roodborsttapuit geldt een behoudsdoelstelling: voldoende geschikt leefgebied voor tenminste 65 broedparen. De roodborsttapuit is wat minder kritisch dan het paapje en zit in de wat drogere delen van heide- en hoogveengebieden. De roodborsttapuit laat landelijk en in het Fochteloërveen al 30 jaar een stijgende populatietrend zien.

Figuur 4.3 Broedvogeltrend roodborsttapuit in Fochteloërveen

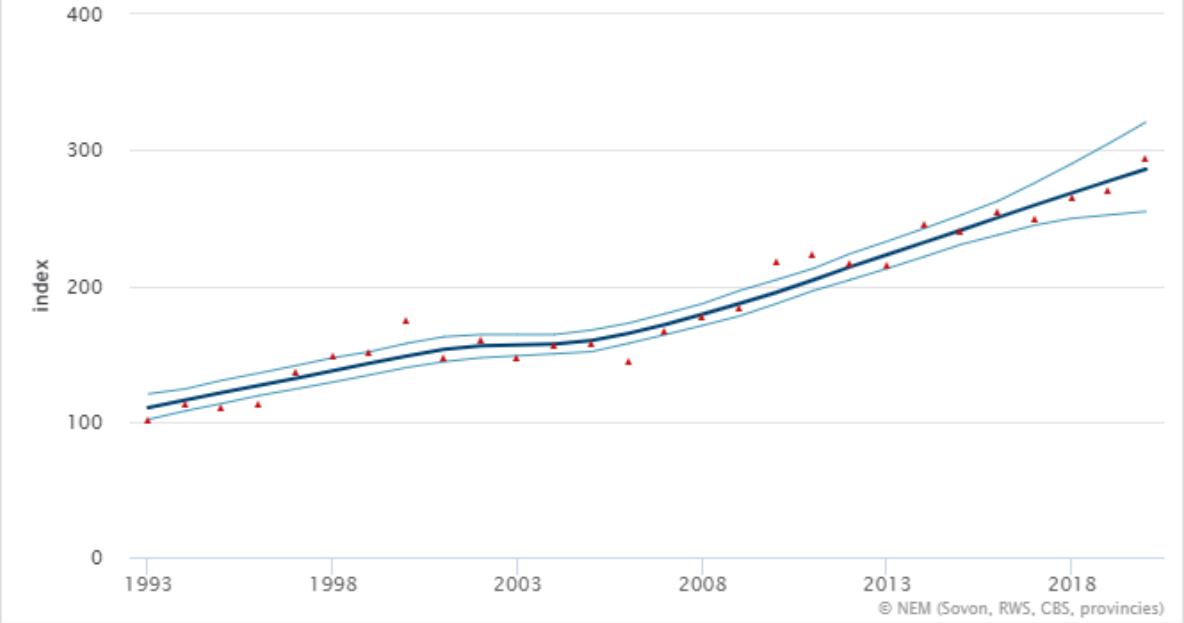

De Gebiedsanalyse PAS Fochteloërveen (2017) concludeert ten aanzien van deze soort: het omvormen van bos gaat zeker roodborsttapuiten opleveren, de soort profiteert nu al in de delen die zijn gekapt bijvoorbeeld bij het Bankenbos. De piek in het aantal in 2001 duidt op voldoende draagkracht. Het doel (65 paar) wordt ruim gehaald.

Conclusies t.a.v. soorten
De eenmalige extra depositie van max 0,01 mol/ha/jr als gevolg van het Pauperparadijs zal geen effect op de kwaliteit of de omvang van het leefgebied van paapje en roodborsttapuit in het effectgebied (op deze locatie H7120 Herstellend hoogveen). De aantallen van beide soorten bevinden zich op of (ruim) boven het instandhoudingsdoel en de geplande en deels reeds genomen maatregelen voor areaaluitbreiding van open leefgebied in de vorm van heide en hoogveen zal gunstige effecten hebben op beide soorten.

4.6. Cumulatie

Uit artikel 6, lid 3, Hrl en artikel 2.7, lid 1 en lid 2, Wnb volgt dat moet worden beoordeeld of een plan of project zelfstandig of in combinatie met andere plannen of projecten (mogelijk) significante gevolgen kan hebben, dat wil zeggen gevaar kan opleveren voor het halen van de instandhoudingsdoelstellingen. In de cumulatietoets moeten plannen en projecten worden betrokken waarvoor al wel toestemming is verleend, maar die nog niet (geheel) zijn uitgevoerd. De effecten daarvan zijn, anders dan van reeds uitgevoerde projecten, nog niet verdisconteerd in de omgeving en dienen afzonderlijk in de beoordeling van mogelijke cumulatieve effecten te worden beschouwd.
Op dit moment zijn er geen projecten bekend die al wel zijn vergund en niet zijn uitgevoerd en die in combinatie met het Pauperparadijs kunnen leiden tot cumulatieve effecten.

5. Conclusies

In Veenhuizen, gemeente Noordenveld (provincie Drenthe) worden in de zomer van 2023 en 2024 nieuwe voorstellingen opgevoerd van Het Pauperparadijs. De in totaal 58 voorstellingen zullen gezamenlijk leiden tot een extra stikstofdepositie van maximaal 0,01 mol/ha/jr op het Natura 2000-gebied Fochteloërveen. Het effectgebied herbergt het kwalificerende habitat H7120 herstellend hoogveen en maakt onderdeel uit van het verspreidingsgebied van twee kwalificerende broedvogelsoorten met een stikstofgevoelig leefgebied (paapje en roodborsttapuit).

Dankzij hydrologische herstelmaatregelen van de afgelopen decennia is de kwaliteit van H7120 herstellend hoogveen sterk verbeterd, ondanks dat de huidige achtergronddepositie aanmerkelijk hoger is dan de betreffende kritische depositiewaarde van H7120. Verdere verbetering zal plaatsvinden door aanvullende hydrologische maatregelen. Binnen het effectgebied van het Pauperparadijs zal verder het aanwezige bos geleidelijk worden omgevormd zodat de verdroging als gevolg van verdamping zal afnemen. Op korte afstand zal bovendien de agrarische ammoniakemissie van 26 hectare landbouwgrond blijvend worden beëindigd.

De voor dit project berekende tijdelijke extra depositie van max. 0,01 mol/ha/jaar komt overeen met 0,0001-0,0004% van de jaarlijks benodigde hoeveelheid stikstof voor natuurlijke habitats. Ook wanneer deze dosis volledig ter beschikking komt aan de vegetatie, zal dit niet leiden tot meetbare veranderingen in de groeisnelheid van individuele planten, en daarmee tot veranderingen in de concurrentiepositie en ook geen veranderingen in de verhouding waarmee individuele soorten in de vegetatie voorkomen.
Dit leidt tot de conclusie dat een beperkte en tijdelijke toename van stikstofdepositie van maximaal 0,01 mol/ha/jaar op locaties met een overschrijding van de KDW, bij gelijkblijvend of verbeterd beheer niet zal leiden tot veranderingen in de vegetatie die tot afname van het areaal of verslechtering van de kwaliteit van het habitattype H7120 Herstellend hoogveen zullen leiden.

De instandhoudingsdoelen van paapje en roodborsttapuit worden (ruimschoots) gehaald. Er doet zich geen negatieve trend voor. Beide soorten zullen bovendien profiteren van verdere vernatting en het creëren van meer open heide en hoogveen met geleidelijke overgangen naar opgaand loofbos.
Gelet op het voorgaande kan met zekerheid worden vastgesteld dat er geen significante gevolgen optreden voor de Natura 2000-gebieden door de – tijdelijke - toename van stikstofdepositie als gevolg van het Pauperparadijs.

Bijlage 1 Bronnen

- BIJ12 (2021): *Handreiking Voortoets Stikstof*
- Gies, T. (2007): 'Onderbouwing significant effect depositie op natuurgebieden' Alterra-rapport 1490.
- https://calculator.aerius.nl/
- http://geodata.rivm.nl/gcn/
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000
- Dobben, H.F. van, R. Bobbink, D. Bal en A. van Hinsberg, (2012): Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en leefgebieden van Natura 2000. Wageningen, Alterra, Alterra-rapport 2397.
- Ministerie van EZ, geen jaartal. Profielendocumenten Natura 2000 habitattypen. Op www.synbiosis.alterra.nl.
- Ministerie van LNV, Steunpunt Natura 2000 (2010): Leidraad bepaling significantie. Nadere uitleg van het begrip ‘significante gevolgen’ uit de Natuurbeschermingswet. Steunpunt Natura 2000, Ede.
- Provincie Drenthe (2016); Beheerplan Fochteloërveen, Op weg naar een levend hoogveen
- Provincie Drenthe (2017); Gebiedsanalyse PAS Fochteloërveen (23)
- Rho-adviseurs voor Leefruimte (2020): “Pauperparadijs Veenhuizen, Parkeerplan 2020”
- www.sovon.nl

Bijlage 2 AERIUS-berekening

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers

Contactgegevens

Rechtspersoon	-
Inrichtingslocatie	-, - -

Activiteit

Omschrijving	-
Toelichting	Pauperparadijs 2023

Berekening

AERIUS kenmerk	RbQSSSyiB7Ly
Datum berekening	25 maart 2022, 08:54
Rekenconfiguratie	Wnb-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH3	Emissie NOx
Situatie 1 - Beoogd	2023	1,1 kg/j	11,1 kg/j

Resultaten

	Hoogste depositie	Hexagon	Gebied
Situatie 1 - Beoogd	1.880,65 mol/ha/j	7514678	Fochteloërveen
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	0,94 ha		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	0,00 ha		
Grootste toename van depositie	0,01 mol/ha/j		
Grootste afname van depositie	0,00 mol/ha/j		

Situatie 1 (Beoogd), rekenjaar 2023

Emissiebronnen	Emissie NH3	Emissie NOx
5 Anders... | Anders... | parkeren	-	1,7 kg/j
Verkeersnetwerk	1,1 kg/j	9,4 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

Habitatrichtlijn
Vogelrichtlijn
Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
Niet bepaald
Grootste afname van depositie
Grootste toename van depositie
Hoogste totale depositie

De bronnen op de kaart horen bij de Beoogde situatie.

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Situatie 1" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol/ha/jr)
Totaal	0,94	1.880,65	0,94	0,01	0,00	0,00

Per gebied	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol/ha/jr)
Fochteloërveen (23)	0,94	1.880,65	0,94	0,01	0,00	0,00

Situatie 1, Rekenjaar 2023

5 Anders... | Anders...

Naam	parkeren	Uittreedhoogte	0,0 m	NOx	1,7 kg/j
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd	Warmteinhoud	0,000 MW		
Temporele Variatie	Continue Emissie				

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie	2021.0.4_20220217_5a8b67b7c6
Database versie	2021.0.4_5a8b67b7c6

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/

Actualisatie van ecologische beoordeling van het theaterstuk 'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen

Opdrachtgever	Rho - Adviseurs voor leefruimte, Leeuwarden
Referentie	Vries, E.W. de, 2020. Actualisatie van ecologische beoordeling van het theaterstuk 'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen. A&W-notitie 20-014. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.
Projectcode	20-014
Status	Concept
Datum	
Projectleider	
Autorisatie	

Inhoud

1. Inleiding
2. Projectgebied en plannen
3. Gebiedsbeschrijving en beoordeling
4. Soortbescherming en beoordeling
5. Conclusies

Literatuur

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv
Suderwei 2
9269 TZ Feanwâlden
tel. 0511 – 474764
email: info@altwym.nl
website: www.altwym.nl

1. Inleiding

Rho - Adviseurs voor leefruimte begeleidt Het Pauper Paradijs bij het realiseren van nieuwe voorstellingen van het theaterstuk 'Het Pauperparadijs' op de binnenplaats van het gevangenismuseum te Veenhuizen. In 2014 zijn de uitvoeringen van het theaterstuk beoordeeld in het kader van de toen geldende ecologische wet- en regelgeving (De Vries 2014). Die beoordeling is inmiddels over de 'houdbaarheidsdatum' en bovendien is de wetgeving sinds die tijd veranderd. Om die redenen is een actualisatie van de beoordeling uit 2014 noodzakelijk. Rho heeft Altenburg & Wymenga opdracht gegeven om die actualisatie van het ecologisch onderzoek uit te voeren.

Het doel van het onderzoek is een actualisatie van de eerder uitgevoerde ecologische beoordeling, waarin de effecten van de plannen worden beoordeeld in het kader van de vigerende natuurwetgeving. Dit betreft in eerste instantie de Wet natuurbescherming die per 1 januari 2017 in werking is getreden. Deze wet is een bundeling van de voormalige Natuurbeschermingswet 1998, Flora- en faunawet en Boswet. Behalve de Wet natuurbescherming worden de beoogde ingrepen ook beoordeeld volgens de Omgevingsvisie Drenthe 2014 (Natuurnetwerk Nederland (NNN)). Indien van toepassing, worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en eventueel aanvullend onderzoek.

In onderhavige notitie zijn de resultaten van het ecologisch onderzoek gepresenteerd. Dit onderzoek is gebaseerd op twee benaderingen. Ten eerste is een literatuurstudie uitgevoerd om te beoordelen hoe de plannen zich verhouden tot de vigerende ecologische wet- en regelgeving. Hierbij is de eerdere beoordeling uit 2014 (De Vries) een basis geweest. Daarnaast zijn recente bronnen met verspreidingsgegevens geraadpleegd (verspreidingsatlassen, overzichtswerken, onderzoeksrapporten en websites). Een belangrijke bron die is gebruikt, is de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna). Medio april/mei 2020 worden twee veldbezoeken uitgevoerd om te bepalen of en waar (jaarrond) beschermde nestplaatsen in de directe omgeving van de binnenplaats van het Gevangenismuseum aanwezig zijn.

Altenburg & Wymenga presenteert in deze notitie de resultaten van een onafhankelijk ecologisch onderzoek. Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

2. Projectgebied en plannen

Evenals voorgaande jaren bestaat het projectgebied voor het theaterstuk Het Pauperparadijs uit een aantal delen. Het theaterstuk wordt opgevoerd op de binnenplaats van het Gevangenismuseum in Veenhuizen. Daarnaast wordt de bestaande parkeerplaats gebruikt voor bezoekers van het stuk. Voor de precieze ligging van het projectgebied wordt verwezen naar de Ruimtelijke onderbouwing die ten behoeve van Het Pauperparadijs is opgesteld (Rho Adviseurs 2020) en waarvan onderhavige beoordeling een bijlage is. Het gedeelte van de binnenplaats dat voor het theaterstuk wordt gebruikt betreft gedeeltelijk gazon en verharding. Op de binnenplaats staan drie groepen van drie bomen (Kastanje, Beuk en Esdoorn). In het projectgebied is geen oppervlaktewater aanwezig.

Voor Het Pauperparadijs wordt op de binnenplaats een speelveld met rijdende decor elementen en een tribune voor 1.132 toeschouwers gerealiseerd. Daarnaast worden op de binnenplaats tijdelijke sanitaire en cateringfaciliteiten geplaatst. Van 3 juni tot en met 22 augustus 2020 worden in totaal

ca.54 voorstellingen opgevoerd. In april 2020 wordt gestart met de opbouw van het terrein en de repetities.

3. Gebiedsbescherming en beoordeling

In Nederland zijn de meeste beschermde gebieden beschermd volgens de Wet natuurbescherming (Natura 2000) of regels omtrent het Natuurnetwerk Nederland (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur). Daarnaast kunnen gebieden ook worden beschermd vanwege hun natuurwaarden via verordeningen of het bestemmingsplan.

3.1 Wet natuurbescherming (Natura 2000)

De eerste stap in de beoordeling van activiteiten of plannen volgens de Wet natuurbescherming is de Voortoets. Daarin wordt bepaald of er een kans bestaat dat door een ingreep (significant) negatieve effecten optreden ten aanzien van de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-gebieden

Het projectgebied ligt niet binnen een gebied dat als Natura 2000-gebied beschermd is volgens de Wet natuurbescherming. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn 'Fochteloërveen' en 'Norgerholt', die respectievelijk op een afstand van circa 1 en 5 km van het projectgebied liggen. Natura 2000-gebieden zijn aangewezen voor habitattypen en soorten, waarvoor in de aanwijzingsbesluiten instandhoudingsdoelen zijn opgesteld.

In 2014 werd beoordeeld dat, het uitgesloten is dat negatieve effecten optreden op de omliggende Natura 2000-gebieden en de aangewezen natuurwaarden daarvan. De redenen hiervoor waren: de relatief grote afstand tot het projectgebied, het gebruik van het (tussenliggende) gebied en de beperkte aard en omvang van het beoogde initiatief. Ten aanzien van de meeste aspecten is die beoordeling voor de plannen van 2020 nog actueel. Mogelijke uitzondering hierop is stikstofdepositie.

Stikstofdepositie

Het is mogelijk dat door uitvoering van de plannen een toename in stikstofdepositie veroorzaakt wordt. Stikstofdepositie kan schadelijk zijn voor Natura 2000-gebieden die zijn aangewezen ter bescherming van stikstofgevoelige habitattypen. Om de toename in stikstofdepositie te beperken, werd tot voor kort gewerkt volgens het Programma Aanpak Stikstof (PAS).

Op 29 mei 2019 heeft de Raad van State een uitspraak gedaan over het PAS, waaruit blijkt dat de regeling in de huidige vorm niet voldoet. Op dit moment dient voor alle projecten een AERIUS berekening te worden uitgevoerd.

Indien uit de AERIUS berekening blijkt dat de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden lager is dan 0,00 mol/ha/jr (lager dan 0,005), kan een omgevingsvergunning worden aangevraagd. Voor projecten die leiden tot een stikstofdepositie van meer dan 0,00 mol/ha/jr (gelijk of hoger dan 0,005) kunnen vooralsnog geen omgevingsvergunningen aangevraagd worden. Wij adviseren om voor die projecten door middel van intern of externe salderen de netto stikstofuitstoot dusdanig te verminderen dat deze projecten een netto depositie hebben van minder dan 0,00 mol/ha/jr.

Het is op dit ogenblik niet mogelijk om op voorhand een inschatting te geven van het effect van de uitvoering van de plannen op de stikstofdepositie. Om duidelijkheid te verkrijgen over een mogelijke toename in stikstofdepositie, adviseren wij daarom om een AERIUS berekening te laten uitvoeren.

3.2 Ecologische hoofdstructuur

Het projectgebied maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en het Drents Natuurnetwerk (DNN), maar in de directe omgeving is wel DNN aanwezig. Het gaat om bospercelen ten noorden en oosten van de P.I. Esserheem. De kortste afstand tussen het projectgebied en de DNN is ongeveer 250-300 m. Het Fochteloërveen maakt deel uit van het NNN.

De bescherming van het NNN/DNN is tweeledig. Het eerste uitgangspunt is dat er geen verlies van oppervlakte mag plaatsvinden. Daarnaast mogen ingrepen in de nabijheid van het NNN/DNN geen negatieve effecten veroorzaken op de wezenlijke waarden daarvan. Deze wezenlijke waarden hebben veelal betrekking op de aanwezige natuurwaarden, maar aspecten als rust, openheid en duisternis vallen hier ook onder.

Omdat het Pauperparadijs niet in het NNN/DNN wordt uitgevoerd, is er uiteraard geen sprake van oppervlakteverlies. Effecten op natuurwaarden van het NNN/DNN zijn evenmin aan de orde door de afstand tussen het projectgebied en het NNN/DNN. Omdat het Pauperparadijs wordt opgevoerd in de openlucht, is er wel sprake van geluid richting de omgeving. Uit akoestisch onderzoek in 2014 is gebleken, dat de geluidbelasting op de meest nabijgelegen huizen 50 dB(a) aan de gevel bedraagt, mits de voorgestelde maatregelen zouden worden uitgevoerd (NAA 2014). De situatie in 2020 is vergelijkbaar met die van 2014. Aangenomen mag worden dat de geluidbelasting op het NNN/DNN een stuk lager is door de demping die in het tussenliggende gebied zal plaatsvinden. Bovendien vindt de geluidsbelasting plaats gedurende een beperkte periode van het jaar en tijdens enkele uren op de dag. De lichtuitstraling die ontstaat door de uitvoering van het theaterstuk wordt door de bebouwing van het Gevangenismuseum en het tussenliggende gebied geblokkeerd en zal het NNN/DNN daarom niet bereiken. Gezien het bovenstaande worden geen negatieve effecten verwacht op de wezenlijke waarden van het NNN/DNN. Het Pauperparadijs stuit daarom niet op een knelpunt met de regelgeving omtrent het NNN/DNN.

3.3 Overige gebiedsbescherming

Naast de Wet natuurbescherming en het NNN kunnen gebieden ook beschermd zijn volgens andere regelgeving, zoals verordeningen (bijv. weidevogelgebied en Ganzenfoerageergebied). In de omgeving van het projectgebied liggen geen gebieden die op een andere wijze worden beschermd ten aanzien van natuurwaarden dan de hierboven beschreven regelgeving. De plannen stuiten daarom niet op bezwaren vanuit overige regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming met betrekking tot natuurwaarden.

4. Soortbescherming en beoordeling

Soortbescherming is in Nederland sinds 1 januari 2017 vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Aan de Wet natuurbescherming zijn drie lijsten met soorten gekoppeld. Het gaat om artikel 3.1 waar soorten van de Vogelrichtlijn onder vallen, artikel 3.5 waar soorten van de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern en bijlage I bij het Verdrag van Bonn onder vallen en artikel 3.10 voor overige soorten. Soorten uit de eerste twee artikelen zijn daarmee Europees beschermd, terwijl soorten van artikel 3.10 nationaal beschermd zijn. Provincies hebben de mogelijkheid om voor soorten uit artikel 3.10 een vrijstelling te verlenen van enkele verbodsbepalingen. De Provincie Noord-Holland hanteert vanaf 1 januari 2017 een dergelijke lijst met (dier)soorten die een vrijstelling genieten bij o.a. ruimtelijke ontwikkeling.

Gezien de ligging van het projectgebied en het huidige gebruik, zijn de mogelijkheden voor soorten die beschermd zijn volgens de Wnb beperkt. Hieronder is beschreven welke beschermde soorten mogelijk in het projectgebied voorkomen en wat de consequenties daarvan zijn voor de beoogde activiteiten.

4.1 Algemeen

Het projectgebied bestaat hoofdzakelijk uit terrein met bestrating/verharding en een klein deel uit regelmatig gemaaid gazon. Onder dergelijke omstandigheden zijn er weinig tot geen mogelijkheden voor natuurwaarden aanwezig. Tevens worden mogelijke effecten op soorten die buiten het museum voorkomen beperkt, doordat de bebouwing van het museum als een barrière fungeert. Het is onwaarschijnlijk dat in het projectgebied wettelijk beschermde soorten uit de volgende soortgroepen voorkomen en/of worden beïnvloed door de uitvoering van de beoogde activiteiten voor het theaterstuk:

- Planten
- Ongewervelde diersoorten
- Vissen
- Reptielen

De redenen die aan deze conclusie ten grondslag liggen, zijn één of meer van de volgende:

- Het projectgebied ligt niet binnen het verspreidingsgebied van deze soorten.
- In het projectgebied is geen geschikt biotoop voor deze soorten aanwezig.
- Uitstralende effecten van de ingreep reiken niet dermate ver buiten de begrenzing van de locatie dat daardoor (mogelijk) leefgebied van deze soorten wordt beïnvloed.

De beoogde activiteiten voor de uitvoeringen van het theaterstuk Het Pauperparadijs veroorzaken om deze redenen geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van bovengenoemde soortgroepen.

4.2 Amfibieën

Uit recente verspreidingsgegevens van amfibieën blijkt dat in de omgeving van het projectgebied een aantal beschermde amfibieënsoorten voorkomt. Het gaat om de volgens artikel 3.5 Wnb beschermde soorten Kamsalamander, Poelkikker, Heikikker en Rugstreeppad, en volgens artikel 3.10 Wnb beschermde soorten, zoals Alpenwatersalamander, Bruine kikker, Kleine watersalamander en Gewone pad (NDFF, Van Delft et al. 2019).

In de beoordeling van 2014 (De Vries) is beschreven dat het projectgebied vrijwel geen functie heeft voor amfibieën, maar dat incidenteel gebruik van het gebied bij het foerageren niet is uit te sluiten. Er is toen beoordeeld dat eventuele effecten op de functionele leefomgeving niet zodanig zijn dat de functionaliteit van de verblijfplaatsen in gevaar komt. Bovendien werd beoordeeld dat het doden van amfibieën onwaarschijnlijk is. Er zijn geen redenen om voor de huidige situatie tot een andere beoordeling te komen.

Als bovenstaande beoordeling wordt geplaatst In het kader van de Wnb, wordt geoordeeld dat de verbodsbepalingen ten aanzien van het doden van beschermde amfibieën en van het vernielen of beschadigen van voortplantings- of rustplaatsen van amfibieën, niet worden overtreden. Voor soorten die zijn beschermd volgens artikel 3.5 geldt dat ook verstoring van dieren niet is toegestaan. Omdat voortplantings- en rustplaatsen niet in het projectgebied worden verwacht en in de directe omgeving voldoende onverstoord gebied aanwezig is, is het onwaarschijnlijk dat er sprake is van verstoring van onder artikel 3.5 Wnb beschermde amfibieën. Op basis hiervan wordt

geconcludeerd dat de activiteiten voor Het Pauperparadijs in 2020 geen knelpunt veroorzaken met de Wnb ten aanzien van amfibieën.

4.3 Vogels

Ten aanzien van vogels is in 2014 geconcludeerd dat Het Pauperparadijs geen conflict veroorzaakt met de Flora- en faunawet, mits verstoring van broedende vogels en hun in gebruik zijnde nesten wordt voorkomen door een mitigatieplan dat in die rapportage was opgenomen (De Vries 2014). De bescherming van vogels onder de Flora- en faunawet was een uitwerking van de Europese regels ter bescherming van vogels in de Vogelrichtlijn. Die Vogelrichtlijn is ook gebruikt voor de bepalingen die ten aanzien van vogels zijn opgenomen in de Wet natuurbescherming. Om die redenen is de bescherming van vogels onder de nieuwe wetgeving niet wezenlijk veranderd. Daarom geldt nu dat het Pauperparadijs geen knelpunt met de Wnb, mits verstoring van broedende vogels en hun in gebruik zijnde nesten wordt voorkomen. Hieronder zijn de mitigerende maatregelen voor 2020 beschreven.

Voorafgaand aan de opbouw voor het theaterstuk wordt medio april geïnventariseerd of en waar door welke vogelsoorten in de directe omgeving van het gevangenismuseum wordt gebroed (met name op de binnenplaats). Op basis van de resultaten van de inventarisatie worden, indien nodig, maatregelen voorgesteld om negatieve effecten op broedende vogels en hun nesten te voorkomen en deze dienen te worden getroffen. Ervaringen met andere grote buitenevenementen in het broedseizoen hebben geleerd dat die werkwijze realistisch is om effecten tegen te gaan.

4.4 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn beschermd volgens artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming, omdat zij zijn vermeld in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Dit is hetzelfde als toen de vleermuissoorten in 2014 waren beschermd door de Flora- en faunawet. Hoewel de verbodsbepalingen enigszins zijn gewijzigd, is de bescherming vrijwel gelijk gebleven. Hierdoor geldt nog steeds dat voor deze soorten striktere beoordelingscriteria bij ontheffingsaanvragen dan bij de meeste andere beschermde zoogdiersoorten. Om deze redenen worden de vleermuizen in een aparte paragraaf besproken en worden de 'overige zoogdiersoorten' in §4.5 behandeld.

Recente verspreidingsgegevens van vleermuizen laten geen wijzigingen zien in de soorten die voorkomen in de omgeving van het projectgebied (NDFF). Op basis van de gegevens (NDFF, Vos 2010) komen in de omgeving de volgende soorten voor: Gewone baardvleermuis, Franjestaart, Watervleermuis, Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Rosse vleermuis, Gewone grootoorvleermuis en Laatvlieger.

In de rapportage van 2014 (De Vries) is beschreven dat het onwaarschijnlijk is dat er directe en indirecte (vliegroutes en foerageergebied) effecten op rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn te verwachten. Omdat de situatie op de binnenplaats nagenoeg gelijk is gebleven en ook het theaterstuk niet is gewijzigd, kan deze beoordeling gehandhaafd worden.

De conclusie luidt dat, op basis van het bovenstaande, Het Pauperparadijs geen overtreding veroorzaakt van de verbodsbepalingen in de Wnb ten aanzien van vleermuizen.

4.5 Overige zoogdiersoorten

Bij de 'overige zoogdiersoorten' is bij de overgang van de Flora- en faunawet naar de Wet natuurbescherming voor een aantal soorten het beschermingsregime gewijzigd. Om die reden worden hieronder de overige zoogdiersoorten per artikel van de Wnb beschreven.

Overige zoogdiersoorten artikel 3.5 Wnb (exclusief vleermuizen)
Van de zoogdiersoorten beschermd volgens artikel 3.5 Wnb (exclusief vleermuizen) is alleen Otter waargenomen in de omgeving van het projectgebied (NDFF, Vos 2010), met name in de omgeving van het Fochteloërveen. In het projectgebied is door het ontbreken van oppervlaktewater geen geschikt biotoop voor Otter aanwezig en de soort wordt hier dan ook niet verwacht.

Overige zoogdiersoorten artikel 3.10 Wnb
Uit verspreidingsgegevens van zoogdieren blijkt dat in de omgeving van het projectgebied een aantal meer of minder algemeen voorkomende zoogdiersoorten voorkomt die zijn beschermd volgens artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Het betreft soorten zoals Waterspitsmuis, Das, Boommarter, Steenmarter, Eekhoorn, Bunzing, Hermelijn, Vos, Haas, Konijn en verschillende (spits)muizensoorten (NDFF, Vos 2010).

In 2014 is in de rapportage (voor een aantal soorten) uitvoerig beschreven dat het projectgebied voor zoogdieren nauwelijks geschikt biotoop vormt door de aanwezige bestrating, wegverharding en regelmatig gemaaide gazons. Omdat het projectgebied niet is veranderd in de tussenliggende periode, geldt dat argument nog steeds. Voortplantings- en rustplaatsen van volgens artikel 3.10 beschermde zoogdiersoorten worden binnen het projectgebied niet verwacht.

Onder de Flora- en faunawet gold voor een aantal beschermingscategorieën dat verstoring van soorten een overtreding betekende van die wet. Voor de soorten die beschermd zijn volgens artikel 3.10 Wnb is verstoring niet opgenomen in de verbodsbepalingen, tenzij dit dusdanige effecten zijn dat deze leiden tot het minder functioneren van de bijbehorende voortplantings- of rustplaatsen. Omdat de voortplantings- of rustplaatsen zich buiten het terrein van het Gevangenismuseum bevinden, is er hooguit beperkt sprake van verstoring (in tijd en mate van). Bovendien is het aannemelijk dat binnen de functionele leefomgeving voldoende ongestoorde alternatieven te vinden zijn.

Conclusie 'overige zoogdiersoorten'
Op basis van het bovenstaande wordt beoordeeld dat de verbodsbepalingen in artikel 3.10 Wnb ten aanzien van 'overige zoogdiersoorten' niet overtreden. Geconcludeerd wordt dat Het Pauperparadijs geen knelpunt veroorzaakt met de Wet natuurbescherming ten aanzien van 'overige zoogdiersoorten'.

5. Conclusies

Op basis van de voorgaande hoofdstukken kunnen voor de plannen voor de uitvoeringen van Het Pauperparadijs in 2020 de onderstaande conclusies ten aanzien van de ecologische wet- en regelgeving (Wet natuurbescherming, NNN en overige gebiedsbescherming) worden getrokken.

Gebiedsbescherming

Wet natuurbescherming: Natura 2000
In het kader van de Voortoets wordt geadviseerd om een AERIUS berekening te laten uitvoeren (stikstofdepositie) om te kunnen bepalen of er een kans is op (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van de nabijgelegen Natura 2000-gebieden (§3.1).

Overige gebiedsbescherming
De plannen veroorzaken geen conflict met de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van overige vormen van gebiedsbescherming (NNN/DNN (§3.2), Ganzenfoerageergebied, weidevogelgebied (§3.3)).

Soortbescherming
De uitvoering van de plannen voor Het Pauperparadijs veroorzaakt geen conflict met de Wnb, mits door het treffen van mitigerende maatregelen wordt voorkomen dat broedende vogels en hun nesten worden verstoord. In §4.4 is beschreven hoe aan die mitigatie vorm wordt gegeven.

Literatuur

Delft, J. van, J. Kranenbarg, &, P. Frigge, 2019. Waarnemingenoverzicht 2017-2018. Bijlage RAVON 72, jaargang 21 (2).

NAA 2014. A. Donker & H. Wolterman. Onderzoek geluidseffecten Theatervoorstelling Het Pauperparadijs in Veenhuizen. Concept V6. Kenmerk: 5000/NAA/ad/fw/6. Noordelijk Akoestisch Adviesburo BV, Assen.

Rho adviseurs, 2020. Ruimtelijke onderbouwing Pauperparadijs te Veenhuizen. CODE 20200065 / 31-01-2020. Rho adviseurs voor leefruimte, Leeuwarden.

Vos, S. 2010. Verspreidingsatlas van de Zoogdieren van Drenthe. Werkatlas september 2010. Zoogdiervereniging, Nijmegen, Provincie Drenthe, Assen.

Vries, E.W. de 2014. Ecologische beoordeling van het theaterstuk 'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen. A&W-notitie 2316. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

Websites
NDFF

Date : 9-5-2022 13:56:19
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : [redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Subject : FW: Pauperparadijs
Attachment : A&W- notitie 20-14 Pauperparadijs.pdf;image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;

Hallo,

Op mijn opmerking dat er naast stikstof ook rekening gehouden moet worden met overige effecten krijg ik onderstaande toegestuurd. Ik heb geantwoord dat dit in de aanvraag/ rapportage moet worden verwerkt en bij de aanvraag moet worden gevoegd. Ik heb ook gezegd dat ik hier nog geen inhoudelijke beoordeling op heb uitgevoerd.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: maandag 9 mei 2022 13:41
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@rho.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl
Onderwerp: Pauperparadijs

Dag [redacted]

N.a.v. jouw vraag inzake overige effecten op Natura 2000; deze zijn beantwoord in bijgevoegde notitie van A & W uit 2020. Hun conclusie is:

In 2014 werd beoordeeld dat, het uitgesloten is dat negatieve effecten optreden op de omliggende Natura 2000-gebieden en de aangewezen natuurwaarden daarvan. De redenen hiervoor waren: de relatief grote afstand tot het projectgebied, het gebruik van het (tussenliggende) gebied en de beperkte aard en omvang van het beoogde initiatief. Ten aanzien van de meeste aspecten is die beoordeling voor de plannen van 2020 nog actueel. Mogelijke uitzondering hierop is stikstofdepositie.

Actualisatie van ecologische beoordeling van het theaterstuk 'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen

Opdrachtgever	Rho - Adviseurs voor leefruimte, Leeuwarden
Referentie	Vries, E.W. de, 2020. Actualisatie van ecologische beoordeling van het theaterstuk 'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen. A&W-notitie 20-014. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

Projectcode	20-014
Status	Concept
Datum	17 februari 2020
Projectleider	[redacted]
Autorisatie	

Inhoud

1. Inleiding
2. Projectgebied en plannen
3. Gebiedsbeschrijving en beoordeling
4. Soortbescherming en beoordeling
5. Conclusies

Literatuur

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv
Suderwei 2
9269 TZ Feanwâlden
tel. 0511 – 474764
email: info@altwym.nl
website: www.altwym.nl

1. Inleiding

Rho - Adviseurs voor leefruimte begeleidt Het Pauper Paradijs bij het realiseren van nieuwe voorstellingen van het theaterstuk 'Het Pauperparadijs' op de binnenplaats van het gevangenismuseum te Veenhuizen. In 2014 zijn de uitvoeringen van het theaterstuk beoordeeld in het kader van de toen geldende ecologische wet- en regelgeving (De Vries 2014). Die beoordeling is inmiddels over de 'houdbaarheidsdatum' en bovendien is de wetgeving sinds die tijd veranderd. Om die redenen is een actualisatie van de beoordeling uit 2014 noodzakelijk. Rho heeft Altenburg & Wymenga opdracht gegeven om die actualisatie van het ecologisch onderzoek uit te voeren.

Het doel van het onderzoek is een actualisatie van de eerder uitgevoerde ecologische beoordeling, waarin de effecten van de plannen worden beoordeeld in het kader van de vigerende natuurwetgeving. Dit betreft in eerste instantie de Wet natuurbescherming die per 1 januari 2017 in werking is getreden. Deze wet is een bundeling van de voormalige Natuurbeschermingswet 1998, Flora- en faunawet en Boswet. Behalve de Wet natuurbescherming worden de beoogde ingrepen ook beoordeeld volgens de Omgevingsvisie Drenthe 2014 (Natuurnetwerk Nederland (NNN)). Indien van toepassing, worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en eventueel aanvullend onderzoek.

In onderhavige notitie zijn de resultaten van het ecologisch onderzoek gepresenteerd. Dit onderzoek is gebaseerd op twee benaderingen. Ten eerste is een literatuurstudie uitgevoerd om te beoordelen hoe de plannen zich verhouden tot de vigerende ecologische wet- en regelgeving. Hierbij is de eerdere beoordeling uit 2014 (De Vries) een basis geweest. Daarnaast zijn recente bronnen met verspreidingsgegevens geraadpleegd (verspreidingsatlassen, overzichtswerken, onderzoeksrapporten en websites). Een belangrijke bron die is gebruikt, is de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna). Medio april/mei 2020 worden twee veldbezoeken uitgevoerd om te bepalen of en waar (jaarrond) beschermde nestplaatsen in de directe omgeving van de binnenplaats van het Gevangenismuseum aanwezig zijn.

Altenburg & Wymenga presenteert in deze notitie de resultaten van een onafhankelijk ecologisch onderzoek. Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

2. Projectgebied en plannen

Evenals voorgaande jaren bestaat het projectgebied voor het theaterstuk Het Pauperparadijs uit een aantal delen. Het theaterstuk wordt opgevoerd op de binnenplaats van het Gevangenismuseum in Veenhuizen. Daarnaast wordt de bestaande parkeerplaats gebruikt voor bezoekers van het stuk. Voor de precieze ligging van het projectgebied wordt verwezen naar de Ruimtelijke onderbouwing die ten behoeve van Het Pauperparadijs is opgesteld (Rho Adviseurs 2020) en waarvan onderhavige beoordeling een bijlage is. Het gedeelte van de binnenplaats dat voor het theaterstuk wordt gebruikt betreft gedeeltelijk gazon en verharding. Op de binnenplaats staan drie groepen van drie bomen (Kastanje, Beuk en Esdoorn). In het projectgebied is geen oppervlaktewater aanwezig.

Voor Het Pauperparadijs wordt op de binnenplaats een speelveld met rijdende decor elementen en een tribune voor 1.132 toeschouwers gerealiseerd. Daarnaast worden op de binnenplaats tijdelijke sanitaire en cateringfaciliteiten geplaatst. Van 3 juni tot en met 22 augustus 2020 worden in totaal

ca.54 voorstellingen opgevoerd. In april 2020 wordt gestart met de opbouw van het terrein en de repetities.

3. Gebiedsbescherming en beoordeling

In Nederland zijn de meeste beschermde gebieden beschermd volgens de Wet natuurbescherming (Natura 2000) of regels omtrent het Natuurnetwerk Nederland (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur). Daarnaast kunnen gebieden ook worden beschermd vanwege hun natuurwaarden via verordeningen of het bestemmingsplan.

3.1 Wet natuurbescherming (Natura 2000)

De eerste stap in de beoordeling van activiteiten of plannen volgens de Wet natuurbescherming is de Voortoets. Daarin wordt bepaald of er een kans bestaat dat door een ingreep (significant) negatieve effecten optreden ten aanzien van de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-gebieden

Het projectgebied ligt niet binnen een gebied dat als Natura 2000-gebied beschermd is volgens de Wet natuurbescherming. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn 'Fochteloërveen' en 'Norgerholt', die respectievelijk op een afstand van circa 1 en 5 km van het projectgebied liggen. Natura 2000-gebieden zijn aangewezen voor habitattypen en soorten, waarvoor in de aanwijzingsbesluiten instandhoudingsdoelen zijn opgesteld.

In 2014 werd beoordeeld dat, het uitgesloten is dat negatieve effecten optreden op de omliggende Natura 2000-gebieden en de aangewezen natuurwaarden daarvan. De redenen hiervoor waren: de relatief grote afstand tot het projectgebied, het gebruik van het (tussenliggende) gebied en de beperkte aard en omvang van het beoogde initiatief. Ten aanzien van de meeste aspecten is die beoordeling voor de plannen van 2020 nog actueel. Mogelijke uitzondering hierop is stikstofdepositie.

Stikstofdepositie

Het is mogelijk dat door uitvoering van de plannen een toename in stikstofdepositie veroorzaakt wordt. Stikstofdepositie kan schadelijk zijn voor Natura 2000-gebieden die zijn aangewezen ter bescherming van stikstofgevoelige habitattypen. Om de toename in stikstofdepositie te beperken, werd tot voor kort gewerkt volgens het Programma Aanpak Stikstof (PAS).

Op 29 mei 2019 heeft de Raad van State een uitspraak gedaan over het PAS, waaruit blijkt dat de regeling in de huidige vorm niet voldoet. Op dit moment dient voor alle projecten een AERIUS berekening te worden uitgevoerd.

Indien uit de AERIUS berekening blijkt dat de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden lager is dan 0,00 mol/ha/jr (lager dan 0,005), kan een omgevingsvergunning worden aangevraagd. Voor projecten die leiden tot een stikstofdepositie van meer dan 0,00 mol/ha/jr (gelijk of hoger dan 0,005) kunnen vooralsnog geen omgevingsvergunningen aangevraagd worden. Wij adviseren om voor die projecten door middel van intern of externe salderen de netto stikstofuitstoot dusdanig te verminderen dat deze projecten een netto depositie hebben van minder dan 0,00 mol/ha/jr.

Het is op dit ogenblik niet mogelijk om op voorhand een inschatting te geven van het effect van de uitvoering van de plannen op de stikstofdepositie. Om duidelijkheid te verkrijgen over een mogelijke toename in stikstofdepositie, adviseren wij daarom om een AERIUS berekening te laten uitvoeren.

3.2 Ecologische hoofdstructuur

Het projectgebied maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en het Drents Natuurnetwerk (DNN), maar in de directe omgeving is wel DNN aanwezig. Het gaat om bospercelen ten noorden en oosten van de P.I. Esserheem. De kortste afstand tussen het projectgebied en de DNN is ongeveer 250-300 m. Het Fochteloërveen maakt deel uit van het NNN.

De bescherming van het NNN/DNN is tweeledig. Het eerste uitgangspunt is dat er geen verlies van oppervlakte mag plaatsvinden. Daarnaast mogen ingrepen in de nabijheid van het NNN/DNN geen negatieve effecten veroorzaken op de wezenlijke waarden daarvan. Deze wezenlijke waarden hebben veelal betrekking op de aanwezige natuurwaarden, maar aspecten als rust, openheid en duisternis vallen hier ook onder.

Omdat het Pauperparadijs niet in het NNN/DNN wordt uitgevoerd, is er uiteraard geen sprake van oppervlakteverlies. Effecten op natuurwaarden van het NNN/DNN zijn evenmin aan de orde door de afstand tussen het projectgebied en het NNN/DNN. Omdat het Pauperparadijs wordt opgevoerd in de openlucht, is er wel sprake van geluid richting de omgeving. Uit akoestisch onderzoek in 2014 is gebleken, dat de geluidbelasting op de meest nabijgelegen huizen 50 dB(a) aan de gevel bedraagt, mits de voorgestelde maatregelen zouden worden uitgevoerd (NAA 2014). De situatie in 2020 is vergelijkbaar met die van 2014. Aangenomen mag worden dat de geluidbelasting op het NNN/DNN een stuk lager is door de demping die in het tussenliggende gebied zal plaatsvinden. Bovendien vindt de geluidsbelasting plaats gedurende een beperkte periode van het jaar en tijdens enkele uren op de dag. De lichtuitstraling die ontstaat door de uitvoering van het theaterstuk wordt door de bebouwing van het Gevangenismuseum en het tussenliggende gebied geblokkeerd en zal het NNN/DNN daarom niet bereiken. Gezien het bovenstaande worden geen negatieve effecten verwacht op de wezenlijke waarden van het NNN/DNN. Het Pauperparadijs stuit daarom niet op een knelpunt met de regelgeving omtrent het NNN/DNN.

3.3 Overige gebiedsbescherming

Naast de Wet natuurbescherming en het NNN kunnen gebieden ook beschermd zijn volgens andere regelgeving, zoals verordeningen (bijv. weidevogelgebied en Ganzenfoerageergebied). In de omgeving van het projectgebied liggen geen gebieden die op een andere wijze worden beschermd ten aanzien van natuurwaarden dan de hierboven beschreven regelgeving. De plannen stuiten daarom niet op bezwaren vanuit overige regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming met betrekking tot natuurwaarden.

4. Soortbescherming en beoordeling

Soortbescherming is in Nederland sinds 1 januari 2017 vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Aan de Wet natuurbescherming zijn drie lijsten met soorten gekoppeld. Het gaat om artikel 3.1 waar soorten van de Vogelrichtlijn onder vallen, artikel 3.5 waar soorten van de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern en bijlage I bij het Verdrag van Bonn onder vallen en artikel 3.10 voor overige soorten. Soorten uit de eerste twee artikelen zijn daarmee Europees beschermd, terwijl soorten van artikel 3.10 nationaal beschermd zijn. Provincies hebben de mogelijkheid om voor soorten uit artikel 3.10 een vrijstelling te verlenen van enkele verbodsbepalingen. De Provincie Noord-Holland hanteert vanaf 1 januari 2017 een dergelijke lijst met (dier)soorten die een vrijstelling genieten bij o.a. ruimtelijke ontwikkeling.

Gezien de ligging van het projectgebied en het huidige gebruik, zijn de mogelijkheden voor soorten die beschermd zijn volgens de Wnb beperkt. Hieronder is beschreven welke beschermde soorten mogelijk in het projectgebied voorkomen en wat de consequenties daarvan zijn voor de beoogde activiteiten.

4.1 Algemeen

Het projectgebied bestaat hoofdzakelijk uit terrein met bestrating/verharding en een klein deel uit regelmatig gemaaid gazon. Onder dergelijke omstandigheden zijn er weinig tot geen mogelijkheden voor natuurwaarden aanwezig. Tevens worden mogelijke effecten op soorten die buiten het museum voorkomen beperkt, doordat de bebouwing van het museum als een barrière fungeert. Het is onwaarschijnlijk dat in het projectgebied wettelijk beschermde soorten uit de volgende soortgroepen voorkomen en/of worden beïnvloed door de uitvoering van de beoogde activiteiten voor het theaterstuk:

- Planten
- Ongewervelde diersoorten
- Vissen
- Reptielen

De redenen die aan deze conclusie ten grondslag liggen, zijn één of meer van de volgende:

- Het projectgebied ligt niet binnen het verspreidingsgebied van deze soorten.
- In het projectgebied is geen geschikt biotoop voor deze soorten aanwezig.
- Uitstralende effecten van de ingreep reiken niet dermate ver buiten de begrenzing van de locatie dat daardoor (mogelijk) leefgebied van deze soorten wordt beïnvloed.

De beoogde activiteiten voor de uitvoeringen van het theaterstuk Het Pauperparadijs veroorzaken om deze redenen geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van bovengenoemde soortgroepen.

4.2 Amfibieën

Uit recente verspreidingsgegevens van amfibieën blijkt dat in de omgeving van het projectgebied een aantal beschermde amfibieënsoorten voorkomt. Het gaat om de volgens artikel 3.5 Wnb beschermde soorten Kamsalamander, Poelkikker, Heikikker en Rugstreeppad, en volgens artikel 3.10 Wnb beschermde soorten, zoals Alpenwatersalamander, Bruine kikker, Kleine watersalamander en Gewone pad (NDFF, Van Delft et al. 2019).

In de beoordeling van 2014 (De Vries) is beschreven dat het projectgebied vrijwel geen functie heeft voor amfibieën, maar dat incidenteel gebruik van het gebied bij het foerageren niet is uit te sluiten. Er is toen beoordeeld dat eventuele effecten op de functionele leefomgeving niet zodanig zijn dat de functionaliteit van de verblijfplaatsen in gevaar komt. Bovendien werd beoordeeld dat het doden van amfibieën onwaarschijnlijk is. Er zijn geen redenen om voor de huidige situatie tot een andere beoordeling te komen.

Als bovenstaande beoordeling wordt geplaatst In het kader van de Wnb, wordt geoordeeld dat de verbodsbepalingen ten aanzien van het doden van beschermde amfibieën en van het vernielen of beschadigen van voortplantings- of rustplaatsen van amfibieën, niet worden overtreden. Voor soorten die zijn beschermd volgens artikel 3.5 geldt dat ook verstoring van dieren niet is toegestaan. Omdat voortplantings- en rustplaatsen niet in het projectgebied worden verwacht en in de directe omgeving voldoende onverstoord gebied aanwezig is, is het onwaarschijnlijk dat er sprake is van verstoring van onder artikel 3.5 Wnb beschermde amfibieën. Op basis hiervan wordt

geconcludeerd dat de activiteiten voor Het Pauperparadijs in 2020 geen knelpunt veroorzaken met de Wnb ten aanzien van amfibieën.

4.3 Vogels

Ten aanzien van vogels is in 2014 geconcludeerd dat Het Pauperparadijs geen conflict veroorzaakt met de Flora- en faunawet, mits verstoring van broedende vogels en hun in gebruik zijnde nesten wordt voorkomen door een mitigatieplan dat in die rapportage was opgenomen (De Vries 2014). De bescherming van vogels onder de Flora- en faunawet was een uitwerking van de Europese regels ter bescherming van vogels in de Vogelrichtlijn. Die Vogelrichtlijn is ook gebruikt voor de bepalingen die ten aanzien van vogels zijn opgenomen in de Wet natuurbescherming. Om die redenen is de bescherming van vogels onder de nieuwe wetgeving niet wezenlijk veranderd. Daarom geldt nu dat het Pauperparadijs geen knelpunt met de Wnb, mits verstoring van broedende vogels en hun in gebruik zijnde nesten wordt voorkomen. Hieronder zijn de mitigerende maatregelen voor 2020 beschreven.

Voorafgaand aan de opbouw voor het theaterstuk wordt medio april geïnventariseerd of en waar door welke vogelsoorten in de directe omgeving van het gevangenismuseum wordt gebroed (met name op de binnenplaats). Op basis van de resultaten van de inventarisatie worden, indien nodig, maatregelen voorgesteld om negatieve effecten op broedende vogels en hun nesten te voorkomen en deze dienen te worden getroffen. Ervaringen met andere grote buitenevenementen in het broedseizoen hebben geleerd dat die werkwijze realistisch is om effecten tegen te gaan.

4.4 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn beschermd volgens artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming, omdat zij zijn vermeld in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Dit is hetzelfde als toen de vleermuissoorten in 2014 waren beschermd door de Flora- en faunawet. Hoewel de verbodsbepalingen enigszins zijn gewijzigd, is de bescherming vrijwel gelijk gebleven. Hierdoor geldt nog steeds dat voor deze soorten striktere beoordelingscriteria bij ontheffingsaanvragen dan bij de meeste andere beschermde zoogdiersoorten. Om deze redenen worden de vleermuizen in een aparte paragraaf besproken en worden de 'overige zoogdiersoorten' in §4.5 behandeld.

Recente verspreidingsgegevens van vleermuizen laten geen wijzigingen zien in de soorten die voorkomen in de omgeving van het projectgebied (NDFF). Op basis van de gegevens (NDFF, Vos 2010) komen in de omgeving de volgende soorten voor: Gewone baardvleermuis, Franjestaart, Watervleermuis, Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Rosse vleermuis, Gewone grootoorvleermuis en Laatvlieger.

In de rapportage van 2014 (De Vries) is beschreven dat het onwaarschijnlijk is dat er directe en indirecte (vliegroutes en foerageergebied) effecten op rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn te verwachten. Omdat de situatie op de binnenplaats nagenoeg gelijk is gebleven en ook het theaterstuk niet is gewijzigd, kan deze beoordeling gehandhaafd worden.

De conclusie luidt dat, op basis van het bovenstaande, Het Pauperparadijs geen overtreding veroorzaakt van de verbodsbepalingen in de Wnb ten aanzien van vleermuizen.

4.5 Overige zoogdiersoorten

Bij de 'overige zoogdiersoorten' is bij de overgang van de Flora- en faunawet naar de Wet natuurbescherming voor een aantal soorten het beschermingsregime gewijzigd. Om die reden worden hieronder de overige zoogdiersoorten per artikel van de Wnb beschreven.

Overige zoogdiersoorten artikel 3.5 Wnb (exclusief vleermuizen)
Van de zoogdiersoorten beschermd volgens artikel 3.5 Wnb (exclusief vleermuizen) is alleen Otter waargenomen in de omgeving van het projectgebied (NDFF, Vos 2010), met name in de omgeving van het Fochteloërveen. In het projectgebied is door het ontbreken van oppervlaktewater geen geschikt biotoop voor Otter aanwezig en de soort wordt hier dan ook niet verwacht.

Overige zoogdiersoorten artikel 3.10 Wnb
Uit verspreidingsgegevens van zoogdieren blijkt dat in de omgeving van het projectgebied een aantal meer of minder algemeen voorkomende zoogdiersoorten voorkomt die zijn beschermd volgens artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Het betreft soorten zoals Waterspitsmuis, Das, Boommarter, Steenmarter, Eekhoorn, Bunzing, Hermelijn, Vos, Haas, Konijn en verschillende (spits)muizensoorten (NDFF, Vos 2010).

In 2014 is in de rapportage (voor een aantal soorten) uitvoerig beschreven dat het projectgebied voor zoogdieren nauwelijks geschikt biotoop vormt door de aanwezige bestrating, wegverharding en regelmatig gemaaide gazons. Omdat het projectgebied niet is veranderd in de tussenliggende periode, geldt dat argument nog steeds. Voortplantings- en rustplaatsen van volgens artikel 3.10 beschermde zoogdiersoorten worden binnen het projectgebied niet verwacht.

Onder de Flora- en faunawet gold voor een aantal beschermingscategorieën dat verstoring van soorten een overtreding betekende van die wet. Voor de soorten die beschermd zijn volgens artikel 3.10 Wnb is verstoring niet opgenomen in de verbodsbepalingen, tenzij dit dusdanige effecten zijn dat deze leiden tot het minder functioneren van de bijbehorende voortplantings- of rustplaatsen. Omdat de voortplantings- of rustplaatsen zich buiten het terrein van het Gevangenismuseum bevinden, is er hooguit beperkt sprake van verstoring (in tijd en mate van). Bovendien is het aannemelijk dat binnen de functionele leefomgeving voldoende ongestoorde alternatieven te vinden zijn.

Conclusie 'overige zoogdiersoorten'
Op basis van het bovenstaande wordt beoordeeld dat de verbodsbepalingen in artikel 3.10 Wnb ten aanzien van 'overige zoogdiersoorten' niet overtreden. Geconcludeerd wordt dat Het Pauperparadijs geen knelpunt veroorzaakt met de Wet natuurbescherming ten aanzien van 'overige zoogdiersoorten'.

5. Conclusies

Op basis van de voorgaande hoofdstukken kunnen voor de plannen voor de uitvoeringen van Het Pauperparadijs in 2020 de onderstaande conclusies ten aanzien van de ecologische wet- en regelgeving (Wet natuurbescherming, NNN en overige gebiedsbescherming) worden getrokken.

Gebiedsbescherming

Wet natuurbescherming: Natura 2000
In het kader van de Voortoets wordt geadviseerd om een AERIUS berekening te laten uitvoeren (stikstofdepositie) om te kunnen bepalen of er een kans is op (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van de nabijgelegen Natura 2000-gebieden (§3.1).

Overige gebiedsbescherming
De plannen veroorzaken geen conflict met de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van overige vormen van gebiedsbescherming (NNN/DNN (§3.2), Ganzenfoerageergebied, weidevogelgebied (§3.3)).

Soortbescherming
De uitvoering van de plannen voor Het Pauperparadijs veroorzaakt geen conflict met de Wnb, mits door het treffen van mitigerende maatregelen wordt voorkomen dat broedende vogels en hun nesten worden verstoord. In §4.4 is beschreven hoe aan die mitigatie vorm wordt gegeven.

Literatuur

Delft, J. van, J. Kranenbarg, &, P. Frigge, 2019. Waarnemingenoverzicht 2017-2018. Bijlage RAVON 72, jaargang 21 (2).

NAA 2014. A. Donker & H. Wolterman. Onderzoek geluidseffecten Theatervoorstelling Het Pauperparadijs in Veenhuizen. Concept V6. Kenmerk: 5000/NAA/ad/fw/6. Noordelijk Akoestisch Adviesburo BV, Assen.

Rho adviseurs, 2020. Ruimtelijke onderbouwing Pauperparadijs te Veenhuizen. CODE 20200065 / 31-01-2020. Rho adviseurs voor leefruimte, Leeuwarden.

Vos, S. 2010. Verspreidingsatlas van de Zoogdieren van Drenthe. Werkatlas september 2010. Zoogdiervereniging, Nijmegen, Provincie Drenthe, Assen.

Vries, E.W. de 2014. Ecologische beoordeling van het theaterstuk 'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen. A&W-notitie 2316. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

Websites
NDFF

Date : 28-4-2022 11:24:56
From : "[redacted]"
To : "[redacted]@drenthe.nl
Cc : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;

Mogelijke inspiratie voor je poho-memo – even mijn gedachten opgeschreven.

Als je toenames toestaat omdát er geen mitigerende maatregelen worden uitgevoerd (dus dan hoef je ook niet zo streng te zijn op 'is alles al uitgevoerd', 'zijn de plannen al helder hoe de ISHD te halen?'), wanneer kan je ze dan toestaan?

- Alleen wanneer ze niet leiden tot significant negatieve effecten
- Wanneer leidt iets tot een significant negatief effect? KDW is daarvoor in het leven geroepen: komt het boven KDW dan is het mogelijk significant effect.
- Kan een ecologische beoordeling dan nog aangeven als dat indd niet leidt tot sign negatief effect? (in het verleden: ja, hier zijn genoeg voorbeelden van, maar zijn die nu ook nog geldig?)

Risico's:

- Het is niet duidelijk wanneer een toename in stikstofdepositie wél leidt tot significant negatieve effecten
- Dit kan precedent werken voor andere projecten, ook die kunnen een kleine toename wegschrijven.
- Hoe neem je cumulatieve effecten mee? Wanneer leiden allerlei kleine projecten wel tot een signicant effect is daardoor niet in beeld. Deze worden immers niet meeropgenomen in AERIUS Register.
- De afnames via de gebiedsgerichte aanpak, die vaak ook maar enkele molen bedraagt, kunnen in potentie minder groot worden indien toenames vaker worden toegestaan.
- Het is niet duidelijk of de rechter erin mee gaat. De zaken die voor de rechter hebben gelegen zijn inhoudelijk nog niet aangevochten.

Misschien nadenken of we alleen tijdelijke projecten zouden willen toestaan via deze werkwijze, of ook permanente. (mag je hier uberhaupt wel onderscheid in maken? Geeft dat ook niet jruidisch 'geneuzel' omdat je dan projecten niet eerlijk beoordeelt).

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
[redacted] Wet natuurbescherming

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Date : 28-4-2022 11:23:28
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : [redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Subject : Poho Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image00001.png;

[redacted] heeft een OneDrive voor Bedrijven-bestand met u gedeeld. Klik op de onderstaande koppeling om het bestand te bekijken.

[redacted]

Hallo,

Graag feedback.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Date : 7-4-2022 14:35:18
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Bevindingen voortoets Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;

[redacted]

Dank je wel. Ik plan geen overleg meer in om dit te bespreken met elkaar. Straks zal ik het met Arnout bespreken. Daarna wellicht via bestuurders (ter info) en vanmiddag of morgen bellen met de adviseur. Dan kan maandag de mail uit.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 6 april 2022 11:37
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Bevindingen voortoets Pauperparadijs

Hoi Barend,

Hierbij mijn bevindingen pauperparadijs.
In het kort: dit is gewoon een Passende Beoordeling. Dat baseer ik op dat ze gebruik maken van een veldbezoek (weliswaar van een andere partij) van een expert en daarnaast valt de situatie niet onder 1 van de voorbeelden uit de handreiking voortoets stikstof: BIJ12-Handreiking-Voortoets-Stikstof-—Februari-2021.pdf

Door tijdgebrek heb ik mijn bevindingen niet heel netjes neergezet, lees vooral maar vanaf halverwege pagina 1. De eerste punten zijn gewoon wat opmerkingen voor mijzelf / dingen die mij opvallen.

Tip van Arnout (mocht ik het vergeten te zeggen tijdens ons overlegje over bovenstaande): mocht je deze zware dobber delen met de initiatiefnemer, is het verstandig om eerst even te bellen voor deze informatie te mailen / per brief te versturen. Dan kunnen we de eerste emotionele reactie alvast wat opvangen.

Ps: ik zal wat druk zetten op onze interne notitie hoe om te gaan met Passende beoordeling stikstof. Daar gaat wel (zeer binnennkort) behoefte aan komen schat ik zo in en kan ik dus niet verder uitstellen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
[redacted] Wet natuurbescherming

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Date : 4-4-2022 8:45:57
From : "
To : " **@drenthe.nl**
Cc : " **@drenthe.nl**
Subject : RE: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;

Hai hai, bedankt voor de stukken. Zoals afgesproken kijk ik er woensdag ochtend even naar !

Met vriendelijke groet,

Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Wet natuurbescherming

provincie Drenthe

+31 592
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: maandag 4 april 2022 08:21
Aan: @drenthe.nl>
CC: @drenthe.nl>
Onderwerp: FW: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

,

Dit zijn de stukken van het Pauperparadijs. Graag meekijken. Het gaat er ook om of de tijdelijke toename op deze manier via een voortoets kan worden opgelost, conform de BIJ12 handleiding daarvoor. Ik zal even een moment in proberen te plannen om het er met elkaar over te hebben.

Met vriendelijke groet,

Team VTH

provincie Drenthe

+31 592
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @noordenveld.nl' @noordenveld.nl>; @hetpauperparadijs.nl' @hetpauperparadijs @noordenveld.nl @noordenveld.nl>; @rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: vrijdag 25 maart 2022 11:06
Aan: @drenthe.nl>; @noordenveld.nl' @noordenveld.nl>; @hetpauperparadijs.nl' @hetpauperparadijs.nl>; @rho.nl>; @noordenveld.nl' @noordenveld.nl>; @rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Hallo allen,

Hierbij een kort gespreksverslag van ons overleg van vanochtend.

We zien elkaar weer 20 april.

Met vriendelijke groet,

Team vergunningen, toezicht en handhaving

provincie Drenthe

+31 592

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Date : 18-5-2022 19:59:56
From : "[redacted]"
To : "[redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;

2014…. En dan alleen dat zinnetje over opnemen als referentie? Dat is wel erg kort door de bocht he.

Ergens snap ik het wel ten aanzien an N2000, want die habitattypekaarten worden maar eens per 12 jaar aangepast, dus hoeveel er nou wijzigt….
Maar strikt genomen zijn die rapportages maar 3 tot 5 jaar geldig en die 5 jaar zijn ruim voorbij. Had wel netter geweest dat dat wel beter geupdated zou worden.

Nou , ben benieuwd waar ze mee komen..

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
[redacted] Wet natuurbescherming

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 9 mei 2022 13:56
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: FW: Pauperparadijs

Hallo,

Op mijn opmerking dat er naast stikstof ook rekening gehouden moet worden met overige effecten krijg ik onderstaande toegestuurd. Ik heb geantwoord dat dit in de aanvraag/ rapportage moet worden verwerkt en bij de aanvraag moet worden gevoegd. Ik heb ook gezegd dat ik hier nog geen inhoudelijke beoordeling op heb uitgevoerd.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: maandag 9 mei 2022 13:41
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@rho.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl
Onderwerp: Pauperparadijs

Dag [redacted]

N.a.v. jouw vraag inzake overige effecten op Natura 2000; deze zijn beantwoord in bijgevoegde notitie van A & W uit 2020. Hun conclusie is:

In 2014 werd beoordeeld dat, het uitgesloten is dat negatieve effecten optreden op de omliggende Natura 2000-gebieden en de aangewezen natuurwaarden daarvan. De redenen hiervoor waren: de relatief grote afstand tot het projectgebied, het gebruik van het (tussenliggende) gebied en de beperkte aard en omvang van het beoogde initiatief. Ten aanzien van de meeste aspecten is die beoordeling voor de plannen van 2020 nog actueel. Mogelijke uitzondering hierop is stikstofdepositie.

Date : 28-4-2022 11:51:57
From : "[redacted]"
To : [redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Poho Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;

Ik heb mijn opmekringen wel gemaakt.

Wel moet ik zeggen dat ik mij er niet helemaal prettig bij voel dat we dit zo insteken.
Ik had liever gewild dat we eerst intern er uit waren gekomen –. Wellicht dat we wel dingen kunnen toestaan als 'is zo klein, kun je toch niet terugzien ecologishc gezien'.
Maar wat ik dan Hidde weer zie noemen in 'ons ' document:

W.b. bepalen hoeveel stikstof er nog bij kan, is mij maar één hard getal bekend, namelijk de KDW. Je zou nog kunnen redeneren dat een achtergronddepositie boven de KDW ook acceptabel is afhankelijk van de kwaliteit van het habitattype in de referentiesituatie.

Het is vooral dat we geen tijd hebben gehad om hier eens rustig over na te denken.
Mijn persoonlijk advies aan bestuur zou zijn: wacht nog even met beslissen tot na 18 mei en we intern er wat beter uit zijn ook met landelijk gebied.
Maar goed, ik snap ook dat men verder wil / het als voorbeeld wel eens wil proberen.

En het blijft indd een zeer kleine (ecologisch niet terug te vinden) toename op klein oppv én tijdelijk. Dus wellicht kun je het ook per geval/zaak bekijken of je erin mee wilt en ondertussen werken aan een lijn.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
[redacted] Wet natuurbescherming

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 28 april 2022 11:23
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Poho Pauperparadijs

Hallo,

Graag feedback.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Date : 25-4-2022 14:02:02
From : "[redacted]"
To : "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: voorbeeld passende beoordeling met toename stikstof (vreugdevuur)
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image007.png;

Ik ook niet direct inderdaad. Dat komt omdat ik in deze Passende Beoordeling diezelfde redeneringen tegenkom (moet ook wel, want dit is weer RHDHV). Dus heel vaak weer 'het is maar zo weinig, heeft geen effect'.
Graag de boot even afhouden totdat wij intern tot een richting zijn gekomen. Dat overleg vindt pas 18 mei plaats.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
[redacted] Wet natuurbescherming

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 25 april 2022 13:49
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: voorbeeld passende beoordeling met toename stikstof (vreugdevuur)

Daar hebben we binnenkort overleg over (volgens mij heeft [redacted] dat ingepland).
Ik ben niet direct voorstander….

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team vergunningen, toezicht en handhaving

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 25 april 2022 13:46
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: FW: voorbeeld passende beoordeling met toename stikstof (vreugdevuur)

Hallo,

Is het voor de 2 uitvoeringen van Pauperparadijs dan misschien ook iets wat we aandurven? (0,01 voor maximaal 2 uitvoeringen)

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 21 april 2022 12:50
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: voorbeeld passende beoordeling met toename stikstof (vreugdevuur)

Hoi,

Zie onderstaand een voorbeeld van een PB dat door de ODH is geaccepteerd. De vergunning is niet aangevochten (of het evenement is destijds niet doorgegaan). Dus het is niet juridisch getoetst.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team vergunningen, toezicht en handhaving

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@odh.nl>
Verzonden: donderdag 21 april 2022 12:12
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Gefeliciteerd

U kunt uw bestand via onderstaande link downloaden:
https://filecap.odh.nl/FileCap/download?id=BICaOICuXGbm72he4e1QgNVGw&email=n.drenth@drenthe.nl&pw=NDIdE4PeNc17oWW

Hai [redacted]

Ja, hartelijk dank. En ik ga er zeker vanuit dat we elkaar weer tegenkomen.

Dank voor de samenwerking!

Hierbij stuur ik je nog de vergunningen die waren verleend. Ik vergiste me, ook voor 2021 hadden we vergunningen verleend. Ik stuur je van één ook de PB.

Groetjes,

[redacted]

Date : 11-4-2022 9:12:28
From : "[redacted]"
To : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image006.png;image007.png;

Mooie mail, mooie balans tussen vriendelijkheid en inhoud!
Oh en: uit ziek ze!

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
[redacted] Wet natuurbescherming

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: vrijdag 8 april 2022 13:53
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: FW: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo,

Zojuist deze mail verstuurd.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 8 april 2022 13:51
Aan: [redacted]@rho.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@rho.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@noordenveld.nl>
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo [redacted]

Zojuist onze conclusie over de aangeleverde rapportage al telefonisch kortgesloten. Ook heb ik je collega [redacted] al even kort bijgepraat. We hebben al geconstateerd dat het handig is om dit met elkaar te bespreken via Teams, in plaats van 'heen en weer te mailen'. Toch hier alvast onze reactie op je rapportage zodat je alvast inzicht hebt in onze visie op de zaak en ter voorbereiding op ons gesprek. Dit gesprek staat voor 20 april. Helaas kan je dan niet. Aangezien het wel van groot belang is dat je er bij bent, stel ik voor om een nieuwe datum te plannen. Gezamenlijk dachten wij aan de week van 25 april, bijvoorbeeld 26 of 28 april om 09:00 uur. Dit is wel een noordelijke vakantieweek, zelf werk ik wel. Ik ben benieuwd of de rest kan. [redacted]: kan dit wat jullie betreft?

Ik heb samen met [redacted] en een andere collega je rapportage 'voortoets Pauperparadijs maart 2022' (hierna rapportage) gekeken en deze naast de 'handreiking voortoets stikstof' van BIJ12 (hierna handreiking) gelegd. Wij zijn van mening dat de rapportage niet is aan te merken als een voortoets, maar moet worden gezien als een deel van een passende beoordeling. Het voldoet volgens ons ook niet aan de voorbeelden in de handreiking. Komt er op neer dat onder de huidige omstandigheden we van mening zijn dat er een natuurvergunningplicht geldt voor uitvoering van het Pauperparadijs. We kunnen het er in ons eerstvolgende overleg over hebben, bijvoorbeeld waarom je van mening bent waarom deze situatie wel aan een voorbeeld uit de handreiking voldoet. Hieronder alvast enkele hoofdpunten die ons standpunt mede bepaald:

1. In de aanleiding (onder 1.1.) van je rapportage merk je het volgende op: *Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2021) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke extra depositie op qua stikstof "overbelaste" habitats in Natura 2000. Significante effecten op Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat minimaal een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.* Daarentegen staat het onderstaande in de handreiking.

   Wanneer bij een plan of project met stikstofuitstoot op voorhand significant negatieve effecten kunnen worden uitgesloten, hoeft de initiatiefnemer geen Passende Beoordeling te maken en is het plan of project niet vergunningplichtig. Deze beoordeling wordt gedaan in de Voortoets.

2. In je rapportage geef je aan dat de voorliggende voortoets uitsluitend is gebaseerd op objectieve, openbare en onomstreden gegevens en bronnen. Daarentegen is het veldbezoek van 18 maart 2020 niet als zodanig te beschouwen.

3. In je rapportage betrek je maatregelen die nog niet zijn uitgevoerd en die dus ook nog niet aantoonbaar hun werking hebben laten zien. In de handreiking staat daarentegen het volgende:

- Het betrekken van maatregelen waarvan de voordelen niet vaststaan ten tijde van de Voortoets[7], dat wil zeggen het effect van herstelmaatregelen, voor zover nog niet aantoonbaar opgetreden in de huidige situatie en voor zover het effect niet vaststaat voor de duur van het plan of project; en het toekomstig effect van bronmaatregelen ter vermindering van stikstofdepositie of een veronderstelde autonome daling;

Het is zelfs zo dat we van mening zijn dat als dit in deze vorm als passende beoordeling zou worden ingediend bij een aanvraag natuurvergunning, we er i.i.g. op basis van punt 3 er geen positief besluit op zouden nemen. We zien verleasen nog steeds als reëel alternatief. Laten we dit ook bespreken tijdens ons volgende gesprek. Zodra ik een reactie heb van alle deelnemers, zal ik het overleg verplaatsen naar een moment dat we alle aanwezig kunnen zijn.

Hier nog even de versie van de handreiking die wij hebben gebruikt:
BIJ12-Handreiking-Voortoets-Stikstof-—-Februari-2021.pdf

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl' <[redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl> [redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Date : 7-4-2022 17:41:00
From : "[redacted]"
To : [redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl, "Arnout Venekamp" [redacted]@drenthe.nl, "[redacted]" [redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image006.png;image007.png;

Hoi [redacted]

Eens met [redacted] zijn opmerking. Zodra je zijn opmerking verwerkt, dan is de vervolgvraag die je kunt verwachten wat er dan precies verkeerd is. Hopelijk kunnen we dat tijdens een vooroverleg beter aangeven (maar dan moeten wij eerst onze interne lijn / notitie t.a.v. hoe om te gaan met PB's stikstof zelf ook helder zien te krijgen). Ik ruim daar volgende week tijd voor in.

Voor de rest is het een prima mail.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
V[redacted] Wet natuurbescherming

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 7 april 2022 17:01
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]
<[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo,

Ik zou ook nog ergens aangeven dat wij op voorhand niet akkoord gaan als dit in een passende beoordeling zou terugkomen.
Als we dat niet doen verwacht ik per ommegaande een PB terug waarin het effect wordt weggeschreven.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team vergunningen, toezicht en handhaving

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 7 april 2022 16:56
Aan: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo dames en heren,

Ik stel onderstaande mail voor aan [redacted]. Ik heb er voor gekozen om het vrij algemeen te houden en niet alle voorbeelden op te nemen in de mail. Bij een nadere discussie daarover kunnen we dat nog inbrengen. Ik zal straks nog even bellen met [redacted]. Dan kan ik alvast aangeven hoe we er in staan. Morgen wil ik de mail versturen.

[redacted] is het nog nodig om dit aan te kondigen bij Hans?

[redacted]

Hallo [redacted]

Wij zijn van mening dat je rapportage 'voortoets Pauperparadijs maart 2022' (hierna rapportage) niet is aan te merken als een voortoets, maar moet worden gezien als een deel van een passende beoordeling. Hieronder geven we daar enkele voorbeelden voor aan. Het voldoet volgens ons ook niet aan de voorbeelden in de 'handreiking voortoets stikstof' van BIJ12 (hierna handreiking). Komt er wel op neer dat onder de huidige omstandigheden we van mening zijn dat er een natuurvergunningplicht geldt voor uitvoering van het Pauperparadijs. We kunnen het er in ons eerstvolgende overleg over hebben, bijvoorbeeld waarom je van mening bent waarom deze situatie wel aan een voorbeeld uit de handreiking voldoet.

1. In de aanleiding (onder 1.1.) van je rapportage merk je het volgende op: *Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2021) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke extra depositie op qua stikstof "overbelaste" habitats in Natura 2000. Significante effecten op Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat minimaal een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming vereist*

is. Daarentegen staat het onderstaande in de handreiking.

Wanneer bij een plan of project met stikstofuitstoot op voorhand significant negatieve effecten kunnen worden uitgesloten, hoeft de initiatiefnemer geen Passende Beoordeling te maken en is het plan of project niet vergunningplichtig. Deze beoordeling wordt gedaan in de Voortoets.

2. In je rapportage geef je aan dat de voorliggende voortoets uitsluitend is gebaseerd op objectieve, openbare en onomstreden gegevens en bronnen. Daarentegen is het veldbezoek van 18 maart 2020 niet als zodanig te beschouwen.

3. In je rapportage betrek je maatregelen die nog niet zijn uitgevoerd en die dus ook nog niet aantoonbaar hun werking hebben laten zien. In de handreiking staat daarentegen het volgende:

- Het betrekken van maatregelen waarvan de voordelen niet vaststaan ten tijde van de Voortoets[7], dat wil zeggen het effect van herstelmaatregelen, voor zover nog niet aantoonbaar opgetreden in de huidige situatie en voor zover het effect niet vaststaat voor de duur van het plan of project; en het toekomstig effect van bronmaatregelen ter vermindering van stikstofdepositie of een veronderstelde autonome daling;

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] @rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @noordenveld.nl' [redacted] @noordenveld.nl>; [redacted] @hetpauperparadijs.nl' [redacted] @hetpauperparadijs.nl>; [redacted] @noordenveld.nl' [redacted] @noordenveld.nl> [redacted] @rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Date : 8-4-2022 11:51:15
From : "Arnout Venekamp" [redacted]**@drenthe.nl**
To : " [redacted]**@drenthe.nl, "** [redacted]**@drenthe.nl, "** [redacted]**@drenthe.nl, "** [redacted]**"** [redacted]**@drenthe.nl, "** [redacted]**@drenthe.nl**
Subject : RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image006.png;image007.png;

Hoi [redacted]

Goed dat je hier de vinger bij legt. We hebben het met elkaar ook veelvuldig over hoe we communiceren. In dit geval gaat de communicatie richting het ingehuurde technische bureau dat de aanvraag voor het Pauperparadijs verzorgt. Dat maakt dat de mail ook technischer van aard is en kan zijn dan wanneer we mailen met het Pauperparadijs. Maar ook in dit geval ook bewust gekozen om het vooraf te laten gaan door een telefoontje, zodat ze ook weten dat het bericht komt en hoe het gelezen moet worden.

[redacted] kun jij maandag aansluiten in het poho om mondeling het kort te duiden? Wat mij betreft doen we het dan ergens tussen 09:00 uur en 09:15 uur, bij onderdeel stikstof. Staat niet op de agenda, maar daar ruimen we dan even 5 minuten voor in.

[redacted] Sorry dat ik inbreek op je agenda [redacted] maar het is met een goede reden [redacted]

Met vriendelijke groet,

Arnout Venekamp
Team VTH
Teammanager

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: vrijdag 8 april 2022 10:23
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hoi [redacted],

Het lijkt me goed om in het poho even een mondelinge update te doen mbt de gesprekken met Pauperparadijs. Het is goed om aan te geven wat de stavaza is, omdat we ook over een aantal weken weer met ze om tafel zitten.
Ik begrijp dat jouw mailvoorstel, een mailwisseling is met stikstof/juridisch adviseurs? Waar ik Hans meerdere keren aandacht voor heb horen vragen, is dat we ons bewust moeten zijn met wie we communiceren, als het gaat om toon en jargon en wanneer iets niet mogelijk is, we ons best doen mee te denken en te faciliteren. Ik zou dat nog even betrekken bij je overwegingen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team Communicatie
[redacted]

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]
[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 7 april 2022 16:56
Aan: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo dames en heren,

Ik stel onderstaande mail voor aan [redacted]. Ik heb er voor gekozen om het vrij algemeen te houden en niet alle voorbeelden op te nemen in de mail. Bij een nadere discussie daarover kunnen we dat nog inbrengen. Ik zal straks nog even bellen met [redacted]. Dan kan ik alvast aangeven hoe we er in staan. Morgen wil ik de mail versturen.

[redacted]: is het nog nodig om dit aan te kondigen bij Hans?

[redacted]

Hallo [redacted]

Wij zijn van mening dat je rapportage ‘voortoets Pauperparadijs maart 2022’ (hierna rapportage) niet is aan te merken als een voortoets, maar moet worden gezien als een deel van een passende beoordeling. Hieronder geven we daar enkele voorbeelden voor aan. Het voldoet volgens ons ook niet aan de voorbeelden in de ‘handreiking voortoets stikstof’ van BIJ12 (hierna handreiking). Komt er wel op neer dat onder de huidige omstandigheden we van mening zijn dat er een natuurvergunningplicht geldt voor uitvoering van het Pauperparadijs. We kunnen het er in ons eerstvolgende overleg over hebben, bijvoorbeeld waarom je van mening bent waarom deze situatie wel aan een voorbeeld uit

de handreiking voldoet.

1. In de aanleiding (onder 1.1.) van je rapportage merk je het volgende op: *Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2021) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke extra depositie op qua stikstof "overbelaste" habitats in Natura 2000. Significante effecten op Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat minimaal een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.* Daarentegen staat het onderstaande in de handreiking.

   Wanneer bij een plan of project met stikstofuitstoot op voorhand significant negatieve effecten kunnen worden uitgesloten, hoeft de initiatiefnemer geen Passende Beoordeling te maken en is het plan of project niet vergunningplichtig. Deze beoordeling wordt gedaan in de Voortoets.

2. In je rapportage geef je aan dat de voorliggende voortoets uitsluitend is gebaseerd op objectieve, openbare en onomstreden gegevens en bronnen. Daarentegen is het veldbezoek van 18 maart 2020 niet als zodanig te beschouwen.

3. In je rapportage betrek je maatregelen die nog niet zijn uitgevoerd en die dus ook nog niet aantoonbaar hun werking hebben laten zien. In de handreiking staat daarentegen het volgende:

- Het betrekken van maatregelen waarvan de voordelen niet vaststaan ten tijde van de Voortoets[7], dat wil zeggen het effect van herstelmaatregelen, voor zover nog niet aantoonbaar opgetreden in de huidige situatie en voor zover het effect niet vaststaat voor de duur van het plan of project; en het toekomstig effect van bronmaatregelen ter vermindering van stikstofdepositie of een veronderstelde autonome daling;

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] anderAa@rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @noordenveld.nl' [redacted] @noordenveld.nl>; 'w[redacted] @hetpauperparadijs.nl' <w[redacted] @hetpauperparadijs.nl>; [redacted] @noordenveld.nl' [redacted] @noordenveld.nl> [redacted] @rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Date : 8-4-2022 10:32:08
From : @drenthe.nl
To : " @drenthe.nl, @drenthe.nl, "Arnout Venekamp" @drenthe.nl, " @drenthe.nl
Subject : RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image006.png;image007.png;

Hoi,

Gelet op haar reactie is het goed om dan direct aan te geven dat wij verleasen nog steeds zien als reëel alternatief.
Je kunt verwijzen naar onze eerdere gesprekken.

Met vriendelijke groet,

Team vergunningen, toezicht en handhaving

provincie Drenthe

+31 592
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: ddel@drenthe.nl>
Verzonden: vrijdag 8 april 2022 10:23
Aan: @drenthe.nl>; Arnout Venekamp @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hoi ,

Het lijkt me goed om in het poho even een mondelinge update te doen mbt de gesprekken met Pauperparadijs. Het is goed om aan te geven wat de stavaza is, omdat we ook over een aantal weken weer met ze om tafel zitten.
Ik begrijp dat jouw mailvoorstel, een mailwisseling is met stikstof/juridisch adviseurs? Waar ik Hans meerdere keren aandacht voor heb horen vragen, is dat we ons bewust moeten zijn met wie we communiceren, als het gaat om toon en jargon en wanneer iets niet mogelijk is, we ons best doen mee te denken en te faciliteren. Ik zou dat nog even betrekken bij je overwegingen.

Met vriendelijke groet,

Team Communicatie

provincie Drenthe

+31 592
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 7 april 2022 16:56
Aan: Arnout Venekamp @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo dames en heren,

Ik stel onderstaande mail voor aan . Ik heb er voor gekozen om het vrij algemeen te houden en niet alle voorbeelden op te nemen in de mail. Bij een nadere discussie daarover kunnen we dat nog inbrengen. Ik zal straks nog even bellen met . Dan kan ik alvast aangeven hoe we er in staan. Morgen wil ik de mail versturen.

is het nog nodig om dit aan te kondigen bij Hans?

Hallo

Wij zijn van mening dat je rapportage ‘voortoets Pauperparadijs maart 2022’ (hierna rapportage) niet is aan te merken als een voortoets, maar moet worden gezien als een deel van een passende beoordeling. Hieronder geven we daar enkele voorbeelden voor aan. Het voldoet volgens ons ook niet aan de voorbeelden in de ‘handreiking voortoets stikstof’ van BIJ12 (hierna handreiking). Komt er wel op neer dat onder de huidige omstandigheden we van mening zijn dat er een natuurvergunningplicht geldt voor uitvoering van het Pauperparadijs. We kunnen het er in ons eerstvolgende overleg over hebben, bijvoorbeeld waarom je van mening bent waarom deze situatie wel aan een voorbeeld uit de handreiking voldoet.

1. In de aanleiding (onder 1.1.) van je rapportage merk je het volgende op: *Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2021) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke extra depositie op qua stikstof “overbelaste” habitats in Natura 2000. Significante effecten op Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat minimaal een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.* Daarentegen staat het onderstaande in de handreiking.

Wanneer bij een plan of project met stikstofuitstoot op voorhand significant negatieve effecten kunnen worden uitgesloten, hoeft de initiatiefnemer geen Passende Beoordeling te maken en is het plan of project niet vergunningplichtig. Deze beoordeling wordt gedaan in de Voortoets.

2. In je rapportage geef je aan dat de voorliggende voortoets uitsluitend is gebaseerd op objectieve, openbare en onomstreden gegevens en bronnen. Daarentegen is het veldbezoek van 18 maart 2020 niet als zodanig te beschouwen.

3. In je rapportage betrek je maatregelen die nog niet zijn uitgevoerd en die dus ook nog niet aantoonbaar hun werking hebben laten zien. In de handreiking staat daarentegen het volgende:

- Het betrekken van maatregelen waarvan de voordelen niet vaststaan ten tijde van de Voortoets[7], dat wil zeggen het effect van herstelmaatregelen, voor zover nog niet aantoonbaar opgetreden in de huidige situatie en voor zover het effect niet vaststaat voor de duur van het plan of project; en het toekomstig effect van bronmaatregelen ter vermindering van stikstofdepositie of een veronderstelde autonome daling;

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl' <[redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; J[redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Date : 7-4-2022 17:18:27
From : "Arnout Venekamp" [redacted]@drenthe.nl
To : [redacted]drenthe.nl, [redacted]drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl, [redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image006.png;image007.png;

Ik zou aangeven dat het door drie verschillende personen is beoordeeld met dezelfde uitkomst, dat maakt duidelijk dat we er erg serieus naar hebben gekeken. Verder zou ik afsluiten met een uitnodiging om dit nog in een gesprek verder toe te lichten en te bespreken. In een dergelijk gesprek kun je ook beter de risico's duiden die op de loer liggen als deze weg verder bewandeld wordt. Dat leent zich niet/minder voor mailcontact op dit moment in het proces. Op basis van goede gesprekken en de juiste inhoud zijn ze denk ik (eerder) geneigd de betere en veiligere route te kiezen. Daar is nu ook nol (voldoende) tijd voor.

Met vriendelijke groet,

Arnout Venekamp
Team VTH
Teammanager

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 7 april 2022 16:56
Aan: Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo dames en heren,

Ik stel onderstaande mail voor aan [redacted] Ik heb er voor gekozen om het vrij algemeen te houden en niet alle voorbeelden op te nemen in de mail. Bij een nadere discussie daarover kunnen we dat nog inbrengen. Ik zal straks nog even bellen met [redacted]. Dan kan ik alvast aangeven hoe we er in staan. Morgen wil ik de mail versturen.

[redacted]: is het nog nodig om dit aan te kondigen bij Hans?

[redacted]

Hallo [redacted]

Wij zijn van mening dat je rapportage 'voortoets Pauperparadijs maart 2022' (hierna rapportage) niet is aan te merken als een voortoets, maar moet worden gezien als een deel van een passende beoordeling. Hieronder geven we daar enkele voorbeelden voor aan. Het voldoet volgens ons ook niet aan de voorbeelden in de 'handreiking voortoets stikstof' van BIJ12 (hierna handreiking). Komt er wel op neer dat onder de huidige omstandigheden we van mening zijn dat er een natuurvergunningplicht geldt voor uitvoering van het Pauperparadijs. We kunnen het er in ons eerstvolgende overleg over hebben, bijvoorbeeld waarom je van mening bent waarom deze situatie wel aan een voorbeeld uit de handreiking voldoet.

1. In de aanleiding (onder 1.1.) van je rapportage merk je het volgende op: *Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2021) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke extra depositie op qua stikstof "overbelaste" habitats in Natura 2000. Significante effecten op Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat minimaal een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.* Daarentegen staat het onderstaande in de handreiking.

> *Wanneer bij een plan of project met stikstofuitstoot op voorhand significant negatieve effecten kunnen worden uitgesloten, hoeft de initiatiefnemer geen Passende Beoordeling te maken en is het plan of project niet vergunningplichtig. Deze beoordeling wordt gedaan in de Voortoets.*

2. In je rapportage geef je aan dat de voorliggende voortoets uitsluitend is gebaseerd op objectieve, openbare en onomstreden gegevens en bronnen. Daarentegen is het veldbezoek van 18 maart 2020 niet als zodanig te beschouwen.

3. In je rapportage betrek je maatregelen die nog niet zijn uitgevoerd en die dus ook nog niet aantoonbaar hun werking hebben laten zien. In de handreiking staat daarentegen het volgende:

- Het betrekken van maatregelen waarvan de voordelen niet vaststaan ten tijde van de Voortoets[7], dat wil zeggen het effect van herstelmaatregelen, voor zover nog niet aantoonbaar opgetreden in de huidige situatie en voor zover het effect niet vaststaat voor de duur van het plan of project; en het toekomstig effect van bronmaatregelen ter vermindering van stikstofdepositie of een veronderstelde autonome daling;

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl' <[redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Date : 7-4-2022 17:00:43
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl, "Arnout Venekamp" [redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl
Subject : RE: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image006.png;image007.png;

Hallo,

Ik zou ook nog ergens aangeven dat wij op voorhand niet akkoord gaan als dit in een passende beoordeling zou terugkomen.
Als we dat niet doen verwacht ik per ommegaande een PB terug waarin het effect wordt weggeschreven.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team vergunningen, toezicht en handhaving

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 7 april 2022 16:56
Aan: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Voortoets of passende beoordeling Pauperparadijs

Hallo dames en heren,

Ik stel onderstaande mail voor aan [redacted]. Ik heb er voor gekozen om het vrij algemeen te houden en niet alle voorbeelden op te nemen in de mail. Bij een nadere discussie daarover kunnen we dat nog inbrengen. Ik zal straks nog even bellen met [redacted] Dan kan ik alvast aangeven hoe we er in staan. Morgen wil ik de mail versturen.

[redacted]: is het nog nodig om dit aan te kondigen bij Hans?

[redacted]

Hallo [redacted]

Wij zijn van mening dat je rapportage 'voortoets Pauperparadijs maart 2022' (hierna rapportage) niet is aan te merken als een voortoets, maar moet worden gezien als een deel van een passende beoordeling. Hieronder geven we daar enkele voorbeelden voor aan. Het voldoet volgens ons ook niet aan de voorbeelden in de 'handreiking voortoets stikstof' van BIJ12 (hierna handreiking). Komt er wel op neer dat onder de huidige omstandigheden we van mening zijn dat er een natuurvergunningplicht geldt voor uitvoering van het Pauperparadijs. We kunnen het er in ons eerstvolgende overleg over hebben, bijvoorbeeld waarom je van mening bent waarom deze situatie wel aan een voorbeeld uit de handreiking voldoet.

1. In de aanleiding (onder 1.1.) van je rapportage merk je het volgende op: *Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2021) is een berekening uitgevoerd om de gevolgen van de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen. Daaruit blijkt dat er sprake is van een geringe tijdelijke extra depositie op qua stikstof "overbelaste" habitats in Natura 2000. Significante effecten op Natura 2000 zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten zodat minimaal een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.* Daarentegen staat het onderstaande in de handreiking.

   Wanneer bij een plan of project met stikstofuitstoot op voorhand significant negatieve effecten kunnen worden uitgesloten, hoeft de initiatiefnemer geen Passende Beoordeling te maken en is het plan of project niet vergunningplichtig. Deze beoordeling wordt gedaan in de Voortoets.

2. In je rapportage geef je aan dat de voorliggende voortoets uitsluitend is gebaseerd op objectieve, openbare en onomstreden gegevens en bronnen. Daarentegen is het veldbezoek van 18 maart 2020 niet als zodanig te beschouwen.

3. In je rapportage betrek je maatregelen die nog niet zijn uitgevoerd en die dus ook nog niet aantoonbaar hun werking hebben laten zien. In de handreiking staat daarentegen het volgende:

- Het betrekken van maatregelen waarvan de voordelen niet vaststaan ten tijde van de Voortoets[7], dat wil zeggen het effect van herstelmaatregelen, voor zover nog niet aantoonbaar opgetreden in de huidige situatie en voor zover het effect niet vaststaat voor de duur van het plan of project; en het toekomstig effect van bronmaatregelen ter vermindering van stikstofdepositie of een veronderstelde autonome daling;

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team VTH

provincie Drenthe

+31 592[redacted]
Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl
Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:47
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl' [redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; J [redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Date : 18-2-2022 10:26:00
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "VTH" vth@drenthe.nl
Subject : 202200545 FW: Overleg Pauperparadijs
Attachment : image001.png;

Hallo,

Wil je deze inboeken in zaak 202200545?

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 18 februari 2022 10:15
Aan: [redacted]@hetpauperparadijs.nl
CC: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>[redacted]@rho.nl>
Onderwerp: Overleg Pauperparadijs

Geachte heer Lommerde,

Ik heb gisteren en vandaag getracht om in contact te komen met [redacted] van Rho adviseurs.5.1.2e [redacted]. Graag maak ik een afspraak met [redacted] om de zaken en mogelijkheden door te spreken. Ik zal [redacted] maandag de 28ste bellen om die zelfde week een afspraak te maken, liefst op woensdag 2 maart. Ik zal enkele collega's hiervoor uitnodigen. Wij hebben die week, waarschijnlijk 28 februari of 1 maart, overleg met de gemeente Noordenveld om de zaak te bespreken. Die informatie kan ik dan direct meenemen in het gesprek met uw adviseur. Wij zijn ook de mogelijkheden van salderen aan het onderzoeken. Daarvoor gebruiken we volgende week en ook zullen er in week 9 nog gesprekken hierover plaatsvinden, waarvan we de uitkomt ook direct kunnen bespreken. Wellicht spreek ik u ook bij het nog definitief te plannen overleg.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe

[redacted] Wet natuurbescherming
[redacted] deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592-[redacted]
06-[redacted]
[redacted]@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Date : 18-2-2022 10:26:39
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "VTH" vth@drenthe.nl
Subject : 202200545 FW: gesprek Pauperparadijs
Attachment : image001.jpg;image002.jpg;

Hallo,

Wil je deze inboeken in zaak 202200545?

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 18 februari 2022 10:25
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: gesprek Pauperparadijs

Hallo [redacted] en Arnout,

Onderstaande punten heeft Hans aangegeven richting de organisatie van het Pauperaradijs.
Bullet 1 is in gang gezet, maar is nog niet definitief. Zie mail dit ik zojuist naar jullie in cc heb gestuurd.
Bullet 3 is in gang gezet. Gesprek met de gemeente vind plaats in week 9.

Bericht van Hans:
Ik heb vanmiddag met Tom het volgende afgesproken:

- *Jullie mailen de gegevens van het ecologisch adviesbureau dat jullie in de arm hebben naar mij, ik vraag onze vergunningverleners (team VTH) dit z.s.m. op te pakken, zodat wederzijds de juiste mensen met stikstofkennis, met elkaar spreken. Samen gaan we helderheid verkrijgen: welke opties liggen nog op tafel. Vrijdag 11/2 heeft een boer rond Fochteloërveen zich gemeld bij jullie die emissierechten beschikbaar wil stellen aan jullie – is mogelijke optie, bespreken met VTH.*
- *Het college van GS vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil wel dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt.*
- *Zodra het stikstofvraagstuk is opgelost, gaat de vergunningverlening terug naar de gemeente, zij gaan immers over de evenementenvergunning.*
- *Contacten met pers: we uiten gezamenlijk dat we in goed gesprek zijn; de opmerkingen over ambtenaren en bestuurders waren niet charmant.*
- *Mocht er nog ruis ontstaan, bellen jullie mij en vice versa.*

Verder zijn deze opmerkingen gemaakt door de heer De Ket:
Voor ons is het van belang dat er dan op de kortstmogelijke termijn een 4-tal zaken geregeld worden, waarop wij als stichting helaas weinig invloed blijken te hebben:
- parkeren wordt mogelijk op het terrein van het Gevangenismuseum
- de berekende stikstofdepositie kan worden 'verleast' of gecompenseerd met bestaande stikstofrechten, i.c. via Janssen Pluimveehouderij in Zuidvelde
- wij hebben een alternatief voor de dieselaggregaat in de vorm van een accuvoorziening en gebruik van LED-licht. De meerkosten hiervan kunnen we in overleg beleggen bij de provincie.
- belangrijk is dat de evenementenvergunning van de gemeente Noordenveld zo snel mogelijk via een versnelde procedure wordt toegekend. Wij hebben hierin belangrijke tijd verloren en de gemeente stelt zich nu op het standpunt dat dit niet meer realiseerbaar is, omdat bezwaartermijnen meegerekend moeten worden. Dit was eerdere jaren niet het geval. Wij kunnen de voorstellingen 1 of 2 weken uitstellen, maar meer niet want dan komen we te laat uit in september 2022.

Ik weet even niet wat ik met Bullet 1 moet doen. Is dat een opmerking, dus een gegeven feit, of wordt verwacht dat we daar meehelpen om het mogelijk te maken?
Bullet 2 wordt dus opgepakt.
Bullet 3 ook, maar ik ga niet over financiën. Wat kan ik hierover meenemen in het te komen gesprek?
Voor Bullet 4 hebben we een gesprek gepland in week 9 met de gemeente Noordenveld.

Deze mail is dus deels ter kennisname. De bovenstaande paar vragen (bullet 1 en 3) heb ik graag nog wel een antwoordt op voordat ik de gesprekken inga met de organisatie.

[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 09:46
Aan: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: FW: gesprek Pauperparadijs

Hoi Arnout en [redacted]

Zie bijgaand de contactgegevens van het adviesbureau dat de productie van het Pauperparadijs in de arm heeft. Leggen jullie z.s.m. contact met het adviesbureau om samen de stikstofsituatie nader te bespreken? Zie de mail met gemaakte afspraken die Hans gisteren aan Arnout heeft gestuurd.

Veel dank en groet,
[redacted]

[redacted]
provincie Drenthe
www.provincie.drenthe.nl
T: (0592) [redacted]
M: 06 [redacted]
E: [redacted]@drenthe.nl

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 09:44
Aan: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: RE: gesprek Pauperparadijs

Geachte heer Lommerde,

Namens gedeputeerde Kuipers, dank voor het toesturen van de gegevens. Wij zetten dat direct door naar onze afdeling VTH met het verzoek contact op te nemen met uw adviesbureau.

Hartelijke groet,

provincie Drenthe
www.provincie.drenthe.nl
T: (0592)
M: 06
E: @drenthe.nl

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 08:43
Aan: Hans Kuipers @drenthe.nl>
CC: @hetpauperparadijs.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Re: gesprek Pauperparadijs

Goedemorgen Hans,

Bijgaand de contactgegevens van onze advies bureau:

Planvorming en Ruimte

T: 058
E @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

RHO ADVISEURS

Hartelijke groet,
Wolter

Verstuurd vanaf mijn foon

Op 15 feb. 2022 om 21:35 heeft Hans Kuipers @drenthe.nl> het volgende geschreven:

Dag Wolter,
Ik heb vanmiddag met Tom het volgende afgesproken:

- Jullie mailen de gegevens van het ecologisch adviesbureau dat jullie in de arm hebben naar mij, ik vraag onze vergunningverleners (team VTH) dit z.s.m. op te pakken, zodat wederzijds de juiste mensen met stikstofkennis, met elkaar spreken. Samen gaan we helderheid verkrijgen: welke opties liggen nog op tafel. Vrijdag 11/2 heeft een boer rond Fochteloërveen zich gemeld bij jullie die emissierechten beschikbaar wil stellen aan jullie – is mogelijke optie, bespreken met VTH.
- Het college van GS vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil wel dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt.
- Zodra het stikstofvraagstuk is opgelost, gaat de vergunningverlening terug naar de gemeente, zij gaan immers over de evenementenvergunning.
- Contacten met pers: we uiten gezamenlijk dat we in goed gesprek zijn; de opmerkingen over ambtenaren en bestuurders waren niet charmant.
- Mocht er nog ruis ontstaan, bellen jullie mij en vice versa.

Ik zou dus nog graag van je de contactgegevens van het adviesbureau ontvangen, dan kunnen wij dat spoedig ter hand nemen.
Hartelijke groet,
Hans Kuipers
06-

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 15:40
Aan: Hans Kuipers @drenthe.nl>
CC: @hetpauperparadijs.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: gesprek Pauperparadijs
Geachte heer Kuipers, beste Hans,
Naar aanleiding van uw gesprek met Tom de Ket vanmiddag willen wij benadrukken dat wij zeker met de provincie in gesprek zijn gebleven. Naar ons weten is ook gedeputeerde Vedelaar ingelicht en geraadpleegd naar aanleiding van de situatie met stikstof en de vergunningsverlening door Noordenveld. Daarnaast hebben wij op ambtelijk niveau contact gehouden met .
Wij willen nog steeds graag een nieuwe serie voorstelling van Het Pauperparadijs in Veenhuizen spelen.
Wellicht is het zelfs mogelijk dat deze zomer nog te doen, maar dat moeten wij onderzoeken, omdat er een aantal belangrijke termijnen in de voorbereiding overschreden zijn inmiddels.
Voor ons is het van belang dat er dan op de kortstmogelijke termijn een 4-tal zaken geregeld worden, waarop wij als stichting helaas weinig invloed blijken te hebben:
- parkeren wordt mogelijk op het terrein van het Gevangenismuseum
- de berekende stikstofdepositie kan worden 'verleast' of gecompenseerd met bestaande stikstofrechten, i.c. via in Zuidvelde
- wij hebben een alternatief voor de dieselaggregaat in de vorm van een accuvoorziening en gebruik van LED-licht. De meerkosten hiervan kunnen we in overleg beleggen bij de provincie.
- belangrijk is dat de evenementenvergunning van de gemeente Noordenveld zo snel mogelijk via een versnelde procedure wordt toegekend. Wij hebben hierin belangrijke tijd verloren en de gemeente stelt zich nu op het standpunt dat dit niet meer realiseerbaar is, omdat bezwaartermijnen meegerekend moeten worden. Dit was eerdere jaren niet het geval. Wij kunnen de voorstellingen 1 of 2 weken uitstellen, maar meer niet want dan komen we te laat uit in september 2022.
Wanneer dit niet mogelijk is binnen om op korte termijn te realiseren, dan willen wij ons richten op de zomer van 2023. Maar de besproken zaken over parkeren, stikstof-compensatie, meerkosten voor stikstof-reductie en de vergunningsverlening door Noordenveld blijven dan overeind natuurlijk.
Met hartelijke groet,
mede namens Tom de Ket,
Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06
E @hetpauperparadijs.nl

Date : 22-2-2022 9:23:50
From : [redacted]@drenthe.nl
To : "VTH" vth@drenthe.nl
Subject : 202200545 FW: gesprek Pauperparadijs
Attachment : image001.jpg;image002.jpg;

Hallo,

Wil je deze inboeken in zaak 202200545? Betreft mail met afspraken en uitgangspunten.

[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: vrijdag 18 februari 2022 10:59
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: gesprek Pauperparadijs

Hoi [redacted]

Het gesprek tussen Hans Kuipers en Tom de Ket, en de uitkomsten/afspraken die Hans daaruit heeft terug gekoppeld, die zijn leidend. De mail van Lommerde met die opsomming; neem er kennis van en laat het hen betrekken in de gesprekken die jullie gaan voeren. In het gesprek tussen Kuipers en De Ket is heel helder afgesproken welke inzet gepleegd wordt vanuit de provincie, dat is ook met jullie gedeeld en van daaruit moeten wij werken.

Groet,
[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: vrijdag 18 februari 2022 10:25
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; Arnout Venekamp <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: gesprek Pauperparadijs

Hallo [redacted] en Arnout,

Onderstaande punten heeft Hans aangegeven richting de organisatie van het Pauperaradijs.
Bullet 1 is in gang gezet, maar is nog niet definitief. Zie mail dit ik zojuist naar jullie in cc heb gestuurd.
Bullet 3 is in gang gezet. Gesprek met de gemeente vind plaats in week 9.

Bericht van Hans:
Ik heb vanmiddag met Tom het volgende afgesproken:

- *Jullie mailen de gegevens van het ecologisch adviesbureau dat jullie in de arm hebben naar mij, ik vraag onze vergunningverleners (team VTH) dit z.s.m. op te pakken, zodat wederzijds de juiste mensen met stikstofkennis, met elkaar spreken. Samen gaan we helderheid verkrijgen: welke opties liggen nog op tafel. Vrijdag 11/2 heeft een boer rond Fochteloërveen zich gemeld bij jullie die emissierechten beschikbaar wil stellen aan jullie – is mogelijke optie, bespreken met VTH.*
- *Het college van GS vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil wel dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt.*
- *Zodra het stikstofvraagstuk is opgelost, gaat de vergunningverlening terug naar de gemeente, zij gaan immers over de evenementenvergunning.*
- *Contacten met pers: we uiten gezamenlijk dat we in goed gesprek zijn; de opmerkingen over ambtenaren en bestuurders waren niet charmant.*
- *Mocht er nog ruis ontstaan, bellen jullie mij en vice versa.*

Verder zijn deze opmerkingen gemaakt door de heer De Ket:
Voor ons is het van belang dat er dan op de kortstmogelijke termijn een 4-tal zaken geregeld worden, waarop wij als stichting helaas weinig invloed blijken te hebben:
- parkeren wordt mogelijk op het terrein van het Gevangenismuseum
- de berekende stikstofdepositie kan worden 'verleast' of gecompenseerd met bestaande stikstofrechten, i.c. via Janssen Pluimveehouderij in Zuidvelde
- wij hebben een alternatief voor de dieselaggregaat in de vorm van een accuvoorziening en gebruik van LED-licht. De meerkosten hiervan kunnen we in overleg beleggen bij de provincie.
- belangrijk is dat de evenementenvergunning van de gemeente Noordenveld zo snel mogelijk via een versnelde procedure wordt toegekend. Wij hebben hierin belangrijke tijd verloren en de gemeente stelt zich nu op het standpunt dat dit niet meer realiseerbaar is, omdat bezwaartermijnen meegerekend moeten worden. Dit was eerdere jaren niet het geval. Wij kunnen de voorstellingen 1 of 2 weken uitstellen, maar meer niet want dan komen we te laat uit in september 2022.

Ik weet even niet wat ik met Bullet 1 moet doen. Is dat een opmerking, dus een gegeven feit, of wordt verwacht dat we daar meehelpen om het mogelijk te maken?
Bullet 2 wordt dus opgepakt.
Bullet 3 ook, maar ik ga niet over financiën. Wat kan ik hierover meenemen in het te komen gesprek?
Voor Bullet 4 hebben we een gesprek gepland in week 9 met de gemeente Noordenveld.

Deze mail is dus deels ter kennisname. De bovenstaande paar vragen (bullet 1 en 3) heb ik graag nog wel een antwoordt op voordat ik de gesprekken inga met de organisatie.

[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 09:46
Aan: Arnout Venekamp[redacted]@drenthe.nl>[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: FW: gesprek Pauperparadijs

Hoi Arnout en [redacted]

Zie bijgaand de contactgegevens van het adviesbureau dat de productie van het Pauperparadijs in de arm heeft. Leggen jullie z.s.m. contact met het adviesbureau om samen de stikstofsituatie nader te bespreken? Zie de mail met gemaakte afspraken die Hans gisteren aan Arnout heeft gestuurd.

Veel dank en groet,
[redacted]

[redacted]
provincie Drenthe
www.provincie.drenthe.nl
T: (0592) [redacted]
M: 06[redacted]
E [redacted]@drenthe.nl

Van:
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 09:44
Aan: @hetpauperparadijs.nl>; Hans Kuipers @drenthe.nl>
CC: @hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: RE: gesprek Pauperparadijs

Geachte heer Lommerde,

Namens gedeputeerde Kuipers, dank voor het toesturen van de gegevens. Wij zetten dat direct door naar onze afdeling VTH met het verzoek contact op te nemen met uw adviesbureau.

Hartelijke groet,

provincie Drenthe
www.provincie.drenthe.nl
T: (0592)
M: 06
E @drenthe.nl

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 08:43
Aan: Hans Kuipers @drenthe.nl>
CC: @hetpauperparadijs.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Re: gesprek Pauperparadijs

Goedemorgen Hans,

Bijgaand de contactgegevens van onze advies bureau:

Planvorming en Ruimte

T: 058
E: @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

RHO ADVISEURS

Hartelijke groet,
Wolter

Verstuurd vanaf mijn foon

> Op 15 feb. 2022 om 21:35 heeft Hans Kuipers @drenthe.nl> het volgende geschreven:
>
> Dag Wolter,
> Ik heb vanmiddag met Tom het volgende afgesproken:
> - Jullie mailen de gegevens van het ecologisch adviesbureau dat jullie in de arm hebben naar mij, ik vraag onze vergunningverleners (team VTH) dit z.s.m. op te pakken, zodat wederzijds de juiste mensen met stikstofkennis, met elkaar spreken. Samen gaan we helderheid verkrijgen: welke opties liggen nog op tafel. Vrijdag 11/2 heeft een boer rond Fochteloërveen zich gemeld bij jullie die emissierechten beschikbaar wil stellen aan jullie – is mogelijke optie, bespreken met VTH.
> - Het college van GS vindt het Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe, maar wil wel dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt.
> - Zodra het stikstofvraagstuk is opgelost, gaat de vergunningverlening terug naar de gemeente, zij gaan immers over de evenementenvergunning.
> - Contacten met pers: we uiten gezamenlijk dat we in goed gesprek zijn; de opmerkingen over ambtenaren en bestuurders waren niet charmant.
> - Mocht er nog ruis ontstaan, bellen jullie mij en vice versa.
>
> Ik zou dus nog graag van je de contactgegevens van het adviesbureau ontvangen, dan kunnen wij dat spoedig ter hand nemen.
> Hartelijke groet,
> Hans Kuipers
> 06
>
> **Van:** @hetpauperparadijs.nl>
> **Verzonden:** dinsdag 15 februari 2022 15:40
> **Aan:** Hans Kuipers @drenthe.nl>
> **CC:** @hetpauperparadijs.nl>; @drenthe.nl>
> **Onderwerp:** gesprek Pauperparadijs
> Geachte heer Kuipers, beste Hans,
> Naar aanleiding van uw gesprek met Tom de Ket vanmiddag willen wij benadrukken dat wij zeker met de provincie in gesprek zijn gebleven. Naar ons weten is ook gedeputeerde Vedelaar ingelicht en geraadpleegd naar aanleiding van de situatie met stikstof en de vergunningsverlening door Noordenveld. Daarnaast hebben wij op ambtelijk niveau contact gehouden met
> Wij willen nog steeds graag een nieuwe serie voorstelling van Het Pauperparadijs in Veenhuizen spelen.
> Wellicht is het zelfs mogelijk dat deze zomer nog te doen, maar dat moeten wij onderzoeken, omdat er een aantal belangrijke termijnen in de voorbereiding overschreden zijn inmiddels.
> Voor ons is het van belang dat er dan op de kortstmogelijke termijn een 4-tal zaken geregeld worden, waarop wij als stichting helaas weinig invloed blijken te hebben:
> - parkeren wordt mogelijk op het terrein van het Gevangenismuseum
> - de berekende stikstofdepositie kan worden 'verleast' of gecompenseerd met bestaande stikstofrechten, i.c. via in Zuidvelde
> - wij hebben een alternatief voor de dieselaggregaat in de vorm van een accuvoorziening en gebruik van LED-licht. De meerkosten hiervan kunnen we in overleg beleggen bij de provincie.
> - belangrijk is dat de evenementenvergunning van de gemeente Noordenveld zo snel mogelijk via een versnelde procedure wordt toegekend. Wij hebben hierin

belangrijke tijd verloren en de gemeente stelt zich nu op het standpunt dat dit niet meer realiseerbaar is, omdat bezwaartermijnen meegerekend moeten worden. Dit was eerdere jaren niet het geval. Wij kunnen de voorstellingen 1 of 2 weken uitstellen, maar meer niet want dan komen we te laat uit in september 2022. Wanneer dit niet mogelijk is binnen om op korte termijn te realiseren, dan willen wij ons richten op de zomer van 2023. Maar de besproken zaken over parkeren, stikstof-compensatie, meerkosten voor stikstof-reductie en de vergunningsverlening door Noordenveld blijven dan overeind natuurlijk.
Met hartelijke groet,
mede namens Tom de Ket,
Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06
E @hetpauperparadijs.nl

Date : 10-3-2022 16:04:01
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : [redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@noordenveld.nl" [redacted]@noordenveld.nl, [redacted]@hetpauperparadijs.nl" [redacted]@hetpauperparadijs.nl, [redacted]@rho.nl" [redacted]a@rho.nl, [redacted]@noordenveld.nl" [redacted]@noordenveld.nl, [redacted]@rho.nl" J[redacted]@rho.nl, "VTH" vth@drenthe.nl
Subject : Gespreksverslag overleg 10-3-2022
Attachment : Gesprekversag Pauperparadijs 10-3-2022.pdf;image001.png;

Hallo allen,

Hierbij een kort gespreksverslag van ons overleg van vanochtend.
Tot over 2 weken.

Met vriendelijke groet,
[redacted]

provincie Drenthe

[redacted]
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
T (0592)[redacted]
E[redacted]@drenthe.nl

Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Verslag Teams startoverleg Pauperparadijs (PP) 2023 en 2024
Datum 10-3-2022

Aanwezig: Wolter Lommerde (PP), [redacted] (Rho), [redacted] (Rho), [redacted] (Noordenveld), [redacted] (Noordenveld), [redacted] (Provincie Drenthe) en [redacted] (provincie Drenthe).

[redacted] opent het overleg

Gevraagd om een planning te bespreken.

Wolter vraagt zich af of verleasen houdbaar is? Wij (provincie) zijn bereid om mee te werken, maar garanties zijn niet te geven. Ook kent het verlenen van natuurvergunningen in zijn algemeenheid veel risico's. Er is gewezen op de (juridische) risico's van vergunningverlening in het natuurspoor. Het is zeker geen gelopen race.

[redacted] (Rho) laat een AERIUS berekening zien waarbij een kleine strook van 3 meter landbouwgrond naast het Fochtelooerveen uit gebruik wordt genomen. Dit levert afgezet tegen de verkeerstromen van het Pauperparadijs op dat er 0,00 mol effect is.
[redacted] geeft aan dat je dan nog wel bestemmingsplan informatie nodig hebt enz. En er moet gegarandeerd worden dat het niet meer gebruikt wordt. Voor dit strookje ligt al een bestemmingsplan ter inzage voor de wijziging. Wat is daarvan de planning? Een alternatief voor een bestemmingsplan procedure is misschien het opleggen van een kwalitatieve verplichting bij het kadaster. Hier heeft de provincie tot op heden geen ervaring mee binnen het stikstofdossier. Ook is dit minder zeker omdat het dan niet bestuursrechtelijk is vastgelegd.

[redacted] geeft aan dat gelet op de tijdelijkheid van het project verleasen meer voor de hand ligt. Het gaat in dat geval dan om het tijdelijk inzetten van stikstofrechten afkomstig van saldering met een stal in de buurt. [redacted] (pluimveehouder) heeft in ieder geval dit jaar (2022) ruimte. Volgend jaar (2023) mogelijk niet meer? Provincie heeft een bedrijf in handen die mogelijk als saldogever (verleasen) kan fungeren.

Wolter geeft aan dat het PP voor 2023 en hooguit 2024 voor het laatst zal plaatvinden.

[redacted] stuurt [redacted] de eerdere reactie van provincie op AERIUS berekening aug. 2021 via mail.

[redacted] geeft aan dat de effecten ook kunnen worden weggeschreven in een voortoets. [redacted] geeft aan dat wij (provincie) hieraan alleen meewerken als het past binnen de handreiking voortoets van BIJ12. Als het daar niet binnen past kan het via extern salderen (verleasen) worden geregeld, inclusief natuurvergunning in dat laatste geval. Bij een passende beoordeling geldt altijd een natuurvergunningplicht [redacted]). [redacted] (Rho) heeft andere mening.

[redacted] noemt de uitspraak MTB (ECLI:NL:RBNNE:2022:270) en adviseert dat als gekozen wordt voor een voortoets (en dus niet voor verleasen) zekerheidshalve de uitgebreide voorbereidingsprocedure (UOV) door de gemeente gehanteerd kan worden.

Planning voor start PP is 10 juni 2023. Voor de uitvoeringen 2023 en 2024 wordt grotendeels aangesloten bij de eerdere uitvoering in 2017.

Wordt gekozen voor een reguliere vergunning bij gemeente? Dan moet uiterlijk oktober 2022 de aanvraag bij de gemeente binnen zijn inclusief onderliggende rapporten.

Wordt gekozen voor UOV spoor dan 9 maanden. Dan moet uiterlijk juli 2022 de aanvraag bij de gemeente binnen zijn inclusief onderliggende rapporten.

Afgesproken is echter dat uiterlijk 1 mei 2022 een aanvraag met onderliggende stukken wordt ingediend. Dit moet haalbaar zijn inclusief stikstof.

Wanneer er een natuurvergunning wordt aangevraagd (extern salderen) dan geldt 1 mei 2022 ook voor de aanvraag van een natuurvergunning.

Het is nog even de vraag hoe buurtbewoners worden betrokken. Wolter wil wel in gesprek maar ziet de meerwaarde op dit moment niet. Gespreken hebben eerder al plaatsgevonden.

PP en Rho werken 2 sporen (voortoets) en verleasen uit. Over 2 weken (24-3) bespreken we deze situatie met elkaar. Over 2 weken (24-3-22 om 09:00 uur) weer om tafel om te spreken welke keuze gemaakt wordt (verleasen of voortoets). [redacted] maakt uitnodiging.

Date : 25-3-2022 11:06:18
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl, [redacted]@noordenveld.nl"" [redacted]@noordenveld.nl, "[redacted]@hetpauperparadijs.nl"" [redacted]@hetpauperparadijs.nl, "[redacted]@rho.nl"" [redacted]@rho.nl, "[redacted]@noordenveld.nl"[redacted]@noordenveld.nl, "[redacted]@rho.nl"" [redacted]@rho.nl, "VTH" vth@drenthe.nl
Subject : Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022
Attachment : Gesprekversag Pauperparadijs 24-3-2022.pdf;

Hallo allen,

Hierbij een kort gespreksverslag van ons overleg van vanochtend.

We zien elkaar weer 20 april.

Verslag Teams startoverleg Pauperparadijs (PP) 2023 en 2024
Datum 24-3-2022

Aanwezig: Wolter Lommerde (PP), [redacted] (Rho), [redacted] (Noordenveld), [redacted] (Provincie Drenthe) en [redacted] (provincie Drenthe).
Afwezig: [redacted] (Rho), [redacted]

Een voortoets is volgens [redacted] realistisch conform handreiking voortoets gelet op het tijdelijk effect. De voortoets is deels gebaseerd op expert judgement. Het past volgens [redacted] binnen de citaten en voorbeelden van de handreiking zoals die op de website van BIJ12 staat. De geüpdatete voortoets wordt volgende week naar ons toegestuurd. De week erna zal de provincie Drenthe een eerste reactie geven op het rapport (o.a. of dit binnen de handreiking past).Als de provincie niet achter de voortoets staat kan alsnog gekozen worden voor verleasen. De keuze is altijd aan de organisator. T.a.v. verleasen is meegedeeld dat er ruimte zit in de provinciale boerderij.

Voor de voortoets is strikt genomen de provincie niet nodig. De provincie wil gelet op het belang wel meekijken. Bij een hh verzoek komt de provincie ook in beeld en moet de provincie er over oordelen. Daarom is het ook goed om vooraf af te stemmen.

Er wordt bij de gemeente voor de WABO procedure gekozen voor de UOV gelet op het risico van de voorlopige voorzieningen (vovo) rechter.

[redacted] bekijkt de quick scan soortenbescherming en zorgt zo nodig voor een update.

Wolter benaderd[redacted] over de leges van de gemeente.

Afgesproken is dat voor 1 mei 2022 de stukken worden ingediend en gestreefd wordt dat eind december 2022 de definitieve vergunning wordt verleend. Daarna nog voldoende tijd voor beroep en een vovo.

Hoe de buurtbewoners worden betrokken wordt door Wolter (PP) nader overlegd met de gemeente.

[redacted] (Rho) geeft aan dat de opmerkingen van [redacted] van 6 september 2021 op de AERIUS berekening zijn verwerkt in de nieuwe stukken.

20 april 2022 een vervolgoverleg met deze samenstelling.

7 mei 2022 heeft Wolter een afspraak met het bestuur van de provincie.

Date : 25-3-2022 11:06:56
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@noordenveld.nl"" [redacted]@noordenveld.nl, "[redacted]@hetpauperparadijs.nl"" [redacted]@hetpauperparadijs.nl, "[redacted]@rho.nl"" [redacted]@rho.nl, "[redacted]@noordenveld.nl"" [redacted]@noordenveld.nl, [redacted]s@rho.nl"" [redacted]s@rho.nl, "VTH" vth@drenthe.nl
Subject : RE: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;

Hierbij mijn groeten.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team vergunningen, toezicht en handhaving

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 25 maart 2022 11:06
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl' <[redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@rho.nl' <[redacted]@rho.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@rho.nl' [redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Hallo allen,

Hierbij een kort gespreksverslag van ons overleg van vanochtend.

We zien elkaar weer 20 april.

Date : 7-4-2022 8:58:21
From : "[redacted]@rho.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@noordenveld.nl"" [redacted]@noordenveld.nl, "'v[redacted]@hetpauperparadijs.nl"" [redacted]@hetpauperparadijs.nl, "[redacted]@noordenveld.nl"" [redacted]@noordenveld.nl, "[redacted]@rho.nl, "VTH" vth@drenthe.nl
Subject : Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022
Attachment : image081886.png;image218686.png;image682872.png;image599205.png;image419011.png;

Goedemorgen

Ons overleg van 20 april a.s. moet ik helaas afzeggen. Wellicht kan dit overleg ook zonder mij of op een andere datum.

Van: [redacted]@rho.nl>
Verzonden: vrijdag 1 april 2022 16:46
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl' [redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Dag allen

In de bijlage de voortoets met bijlagen voor het Pauperparadijs.

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: vrijdag 25 maart 2022 11:06
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@hetpauperparadijs.nl' [redacted]@hetpauperparadijs.nl>; [redacted]@rho.nl>; [redacted]@noordenveld.nl' [redacted]@noordenveld.nl>; [redacted]@rho.nl>; VTH <vth@drenthe.nl>
Onderwerp: Gespreksverslag Pauperparadijs 24-3-2022

Hallo allen,

Hierbij een kort gespreksverslag van ons overleg van vanochtend.

We zien elkaar weer 20 april.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team vergunningen, toezicht en handhaving

provincie Drenthe

+31 592[redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en allleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Date : 14-2-2022 17:26:07
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "Nelleke Vedelaar"[redacted]@drenthe.nl
Cc : "[redacted]@drenthe.nl, "Alma Burema"[redacted]@drenthe.nl, "[redacted]@drenthe.nl,[redacted]@drenthe.nl
Subject : info mbt Stichting Het Pauperparadijs
Attachment : image001.jpg;image002.jpg;image003.jpg;image004.png;

Beste Nelleke,

Met betrekking tot het Pauperparadijs is het volgende goed om te weten.
Deze informatie is nog zo pril dat ik die had bewaard voor een later moment waarop plannen concreter zijn.
Maar met de huidige discussie over vergunningen is het voor jou nu van belang dit te weten.

We zijn vanuit het siteholderschap van het Werelderfgoed in contact met de zakelijke en artistieke leiding van het Pauperparadijs over verdere samenwerking in communicatie, marketing, en mogelijke culturele activiteiten anders dan de theatervoorstelling. De gedachten gaan nu uit naar een serie van meerdere afleveringen die in 2023 zal worden gefilmd in de KvW. In maart/april krijgen wij daartoe een eerste voorstel tbv een subsidieaanvraag (gebiedsontwikkeling KvW, verzamelnota voorjaar, bestaand budget).
Uit onderzoek in opdracht van de Stichting Het Pauperparadijs is gebleken dat een miljoen mensen zoiets wil zien.

Een dergelijke samenwerking verwacht de omgeving van het Werelderfgoed KvW ook van ons, omdat de Stichting Het Pauperparadijs een partij is die het verhaal van de Koloniën van Weldadigheid en daarmee het Werelderfgoed buitengewoon krachtig en effectief en met grote kwaliteit uitdraagt.

Met vriendelijke groet,

[redacted] Werelderfgoed Koloniën van Weldadigheid (NL)
Provincie Drenthe | Postbus 122 | 9400 AC | ASSEN (NL)
T +31 (0)592[redacted] | M +31 (0)6[redacted]
www.kolonienvanweldadigheid.eu
Volg ons op:

KOLONIËN VAN WELDADIGHEID

Date : 9-6-2022 9:08:47
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : Pauperparadijs - Woo
Attachment : PHOTO-2022-06-08-17-18-36.jpg;AUDIO-2022-06-08-17-18-54.m4a;PHOTO-2022-06-08-17-20-36.jpg;PHOTO-2022-06-08-17-20-40.jpg;PHOTO-2022-06-08-17-22-15.jpg;PHOTO-2022-06-08-17-22-15.jpg;PHOTO-2022-06-08-17-23-44.jpg;PHOTO-2022-06-08-17-26-41.jpg;PHOTO-2022-06-08-17-26-41.jpg;PHOTO-2022-06-08-17-26-41.jpg;

In reactie daarop op 31 januari

Ik overlegde eerst met bestuursadviseur

Dit nieuws volgde op 8/2 in college-app

Bovenstaande allen uit de groepsapp college.

Verstuurd vanaf mijn iPhone

17:18

3 5.1.2e [redacted] online

ma 31 jan.

Goedemorgen Nelleke,
Even via de app vraag ik je aandacht voor het volgende:
‘ het moet niet gekker worden’ .. de grote theaterproductie Pauperparadijs (reeds 2 jaren met veel succes gespeeld in Veenhuizen- binnenplaats v h Gevangenismuseum) heeft opnieuw vergunning aangevraagd (volgens mij een simpele procedure..niet anders dan voorgaande jaren) bij de gemeente.
Kennelijk is er door ‘ personeelsgebrek ‘ bij de gemeente Noordenveld niemand die e e a kan fixen.
Met het gevolg dat de voorstellingen niet door kunnen gaan???
Zowel de organisatie , directie Gevangenismuseum en ik hebben hiervan met ontsteltenis kennisgenomen.
Mij is verzocht om e e a aan jou over te brengen .. met het verzoek om dit op bestuurlijk niveau op te pakken ...
Graag verneem ik je reactie.
Met vriendelijke groet

[redacted] 11:24

Of even bellen ? 14:11

5.1.2.e [redacted] 0:43 16:29

Doorgestuurd

Goedemorgen Nelleke,
Even via de app vraag ik je aandacht voor het volgende:
‘ het moet niet gekker worden’ .. de grote theaterproductie Pauperparadijs (reeds 2 jaren met veel succes gespeeld in Veenhuizen- binnenplaats v h Gevangenismuseum) heeft opnieuw vergunning aangevraagd (volgens mij een simpele procedure..niet anders dan voorgaande jaren) bij de gemeente.
Kennelijk is er door ‘ personeelsgebrek ‘ bij de gemeente Noordenveld niemand die e e a kan fixen.
Met het gevolg dat de voorstellingen niet door kunnen gaan???
Zowel de organisatie , directie Gevangenismuseum en ik hebben hiervan met ontsteltenis kennisgenomen.
Mij is verzocht om e e a aan jou over te brengen .. met het verzoek om dit op bestuurlijk niveau op te pakken ...
Graag verneem ik je reactie.
Met vriendelijke groet

[redacted] 11:33

Zal ik anders Wim straks vragen dit eens met Noordenveld te bespreke[illegible]

11:4

Structurele personeelsproblemen lijkt

17:20

5.1.2.e

3

niet door kunnen gaan???
Zowel de organisatie , directie Gevangenismuseum en ik hebben hiervan met ontsteltenis kennisgenomen.
Mij is verzocht om e e a aan jou over te brengen .. met het verzoek om dit op bestuurlijk niveau op te pakken ...
Graag verneem ik je reactie.
Met vriendelijke groet

11:33

Zal ik anders Wim straks vragen dit eens met Noordenveld te bespreken?

11:40

Structurele personeelsproblemen lijkt me zo.

11:40

Of kan Alma niet spreken met haar counterpart?

11:40

Lijkt me goed dat Wim dit met de gemeentesecretaris oppakt. We kunnen als provincie eventueel ook wat hulp bieden (hebben we vorig jaar bij Tynaarlo ook gedaan). Als dat niet tot oplossing leidt zou jij nog met Klaas Smid kunnen bellen. Maar vorige week heb je al een soortgelijk gesprek gehad over de archivering...

11:43

Wim pakt het op.

20:11

Jetta Klijnsma

Voorstellingen Het Pauperparadijs sneuvelen door stikstofbeleid
In de afgelopen twee jaar ging het openluchtspekta...
www.rtvdrenthe.nl

Dit is vreemd. We hadden samen met de producent toch een oplossing gevonden?

Voorstellingen Het Pauperparadijs sneuvelen door stikstofbeleid
https://www.rtvdrenthe.nl/nieuws/14420651/voorstellingen-het-pauperparadijs-sneuvelen-door-stikstofbeleid
#rtvdrenthe

17:17

Wim Brenkman

Komt voor mij ook uit de lucht vallen. Ik laat het even uitzoeken en kom erop terug

17:43

Nou zeg. Heel verbaasd

18:33

Hans Kuipers

Ja we zaten helemaal in de meewerkende houding. Had [redacted] en [redacted] gesproken met als resultaat dat ze zouden zorgen dat er geen vergunning nodig was (stikstof naar 0,00). Zoals toen besproken in GS. Had ook afgesproken dat [redacted]me zou bellen als er wat speelde maar da's niet gebeurd

Hans Kuipers
Ja we zaten helemaal in de meewerkende houding. Had [redacted] en [redacted] gesproken met als resultaat dat ze zouden zorgen dat er geen vergunning nodig was (stikstof naar 0,00). Zoals toen besproken in GS. Had ook afgesproken dat [redacted]me zou bellen als er wat speelde maar da's niet gebeurd.
19:01

Henk Brink
Ik weet ik mag het niet zeggen maar we zijn stapel gek geworden
19:14

Ik krijg net een app van een boer die zijn stikstof vergunning niet volledig gebruikt dit jaar en wil wel helpen, indien dit mag.
En deze boer zit niet ver van Veenhuizen
19:17

Henk Jumelet
Ik krijg ook de suggestie om de gevangenisbus tijdelijk niet meer te laten rijden 😊
19:30

Jetta Klijnsma
Laten we het er maandag over hebben tijdens het koffiemoment.
19:55

Henk Jumelet
Doorgestuurd

17:23
4
5.1.2.e
Alma Burema
Dank je wel Alma! 11:43
di 25 jan.
Hoi Nelleke, vind je t goed als ik via een bila met je in plan? Gr Alma 17:53
Tuurlijk. Heeft het haast? 18:28
Nee hoor het heeft geen haast. 18:52
ma 14 feb.
5.1.2.e
5.1.2e
Gr Alma 11:12
Och jee! Beterschap Alma! 11:44
di 15 feb.
Hoi Nelleke, even ter info. Er heeft zich bij het Pauperparadijs een kippenboer gemeld die stikstofruimte aanbiedt. Zie ook mail. Gr Alma 09:27
wo 27 apr.

Doorgestuurd

Goedemorgen Henk,
Omdat ik Jumelet zijn contact gegevens niet heb even via jou.

Van Westrenen heeft berekend dat wij de benodigde stikstof kunnen verleasen aan Het Pauperparadijs.
Alle partijen zijn hier zeer enthousiast over.
Van Westrenen kan dit begeleiden.
Hier mee zou het evenemt gered zijn.

Wil jij dit bericht delen met Jumelet? Wij begrepen dat er vandaag een overleg over dit onderwerp is.

Mvg. [redacted]

09:38

Hans Kuipers

Vanmiddag gebeld met [redacted]

Korte terugkoppeling:
- gezamenlijk geconcludeerd dat dit niet de charmante route was naar dit gesprek;
- er is nog geen besluit genomen dit jaar te stoppen;
- afgesproken dat op zeer korte termijn hun ecologisch adviesbureau met onze vergunningverleners om tafel gaan om helderheid te verkrijgen welke opties nog op tafel liggen;

- aangegeven dat wij Pauperparadijs een belangrijk evenement voor Drenthe vinden, maar wel willen dat er een deugdelijke vergunning aan ten grondslag ligt;
- zodra stikstofvraagstuk is opgelost, gaat de vergunningverlening terug naar de gemeente, zij gaan immers over de evenementenvergunnin;
- afgestemd dat we aangeven (oa morgen in OGB) dat we goed in gesprek zijn;

21:16

Mocht er nog ruis ontstaan bel ik met TdK of hij mij. Ik zal ook langs die lijn de rondvraag beantwoorden morgen. 21:17

Heel fijn Hans. 21:18

Henk Brink

👍

21:20

Henk Jumelet

Goed bericht! 21:22

Tjisse Stelpstra

Mooi Hans! 21:22

Jetta Klijnsma

Prima Hans! Succes morgen allemaal en voor Henk en [redacted]: een fijne vakantie!

Wim Brenkman

Collega's, vanavond volgt er nog een schriftelijke ronde voor de beantwoording van de statenvragen Pauperparadijs

Date : 13-2-2022 14:23:37
From : "Alma Burema" @drenthe.nl
To : "Nelleke Vedelaar" @drenthe.nl
Cc : " @drenthe.nl, @drenthe.nl, " @drenthe.nl, " @drenthe.nl
Subject : POHO Cultuur: info Pauperparadijs
Attachment : 20211122 POHO VTH memo Pauperparadijs.pdf;20210906 MAIL reactie berekening Pauperparadijs.pdf;20211110 MAIL reactie op vraag microdepositiebank.pdf;MAIL 20211123 Kuipers geeft s.v.z.pdf;MAIL 20211214 Vraag en antwoordt afstanden.pdf;Memo stikstofberekening Pauperparadijs gebruiksfase 30082021.pdf;Gebruiksfase Het Pauperparadijs 30082021.pdf;

Hoi Nelleke,

Ter info stuur ik je onderstaande mail die vanuit Vergunningverlening Toezicht en Handhaving naar Henk Jumelet en Hans Kuipers is gestuurd. Morgenochtend schuift in het POHO aan. Dan kunnen we het bespreken. Mocht je andere wensen hebben, dan hoor ik het graag.

Met vriendelijke groet,

Alma Burema
Teammanager Cultuur Maatschappij en Vrijetijdseconomie
Tel. 06-

Van: Arnout Venekamp @drenthe.nl>
Datum: 13 februari 2022 om 12:06:00 CET
Aan: Henk Jumelet @drenthe.nl>, Hans Kuipers @drenthe.nl>
Kopie: @drenthe.nl>, @drenthe.nl>
Onderwerp: FW: Informatie Pauperparadijs

Hans en Henk,

Bijgaand stuur ik jullie een overzicht van de laatste contactmomenten tussen initiatiefnemer(s) van het Pauperparadijs en team VTH. Dit heb ik laten opstellen door op verzoek van Wim, die dit graag wilde hebben voor het koffiemoment.

Historie/feiten

- De historie staat beknopt weergegeven in de POHO VTH memo van 22-11-21.
- De AERIUS berekening van 30-8-21 is toegevoegd, net als de toelichting daarop van Rho adviseurs, die ook van 30-8-21 is. (Rho is de door de organisatie ingehuurde projectadviseur)
- De mails van 6-9-21 en 10-11-21 staan toegelicht in de POHO memo. Naar aanleiding daarvan heeft er ook een bestuurlijk gesprek plaatsgevonden.
- Uitkomst van bestuurlijk overleg staat in een mail van 23-11-21 waarin Hans Alma en mij de uitkomsten van het gesprek door geeft.
- De organisatie is op de hoogte gesteld en is met de nieuwe wetenschap aan de slag gegaan.
- is vervolgens nog 1 maal benaderd door het Pauperparadijs met een vraag over afstanden i.v.m. parkeren. De vraag en het antwoord zijn van 14-12-21.
- Dit is het laatste directe contact wat er is geweest tussen team VTH en de initiatiefnemers en hun adviseurs.

Afgelopen week:

- Op 8 februari is telefonisch benaderd door (CMV) met het verzoek om minder moeilijk te doen en te zorgen dat het geregeld wordt. Hiervoor is verzocht naar kantoor te komen, dat heeft geweigerd. heeft aangegeven mee te willen blijven denken in oplossingen, nieuwe informatie te willen toetsen en adviseren. Dat was onvoldoende voor en die gaf aan voldoende te weten, de hulp van was niet meer nodig.
- Op 8 februari heeft mij als TM geïnformeerd over het onplezierige gesprek met
- Op 9 februari, de volgende ochtend vroeg, heb ik Alma geïnformeerd en samen hebben we geconstateerd dat dit niet de manier van samenwerken is wat we willen zien. Alma heeft contact met opgenomen en er is aan mij terug gekoppeld dat zijn verkeerde opstelling erkende en dat hij nogmaals contact zou opnemen met . Dit is uiteindelijk niet meer gebeurd.
- Op 11 februari is geïnformeerd door de organisatie dat zij de stekker er uit trekken (informatie Alma).
- Vervolgens hebben we kennis genomen van de persberichten.

Voor verdere vragen kunnen jullie mij uiteraard bereiken. Goed weekend verder.

Arnout

Memo POHO VTH	provincie Drenthe
Gedeputeerde	Henk Jumelet en Hans Kuipers
Afschrift	
Datum	16 november 2021
Poho datum	22 november 2021
Opsteller	
Afgestemd met	
Onderwerp	Pauperparadijs
Doel memo	☒Ter discussie ☐Ter informatie
Bijlage	AERIUS berekening editie 2022, stikstofonderbouwing AERIUS berekening en 2 mails als reactie op berekening en vervolgvraag microdepositiebank
Naar GS	Nee

Advies/ Vraag
Kennis te nemen van de ambtelijke contacten met de organisatie van het Pauperparadijs. Bestuurlijk gesprek aangaan met organisatie (op verzoek van organisatoren Pauperparadijs) over de editie 2022 i.r.t. stikstof.

Inleiding
Sinds eind 2019 is team VTH betrokken bij de organisatie van het Pauperparadijs. Eind 2019 en begin 2020 hebben we enkele gesprekken gevoerd met de organisatie over het onderwerp stikstof en andere ecologische effecten bij uitvoering van de voorstellingen. Het Pauperparadijs was gepland voor 2020. Vanwege Coronamaatregelen zijn de edities 2020 en 2021 niet doorgegaan.

Nu staat het wel weer op de agenda voor 2022. We hebben vanaf augustus 2021 wederom enkele gesprekken gevoerd en mailcontacten gehad met de organisatie, hoofdzakelijk over stikstof. 16 augustus 2021 hebben we het eerste gesprek gevoerd. Op 1 september 2021 hebben we een nieuwe AERIUS projecteffectberekening ontvangen, deze is in de bijlage toegevoegd. Op 6 september 2021 is een uitgebreide reactie gestuurd waarin de ambtelijke visie is weergegeven over de berekening en mogelijke oplossingen. Daarmee is de organisatie aan de slag gegaan. In oktober en november heeft de organisatie navraag gedaan naar de mogelijkheden van verleasen en de microdepositiebank. Die zijn beantwoord. Nu is door de organisatie bestuurlijke aandacht gevraagd. Ze zijn op zoek naar steun voor uitvoering van de voorstellingen.

Eerste bevindingen
Zie bijlagen voor mijn mails van 6 september 2021 en 10 november 2021.

Samengevat:
- Er is een toename van stikstofdepositie op Natura 2000 vanuit het project;
- De dieselaggregaat is een grote bron;
- Zonder aggregaat blijft er door verkeer sprake van een toename. Dit komt omdat de verkeersbron (lijnbron) erg dicht langs Natura 2000 ligt. Het alternatief (omrijden) voorkomt de depositietoename niet geheel;
- Eventueel pendelen met elektrische bussen. Maar dat is eerder afgewezen als niet haalbaar door de organisatie;
- Oplosbaar door salderen.

Risico's
- Voorstellingen kunnen niet doorgaan vanwege onoplosbaar stikstofdilemma.
- Bij afwijken van de lijn kan ongelijkheid tussen benadering projecten ontstaan. Daarnaast geeft dit juridische onzekerheid, wanneer er om handhaving wordt verzocht of het besluit wordt bestreden.

Vervolg

- Bestuurlijk gesprek aangaan met organisatie.

Voorkeursoptie:

- Aansturen op het wegnemen van de bron dieselaggregaat in combinatie met alternatieve vervoersbewegingen van bezoekers (schone pendelbussen)
- Zorgen dat projecteffect onder de 0,00 komt waardoor geen vergunningplicht ontstaat
- Organisatie geeft aan dat voorgaande financieel niet haalbaar is, mogelijk kan de provincie hier nog iets in betekenen

Alternatieve optie

- Helpen meedenken wanneer organisatie andere oplossingsrichtingen heeft gevonden, zoals bijvoorbeeld een bron voor verleasen of (extern) salderen.
- Eventuele natuurvergunningaanvraag in behandeling nemen.

Van:
Verzonden: maandag 6 september 2021 16:13
Aan:
CC:
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Hallo

De AERIUS projecteffectberekening van de gebruiksfase laat een toename van stikstofdepositie zien op 2 gebieden. 0,03 mol N/ha/jr voor het Fochtelooerveen en 0,01 mol N/ha/jr op het Norgerholt. Dit laat de opgave zien waar u voor staat. Ik denk wel dat de AERIUS input wel een onderschatting vertegenwoordigd van de werkelijkheid. Wat nodig is, is een worstcase benadering. Zo valt mij op dat:

- Het parkeren zelf niet in beeld is gebracht. Alleen de route naar het parkeerterrein toe. Het parkeerterrein kan vaak het beste in beeld worden gebracht als vlakbron. Soms kan ook wel een lijnbron gebruikt worden.
- Er alleen is gewerkt met bronnen op buitenwegen, terwijl dit niet overal het geval is. Een opsplitsing tussen buiten- en binnenwegen is nodig denk ik.
- Er voor leveranciers alleen licht verkeer is gebruikt. Is dat echt de werkelijkheid? De memo heldert dit onvoldoende op, omdat er ook hier gesproken wordt over zwaar vrachtverkeer, terwijl dat niet inzichtelijk wordt gemaakt..
- Er een oude bron (stage IIIa) wordt gebruikt voor de aggregaat. Is hier geen schonere in te zetten?
- De overloop parkeerterreinen (324 bewegingen) niet worden meegenomen in de berekening. Blijkbaar zijn die er wel. Je moet het project worst case in beeld brengen, dus meenemen zou ik zeggen.

Als je de conclusie uit de memo stikstofberekening Pauperparadijs gebruiksfase 30082021 leest, kom je al gauw tot de conclusie dat er nog een opgave is, die opgelost moet worden, voordat er qua stikstof en Wnb groen licht gegeven kan worden. Er wordt in de onderbouwing vaak verwezen naar een parkeerplan. Dit plan is daarentegen niet aangeleverd, waardoor ik de data niet kan verifieren.

Blijkbaar doet de aggregaat best veel. Maar als deze uit de berekening wordt gehouden, blijft er sprake van een toename. Dit haal ik weer uit de PB van maart 2020. Deze PB is niet aangepast aan de recente cijfers. Hier is dus ook met de verkeerde depositie gerekend (0,02 i.p.v. 0,03) en ook zijn de effecten op het Norgerholt (0,01) niet meegewogen. De PB zegt eigenlijk alleen dat de door het Pauperparadijs veroorzaakte depositie klein is en dat dit daarom als niet significant is aan te merken. Ik ben van mening dat dit geen hout snijd en zeker geen stand houdt bij de rechter. Daarom kunnen we er op deze manier ook niet mee verder.

Ik adviseer om te zoeken naar een bron om mee te salderen (intern of extern/ eventueel verleasen). Wanneer er een bron kan worden gevonden om intern mee te salderen, is een natuurvergunning mogelijk niet nodig. Dit hangt dan af van eventueel directe gevolgen. Dit kunt u in dat geval het beste na 13 september af stemmen met mijn collega Andre Faber. Als intern salderen niet lukt of er blijken toch directe gevolgen te zijn op Natura 2000, dan moet u een natuurvergunning aanvragen. Wellicht kunt u extern salderen met een bron uit de buurt, of is het mogelijk om dit onder de noemer verleasen te doen. Dat houdt tijdelijk extern salderen in met een bron uit de buurt. Aangezien de afstand van de bronnen tot Natura 2000 kort zijn, zal bij een aanvraag ook een ecologische paragraaf moeten zitten waarin de eventueel directe gevolgen op Natura 2000 worden behandeld. Houdt rekening met erg lange doorlooptijden.

Wat ik in deze e-mail heb verwoord is mijn persoonlijke opvatting. Ik heb geen mandaat om namens Gedeputeerde Staten (GS) uitspraken te doen en heb deze casus niet voorgelegd aan GS. Zodoende kunnen aan deze e-mail geen rechten worden ontleend.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592
06
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: woensdag 1 september 2021 11:49
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Fwd: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Dag ,

Bij deze de uitkomsten van de geüpdate Aerius berekening.

met vriendelijke groet,

+31 (0)6
@hetpauperparadijs.nl
www.hetpauperparadijs.nl

Begin doorgestuurd bericht:

Van: @rho.nl>

Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs
Datum: 31 augustus 2021 om 08:15:33 CEST
Aan: [redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Kopie: [redacted]@rho.nl>, [redacted]@rho.nl>

Goedemorgen [redacted],

We hebben de berekening gereed. Hieruit blijkt helaas dat er alsnog sprake is van een depositie (ook wanneer het aggregaat weggelaten wordt en alleen de verkeersgeneratie wordt berekend. Bijgaand ook de passende beoordeling van destijds, waarin geconcludeerd wordt dat er geen significante gevolgen optreden voor de Natura 2000-gebieden door de - tijdelijke - toename van stikstofdepositie
als gevolg van het Pauperparadijs.

Leg jij de resultaten weer voor aan de provincie?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058[redacted]
E: [redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

.

RHO ADVISEURS

.

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van:
Verzonden: woensdag 10 november 2021 14:59
Aan: Wolter Lommerde
Onderwerp: RE: stikstof salderen

Goedemiddag,

De stikstofbank (microdepositiebank) zal inderdaad een uitkomst kunnen zijn. Er zit daarentegen nog geen vulling in. Er is dus ook niets uit te geven. Totdat er voldoende vulling in zit, is dit dus geen optie voor je project. Als je het mij vraagt kan het ook nog wel lang duren voordat er vulling komt. Dit moet namelijk met vrijgekomenruimte of vrijgemaakte ruimte uit extern salderen via onherroepelijke vergunningen, en die zijn zeldzaam op het moment.

Ik adviseer om te salderen met (een) externe bron(nen), hetzij met regulier extern salderen, hetzij met verleasen. Het is dan wel zaak dat er snel een aanvraag komt. Een garantie voor tijdige besluitvorming is niet meer te geven. Zeker niet indien er zienswijzen en/of beroep wordt ingediend.

Het staat u uiteraard vrij om een gesprek aan te vragen met de heer Jumelet.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe
Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592-
06
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: woensdag 10 november 2021 11:46
Aan: @drenthe.nl>
Onderwerp: stikstof salderen

Beste

Wij zijn nog steeds aan het onderzoeken hoe wij de stikstof depositie van een serie voorstellingen pauperparadijs kunnen managen.
Mijn oog viel op bijgaande pagina: https://www.provincie.drenthe.nl/organisatie-bestuur/gedeputeerde-staten/gedeputeerde-jumelet/nieuws/@139060/provincies-richten/

Is dit een reële optie voor ons, en zou het het slim zijn om op korte termijn met de heer Jumelet een overleg te hebben om te bespreken of er politieke wil is om uitgaande van de situatie van Het Pauperparadijs in Veenhuizen een vergunningstraject te steunen?

Misschien is bellen handiger, laat dan svp even weten wanneer dat voor jou schikt.

Hartelijke groet,

Wolter Lommerde
(producent)
Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06
E @hetpauperparadijs.nl

[redacted]

Van: Arnout Venekamp
Verzonden: dinsdag 23 november 2021 08:06
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: Pauperparadijs

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Voltooid

Hoi [redacted]

Zie het bericht van Hans Kuipers. Ik denk dat er binnenkort wel weer contact wordt gezocht over dit project en eventuele aangepaste project effect berekening.

Hou je me op de hoogte als er voortgang wordt geboekt, of wanneer blijkt dat er nog steeds meer nodig is?

Groet Arnout

Van: Hans Kuipers [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 23 november 2021 07:59
Aan: Arnout Venekamp [redacted]@drenthe.nl>; Alma Burema [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Pauperparadijs

Dag Arnout, Alma,

Zoals gisteren op poho-VTH besproken heb ik gisteren telefonisch contact gehad met Wolter Lommerde en Tom de Ket van het Pauperparadijs.

Na ruggespraak met het college heb ik aangegeven:
- Dat het mij het meest raadzaam lijkt niet te salderen/leasen maar de stikstofdepositie naar 0,00 te brengen;
- Dat daarvoor blijkbaar een andere aggregaat en verkeersstromen nodig zijn (pendelbus);
- Dat wij bereid zijn mee te denken in welke maatregelen dan nodig zijn;
- Als dat tot meerkosten leidt die proportioneel maar niet draagbaar voor alleen de organisatie zijn, wij, gezien de historie en het belang voor Veenhuizen, zouden kunnen ondersteunen (financieel);
- Ik heb letterlijk aangegeven dat ik op dit moment geen financiële toezegging daarin kon doen;
- Tevens dat een ordentelijke vergunningssituatie voor ons harde randvoorwaarde is.

Ze waren erg blij met deze positieve opstelling van GS. Ze hadden ook wel ideeën bij voornoemde maatregelen en hopen dat er een oplossing te vinden is.

Ik zal het straks nog even terugkoppelen aan het college, zodat het ook in het verslag wordt opgenomen (m.n. de opening om in deze uitzonderlijke situatie te verkennen of wij hen hierin kunnen ondersteunen).

Zouden jullie dit verder willen oppakken? Mochten jullie nog nadere terugkoppeling nodig hebben kan dat via het poho.

Met groet,
Hans

Van:
Verzonden: dinsdag 14 december 2021 14:15
Aan: Wolter Lommerde
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Goedemiddag Wolter,

Je zal het moeten berekenen om te weten of de afstand voldoende is. Er is geen vaste afstand van toepassing. Inderdaad rekend AERIUS nu voor verkeersbronnen met een afkap op 5km. Dit is onterecht en wordt hersteld in de nieuwe release van 13 januari 2022. Dan worden alle bronnen afgekapt op 25 km, omdat ze daarna niet meer zijn toe te kennen aan een sprecifieke bron. Maar wat er voor dit project met de aantallen bezoekers nodig is, kan je alleen bepalen door te rekenen. Je weet je bronnen. Die kan je gebruiken en deze op een paar mogelijke loaties neer te zetten. Dan weet je of die locatie geschikt is of niet. Als het parkeerterrein waarvanaf gependeld wordt dicht op een grote N of A weg ligt en daarmee snel opgaat in het heersend verkeersbeeld, zullen de lijnbronnen van verkeer kort zijn, wat helpt. Ik zou niet weten of 1km of 5km verplaatsen van het parkeerterrein voldoende is. Dat is afhankelijk van vele factoren als brontype, afstand, windrichting, ruwheid van het terrein enz. Ik zou dus een aantal geschikte locaties gebruiken en hier de situatie op doorrekenen met AERIUS calcualtor. Het aanvullende probleem is wel dat er een AERIUS update aan zit te komen (13-1-22). Dus daarna moet je de nieuwe release gebruiken en moet hetgeen wat je nu uitrekend ook nog wel kloppen met de uitkomst van de nieuwe release. Je moer er sowieso bedacht op zijn dat als je parkeerterrein buiten 5km van Natura 2000 ligt, je dan geen depostie zult zien van verkeer. Maar dat is dus na 13-1-22 en in werkelijkheid wel het geval.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592-
06
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: dinsdag 14 december 2021 09:49
Aan: @drenthe.nl>
Onderwerp: Fwd: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Beste

Naar aanleiding van het overleg met de gedeputeerde Kuipers zijn wij het parkeren op afstand aan het onderzoeken voor parkeren op afstand.
Ik had even advies gevraagd om te weten over welke afstand we praten, maar onderstaand advies is niet erg bemoedigend.
Als de afstand groter is dan een paar kilometer wordt pendelen tijdrovend en moeten er daarom heel veel verschillende bussen ingezet worden.

Hoe staat de provincie hierin?

Groet,
Wolter

Verstuurd vanaf mijn foon

Begin doorgestuurd bericht:

Van: @rho.nl>
Datum: 3 december 2021 om 13:12:06 CET
Aan: @hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Dag Wolter,

Ik heb je vraag even voorgelegd aan mijn collega die onze stikstofberekeningen uitvoert. Zie hieronder zijn reactie. Er is dus geen bepaalde afstand waarbinnen depositie niet meer meetelt. Geadviseerd wordt om dan het parkeren in een gebied op grotere afstand van een Natura-2000 gebied te realiseren.

Wordt hiermee bedoelt tot hoever AERIUS de stikstofemissie van een project berekend? Voor wegverkeer is 5 kilometer de afkapgrens, voor alle overige bronnen is er geen afkapgrens.
In de nieuwe versie van de calculator is de afkapgrens voor wegverkeer 25 kilometer, en ook 25 kilometer voor overige bronnen

Tot hoever de stikstofdepositie van een project meetelt is nogal een juridische kwestie en hier in niet een eenduidig antwoord. De afkapgrens van 5 kilometer van wegverkeer is niet voor niets gesneuveld in een uitspraak van de Afdeling. De 25 kilometer afkapgrens die straks in de nieuwe calculator wordt gehanteerd zou ook weleens kunnen sneuvelen. Ik zou er worst-case er van uitgaan dat de stikstofemissie van een project voor alle Natura 2000-gebieden binnen de landsgrenzen meetelt.

Met vriendelijke groet,

[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058-[redacted]
E:[redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM
.

RHO ADVISEURS

.

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted] [mailto[redacted]@hetpauperparadijs.nl]
Verzonden: donderdag 2 december 2021 13:49
Aan:[redacted]@rho.nl>
Onderwerp: Re: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Beste[redacted]

Wij zijn druk in gesrek met de provincie over de milieuvergunning. Zij willen graag ons evenement faciliteren, maar we zitten wel vast aan de stikstof-eisen.
Weet jij vanaf welke afstand van een Natura2000 gebied de stikstof-deositie niet meer meetelt?
Wij zijn de mogelijkheid aan het onderzoeken om het parkeren op afstand te plaatsen en te pendelen met bussen zonder NO-uitstoot.

De stikstof-bank van de provincie is nog niet operationeel helaas.

De volgende sta is zeker een evenementenvergunning die we aanvragen bij de gemeente.

Groet,
Wolter

Op 25 nov. 2021, om 12:44 heeft[redacted]@rho.nl> het volgende geschreven:

Dag Wolter,

Ben je inmiddels al verder met het stikstofthema?

Hoe loopt de vergunningverlening verder met de gemeente? Kunnen wij binnenkort nog werkzaamheden verwachten?

Met vriendelijke groet,

[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058[redacted]
E:[redacted]@rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM
.

<image009.jpg>

.

<image010.jpg> <image011.jpg> <image012.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 27 oktober 2021 09:18
Aan:[redacted]@hetpauperparadijs.nl>
CC:[redacted]@hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Dag Wolter,

Nee helaas hebben wij hier geen ervaring mee. Wellicht dat jullie het kunnen proberen via deze organisatie: Leasen of verleasen stikstofrechten - Allesoverstikstof.nl

Met vriendelijke groet,

[redacted] Planvorming en Ruimte

T: 058
E: @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

<image005.jpg>

<image006.jpg> <image007.jpg> <image008.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: @hetpauperparadijs.nl]
Verzonden: dinsdag 26 oktober 2021 11:42
Aan: @rho.nl>
CC: @hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: Re: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Hi

Verleasen was een suggestie van de provincie: het huren van stikstof-depositie rechten van bijvoorbeeld boeren in de buurt.
Maar ik heb geen idee van de kosten hiervan voor de hoeveelheden die wij zouden mopeten compenseren voor onze productie.
ik hoopte dat jullie daar enig zicht op hebben.

Groet,
Wolter

Op 18 okt. 2021, om 07:15 heeft @rho.nl> het volgende geschreven:

Beste Wolter,

Dank voor je mail. Wat bedoel je in dit geval precies met verleasing? En welke kosten wil je precies in kaart brengen?
Vanuit onze stikstof expertise adviseren wij enkel in de inhoudelijke kant.

Met vriendelijke groet,

Planvorming en Ruimte

T: 058
E: @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

<image002.jpg>

<image004.jpg> <image006.jpg> <image008.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Van: @hetpauperparadijs.nl]
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 10:05
Aan: @rho.nl>
CC: @hetpauperparadijs.nl>
Onderwerp: Fwd: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Beste

Als het goed is heb je onderstaand advies van de provincie enige weken geleden al toegestuurd gekregen.
Na overleg met de provincie lijkt verleasen van stikstofdepositie wel een mogelijkheid om een vergunning te vrkrijgen.

Voor onze afweging is het van belang om te weten wat de kosten zijn van een dergelijke verleasing. Kun je daar een inschatting van geven op basis van de genoemde belasting?
Dat hoeft niet heel specifiek te zijn maar een orde van grootte is voor ons wel van belang: enkele honderden, duizenden of tienduizenden euro's.
Het is voor ons nieuwe materie, dus wij hebben geen idee waar we op zouden moeten rekenen.

Kun je ons een indicatie van kosten geven?

Hartelijke groet,
Wolter

Begin doorgestuurd bericht:

Van: @hetpauperparadijs.nl>

Onderwerp: Antw: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs
Datum: 9 september 2021 om 14:55:06 CEST
Aan: @drenthe.nl>
Kopie: @drenthe.nl>, @rho.nl>, @hetpauperparadijs.nl>

Dag

Dank voor je uitgebreide reactie, ik deel deze ook alvast met van het Rho.
Ik stel voor om even tijd te gunnen zodat hij zich ook hierover kan buigen en dat we eind van de maand weer contact hebben.

met vriendelijke groet,

+31 (0)6
@hetpauperparadijs.nl
www.hetpauperparadijs.nl

Op 6 sep. 2021, om 16:12 heeft @drenthe.nl> het volgende geschreven:

Hallo ,

De AERIUS projecteffectberekening van de gebruiksfase laat een toename van stikstofdepositie zien op 2 gebieden. 0,03 mol N/ha/jr voor het Fochtelooerveen en 0,01 mol N/ha/jr op het Norgerholt. Dit laat de opgave zien waar u voor staat. Ik denk wel dat de AERIUS input wel een onderschatting vertegenwoordigd van de werkelijkheid. Wat nodig is, is een worstcase benadering. Zo valt mij op dat:

- Het parkeren zelf niet in beeld is gebracht. Alleen de route naar het parkeerterrein toe. Het parkeerterrein kan vaak het beste in beeld worden gebracht als vlakbron. Soms kan ook wel een lijnbron gebruikt worden.
- Er alleen is gewerkt met bronnen op buitenwegen, terwijl dit niet overal het geval is. Een opsplitsing tussen buiten- en binnenwegen is nodig denk ik.
- Er voor leveranciers alleen licht verkeer is gebruikt. Is dat echt de werkelijkheid? De memo heldert dit onvoldoende op, omdat er ook hier gesproken wordt over zwaar vrachtverkeer, terwijl dat niet inzichtelijk wordt gemaakt..
- Er een oude bron (stage IIIa) wordt gebruikt voor de aggregaat. Is hier geen schonere in te zetten?
- De overloop parkeerterreinen (324 bewegingen) niet worden meegenomen in de berekening. Blijkbaar zijn die er wel. Je moet het project worst case in beeld brengen, dus meenemen zou ik zeggen.

Als je de conclusie uit de memo stikstofberekening Pauperparadijs gebruiksfase 30082021 leest, kom je al gauw tot de conclusie dat er nog een opgave is, die opgelost moet worden, voordat er qua stikstof en Wnb groen licht gegeven kan worden. Er wordt in de onderbouwing vaak verwezen naar een parkeerplan. Dit plan is daarentegen niet aangeleverd, waardoor ik de data niet kan verifieren.

Blijkbaar doet de aggregaat best veel. Maar als deze uit de berekening wordt gehouden, blijft er sprake van een toename. Dit haal ik weer uit de PB van maart 2020. Deze PB is niet aangepast aan de recente cijfers. Hier is dus ook met de verkeerde depositie gerekend (0,02 i.p.v. 0,03) en ook zijn de effecten op het Norgerholt (0,01) niet meegewogen. De PB zegt eigenlijk alleen dat de door het Pauperparadijs veroorzaakte depositie klein is en dat dit daarom als niet significant is aan te merken. Ik ben van mening dat dit geen hout snijd en zeker geen stand houdt bij de rechter. Daarom kunnen we er op deze manier ook niet mee verder.

Ik adviseer om te zoeken naar een bron om mee te salderen (intern of extern/ eventueel verleasen). Wanneer er een bron kan worden gevonden om intern mee te salderen, is een natuurvergunning mogelijk niet nodig. Dit hangt dan af van eventueel directe gevolgen. Dit kunt u in dat geval het beste na 13 september af stemmen met mijn collega Andre Faber. Als intern salderen niet lukt of er blijken toch directe gevolgen te zijn op Natura 2000, dan moet u een natuurvergunning aanvragen. Wellicht kunt u extern salderen met een bron uit de buurt, of is het mogelijk om dit onder de noemer verleasen te doen. Dat houdt tijdelijk extern salderen in met een bron uit de buurt. Aangezien de afstand van de bronnen tot Natura 2000 kort zijn, zal bij een aanvraag ook een ecologische paragraaf moeten zitten waarin de eventueel directe gevolgen op Natura 2000 worden behandeld. Houdt rekening met erg lange doorlooptijden.

Wat ik in deze e-mail heb verwoord is mijn persoonlijke opvatting. Ik heb geen mandaat om namens Gedeputeerde Staten (GS) uitspraken te doen en heb deze casus niet voorgelegd aan GS. Zodoende kunnen aan deze e-mail geen rechten worden ontleend.

Met vriendelijke groet,

<image001.png>

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592-
06
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen

Van: @hetpauperparadijs.nl>
Verzonden: woensdag 1 september 2021 11:49
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
Onderwerp: Fwd: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs

Dag ,

Bij deze de uitkomsten van de geüpdate Aerius berekening.

met vriendelijke groet,

+31 (0)6
@hetpauperparadijs.nl
www.hetpauperparadijs.nl

Begin doorgestuurd bericht:

Van: @rho.nl>
Onderwerp: RE: 20211246_Aerius pdf het pauperparadijs
Datum: 31 augustus 2021 om 08:15:33 CEST
Aan: @hetpauperparadijs.nl>
Kopie: @rho.nl>, @rho.nl>

Goedemorgen ,

We hebben de berekening gereed. Hieruit blijkt helaas dat er alsnog sprake is van een depositie (ook wanneer het aggregaat weggelaten wordt en alleen de verkeersgeneratie wordt berekend. Bijgaand ook de passende beoordeling van destijds, waarin geconcludeerd wordt dat er geen significante gevolgen optreden voor de Natura 2000-gebieden door de - tijdelijke - toename van stikstofdepositie
als gevolg van het Pauperparadijs.

Leg jij de resultaten weer voor aan de provincie?

Met vriendelijke groet,

Planvorming en Ruimte

T: 058
E: @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

.

<image002.jpg>

.

<image003.jpg>

<image004.jpg>

<image005.jpg>

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan hier

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06
E @hetpauperparadijs.nl

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06
E @hetpauperparadijs.nl

Wolter Lommerde
(producent)

Het Pauperparadijs
Postbus 6084
9702 HB GRONINGEN
M 06
E @hetpauperparadijs.nl

MEMO

Van	:	[redacted]
Project	:	'Het Pauperparadijs' te Veenhuizen
Opdrachtgever	:	Stichting Het Pauperparadijs
Datum	:	30 augustus 2021
Betreft	:	Stikstofberekening theatervoorstelling Het Pauperparadijs

Rho
ADVISEURS VOOR LEEFRUIMTE

1. Inleiding

In Veenhuizen, gemeente Noordenveld (provincie Drenthe) worden in de zomer van 2022 nieuwe voorstellingen opgevoerd van Het Pauperparadijs. Dit evenement vindt plaats op de binnenplaats van het Gevangenismuseum aan de Oude Gracht te Veenhuizen en zal gedurende in de maanden juni, juli en augustus maximaal 54 keer plaatsvinden. Met de gebruiksfase gaan verkeersbewegingen en de inzet van materieel gepaard. Voor de realisatiefase geldt een vrijstelling, hier wordt nader op ingegaan in deze notitie. Voorliggende notitie beschrijft de uitgangspunten en resultaten van de stikstofberekening van het evenement. Figuur 1 geeft de ligging van het evenemententerrein en de verschillende parkeerterreinen weer.

Figuur 1 Ligging evenemententerrein (A) Het Pauperparadijs te Veenhuizen

Om het evenement plaats te laten vinden wordt de binnenplaats op bovenstaande kaart gebruikt als evenemententerrein. Dit leidt tot een tijdelijke verkeerstoename. Deze toename zou kunnen zorgen voor een toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden in de omgeving. De locatie ligt op circa 1 km afstand van het Natura 2000-gebied 'Fochteloërveen' (zie figuur 2). Met het rekenprogramma AERIUS Calculator (2020) is

een berekening uitgevoerd om de gevolgen voor de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen en te toetsen of de eventuele toename past binnen de eisen die gelden op grond van de Wet natuurbescherming.

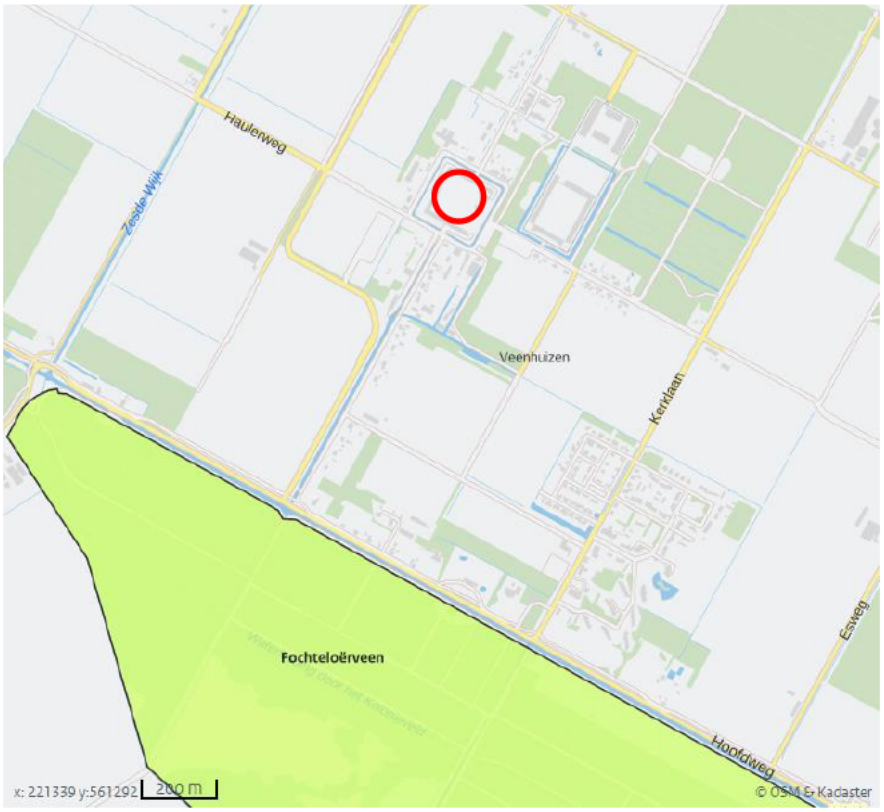

Figuur 2 Projectlocatie ten opzichte van Natura 2000-gebied

2. Toetsingskader

Wet natuurbescherming
De Wet natuurbescherming:
- verankert de Europese gebiedsbescherming van Natura 2000, bestaande uit Speciale Beschermingszones (SBZ's) op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, in de Nederlandse wetgeving;
- vormt de wettelijke basis voor de aanwijzingsbesluiten met instandhoudingsdoelstellingen;
- legt de rol van bevoegd gezag voor verlening van vergunningen meestal bij de provincies.

Voor Natura 2000-gebieden gelden onder meer de volgende verplichtingen:
- De overheid dient ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in de speciale beschermingszones niet verslechtert. Tevens mag er geen verstoring optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.
- Voor elk plan of project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo'n gebied, wordt een passende beoordeling gemaakt van de gevolgen voor het gebied. Bevoegde nationale instanties geven slechts toestemming voor het plan of project nadat zij de zekerheid hebben verkregen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast.
- Als een plan of project om dwingende reden van groot openbaar belang toch moet worden gerealiseerd, terwijl significant negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, moeten alle nodige compenserende maatregelen worden genomen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Europees ecologisch netwerk (Natura 2000) bewaard blijft.

Bij de beoordeling van de gevolgen van plannen, projecten en handelingen voor de instandhoudingsdoelstellingen spelen onder andere de ecologische effecten van verzuring en vermesting door een eventuele toename van stikstofdepositie een rol. Uit jurisprudentie volgt dat in een overbelaste situatie al bij een kleine toename van stikstofdepositie sprake kan zijn van significante negatieve effecten. In dat geval is een passende beoordeling noodzakelijk.

Wet Stikstofreductie en natuurverbetering
Het doel van de wet stikstofreductie en natuurverbering is om de stikstofuitstoot te verlagen en de natuur te verbeteren. Het wetsvoorstel bevat een gedeeltelijke vrijstelling van de natuurvergunningsplicht voor de bouwsector. De vrijstelling geldt voor bouwactiviteiten in de bouw-, aanleg- en sloopfase, waarin emissies tijdelijk en beperkt zijn. Deze vrijstelling maakt vergunningverlening voor de aanleg/bouw van onder andere woningen, utiliteitsbouw, energieprojecten en activiteiten in de grond-, weg- en waterbouw makkelijker. Deze vrijstelling geldt alleen voor de effecten als gevolg van stikstofdepositie en niet voor eventuele andere effecten als gevolg van het project op Natura-2000 gebieden (bijvoorbeeld verstoring). De vrijstelling is verder uitgewerkt in het Besluit stikstofreductie en natuurverbetering (Bsn). Deze wet is op 1 juli 2021 in werking getreden.

3. Uitgangspunten

Aanlegfase
Door de inwerkingtreding van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering op 1 juli 2021 geldt er voor de aanlegfase een vrijstelling voor de bouwwerkzaamheden. Deze vrijstelling geldt voor de effecten als gevolg van stikstofdepositie. Onder de vrijstelling valt onder andere het bouwen en slopen van een bouwwerk en de vervoersbewegingen die samenhangen met de werkzaamheden. Dit zijn ook de bronnen waar emissies te verwachten te zijn in de realisatiefase van de beoogde ontwikkeling. Omdat voor deze werkzaamheden een vrijstelling geldt, is een berekening voor de realisatiefase niet nodig.

Verkeersbewegingen beoogde situatie
Op basis van gegevens van eerdere edities van het evenement en verwachte bezoekersaantallen, is voor de komende editie het verwacht aantal verkeersbewegingen van en naar het evenement bepaald. Deze verkeersbewegingen zijn onder te verdelen in logistieke verkeersstromen (lichte personenauto's/bestelbusjes en zwaar vrachtverkeer) en verkeersstromen van bezoekers (lichte personenauto's). In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de verkeersgeneratie voor, tijdens en na het evenement. Deze aantallen dienen als input voor de stikstofberekening. Voor de berekening is het rekenjaar 2022 gehanteerd.

Tabel 1 Verkeersgeneratie Het Pauperparadijs in mvt/jaar (heen en terug)

	Licht	Zwaar	Omschrijving
Leveringen	116		Aanvoer catering
Personeel	5.916		Woon-werkverkeer personeel (parkeerterrein IND)
Bezoekers	32.400		Parkeren parkeerterrein Gevangenismuseum
	3.996		Parkeren berm Laan Weldadigheid

Leveringen
Inclusief repetities wordt de voorstelling Het Pauperparadijs 58 keer opgevoerd. De aan- en afvoer van catering vindt elke dag 1 keer plaats en zorgt voor 116 lichte verkeersbewegingen (bestelbusje). De leveringen worden gedaan bij de ingang van het Gevangenismuseum en dit verkeer wikkelt af over de Oude gracht, Haulerweg en Laan van Weldadigheid. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat dit verkeer op in het heersend verkeersbeeld.

Personeel
Bij iedere voorstelling zijn circa 51 werknemers betrokken. Uitgaande van 58 voorstellingen (inclusief repetities) zorgen zijn voor totaal 5.916 lichte verkeersbewegingen. Personeel parkeert op het parkeerterrein van IND, de aanrijroute is vanaf de provinciale weg N919 via de Laan van Weldadigheid, Eikenlaan en Hospitaallaan. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat dit verkeer op in het heersend verkeersbeeld.

Bezoekers
In het Parkeerplan voor Het Pauperparadijs 2020 (versie 19 februari 2020) is berekend dat de 1.132 bezoekers per voorstelling met circa 337 personenauto's naar de voorstellingen komen. Zij parkeren op het parkeerterreinen van het Gevangenismuseum, in de berm van de Laan Weldadigheid. In de stikstofberekening is er van uitgegaan dat de inzet van eventuele overloopterreinen niet nodig is. De aanrijroutes verschillen per parkeerterrein en zijn tevens terug te vinden in het Parkeerplan. Ter hoogte van de provinciale weg N919 gaat het verkeer op in het heersend verkeersbeeld.

'Opgaan in het heersende verkeersbeeld' is het geval op het moment dat het aan- en afrijdende verkeer, conform de Instructieregels voor Aerius juli 2020, zich heeft verdund tot enkele procenten van het reeds aanwezige verkeer. In figuur 3 is te zien hoe verkeersaantallen uit tabel 1 als lijnbronnen in de berekening zijn ingevoerd.

Materieelinzet beoogde situatie
Voor, tijdens en na het evenement is verder sprake van materieelinzet, dit materieel zorgt voor stikstofemissies. Zo zal er gedurende het evenement een aggregaat draaien die stroom opwekt voor de podiumtechniek. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de materieelinzet. Het elektrische materieel is daarbij buiten beschouwing gelaten. Er wordt uitgegaan van een gemiddeld brandstofverbruik van 15 liter per uur en stage klasse III A. De emissie is als puntbron ingevoerd.

Tabel 2 Materieelinzet Het Pauperparadijs

Materieelinzet	STAGE klasse	Draaiuren	Brandstof verbruik	Totaal brandstofverbruik*
Aggregaat	III A, 75 – 130 kW, bouwjaar 2007	455 uur	15 liter/uur	6.825 liter brandstof

* het brandstofverbruik in rood (liter/jaar) is ingevoerd in AERIUS

Resultaten
Uit de stikstofberekening met AERIUS Calculator (2020) blijkt een stikstofdepositie van maximaal 0,03 mol/ha/j op het overbelaste stikstofgevoelige Natura-2000 gebied 'Fochteloërveen' (zie figuur 3) en 0,01 mol/ha/j op het overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000-gebied 'Norgerhoit'. Op basis van deze uitkomst is een significant negatief effect op Natura 2000 als gevolg van stikstofdepositie niet uit te sluiten. Derhalve is de voorgenomen ontwikkeling niet mogelijk binnen het kader van de Wet natuurbescherming. Zowel de verkeersbewegingen als de materieelinzet hebben hier een bijdrage in. Wanneer de stage klasse van het aggregaat IV, 75 – 130, bouwjaar 2015 is en ook zonder de invoering van het aggregaat vindt er door de verkeersbewegingen van bezoekers en personeel een te hoge depositie plaats op het overbelaste stikstofgevoelige Natura-2000 gebied 'Fochteloërveen' (0,01 mol/ha/j).

Figuur 3 Resultaat stikstofberekening Het Pauperparadijs

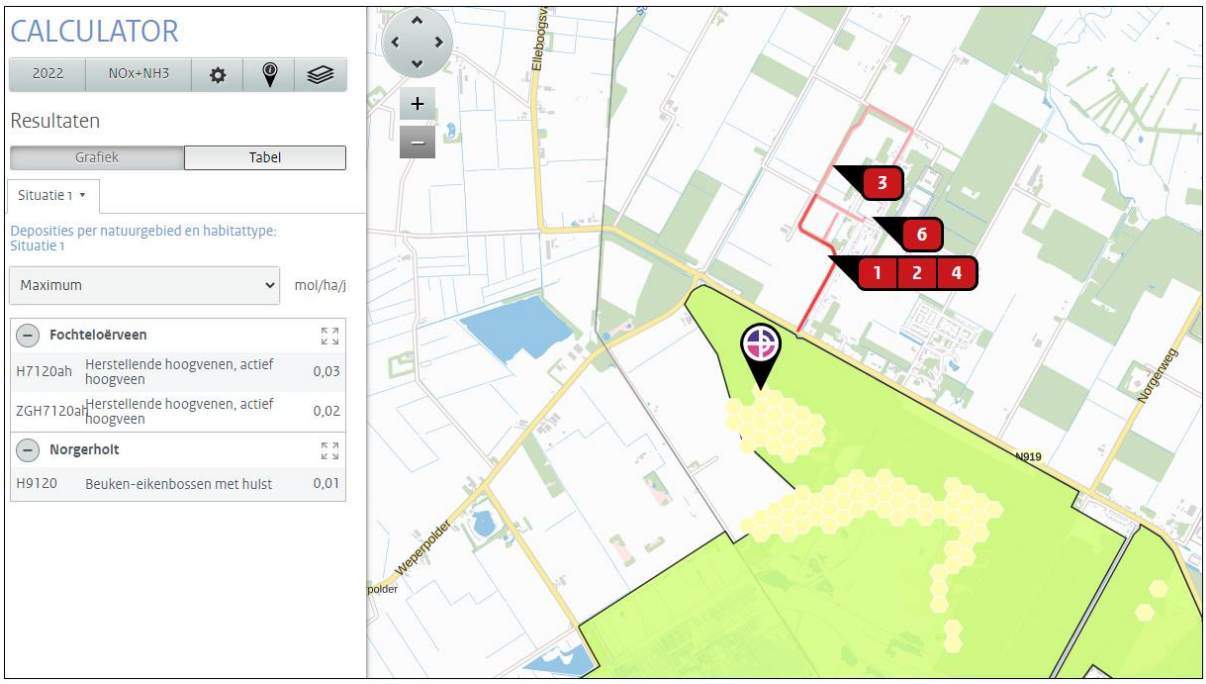

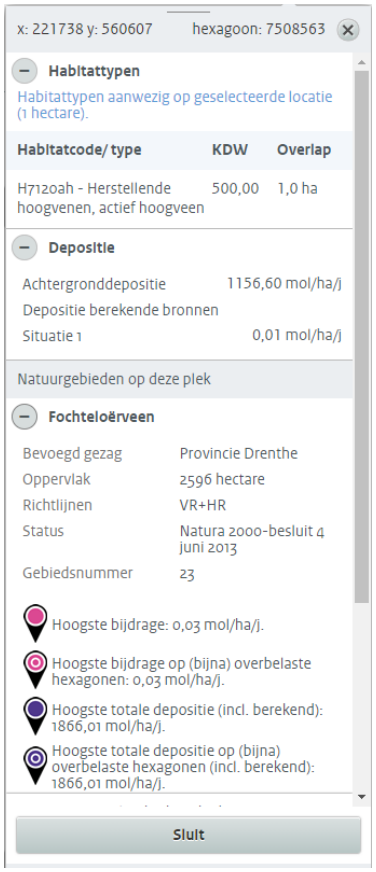

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NOx).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Rho Adviseurs	-, - Veenhuizen

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Het Pauperparadijs	Ra3vkSyRK9iW

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
30 augustus 2021, 15:17	2022	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	127,16 kg/j
NH3	1,31 kg/j

Resultaten

Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied	Bijdrage
Fochteloërveen	0,03

Toelichting

Gebruiksfase Pauperparadijs

Locatie
Situatie 1

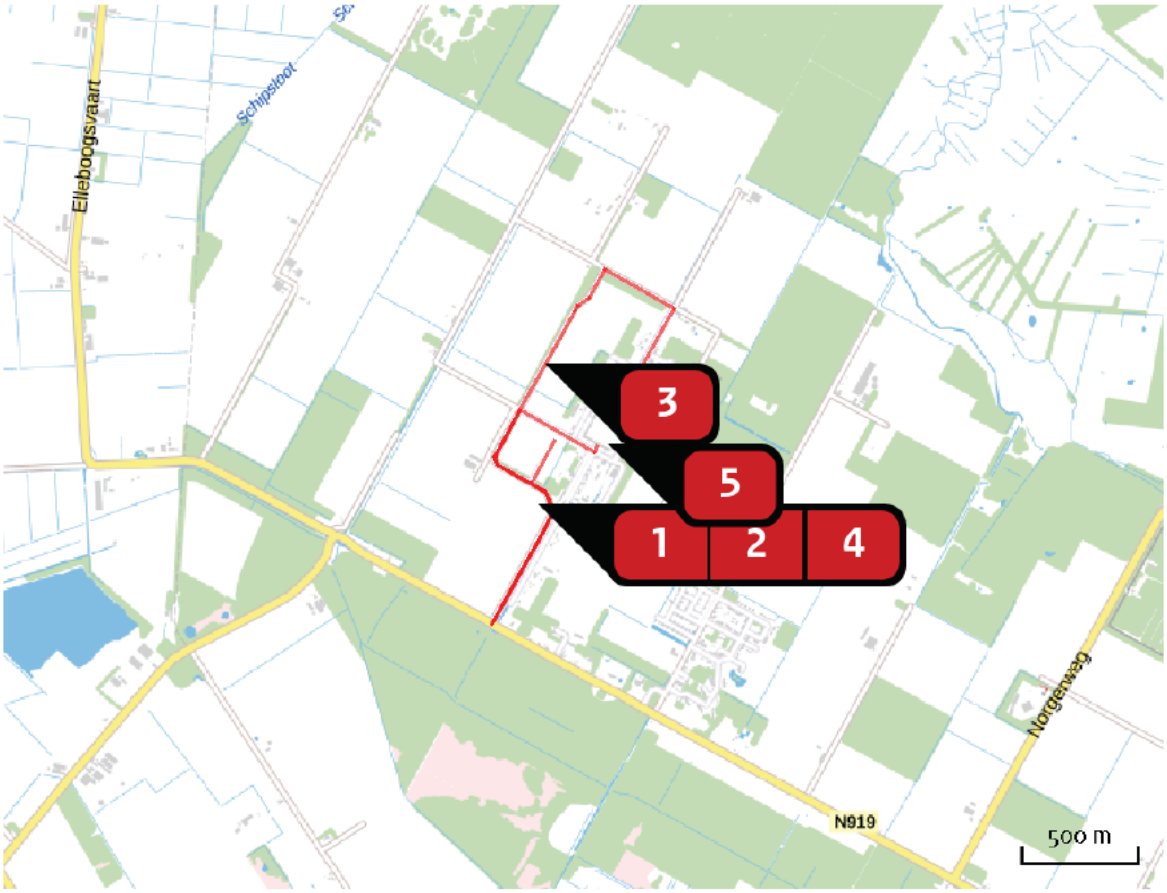

Emissie
Situatie 1

Bron Sector			Emissie NH3	Emissie NOx
1		Bezoekers - grote parkeerterrein Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	7,06 kg/j
2		Bezoekers - berm Laan Weldadigheid Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	1,08 kg/j
3		Personeel - terrein IND Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	3,84 kg/j
4		Leveranciers en logistiek Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j
5		Aggregaat Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie	< 1 kg/j	115,14 kg/j

Resultaten stikstof gevoelige Natura 2000 gebieden (mol/ha/j)

Natuurgebied	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
Fochteloërveen	0,03	
Norgerholt	0,01	

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Resultaten per habitattype (mol/ha/j)

voor de 10 stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden met het hoogste resultaat

Fochteloërveen

Habitattype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H7120ah Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	0,03	
ZGH7120ah Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	0,02	

Norgerholt

Habitattype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H9120 Beuken-eikenbossen met hulst	0,01	

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Emissie (per bron)

Situatie 1

Naam	Bezoekers - grote parkeerterrein
Locatie (X,Y)	222025, 561635
NOx	7,06 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	32.400,0 / jaar	NOx	7,06 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Bezoekers - berm Laan Weldadigheid
Locatie (X,Y)	222055, 561736
NOx	1,08 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	3.996,0 / jaar	NOx	1,08 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Personeel - terrein IND
Locatie (X,Y)	222031, 562351
NOx	3,84 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	5.916,0 / jaar	NOx	3,84 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

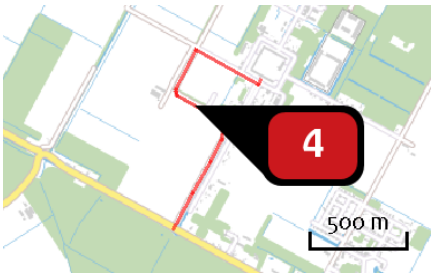

Naam	Leveranciers en logistiek
Locatie (X,Y)	221916, 561862
NOx	< 1 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	116,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

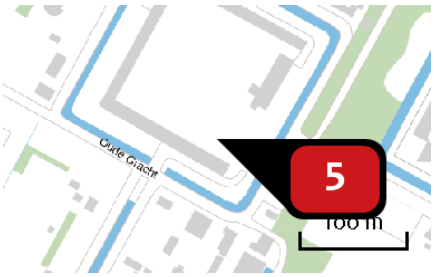

Naam	Aggregaat
Locatie (X,Y)	222301, 562004
NOx	115,14 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Stationair bedrijf (uren/j)	Cilinder inhoud (l)	Stof	Emissie
STAGE IIIa, 75 <= kW < 130, bouwjaar 2007 (Diesel)	Aggregaat podiumtechniek	6.825	0	0,0	NOx	115,14 kg/j
					NH3	< 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2020_20210525_2040287d5b
Database	versie 2020_20210713_c09c249ebe

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2020

Date : 8-4-2021 9:21:24
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : Re: Vraag 18 april Luistertocht door 'Het pauperparadijs' van Suzanna Jansen
Attachment : image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;

Jazeker: 10.00 uur. Ik stuur je even de informatie door die ik van [redacted] kreeg (zij is ook de contactpersoon). Ik zal ook een formulier invullen met alle specifieke info, probeer ik maandag bij je aan te leveren.
hartelijke groet,
[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 8 april 2021 09:16
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Vraag 18 april Luistertocht door 'Het pauperparadijs' van Suzanna Jansen

Beste [redacted],
Heb je al wel enig idee bij een tijd voor dit moment waarop ged. Cees Bijl aanwezig zal zijn?

Met hartelijke groet,

[redacted]

provincie Drenthe

+31 592 [redacted]
+31 6 [redacted]
[redacted] @drenthe.nl

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 8 april 2021 08:47
Aan: Cees Bijl [redacted] @drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Vraag 18 april Luistertocht door 'Het pauperparadijs' van Suzanna Jansen

Beste iedereen,

Het is ook op 17 april hoor, niet op 18 april. Nadere info volgt zo spoedig mogelijk.

[redacted]
Koloniën van Weldadigheid op weg naar werelderfgoed & Vrijetijdseconomie
06-[redacted]

Van: Cees Bijl [redacted] @drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 7 april 2021 23:11
Aan: [redacted] @drenthe.nl>
CC: [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Vraag 18 april Luistertocht door 'Het pauperparadijs' van Suzanna Jansen

Dag [redacted]
Ik had 17 april begrepen en nu zie ik 18 april.
Ik werk liever niet op zondag
Gr [redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPhone

> Op 7 apr. 2021 om 16:20 heeft [redacted] @drenthe.nl> het volgende geschreven:
>
> Dag Cees,
>
> Corona-proof: zullen we duidelijk aangeven als vereiste.
>
> Groet,
>
> [redacted]

Van: Cees Bijl [redacted] @drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 7 april 2021 15:49
Aan: [redacted] @drenthe.nl>
CC: [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>; [redacted] @drenthe.nl>
Onderwerp: Re: Vraag 18 april Luistertocht door 'Het pauperparadijs' van Suzanna Jansen

Dag
Accoord vermits het Corona proof is
Gr Cees

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 7 apr. 2021 om 14:39 heeft @drenthe.nl> het volgende geschreven:

Dag Cees,

Wil je zaterdag 17 april om 10 uur de Luistertocht door het 'Pauperparadijs' van Suzanna Jansen starten met een kort praatje ter plekke? En wil je dan ook een stukje fietsen?
Je kunt op dat moment ook wat ruimer bekend maken wanneer het Werelderfgoedcomité vergadert.

Aan het project heeft de provincie Drenthe (onder meer) bijgedragen.

Mocht 17/4 niet passen, is 16 april eind van de dag ook een mogelijkheid.

Groet,

Van: @drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 7 april 2021 13:37
Aan: @drenthe.nl>; @drenthe.nl>
CC: @drenthe.nl>
Onderwerp: FW: Persbericht: vanaf 18 april Luistertocht door 'Het pauperparadijs' van Suzanna Jansen
Urgentie: Hoog

Hoi

Zie hier verzoek ivm officieel moment t.a.v de Luistertocht in Veenhuizen. Willen jullie Cees Bijl polsen of hij hier iets in ziet? Ik heb de mail ook meteen in cc naar jou gedaar, zodat jij er ook van weet en desgewenst kun reageren.

Dank en groet,

Koloniën van Weldadigheid op weg naar werelderfgoed & Vrijetijdseconomie
06

Van: @ nl>
Verzonden: woensdag 7 april 2021 13:17
Aan: @drenthe.nl>
Onderwerp: FW: Persbericht: vanaf 18 april Luistertocht door 'Het pauperparadijs' van Suzanna Jansen

Hi ,

In overleg met Peter Sluiter zouden we graag op zaterdag 17 april om 10 uur een officieel moment ter introductie van de Luistertocht plannen.

komt naar Veenhuizen en het lijkt ons mooi als zij een kort woordje doet, wellicht met wat geluid erbij...en dan de eerste audiotour overhandigd aan de gedeputeerde. Hij mag/kan dan een stukje fietsen om de tour te beleven (mag ook op ander moment).

We hebben de pers RTV Drenthe en DvhN uitgenodigd om hierbij aanwezig te zijn.

De setting is dus heel klein en corona proof in de buitenlucht.

Zouden wij op korte termijn kunnen vernemen of de gedeputeerde tijd heeft? Als hij zaterdag niet kan maar vrijdagmiddag de 16e wel einde dag, dan kan ik ook kijken of dat een optie is. Op zaterdag zijn we flexibel in de tijd. Mooiste zou zijn direct in de ochtend...

Anders ga ik bijv. de burgemeester vragen.. het is kort dag ; (

Tot horens en veel dank!

<image001.png>

Van: @uitgeverijbalans.nl>
Datum: dinsdag 6 april 2021 om 14:00
Aan: @ .nl>
Onderwerp: Persbericht: vanaf 18 april Luistertocht door 'Het pauperparadijs' van Suzanna Jansen

PERSBERICHT

Luistertocht door *Het pauperparadijs*

Theatrale wandel/fietstocht ism Gevangenismuseum

Veenhuizen/Amsterdam, 6 april 2021 - Tijdens de eerste lockdown besloot Suzanna Jansen, auteur van de bestseller *Het pauperparadijs*, een nieuw (coronaproof) element aan haar boek toe te voegen: een Luistertocht door Veenhuizen in Drenthe. *Het pauperparadijs* speelt zich grotendeels af in dit gevangenisdorp. Nu het Nationaal Gevangenismuseum door de lockdown gesloten is, biedt deze tocht vanaf 18 april een alternatief in het gebied.
Met vertellingen, voorleesfragmenten, korte scènes en muziek neemt Suzanna Jansen de luisteraars mee langs plekken uit haar boek. De theatrale opzet laat hen door de tijdlagen heen kijken, van de negentiende-eeuwse Koloniën van Weldadigheid tot het huidige gevangenisdorp. Zo ervaart men de historie daar waar die daadwerkelijk heeft plaatsgevonden. In de bijlage een luisterfragment.
Jansen: 'Het idee ontstond tijdens de eerste lockdown. Al mijn lezingen waren weggevallen. Ik snakte ernaar te communiceren met lezers. Toen bedacht ik hoe sterk je in Veenhuizen de aanwezigheid van de historie kunt voelen, als je tenminste weet waar je moet kijken. Het Nationaal Gevangenismuseum was meteen geïnteresseerd. Met de regie en montage van theatermaker Inge Wannet en de stem van acteur Paul R. Kooij is het verhaal opgetild tot een luisterervaring die het verleden om je heen bijna tastbaar maakt. Bij het proefluisteren kreeg ik zelf kippenvel. Ik heb mijn verhaal natuurlijk vaker verteld, maar nooit eerder op de plek waar het zich heeft afgespeeld gehoord.'
De luistertocht staat op zichzelf en is los van het boek *Het pauperparadijs* te beluisteren. Voor wie het boek wel kent biedt de tour een nieuwe, aanvullende ervaring. De tocht voert langs zestien luisterpunten. De afstand tussen deze punten bedraagt 16 km, die per fiets, lopend (of per auto) kunnen worden afgelegd. Daarnaast maakt de luisteraar bij de luisterpunten nog kleine wandelingen.
Luistertocht door Het pauperparadijs is exclusief verkrijgbaar bij het Nationaal Gevangenismuseum in Veenhuizen. Tijdens de lockdown gebeurt dit via een speciaal loket. De tocht is vanaf 18 april beschikbaar voor publiek.

Over *Het pauperparadijs*
In *Het pauperparadijs* beschrijft Suzanna Jansen het grootschalige sociale experiment uit de negentiende eeuw waar haar voorouders deel van uitmaakten. Tienduizenden armelui werden vanaf 1823 naar de heropvoedingsgestichten van Veenhuizen gestuurd. Maar wat begon als een bevlogen plan om de onderklasse te verheffen, veranderde al snel in een fiasco. Eén miljoen Nederlanders in onze tijd stammen van deze 'paupers' af. Het boek werd een ongekende bestseller (meer dan 325.000 exx verkocht), en leidde ook tot een theaterhit van regisseur Tom de Ket. De Koloniën van Weldadigheid staan op de nominatie voor de Unesco-Werelderfgoedlijst. Naar verwachting wordt het positieve besluit hierover a.s. zomer genomen.

Over de makers
Suzanna Jansen maakte deze luistertocht met theatermaker en regisseur Inge Wannet en acteur Paul R. Kooij.

Suzanna Jansen publiceerde haar debuut *Het pauperparadijs* in 2008 bij Uitgeverij Balans. Ze schreef ook *Ondanks de zwaartekracht* (2017, nominatie Bookspot Literatuurprijs), en *Wael, het verhaal van een jongen uit Syrië* (2019).
Paul R. Kooij is acteur met een indrukwekkende staat van dienst. Hij speelde in Het Pauperparadijs, Gas, Anne, Soldaat van Oranje, Een Goed Jaar en talloze andere voorstellingen voor gezelschappen als het Ro Theater, Nationale Toneel, Theatergroep Suburbia.
Inge Wannet is audiomaker en theatermaker, gespecialiseerd in het maken van audiobelevingen op locatie, die de luisteraar op een andere manier naar de omgeving laten kijken. www.ingewannet.nl.

Bijlagen

3.7 MB mp3 Trailer_Luistertocht_door_het_Pauperparadijs_def.mp3

Noot voor de redactie:
Op 17 april wordt de tocht voor de media gelanceerd, u bent die dag of elke andere dag van harte uitgenodigd om de luistertocht zelf te maken.
Voor meer informatie over de lancering, de luistertocht of het Nationaal Gevangenismuseum Veenhuizen kunt u contact opnemen met Ingrid Mascini: 06 @ .nl. Voor contact met Suzanna Jansen kunt u contact opnemen met Uitgeverij Balans, 06 of via @uitgeverijbalans.nl.

Praktische informatie:
Kosten
De luistertocht kost €7,50 p.p. (introductieprijs). Dit is inclusief de huur van een audioguide, een informatiegids en een routekaart. Per reservering betaal je €50 euro borg. Voor de beste luisterervaring is een koptelefoon of eigen 'oortjes' het best (Deze zijn ook verkrijgbaar bij het museum).
Tijden
Het museum sluit om 17.00 uur. De audioguide moet vóór die tijd terug zijn bij het loket. De gids en routekaart mogen de bezoekers mee naar huis nemen.
Duur van de tocht
Te voet duurt de tocht zonder pauzes ongeveer 5,5 uur; we raden daarom aan om tussen 10.00-10.30 uur op pad te gaan. Met de fiets (ca 3 uur zonder pauzes) of auto (ca 2,5 uur zonder pauzes) is het verstandig om in ieder geval voor 12.00 uur te vertrekken.
Reserveren
Reserveer de Luistertocht via info@gevangenismuseum.nl of telefonisch via: 0592-388264. Ook verkrijgbaar in tijden van lockdown, via een speciaal loket.
Het nabijgelegen hotel-restaurant Bitter & Zoet verhuurt fietsen: www.bitterenzoet.nl
Bij het museumrestaurant kan een lunchpakket voor onderweg worden besteld inclusief handige rugzak. Prijs: 9,50.

Bekijk dit bericht online

Share Tweet Share

Date : 19-8-2021 20:32:00
From : "[redacted]@drenthe.nl
To : "VTH" vth@drenthe.nl
Cc : "[redacted]@drenthe.nl
Subject : Fwd: Pauperparadijs en significante effecten
Attachment : image001.png;

Voor het werkoverleg maandag.

Groet,
[redacted]

-------- Oorspronkelijk bericht --------
Van: [redacted]@drenthe.nl>
Datum: 19-08-21 15:34 (GMT+01:00)
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs en significante effecten

Dat wordt dan toch leasen van rechten denk ik. Maandag inderdaad maar even bespreken met de opperprof. Breng jij het in?

[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 19 augustus 2021 14:18
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: FW: Pauperparadijs en significante effecten

Laatste wat ik heb. In de stikstofmemo van februari staat ook al dat er nog effect is zonder bouwfase trouwens:

Resultaten
Uit de stikstofberekening met AERIUS Calculator (2019A) blijkt een stikstofdepositie van 0,01 mol/ha/j op het overbelaste stikstofgevoelig Natura-2000 gebied 'Fochteloërveen' (zie figuur 3). Op basis van deze uitkomst is een significant negatief effect op Natura 2000 als gevolg van stikstofdepositie niet uit te sluiten. Derhalve is de voorgenomen ontwikkeling niet mogelijk binnen het kader van de wet natuurbescherming. Zowel de verkeersbewegingen als de materieelinzet hebben hier een bijdrage in. Ook zonder de ingevoerde materieelinzet (aggregaat en heftrucks) vindt er door de verkeersbewegingen van bezoekers en personeel een te hoge depositie plaats op het overbelaste stikstofgevoelige Natura-2000 gebied 'Fochteloërveen'. Bij een alternatieve aanrijroute (vanuit noordelijke richting over de Haulerwijksterstraat, Veenhuizerweg en Ds. Germsweg) is er nog steeds een depositie van 0,01 mol/ha/j op het zuidelijk gelegen Natura-2000 gebied derhalve is ook bij dit alternatief sprake van een significant negatief effect op Natura 2000-gebied.

En dit:
'Opgaan in het heersende verkeersbeeld' is het moment waarop het aan- en afrijdende verkeer zich door zijn snelheid en rij- en stopgedrag nog niet, dan wel niet meer onderscheidt van het overige verkeer dat zich op de betrokken weg bevindt. Op grond van jurisprudentie worden de gevolgen voor het milieu van het af- en aanrijdend verkeer niet meer aan het in werking zijn van de inrichting toegerekend wanneer dit verkeer kan worden geacht te zijn opgenomen in het heersende verkeersbeeld.
Met het oog op overige effecten: zouden die hiermee al voldoende weggeschreven kunnen zijn? Misschien iets om met minder hobbymatige juristen te bespreken op het werkoverleg maandag?

Groet,
[redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 12 maart 2020 12:04
Aan: [redacted]@drenthe.nl>; [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Pauperparadijs en significante effecten

Hoi,

Wat vinden jullie van de eerste vraag?
Dit is eigenlijk de vraag: passen wij stap 3 uit het schema (hebben jullie die nog scherp?) in de praktijk ook toe?
Volgens mij kunnen we wel meegaan met stap die als:

- In de praktijk blijkt het habitatype niet aanwezig te zijn.
- Uit onderzoek blijkt dat het effect is op een habitattype waarvan de KDW nog niet is overschreven (en ook niet tot 70 mol is genaderd).

Of kunnen jullie m.n. [redacted] nog meer voorbeelden verzinnen?

Mvg [redacted]

Van: [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 12 maart 2020 10:21
Aan: [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Pauperparadijs en significante effecten

Hallo [redacted]

Ik heb net een 2de overleg gevoerd met de heren van het Pauperparadijs en enkele heren van Rho adviseurs. Ze gaan ecologisch onderzoek doen in het veld om te bepalen of het habitattype daar in het ene hexagoon ook daadwerkelijk aanwezig is en vervolgens of er met een depositie van het Pauperparadijs van 0,01 mol op dit ene hexagoon ook sprake is van een significant effect. Wanneer significantie ecologisch is uit te sluiten (bijvoorbeeld als het habitattype hier niet aanwezig is) stellen ze voor om af te zien van vergunningplicht. Als er wel sprake is van een significant effect, dan willen ze mitigerende maatregelen uitvoeren in het gebied en specifiek in dat hexagoon ten behoeve van het habitattype, dan zou dat wel met vergunning gebeuren. Er zit qua tijd erg veel druk op en de heren van het Pauperparadijs worden aardig zenuwachtig. Het verzoek is nu om de bovenstaande werkw2ijze nog even juridisch af te stemmen. Daarom mijn verzoek of je [redacted] van Rho wil bellen via 06-[redacted] Daarnaast vragen ze zich af of we in het geval dat er toch een vergunningplicht geld, we de zaak zouden kunnen afdoen in een reguliere procedure. Ik heb gezegd dat we hier altijd de uitgebreide procedure volgen. Wijken we heir wel eens van af? Ook dit graag nog even afstemmen, al kan ik dat zelf ook wel doen tijdens het volgende overleg de 18de als ik dat van je hoor.

Met vriendelijke groet,

provincie Drenthe

Wet natuurbescherming
deelteam Wet natuurbescherming
Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
0592-
06
@drenthe.nl
Bezoekadres: provinciehuis, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen
Postadres: provinciehuis, Postbus 122, 9400 AC Assen